

32

ចំណុចព័ត៌មាន និង
ម៉ោងបិទបញ្ចប់សំណើ
ប្រឆាំងការលក់ទំនិញ ១-២

๓๒ จอมกษัตริย์

และ

แม่ทัพคนสำคัญในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

โดย

เสลา เรขะรุจิ

อุดม ประมวลวิทยา

3 ต.ค. 2521

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เลขที่ ๒๑ ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร โทร. ๒๐๒๑๖๗๖, ๒๐๑๕๐๐๔

จัดพิมพ์โดย

โอเดียนเนตไทย
๖๓ ถนนศรีนครินทร์ แขวงศรีนครินทร์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐

102๔๐๖

40/-

พิมพ์ที่โรงพิมพ์แม่บ้านการเรือน 612 ถนนลูกหลวง สะพานขาว พระนคร
จรมิ จินดานนท์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา โทร. 47966 พ.ศ. 2507

71077

คำอุทิศ

ขออุทิศส่วนกุศลจากความสำเร็จแห่งหนังสือเล่มนี้ให้แก่บรรดาทหารและพลเมืองในโลกทุกคนที่ได้เสียชีวิตไปในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒ ทั้งในการเข้าปฏิบัติงานตามหน้าที่ และเนื่องจากภัยพิบัติแห่งสงครามอันเกิดขึ้น ขอได้โปรดช่วย دلใจให้โลกได้หลีกเลี่ยงจากภัยแห่งสงครามโลกครั้งที่ ๓ ไปได้นานที่สุด เพื่อซึ่งเอกราชสันติภาพและความสงบสุขของมนุษยชาติที่คงอยู่ชั่ววันรันดร์....

เสลา เรขะรุจิ

อุดม ประมวลวิทยา

คำนำ

ข้าพเจ้ามีความภาคภูมิใจที่หนังสือ “๓๒ จอม
กษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญในสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒” ได้
สำเร็จเป็นรูปเล่ม และอยู่ในมือของท่านผู้อ่าน ณ บัดนี้แล้ว
หลังจากได้พยายามอยู่นานวัน

หนังสือเล่มนี้ต้องการให้ท่านอ่านเป็นสารคดีเบาสมอง
เพื่อได้ทั้งความรู้และอ่านยามว่างงาน แต่โดยที่หนังสือเล่มนี้
ย่อมเกี่ยวพันกับประวัติศาสตร์ แห่งสงครามโลก ทั้งสองสมัย
การที่จะเขียนแต่ชีวิตและประวัติ และผลงานของท่านแม่ทัพ
แต่ละท่าน จนก้าวขึ้นประสบความสำเร็จและรุ่งโรจน์ในชีวิต
โดยไม่พูดถึงสาเหตุที่มาของสงคราม อันเป็นการผูกพันและ
เกี่ยวข้องกับความยุ่งยากของแต่ละประเทศรวมกันไปทั่วโลก
จนกระทั่ง ท่านแม่ทัพได้นำทหารของท่านแต่ละชาติออกสู่
สนามรบนั้น ข้าพเจ้าผู้เขียนทั้งสองคนรู้ สึกว่าสารคดีเรื่องนี้
จะไม่สมบูรณ์พอ หากไม่กล่าวที่มาของเหตุแต่ไปพูดถึงผล
อันเป็นจุดจบ.

(๑)

โดยการระบือนี้ เราทั้งสองคนจึงได้พยายามอย่างที่สุดที่จะได้กล่าวถึงเรื่องราวต่างๆ ของสาเหตุที่ทำให้เกิดสงครามโลกขึ้นมาทั้งสองครั้งว่ามีมูลมาอย่างไร ตลอดจนวันเวลานาทีแห่งประวัติศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อจะได้ช่วยบันทึกให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่จะศึกษาประวัติศาสตร์รวมทั้งผู้ที่ต้องการอ่านจะด้วยความเพลิดเพลิน และเป็นความรู้ ได้รับประโยชน์ไปพร้อมกันทีเดียว

เราทั้งสองคนยอมรับว่า สมัยที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้นเรายังไม่เกิด ดังนั้นการศึกษาและการรวบรวมประวัติแห่งสงครามสมัยนั้น จึงได้อาศัยจากตำราประวัติศาสตร์และปาฐกถาจากครูอาจารย์หลายคน ทั้งที่ล่วงดับไปแล้วและยังมีชีวิตอยู่ รวมทั้งสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ก็ยังได้อาศัยจากตำราหลายเล่ม อาทิเช่น

๑. ประวัติศาสตร์สงครามปี ค.ศ. ๑๙๑๔ - ๑๙๑๘ ของ มอนเติล และ จัคส์ ดาร์ซี ของคณะประวัติศาสตร์ ร.ร. เสนาธิการทหารบกฝรั่งเศสและประเทศไทย

๒. ประวัติศาสตร์ว่าด้วยสงครามปี ค.ศ. ๑๙๑๔ - ๑๙๑๘ ของแผนกที่ ๒ กรมยุทธการทหารบก

(ค)

๓. ปาฐกถาเรื่องป้องกันชาติของ พ.ต. หลวง
สารานุกรมพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๙

๔. ปาฐกถาเรื่องอินเดนเบอร์กหรือฮิตเลอร์ ของ
หลวงวิจิตรวาทการ พ.ศ. ๒๔๗๔

๕. มั่นคัมพ์ ของฮิตเลอร์

๖. รัสเซียตอนเดอะเวย์ ของฮาริสัน ซาลิสเบอรี

๗. ทอปปี้เครท ของ พ.ท. วาล์ฟ อินเยอร์โซล

๘. บีเปอด, สไชนา ของ ริชาร์ด แอล-จี. ดี
เวอร์ลด์

๙. ยอดขุนพล ของ พล.ต. วิโรจน์ อินวาชะ

๑๐. โซเวียตรัสเซียในประเทศจีน ของจอมพลเจียง
ไคเช็ค

๑๑. ยู-เอส-นิวส์ แอนด์ เวิร์ล รีพอร์ท ๑๗ ธันวาคม
๑๙๔๕

๑๒. ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ของนายไ้ เรื่อง
ศิลป์

๑๓. ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ของนายพิงคอินทร
ศุขจร, นายอัมรงค์ โกมลบุตร และนายชาญ นาคพงศ์.

(ง)

๑๔. และจากนิตยสารไลฟ์, ไทม์, นีวส์วีกแมกกาซีน
อีกหลายเล่ม

ทงนได้ตรวจทานเทียบวัน เวลาตามประวัติศาสตร์
ให้ใกล้เคียงที่สุด เนื่องจากหนังสือหลายเล่มได้เขียนวันเวลา
แตกต่างกันอยู่มาก บางเล่มก็ผิดกันไปหลายปีอาจจะเป็น
เพราะการตรวจปรุผิดพลาด หรือเนื่องจากอะไรก็เหลือที่จะ
เดา ซึ่งก็ขอขอบคุณที่มาแห่งหนังสือเหล่านี้ทุกเล่มรวมทั้ง
หลายเล่มที่ไม่สามารถจะกล่าวถึงได้ทั้งหมด เพราะต้องอาศัย
หนังสือหลายประเภทในการเขียนเรื่องนี้แห่งละเล็กละน้อยไม่
ต่ำกว่า ๓๐ เล่ม ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ เพื่อให้สารคดีหนังสือ
เล่มนี้มีความสมบูรณ์จริงๆ พอที่จะใช้เป็นเครื่องมือนัก
ควาในเรื่องประวัติศาสตร์และเพื่อการศึกษาได้ทั่วไปแก่ผู้ที่มี
เวลาน้อย ส่วนความผิดพลาดและความไม่สมบูรณ์ร้อยละ
เช่นนั้นก็เชื่อว่าจะยังมีอยู่ ผู้เขียนทั้งสองพร้อมที่จะน้อมรับขอ
อภัยในความผิดพลาดและน้อมรับคำแนะนำเป็นอย่างดีทุกเมื่อ
สิ่งที่ผู้เขียนยังเสียดายไม่หายนั้นคือรู้สึกว่ประวัติศาสตร์
ของท่านประธานาธิบดีรูสเวลท์แห่งสหรัฐอเมริกา ผู้มีส่วน

(จ)

ริเริ่มอย่างแท้จริงในการที่จะให้การทำสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง
เป็นการทำสงครามปราบปราม เพื่อให้อิสรภาพ แก่มนุษยชาติ
ทั้งหลายในโลกนี้ได้มีเอกราชและอธิปไตยในการปกครองตน
เอง โดยไม่ต้องมาให้ผู้ชนะสงครามเข้าทำการยึดครองประ-
เทศผู้แพ้เอาเป็นเมืองขึ้น อันเป็นการแตกต่างกันกับความจริง
ก่อน ๆ รวมทั้งการให้ปลดปล่อยประเทศต่างๆ ที่ประเทศมหา
อำนาจได้ยึดครองชาติต่างๆ เป็นเมืองขึ้นไว้บางชาติ ก็กว่า
๑๐๐ ปีเศษ ให้ได้รับอิสรภาพ, เสรีภาพ เสียในคราวนี้
พร้อมกันไปทั้งโลก แต่ท่านประธานาธิบดีได้ถึงแก่กรรมเสีย
ก่อนทั้งๆ ที่สงครามใกล้จะสิ้นสุดและความปรารถนาของท่าน
ใกล้จะเป็นความจริงอยู่แล้วโดยยังไม่ทันเห็นผลงานของท่าน
ซึ่งหลักการอันนี้ได้นำความสำเร็จและความสมบูรณ์พูนสุขมา
สู่มนุษยชาติทั้งหลายเกือบ ๑,๐๐๐ ล้านคน ในโอกาสต่อมา
อย่างดีที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้ เรายุติว่าคุณงามความ
ดีของท่านที่ได้เขียนไว้แล้ว ยังไม่ชัดเจนพอ จึงขอโอกาส
บันทึกและขอขอบคุณท่านประธานาธิบดีผู้ล่วงลับไปแล้วไว้ ณ ที่
นี้ด้วยอีกครั้งหนึ่ง

(ณ)

พร้อมทั้งขอขอบคุณเจ้าของสำนักพิมพ์โอ-
เดียนสโตร์ ที่มีส่วนบันดาลให้หนังสือเล่มนี้ได้มี
โอกาสคลอมาสู่บรรณโลกได้อีกเล่มหนึ่งด้วย.

เสลา เรขรจิ

อุดม ประมวลวิทยา

คำวิจารณ์ของ ดร. พัทธกัญ รักษ์พลเดช

ด้วยคุณอุดม ประมวลวิทยา ได้นำต้นฉบับ “๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ ใน มหา สงครามโลกครั้งที่ ๑-๒” โดยเสลา เรขะรุจิ และอุดม ประมวลวิทยา มาให้อ่านและขอความคิดเห็นประกอบน

เนื่องด้วยข้าพเจ้าไม่มีเวลาพอที่จะอ่านให้ละเอียด เท่าที่ได้อ่านและพลิกดูโดยทั่วไปตลอดแล้ว เห็นว่าหนังสือเล่มนี้นอกจากผู้เขียนมุ่งที่จะให้เป็นสารคดีเพื่อผู้อ่านทั่วไปได้อ่าน เพื่อเป็นความรู้และความบันเทิง และรู้สึกว่าเป็นประโยชน์ในทางประวัติศาสตร์ตอนที่เกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒ ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย เพราะผู้เขียนได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒ รวมทั้งวันเวลาที่เกี่ยวข้อง กับเหตุการณ์ไว้อย่างละเอียดพอควร เรื่องราวอันเป็นสาระสำคัญของหนังสือที่เป็นประโยชน์ในทางประวัติศาสตร์ คือ

(๗)

๑. สาเหตุของสงครามโลกทั้งสองครั้ง

๒. ประวัติการณ์การเมือง และ นัก การ ทหาร
คนสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสงครามดังกล่าว

๓. สนธิสัญญาและเอกสารสำคัญต่าง ๆ ที่
เกี่ยวกับการสงบศึกทั้ง ๒ ครั้ง สำหรับสงครามโลก
ครั้งที่ ๒ มีกฎบัตรแอตแลนติก, ประกาศที่ปารีส, คำ
ประกาศที่ยัลตา, กฎบัตรสหประชาชาติและกฎ
บัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนอยู่ครบถ้วน ซึ่งจะเป็น
ประโยชน์แก่ผู้สนใจที่จะใช้อ้างอิงและค้นคว้าได้

จึงเห็นว่าหนังสือเล่มนี้ เป็นหนังสือที่มีคุณค่ามากเล่ม
หนึ่ง เพราะนอกจากจะทำให้ผู้อ่านทั่ว ๆ ไปได้รับความรู้และ
ความเพลิดเพลินแล้ว ยังเป็นหนังสือที่ให้ความรู้ทางประวัติ
ศาสตร์แก่นักเรียนและนักศึกษาด้วย

สารบัญ

หน้า

๑. สาเหตุมหายุทธสงครามโลกครั้งที่ ๑	๑
๒. พระเจ้าไกเซอร์แห่งเยอรมัน	๒๐
๓. จอมพลฮินเดนบวร์กขวัญใจชาวเยอรมัน	๔๔
๔. พระเจ้าซาร์นิโคลาสแห่งรัสเซีย	๙๓
๕. เลนินนักปฏิวัติผู้ยิ่งใหญ่	๑๒๒
๖. ๓ จอมพลวีรบุรุษแห่งฝรั่งเศสสงครามโลกครั้งที่ ๑	๑๔๒
๗. พระเจ้าอัลเบิร์ต แม่ทัพใหญ่เบลเยียม	๒๒๓
๘. พระเจ้ายอร์จที่ ๕ แห่งอังกฤษ	๒๓๕
๙. นายพลเปอร์ซิงผู้นำทัพอเมริกาไปรัสเซีย	๒๖๓
๑๐. จอมพลกาเดอรันแม่ทัพใหญ่อิตาลี	๒๗๐
๑๑. พระยาเทพหัสดินแม่ทัพไทย	๓๑๖
๑๒. การเจรจาสงบศึกและสัญญาแวร์ซาย	๓๒๗
๑๓. สาเหตุมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒	๓๔๑
๑๔. ฮิตเลอร์ ผู้นำเยอรมัน	๓๕๗
๑๕. จอมพล เลืออากาส แฮร์มาน เกอริง	๔๐๐
๑๖. วินสตัน เชอร์ชิลล์แม่ทัพและรัฐบุรุษยามสงคราม	๔๑๗

๑๗. นายพลแมคอาเธอร์	๕๓๒
๑๘. นายพลชาลส์ เดอโกล หัวหน้าฝรั่งเศสเสรี	๕๖๘
๑๙. จอมพลรอมเมล ดิ่งที่แห่งทะเลทราย	๕๙๖
๒๐. จอมพลมอนตโกเมอรีแห่งอังกฤษ	๕๕๒
๒๑. จอมพลเจียงไคเช็คแห่งไต้หวัน	๕๕๙
๒๒. จอมพลเวเวลล์ผู้แต่งตำราแม่ทัพ	๖๐๑
๒๓. นายพลเพอร์ซิวัลผู้บัญชาปืนที่สิงคโปร์	๖๔๑
๒๔. พระเจ้าจักรพรรดิฮิโรฮิโตะแห่งญี่ปุ่น	๖๗๐
๒๕. พระเจ้าดิโอโพลด์แม่ทัพใหญ่เบลเยียม	๗๒๔
๒๖. สตาลินและจอมพลชูกอฟแห่งรัสเซีย	๗๗๖
๒๗. จอมทัพ จอมเผด็จการมุสโสลินี	๘๓๕
๓๗. จอมพลโอกะเซนเฮียว ผู้กู้อิสระภาพให้โลก	๘๖๘
๒๙. พลเอก หลวงเสนานรงค์แม่ทัพต่อต้านญี่ปุ่น	๘๙๖
๓๐. รัสเซียที่ทูตผู้นำแห่งสันติภาพ	๙๓๕

นายพลเตอโกล์

มอนตโกเมอรี

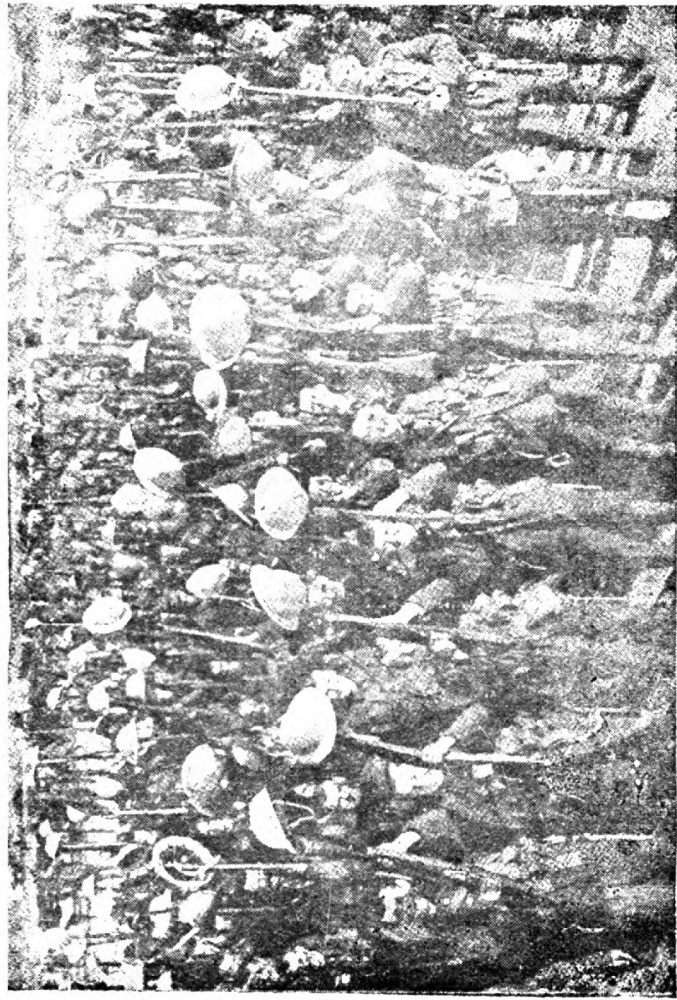
รูปถ่ายสุดท้ายของแมคอาเธอร์และภริยา

ทหารหญิงจันทกมลจากพม่า (น.ส. ลินฉินลั่น)

รูสเวลท์ ผู้นำพันธมิตรในสงคราม

ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ กรมทหารราบองกฤษหลังชนะศึกแล้ว

เซอร์ซัด orton ออกแนวรบ

ฮิตเลอร์

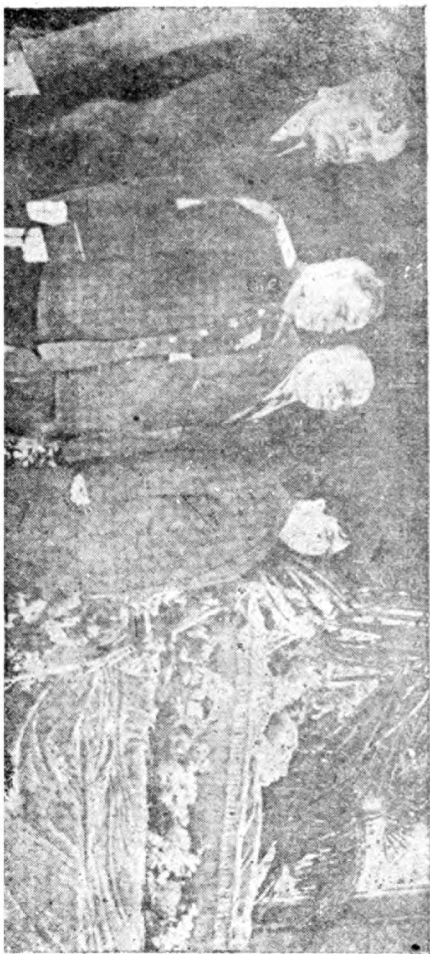

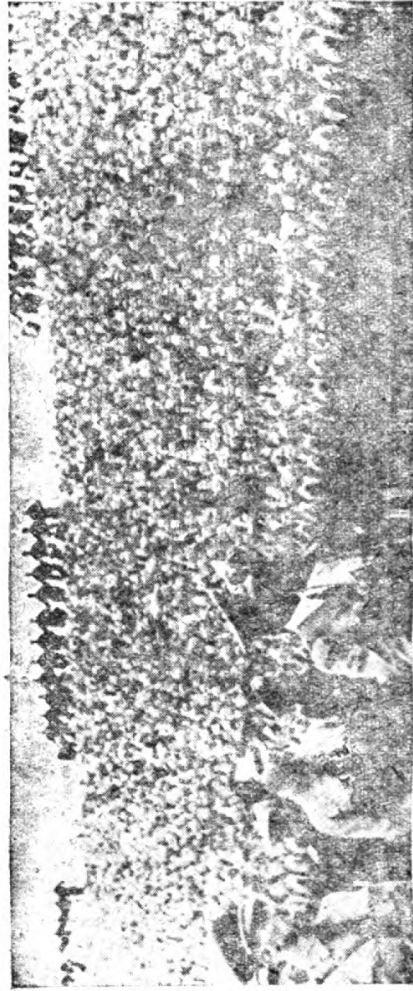
มุสโสลินี

ฮิตเลอร์กับมุสโสลินี

ศาสตราจารย์นายแพทย์ประสิทธิ์ วัฒนาภา

จอมพลอากาศเกรียง ยนเคียงกับฮิตเลอร์

ประธานาธิบดีทูลแมน ประดับเหรียญแก่แม่คออาเธอร์สงครามทะเล ก่อนปลดเขาออกจาก
ตำแหน่ง คนข้างหลังช่วยของแม่คออาเธอร์ คือ พล.ต. เคอร์ค วิกนีย์ นายทหารคนสนิทตลอดกาล

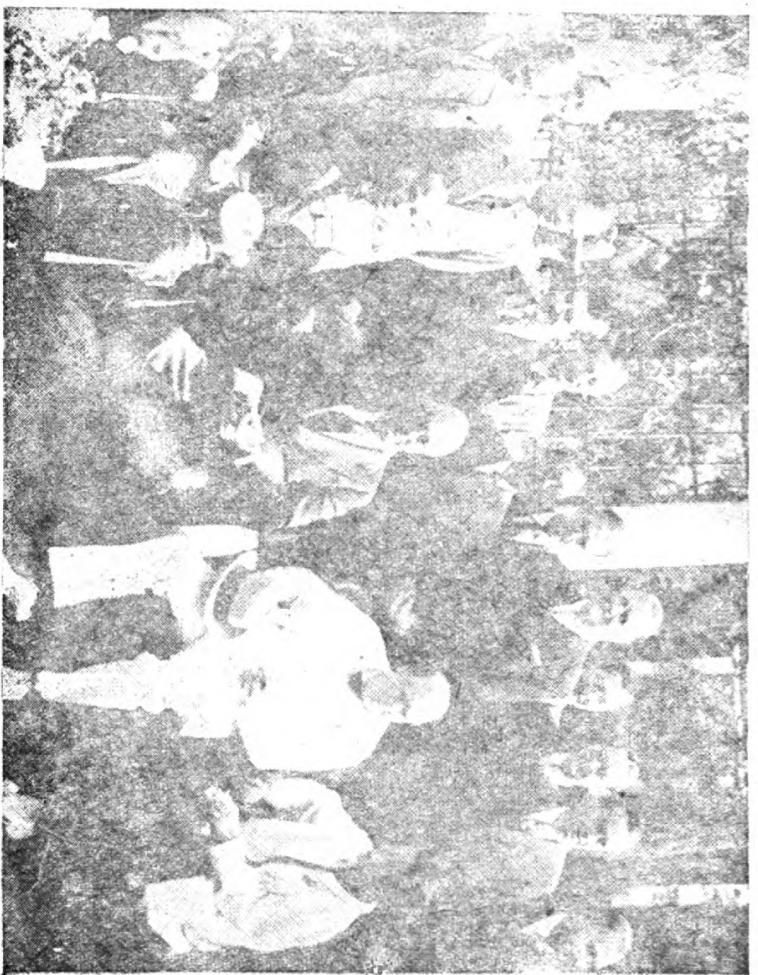
เขา

การประชุมทชคตา (๔-๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘)
 พัดธงฐานะรัสสะยกรจะมการฐี-ละแนในยูโน
 (ซ้ายไปขวา) (๑) นายกรัฐมนตรีชอรัชิล (๒) ประธานาธิบดีลาวท และ (๓) จอมพลสตาลิน

ไอค้ เซนเฮวักกับ ๓ พันอง (๑) ไอค้ (๒) มัลตัน (๓) เอิล

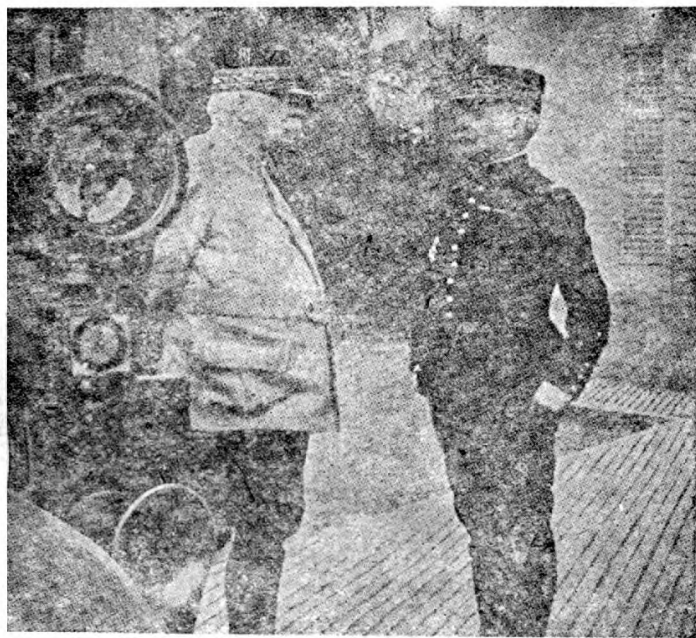
การประชุมที่ไถ่ไร พฤศจิกายน .ศ.พ ๑๙๔๓ เพื่อปราศจากความคึกคัก
 (จากซ้ายไปขวา) จอมพลเอียงไค้เช็ก, ประธานาธิบดีสวาท, นายกรัฐมนตรีเชอวชชี และ
 มาดามซุงเมถึง เอียงไค้เช็ก

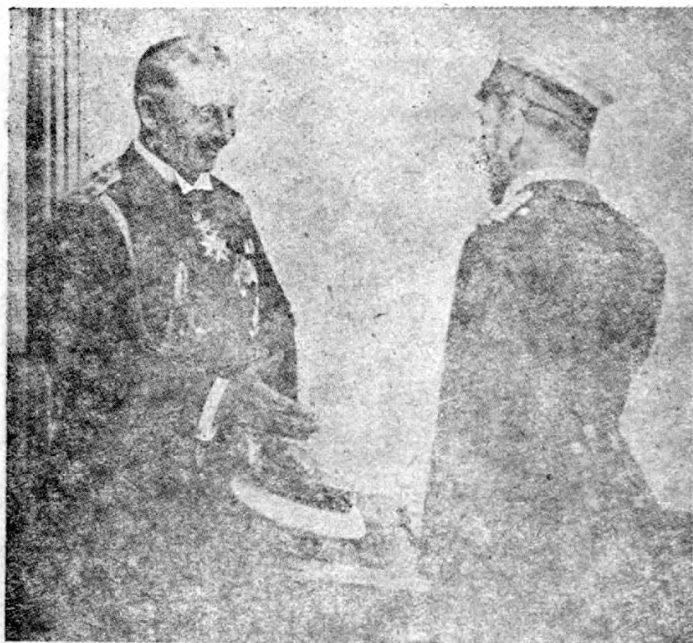
นายพลฟอน ฮูติเออร์

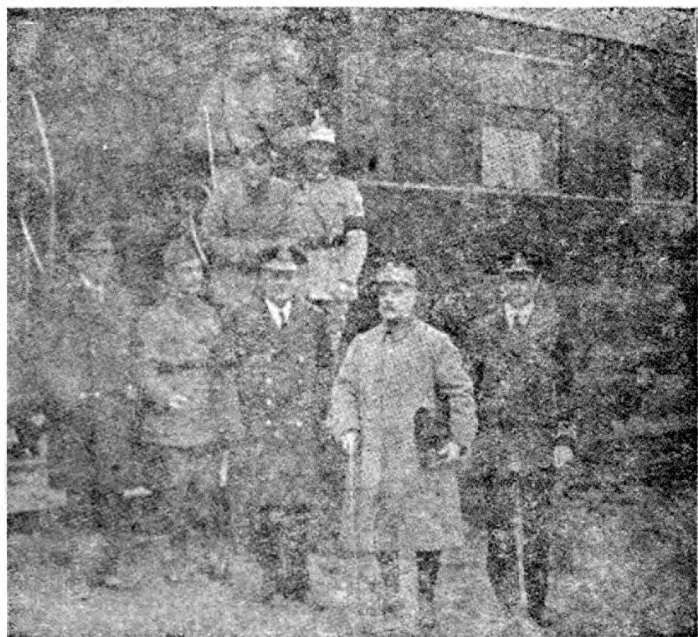
นายพลลูเดนดอร์ฟ

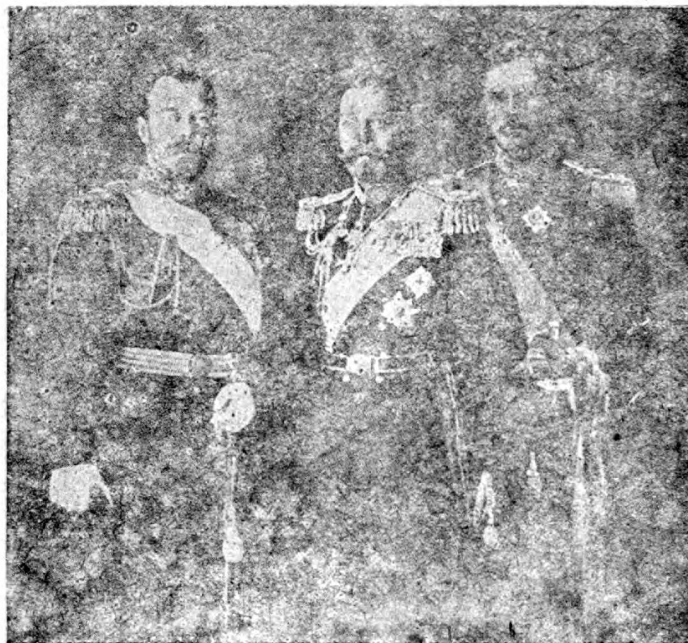
.จอมพลจอห์น และ จอมพลฟอส แห่งฝรั่งเศส

พระเจ้าไกเซอร์แห่งเยอรมันกับพระเจ้าซาร์นิโคลาสที่ ๒ แห่งรัสเซีย

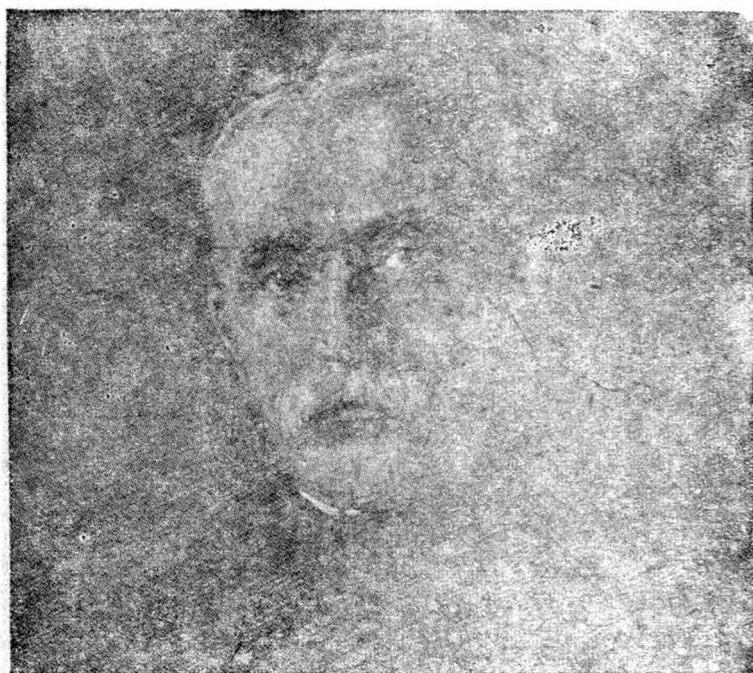
จอมพลฟ็อช แม่ทัพใหญ่ฝ่ายสัมพันธมิตรกับนายพลเวกการ์ด
นายพลเรื่อเวมิสส์ (แห่งเยอรมัน) ในการเซ็นสัญญา
สงบศึกในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑

จากซ้ายไปขวา ชาร์นี โคลาสที่๒ (รัสเซีย) พระเจ้าเยอรมัน
ที่ ๕ และ พระเจ้าอัลแบร์ต (เบลเยียม)

จอมพลจอฟ กับ จอมพลกาตอร์น่า (อิตาลี) และ
นายพลปอร์โร เสนาธิการกองทัพอิตาลี

จอมพลเซอร์ จอห์น เฟรนช์แม่ทัพใหญ่ของกองทัพอังกฤษ

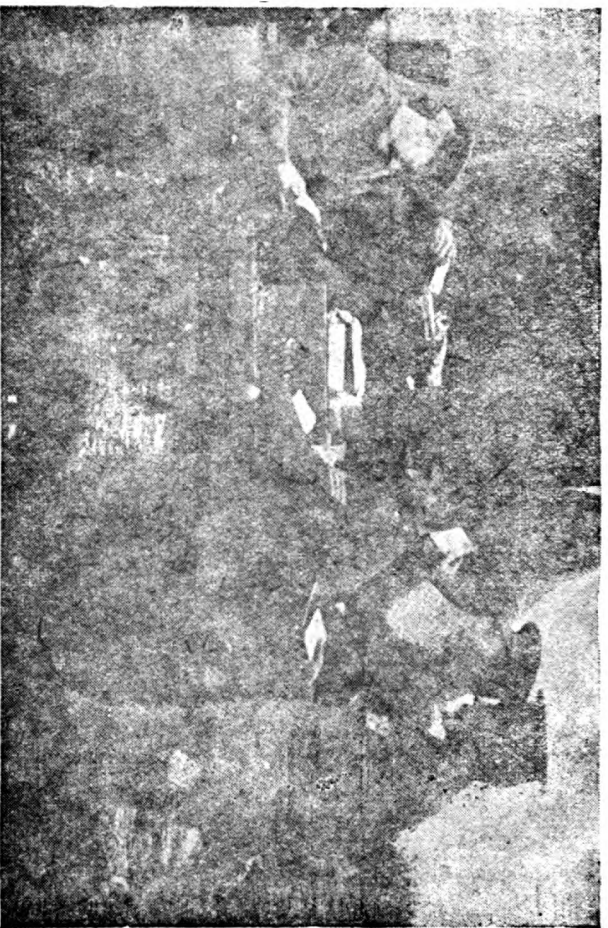
เคลมังโซ นายรัฐมนตรีฝรั่งเศสพบกับประชาชนในระหว่าง
สงคราม

จอมพลฟอน อินเดนบูร์ก แห่งเยอรมัน

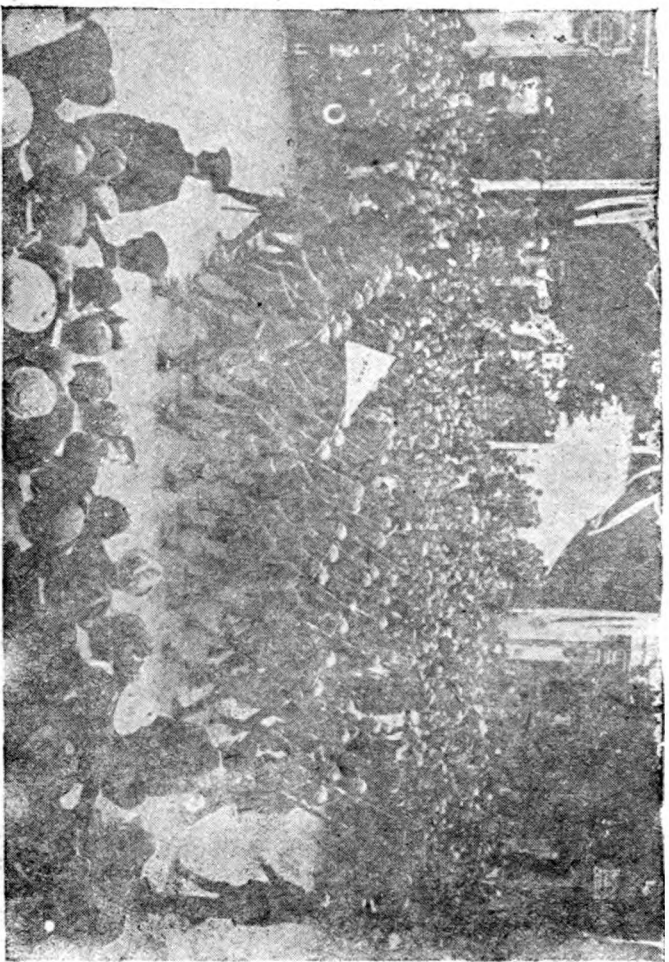
เลนิน

ในสคริปโลกครั้งที่ ๑ จ.ม.จากแนวหลังบ้านไร่อาหาร
ภาพนี้ใช้เกวณเคลื่อนที่บนขบวนการป.ณ.

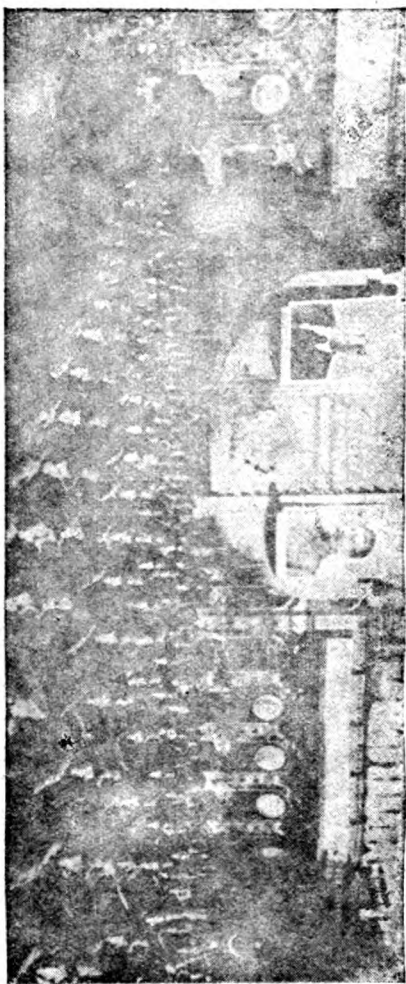
พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ แม่ทัพอเมริกัน

ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ทหารไทยเดินสวนสนามผ่านพระราชวังบักกิงแฮม
ในลอนดอน ร.อ.ม.จ. นิตยากร วรวรรณ เม.บ. เดินสวนสนาม

๕๔
ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ทหารรัสเซียในสนามรบ

ทหารรัสเซียของสถานีและจอมพลชูลอฟ

๑ . . .

สาเหตุมหายุทธสงครามโลกครั้งที่ ๑

การที่จะกล่าวถึงประวัตินายพล และ
บรรดาจอมพลทั้งหลายที่มีเกียรติ ประ
วัติ อันรุ่งโรจน์แก่ ประเทศชาติ ของตน
และ เป็นประวัติ การณ์ ของชาวโลก ทั้ง
ไปอันพึงได้ศึกษาและจดจำ แม้ว่า
ฝ่ายหนึ่งจะมีชัยชนะ และ อีกฝ่าย
หนึ่งจะปราชัยก็ตาม แต่ทุกฝ่ายก็ย่อม
ได้รับ เกียรติเพื่อมาตฤมิต ของตน อย่าง

เต็มที ดังนั้นการเสนอประวัติของบรรดาท่านนายพลยอดขุนศึกทั้งหลายนี้ เราจึงได้เสนอทั้ง ๒ ฝ่าย ซึ่งในวงการประวัติศาสตร์และวงการทหาร การเมือง ก็ได้ยอมรับในเรื่องนี้

แต่โดยที่บรรดา นายพลยอดขุนศึก ที่มีชื่อเสียงมาได้นั้น เพราะผลแห่งการทำสงคราม การที่บรรดายอดทหารหาญทั้งหลายจะกระโจนเข้าสู่สงครามได้นั้น ก็เพราะคำสั่งมาจากเบื้องบนคือองค์การเมือง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของทหารอีกต่อหนึ่ง การที่บรรดาประมุขของรัฐบาลทั้งหลายในโลกนี้จะสั่งให้ทหารของตนเข้าทำการรบ หรือเข้าสู่สงครามระหว่างประเทศ และสุดท้ายกลายเป็นสงครามโลก ต้องร่วมกันรบทั่วไปที่พิภพนั้น ต่างก็มีเหตุผลของตนเพื่อประเทศชาติของตน ดังนั้นการเสนอประวัติของยอดขุนศึกทั้งหลายนี้ ก็จำเป็นต้องบอกสาเหตุที่มาเสียก่อนว่า ทำไมประเทศนั้น ๆ จึงเป็นผู้ก่อสงคราม การทำสงครามแต่ละคราวนั้นมีเหตุผลเป็นมาประการใด และจากผลแห่งสงครามนั้นเอง ก็ได้เกิดยอดขุนศึก ยอดขุนพล แห่งวีระบุรุษผู้กล้าหาญต่าง ๆ ขึ้น

ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น ได้เริ่มเกิดเมื่อวันที่ ๒๘

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓

มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๔ โดยเยอรมันเป็นผู้เปิดสงครามก่อน และในที่สุดก็ต้องพ่ายแพ้แก่สัมพันธมิตร โดยเยอรมันเอง ต้องยอมแพ้และขอทำสัญญาสงบศึกในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ (เป็นเวลา ๕ ปีเศษ ซึ่งผิดกับสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งต้องทำสงครามกันถึง ๘ ปี)

ผลแห่งสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น ได้มีการคำนวณกันว่า ใ้มีการสูญเสียชีวิตมนุษย์ทั้งโลกรวมทั้งพลเรือนและทหารไปรวม ๘,๕๐๐,๐๐๐ คน และบาดเจ็บและทุพพลภาพอีกเกือบ ๓ เท่าของผู้ตาย ในจำนวนนี้ ประเทศเยอรมันได้เสียทหารไปในกาารรบคือถึงตาย ๑,๖๐๐,๐๐๐ คน ฝรั่งเศสซึ่งเป็นประเทศประมุขของสัมพันธมิตร (เทียบเท่าอเมริกาในขณะนั้น) และเป็นแนวหน้าในการโจมตี ศึกจนมิชชั่นะ ต้องเสียชีวิตทหารไปในคราวนั้น ๑,๔๐๐,๐๐๐ คน และบาดเจ็บอีก ๓ ล้านคน เยอรมันต้องเสียค่าปรับ ๒ หมื่นล้าน มาร์คทองเพื่อชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ানাประเทศ ที่ตนเป็นผู้ก่อสงคราม ถูกยึดดินแดน และถูกยึดอาณัติเขตภัยพิบัติและเว็รรบแทบทั้งหมด ส่วนประเทศรัสเซียแพ้สงคราม แก่เยอรมัน จนต้องขอสงบศึก เกิดการปฏิวัติปลงพระชนม์

พระเจ้าซาร์ พระมเหสี และ โอรส อีดาหมต และเปลี่ยนการปกครองเป็นแบบคอมมิวนิสต์^๕ แต่สงครามยังไม่ทันสงบ

จากสงครามโลกครั้งที่ ๑^๕ นั้นเอง ทำให้เศรษฐกิจตกต่ำไปทั่วโลก การอุตสาหกรรมและโรงงานต่างๆ ได้ละลายหายไปในสงครามหมดต้องมาเริ่มก่อตั้งกันใหม่ การค้า การคลังของประเทศต่างๆ ได้เจียหาย เกิดภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป คนยากจนและโรงงานมีจำนวนสูงขึ้นทุกประเทศ และนี่เอง เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิด สงครามโลกครั้งที่สอง ขึ้นอีกในระยะอีก ๒๐ ปีต่อมา บรรดายอดขุนพลที่เคยทำงานมาแล้วในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ก็ต้องมาร่วมรบในสงครามครั้งใหม่^๕ นอก

เพื่อให้โอกาสแก่นักศึกษาประวัติศาสตร์ จะได้รับรู้มาอย่างชัดเจนของสงครามโลกครั้งที่ ๑ จึงอยากจะสรุปสาเหตุที่แท้จริงของสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาเสนอแก่ท่านเสียก่อนดังนี้

พระเจ้าไกเซอร์แห่งเยอรมัน ผู้เปิดสงคราม

นับแต่ ค.ศ. ๑๘๗๑ ที่พระเจ้าวิลเลียมที่ ๒ หรือพระเจ้าไกเซอร์ แห่งเยอรมัน ได้ครอบครองราชสมบัติแทนลุงซึ่งสวรรคตแล้ว ซึ่งต่อมาได้ขนานอีกนามหนึ่งว่า พระมหาราชาริราช(ดังนั้นในบางตอนอาจจะพลั้งเผลอเรียก

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕

นามโต นามหนึ่งขอมาก็ขอให้จำว่าเป็นชื่อเดียวกัน) พระเจ้าวิลเลียมที่ ๒ มีความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะเป็นผู้ครองยุโรปทั้งทวีป เพื่อให้ราชอาณาจักรเยอรมัน มีอำนาจแพร่ขยายไปทั่วยุโรป ดังนั้นพระองค์จึงได้ทรงเริ่มวางแผนการณที่จะบุกยุโรปนับแต่ปี ค.ศ. ๑๙๑๓ ที่ได้กระทำพิธีราชาภิเษกเป็นพระเจ้าแผ่นดินแต่นั้นมาทันที โดยการเพิ่มงบประมาณการทหารให้สูงขึ้นในปีถึง ๑ พันล้านมาร์ค เพิ่มอัตราการทหารจากที่มีอยู่ ๖๕๖,๐๐๐ คน ให้พอแก่การเตรียมการสงครามเป็น ๑,๙๐๐,๐๐๐ คน

ดังนั้นในฤดูใบไม้ผลิในปี ค.ศ. ๑๙๑๔ เยอรมันซึ่งเตรียมพร้อมในการทหาร และการอุตสาหกรรมของตนอย่างเต็มที่แล้ว เพื่อมิให้ประเทศอื่นรู้ว่าเยอรมันกำลังจะทำสงคราม เยอรมันได้เตรียมให้มีการซ้อมรบใหญ่ขึ้นด้วยกำลังทหาร ๕๐๐,๐๐๐ คน ที่แคว้นโกลัญ และฮาลซาลอร์เวน และรอช่องทางที่จะเปิดสงครามกับยุโรปต่อไปในฤดูร้อนที่จะถึงใหม่นั้น

แต่โดยที่สงครามคราวนั้น ได้มีออสเตเรีย-ฮังการีเป็นพันธมิตรกับเยอรมัน จึงอยากจะเล่าที่มาของเรื่องนี้เสียก่อนคือ ในสมัยที่นายกรัฐมนตรี บิสมาร์ค เป็นนายกรัฐมนตรี

มนตรี ของเยอรมันมาแต่ ค.ศ. ๑๘๗๑ ถึง ค.ศ. ๑๘๙๐ อันเป็นต้น ๆ รัชกาลของพระเจ้าวิลเลียมที่ ๒ นี้ บิสมาร์คมีนโยบายในทางการเมืองสูงมากได้พยายามรวบรวมอาณาจักรรัฐต่าง ๆ ที่เป็น ชาวเยอรมัน เข้าใน จักรวรรดิ เยอรมัน ได้อย่างกว้างใหญ่ไพศาล (ซึ่งฮิตเลอร์ ผู้นำเยอรมันในคราวต่อมาได้นำแบบอย่างของบิสมาร์ค และมีความนิยมในบิสมาร์คอยู่มาก ได้นำหลักการนี้มาใช้จนเป็นผู้ก่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ ขึ้นในคราวต่อมา) ในระยะนั้นบิสมาร์ค ยังไม่ต้องการทำสงคราม แต่ต้องการที่จะสร้างความสมบูรณ์และความแข็งแกร่ง ของ เยอรมัน ให้ได้เต็มที่เสียก่อนที่จะเปิด สงครามในฐานะที่เยอรมัน เพิ่งจะทำสงคราม กับฝรั่งเศสเมื่อ ค.ศ. ๑๘๗๐ ซึ่งถือว่าเพื่อให้เวลาที่เยอรมันจะได้สถาปนาความมั่นคงให้แก่จักรวรรดิที่เพิ่งสร้างใหม่ๆ บิสมาร์คได้ทำความเข้าใจและผูกมิตรแก่ ประเทศมหาอำนาจ ๓ ประเทศในขณะนั้นคือ ฝรั่งเศส อังกฤษ และรัสเซีย ในขณะเดียวกันก็พยายามทำสัมพันธไมตรีระหว่างเยอรมัน กับออสเตรีย และฮังการี และอิตาลี แต่เมื่อบิสมาร์คพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเมื่อ ค.ศ. ๑๘๙๐ และถึงแก่กรรมเมื่อ ๓๑ กรกฎาคม

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗

ค.ศ. ๑๘๘๘ เมื่อมีอายุได้ ๘๓ ปี และพระเจ้าไกเซอร์ (พระเจ้าวิลเลียมที่ ๒) เป็นพระเจ้าแผ่นดินแล้ว ก็เตรียมการทำสงครามโดยไม่รีรอต่อไปอีก

โอกาสของเยอรมันที่จะเข้าสงคราม

พียงจดจำพร้อม ๆ กันไปทีเดียวกว่า ในระยะที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น ยุโรปยังปกครองด้วยกษัตริย์อยู่พร้อมกันหลายประเทศคือ รัสเซีย พระเจ้าซาร์นิโคลาส, อังกฤษ-พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๕, เยอรมัน-พระเจ้าวิลเลียมที่ ๒, และเบลเยียม-พระเจ้าอัลแบร์ต (ยกเว้นแต่ฝรั่งเศสชาติเดียวที่มีการปฏิวัติล้มกษัตริย์ไปก่อนหน้านั้นแล้ว และเยอรมันกับ รัสเซีย ก็มีการปฏิวัติล้มกษัตริย์ในระหว่างที่สงครามโลกครั้งที่ ๑ กำลังดำเนินอยู่ รูปถ่ายประกอบ ที่มีอยู่ในเล่มนี้แล้ว)

ในที่สุด โอกาสที่จะเข้าสงครามที่เยอรมัน รอคอยสาเหตุอยู่ก็มาถึง ข้อพิพาทของสงครามโลกครั้งที่ ๑ เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๔ คือ อาร์ดยุกฟรังซิสเฟร์ดินันด์ รัชทายาทแห่งออสเตรีย (หรือบางแห่งก็เรียกว่า

เฮาสเตเรีย) ซึ่งเป็นประเทศพันธมิตรของเยอรมัน (ฮิตเลอร์
ถือว่าฮอสเตเรียก็คือเยอรมัน เพราะพลเมืองในประเทศนี้เป็น
ชาวเยอรมันทั้งหมด) พร้อมด้วยชายาได้ถูกปลงพระชนม์ที่
เมืองซาราเจโว เมืองหลวงของแคว้นบอสเนีย ในระหว่าง
ที่ไปเยี่ยมเยียนราษฎร ฮอสเตเรียกล่าวว่า ผู้ปลงพระชนม์
รัชทายาทแห่งฮอสเตเรียและชายาของตน เป็นชาวบอสเนีย
(แต่ตามบันทึกของฮิตเลอร์กล่าวว่า ชายหนุ่มเยอรมันเอง
เป็นคนฆ่า เพราะรัชทายาทผู้นี้เป็นคนขัดขวางในการที่จะ
รวมฮอสเตเรียเข้ากับเยอรมัน คอยอ่านเมื่อตอนจะพูดถึง
ประวัติของฮิตเลอร์) ฮอสเตเรียกล่าวต่อไปว่าผู้ที่ปลงพระ
ชนม์มกุฎราชกุมาร (รัชทายาท) เป็นสมาชิกของสมาคมลับ
เซอร์เบียชื่อ คาร์โลวินชิพ ซึ่งเป็นนักศึกษาแห่งมหาวิทยา-
ลัยบอสเนีย ซึ่งได้จากรักชอไวท์ที่คนสลาวยุค เกบศพท์โบสถ์
เมืองซาราเจโวด้วยในฐานะผู้รักชาติของเซอร์เบีย และ
ข้าราชการชั้นสูง ของเซอร์เบีย เป็นผู้คอยให้ ความคุ้มกันช่วย
เหลือแก่คนร้าย หลังจากทีฮอสเตเรียได้หารือกับเยอรมัน
แล้ว ก็ได้ยื่นคำขาดไปยังเซอร์เบียเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม
ค.ศ. ๑๙๑๔ ให้เซอร์เบียตอบคำขาดนี้ภายใน ๔๘ ชม. คำ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๘

ชาตินาซีเยอรมันก็หมายความว่า ก็ต้องยอม ให้ออส-
เตรียมีอำนาจปกครองเหนือประเทศเซอร์เบียนั่นเอง

ในขณะที่ออสเตรียยื่นคำขาดไปนี้ ประเทศใกล้เคียง
ทั้งหลายก็เห็นว่าท่าท่าที่สงครามจะเปิดฉากขึ้นแล้ว แต่โดยที่
ประเทศในยุโรปอื่น ๆ ยังไม่พร้อมที่จะเข้าสงคราม นอกจาก
เยอรมันชาติเดียวที่พร้อมแล้ว ดังนั้นทุกชาติจึงพยายามประ-
วังที่จะไม่ให้สงครามเกิดขึ้นเร็วนัก ฝรั่งเศสได้พยายามขอ
ร้องให้ออสเตรียยืดเวลา การ ยื่นคำ ขาดให้ แก่เซอร์ เบียบ้าง
เพราะฝรั่งเศสเองแม้จะเตรียมการสงครามอยู่บ้างเช่น การยึด
เวลาไว้ราชการทหารออกจาก ๒ ปีเป็น ๓ ปี แต่ประชาชนพล
เมืองก็ไม่พอใจ รัสเซียซึ่งเพิ่มการเป็นทหารจาก ๓ ปีเป็น ๓
ปี ๔ เดือน ก็กำลังยุ่งด้วยปัญหาการระไกรของกรรมกร
อันมีเค้าของการปฏิวัติภายในของรัสเซียเองอยู่ ส่วนอังกฤษ
แม้จะเริ่มต้นเตรียมการสงครามโดยการเพิ่มกำลังกองทัพเรือ
อย่างชานใหญ่แต่ก็ยังไม่พร้อมอยู่เอง เพราะใน ประเทศ
อังกฤษกำลังมี ปัญหายุ่งยาก เนื่องจากไฮร์แลนด์ กำลังจะขอ
แยกเป็นรัฐอิสระจากอังกฤษ ส่วนอิตาลีเพิ่งจะปรับปรุงการ
ทหารใหม่ ๆ มีแต่ประเทศพันธมิตรของเยอรมันเท่านั้นที่

พร้อมแล้วคือ ออสเตรีย แล ฮังการี คือเพิ่มทหารจากยาม
สงบ ๕๖๓,๐๐๐ คน เป็น ๕๖๐,๐๐๐ คน เพื่อเตรียมการสงคราม นับว่าฐานะในตอนต้นสงครามนั้นประเทศเยอรมันและ
พันธมิตรของตนกำลังอยู่ในฐานะได้เปรียบทุกทาง ๆ

จากเบื้องหลังที่เยอรมันได้สนับสนุนออสเตรียยื่นคำ
ขาดนั้น ก็เพราะเยอรมันคาดการณ์ไว้แล้วว่า ประเทศเซอร์
เบียจะปฏิบัติตามไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วประเทศออสเตรีย
(เฮาสเตรีย) ก็จะประกาศสงครามกับเซอร์เบีย แล้วรัสเซีย
ก็จะเข้าข้างเซอร์เบีย ประเทศเยอรมันก็จะเข้าช่วยเฮาสเตรีย
เช่นเดียวกัน

การประกาศสงครามระหว่างประเทศ

ในที่สุด การประกาศสงครามก็ได้เกิดขึ้นตามความมุ่ง
หมายของพระเจ้าไกเซอร์แห่งเยอรมัน คือประเทศต่าง ๆ ได้
ประกาศสงครามกันคือ

ออสเตรียประกาศสงครามกับเซอร์เบีย

๒๘ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ ออสเตรียประ
กาศสงครามกับเซอร์เบีย หลังจากที่ได้รับคำตอบของ

เซอร์เบียเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ที่ยอมปฏิบัติตามแต่เพียง
บางข้อ และไม่สามารถปฏิบัติตามที่จะทำให้เซอร์เบียต้องเสีย
เสรีภาพและอิสรภาพ ซึ่งเซอร์เบียให้ออสโตรียนำกรณี
พิพาทไปพิจารณาอย่างศาลโลกที่กรุงเฮก ออสโตรียจึงไม่พอ
ใจพร้อมกับตัดสัมพันธ์ทางการทูตกับเซอร์เบีย เรียกทูต ของ
ตนกลับประเทศ พร้อมกับประกาศระดมพลทันที เซอร์เบีย
ก็ส่งระดมพลบ้าง ในที่สุดออสโตรียก็ประกาศสงครามกับ
เซอร์เบียดังกล่าวแล้ว

เยอรมันประกาศสงครามกับรัสเซีย

๑ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ เยอรมันก็ประกาศ
สงครามกับรัสเซีย

โดยที่ รัสเซียมีส่วน ได้เสียอยู่ในบริเวณแหลมบอล-
ข่าน เพราะหนทางเดียวที่ตนจะออกทะเลได้ (ดังนั้นในเวลา
นี้รัสเซียจึงทำประเทศในแหลมบอลข่าน เป็นคอมมูนิสต์หมด
เมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่สอง) เพราะในขณะนั้นทางด้าน
ตะวันออกไกลได้ถูกญี่ปุ่นขวางทางไว้หมดแล้ว (การสงคราม
ระหว่างรัสเซียกับญี่ปุ่น ๑๐ ปี และสงบกันเมื่อ ค.ศ. ๑๙๐๕
กรณีที่รัสเซียจะเข้าครองเกาหลีและแมนจูเรีย และในที่สุด

รัสเซียได้ฝ่ายแพ้แก่ญี่ปุ่น) ดังนั้นรัสเซียจึงต้องคอยระวังผลประโยชน์ของตนในแหลมบอลข่าน ฉะนั้นในวันรุ่งขึ้นจากที่ออกสตริยาประกาศสงครามกับเซอร์เบีย รัสเซียก็เรียกร้องระดมพลทันที เยอรมันก็ยื่นคำขาดให้รัฐบาลระดมพลและให้ตอบภายใน ๑๒ ชม. รัสเซียปฏิเสธ เยอรมันก็ประกาศสงครามกับรัสเซีย ดังกล่าวแล้ว

เยอรมันประกาศสงครามกับฝรั่งเศส

๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ เยอรมันก็ประกาศสงครามกับฝรั่งเศส

โดยที่ฝรั่งเศสเคยรบและแพ้ แก่เยอรมัน ในปี ค.ศ. ๑๘๗๐ และฝรั่งเศสหันไปเป็นพันธมิตรกับรัสเซีย ดังนั้นเยอรมันเห็นว่าสงครามครั้งนี้ ฝรั่งเศสจะต้องหันไปช่วย รัสเซียแน่ ดังนั้นเพื่อความแน่ใจในวันเดียวกับที่ยื่น คำขาดไปยังฝรั่งเศส ด้วยให้ฝรั่งเศสตอบภายใน ๑๘ ชม. ว่าฝรั่งเศสจะตั้งตนเป็นกลางในสงครามคราวนี้หรือไม่ หากยอมเป็นกลางต้องยอมให้ทหารเยอรมันเข้าไปอยู่ในบ้อมตุล และบ้อมแวร์ดังของฝรั่งเศส (อ่านตอนสงครามชิงบ้อมแวร์ดัง) ฝรั่งเศสตอบในวันที่ ๑ สิงหาคม เวลา ๑๖.๒๐ น. ไม่ยอม ขณะ

เดียวกันก็ประกาศระดมทางทหาร เยอรมันก็ประกาศสงคราม
ฝรั่งเศสทันที

อังกฤษประกาศสงครามกับเยอรมัน

๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ อังกฤษประกาศสงครามกับเยอรมัน

เนื่องจากชาวอังกฤษมีความเห็นใจชาวฝรั่งเศส ที่ถูก
เยอรมันรุกราน และประกอบกับเยอรมันได้ละเมิดความเป็น
กลางของประเทศเบลเยียม โดยยกกองทัพผ่านเข้าไปในประ
เทศเบลเยียม เพื่อขอทางไปรบกับประเทศฝรั่งเศส การที่
เยอรมันละเมิดความเป็นกลางของเบลเยียมนี้ (โดยข้อตกลง
นานาชาติปี ค.ศ. ๑๘๓๒ มีประเทศฝรั่งเศส, อังกฤษ, รัส
เซีย, เยอรมันและฮอลแลนด์ ยอมรับนับถือความเป็นกลาง
ของประเทศเบลเยียม ซึ่งการยอมรับความเป็นกลางนี้หมาย
ความว่าจะเป็นกลางทั้งยามสงบและสงคราม ประเทศที่ทำ
สงครามกันจะล่องล้าเข้าไปในประเทศที่เป็นกลางมิได้ เบล
เยียมได้ดำรงตนเป็นกลางมาแต่ ค.ศ. ๑๘๓๑ จนถึง ค.ศ. ๑๙๑๔
เมื่อเกิดสงครามแล้ว) เบลเยียมได้ร้องเรียนเรื่องนี้ไปยังอง
กฤษเพื่อขอความช่วยเหลือและช่วยเหลือ ดังนั้นเมื่อเยอรมัน

นำทัพผ่าเข้าไปในเบลเยียมในวันที่ ๕ สิงหาคม อังกฤษก็ประกาศสงครามกับเยอรมันทันที (ตามปกติความเป็นกลางของเบลเยียมอยู่ในความอารักขาของ อังกฤษและ ฝรั่งเศสมาแต่ ค.ศ. ๑๙๐๙ เป็นต้นมาแล้ว)

ญี่ปุ่นประกาศสงครามกับเยอรมัน

๒๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ ญี่ปุ่นประกาศสงครามเยอรมัน

ญี่ปุ่น ได้ประกาศสงครามกับเยอรมัน เพื่อ ปฏิบัติตามสัญญาที่ทำไว้กับอังกฤษ และการที่เยอรมันเคยกีดขวางได้ คอยกีดขวางญี่ปุ่นไม่ให้ญี่ปุ่นยึดปอร์ตอาเธอร์เมื่อสงครามจีน ญี่ปุ่น ค.ศ. ๑๘๙๕ ญี่ปุ่นได้ถือโอกาสยื่นคำขาดต่อเยอรมัน ให้ถอนกองทัพบเรือออกจากน่านน้ำจีนและญี่ปุ่น และให้คืน เกียวเจา เมื่อเยอรมันปฏิเสธ ญี่ปุ่นก็ประกาศสงคราม ดังกล่าวแล้ว

ตุรกีประกาศช่วยเยอรมัน

๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๔ ฝรั่งเศสและอังกฤษประกาศสงครามกับตุรกี

เนื่องจากตุรกี ไม่พอใจที่ต้องเสียดินแดน ให้แก่ ประ

เทศในแควมเขตชาน ตลอดจนภูริวัตร ซึ่งรุกรานมาก่อน
หลายครั้ง ตูริกก็ให้เซ็นสัญญาฉบับกับเยอรมัน เมื่อวันที่ ๑
สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ สัญญาว่าจะช่วยเยอรมันรบกับรัสเซีย
ดังนั้นเมื่อรัสเซียประกาศสงครามกับเยอรมัน โดยไม่พักรค
ช้า ในวันที่ ๒๘ ตุลาคมเรือรบของตูริกก็เข้ายิงเมืองท่าของ
รัสเซียในทะเลดำ อันเป็นการเริ่มต้นสงครามระหว่างตูริกกับ
รัสเซีย และในที่สุดอังกฤษและฝรั่งเศสก็ประกาศสงคราม
กับตูริกเป็นทางการตั้งกล่าวแล้ว

อิตาลีประกาศสงครามกับเยอรมัน

๒๓ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ อิตาลีประกาศ
สงครามกับเยอรมัน

เนื่องจากก่อนสงครามคราวนี้ อิตาลีได้มีสัญญา กับ
เยอรมันและออสเตรียแต่ปี ค.ศ. ๑๘๗๙ ว่าหากอิตาลีหรือ
เยอรมันก็ตามถูกฝรั่งเศสรุกราน พันธมิตรทั้งคู่จะประกาศ
สงครามกับฝรั่งเศส และถ้าหากประเทศพันธมิตรนี้ (อิตาลี
เยอรมัน ออสเตรีย) ถูกมหาอำนาจแต่ ๒ ประเทศหรือมาก
กว่ารุกราน ทั้งหมดยกจะช่วยกันรบ

เมื่อเกิดสงครามคราวนี้ อิตาลีได้ตกลงกับเยอรมัน

ว่าจะดำรงตนเป็นกลาง แต่เมื่อมาคำนึงถึงสัญญาฉบับๆ ที่ อังกฤษและฝรั่งเศสได้ให้แก่อิตาลีในคราวนี้ว่า หากอิตาลี เลิกนิยมความเป็นกลางและหันมาช่วยอังกฤษและฝรั่งเศสรบ แล้ว อังกฤษและฝรั่งเศสจะให้เมืองเตรนนิโต ตรีเอสเต และดินแดนทางฝั่งตะวันตกของทะเลอาเดรียติก และดินแดน บางแห่งในทวีปอาฟริกา (ของตุรกี) เมื่อมองประโยชน์ดังนี้ อิตาลีก็ขอเลิกสัญญาความเป็นมิตรกับเยอรมันและประกาศ สงครามกับเยอรมันดังกล่าวแล้ว

บัลแกเรียประกาศสงครามกับอังกฤษ

ในเรือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ บัลแกเรียประกาศสงครามกับอังกฤษ

ทั้งนี้เนื่องมาจากรัสเซียอ่อนกำลังลงในสงครามเยอรมันกับรัสเซีย และบัลแกเรียก็เคยมีข้อพิพาทกับเซอร์เบียมา ในสงครามแหลมบอลข่านมาก่อนแล้ว

สหรัฐอเมริกาประกาศสงครามกับเยอรมัน

๖ เมษายน ค.ศ. ๑๙๑๗ สหรัฐอเมริกาประกาศสงครามกับเยอรมัน

(บางแห่งว่าเป็นวันที่ ๕ เมษายน) ทั้งนี้เนื่องด้วย

เรือได้นำเยอรมันได้จมเรือพาณิชย์ของสหรัฐอเมริกา ซึ่งทำให้ชีวิตชาวอเมริกัน และทรัพย์สินสมบัติได้สูญเสียชีวิตเป็นอันมาก เพราะขณะนั้นอเมริกันยังประกาศตัวเป็นกลางอยู่ และได้เคยประท้วงแก่เยอรมันมาแต่สงครามใหม่ๆ เมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๕ มาครั้งหนึ่งแล้ว และในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ ก็ส่งนายพลเปอร์ริงกับเสนาธิการมาฝรั่งเศสเป็นครั้งแรกเพื่อปรึกษาในการตั้งฐานทัพ อเมริกาช่วย ฝรั่งเศสและอังกฤษ รบกับเยอรมันต่อไป (คอยอ่านพฤติกรรมของนายพลเปอร์ริง) และอเมริกาเข้าช่วยได้จังหวะที่รัสเซียกำลังพ่ายแพ้ต่อเยอรมันแล้ว

ไทยและอีก ๑๑ ประเทศเข้าสงคราม

๒๒ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ ไทยประกาศสงครามกับเยอรมัน

ทั้งนี้ด้วยการตัดสินใจของ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ทั้ง ๆ ที่เยอรมันกำลังมีชัยชนะและยึดรัสเซียได้กว่าครึ่งประเทศแล้ว แต่พระองค์คาดว่าเยอรมันจะพ่ายแพ้ในที่สุด จึงได้เข้าช่วยเหลือสัมพันธมิตร อันเป็นโอกาส

ที่ประเทศไทยจะเป็นฝ่ายชนะสงครามและนำ ประโยชน์ความ
ก้าวหน้ามาสู่ประเทศไทยในภายหลังอีกมากมาย (ไทยได้
สร้างวงเวียน ๒๒ กรกฎาคมขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกในวันประกาศ
สงครามคราวนี้) นอกจากนั้นปีเดียวกันนี้ก็มีประเทศอื่นๆ ได้
ประกาศสงครามกับเยอรมันอีกคือประเทศคิวบา, ปานามา,
กรีซ, ไชปีเรีย, จีน, บราซิล, กัวเตมาลา, คอสตาริกา,
นิการากัว ไฮติ และฮอนดูรัส

ดังนั้นการทำสงคราม โลกครั้งที่ ๑ นี้จึงแยก ออกเป็น

๒ ค่ายคือ

ค่ายเยอรมัน มีประเทศ เยอรมัน, เ้าสเตรีย, บัลเก-
เรีย, ฮังการี, และเตอร์กี

ค่ายพันธมิตร มีประเทศอังกฤษ, สหรัฐอเมริกา, ฝรั่งเศส,
อิตาลี, และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศ
มหาสัมพันธมิตร

พวกพันธมิตร ประเทศอื่นๆ จัดเป็นประเทศพรรคพวกของ
พันธมิตรคือ ประเทศเบลเยียม, โปแลนด์,
บราซิล, จีน, คิวบา, กรีซ, กัวเตมาลา,
ไฮติ, เฮติยาช, ฮอนดูรัส, ไคเบเรีย,

นิคารากัว, ปานามา, เปรู, โปแลนด์,
ปอร์ตุเกส, รมานี, เซอร์เบีย-โครแอต-
โลเวน, ไทย, เชโกสโลวาเกีย และ
อูรุกวัย.

เมื่อท่านได้ทราบสาเหตุของการสงครามที่แท้จริง
และคู่ของฝ่ายทำสงครามทั้ง ๒ ฝ่ายโดยละเอียดแล้ว ท่านก็
จะได้อ่านชีวิตประวัติผลงานของบรรดา ยอดขุนพล และขุนศึก
ของคู่สงครามแต่ละฝ่ายทั้ง ๒ ฝ่ายง่ายขึ้น ดังต่อไปนี้

๒ ...

พระเจ้าโกเธอร์ จอมทัพสูงสุดแห่งเยอรมัน
จอมพลโมลเคห์ เสนาธิการผู้วางแผน

โดยที่เยอรมัน มีการ ปกครอง แบบ
กษัตริย์ การตัดสินใจเข้าสู่สงคราม
โลกครั้งที่หนึ่งในคราวนั้น เป็นความ
ปรารถนาของกษัตริย์ ที่ต้องการจะ
ขยาย อาณาจักร เยอรมัน ออกไปให้
กว้างใหญ่ไพศาล เพื่อแสวงหาดิน
แดน และเพื่อการขายสินค้าของตน
เพิ่มพูน ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจแก่

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๑

เยอรมันผู้ปรารถนาที่จะครองโลกให้แข็งแกร่งขึ้น

พระเจ้าไกเซอร์ได้มอง ความกล้าหาญ กำลังใจของ พลเมืองทั้งชาติ ซึ่งเพียบพร้อมด้วยเศรษฐกิจอย่างสมบูรณ์ สถานะของเยอรมันในเวลานั้นไม่ว่าจะมองในด้านใด อาทิ เช่น จำนวนพลเมือง, โรงงานอุตสาหกรรม และสินค้าส่งออกของประเทศแล้วก็เด่นเป็นเหนือกว่ามหาอำนาจในยุโรปอีก ๒ ชาติ คืออังกฤษและฝรั่งเศส เมื่อพร้อมแล้ว จึงได้สั่งให้เสนาธิการของพระองค์คือนายพลเอก โมล์เด่ เสนาธิการสูงสุด เป็นผู้วางแผนรบทันที การรบทั้งหมดจึงขึ้นตรงต่อพระเจ้าไกเซอร์ แม่ทัพใหญ่แห่งชาติ และปฏิบัติการตามแผนของนายพลเอก โมล์เด่ เสนาธิการ ดังนั้นความยิ่งใหญ่แห่งนายพลโมล์เด่ นั้นจึงยังผูกพันอยู่กับพระเจ้าไกเซอร์ด้วย

ควรจะพูดเสียด้วยว่า ในปีที่จะเริ่มทำสงครามในปี ค.ศ. ๑๙๑๔ นั้น ประเทศเยอรมันมีพลเมือง ๖๗ ล้าน โรงงานอุตสาหกรรมได้ขยายออกไปอย่างกว้างขวาง และโรงงานบางชนิดต้องหาซื้อวัตถุดิบมาจากต่างประเทศเพื่อมาผลิตสินค้าในประเทศเพื่อส่งออกขายต่างประเทศ ในปีภูษานี้เอง เยอรมันเกรงว่าเมื่อประเทศตนร้าววยขึ้น ประเทศอื่นจะพากัน

อิฉาและไม่ยอมขายวัตถุดิบให้ พร้อมกับอาหารบางชนิด ก็ยังต้องอาศัยต่างประเทศอยู่บ้าง เยอรมันจึงต้องแก้ด้วยการ ทำสงครามแย่งชิงดินแดนจากต่างประเทศ

ในด้านกำลังใจ

ในด้านกำลังใจนั้น ประชาชนพลเมืองถูกเรียกร้องให้ มีความรักชาติอย่างแรงกล้า และมีความพากเพียรในฐานะ ที่เกิดมาเป็นชาวเยอรมัน ซึ่งถือว่าเป็นชาติที่มีอารยธรรม สูง เหนือกว่าชาติใด ๆ ในโลก แม้ชาติในยุโรปทุกชาติที่ ถือว่าเจริญที่สุดแล้วก็ยังด้อยกว่าเยอรมัน

แม้บรรดาบุคคลที่เป็นนักปราชญ์ ของเยอรมันบางคน เช่น “เรย์แมร์” ก็กล่าวว่าบรรดาชาติทั้งหลายในโลกที่ ปราชญ์นาที่จะก้าวหน้าและมีความสำคัญยิ่งใหญ่ ก็จงรวม เข้าอยู่ภายใต้จักรวรรดิแห่งวิธีการรวมเยอรมัน โดยมีชาติ เยอรมัน เป็นหัวหน้า และผู้นำ แห่งการ บริหารราชอาณาจักร เสีย

เมื่อความปราชญ์นาแห่ง ความยิ่งใหญ่ ได้ ปลุกฝังลง ไปในหมู่ประชากรเยอรมันทั้งชาติ ด้วยแรงกำรโฆษณาอย่าง

ดีแล้ว การเศรษฐกิจของเยอรมันพร้อม และสามารถผลิตอาวุธเพื่อในการรบ อย่างเต็มที่ แล้วเยอรมันก็ เผ่นพรวดกระโดดเข้าทำสงครามโดยไม่เหลียวหลังแลหน้าต่อไปอีก โดยมีประชาชน ๖๒ ล้านคนหนุนหลัง

การจัดแผนการรบของนายพลโมลเลอร์

นายพลเอก โมลเลอร์ เข้ารับตำแหน่งเจ้ากรมเสนาธิการทหารบกเยอรมันในปี ค.ศ. ๑๙๐๕ แทนนายพลเอก ชะดิฟเฟิน เจ้ากรมเสนาธิการทหารบกคนเดิมซึ่งพ้นตำแหน่ง และได้วางแผนเข้าสงครามในปี ค.ศ. ๑๙๑๔ โดยคัดเลือกจากแผนที่ นายพลเอก ชะดิฟเฟินได้วางไว้ ก่อนแล้ว และนำมาดัดแปลงอีกบ้างตามสมควร

แผนรบ ของ นายพลเอก ชะดิฟเฟิน ที่ทำ ไว้ เดิม นั้น ต้องการใช้อำกำลังส่วนใหญ่ คือ ๗ ใน ๘ ของทหารเยอรมันทั้งหมดบุกเข้าเบลเยียม เพื่อเข้าโจมตีฝรั่งเศสซึ่งแข็งแรงที่สุดให้แตกถอยเสียก่อนแล้ว โดยให้ออสเตเรียและฮังการีประวิงรัดเขี้ยวไว้ก่อน เมื่อเผด็จศึก ฝรั่งเศสยอมจำนนแล้ว จึงหันมาขี้นรัดเขี้ยวต่อไป ซึ่งแผนของพลเอก ชะดิฟเฟิน นั้น

ยืนยันว่าหากปฏิบัติตามแผนนั้น เยอรมันก็จะสามารถครองโลกได้ภายใน ๔ เดือน

แต่พลเอก โมเคิ้ล มีความเห็นว่าควรทุ่มเทกำลังไปทางด้านรัสเซียให้หนักกว่า แต่ก็ยอมรับที่จะทุ่มเททหาร ๕ ใน ๘ ของเยอรมันบุกเข้าเบลเยียมเหมือนกัน เมื่อตกลงในแผนแล้ว นายพลเอกโมเด็คก็ไปบรรจุกำลังรบ ให้นายพลต่าง ๆ เข้าปฏิบัติการคุมกำลังทัพคือ

การเข้าตีฝรั่งเศส

๑. นายพล ฟอน คลุก เป็นแม่ทัพที่ ๑ มีกำลังทหาร ๒๕๐,๐๐๐ คน (ทหารราบ ๑๒ กองพล ทหารม้า ๓ กองพล)

๒. นายพล ฟอน บิโลว์ เป็นแม่ทัพที่ ๒ มีทหาร ๒๕๐,๐๐๐ คน (๑๒ กองพลราบ ๒ กองพลม้า)

๓. นายพลฟอน เฮาเซน เป็นแม่ทัพที่ ๓ มีทหาร ๑๖๐,๐๐๐ คน (๘ กองพลทหารราบ)

๔. ดยุกแห่งวูร์เต็มแบร์ก เป็นแม่ทัพที่ ๔ มีทหาร ๒๐๐,๐๐๐ คน (๑๐ กองพลทหารราบ)

๕. มกุฎราชกุมารแห่งเยอรมัน เป็นแม่ทัพที่ ๕ มี

ทหาร ๒๑๐,๐๐๐ คน (๑๐ กองพลราบ ๒ กองพลม้า)

กองทัพบก ๕ เป็นหน่วยหลักที่จะเข้าโจมตีฝรั่งเศส และมีหน่วยรองคอยช่วยเหลืออีก ๒ กองทัพคือ

๖. มกุฎราชกุมารแห่งบาวาเรีย เป็นแม่ทัพที่ ๖ มีทหาร ๒๑๐,๐๐๐ คน (๑๐ กองพลราบ ๓ กองพลม้า)

๗. นายพลฟอน แฮริงแกน เป็นแม่ทัพที่ ๗ มีทหาร ๑๒๐,๐๐๐ คน (๖ กองพลทหารราบ)

แม่ทัพที่ ๖ และแม่ทัพที่ ๗ เป็นหน่วยหนุนที่จะเข้าช่วยโจมตีฝรั่งเศส

การเข้าตีสหะเซีย

ส่วนการเข้าตีรัสเซียนั้น เป็นหน้าที่ของทัพที่ ๘ ซึ่งนายพล ฟอน บรืทวิช เป็นแม่ทัพที่ ๘ มีทหาร ๒๐๐,๐๐๐ คน (๘ กองพลทหารราบ ๑ กองพลม้า)

หน่วยหนุน

นอกจากนี้ ยังมี ทหารหน่วยหนุน ของกองทัพสนามอีก ๘ กองพลทหารราบ และมีกำลังประจำท้องถิ่นและรักษาอยู่ภายในประเทศคือ ๑๗๐,๐๐๐ คน เป็นทหารราบ ๒ กองพล และกองพลน้อยอีก ๓๕ กองพล

ดังนั้น ในเวลาที่นายพลเอกโมล์เค่จะเข้าสงครามนั้น
เยอรมันมีทหาร ๑,๘๐๐,๐๐๐ คน คือจัดกองพลได้เป็น ๘๗
กองพลทหารราบ, ๑๑ กองพลทหารม้า, และ ๓๔ กองพล
น้อยหนน

ดังนั้นในตอนต้น ๆ ของสงครามเยอรมันจึงได้เปรียบ
ฝ่ายพันธมิตรเป็นอันมาก เพราะยังมีฝรั่งเศสเป็นแนวหน้าอยู่
ชาติเดียว ในขณะที่เยอรมันส่งทหารเข้าสนามรบรวม ๑,
๔๐๐,๐๐๐ คนนั้น ฝรั่งเศสส่งทหารเข้ารบได้อย่างมากเพียง
๑,๓๐๐,๐๐๐ คน ขณะนั้นฝรั่งเศสมีพลเมืองเพียง ๑๘ ล้านคน
จะระดมทหารได้อีกเพียง ๘ ล้านคน แต่เยอรมันมีพลเมือง
๖๗ ล้านคน จะระดมทหารได้อีก ๑๓ ล้านคน แต่เมื่อเริ่มต้น
สงครามไปนานแล้วอังกฤษได้ส่งกำลังของพันธมิตร จึงพอ ๆ
กับเยอรมันและสามารถปราบเยอรมันได้ในที่สุด

กองทัพแห่งเยอรมัน ได้รับการ ปลูกปลูก และ ได้รับ
การสนับสนุนจากพระเจ้าไกเซอร์อย่างเต็มที่ พระองค์ได้เสด็จ
ไปตรวจตรา และบัญชา การ รบ ในฐานะ แม่ทัพสูง แห่ง ชาติ
พร้อมด้วยนายพลเอก โมล์เค่ แม่ทัพสนามในที่ทุกแห่ง ๆ
ในการรบที่สำคัญ ๆ พร้อมกับ ปลูกบขวัญชาวเยอรมัน ให้มี
เลิศจนกล้าและทำการรบอย่างกล้าหาญ เพื่อที่เยอรมันจะเป็น

ผู้คุมครองโลกในที่สุด

พระเจ้าไกเซอร์ได้ตรัสแก่เหล่า ทหาร หาญ และ ชาวเยอรมันทั้งชาติ ซึ่งได้ยินทั่วไปแก่ชาวโลกในขณะนั้นว่า “สงครามคราวนี้ จะเป็นการต่อสู้จนโลหิตหยาดสาดท้าย ของเยอรมันทั้งคนและสัตว์” (ซึ่งเป็นการพอ ๆ กับที่ยึดเลอร์ผู้นำแห่งเยอรมันได้กล่าวในตอนจะแพ้สงครามโลกครั้งที่สองว่า เยอรมันจะรบจนทหารคนสุดท้าย)

ดังนั้นในระยะแรกของสงคราม คือในวันที่ ๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ วันแรกที่เยอรมันเปิดฉากสงคราม โดยไม่คำนึงถึงความเป็นกลางของเบลเยียมที่อยู่ในความคุ้มครองของอังกฤษและฝรั่งเศส และยกกองทัพเข้าไปในเบลเยียมเพื่อโจมตีฝรั่งเศสให้ยับยั้งก่อนตามความคาดหมายของ นายพลเอกไมล์เค่ แม่ทัพสนามโดยกองระวังหน้าของเยอรมันอันมีนายพลฟอน เฮนนิช ทำหน้าที่แม่ทัพแนวหน้าไปก่อนเพื่อข้ามแม่น้ำเมิสและโจมตีเมืองบ็อมลิเอซของเบลเยียมเป็นด่านแรก บ็อมลิเอซมีทหารเบลเยียมรักษายู่ ๔๐,๐๐๐ คน (นายพลเลอมัน แห่งเบลเยียมเป็นผู้บังคับการบ้อม) กองระวังหน้าของเยอรมันหรือเรียกกันในภายหลังว่า “กองทัพแห่งแม่น้ำเมิส” ของนายพลฟอน เฮนนิช ก็เข้าเมืองลิเอซได้ในวันที่

๗ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ ได้เสียชีวิตทหารเยอรมันในการตี
เขาเมืองลิเอซไป ๕,๐๐๐ คน และทำลายบ้อมนี้ได้ในวันที่
๑๗ สิงหาคม จับได้ตัวนายพลเลอมัง ผู้บังคับการบ้อมของ
เบลเยียมได้ในทรางสลักหักพังของบ้อม ซึ่งยังมีชีวิตอยู่

เมื่อตีบ้อมลิเอซได้แล้วในวันที่ ๑๗ สิงหาคม นาย
พลโมเดเค้ แม่ทัพสนามก็สั่งให้รุกใหญ่เพื่อเข้าสู่ใจกลาง
เมืองบรัสเซลส์เมืองหลวงของเบลเยียมต่อไป โดยมีบ
หน้าที่ให้ ๒ กองทัพใหญ่ คือกองทัพที่ ๑ ของนายพลฟอน
คลื๊ก และกองทัพที่ ๒ ของนายพลฟอน บูลด์ ซึ่ง ๒ กอง
ทัพรวมกันมีกำลัง ๕ แสนคน และยุบกองระวังหน้า คือกอง
ทัพหน้าแห่งแม่น้ำเมิสของนายพลฟอน เฮนิช ซึ่งตีบ้อมลิ-
เอซแตกมารวมอยู่ใน ๒ กองทัพนี้ และมอบให้นายพลฟอน
บูลด์ เป็นแม่ทัพรวมทั้ง ๒ กองทัพเพื่อบุกกรุงบรัสเซลส์
เมืองหลวงของเบลเยียมต่อไป ในท่ามกลางอากาศร้อนระอุ
แต่กองทัพรวมทั้ง ๒ ทัพของนายพลฟอน บูลด์ และนายพล
ฟอนคลื๊ก ก็ได้สามารถตีฝ่าเคลื่อนที่ไปอย่างรวดเร็วมาก จน
เข้ายึดกรุงเบลเยียมได้ในวันที่ ๒๐ สิงหาคม การที่กองทัพทั้ง
สองนี้ได้เคลื่อนที่ไปอย่างรวดเร็ว สามารถฝ่ากองทัพของ

เบลเยียมตีกองทัพของเบลเยียมซึ่งมีทหารถึง ๑๔๕,๐๐๐ คน
แตกกระจายไปได้ นั่นก็ด้วยอาศัยกองบังคับหน้าของทัพน้อยอีก ๒
กองเป็นฉากกำบังอย่างหนาแน่นให้แก่ทั้ง ๒ กองทัพใหญ่ใน
กองทัพน้อยทั้ง ๒ ที่ช่วยเป็นแนวหน้ากำบังให้คือ กองทัพน้อย
ทหารม้าของนายพลฟอน มาร์วิตส์ และกองทัพน้อยทหารม้า
ของนายพลริช โทเฟน ซึ่งเป็นกองรถยนต์ปืนกลหนัก และ
หน่วยทหารราบเบาบรรทุกระสุน การยึดกรุงเบลเยียมจึง
สามารถกระทำได้อย่างง่ายดาย แต่ก็ต้องใช้เวลาราว ๒๐ วัน
นับตั้งแต่วันที่ได้เมืองบรัสเซลส์ด้วย นับว่าเบลเยียมซึ่งเป็นชาติ
เล็กกว่ามีทหารเพียง ๑๔๕,๐๐๐ คน แต่ก็สามารถสู้ทหาร
แสนคนของเยอรมันได้ถึง ๑๕ วันเต็ม ๆ และในที่สุดกษัตริย์
หลุยส์แบร์ตแห่งเบลเยียมก็ลี้ภัยไปกรุงบรัสเซลส์ เมือง
หลวงของเบลเยียมลงถอยทัพทั้งหมดตั้งแต่วันที่ ๑๘ แล้ว ก่อน
ที่เยอรมันจะยึดได้ ๒ วันคือถอยไปยังเมืองเดอแมร์ และสู้
พลาญถอยพลาญไปยังเมืองอ็องแวร์ในที่สุด เป็นอันต้องปล่อยให้
เยอรมันครองเบลเยียมด้วยดี ซึ่งต้องรอให้ฝรั่งเศสมา
ช่วยกรุงเบลเยียมต่อไป

การตีกรุงเบลเยียม แตกนอกจาก จะเป็นความ ตึงาม

ของนายพลโมล์เค่แม่ทัพสนามผู้วางแผนแล้ว ประชาชนชาวเยอรมันก็ได้ให้เกียรติยกย่องแก่ ๒ แม่ทัพคือฟอนคลุก และนายพลฟอน บูล์ว อย่างใหญ่หลวง ได้มีการกล่าวกันว่านับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๑๒ มาแล้วอันเป็นเวลาเกือบสองทศวรรษถึงเกือบ ๒ ปีที่นายพลโมล์เค่ ได้กำหนดตัวไว้แล้วที่จะให้นายพลฟอนคลุก เป็นแม่ทัพภาคเบลเยียมในสงครามคราวนี้ และบวกกับนายพลฟอน บูล์ว ซึ่งเป็นนายทหารที่มีชื่อเสียงที่สุดอยู่ในขณะนั้นร่วมกันรบและร่วมกันรุกอีก

การชนะศึกเบลเยียมในคราวนี้นั้นกล่าวกันว่า เพราะทหารทั้ง ๒ กองทัพรวมกันนี้มีจำนวนทหารมากที่สุด มีอุปกรณ์ในการรบพร้อมเพรียง และทหารทั้งสองกองทัพก็ได้คัดเลือกมาจากทหารที่เก่งกล้าและสามารถที่สุดมารวมกัน ทั้งนี้เพราะหวังที่จะพิชิตฝรั่งเศสต่อไป

และเป็นธรรมดาของ ทหารที่ผ่าน การรบและตรวจศึกมาตลอดเวลา ๒๐ วันด้วยกระมัง จึงมีการโฆษณาข่าวว่าหลังจากชนะศึกที่เบลเยียมแล้ว ทหารเยอรมันผ่านไปทีใดก็มีข่าวการฆาตกรรม ปล้น ฆ่า และข่มขืนกระทำชำเราผู้หญิง และประชาชนทั่วไป สภาพเมืองเบลเยียมจึงตกอยู่ฐานะที่น่า

สงครามและสังเวยมาก ซึ่งแม้เรื่องนี้จะเป็นเรื่องจริง ๆ ก็น่า
จะยอมรับว่าเป็นไปได้ เพราะเป็นธรรมชาติของสงครามซึ่งผู้
ชนะย่อมจะหาทำไรจากผู้แพ้ แม้ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของ
ทหารจะไม่ต้องการถึงเช่นนั้น แต่ก็ไม่สามารถระงับความ
กระหายของทหารอันมีอยู่ มากมายและทำการยึดอยู่ ในพื้นที่
กว้างขวางนั้นเสียได้

เตรียมม่งปารีส

ภายหลังจาก มีชัยชนะ อย่างงดงาม ที่นคร บรัสเซลล์
เมืองหลวงของเบลเยียม และเหล่าทหารหาญได้พักผ่อนอย่าง
แสนตำราญพอเวลาอันสมควรแล้ว แม้ว่าจะระบะนั้นจะมีการรบ
ประปรายในที่บางแห่งแต่ก็ถือว่าไม่สำคัญนัก เมื่อได้เวลา
อันสมควร แม่ทัพสนามนายพลเอกโมด์เค้ (ซึ่งต่อมาได้
เป็นจอมพลโมด์เค้) ภายใต้ความเห็นชอบของพระเจ้าไก
เซอร์ จอมทัพเยอรมัน ก็ได้ออกคำสั่งลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม
ค.ศ. ๑๙๑๔ ว่า

ขณะนี้กองทัพฝรั่งเศสทางเหนือและตอน กลาง กำลัง
ถอยไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ และทางตะวันตกมุ่งไปยัง
กรุงปารีส อันเนื่องมาจากการพ่ายแพ้เยอรมันที่ชายแดนฝรั่งเศส

เศส เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม

ดังนั้นให้กองทัพเยอรมัน ได้ติดตาม ไป ยังกรุง ปารีส
เหยียบขานเมืองปารีสของฝรั่งเศสโดยด่วน เพื่อมิให้ฝรั่งเศส
ได้ทันหยุดพักผ่อนหายใจ และขัดขวางมิให้ฝรั่งเศสได้ทันตั้ง
ตัว และการนี้ให้เคลื่อนกำลังดังนี้

ให้แม่ทัพที่ ๑ นายพลฟอนคลุก เคลื่อนไปทางตะวันออก
ตกของแม่น้ำอวลส์ ใกล้กับแม่น้ำเซน และให้ตั้งอยู่ในฐานะ
ที่จะร่วมรบกับกองทัพใหญ่ที่ ๒ ได้ด้วย

ให้แม่ทัพที่ ๒ นายพลฟอน บูลัว เคลื่อนไปสู่กรุง
ปารีส ทางแนวแฟร์ดออง

ให้แม่ทัพที่ ๓ นายพลฟอน เฮาเซน มุ่งหน้าไปยัง
ชาโต อีแอว์รี

ให้แม่ทัพที่ ๔ นายพลตึกแห่งวูร์เต็มแบร์ก มุ่งไป
ทางเฮแบร์ เพียชาดองส์—วิตรี—เลอฟรังซัวส์

ให้กองทัพที่ ๕ มกุฎราชกุมารแห่งเยอรมัน ล้อม
บ้อมแวร์ดัง

ทั้งนี้เพื่อเป็นการทุ่มเทกำลังส่วน ใหญ่มุ่งเข้ายึดกรุง
ปารีส เพื่อตีฝรั่งเศสให้แตกถอยไปจดประเทศวิสต์นินเอง

การปราศรัยที่แม่น้ำมานส์

โดยการที่มุ่งเข้า โจมตีปารีส ตามคำสั่งที่ออกไปแล้ว นั้น ทำให้แม่ทัพพัฒนามนายเอกพลโมลต์เคตต้องคิดแผนขึ้นอย่าง ลึกซึ้งอีกหลายครั้ง และเห็นว่าควรจะต้องเดินการตีปารีสไว้ก่อน เพราะการที่จะระดมกำลังโจมตีปารีส พร้อมกับโจมตีกองทัพพัฒนามของฝรั่งเศสไปพร้อม ๆ กันนั้น เป็นการที่ต้องใช้กำลังมาก เพราะขณะนี้ทหารเยอรมันได้แบ่งกำลังออกไปปฏิบัติการหลายแห่งอยู่แล้ว เช่นการส่งกำลังไปปฏิบัติการทางตะวันตกของแม่น้ำเมิส ซึ่งรัสเซียกำลังจะปิดการรุกรานเยอรมันทางด้านนั้น นอกจากนี้ยังต้องส่งกำลังไปล้อมบ้อมแวร์ดัง และล้อมโมเบิรรวมทั้งต้องทิ้งทหารไว้ในกรวยยึดครองกรุงบรัสเซลล์ของประเทศเบลเยียมอีกด้วย

ดังนั้นเพื่อเดินการโจมตีปารีส ที่ต้องใช้กำลังทหารมากมายไว้ชั่วคราว ในการที่จะต้องปะทะกับกำลังส่วนใหญ่ของจอมพลจอร์ฟแห่งฝรั่งเศส ผู้เป็นแม่ทัพพัฒนามและแม่ทัพของสัมพันธมิตร นายพลเอกโมลต์เคจิงได้ส่งวิทยุโทรเลขไปยังแม่ทัพใหญ่ที่ ๑ นายพลฟอนคลุก และแม่ทัพใหญ่ที่ ๒

นายพลฟอน บูล์ว เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๔ ว่า

กองบัญชาการกองทัพสนาม (นายพล.เอกโมลต์เค้)
ต้องการให้ขับไล่ฝรั่งเศสทางตะวันออก. ฉะนั้นได้ของกรุงปารีส
ให้กองทัพที่ ๑ เป็นผู้ตามกองทัพที่ ๒ และให้มีหน้าที่เป็น
แนวกำบังให้แก่กองทัพอื่น ๆ ด้วย

และนอกจากนี้ให้ส่งทหารม้า ของกองทัพใหญ่ที่ ๑
ไปทางข้างหน้าของกรุงปารีส เพื่อหาทางทำลายรถไฟสาย
ต่าง ๆ ที่จะเข้ากรุงปารีสเสีย

แต่ต่อมาในวันที่ ๕ กันยายน หลังจากที่ได้ออกคำสั่งให้เลิกการตีกรุงปารีสไปเมื่อ ๒ กันยายนไว้แล้ว กองทัพเยอรมันก็ได้รับข่าวจากกองสืบราชการลับว่า ฝรั่งเศสกำลังขนทหารอย่างขนานใหญ่ จากตะวันออกไปยังตะวันตกเพื่อรักษากรุงปารีส ดังนั้นนายพลโมลต์เค้จึงต้องเสนอความเห็นต่อพระเจ้าไกเซอร์เป็นการด่วน เพื่อขอเปิดฉากตีตรงแตกหน้าของกรุงปารีสโดยตรงตามแผนเดิม ด้วยการที่ต้องเปลี่ยนแผนอย่างเร่งด่วน และด้วยการปฏิบัติการอย่างผิดพลาดของนายพลฟอนคลุก แม่ทัพที่ ๑ บางประการ โดยมีความเห็นขัดกับกองทัพสนาม จึงทำให้เยอรมันต้องปราชัยที่

แม่น้ำมานส์เป็นครั้งแรก ซึ่งถือกันว่าเป็นการรบในประวัติศาสตร์อันยิ่งใหญ่ครั้งหนึ่ง โดยที่การยุทธที่แม่น้ำมานส์ระหว่างวันที่ ๖-๑๒ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๔ ซึ่งเป็นแนวรบอันยาวเหยียดถึง ๒๔๐ ก.ม. ซึ่งในขั้นแรกฝรั่งเศสโดยจอมพลจอร์ฟ และมีทัพองกฤษของจอมพลเฟรนช์ซึ่งได้มาร่วมรบอย่างเต็มที่ในครั้งนี้เป็นครั้งแรก (หลังจากที่เคยถอยมาบ่อยๆ) รวมกำลังกันได้ถึง ๑ ล้านคนเศษ ปะทะกับทหารเยอรมันซึ่งมีกำลังเพียง ๘๐๐,๐๐๐ คน ทำให้เยอรมันต้องปราชัยเป็นครั้งแรก ทุกกองทัพบกต้องล่าถอยจากที่เดิมเพื่อหวังใจในคราวต่อไป (ส่วนทางฝรั่งเศสก็ถือว่าเป็นชัยชนะอันยิ่งใหญ่ในครั้งแรกเหมือนกัน) โดยถอยไปตั้งที่แม่น้ำเอนส์

ระดมยิงวิหารเมืองแรงส์

ดังนั้นในวันที่ ๑๗-๒๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๔ เยอรมันก็ได้เปิดการรบที่แม่น้ำเอนส์ใหม่ ในแนวรบยาวถึง ๓๐๐ ไมล์จากเมืองโนยอนถึงวิหารแรงส์ และยังโต้ตอบกันอย่างรุนแรงตลอดที่ราบสูงแห่งแม่น้ำเอนส์ ยึดพื้นที่บริเวณนั้นได้

พร้อมกับได้ระดมยิงวิหารเมืองแรงส์ด้วยปืนใหญ่หนัก ในวันที่ ๒๐ กันยายน ทำให้วิหารพังทลายไฟไหม้วิหารโดยสิ้นเชิง ด้วยอาวุธที่เหนือกว่าทหารฝรั่งเศสจึงพากันหมดกำลังใจในที่สุด เพราะไม่สามารถที่จะสู้เยอรมันได้ด้วยประการใด พร้อมกับตนเองเยอรมันก็สามารถครองบ้อมเมืองบริเวณนี้ไว้ ได้ภายในเขตแดนของฝรั่งเศส เพื่อหาทางที่จะบุกไปสู่กรุงปารีสให้จงได้

ในระยะนี้เองในวันที่ ๙ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ เยอรมันได้โจมตีบ้อมอองแวร์ ซึ่งทหารเบลเยียมได้หลบไปตั้งมั่นอยู่หลังจากวันที่เยอรมันโจมตีกรุงบรัสเซลส์แตก และได้ถูกล้อมมาแต่วันที่ ๒๖ กันยายนมาแล้ว พระเจ้าอัลแบร์ต แห่งเบลเยียมก็นำทัพที่ยังเหลืออยู่อย่างบอบช้ำหลังจากที่สู้ศึกมา ๓ เดือนไปรวมกำลังมอบให้นายพลฟอน (ซึ่งต่อมาเป็นแม่ทัพใหญ่ฝ่ายสัมพันธมิตรแทนจอมพลจอร์ฟ จอเฟ) เพื่อร่วมสู้รบต่อไป โดยตั้งทัพอยู่ที่ลำน้าอีแซร์

เยอรมันยอมแพ้ที่แม่น้ำอีแซร์

การยุทธที่แม่น้ำอีแซร์ ได้เกิดขึ้นอีกเมื่อระหว่างวันที่

๑๘ ตุลาคม ถึง ๑๐ พ.ย. ในการนี้เองที่ฝรั่งเศสได้ปล่อยกลุ่
ยุทธทางธรรมชาติต่อสู้กับเยอรมัน คือที่แม่น้ำอีแซร์ ใน
มณฑลฟรังเคอ ซึ่งอยู่ใต้ระดับน้ำทะเล และมณฑลนี้
ประกอบด้วยลำน้ำมากมาย โดยมีแม่น้ำอีแซร์เป็นแม่น้ำสาย
ใหญ่ที่เก็บน้ำไว้มากมายโดยมีทำนบกั้นเอปอร์ตกันอยู่ ฝรั่งเศส
ได้สั่งให้ทหารเบลเยียม เปิดทำนบกั้นน้ำ ภายใต้การระดม
ยิงของเยอรมันอย่างหนาแน่นในวันที่ ๒๗ ตุลาคม น้ำจึงท่วม
แนวการต่อสู้ของเยอรมัน ทำให้ทหารเยอรมันได้รับความ
เสียหายในการรบครั้งนี้ ๒ แสนคนและตาย ๑ แสนคน ซึ่ง
พระเจ้าไกเซอร์ได้มาบัญชาการรบ ด้วยพระองค์เองในครั้ง
นี้ด้วย เยอรมันจึงต้องถอยขึ้นไปทางเหนือในวันที่ ๒ พฤศจิกายน
ภายใน

เยอรมันยอมตาย ๓ แสนคนเพื่อเจาะเข้ากรุงปารีส
แม้ในระยะเวลาต้นปี ค.ศ. ๑๙๑๔ นี้ เยอรมันตกเป็น
ฝ่ายปราชัยมาตามลำดับ แต่ความพยายามที่จะเหยียบกรุง
ปารีสให้ได้ก็ยังไม่สูญไปจากดวงใจของทหารหาญชาติเยอรมัน
เพื่อที่จะรวมกำลังกันอย่างถึงที่สุดเพื่อเจาะแนวอังกฤษ

และฝรั่งเศสที่ขวางกันอยู่ให้จงได้ โดยรวบรวมทหารรักษา
พระองค์ของพระเจ้าไกเซอร์มารบเจาะแฉ่น ซึ่งพระองค์ได้
มาบัญชาการด้วยพระองค์เอง พร้อมกับระดมกองทหารอื่นๆ
เช่นทหารบาบาริยา, วูร์เต็มแบร์ก, ชาวเฮลชวัวร์ มารวม
รบด้วยอย่างเต็มที่โดยมุ่งที่จะเจาะทางลุ่มแม่น้ำดูฟ การรบ
ทางด้านนี้จึงได้เปิดขึ้นในระหว่างวันที่ ๑ ถึง ๑๕ พฤศจิกายน
ค.ศ. ๑๙๑๕ ก่อนคริสมาส ก่อนถึงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน
ต่างฝ่ายต่างล้มตายกันข้างละมาก ๆ ระหว่างพระเจ้าไกเซอร์
กับนายพลฟ็อช ของพันธมิตร เยอรมันคงยึดได้หมู่บ้านปาส
เซอร์ บริเวณเมืองอิปส์ การรบได้เพลาลมอลงในวันที่ ๑๕
พฤศจิกายน ปรากฏว่าในการนี้เยอรมันต้องสูญเสียชีวิต
ทหารถึง ๓ แสนคน ตายเกลื่อนกลาดในสนามรบ ซึ่งส่วน
ใหญ่เป็นทหารรักษาพระองค์ และกล่าวกันว่าทหารรบที่นี้เอง
เป็นलगแพ้วของพระเจ้าไกเซอร์ แต่ทั้ง ๒ ฝ่ายก็ทำอะไรกัน
ไม่ได้มากนัก ฝรั่งเศสก็ได้สูญเสียทหารอย่างมากมาย ไม่น้อย
ไปกว่าเยอรมันมากนัก และการรบครั้งนี้เองที่จะทำให้นายพลฟ็อช
รุ่งโรจน์เป็นประมุขของสัมพันธมิตร แทนจอมพลจอร์ฟในปีต่อไป

จอมพลโมลต์แก้พ้นจากตำแหน่ง

ภายหลังจากการรบที่แม่น้ำมานส์ โดยเยอรมันเป็นฝ่ายปราชัยแล้ว จอมพลโมลต์.ก็ถูกพ้นจากตำแหน่งแม่ทัพสนามเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๕ ภายหลังจากสงครามเพิ่งจะเริ่มไปได้ ๑ เดือนเศษ

พระเจ้า ไกเซอร์ ได้แต่งตั้งให้ นายพล ฟัง เกนไฮน์ เป็นแม่ทัพสนามแทน ซึ่งนายพล ฟัง เกนไฮน์ ก็ได้ดำรงตำแหน่งเรื่อยมาตลอดจน ถึง วันที่ ๒๘ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ พระเจ้า ไกเซอร์จึง มอบ ตำแหน่ง แม่ทัพ สนาม นี้ แก่จอมพล อินเดนบูร์ก เสนาธิการทัพสนามเป็นแม่ทัพสนามอำนวยการรบต่อมาจนยุติสงคราม

แม้จะสูญเสียตำแหน่งไปอย่างรวดเร็ว แต่จอมพลโมลต์ก็ก็ได้ฝากชื่อไว้ในฐานะแม่ทัพสนามคนแรกของเยอรมันในสงครามโลกครั้งที่๑ ที่วางแผนบุกเบลเยียมได้ดุจสายฟ้าแลบ โจมตีจนฝรั่งเศสหนีล้มลุกคลุกคลานออกจากชายแดนของตนไป จนต้องถอยลึกเข้าไปในกลางประเทศ และมีชัยแก้พันอัมภรในทอนตัน ๆ ของสงครามเป็นอันมาก

ส่วนนายพล ฟังเกนไฮน์ แม่ทัพคนใหม่คนต่อมาก็
ปฏิบัติการไม่ได้ผลมากนัก ส่วนมากเยอรมันเป็นฝ่ายพราชัย
เป็นส่วนใหญ่ บุคคลที่ควรจะกล่าวขวัญถึงคนต่อไปก็ควร
จะเป็นจอมพลฮินเดนบวร์ก ซึ่งเป็นเสนาธิการทัพสนามของ
นายพล ฟังเกนไฮน์ ซึ่งปฏิบัติการอย่างได้ผลในการบดขยี้
รัสเซียจนยอมยกธงขาวยอมแพ้ และได้เป็นแม่ทัพสนามของ
เยอรมันคนต่อไปในที่สุด

ก่อนที่สงครามปีแรกใน ค.ศ. ๑๙๑๔ จะผ่านไป และ
จะได้กล่าวขวัญถึงประวัติของนายพลฮินเดนบวร์ก ขวัญใจของ
ชาวเยอรมัน ใน สงครามโลก ครั้งที่ ๑ นั้น ยาก จะบันทึกไว้
ด้วยว่า

จากผลการจัดทัพ ในสงครามครั้งที่แล้ว เราจะเห็นได้
ว่า ต่างฝ่ายยังไม่ได้ใช้กองทัพอากาศ ทำสงครามกันเลย
แต่ละฝ่ายอาจจะมีบ้าง ก็เพียงเครื่องบิน ตูรวจการณ์เพียงเล็ก
น้อย แม้กองพันทหารรถถังและรถเกราะอันเป็นกำลังสำคัญ
ยิ่งในสงครามต่อมาก็คือสงครามโลกครั้งที่สองนั้น ก็ยังไม่มี
ใช้อย่างเต็มที่ในสงครามครั้งนั้น สงครามโลกครั้งที่ ๑ จึง
หนักไปในการรบด้วยทหารราบ, ปืนใหญ่ และทหารม้า

มากที่สุด

อีกอย่างหนึ่งที่ควรบันทึกไว้อีกก็คือ สงครามใต้ดินของเบลเยียมที่นับจากที่เยอรมันได้ยึดครองเบลเยียมได้แล้ว สงครามใต้ดินของพวกที่รักชาติชาวเบลเยียมก็เกิดขึ้น (ทำนองเดียวกับพลพรรคทั้งหลายของพวก ตัณดินหลายประเทศในสงครามโลกครั้งที่ ๒ เพื่อช่วยกู้ชาติจากการยึดครอง) ประการว่าพลพรรคใต้ดินได้ทำการรบกวน และรังควานกองทัพที่ยึดครองเบลเยียมอย่างหนัก ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เป็นทหารในกองทัพ และกองทัพเบลเยียมก็หนีถอยไปหมดแล้ว แต่คณะรักชาติใต้ดินของเบลเยียมก็เที่ยวแอบยิงก่อวินาศกรรมให้แก่ทหารเยอรมันอย่างหนัก โดยการขึ้นรถยนต์ไต่ยิงทหารม้าของเยอรมันตายมากมาย และพวกใต้ดินเบลเยียมก็ถูกยิงตายมาก พวกใต้ดินเบลเยียมจึงได้คิดสร้างรถยนต์เกราะติดปืนกลขึ้นได้ภายหลังที่ เบลเยียมเสียแก่เยอรมันได้เพียง ๓ สัปดาห์ รถเกราะที่พวกเบลเยียมคิดขึ้นได้นี้ ได้เข้าช่วยก่อวินาศกรรมทำลายสะพาน ก่อวินาศกรรมในแนวหลังของทหารเยอรมัน ตัดการลำเลียงการส่งอาหารและอาวุธยุทโธปกรณ์ของฝ่ายเยอรมันได้ผลมาก อันเป็นอุบัติเหตุที่มาแห่งรถ

เกราะในครั้งต่อมา แม้จะมีได้ผลมากนัก แต่ก็มีความ
จำเป็นในสงครามโลกครั้งที่สองมาก

ส่วนทางด้านเยอรมัน ก็ได้แก้ปัญหารถเกราะที่ก่อ
วินาศกรรมนี้ ด้วยการลาดตระเวน ขุดคุ้ยและใช้กับดักด้วย
วิธีต่างๆ

เมื่อเยอรมันใช้วิธีนี้ นายวินสตัน เชอร์ชิล รัฐมน
ตรียุทธการเรือของอังกฤษในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ก็ได้คิดให้
ทหารเอาสะพานไปด้วยเพื่อให้รถเกราะได้ ข้ามคูคลองต่าง ๆ
อันเป็นต้นเหตุที่จะมีผู้นำไปคิดรถถึงตีนตะขานในสงครามโลก
ครั้งที่สองต่อมา

แต่อย่างไรก็ตามการรบด้วยรถเกราะในสงครามโลก
ครั้งที่ ๑ นั้นมีน้อยมาก นอกจากการใช้ในการไถ่ดินตังก้าว
เมอทั้งสองฝ่ายขุดสนามเพลาะรบกกัน การรบด้วยรถเกราะก็
ต้องหายไปเพื่องจะมามีบทบาทสำคัญในสงครามโลก ครั้งที่ ๒
รวมทั้งการเกิดรถถังวิ่งในน้ำ (รถสะเท็นน้ำสะเท็นบก) ก้าว
หน้าไปไกลอีก

พระเจ้าไกเซอร์สละราชสมบัติ

ก่อนพิธียอมแพ้ของเยอรมันในสงครามโลกครั้งที่ ๑

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๓

เพียง ๒ วัน คือ ในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ พระเจ้าไกเซอร์ พร้อมด้วยราชโอรสก็เสด็จหนีออกนอกประเทศไปประทับอยู่ในประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศเยอรมันก็ประกาศเป็นสาธารณรัฐ โดยประธานาธิบดีอีเบิร์ต เป็นประธานาธิบดีคนแรกของเยอรมัน ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ ก็ยอมสงบศึก (อ่านรายละเอียดในชีวิตทางการเมืองของจอมพลฮินเดนบูร์กประกอบด้วย)

๓ . . .

จอมพลอินเดนบูร์ก
แม่ทัพผู้เป็นขวัญใจชาวเยอรมัน

นายพล อินเดนบูร์ก เป็นแม่ทัพที่
ใหญ่ยิ่ง และเป็นขวัญใจ ที่ประ-
ชาชน ชาว เยอรมัน จะ ลืม เสียมิได้
ในฐานะ นักรบผู้ ลือ ชื่อนิ สงคราม
โลกครั้งที่ ๑ อันเป็นที่ยอมรับแก่
ชาวโลกโดยทั่วไปว่า เขาเป็นนักรบผู้
ยิ่งใหญ่จริงๆ ที่ได้บดขยี้กองทหาร
รัสเซียของพระเจ้าซาร์ เสียอย่าง

ราบคาบ จนรัสเซียต้องยอมแพ้ขณะที่มหาสงครามเพิ่งจะ
ย่างเข้าปีที่ ๒ อันเป็นเหตุให้สัมพันธมิตรได้ขาดกำลังทหาร
พันธมิตรไปหนึ่งประเทศ ทั้งๆ ที่สงครามยังจะต้องยืดเยื้อไป
อีกเกือบ ๒ ปีเต็มๆ หากมิได้สหรัฐอเมริกาเข้ามาช่วยไว้เสีย
ในระบะนั้นก็ไม่แน่ว่า ชาติพันธมิตรจะสู้สงครามโลกครั้งที่
หนึ่งไปได้เพียงใด และใครจะเป็นผู้ชนะแน่ และจากผลของ
สงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ที่ยังไม่แน่นอนจะ ผูกพันมา ยังสงคราม
โลกครั้งที่สองอีกว่า ควรจะจบลงในรูปแบบใด ใครเป็นผู้ชนะ
ก็ยังไม่สงสัยอยู่

แน่นอนที่สุดหากรัสเซียชนะ ประเทศเยอรมันก็จะ
ไม่สามารถรวมกันเป็นปึกแผ่นดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ และ
ในทำนองเดียวกัน หากเยอรมันชนะก็ไม่มีความแน่นอน
นอน (เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ขอให้โปรดอ่านเมื่อถึงตอนประ-
วัติของฮิตเลอร์ต่อไป)

นายพลฮินเดนบูร์ก ได้มีชื่อเสียงในตอนเป็นเสนาธิ-
การทัพสนาม ของนายพลพัน เกนไฮน์ แม่ทัพสนามของ
เยอรมัน ซึ่งได้รับตำแหน่งต่อจากจอมพล โมลด์เค่ เมื่อ
๑๔ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๔ จากประวัติดีเด่นในการที่ตี ๒ กอง

ทัพใหญ่รัสเซียแตกและฆ่า แม่ทัพตายใน ที่รบชนะ ที่เขาก็ได้
เลื่อนยศขึ้นเป็นจอมพลอินเดนบูร์ก และต่อมาก็ได้ตำแหน่ง
จอมทัพของเยอรมัน อันเป็นจอมพลผู้เป็นรองแต่เพียงพระ
ราชาธิราชกษัตริย์เยอรมันแต่เพียงคนเดียวเท่านั้น มีอำนาจ
บังคับบัญชาทหารเยอรมันทั้งหมด ได้รับขนานนามจากชาว
เยอรมันว่า เป็นผู้กู้ชาติและกู้เกียรติของชาวเยอรมันให้กลับ
คืนมา หลังจากที่ได้เสียเกียรติคุณไปในสมัยแม่ทัพสนามคน
ก่อนๆ

เมื่อเป็นนักการเมือง เขาก็เป็นนักการเมืองอย่างดี
ที่สุด พยายามดำเนินตามกฎหมายเกณฑ์การเมืองอันมีระเบียบ
แบบแผน เพื่อความก้าวหน้า ของ ประเทศชาติ ในฐานะ ประ-
ธานาธิบดีคนที่สองของสาธารณรัฐเยอรมัน พยายามพา
ประเทศชาติไปสู่ทิศทางที่สงบ แต่เมื่อมรสุมทางการเมือง
ของนาซีมีอำนาจขึ้นคมเยอรมันทั้งประเทศ เขาก็ปล่อยขตา
กรรมของประเทศชาติให้ลืบทอ กิตเลอร์ ซึ่งรวมตำแหน่ง
ประธานาธิบดีและนายกรัฐมนตรี เข้าเป็นตำแหน่งเดียวกัน
เข้าครองประเทศชาติต่อไป เขาก็หลีกเลี่ยงให้ได้ดี เขา
ได้ชื่อว่าเป็นนักการทหารที่ดีที่สุด และนักการเมืองที่เรียบ

ร้อยที่สุด ซึ่งข้าพเจ้าจะขอเสนอวิธีการทางทหารและ
การเมืองของเขา ณ บัดนี้

ฮินเดนบวร์ก ผู้มาแม่ทัพรัสเซียคนแรก

เมื่อพูดถึงแนวรบด้านรัสเซีย อันถือว่าเป็นแนวรบ
ด้านตะวันออกนั้น ในเวลาที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น
พระเจ้าซาร์นิโคลาสที่ ๒ แห่งรัสเซีย เป็นจอมทัพสูงสุดของ
รัสเซีย มีแกรนด์ดุคนิโคลาสเป็นแม่ทัพพัฒนา

แผนการรบของรัสเซียในเริ่มต้นของสงครามนั้น ตั้ง
ใจที่จะเข้าโจมตีเยอรมันทางด้านตะวันออก ในปรัสเซียตะวันออก
(เยอรมัน) เพื่อบังคับให้รัสเซียต้องถอนกำลังมาจาก
ด้านตะวันตกที่กำลังสู้อยู่กับฝรั่งเศสและอังกฤษ และขั้นตอน
ต่อไปจะโจมตีเฮาสเตเรียในกาโลเซียต่อไป เมื่อกองทัพส่วนใหญ่
ของรัสเซียที่อยู่ทางไกลได้เดินทางมาสมทบกันพร้อมมูลแล้ว

พอระดมพล ได้เรียบร้อยแล้วในวันที่ ๑๕ สิงหาคม
ค.ศ. ๑๙๑๔ รัสเซียก็ได้ส่งกองทัพใหญ่ ๒ กองทหาร ข้าม
แดนปรัสเซียตะวันออก (เยอรมัน) เพื่อเผชิญกับเจ้าจอม
พล ฮินเดนบวร์ก ทันที

กองทัพของรัสเซียทั้งสองนี้คือ กองทัพใหญ่ที่ ๑ นายพลเรนเนนคัมพ์ เป็นแม่ทัพใหญ่ออกจากกือฟโน มายังเมืองเคอนิสแบร์ก และกองทัพใหญ่ที่ ๒ นายพลชัชนโซนอฟ เป็นแม่ทัพใหญ่เคลื่อนจากกรวอซอร์ ย้อนขึ้นไปทางแม่น้ำนาเรฟ มุ่งมายังอัวเลนสไตน์

ทางด้านเยอรมัน ซึ่งอินเดนบูร์กเป็นแม่ทัพนั้น ได้ทราบการเคลื่อนไหวของรัสเซียเป็นอย่างดี จากประมวลโทรเลขลับของรัสเซีย หากไม่ทราบข่าวการสืบราชการลับทันทั่วทั้งที่แล้ว เยอรมันก็อาจจะเสียเปรียบอย่างมากเหมือนกัน เวลาที่อินเดนบูร์กทราบข่าวนี้ กองทัพใหญ่ของรัสเซียทั้ง ๒ ทပ်กำลังแยกกันอยู่คนละฝั่งของหมู่ทะเลสาบมาซัวร์ หากรอเวลาไว้เมื่อกองทัพที่ ๒ มาบรรจบกันก็จะเข้ายึดเมืองเคอนิสแบร์ก และจะเข้าตีเอาเมืองเยอรมันจากเขตแดนเยอรมันไปจนถึงแม่น้ำวิสตุลาตอนใต้ได้

เมื่อได้ทราบข่าวเช่นนี้ ท่ นายพลอินเดนบูร์ก ผู้ซึ่งมีดวงตาเห็นที่จะเป็นแม่ทัพของข ตีในอนาคต และมีดาวรุ่งโรจน์ที่จะเป็นประธานาธิบดีคนที่สองของเยอรมัน ก็ได้วางกับดักพวกรัสเซียทันที โดยเห็นว่าทัพรัสเซียกำลังบกพร่อง

ยังวางแผนการรบไม่ฉลาดพอ โดยทำการรบเป็น ๒ บริเวณและไม่มี การติดต่อกันดีพอ ท่านจอมพลจึงได้วางแผนที่จะรบ กองทัพรัสเซีย ให้แตกกระจายไป ที่ละกองทัพ เสียก่อนที่ทั้ง ๒ กองทัพจะมารวมกันได้

ท่านนายพลฮินเดนบูร์ก ได้ใช้ให้ทัพน้อยทหารม้าของท่านซึ่งอยู่แนวหน้าดวงเอกำลังของนายพลเรนแนคัมพ์ แม่ทัพที่ ๑ ของรัสเซีย ซึ่งอยู่ทางเหนือให้เคลื่อนกำลังตามทหารม้าของเยอรมันลงมาทางใต้ ขณะเดียวกันก็ล่อให้ของนายพลชไนซอฟ แม่ทัพที่ ๒ ให้นำกำลังตามเข้ามาใกล้ๆ เมืองทันทแนแบร์ก ตอนใต้ของฮาลเลนสไตน์

ฆ่าแม่ทัพที่ ๒ ตายในที่รบ

จอมพลฮินเดนบูร์ก ได้วางกับดัก และมีแผนการต่อสู้ในอาณาบริเวณนี้ไว้อย่างดีที่ สุดแล้ว ตั้งแต่ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๙ สิงหาคม ก่อนที่จะส่งทหารม้าไปล้อมรัสเซียมา ดังนั้นเมื่อนายพลชไนซอฟ แม่ทัพใหญ่ที่ ๒ ของรัสเซีย ตกเข้ามาในหลุมกล ซึ่งเยอรมันล้อม ๒ กองทัพ

ใหญ่ของรัสเซียไว้หมดทั้ง ๒ กองแล้ว

จากการตลุมบอน และการต่อสู้ อย่างดุเดือด ก็เกิดขึ้น โดยฮินเดนบูร์กได้กวาดล้าง ทัพที่ ๒ ของนายพล ชันโซนีอฟ แพ้แตกสูญเสียหายอย่างยับเยิน นายพลชันโซนีอฟ แม่ทัพใหญ่ถูกฆ่าตายในสนามรบ ทหารถูกฆ่าตายหมด และยังมีเหลือตกเป็นเชลยอีก ๘๐,๐๐๐ คน เสียอาวุธยุทโธปกรณ์ทั้งหมดกองทัพ

การตัดกลางระหว่าง ๒ กองทัพใหญ่ของแม่ทัพฮินเดนบูร์กขณะนั้น วงการทหารและนักประวัติศาสตร์กล่าวว่า เป็นการลอกเอามาจากตำราของจอมทัพ ฮันนีบาลแห่งคาเทกที่เดียว ทำให้แม่ทัพที่ ๑ ของรัสเซียคือนายพล.เรนเนคัมพ์หมดโอกาสและตั้งตัวไม่ทันที่จะมาช่วยแม่ทัพที่ ๒ ของตนได้

เมื่อเผชิญศึกกับแม่ทัพที่ ๒ เกดียง ทั้งสองกองทัพแล้ว ฮินเดนบูร์กก็หันไปจัดการกับทัพที่ ๑ ของนายพลเรนเนคัมพ์ทันที จากการต่อสู้ระหว่างทัพฮินเดนบูร์กกับทัพที่ ๑ ของรัสเซียได้เปิดชนแคว้นที่ ๖ กันยายน ถึงวันที่ ๑๐ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๔ ในทันทีที่ฮินเดนบูร์กได้รับกำลังหนุน มาจาก แนวรบด้านตะวันตกโดยกองทัพน้อยที่ ๑๑ และกองทัพหนุนรักษา

พระองค์ของเยอรมันหน่วยยึดครองที่มาจากเบลเยียมเดินทางถึง และได้เริ่มปะทะกันที่บริเวณอินแตร์สแบร์กเมื่อวันที่ ๗ กันยายน

แต่แม่ทัพใหญ่ที่ ๑ ของรัสเซีย นายพล เรนเนคัมพ์ รู้ตัวว่าเสียที่ถูกล้อมเสียแล้ว ก็ส่งพลางหนีพลางอยู่ ๘ วัน ทัพเยอรมันก็ตามไปกระชั้นกระชิด จนรัสเซียข้ามพรมแดนรัสเซียไปได้ และไปหลบทัพอยู่ที่แม่น้ำนีแมน แต่นายพล เรนเนคัมพ์ก็ต้องเสียชีวิตทหารในการรบกับฮินเดนบูร์ก ในสัปดาห์นั้นอีกถึง ๘๐,๐๐๐ คน

นับว่าในการรบ ๒ สัปดาห์นี้ ฮินเดนบูร์กได้จับทหารรัสเซียมาเป็นเชลยศึกและตาย เสียทหารไปกว่า ๑๗๐,๐๐๐ คน นับว่ารัสเซียได้เสียหายอย่างหนักในระยะเริ่มต้นของสงคราม อันเป็นดวงแพ้ที่จอมพลฮินเดนบูร์กจะรุกเข้าไปยึดรัสเซียถึงใจกลางประเทศในคราวต่อไป อันเป็นเหตุให้รัสเซียต้องยอมแพ้ที่สุดในวันข้างหน้า

การรบชนะในปรัสเซียตะวันออก (รัฐของเยอรมัน) ในคราวนี้เอง ที่ท่านนายพลฮินเดนบูร์กได้รับการเลื่อนยศเป็นจอมพล และมีอำนาจเต็มเป็นแม่ทัพทหารเข้าสเตรีย-เยอรมัน

มันทั้งหมดในแนวรบด้านตะวันออก

ฮินเดนบูร์กวางแผนบุกโปแลนด์ถึง ๓ ครั้งจนสำเร็จ

การยุทธนาการขั้นต่อไปของจอมพลฮินเดนบูร์ก คือ การเข้ายึดโปแลนด์ให้ได้ เพื่อนำทหารเยอรมันเข้าไปตั้งอยู่ในกรุงวอร์ซอ เพื่อขัดขวางการเคลื่อนย้ายกำลังของข้าศึกต่อไป ขณะนั้นจอมพลฮินเดนบูร์กได้รวมกำลังทหารไว้ที่ซิลีเซีย

ในการรบในครั้งแรกนี้ ฮินเดนบูร์กจะใช้กลยุทธ์หลอวงวัดเสียอีก โดยการรบบลวงของกองทัพเยอรมันในปรัสเซียตะวันออกที่แม่น้ำนีเมน ขณะนั้นนายพลฟอน ชูแบร์ต แม่ทัพใหญ่ที่ ๘ ของเยอรมันในการบุกโปแลนด์ ก็ได้ส่งกำลังส่วนหนึ่งเข้าไปช่วยฮินเดนบูร์กในซิลีเซีย แต่การรบอย่างทรหดของนายพลฟอน ชูแบร์ต แม่ทัพใหญ่ที่ ๘ ของเยอรมันอย่างทรหดถึง ๔ วันที่บริเวณเมืองโอคุตโต ถึงมาเวียนโปดไม่ได้ผล กลับเป็นฝ่ายพ่ายแพ้

ความมุ่งหมายของฮินเดนบูร์กที่จะเดินทัพเข้ากรุงวอร์ซอในครั้งนี้ไม่ได้ผล

จากบุงกรุง วอร์ซอร์ เพื่อเหยียบโปแลนด์ ได้กระทำครั้งที่สองอีก ในตอนปลายปีคือระหว่างวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๕ ได้บดขยี้รัสเซียในโปแลนด์ได้มาก แต่ก็ยังเหยียบบุงกรุงวอร์ซอร์ไม่ได้

การเหยียบบุงกรุงวอร์ซอร์ได้สำเร็จผลเมื่อการพยายามครั้งที่ ๓ เมื่อปีใหม่ ค.ศ. ๑๙๑๕ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ โดยอินเดนบูร์กได้วางแผนรุกใหญ่ทั้ง ๓ ด้าน

การบุกบุงกรุงวอร์ซอร์ได้สำเร็จครั้งนี้เอง เป็นสาเหตุให้รัสเซียถอยเป็นการใหญ่อย่างไม่มีระเบียบ กลับเข้าไปตั้งทัพอยู่ในกลางประเทศของรัสเซีย และกบดานอยู่จนกระทั่งท้ายจอมพลอินเดนบูร์กยึดได้โปแลนด์, กาซิเซีย, กูร์กิงลิชวเนีย, ได้บ้อมปืนของรัสเซียอีก ๑๒ แห่ง

การยึดบุงกรุงวอร์ซอร์ได้ครั้งนี้ เพิ่มความยิ่งใหญ่ให้จอมพลอินเดนบูร์กสูงขึ้นไปอีก ทหารรัสเซียได้ถอยทัพออกจากโปแลนด์อย่างเคร่งครัดในฐานะผู้พ่ายแพ้ต่อหน้าจอมทัพ - จอมกษัตริย์ซาร์นิโคลาส พระเจ้าแผ่นดินแห่งรัสเซียผู้มาบัญชาการรบและการถอยทัพในครั้งนี้ด้วยพระองค์เอง นับว่ารัสเซียจนจะยอมแพ้อยู่แล้ว แต่ยังใจแข็งอยู่ รอที่จะ

เปิดศึกในฤดูหนาวของคู่อริสักครั้ง

อินเดนบุร์กคัดค้านการเข้าตีบ้อมแวร์ดัง

สงครามชิงบ้อมแวร์ดัง ซึ่งถือว่าเป็นสงครามอันยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ของการรบ ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ซึ่งฝรั่งเศสต้องเสียทหารไปกว่า ๓ แสนคน และเยอรมันต้องเสียทหารไปกว่า ๕ แสนคน ในการรบตอนต้น ๆ ปีของ ค.ศ. ๑๙๑๖ อินเป็นปีที่ ๓ ของสงครามโลกครั้งที่ ๑ ในการยุทธระหว่างวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ และจากต้นเดือนกรกฎาคมถึงปลายเดือนธันวาคม ๑๙๑๖ ทั้ง ๒ ตอน

การเข้าชิงบ้อมแวร์ดัง อินเป็นที่ราบอันกว้างใหญ่ของชายแดนฝรั่งเศส และเป็นบ้อมปืนที่แข็งแกร่งที่สุด ซึ่งพระเจ้าไกเซอร์เห็นว่าควรจะต้องบ้อมให้แตกเสียก่อน เพื่อจะยกกำลังเข้าเหยียบฆาตกรปารีสได้สะดวก

ทั้งนี้เพราะในระยะนั้น นับแต่ปี ค.ศ. ๑๙๑๔, ปี ค.ศ. ๑๙๑๕ มาจนถึงต้น ๆ ปี ค.ศ. ๑๙๑๖ รวม ๓ ปีมาแล้วที่เยอรมันกำลังมีชัย ชนะ ใน สงครามโลกครั้งที่ ๑ อย่าง กว้างขวาง

เยอรมันโจมตีได้ดินแดนอย่างมากมาย ขยายพรมแดนมาถึง
อาเชีย การตีเซอร์เบียและมอนเตเนโกรได้เกือบจะสามารถ
ครองอำนาจในแหลมบอลข่านได้อยู่แล้ว การรบที่ผ่านม
ตลอดเวลา ๑๕ เดือนนี้ ทำให้ความหวังของพระเจ้าไกเซอร์
แห่งเยอรมันที่จะเป็นผู้ครองยุโรปทั้งหมดเกือบจะเป็นจริงเป็น
จันทน

การที่เยอรมันโดยจอมพลฮินเดนบวร์กกับพวกมีชัยใน
ด้านตะวันออกกับรัสเซีย และมีชัยชนะอย่างเด็ดขาดอย่าง
รวดเร็วแล้วก็หันวัดกลับไป แต่ในทางด้านตะวันตกกับ
อังกฤษและฝรั่งเศสนั้นยังเป็นรองอยู่ โดยเยอรมันถูกล้อม
อยู่ในแนวรบด้านตะวันตกอยู่ทั่วไป ภายหลังจากที่ฝรั่งเศสมี
ชัยชนะจากเยอรมันที่แม่น้ำมานส์และอีแซร์มาแล้ว ดังนั้น
พระเจ้าไกเซอร์จึงเห็นว่าควรจะระดมกำลังมาบดขยี้ฝรั่งเศส
เสียก่อน โดยการโจมตีบ้อมแวร์ดังเมืองหน้าด่านอันแข็ง
แกร่งของฝรั่งเศส หนทางที่จะไปสู่ปารีสเป็นจุดเริ่มต้น

แต่การ ประชุมที่ กอง บังคับการ สนาม ของ จอม พล
ฮินเดนบวร์ก แม้พิพัฒนามกับนายพลลูเดนดอร์ฟ ผู้ที่เคยชนะ
ศึกกับรัสเซียในกรุงโปแลนด์มาแล้วข้างหนึ่ง กับพระเจ้า

ไกเซอร์ จอมทัพสูงสุดแห่งเยอรมัน และนายพลพันเกินไฮน์
 เสนาธิการทหารสูงสุดแห่งเยอรมันกับมกุฎราชกุมารเยอรมัน
 แม่ทัพที่ ๕ อีกฝ่ายหนึ่ง ก็มีความเห็นขัดกันในการทำสงคราม
 ก่อนต้นฤดูหนาวคราวัน

โดยจอมพลอินเดนบูร์กมีความเห็นว่า เวลานี้ดินฟ้า
 อากาศในฤดูหนาวเป็นเครื่องขวางกั้นมิให้รัสเซีย ก่อศึกหรือ
 หันมาต่อสู้กับเยอรมันในขณะนี้ได้ ดังนั้นควรจะเดินทัพ
 เยอรมันเข้าไปในกรุงมอสโกหรือทางกรุงเปโตรกราด (เมือง
 หลวงของรัสเซีย) เพื่อขยี้รัสเซียให้แตกฉานเสียก่อนที่
 รัสเซียจะเงยหัวขึ้นได้

แต่พระเจ้าไกเซอร์และนายพลพันเกินไฮน์ เสนา
 ธิการทัพสูงสุดมีความเห็นว่าขณะนี้แนวรบด้านตะวันตกสำคัญ
 ที่สุด และฝรั่งเศสเป็นตัวการศัตรูสำคัญที่สุดที่เยอรมันจะรุม
 กินได้เสียก่อน ในที่สุดสภาพสงครามของเยอรมันก็ได้ลงมติ
 ในเรื่องนี้แต่ปลายเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๔ และสภาพ
 สงครามก็ลงมติให้โจมตีบ้อมแวร์ดังก่อน

สภาพสงครามมีความเห็นว่า การตีแวร์ดังเป็นประตู
 หน้าแรกที่จะนำไปสู่กรุงปารีส และแวร์ดังเป็นหัวใจของ

ฝรั่งเศสที่เยอรมันได้มันหมายมาหลายศตวรรษแล้ว และเป็น
บ้อมล้ำคัญของแนวรบด้านตะวันตก หากเยอรมันได้บ้อมนี้
ก็คือการได้กรุงปารีส และยึดได้ฝรั่งเศส กองบัญชาการทัพ
ใหญ่ของพันธมิตร และเป็นการยึดยุโรปและจะเป็นผู้ชนะ
สงครามในที่สุด

ดังนั้นการสงครามชิงบ้อมแวร์ดัง ซึ่งต้องใช้เวลา
รบกัันถึง ๑๓๑ วัน ก็จบลงด้วยการปราชัยแทบจะย่อยยับ
ทั้ง ๒ ข้าง แม้เยอรมันโดยมกุฎราชกุมารแมทท์จะพ่ายแพ้ก็
ตาม แต่ทุกฝ่ายก็เสียหายหลายแสน

จอมพล เปแตงได้กลายเป็น วีรบุรุษของฝรั่งเศสก็ใน
คราวที่ได้รับตำแหน่ง เป็นแม่ทัพผู้บังคับการรักษา บ้อมแวร์ดัง
นี้เอง เปแตงได้เรียกร้องให้ฝรั่งเศสทั้งทหารและประชาชน
ทั้งมวลระดมกำลังรักษาบ้อมแวร์ดังไว้สุดความสามารถ โดย
การปลอบใจทหารและประชาชนให้เห็นว่า การเสียบ้อม
แวร์ดังเท่ากับเสียอิสระภาพของฝรั่งเศสทั้งมวล สงครามอัน
นองเลือดที่สุดจึงเกิดขึ้นอย่างสยดสยองในการสงครามชิงบ้อม
แวร์ดัง (รอ่านประวัติละเอียดของนายพลเปแตงในตอน
ต่อไป)

ผลที่สุดจอมพลเปแตง ก็รักษาม้อมไว้ได้หลังจาก
ได้รบกันมา ๔ เดือน มกุฎราชกุมารแม่ทัพที่ ๕ ของเยอรมัน
ได้ระดมกำลังกว่า ๖ แสนคน เพื่อทุ่มเทตีม้อมแวร์ดัง แต่ได้
เสียทหารไปถึง ๕ แสนคน ฝรั่งเสียทหาร ๓ แสนคน ใน
จำนวนนั้นตายและถูกเยอรมันจับเป็นเชลยเสีย ๑ แสนคน

การยุทธที่ม้อมแวร์ดังจึงนำความเสียหายอย่าง ก้อง
ไกลมาสู่ทั้ง ๒ ฝ่ายทั้งเยอรมันและฝรั่งเศส แต่ทางฝ่ายเยอรมัน
ได้รับการกระทบกระเทือนมาก ได้สูญเสียพื้นที่ได้ยึดมาได้
ก่อน ๖ เดือนนั้นไป การพ่ายแพ้ของมกุฎราชกุมาร แม่ทัพที่ ๕
ของเยอรมันในคราวนี้ ทำให้เกียรติของเยอรมันในสายตา
ของโลกได้อับแสงลงอย่างน่าเสียดาย หลังจากที่ได้พ่ายแพ้ที่
แม่น้ำมานส์และต่อมาได้มาแพ้ที่แม่น้ำซอมม์อย่างใหญ่หลวง
อีก และเป็นการกระทบถึงชัยชนะในอนาคตของเยอรมัน
ตามมาอีกด้วย

จอมพลฮินเดนบวร์กบุกรุกเมเนีย

จอมพล ฮินเดนบวร์ก แม่ทัพสนามด้านตะวันตก ซึ่ง
ได้รับตำแหน่งผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุด กองทัพรวมเข้าส-

เตรีย, เยอรมัน, บุลกาเรีย ในปลายปี ค.ศ. ๑๙๑๕ ก็ได้วางแผนบุกยูเมเนียทันที

โดยฮินเดนบวร์ก เห็นว่าไม่ควรที่จะปล่อยให้ยูเมเนียได้เสียแล้ว ควรที่จะทำลายกองทัพยูเมเนียให้แหลกลาญไป เพื่อรักษาการคมนาคมภาคตะวันออกกับเตอร์กีกไว้ อันเป็นประโยชน์ที่จะครอบครองการคมนาคมสายแหลมบอลข่าน และยังจะได้ข้าวและน้ำมันจากแคว้นวาลาเชียในยูเมเนียอีก

การบุกยูเมเนียจึงได้เริ่มขึ้นเมื่อ ๗ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๖ อันนับว่าเป็นการรบข้ามปีที่เดียว ในที่สุดจอมพลฮินเดนบวร์ก ก็สามารถพิชิตยูเมเนียได้ ยูเมเนียได้เสียกำลังทหารในการรบกับจอมพลฮินเดนบวร์ก ในคราวนี้ไป ๒๐๐,๐๐๐ คน ฮินเดนบวร์ก ยึดได้ข้าวและน้ำมันเป็นกำลังสำคัญในยามสงครามได้จากยูเมเนียเป็นอันมาก แม่ทัพทั้ง ๓ ทပ်ของรัสเซีย คือ นายพลอาแวนเรสโก แม่ทัพที่ ๑ นายพล โจนดา แม่ทัพที่ ๒ และนายพลกอสเตอกู แม่ทัพที่ ๓ รวมทั้ง ๓ ทပ်ผู้พ่ายแพ้แก่จอมพลฮินเดนบวร์ก ได้นำกำลังทหารยูเมเนียที่เหลืออยู่หนีถอยไปรวมกับกองทัพรัสเซีย เพื่อสู้กับเยอรมันใหม่ใน ๖ เดือนต่อมาอีก

ฮินเดนบูร์กเป็นจอมทัพเยอรมันและเสนาธิการสูงสุด

เหตุการณ์สงครามในปลายปี ค.ศ. ๑๙๑๖ ได้นำความกระทบกระทั่งกันอย่างสำคัญทั้ง ๒ ฝ่าย คือทั้งฝ่ายพันธมิตร ซึ่งฝรั่งเศสเป็นแม่ทัพใหญ่และฝ่ายเยอรมัน ผู้ซึ่งกำลังจะเป็นเบี้ยล่าง จำต้องปรับปรุงแก้ไขแม่ทัพนายกองของตนเป็นการใหญ่

ฝรั่งเศสจำเป็นต้องจัดตั้งสภาสงครามขึ้น เพื่อบริหารในการยุทธและทำสงคราม มติของสภาสงครามให้จอมพลจอร์ฟแห่งฝรั่งเศสแม่ทัพพันธมิตร ซึ่งได้วางแผนการรบมาตลอด ๓ ปี และเป็นแม่ทัพของพันธมิตรนำทัพรบกับเยอรมันได้ถูกเรียกตัวเข้าประจำสภาสงคราม ในฐานะที่ปรึกษาทางเทคนิคฝ่ายทหารบกของรัฐบาลฝรั่งเศสในส่วนที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกได้เลื่อนขึ้นเป็นจอมทัพฝรั่งเศส พันจากรัฐมนตรีการรบ และให้นายพลเอก ฟอช เข้ารับตำแหน่งแม่ทัพดินแดนฝรั่งเศส และแม่ทัพพันธมิตรแทน

ทางด้านเยอรมันก็ต้องปรับปรุงเป็นการใหญ่เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการพ่ายแพ้ครั้งดังของแม่ทัพที่ ๕ มกุฎราชกุมารเยอรมัน ทำให้ประชาชนผิดหวังอย่างใหญ่หลวง

ต่อคำที่ว่าเยอรมันไม่เคยแพ้หรือแพ้ไม่เป็น อันถือว่าเป็นความผิดพลาดของนายพล ฟันเกนไฮน์ เสนาธิการทหารสูงสุดหรือแม่ทัพสนามผู้วางแผนรบชิงบ้อมแวร์ดัง (ซึ่งจอมพลฮินเดนบวร์กคัดค้านมาแต่ตอนต้น) มกุฎราชกุมาร แมทท์ & ผู้ตีบ้อมแวร์ดัง และนายพล ฮาเซลเดร์ เสนาธิการกองทัพบกของมกุฎราชกุมารเยอรมัน ได้รับการตำหนิตีเดียจากประชาชนชาวเยอรมันในการพ่ายแพ้ที่น่าอัปยศควรวนนั้นมาก

เมื่อเป็นเช่นนั้นเสียงประชาชนชาวเยอรมันทั้งปวง ทั้งฝ่ายทหารพลเรือน จึงได้สนับสนุนที่จะให้จอมพล ฮินเดนบวร์กผู้ปราบรัสเซียมาแล้วที่ปรัสเซียตะวันออก (รัฐของเยอรมัน) ผู้ชนะศึกที่ทันทันแนแบร์กผู้ฆ่าแม่ทัพที่ ๒ ของรัสเซียตายในที่รบ ผู้ไม่เห็นด้วยและคัดค้านในการโจมตีบ้อมแวร์ดัง ซึ่งทำให้เยอรมันสูญเสียเกียรติภูมิอันยิ่งใหญ่ ได้เป็นจอมทัพเยอรมันแทนนายพลฟันเกนไฮน์ ที่กำลังดำรงตำแหน่งอยู่

พระเจ้าไกเซอร์ ได้เห็นด้วยตามความต้องการของประชาชน จึงได้เลื่อนจอมพล ฮินเดนบวร์ก จากเสนาธิการทัพสนาม เป็นแม่ทัพเยอรมัน เพื่อทำสงครามกับฝรั่งเศสและพันธมิตรต่อไปแต่วันที่ ๑๙ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ โดยมีหน้า

ที่สูงสุดในการอำนวยความสะดวกของ เยอรมันและพันธมิตร ของ
เยอรมันทุกด้าน และมีนายพล ลูเดนดอร์ฟ เป็นเสนาธิการ
จอมพล ฮินเดนบวร์ก

รัสเซียยอมพ่ายแพ้อย่างสิ้นเชิงต่อฮินเดนบวร์ก
รัสเซียปฏิบัติแล้ว พรรคบอลเชวิคขึ้นครองอำนาจ
สงคราม ระยะเวลา^{นี้} เป็น ระยะเวลา^{ที่} สำคัญที่สุดแห่ง ประวัติ-
ศาสตร์ของโลกอันพึงจะจดจำ การที่พระเจ้าซาร์ทำสงคราม
พ่ายแพ้แก่เยอรมันมาตลอดตนเอง ที่เป็นสาเหตุแห่งความยาก
จน ความวุ่นวาย ความเดือดร้อนอย่างแสนสาหัสให้แก่รัส
เซียทั้งประเทศ และเป็นเหตุให้พวกคอมมิวนิสต์ปฏิวัติพระเจ้า
ซาร์ได้สำเร็จ ขอสงวนภัยยอมแพ้ต่อเยอรมัน โดยการสนับ
หนุนของพรรคคอมมิวนิสต์เยอรมัน ที่ใช้ยุทธวิธีส่งเงินจาก
เยอรมันไปทำการปฏิวัติในรัสเซียจนเป็นผลสำเร็จให้ยอมสงบ
ศึกกับเยอรมัน อันเป็นการเสร็จสิ้นแนวรบด้านตะวันออกของ
เยอรมันโดยสิ้นเชิง ที่ต่อไป^{นี้} เยอรมันจะทำศึกแต่แนวรบ
ด้านตะวันตกกับอังกฤษและฝรั่งเศส แต่เพียงด้านเดียวเท่านั้น
โดยที่ตอนนี้เป็นประวัติศาสตร์ของโลก ที่ความพ่าย

แพ้ในการรบของพระเจ้าซาร์ ทำให้คอมมิวนิสต์มีอำนาจได้ใน
รัสเซีย และเป็นเหตุหนึ่งที่เยอรมันได้พ่ายแพ้ในสงครามโลก
ครั้งที่ ๒ อีก

และเป็นปัญหาการเมืองอยู่ในปัจจุบันนี้ ระหว่าง
รัสเซียและอเมริกา จึงควรที่จะได้ปรึกษาเหตุการณ์ตอนนี้ไว้
อย่างถี่ถ้วนด้วย

พระเจ้าซาร์สละราชสมบัติ

เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ พระเจ้าซาร์
แห่งรัสเซียได้สละราชสมบัติ หลังจากที่ได้เข้าสงครามมา
เกือบ ๓ ปี และพ่ายแพ้แก่เยอรมันตลอดเวลา (และในปีนั้นเอง
อเมริกาจะเข้าสงครามแทน) และมอบอำนาจให้พระอนุชา
แกรนด์ ดุคมิเชล ครองราชสมบัติแทน ทั้งนี้เนื่องจากการ
พ่ายแพ้สงครามมาตามลำดับ ความไม่พอใจของพลเมืองมี
อยู่ทั่วไป และระยะนี้สภาผู้แทนราษฎร (สภาคูมา) กับฝ่าย
กษัตริย์ก็มีความเห็นแตกแยก (รัฐสภาคูมานั้นพระเจ้าซาร์
ได้แต่งตั้งขึ้นเพื่อช่วยการบริหารประเทศแต่ ค.ศ. ๑๙๐๕) รัฐ
สภามีความเห็นว่ารานาจในการปกครองอยู่กับพระนางคัทรีน

มหาราชินี และรัชปุติน และสภากล่าวหาว่า พระนางคัทรีน มีเชื้อสายเป็นชาวเยอรมัน พระเจ้าชาร์ท่างเห็นต่อการบริหาร ประเทศ รัฐสภาไม่มีอำนาจในการบริหารประเทศ อำนาจตก อยู่แก่ข้าราชการ ที่เหลวไหลและรัฐ มนตรีที่ไร้ความสามารถ รัฐสภาดูมาใกล้ชิดกับประชาชนมี ความเห็นว่ามีวิถี ทางเดียว เท่านั้นที่จะแก้ความเสื่อมโทรมของประเทศได้ และจะนำประเทศชาติไปสู่ชัยชนะในการสงคราม ก็โดยการสนับสนุนคณะ ปฏิวัติซึ่งตั้งเฝ้ามานานแล้ว สภาผู้แทนฯ จึงส่งจับรัฐมนตรี และจัดตั้งรัฐบาล ชั่วคราวขึ้น ระหว่างที่การ สงครามยังไม่ยุติ พระเจ้าชาร์ท่างได้สละราชสมบัติดังกล่าวแล้ว

แต่รัฐบาลชั่วคราวก็ต้อง เผชิญกับกำลังของพวกฝ่าย ช้ายเข้าอย่างใหญ่หลวง พวกฝ่ายซ้ายต้องการที่จะฆ่าพระ เจ้าชาร์และราชตระกูลทั้งหมด (และได้สำเร็จโทษเสียในเวลา ต่อมา) คณะฝ่ายซ้ายต้องการที่จะเลิกสงคราม แต่คณะรัฐ บาลชั่วคราวซึ่งมีนายเคเรนสกี เป็นรัฐมนตรีว่าการกลาโหม ได้เข้าปลุกปลอบใจทหารที่ทั้งการรบแล้วกลับเข้า สนามรบต่อ ไป เพื่หวังจะได้ชัยชนะในที่สุด

โดยการ ประรองตอง ระหว่างคณะ รัฐบาล ชั่วคราว กับ

คณะปฏิวัติไซเวียต ซึ่งมีเจตนา หักหน้าคณะปฏิวัติที่ยอมทำสงครามกับเขมรมันต่อไป โดยแต่งตั้งนายพล บรตชิลอฟ เป็นแม่ทัพสนามคนใหม่ของรัสเซีย และได้เริ่มทำการรบใหม่ระหว่างวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ คือให้กองทัพอที่ ๘ ของนายพลคอรันิลอฟ โจมตีเยอรมันที่กแนวอินเดนบูร์ก เข้าไป ๑๒ ก.ม. แย่งได้เมืองฮาลลิกซ์และเมืองคาลด์ ต่อจากนั้นก็ได้ขยายการรบไปทางใต้สถานิสเลา ข้ามแม่น้ำลอมอนิกา เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ จับเชลยเยอรมันได้ ๓๖,๐๐๐ คน และได้ปืนใหญ่ ๑๐๐ กระบอก นี่ก็เป็นการรบชนะครั้งสุดท้ายของรัสเซีย เพราะต่อไปนี่ก็จะยอมแพ้อย่างหมดกลาญและขอสงบศึกในที่สุด

รหัสเขี่ยหนี โดยไม่ยิงปืนแต่นัดเดียว

เลนิน หัวหน้าคณะปฏิวัติได้พยายามบ่อนทำลายกอง
ทหารรัสเซียอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะไม่ให้ทหารเข้าทำการรบ
เพื่อทั้งสนามเพละและหยดรบ ทั้งนเพื่อต้องการให้มีการสงบ
ศึกและเพื่อสันติภาพที่จะเกิดขึ้นแก่รัสเซีย ดังนั้นเมื่อเห็นโอ-

กาสที่รัสเซียบ้างระดำระสาย จอมพล ฮินเดนบูร์ก ก็สั่งบุกรัสเซียอย่างเต็มที่ เพื่อสงบศึกรัสเซียให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว และจะได้นำ กำลังไปรบกับ ฝรั่งเศสในแนวรบ ด้านตะวันตกอย่างเต็มที่

ดังนั้นในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ กองทัพเยอรมันของฮินเดนบูร์ก ภายใต้การนำของเจ้าชายเลโอโพลด์ แห่งบาวาเรีย ก็หักแนวรบด้านตะวันตกของรัสเซียมืดาร์โนโพล ได้เป็นแนวกว้าง ๒๐ ก.ม. ด้วยกองพลชั้นเยี่ยม ๔ กองพลใหญ่ ใช้เวลา ๓ วันก็บุกเข้าไปได้ ๕๐ ก.ม. วันที่ ๒๓ ก็เข้ายึดมืดาร์โนโพลได้

ในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ก็ยึดได้เมืองโกโลเมฮา ได้อย่างง่ายดาย และเป็นครั้งแรกในวงการทหารและประวัติศาสตร์อื่นจะพึงจดจำว่า เยอรมันยึดเมืองนี้จากรัสเซียได้อย่างง่ายดาย โดยที่รัสเซียไม่ได้ยิงปืนสู้เลยแม้แต่นัดเดียว ใช้เวลาต่อมาอีกไม่กี่ ช.ม. เยอรมันก็ยึดได้แคว้นเบสซาราเบีย และขยายแนวยึดได้ต่อไปอีกอย่างกว้างขวาง ทหารรัสเซียมืดยหนีในคราวนี้คือ กองทัพใหญ่ที่ ๒ กองทัพใหญ่ที่ ๘ และกองทัพใหญ่ที่ ๘ (ของนายพลบรูสซิลอฟ แม่ทัพสนามเอง)

ปลดแม่ทัพสนาม

เคเรนสกี ก็ได้ยึดอำนาจเป็นรัฐบาลจากเจ้าชาย
ลอฟ เป็นประมุขรัฐบาลรัสเซียชั่วคราวเอง และพยายาม
ปรับปรุงนำใจทหารรัสเซียให้สู้รบต่อไปอีก และแต่งตั้งนาย
พล คอรันิลอฟ แม่ทัพสนามคนใหม่อีก ปลดนายพล บรูส-
ซิลอฟ ออกไป

เลนินขอยอมแพ้ต่อจอมพลฮินเดนบูร์ก

ในที่สุดกองทัพของจอมพล ฮินเดนบูร์ก แห่งเยอรมัน ก็ได้สั่งให้กองทัพใหญ่ที่ ๘ ของนายพล ฟอน ฮูติเออร์ รุกเข้าเมืองริกาของรัสเซีย ซึ่งมีพลเมืองถึง ๔ แสนคน และเป็นเมืองที่พลเมืองร่ำรวยที่สุดได้ ในการรบเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๑๗ พร้อมกับเข้ายึดหมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวริกา ในวันที่ ๑๒-๑๓ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ อันเป็นการปิดอ่าวของรัสเซียที่จะออกทะเลอีกทางหนึ่ง

เมื่อรัสเซียพินาศจากการรบที่กาลิเซีย เสียเมืองกา-
ริกา รัสเซียก็ถอยห่างจากแนวรบกลับไปตั้งมั่นอยู่ในมอส-
โคว์แต่เพียงแห่งเดียว เคเรนสกีที่ตั้งตัวเป็นรัฐบาล และ

คาร์นิลอฟฟ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดก็หมดทางที่จะสู้รบต่อไป เวลาต่อมาประมุขรัฐบาลเคเรนสกีก็ถูกคณะปฏิวัติของ เลนิน หารว่าเป็นกบฏ ยอมถูกจับในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ เลนิน หัวหน้าคณะปฏิวัติและทรอสกี นักยุทธศาสตร์และยุทธวิธีของพรรคโซเวียต ก็เข้ายึดอำนาจการปกครองจากรัสเซียได้ เคเรนสกีก็หนีหายสูญไป เลนินได้ขอเริ่มเจรจาสงบศึกกับทหารเยอรมันของจอมพล ฮินเดนบวร์ก รัสเซียขอยุติการรบโดยทำสัญญาสงบศึกที่เมืองเบรสตลิตอฟสค์ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม และเริ่มสงบศึกแต่วันที่ ๒๒ ธันวาคม เป็นต้นไป

พิชัยอมจำนนของรัสเซียต่อฮินเดนบวร์ก

ผลจากการที่ยอมจำนนตามสัญญายอมแพ้ของรัสเซีย ที่เมืองเบรสตลิตอฟสค์ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ แล้วนั้น เพื่อเร่งให้พิธีการสงบศึกกับรัสเซียได้เสร็จสิ้นไปโดยรีบด่วนเพื่อที่จะหันไปเผชิญศึกกับฝ่ายตะวันตกต่อไป จอมพล ฮินเดนบวร์ก ได้ยื่นคำขาดไปยังเลนิน หัวหน้ารัฐบาลโซเวียต ชุดใหม่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๑๗ ให้ยอมรับการแพ้โดยไม่มีเงื่อนไขแต่ประการใด และโซเวียตได้ยอมรับมติเด็ดขาด

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๖๕

ของเยอรมันด้วยดีในวันที่ ๓ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ ตามข้อ
เสนอของอินเดนบูร์ก คือ

๑. โซเวียตรัสเซีย จะต้องปลดปล่อยทหารบก
ทหารเรือ ออกจากประจำการพ้นจากการรบทันที

๒. ประเทศโปแลนด์, ลิทัวเนีย และคูร์ลันด์ จะ
ต้องมอบอำนาจการปกครองแก่เยอรมัน ซึ่งจะกำหนดขตา
กรรมภายหลังตามสภาพของแคว้นนั้น ๆ ลิทัวเนีย, และเอส
โตเนีย จะปกครองด้วยตำรวจเยอรมัน อุเครน และฟินแลนด์
จะได้เป็นเอกราชทันที ดินแดนทั้งหลายใน โซเวียตรัสเซียที่
เยอรมันยึดครองอยู่นับแต่วันทำสัญญาสงบศึกจะต้อง อยู่กับ
เยอรมันจนกว่าจะได้ทำสัญญาสงบศึกทั่วไปแล้ว นอกจากนี้
นั้นอำนาจจากการเศรษฐกิจของ โซเวียตรัสเซีย จะเป็นหน้าที่
ของเยอรมันแต่ฝ่ายเดียว

เมื่อรัสเซียยอมแพ้ ประเทศรูเมเนียก็ได้ยอมแพ้ทำ
สัญญาสงบศึกกับเยอรมันตามไปด้วย เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม
ค.ศ. ๑๙๑๗

การเตรียมรุกของเยอรมันในปีสุดท้าย

เมื่อรัสเซียยอม พ่ายแพ้หมดสิ้นอันเป็นการปิดแนว

รบด้านตะวันออกลงโดยสิ้นเชิงแล้ว จอมพลอินเด้นบุร็กแม่ทัพใหญ่เยอรมัน และนายพลลูเดนดอร์ฟ เสนาธิการทัพสนาม ก็เริ่มวางแผนบุกทางตะวันตกเพื่อต่อสู้กับฝ่ายพันธมิตร อังกฤษ ฝรั่งเศส และอเมริกา ผู้เข้ามาร่วมสงครามต่อไป

แต่ปลายเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ ถึงเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ หลังจากที่โซเวียตรัสเซียยอมแพ้เยอรมันก็ระดมกำลังเคลื่อนย้ายทหารกองพลใหญ่ต่าง ๆ ในรัสเซีย, ในแหลมบอลข่าน และในอิตาลี มาสู่แนวรบด้านตะวันตก จนมาเดือนละ ๓๐-๓๒ กองพลใหญ่ รวมลำเลียงแนวรบจากด้านรัสเซียมาแนวตะวันตกได้ ๔๒ กองพลใหญ่ อำนาจการบังคับบัญชา ในแนวรบ ส่วนมากใน ตอนนี้อยู่กับเสนาธิการนายพลลูเดนดอร์ฟ

การเตรียมรบของเสนาธิการลูเดนดอร์ฟ

เสนาธิการทัพสนามนายพลลูเดนดอร์ฟได้เขียนตำรายุทธวิธีของเขาไว้ในบันทึกความจำว่า “หากปราศจากความสำเร็จในทางยุทธวิธีแล้ว ก็ไม่อาจหาความสำเร็จในทางยุทธศาสตร์ได้”

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗๑

ทั้งนี้เป็นการวางแผนการณ์ ในการที่จะต้องต่อสู้กับ
ชาติมหาอำนาจที่เจริญยิ่งใหญ่ในยุโรปและอเมริกา ด้วย
สงครามประชิด หวังเผด็จศึกอันเป็นปีที่ ๔ ของสงคราม
และมีสุดท้ายของสงครามอันจำเป็นต้องกวาดล้างยิ่งขึ้นกว่าการ
รบกับหมู่ชนามวัธเซียที่แล้วมา

เสนาธิการลูเดนดอร์ฟ ได้วางแผนในการที่จะรบกับ
มหาอำนาจตะวันตก ในปีสุดท้ายนี้โดยหลักยุทธวิธีคือ

๑. การจู่โจม โดยการยิงเตรียมด้วยปืนใหญ่ใน
เวลาอันสั้นโดยการใช้กระสุนไอพิช และส่งหน่วยเข้าตีใน
ระยะใกล้ขีดที่จะเปิดรุกใหญ่ ทำการทัพระยะใกล้ในเวลา
กลางคืน และต้องปกปิดการเตรียมทุกอย่างเป็นความลับ
อย่างยิ่ง

๒. หักแนวด้วยกำลังแรง โดยรูปขบวนที่มีกำลัง
มากวางซ้อนกันในทางลึก เพื่อหวังผลในการปฏิบัติการ

๓. ทะลวงเข้าไปให้ลึก ด้วยการที่ทำการยึดได้
แนวในระยะแรก ทะลวงเข้าไปด้วยการเคลื่อนที่อย่างรวดเร็ว
ของหน่วยเข้าตี โอบหน่วยที่ต้านทานหรือต่อสู้เคลื่อนที่
บุกเข้าไปอย่างเต็มความสามารถ เพื่อตรงไปยังที่หมายอัน

ทางไกลซึ่งได้วางแผนมาแล้วแต่ตอนต้น

การขยายของว่าง จะดำเนินไปอย่างรวดเร็วด้วย การตกลงมาทางปีกทั้ง ๒ ข้าง เมื่อได้ปฏิบัติการได้เช่นนี้ ตามยุทธวิธีแล้ว ต่อไปก็นำหลักการทางยุทธศาสตร์เข้าปฏิบัติการร่วมต่อไป

นับว่าการบุกแนวของพันธมิตร อังกฤษ, อเมริกา และฝรั่งเศสซึ่งกำหนดการรุกในวันที่ ๒๑ มีนาคมค.ศ. ๑๙๔๔ ซึ่งอีก ๗ เดือนเศษ สงครามก็จะยุติลงแล้วโดยเยอรมันจะเป็น ฝ่ายปราชัยนั้น นายพลลูเดนดอฟฟ์ เสนาธิการทัพสนามของ จอมพลฮินเดนบวร์ก ได้เตรียมต่อต้านและบุกพันธมิตรอย่าง เต็มที่ และเขาได้แสดงน้ำใจเลือกทหารหาญอย่างแท้จริงจน วาระสุดท้าย คือการไม่ยอมแพ้ ทั้งๆ ที่แม่ทัพใหญ่ สั่งให้ยอมแพ้แล้ว เขาก็ยังไม่ยอมเห็นด้วย เห็นว่าการ กระทำเช่นนั้น เป็นการเสียเกียรติชีวิตทางการทหารของเขา และเป็น การ อับอายใน นาม ชาวเยอรมัน ทั้งชาติ ต่อชาติศัตรู ทั้งมวล ซึ่งแม่ทัพใหญ่และรัฐบาลต้องปลดเขาออก เพื่อให้ เยอรมันต้องยอมแพ้ต่อพันธมิตรเสียโดยดี ดังนั้นชีวิตของท่านนายพลลูเดนดอฟฟ์ เสนาธิการของท่านจอมพลฮินเดน-

บุร์ก จึงนำศึกษาและสนใจไม่น้อยไปกว่า ฮินเดนบุร์ก แม้
ทัพใหญ่ของเขาเลย

การรบกับพันธมิตรก่อนยอมแพ้สงครามนั้น ลูเตน-
ดอฟฟ์ได้ใช้หลักยุทธวิธี หาโอกาสที่จะเอาชนะและสงวน
กำลังทหารเยอรมัน และใช้ทหารเยอรมันและพันธมิตรของ
เยอรมันให้เป็นประโยชน์ให้ได้มากที่สุด และให้เสียหายน้อย
ที่สุด แต่ทำลายพันธมิตรให้ได้มากมายที่สุดอีกด้วย

การเคลื่อนย้ายกองทัพใหญ่และกองพลใหญ่ต่าง ๆ
นั้นกระทำด้วยความลับที่สุด ส่วนมากขนย้ายในเวลากลางคืน
โดยนำกำลังไปตั้งขุมไว้ในแนวกลางและแนวหลัง ของข้าศึก
ของตน เพื่อมิให้ฝ่ายพันธมิตรซึ่งยุโรปและอเมริกา ฝรั่งเศส
ทราบพื้นที่ที่เยอรมันจะเข้าตีอย่างแน่นอนว่าเยอรมันจะตี ณ ที่
จุดใดแน่นอน จนกว่าจะถึงวันรุกใหญ่ งดการเคลื่อนย้าย
กำลังหน่วยใหญ่ทางรถไฟ เพื่อป้องกันมิให้ฝ่ายแนวหัวของข้า
ศึกรู้

แม้การเคลื่อนย้ายปืนใหญ่หนักเข้าไปในที่ตั้งยิง ก็
กระทำอย่างลับที่สุด และเพื่อหลอกล่อให้ฝ่ายพันธมิตรเข้าใจ
ผิดว่าเยอรมันได้เปิดการโจมตีที่จุดอื่น ๆ เพื่อมิให้ติดตาม

สนใจว่าเยอรมันจะเปิดการรบที่ใดแน่ พร้อมกันนั้นก่อนที่จะเปิดการรุกใหญ่ เยอรมันก็ได้ใช้กำลังอย่างมากมายเปิดการชู้ชวัญ พันมิตร ด้วยการใช้เครื่องบินเข้าโจมตีและระดมยิงกรุงปารีส

โดยที่การรบครั้งนี้เป็นการรบอันยิ่งใหญ่ ก่อนการปิดฉากสงคราม ซึ่งต้องทำการรบกันอยู่ ๗ เดือนเศษ คือแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ถึง ๓๑ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ จนเยอรมันยอมแพ้ นับรวมวันเวลารบแล้วทหารต้องทำการรบกันอยู่ถึง ๒๓๕ วัน ในเนื้อที่กว้าง ๔๐๐ กม. และทหารหาญของแต่ละชาติได้เข้าสนามรบเพื่อรบกันรวม ๖ ล้านคน ต่างบาดเจ็บล้มตายกันฝ่ายละมากมายเพื่อสังเวจเจ้าแม่แห่งสงครามที่กำลังรอตุดเล็ดมนุษย์อยู่

ฝ่ายเยอรมัน ที่ทำการรบในครั้ง^{นี้} คือ จอมพล
ฮินเดนบวร์ก แม่ทัพใหญ่
นายพลเอก ลูเดนดอร์ฟ เสนาธิการ
ทัพสนาม

ฝ่ายพันธมิตร จอมพลฟ็อช แห่งฝรั่งเศส แม่ทัพ
พันธมิตร

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๕

จอมพลเฮกส์ แห่งอังกฤษ

นายพลเปอร์ริง แม่ทัพอเมริกา

และประเทศบริวารอื่นๆ

เพื่อสรุปสงครามโลกครั้งที่ ๑ ให้ผ่านไปโดยเร็ว เพื่อมิให้ท่านเบื่อ จึงอยากสรุปแต่เพียงว่า การรบของเยอรมันในคราวนั้นๆ เพื่อบุกแนวฝรั่งเศส ยึดกรุงปารีส ที่ตั้งกองบัญชาการของสัมพันธมิตร ส่วนพันธมิตรก็ป้องกันแนวฝรั่งเศสอย่างเต็มที่ การรบอย่างหนักๆ พอจะสรุปอนทินสงครามได้ดังนี้ คือ

การรบในปี ค.ศ. ๑๙๑๔ แต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ถึง ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๔ วันเลิกสงครามคือ

ก. การรุกของเยอรมัน

๑. การรุกที่แม่น้ำซอมม์ เมื่อ ๒๑ มีนาคม
๒. การรุกที่แม่น้ำลัส เมื่อ ๙ เมษายน
๓. การรุกที่แม่น้ำเอนส์ เมื่อ ๒๗ พฤษภาคม
๔. การรุกในกองแปญ เมื่อ ๒๘ มิถุนายน

๗๖

๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

ข. การรุกรานของเยอรมันครั้งที่ ๒ ที่แม่นํ้ามานส์กีก ๒
ตอน

๑. การรุกรานของเยอรมัน ที่ชา โคอีเอรี และช่องปาญ
เมื่อ ๑๕ กรกฎาคม

๒. ฝรั่งเศสเป็นฝ่ายรุกรานเยอรมันในตอนนี เมื่อ ๑๘
กรกฎาคมถึง ๔ สิงหาคม

ค. การรุกรานของฝ่ายสัมพันธมิตรแบ่งเป็น ๓ ตอนคือ

๑. การขับไล่เยอรมันมายังแนวฮินเดนบูร์ก เมื่อ
๘ สิงหาคม-๒๕ กันยายน

๒. การหักแนวฮินเดนบูร์ก เมื่อ ๒๖ กันยายน-
๑๕ ตุลาคม

๓. การเข้าตีรวมจุดเดียวกันและสงบศึก เมื่อ ๑๘
ตุลาคม-๑๑ พฤศจิกายน

๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ เยอรมันขอ
ยอมแพ้โดยสิ้นเชิง

ปลายเดือนตุลาคมมาแล้ว ที่เยอรมันถูกโจมตีและ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗๗

ระดมด้วยกำลังพันธมิตร ซึ่งยังเข้มแข็งอยู่มากโดยเฉพาะ
กำลังอเมริกันที่เพิ่งจะออกศึกครั้งแรก และทหารยังสมบูรณ์
ทุกประการ ในวันที่ ๒๗ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ รัฐบาล
เยอรมันก็ได้บังคับปลดนายพลลูเตนตอฟ ออกจากตำแหน่ง
เสนาธิการทัพสนามเพื่อเตรียมยุติสงคราม ทั้งนี้เพราะเยอรมัน
ได้พินาศทุกทางแล้ว ประเทศพันธมิตรอื่นๆ ของเยอรมัน
ยอมแพ้หมดแล้ว และในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘
เวลา ๕.๐๐ น. วิทยุเยอรมันก็ประกาศข่าวการยอมจำนนต่อ
พันธมิตรโดยสิ้นเชิง อันเยอรมันต้องยอมรับการปฏิบัติการ
ตามสัญญาแวร์ซายเพื่อขอใช้หนี้สงครามต่อไป (อ่านรายละเอียด
ในพิธิสัญญาสงบศึกเรื่องสัญญาแวร์ซาย)

ชีวิตทางการเมืองประธานาธิบดี ฮินเดนบวร์ก
(หรือฮินเดนเบิร์ก)

พระเจ้าซาร์ห์นี้ เปลี่ยนการปกครองเป็นสาธารณรัฐ
เมื่อวิกฤติการณ์ได้ปั่นป่วนเกิดขึ้นในเยอรมัน จวน
ที่เยอรมันจะยอมแพ้สงครามในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘
ประชาชนได้เรียกร้องให้พระเจ้าไกเซอร์ (หรือพระเจ้าวิล-

เดิมที่ ๒) จอมทัพสูงสุดแห่งชาติ ผู้นำเยอรมันเข้าสงคราม มา ๔ ปี ๓ เดือนเศษ ให้สงครามสงบเสีย เพราะได้เกิดการวุ่นวายขึ้นภายในประเทศหลายประการ พรรคสังคมนิยมประกาศเป็นศัตรูกับกษัตริย์ กองทัพเรือเยอรมันเป็นชนที่ไม่ยอมอยู่ใต้อำนาจของกษัตริย์เพื่อที่จะเลิกสงคราม บรรดา รัฐต่าง ๆ ก็ประกาศจะแยกตัวออกจากเยอรมัน หากเยอรมันไม่ยอมเลิกสงคราม ๘ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ พรรคสังคมนิยมใน รัฐบาล ประกาศ ปลด กษัตริย์ หลบหนีออกจากตำแหน่ง และเปลี่ยนการปกครองเป็นสาธารณรัฐ กองทัพบกก็ทำท่าที่จะยอมจำนนต่อสงคราม เป็นอันว่าทุกฝ่ายไม่เห็นด้วยกับกษัตริย์ ที่จะทำสงคราม ต่อไป โดยไม่ยอมแพ้ของพระเจ้าไกเซอร์ ดังนั้นในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ พระเจ้าไกเซอร์ พร้อมด้วยราชโอรส ก็หนีออกจากประเทศไปประทับอยู่ในประเทศเยอรมัน ก่อนที่เยอรมันจะยอมแพ้สงครามเพียง ๒ วัน ในวันที่พระเจ้าไกเซอร์เสด็จหนีออกนอกประเทศนั้น ประเทศเยอรมันก็ประกาศเปลี่ยนการปกครองเป็นสาธารณรัฐทันที โดยมีประธานาธิบดีเอ็เบิร์ต นักการเมืองเป็นประธานาธิบดีคนแรกของสาธารณรัฐเยอรมัน เข้า

แก้ไขวิกฤตการณ์ของเยอรมันหลังสงคราม เริ่มแต่ ค.ศ. ๑๙๑๘ - ๑๙๒๕ (พ.ศ. ๒๔๖๑-พ.ศ. ๒๔๖๘) จนถึงแก่กรรม

ในปีต่อมา จอมพลฮินเดนบวร์กแม่ทัพผู้ทำชื่อเสียงมาในการสงคราม ก็ได้รับการเลือกตั้งเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งเยอรมันในปี ค.ศ. ๑๙๒๖ (พ.ศ. ๒๔๖๙) นับเป็นประธานาธิบดีคนที่สองแห่งสาธารณรัฐเยอรมัน นับแต่พระเจ้าไกเซอร์ สละราชสมบัติหนีออกนอกประเทศเป็นต้นมา

จอมพลฮินเดนบวร์ก ได้รับ ตำแหน่ง ประธานาธิบดีประมุขของชาติเยอรมัน นับแต่ ค.ศ. ๑๙๒๖ จนถึง ค.ศ. ๑๙๓๔ (พ.ศ. ๒๔๖๙ ถึง พ.ศ. ๒๔๗๗) รวมเป็นเวลา ๘ ปี เพราะได้รับการเลือกตั้งซ้ำอีกครั้งหนึ่งจนถึงแก่กรรม เมื่อจอมพลฮินเดนบวร์กถึงแก่กรรมใน ค.ศ. ๑๙๓๔ (พ.ศ. ๒๔๗๗) แล้ว ฮิตเลอร์นายกรัฐมนตรีเยอรมันในขณะนั้น หรือหัวหน้าพรรคการเมืองนาซี ก็เลืกตำแหน่งประธานาธิบดีรวมกับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งเดียวกัน ตั้งตัวเป็นผู้นำของประเทศ (หรือประมุขของรัฐตั้งที่ใช้อำนาจในประเทศเยอรมัน) และในที่สุดฮิตเลอร์ก็นำประเทศชาติเข้าสู่สงคราม และเป็นผู้เปิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ต่อมา (รออ่าน

ฮินเดนบวร์กต่อสู้กับฮิตเลอร์ที่กำลังจะเรืองอำนาจ

ในการที่จะฟื้นฟูประเทศชาติเยอรมันที่ ได้ถูกนี้อคน
สถาปนาในระหว่างสงคราม จอมพลฮินเดนบวร์กได้พยายาม
ฟื้นฟูและปรับปรุงประเทศชาติอย่างเต็มที่อย่างยาวนานใหญ่เพื่อ
ชดใช้หนี้สงครามให้แก่ประเทศพันธมิตรต่างๆ ผู้ชนะสงคราม
ด้วยการแก้ไขฐานะทางเศรษฐกิจ แก้ปัญหาคนยากจนและ
ว่างงานอันเป็นปัญหาหนักที่สุดในภายหลังสงครามโดยเฉพาะ
แก่ประเทศผู้แพ้สงครามแล้ว เป็นปัญหาใหญ่หลวงที่สุด
เหนือกว่าประเทศใด ๆ

ประธานาธิบดี ได้ ทำความ โอนอ่อนผ่อนตาม ให้แก่
พันธมิตรผู้ยึดครองด้วยความเห็นอก เห็นใจ ขอร้องให้เห็นใจ
เยอรมัน ในที่สุดเยอรมันก็ได้รับอนุญาตให้เป็นสมาชิกสันนิ-
บาตชาติ ซึ่งเป็นองค์การที่ได่ตั้งขึ้นใหม่ หลังสงครามคราวนั้น
เพื่อช่วยกันฟื้นฟูและบูรณะประเทศต่าง ๆ บ้างกันมิให้
สงครามเกิดขึ้นอีก

เนื่องจากความล้มเหลว ของสงครามเยอรมัน ที่ประชา-

ชนทั้งประเทศได้กำลังประสบอยู่ นอกจากจะต้องแก้ไขเศรษฐกิจและหาเงินใช้หนี้สงครามแล้ว ยังจะต้องปรับปรุงประเทศชาติและพลเมืองของตนให้มีที่อยู่ที่กิน ไร้จากฐานะคนว่างงานและยากจน ซึ่งรัฐบาลหลายรัฐบาลมาแล้วยังไม่ตก ประชาชนเกิดเบื่อหน่ายรัฐบาล ดังนั้นเหตุอันหนึ่งเองที่ประชาชน ได้เรียกร้อง และ เห็น ด้วยที่จะให้ พรรค การเมือง เนชั่นแนล โซ ซียลิสต์ (พรรคนาซี) เข้าบริหารประเทศตามนโยบายที่พรรคนี้ได้แถลงและได้รับความเห็นชอบจากประชาชน ดังนั้นในวันที่ ๓๐ มกราคม ค.ศ. ๑๙๓๒ (พ.ศ. ๒๔๗๕ ขณะที่ประเทศไทยปฏิวัติใหม่ๆ) จอมพลฮินเดนบูร์ก ประธานาธิบดีเยอรมันจึงได้เรียกฮิตเลอร์ หัวหน้าพรรคการเมืองนาซีมาเป็นรัฐบาล (นายกรัฐมนตรี) เพื่อจัดรัฐบาลบริหารประเทศ และต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๓๓ (พ.ศ. ๒๔๗๖ ขณะมีกบฏพระองค์เจ้าบรมเดชในในประเทศไทย) รัฐสภาก็มอบอำนาจให้นายกรัฐมนตรีฮิตเลอร์ เป็นผู้บริหารประเทศตามแต่จะเห็นสมควร (สภาของฮิตเลอร์มอบอำนาจให้ฮิตเลอร์ หรืออย่างในเมืองไทยเรียกกันว่า สภายกมือ หรือ

สภาแชนบอม) และใน ค.ศ. ๑๙๓๔ (พ.ศ. ๒๔๗๗) เมื่อ
ประธานาธิบดีฮินเดนบูร์กถึงแก่กรรม ฮิตเลอร์ก็รวบอำนาจ
ในการปกครองประเทศทั้งหมดอย่างเด็ดขาด

ฮิตเลอร์จะยกทหารเข้าแย่งตำแหน่งประธานาธิบดี

มีประวัติศาสตร์ทางการเมือง เกี่ยวกับ เยอรมัน ที่น่า
จะศึกษาสนใจไว้ด้วยว่า ขณะที่ฮิตเลอร์กำลังจะรุ่งเรืองเข้า
มามีอำนาจในเยอรมัน และก่อนที่ประธานาธิบดีฮินเดนบูร์ก
จะมอบตำแหน่งนายกรัฐมนตรีให้ฮิตเลอร์ จัดคณะรัฐบาล
ใน ค.ศ. ๑๙๓๒ (พ.ศ. ๒๔๗๕) นั้น ก่อนหน้านั้นคือค.ศ. ๑๙๓๑
(พ.ศ. ๒๔๗๔) ได้มีการเลือกตั้งตำแหน่งประธานาธิบดี ซึ่ง
ฮินเดนบูร์กได้ดำรงมาครั้งแรกจะหมดสมัยลง และจอมพล
ฮินเดนบูร์กซึ่งกำลังเป็นขวัญใจของชาวเยอรมันอยู่ได้รับการ
สนับสนุนให้สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี ครั้งที่ ๒
ต่อไปใน ค.ศ. ๑๙๓๑ (พ.ศ. ๒๔๗๔)

การลงคะแนนได้เริ่มลงคะแนนกันเมื่อวันที่ ๑๔-๑๕
-๑๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๑ (พ.ศ. ๒๔๗๔) ปรากฏว่าฮิตเลอร์
ได้สมัครเข้ามารับเลือกตั้งประธานาธิบดีเยอรมัน และได้

คะแนนได้ห้จอมพลฮินเดนบูร์กเข้ามายุ่งอย่างน่ากลัว คือ
คะแนนนับได้วันที่ ๑๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๑ (พ.ศ. ๒๔๗๔) มี
คะแนนดังนี้คือ

๑. จอมพล ฮินเดนบูร์ก ได้ ๑๘,๑๐๐,๐๐๐ คะแนน
๒. ฮิตเลอร์ ได้ ๑๐,๗๕๐,๐๐๐ ,,
๓. เฮดมานน์ ได้ ๔,๗๕๐,๐๐๐ ,,
๔. คอยสเลอร์เบอร์กได้ ได้ ๒,๔๗๕,๐๐๐ ,,

ซึ่งตามปกติ กฎเกณฑ์การเลือกตั้งประธานาธิบดี
เยอรมันนั้นถือว่า ผู้ที่จะชนะเป็นประธานาธิบดีเยอรมันได้นั้น
ต้องชนะเด็ดขาด คือต้องมีคะแนนมากกว่าครึ่งของจำนวนผู้
ที่มาลงคะแนนทั้งหมด หากไม่ชนะเด็ดขาดแล้ว ก็จะมีคะแนน
มากกว่าคนอื่น แต่ก็ไม่สามารถทำคะแนนได้มากกว่าครึ่งแล้ว
จะเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีไม่ได้

ผู้ที่มาลงคะแนนทั้งหมดมี ๓๖,๒๕๐,๐๐๐ คะแนน
ครึ่งหนึ่งก็ ๑๘,๑๒๕,๐๐๐ คะแนน แต่จอมพล ฮินเดนบูร์ก
ได้เพียง ๑๘,๑๐๐,๐๐๐ คะแนน ยังขาดอีก ๒๕,๐๐๐ คะแนน
เท่านั้น

ดังนั้นเมื่อเป็นเช่นนี้ ก็จะต้องมีการโหวตกันใหม่ใน

ระหว่างจอมพล ฮินเดนบูร์ก กับ ฮิตเลอร์ ในวันที่ ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๓๓ (พ.ศ. ๒๔๗๕) เพื่อให้ประชาชนลงคะแนนเฉพาะ๒คนนี้ใหม่ว่าควรให้ใครเข้ารับตำแหน่งแน่นอน การลงคะแนนในวันที่ ๓๐ เมษายน จึงมีเวลาเหลือที่ประชาชนจะตัดสินใจอีก ๒๕ วันว่าควรจะเลือกใคร

ระยะเวลา ๒๕ วันนี้เอง เป็นระยะที่ประชาชนทั้งโลก กระวนกระวายใจมากที่สุด ประชาชนทั่วโลกได้จ้องมองดูชาวเยอรมันว่าจะเลือกเอาสงครามหรือสันติภาพ เพราะหาก ฮินเดนบูร์กเป็นประธานาธิบดีแล้ว สงครามก็ยังห่างไกล เพราะฮินเดนบูร์ก ชอบการเจรจาเพื่อไปสู่สันติมากกว่าการแสวงหาสงคราม แต่ถ้าประชาชนโหวตให้ฮิตเลอร์แล้ว ก็เป็นที่หวังได้เลยว่าสงครามโลกกำลังจะเกิดขึ้น เพราะนโยบายของพรรคนาซีนั้นได้ประกาศเปิดเผยแล้วว่า ไม่กลัวที่จะทำสงครามต่อไปอีกเขาจะฉีกสัญญาแวร์ซาย และจะนำเยอรมันลาออกจากสันนิบาตชาติ จะฟื้นฟูการทหารกำลังรบอย่างเปิดเผยไม่เกรงกลัวชาติใด

อันที่จริงในด้านเยอรมันทั่วๆไปแล้วยังนิยมในตัวจอมพล ฮินเดนบูร์ก แม่ทัพผู้สืบทอดในสงครามโลกครั้งแรกล้วน

และชอบสงบมากกว่า แต่ประชาชนอีกส่วนหนึ่งที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองนาซีนั้น ก็นิยมฮินเดนบูร์กเหมือนกัน แต่ด้วยความปลุกให้รักชาติรักลัทธิชาตินิยมแห่งฮิตเลอร์ ที่จะสร้างชาติเยอรมันให้เป็นใหญ่ได้อีกในการครองโลก อันเป็นผลการทำงานของพระเจ้าไกเซอร์ที่ผลิตพลาดมาแล้ว พวกหลังนี้จึงจำเป็นต้องลงคะแนนให้พรรคนาซี

ถือว่าฮิตเลอร์จะนำทัพเข้าบุกเอาตำแหน่ง

ในระหว่างนี้ก็มิช้าพลีไปทั่วเยอรมัน ว่าหากฮิตเลอร์ไม่ได้รับเลือกตั้งเข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีในคราวนั้นแล้ว ฮิตเลอร์ก็จะนำพรรคเข้าบุกกรุงเบอร์ลิน เพื่อแย่งตำแหน่งประธานาธิบดีจากจอมพล ฮินเดนบูร์กทันที แม้จะแพ้คะแนนเสียงจากการเลือกตั้งก็ตาม แต่จะใช้กำลังเข้าแย่งชิงเอาจนได้ ทำนองเดียวกันกับที่มูสโสลินี ได้แย่งตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสำเร็จจากอิตาลีมาแล้ว ชาวนั้ได้มีการปล่อยข่าวก่อนลงคะแนนมาแล้วหนึ่งวัน คือเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม และระหว่างที่รอการลงคะแนนใหม่ (ในวันที่ ๑๐ เมษายน) ภายหลังจากที่ทราบผลเมื่อ ๑๖ มีนาคมว่า ฮินเดนบูร์ก ยังไม่ได้คะแนน

เด็ดขาดแล้ว

ในวันที่ ๗ มีนาคม เจ้าหน้าที่ตำรวจเบอร์ลิน ได้ค้นในบ้านต่างๆ ที่สงสัยว่าจะมีการเตรียมการใช้กำลังและยึดอำนาจทั่วไปในกรุงเบอร์ลิน และเมืองสำคัญๆ เช่น โคโลญ, เอ็กส์ลาลาเปล, ฮาลล์, ฟรังפורต, ฮัตตุนา, คีล, แฮโนเวอร์, คาสเซิล แบรนเดนเบิร์ก, เคอนิสเบิร์กและเตรสลาน

เจ้าหน้าที่ค้นพบหลักฐานว่า ได้ค้นพบโครงการที่พรรคพวกฮิตเลอร์ จะเข้ายึดกรุงเบอร์ลินในวันลงคะแนนคราวหน้า (๑๐ เมษายน) และมีหลักฐานอย่างแน่นอนว่า ได้มีการเตรียมพร้อมที่จะเดินทัพเข้ากรุงเบอร์ลินจริงๆ ตำรวจค้นพบโครงการทั้งหมดที่จะยึดเบอร์ลิน แผนการยึดกรุงเบอร์ลินนั้นกำหนดการเคลื่อนย้ายกำลังทหาร, การตัดทางคมนาคม, ควบคุมการส่งเสบียงอาหาร, ยึดโรงงานนมบั้ง, ควบคุมที่ทำการโทรศัพท์, คุมโรงงานช่างแสงอาวุธของรัฐบาล, และยึดคลังเงินตามคลังจังหวัดต่างๆ

ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ได้พบสัญญาณรหัสลับที่พลพรรคนาซีของฮิตเลอร์ ได้ประชุมและตกลงกันแบ่งแผนการดำเนินการ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๘๗

หากได้รับสัญญาณลับทางโทรเลขว่า “...ยายตายเสียแล้ว แมกส์” ก็ให้ทุกหน่วยเข้าล้อมกรุงเบอร์ลินและทำการยึดอำนาจทันที

รัฐบาลกรุงเบอร์ลิน ได้ควบคุมให้การเลือกตั้งครั้งนี้ได้เป็นไปอย่างเรียบร้อยที่สุด และไม่กลัวต่อการคุกคามของพลพรรคชาตินิยมของฮิตเลอร์ ได้มีคำสั่งเด็ดขาดห้ามมิให้มีการมั่วสุมประชุมทางการเมือง มิให้แจกหนังสือหรือปิดประกาศใดๆ ที่เกี่ยวแก่การเมืองหรือของพรรคการเมืองใดๆ ในการที่จะลงคะแนนเลือกตั้งครั้งที่สอง เพื่อเลือกตำแหน่งประธานาธิบดีของจอมพล ฮินเดนบวร์ก และ ฮิตเลอร์ หัวหน้าพรรคชาตินิยม ในวันที่ ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๓๓ (พ.ศ. ๒๔๗๔) นั้นอย่างเด็ดขาด

จอมพลฮินเดนบวร์กขณะเด็ดขาด ฮิตเลอร์ ฟองสาล

ฮินเดนบวร์ก สั่งยุบกองทัพฮิตเลอร์

ผลที่สุดการลงคะแนนครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๓๓ (พ.ศ. ๒๔๗๔) ประชาชนก็พากันลงคะแนนให้ประธานาธิบดีฮินเดนบวร์กอย่างฉันทามติ . ฮินเดนบวร์กก็ชนะ

คะแนนอย่างเด็ดขาดตามกฎหมาย พร้อมกันนี้ประธานาธิบดี
ฮินเดนบูร์ก ก็ได้สั่งยุบกองทัพฮิตเลอร์เสียด้วย และประกาศ
ห้ามมิให้รัฐบาลทุกรัฐบาลจัดตั้งกองทัพนั้ในพรรคการเมือง
ใด แบบพรรคนาซีของฮิตเลอร์อีก

พร้อมกันนี้ฮิตเลอร์ก็ฟ้อง จอมพล ฮินเดนบูร์กต่อศาล
หาว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเลือกตั้ง ผลที่สุด
ประธานาธิบดีฮินเดนบูร์กก็ชนะคดีนี้ เหตุที่ฮิตเลอร์ฟ้องจอม
พลฮินเดนบูร์กต่อศาลก็โดยกล่าวหาว่าเขาไม่ได้รับความเป็น
ธรรมในการเลือกตั้ง โดยการที่ประธานาธิบดีฮินเดนบูร์ก
คู่แข่งที่ยังดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีอยู่ได้ใช้อำนาจสั่งห้าม
การโฆษณา การแสดงปาฐกถาหรือสุนทรพจน์ หรือเข้า
จับกุมพลพรรคอื่น ๆ ที่จะสนับสนุนฮิตเลอร์เข้าดำรงตำแหน่ง
ประธานาธิบดี อันเป็นเหตุให้เขาพ่ายแพ้การเลือกตั้งเพื่อเข้า
รับตำแหน่งประธานาธิบดี

ฮินเดนบูร์กต้องแต่งตั้งฮิตเลอร์เป็นนายกรัฐมนตรี
แต่อย่างไรก็ตาม ฮินเดนบูร์กผู้รักสงบก็ไม่สามารถ
กีดกันสงครามไว้ได้นาน เพราะผลการเลือกตั้งในปีต่อมา คือ

การเลือกตั้งทั่วไปเพื่อจัดรัฐบาลในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๒ (พ.ศ. ๒๔๗๕) พรรคนาซีของฮิตเลอร์ก็ได้รับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญมากที่สุด ซึ่งฮิตเลอร์จะต้องเป็นนายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้าพรรคชาตินิยมที่ชนะการเลือกตั้ง แต่ในครั้งนั้นประธานาธิบดีฮินเดนบูร์ก ได้กำหนดเงื่อนไขในการที่จะตั้งเขาเป็นนายกรัฐมนตรีมากมาย จนฮิตเลอร์ไม่สามารถรับได้ ประธานาธิบดีฮินเดนบูร์ก จึงแต่งตั้งพรรคการเมืองอื่นๆ คือนายพลฟอน ชไลเชอร์ เป็นนายกรัฐมนตรีแทน แต่นายกรัฐมนตรีนายพลฟอน ชไลเชอร์ไม่สามารถบริหารราชการแผ่นดินได้สะดวก เพราะเสียงข้างมากในสภาไรชส์ตาร์ก เป็นเสียงของพรรคนาซีฮิตเลอร์ เป็นผู้คุมเสียงข้างมากในสภาอยู่ ดังนั้นในที่สุดเพื่อความสงบของประเทศ จอมพล ฮินเดนบูร์ก จึงต้องเชิญหัวหน้าพรรคที่มีเสียงข้างมากมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป ฮิตเลอร์จึงได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งแรก ในวันที่ ๓๐ มกราคม ค.ศ. ๑๙๓๓ (พ.ศ. ๒๔๗๖)

และในปีต่อมา หลังจากที่ฮิตเลอร์ได้เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เพียง ๑ ปี คือ ค.ศ. ๑๙๓๔ (พ.ศ. ๒๔๗๗) ประ

ชานาธิบตี อินเดนบูร์ก ถึงแก่กรรม โดยที่เมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๓ ที่ฮิตเลอร์เข้าเป็นนายกรัฐมนตรี นั้นเขาได้ขออำนาจเผด็จการอยู่แล้วเป็นเวลา ๔ ปี เพราะเสียงข้างมากในสภาเป็นของเขา ดังนั้นเมื่อกอมพล อินเดนบูร์ก ถึงแก่กรรมเขาก็รีบตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเข้ากับประธานาธิบดี รวมเป็นตำแหน่งเดียวกันเรียกว่า “ผู้นำ” ฮิตเลอร์ ก็ครองอำนาจทั้งประเทศได้สมประสงค์

กอมพล ฮิตเดนบูร์ก แม่ทัพผู้ผ่านสนามรบมาอย่างโชกโชน และได้ต่อสู้เพื่อสันติภาพที่เยอรมันจะได้คงอยู่ ได้ถึงแก่กรรม เมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๔ (พ.ศ. ๒๔๗๗) ภายหลังที่ฮิตเลอร์เป็นนายกรัฐมนตรีได้ ๑ ปี ขณะถึงแก่กรรมประธานาธิบดี อินเดนบูร์กมีอายุได้ ๘๘ ปี (เขาเกิดเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ค.ศ. ๑๘๔๕ หรือ พ.ศ. ๒๓๘๐)

นับว่ากอมพล อินเดนบูร์ก เป็นนักการทหารที่ใหญ่ยิ่งและนักการเมืองที่สามารถที่สุด ได้รับใช้ประเทศชาติมาจนวาระสุดท้ายของชีวิตคือตายขณะที่กำลังดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี ได้เป็นผู้นำของชาติแทนพระเจ้าไกเซอร์ แม่ทัพใหญ่ของเขาเมื่อระหว่างสงคราม นานาชาติทั้งหลายยอม

รับว่าฮินเดนบวร์ก เป็นผู้ยิ่งใหญ่แห่งเยอรมันรองจากนายกรัฐมนตรี บิสมาร์คลงมาถึงเด็ว (บิสมาร์คถูกพระเจ้าไกเซอร์บังคับให้ลาออก)

แม้ในระหว่างที่เขายังมีชีวิตอยู่และยังไม่ตายนั้น ก็มี
คนวิตกกังวลมาก โดยเฉพาะในระหว่างที่มีการเลือกตั้งครั้ง
หลังนั้น มีผู้คาดกันว่า หากฮินเดนบวร์ก ถึงแก่กรรมลงแล้ว
อำนาจนั้นก็จะตกแก่ฮิตเลอร์อย่างไม่มีปัญหา และโลกจะ
ก้าวไปสู่สงครามอย่างน่ากลัวอันตรายเป็นพิเศษ

ทั้งนี้เพราะแนวนโยบายของทั้ง ๒ คนนี้แตกต่างกัน
มาก จอมพล ฮินเดนบวร์ก ผู้เคยเป็นทหารและเป็นแม่ทัพใน
สงครามแล้ว ต้องการจะดำเนินนโยบายบริหารประเทศชาติ
ไปในทางสงบ พยายามใช้ห้เห็นค่าปรสันสงครามที่ผ่านมาให้
หมดไป พยายามนำประเทศชาติไปสู่สันติ แต่ฮิตเลอร์ หัว
หน้าพรรคนาซีนั้นมีความเห็นขัดกันในนโยบายใหม่ ฮิตเลอร์
ต้องการจะรบไม่กลัวใคร เมื่อมีอำนาจก็จะเลิกใช้ห้เห็นสงคราม
หากใครไม่พอใจก็เชิญมารบกับเยอรมันได้ทุกเมื่อ เยอรมัน
พร้อมที่จะรบ โดยจะฉีกสัญญาแวร์ซายทิ้งเสีย และจะถอน
ตัวออกจากสันนิบาตชาติ ซึ่งเป็นที่น่าวิตกกังวลอันมากใน

เวลานั้น

และเมื่อฮิตเลอร์มีอำนาจจริง ๆ ในเวลาต่อมา ฮิตเลอร์ก็กระทำตามนโยบายของพรรคการเมืองนาซี และตามคำที่เขาประกาศไปแล้วทุกอย่าง สงครามโลกครั้งที่สองจึงเกิดขึ้น และนำเยอรมันไปสู่ความแตกฉานเป็นกาสร้าประวิตศาตร์ต่อไป

เกียรติประวัติอันยิ่งใหญ่ของท่าน จอมพล ฮินเดนบวร์ก แม่ทัพผู้สามารถ และประธานาธิบดีของเยอรมันผู้รักสงบก็จบลงแค่นั้น.

๔ . . .

พระเจ้าซาร์นิโคลาสแห่งรัสเซีย
และ เลนิน นักปฏิวัติผู้ยิ่งใหญ่ ผู้ขอสงบ
ศึกเยอรมัน

พระเจ้าซาร์นิโคลาสที่ ๒ แห่งรัสเซีย ได้ต่อสู้สงคราม กับพระเจ้าไกเซอร์ (หรือพระเจ้าวิลเลียมที่ ๒) แห่งรัสเซียผู้เป็นพระญาติวงศ์กันจนสุดความสามารถ แม้ว่ารัสเซียจะพ่ายแพ้อย่างสิ้นเชิงแล้ว แต่พระองค์ก็ยังไม่ยอมแพ้ แต่ในที่สุด เพราะผลแห่งการสงครามและความ

ยากจนและระส่ำระสายของพลเมือง คณะปฏิวัติของรัสเซีย
อันมีเลนิน และทรอตสกี ก็ได้ละมือขี้นยึดอำนาจจากรัฐบาล
ได้สำเร็จและบังคับให้กษัตริย์พระเจ้าซาร์โคโลด ที่ ๒ สละ
ราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ และอีก ๑๕
เดือนต่อมาพระเจ้าซาร์นิโคโลด ที่ ๒ พระมเหสี พระราช
โอรสและพระราชธิดา ก็ถูกคณะปฏิวัติสำเร็จโทษปลงพระ
ชนม์หมดที่เมืองเอคาเตรินเบอร์กจนหมดสิ้น อันเป็นการสูญ
สิ้นราชวงศ์โรมานอฟ ที่ปกครองประเทศรัสเซียมาเป็นเวลา
๓๐๔ ปี และเป็นการเลิกการปกครองแบบษัตริย์ที่ปกครอง
ประเทศนี้ด้วย ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มานับเป็นเวลา
นับเป็นพันๆ ปี เปลี่ยนเป็นการปกครองแบบสาธารณรัฐคอม
มิวนิสต์เปลี่ยนชื่อประเทศจากรัสเซีย เป็นโซเวียตรัสเซีย

โดยที่โลกทุกวันนี้มีการขัดแย้งกันอยู่ ในระหว่างค่าย
ประชาธิปไตยนายทุน อันมีประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นผู้นำ
และค่ายสังคมนิยม อันมีรัสเซีย เป็นผู้นำค่ายการศึกษาเรื่อง
ประวัติศาสตร์รัสเซียในตอนสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น จึงเป็น
การสมควรอย่างยิ่ง เพราะพระเจ้าซาร์นิโคโลด ที่ ๒ ผู้นำ
อันยิ่งใหญ่ของสงครามโลกครั้งที่ ๑ แห่งรัสเซีย ได้ถูกลอบ

ปลงพระชนม์ และเดินหัวหน้าคณะปฏิวัติได้ขึ้นครอง
อำนาจแทน และได้ขอสงบศึกกับเยอรมันในที่สุด

ก่อนที่จะได้ศึกษา และได้พูดถึงการนำรัสเซียมาเข้า
สงครามโลกครั้งที่ ๑ อันเป็นสาเหตุที่ราชวงศ์โรมานอฟ ที่
ปกครองประเทศรัสเซียได้สูญสลายลง และเป็นการเลิกการ
ปกครองแบบกษัตริย์นั้น หากจะได้บันทึกที่มาของราชวงศ์
โรมานอฟไว้บ้างก็อาจจะมีประโยชน์แก่ผู้อ่านอยู่บ้าง ก่อนที่
จะได้พูดถึงการจัตพและการทำสงคราม จนถึงเวลาที่เดิน
ขอทำสัญญาสงบศึกกับอินเดนิบูร์ก

ที่มาแห่งราชวงศ์โรมานอฟ

ประเทศรัสเซียซึ่งมีพลเมือง ๑๗๐ ล้านคน อยู่ท่าม
กลางทวีปยุโรปและเอเชีย นับว่ามีพื้นที่มากที่สุด คือมีพื้นที่
เท่ากับทวีปยุโรปทั้งทวีปรวมกัน คือมีเนื้อที่ ๒ ล้านตาราง
ไมล์ ประเทศนี้ได้ปกครองด้วยลัทธิกษัตริย์มาแต่โบราณกาล
หลายพันปี จนเมื่อครั้งสุดท้ายคือก่อนที่จะมีการปฏิวัติใน
รัสเซียใน ค.ศ. ๑๙๑๗ นั้น ราชวงศ์โรมานอฟได้ปกครอง
ประเทศนี้มาก่อนหน้านั้นประมาณ ๓๐๕ ปี นับแต่ ค.ศ. ๑๖๑๓

เป็นต้นมา

แต่ประชาชนเห็นว่า กษัตริย์พระองค์นี้ไม่มีใครได้ทำ
ประโยชน์อะไรให้เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติ มีกษัตริย์ของค
โรมานอฟ เพียง ๒-๓ พระองค์เท่านั้น ที่ทำประโยชน์อันคว
รแก่ชาวรัสเซีย คือ

๑, พระเจ้าปีเตอร์มหาราช ซึ่งขึ้นครองราชย์เมื่อ
ค.ศ. ๑๖๘๘ ถึง ค.ศ. ๑๗๒๕ กษัตริย์องค์นี้ปรากฏว่า ขึ้นครอง
ราชย์เมื่ออายุ ๑๗ ปี และได้ทำประโยชน์และความก้าวหน้า
มาสู่ประเทศรัสเซียเป็นอันมาก โดยการปรับปรุงความเจริญ
ก้าวหน้าทั้งในการศึกษา การค้า และตั้งโรงงานอุตสาหกรรม
ตามแบบอย่างประเทศอื่น ๆ ในยุโรป โดยลอกแบบอย่างมา
จากอังกฤษและเนเธอร์แลนด์ที่เจริญกว่า พระองค์ทรงศึกษา
จากประเทศอังกฤษ จึงได้นำผู้เชี่ยวชาญจากอังกฤษมาปรับ
ปรุงรัสเซีย จัดการปกครองแบบเทศบาล ขยายการคมนาคม
พระองค์เป็นผู้สร้างกรุงเซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก ซึ่งภายหลัง
เปลี่ยนเป็นกรุงเปโตรกราด และขณะนี้เปลี่ยนเป็นเมืองเลนิน
กราด (ให้พยายามจำชื่อ กรุงเปโตรกราด ในสงครามโลก
ครั้งที่ ๑ ว่า คือเมือง เลนินกราด ขณะนี้)

๒. พระนางคัทรีนที่ ๒ นับว่า เป็นพระราชินีที่สำคัญ พระองค์หนึ่งของราชวงศ์โรมานอฟ ขึ้นครองราชย์ เมื่อ ค.ศ. ๑๗๖๒ ถึง ค.ศ. ๑๗๙๖ รัชกาลนี้ได้ขยายอาณาเขตรัสเซียออกไปกว้างขวาง มีส่วนสำคัญในการแบ่งแยกประเทศโปแลนด์ และในค.ศ. ๑๗๙๕ ก็ได้ประเทศโปแลนด์มาอยู่ในกำมือของรัสเซียถึงกว่าครึ่งประเทศ รัสเซียมีอาณาเขตทิศเหนือจดทะเลดำ และภูเขาคอเคซัส การค้าและการพาณิชย์รุ่งเรืองมาก

๓. พระเจ้าอเล็กซานเดอร์ที่ ๒ ซึ่งครองราชย์ใน ค.ศ. ๑๘๖๑ ได้พยายามเลิกทาส พยายามให้อิสระภาพแก่ทาสที่ติดมากับที่ดินของนายทุนได้เป็นอิสระภาพ พยายามปรับปรุงและรับอารยธรรมจากยุโรป มาปรับปรุงบ้านเมือง พยายามที่จะให้มีการปกครองแบบรัฐธรรมนูญ แต่ก็ได้ถูกลอบปลงพระชนม์เสียก่อน

ราชวงศ์องค์สุดท้ายของราชวงศ์โรมานอฟ คือพระเจ้าซาร์นิโคลาสที่ ๒ จอมทัพสูงสุดแห่งรัสเซียในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ที่กำลังพุดถึงอยู่ในขณะนี้ พระองค์พยายาม

พื้นฟูอำนาจการปกครองแบบกษัตริย์ อย่างเด็ดขาด ขึ้นมาอีก
นับแต่ได้ครองราชย์เมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๕ มาแล้ว

สาเหตุแห่งการปฏิวัติ

สาเหตุที่ประชาชนไม่พอใจ ถึงแก่มีการล้มล้าง
ราชวงศ์โรมานอฟ และมีการปฏิวัติเป็นคอมมิวนิสต์ในที่สุดใน
ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๑ เมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๗ นั้น มีสาเหตุ
มาหลายประการคือ

๑. นับแต่สงครามรัสเซีย-ญี่ปุ่น เมื่อระหว่าง ค.ศ.
๑๙๐๔-๑๙๐๕ มาแล้วที่รัสเซียได้พ่ายแพ้ต่อญี่ปุ่น ทำให้
ประชาชนไม่พอใจเป็นอันมาก ที่ถือว่ารัสเซียเป็นมหาอำนาจ
ของยุโรป แต่ต้องพ่ายแพ้แก่ญี่ปุ่นซึ่งเป็นชาติทางตะวันออก
แสดงให้เห็นว่า รัฐบาลอ่อนแอและไม่มีความสามารถ

๒. ในระหว่างสงคราม พระเจ้าซาร์นิโคลาสที่ ๒ ได้
ออกไปบัญชาการทหารในสนามรบด้วยตนเอง ปล่อยให้การ
ปกครองภายในประเทศตกอยู่แก่พระมเหสี และข้าราชสำนัก
พวกนี้ได้คดโกงและบีบบังคับราษฎรหาประโยชน์ส่วนตัว ทำ
ความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรทั่วไป

๓. การสงคราม^{๕๕} รัดเซียได้พ่ายแพ้ตลอดเวลา ทำให้ราษฎรและทหารบาดเจ็บล้มตายมากกว่า ๓ ล้าน ๘ แสนคน ความอดอยากและผิดเคืองในเรื่องอาหารมีอยู่ทั่วไป ประชาชนยากจนลง ประชาชนจึงอยากจะเลิกสงครามเสียโดยเร็ว อันเป็นเหตุให้คณะปฏิวัติทำการได้สำเร็จ เพราะคณะปฏิวัติได้ยุยงให้ทหารละทิ้งสนามรบ

ถูกบังคับให้สละราชสมบัติก่อน

โดยที่เรื่องราวเกี่ยวแก่รัสเซียตอนปฏิวัตินี้ พังดับลงอยู่มาก จึงอยากจะกล่าวเสียเลยที่เดียวว่า เมื่อตอนระยะต้นๆ ของสงคราม^{๕๖}นี้ ราษฎรกระตือรือร้นอยู่มาก แม้รัฐบาลของพระเจ้าซาร์จะสั่งทหารให้ทำการปราบปราม และยิงทั้งราษฎรอยู่เป็นประจำ แม้ในระหว่างสงคราม การปฏิวัติและการก่อหวอดการชุมนุมมีวี่แวงทางการเมือง และการคัดค้านรัฐบาลก็หาทำให้คณะการเมืองได้สูญสิ้นไปไม่ได้ ดังนั้นแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาแล้ว ที่พระเจ้าซาร์นิโคลาสที่ ๒ ได้ให้คำมั่นแก่ราษฎรว่าจะพระราชทานรัฐธรรมนูญให้ และทรงเริ่มการปกครองแบบรัฐธรรมนูญ ภายใต้อาณัติเห็นชอบ

ของกษัตริย์มา ๔ ระยะ จนต้องถูกบังคับให้สละราชสมบัติคือ

๑. ประกาศใช้รัฐธรรมนูญเมื่อ ๒๖ เมษายน ค.ศ. ๑๙๐๖ และประกาศเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรที่เรียกว่า ^{๕๕}คองมา เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ค.ศ. ๑๙๐๖ แต่สภานี้ตั้งมาได้ ๓ เดือนก็ถูกยุบ เพราะกษัตริย์สงวนอำนาจไว้มาก

๒. สภาเปิดประชุมครั้งที่ ๒ ^{๕๖}เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๐๗ แต่ไม่นานก็ถูกยุบอีก

๓. สภาเปิดประชุมครั้งที่ ๓ ^{๕๗}เปิดประชุมอีกในปีต่อมา สภาชุดนี้เปิดประชุมอยู่ได้นานที่สุดคือ ประชุมอยู่ได้ถึง ๕ ปี เพราะสภานี้ปฏิบัติตามพระราชประสงค์ของกษัตริย์ตลอดเวลา

๔. สภาเปิดประชุมครั้งที่ ๔ ^{๕๘}คือในปี ค.ศ. ๑๙๑๗ หลังจากสาเหตุที่รัสเซียได้เข้าสงครามมาแต่ปี ค.ศ. ๑๙๑๔ แล้ว แต่แพ้เยอรมันตลอดมา สภานี้ได้เปิดประชุมที่กรุงเปโตรกราด(เมืองเลนินกราด)เมื่อ ๒๘ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๑๗ สภานี้ได้ลงมติครั้งสำคัญ คือลงมติให้กษัตริย์สละราชสมบัติ พระเจ้าซาร์ก็ได้สละราชสมบัติเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคมปีเดียวกัน และอีก ๑๕ เดือนต่อมา ก็ถูกปลงพระชนม์โดยคณะปฏิวัติ

อันเป็นการล้างราชวงศ์ โรมานอฟในประเทศรัสเซียทั้งหมด

ก่อนที่จะสละราชสมบัติ ในวันที่ ๑๕ มีนาคม คณะรัฐบาลชั่วคราว ได้กราบทูลให้สละราชสมบัติ พระเจ้าซาร์ ซึ่งมีราชโอรสแต่สุขภาพไม่สมบูรณ์ พระองค์จึงได้เสนอแกรนด์ดัชชีไมเกิล ผู้เป็นพระอนุชาขึ้นแทน แต่พระอนุชามองเห็นภัยที่จะเกิดขึ้นข้างหน้า เนื่องจากคณะปฏิวัติกำลังมีเสียงนิยมอยู่ทั่วไป จึงไม่ยอมรับตำแหน่ง รัฐบาลชั่วคราวจึงตั้งเจ้าชายลอฟเป็นนายกรัฐมนตรีชั่วคราว โดยเคเรนสกีเป็นรัฐมนตรีกลาโหม ต่อมาเคเรนสกีซึ่งเป็นหัวหน้าพรรคโซเวียตใหม่ก็เข้ายึดอำนาจอีก ขณะนี้เป็นระบอบการเมืองยุ่งเหยิงที่สุดในรัสเซีย โดยมีเงินและทองคำ บุคคลสำคัญแห่งคณะปฏิวัติอีกคนหนึ่งหาว่า เคเรนสกีเข้าข้างอังกฤษและฝรั่งเศส เคเรนสกีก็หาว่าเงินและทองคำเป็นพวกนิยมเยอรมัน ในที่สุดเคเรนสกีก็ถูกจับฐานขบถ เลนินก็ขึ้นเป็นรัฐบาลแทน และยอมสงบศึกกับเยอรมันในที่สุด (คอยอ่านรายละเอียดตอนจะพูดถึงเลนิน)

เมื่อท่านได้อ่านรู้เรื่องราวรัสเซียพอเป็นเลาๆ แล้ว ต่อไปนี้จะพูดถึงตอนรัสเซียเข้าสู่สถานะสงครามโลกครั้งที่ ๑ ต่อไป

รัสเซียเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ ๑

พระเจ้าซาร์นิโคลาสที่ ๒ เป็นแม่ทัพสูงสุด

และ

แกรนด์ดุคนิโคลาส เสนาธิการทัพสนาม

ภายหลังจากที่ออกเตรียมประกาศสงครามกับเซอร์เบีย เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ แล้ว รัสเซียเห็นว่า เหตุการณ์กำลังจะลุกลามไปใหญ่โตแน่แล้ว อันตรายภัยแห่งสงครามจะต้องมาถึงตนแน่นอน รัสเซียก็เรียกร้องผลตอบแทนที่ เมื่อรัสเซียระดมพล เยอรมันก็ประกาศสงครามกับ รัสเซียในวันที่ ๑ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔

ในยามสงบกำลังทหารรัสเซียมีเพียง ๕๕๐,๐๐๐ คน แต่โดยที่มีพลเมืองถึง ๑๗๐ ล้านคน จึงมีชายฉกรรจ์ประมาณ ๑๐ ล้านคน ที่จะเรียกระดมเป็นทหารในการรบได้

เมื่อประกาศสงคราม รัสเซียก็ได้ระดมทหารกองทัพอใหญ่ไว้ในมณฑล ๒ แห่งคือ มณฑลทหารบกวินา และ มณฑลทหารบกออร์ฮอร์ และมีหน้าที่ที่จะเข้าทำการรบกับ เยอรมันทางรัสเซีย (เยอรมัน) ตะวันออก คือ

๑. กองทัพใหญ่ที่ ๑ นายพลเรนเนนคัม เป็นแม่ทัพ

ตั้งอยู่ ณ บริเวณมณฑลวิลนาและกร็อดโน

๒. กองทัพใหญ่ที่ ๒ นายพลชไนน์อฟ เป็นแม่ทัพ
ตั้งอยู่บริเวณมณฑลลือทอร์

ทั้ง ๒ กองทัพใหญ่นี้ อยู่ในความบังคับบัญชาของ
นายพล จิตินสกี แม่ทัพใหญ่

ขณะเดียวกันนี้ ก็ได้ชุมนุมพลกองพลใหญ่อีก ๒ ทပ်
ในบริเวณมณฑลทหารบกเคียฟและโอดเดสซา ซึ่งมีพลเมือง
มาก ๒ เมืองนี้ มีอาหารบริบูรณ์ อีกคือ

๓. กองทัพใหญ่ที่ ๓ นายพลรูตสกีเป็นแม่ทัพอยู่
ณ บริเวณดุกโน-รอฟโน

๔. กองทัพใหญ่ที่ ๔ นายพลบรูสซิลอฟ เป็นแม่ทัพ
อยู่ในโปโลตส์ หันหน้าไปทางชายแดนเฮาสเตรีย ทางเนิน
ตาร์โนโปล

เฉพาะทางโปแลนด์ (เขตของรัสเซีย) รัสเซีย
ตกลงใจที่จะปล่อยให้ข้าศึกบุกกรุกลงมายังตะวันตก ของแม่น้ำ
วิสตุลลาชั่วคราว มีทหารหน่วยน้อยป้องกันการชุมพลของ ๒ กอง
ทัพใหญ่ ซึ่งกะจะชุมพลเสร็จในปลายเดือนสิงหาคม คือ

๕. กองทัพใหญ่ที่ ๕ นายพลเฮอเวตซ์ เป็นแม่-

ทัพอยู่ ณ บริเวณเบรสต์ ลิตอฟ (สถานที่เดียวกับที่ทำสัญญาสงบศึกยอมแพ้กับเยอรมัน)

๖. กองทัพใหญ่ที่ ๕ นายพลเพลียฟ เป็นแม่ทัพอยู่ที่บริเวณซอดม์หรือโซล์ม

กองทัพใหญ่ที่ ๓, ๔, ๕, และกองทัพใหญ่ที่ ๘ ซึ่งภายหลังจะส่งเข้าตีเอสเตรีย อยู่ในบังคับบัญชาของนายพลอีวานอฟ (นายพลคนเดียวกันที่พระเจ้าซาร์จะให้ปราบปรามคณะปฏิวัติของเลนินที่หลังแต่ทำไม่สำเร็จ)

ความมุ่งหมายของพระเจ้าซาร์ และแกรนด์นิโคลาส เสนาธิการทัพสนามนั้น ต้องการที่จะเข้าตีเยอรมันทันทีที่รวบรวมกำลังได้ เพื่อให้เยอรมันต้องถอยมาจากแนวรบด้านตะวันตก ส่วนทางด้านเอสเตรียนั้นจะไม่รีบร้อน รัสเซียจะเข้าตีเอสเตรียในกาลิเซีย เมื่อกองทัพใหญ่จากภายในประเทศและจากชายเขตแดนที่ห่างไกลเดินทางมาถึงแล้ว

เมื่อระดมพลและจัดทัพเสร็จแล้ว พระเจ้าซาร์นิโคลาส จอมทัพแห่งชาติรัสเซีย และแกรนด์นิโคลาส เสนาธิการสูงสุดก็ส่งเคลื่อนทัพทันที เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม เข้าไปในปรัสเซียตะวันออกของเยอรมัน หลังจากที่ยุโรป

ประกาศสงครามกับรัสเซียได้ ๑๕ วันพอดี แม่ทัพใหญ่ที่ ๑ นายพลเรนเนนคัม เคลื่อนออกจากที่ตั้งทัพมุ่งไปยังเมืองเคอนิสเบิร์ก ส่วนแม่ทัพที่ ๒ นายพลชไนน์เฟ เคลื่อนจากกรุงวอร์ซอวิ่งไปทางใต้ไปทางแม่น้ำนาเรฟ มุ่งไปยังฮัลเลนสไตน์ อันเป็นที่ตั้งทัพของจอมพล ฮินเดนบูร์ก ผู้ที่จะเป็นแม่ทัพใหญ่ของเยอรมันในอนาคต

แต่โดยที่จอมพล ฮินเดนบูร์ก ได้รู้การเคลื่อนไหวของกองทัพรัสเซียอยู่เป็นอย่างดี จากประมวลข่าวโทรเลขลับของรัสเซียมาตลอดเวลาว่ารัสเซีย โดยแม่ทัพใหญ่ที่ ๑-๒ ของรัสเซียกำลังจะยกพลมาต่อสู้กับเยอรมันทางด้านนี้ จอมพลฮินเดนบูร์ก จึงได้วางแผนการรับไว้เป็นอย่างดี

ดังนั้น การรบเริ่มฉาก แรกจึง ได้เกิด ขึ้นเมื่อ ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ ระหว่างเยอรมันกับรัสเซีย ในสงครามโลกครั้งที่ ๑

ความมุ่งหมายที่รัสเซียจะล้อมเยอรมันไม่ได้ผล ระหว่างที่จะเริ่มล้อม จอมพล ฮินเดนบูร์ก ก็รีบตัดตรงกลางระหว่างกองทัพทั้งสองเสียก่อน โดยให้กองพลน้อยทหารม้าไปดักกองทัพใหญ่ที่ ๓ ของนายพลชไนน์เฟลงมาทางใต้ที่

ที่เมืองทันเนนเบิร์ก ทางใต้ของเมืองฮาลเลนสไตน์ อันเยอรมันได้ดัดแปลงภูมิประเทศตั้งรับทำกับดักรัสเซีย ไว้อย่างเรียบร้อยแล้ว เมื่อนายพลชไนเฟอร์มาถึงก็กลายเป็นหมุ่สนามเข้าเล่าพอดี ทักษะของจอมพล ฮินเดนบูร์ก ได้ระดมยิงกองทัพบกที่ ๒ ของนายพลชไนเฟอร์ จนแตกกระจายทั้งกองทัพบก ทหารตายแทบหมด และจับเป็นเชลยได้ ๘ หมื่นคน พร้อมทั้งอาวุธ นายพลชไนเฟอร์ ได้ต่อสู้อย่างกล้าหาญสมกับตำแหน่งเสี้ยมทัพและนักรบ ของชาติจนตัวตายในสนามรบอันเป็นเกียรติประวัติของแม่ทัพรัสเซียในสงครามโลกครั้งที่ ๑

เมื่อจอมพล ฮินเดนบูร์ก จะหันไปดำเนินงาน นายพลเรนเนนคัม แม่ทัพที่ ๑ ตอนเหนือต่อไปอีกในระหว่างวันที่ ๖-๑๐ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๔ แต่แม่ทัพที่ ๑ ได้แหกวงล้อมไปเสียทัน และระหว่างหนีก็นำต่อสู้พลางถอยพลางอย่างทรหดตลอด ๘ วัน ในฐานะที่มีกำลังน้อยกว่า แต่นายพลเรนเนนคัม ก็ต้องเสียทหารอีก ๘ หมื่นคน และถอยกลับพรมแดนไปรัสเซียได้

๑ แม้ว่ายากแกร่งรัสเซียจะเป็นฝ่ายพ่ายแพ้อย่างหนักหน่วงที่ออกโรงก็ตาม แต่ก็ได้ทำความรวนเรให้แก่กองทัพเยอรมัน

ในแนวรบด้านตะวันตกเหมือนกัน

รัสเซียใช้กำลัง ๑ ล้านคนยึดเอาสเตอร์ไรต์ได้

หลังจากที่รัสเซียได้พ่ายแพ้แก่เยอรมันที่ทันเนนเบิร์ก เสียทหารไป ๑๗๐,๐๐๐ คน เมื่อเดือนที่แล้ว รัสเซียก็มีโอกาสตีกลับได้ โดยการเข้ายึดและรบกับประเทศเอสเตอร์ไรต์พันธมิตรของเยอรมัน ขณะที่เอสเตอร์ไรต์เพิ่งจะระดมพลเสร็จ และกำลังจะข้ามมายังแม่น้ำสวิตตูลา เมื่อระหว่างวันที่ ๒๗ สิงหาคม ถึง ๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๕ กองทัพที่ ๕ กองทัพของรัสเซีย ซึ่งมีกำลังพลกว่า ๑ ล้านคน ในความบังคับของแม่ทัพใหญ่นายพล อิวานอฟ ก็พุ่งเข้ายึดเอสเตอร์ไรต์ คือกองทัพใหญ่ที่ ๓ นายพลรูสสกี กองทัพที่ ๘ ของนายพลบรูซซิลอฟ พุ่งเข้ายึดเมืองกาลิเซีย, เมืองโบโรว และตาร์โนโบลได้ อย่างง่ายดายเมื่อ ๒๗ สิงหาคม และตีเมืองเลมแบร์กได้ในวันที่ ๓ กันยายน โดยตีกองทัพ ๒ และทัพที่ ๓ ของเอสเตอร์ไรต์จนต้องทิ้งเมืองไป

พร้อมกันนั้นกองทัพใหญ่ที่ ๕ นายพลเออแวย์ และกองทัพใหญ่ที่ ๕ นายพลเพิลีฟของรัสเซีย ซึ่งตั้งมั่นอยู่ใน

โปแลนด์ ก็เข้ามาระดมช่วย ๒ กองทัพของตนซึ่งกำลัง
ติดพันอยู่กับเจ้าสเตรีย และรบกับกองทัพเจ้าสเตรียอีกที่บริ
เวณเมืองเลมเบอร์ก ในวันที่ ๑๒ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๔
ยึดเมืองกาลิเซียได้หมด การรบได้ติดพันไปถึง ๒๘ กันยายน
รัสเซียได้เข้าล้อมบ้อมใหญ่เซมซิด เพื่อทำการชิงเมืองกราวี
และเป็นโอกาสที่ทหารม้ารัสเซียจะได้เดินทัพเข้าไปดินแดนยัง
กว่า เพื่อต่อสู้กับพันธมิตรของเยอรมันอีกชาติหนึ่ง การรบ
กับรัสเซีย—เยอรมันครั้งนี้ใช้เวลา ๑ เดือน รัสเซียจับทหาร
เจ้าสเตรีย พันมิตรของเยอรมันได้หนึ่งแสนคน นับว่าเป็น
ชัยชนะที่งดงาม กู้หน้าความปราชัยของกองทัพใหญ่ที่ ๑ และที่
๒ ที่ต่อสู้กับเยอรมันในยกแรกไว้ได้

รัสเซียป้องกันกรุงวอร์ซอร์จนสุดความสามารถ

จอมพล ยิดเดนบูร์ก เข้ารุกรานกรุงวอร์ซอร์ของ
เยอรมันถึง ๓ ครั้ง จึงประสบความล้มเหลว แต่ในการรบ
ครั้งที่ ๒ นั้น รัสเซียโดยเสนาธิการทัพสนามแกรนด์ดุคนิโค
ลาส ได้พยายามป้องกันไว้จนสุดความสามารถเช่นเดียวกัน
ยังความเสียหายให้กองทัพเยอรมันและเจ้าสเตรียมากมายคือ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๑๐๕

๑. ครึ่งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน ถึง ๑๕

พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๔ นายพลชูแบร์ตของเยอรมันพยายาม
ระดมเข้าไปตีที่มั่นของนายพลเรนเนนคัม แม่ทัพใหญ่ที่ ๑ ของ
รัสเซียซึ่งตั้งอยู่ที่แม่น้ำน็เมน ขณะที่ถอยมาจากทันเนนเบิร์ก
(เมื่อพ่ายแก่เยอรมันครั้งแรก) นายพลเรนเนนคัมได้ต่อสู้บ้อง
กันอย่างกล้าหาญ คือเมื่อระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน ถึง ๕
ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ จนกองทัพนายพลชูแบร์ต ลูกน้องของ
จอมพล ฮินเดนบวร์ก ต้องพ่ายแพ้เสียที่พักลับซามพรมแดน
ไปได้เหมือนกัน

๒. ครึ่งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ถึง
ปลายเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ ปีแรกของสงคราม ซึ่ง
ฮินเดนบวร์กพยายามจะเจาะแนวรัสเซียบุกเข้ากรุงวอร์ซอเพื่อ
ยึดโปแลนด์ในอาณาเขตคัมกันของรัสเซีย โดยเยอรมันได้
ใช้กำลังทหาร ๓ กองทัพ คือกองทัพใหญ่ที่ ๔ ของนายพล
ชูแบร์ต, กองทัพใหญ่ที่ ๘ ของนายพลแมคเคนเสน และ
กองทัพใหญ่ที่ ๑๐ ซึ่งเพิ่งตั้งขึ้นใหม่ ๆ ของเยอรมันได้ทดสอบ
จนสุดความสามารถ แต่ไม่สามารถเจาะแนวอันแข็งแกร่งของ
รัสเซียได้

แกรนด์คูนิโคสาศ เห็นว่ากำลังวัดเขียยังปรธาน
กันยังไม่เรียบร้อย ก็ทั้งเมืองลอคซ์แนวต้านทาน ดิมเสีย ไป
ตั้งมั่นอยู่หลังแนวรบโดยมีแม่นำ ๕ แม่นำขวางกั้นหน้าอยู่คือ
แม่นำบุรชา, แม่นำรวา, แม่นำลิตธา และแม่นำนิดา
ซึ่งเป็นเครื่องกีดขวางอย่างดี แม้ต่างฝ่ายจะเสียหายอย่างหนัก
แต่อินเดนบูร์กก็ไม่สามารถตีฝ่าวัดเขียข้ามแม่นำทั้ง ๕ นี้ไป
ได้

๓. กรุงวอร์ซอร์แตกในการรบครั้งที่ ๓ กรุงวอร์
ซอร์แตกเมื่อ ๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ ในปีี่ ๒ ของสงคราม
ด้วยการระดมพลใหญ่ของเยอรมันรวม ๗ กองทัพ
แต่เดือนพฤษภาคม-กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๕ ด้วยกำลังพล
ทหาร ๒ ล้านคน เพื่อบุกวัดเขียเข้ายึดกรุงวอร์ซอร์ ไปแลนต์
แต่พระเจ้าซาร์ก็ยอมสู้อย่างกล้าหาญ นำทัพวัดเขียออกต่อสู้
และบัญชาทัพด้วยพระองค์เอง ท่ามกลางฤดูหนาวอันโหดร้าย
แต่ในที่สุดน่าน้อยยอมแพ้ไฟ ในที่สุดพระเจ้าซาร์ก็ยอมจำนน
ต่อทัพเยอรมัน ยอมถอยทัพออกจากกรุงวอร์ซอร์ เมื่อวันที่
๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ เยอรมันได้ตามตีอย่างขนานใหญ่จน
เป็นประวัติการณ์ ที่ทำให้วัดเขีย ต้องถอยทัพ เข้าไปตั้ง อยู่ใจ

กลางประเทศรัสเซียทีเดียว อันเป็นการสูญเสียอย่างใหญ่หลวงและเป็นการทำลายกำลังใจทหารรัสเซีย ผู้เป็นพันธมิตรของอังกฤษและฝรั่งเศสให้ทรุดโทรมลงอย่างใหญ่หลวง อันเป็นกลางของการที่จะต้องยอมแพ้ลงในเวลาต่อไป

การรบของพระเจ้าซาร์ในปีที่ ๓ ของสงคราม
(ค.ศ. ๑๙๑๖)

ในปีที่ ๓ แห่งสงคราม นับว่ารัสเซียก็ได้เกียรติภูมิกลับมาอันควรจดจำไว้ในประวัติศาสตร์ได้เหมือนกัน โดยในปีนี้รัสเซียได้พยายามปรับปรุงกิจการภายในประเทศอย่างกว้างขวางหลังจากที่พ่ายแพ้มาอย่างหนัก ๒ ครั้งแล้ว

ในปีนี้รัสเซียได้ปรับปรุงทางการทหารและทางเศรษฐกิจอย่างขนานใหญ่ เพิ่มการผลิตสินค้าและวัสดุอุตสาหกรรม อันจำเป็นในการสนับสนุนการสงครามและรักษาขวัญของพลเมืองให้เพิ่มพูนขึ้น แม้ว่าในปีแรกๆ ของสงครามนั้นมีการยืนยันกันว่า รัสเซียได้เสียทหารไปแล้วกว่า ๓ ล้าน ๘ แสนคนแล้วก็ตาม แต่รัสเซียมีพลเมืองมาก สามารถจัดทัพเพิ่มได้อีก สามารถจัดกองทัพเพิ่มขึ้นอีกจากเดิม ๓๕ กอง

ทัพน้อยเป็น ๖๐ กองทัพน้อย พร้อมกันนั้นก็ได้สร้างโรงงาน
ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อผลิตปืนใหญ่และลูกกระสุนปืน ส่วนทาง
รถไฟอันจำเป็นการคมนาคมและลำเลียงทหารนั้น พระเจ้าซาร์
แห่งรัสเซียก็ได้สั่งให้สร้างทางรถไฟเพิ่มขึ้นคือ วางวางรถไฟ
คู่จากทวานสไชบีเรียไปยังทะเลสาบไบคาล เพื่อความสะดวก
ในการลำเลียง อาวุธที่ได้ส่ง ซ่อจากญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา
วางทางรถไฟสายใหม่ยาว ๑๕,๐๐๐ ก.ม. จากกรุกเบโตกราด
(เมืองหลวงของรัสเซีย เดิมนั้นเรียกว่าเมืองเลนินกราด) เชื่อม
กับแหลมโกลาบนฝั่งมหาสมุทรอาร์ติกเพื่อวางทางรถไฟไปยัง
ท่าเรือบูร์เนน เพื่อให้อังกฤษและฝรั่งเศสสามารถส่งกำลังรบ
มาให้พันธมิตรได้ทุกฤดูกาล ทั้งนี้เป็นเพราะว่าท่าเรืออาร์ฮัว
เกล ซึ่งขณะนั้นรัสเซียใช้ติดต่อกับฝรั่งเศสนั้น ไซไม่ได้ทุก
ฤดูกาล เพราะในปีหนึ่งมีน้ำแข็งปกคลุมอยู่นาน แต่ตรงกัน
ข้ามที่แหลมโกลาบนั้นได้รับความสะดวกทุกฤดูกาล เนื่องจาก
อิทธิพลแห่งน้ำอุ่นทางอ่าวกัลฟ์สตรีม

เมื่อได้เตรียมตัวอย่างพร้อมมูลแล้ว รัสเซียก็พร้อม
ที่จะรบอย่างเต็มที่ในปีนั้นในแนวรบของตนซึ่งยาว ๑,๒๐๐ ก.ม
จากฝั่งทะเลบอลติกไปถึงพรมแดนรเมเนีย และจัดทัพใหม่

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๑๑๓

แบ่งเป็น ๓ ทัพเพื่อต่อสู้กับจอมพลฮินเดนบูร์กต่อไป รัสเซีย
ได้จัดทัพใหม่คือ

๑. นายพล กุโรแปตกิน เป็นแม่ทัพภาคเหนือ

๒. นายพล แวต เป็นแม่ทัพภาคกลาง

๓. นายพล บรูสซิลอฟ เป็นแม่ทัพภาคใต้

เพื่อต่อต้านกองทัพเยอรมัน และกองทัพเจ้าสเตรียทัพ
รวมในความ บังคับบัญชาร่วม ของจอมพลฮินเดนบูร์ก ต่อไป
การรบได้เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๖

ภายหลังที่ระดมยิงเบิกทาง ด้วยปืนใหญ่อย่างหนักถึง
๓๐ ชม. ในแนวรบกว้าง ๓๕๐ ก.ม. ที่บริเวณแม่น้ำปรีเปต์
กับพรมแดนรูเมเนีย กองทัพของนายพลบรูสซิลอฟ ก็เข้า
โอบตีที่ตั้งของทหารเยอรมัน—เจ้าสเตรียทันที ทหารของนาย
พลบรูสซิลอฟ สามารถเจาะช่องเข้าไปในแนวรบของทหาร
เจ้าสเตรียได้เพียงชั่วระยะเวลา และเพียงการรบ ๖ วันรัสเซีย
ก็ตีกองทัพเจ้าสเตรียเสียหายหนักยิ่งเป็นใหญ่ได้ ๑๒๔ กระบอกจาก
จับเชลยศึกได้ ๑๐๖,๐๐๐ คน จนเจ้าสเตรียต้องเรียกฮินเดน
บูร์กมาเพิ่มกำลังช่วยด่วน ครั้งนี้เป็นชัยชนะของรัสเซียที่ได้

เมืองแชรโนวิต, โคโลมาฮา, และกิมโปลง ยึดได้พื้นที่แคว้น
บูโกวินได้ตลอดแนว และเคลื่อนที่ไปยังชิงเซกาการ์ปาส์ ได้
เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๖

นับว่าเป็นปีแรกที่รัสเซียชนะอย่างใหญ่ (ปีที่ ๓ ของ
สงคราม) ทำความเสียหายแก่กองทัพเฝ้าเตรียอย่างใหญ่
หลวง ทหารเฝ้าเตรียตายและบาดเจ็บ ๕ แสนคน ถูกจับ
เป็นเชลยอีก ๒๑๗,๐๐๐ คน นับว่าเป็นที่น่าภูมิใจของรัสเซีย
ในป็นมาก

ยังไม่หยุดยั้งเพียงแค่นั้น ในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม
ค.ศ. ๑๙๑๖ รัสเซียยังรุกใหญ่และเป็นฝ่ายมีชัยต่อไปอีกจน
ถึงแม่น้ำสโตกอดทางเหนือและทางทิศใต้ และเคลื่อนที่ไปยัง
ภูเขาการ์ปาส์ และจะเคลื่อนไปยังเลมเบอร์กต่อไป ก็ต้อง
หยุดยั้งลง เพราะเฝ้าเตรียกำลังได้กำลังเพิ่มจากเยอรมัน
กองทัพรูเมเนียกำลังจะเข้าทำการรบ กองทัพตุรกีก็กำลังจะ
ช่วยเยอรมัน ภายในประเทศรัสเซียก็มีความไม่สงบเพราะ
ความยุ่งยากทางการเมืองในประเทศของตนเริ่มขึ้น

แม้จะหยุดยั้งลงเพียงแค่นี้ แต่นับว่ารัสเซียได้ทำประ
โยชน์แก่พันธมิตรมาก คือทหารเฝ้าเตรียทำการรบไม่ได้

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๑๑๕

เกือบ ๑ ล้านคน ตกเป็นเชลยศึกอีก ๔๒๐,๐๐๐ คน เสีย
ปืนใหญ่ ๖๐๐ กระบอก (ปืนใหญ่เป็นอาวุธที่สำคัญที่สุดใน
สงครามโลกครั้งที่ ๑ เพราะยังไม่มีอาวุธอื่นดีกว่านั้นในเวลา
นั้น) การรบของรัสเซียเป็นการช่วยอิตาลียึดพื้นที่มาได้มาก
มาย เป็นการช่วยกอบกู้กำลังใจฝ่ายพันธมิตร ซึ่งกำลังตกต่ำ
ให้มีกำลังใจขึ้น

คณะปฏิวัติยึดอำนาจจากพระเจ้าซาร์

พออย่างเข้าปีที่ ๔ แห่งสงคราม ก็ระหว่างวันที่
๘-๑๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ ไฟของคณะปฏิวัติที่คุกรุ่นมา
นานแล้งก็ระเบิดขึ้น ได้มีการนัดหยุดงานและก่อความวุ่น
วายกันในท้องถนนทั่วไป ในวันที่ ๑๕ มีนาคม คณะทหาร
ก็ได้ทรงแนะนำให้กษัตริย์พระเจ้าซาร์สละราชสมบัติ พระเจ้า
ซาร์นิโคลาสที่สองก็ได้สละราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม
ค.ศ. ๑๙๑๗ การสละราชสมบัตินั้นพระเจ้าซาร์ได้เสนอแนะ
ให้แกรนด์ดยุกมิเชล พระอนุชารับตำแหน่งแทน แต่พระอนุชา
ได้มองเห็นความวุ่นวายในวงการเมืองอยู่ดีแล้วจึงไม่กล้ารับ
ในการปฏิวัติคราวนี้ เคเรนสกี ได้เป็นหัวหน้าคณะ

ปฏิวดี โดยตั้งคณะกรรมการขึ้นบริหารประเทศชาติ คณะ
ปฏิวดีชุดใหม่ต้องต่อสู้กับ พวกฝ่ายซ้ายสุด อย่าง สุด เหวี่ยง
เพราะพวกซ้ายสุดต้องการจะขึ้นบริหารประเทศเสียเอง คณะ
ฝ่ายซ้ายสุดได้ตั้งคณะกรรมการผสมขึ้น เพื่อเตรียมการที่จะยึด
อำนาจและเข้าจัดรัฐบาล คณะกรรมการของคณะปฏิวดีนี้
ประกอบด้วยพวกทหารและพลเรือนเรียกว่า “ โซเวียต ”

คณะฝ่ายซ้ายสุดได้มี จุด ประสงค์อย่าง รุนแรงที่ ต้อง
การจะประหารชีวิตพระเจ้าซาร์ และราชวงศ์โรมานอฟทั้ง
หมด (และได้ทำการประหารทั้งราชโอรส ธิดา และพระ
มเหสีเมื่อฝ่ายซ้ายขึ้นครองได้ใน ๑๕ เดือนต่อมา)

ในด้านการสงคราม คณะฝ่ายซ้ายซึ่งประกอบด้วย
เลนิน และทรอตสกี มีความเห็นว่าควรจะต้องติดกับเยอรมัน
เคเรนสกีกล่าวว่าพวกนี้เป็นไส้ศึกของเยอรมัน ฝ่ายเคเรนสกี
ซึ่งยึดอำนาจเป็นรัฐมนตรีกลาโหมอยู่ก็มีการ ติดต่อกับ พันธ-
มิตรต้องการที่จะทำสงครามต่อไป พวกเลนินก็กล่าวว่าพวก
กินดินบลจากอังกฤษและฝรั่งเศส

ในระยะต้นในฤดูใบไม้ผลิ เหตุการณ์ก็ค่อยกระ โดง
ขึ้นบ้าง คณะรัฐบาลชั่วคราวกับคณะปฏิวดีก็ประนีประนอม

กันได้ เคเรนสกีซึ่งรับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกลาโหมก็ได้
เกลี้ยกล่อมทหารให้เข้าทำสงครามต่อไป โดยมีเจ้าชายลอฟ
เป็นนายกรัฐมนตรี และได้แต่งตั้งนายพลบรูซชิลอฟเป็นแม่
ทัพสนาม

ในระยะนี้แม้รัสเซียจะ กระทบกระเทือน เพราะ การ
เมืองภายในประเทศ ระหว่างคณะปฏิวัติต่อคณะปฏิวัติด้วย
กันกำลังแย่งชิงกันอยู่อย่างหนักก็ตาม แต่นายพลบรูซชิลอฟ
ก็สามารถทำการรุกได้บ้างในเดือนกรกฎาคม ทั้งทางเหนือและ
ทางใต้ของแม่น้ำดะเนียลแต่ร์ และมีชัยชนะแก่ออสเตรียบ้าง
คือในวันที่ ๘ กรกฎาคม กองทัพที่ ๘ รัสเซีย ซึ่งนายพล
คอรันิลอฟ เป็นแม่ทัพ รุกพื้นที่และจับเชลยออสเตรียได้ ๓๖,
๐๐๐ คน และยึดอาวุธได้มาก ซึ่งครั้งนี้เป็นชัยชนะที่ เริ่ม
ต้นจะไปสู่จุดตันคือพ่ายแพ้ในที่สุด

เยอรมันรุกใหญ่และบังคับให้รัสเซียแพ้

พวกบอลเชวิคได้อำนาจ

ระยะนี้เองเลนิน หัวหน้าคณะบอลเชวิค ซึ่งต้องการ
ความสงบอย่างรวดเร็ว ได้ก่อความวุ่นวายขึ้นทั่วไป ความ

หวังของเลนินก็บรรลุผลลัทธิใหม่ได้แทรกแซงเข้าไป สู้ทหาร
อย่างได้ผลอย่างไม่ชักช้าไม่นานนักทหารทั้งกรมก็ถูกครอบม
ด้วยลัทธิใหม่ก็จะทั้ง สนามรบและขัดคำสั่ง กองทัพอย่าง เปิด
เผยไม่ยอมเข้าทำการรบ

โอภาคนเอง กองทัพเยอรมันก็ได้โอกาสดีกระหน่ำ
รัสเซียอย่างหนัก เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๗
เจ้าชายเดโอโปลด์แห่งบาวาเรีย แม่ทัพแห่งเยอรมันก็จู่โจม
เข้าหักแนวรบด้านรัสเซียบ้านตาร์โนโปลทางทิศตะวันตกเป็น
แนวกว้าง ๒๐ ก.ม. และรุกด้วยทหาร ๕ กองพลใหญ่ทำให้
กองทัพใหญ่ที่ ๒-๗-๘ ของรัสเซียต้องถอยรูด ชั่วเวลา
๓ วันก็ยึดได้แนวกว้าง ๕๐ ก.ม. เมื่อรัสเซียถอยหนี เยอรมัน
ก็ขยายไปทางใต้ของแม่น้ำดะเนียสแตร์ได้อีก

ขณะนั้นเองกองทัพรัสเซีย ก็ถอยอย่าง ไม่เป็น ลำ ต่อ
หน้าพระเจ้าไกเซอร์แห่งเยอรมันที่ไปบัญชาการทัพอยู่ด้วยใน
วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ เยอรมันก็ยึดได้โกลเมอา
โดยไม่ต้องใช้กระสุนแม้แต่นัดเดียว

รัสเซียเปลี่ยนรัฐบาลเปลี่ยนแม่ทัพ

เมื่อเหตุการณ์เข้าตาวัยหนักขึ้น เคเรนสกีก็ขึ้นเป็น

ประมุขของรัฐบาลชั่วคราวเองแทนเจ้าชายลอฟ (ขณะนั้น
เมืองหลวงของรัฐเซียอยู่ที่กรุงเปโตรกราดคือเลนินกราด
เดียน)

ทาง ด้านทหารก็มี การเปลี่ยนแม่ทัพใหม่จากนายพล
บรูซซิลอฟ เป็นแม่ทัพใหญ่แทนกิจการทหารก็ค่อยเป็นระ
เบียบขึ้นบ้าง เพราะคอรันิลอฟเป็นผู้เอา ใจใส่ในวินัยทหาร
การรบค่อยเข้มแข็งขึ้น

อินเดนบูร์กรุกใหญ่

อย่างไรก็ตามทหารรัสเซีย ก็ไม่สามารถที่จะต้านทาน
กองทัพเยอรมันผู้มีกำลังใจสูงส่งกว่าไป เพราะความแตก
แยกกันในวงการเมือง ภายใน ประเทศรัสเซียเอง และ
คละปฎิวัติของรัฐเซียหลายคณะก็มีความเห็นแตก แยกกันทั้ง
ให้รบและให้ยอมแพ้ เมื่อประชาชนแตกแยกกัน ในแนวหลัง
ก็นำความพ่ายและสูญเสีย กำลังใจมาให้ทหาร ในแนวหน้า
เพราะไม่รู้ว่าจะรบไปเพื่อใคร ในเมื่อนักการเมืองมีความเห็น
แตกแยก ดังนั้นกองทัพอเยอรมันก็ยึดได้เมืองริกา นครอัน
กว้างใหญ่ที่สุดมีพลเมือง ๔ แสนคน พลเมืองร่ำรวยอันเป็น

ความปรารถนาของเยอรมันรุดลงมาจากกรุงวอร์ซ

เยอรมันก็รุกไล่กองทัพใหญ่ที่ ๘ ที่ ๑๒ ที่ของรัสเซียถอยออกจากแนวไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีการสู้รบ ในวันที่ ๑๒-๒๒ ตุลาคม เยอรมันก็ได้ยึดหมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวริกาและปิดทางออกฝั่งทะเลดำด้านตะวันตกของรัสเซียได้หมด โดยกองทัพเรือรัสเซียไม่มีทางต่อสู้ได้

รัสเซียย้ายเมืองหลวง— เลนินขึ้นครองอำนาจ

การเสียเมืองริกา และความพินาศของกาลิเซีย ทำให้เป็นที่รู้สึกว่าจะกำลังจะคุกคามถึงกรุงเปโตรกราด (เมืองเลนินกราดขณะนี้) เมืองหลวงของรัสเซีย รัฐบาลของเครนสกี จึงได้อพยพเมืองหลวงออกไปให้ห่างแนวรบคือไปตั้งอยู่ที่กรุงมอสโคว์ (เมืองหลวงขณะนี้)

เหตุการณ์ภายในประเทศกำลังยุ่งยากอย่างสุดเหวี่ยง เครนสกีหมดปัญญาที่จะควบคุมทหารได้ คาร์นิลอฟก็พาทหารที่ยังซื่อสัตย์อยู่ ๒ กองถอยเข้านครหลวง เครนสกีก็ตั้งตำแหน่งประมุขรัฐบาลและจอมทัพแต่ผู้เดียว ในที่สุดคณะโซเวียตใหม่ก็ทำการยึดอำนาจภายใต้การ นำของเลนิน

หัวหน้าคณะปฏิวัติ (หรือตำแหน่งประธานาธิบดี) และทรอสกีเป็นรัฐมนตรีว่าการกลาโหม สละตินว่าการเคหกิจกรรพได้แต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ เคเรตสกีได้หนีหายสาบสูญไป

เลนินได้ขอสงวนสิทธิ์ต่อจอมพลอินเดเนอว์กริก เมื่อ ๑๕ ธันวาคม และเริ่มทำสัญญาสงวนสิทธิ์ เรียกว่าสัญญาสงวนสิทธิ์ที่เมืองเบรสต์-ลิตอฟสค์ และได้หยุดรบทั่วทุกแนวของรัสเซียแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ เป็นต้นไป ซึ่งเป็นอันว่าแนวรบบ้านตะวันออกของพันธมิตร ได้สูญสิ้นไปแล้ว ฝ่ายเศสกำลังจะแบกภาระหนักในด้านยุโรปต่อไป

๕ . . .

ประธานาธิบดีเลนินแห่งรัสเซียผู้ขอสงบศึก
ในสงครามโลกครั้งที่ ๑

ภายหลังจาก ที่ คณะทหารผู้ทำการ
ปฏิวัติโดย เคเรนสกี ได้บังคับ
ให้พระเจ้าซาร์นิโคลาส ที่ ๒ สละ
ราชสมบัติเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ค.ศ.
๑๙๑๗ แล้วในระยะแรก เคเรนสกี ก็
แต่งตั้งให้เจ้าชายวอลอฟ เป็นนายก
รัฐมนตรีของรัฐบาลชั่วคราว บริหาร
ประเทศ ส่วนเคเรนสกี คงดำรงตำแหน่ง

แห่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ในระบอบเองในวัน
ที่ ๑๖ เมษายน ค.ศ. ๑๙๑๗ (พ.ศ. ๒๔๖๐) เลนิน ซึ่ง
ภัยการเมืองไปอยู่ต่างประเทศหลายปีก็ได้เดินทางจากประเทศ
สวิสเซอร์แลนด์ ก็เดินทางเข้าสู่กรุงเปโตรกราด นครหลวง
ของประเทศรัสเซียได้ และเข้าร่วมงานกับคณะปฏิวัติชุดใหม่

โดยที่กองทหารของเจ้าชายวอลอฟ นายกรัฐมนตรี
รัฐบาลชั่วคราวของรัสเซียในขณะนั้น ก็ไม่สามารถที่จะทำ
การต่อสู้กับ ยอร์มันได้เต็มที่และคงพ่ายแพ้อยู่ตลอดเวลา ดัง
นั้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ เคเรนสกี ก็ปลดเจ้าชาย
วอลอฟ ซึ่งเป็นหัวหน้ารัฐบาลได้หนึ่งเดือนออกจากตำแหน่ง
และตั้งตนเป็นผู้บริหารประเทศทั้งในทางการเมืองและการทหารและพลเรือน
และใน ๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ เคเรนสกีได้ทำการรุกรบ
กับยอร์มันเป็นการใหญ่ตำแหน่งของเคเรนสกี ในขณะนั้น
(แม้จะเป็นรัฐบาลไม่ถาวรนัก) ก็ได้มีผู้ยอมรับนับว่าเคเรนสกี
เป็นประธานาธิบดีคนแรกของรัสเซีย

การที่เคเรนสกี ออกบัญญัติการรบคือเป็นทั้งประธานา
ธิบดียุติและแม่ทัพใหญ่ไปในตัวเสร็จนั่นเอง เลนินและ ทรอตสกี
ผู้ช่วยของเลนิน ก็โจมตีใน พรรคการเมืองหลวงว่า เคเรนสกี

ต้องการที่จะหวังความช่วยเหลือจากกองทัพพันธมิตร คือฝรั่งเศสและอังกฤษ เพื่อที่ตนจะได้ครอบอำนาจในรัสเซียได้นานต่อไป เพราะขณะนั้นอังกฤษได้รับรองรัฐบาลปฏิวัติของรัสเซียแล้ว

แต่ การ เปิดการรุกรบของประธานาธิบดี และ แม่ทัพใหญ่เคเรนสกีไม่ได้ผลมากนัก ทหารและพลเมืองก็ขาดแคลนอาหารและอดหยากขนานใหญ่ จนทหารบางกรมไม่มีรองเท้าที่จะใช้ในสนามรบ ทหารตายเพราะอดอาหารและเจ็บป่วยมากขึ้นยิ่งกว่าจะถูกยิงตาย ทหารคนหนึ่งได้รับแบ่งอาหารคนละ ๑ ใน ๔ ของปอนด์ต่อวันเท่านั้นจึงไม่มีกั ลังวังชา ที่จะทำการรบ พวกทหารจึงได้ทิ้งสนามรบไม่ยอมทำการรบ

แม่ทัพใหญ่และประธานาธิบดีเคเรนสกี จึงกล่าวหาการที่ทหารหนีกองทัพ เป็นเพราะการปลุกปั่นของพวกนักการเมือง ซึ่งเป็นไส้ศึกของพวกเขา โดยเฉพาะเลนินและทรอตสกี เป็นแนวหัวตัวการสำคัญที่จะ ให้ยอมแพ้แก่เยอรมัน เคเรนสกีจึงสั่งจับบุคคลทั้งสองนี้และบุคคลสำคัญอื่นๆ ของพรรคบอลเชวิคและเมนเชวิค แต่เลนินหลบหนีจากการจับกุมไปได้แต่ยังซ่อนตัวอยู่ในกรุงโบทโกราดนั่นเอง

ผลที่สุด เมื่อรู้ว่า กองทัพ รัสเซีย ที่จะ ต่อสู้ต่อไป เพราะรัฐบาลไม่สามารถที่จะแก้ไขความขาดแคลน ในเรื่องอาหาร, เสื้อผ้า, และยารักษาโรค ของ พวกทหาร และประชาชน ตลอดจนขาดอาวุธ และกระสุน ที่จะใช้ ในการรบได้ คณะทหารจึงยื่นคำขาด ให้รัฐบาล ยอมแพ้ และให้ปล่อยนักการเมืองทั้งหมดที่รัฐบาลจับไปขังไว้ทันที

ในที่สุดเลนินและทรอตสกี ก็ทำการยึดอำนาจจากประธานาธิบดีคนแรกของรัสเซีย คือ เคเรนสกี ได้เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ (พ.ศ. ๒๔๖๐) แม้จะมีการต่อสู้กันประปรายแต่ไม่มากนัก เหลือสุดท้ายแม่ทัพใหญ่เคเรนสกี ก็คงเหลือกองทหารหญิงคนเดียวที่ยังคงภักดีและยืนพวกให้รัฐบาลในวาระสุดท้าย เลนินยึดอำนาจได้ ทั้งที่เคเรนสกีพยายามรวบรวมทหารที่สวนภักดีบางหน่วย ออกมาต่อสู้ที่นอกกรุงเปโตรกราด แต่ไร้ผลเคเรนสกีก็ ยสสละ สู้ต่อไป

เมื่อได้ชัยชนะแล้ว เลนินก็ย้ายรัฐบาลใหม่จากกรุงเปโตรกราดไปยังเมืองหลวงที่กรุงมอสโก เป็นที่ทำการรัฐบาล และตั้ง ทรอตสกี ผู้ชนะของเขาเป็นรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ สลาติน เป็นเลขาธิการพรรคและเป็นรัฐมนตรี

ว่าการเคเรื่งจักรภพ

หนึ่งเดือนที่ได้อำนาจก็ขอสงวนศึก

ภายหลังจากที่ประธานาธิบดีเลนิน ได้อำนาจเด็ดขาด
เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ แล้ว ในเดือนต่อมา
คือวันที่ ๑๕ ธันวาคมปีเดียวกัน เลนินก็ขอทำสัญญาสงบ
ศึก กับจอมพล ฮินเดนบูร์กแม่ทัพเยอรมัน ภาคตะวันออก นอก
เบรสต์ลิตอฟ การเจรจาสงบศึกจึงได้เริ่มขึ้นตั้งแต่วันที่ ๒๒
เดือนเดียวกัน

หลังจากที่เริ่มเจรจาสงบศึก กันแล้วแต่ปลายปี ค.ศ.
๑๙๑๗ การสงบศึกจริงจึงก็ได้กระทำกันเมื่อต้นปีใหม่ ค.ศ.
๑๙๑๘ (ปีที่ ๕ แห่งสงคราม) คือเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์
เยอรมันได้ยื่นคำขาด ไปยังรัสเซียๆ ก็ได้ยอมรับ เงื่อนไขทุก
ประการ ต่อมาในวันที่ ๓ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ รัฐบาลของ
เลนินผู้ขอสงบศึก จึงตกลงในเงื่อนไขสงบศึกทุกประการ จาก
เยอรมัน ได้ตกลงทำสัญญาสงบศึก กันขึ้นเรียกว่าสัญญาสงบ
ศึกที่เมืองเบรสต์ลิตอฟ

เงื่อนไขในการสงบศึกระหว่างรัสเซีย

และรัฐบริวารกับเยอรมัน

เงื่อนไขที่จอมพล ฮินเดนบูร์ก และเลนิน ยอมรับปฏิบัติ

ตามคือ

กับรัสเซีย

๑. รัสเซียจะต้องปลดปล่อยทหารบก และทหารเรือ
ออกประจำการทั้งหมด

๒. ประเทศโปแลนด์, ลิทัวเนีย, กูร์ลันด์ จะต้อง
มอบให้แก่เยอรมัน ซึ่งจะกำหนดฐานะของรัฐในภายหลัง
ส่วนวีโรเนีย, และแอสโทเนีย จะให้มีกำลังตำรวจเยอรมัน
คุ้มครองอยู่

๓. ประเทศยูเครน และประเทศฟินแลนด์ จะได้
เป็นเอกราชจากรัสเซีย

๔. ดินแดนทั้งหลายที่เยอรมันยึดได้นับแต่วัน ทำสัญญา
สงบศึก (๓ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๗) จะต้องอยู่ในบังคับของ
เยอรมันต่อไปจนกว่าจะได้ทำสัญญาสงบศึกเรียบร้อยแล้ว

๕. เยอรมันรับจะเป็นผู้บริหาร ในปัญหาเศรษฐกิจ
ของรัสเซีย ที่กำลังทรุดโทรมอยู่

กับประเทศอูเครน

ประเทศเยอรมัน ได้แยกทำสัญญา กับรัฐอูเครนต่าง
หากเมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๑๘ คือการรับรองเอกราช
ของอูเครน และได้แคว้นโบลีนาโปแลนด์มาอยู่ในอารักขา
ของอูเครน

กับรูมาเนีย

เยอรมันได้ทำสัญญาสงบศึกที่กรุงบูคาเรสต์ กับ
รูเมเนีย เมื่อ ๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ หลังจากถูกรูเมเนียยอม
สงบศึกเมื่อ ๗ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๗

รูเมเนียจะต้องยอมยกมณฑลโดบริดจา ให้แก่บัล-
แกเรีย และต้องแก้ไขพรมแดนใหม่ รูเมเนียจะต้องสละ
ทางออกในช่องเขาการ์ปาทส์ ต้องจัดการปลดปล่อยทหาร
ออกจากประจำการ ให้จัดตั้งคณะชั่วคราวทหารระดมพล
ประจำรูเมเนียกลับคืนไป และต้องยอมให้กองทหารของ
เยอรมัน และพันธมิตรของเยอรมันผ่านเมืองโอเดสซาได้
อย่างอิสระ

กับประเทศฟินแลนด์และโปแลนด์

แม้สัญญากับรัสเซียที่ตกลงให้ฟินแลนด์ เป็นเอกราช

ก็ตาม เพื่อความสงบเรียบร้อย เยอรมันได้ส่งทหารเข้าไป
คุ้มครอง

กับโปแลนด์ แม้จะได้เอกราชจากรัสเซียตามที่
เยอรมันทำสัญญากับรัสเซียแล้วก็ตาม (และเอกสารลงวันที่
๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๖ ประกาศความเป็นเอกราชของ
โปแลนด์นับแต่เยอรมันยึดกรุงวอร์ซอไว้) การตกลงสงบศึก
ใหม่นี้ ได้แบ่งเขตที่กว้างขวางแห่งแคว้นบิลอสตอค และ
กรอดโนให้แก่ลิทัวเนีย เมื่อ ๑ กุมภาพันธ์ และได้มอบ
มณฑลโซลัม ให้แก่รัฐยูเครน

พิธีการสงบศึก ระหว่าง รัสเซีย กับ เยอรมัน และรัฐ
บริวารทั้งหลายของรัสเซียก็ได้สิ้นสุดลง ทำให้เยอรมันได้
ข้าวสาลีจากรัฐยูเครน และได้น้ำมันจากากรูเมเนียเป็น
กำลังสนับสนุนการทำสงครามกับพันธมิตร อังกฤษ ฝรั่งเศส
ต่อไปอีกหลายเดือนจนกว่าสงครามใหญ่จะยุติลง หรือจน
กว่าจอมพลฮินเดนบูร์กจะยอมแพ้

การบริหารประเทศของเลนิน

ภายหลังที่เลนินยึดอำนาจ การบริหารประเทศ ได้ใน

วันที่ ๘ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ และวันที่ ๑๕ ธันวาคม
 เลนิน ได้ขอทำสัญญาสงบศึกกับจอมพลอินเตนบูร์ก อยู่
 อันเป็นวันก่อนที่รัสเซียจะ ยอมรับในเงื่อนไขสงบศึกอย่างเด็ด
 ขาด ในวันที่ ๓ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ เลนินก็จัดให้มีการ
 เลือกตั้งทั่วไปภายในประเทศ และได้เปิดประชุมสภาผู้แทน
 ราษฎร เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๘ (พ.ศ. ๒๔๖๑)
 อันเป็นรัฐสภาครั้งแรกใน รัสเซีย นับแต่ ปกครองด้วยกษัตริย์
 มาหลายพันปี และเป็นครั้งสุดท้ายของรัสเซียด้วย เพราะ
 รัฐสภาได้ประชุมเพียงวันเดียว ก็ถูกยุบสภาฯ ทันที เพราะ
 ปราบกฏว่าเสียงในสภา เป็นของพวกเมนเชวิกและพวกเป็น
 กลางๆ มาก หลังจากนั้นเลนินก็บริหารประเทศด้วยพรรค
 บอลเชวิก ตลอดมาจนบัดนี้ จนกระทั่งเขาถึงแก่กรรมเมื่อ
 ค.ศ. ๑๙๒๔ หลังจากล้มเจ็บป่วยมาโดยกระทันหันถึง ๒ ครั้ง
 เขาตายเมื่ออายุได้ ๕๕ ปี ระหว่างที่เขาเจ็บป่วยอยู่ เขา
 ต้องการที่จะให้อำนาจตกอยู่แก่ทรอตสกี้ ผู้ช่วยของเขาได้
 เป็นประธานาธิบดีคนต่อไปแทนเขา ซึ่งเขาเห็นว่าเป็นศิษย์เอก
 ที่ไม่ใช้ความรุนแรงในการบริหารประเทศนัก แต่ด้วยการ
 ขัดแย้งระหว่างทรอตสกี้ กับสตาลิน อย่างรุนแรง ทรอตสกี้

จึงถูกเนรเทศออกต่างประเทศ และในที่สุดก็ถูกฆ่าตายในอเมริกาใต้ สตาลินจึงได้อำนาจต่อมา และเป็นผู้นำทัพรบร่วมกับพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่สองต่อมาอีก และเป็นผู้นะอยู่ในขณะนี้

เพื่อให้ชีวิตประวัติของเลนิน ผู้ที่ทำสัญญาสงบศึกกับแม่ทัพใหญ่ ฮินเดนบูร์ก และผู้ก่อตั้งสาธารณรัฐโซเวียตลิสต์โซเวียตรัสเซียสมบูรณ์ขึ้น อันจะเป็นลู่ทางที่จะศึกษาประวัติ ของสตาลิน แม่ทัพใหญ่ของรัสเซียในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ง่ายขึ้น จึงได้เสนอประวัติย่อๆ ดังนี้ ทั้งนี้จะไม่อธิบายถึงลัทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่งไม่ใช่ความมุ่งหมายของหนังสือเล่มนี้

ประวัติชีวิตของเลนิน

(หมายเหตุ ข้อความต่อไปนี้ ถอดจากหนังสือเรื่อง กุศโลบาย สร้างความยิ่งใหญ่ของ หลวงวิจิตรวาทการ พิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕)

เลนิน (นิโคไล เลนิน)

ถ้าเราจะเลือกคนสัก ๓ คน ในบรรดารัฐบุรุษสมัย

ใหม่ ที่ได้รับความรักและการเคารพของคนหนุ่มมากที่สุดเรา เห็นจะต้งเลือก ชุนยัตเซน เป็นที่หนึ่ง มหาตมะคานธี เป็นที่สองและเลนินเป็นที่สาม.

ตลอดชีวิตของเขา (หลวงวิจิตรถล่าวว่า เป็นข้อ เขียนของ เฮนรี โทมาส และคานาดี โทมาส นักเขียนชาว อเมริกันอีกต่อหนึ่ง) เลนิน มีความมุ่งหมายอย่างเดียว คือ จักระเบียบสังคมใหม่ ไม่ให้มีการกดขี่ ไม่ให้มีการทำนา บนหลังคน ไม่ให้มีการไร่งาน ไม่ให้มีการใช้เล่ห์เหลี่ยม และตลบตลวงในการเมืองระหว่างประเทศ และไม่ให้มี สงคราม ด้วยความมุ่งหมายดังว่า เลนิน ได้สละความสุข และความปรารถนาส่วนตัว ตลอดถึงความมักใหญ่ใฝ่สูงทุก อย่าง

ข้อความทั้งหมดข้างต้นนี้ เป็นของนักเขียนอเมริกัน (เฮฟรี่โทมาส และคานาดี โทมาส)

เลนิน เกิดภายหลังชุนยัตเซน ๔ ปี คือเกิดใน พ.ศ. ๒๔๑๓ เกิดในครอบครัวคนชั้นกลาง พ่อเป็นศึกษาธิการ จังหวัด แม่เป็นลูกสาวของนายแพทย์ผู้มีชื่อเสียง เกิดที่เมือง ซิมเบตกะ (หรือซิมบิรสกะ บนฝั่งแม่น้ำวอลกา) เขาเป็น

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๑๓๓

คนที่เกิดมาในตระกูลที่มีการศึกษาดี แต่บังเอิญเมืองที่เกิด เป็นเมืองศูนย์กลางของการปฏิวัติมากจนที่เดิมนั้นจะเกิด เช่น ส.ต.น.กา ราชิน นายทหารม้าผู้มีชื่อเสียงที่สุดของรัสเซียได้ มีชีวิตโดดโผนและกล้าหาญผจญภัย คือเที่ยวปล้นคนมีเงิน และเอาทรัพย์สินมาแจกจ่ายคนจน เพียงแต่ปล้นเท่านั้นไม่พอ เขายังเที่ยวยุยงพวกทาสน้ำเงิน ให้ลุกขึ้นทำร้ายพวกมั่งมี จับ เจ้าเมืองบางคนทิ้งกบฏ และทหารรุ่นที่อราษฐาโยน ลงมาจากหอ สูงจนถึงแก่ความตาย ปล้นและฆ่าเจ้าพนักงานสรรพากรที่ เดินเก็บภาษีแล้วเอาเงินมาคืนแก่ราษฎรที่เสียภาษี แต่ในที่ สุดนายทหารม้าคอสมแซคผู้มีชื่อเสียงในทางประหลาดผู้นี้ถูก ทหารพระเจ้าซาร์จับได้ และถูกลงโทษประหารชีวิต โดย วิธีแขวนคอ ที่เมืองเกิดของเดนิส และเดนิสได้เห็นเหตุการณ์. ช่นนตงแต่เขายังเป็นเด็ก ๆ อยู่ และจดจำเหตุการณ์ ได้ดี

บิดามารดาของเดนิส ได้พยายามที่จะให้การศึกษา แก่ลูกดีที่สุด เพื่อต้องการให้ลูกได้มี โอกาสรับใช้ชาติในแผ่นดินของพระเจ้าซาร์

พี่ชายคนโต ของเดนิส ได้เข้ารับการศึกษาในมหา

วิทยาลัย ส่วนเลนินก็ส่งเข้าศึกษาในวิทยาลัยชั้นสูงของเมือง
ซิมบิรตสเก อาจารย์ใหญ่ของเลนินชื่อ เคเรนสกี และมีลูก
ชายของอาจารย์เคเรนสกีเรียนอยู่รุ่นเดียวกับเลนิน บุตรชาย
ของอาจารย์แห่งวิทยาลัยชั้นสูงจากเมืองซิมบิรตสเกเพื่อนเล่น
ของเลนินคนนั้นต่อมาคือ เคเรนสกีน้อย ผู้ยึดอำนาจจาก
พระเจ้าซาร์และเป็น ประธานาธิบดีคนแรก ของ รัสเซีย นั่นเอง
นับว่าเมืองซิมบิรตสเกนั้นเป็นเมืองแห่งนักปฏิวัติจริง ๆ ที่ผลิต
นักปฏิวัติของรัสเซียที่สำคัญและทำงานปฏิวัติสำเร็จถึง ๒ คน
คือ เคเรนสกี และเลนิน

ในปี พ.ศ. ๒๔๒๙ เมื่อเลนินอายุได้ ๑๖ ปี กำลัง
ศึกษาอยู่วิทยาลัยชั้นสูงที่สุดท้ายแห่งเมือง ซิมบิรตสเก และใน
ปีต่อไปก็จะเข้ามหาวิทยาลัยอยู่แล้ว ก็มีเหตุการณ์สำคัญ
เกี่ยวแก่ครอบครัวของเลนินก็เกิดขึ้น คือนักศึกษาแห่งมหา
วิทยาลัยที่อะเลกซานเดอร์ พี่ชายของเลนิน เรียนอยู่ได้ถูก
จับหลายคน ในฐานะที่มีส่วนวางแผนการที่จะปลงพระชนม์
พระเจ้าซาร์ แห่งรัสเซีย นักเรียนทั้งกลุ่มนี้ถูกประหารชีวิต
หมดรวมทั้งอะเลกซานเดอร์พี่ชายของเลนิน การตายของ
พี่ชายทำให้เลนินมีความเศร้าและสะท้อนหัวใจมาก

ในปี พ.ศ..๒๔๓๐ หลังจากพี่ชายเขาถูกฆ่าตายเงินก็เลื่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย แต่ในฐานะที่พี่ชายของเขาถูกประหารชีวิตในฐานะนักปฏิวัติ ทางราชการจึงได้สั่งให้มหาวิทยาลัยคอยสอดส่อง การเคลื่อนไหว ของเงินทุกระยะอย่างใกล้ชิด เมื่อทางราชการไม่ประสงค์ ทางมหาวิทยาลัยก็ไม่ต้องการตัวไว้ เงินเรียนอยู่มหาวิทยาลัยไม่กี่เดือนก็ถูกคัดชื่อออก ในฐานะที่เป็นภัยแก่สังคมในมหาวิทยาลัย

เมื่อออกจากมหาวิทยาลัยแล้ว เขาก็ออกมาศึกษาเรียนอยู่กับบ้านเป็นการส่วนตัวต่อมาก็พยายามสอบเข้าเรียนกฎหมายในมหาวิทยาลัยเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก (กรุงเลนินกราด ขณะนั้น) ในนครหลวงของรัสเซีย จนสอบกฎหมายได้เมื่ออายุ ๒๔ ปี ออกมารับจ้างว่าความ มีอาชีพทนายความหากินตามลำพังอยู่ได้ ๓ ปี ก็ถูกรัฐบาลจับและเนรเทศไปกักกันอยู่ที่ไซบีเรีย ในฐานะจะก่อการไม่สงบเป็น ภัยแก่บ้านเมือง

เงินไปรัสเซียด้วยความเต็มใจ เพราะอย่างไรเสียก็ยังเป็น โอกาสดีที่เขาจะไม่ถูก ประหารชีวิตแบบ อมลกษาน เดอร์พี่ชายของเขา

แน่นอนที่สุด ขณะนั้นฉันมีวิญญาณ แห่งนัก ปฏิวัติ
เต็มตัวแล้ว แต่เขื่อนักปฏิวัติที่รอบคอบ ระวังของการ
ปฏิวัติ เขาว่าการปฏิวัติกับจลาจลนั้นต่างกันอย่างไร การ
ปฏิวัติเป็นการกุศล จลาจลเป็นบาป เขาต้องการทำการ
ปฏิวัติ ไม่ใช่การจลาจล เรื่องปฏิวัติต้องมีแผนการณ์ มี
ลัทธิ มีจุดมุ่งหมาย ไม่ใช่เรื่องแย่งความยิ่งใหญ่จากมือคน
อื่นมาไว้ในมือของตัวเอง แล้วก็ทำอะไรให้ดีขึ้น

เขาจะต้องทำให้ประเทศรัสเซียดีขึ้น โดยเฉพาะ
อย่างยิ่ง ให้ประชาชนชาวรัสเซียมีสภาพเป็นมนุษย์อย่าง
มนุษย์ทั้งหลายในโลกที่ควรจะเป็น

ไซบีเรีย จึงเป็นนครแห่งสวรรค์ของเขาที่เขาจะใช้
เมืองนี้สร้างแผนการณ์ เพื่อการ ปฏิวัติ รัสเซียอย่าง รอบคอบ
และละเอียดละออ เพื่อสร้างปราชญ์การเมืองและเศรษฐกิจ
ของรัสเซียเสียใหม่ ณ ที่นี้เองที่เลนินได้หญิงสาวคนหนึ่ง
ซึ่งเป็นทั้งเพื่อน เป็นทั้งเลขานุการของเขา รวมทั้งเป็นผู้ร่วม
งานที่ช่วยให้งาน ปฏิวัติ ของเขาได้ ดำเนิน วางแผนไป ด้วยดี
หญิงสาวผู้นี้คือ นาเดีย ครุ๊ปสกายา ผู้มีเลือดแห่ง
การปฏิวัติผู้หนึ่งซึ่งเคยร่วมมหาวิทยาลัยกฎหมายกับเลนินมา

แต่กรุงเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก และถูกเนรเทศมาอยู่ไซบีเรียด้วยกัน และในที่นี้นักปฏิวัติหนุ่มและสาวทั้งสองก็ได้แต่งงานกันที่ไซบีเรีย นั่นเอง

การเนรเทศไปอยู่ไซบีเรีย ได้สิ้นสุดลงใน พ.ศ. ๒๔๔๓ ซึ่งขณะนั้นเลนินมีอายุได้ ๓๐ ปีเขาเดินทางไปอยู่ในประเทศเยอรมัน ออกหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งชื่อ "อิสควา" แปลว่า ประกายไฟ ซึ่งเขาได้ช่วยและชักชวนให้มีการปฏิวัติในรัสเซีย พวกนักปฏิวัติที่อยู่ในประเทศรัสเซียก็ยอมรับว่าเขาเป็นบุคคลชั้นหัวหน้าคนหนึ่ง แต่ในที่สุดเพื่อความสงบ เยอรมันก็เนรเทศเขาออกนอกประเทศอีก

เขาก็กลายเป็นคนพเนจร เดินทางไปยังอังกฤษและสวิตเซอร์แลนด์เรื่อย ๆ ไป แต่การพเนจรของเขากลายเป็นการเผยแพร่ "ศาสนาของเลนิน" ไปในชั่วเสี้ยวไปไหนก็ได้พวกและมีคนนิยมมาก ดังเอเย่นต์นักปฏิวัติทั่วไปในไซบีเรีย และเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก นครหลวง เพื่อชวนให้มีการปฏิวัติในรัสเซีย ขณะนั้นเขาจะทิ้งศาสนาคริสต์ไปแล้ว

เมื่อชวนคนการปฏิวัติมีแพร่หลายทั่วไป ในรัสเซียเพิ่มมากขึ้น พระเจ้าซาร์ก็ได้พยายามปราบปรามนักปฏิวัติอย่าง

เต็มที ทั้งประหารชีวิตและเนรเทศไปรัสเซีย แต่เงาแห่งการปฏิวัติก็แผ่ขยายออกไปใหญ่โต

มีอยู่ครั้งหนึ่งทรงราษฎรคนงานหลายหมื่นคน พวกเขารวมตัวกันไปที่วังพระเจ้าซาร์ เพื่อเข้าไปขออาหาร ซึ่งมีขาดหลวงหน้าหน้า ด้วยความอดอยาก ทหารรักษาการณ์หน้าวังกลับเอาปืนยิงประชาชน ทหารม้าคอสมแซคที่มีชื่อได้นำม้าบุกประชาชน และใช้อาวุธปืนยิงสังหารราษฎรนอนตายอยู่หน้าวังพระเจ้าซาร์วันนั้นรวม ๑,๕๐๐ คน

เพื่อจะระงับความวุ่นวายของประชาชน พระเจ้าซาร์ได้เลือกการทำสงครามกับต่างประเทศ คือสงครามรัสเซีย-ญี่ปุ่น เพื่อที่ประชาชนจะได้ร่วมมือกันต่อสู้กับศัตรูของชาติ เพื่อเลิกการแตกแยกภายใน แต่ไม่ได้ผล รัสเซียแพ้

ระยะนี้เอง เคนิน ก็ลอบเดินทางเข้าประเทศรัสเซีย ในระยะสงครามรัสเซีย-ญี่ปุ่น ชวนให้ประชาชนพรรคพวกนักปฏิวัติให้มีการหยุดงาน และก่อการวินาศกรรม แต่ไม่ทันได้ผลสงครามรัสเซีย-ญี่ปุ่นได้เลิกเสียก่อน พวกนักปฏิวัติลุกจับครั้งใหญ่ เคนินก็หลบหนีออกนอกประเทศไปได้อีก

สงครามโลกครั้งที่ ๑ เกิดขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๕๗ (ค.ศ.

๑๙๑๕) ควรวินเลนินได้พยายามแก้มวลแห่งการสงครามให้แน่นอนว่าต้องใช้เวลานานปีหรือไม่ เพื่อหาโอกาสที่ตนจะล้มรัฐบาลให้ได้ จนสองปีแห่งสงครามให้หลังขณะที่เขาอยู่ในเมืองซูริก ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ (เมืองที่เจ้าชายลาว ๓ องค์ใช้เป็นที่พักอาศัยรัฐบาลเวียงจันทน์) เคเรนสกีขัดอำนาจและปฏิวัติในรัสเซียได้สำเร็จ

เลนิน จึงได้ออกเดินทางจากเมืองซูริก ประเทศสวิสส์ เดินทางกลับรัสเซียถึงเมืองเปโตรกราด ในวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๐ (ค.ศ. ๑๙๑๗) โดยการช่วยเหลือของฝ่ายเยอรมัน ขณะเดียวกันนี้ทروتสกี ผู้ช่วยของเขาซึ่งเป็นนักปฏิวัติคนสำคัญคนหนึ่ง และมีพรรคพวกมากก็เดินทางเข้าประเทศพร้อมกัน ขณะเกิดปฏิบัติที่เคเรนสกีเพื่อนร่วม ร.ร. ของเลนินทำสำเร็จนั้น เลนินอยู่สวิสส์ ส่วนทروتสกีอยู่ในอเมริกาใต้

ภายหลังจากที่เคเรนสกีปลดเจ้าชายวอลอฟ นายกรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งรัฐบาลชั่วคราวและเคเรนสกีขึ้นเป็นประมุขรัสเซียแทนนั้น เลนินและทروتสกีต่างมีพวกของตนและทำงานร่วมกัน และเป็นฝ่ายค้านของเคเรนสกี มีนโยบาย

คล้ายคลึงกัน แต่ยังแยกกันอยู่

เวลานั้นรัสเซียหลังปฏิวัติใหม่ๆ ได้แบ่งพรรคการเมืองออกเป็น ๓ พวกคือ ๑ คณะโซเวียต (กรรมการทหารและพลเรือน) มีเครเวนสกีเป็นหัวหน้า ๒ คณะบอลเชวิค (พวกข้างมาก) มีเลนิน เป็นหัวหน้า ๓ คณะเมนเชวิค (พวกข้างน้อย) มีทรอตสกี เป็นหัวหน้า แต่ขณะที่เครเวนสกีมีอำนาจนั้น บอลเชวิคและเมนเชวิครวมกันและเป็นฝ่ายค้านของพรรคโซเวียต

โดยที่ขัดกันในหลักการปฏิวัติตั้งกล่าวแล้ว เลนินจึงยึดอำนาจจากเครเวนสกีสำเร็จเมื่อ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๐ (เครเวนสกีจึงมีอำนาจอยู่ได้เพียง ๖ เดือนเศษ)

เลนิน จึงได้ปรับปรุงแผนการปฏิวัติตามหลักการของตนทุกประการ และถึงแก่กรรมเมื่ออายุได้ ๕๔ ปี เพื่อคนรุ่นหนึ่งแห่งเลนินผู้ยิ่งใหญ่ของรัสเซีย สตาลินจึงได้เปลี่ยนชื่อเมืองหลวงของกรุงเปโตรกราด (กรุงเซนต์ปีเตอส์เบิร์กเดิม) มาเป็นเมืองกรุงเลนินกราด และที่ฝังศพของเลนินก็กลายเป็นที่ฝังศพที่สังการะของรัสเซียทั้งชาติ (ผู้ที่อ่านประวัติไอเซนเฮาว์ จะพบความจริงว่า ระหว่างที่รบชนะสงคราม

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๑๕๑

โลกครั้งที่ ๒ ขณะที่ เป็นแม่ทัพใหญ่ไปเยี่ยมรัสเซีย และ
รัสเซียชวนไปดูที่ฝั่งศพเลนินนั้น นายฮารีแมน ทูตอเมริกันใน
รัสเซียในขณะนั้นบอกว่าควรไปดู เพราะตามปกติเขาไม่
อนุญาตให้ชาวต่างชาติเข้าไปที่ฝั่งศพของเลนิน นอกจากผู้ยิ่งใหญ่
จริงๆ)

การตายของ เลนิน ได้ทั้งประเทศรัสเซียไว้ให้แก่
ทรอตสกีและสตาลิน และในที่สุดทรอตสกีก็ถูกเลนินเนรเทศออก
นอกประเทศและถูกฆ่าตายที่อเมริกาได้ในบ้านพักซึ่งเขาได้ภัย
การเมืองจากรัสเซียไปพักอยู่เมื่อ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๓
ขณะทรอตสกีมีอายุได้ ๖๓ ปี ซึ่งความยุ่งเหยิงตอนนั้นจะได้
พูดถึงถึงประวัติของสตาลินต่อไป

๖...

๓ ขอมพลีรบุรุษฝรั่งเศสในสงครามโลกครั้งที่ ๑

๑. ขอมพล จอร์ฟ แม่ทัพใหญ่พันธมิตร ๒ ปีแรก

๒. ขอมพล ฟอส ผู้นำทัพพันธมิตรจนชนะศึกเยอรมัน

๓. ขอมพล เปแตง ผู้ปลุกใจไม่ให้ชาวฝรั่งเศสยอมแพ้

โลกทั้งโลกและประชากรหลายร้อย
ล้านคนได้สดุดีคุณงาม ความดีของ
ฝรั่งเศสไว้มากมาย ในฐานะที่เป็นผู้
นำแห่งโลกเสรีในสงครามโลกครั้งที่
๑ เป็นแนวหน้าของพันธมิตร เป็น
แม่ทัพใหญ่ของ พันธมิตร ทุกชาติ
ฝรั่งเศสต้องต่อสู้สงครามด้วยเลือด
เนื้อ ชีวิต และนาตาอยู่ตลอดเวลา

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๑๔๓

๕ ปี ๓ เดือนเศษ เพื่อต่อสู้กับแผนการณ์ครองยุโรปและ
ครองโลกทั้งมวลของพระเจ้าไกเซอร์แห่งเยอรมัน

ผลแห่งการสงคราม ชาวฝรั่งเศสเป็นผู้เสียหายอย่าง
มากมายกว่าชาติใด ในฐานะที่เป็นทั้งตัวตั้งตัวตี เป็นครู
ยุทธวิธีแห่งการรบ และให้อาวุธแก่ชาติพันธมิตรต่างๆ ที่
ล้มลง รวมประมาณความเสียหายของชาติฝรั่งเศสใน
สงครามโลกครั้งที่ ๑ ได้ดังนี้คือ

๑. พลเมืองตายและสาปสูญประมาณ ๑,๔๐๐,๐๐๐ คน
๒. บาดเจ็บ ๒,๘๐๐,๐๐๐ คน
๓. พิการและทุพพลภาพ ๘๔๐,๐๐๐ คน

ความเสียหายในด้านเศรษฐกิจ

ยิ่งความเสียหายในด้านเศรษฐกิจแล้ว ยิ่งไปกันใหญ่
บรรดาเมืองต่างๆ ที่ร่ำรวยได้พังพินาศหมด โรงงานอุตสาหกรรม
ต่างๆ ของฝรั่งเศส ได้พังพินาศไปในสงครามโลกครั้งที่
๑ กว่า ๒๖,๐๐๐ โรงงาน คิดความเสียหายที่เยอรมันทำแก่
ฝรั่งเศสประมาณ ๑๓๐ พันล้าน ในปีที่จะเลิกสงครามฝรั่งเศส
ต้องใช้เงินวันละ ๑๒๗ ล้านต่อวัน สิ้นเงินไปรวม ๑๖๐ พัน

ล้าน การเงินของฝรั่งเศสแทบล้มละลาย นับว่าการชนะสงครามของฝรั่งเศสนั้น เมื่อชนะสงครามแล้วตัวเองก็แทบล้มละลาย เป็นความเสียหายอย่างใหญ่หลวงทุก ๆ ด้าน ทั้งคนและทรัพย์สินของประเทศฝรั่งเศส

แต่อย่างไรก็ตาม โลกก็เป็นหนี้บุญคุณฝรั่งเศสอย่างใหญ่หลวง ที่สามารถยับยั้งการรุกรานของพระเจ้าไกเซอร์ ผู้ปรารถนาจะครองโลกไว้ได้ และทำให้โลกทั้งโลกมีความสุขและสงบอยู่ได้ ๒๐ ปีเต็ม ๆ จนกว่าฮิตเลอร์ ผู้นำพรรคนาซีของเยอรมัน จะเข้ามาสวมวิญญาณของพระเจ้าไกเซอร์อีกครั้งหนึ่ง โลกจึงได้รื้อร่มและรื้อวายต่อมาอีก ๑๗ ปี ฮิตเลอร์จึงล้มละลาย ประวัติศาสตร์การพ่ายแพ้ของเยอรมันจึงชั่วรอยอีก

เมื่อโลกเป็นหนี้บุญคุณของฝรั่งเศสแล้ว โลกและประชากรทั้งหลาย ก็ต้องยอมรับและยอมยกย่อง ๓ จอมพล วีระบุรุษ จอมพลจอร์ฟ จอมพลฟ็อล และจอมพลเปแตง แห่งฝรั่งเศสผู้ต่อต้านเยอรมันต้องยอมแพ้ และพระเจ้าไกเซอร์แห่งเยอรมันต้องกระโดดวิงหนีออกจากราชบัลลังก์อันรื้อร่มในที่สุด ซึ่งข้าพเจ้าจะได้เสนอผลงาน อันเป็นเกียรติประวัติอันกล้าหาญของ ๓ จอมพลวีระบุรุษแห่งฝรั่งเศส ซึ่งคนทั้งโลก

เป็นหนี้บุญคุณเขาอยู่ ณ บัดนี้

ความเจ็บใจของฝรั่งเศสตลอดเวลา ๔๐ ปี

ก่อนที่จะหยิบยกถึงความกล้าหาญของบรรดาจอมพลทหารแห่งชาติฝรั่งเศส ที่ทำสงครามจนมีชัยชนะแก่เยอรมันศัตรูเก่าของตนซึ่งเคยทำลายตนมาอย่างย่อยยับเมื่อ ๔๐ ปี ก่อนนั้น เป็นสาเหตุอันใหญ่หลวงที่ฝรั่งเศสทั้งประเทศต้องการที่จะแก้แค้นให้ได้ ประวัติศาสตร์เมื่อ ๔๐ ปีก่อน (ก่อนมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑) ยังทรงจำอยู่ในดวงใจของพลเมืองและนักรบชาวฝรั่งเศสอยู่อย่างไม่เสื่อมคลายคือสงครามเมื่อ ค.ศ. ๑๘๗๐ (พ.ศ ๒๔๑๓) ระหว่างฝรั่งเศสกับเยอรมัน (ครั้งยังเป็นรัฐปรัสเซีย) อันเป็นสมัยที่ฝรั่งเศสเป็นชาติมหาอำนาจของยุโรปแล้ว และเยอรมันยังเป็นชาติที่ไม่เข้มแข็งพอที่จะเรียกว่ามหาอำนาจได้ แต่จากการที่กระทำสงครามกันคราวนั้น ฝรั่งเศสกลับเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ต่อเยอรมัน ต้องเสียดินแดน เสียกำลังทหารและชีวิตมนุษย์อย่างมากมาในฐานะทางการเงินการคลังของประเทศถึงแก่ย่อยยับ ถึงกับสูญเสียฐานะความเป็นชาติมหาอำนาจ และเยอรมันกลายเป็น

เป็นชาติมหาอำนาจชั้นแรกแทน การปรับปรุงประเทศหลังสงคราม ๔๐ ปี ทำให้ฝรั่งเศสกลับเป็นชาติมหาอำนาจอีก และรอเวลาที่จะแก้แค้นทดแทนแก่ประเทศเยอรมันให้สาสมจนได้ และนั่นคือทั้งสองฝ่ายพร้อมที่จะทำสงครามโลกครั้งที่ ๑

การย้อนกล่าวไปข้างหลังของประวัติศาสตร์ จะทำให้ท่านผู้อ่าน ได้สามารถรอบรู้สาเหตุแห่งมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑ สมบูรณ์ขึ้น และจะทำให้รู้ว่าทำไมบรรดาขุนพลทหารหาญทั้งหลายของฝรั่งเศสจึงต้องทุ่มเทชีวิต เลือด และน้ำตา เอาชนะศึกเยอรมันในคราวนี้ให้จงได้ว่ามีสาเหตุมาอย่างไร และอีกด้านหนึ่งท่านก็จะได้รู้ว่าเยอรมันก้าวขึ้นเป็นชาติมหาอำนาจได้อย่างไร และทำไมจึงหยิ่งผยองในการที่จะก่อสงครามขึ้นโดยไม่กลัวใคร

ประวัติศาสตร์ในอดีต ย่อมบอกปัจจุบันได้ฉันใด ประวัติศาสตร์ปัจจุบันบอกด้วยอดีต ย่อมบอกทิศทางของโลกในอนาคตได้ฉันนี้ จึงจะไม่เสียเวลาเปล่าหากท่านจะทราบเรื่องนี้ไว้เป็นเลา ๆ บ้าง

ก่อนหน้านั้น คือเมื่อ ๔๐ ปีก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น มีชาติมหาอำนาจในยุโรปเพียง ๔ ประเทศ คือ อังกฤษ, ฝรั่งเศส, รัสเซีย และเฮาส์เดรียเท่านั้น

ต่อมาใน ค.ศ. ๑๘๗๑ (พ.ศ. ๒๔๑๓) สมัยที่พระเจ้า
นโปเลียนที่ ๓ เป็นผู้ครองประเทศฝรั่งเศส ได้หาเหตุทำ
สงครามกับรัฐปรัสเซีย (รัฐของเยอรมันเมื่อยังแยกกัน) ซึ่ง
กษัตริย์ปรัสเซียยังครองอำนาจอยู่ (คือพระเจ้าวิลเลียม
มหาราชที่ ๑) สมัยที่ฝรั่งเศสทำสงครามกับปรัสเซีย (เยอรมัน) นั้น บิสมาร์ค ยังเป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ (บิสมาร์ค
เป็นนายกรัฐมนตรีเยอรมันในระหว่าง ค.ศ. ๑๘๑๕-๑๘๗๘)

การที่พระเจ้านโปเลียนที่ ๓ ของฝรั่งเศส ต้องการที่
จะเปิดฉากทำสงครามรัฐปรัสเซีย (เยอรมัน) นี้ เนื่องมา
จากสาเหตุที่ปรัสเซียได้ทำสงครามชนะกับออสเตรีย เมื่อค.ศ.
๑๘๖๗ ทำให้รัฐปรัสเซียมีอำนาจเข้มแข็งกว่ารัฐเยอรมัน
อื่นๆ ฝรั่งเศสเกรงว่าการเข้มแข็งของปรัสเซีย (เยอรมัน) จะ
เป็นภัยแก่ตนในภายหลังก จึงต้องหาเหตุทำสงครามกับเยอรมัน
โดยที่ฝรั่งเศสได้ทดลองยื่นข้อเสนอสู่เยอรมันยกดินแดนส่วน
หนึ่งบนฝั่งแม่น้ำไรน์ให้แก่ฝรั่งเศส นายกรัฐมนตรีบิสมาร์ค
รัฐบาลผู้เข้มแข็งของเยอรมันและกษัตริย์ ได้ปฏิเสธคำเรียกร
้องนี้เพราะรู้ว่า กำลังทหารฝรั่งเศสไม่เข้มแข็งพอที่จะรบกับ
ตนนั้น เป็นสาเหตุหนึ่ง สาเหตุที่สองยังมีอีกคือเนื่องด้วยสเปญ

ได้เสนอให้ราชวงศ์โฮเซนซอดเดิร์น แห่งราชวงศ์ปรัสเซีย (เยอรมัน) ไปครองตำแหน่งกษัตริย์สเปน ซึ่งว่างราชบัลลังก์อยู่ และกษัตริย์วิลเลียมแห่งปรัสเซียเป็นประมุขของราชวงศ์นี้ ฝรั่งเศสได้ยื่นมือเข้าขัดขวางไม่เห็นด้วยในการที่จะเอาราชวงศ์ปรัสเซียไปครองอำนาจในสเปน เพราะเกรงว่าการที่ปรัสเซียมีอำนาจมากขึ้นเช่นนั้น และได้เป็นพันธมิตรกับสเปนอีก จะก่อภัยแก่ฝรั่งเศสอย่างใหญ่หลวง ปัญหาทั้งสองประการนี้ จึงบังคับให้ฝรั่งเศสและปรัสเซียต้องทำสงครามกัน

การทำสงครามระหว่างรัฐปรัสเซีย (เยอรมัน) ต่างๆ กับฝรั่งเศสนั้น เป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้รัฐต่างๆ ของเยอรมัน รวมกันเป็นประเทศเดียว และเปลี่ยนชื่อเรียกว่า “ประเทศเยอรมัน” ต่อมา เพราะในการทำสงครามคราวนั้น (ค.ศ. ๑๘๗๐) บรรดารัฐต่างๆ ของเยอรมันได้พร้อมใจกันทำสงคราม และยอมรับว่าอยู่ในบังคับบัญชาของกษัตริย์ผู้ครองประเทศปรัสเซีย (และนายกรัฐมนตรีบิสมาร์ค) เพราะถือว่าสงครามคราวนี้เป็นสงครามกู้ชาติของเยอรมัน

เมื่อฝรั่งเศสแพ้แล้ว ผลแห่งการทำสงครามร่วมกันด้วยความสามัคคี และบรรดาประเทศย่อยๆ ของเยอรมันทั้งหลายก็เห็นว่าพวกตนเป็นชาติเดียวกันทั้งนั้น ควรที่จะร่วม

อยู่ในอาณาจักรเดียวกัน มีประเทศเดียวและมีกษัตริย์องค์เดียวกันปกครอง

ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มกราคม ค.ศ. ๑๘๗๑ (พ.ศ. ๒๔๑๔) เยอรมัน ก็ได้ประกาศตั้งพระราชอิราชแห่งประเทศปรัสเซียเป็นสมเด็จพระมหากษัตริย์ราชเยอรมัน ณ ห้องกระจกที่แวร์ซายใกล้กรุงปารีส เสด็จพระนามว่า “พระเจ้าวิลเลียมที่ ๑ มหาราช” รวมรัฐต่างๆ เรียกว่า “ประเทศเยอรมัน” ทันที และวินาทีนั้น ประเทศเยอรมันก็ประกาศตัวว่า เยอรมันเป็นชาติมหาอำนาจแล้ว

ผลแห่งการสงครามคราวนั้น ฝรั่งเศสได้ทำสัญญาสงบศึกกับเยอรมัน ณ เมืองแฟรงฟวร์ต ที่แม่น้ำไรน์ ฝรั่งเศสต้องโอนเมืองแอลซัสและเมืองโลทริงเกินให้เป็นเมืองขึ้นของเยอรมัน

การทำสงครามที่ฝรั่งเศสเป็นผู้ก่อตั้งขึ้นนั้น ต้องพ่ายแพ้อย่างยับเยิน ต้องสูญเสียชีวิตคนและเงินทองไปเป็นอันมาก และทำให้เยอรมันได้ก้าวขึ้นเป็นมหาอำนาจ ส่วนตนกลับเสียตำแหน่งไป และต้องรอเวลาปรับปรุงตนเองอยู่หลายปีจึงกลับมาเป็นชาติมหาอำนาจอีกก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๑

ฝรั่งเศสขอแผ่อิทธิพลมาทางตะวันออกไกล

การพ่ายแพ้ของฝรั่งเศส ทำให้ชาวอังกฤษสมน้ำหน้า เพราะเห็นว่าฝรั่งเศสเป็นผู้ก่อสงครามขึ้นก่อน และเป็นเหตุอันหนึ่งที่ทำให้อังกฤษและฝรั่งเศสมีความเห็นขัดกัน ฝรั่งเศสได้พยายามกู้เกียรติภูมิของตนให้กลับคืนมา โดยรูปและวิธีการต่างๆ โดยการแผ่อำนาจมาทางเอเชีย ยึดลาว, เขมรและญวนเป็นเมืองขึ้นได้ และพยายามแผ่อำนาจเข้าไปในอาฟริกา และตะวันออกกลาง โดยจะแผ่อำนาจเข้าไปในอียิปต์และฝั่งไกลโคสต์ซึ่งเป็นเขตในอิทธิพลของอังกฤษ สงครามกับอังกฤษและฝรั่งเศสจึงจวน ๆ จะเกิดขึ้นครั้งหนึ่งแล้ว ที่เมืองฟาไซดาตอนเหนือของแม่น้ำไนล์ (แม่น้ำต้นชีวิตของอียิปต์ในปัจจุบัน) แต่ยุติข้อขัดแย้งได้

แต่ความพยายามที่จะทอนกำลังของเยอรมันยังฝังอยู่ในดวงใจของประชาชนชาวฝรั่งเศสอยู่ตลอดเวลา ฝรั่งเศสต้องการที่จะได้คืนแอลซัสและเมืองโลทริงเกนคืน ประกอบกับอยากจะได้แม่น้ำไรน์เป็นเส้นเขตต์ในของฝรั่งเศส ทำให้ฝรั่งเศสพยายามดำเนินการเมืองและนโยบายต่างประเทศด้วยประการต่างๆ ส่วนนายกรัฐมนตรีบิสมาร์ค แห่งเยอรมัน

ก็ได้ดำเนินการเมืองเพื่อความรุดหน้าและใหญ่ยิ่งของเยอรมัน
ไปพร้อม ๆ กับความหวังที่ฝรั่งเศสจะทำลายเยอรมันให้ย่อย
ยับอยู่ พร้อม ๆ กัน บิสมาร์ควิเศษบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ของเยอรมัน
ได้ดำเนินนโยบายถ่วงดุลย์ อำนาจ ของยุโรปคือ พยายาม
ยุแหย่ให้มหาอำนาจทั้ง ๓ ชาติของยุโรป คืออังกฤษ, ฝรั่งเศส
และรัสเซียแตกแยกไม่สามารถรวมกันได้ แต่ขณะเดียวกัน
เยอรมัน ออสเตรีย ฮังการี และอิตาลี ได้ผูกมิตรกัน
อย่างสนิทสนม และในที่สุดได้เซ็นสัญญาไตรพันธมิตรกันขึ้น
เมื่อ ค.ศ. ๑๘๗๙

ส่วนอังกฤษแม้จะแตกแยกกับฝรั่งเศส และรัสเซีย
ก็มีผลประโยชน์ขัดกันกับอังกฤษอยู่หลายประการใน ขณะนั้น
ก็ตาม แต่โดยสิ้นการทูตของฝรั่งเศสก็สามารถผูกมิตรกับ
รัสเซียได้สำเร็จ ซึ่งเป็นการได้ผลในทางอ้อมในการที่รัสเซีย
จะชักนำฝรั่งเศสเข้าเป็นมิตรสนิทสนมกับอังกฤษ และให้
อังกฤษอุดหนุนฝรั่งเศสในด้านการเงิน ในที่สุด อังกฤษ
ฝรั่งเศส และรัสเซีย ก็ได้ตกลงทำสัญญาเป็นพันธมิตรกัน
สำเร็จเมื่อ ค.ศ. ๑๙๐๗

จึงเกิดสัญญาพันธมิตรชั้น ๒ ค่ายในยุโรป อันเป็น
เพียงแต่รอเวลาที่จะเปิดฉากสงครามโลกครั้งที่ ๑ เท่านั้น

เมื่อพูดถึงฐานะของเยอรมัน ก่อนที่จะเกิด สงครามโลกครั้งที่ ๑ ก็คือใน ค.ศ. ๑๙๑๔ (พ.ศ. ๒๔๕๗) นั้นประเทศเยอรมันมีเนื้อที่ถึง ๒,๙๑๔,๕๕๐ ตารางกิโลเมตร และมีพลเมืองถึง ๓๕,๖๗๒,๐๐๐ คน ส่วนฝรั่งเศสนั้นเป็นรองทุกประการ จึงจำต้องหาอังกฤษและรัสเซียเป็นเพื่อนในการที่จะทำสงครามกับเยอรมัน

แต่อย่างไรก็ตาม แม้อังกฤษจะได้ทำสัญญาเป็นมิตรกับฝรั่งเศส (ตามสัญญาอังกฤษ-ฝรั่งเศสและรัสเซีย ปี ค.ศ. ๑๙๐๗) แล้วก็ตาม อังกฤษก็ไม่ปรารถนาที่จะให้ฝรั่งเศสถึงตนเข้าทำสงครามด้วย และโดยที่นโยบายอันละเอียดและสุขุมของอังกฤษนั้น (ได้ยึดถือเป็นหลักมาจนบัดนี้ว่า หากการทำสงครามนั้นอังกฤษยังไม่มีความหวังที่จะชนะ ๕๑ เปอร์เซ็นต์แล้วอังกฤษจะไม่เล่นกับใครทั้งนั้น) ต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะระงับข้อพิพาทนั้นโดยสันติวิธีเสียก่อน แม้ฝรั่งเศสจะขอร้องสักเท่าใดก็ตาม ประเทศอังกฤษก็ยังไม่ตกลงใจที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรเพื่อการทำสงครามด้วย ในที่สุดอังกฤษและฝรั่งเศสก็ได้แยกมาทำสัญญากับ ๒ ประเทศอีกฉบับหนึ่ง เมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๒ (ก่อนสงครามโลก ๒ ปี) เพื่อสัญญาเป็น

มิตรไมตรีกันคือ ฝรั่งเศสให้อังกฤษช่วยรบ เยอรมันกับตนนั้นเอง แต่การเขียนสัญญานั้นอังกฤษได้มีข้อแม้ไว้ในสัญญาฉบับนั้นว่า “ทั้งสองฝ่ายสงวนไว้ซึ่งสิทธิของตนในการที่จะตกลงใจใช้กำลังทหารของตน” ซึ่งเงื่อนไขอันนี้อังกฤษยึดเป็นหลักตายตัวว่า ตราบใดที่ประเทศฝรั่งเศสถูกรุกรานด้วยกำลังทหารโดยไม่ผ่านทางเบลเยียม (ประเทศเป็นกลางที่อยู่ในความคุ้มครองของอังกฤษ) แล้ว ตราบนั้นประเทศอังกฤษก็จะยังไม่เข้าร่วม สงครามและ จะไม่ให้ทหาร อังกฤษเข้าร่วมด้วย

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า แม้ประเทศอังกฤษจำต้องเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ ก็เพราะเยอรมันละเมิดความเป็นกลางของเบลเยียมที่อยู่ในความดูแลของตน อังกฤษจึงได้ประกาศสงครามกับเยอรมัน แม้กระนั้นอังกฤษก็ยังสงวนท่าทีของตนในการที่ส่งจอมพล เซอร์ จอห์น เฟรน แม่ทัพอังกฤษเข้าช่วยฝรั่งเศสในสงครามตอนแรกก็ไม่ยอมให้แม่ทัพของตนอยู่ในบังคับบัญชาของแม่ทัพพันธมิตรฝรั่งเศส ให้ทำการรบโดยอิสระอยู่เป็นเวลานาน เพราะการรบแตกแยกและยังไม่ร่วมมือกันจริงจังในสงครามตอนแรก ๆ นี้เอง ฝ่ายพันธมิตร

จึงเป็นฝ่ายถอยติดกำแพงกรุงปารีสในยกต้น ๆ

เมื่อท่านได้รู้เค้าและที่มาแห่งสงคราม ด้านฝรั่งเศสพอสมควรแล้ว ข้าพเจ้าจึงจะได้แนะนำแม่ทัพฝรั่งเศสและแม่ทัพใหญ่พันธมิตร หรือกองทหารแนวหน้าของโลกในสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาเสนอท่านต่อไป

ฝรั่งเศสเข้าสงคราม

ความปรารภของทั้ง ๒ ฝ่ายที่จะทำสงครามต่อกัน ก็เกิดขึ้นสมประสงค์ (ระหว่างฝรั่งเศสกับเยอรมัน) โดยสาเหตุดังที่ได้กล่าวมาแต่ตอนต้นบ้างแล้วคือ อาซตุค ฟรานซิส เพอร์ดินันด์รัชทายาทแห่งเฮาส์เตรีย พันมิตรของเยอรมันได้ถูกลอบปลงพระชนม์ที่เมืองเซราเจโว ในมณฑลบอสเนีย เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๔ และในที่สุดเยอรมันก็ประกาศสงครามกับฝรั่งเศส เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ เวลา ๑๘.๔๕ น. ไฟแห่งสงครามโลกจึงได้เกิดขึ้นอยู่ ๔ ปี ๓ เดือน จึงได้ดับมอดลง ด้วยความสามารถของแม่ทัพฝรั่งเศสคือ จอมพลจอร์จ แม่ทัพสนามใน ๒ ปีแรก และจอมพลฟลอซ แม่ทัพสนามและแม่ทัพพันธมิตร ผู้รับงานจาก

จอมพลจอร์ฟใน ๒ ปีหลังจากต่อมา พร้อมด้วยความร่วมมืออย่าง
ดีของจอมพลเปแตง ผู้สามารถปลุกใจฝรั่งเศสและพันธมิตร
จึงได้ชนะเยอรมันในที่สุด

จอมพลจอร์ฟแม่ทัพใหญ่พันธมิตร ๒ ปีแรก

ภายหลังจากที่เยอรมัน ได้ยื่นคำขาดต่อฝรั่งเศสเมื่อ
วันที่ ๑ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ ในวันเดียวกันที่เยอรมันประ
กาศสงครามกับรัสเซีย ว่าฝรั่งเศสจะยอมเป็นกลางหรือไม่
ให้ตอบภายใน ๑๘ ชม. ถ้ายอมเป็นกลางก็ต้องยอมให้เยอรมัน
เข้าครองบ้อมแวร์ดัง และบ้อมตุลของฝรั่งเศส ซึ่งฝรั่งเศส
ตอบปฏิเสธ ในวันที่ ๓ สิงหาคม เยอรมันก็ประกาศสงคราม
กับฝรั่งเศสเป็นทางการ

ทันทีที่เยอรมันได้ยื่นคำขาดต่อฝรั่งเศส ในวันเดียวกัน
นั้นเวลา ๑๖.๒๐ น. รัฐบาลฝรั่งเศสก็เรียกกระตมพลใหญ่เพื่อ
ป้องกันประเทศและเตรียมสู้กับเยอรมันผู้รุกรานทันที เพราะ
ทราบว่าเยอรมันได้ระดมพลมาแต่เวลาเที่ยงวันแล้ว โดยรัฐ
บาลและกระทรวงกลาโหม ฝรั่งเศสได้แต่งตั้งให้จอมพลจอร์ฟ
แห่งฝรั่งเศสเป็นแม่ทัพสนาม ซึ่งต่อมาก็ได้เป็นแม่ทัพของ

ประเทศพันธมิตรทั้งหมด ในการนำทหารฝรั่งเศสและพันธมิตรอื่น ๆ เข้าต่อสู้กับเยอรมันในแนวหน้า

ในวันที่รัฐบาลฝรั่งเศส ประกาศระดมพลใหญ่ทั่วประเทศ เพื่อเรียกทหารเข้าช่วยในยามฉุกเฉินในช่วงระยะเวลาเพียง ๕ วันคือในวันที่ ๕ สิงหาคม ก็สามารถส่งทหารออกสนามรบได้ ฝรั่งเศสระดมพลทั่วประเทศขณะนั้นได้ทันทีรวม ๓,๗๘๓,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้เป็นนายทหาร ๘,๐๐๐ คน (และตลอดเวลาสงคราม ๕ ปี ๓ เดือนเศษ ฝรั่งเศสเรียกระดมพลทั้งหมดถึง ๘,๔๓๗,๐๐๐ คน เป็นนายทหารรวม ๑๐๔,๐๐๐ คน)

เมื่อได้ทหารมาขึ้นแรกรวม ๓ ล้านคนเศษแล้ว ฝรั่งเศสก็ได้แบ่งทหารออกเป็น ๓ ส่วนดังนี้คือ

๑. จอมพลจอร์ฟ แม่ทัพสนามที่จะออกรบในแนวหน้ากับเยอรมัน มีอำนาจบัญชาทหารรวมทั้งทหารประจำบ้อมต่าง ๆ และกำลังทัพสนามมีกำลังรวม ๒,๖๘๕,๐๐๐ คน

๒. รัฐมนตรีว่าการกลาโหม มีอำนาจคุมทหารที่ประจำอยู่ในเขตแดนฝรั่งเศสรวม ๘๓๕,๐๐๐ คน

๓. อยู่ในเมืองขึ้น คือมีทหารอยู่ในประเทศอัล-

จีเรีย, ทุนีเซีย และประเทศมอโรคโคเมืองชั้นฝรั่งเศสอีก
รวม ๑๕๗,๐๐๐ คน

ดังนั้นจอมพลจอร์ฟ แม่ทัพพัฒนามฝรั่งเศสซึ่งได้รับ
การยกย่องจากชาวฝรั่งเศสว่า เป็นวีรบุรุษที่ยิ่งใหญ่ที่สุดนั้น
ในวันแรกจอมพลจอร์ฟ ก็มีกำลังทหารในมือของตนที่จะฟาด
ฟันกับเยอรมันได้ถึง ๒ ล้าน ๖ แสนคน ศษ

แบ่งหน้าที่แม่ทัพ

จอมพลจอร์ฟ ได้จัดทัพต่าง ๆ ของตนดังนี้คือ

๑. นายพลดูไบด์ เป็นแม่ทัพใหญ่ที่ ๑
๒. นายพลกาสเทลโน เป็นแม่ทัพใหญ่ที่ ๒
๓. นายพลรุษเฟย เป็นแม่ทัพใหญ่ที่ ๓
๔. นายพลเดอลังเกรอะ เดอการี เป็นแม่ทัพใหญ่

ที่ ๔

๕. นายพลดังเรอชก เป็นแม่ทัพใหญ่ที่ ๕
 ๖. นายพลชอร์เคท เป็นแม่ทัพกองทัพน้อยทหารม้า
- แม่ทัพต่าง ๆ อาจ มีการโยกย้าย ในความ จำเป็นใน
การรบครั้งต่อ ๆ มา ในการที่ฝรั่งเศสได้ระดมพลทหารตาม

๑๕๘ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ
จังหวัดต่าง ๆ มายังกองบัญชาการ ทักษนามและที่ชุมนุม
ปรากฏว่าต้องใช้ขบวนรถไฟถึง ๗,๐๐๐ ขบวนในการขนส่ง
ทหาร นอกจากนั้นยังใช้ในการขนย้ายยุทธสัมภาระ จำเลย
กรรมกรและเลื่อนย้ายสิ่งอื่น ๆ อีก ๕๐๐ ขบวน รวมต้องใช้
รถไฟในวันแรกที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินในตอนต้น ๆ รวม ๗,๕๐๐
ขบวนรถไฟต้องวิ่งเฉลี่ยแล้ว ๘ นาทีต่อ ๑ ขบวนรถไฟเนื่อง
จากการรถไฟก่อนที่จะมีการสงครามนั้น ฝรั่งเศสได้วางไว้
อย่างดีที่สุด รวมทั้งรางคู่และรางเดี่ยว ดังนั้นการขนส่งของ
ฝรั่งเศสนับว่าได้ผลอย่างดีเลิศในระยะต้น ๆ หนักกับเหตุการณ์
อย่างเรียบร้อยดี

เบลเยียมแจ้งให้ช่วยด่วน

ภายหลังจากที่เยอรมันได้รุกรานเข้าไปในเบลเยียมฯ
จึงได้ร้องทุกข์ไปยังอังกฤษและฝรั่งเศส ประเทศมหาอำนาจผู้
รับประกันความเป็นกลางของประเทศเบลเยียมว่า ขณะนี้
เยอรมันได้ละเมิดความเป็นกลางของเบลเยียมแล้ว จึงขอให้
นานาชาติช่วยเหลือและป้องกันเบลเยียม โดยเบลเยียมแจ้ง
ว่า

“ประเทศเบลเยียมมีรสกยन्दที่สุดที่สามารถ
ประกาศได้ว่า จะรักษาบ้อมไว้จนถึงที่สุด”

พร้อมกันนั้นเบลเยียมก็ส่งกำลังทหารของตน เข้ารั-
ษาบ้อมต่าง ๆ ของตนมีบ้อมลิเซช นามัวร์ และอ็องแวร์
พร้อมกันนั้นจะส่งกำลังไปตรวจการณ์แม่น้ำเจดต์ เพื่อร-
องทัพของฝรั่งเศสและอังกฤษที่จะมาช่วยจากทางทิศใต้ของ
แม่น้ำเวสจากนามัวร์ถึงจีเวต์ ทั้งนี้เพื่อจะตั้งแนวบ้อมกันกรุง
บรัสเซลล์ เมืองหลวงของเบลเยียมไว้ก่อนที่ฝรั่งเศสจะไป
ช่วยทัน

เมื่อเบลเยียมถูกรุกรานดังนี้ จอมพลจอร์ฟ จึงได้
ตั้งเคลื่อนกองทัพของฝรั่งเศสดังนี้

๑ ให้กองทัพใหญ่ที่ ๓ (นายพลรูปเพย์) กองทัพ
ใหญ่ที่ ๔ (นายพลเดอลังเกรอะเดอการี) และกองทัพใหญ่
ที่ ๕ (นายพลลึงเรอชัค) รุกเข้าไปในลุกเซมเบอร์ก และ
เบลเยียม เพื่อเข้าช่วยเบลเยียมได้ทันเวลา

๒ กองทัพใหญ่ที่ ๕ ให้วิ่งไปทางซ้ายให้มาก ๆ

๓ กองทัพใหญ่ที่ ๕ ให้เข้าแทรกกระหว่างกองทัพ
ใหญ่ที่ ๓ และที่ ๕

ให้กองทัพน้อยทหารม้า (นายพลเซอร์เดท) ให้ออกเดินทางไปเบลเยียมโดยด่วนในแนวหน้า เพื่อค้นหาทางของข้าศึกภายนอกที่ตั้งอยู่ที่ใด และเมื่อพบข้าศึกให้ทำการหน่วงเหนี่ยวข้าศึกไว้จนกว่าแม่ทัพใหญ่ต่างๆ จะเดินทางไปถึงและโจมตีข้าศึกได้ทันที่

พ่ายแพ้แก่เยอรมันในยกแรก

เนื่องจาก การสื่อสาร สวรร ของ กองทัพน้อย ทหารม้า (นายพลเซอร์เดท) ยังไม่สามารถทราบการเคลื่อนไหวของข้าศึกซึ่งกระทำเป็นความลับที่สุดแม้กระทั่งถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคมก็ยังไม่มีความ ประกอบกับกองทัพอังกฤษของจอมพลเฟร์รี ซึ่งจอมพลจอร์ฟคาดว่าจะเป็นกำลังหลักในการช่วยป้องกันกรุงเบลเยียม แต่มาช้าไปกว่ากำหนดเพียงมาถึงเมืองมอนด์เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม (ความล่าช้านี้ได้กล่าวถึงสาเหตุแห่งการแตกแยกอังกฤษกับฝรั่งเศสมาแล้ว) ดังนั้นกองทัพเยอรมันจึงยึดกรุงบรัสเซลส์เมืองหลวงของเบลเยียมได้อย่างสบายแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ ทั้งนี้เป็นเพราะพันธมิตรคืออังกฤษและฝรั่งเศสขาดการประสานงานกัน และไม่

รวมกันที่จะอยู่ใต้บังคับบัญชาของคน ๆ เดียวกัน คือต่างคนต่างรบกันอยู่ ดังนั้นปีกซ้ายของสัมพันธมิตรมีหน้าที่ป้องกันกรุงเบลเยียมจึงพังทลายลงในยกแรก

ฝรั่งเศสต้องถอยเข้ากรุงปารีส

เมื่อเบลเยียมพังทะลายลงแล้ว การรบต่อไปนี้ ก็คือแนวรบระหว่างพรมแดนของ ฝรั่งเศสกับ เบลเยียม ภายในหลังจาก ที่การพ่ายแพ้ทางด้านซ้ายของแม่น้ำพิทซ์ & (นายพลลึงเรอชต์) แล้ว จอมพลจอร์ฟเห็นว่าการรุกของฝรั่งเศสในเบลเยียมได้ขังกลโดยสิ้นเชิงแล้ว ดังนั้นในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ จอมพลจอร์ฟก็ออกคำสั่งให้กองทัพอังกฤษถอยตลอดแนวรบ เยอรมันก็ได้ชัยชนะในการรบตามเส้นพรมแดนเข้ายึดเมืองชายแดนของฝรั่งเศส ส่วนจอมพลเฟร์น ของอังกฤษ นั้นได้ ถอยตลอด แนวไปติดกำแพงกรุงปารีสแล้วแต่วันที่ ๒๗ สิงหาคมทั้ง ๆ ฝรั่งเศสขอร้องให้ยึดอยู่ที่เดิมก็ไม่ยอม จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีอังกฤษได้ส่งผู้แทนมายังกรุงปารีสเมื่อ ๑ กันยายน เพื่อบังคับให้จอมพล

เฟิร์น เข้าแนวบให้จนได้ระยะที่ฝรั่งเศสเป็นฝ่ายถอยเป็น
การใหญ่นี้เองทำให้ ช่องประสานงาน ของ กองทัพใหญ่ที่ ๔
(ของนายพล เดอลังเกรอะ เดอการี) และกองทัพใหญ่ที่ ๕
(ของนายพลลัวงเรอซัค) ถูกกองทัพเยอรมันตีตัดออกตรง
กลางเป็นแนวกว้างกว่า ๕๐ ก.ม. ดังนั้นจอมพลจอร์ฟ แม่ทัพ
สนามจึงได้เรียกตัวนายพลฟอช (ซึ่งจะเป็นแม่ทัพพันธมิตรคน
ต่อไปแทนนายพลจอร์ฟ) แม่ทัพน้อยที่ ๒๐ ซึ่งท่านแม่ทัพสนาม
ได้เห็นความสามารถ ของท่านแม่ทัพน้อยมาจากแนวบด้าน
ตะวันออกมาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม เพื่อจัดตั้งกองทัพ
ผสมขึ้นใหม่ ให้นายพลฟอช เป็นแม่ทัพผสม เพื่อช่วย
กำบังส่วนซ้ายของแม่ทัพที่ ๔ (นายพลเดอลังเกรอะ เดอการี
และช่วยอุดช่องตรงกลางช่องโหว่เพื่อให้กองทัพที่ ๔ และที่ ๕
ได้เชื่อมประสานกันได้ ให้ทัพผสมนี้ตั้งอยู่ที่เวอแอล และให้
ถอยไปทางภูเขาเมืองแรงส์

การถอยอย่างรวดเร็วของอังกฤษ ไปติดกำแพงกรุง
ปารีสแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ท่านจอมพลจอร์ฟ แม่ทัพสนาม
ฝรั่งเศสเห็นว่า ในระยะนี้พันธมิตรยังไม่ประสานกันในการ
ทำ งาน ย่อมเป็นการยากที่จะหาทางระดมกำลังโจมตีกอง

กำลังของเยอรมัน เพื่อความปรารถนาที่จะทำการรุกรานใหม่ เมื่อมีกำลังพร้อม แม่ทัพสนามจอมพลจอร์ฟ จึงสั่งให้ถอยข้ามแม่น้ำมาดานส์ และแม่น้ำเซนมา และขณะเดียวกันเพื่อป้องกันกรุงปารีส รัฐบาลได้เคลื่อนย้ายเมืองหลวงที่ทำการ รัฐบาลออกจากกรุงปารีส ไปตั้งที่เมืองบอร์โดซ์ แต่วันที่ ๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๔

ส่วนการป้องกันกรุงปารีสและป้อมปืน กรุงปารีสนั้น ให้เป็นหน้าที่ของนายพลกาลดิเอนี ผู้บังคับการทหารรักษา กรุงปารีส ร่วมกับกำลังของหน่วยกำลังของแม่ทัพใหญ่ที่ ๖ ของนายพลโมนูรี ซึ่งตั้งขึ้นใหม่และร่วมกับกองทัพอังกฤษ ซึ่งรัฐบาลอังกฤษจะสั่งให้เข้ารบใหม่ จะตามมาช่วยป้องกัน

ความประสงค์ของแม่ทัพสนามจอมพลจอร์ฟ ที่สั่ง ถอยจากกรุงปารีส เพื่อล่อให้กองทัพเยอรมัน ได้เดินทัพ เข้ามาชนกรุงปารีส แล้วฝรั่งเศสจะทำการล้อมอยู่รอบนอก กรุงระหว่งป้อมกรุงปารีส กับป้อมแควร์ดัง จะถือโอกาส ที่เยอรมันมุ่งทัพเข้ากรุงปารีส แล้วฝรั่งเศสถือโอกาส ล้อมทัพ เยอรมันและทำการโจมตีเยอรมันต่อไป ซึ่งกองทัพเยอรมันก็ได้ตามทัพฝรั่งเศสมาทางด้านกลาง และด้านตะวันตกมาอย่าง

กระชั้นชิดในแนวรบอันกว้างใหญ่ ฝ่ายเยอรมันที่ได้ตามทัพ
ฝรั่งเศสมาคือ กองทัพที่ ๕ (มกุฎราชกุมารเยอรมัน) กอง
ทัพที่ ๕ (เจ้าชายแห่งเวือเต็มเบอร์ก) และกองทัพใหญ่ที่ ๓
(นายพล ฟอน เฮาเซน) ส่วนที่กองทัพใหญ่ที่ ๑ (นายพลฟอน
คลุก) นั้นได้ไล่ตามกองทัพของนายพลโมนูรี มาอย่างกระชั้น
ชิดที่นายพลโมนูรีถอนกำลังมาป้องกันกรุงปารีสมา ล่วงหน้า
ก่อนทัพอื่น ๆ แล้ว

จอมพลจอร์ฟสั่งทหารว่า ให้เขาฆ่าตายดีกว่าถอยอีก

ระยะนี้เอง วันที่ ๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๔ ก็เป็น
โอกาสแรกของฝรั่งเศสบ้าง นักบินตรวจการณ์แห่งกองพล
รักษาพระนครปารีสก็ได้แจ้งข่าวแก่นายพลกาตลิเอนี ผู้บังคับ
การรักษาพระนครปารีสว่า ขณะนี้ได้ตรวจพบว่า กองทัพ
ใหญ่ที่ ๑ ของ (นายพลฟอน คลุก) แห่งเยอรมันซึ่งได้ไล่
ติดตามกองทัพใหญ่ที่ ๖ (ฝรั่งเศส) ของนายพลโมนูรีซึ่งจะ
มาช่วยป้องกันปารีสมาอย่างกระชั้นชิดนั้น ได้ขาดลอยห่าง
จากกองทัพอื่น ๆ ของเยอรมันมาก ด้วยการรุกไล่อย่างชะล่า
ใจขณะนี้กำลังจะข้ามแม่น้ำมาจนถึงกำลังของนายพลฟอนคลุก

ได้หันข้างให้แก่กองทัพอังกฤษและกองทัพนายพลโมนูรี ผู้มีหน้าที่มาบ้องกันกรุงปารีส เมื่อทราบดังนั้นนายพลกาลดิสนี้จึงรายงานให้แก่ทัพพัฒนามจอมพลจอร์ฟ ทราบโดยด่วน

เมื่อเป็นเช่นนั้น แม่ทัพพัฒนามก็เห็นว่า กองทัพฝรั่งเศสกำลังได้เปรียบ ไม่จำเป็นต้องถอยลึกเข้าไปในประเทศฝรั่งเศสมากตามแนวที่วางไว้เดิม และกองกำลังตามที่วางไว้ของฝรั่งเศสก็ประสานกันดีแล้ว ดังนั้นในวันที่ ๖ กันยายน ท่านแม่ทัพจึงสั่งให้หยุดถอยหลังและเริ่มรุกใหม่ โดยถือโอกาสที่ทัพ ๑ ของเยอรมันนำโดยนายพลฟอน คลุก กำลังขาดลอยจากทัพอื่น ๆ อยู่อย่างโดดเดี่ยวดังกล่าวแล้ว

ดังนั้นการยุทธที่แม้นามานส์ เมื่อวันที่ ๕ ถึง ๑๓ กันยายน และการรบที่แม่น้ำเอนส์เมื่อ ๑๓ ถึง ๓๑ กันยายน จึงได้เกิดขึ้น และเป็นอันถือว่าเป็นการรบชนะครั้งใหญ่ของฝรั่งเศส

ในการที่ฝรั่งเศสได้ เริ่มหยุดยั้ง การถอยเป็นครั้งแรก และเริ่มรุกใหม่นี้ ท่านจอมพลจอร์ฟแม่ทัพพัฒนาม ก็ได้ออกประกาศกองทัพพัฒนามลงวันที่ ๖ กันยายน แจ้งแก่กองทัพทหารหาญ เมื่อวันที่ ๗ กันยายนว่า

“ในวาระที่จะเริ่มทำการรบอันเกี่ยวกับสวัสดิภาพของประเทศชาติ^๕นั้น สมควรที่จะได้ขอเตือนแก่ทหารทุกคนว่า หหมดเวลาแล้วที่จะหันไปเบื้องหลัง.....ทหารทุกคนจงเข้าใจว่าวาระที่จะต้องรบกันอย่างเด็ดขาดได้มาถึงแล้ว และทหารทุกคนจงเตรียมตัวให้พร้อม ที่จะให้ถูกฆ่าตายอยู่กับ ที่ซึ่งดีกว่าถอย”

โมนูร์กลับหลังเล่นงานฟอนคลุก

เมื่อแม่ทัพสนามตั้งให้สู้แล้ว นายพลโมนูร์ กองทัพใหญ่ที่ ๒ ผู้เดินทางมาบ่งกันนครปารีส ก็กลับหลังหันเล่นงานนายพล ฟอนคลุก แม่ทัพใหญ่ที่ ๑ แห่งเยอรมัน ซึ่งไล่ตามตนมาอย่างกระชั้นชิดทันที หันเข้าโอบล้อมเยอรมันทางด้านขวา นายพลฟอนคลุกก็ได้สู้กันที่แม่น้ำอูร์กอย่างสุดความสามารถพร้อมด้วยกำลังเสริมของทหารปืนใหญ่เยอรมันซึ่งส่งมาช่วยทันเวลา ยิ่งความเสียหายแก่ทหารฝรั่งเศสของนายพลโมนูร์อย่างหนัก แต่กองทัพนามก็สั่งให้นายพลโมนูร์ ครึ่งและขับไล่เข้าศึกไปให้ได้โดยไม่ให้คิดเรื่องถอยหลังและตีกองทัพที่ ๑ ของนายพลฟอนคลุก แตกถอยหนีไป

ทางเหนือได้ในวันที่ ๓๐ กันยายน ส่วนกองทัพที่ ๒ ของเยอรมันของนายพลฟอนบุดัว ซึ่งเดินทางเข้ามาช่วยก็ถูกกองทัพของนายพลฟรังเซ เดสเปรีย (แม่ทัพใหญ่ที่ ๕ ฝรั่งเศสคนใหม่) ตีแตกออกไปจนต้องถอยหลังเหมือนกัน ในที่สุดทัพนายพลโมนูรก็ยึดฝั่ง แม่น้ำเอนส์ได้

นอกจากการเป็นตัวตั้งตัวตีของนายพลโมนูร (แม่ทัพใหญ่ที่ ๖) แล้ว การโจมตีของเยอรมันครั้งนี้ยังได้รับการช่วยจากกองทัพใหญ่ที่ ๕ (นายพล ฟรังเซ เดสเปรีย) กองทัพอังกฤษ (จอมพลเพิร์นซ์) กองทัพใหญ่ที่ ๙ (นายพลฟอสซึ่งแต่งตั้งใหม่และกองทัพใหญ่ที่ ๔ (นายพล.คอดิงเกอร์) กองทัพใหญ่ที่ ๓ (นสยพลซาราย) ก็ได้ช่วยกันรุกไล่บรรดากองทัพต่างๆ ของเยอรมัน จนในที่สุดถึงวันที่ ๑๓ กันยายน ฝรั่งเศสก็ได้ชัยชนะครั้งใหญ่ที่แม่น้ำมานส์ ซึ่งประวัติศาสตร์การทหารถือกันว่าเป็นการรบครั้งยิ่งใหญ่ครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ เพราะต้องใช้การรบกันถึง ๑๐ วันเต็มๆ ในแนวรบอันยาวเหยียด ๒๘๐ กม. ซึ่งครั้งแรกอังกฤษและฝรั่งเศสมีกำลังทหารเพียง ๘๕๐,๐๐๐ คน และเยอรมันมีทหาร ๙๐๐,๐๐๐ คน (ต่อภายหลังฝรั่งเศสและอังกฤษเพิ่มกำลังได้ถึง ๑ ล้าน

จึงได้ชนะ)

การรบชนะครั้ง^๕นี้เป็นชัยชนะของฝ่ายพันธมิตร ที่
ฝรั่งเศสสามารถที่จะป้องกันกรุงปารีส และกองทัพพันธมิตร
ทั้งหมดไว้ได้ หากการรบครั้ง^๕นี้พ่ายแพ้ลงก็หมายถึงการแพ้
อย่างใหญ่ของพันธมิตรทั้งหมด ส่วนการแพ้ของเยอรมัน
ทำให้เยอรมันเริ่มรู้สึกว่ ทหารอันเกรียงไกรของตนนั้นเริ่ม
รู้จักแพ้ในครั้งแรกแล้ว ทำความสะเทือนใจให้แก่แนวรบ
เยอรมันทุกแนวและตลอดทั่วกรุงเบอร์ลินและชาวเยอรมันทั้ง
ประเทศทีเดียว

การพ่ายแพ้ที่แม่น้ำมันส์ ทำให้เยอรมันต้องปลด
นายพลโมเดเค้ท์ เสนาธิการทัพสนาม หรือแม่ทัพใหญ่ของ
เยอรมันออกจากตำแหน่งทันที และแต่งตั้งนายพลฟันเกนไฮน์
เข้ารับตำแหน่งแทน หลังจากนั้นฝรั่งเศสและเยอรมันก็ได้ทำ
การรบกันอีกที่แม่น้ำเฮนส์ เมื่อวันที่ ๑๔ ถึง ๒๑ กันยายน
ค.ศ. ๑๙๑๔ ซึ่งทั้ง ๒ ฝ่ายต่างก็ทำอะไรกันไม่ได้ แต่ฝรั่งเศส
ต้องบอบช้ำมาก เพราะขาดอาวุธยุทธภัณฑ์ แต่ทำให้ดวงใจ
ทหารหาญฝรั่งเศสกล้าแข็งยิ่งขึ้น เยอรมันก็ยังครองใจกลาง
ดินแดนฝรั่งเศสไว้ต่อไปอีก

จอมพลจอร์ฟสังรุกใหม่ ค.ศ. ๑๙๑๕

ตกมาถึงปีใหม่ ค.ศ. ๑๙๑๕ อันเป็นปีที่สองแห่งสงครามระหว่างแนวรบทางด้านตะวันตกยังทำอะไรกัน ไม่ได้ อยู่โดยเยอรมันเป็นฝ่ายรับอยู่ เยอรมันก็หันไปเปิดศึกทางแนวตะวันตกคือกรีทาทัพเข้าบุกทางด้านตะวันออกคือการบุกประเทศรัสเซียของจอมพล อินเดินบูร์ก ด้วยความร่วมมือกับเชื้อสเตรีย ส่วนอิตาลีซึ่งเคยมีสัญญาทางทหารกับเยอรมัน ได้ผลจากความเป็นกลางหันมาร่วมมือ กับพันธมิตรโดยการประกาศสงครามกับเชื้อสเตรีย เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ ซึ่งแม้จะเข้าไปแต่พันธมิตรก็ยังมี ความ หวัง อยู่ ว่า อิตาลีอาจจะช่วยได้โดยการ ยันทัพเชื้อสเตรียไว้ทางด้านภูเขาแอลป์

ในขณะที่อิตาลีเข้ามาช่วยรบนี้เอง ฝรั่งเศสก็กำลังรอกำลังหนุนเพิ่มเติมของอังกฤษที่มาจากทัพฝรั่งเศส ทางเยอรมันก็กำลังถอนกำลังไปทำการรุกรานรัสเซีย ซึ่งจึงหวังเองที่ท่านแม่ทัพใหญ่จอมพล จอร์ฟ เห็นว่าควรจะเปิดแนวรบและรุกใหญ่ขึ้นทางด้านตะวันตก เพื่อทำให้เยอรมันพะว้าพะวง และต้องทำศึกสองฝักสองฝ่ายในระยะเวลาเดียวกัน

ตามข้อเสนอของแม่ทัพใหญ่ฝรั่งเศส ได้เปิดประชุมกันขึ้นที่ของตียี กองบัญชาการของกองทัพสนามพร้อมด้วยผู้แทนแห่งสัมพันธมิตรฯ ได้ตกลงตามข้อเสนอของแม่ทัพสนาม โดยจะทำการรุกใหญ่อย่างรุนแรงที่สุด และทำการพร้อมกันทั้งกองทหารทุกด้านทั้งในด้านอังกฤษ, อิตาลี, ฝรั่งเศส, และเซอร์เบีย พร้อม ๆ กัน ซึ่งตลอดเวลาที่ผ่านมาแล้วหนึ่งปีเศษนั้นปรากฏว่าฝรั่งเศสทำการรบอยู่โดดเดี่ยวมากที่สุด

เลื่อนตำแหน่งจอมพลจอร์ฟบังคับทหารทั้งประเทศ
ระยะนี้เอง ในวันที่ ๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๕ นี้เอง
รัฐบาลก็แต่งตั้ง จอมพลจอร์ฟ (ขณะนั้นยังเป็นพลเอก) ซึ่ง
ดำรงตำแหน่งแม่ทัพสนามอยู่เฉพาะในแนวรบ เลื่อนเป็นผู้
บัญชาการสูงสุดของกองทัพฝรั่งเศสทุกด้าน และขณะ
เดียวกันก็แต่งตั้งให้ นายพลกาสแตลโน แม่ทัพภาคกลาง
เป็นผู้ช่วยแม่ทัพสนาม และนายพลซาราย เป็นแม่ทัพประจำ
กองบัญชาการทหารสูงสุด

การรุกใหญ่ทางด้านตะวันตกที่อาร์ตัวและของปาญจึง

เริ่มขึ้นในกลางเดือนกันยายน และจบลงในวัน ๑๔ ตุลาคมที่
แต่การรุกใหญ่คราวนี้ไม่ได้ผลมากนัก เพราะมิใช่เป็นการ
จู่โจมในทางยุทธศาสตร์ คือการยึดและตีที่มั่นและตีข้าศึกให้
แตกหักแตกฉายเป็นการรุกใหญ่ทางอาวุธ จึงเป็นการปล่อย
เวลาให้เยอรมันขนกำลังทางรัสเซียมาช่วยทันและตัดแปลงที่
มั่นเพิ่มขึ้น แต่พันธมิตรก็สามารถแย่งที่มั่นคืนมาได้บ้างและ
จับเชลยศึกเยอรมันได้ ๒๕,๐๐๐ คน ทำให้บาดเจ็บทุพพล-
ภาพ ๑๕๐,๐๐๐ คน นอกจากนี้ยังเสียผลในการที่จะขัดขวาง
มิให้มด.ก.เรียเข้ากับเยอรมันอีกโดยขัดขวางไม่สำเร็จ

รัฐบาลฝรั่งเศสแก้ไขให้มีการร่วมกัน

ในปลายเดือนตุลาคม ก็เกิดวิกฤติการณ์ขึ้นใน
รัฐบาลฝรั่งเศส เนื่องจากรัฐบาลนายวิเวียนเจรีจาทางการ
ทูตเพื่อประวิงตฤก็ไม่สำเร็จ ตฤก็ได้เข้าเป็นพันธมิตรกับ
เยอรมันในวันที่ ๕ ตุลาคม รัฐบาลจึงลาออกเมื่อวันที่ ๑๒
ตุลาคม ค.ศ ๑๙๑๕ รัฐบาลใหม่จึงแต่งตั้งนายปรีอัง เป็น
หัวหน้า นายพลกาลดิเอนี ผู้บังคับการป้องกันกรุงปารีส
เป็นรัฐมนตรีว่าการกลาโหม

นโยบายใหม่ของรัฐบาลฝรั่งเศส เล็งเห็นว่า การที่ฝ่ายพันธมิตรจะชนะสงครามได้นั้น ก็คือการรวมกันและมีผู้บังคับบัญชาคนเดียวกันเป็นผู้สั่งการรบ การประชุมฝ่ายสัมพันธมิตรอังกฤษและฝรั่งเศสจึงได้เปิดประชุมร่วมกัน ขึ้นที่กาเลส เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ มีผู้เข้าประชุมคือฝ่ายอังกฤษมี นายลอร์ดยอร์ช นายกรัฐมนตรีอังกฤษ และลอร์ด กิตเซนเนอร์ ฝ่ายฝรั่งเศสมีนายปรีอง จอมพลจอร์ฟ และนายพลกาลิเณและได้จัดตั้งสภาสงครามพันธมิตรขึ้นและได้เปิดประชุมร่วมกันเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ ณ เมืองติลยี มีผู้แทนกองทัพของประเทศต่าง ๆ ของพันธมิตรที่ส่งทหารเข้าร่วมรบแล้วเข้าประชุม คือ อังกฤษ, รัสเซีย, อิตาลี, เบลเยียม, เซอร์เบีย และฝรั่งเศส โดยมีจอมพลจอร์ฟ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของฝรั่งเศสเป็นประธาน ได้ตกลงวางหลักการทำกรรมาการร่วมกันในปีใหม่ ค.ศ. ๑๙๑๖ โดยมีจอมพลจอร์ฟ เป็นแม่ทัพสัมพันธมิตรแต่เพียงผู้เดียว ทุกกองทัพต้องยอมอยู่ใต้คำสั่งของแม่ทัพสัมพันธมิตร อันเป็นการตกลงร่วมกันเป็นครั้งแรก หลังจากสงครามผ่านไปเกือบ ๒ ปี แต่อังกฤษยังไม่มอบอำนาจ

เต็มให้ส่งทหารได้โดยตรง

เพิ่มการผลิตกระสุนปืนเป็นการใหญ่

เนื่องจากการขาดแคลน กระสุนปืน ในขณะที่ทำการรบที่แม่น้ำม่านยและแม่น้ำเฮนส์มาแล้ว ทำให้รัฐบาลฝรั่งเศสต้องเร่งผลิตในด้านนี้เป็นการใหญ่ ทั้งนี้เพราะสงครามในคราวนี้ ความต้องการทุกอย่างได้ เปลี่ยนแปลงผิดไปจาก ความคาดหมายในเวลาที่จะเริ่มรบในตอนแรกนั้น ฝรั่งเศสมีกระสุนสำรองไว้ ๑,๓๐๐ นัดต่อบินใหญ่ หนึ่งกระบอก และคาดว่าจะผลิตกระสุนได้เพียงวันละ ๑๕,๐๐๐ นัดก็พอแล้ว แต่แล้วก็ไม่พอความผิดพลาดจึงเกิดขึ้น ส่วนเยอรมันแม้จะมีการคาดการณ์ผิดพลาดแต่สามารถแก้ไขได้ทัน เพราะเยอรมันได้เตรียมโรงงานไว้ ทั่วประเทศแต่ ก่อน สงครามแล้ว ส่วนฝรั่งเศสนั้น เพราะพอเริ่มการสงครามการอุตสาหกรรมก็ชงัก เพราะเยอรมันสามารถตีฝรั่งเศสได้ในตอนแรกๆต้องเสียเมือง ร.จ.อุตสาหกรรมที่อุดมสมบูรณ์ไปถึง ๑๒ แห่ง

แต่ด้วยความ พยายาม ของ รัฐมนตรี ว่าการกลาโหม นายมิลเลอร์ ได้พยายามอย่างยิ่งที่สุดในปลายปี ค.ศ.๑๙๑๕

๑๗๔

๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

นี้ โดยการระดมคนงาน จากในประเทศและประเทศเมืองขึ้น รวมทั้งจ้างกรรมกรมาจากต่างประเทศ เพียง ๓๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ ก็มีกรรมกรคนงานเป็นหนึ่งแสนคน เพื่อซ่อมสร้างอาวุธและสร้างกระสุนปืน นอกจากนี้ยุทธภัณฑ์อุปกรณ์ที่ขาดแคลนเช่นเหล็กกล้า และแร่ธาตุต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในโรงงานอาวุธก็ได้ส่งขอจากสเปน, ลิเวิน, อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา จนสามารถสร้างกระสุนปืนใหญ่เพิ่มขึ้นเป็น ๑๕๐,๐๐๐ นัดต่อหนึ่งวัน (ซึ่งในปีเริ่มสงคราม ค.ศ. ๑๙๑๔ ทำได้เพียงวันละ ๕,๐๐๐ นัด

นอกจากอุตสาหกรรมเคมี ที่ขาดแคลนเนื่องจากเคยอาศัยเยอรมัน และเมืองต่างๆ ของฝรั่งเศสที่เยอรมันยึดไว้ก็ไม่สามารถส่งกากฝ้ายมาให้ได้ แต่โดยที่อังกฤษยังครองอำนาจทางทะเลอยู่ก็สามารถส่งอุตสาหกรรมเคมี มาได้จากต่างประเทศเช่นฝ้าย, กรดกำมะถัน, ดินประสิว, แอลกอฮอล์, อีเธอร์

เนื่องจากโรงงานต่าง ๆ ถูกเยอรมันทำลาย รัฐบาลฝรั่งเศสจึงได้เร่งเปิดโรงงานขึ้นตามท้องที่ต่างๆเช่นแถบภูเขาแอลป์ แถบภูเขาในแคว้นนอร์ม็องดี ในเดือนธันวาคม

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๑๗๕

ค.ศ. ๑๙๑๕ ก่อนที่พันธมิตรเตรียมจะรุกรานใหญ่ฝรั่งเศสสามารถผลิตเหล็กกล้าได้วันละ ๓,๐๐๐ ตัน ขณะนั้นอังกฤษยังผลิตยังไม่ได้เต็มที่ และในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ ฝรั่งเศสก็สามารถสร้างปืนเล็กยาวได้ถึงวันละ ๓๓,๐๐๐ กระบอก

แต่การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ กระสุน ปืนใหญ่ ฝรั่งเศสต้องทำ และผลิตส่ง ให้ประเทศพันธมิตรอื่นๆ อีกเช่น รัสเซีย, เซอร์เบีย, และเบลเยียม จึงนับว่าเป็นที่น่าอัศจรรย์อยู่มาก ที่ฝรั่งเศสสามารถทำสงครามมาได้ตลอดรอดฝั่งจนชนะในที่สุด ทั้งที่ตนเองก็แย่อยู่แล้ว

พันธมิตรจะรวมรุกรานใหญ่ เยอรมันจะชิงบอมแบร์ดิง

ค.ศ. ๑๙๑๖ ปีที่ ๓ แห่งสงคราม ได้ย่างเข้ามาแล้ก นับว่าใน ๒ ปี สงครามที่ผ่านมา เยอรมันเป็นผู้กำชัยชนะไว้ได้ ฝ่ายสัมพันธมิตรเป็นฝ่ายต้งรับ และในปีนั้นเองที่ฝ่ายสัมพันธมิตร ซึ่งมีฝรั่งเศสเป็นผู้นำ จอมพลจอร์ฟเป็นแม่ทัพพันธมิตรเตรียมการที่จะรุกรานใหญ่ในปีนั้น ทุกด้าน ๆ พร้อมกัน เลยทีเดียว ทั้งแนวรัสเซีย ฝรั่งเศส, อังกฤษและอิตาลี โดยทำการรุกรานใหญ่ในระยะเวลาพร้อม ๆ กันเพื่อที่จะไม่ให้เยอรมันมีเวลาที่

จะถอนกำลังจากแนวหนึ่งไปช่วยอีกแนวด้านหนึ่ง เพื่อเปิดโอกาสให้เยอรมันต้องทำสงครามไปทุกทิศ เพื่อที่จะให้เยอรมันพบจุดจบเร็วเขา ทั้งนี้เพราะทางด้านพันธมิตรอังกฤษ, ฝรั่งเศส และรัสเซีย ได้เตรียมตัวพร้อมแล้วในปีทั้งอาวูญุทธภักดิ์ โดยแผนการณ์ ที่น่ามั่นใจว่าจะเอาชนะแก่เยอรมันได้

เยอรมันก็เตรียมยิงที่หัวใจ “ บ็อมแวร์์ดิง ”

ของฝรั่งเศส

จอมพลเปแตง ผู้รักษาบ็อมแวร์์ดิงอย่างกล้าหาญ

การเตรียมรุกใหญ่ของแม่ทัพใหญ่ จอมพลจอร์ฟ แม่ทัพแห่งพันธมิตร ในปีนี้ ๓ แห่งสงคราม ค.ศ ๑๙๑๖ นั้น ทั้งที่ต้องการทำการเป็นการใหญ่และเร็วที่สุด แต่โดยการที่จะต้อง พิจารณา ในเรื่องของการขนส่งเตรียมการ อุตสาหกรรมทหาร และประกอบทั้ง ต้องรอฤดูวันเวลาของดินฟ้าอากาศที่เหมาะสมจึงยังไม่สามารถกะวันโจมตีใหญ่ได้แน่นอน ยิ่งกว่านั้นทางด้านรัสเซียก็ยังไม่พร้อมที่จะทำการรบใหญ่ได้ ก่อนที่จะถึงเดือนมิถุนายน เพียงแต่ตกลงกันในหลังการกัน

ก่อนว่าหากขณะที่ยังไม่กำหนดวันตีใหญ่นั้น หากเยอรมัน
เข้าตีประเทศใดแล้ว พันมิตรจะระดมกำลังโหมโรงกับ
เยอรมันทันที

พันมิตรได้เปิดประชุมครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์
ค.ศ. ๑๙๑๖ ณ เมืองตูลี ว่าการการรบระหว่างกองทัพ
อังกฤษและฝรั่งเศสครั้งใหญ่ จะกระทำร่วมกันที่แม่น้ำซอมม์
ประมาณวันที่ ๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ ถ้าหากข้าศึกเปิด
โอกาสให้เข้าโจมตีก่อนที่ศัตรูอื่นจะมาถึง และจะเร่งเวลา
ให้เร็วขึ้นหากรัสเซียถูกโจมตีเร็วขึ้นกว่ากำหนดนั้น

ระหว่างที่ทัพพันธมิตรเตรียมการรุกใหญ่เข้าตีเยอรมัน
นี้เอง ทัพเยอรมันก็เตรียมการรุกใหญ่เข้าฝรั่งเศสเหมือนกัน
โดยสภาสงครามของเยอรมันได้ลงมติเมื่อปลาย เดือนพฤศจิกายน
ค.ศ. ๑๙๑๕ ในปลายปีที่ ๒ แห่งสงครามแล้วว่า ใน
ปีใหม่ ค.ศ. ๑๙๑๖ ปีที่ ๓ แห่งสงครามนี้ กองทัพเยอรมัน
จะต้องโจมตี ฝรั่งเศสและ กองทัพฝรั่งเศสของ บัญชาการของ
ทัพพันธมิตรให้พินาศเสียก่อน โดยเลือกเข้าตีบ้อมแวร์ดัง
บ้อมปืนปรการใหญ่ของฝรั่งเศสอันเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญ

ทางพรมแดนด้านตะวันออก หากตีบ้อมแคว้งได้เมื่อใด กองทัพเยอรมันก็จะเดินทัพเข้ากรุงปารีสได้สบาย ซึ่งจะปล่อยให้ทหารหาญ ชาวเยอรมัน ซึ่ง กว่าศึกมา ๒ ปีเศษ ได้ เสพสุข ยามราตรีกับหญิงสาวแห่งนครปารีสได้เต็มที่ และนั่นย่อมหมายถึงการทำลายฝรั่งเศสซึ่งถือว่าเป็นศัตรู ใหญ่ของเยอรมันในขณะนั้นให้สยบไปในที่สุด อันจะเป็นการยอมแพ้ของกองทัพ อังกฤษ ซึ่งชอบเอาแต่ถอยอยู่แล้วให้ยอมแพ้ไปในตัวอันจะเป็นการจบสงครามของเยอรมันไปในตัวภายใน ๒ ปี เยอรมันก็จะเผด็จศึกครองโลกได้สมประสงค์

ปรากฏว่า ระหว่างที่จะพิจารณาโจมตีบ้อมแคว้งนั้น ได้มีการขัดแย้งกัน ระหว่าง แม่ทัพสนามและเสนาธิการทัพสนามหลายฝ่ายของเยอรมัน ซึ่งได้เปิดการประชุมกันที่กองบัญชาการกองทัพสนามก่อนหน้าทีสถานสงคราม ของเยอรมัน จะลงมติให้ตีบ้อมแคว้ง โดยที่จอมพลอินเดนบูร์ก แม่ทัพสนามด้านรัสเซียและนายพลลูเดนดอร์ฟ เสนาธิการสนามของเขาเห็นว่าควรจะหันทัพของเยอรมัน ไปเหยียบกรุงเปโตรกรัต ของรัสเซียให้ราบคาบเสียก่อน แต่นายพลฟันเกนไฮน์ เสนาธิการสูงสุด (ซึ่งเข้ารับตำแหน่งแทนนายพลโมลคเค์ ซึ่ง

ออกจากตำแหน่งเมื่อเยอรมัน แพ้แก่ฝรั่งเศส ในคราวรบ ที่แม่น้ำมาเนส์) มีความเห็นว่า แนวรบด้านตะวันตกสำคัญที่สุดคือ ด้านฝรั่งเศสที่ควรทำลายให้พินาศก่อน โดยนายพลฟันทเกนไฮเซ่เชื่อว่า หากได้เปิดศึกด้านนี้แล้วรัสเซียและอิตาลีก็จะมาช่วยฝรั่งเศสไม่ทัน เพราะอยู่ในระหว่างฤดูหนาวที่รัสเซียเคลื่อนที่ลำบาก ทัพรัสเซียจะเคลื่อนที่โต้ตอบเมื่อถึงเดือนมิถุนายน

ดังนั้นแผนโจมตีเมืองบ็อมบราการ “แวร์ดัง” บ็อมบราการอันยิ่งใหญ่จึงเริ่มในฤดูหนาว

สงครามชิงบ็อมแวร์ดัง จึงได้เกิดขึ้น เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ ซึ่งทั้ง ๒ ฝ่ายได้ต่อสู้กันอย่างทรหดและนองเลือดเป็นเวลา ๑๓๑ วัน ก็จบลงโดยเยอรมันไม่สามารถที่จะยึดแวร์ดัง “บ็อมเพื่อเป็นกำลังใจ” แก่ทหารเยอรมันได้สมประสงค์ แต่การสูญเสียอย่างยับเยินเกิดขึ้นแทน

แต่เป็นยุทธนาการที่โซกไปด้วยเลือดแห่งความทรหดทนของทหารทั้งสองฝ่ายคือเยอรมันกับมิตรและฝรั่งเศสกับพันธมิตร ตลอดเวลา ๔ เดือนที่โลกได้สนใจการรบใน

สงครามชิงบ้อมแคว้ดัง อันถือว่าเป็นการรบครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดในระยะ ๒ ปีที่ผ่านมา

เยอรมันได้ส่งทหารเข้ารบ ชิงบ้อมแคว้ดัง ๕๓ กองพลใหญ่ ส่วนฝรั่งเศสได้ผลิตเปลี่ยนทหารหน่วยต่างๆเข้าทำการรบบ้อมกันบ้อมแคว้ดังถึง ๖๖ กองพล จากสงครามแห่งนี้เองที่ได้เกิดทะเลเดือดหรือ “ ขมนรกแห่งแคว้ดัง ” ขึ้นอย่างขนานใหญ่ คือฝ่ายเยอรมันต้องเสียทหารถึง ๕ แสนคน ฝรั่งเศสเสียทหาร ๓ แสนคน (ในจำนวนนี้ตายและถูกเยอรมันจับได้หนึ่งแสนคน)

และการชิงบ้อมแคว้ดังตอนที่สอง ยังมีต่อไปอีก บางตอนในวันที่ ๑ กรกฎาคม ถึงปลายเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ (อันเป็นระยะที่พันธมิตรกำลังเกิดศึก ที่แม่น้ำซอมม์ อีกแห่งหนึ่ง) ซึ่งฝ่ายทหารฝรั่งเศสสามารถกำชัยชนะรักษาบ้อมกันบ้อมแคว้ดัง ไว้ได้ในที่สุด

สรุปในการยุทธชิงบ้อมแคว้ดังแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ เยอรมันเสียทหารไปทั้งสิ้น ๖ แสนคน แต่ฝรั่งเศสผู้ตั้งรับก็ได้เสียเลือดเนื้อทหารไป อย่างมากมายที่สุดคือ ๓๕๐,๐๐๐ คน คือ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๑๘๑

ตาย ๕๐,๐๐๐ บาทเจ็บ ๑๙๗,๐๐๐ คน ถูกเยอรมันจับเป็น
เชลยและสาบสูญรวม ๗๙,๐๐๐ คน

เปเตงผู้บอกรับบ้อมแวร์ดัง

การที่ได้รักษาบ้อมแวร์ดังไว้ได้ตั้งนับว่าเป็นความ
สามารถของจอมพล เปเตง ผู้ซึ่งต่อมาได้เป็นประธานาธิบดี
ของฝรั่งเศสในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ขณะนั้นยังเป็นนาย
พลเอก เปเตง และเพิ่งเข้ารับตำแหน่งแม่ทัพใหญ่ที่ ๒ ของ
ฝรั่งเศส ซึ่งเป็นผู้ได้รับการมอบหมายจากจอมพลจอร์ฟให้
เตรียมการบอกรับบ้อมแวร์ดังอย่างสุดความสามารถ ก่อนที่
มกุฎราชกุมาร แม่ทัพใหญ่ที่ ๕ ของเยอรมัน จะได้รับการ
มอบหมายให้โจมตีบ้อมแวร์ดัง (เพื่อกู้หน้าที่เคยแพ้ฝรั่งเศส
ที่แม่น้ำมางส์มาก่อนแล้ว) เข้าตีแล้ว

นายพลเปเตง ได้รับมอบหมายทั้งเป็นผู้อำนวยความสะดวก
ฝึกซ้อมยุทธวิธีแก่ผู้บังคับหน่วยต่างๆ ในการที่จะบอกรับบ้อม
แวร์ดัง รวมทั้งตลอดการอำนวยความสะดวกแก่กำลังเข้าบอกรับ
บ้อมแวร์ดัง ซึ่งขณะนั้นนายพลแอร์ แห่งฝรั่งเศสเป็นผู้
บังคับการบ้อมอยู่ (ตอนหลัง ๆ ก็มีหน้าที่จัดหน่วยและฝึก

ชาวอังกฤษอเมริกัน ที่จะมาช่วยอีก)

เพียงวันแรกที่เข้าตี ก็นับว่าหนักเอาการอยู่แล้ว เยอรมันได้เริ่มเข้าโจมตีแต่เช้าตรู่ ของวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๑๖ เวลา ๘.๐๐ น. ใช้ปืนใหญ่ยิงกระหน่ำอยู่ ๘ ชม.เศษ ไปรยกระสุนนับเป็นจำนวนล้านๆ นัด ลงบริเวณบ้อมแคว้งดังอย่างสนั่นหวั่นไหว เพื่อช้ให้ทหารฝรั่งเศสวิ่งหนีก่อนที่ตนจะบุก ดังนั้นการรบที่ติดพันมาเกือบสี่ปีนั้น (ปีที่ ๓ ของสงคราม ค.ศ. ๑๙๑๖) ท่านพอจะหลบลี้ตานั้นได้ว่า สงครามชิงบ้อมแคว้ง ได้เริ่มขึ้นและจบลงด้วยความทารุณโหดร้ายเพียงใด ตลอดเวลา (๘ เดือน) ๒๗๐ วัน ที่ทหารใช้ลูกกระสุนกันต่างข้าวกันอยู่

นับว่าเป็นเกียรติประวัติอันยิ่งใหญ่ของนายพลเปตอง สมกับที่เขาควรจะได้ตำแหน่งจอมพลในเวลาต่อมา และก้าวไปสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีผู้นำคนทั้งชาติในอนาคต เพราะเพียงวันแรกที่เขาเดินทางมาถึงบ้อมแคว้งในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๑๖ เขาก็สั่งให้ทหารฝรั่งเศสได้ตลอดแนวทันที เรียกกำลังใจทหารให้ต่อสู้ยาได้รู้จักกับความพ่ายแพ้เป็นอันขาด เขาต้องแก้ไขทั้งปัญหาการทหารในฐานะแม่ทัพ

ที่ ๒ ที่จะป้องกันบ้อมแคว้งนี้ไว้ให้ได้ และจะต้องเตรียมการ
ทั้งการลำเลียงการขนส่งทหาร ที่จะต้องลำเลียงมาแนวรบนี้
กว่า ๓ แสนคนให้เป็นอย่างเรียบร้อย ต้องรักษาระเบียบการ
จราจรถนนสายแคว้งดังไปบาร์เลอดุก ให้ใช้การได้ดีอยู่เสมอ
เพื่อสะดวกแก่การขนส่งทหาร อาวุธ และอาหารส่งแก่ทหาร
ที่เข้าสนามรบ รถบรรทุก ๓, ๐๐๐ คันจะต้องวิ่งอยู่บนถนน
สายนี้ตลอดเวลา ๒๔ ชม. ในสัปดาห์หนึ่งจะต้องขนอาหาร
มาสนามรบนี้ให้ได้ ๙ หมื่นคน และขนอาวุธให้ได้ ๕ หมื่น
ตันต่อหนึ่งสัปดาห์ ตลอดเวลาการรบติดพัน ๗ เดือนเต็ม
เขาวชิการอำนวยความสะดวกจนได้ชัยชนะป้องกันแคว้งดังคือ คือ
การป้องกันความพิวาศทางมรดของฝรั่งเศสไว้ได้ นับว่าเป็น
เกียรติประวัติความดีซื่อที่กล้าหาญอันเกรียงไกรที่สุดในชีวิต
ของเขาและกัหน้าชาติพันมิตร์ไว้ได้ทุกชาติ ในสงคราม โลก
ครั้งที่ ๑ โดยชาติฝรั่งเศสเป็นผู้นำ (และรวมทั้งพลเอก นีแวลล์
ซึ่งมาผดัดเปลี่ยน)

นอกจากการรบโดยการยิงด้วยอาวุธแล้วกำลังใจเป็น
สิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะต้องปลุกใจทหารหาญให้สู้ยู่เสมอ ซึ่งผู้
นำทหารจะต้องรู้จักจิตวิทยา ในการรบและทำสงคราม

เรื่องนี้นับว่านายพลเปเตง เป็นผู้มีความสามารถ และรู้หน้าที่ของตนดีที่สุด สมแก่ผู้เป็นประมุขของชาติโดยแท้

ในระยะแห่งการรบป้องกันบ้อมแวร์ดัง ได้ ๕๐ วัน คือวันที่ ๙ เมษายน ค.ศ. ๑๙๑๖ (นับจาก ๒๓ กุมภาพันธ์ มา) เขาได้ส่งคำขวัญไปปลุกใจทหารทุกในกองทัพอันที่ ๒ ของเขาว่า

“วันที่ ๙ เมษายนเป็นวันแห่งเกียรติศักดิ์ของกองทัพอันที่ ๒ ฝรั่งเศส การตลบอบอวลอย่างดุเดือดของทหารแห่งมกุฎราชกุมารเยอรมันได้ถูกกำจัดเสียสิ้นทุกแห่ง บรรดาทหารราบ, ทหารปืนใหญ่, ทหารช่างและนักบินของกองทัพอันที่ ๒ ได้แข่งขันกันแสดงความกล้าหาญ นับว่าเป็นเกียรติยศของทหารทุกคน ขอจงแสดงความกล้าหาญ เราจะปราบเยอรมันให้อยู่”

การที่บ้อมแวร์ดังควรที่เยอรมันจะได้ภายใน ๘ วัน แต่ทหารหาญฝรั่งเศสสามารถป้องกันไว้ได้นั้น โลกได้ตั้งและมหัศจรรย์ในความสามารถอันยิ่งใหญ่ของกองทัพอันที่ ๒ เป็นอันมาก บารมีของฝรั่งเศสได้เพิ่มพูนขึ้นอย่างสูงในฐานะที่เป็นหัวใจของชาติพันธมิตร ทั้งที่เยอรมันได้ทุ่มเทเพื่อเอา

ชัยชนะครั้งนี้มากมาย

ท่านจอมพลจอร์จ แมททัสนาม ได้ออกคำสั่งไป
ชมเชยทหารในกองทัพบกที่ ๒ ของนายพลเปแตงเมื่อวันที่ ๑๑
มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ ว่า

“ท่านเป็นผู้ซึ่งใคร ๆ จะต้องยกย่องว่า เป็นผู้
เยอรมันมิให้เข้าประตูแห่งแวร์ดังได้”

และวันที่ ๑๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๖ จอมพลจอร์จ
แมททัสนามก็ออกประกาศชมเชยทหาร ที่รักษาย้อมแวร์ดัง
อีกว่า

“ทหารทั้งหลาย ณ เวิร์ดัง การต้านทานของท่าน
เป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่ง ชัยชนะของฝ่ายเราในขั้นต่อไปขึ้นอยู่กับ
การกระทำอันนี้ เพราะว่าการต้านทานที่เวิร์ดัง จะเป็นหน
ทางที่จะนำออกไปสู่ชัยชนะอย่างเด็ดขาดในส่วนของรวมของยุทธ
บริเวณทั้งหมด ”

ประธานาธิบดี ปวงกาเร แห่งฝรั่งเศส ได้กล่าว
ยกย่องการรบที่เวิร์ดังในเวลาต่อมาอีกว่า

“... การยุทธที่เวิร์ดังเป็นการยุทธอัน ใหญ่ยิ่งและน่า
ศรัทธาของหนทางที่จะนำชนชาติต่างๆ ไปสู่เสรีภาพและความ

เจริญในอนาคตของโกก...”

สรุปแล้วการยุทธการที่แวร์ดังนั้นประเทศสัมพันธมิตรและผู้เขียนประวัติศาสตร์แห่งสงครามเยอรมันว่าเหตุการณ์ที่แวร์ดัง จะเป็นศรีสง่าแก่ฝรั่งเศสตลอดกาล เพราะที่พลเมืองของฝรั่งเศสนับเป็นแสน ๆ คนได้อุทิศชีวิตของตนเป็นเดิมพันเข้าป้องกันดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์ของโลก ภาพการรบที่แวร์ดังจะเป็นภาพติดตามาตลอดหลังเวลาสงคราม เป็นภาพแห่งการแสดงความกล้าหาญอย่างสุดความสามารถของ ชาวฝรั่งเศส เป็นเครื่องแสดงบารมีและความเข้มแข็งของฝรั่งเศสที่จะมีและคงอยู่ชั่วนิรันดร์

ดังนั้นวีรบุรุษที่โลกจะลืมไม่ได้ในการรบนั้น ก็คือ จอมพลจอร์ฟ ผู้วางแผน แม่ทัพแห่งฝรั่งเศสและจอมพลเปแตงและพลเอกนีแวลด์ แม่ทัพผู้ป้องกันบ้อมแวร์ดังไว้ได้ในที่สุด

การรุกใหญ่ของพันธมิตรและมีชัยชนะที่แม่น้ำซอมม์

ดังได้กล่าวมาแล้วแต่ต้นปีว่า จอมพลจอร์ฟ แม่ทัพพันธมิตรต้องการที่จะรุกใหญ่ในปีนี้ โดยการที่จะเปิด

การโจมตีเยอรมันที่แม่น้ำซอมม์ ในต้นเดือนกรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ ขณะที่เยอรมันกำลังจะเปิดฉากการรบทางด้าน

ตะวันออกที่รัสเซียอยู่ แต่บังเอิญที่เยอรมันได้เปิดฉากการโจมตีฝรั่งเศสที่บ้อมแวร์ดังเสียก่อน ในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ อันเป็นระยะก่อนแผนรุกใหญ่ของพันธมิตรถึง ๔ เดือนเต็ม ๆ แม้พันธมิตรจะเป็นระที่จะต้องป้องกันบ้อมแวร์ดังก่อนก็จริง แต่การรบในแวร์ดังตอนต้น ๆ มีชัยชนะเหนือกว่าเยอรมันอยู่บ้างแล้ว แม้ศึกที่บ้อมแวร์ดังไม่ทันที่จะสิ้นสุด จอมพลจอร์ฟก็เปิดแผนการโจมตีเยอรมันที่แม่น้ำซอมม์ ตามแผนเดิมที่วางไว้ คือเปิดการตีในวันที่ ๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ ไปพร้อมกับการป้องกันบ้อมแวร์ดัง และได้ตีโต้และตั้งรับในแนวรบทั้งสองแนวจนตลอดถึงเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ และที่สุดพันธมิตรก็ชนะทั้ง ๒ แนว คือทั้งที่ป้องกันบ้อมแวร์ดัง และการตีโต้เยอรมันที่แม่น้ำซอมม์ อันนับว่าในปีที่ ๓ แห่งสงครามนั้น ประเทศพันธมิตรเป็นผู้มีชัยตลอดปี จึงนับว่าปี ค.ศ. ๑๙๑๖ เป็นที่ยิ่งใหญ่ของพันธมิตรอันจะนำทางไปสู่การชนะสงครามอันเกรียงไกรที่สุด

การทำจอมพลจอร์ฟ ต้องทำศึก ๒ ด้านในเวลาเดียว

กันตามแผนการณ์ที่วางไว้เดิมก่อนศึกแคว้ดงนั้น นับว่าเป็น การตัดสินใจที่กล้าหาญและเสี่ยงอันตรายอยู่มาก ไหนจะ ต้องส่งกำลังทหารไปบ้องกันแคว้ดง ไหนจะต้องส่งกำลังไป ตีเยอรมันตามแผนการณ์ที่วางไว้เดิม โดยไม่ยอมทั้งแผนนั้น นับว่าเป็นการเสี่ยงอันตรายพอดูต่อชัยชนะ หรือการพ่ายแพ้ ไปในตัว แต่นับว่าชะตาของจอมพลจอร์ฟ ดวงดาวกำลัง ชื่นเพราะทางฝ่ายเยอรมันก็คาดไม่ถึงว่าการที่ฝรั่งเศสได้บ้อง- กันศึกแคว้ดงอยู่อย่างทารุณโหดร้ายแล้วนั้น ยังมีแก้ไขไป เปิดศึกที่แม่น้ำซอมม์ได้ทันทั่วทั้งที่

ทั้ง ๆ ที่กำลังที่แม่น้ำซอมม์นั้น เยอรมันได้เตรียมการ ตั้งรับไว้เกือบ ๒ ปีแล้วก็ตาม แต่การเข้าตีแคว้ดงยังติดพัน อยู่ ทำให้เยอรมันตายใจ เชื่อว่าฝรั่งเศสจะยังไม่เปิดแนวรบด้าน นี้นทางที่เยอรมันก็ได้ข่าวล่วงหน้ามาก่อนเหมือนกันเมื่อฝรั่งเศส เปิดการรบที่ทางใต้ของแม่น้ำซอมม์ซึ่งเยอรมันมิได้คาดหมาย ไว้ก่อน และไม่มีกำลังหนุนอยู่จึงต้องเรียกกระดมกำลังทหาร ที่ไม่ติดพันการรบที่แคว้ดงมาช่วยบ้องกันโดยด่วน และเรียก ทหารทางแนวรบด้านตะวันออกกลับมา (ด้านตะวันออกคือด้าน รัสเซีย) ดังนั้นระหว่างวันที่ ๑-๓๓ กรกฎาคมที่ฝรั่งเศสเข้า

ตีแม่น้ำซอมน์ เยอรมันก็ได้ระดมทหารจากหน่วยต่าง ๆ มา
ได้รวม ๓๐ กองพลใหญ่ เพื่อต่อสู้กับกองทัพพันธมิตรทั้ง
มวลคือฝรั่งเศสและอังกฤษซึ่งเป็นแนวหน้า

การรบที่แม่น้ำซอมน์นี้ ประวัติศาสตร์ได้จารึกเป็น
ครั้งแรกว่า กองทัพอังกฤษซึ่งได้รับการตักเตือนให้หยุดยั้ง
จากพันธมิตรมาตลอดเวลา ๒ ปี ศษว่าตีแต่หินและพ่ายแพ้น
ได้ถูกเกียรติศักดิ์ของตนกลับคืนมาเป็นครั้งแรกคือ การรบที่แม่น้ำ
ซอมน์นี้เอง อังกฤษได้ทำการรบอย่างกล้าหาญ เคียงบ่า
เคียงไหล่กับฝรั่งเศสและสามารถร่วมกับฝรั่งเศสทำลายเยอรมัน
ได้มากมายพอดูคือ ในการรบที่แม่น้ำซอมน์เมื่อวันที่ ๓
กรกฎาคมจนถึงปลายเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ วันสิ้นสุด
ปีที่ ๓ แห่งสงคราม

แม้ว่าในการรบที่แม่น้ำซอมน์ นั้นจะยังไม่สามารถ
หักแนวของข้าศึกได้ตามแผนการณ์ ที่วางไว้ ติมก็ตามแต่ได้
ทำลายกองทัพเยอรมันให้เสียหายไปมากที่สุด อันเป็นประ
โยชน์แก่ทางยุทธศาสตร์อย่างมากมาย คือ ได้ทำให้กระบวน
การเพี้ยนถึงปีที่ ๔ แห่งสงคราม (ปี ค.ศ. ๑๙๑๗) ซึ่งกอง
ทัพเยอรมันได้ถอยร่นไป ติดแนวฮินเดนบูร์ก ในเดือน มีนาคม

ค.ศ. ๑๕๑๗ อันเป็นเวลาที่ยอรมันจะยอมรับสารภาพวันแห่งการพ่ายแพ้ที่จะเปิดขึ้นแล้ว

การรบที่แม่น้ำชอมนั้น เป็นที่รู้กันอยู่ว่า เป็นการรบขณะที่สงครามชิงบ้อมแคว่ดังยังไม่สิ้นสุด ดังนั้นการรบที่ขึ้นจึงเป็นการช่วยป้องกันบ้อมแคว่ดังไปในตัวอีกด้วย เยอรมันซึ่งได้เสียชีวิตทหารที่บ้อมแคว่ดังรวม ๖ แสนคนแล้ว ยังมาเสียชีวิตในการรบที่แม่น้ำชอมน้อีก ๕ แสนคน ยังต้องตกเป็นเชลยศึก ของ ฝรั่งเศสอีก หนึ่งแสนคน นับว่าเพียงการรบในปี ค.ศ. ๑๕๑๖ ปีที่ ๓ แห่งสงครามเยอรมันได้ตายรวม ๑ ล้านคนแล้ว นับว่าได้เป็นการสูญเสียกำลังทหารที่มากมายพอดู และยากแก่การที่จะซ่อมแซม เยอรมันต้องได้รับความอับอายขายหน้าแก่กองทัพอังกฤษผู้ที่ไม่มีความชำนาญในการรบ และเคยพ่ายแพ้มาตลอดเวลาจะเป็นเพียงลูกศิษย์ของฝรั่งเศส แต่เยอรมันต้องจำใจยอมรับการพ่ายแพ้จากอังกฤษในคราวนี้ด้วย

การพ่ายแพ้ในสงครามบ้อมแคว่ดัง และแม่น้ำ ชอมน์ได้นำความเสียพระทัยมาสู่พระเจ้าชาร์ลผู้นำทัพเยอรมัน ผู้มานับถือการรบด้วยตนเอง จนต้องเสด็จกลับไปสู่กรุงเบอร์ลิน

เพื่อปลุกใจทหาร และพลเมืองเยอรมันใหม่ให้เต็มใจ ทำสงครามไปจนถึงที่สุด โดยหวังว่า เยอรมันจะต้องมีชัยชนะในที่สุด เพราะความระส่ำระสายภายในเยอรมันได้เริ่มขึ้นแล้วในขณะนั้น

ปีที่ ๔ แห่งสงคราม (ค.ศ. ๑๙๑๓) รัสเซียเกิดปฏิวัติใหญ่

จอมพลจอร์ฟ พันจากตำแหน่งแม่ทัพ

จอมพล อินเดนบูร์ก เป็นผู้นำทัพเยอรมัน

ปี ค.ศ. ๑๙๑๓ นับจากที่พันธมิตรมีชัยชนะแก่เยอรมัน หลังจากแพ้แก่ฝรั่งเศสในปีที่แล้วมาแล้ว ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงในกองทัพเยอรมัน โดยพระเจ้าไกเซอร์ได้แต่งตั้ง จอมพล อินเดนบูร์ก จากเสนาธิการทัพสนามเลื่อนขึ้นเป็น จอมทัพเยอรมัน

ส่วนทางด้านพันธมิตรก็มีการเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่ เพื่อปรับปรุงตัวบุคคลที่ได้กว่าศึกษานานแล้วให้ได้ไปฝึกสอนบ้าง โดยเฉพาะจอมพลจอร์ฟ แม่ทัพฝรั่งเศสและแม่ทัพใหญ่พันธมิตรที่ได้กว่าศึกษามาตลอดเวลา ๓ ปีแล้ว ใน

ฐานะแม่ทัพสูงสุดของฝรั่งเศส (กองทัพอากาศตะวันออกในประเทศฝรั่งเศส) ได้ถูกแต่งตั้งประจำสภากองสงครามในฐานะที่ปรึกษาทางเทคนิคฝ่ายการทหารบกของรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวก (คำสั่งออกปลายปี ตั้งแต่ ๑๒-๑๓ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๖) และเพื่อทอดเกียรติและได้รับความเห็นชอบจากชาวฝรั่งเศสทั้งประเทศ ก็ได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นจอมทัพฝรั่งเศสในเวลาต่อมา ซึ่งเป็นการพ้นจากราชการสนาม

นีแวลล์เป็นแม่ทัพสนามแทน

นายพล.โอกนีแวลล์ ซึ่งมีชื่อเสียงมาจากการรบที่แวร์ดัง (เข้ารับตำแหน่งแม่ทัพที่ ๒ ที่แวร์ดังแทนนายพลเปแตง ในครั้งหลัง) ได้รับการแต่งตั้งเป็นแม่ทัพสนามแทน และในขณะนี้ปรากฏว่านายกล. รัฐมนตรีเยอรมันเบอร์มันน์-ฮอลล์เวก ได้ขอสงบศึกต่อพันธมิตร (โดยแจ้งแก่รัฐสภาไรชส์ตาร์กของเยอรมันเมื่อ ๑๒ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๖) โดยแจ้งผ่านประเทศเป็นกลางเพื่อส่งไปยังพันธมิตร แต่พันธมิตรเห็นว่า เป็นเล่ห์เหลี่ยมของเยอรมันทั้งที่มีอาวุธ อยู่พร้อม

และไม่เป็นการยอมแพ้อย่างสุจริตใจจึงตอบปฏิเสธ (ปฏิเสธ ๓๐ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๖) ว่า “จะไม่ยอมพิจารณาข้อเสนอ ครึ่งอันปราศจากความสุจริตใจและปราศจากประโยชน์”

ในปีนั้นทางกองบัญชาการสนามทัพพันธมิตร ได้พิจารณาแผนการรุกรานใหญ่ของพันธมิตร ในปี ค.ศ. ๑๙๑๗ นี้ใหม่อีก (โดยการตกลงจากที่ประชุมทัพพันธมิตรที่ซังติลีย เมื่อวันที่ ๑๕-๑๖ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๖)

การรุกรานครั้งนี้จะเป็นการรุกรานใหญ่ทั่วทุกด้าน ด้วยกำลังทั้งหมดที่มีอยู่ของประเทศพันธมิตรทั้งหลายโดยไม่เปิดโอกาสให้เยอรมันซึ่งทำการเสียก่อนคืบปีทีแล้ว (ดังที่พันธมิตรจะเปิดศึกที่แม่น้ำซอมม์ แต่เยอรมันเปิดศึกที่บอมแบร์วตั้งเสียก่อน)

จอมพลจอร์ฟ แม่ทัพพันธมิตร ก่อนที่จะพันวรา การสนาม ได้วางแผนการโจมตีใหญ่ในปี ค.ศ. ๑๙๑๗ ไว้ ดังนี้และได้สั่งแม่ทัพใหญ่ต่าง ๆ แล้วคือ

ความมุ่งหมายในการที่จะรุกรานนี้คือ การทำลาย เยอรมันทางด้านตะวันตก ด้วยการบุกใหญ่ ๒ ชั้นคือ

๑. ชินหัทธเนศวร

๒. ชินชยาการดีอย่างรุนแรง เมื่อหัทธเนศวรสำเร็จแล้ว เพื่อตีให้ข้าศึกกระจัดกระจายไป

ส่วนนายพลเอกนีแวลด์ ซึ่งเข้ารับตำแหน่งแม่ทัพสนามแทนจอมพลจอร์ฟ (เมื่อ ๑๖ ธันวาคมค.ศ. ๑๙๑๗) นั้นก็เห็นควรดำเนินตามแผนจอมพลจอร์ฟ ซึ่งขณะนั้นเป็นประมุขของกองทัพฝรั่งเศสไปแล้ว แต่ได้เปลี่ยนแผนสำคัญบางประการคือ แผนจอมพลจอร์ฟต้องการ โจมตีข้าที่แม่น้ำซอมม์อีก แล้วหัทธเนศวรไปทางด้านนั้น แต่นายพลนีแวลด์เห็นว่าจะเป็นการเปลืองกำลังมาก และอาจจะหวังผลไม่ได้เท่าที่ควร จึงให้ย้ายเป็นการเข้าตีที่แม่น้ำเอนด์ การเข้าตีนั้นจะใช้กองทัพฝรั่งเศสโดยเฉพาะ และจะให้กองทัพอังกฤษเข้าผลัดเปลี่ยนบางตอนในภายหลัง ส่วนในขั้นต้นนี้ให้กองทัพภาคเหนือของฝรั่งเศสและกองทัพอังกฤษ รุกไว้ทางเหนือเพื่อตรึงข้าศึกไว้ก่อน

ในปีนี้กองทัพอังกฤษได้แต่งตั้งจอมพล เฮกส์ (ผู้ช่วยของจอมพล.ฟร้น คนเดิม) เป็นแม่ทัพอังกฤษในการรบในประเทศฝรั่งเศส และให้อยู่ใต้อำนาจของนายพลเอกนีแวลด์

แห่งกองทัพฝรั่งเศส (ตามข้อตกลงการประชุมระหว่างรัฐบาล
ที่เมืองกาเลส์ เมื่อ ๑๗-๒๗ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๑๗) เฉพาะ
ในการรบเท่านั้น ส่วนวิธีปฏิบัติภายใต้กรมกองทหารอังกฤษ
ยังเป็นอำนาจของแม่ทัพอังกฤษตามเดิม

ถอยติดแนวฮินเดนบูร์ก

ระหว่างที่ฝ่ายฝรั่งเศส กำลัง ประชุมจัดทัพ ร่วมกันอยู่
ระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศส ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๑๗
นั้น ก็ปรากฏการณ์โดย ฝ่ายพันธมิตรมิได้คาดหมายขึ้น
เยอรมันได้ถอยกำลังออกจากทางด้านแม่น้ำอ็องเกรอ ได้ถอย
ออกจากที่มั่น อย่างแข็งแรง ซึ่งตนได้ยึด มาไว้ ๖ เดือนเศษ
และยังถอยต่อไปอีกในวันที่ ๑๗ มีนาคม ตลอดแนวรบตั้งแต่
อวราตจนถึงเวล์ยบนฝั่งแม่น้ำเอนส์ เพื่อทำให้แนวรบเป็นรูป
โค้งใหญ่ ซึ่งฝ่ายเยอรมันกล่าวว่า เป็นกลยุทธ์อันล้ำเลิศของ
จอมทัพฮินเดนบูร์ก ผู้นำเยอรมันคนใหม่ ที่จะร่นแนวรบให้
สั้นเข้า และเป็นการตัดประโยชน์ที่ทัพพันธมิตรจะรุกใหญ่

การถอยของเยอรมัน ได้ทำให้ฝรั่งเศสได้เนื้อที่คืน
มาโดยมิได้ทำการรบ แต่เมืองต่างๆ ที่เยอรมันได้ถอยออก

ไปและทิ้งไว้ให้ ฝรั่งเศส นั้นได้ถูก ทำลายโดยสิ้นเชิง ก่อนถอย
 หมดแล้ว มีการเผาครต่าง ๆ ของฝรั่งเศสอันรุ่งโรจน์มา
 ช้านานไหม้เป็นจุลมหาจุล การวางระเบิดตึกกองทัพบกพันธมิตร
 การโค่นต้นไม้ขวางทาง และการทำลายทางรถไฟ หมู่บ้าน
 ต่าง ๆ ถูกทำลายราบเรียบหมด ฝรั่งเศส คงยึดได้แต่แผ่นดิน
 ที่ว่างเปล่าเท่านั้น ตึกกรมบ้านช่องได้วางกองอยู่บนดินหมด
 เพื่อคืนให้ฝรั่งเศส ผู้คนถูกจับไปเป็นเชลย นับว่าเป็นการ
 ถอยแบบยุทธศาสตร์โดยแท้ ที่ไม่มีร่องรอยเหลือไว้ให้เป็น
 ประโยชน์แก่ทัพพันธมิตรเลย เยอรมันได้มาตั้งแนวรบใหม่
 เรียกว่า “แนวฮินเดนบูร์ก” อันเป็นการเริ่มแนวตั้งต้นที่เมือง
 ฮาร์ราตจนถึงฝั่งแม่น้ำเอนส์ อันเป็นแนวที่มั่นคงและแข็งแรง
 จริง ๆ เยอรมันเรียกแนวใหม่นี้ว่าแนว “ซิกฟรีด” ซึ่งทัพ
 พันมิตรก็ช่วยโอกาสนี้รุกไล่ตามไปเท่าที่จะทำได้

แต่ฝรั่งเศส ก็ถือว่า การ ถอย ครั้นนี้ เป็นการ ถอยหลัง
 จากการปราชัยที่แม่น้ำซอมม์และบัสแมร์ไว้แล้ว อัน
 เป็นการ ยอมรับใน ความ สามารถและ กำลังที่เหนือกว่า ของ
 พันมิตรนั่นเอง

รัสเซียเกิดปฏิวัติ พระเจ้าซาร์สละราชสมบัติ

เป็นมหันตการณ์หลายอย่างที่เกิดขึ้นแก่พันธมิตร คือ กองทัพปฏิวัติของรัสเซียโดยเครนสกี ยึดอำนาจในรัสเซีย ได้และบังคับให้พระเจ้าซาร์แห่งรัสเซีย แม่ทัพสูงสุดของ รัสเซียสละราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ และต่อมาในวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ปีเดียวกันนั้นเลนินก็ปฏิวัติ ยึดอำนาจจากเครนสกี และยอมแพ้แก่เยอรมันทันทีอัน นับว่า พันมิตรได้เสียเพื่อนคู่ใจ ในการรบไปแล้วหนึ่งประเทศ แต่ก็ยังโชคดีที่บทที่ ๕ แห่งสงครามนี้ที่อเมริกาได้ตัดสินใจมาช่วยสงครามเข้าข้างพันธมิตร แม้จะเพิ่งเป็นการเริ่มต้น ที่พันธมิตรจะมีดวงไม้ตีในปีที่ ๕ แห่งสงครามเพราะการสูญเสียรัสเซียไปก็ตาม แต่การเริ่มต้นของอเมริกาก็จะนำไปให้ พันมิตรชนะสงครามตอนอวสานที่สุดในที่สุด

การเข้าตีแนวฮินแดนบูรกอแม้น้ำเอนส์

แม้เยอรมัน จะถอยก่อน ที่กองทัพใหญ่ พันมิตรจะ เข้าตีก็ตาม ฝรั่งเศสก็ไม่ลังเลได้เตรียมการเข้าตีแนวฮินแดน

บุรุษโดยตรงทันที กำลังที่จะใช้ในการบุกครั้งใหญ่นี้ จะใช้กำลังทหารรวม ๑,๕๐๐,๐๐๐ คน คือแบ่งเข้าตีเป็น ๒ กองทัพใหญ่ และมีอีก ๒ กองทัพเป็นกองอำพันนุญ ระดมอาวุธทัมทงหมดเข้าตีคือปืนใหญ่ ๗๕ รวม ๑,๘๐๐ กระบอก ปืนใหญ่หนัก ๑,๗๐๐ กระบอก ปืนใหญ่สนามพลาว์อีก ๑,๖๕๐ กระบอก กระสุนปืนใหญ่ ๘๕ จำนวน ๒๔ ล้านนัด และกระสุนปืนใหญ่หนักรวม ๕ ล้านนัด

นับว่าเป็นการเตรียมปืนและกระสุนครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดของฝรั่งเศสนับแต่เกิดสงครามมาทีเดียว การเตรียมการและการบุกครั้งนี้เป็นครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดและเป็นเติมพันชีวิตของนายพลเอ็กซีเวลล์ แม่ทัพสนามคนใหม่ด้วย การรุกรได้เริ่มแต่ ๘ เมษายน ถึง ๒๐ พฤษภาคม ทุกแนวทั้งอังกฤษและฝรั่งเศส

สรุปผลการรบปรากฏว่าได้ผลไม่พอเท่าที่ คาดคะเนตามแผนการณ์ คือได้ผลจากวันที่ ๘ เมษายน ถึง ๑๐ พฤษภาคม กองทัพอังกฤษและฝรั่งเศสจับเชลยเยอรมันได้ ๕๐,๐๐๐ คนได้ปืนใหญ่ ๕๕๐ กระบอก และเป็นกลหนัก ๑,๐๐๐ กระบอก และกองพลต่างๆ ของเยอรมันได้บ่นซ้ำ

และเสียหายไปตาม ๆ กันก็ตาม

แต่การณ์กลับปรากฏว่าการรบครั้งนี้ได้รับการตำหนิติเตียนจากประชาชนชาวฝรั่งเศสมากมาย กล่าวหาว่ากองทัพบกโดยการนำของนายพลนิเวลล์นั้น ได้นำความพินาศสูญหายมาสู่ประเทศฝรั่งเศสอย่างมากมาด้วยการรุกใหญ่และกว้างขวางเกินไป สร้างความฝันมากกว่าความเป็นจริง โดยมีได้คำนวณแผนให้รอบคอบ ประชาชนที่รักสงบได้เรียกร้องให้เลิกสงครามซึ่งรัฐบาล กล่าวหาว่าเป็น พวกบัณฑิตบุลจากเยอรมัน ประกอบ ด้วยการปฏิบัติการ ของ คณะทหาร ปฏิวัติรัสเซีย ๑ กองพลน้อยที่มาช่วยรบในฝรั่งเศส ประจำอยู่แนวบ้อมเมืองแรงส์ ได้ชักชวนให้ทหารฝรั่งเศสละทิ้งสนามรบ ก่อการกำเริบ เป็นทหารไม่มีวินัยและในที่สุดเมื่อเยอรมันทราบข่าวนี้เข้าจึงเข้าตีทหารฝรั่งเศสละทิ้งสนามรบ ก่อการกำเริบเป็นทหารไม่มีวินัยและในที่สุดเมื่อเยอรมันทราบข่าวนี้เข้าจึงเข้าตี ทหารฝรั่งเศสที่แม่น้ำเฮนส์อย่างรุนแรง เป็นเวลา ๓ เดือนต่อมาในขณะที่เกิดยุ่ง ๆ ภายในประเทศฝรั่งเศส

จอมพลเปแตง เป็นแม่ทัพสนาม

ในระยะ ทวิกฤตการณ์ ทางการเมือง กำลังปั่นป่วน

ด้วยมีผู้ปล่อยข่าวให้ ฝรั่งเศส ยอมแพ้สงครามและทหารได้พากันละทิ้งแนวรบ ภายหลังจากการรบที่แม่น้ำเอนส์ของแม่ทัพสนาม นายพลนีแวลด์ระหว่างวันที่ ๓๐ เมษายนถึง ๒๐ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ แล้ว จอมพล เปแตง ได้เข้ามาครอบงำสถานการณ์แห่งกองทัพอังกฤษในสนามทันทีโดยย้ายนายพลเอกนีแวลด์ไปมีหน้าที่ทางอื่น

จอมพลเปแตง ได้ปฏิบัติความเป็นอยู่ของกองทัพนามโดยด่วน โดยพยายามเอาใจใส่ทุกข์ของทหารภายในสนามโดยด่วนทั้งร่างกายและจิตใจ พยายามผลักดันเปลี่ยนทหารที่ผ่านการรบมานาน ให้ไปพักผ่อนเพื่อให้หายคลายคิดถึงบ้านให้ได้พักก่อนที่จะได้มีคำสั่งให้กลับมาสู้สนามรบอีก ความเอาใจใส่ปรับปรุงกองทหารของนายพลเอกเปแตงนั้นนับว่าเป็นการช่วยกองทัพ สถานการณ์ ทางทหารของฝรั่งเศส ซึ่งกำลังทรุดและ จะยอมแพ้อยู่แล้ว ให้กลับทำการ ต่อไปจนประสพชัยชนะในที่สุด

คุณงามความดีของนายพลเปแตง จึงกล่าวกันว่า เป็นผู้ปลุกขวัญให้ฝรั่งเศสยังมีกำลังใจต่อสู้เสมอเพราะการที่นักการเมืองจะสั่งให้สู้ที่รัฐสภา แต่ทหารในแนวรบกลับ

จะทิ้งสนามรบและยอมแพ้นักการเมือง ก็ไม่อาจช่วยชาติให้พ้นจากความหายนะไปได้ไม่ ดังนั้นการแก้ไขให้ทหารต่อสู้และทำการรบเพื่อประเทศชาติต่อไป คือให้ทหารมีจิตใจที่จะรบ มีความเป็นอยู่ดีมีอาหารพอเพียง และพวกแนวหลังของทหารคือพ่อแม่บิดามารดา มีความสุขเพียงพอด้วย การช่วยเหลือของนักการเมืองก็สามารถสร้างกำลังใจให้ทหารพร้อมที่จะรบต่อไปได้

ด้วยความสามารถของจอมพลเปแตง ทักษะของฝรั่งเศสจึงฟื้นตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว ทหารชาวฝรั่งเศสพร้อมที่จะสู้ตายเพื่อปิตุภูมิของตนต่อไป โดยมีจอมพลเปแตงเป็นผู้นำ

เนื่องจากการล้มเหลวในการรบ ของนายพลนีแวลต์ มาแล้วนั้น วงการทหารชั้นสูงของฝรั่งเศสจึงมีความเห็น ว่า “ให้เลื่อนการยุทธเพื่อเอาชนะอย่างเด็ดขาดไว้ก่อน”ชั่วคราว ทั้งนี้เพื่อบรรวมกำลังให้แข็งแรงเพียงพอเสียก่อน ประกอบกับกองทัพพันธมิตรคือรัสเซียกำลังจะล้มละลายอยู่แล้ว แนวรบด้านตะวันตกแม้จะกำกวมกันแต่เพื่อความมั่งคั่งชนะอย่างแน่นอนควรที่จะรอกำลังใหญ่จากอเมริกาที่กำลังจะ

เข้ามาช่วยพันธมิตร ด้วยกำลังอันมากพอได้เดินทางมาถึง
ฝรั่งเศสเสียก่อนจึงค่อยพิจารณาแผนการรุกใหญ่อีกครั้งหนึ่ง
ส่วนในระหว่างที่รอกำลังอเมริกัน ให้พยายามตัด
กำลังข้าศึกโดยการใช้อำนาจให้น้อยที่สุด

จอมพลฟอช เป็นประธานสภาสงคราม ร่วมของพันธมิตร

นับว่าเป็นเรื่องที่แปลกประหลาดอยู่บ้าง ที่การทำสงคราม
มาแล้ว จวนจะสิ้นปีที่ ๔ แห่งสงคราม แต่กองทัพพันธมิตรทั้ง หลาย คือ อังกฤษและ ฝรั่งเศส ก็ยังไม่ยอมรวมมอบ
อำนาจการบังคับบัญชาทหารทั้งหลายอยู่ภายใต้บังคับบัญชา
คนเดียวกัน แม้จะมีการตกลงมาก่อนหน้านั้น ๒-๓ ครั้งแล้ว
ก็เพียงแต่ร่วมรบกันยังไม่มอบอำนาจการบังคับบัญชา ให้แก่
แม่ทัพพันธมิตรอย่างเด็ดขาด ทั้งนี้เพราะอังกฤษประเทศเดียว
ที่ไม่ยอมให้แม่ทัพพันธมิตรมีอำนาจเต็ม จึงทำให้สถานการณ์
การรบร่วมเป็นไปด้วยความยากลำบาก ไม่เป็นสมาน
ฉันที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งตรงกันข้ามกับเยอรมันที่มอบ
อำนาจการบังคับบัญชาของทัพพันธมิตรทั้งหลายของเยอรมัน

ให้แก่จอมพลฮินเดนบวร์กแต่เพียงคนเดียว เพราะต่างฝ่ายต่าง
รบกันเอง ที่ทัพพันธมิตรได้สูญเสียยังความปราชัยอย่างมาก
ภายใน ๒ ปีแรกแห่งสงครามและปีที่ ๕ ของสงครามซึ่งประวัติ
ศาสตร์ตอนนี้ได้เป็นบทเรียนแก่ประเทศพันธมิตร ทั้งหลาย
ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นอย่างดี

เพื่อจัดความไม่เป็นปึกแผ่น ให้สูญไป ประเทศ
พันธมิตรทั้งหลายได้เปิดประชุมกันที่กรุงปารีสประเทศฝรั่งเศส
เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ ผลแห่งการประชุม
ได้ลงมติให้จัดตั้งสภาสงคราม ระหว่าง ประเทศพันธมิตร ขึ้น
เพื่อประสานการปฏิบัติการทางการเมืองและการทหารขึ้น ให้
เป็นปึกแผ่น สำนักงานของสภาสงครามตั้งอยู่ที่เมืองแวร์
ซาย โดยมีบุคคลสำคัญเป็นสมาชิกประจำสภาสงครามคือ
จอมพลฟ็อช แห่งฝรั่งเศส (ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งเป็นแม่
ทัพพันธมิตรอย่างแท้จริงก็เมื่อก่อนสงครามสงบเพียง ๘ เดือน)
ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธาน สภาสงคราม ประกอบด้วยประ
ธานาธิบดีวิลสัน แห่งสหรัฐอเมริกา และนายพลกาเดอรันา
แม่ทัพใหญ่ประเทศอิตาลี

ทั้งนี้เป็นการหลักการขั้นแรก ๆ ก่อน ยังไม่ตกลง

อย่างเด็ดขาดที่จะมอบอำนาจการบังคับบัญชาให้ แม่ทัพพันธมิตรทั้งหมด เพื่อจะตกลงกันจริงจังได้เมื่อหลังการประชุมนี้ผ่านไปแล้ว ๕ เดือน คือภายหลังจากที่เยอรมันได้ทำการ รุกใหญ่เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ จึงยอมรับอำนาจจอมพลฟอช เป็นแม่ทัพของพันธมิตรและมีอำนาจสั่งการแก่ทหารของกองทัพทุกประเทศอย่างแท้จริง (คือได้ตกลงกันเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ หลังจากที่ยุโรป รุกใหญ่เมื่อ ๒๑ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ ประธานาธิบดี ฝรังเศส และนายกรัฐมนตรีอังกฤษได้เรียกประชุมที่เมือง ดูลลันด์ ยอมมอบอำนาจการบังคับบัญชาทหารทั้งหมด ให้จอมพลฟอช)

๓๔
บท ๕ ของสงครามจอมพลฟอชเป็นแม่ทัพพันธมิตร
เยอรมัน รุกใหญ่ และยอมแพ้ในปี ๑๙๑๘ อเมริกามา
ช่วยแล้ว

ปี ค.ศ. ๑๙๑๘ ปีที่ ๕ ของสงครามย่างเข้ามาแล้ว
พันธมิตรได้สูญเสียประเทศรัสเซีย โดยได้ยอมจำนนแก่ทัพ
เยอรมันแล้ว ฝรังเศสและทัพพันธมิตรทั้งมวลกำลังรอการ

ลำเลียงของทหารอเมริกาที่กำลังส่งกำลังขึ้นบกจากกระยะทวีป
อเมริกามายุโรปด้วยกระยะทางอันไกลแสนไกลเพื่อขึ้นบกที่ฝรั่งเศส
เศษนั้นยังไม่พร้อมที่จะเข้าสนามรบทันที เพราะจะต้องมา
พิจารณากันในเรื่องการจัดร่วมกัน และยุทธวิธีต่าง ๆ ที่ยังไม่
ชำนาญรวมตลอดจนการใช้อาวุธต่าง ๆ ซึ่งต้องรอให้นาย
พลเปแตง เป็นผู้ช่วยเหลือจัดทัพในเรื่องนี้อยู่จึงยังช่วยทัพ
พันธมิตรไม่ได้เต็มที่

ส่วนประชากรชาติเยอรมันนั้น ก็ได้พิจารณาแตก
แยกกันออกเป็นหลายฝ่าย ประชาชนเริ่มเบื่อหน่ายสงคราม
เนื่องจากการพ่ายแพ้อย่างบอบ ช้ำแนวรบด้านตะวันตกในปีที่
แล้ว (ค.ศ. ๑๙๑๗) ประชาชนเริ่มมีความเห็นว่า การที่
เยอรมันได้ชัยชนะในแนวรบด้านตะวันออก กับรัสเซียนั้นควร
จะพอใจได้แล้ว ส่วนกับแนวรบด้านตะวันตกกับประเทศตะวัน
ตกทั้งหมด อันมีอังกฤษและฝรั่งเศสนั้นควรจะหาทางตกลง
ปรานีปรานอมจะเป็นการเหมาะสมกับสถานะการณ์ของเยอรมัน
ทุกวันนี้ที่กำลังทรุดอยู่ ซึ่งรัฐบาลทางด้านอันมีรัฐมนตรี
ว่าการต่างประเทศ ม.ร. กุลยมนันท์ ก็มีความเห็นด้วย

แต่นายพลเฮกคูลเดนดอร์ฟ เสนาธิการกองทัพบก

และเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองทหาร ซึ่งมีความรักในลัทธิ
รวมดินแดนของอาณาเขต ไม่เห็นด้วยกลับเห็นว่าการกระทำ
การสงบศึกเช่นนั้นจะเป็นการสูญเสียเกียรติภูมิของชาติเยอรมัน
ซึ่งถือตัวว่าเป็นชาติอารยันและยิ่งใหญ่ นายพลเฮคเคิน
ดอร์ฟมีความเห็นว่าหากทำการรบให้แตกหักและมีชัยชนะใน
ด้านตะวันตกเมื่อไรก็ย่อมสามารถที่จะเพิ่มพูนกำลังใจ ให้แก่
ทหาร และเรียก ขวัญจาก พลเมืองทั้งชาติ กลับมา ได้เมื่อนั้น
และย่อมจะสามารถแก้ความระส่ำระสายภายในไป ในตัวอีก
ด้วย เพราะขณะนั้นรัสเซียก็พินาศไปแล้ว การช่วยเหลือของ
อเมริกันก็ยังห่างไกลควรจะเร่งบุกพันธมิตรเสียก่อนที่อเมริกา
จะส่งกำลังมาช่วยได้ทั้งหมด และก่อนที่ทัพอเมริกาจะมาเป็น
บีกแผ่นในยุโรป และต้องโฆษณาให้ประชาชนชาวเยอรมัน
ทั้งหมดได้รวมใจกันในการรบว่าการรบครั้งนี้ จะเป็นครั้งสุดท้าย
ที่จะนำความดำริ่มาสู่เยอรมันทั้งชาติ คือการกระทำ
การรบและโจมตีแนวตะวันตกอย่างเด็ดขาดนั่นเอง

การรุกใหญ่ของเยอรมัน จึงเริ่มรุกใหญ่ในปี ค.ศ.
๑๙๑๘ เริ่มขึ้นแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม เป็นต้นไป การรุกราน
จึงเป็นการรุกรานครั้งสุดท้าย ที่บริเวณ แม่น้ำซอมม์และแม่น้ำ

มานส์ และในที่สุดการรุกได้ต่อกันไปมากก็กระทำกันจน ถึง วันที่ ๑๕ ตุลาคม ประเทศพันธมิตรทั้งหลายก็หักแนวฮินเดน บวร์กได้ ในที่สุดเยอรมันก็ยอมแพ้ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ ในที่สุด (อเมริกันเพิ่งเข้าช่วยจริงจังในเดือน กันยายน)

การจัดทัพของจอมพลฟ็อช แม่ทัพพันธมิตรในการ ทำสงครามแตกหักกับเยอรมันในปีสุดท้ายของสงคราม เพียง วันที่ ๒๐ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ ฝ่ายพันธมิตรระดมกำลังต่อสู้ฝ่ายเยอรมันได้รวม ๑๗๒ กองพลใหญ่คือเป็น ของฝรั่งเศส ๘๘ กองพลใหญ่ ของอังกฤษ ๕๘ กองพลใหญ่ ของปอร์ตูเกส ๒ กองพลใหญ่ และของทัพเบลเยียม ๑๒ กองพลใหญ่

ทหาร ๖ ล้านคนรบกัน ๒๓๕ วัน

ส่วนทัพเยอรมันของจอมพลฮินเดนบวร์กนั้นประมาณว่ามีกำลังราว ๑๘๐ กองพลใหญ่ การรบครั้งนี้ของจอมพลฟ็อช แม่ทัพพันธมิตรกล่าวว่าเป็นการรบที่ยิ่งใหญ่ที่สุดใน ประวัติศาสตร์ เพราะเป็นการสงครามที่รบกันโดยไม่ต้องมีการหยุดพักเป็นเวลานานถึง ๒๓๕ วัน คือแต่วันที่เยอรมันเริ่มบุกใน

๒๐๘ ๓๒ ขอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ
วันที่ ๒๑ มีนาคม จนถึงวันที่เยอรมันยอมแพ้ในวันที่ ๑๑
พฤศจิกายน

การรบครั้ง^๕นี้ได้ใช้กำลังทหารทั้ง ๒ ฝ่ายเข้าทำการ
รบกันรวม ๖,๐๐๐,๐๐๐ ล้านคน ในพื้นที่ที่ต้องรบกันเป็น
แนวกว้างกว่า ๔๐๐ กม.

เยอรมันเริ่มรู้ว่าแพ้ในเดือนสิงหาคม

จอมพลฟอน แม่ทัพใหญ่พันธมิตรได้มีโอกาสดู
ทัพของนายพลลูเดนดอร์ฟ และจอมพลฮินเดนบูร์กอย่างเต็มที่
ในเดือนสิงหาคม และทัพเยอรมันเริ่มเรววนและถอยเป็น
การใหญ่ และเป็นระยะเริ่มแรกที่กองทัพอเมริกันจะเริ่มเข้า
รบอย่างจริงจังเพื่อมีส่วนในชัยชนะในครั้งนี้และเพียงวันที่ ๒๕
กันยายน ทัพของจอมพลฟอนรุกแนวรบอันกว้างใหญ่รวม
๔๐๐ กม. รุกได้เยอรมันไปจนเหลือเนื้อที่เพียง ๒๐๐ กม.
เท่านั้น และในวันที่ ๒๙ กันยายน ประเทศบุกเกรียพันธมิตร
ของเยอรมันก็ประกาศยอมแพ้

ต่อมาวันที่ ๓ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ ซึ่งเหลือเวลา
อีกไม่ถึงเดือนแล้วที่ กองทัพเยอรมันจะยอมแพ้อย่าง เด็ดขาด

ในมหาสงครามโลกครั้งที่๒-๒

๒๐๘

พระเจ้าชาร์แม็กที่พหุคตุงของเยอรมันก็ต้องสละราชสมบัติด้วยความประสงค์ของประชาชนที่ต้องการให้เยอรมันเลิกสงคราม โดยการปฏิวัติของกองทัพเรือที่ต้องการเลิกสงคราม

และก่อนที่พระเจ้าไกเซอร์ จะสละราชสมบัติเพียงไม่กี่วัน คือเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม รัฐบาลเยอรมันก็บังคับให้นายพลลูเดนดอร์ฟและทัพลนาม ออกจากตำแหน่งเพื่อบังคับให้เยอรมันยอมแพ้เพื่อที่จะได้ทำสัญญาสงบศึกกับ พันธมิตรได้

จอมพลฟลอชบังคับให้แพ้อย่างเด็ดขาด

ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ก่อนที่คณะกรรมการสงบศึกของสภาสงครามจะได้ร่างข้อตกลงสงบศึกกับเยอรมันตามคำสั่งของท่านแม่ทัพใหญ่ในฐานะประธานสภาสงคราม ร่วมของพันธมิตร เพื่อจัดทำสัญญาแวร์ซาย ท่านแม่ทัพใหญ่ก็สั่งให้ระดมกำลังโจมตีขึ้นเด็ดขาดอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เยอรมันยอมแพ้อย่างราบคาบ โดยไม่มีเงื่อนไขแต่ประการใด เพื่อต้องการให้เยอรมันเป็นผู้แพ้อย่างจริง ๆ

เช้าตรู่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ ก็เป็นที่
ยอมรับกันว่าเยอรมันแพ้อย่างราบคาบจริง ๆ ที่มันหรือแนว
ต้านทานทั้งหลายของเยอรมันถูกกองทัพพันธมิตรพังหมดทัพ
เยอรมันถอยทัพไปทุกแนวรบ

รุ่งขึ้นวันที่ ๖ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ วิททุเยอรมัน
ก็ประกาศว่าจะส่งผู้แทนเจรจาสงบศึกจากกรุงเบอร์ลินมายัง
แนวรบด้านตะวันตก และได้มาปรากฏตัวต่อหน้าจอมพล
ฟ็อลซ์ แม่ทัพใหญ่เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน เวลา ๘.๐๐ น.
ท่านแม่ทัพใหญ่จอมพลฟ็อลซ์ ได้กำหนดเงื่อนไขแก่ผู้แทน
เยอรมันให้ยอมแพ้ อย่างเด็ดขาด และให้นำคำตอบมายังกอง
ทัพพันธมิตรภายในเวลา ๑๒ ช.ม. คือขีดเส้นตายเพียงวันที่
๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ เวลา ๑๑.๐๐ น.

ระหว่างที่กำลังเจรจาสงบศึกอยู่นี้ ท่านแม่ทัพใหญ่
ได้ออกคำสั่งทัพสนาม เป็นครั้งสุดท้ายว่า

เยอรมันที่ได้ระส่ำระสายลงเพราะการเข้าตี
ของเรา บัดนี้ได้ถอยไปทั้งตลอดแนวรบแล้ว สัม-
พันธมิตรจำต้องดำเนินการต่อไป และข้าพเจ้าขอ
ร้องให้บรรดาท่านแม่ทัพทั้งหลายจงปฏิบัติการต่อไป

อย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ได้ผลเป็นที่แน่นอนและ
เด็ดขาด”

ในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ทักษิณอมิตรก็รุดทุกทิศทุก
ทาง เคลื่อนที่ไปตามแนวรบอันกว้างใหญ่รวม ๔๐๐ กม.
ไปในทิศทางกรุงบรัสเซลส์ เมืองหลวงของเบลเยียมซึ่ง
เยอรมันยึดอยู่ และตีเมืองเลมองเพื่อตลบมายังแนวแม่น้ำเมิส
ตอนล่าง และกองทัพสุดท้ายคือกองทัพนายพลเอกกาสแตล-
โน กำลังรอเวลาที่จะพุ่งเข้าไปในเมืองเมตซ์และลำนัซาร์
เพื่อจับกองทัพเยอรมันซึ่งกำลังแตกพ่ายไว้ให้หมดทุกคน

เพื่อมิต้องรอเวลาพิณาศ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ.
๑๙๑๘ เวลา ๔.๐๐ น. ก่อนเวลาคำขาดของแม่ทัพใหญ่ถึง
๕ ช.ม. ผู้แทนฝ่ายเยอรมัน อันมีนายพลเอก เวย์กิง และ
พลเรือเอก เวมิสต์ ผู้แทนฝ่ายเยอรมันก็มาปรากฏตัวที่กอง
บัญชาการทัณฑิณอมิตร และตกลงยอมรับในเงื่อนไขสัญญา
สงบศึกและเซ็นรับการยอมแพ้ด้วยดีทุกประการ ต่อหน้า
จอมพลฟอช แม่ทัพใหญ่ฝ่ายพันธมิตรผู้ลงนามแทนประเทศ
พันธมิตรทั้งมวล

จอมพลฟอสปราศรัยในชัยชนะ

ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ อันเป็นวันแรกหลังจากได้ทำสงครามมา ๕ ปี ๒ เดือนเศษ จากที่ทำการรบกันมาในครั้งหลังที่สิ้นสุดติดต่อกันมาเป็นเวลา ๒๓๕ วัน รบกันกว่า ๑๐๐ ครั้ง ในพื้นที่ ๕๐๐ ก.ม. โดยกำลังพลรบกว่า ๖ ล้านคน ต่างฝ่ายได้เสียชีวิตและบาดเจ็บของทหารหาญไปฝ่ายละมาก ๆ อันนับได้ว่าเป็นชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ที่สุด และเป็นวันเปิดฉากสงครามโลกครั้งที่ ๑ ดังนั้น ท่านแม่ทัพใหญ่จอมพลฟอส ได้กล่าวคำปราศรัยสดุดีทหารหาญของพันธมิตรทุกชาติอย่างพากพุมใจอย่างยิ่งว่า

“นายทหาร, นายสิบ และพลทหารแห่งกองทัพบกพันธมิตรทั้งหลาย ท่านได้หยดยิงข้าศึกลงได้โดยเด็ดขาด หลังจากเข้าตีข้าศึกด้วยความเชื่อมั่น ด้วยความเข้มแข็งอย่างมิได้ท้อถอยมาเป็นเวลาแรม ๆ เดือน ”

“ท่านทั้งหลาย ท่านเป็นผู้ที่ได้ชัยชนะในการหยดยิงใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ ได้กอบกู้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สุดคือ อิสระภาพของโลก”

ท่านแม่ทัพใหญ่ได้จบคำปราศรัยในที่สุดว่า
 “...ขอให้ท่านได้มีความพอกพูนใจ ท่านได้
 ประคับรงของท่านด้วยเกียรติคุณ อันไม่มีวันจะ
 เสื่อมคลาย อนุชนรุ่นหลังจะมีความสำนึกในบุญ-
 คุณของท่านอยู่ตลอดกาล...”

ในที่สุดสงครามโลกครั้งที่ ๑ ซึ่งต้องรบกันด้วย
 เลือดเนื้อและชีวิตตลอดเวลา ๕๐ เดือนเศษ ก็ได้ผ่านไปด้วย
 การเสียชีวิตมนุษย์กว่า ๘ ล้านคน และบาดเจ็บ ๓๐ ล้านคน
 ต่อจำนวนทหารทุกประเทศ และทุกฝ่ายที่ระดมกันมาทำการ
 สงครามกว่า ๖๖ ล้านคน

ฝรั่งเศสเป็นชาติแนวหน้าชาติเดียว ที่ต้องพินาศเสีย
 หายและยับเยินที่สุด ต้อ เสียชีวิตทหารไปช ดิเดียวถึง ๑ ล้าน
 ๕ แสน คนบาดเจ็บทุพพลภาพอีกมากมาย เพื่อหลังเลือดบ้อง
 กันประเทศดินแดนและรักษาสีธงภาพของชาติ และของโลก
 ให้คงไว้ชั่วกาลนาน ที่นั่นนับว่าเป็นชัยชนะของทหารหาญ
 ทุกคน โดยเฉพาะจอมพลผู้ยิ่งใหญ่ทั้ง ๓ ของฝรั่งเศสชาติ
 ฝรั่งเศสทั้งช ดิจะไม่มีวันลืมเขา และโลกทั้งโลกเป็นหนี้บุญ
 คุณเขาอยู่ตลอดเวลาที่ผ่านมา คือ

จอมพลฟ็อซ แม่ทัพพันธมิตรคนหลังที่สุด และแม่ทัพสนามของฝรั่งเศสที่ได้แสดงความสามารถ ความกล้าหาญในการนำทัพ และอำนวยความสะดวกจนสามารถทำให้กองทัพเยอรมันยอมแพ้และเป็นต้นเหตุให้พระเจ้าไกเซอร์ต้องเสวยราชบัลลังก์เพราะการพ่ายแพ้สงคราม และเป็นการยุติการปกครองด้วยระบอบภักตริย์ของเยอรมัน ซึ่งได้ปกครองประเทศเยอรมันด้วยระบอบนี้มานานนับเวลาเป็นพัน ๆ ปี

จอมพลจอร์ฟ แม่ทัพสนามใน ๒ ปีแรก ซึ่งท่านได้เป็นผู้นำทัพของฝรั่งเศส และเป็นแนวหน้าของพันธมิตรมาตลอดเวลา ๒ ปี ได้พาชาติฝรั่งเศสให้พ้นจากอันตรายในการรบอันยิ่งใหญ่และมีชัยชนะถึง ๒ ครั้ง คือการรบที่แม่น้ำมานส์ใน ค.ศ. ๑๙๑๔ และการป้องกันบ้อมแวร์ดังในปี ค.ศ. ๑๙๑๖

จอมพลเปแตง แม่ทัพผู้ชำนาญรบทั้งในยุทธศาสตร์และยุทธวิธี ผู้มีส่วนป้องกันบ้อมแวร์ดัง และเป็นผู้มีส่วนอันสำคัญที่สามารถปลุกปลอบใจทหารและประชาชนของฝรั่งเศสให้สามารถลุกขึ้นต่อสู้ต่อไปจนประสบชัยชนะในที่สุด ในฐานะแม่ทัพสนามซึ่งขณะมีท่านเข้ารับตำแหน่งนั้น กอง

ทหารฝรั่งเศสที่พัฒนามจะละทิ้งสนามรบอยู่แล้ว ด้วยความสามารถของท่านผู้นี้ ที่ได้ปลุกใจทหารหาญให้รักชาติและมาตุภูมิและยอมกลับเข้าต่อสู้ข้าศึกจนถึงที่สุด

ตลอดเวลาสงครามโลกครั้งที่ ๑ ประวัติศาสตร์ได้อุทิศหน้ากระดาษ สถิติคุณงามความดีของประเทนี้มากที่สุด ในการที่ประเทศฝรั่งเศส ได้รับใช้ประเทศพันธมิตรด้วยทุกสิ่งทุกอย่างจนสุดความสามารถ ได้รับความทุกข์ยากและลำบากอย่างแสนสาหัสมากกว่าชาติใด ๆ อันเป็นบันทึกที่แสดงถึงคุณงามความดีเกียรติคุณอันยิ่งใหญ่ ที่ประวัติศาสตร์ได้อุทิศให้แก่ฝรั่งเศสในสงครามโลกครั้งที่ ๑ มากมาย และจุดไฟที่สูงสุดในฐานะที่เป็นผู้นำ ในการรักษาอิสระภาพของโลกให้คงไว้ เกียรติประวัติของทหารหาญ และแม่ทัพของฝรั่งเศสทั้งมวล จึงได้รับการเชิดชูอย่างดียิ่งเยี่ยมที่สุด

ชีวิตทางการเมืองของจอมพลเปแตง

ในบรรดานักการทหารอันลือชื่อของฝรั่งเศสในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑ ทั้ง ๓ ท่านคือ จอมพลจอร์ฟ, จอมพลฟอช และจอมพลเปแตงนั้นปรากฏว่ามีเพียงจอมพลเปแตง

คนเดียว ที่ก้าวมามีชีวิตในทางการเมืองอีกโดยการเข้ารับใช้ชาติฝรั่งเศสในฐานะหัวหน้ารัฐบาลฝรั่งเศส เมื่อเยอรมันบุกกรุงปารีสได้สำเร็จและทหารฝรั่งเศสยอมแพ้ และรัฐบาลนายปอลเรโนต์ ได้ขอล่าถอยเมื่อระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ นักการเมืองทั้งหลายจึงได้เรียกร้องให้จอมพลเปแตง ทหารเก่าในสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาเป็นหัวหน้ารัฐบาลแทน และได้เซ็นสัญญายอมแพ้แก่เยอรมันในที่สุด

ส่วนจอมพลจอร์ฟและจอมพลฟองซ์ แม่ทัพพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้นปรากฏว่า ผู้ร่วมตายทั้งสองท่านที่ได้ร่วมกันรบกับเยอรมันมาเป็นเวลากว่า ๔ ปีเศษ และสามารถนำชัยชนะมาสู่ประเทศฝรั่งเศส ชื่อของนักการทหารอันยิ่งใหญ่ผู้ได้รับการทิดทูนว่า เป็นผู้ยิ่งใหญ่ และรักษาไว้ซึ่งอิสรภาพของชาวโลกทั้งมวล ทั้ง ๒ คนนั้นปรากฏต่อมาว่า ในบั้นปลายของชีวิตบุคคลที่ ๒ มีความคิดเห็นแตกแยกกันจนไม่สามารถจะเข้ากันได้ อันสาเหตุมาจากในครั้งหลังที่สุดที่จอมพลจอร์ฟ ในฐานะประมุขจอมทัพของฝรั่งเศสได้ส่งปลดจอมพลฟองซ์ ออกจากราชการ เพราะสุขภาพไม่สมบูรณ์ เมื่อสงครามครั้งที่ ๑ ผ่านพ้นไปแล้วนั่นเอง ซึ่งได้

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๑๗

ยังความเสียใจแก่จอมพลฟร็ช เป็นอย่างมาก และเป็นการ
เริ่มตั้งเค้าแห่งชีวิตที่บุคคลที่ ๒ ผู้ร่วมตาย จะแตกแยกกันจน
ถึงที่สุด ซึ่งได้ปรากฏเป็นความจริงในเวลาต่อมาว่า การ
แตกแยกของทั้ง ๒ จอมพลนี้ ได้กระทบกระเทือนไปยังส่วน
ตัวถึงครอบครัวยิ่งที่สุดในที่สุด แม้ท่านผู้หญิง ศรีภรรยาของท่าน
จอมพลทั้ง ๒ นี้ แม้เดินผ่านกันก็ไม่มองหน้ากัน

และแล้วการแตกแยกของทั้ง ๒ จอมพลนี้ ก็ถูกถาม
เข้าไปสู่ผู้รังสรรค์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการทหารรับใช้ชาติต่อ
มาจากท่านจอมพลทั้ง ๒ นี้ โดยต่างฝ่ายต่างหากกันว่าเป็นลูก
น้องของผู้ใกล้ชิดของจอมพลจอร์ฟ และจอมพลฟร็ช อัน
เป็นสาเหตุที่จะนำความแตกแยกมาสู่กองทัพ คือการกีดกันใน
การที่จะบรรจุเข้ารับตำแหน่งแม่ทัพ และผู้บังคับบัญชาชั้นสูง
ในกองทัพฝรั่งเศส และนี่เป็นสาเหตุอันหนึ่งซึ่งผู้กล่าวกันว่า
เพราะแก่งแย่งแข่งขัน การกีดกันกันโดยเหตุอันไร้สาระนี้เอง
กระทำให้กองทัพฝรั่งเศสอ่อนแอ และต้องยอมแพ้ในสงคราม
โลกครั้งที่ ๒ ทันทีที่สงครามเกิดขึ้น และได้ผูกพันมาถึงจอม
พลเปแตง ซึ่งเข้ารับตำแหน่งหัวหน้ารัฐบาลในยามยากและ
ยอมสงบศึกนั้น ต้องมีโทษจำคุกตลอดชีวิตในเวลาต่อมา

เพราะฐานยอมแพ้แก่เยอรมัน เนื่องมาจากไม่ยอมสู้ของพวกทหารดังกล่าวแล้ว

ชีวิตการเป็นประธานาธิบดีของจอมพลเปแตง

พออย่างปีที่ ๒ ของสงครามโลกครั้งที่ ๒ คือใน ค.ศ. ๑๙๔๐ (พ.ศ. ๒๔๘๓) คือเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ เวลา ๐๔.๓๕ น. กองทัพของฮิตเลอร์ก็เข้าดราทัพข้ามพรมแดนฮอลันดา — เบลเยียม มุ่งไปยังกรุงปารีส ขารอยกับสงครามโลกครั้งที่ ๑ ๑๒ พฤษภาคม เยอรมันก็ทิ้งระเบิดสู่นครหลวงของฮอลันดาเป็นการใหญ่ ในวันเดียวกันนี้รัฐบาลฮอลันดาก็อพยพเข้ากรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ และในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม กองทัพฮอลันดาก็วางอาวุธยอมแพ้แก่เยอรมันจนสิ้นเชิง กองทัพฝรั่งเศสที่จะเดินทางไปช่วยฮอลันดาก็ถอยเข้าประเทศเบลเยียม พร้อมกับเยอรมันก็ระดมโจมตีทางอากาศ บัอมลิเชอของเบลเยียมและแนวบัอมมายโนต์ของฝรั่งเศสของกองทัพเบลเยียมและฝรั่งเศสก็กระจัดกระจายไป กองทัพพรตถึงของเยอรมันก็เคลื่อนที่เข้าแม่น้ำซอม จับนายพล.อกาโรต์ของฝรั่งเศสได้ที่กาโต วันที่ ๑๙ ทัพเยอรมันก็

รุกใหญ่เหนือกำลังของฝรั่งเศสและพันธมิตร วันที่ ๒๕ พฤษภาคม กองทัพเยอรมันก็ถึงเมืองกาเลส์ ในวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ มร. ปอลเรโนต์ นายกรัฐมนตรีฝรั่งเศส ก็รีบแจ้งให้ มร. เซอร์วิลสัน นายกรัฐมนตรีฝรั่งเศสทราบว่า ฝรั่งเศสมีความจำเป็นที่จะต้องวางอาวุธ ยอมแพ้แก่เยอรมันแล้ว ในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม กองทัพเบลเยียมของพระเจ้า ลีโอโปลด์ ก็ลงนามยอมแพ้แก่เยอรมัน พอถึงวันที่ ๒๑ มิถุนายน กองบัญชาการทหารฝรั่งเศสก็สั่งให้ถอย รุ่งขึ้น ๑๔ มิถุนายน ก็เข้าประตูเมืองปารีสได้

ดังนั้นในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ ขณะที่ทัพเยอรมันได้บุกรุกเข้ายึดดินแดนทั่วไปของฝรั่งเศส อยู่อย่างไม่มีหยุดยั้งนี้ รัฐสภาฝรั่งเศสก็ได้เรียกประชุมด่วน เพื่อขอความช่วยเหลือจากอเมริกาเป็นการด่วน ในที่สุดนายกรัฐมนตรีปอลเรโนต์ของฝรั่งเศสก็ขอลาออก วันนั้นเองที่จอมพลเปแตงก็ได้เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นวันแรก และครั้งแรก ภายหลังที่กองทัพยอมแพ้หมดแล้วอันเป็นหน้าที่ที่คับขันที่สุด

เมื่อไม่มีทางที่จะกระทำอย่างอื่นดีไปกว่านี้ รัฐสภา

ก็มอบอำนาจให้นายพลเปแตง นายกรัฐมนตรีคนใหม่เริ่มเจรจาสงบศึกกับเยอรมัน โดยส่งคำขอสงบศึก ผ่านไปทางเอกอัครราชทูตตเปญูประจำกรุงปารีส เพื่อส่งแก่เยอรมัน และในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ จอมพลเปแตงก็ได้ลงนามสงบศึกกับเยอรมัน และวันที่ ๒๕ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ เวลา ๐๓.๓๐ น. ก็ลงนามสงบศึกกับประเทศอิตาลี พันมิตรของเยอรมัน อันเป็นจบการศึกษาและฝรั่งเศสอยู่ภายใต้การยึดครองของเยอรมันต่อไป

เมื่อสงบศึกกับเยอรมันแล้วรัฐบาลจอมพลเปแตง ก็ย้ายรัฐบาลกรุงปารีสไปที่ทำการรัฐบาลอยู่ที่กรุงวียี ซึ่งพันธมิตรถือว่าเป็นรัฐบาลหุ่นของเยอรมัน เมื่อภายหลังที่กองทัพพันธมิตร พร้อมกับ กองทัพ ฝรั่งเศส เดวีของ นายพล จักรวาชาลส์เดอโกลด์ ขึ้นบกที่ฝรั่งเศสได้แล้ว จอมพลเปแตง ก็ได้หนีภัยไปอยู่ที่ประเทศเยอรมัน

เนื่องจากภารกิจที่ต้องยอมแพ้แก่ข้าศึก และถูกหาว่าตั้งรัฐบาลให้ความร่วมมือแก่เยอรมัน เมื่อจอมพลเปแตง กลับมาฝรั่งเศส จึงถูกศาลอาชญากรรมสงครามสั่งให้ประหารชีวิต และผ่อนผันให้จำคุกตลอดชีวิตในเวลาต่อมา จอมพลเปแตงก็ได้สิ้นสุดชีวิตของท่านในปี ค.ศ. ๑๙๕๓

๓ . . .

พระเจ้าอัลแบร์ต แห่งกรุงเบลเยียม

ผู้ถูกรุกรานในนาซีแรกแห่งสงครามโลกครั้งที่ ๑

สงครามนาซีแรกได้ เปิด ฉากขึ้นโดย
เยอรมันได้ละเมิดชาติเป็นกลาง คือ
รุกรานประเทศเบลเยียมซึ่งเป็นชาติ
เล็กๆ (เพื่อเป็นทางบกรุกฝรั่งเศส)
ซึ่งมีกอง ทหารยาม ปกติเพียง ๕๘,
๐๐๐ คน และระดมทหารได้อย่าง
มากที่สุดตลอดเวลาสงครามได้เพียง
๑๐๘,๐๐๐ คน (เพียง ๖ กองพล)

แต่นับว่าชาติพันธมิตรทั้งหลายจะต้องไม่ลืมบุญคุณของประเทศเบลเยียม เพราะในฐานะเพียงชาติเล็ก ๆ และมีกองทหารเพียงไม่กี่คน ก็สามารถรบศึกอันเกรียงไกรของกองทัพเยอรมันของพระเจ้าไกเซอร์ไว้ได้นานถึง ๑๕ วันเต็ม ๆ นานพอที่กองทัพฝรั่งเศสจะได้เตรียมตัวทัน

และเพราะการที่เยอรมันรุกรานเบลเยียมนี้เอง จึงเป็นสาเหตุใหญ่ที่กองทัพอังกฤษ ได้ตัดสินใจเข้าช่วยกองทัพฝรั่งเศสในสงครามโลกครั้งที่ ๑ มิฉะนั้นแล้วอังกฤษจะไม่นิยมใช้กำลังทหารเข้าช่วยฝรั่งเศสอย่างเด็ดขาด หากไม่มีการรุกรานเบลเยียม ชาติที่ติดตนเป็นกลางอันอยู่ในความคุ้มกันดูแลของอังกฤษและฝรั่งเศส

ความกล้าหาญ และการเสียสละ ชีวิต เลือด เนื้อของชาวเบลเยียมทั้งหมด ย่อมถือได้ว่าเป็นเสียสละเพื่อรักษากฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งนานาชาติเป็นผู้ค้ำประกัน ความเป็นกลางให้คงไว้ เพื่อรักษาสันติภาพของชาติให้คงไว้ และเพื่อเป็นการค้ำจุนอิสระภาพของโลกในที่สุด นามของประเทศเบลเยียมจะวนเวียนตราตรึงอยู่ในความทรงจำของผู้ที่พลิกอ่านประวัติศาสตร์สงครามโลกครั้งที่ ๑ เป็นอย่างดีทุกท่าน

ตามปกติเบลเยียมเป็นชาติเล็ก ๆ ที่ไม่สามารถปกครองตัวเองได้ จึงตั้งตนเป็นกลาง และได้รับรองความเป็นกลางจากประเทศต่าง ๆ ที่เป็นชาติมหาอำนาจมาแต่ปี ค.ศ. ๑๘๓๙ ประเทศที่ค้าประกันและรับรองความเป็นกลางของเบลเยียมตามสัญญาปี ค.ศ. ๑๘๓๙ คือประเทศเฝ้าเตเรีย อังกฤษ, ฝรั่งเศส, รัสเซียและรัฐปรัสเซีย (เยอรมัน) เอง ก็เป็นกลางทั้งยามสงบและยามสงคราม ประเทศทั้งหลายที่ยอมรับความเป็นกลางเหล่านี้ จะต้องเคารพต่อความเป็นกลาง จะยกกำลังทหารลงลำเข้าไปในประเทศ เป็นกลางมิได้โดยเด็ดขาด ประเทศเบลเยียมตั้งอยู่ในท่ามกลางวงล้อมของเนเธอร์แลนด์, อังกฤษ, ฝรั่งเศส และเยอรมัน ประเทศเบลเยียมอยู่ใต้ระดับน้ำทะเล บางตอนก็สูงกว่าระดับน้ำทะเลที่ราบสูงอันกว้างใหญ่ที่มีชื่อเหนือกว่าระดับน้ำทะเลเรียกว่าที่ราบสูงอาร์เดนส์ มีแม่น้ำสำคัญเรียกว่าแม่น้ำเมิส, และเอสคาลด์ มีเมืองที่สำคัญเรียกว่าบรัสเซลส์, ลิเอซ (บ็อมลิเอซ) นามือร์, เมืองมอนด์, แวร์วีเยร์, ตูเน และแอนต์เวิร์ป ซึ่งชื่อเมืองและแม่น้ำเหล่านี้จะวนเวียนอยู่ในความทรงจำของผู้ที่อ่านประวัติศาสตร์การทำสงครามโลกครั้ง

๒๒๔ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ
ที่ ๑-๒ อยู่ตลอดเวลา ประเทศนี้มีพื้นที่ประมาณ ๓๐,๔๔๓
ตารางกิโลเมตร มีพลเมือง ๔ ล้านคนเศษ (๒๗๐ คนต่อ ๑
ตาราง ก.ม.หนาแน่นที่สุดในโลก)

การยกทัพเข้าในเบลเยียม

เพื่อความได้เปรียบในทางยุทธศาสตร์ของการทำสงคราม
ของทัพของพระเจ้าไกเซอร์แห่งเยอรมันได้ยกกองทัพ
เข้ายึดนครลักเซมเบิร์ก รัฐลักเซมเบิร์ก เมื่อวันที่ ๒
สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ อันเป็นการเปิดฉากแรกของสงคราม
โลกครั้งที่ ๑ โดยไม่ฟังคำประท้วงของแกรนด์ ดัชเชสมีนาวิ
อาเตเลดเตเวส ผู้ครองรัฐลักเซมเบิร์ก ผู้ตั้งตนเป็นกลาง
แบบประเทศเบลเยียม และในวันนั้นเองพระเจ้าไกเซอร์แห่ง
เยอรมันก็ได้ยื่นคำขาดไปยัง ประเทศเบลเยียม ขอเดินทัพผ่าน
ประเทศเบลเยียม (แบบเดียวกับที่ญี่ปุ่นขอผ่านไทยในสงคราม
โลกครั้งที่ ๒) เพื่อไปโจมตีประเทศฝรั่งเศส โดยให้คำมั่น
สัญญาว่าจะเคารพต่อความเป็นอิสระภาพของเบลเยียมเป็น
อย่างดีที่สุด

ประเทศเบลเยียมได้ปฏิเสธคำขอนี้ และได้ร้องทุกข์

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๒๕

ไปยังประเทศอังกฤษ เพื่อขอความช่วยเหลือกรณีที่ยูเอมน์
ละเมิดความเป็นกลางตามกฎหมายนานาชาติครั้งนั้น เมื่อเยอรมัน
มณยกทัพเข้าเบลเยียมในวันที่ ๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ อัน
เป็นการจุดชนวนของสงครามครั้งแรก อังกฤษก็ประกาศ
สงครามกับเยอรมันในวันนั้นทันที และเบลเยียมก็ทำการรบ
กับเยอรมันเพื่อป้องกันอธิปไตยและความเป็นเอกราชของ
ตนอย่างเข้มแข็งทันที

ว่าจะต้านทานจนวินาทีสุดท้าย

ภายหลังที่เยอรมันรุกรานชายแดนเบลเยียมแล้ว พระ
เจ้าอัลแบร์ตแห่งกรุงเบลเยียมผู้เป็นจอมทัพสูงสุดของประเทศ
เบลเยียม ภายหลังจากที่ได้ร้องเรียนไปยังนานาชาติ อังกฤษ
และฝรั่งเศสผู้ค้ำประกันความเป็นกลางของตนแล้ว พระเจ้า
อัลแบร์ตก็ได้ประกาศนโยบายของ เบลเยียมต่อชาติ พันมิตร
ทางวิทยุกระจายเสียงแห่งกรุงเบลเยียม ในวันที่ ๔ สิงหาคม
ค. ศ ๑๙๑๔ ทันทีที่เยอรมันรุกรานว่า

“.....ประเทศ.เบล.ียมจะได้มีการร่วมมือกันกับประ

เทศพันธมิตรทั้งหลาย เพื่อดำเนินการรุกรานของเยอรมัน และขณะเดียวกัน ก็เพื่อประกัน เอกราชอันสมบูรณ์ ของเบลเยียมในอนาคต

ประเทศ เบลเยียมรู้ สักยินดีที่ สามารถจะ ประกาศได้ อย่างเต็มภาคภูมิว่าจะรักษามิตรไม่ว่าจนถึงที่สุด...”

แนวปฏิบัติ การชนแรก ของพระเจ้า อัลแบร์ต กษัตริย์ แห่งกรุงเบลเยียม ในเวลาที่เรกที่ก่อกบฏขึ้นขึ้นแก่ประเทศชาติ คือการ ส่งกำลัง ทหารของกองทัพ เบลเยียมเข้า รักษา บัอมที่ ลิเอซ, นามัวร์ และอ็องแวร์ พร้อมกันนี้ก็ส่งกองทหารไปตรวจ การณดูแลเหตุการณ์อยู่ตามแนวแฉด เพื่อแต่งทมนทางทหาร เพื่อ รอดสมทบ กับกองทหาร อังกฤษและ ฝรั่งเศส ที่จะ มาช่วย ทางทิศใต้ของแม่น้ำเมิสจากนามัวร์ถึงอ็องแวร์ เพื่อเป็นการป้องกัน คลังอาวุธคลังแสงที่อ็องแวร์ไว้ฮักด้วย และเป็นการเตรียม การไว้เพื่อการถอยทัพที่จะมิให้ถูกเยอรมันล้อม โดยวางเส้นทางถอยทัพไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อจะได้สมทบกับกองทัพนมิตร ในภายหลังได้สะดวก

กำลังทหารเบลเยียม

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ตามปกติกองทัพเบลเยียมมี

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๒๗

ทหารเพียง ๕๘,๐๐๐ คน เมื่อระดมทหารยามสงครามก็ได้เพียง ๑๑๘,๐๐๐ คน กำลังทหารเหล่านี้จะต้องส่งเข้ารักษาบ້อมต่างๆ คือประจำบ້อมอังก์ร์, ดิเอช และนามีร์อีก ดังนั้นจึงเหลือประจำกองทัพนามเพียง ๑๗๕,๐๐๐ คน

การบ้องกัน กรุงเบลเยียม พระเจ้าอัลแบร์ต จึงได้วางกำลังดังนี้คือ มีกองพลทหารม้าประจำอยู่ที่วาแรนด์ และมี ๒ กองพลน้อยทหารราบ บงการชุมพล ของกอง พลทหาร ม้าไว้ ส่วนกองพลใหญ่ทหารราบที่ ๑ และที่ ๕ มีหน้าที่บ้องกัน บ້อมดิเอชและบ້อมนามีร์ ส่วนกำลังส่วนใหญ่อีก ๔ กองพลใหญ่ทหารราบอยู่ข้างหลังแม่น้ำแจตต์ จะรวมกำลังกันในวันที่ ๖ สิงหาคม ในพื้นที่สี่เหลี่ยมระยะทางยาว ๕๐ ก.ม. ข้างหลังมีเมืองดิเอช

สู้สุดใจขาดดิน ๑๕ วันเต็ม ๆ

การปะทะ และต่อสู้ บ้องกันเมือง และบ້อม ค่ายต่าง ๆ ตามอัตราและกำลังที่มีอยู่เพื่อบ้องกันอิศสระภาพของประเทศเบลเยียมอย่างสุดความสามารถในฐานะที่เป็นกองทัพของประเทศเล็ก ๆ พอถึงวันที่ ๑๘ สิงหาคม หลังจากได้ปะทะกำลัง

ข้าศึกครอบงำนครอยู่เป็นเวลา ๑๕ วันเต็ม ๆ กองทัพอันกะทัดรัดของเบลเยี่ยมซึ่งมีอยู่ ๔ กองพลใหญ่ ซึ่งตั้งรกรากอยู่ที่หลังแม่น้ำแจตต์แต่เช้าวันที่ ๒ สิงหาคมนั้น ก็รู้สึกว่ายู่ในฐานะคับขันแล้ว ได้ถูกข้าศึกโอบล้อมโดยรอบจากทิศทางที่ข้าศึกได้ข้าม แม่น้ำเมิสทางเหนือและ เป็นการด่อแหลม ต่อการที่จะถูกตัดขาดจากเมืองคาล์ฮาวูทที่อังแวร์ เพราะการระงับหน้าของเยอรมันที่ลงมาจากช่องเขาเดอแมร์ กองทัพเบลเยี่ยมรู้สึกว่าจะไม่สามารถที่จะตั้งรับ ข้าศึกที่มาจาก ทุกทิศทุกทางโดยรอบได้ ดังนั้นในตอนเย็นวันที่ ๑๘ สิงหาคม พระเจ้ากรุงเบลเยี่ยมรู้สึกว่าจะไม่สามารถที่จะติดต่อกองทัพอังกฤษและฝรั่งเศสได้ทันทั่วทั้งที่แล้ว กษัตริย์อัลเบิร์ตก็สั่งให้ถอยทัพทันที โดยไปตั้งมั่นที่อังแวร์อันเป็นปราการสุดท้าย ปล่อยให้กองทัพเยอรมันให้ เข้า กรุงบรัสเซลส์ เหยียบ ทำลาย นครหลวงตามสบายใจ

ดังนั้นในตอนเช้ามีดวันที่ ๑๙ สิงหาคม กองทัพใหญ่ที่ ๑ ของนายพลฟอนคลุกแห่งเยอรมันตามด้วย กองทัพใหญ่ของนายพลฟอน บุลโลว์ ซึ่งมีกำลังทหาร ๒ กองทัพ ๕ แสนคน ก็ข้ามแม่น้ำแจตต์ และบุกดลยยึดนครบรัสเซลส์ เมือง

หลวงของเบลเยียมได้อย่างสบายในวันที่ ๒๐ สิงหาคม โดยปราศจากการต้านทานแต่ประการใด กองทัพทั้งสองได้ผ่านและเหยียบเมืองเบลเยียมไปอย่างโหดร้ายทารุณ เมืองดูแวง เมืองลีเซและเมืองอูธิ ถูกเผาทำลายอย่างหมดความปรานีจากกองทัพของผู้ชนะ ประชาชนถูกปล้น ถูกข่มขืน อันเป็นภาวะที่ผู้ต้องยอมผ่อนทนในชั้นต้นอย่างทารุณ โหดร้ายพอๆ

ความจริงในเวลาที่เบลเยียมถูกรุกรานนั้น ฝรั่งเศสได้ส่งกองทัพน้อยทหารม้าของนาย พลซอร์เดท เข้าไปช่วยเหลือทันทีแล้วเพื่อเข้าไปช่วยเบลเยียม และเพื่อสืบข่าวอีก ๒ กองทัพใหญ่ของฝรั่งเศสที่จะตามไปข้างหลัง เพื่อจะได้ทราบกำลังแน่นอนของเยอรมัน แต่เมื่อกองทัพน้อยทหารม้า ซึ่งนำโดยนายพลซอร์เดทเดินทางไปถึงกลางทางระหว่างแม่น้ำเมิสและแม่น้ำเซอร่มว ก็ได้ปะทะเข้ากับกำลังลาดตระเวนข้างหน้าของกองทัพเยอรมันเสียก่อน เมื่อโดนเข้าเช่นนี้กองลาดตระเวนม้าของเยอรมัน จึงหลอกล่อให้กองทัพน้อยทหารม้าของฝรั่งเศสเข้าไปติดกับยังที่ตั้งมั่นเป็นกลหนัก ของเยอรมันถูกระดมยิง ทหารม้าและทหารตายเป็นอันมาก กองทัพน้อยทหารม้าของฝรั่งเศสจึงต้องต่อสู้อยู่กับเยอรมันอยู่ ๑๐ วันเศษ

โดยไม่สามารถเข้าไป ช่วยเบลเยียมได้ และไม่สามารถส่ง
ข่าวให้กองทัพใหญ่ ๒ กองทัพของฝรั่งเศส ที่อยู่ข้างหลังได้
จนต้องย้อนกลับมาทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำเมิส เมื่อวันที่ ๑๕
สิงหาคม (ออกเดินทางไปช่วยเบลเยียมวันที่ ๕ สิงหาคม
ค.ศ. ๑๙๑๔) กองทัพเบลเยียมจึงต้องสู้ โดยโดดเดี่ยวและเสีย
กรุงเบลเยียมในที่สุด

บอมบ์แวลด์แตกออก

ในวันที่ ๙ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๔ ทหารรวม ๖ กอง
พลด้วยการนำของพระเจ้าอัลแบร์ตแห่งเบลเยียมซึ่งถอยจาก
เมืองหลวงมาตั้งมั่นอยู่ที่บอมบ์แวลด์อันเป็นเมืองคลังแสง
ที่สำคัญที่สุดของเบลเยียมก็ถูกเยอรมันเข้า เมืองตีแตก อีกใน
คืนวันที่ ๙ ตุลาคม หลังจากที่ยุโรปมึนด้อม เมืองมาแล้ว
แต่วันที่ ๒๖ กันยายน จึงได้ยอมแพ้ทั้งเมือง พระเจ้ากรุงเบล
เยียมจึงได้นำทหารทั้ง ๖ กองพลของพระองค์ที่มึนอยู่เคลื่อนที่
หนีเยอรมันเลียบไปทางฝั่งทะเลทางฮอลแลนด์ ด้วยความช่วยเหลือ
เหลือคัมภ์กันของกองทัพฝรั่งเศสและอังกฤษ กองทัพของ
กษัตริย์เบลเยียมจึงเดินทางมาถึงแม่น้ำอีแซร์ ในวันที่ ๑๑

ตุลาคม หลังจากที่ได้ทำการรบอย่างบอบช้ำมาแล้ว ๓ เดือนเต็ม ๆ ณ ที่นี้เองกษัตริย์เบลเยียมได้พบกับนายพลฟ็อช แม่ทัพสนามของฝรั่งเศส พระองค์ได้ตกลงที่จะมอบกองทัพอของพระองค์ทั้งหมดอยู่ใต้บังคับบัญชาของกองทัพอฝรั่งเศส เพื่อการร่วมนกันและขณะนั้นกองทัพอเบลเยียมจะตั้งอยู่ที่นี่ แม่น้ำแซร์ (ระหว่างเมืองทานีเอปอร์ตกับดิกซ์มุต) เพื่อบังคับดินแดนชั้นสุดท้ายของเบลเยียมที่พระองค์ยังมีอำนาจอยู่ขณะนี้

เบลเยียมช่วยฆ่าเยอรมันตายหนึ่งแสนคน
 ภายหลังจากนั้นไม่กี่วัน กองทัพอเบลเยียมของพระเจ้าอัลแบร์ตก็เสียล้านาอแซร์ ที่มั่นและดินแดนชั้นสุดท้ายที่พระองค์ยึดครองอยู่ แต่ด้วยความพยายามของฝรั่งเศสที่จะยึดล่านาอแซร์คืนให้ได้ ในวันที่ ๒๗ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ กองทหารช่างเบลเยียมก็ได้มีส่วนช่วยรบพันธมิตรคือช่วย เปิดทำนบกั้นน้ำ (ซึ่งต่ำกว่าระดับน้ำทะเล) เพื่อปล่อยให้น้ำท่วมตลอดลุ่มแม่น้ำอแซร์ระหว่างนิเออร์ปอร์ตกับดิกซ์มุต น้ำที่ท่วมแนวรบของเยอรมันทั้งหมด แม้เยอรมันจะพยายามโจมตีทำม

๒๓๒ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

กลางนาท่อม แต่ในที่สุดก็พ่ายแพ้แก่กองทัพฝรั่งเศสที่อแซร์ ในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ทหารเยอรมันตายที่แม่น้ำอแซร์หนึ่งแสนคน และเสียหายอีก ๒ แสนคน

แต่ในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๕ กองทัพเบลเยียมก็ได้เสียเมืองดิกซ์มุด หลังจากที่ยุโรปได้ส่งทหาร ๕ หมื่นคนเข้าโจมตีในคืนวันเดียวกันนั้นถึง ๑๕ ครึ่งเมืองดิกซ์มุด ของพระเจ้าอัลแบร์ตจึงเกิดกลาญหาขึ้นที่เหลืออยู่ไม่ได้

อย่างไรก็ตามจะเสียประเทศและดินแดนไปหมดแล้ว แต่กองทัพของเบลเยียมในการนำทัพของพระเจ้าอัลแบร์ตแห่งเบลเยียมยังอยู่ยังไม่ยอมแพ้ตามดินแดนที่ได้เสียไปด้วย ยังคงนำทหารกองพลของพระองค์ปฏิบัติกร่วมรบอยู่กับกำลังกองทัพฝรั่งเศสทุกแห่งหนเท่าที่กองทัพน้อยนี้ (๖ กองพล) จะสามารถช่วยพันธมิตร ได้ทุกวิถีทางอย่างเต็มที่ที่สุดเพื่อกู้อิสรภาพและเอกราชของเบลเยียมให้คืนมา

ท่านจะได้อ่านมาแต่ตอนต้น ๆ เมื่อพูดถึงพระเจ้าไกเซอร์และบรรดานายพลเยอรมันมาแล้วว่าตลอดเวลาที่เยอรมันได้ยึดครองอยู่นั้น ประชาชนชาวเบลเยียมได้ร่วมมือกับ

พันธมิตรอย่างดียิ่งเพียงใดโดยการจัดตั้งกองทัพใต้ดินขึ้นเพื่อ
 รังควานและก่อวินาศกรรม ปล้นและฆ่าทำลายกองทัพเยอรมัน
 ผู้ยึดครองอยู่โดยการทำให้เสบียงอาหาร ตัดการลำเลียง
 และการส่งอาวุธ ซึ่งกองทัพเยอรมันได้เสียหายเป็นอันมาก
 การกระทำของเบลเยียมอันเป็นการเริ่มบทบาท ของสงคราม
 ใต้ดิน ที่หลายประเทศได้นำมาใช้กับประเทศชาติของประเทศ
 ต่าง ๆ ที่ถูกเยอรมันยึดครองในสงครามโลกครั้งที่ ๒ อีกและ
 ได้ผลดีเป็นอย่างยิ่ง (รวมทั้งขบวนการเสรีไทยของไทยก็ถือ
 ว่าเป็นกองทัพใต้ดินตามความหมาย)

ประวัติศาสตร์ได้จารึกว่า เบลเยียมตกเป็นเหยื่อ
 ชนแรกของกฎรุกรานของเยอรมัน ความเข้มแข็งของกอง
 ทပ်เบลเยียมของพระเจ้าอัลแบร์ตที่สามารถ ต่อสู้กับเยอรมัน
 ได้ถึง ๑๕ วันเต็ม ๆ นั้นทำให้เยอรมันประหลาดใจในความ
 กล้าหาญของกองทัพเล็ก ๆ นั้นเป็นอันมาก และเพราะด้วยการ
 ยืนหยัดของเบลเยียมไว้ได้นานวันนั้นเอง จึงเป็นโอกาสที่ทัพ
 ฝรั่งเศส อันเป็นทัพใหญ่และทัพแนวหน้าของพันธมิตรได้มี
 โอกาสจัดทัพให้เรียบร้อยทันเวลาที่สามารถ จะทำการรบกับ

๒๓๔ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

เยอรมันจนประสบชัยชนะในที่สุด โลกยังไม่ลืมความกล้า
หาญของเบลเยียมที่ได้สละเลือดเนื้อไว้เป็นประกันแก่สายตา
ชาวโลกในสงครามโลกครั้งที่ ๑ และยังจำได้ดีอยู่เสมอ

๙...

พระเจ้ายอร์ช ที่ ๕ แห่งกรุงอังกฤษ

จอมพล เซอร์ จอน เฟร์น แม่ทัพสนาม อังกฤษ คนแรก

จอมพล เฮก แม่ทัพสนามคนสุดท้ายของสงคราม

พระเจ้ายอร์ชที่ ๕ ขึ้นครองราชย์

พระเจ้ายอร์ชที่ ๕ เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๗ (ซึ่งได้สืบสันตติวงศ์ต่อจากพระนางวิกตอเรียเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ และครองราชอยู่ ๕ ปี สิ้นพระชนม์ใน พ.ศ. ๒๔๕๓) ได้ขึ้นครองราชเป็นพระเจ้าแผ่นดินประเทศอังกฤษ เมื่อ

พ.ศ.๒๔๕๓ พระองค์อยู่ในราชสมบัติอยู่จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๗
 ๔๕
 กสินพระชนม์

เหตุการณ์สำคัญของพระองค์ ที่ครองราชสมบัติอยู่
 คือนำประเทศอังกฤษเข้าสงครามช่วยประเทศเบลเยียม และ
 ฝรั่งเศสรบกับเยอรมันในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑ ใน พ.ศ.
 ๒๔๕๗ ถึง พ.ศ. ๒๔๖๑ (ค.ศ.๑๙๑๔ ถึง ค.ศ.๑๙๑๘)

นโยบายการต่างประเทศของประเทศอังกฤษนั้น ได้
 วางหลักอย่างแน่วแน่มาเป็นเวลานานมานับพัน ๆ ปี คือ
 พยายามวางหลักการที่จะถ่วงดุลย์อำนาจของมหาประเทศภาค
 ยุโรปให้เข้าสู่ดุลยภาพกัน การที่ประเทศอังกฤษได้เข้าสู่
 สงครามทุกครั้งนั้นมีความประสงค์เพียงอย่างเดียวเท่านั้นเพื่อ
 เป็นการกีดกันมิให้ประเทศใดในยุโรปมีอำนาจและกำลังเหนือ
 ประเทศอื่น ๆ เพื่อเป็นการตัดกำลังของประเทศนั้นๆมิให้
 กระทำการรุกรานยุโรป และทุกครั้งที่อังกฤษจะกระทำ
 สงครามกับใครด้วยนั้นอังกฤษจะต้องคิดว่าสงครามข้างนั้นมี
 หวังชนะแล้วจึงตัดสินใจที่จะเข้าร่วมทำสงครามด้วย

นับแต่สมัยราชวงศ์ทิวดอร์ ปกครองประเทศอังกฤษ
 เป็นต้นมา ที่ได้วางนโยบายการต่างประเทศโดยการรักษาไว้

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๓๗

ซึ่งความมั่นคงและความปลอดภัยของชาติอังกฤษ ทั้งนเพื่อ
เป็นการป้องกันตนเองอาทิเช่นชนะใดที่ฝรั่งเศสมีอำนาจเหนือ
กว่าเยอรมัน เช่นในสมัยที่นโปเลียน โบนาปาร์ตของฝรั่งเศส
มีอำนาจปกคลุมเกือบทั่วยุโรป อังกฤษก็เข้าร่วมกับ
รัสเซียและเยอรมันจนปราบปรามฝรั่งเศสได้ และในสมัยที่
สงครามโลกครั้งที่ ๑ จะเกิดขึ้น ที่เยอรมันรุ่งเรืองจะปก
ครองยุโรปทั้งหมด อังกฤษจึงหันมาช่วยฝรั่งเศสและรัส-
เซียทำสงครามปราบเยอรมันต่อไป

จึงเห็นว่านโยบายของอังกฤษนั้น ต้องการที่จะ
หลีกเลี่ยงสงครามไว้ให้มากที่สุดดังที่จะเห็นได้ว่าในการที่เกิด
สงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น หาก ประเทศเบลเยียมประเทศเป็น
กลางที่ตนให้การรับประกันอยู่ ไม่ถูกล่วงละเมิดความเป็น
กลางและถูกเยอรมันรุกรานแล้ว ก็จะไม่แน่ใจว่าอังกฤษจะ
ร่วมทำสงครามกับฝรั่งเศสเพื่อ ปราบเยอรมันหรือไม่ แม้
กระทั่งวันที่ ๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ วันแรกที่เยอรมันส่ง
ทหารรุกรานเบลเยียมนั้น รัฐบาลฝรั่งเศสก็ยัง 'ไม่แน่ใจว่า
อังกฤษจะช่วยรบกับตนหรือไม่ และเยอรมัน ก็ไม่เชื่อว่า
อังกฤษจะเข้าร่วมสงครามคราวนี้ และคงจะวางตัวเป็นกลาง

มากกว่า

แม้ว่าอังกฤษจะประกาศสงครามกับเยอรมัน เมื่อ
เบลเยียมร้องว่าว่าถูกรุกรานเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔
แล้วก็ตาม กองทัพอังกฤษก็ได้ตัดสินใจเร็วที่จะส่งทหารมา
รบอยู่นานวัน และเพิ่งจะส่งทหาร ไปขึ้นบกที่ประเทศฝรั่งเศส
ได้ก็ต่อเมื่อภายหลังวันที่ ๒๐ สิงหาคมล่วงมาแล้วซึ่งฝรั่งเศส
ก็กล่าวหาอังกฤษว่าช่วยชาติที่สุดและทหารที่ส่งมากก็มีเพียง ๒
กองทัพน้อย และเรียกทหารอาสาสมัครที่ไม่ชำนาญการรบ
มาช่วยรบ ดังนั้นการรบในระยะต้นๆ อังกฤษจึงเป็นฝ่ายถอย
ตลอดเวลา จนฝรั่งเศสเองก็หนักใจ เยอรมันก็เหยียดหยันกอง
ทัพอังกฤษ จนในที่สุดรัฐบาลอังกฤษเกรงว่าประเทศอังกฤษ
จะถูกพันธมิตร กล่าวหาว่า ททรยศต่อพันธมิตรจึงได้บังคับให้
ทหารของตนเข้ารบอย่างจริงจัง แต่ก็ยังรักษาเกียรติภูมิ
ของชาวอังกฤษ อยู่ตลอดเวลาที่ไม่ยอมให้กองทัพ อังกฤษอยู่
ใต้อำนาจของแม่ทัพฝรั่งเศส และในที่สุดได้ยอมให้กองทัพ
อังกฤษได้อำนาจของกองทัพพันธมิตร โดยกองทัพฝรั่งเศส
เป็นแม่ทัพใหญ่ก็ต่อเมื่อสงครามผ่านไป ๓ ปีเศษจนเหลือ
อีก ๘ เดือนจะเลิกสงคราม รัฐบาลอังกฤษ จึงยอมมอบ

กำลังทหารอังกฤษอยู่ได้อำนาจจอมพล ฟอช อย่างจริงจังในการรวบรวม จึงน่าจะกล่าวได้ว่า การสงครามโลกครั้งที่ ๑ ที่ฝรั่งเศสต้องเสียหายอย่างยับเยิน และทำให้สงครามการรบต้องล่าช้าไปนั้นหากจะถือว่าประเทศอังกฤษเป็นต้นเหตุอันหนึ่งอย่างสำคัญก็น่าจะไม่ผิดข้อเท็จจริงมากนัก อาจจะเป็นเพราะการรอกการพิจารณาที่สุขุมรอบคอบเกินไปตามนิสัยของชาวอังกฤษนั่นเอง และอาจจะติดอยู่จนกระทั่งบัดนี้ แต่อย่างไรก็ตามก็ต้องยอมรับว่า อังกฤษมีส่วนทำให้ชนะสงครามอยู่ด้วย

การจัดทัพของอังกฤษ

หลังจากที่ประกาศสงครามกับเยอรมัน เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคมแล้ว อังกฤษก็เริ่มส่งกำลังมาประเทศฝรั่งเศสบ้าง เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม และจัดทัพเรียบร้อยที่จะเข้ารบได้ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม กองทหารที่ส่งมามีกำลังรวมทั้งสิ้น ๗ หมื่นคน ส่วนใหญ่เป็นทหารอาสาสมัครมารบ กองทัพที่ส่งมาเป็นพวกกองพลใหญ่ทหารราบอังกฤษ จัดแบ่งกำลังและการบังคับบัญชาคือ

จอมพลเฟร์น เป็นแม่ทัพสนามอังกฤษประจำ
ประเทศฝรั่งเศส

กำลังที่ส่งมาครั้งนั้นแบ่งกำลังได้ ๒ กองทัพน้อยคือ

๑. นายพลเอกดักลาส เฮก เป็นแม่ทัพน้อยที่ ๑

(ต่อมาได้เป็นแม่ทัพสนามแทนจอมพลเฟร์น)

๒. นายพลสมิธ โตเรียน เป็นแม่ทัพน้อยที่ ๒

๓. นายพลเอกเดนมีย์ เป็นผู้บัญชาการกองพลใหญ่
ทหารม้า

การที่จะเข้าร่วมรบกับฝรั่งเศสนี้ ลอร์ด คิต เซนเนอร์
รัฐมนตรีกลาโหมอังกฤษในขณะนั้น ได้มีคำสั่งแก่กองทัฟ
สนามของจอมพลเฟร์นว่า

“..ทั้งๆที่จะพยายามอย่างสุดความสามารถ
เพื่อร่วมมือกับสัมพันธมิตรของเราในการปฏิบัติตาม
แผนและความประสงค์ของฝ่ายสัมพันธมิตร ท่าน
จะต้องระมัดระวังอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานใดๆโดย
การปราศจากการช่วยเหลือของหน่วยทหารที่มำก่า
ลังมากมายของฝรั่งเศส เพราะกำลังของท่านอาจ
จะได้รับอันตรายอย่างร้ายแรงจากการเข้าตีได้..”

“รัฐบาลอังกฤษขออย่าให้ท่านทราบว่า การ
บังคับบัญชาของท่านเป็นอิสระอย่างยิ่ง และไม่ว่า
ในกรณีใด ๆ ท่านจะไม่อยู่ในบังคับบัญชาของนาย-
พลฝ่ายสัมพันธมิตร...”

จากคำตั้งอันรอบคอบ จากรัฐบาลของตนเองนี่เอง
ท่านจะได้พบต่อมาว่า กองทหารอังกฤษได้เป็นฝ่ายล่าถอย
ติดกำแพงกรุงปารีสในการรบยกต้น ๆ ตลอดเวลา โดยไม่
ฟังคำขอร้องขอของทหารฝรั่งเศส จนรัฐบาลอังกฤษต้องแก้
คำสั่งใหม่ ทหารอังกฤษจึงจะเริ่มต้นรบใหม่ ทั้งนี้เป็นเพราะ
รัฐบาลเป็นห่วงต่อการเสียชีวิตทหารอังกฤษอันจะเกิดขึ้นโดย
ไม่จำเป็นนั่นเอง

อังกฤษเริ่มออกแนวรบ

จอมพลเฟร์รี ได้สั่งให้กองทัพนามของอังกฤษที่
จัดทัพเรียบร้อยแล้ว เข้าประจำสนามรบในวันที่ ๒๒ สิงหาคม
ค.ศ. ๑๙๑๔ (หลังจากที่เสียกรุงบรัสเซลล์ เมืองหลวงของ
เบลเยียมไปแล้วเมื่อ ๒๐ สิงหาคม ทั้ง ๆ ที่เบลเยียมร้องขอ

๒๔๒ ๓๒ ขอมภักตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

ให้อังกฤษช่วยเหลือก่อนเพื่อน) ดังนี้

๑. ให้นายพลเอกเฮก ดักกลาส แม่ทัพน้อยที่ ๑
อยู่ทางขวาจากเมืองมอင့်ถึงแบงค์

๒. ให้นายพลสมิธ โดเรียน แม่ทัพน้อยที่ ๒ อยู่
ทางซ้ายหลังคลองมอင့်คลองเด

ฉากรบและการแพ้ของอังกฤษ จะเปิด
ขึ้น ณ บัดนี้ (การยุทธที่เมืองมอင့်)

เช้าตรู่ของวันที่ ๒๓ สิงหาคม การรบที่เมืองมอင့်
ของเยอรมันกับอังกฤษก็เปิดฉากขึ้น โดยการบุกของเยอรมัน
โดยนายพลฟอนคลุก แม่ทัพใหญ่ที่ ๑ และนายพลฟอนบุโลว์
แม่ทัพใหญ่ที่ ๒ สองแม่ทัพทหารเสือผู้พิชิตประเทศเบล-
เยียมมาแล้ว ได้ส่งกำลังเข้าตีกองทัพอังกฤษทันที โดยตัด
ตอนส่วนกลางของกองทัพอังกฤษ แม้อังกฤษจะเอาชีวิต
เลือดน้ำเค็มทหารชาวอังกฤษต่อสู้เป็นเดิมพัน แต่พักเดียว
กองทหารของสองทหารเสือเยอรมันก็ยึดเมืองแบงค์ ทิศของ
อังกฤษได้ ขณะเดียวกันนี้ทางด้านขวา-ซ้ายของอังกฤษก็
กำลังอยู่ในระยะอันตราย

ประกอบกับจอมพลเฟร์น ได้ข่าวตอน ๑๗.๐๐ น.

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๔๓

วันนั้น (๒๓ สิงหาคม) ว่า กองทัพฝรั่งเศสก็กำลังถอยอยู่ (นายพลลึงเรอชัค แม่ทัพใหญ่ที่ ๕ ฝรั่งเศส) เยอรมันยึดแม่น้ำของแบร์ไว้ได้ ทหารม้าเยอรมันกำลังเคลื่อนที่มายึดเมืองตเน และตรงหน้าของฝรั่งเศสถูกกองทัพน้อยของเยอรมันเข้าตีอยู่ ดังนั้นจอมพลเฟร้นก็สั่งทั้งเมืองมองส์อีกหลังจากเสียเมืองแบงค์ไปแล้ว เป็นอันว่าอังกฤษทั้งแนวรบในวันนั้นหมดและถอยในกลางคืนวันแรกที่ปะทะกับเยอรมันทันที การถอยต่อมาจนถึงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ก็มาอยู่แนวที่กาโตกองเบรชิตแนวเดียวกับฝรั่งเศส ในขณะที่กองทัพเยอรมันก็ยึดเมืองชายแดนฝรั่งเศสได้ ฝรั่งเศสก็เริ่มพ่ายแพ้ที่ชายแดนประเทศของตนเอง ปล่อยให้เยอรมันยึดเมืองชายแดนได้ตามสบายใจ

ระหว่างที่กองทัพน้อยที่ ๑ นายพลเฮก ได้ถอยลงหน้าไปก่อนตามทางที่จะไปเมืองกาโตนัน ส่วนกองทัพน้อยที่ ๒ ของนายพลสมิธ โตเรียน ระหว่างที่กำลังถอยตามนั้นก็ต้องเผชิญการรุกไล่ของทัพเยอรมันอย่างหนักในคืนวันที่ ๒๖ สิงหาคม และจนกระทั่งวันที่ ๒๘ ตุลาคม กองทัพน้อยทั้ง ๘ ของอังกฤษทั้งนายพลเฮกและนายพลสมิธ โตเรียน ก็มารวมทัพกันได้ทางด้านหลังแม่น้ำอวส์ระหว่างโนของกับลาแพร์ หลัง

จากที่พักผ่อนที่ได้อีก ๑ วัน ทัพน้อยทั้ง ๒ ของอังกฤษก็พยายาม
ถอยต่อไปอีกจนติดกำแพงกรุงปารีส ทั้งๆ ที่ฝ่ายฝรั่งเศสขอ
ร้องให้ยืดยออยู่ที่เดิม

อังกฤษถอยต่อไปอีก

ในวันที่ ๒๘ สิงหาคม ขณะที่ฝรั่งเศสกำลังโจมตี
เยอรมัน และมีชัยชนะเยอรมันเป็นแนวยาวกว่า ๒๕ ก.ม.
ตั้งแต่เมืองแวงส์จนถึงภูเขาอริญญี เยอรมันได้รับความเสีย
หายอย่างหนัก และในการรบครั้งนี้จะได้ผลอย่างใหญ่หลวง
ถ้าทำการรบและการรุกไล่ต่อไป เมื่อเยอรมันต้องวิ่งไปทาง
เหนือของแม่น้ำอ็วล์ ขอมชาติลอยในการคมนาคม แต่โดยที่
ฝรั่งเศสรบอยู่ทางปีกขวา แต่ตรงข้ามขณะที่กำลังรบจะมีชัย
ชนะทางปีกขวานั้น กำลังทางปีกซ้ายซึ่งเป็นหน้าที่ของกอง
ทัพอังกฤษ แทนที่จะเข้าร่วมรบกลับถอยหลังต่อไปตามคำสั่ง
ของแม่ทัพสนามอังกฤษ จอมพลเฟร์น จนถึงแม่น้ำเอนส์ ทั้ง
นี้เพราะในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ นั้น จอมพลเฟร์น
แม่ทัพสนามของอังกฤษมีความคิดเห็นว่า ในสภาพปัจจุบัน
หน่วยทหารอังกฤษไม่สามารถจะยึดอยู่ที่นั่นได้ จึงตกลงให้

ถอย และถอยต่อไปทางใต้ ณ แนวหลังแม่น้ำแซน ทางตะวันตกของกรุงปารีส ซึ่งจอมพล.ฟรังก์ที่จะไปตั้งฐานทัพพัฒนามที่ในบริเวณใกล้เคียงเมืองโรแซลด์ ซึ่งได้ตั้งฐานทัพหน้าไว้แล้วที่เมืองมังส์

รัฐบาลอังกฤษว่าเป็นการกระทำที่เลวทราม

เมื่อได้ทราบข่าวการถอยทัพพัฒนามของอังกฤษ ในบังคับบัญชาของจอมพล.ฟรังก์ที่พัฒนามเช่นนี้ ลอร์ด กิตเซนเนอร์ รัฐมนตรีว่าการกลาโหมอังกฤษถือว่า “การถอยทัพเป็นการกระทำที่เลวทรามเสียยิ่งกว่าความพ่ายแพ้ ถึงอย่างไรก็ดีก็ถือว่าเป็นการไม่ซื่อตรงต่อชาติพันธมิตร”

ลอร์ด กิตเซนเนอร์ ได้ขอให้เรียกประชุมคณะรัฐมนตรีเป็นการด่วน คณะรัฐมนตรีได้มอบอำนาจเต็มที่ให้ ลอร์ด กิตเซนเนอร์ เดินทางมายังกรุงปารีส เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๕ เพื่อบังคับให้กองทัพของจอมพล.ฟรังก์เข้าทำการรบทันที

คำสั่งที่ลอร์ด กิตเซนเนอร์ รัฐมนตรีกลาโหมสั่งแก่จอมพล.ฟรังก์ ในวันที่มาถึงกรุงปารีสคือ “...จอมพล.ฟรังก์

จะต้องอยู่ในแนวรบ ให้อนุโลมตามการเคลื่อนไหวของกอง
ทัพฝรั่งเศส แต่อย่างไรก็ดีให้ทำการอย่างรอบคอบเพื่อมิให้
ทางบึกขาดกำลัง...

ในฐานะที่เคยเป็นแม่ทัพชนะสงครามมัวร์ในอาฟริกา
ได้มาแล้ว การถอยของแม่ทัพอังกฤษในครั้งนี้ ลอร์ด คิต
เซนเนอร์จึงอับอายมาก

จอมพลเฟรนด์เริ่มรบมีชัยชนะบ้าง

กองทัพอังกฤษออกจากบ่าเกรซ ในวันที่ ๖ กันยายน
ค.ศ. ๑๘๑๔ เข้าตีกองระวังหลังของเยอรมัน แตกร่นถอยหลัง
ไป ตอนเย็นที่อังกฤษก็มาถึงแม่น้ำกรอนด์มอแรงส์ ในวันที่
ที่ ๗-๘ กันยายน กองทัพน้อยอังกฤษก็เผชิญกับกองทัพน้อย
ทหารม้าของนายพลฟอน มาร์วิตซ์ของเยอรมัน (สังกัดกอง
ทัพใหญ่ที่ ๑ ของนายพลฟอนคลื๊ก) วันที่ ๘ กันยายน จอม-
พลเฟรนด์ ก็รับคำสั่งแม่ทัพผสมนามฝรั่งเศสเร่งข้ามแม่น้ำมานส์
ที่โนยอง-ลาร์โตด์ แล้วลุยไปยังถนนชาโต-ธิแอร์-ลิซี-
ชูตร์-อูร์ก จากที่นั่นทหารปืนใหญ่ได้ยิงขบวนรบของนายพล
ฟอน มาร์วิตซ์ ซึ่งรีบถอยไปทางเหนือ วันที่ ๑๐ กันยายน

ทัพอังกฤษก็ได้ติดตามทัพเยอรมัน จับเชลยได้มากถึงวันที่ ๑๒ กันยายน ทัพอังกฤษก็ไปถึงแม่น้ำเอนส์

พอสิ้นเดือนกันยายน จอมพลเฟรนช์ตั้งทัพอยู่ที่แม่น้ำเอนส์ ก็ได้ยื่นความประสงค์ต่อพลเอกฟ็อชแม่ทัพสนามรบนำกำลังของตนไปรวมกันที่ฐานทัพอังกฤษที่กาเลนต์ และบูลอญ เพื่อเข้าร่วมที่เดิมทางซ้ายสุดของฝรั่งเศส ซึ่งกองทัพสนามรบก่อนนี้ วันที่ ๑๒-๒๐ ทัพอังกฤษก็ได้มาต่อท้ายทัพฝรั่งเศสทางใต้ของแม่น้ำลิสส์

นายพลฟ็อชให้จอมพลเฟรนช์คิดถึงหน้าที่ทหารต้องสู้

๒๐ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ จอมพลจอร์จแม่ทัพสนามรบสั่งให้ทหารทั่วไปเริ่มรุกที่ส่วนยื่นของที่เมืองอิปส์ ใกล้กับบริเวณที่อังกฤษตั้งฐานทัพอยู่ (เขตประเทศเบลเยียม)

นายพลอูร์บาด เข้าตีจากเมืองดิกซ์มุดไปยังฝั่งทะเล จอมพลเฟรนช์นำทัพอังกฤษทั้งหมดเข้าตีทางเมืองกูร์เต ทางใต้เป็นหน้าที่กองทัพน้อยที่ ๕ ของฝรั่งเศส ระหว่างการรุกทางเหนือของฝรั่งเศสจะกักลงเพราะการรุกของเยอรมัน ทางแม่น้ำอีแซร์ตอนล่าง การรุกของอังกฤษทางด้านใต้ดำเนิน

ไปด้วยดีในระหว่าง ๒๓-๒๔ ตุลาคม ทักษิณก็ข้ามปาก
วันที่ ๒๔ ตุลาคม กองทัพน้อยที่ ๑ ของนายพลเฮก อังกฤษ
ถูกตีด้วยกำลังมากกว่า ทางด้านเหนือก็ถอยลงมาถึงเกอญู-
แวลด์ ต่อมาในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ก็ถูกตีออกทางด้านตะวันออก
ของซังวูด แนวรบของอังกฤษจึงแคบขึ้นมาก นายพลฟอชแม่-
ทัพสนามจึงรีบมาช่วย และส่งกำลังฝรั่งเศสทั้งหมดที่ว่างอยู่
เข้าหนุนจอมพลเฟร์น นับแต่วันนี้เป็นต้นไป การร่วมมือของ
อังกฤษและฝรั่งเศสก็มีการร่วมมือกันดียิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน ๆ
และเป็นครั้งแรกที่ฝรั่งเศสเห็นใจทัพอังกฤษ

ต่อมาในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ทักษิณก็กลับรุกและ
ตีได้กองทัพน้อยที่ ๑ ของนายพลเฮก (จอมพลเฮก แม่ทัพ
สนามอังกฤษคนต่อมา) ถูกขับไล่มาอย่างรุนแรง

ดังนั้นจอมพลเฟร์น จึงคิดจะถอยต่อไปอีก ได้ไป
ปรึกษาราชการกับนายพลฟอช แม่ทัพสนาม (ทัพสนามอิสระ
ของนายพลฟอช ซึ่งบังคับบัญชาอังกฤษด้วย) นายพลฟอช
แห่งฝรั่งเศสได้กล่าวเตือนจอมพลเฟร์นของอังกฤษว่า

“สถานะการณ์ยังไม่ค้นขึ้นเกินไปถึงกับจะแก้ไขอะไร
ไม่ได้ นายพลฟอชได้กล่าวให้กำลังใจแก่จอมพลเฟร์นต่อ

ไปอีกว่า

“ขอให้นึกถึงหน้าที่ของลูกผู้ชายชาติทหาร ให้นึกถึงหน้าที่และเกียรติศักดิ์ และความรุ่งโรจน์ในอดีตที่กองทัพอังกฤษได้เคยประจักษ์ชัยชนะมาแล้ว และปรากฏแก่ชาวโลกอยู่ทั่วไป...”

ซึ่งเป็นผลให้กองทัพของจอมพลเพิร์น เลิกการถอยหลังอีก แต่พร้อมที่จะเข้ารบต่อไปอย่างเต็มที่

ฐานะของอังกฤษในปีที่ ๒ ของสงคราม

แม้ว่าในสนามรบนั้น กองทัพอังกฤษอาจจะอ่อนแอ มักจะมีข่าวถอยมากกว่าสู้ในปีแรก จนถึงกับกองทัพเยอรมันได้เหย้าหยันกองทัพอังกฤษว่า “กองทัพน้อยๆ ที่เลวของยอนเพิร์น” เพราะในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๔ ปีแรกแห่งสงครามปรากฏว่า กองทัพอาสาสมัครของอังกฤษที่สมัครไปทำการรบที่ประเทศฝรั่งเศส ประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ คนนั้นได้ถูกฆ่าตายเสียเป็นจำนวนมาก ในเดือนสิงหาคมและกันยายนทั้งสนามรบในประเทศฝรั่งเศส และสนามรบในประเทศเบลเยียม ซึ่งกำลังของอังกฤษได้ร่อยหรอลงมากที่สุด

แต่อย่างไรก็ตามตลอดเวลาสงครามนั้น กองทัพ
อังกฤษก็ได้มีส่วนช่วยเหลือประเทศพันธมิตร และแก่ฝรั่งเศส
อย่างใหญ่หลวง ในด้านกองทัพเรืออันแข็งแกร่งของอังกฤษ
ในการบริหารในการรบในด้านการลำเลียง และขนส่งอาหาร
และอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการช่วยจัดหาและลำเลียง
อุปกรณ์สงครามที่สำคัญให้แก่ฝรั่งเศส เช่น ถ่าน, เหล็ก,
เหล็กกล้า, เพื่อนำมาสร้างปืนใหญ่และกระสุน และการช่วย
ประเทศพันธมิตรอื่น ๆ ที่อยู่ริมทะเล ดังนั้นกองทัพอังกฤษ
จึงมีส่วนช่วยฝรั่งเศสทำสงครามจนมีชัยชนะเป็นอย่างมากซึ่ง
ฝรั่งเศสก็ไม่สามารถที่จะล้มอังกฤษได้จากทัพเรืออังกฤษ แม้
จะผิดหวังการช่วยเหลือจากทหารราบอังกฤษในตอนต้น ๆ ก็
ตาม แต่ตอนปลายก็ได้มีการร่วมมือกันอย่างจริงจัง

การสร้างกองทัพอังกฤษระหว่างสงคราม

งานที่สร้างกองทัพอันยิ่งใหญ่ของอังกฤษ ในตอน
ต้น ๆ ๒ ปีแรกแห่งสงคราม เป็นความสามารถอันยิ่งใหญ่
ของจอมพลเซอร์ ลอร์ด คิต เชเนนอร์ รัฐมนตรีว่าการ
กลาโหมอังกฤษ (ถึงแก่กรรมระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๑

เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๖ ในการอับปางของเรือลาดตระเวนแฮมเชียร์ เนื่องจากไปกระทบทุ่นระเบิดลอยและระเบิดขึ้นใกล้ ๆ เกาะเซตแลนด์ ขณะท่านได้ไปตรวจการณ์อยู่บนเรือลำนั้น) และอดีตผู้สำเร็จราชการแคว้นซูลตัน

ในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีว่าการกลาโหม และอดีตแม่ทัพผู้ชนะสงครามมาแล้ว ท่านได้เป็นผู้ฝึกสอนวิชาทหารให้แก่กองทัพอังกฤษ ท่านได้เป็นผู้โฆษณารับอาสาบุคคลเพื่อรับใช้ชาติในยามสงครามอย่างเต็มที่ ได้มีผู้อสาสมัครมาสมัครอย่างล้นหลามเพิ่ม ๆ ขึ้นทุกปีในปีแรกสงคราม (เพียงเดือนกันยายน) มีผู้อสาสมัคร ๔๖๐,๐๐๐ คน

ในปี ค.ศ. ๑๙๑๕ ท่านรัฐมนตรีกลาโหมได้แต่งตั้ง ลอร์ดเดอบี ชันเป็นผู้อำนวยการแผนกเกณฑ์กำลังพลด้วยโครงการนี้ของท่าน แม้ท่านจะถึงแก่กรรมเสียก่อนที่สงครามยังไม่สงบ แต่ในปีต่อมา การสนับสนุนบุคคลชาวอังกฤษเพื่อรับใช้ชาติก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปีที่จะทำสงครามแตกหักคือปีสุดท้ายใน ค.ศ. ๑๙๑๘ นั้นปรากฏว่าในอังกฤษมีคนอาสาสมัครไปรบนอกประเทศถึง ๕ ล้านคน และจากประเทศเมืองขึ้นต่าง ๆ ได้มี ๑ ล้านคน

มีการกล่าวกันว่า ถึงอย่างไรก็ตามนำชมเชยอังกฤษ
เป็นอันมาก เพราะเป็นประเทศที่ไม่มีการเตรียมตัวเพื่อทำ
สงครามมาก่อนเลย เพราะเป็นเวลากว่า ๘ ศตวรรษมาแล้ว
ที่ไม่เคยมีศัตรูมาเหยียบเกาะอังกฤษเลย และเป็นเวลากว่า
๓๐๐ ปี ที่ประเทศนี้ไม่ต้องใช้กำลังเพื่อต่อสู้ป้องกันประเทศ
ของตน ดังนั้นกำลังทหารราบอังกฤษจึงล้าหลังมาก เพราะไม่
คิดว่าจะมีใครกล้ามารบกับตน เพราะตนอยู่บนเกาะมีกำลัง
ทหารเรือเข้มแข็งเพื่อป้องกันตนเองและประเทศเมืองขึ้นของ
ตนเองทั้งหลายในเอเชีย, อาฟริกา และ คานาดา ก็พอเพียง
แล้ว ดังนั้นการรบนอกประเทศที่ไปช่วยฝรั่งเศสจึงมีกำลัง
ทหารราบเพียง ๖ กองพลเท่านั้น

นายพลเฮกส์ แม่ทัพสนามอังกฤษคนใหม่

ในปี ค.ศ. ๑๗๑๖ ในการรบที่แม่น้ำชอมน์ ซึ่งถือ
ว่าเป็นการรบอันยิ่งใหญ่ของสงคราม และกองทัพอังกฤษซึ่ง
ได้เปลี่ยนตัวแม่ทัพสนามจากจอมพลเพิร์น มาเป็นนายพล
ดักกลาส เฮก (จอมพลเฮก) แม่ทัพสนามคนใหม่ ได้มีส่วน
ร่วมรบและมีส่วนได้ชัยชนะอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับฝรั่งเศส

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๕๓

อย่างจริงจัง และในปีนี้ จอมพลลอร์ด คิต เชเนนอร์ รัฐมนตรีว่าการกลาโหมได้ส่งกองทัพใหม่ ๆ เพิ่มมาให้อีกกองทัพนึงซึ่งเป็นกองทัพที่ตั้งขึ้นใหม่ได้รับการฝึกอาวุธทันสมัยมาแล้วเป็นอย่างดี มิใช่เป็นกองทัพน้อย ๆ ที่เลวแบบที่เยอรมันเหยียดหยามอังกฤษอยู่แต่ก่อนซึ่งมีกำลังเพียง ๖๐,๐๐๐ คนเท่านั้น

อังกฤษ โดยจอมพล ดักลาส เฮก แม่ทัพสนามฝ่าย อังกฤษ ได้ร่วม ทำการรบกับฝรั่งเศสใน การ รบ ที่แม่น้ำซอมม์ระหว่างวันที่ ๗-๑๗ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ จนถึงปลายปี ค.ศ. ๑๙๑๖ (เดือนธันวาคม) นับว่าเป็นชัยชนะอันงดงามของกองทัพอังกฤษและฝรั่งเศส (งดงามครั้งแรกของอังกฤษ) ผลแห่งการรบจับเชลยได้ถึง ๑๐๕,๐๐๐ คน เป็นใหญ่ ๓๕๐ กระบอก ปืนกลหนัก ๑,๕๐๐ กระบอก ยึดพื้นที่คืนมาได้ ๒๐๐ ตารางกิโลเมตร นับว่าเป็นชัยชนะที่งดงามมากสำหรับอังกฤษและฝรั่งเศสร่วมกัน

การยุทธที่แม่น้ำซอมม์นี้ได้กล่าวมาแล้วว่า เป็นเครื่องช่วยป้องกัน บัอมแวร์ตั้งไว้ได้ เพราะที่แวร์ดงั้นเยอรมันได้เสียชีวิตทหารตายในที่รบไปแล้วกว่า ๖ แสนคน

๒๕๔ ๓๒ ขอกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

แต่ในการรบที่แม่น้ำซอมน์นี้ เยอรมันต้องเสียชีวิต ทหารอีก
แสนคน และยังตกเป็นเชลยกว่าแสนคน

และในการรบขณะที่แม่น้ำซอมน์นี้เอง เกียรติประวัติ
การทหารของอังกฤษซึ่งได้ตกต่ำมา ๒ ปีเศษ ก็ได้กู้ฟื้นขึ้น
โดยกองทัพบกเยอรมันต้องยอมรับความ พ่ายแพ้จากกองทัพบ
อังกฤษ ซึ่งตนได้เคยเหยียบย่ำและดูถูกมาก่อนในฐานะที่
ขาดความชำนาญในการรบ จนเยอรมันยอมรับว่า อังกฤษ
กลาย มาเป็น ศัตรูที่มี กำลังและ น้ำกลั้ว.กรร ชื่นมา อย่างน่า
ประหลาด

ชัยชนะอันยิ่งใหญ่ของอังกฤษในปี ๑๙๑๘ ของสงคราม

เนื่องจากความยุ่งยากภายในกองทัพบกฝรั่งเศสเนื่อง
จากทหารจะละทิ้งสนามรบ จนต้องเปลี่ยนแม่ทัพสนามจาก
พลเอกนีเวลล์ มาเป็นนายพลเปแตง (จอมพลเปแตง) การ
รุกใหญ่ของฝรั่งเศสที่จะโจมตีที่แม่น้ำเอนส์ต้องขงักถง และ
แผนของอังกฤษที่จะรุกที่อาร์ตัวส์ก็ชะงักด้วย ดังนั้นอังกฤษ
ก็หันไปตีที่เมือง ฟลันเดอร์ตามแผนของตนที่คิด มานานแล้ว
ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของอังกฤษเองที่จะได้เยอรมันออกจาก

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๕๕

ส่วนที่ยืนอับรัด เพื่อไล่เยอรมันให้ห่างออกจากตำบล กาเลต์, ดิงเกอร์, บูลอญ และช่องแคบอังกฤษซึ่งอาจจะตกเป็นฐานทัพเรือได้นำของเยอรมันได้ ซึ่งเกรงกันว่ากองทัพใหญ่ที่ ๑ ฝรั่งเศสจะร่วมมือด้วย

การเริ่มเข้าตีเมื่อ ๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๗ เวลา ๐๓.๐๐ น. ท่ามกลางหลุมระเบิด ๒๐ แห่งที่อังกฤษได้เตรียมไว้และระเบิดขึ้นพร้อม ๆ กัน หลุมระเบิดนี้อังกฤษได้เตรียมมา ๒ ปีแล้วเป็นดินระเบิดทั้งหมด ๕๐๐,๐๐๐ ก.ก พร้อมกับประสานกับการยิงของปืนใหญ่หนักและปืนใหญ่สนามทั้งหมด เพื่อทำให้กระบอกปืนทุกทิศทุกกระบอก กระสุนทุกนัดเข้าใส่กองทัพเยอรมันอย่างหูดับดับใหม่

เพียง ๒ วันแรก ๆ อังกฤษก็จับเชลยได้ ๗,๕๐๐ คน และปืนใหญ่ได้ ๕๐ กระบอก และได้ทำการรบอยู่เรื่อย ๆ ไปจนถึงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ โดยไม่หยุดหย่อนเป็นเวลา ๕ เดือน

เยอรมันเสียที่มั่นไป ๓๐ ก.ม. แนวรบ ๓ ชั้น ส่วนอังกฤษปรากฏว่าได้รับความเสียหายมากในการรบ ๕ เดือนนี้ ทหารอังกฤษเสียชีวิตประมาณ ๓๕,๐๐๐ คน อังกฤษได้รับ

การบอบช้ำมากจึงต้องผลัดเปลี่ยนทหารเป็นการด่วน ส่วน
เยอรมันก็ไม่ค่อยไปกว่าอังกฤษ จึงนับว่างานรุกใหญ่ของ
อังกฤษโดยอังกฤษนำเองได้สำเร็จลงอย่างดี แลเสียชีวิตลูก
บริติชไปร่วม ๔ หมื่นคน แต่ได้ผลมากมายยิ่ง เพราะทาง
ด้านเยอรมันนั้นตามปรากฏตามบันทึกของนายพลเอก ลูเดน-
ดอฟ เสนาธิการสนามว่าเยอรมันได้ส่งกำลังเข้ารบตรงนี้
(เมืองพลึงเครอ) โดยใช้กำลัง ๘๐ กองพลใหญ่หรือประมาณ
๑ ล้านคน นายพลเอกเสนาธิการสนามยอมรับว่า “การ
ยุทธทางด้านตะวันตกนี้ได้กระทำกันอย่างแสนขี้นุญ และเยอรมัน
นั้นได้รับความเสียหายมาก อย่างไม่เคยปรากฏมาแต่ก่อน”
จึงนับว่าต้องเสียหายมากกว่าอังกฤษทีเดียว ทำให้การ
รบด้านนี้ซบถไปชั่วระยะเวลาพอสมควรทีเดียว

อังกฤษยอมรับการแต่งตั้งจอมพลฟอช เป็น
แม่ทัพใหญ่

ต่อมาเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๑๗ ปีที่ ๕ ของ
สงคราม ซึ่งในปีนั้นวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗
เยอรมันก็จะยอมแพ้อยู่แล้ว กองทัพบกอเมริกันก็เริ่มส่ง

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๕๗

ทหารมาช่วยรบ และกำลังจะล่าเจียงเหวทวารบางส่วนมา
ขึ้นบกที่ฝรังเศส แต่จนถึงวันนั้นคือต้นปีกองทัพอังกฤษถึงแม้
จะมาร่วมรบกับฝรังเศสมา ๓ ปี ศษแล้วก็ตาม แต่ก็ยังสงวน
เกียรติภูมิไม่ยอมให้กองทัพของตนอยู่ใต้อำนาจแม่ทัพพันอ-
มิตร เว้นแต่ในยุทธวิธี และไม่ยอมให้กองทัพอังกฤษรบโดย
โดดเดี่ยวหากปราศจากกำลังอย่างมากมาช่วยเหลือของฝรัง
เศส

แต่โดยที่พันธมิตรทั้งหลายเห็นว่า การรบอันเข้มแข็ง
ของประเทศ ย่อมมันกับประเทศบริวารทั้งหลายนั้น ได้มอบ
อำนาจทางการใช้กำลังทหารทั้งหมด อยู่ที่แม่ทัพคนเดียวคือ
จอมพลอิน.เดนบุร์ก เป็นแม่ทัพใหญ่ จะเดนาเยลเฮอญเดน-
คอฟ เป็นรองแม่ทัพใหญ่ ทักษณมิตรของเยอรมันจึงทำ
การรบได้อย่างเด็ดขาด เพราะมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอัน-
เดียวกัน แต่ประเทศพันธมิตรทั้งหลาย อังกฤษ ฝรังเศส นั้น
ยังแยกแยะ ใช้กำลังทหารขึ้นแก่แม่ทัพของตนแต่ละชาติอยู่
แม้จะร่วมกันอยู่ในยุทธวิธีแล้วก็ตาม

เมื่อตกมา ต้นปี ค.ศ. ๑๙๑๘ ซึ่งสงครามโดยคเยอ

มาเกือบปี^๕ ของสงครามแล้ว ประชาชนพลเมืองและทหารก็ได้รับบาดเจ็บล้มตายลงไปมากแล้ว ความยากจน ความหิวโหยได้ปรากฏขึ้นแก่พลเมืองทุกชาติ ดังนั้นวิธีที่ป้องกันความระส่ำระสาย มิให้เกิดขึ้นแก่ทหารและพลเมืองของประเทศพันธมิตรทั้งหลายก็คือ ทำการรุกรใหญ่ และทำสงครามแตกหักให้สิ้นเสียในปี^๕ วิธีทำสงครามแตกหักและเด็ดขาดได้นั้น คือการรวมการใช้กำลังทหารให้อยู่แก่บุคคลเดียวที่ได้ดำรงตำแหน่งแม่ทัพใหญ่ ของประเทศพันธมิตร คือตัวจอมพลฟอชแห่งประเทศฝรั่งเศส

ดังนั้นประเทศสัมพันธมิตรทั้งหลาย จึงได้เปิดประชุมกันขึ้นอีกที่เมืองแวร์ซายส์ ประเทศฝรั่งเศส เมื่อปลายเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๑๘ อันเป็นการเรียกว่าการประชุมสงครามร่วมกันของประเทศพันธมิตร โดยนาย เกล มังโซ นายกรัฐมนตรีฝรั่งเศสเป็นประธานที่ประชุม และที่ประชุมได้ลงมติแต่งตั้งจอมพลฟอชเป็นประธานสงคราม และพร้อมที่จะดำรงตำแหน่งของประเทศพันธมิตรทั้งหลายทันที หากถึงวาระจำเป็น

และต่อมาในวันที่ ๒๑ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ ๑๙๑๙

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๕๕

ก็มีศึกใหญ่ ประเทศพันธมิตรก็ได้ตกลงตั้งจอมพลฟอน เบ็นท์ฟ็อลท์ใหญ่อันสบูร์น ของประเทศพันธมิตรทั้งหลาย ได้ตอบ และได้ทำสงครามครั้งใหญ่ โดยประเทศอังกฤษ เล็กไม่มีข้อแม้แต่ประการใดอีก ยอมอยู่ได้อานาจแม่ทัพใหญ่ ซึ่ง เป็นชาวฝรั่งเศสแต่โดยดี

การรุกและการโต้ตอบระหว่างเยอรมันและฝ่ายพันธมิตรได้กระทำกันอย่างเด็ดขาดเป็นครั้งสุดท้ายเริ่มแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม จนถึงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ โดยรบกัน อย่างไม่มีเวลาพั ผ่อนเป็น เวลา ๒๓๕ วัน ทหารทั้ง ๒ ฝ่าย ใช้กำลังเข้าร่วมกันที่ ดิน ๖ ล้านคน ประทะกันในสนามรบ อันกว้างใหญ่กว่า ๕๐๐ กม. จนประเทศเยอรมันได้ยอมแพ้ ในที่สุดเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ เวลา ๐๔.๐๐ น. และทหารประทะกันกว่า ๓๐๐ ครั้ง

เป็นอันนับว่า ประเทศอังกฤษได้ร่วมมือกับกองทัพ ฝรั่งเศสและพันธมิตรอย่างเต็มที่ และใช้ทหารอังกฤษเข้าทำการรบมากที่สุดรองจากฝรั่งเศส ซึ่งพอจะแยกทหารที่เข้าทำการรบจนได้ชัยชนะในครั้งนั้น คือกำลังทหารเยอรมันรวม ๒๐๗ กองพลใหญ่ ทหารสัมพันธมิตร ๒๐๕ กองพลใหญ่

แยกแต่ละชาติคือ ฝรั่งเศส ๑๒ กองพลใหญ่ อังกฤษ ๒๐ กองพลใหญ่ เบลเยี่ยม ๑๒ กองพลใหญ่ อเมริกกัน ๒๐ กองพลใหญ่ (อเมริกาได้เข้าทำการรบจริงจังกวาวเดือนกันยายน คือราวอีก ๒ เดือนก่อนเลิกสงคราม เพราะเป็นกองทัพใหญ่ ขนมาไกลและเสียเวลาจัดทัพและมีที่หัดไปเสียนาน)

จึงนับว่า ประเทศอังกฤษได้เป็นผู้มีส่วนที่นำชัยชนะ นำสันติสุขมาสู่โลกอย่างแท้จริงประเทศหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากความสามารถ ความกล้าหาญและอดทนของจอมพล ดักลาส เฮก ซึ่งเขาเริ่มรบแต่วันที่สงครามได้ระเบิดขึ้นใหม่ในฐานะแม่ทัพน้อยที่ ๑ (ของจอมพลเฟิร์น แม่ทัพสนามอังกฤษ) และได้แสดงความสามารถหาญ จนได้รับตำแหน่งแม่ทัพสนามของอังกฤษในระหว่างสงครามแทนจอมพลเฟิร์น และนับแต่วันที่ได้รับตำแหน่งแม่ทัพแล้ว จอมพลดักลาส เฮก ก็ได้แสดงความสามารถของกองทัพของอังกฤษ อันอ่อนแอมาแต่เดิมให้เข้มแข็งขึ้น และทำการรบเคียงบ่าเคียงไหล่กับฝรั่งเศสและมีชัยชนะหลายครั้ง และในที่สุดได้มีส่วนอย่างสำคัญที่สุดในการนำความสงบและชัยชนะอย่างแท้จริงมาสู่โลก

ประเทศฝรั่งเศส ได้จารึกคุณงามความดีของพระเจ้า

ยอร์ช แห่งกรุงอังกฤษแม่ทัพสูงสุดของอังกฤษ รัฐบาลอังกฤษและประชาชนชาวอังกฤษ ทั้งมวลในส่วน ที่เกี่ยวข้องแก่สงครามโลกครั้งที่ ๑ ในฐานะเพื่อนร่วมตายของฝรั่งเศสไว้ว่า “ อังกฤษได้ส่งกองทหารรับจ้างขึ้นเยี่ยมเข้าร่วมสงคราม ๑๕๐,๐๐๐ คนทันทีที่เริ่มต้นสงคราม เพื่อคุ้มครองป้องกันกรรมอันถูกละเมิด ยิ่งกว่านั้นอังกฤษได้ทำให้ฝรั่งเศสมีเสรีภาพทางทะเล และได้ช่วยเหลือทางกำลังทหารอีกมากมายอย่างน่าสลดทีเดียว อังกฤษผู้มีส่วนอย่างสำคัญในการสร้างชัยชนะให้แก่ฝรั่งเศสและโลกเสรีทั้งมวล ”

พระเจ้ายอร์ชที่ ๕ แห่งอังกฤษผู้เป็นที่รัก ของประชาชนชาวอังกฤษ และเป็นผู้นำประชาชนชาวอังกฤษผ่านความทุกข์ยากแห่งสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาด้วยดี ได้สวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ พระราชโอรสของพระองค์คือพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๘ ก็ได้ขึ้นครองราชย์เป็นพระเจ้าแผ่นดินอังกฤษแทน แต่พระราชโอรสองค์นี้อยู่ในราชสมบัติได้เพียง ๑ ปีเศษ ก็ได้สละราชบัลลังก์เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๖ (ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒) เนื่องจากมีความเห็นขัดกันกับคณะรัฐบาลอังกฤษที่พระองค์ต้องการจะเสกสมรส กับหญิงหม้ายชาวอเมริกัน

วิกัน ชื่อนางขิมปัสัน เมื่อพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๘ สละราชสมบัติแล้ว พระอนุชาของพระองค์ (โอรสพระเจ้ายอร์ชที่ ๕) ก็ขึ้นครองราชย์เป็นพระเจ้าแผ่นดินอังกฤษต่อมา ทรงพระนามว่าพระเจ้ายาร์ชที่ ๖ และเป็นผู้นำประเทศอังกฤษผ่านสงครามโลกครั้งที่ ๒ มาอย่างบอบช้ำและปลอดภัยในที่สุด และได้เสด็จสวรรคตเมื่อภายหลัง สงครามโลกครั้งที่ ๒ ผ่านไปแล้ว พระราชธิดาจึงได้ราชสมบัติแทนเป็นพระเจ้าแผ่นดินกรุงอังกฤษทรงพระนามว่า พระนางเจ้าเอลิซาเบธที่ ๒ ครองกรุงอังกฤษอยู่ในปัจจุบันนี้

๑...

ประธานาธิบดีวิลสัน แห่งสหรัฐอเมริกา
และนายพลเปอร์ซิง ผู้นำทัพมาปารีส

หลังจากที่อเมริกาได้เฝ้าดูการคลี่คลาย ขยายตัวของ สงครามในทวีปยุโรปมาเป็นเวลาเกือบ ๓ ปี โดยที่สหรัฐอเมริกา ไม่มีความปรารถนาที่จะเข้าไปแทรกแซงในกิจการใดๆ ของทวีปยุโรป แม้ประเทศใดจะตั้งหน้าครองอำนาจจักรอันกว้างขวางในยุโรปก็ตาม แต่ก็ยังไม่กระทบกระ

เตือนต่อความมั่นคงและความปลอดภัยของชาวอเมริกัน โดยทั่วไป นักการเมืองผู้ปกครองประเทศอเมริกาก็ยังเคยอยู่

แต่ในที่สุดเมื่ออย่างเข้าปีที่ ๕ แห่งสงคราม ในวันที่ ๖ เมษายน ค.ศ. ๑๙๑๗ สหรัฐอเมริกา โดยประธานาธิบดี วิลสัน จึงตัดสินใจประกาศสงครามกับรัฐบาล เยอรมันของ พระเจ้าไกเซอร์ ทั้งนเพราะกองทัพเรือได้นำของเยอรมันได้จมเรือพาณิชย์ของชาวอเมริกัน ทำให้เสียหายนแก่ชีวิตและทรัพย์สินของอเมริกาเป็นอันมาก โดยเยอรมันจะมิได้ต่อความเป็นกลางของอเมริกา ทั้งๆ ที่ก่อนประกาศสงครามนี้ อเมริกาก็ได้ยื่นประท้วงเยอรมันไปเมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๕ ในปีี่ ๒ ของสงครามมาครั้งหนึ่งแล้ว ซึ่งเยอรมันได้ระงับการทำลายเรือพาณิชย์ไปครั้งหนึ่งแล้ว แต่ในระยะหลังๆ เยอรมันก็ต้องทำลายเรือพาณิชย์ของทุก ๆ ชาติ เพื่อตัดกำลังของอังกฤษ อเมริกาจึงจำเป็นต้องประกาศสงครามและเตรียมตัวเข้าสงครามดังกล่าวแล้ว

แต่อเมริกาก็ยังไม่ปรารถนาที่จะเข้าทำสงครามในทันที ยังได้ยื่นร้องขอให้มีการตกลงกันโดยสันติเสียก่อนอยู่หลายครั้งและในครั้งสุดท้ายคือเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๘

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๖๕

วิลสัน ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกาได้ยื่นข้อเสนอเข้า
ใกล้เกลี้ยข่มนิพิพัทธวม ๑๔ ข้อ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง
โดยเฉพาะข้อเสนอสองข้อที่ ๑๔ ที่ต้องการให้มีสมาคมระหว่าง
ประเทศ (สันนิบาตชาติ) เพื่อหาทางไกล่เกลี่ยและระงับ
สงคราม) แต่เมื่อไม่สามารถตกลงกันได้อเมริกันก็ต้องส่ง
กองทัพของตนเข้าช่วยประเทศฝรั่งเศสและประเทศพันธมิตร
ทั้งหมดเพื่อช่วยกันปราบปรามเยอรมันในที่สุด เพื่อนำความ
สงบและสันติสุขอย่างจริงจังมาสู่โลก จึงนับว่าอเมริกาเริ่ม
เป็น "เทพเจ้าแห่งสันติภาพ" อย่างแท้จริงมาแต่สงครามโลก
ครั้งที่ ๑ มาแล้ว

อเมริกาส่งสาส์นสันติภาพก่อนให้ทหารลงเรือรบ
ภายหลังที่ ลินิน หัวหน้าคณะปฏิวัติอำนาจได้
จากรัสเซีย และได้ยอมสงบศึกกับเยอรมันโดยเป็นผู้ลง
นามในสัญญา สันติภาพใน ฐานะประธานาธิบดี ของ รัสเซีย
อันเรียกว่า สัญญาสงบศึกกับ รัสเซีย กับ เยอรมันที่เมืองเบรสต์-
ลิตอฟสค์ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ แล้วเป็น
ต้นมานั้น ประเทศเยอรมันก็เริ่มเจรจาสันติภาพด้วยความ

ต้องการของชาวเยอรมัน โดยเห็นว่าการ ขนศึก รัสเซีย ทาง
ด้านตะวันออกมา ก็น่าจะเป็นการเพียงพอที่จะ ประดับ บารมี
ลัทธิบูชาทหารของเยอรมัน เพราะในการรบทางแนวรบด้าน
ตะวันตกกับประเทศฝรั่งเศส และอังกฤษ นั้นเยอรมันตกอยู่ใน
ฐานะที่เสียเปรียบ ซึ่งเยอรมันควรจะหาทางอ้อมขอมเปิด
การเจรจาสงบศึกเพื่อไปสู่สันติภาพเสียดีกว่า แต่ประเทศ
ต่างๆ ของพันธมิตรไม่เห็นด้วย เพราะเห็นว่าเยอรมันกำลัง
จะตกเป็นเบี้ยล่างอยู่แล้วควรจะผลักดันต่อไป

แต่สำหรับอเมริกาผู้รักสันติภาพ มีความปรารถนา
ที่จะให้มีการสงบศึกโดยเร็วที่สุด จึงได้ตอบสนองข้อสันติภาพ
เยอรมัน เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๘ ซึ่งเรียกกันว่า
ข้อเสนองานของประธานาธิบดีวิลสันรวม ๑๔ ข้อคือ (ข้อเสนอ
ก่อนที่จะตกลงสงครามมารบทางยุโรป)

๑. บรรดาสนธิสัญญาฉบับต่างๆ ที่เซ็นกันระหว่าง
ประเทศให้เลิกหมด

๒. บรรดาประเทศต่างๆ ควรมีเสรีภาพในทางทะเล
โดยสมบูรณ์ เว้นแต่จะมีข้อตกลงกันในระหว่างประเทศเป็น
อย่างอื่น

๓. ให้ปรับระดับการเก็บภาษีศุลกากรขาเข้าและขาออกของประเทศต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอสมควร

๔. ให้ทุกประเทศลดกำลังอาวุธ ให้เหลืออยู่เพียงเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันประเทศเท่านั้น

๕. ให้ยกระดับความล้าหลังของประเทศ ในอาณานิคม (เมืองขึ้น) ของประเทศต่าง ๆ ให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนั้น

๖. ให้เยอรมัน ถอนกองทหารที่เข้ายึดครองอยู่ในประเทศใกล้เคียงออกไป และให้พลเมืองรัสเซีย ซึ่งมีเชื้อชาติอื่นๆ มีสิทธิกำหนดเชื้อชาติและสัญชาติของตนเอง

๗. ให้เยอรมัน ถอนทหารที่ ยึดครองเบลเยียมออก และให้นานา ประเทศ ช่วยกันฟื้นฟูประเทศเบลเยียม ที่ได้รับความพินาศเสียหายจากสงครามในการที่เยอรมันละเมิดความเป็นกลาง

๘. ให้เยอรมันถอนทหาร ออกจากประเทศฝรั่งเศส และให้ชดใช้ค่าเสียหายตามความเป็นธรรม และให้คืนแคว้นอัลซาสและลอร์เรนส์ให้แก่ฝรั่งเศสตามเดิม (ซึ่งเยอรมันยึดได้จากฝรั่งเศสในสงคราม ค.ศ. ๑๘๗๐-๑)

๘. ให้ขยายดินแดนเพิ่มให้แก่ประเทศอิตาลี โดยถือบริเวณที่มีคนอิตาเลียนอาศัยอยู่เป็นมูลฐานในการพิจารณา

๑๐. ให้พลเมืองในเฮาสเตรียและฮังการี มีสิทธิในการปกครองตนเอง

๑๑. ให้เยอรมันถอนทหารจากประเทศรูมาเนีย, เซอร์เบีย, และมอนเตเนโกร รวมทั้งการชดเชยค่าเสียหายให้ประเทศเซอร์เบียมีทางออกทะเลได้ และให้นานาชาติค้ำประกันดินแดนของประเทศดังกล่าวนี้

๑๒. ให้ประเทศที่เป็นอาณานิคมของตุรกี ซึ่งไม่มีเชื้อชาติเป็นตุรกี แยกออกเพื่อปกครองตนเองได้ และให้ถือว่า ช่องแคบดาร์เดเนลล์ของตุรกีเป็นเมืองเปิด นานาชาติมีสิทธิที่จะเดินเรือผ่านไปมาได้โดยเสรี

๑๓. ให้ตั้งประเทศโปแลนด์ขึ้นใหม่ และให้มีทางออกทะเลได้

๑๔. ให้จัดสมาคมระหว่างชาติขึ้น โดยมีความมุ่งหมายที่จะจัดให้มีองค์การร่วมกัน เพื่อความมั่นคงแห่งสันติภาพ ให้เสรีภาพและอิสรภาพแก่ประเทศต่างๆ ไม่ว่าประเทศใหญ่หรือเล็ก

ข้อเสนอของประธานาธิบดีวิลสันนั้น แม้จะได้ประกาศสงครามกับเยอรมันแล้วก็ยังไม่ปรารถนาที่จะเข้าสงครามโดยไม่จำเป็น จึงยังพยายามที่จะวางตนเป็นกลางอยู่ โดยการเสนอสัญญาสันติภาพ ๑๔ ข้อขึ้นมา เพื่อหวังที่จะให้เป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายจริงๆ ทั้งๆ ที่อเมริกาไม่มีส่วนได้เสียอะไรมากนัก

หลังจากที่ท่านประธานาธิบดี วิลสัน เสนอสันติภาพ ๑๔ ข้อไปแล้ว รัฐบาลเยอรมันของพระเจ้าไกเซอร์ก็ได้ตอบข้อเสนอสันติภาพเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๘ แต่การตอบข้อเสนอสันติภาพของเยอรมันนั้น ยังถืออำนาจแข็งกร้าวในทางการทหารอยู่ โดยไม่ยอมลดใช้ค่าเสียหายใดๆ ที่ตนเป็นผู้ก่อสงครามขึ้น ดังนั้นประเทศพันธมิตรทั้งหมดรวมทั้งประธานาธิบดีวิลสัน แห่งสหรัฐอเมริกา ก็จำต้องตกลงร่วมกันให้เข้มแข็งยิ่งกว่าเดิม คือการปราบปรามเยอรมันให้ยอมจำนนและยอมรับการพ่ายแพ้โดยไม่มีเงื่อนไขในที่สุด คือการรบและรุกกันเริ่มแต่วันที่ ๒๐ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ และจบลงโดยเยอรมัน ยอมรับการพ่ายแพ้ในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ โดยสิ้นเชิง

๒๓๐ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

อเมริกาส่งทหารมาร่วมรบ ๒ ล้านคน

นับแต่วันที่ ๖ เมษายน ค.ศ. ๑๙๑๗ ที่อเมริกาประกาศสงครามเป็นทางการกับเยอรมันนั้นในอเมริกายังไม่มีการเตรียมการในทางการทหารแต่ประการใด

แม้ว่าใน ขณะนั้น สหรัฐอเมริกา จะมีเนื้อที่ ของประเทศกว้างใหญ่ถึง ๙,๒๒๐,๘๕๖ ตารางกิโลเมตร (รวมทั้งรัฐอลาสกา) พลเมืองประมาณ ๑๐๕ ล้านคน (ในขณะนั้น ๑๘ คนต่อ ๑ ตารางกิโล.เมตร) ก็ตาม แต่มีกองทหารประจำการเพียง ๑๙๐,๐๐๐ คน และมีทหารรักษาดินแดนสำหรับรักษาดินแดนด้านแมกซิโกอีก ๑๕๐,๐๐๐ คน แต่ก็ได้ให้ลาพักไปเสียหนึ่งส่วน ในระยะนั้นการจัดทัพทหารของอเมริกายังไม่พร้อมที่จะรบ ยังไม่มีกฎหมายเกณฑ์คนเป็นทหาร ยังไม่มีแม้แต่กรมเสนาธิการ, กรมจเรทหารราบ, หรือกรมช่างแสงสรรพาวุธ อันเป็นหน่วยสนับสนุนการรบอย่างแท้จริง

แต่ในที่สุดการเตรียมการก็ได้เร่งขึ้นอย่างเร่งรีบ จนที่สุดท้ายของสงคราม มีผู้มาสมัครเข้าเป็นทหารถึง ๒๓ ล้านคน ในจำนวนนั้นคือนับเพียงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ เดือนที่เลิกสงคราม อเมริกาก็ได้เตรียมการที่จะส่งทหารมายุโรป

ได้ถึง ๓ ล้านคน หากสงครามจะยืดเยื้อไป คือเป็นนายทหาร ๒๘๐,๐๐๐ คน เป็นทหาร ๓ ล้าน ๕ แสนคน ในจำนวนนี้ ได้ส่งมายุโรปเพื่อช่วยเหลือฝรั่งเศสได้ถึง ๒ ล้านคน

ส่งแม่ทัพและเสนาธิการมาก่อน

นายพลเอก เปอว์ริง พร้อมด้วยเสนาธิการทัพนาม และกำลังบางส่วนได้เริ่มเดินทางออกจาก อเมริกามาขึ้นบกที่ ประเทศฝรั่งเศสเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ เพื่อพบกับจอมพลเปแตง แม่ทัพสนามของฝรั่งเศส เพื่อปรึกษาหารือในเรื่องการ ยุทธศาสตร์และยุทธวิธีที่จะ ผูกมัดตอบมให้ แก่กองทัพอเมริกัน เพื่อเตรียมจัดทัพอเมริกันที่จะทยอยกัน มาถึงยุโรปเรื่อยๆ และให้เป็นกองทัพที่เหมาะสมที่จะเข้าร่วมรบกับฝรั่งเศสได้

แต่อย่างไรก็ตามกองทัพอเมริกัน ก็ขอสงวนสิทธิในขั้นต้นเช่นเดียวกับกองทัพของอังกฤษ คือขอเป็นกองทัพอิสระ เป็นกองทัพของชาติอเมริกัน เพียงแต่ขอความช่วยเหลือและแนะนำจากฝรั่งเศส เพื่อตัดแปลงให้ได้ขนาดของกองทัพอเมริกันเท่านั้น

๒๓๖๒ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ
จัดทัพอเมริกันอย่างใหญ่โตมโหฬาร

ปรากฏว่าการจัดทัพของอเมริกันนั้น เป็นการจัด
กองทัพที่ใหญโตและมีทหารมากมาย สมกับเป็นกองทัพที่
มาจากเมืองเศรษฐีจริง ๆ เป็นกองทัพที่ใช้กำลังมากกว่า
กองทัพประเทศใด ๆ ทั้งหมด ขอให้สังเกตการจัดทัพคร่าว ๆ
ดังนี้

๑. กองพลใหญ่ ขนาดกองพลใหญ่ของอเมริกัน
เพียงกองพลเดียว ก็มีความใหญ่โตกว่า ๒ เท่าของกองพล
ฝรั่งเศส คือ มีนายทหารถึง ๘๘๐ คน และมีพลทหาร
๒๗,๐๐๐ คน

๒. กองทัพน้อยอเมริกัน เพียงกองทัพน้อย
อเมริกันทัพเดียว ก็มี ๒ กองพลใหญ่ คือเป็นนายทหารถึง
๕,๘๘๐ คน และพลทหารถึง ๑๖๒,๐๐๐ คน

๓. หน่วยชนกองทัพน้อยอีก ยังมีหน่วยชน
กองทัพน้อยอีกซึ่งประกอบด้วยกองพลน้อยเป็นกลหนัก, กอง
พันปืนยิงเร็ว, ทหารม้า, กรมทหารช่าง, กองพันสื่อสาร,
กองพันพาหนะ, กองบิน

รวมทั้งแล้วกองทัพน้อยจะมีกำลังนายทหาร ๖,๐๐๐
คน พลทหาร ๑๒๗,๐๐๐ คน

๔. ส่วนกองทัพใหญ่ นั้นจะมโหฬาร กว่านี้มาก
มาย ซึ่งมีทั้งทัพน้อย, หน่วยบิน, บินใหญ่ และทหารช่าง

ยังลำบากเรื่องการขนส่งอีก

เพราะกองทัพอันมโหฬารนี้เอง จึงต้องลำบากหลาย
ประการ ทั้งในเรื่องการจัดทัพ การเตรียมการและการตั้ง
โรงเรียนเตรียมการฝึกหัดทหารอเมริกัน ในกองบัญชาการ
อเมริกันในประเทศฝรั่งเศส ยิ่งกว่านั้นยังยุ่งยากและลำบาก
ในการขนส่งจากอเมริกามา ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นระยะทาง
ในทะเลยาวถึง ๕,๕๐๐ ก.ม. การขนทหารจึงเป็นไปอย่างลำ
บากต้องเตรียมการระดมการต่อเรือขนทหาร ในปีทีประกาศ
สงครามแล้ว ๑ ปี อเมริกาก็สามารถส่งทหารมาฝรั่งเศส
(ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๗) ได้เพียง ๑๔๕,๐๐๐ คน โดยขนมา
อย่างมากเดือนละ ๓ หมื่นคน และจะต้องดำรงระเบียบ
อาหารและที่พักที่ขนมาครั้งหนึ่ง ๆ ให้ใช้ได้ ๓ เดือนเต็ม ๆ
ทหารอเมริกันหน่วยแรกมาโดยเรืออิฟริคตา ได้มาขึ้นบกที่
เมืองบูดอญ ประเทศฝรั่งเศส เมื่อ ๑๓ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๗

ในปี ค.ศ. ๑๙๑๗ ทั้งป็นนั้นว่าอเมริกันยังมีได้ออก
 รมเลยเพราะต้องเตรียมการตั้งโรงเรียนต่างๆ ผูกสอนทหาร
 อเมริกันกันอย่างชานาใหญ่โดย ลอกแบบ จากโรงเรียนของ
 ฝรั่งเศส เช่นโรงเรียนกองทัพน้อย โรงเรียนกองทัพใหญ่
 ๑๙ โรงเรียน, โรงเรียนเสนาธิการ, โรงเรียนทหารราบ
 โรงเรียนปืนใหญ่หนัก, โรงเรียนรถถังและโรงเรียนพิเศษอีก
 มากมาย

การตั้งฐานทัพเพื่อการรบ

โดยที่กองทัพอเมริกันยังเป็นกองทัพ ที่ต้องเตรียมการ
 เรียน ก่อนเข้าสนามรบอย่างจริง จังในปีหน้า ค.ศ. ๑๙๑๘
 (เกือบจะเลิกรบ) จึงต้องเลือกให้ประจำแนวรบที่ค่อนข้างจะ
 ปลอยภัย และสามารถติดต่อกับกองทัพพันธมิตรอื่นๆ ได้
 ง่าย จึงตกลงให้เข้าทำการรบทางภาคลอว์เรนส์ (ประเทศ
 เบลเยียม)

อเมริกันเริ่มรบรุกใหญ่

อย่างไรก็ตาม กองทัพอเมริกันก็สามารถจดทัพได้

ทันรบก่อนที่สงครามจะเลิกละก่อน คือการรุกใหญ่ของพันธมิตรซึ่งเริ่ม... ๒๐ มีนาคม ถึงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ อันเป็นวันที่เยอรมันยอมแพ้กัน กองทัพอเมริกันได้มีส่วนช่วยเหลืออย่างจริงจังในเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๑๘ หลังจากที่จอมพลฟอกซ์ แม่ทัพพันธมิตรได้รอที่จะใช้กองทัพอเมริกันมานานแล้ว กองทัพใหญ่อเมริกันอันมีโทพาร์ก็จัดทัพเสร็จในต้นเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๑๘ พร้อมทั้งจะเคลื่อนที่เข้าสนามรบได้แล้ว โดยนายพลเอกเปอว์ริง เป็นแม่ทัพใหญ่ ซึ่งมีกำลังมากมาย คือ นายพลเอกเปอว์ริง เป็นแม่ทัพใหญ่ที่ ๑ (ประกอบด้วยกำลัง ๓ กองทัพน้อย) มีปืนใหญ่หนัก ๒๙๐๐ กระบอก รถถัง ๒๗๐ คัน และฝูบินมากมาย รวมด้วยกองทัพน้อยของฝรั่งเศส ๑ กองทัพ (มี ๓ กองพลใหญ่ แต่ของอเมริกันมี ๑๕ กองพลใหญ่) เป็นผู้ช่วยเหลือฐานะชำนาญการรบ

ที่ ๑๖ ขั้วจอมพลฟอกซ์ แม่ทัพสัมพันธมิตร มอบหมายให้กองทัพอเมริกันเข้าตีคือ การแย่งแนวเอปากด์-อีโอกรัต (ระยะทางยาว ๖๕ ก.ม. จากฝั่งแม่น้ำเมิสถึงแม่น้ำโมแซลด์) และให้เข้าตีทั้ง ๒ ทาง

พอรู้ตัวว่าจะถูกยึดตอนนีเยอรมันก็จะถอย แต่แม่ทัพใหญ่อเมริกัน นายพลเปอร์ซิง ก็เข้าตีเสียก่อนที่จะถอย (การรบเมื่อ ๑๒-๑๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๘) นายพลเปอร์ซิงโจมตีได้รวดเร็วดีมาก ในวันที่ ๑๒ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๘ เวลา ๑๓.๔๐ น. อเมริกันก็เข้ายึดเมืองอีโอกูร์ต์ได้ ตอนเที่ยงก็ยึดได้เมืองปาสส์ และก่อน ๑๓.๐๐ น. วันเดียวกันก็ยึดได้นองสาร์ต

ในวันที่ ๑๓ กันยายน ก่อนที่อเมริกันจะตีได้หมด กองทัพพันธมิตรก็เคลื่อนที่เข้ามาช่วยและยึดได้เมืองและตำบล การรบต่างๆ ได้คือ เบอนัวต์, ชามน์ โจลดี, และโนวาร์ตได้อย่างมั่นคง

การรบครั้งนี้ เป็นชัยชนะของกองทัพ อเมริกันร่วมกับสัมพันธมิตรในการรบครั้งนี้จับเชลยศึกได้ ๑๕ ๐๐๐ คน เป็นใหญ่ ๔๐๐๐ กระบอก อุปกรณ์การรบอีกมากมาย

อเมริกันชนะอีกจนเยอรมันแพ้

กองทัพใหญ่ที่ ๑ ของนายพลเปอร์ซิง อเมริกันได้เข้าร่วมรบกับกองทัพใหญ่ที่ ๔ ของฝรั่งเศสที่บริเวณแม่น้ำ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๗๗

อัสถึงแม่น้ำเมิสเมื่อระหว่าง วันที่ ๒๑-๓๑ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ ที่บริเวณเมซิแอร์และเซตอง แต่ทัพเยอรมันเหนียวแน่นมากไม่สามารถฝ่าไปได้ ซึ่งทำให้ฝ่ายอเมริกันเสียกำลังมากพอๆ

ในวันที่ ๑-๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๕ ทัพนายพลเปร์ซิงก็ได้ร่วมรบกับกองทัพฝรั่งเศส ที่แนวแม่น้ำอัส-แม่น้ำแซร์ แม่น้ำเอนส์ อย่างรุนแรงและหนักหน่วง และในที่มั่นขั้นสุดท้ายของเยอรมันก็พังทะลายลง และเริ่มถอยและวิทย์เยอรมันก็ประกาศยอมแพ้ในคืนวันที่ ๖ พฤศจิกายน ทั้งทัพพันธมิตรกำลังรุกไล่อยู่ตลอดทาง และได้รุกไล่จนยอมแพ้อย่างราบคาบในวันทำสัญญาสงบศึกในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ เวลา ๐๕.๐๐ น ทัพพันธมิตรจึงหยุดรบและเปิดฉากสงครามโลกครั้งที่ ๑ ทันที

ประเทศฝรั่งเศส ได้จารึกคุณงามความดีของ สหรัฐอเมริกาไว้ว่าอเมริกาได้มีความเอื้ออาทร เข้ามาแทรกแซงด้วย นับว่าเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ กองทัพคนหนุ่มชาติอเมริกันซึ่งมีกำลังกว่า ๓๐ กองพลใหญ่ ได้เข้าร่วมรบด้วยความทรหดอดทน ชาวอเมริกันได้สูญเสียชีวิต

ไปในสงครามครั้งนี้ไปจำนวนไม่น้อยเพื่อช่วยกันรักษาประวัติศาสตร์แห่งการผดุงยุติธรรมและสันติสุขให้คงไว้ เพื่อคงอยู่ของสันติภาพอันถาวรเพื่อมนุษยชาติตลอดไป

นายพลเฮกเปอร์ซิง เกิด ค.ศ. ๑๘๖๐ และถึงแก่กรรมเมื่อ ค.ศ. ๑๙๔๘ เขามีอายุยืนมากถึง ๘๘ ปี นอกจากมีชื่อเดียวในฐานะแม่ทัพอเมริกันในสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้นแล้ว ยังเก่งในการปราบปรามโจรผู้ร้าย

งานที่เขาทำก่อนสงครามและหลังสงคราม ก็คือมีหน้าที่ระงับความยุ่งยากเนื่องจาก การรบ ตามดิน แดนและป่า เพื่อปราบพวกกบฏและโจรผู้ร้ายทั้งในและนอกประเทศที่พันธมิตรของอเมริกาขอรับมา

นามเต็มของท่านผู้ซึ่งชื่อนายพลจอห์น เจ. เพอร์ซิง (John j. Pershing) ในปี ค.ศ. ๑๙๑๖ ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๑ ท่านได้รับแต่งตั้งจากรัฐบาลอเมริกัน ให้ออกไปปฏิบัติการปราบปรามโจรผู้ร้ายนอกประเทศ ในประเทศ เม็กซิโก ซึ่งโจรชาวเม็กซิกันกำลังอาละวาดอยู่เป็นภัยแก่ประชาชนและชาวอเมริกันที่ออกไปทำการค้าและเจริญโชค ในเม็กซิโกมาก ท่านก็ปฏิบัติการได้ผลเป็นที่พอใจของรัฐบาล

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๗๕

ดังนั้นเมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ ขึ้นท่านจึงได้ส่งมาปราบปรามผู้ร้ายทางการเมืองที่ประเทศฝรั่งเศสเพื่อช่วยระบอบนั้น

ท่านนายพลเป็นนายพลที่เด่นที่สุดคนหนึ่งของอเมริกาในสมัยนั้นและมีชื่อเสียงมาก ท่านเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษามากจากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งของสหรัฐอเมริกา ก่อนเข้ารับราชการในกองทัพบก

๑๐...

จอมพลกาเดอรูนา แม่ทัพสนามแห่งอิตาลี
อิตาลีนึกสัญญาความเป็นมิตรกับเยอรมัน

เนื่องจากอังกฤษและฝรั่งเศสให้สัญญาลับๆ กับรัฐบาลอิตาลี จะให้เมืองเทรนิโต, ตรีเอสเต, และดินแดนทางฝั่งตะวันออกของทะเลอาเดรียติก และดินแดนบาแห่งในทวีปอาฟริกา และในจักรวรรดิออสโตมานของตุรกี ถ้าหากรัฐบาลอิตาลีจะตัดสินใจเข้าร่วมสงครามฝ่ายพันธมิตร

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๘๑

มิตร ซึ่งปรากฏว่าข้อเสนอของฝ่ายพันธมิตรอังกฤษ ฝรั่งเศส และ รัฐบาลอิตาลีเห็นได้ว่ามีส่วนที่จะได้ประโยชน์มากกว่าที่จะวางตนเป็นกลางตามคำขอร้องขอของ รัฐบาลแห่งพระเจ้าไก.ซอร์เยอร์มัน

เมื่อเห็นเป็นเช่นนั้น รัฐบาลอิตาลีจึงได้ประกาศ ยกเลิกสัญญาเป็นพันธมิตรที่ทำกับรัฐบาลเจ้าเตรีย และเยอรมัน ปี ค.ศ. ๑๙๑๘ เสีย และประกาศสงครามกับเจ้าเตรียและเยอรมันเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ ตามคำขอของประเทศพันธมิตรเมื่อสงครามผ่านพ้นไปแล้วหนึ่งปี

ตามสัญญาเป็นพันธมิตรกับเจ้าเตรีย และเยอรมัน ปี ค.ศ. ๑๙๑๘ นั้น มีสัญญาฉบับระหว่างเยอรมันกับอิตาลีว่า “ถ้าหากอิตาลีหรือเยอรมันก็ตามถูกฝรั่งเศสรุกราน พันมิตรทั้งคู่ก็จะประกาศสงครามกับฝรั่งเศส และถ้าหากประเทศใดประเทศหนึ่งหรือสองประเทศในพันธมิตรรุกรานประเทศ สองประเทศหรือมากกว่าสองประเทศรุกราน ทั้งหมัดจะช่วยกันรบ”

ประเทศอิตาลีขณะนั้น มีพื้นที่ประมาณ ๓๓๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร มีพลเมือง ๔๐ ล้านคน เป็นประเทศที่ยืน

ไปในคาบสมุทรทะเลเมดิเตอร์เรเนียน มีภูเขาแอลป์ กันเขตแดนซึ่งจำกัดกับฝรั่งเศส, สวิตเซอร์แลนด์และอิตาลี (ซึ่งจะเป็นบริเวณสนามรบต่อไป) ดังนั้นการที่พันธมิตรได้อิตาลีมาร่วมสงครามด้วยก็ได้เพิ่มฐานะของพันธมิตร ให้แข็งแกร่งขึ้นอีก

ในทันทีที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ ขึ้นนี้ รัฐบาลอิตาลี ก็ได้ประกาศเจตนาของตนที่จะเล็งทำการสงครามร่วมกับเยอรมันออกมาเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ ว่า “สนธิสัญญาที่ตนทำไว้กับเยอรมันนั้นเป็นเพียงการร่วมมือป้องกันในเมื่อถูกรุกรานเท่านั้น” ทั้งนี้โดยเจตนาของอิตาลีต้องการที่จะวางตนเป็นกลางโดยเห็นว่าเยอรมันเป็นผู้ก่อสงครามขึ้นตนจึงหลุดพ้นจากสนธิสัญญาเป็นพันธมิตร ที่ทำไว้กับเยอรมัน อันเป็นการแสดงเจตนาให้ฝรั่งเศสรู้ว่า อิตาลีจะไม่ร่วมในการรบกับเยอรมันและจะวางตัวเป็นกลาง

เมื่ออิตาลี ประกาศเจตนาเป็นกลางออกมาเช่นนั้น แม้ยังไม่ร่วมสงครามด้วย ในขั้นแรกก็ทำประโยชน์ให้แก่พันธมิตรอังกฤษ, ฝรั่งเศสอย่างใหญ่หลวงแล้ว โดยทำให้ฝรั่งเศสมีเสรีภาพเต็มที่ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และไม่ต้อง

ส่งกำลังประจำที่ด้านภูเขาแอลป์ ที่ติดต่อกับชายแดนฝรั่งเศส ให้เป็นการสิ้นเปลืองกำลัง

ในทางประวัติศาสตร์ ฝรั่งเศสได้มีส่วนช่วยให้ประเทศอิตาลีรวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในศตวรรษที่แล้วมา ชาวอิตาลีเคยร่วมรบมากับฝรั่งเศส ยิ่งกว่านั้นอิตาลีก็มีความปรารถนาที่จะดันให้หลุดจากพันธมิตรกับเจ้าสเตรียและเยอรมัน โดยต้องการที่จะได้ดินแดนคืนจากเจ้าสเตรีย คือ แตนตรังแตงและอัสตริกายหลังจากที่ประเทศอิตาลีได้รวมกันเป็นอาณาจักรเดียวกันแล้ว

อังกฤษให้สัญญาลับมากมาย

การที่จะดึงชาติอิตาลี ซึ่งมีพลเมืองรวม ๔๐ ล้านคน มาร่วมด้วยนั้น และโดยฐานะทางภูมิศาสตร์ การช่วยรบของอิตาลีแก่พันธมิตร จะเกิดประโยชน์แก่พันธมิตรมากมาย ดังนั้นสัญญาลับกรุงลอนดอน ระหว่างประเทศพันธมิตรกับรัฐบาลอิตาลีจึงได้เกิดขึ้น เรียกว่าสัญญาลับกรุงลอนดอน ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ค.ศ. ๑๙๑๕ ซึ่งพันธมิตร (อังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซีย) ให้สัญญากับอิตาลีว่า

“จะได้ประโยชน์อย่างมากมาย หากอิตาลีเข้าช่วยรบกับประเทศพันธมิตร ก็นอกจากจะได้ดินแดนในแคว้นเตรียที่อิตาลีอยากได้แล้ว ยังจะทำให้การครอบครองทางด้านหมู่เกาะทางฝั่งทะเลด้านมาเซียบ และจะยอมให้อิตาลีสร้างท่าเรือที่วาลโดนา ยังมีผลประโยชน์ทางส่วนใต้ของอาเวีย นอกจากนี้ จะช่วยแก้ไขก๊วยแก่พรมแดนที่เนเชริโปลีให้ใหม่ ประการสำคัญที่สุดคือจะให้ความช่วยเหลือ ทางด้านการคลังของประเทศอิตาลีอย่างเต็มที่เมื่อภายหลังสงคราม”

รัฐบาลของนายชังตราและกษัตริย์วิกเตอร์เอมมานูสทราบข้อเสนองานของพันธมิตรก็ได้เห็นด้วย และเชื่อตามข้อเสนอของพันธมิตร จึงได้ประกาศสงครามกับแคว้นเตรียเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ (ภายหลังจากที่สงครามได้เกิดมาแล้วเกือบ ๑๐ เดือน)

หลังจากนั้นในวันรุ่งขึ้น กองทัพอิตาลีก็ยกกองทัพข้ามพรมแดนเพื่อไปยังตริงเต และทรีเอสเตทันที

การที่ประเทศอิตาลี เข้าสงครามกับประเทศพันธมิตร จึงเป็นการเปิดแนวรบด้านที่สาม ขึ้นกับประเทศเยอรมันทันที ซึ่งเรียกกันว่าแนวรบด้านใต้ (อิตาลี) ซึ่งแต่เดิมมีเพียงแนว

รบด้านตะวันออก (รัสเซีย) และแนวรบด้านตะวันตก (เบลเยียมและฝรั่งเศส) อันเป็นการเพิ่มศึกหนักแก่เยอรมันขึ้นโดยที่ตนมิได้คาดหมายมาก่อน เพราะเยอรมันได้ทำสัญญากับอิตาลีไว้เป็นอย่างดีแล้ว หากจะเรียกกันว่าเป็นการทรยศทางการ มีองครักษ์ใหญ่ก็อาจจะพอเรียกได้ แต่อิตาลีก็มีเหตุผลเหนือกว่าหลายประการ และมีความจำเป็นของประเทศเป็นพิเศษที่จะต้องกระทำเช่นนั้น

การจัดกองทัพของอิตาลี

การทหารของอิตาลี นับว่าเป็นกองทหารที่เข้มแข็ง กองทัพหนึ่งในยุโรป เป็นปีกแผ่นมา ๕๐ ปีแล้วก่อนสงคราม โดยการจัดทัพด้วยความช่วยเหลือของเยอรมัน ปรากฏว่าขณะนั้นอิตาลีมีกองทหารราบที่ดียิ่ง และมีทหารม้าที่ได้รับการฝึกหัดเป็นขั้นที่หนึ่งของยุโรปในขณะนั้น

ระหว่างที่สงครามผ่านมาแล้ว ๘ เดือน เป็นโอกาสที่อิตาลีจะได้เตรียมการทหาร เตรียมการสร้างอาวุธและอุปกรณ์รบอย่างอื่น ๆ ได้พร้อมมูล โรงงานสร้างกระสุนปืนได้ผลิตกระสุนได้อย่างเต็มที่จนเหลือเพื่อที่จะใช้ในอิตาลี

การจัดทัพของอิตาดี ซึ่งรัฐบาลและประชาชนชาวอิตาดี ได้มอบหมายให้จอมพลกาเดอรินา เป็นแม่ทัพสนาม ในการออกมาร่วมรบกับพันธมิตรนั้น จอมพลกาเดอรินา จัดกำลังรบได้ ๒ ล้าน ๕ แสนคน แบ่งออกเป็น ๑๒ กองทัพน้อย โดยขยายกำลังให้เต็มอัตรา ศึกจากกองทัพถึงอัตราที่มีอยู่แล้วตามปกติ

แผนการรบของจอมพลกาเดอรินา แห่งอิตาดี

โดยที่พรมแดนของอิตาดี ล้อมแหลมต่อการบุกรุกของเจ้าส.ตริยอยู่เหมือนกัน จึงเป็นปัญหาหนักในการจัดทัพ และในการรุกเจ้าส.ตริยตาม แผนของอิตาดีและพันธมิตร โดยเฉพาะตรงบริเวณรูปสามเหลี่ยมตรังแตง พรมแดนของเจ้าส.ตริยที่เข้าไปในเขตแดนของอิตาดี และ มีนารตั้งขวางเส้นทางรุกที่สำคัญอยู่ ๓ สาย คือทางที่จะไปแคว้นลอมบาร์ดี และเมนีเซีย โดยทางลุ่มแม่น้ำเบรอนตา, ลุ่มน้ำอาคิเจ และลุ่มน้ำกิอูติซารินา

การรุกของอิตาดีตามแผนของพันธมิตร จึงยังไม่อาจที่จะรุกไปทางทรีเเตเต และเมืองอิดดริอันเป็นเป้าหมาย

ชั้นแรกได้ หรืออีกทางหนึ่งจะเคลื่อนที่ไปตามถนนตารวิด เพื่อบุกกรุงเวียนนาของเชาสเตรียโดยตรงก็ยังไม่ได้ เพราะจะต้องยึดเมืองตรังแตงไว้ให้ได้เสียก่อน เพราะอิตาลียังต้องระวังทางช่องทางไทรอล และช่องเบรนเนอร์อย่างแข็งแรง เพื่อป้องกันกรบุกเข้ามาของเชาสเตรียอีก

แต่อย่างไรก็ตามนายพล ปร์โร เสนาธิการทัพพัฒนามของอิตาลีเห็นว่า แม้จะรุกรานในทางที่สำคัญยังไม่ได้ ก็ต้องรุกรานทางอื่นไว้ก่อนทันที ก่อนที่ประกาศสงครามกับเชาสเตรีย นั้น คือการยึดเส้นทางสายสำคัญๆ และยึดตำบลสูงตามแนวเขาชายแดนไว้ให้ได้หมดเสียก่อน

สงครามชิงภูเขาแอลป์

ในที่สุด อิตาลีก็ไม่รีรอกลัวต่อความยากลำบากทั้งมวล ดังนั้นสงครามระหว่างอิตาลีกับเชาสเตรียบนยอดภูเขาและบริเวณภูเขาแอลป์ซึ่งมีความยาวกว่า ๕๐๐ ก.ม. จึงได้เกิดขึ้นแรมปี โดยการยกพลข้ามภูเขาแอลป์ของทหารพรานป่าชาวอิตาลี ที่มุ่งหมายจะเข้ายึดดินแดนเชาสเตรียให้ได้ จึงได้เกิดขึ้น แม้จะยากลำบาก แต่ในตอนแรกทันทีที่ออกรบ

๒๘๘ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

อิตาลีก็นำชัยชนะอย่างงดงามมาไว้ในมือเป็นกำไร และเป็นกำไรใจของการสงคราม อย่างที่เฮาสเตเรียก็หมุนตัวไม่ทันเหมือนกัน

ในวันที่ ๔ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๘๑๕ (หลังจากประกาศสงครามกับเฮาสเตเรีย ๑ วัน) จอมพลการ์เดนา แม่ทัพสนามของอิตาลีก็นำให้เคลื่อนทัพสนามออกเป็น ๔ ทาง เพื่อเข้าโจมตีเฮาสเตเรียแบบจู่โจมไม่ทันให้เฮาสเตเรียตั้งตัวได้คือ

๑. ทางไปเมืองตรังแตง ทัพอิตาลี่แปรกองทหารออกเป็น ๒ กองเคลื่อนที่ไปบรรจบกัน และตรงเข้ายึดครองคอเขาโตนาเลได้ทันที และเคลื่อนที่ต่อไปยังช่องเขาอูบิกาวีอา ส่วนทางด้านทางทะเลสถาปการเคตันตะวันตก อิตาลี่ก็เข้ายึดมอนเตบาลโตได้ และตรงเข้าวังความเมืองโรเวเรโด ในลุ่มน้ำอาดีเจ ทางช่องเขาซูวานา และ วา.ซตคอมมูนส์ ซึ่งในที่สุดกองทัพด้านนี้ก็เคลื่อนพลไปถึงเมืองบอโก และเขาปาสุบิโอ

๒. ยึดทางภูเขาอาลป์โดโลมิติก กาเดโร, กอร์ดินา ดังแปซโซ และทางมองเตโกรเซซึ่งอยู่ทางเหนือของถนนโตนลาริได้ ทั้ง ๆ ที่เฮาสเตเรียได้ต้านทานและต่อสู้อย่างเข้มแข็ง

๓. รุกเคลื่อนที่ทางด้านภูเขาแอลป์การ์นิกส์ หรือ การ์นิบนทิวเขาอันหนาวและสลับซับซ้อน อันเป็นต้นน้ำของ แม่น้ำดาโรเลียเมนโต ซึ่งอิตาลีเคลื่อนที่ไปได้ช้ำมาก แต่ก็ ได้ใช้ปืนใหญ่ระดมยิงบ้อมมาลเบอร์เกโตโตของเชาตเดรีย ซึ่ง ตั้งขวางถนนปองแตบบาไปสู่ถนนตารวิส (เส้นทางที่จะไป กรุงเวียนนา)

๔. ทักษิชาติพยายามรุกรทางด้านแม่น้ำอิซอนโซและ รุกข้ามแม่น้ำนั้นตอนใต้ไปได้อย่างสบาย แต่ก่อนที่จะข้าม แม่น้ำนี้ที่กวาดิสกา และที่มืองเตพลโกเนทั้งในตอนเหนือ และตอนกลาง อิตาลีก็ต้องทำการรบอย่างรุนแรงที่สุดกับ เชาสเดรียที่ช่องเขามองเตเนโรและปลาวา กว่าที่จะผ่านหน้า ผาของยอดเขาสูงนี้ไปได้ซึ่งมีความสูงถึง ๒,๒๕๐ เมตร ทหาร พรานของอิตาลีก็ต้องทำการรบอย่างเต็มที่และต้องปืนเขา ไปอย่างยากลำบากในที่สุดด้วยความพยายามของทหารหาญ ที่ผ่านการฝึกอย่างดีมากกว่า ๔ ปี ก็ผ่านแม่น้ำ อิซอนโซไป ได้ดังกล่าวแล้ว

รบกัณ ๑ ปีเศษก็เข้าตรีเอสเตได้

ชัยชนะโดยการรุกรบแบบสายฟ้าแลบในตอนต้นของอิตาลี ได้ผ่านไปอย่างงดงามแล้วนั้น ต่อไปนี้จะต้อง ผจญกับการต้านทานอย่างหนักของกองทัพอัสเตรีย ซึ่งได้เตรียมตัวกันแล้วอย่างหนัก และจะตอบโต้แก่อิตาลีอย่างรุนแรงที่สุดเหมือนกัน

โดยเฉพาะที่เมืองตรังแตง การรุกรบของทัพจอมพลกาเดอรัน่า แม่ทัพลนามอิตาลีต้องชงักลงที่โรเวเรโด และตรงหน้าทมิ้นของอัสเตรียที่วังเตอโดยเฉพาะที่การโซและที่โกริซียา บราวกว่าได้มีการรุกรบและการต่อสู้กันอย่างใหญ่โตเป็นพิเศษและต่างฝ่ายได้บาดเจ็บล้มตายกันทั้งเป็นอันมาก

ส่วนกองทัพอิตาลีที่ข้ามแม่น้ำอิซอนโซมาได้ เพื่อจะเข้าตีเมืองตรีเอสเต เมืองที่อิตาลีอยากได้เป็นอย่างยิ่งนั้น ปรากฏว่าต้องทำสงครามกันระหว่าง ๒ ประเทศนี้ (อิตาลี-อัสเตรีย) อยู่ที่โกริซียาอย่างหมดเปลืองกำลังและเวลามากมายที่สุดคือต้องใช้เวลากถึง ๑ ปีเศษ (๑๕ เดือน) จึงยึดโกริซียาได้เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ค.ศ. ๑๘๑๖ อันเป็นปีที่ ๓ ของสงคราม แต่ยังคงต้องผ่านที่ราบสูงการโซอีกอย่างหนัก

จึงจะถึงท่าเรือเฮาส์เดรีย เพราะปรากฏว่าที่ราบสูงการ์โซเป็น
อุปสรรคอันสำคัญที่สุดที่ทัพอิตาลีจะ ผ่านไปได้ด้วย ความ ลำ
บากอย่าง หลือแสนการ์ โซเป็นที่ราบสูงที่ไม่มีต้นไม้วัดประกอบ
ด้วย เครื่องกีดขวางของโซด เขาตามธรรมชาติ อย่าง รุนแรงมี
เหวลึก อันเป็นแนวป้องกันของเฮาส์เดรียอย่างวิเศษที่สุด

แต่ด้วยการระดมยิงปืนใหญ่อย่างรุนแรง อิตาลีก็
สามารถขับไล่กองทัพเฮาส์เดรียออกไปจากบริเวณโคแบร์โก
และซานมาติโนได้สำเร็จในปลายเดือนกรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๕

อย่างไรก็ตามในปลายปี ค.ศ. ๑๙๑๕ นั้น แม้อิตาลี
จะได้ทำการรบอย่าง กล้าหาญและยะเยือกกำลังไป มากมาย
เพื่อจะโอบล้อมประเทศเฮาส์เดรีย เพื่อป้องกันมิให้ส่งกำลัง
ไปเซอร์เบียแลงมอนเตเนโกร แต่ปีแรกนั้นก็ยังไม่สามารถตีที่
หมายสำคัญ ช่น ไรเวโรโต, ตรังเต, โทบลาซ, ตาร์วิส,
โกริซซา และทรีเอสเตได้ แต่อย่างไรก็ตามการปฏิบัติอย่าง
กล้าหาญของอิตาลีก็ยังประโยชน์แก่ประเทศพันธมิตร ตลอด
เวลาที่อิตาลีรุกรานักอยู่โดดเดี่ยวตลอด ๖ เดือน คือทำให้
กระเทือนถึงแนวรบที่กาลิซีย ที่เฮาส์เดรียกำลังบุกอยู่ทาง
นั้น ตามแผนการณ์ ของ นายพลแมค เกนเสนแห่ง เยอรมัน ที่

๒๕๒ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ
กำลังร่วมกันบุกรัดเขียอยู่ ทำให้เจ้าสเตรียต้องหันทัพมารบ
แนวรบด้านนี้

ส่วนกองทัพเจ้าสเตรียนั้น ภายหลังที่อิตาลีประกาศ
สงครามแล้วกระตมเพิ่มกำลังทหารในประเทศเพิ่มขึ้นจากเดิม
เป็น ๑๒ กองทัพน้อย และประจำอยู่ที่แนวรบอิตาลี ๔๕๐,๐๐๐
คน โดยมีกองทัพใหญ่ที่ตั้งอยู่ที่อิตาลีอยู่ ๓ ทางคือ

๑. กองทัพใหญ่ของนายพลตังตั้งอยู่ที่เมืองไทโรล
๒. กองทัพนายพลโบฮอร์ ตั้งอยู่ที่คอรีเนีย และ
๓. กองทัพใหญ่ของนายพลโบโรเววิก ตั้งอยู่ที่แม่น้ำ
อีซอนโซ

การที่เจ้าสเตรียได้ส่งกำลังหันมารบแนวอิตาลีนี้ จะ
เป็นโอกาสให้รัสเซียรุกหนักทางแม่น้ำบูโกวิน และกาลิเซีย
ตะวันออกเพื่อแย่งดินแดนของตนคืนต่อไป

เจ้าสเตรียจัดพล ๔ แสนคน อิตาลีถอยเป็นครั้งแรก

หลังจากที่ต่างฝ่ายต่างพักรบกัน ในระหว่างฤดูหนาว
ระหว่างอิตาลีและเจ้าสเตรียมาหลายเดือน การรุกใหญ่ของ
เจ้าสเตรียก็เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๑๕ ถึงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ค.ศ.

๑๙๑๖ โดยเฮาสเตรียจะเป็นฝ่ายรุกบ้างแล้ว

ในระยะนั้นกองทัพเยอรมันกำลังระดมกำลังที่จะเข้าตีบ้อมแคว้นของฝรั่งเศส เป็นการใหญ่ตามแผนการณ์ รุกใหญ่ของตนเพื่อตัดการรุกใหญ่ของพันธมิตรเสียก่อนที่จะรุกแม่น้ำซอมม์ในวันที่ ๑ กรกฎาคมปีนี้ แต่เฮาสเตรียพันธมิตรของเยอรมันก็เตรียมการที่จะรุกใหญ่กับกองทัพบกอิตาลีในแนวรบด้านตรงต่งเพื่อไปสู่ที่ราบลุ่มแม่น้ำโป เพื่อตัดการขนส่งและการคมนาคมของอิตาลีที่เวเนเซีย

ในระยะนั้นจอมพลกาเดอนา แห่งอิตาลีก็เตรียมการที่จะรุกใหญ่ที่ลุ่มน้ำอิซอนไซ เมื่อรู้ข่าวว่าเฮาสเตรียจะเปลี่ยนที่ ที่จากถอยมาเป็นรุกหาอิตาลีบ้าง

เมื่อเฮาสเตรียจะรุกก็ได้กระเฮอร์บุกในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ โดยมีอาชตุ๊กเฮอเยน เป็นแม่ทัพใหญ่แห่งเฮาสเตรีย นำทัพ ๑๔ กองพลใหญ่ ประมาณทหาร ๔ แสนคน เข้าตีอิตาลีระหว่างแม่น้ำบรอนตา กับแม่น้ำอาดีเจ เพื่อจะก้าวไปที่ราบสูงเขตคอมมูนส์ ซึ่งตั้งอยู่เหนือที่ราบวิของส์หรือวิเซนเซ

ทัพเฮาสเตรียมุ่งไปทางอาซิอาโกและชิโซอย่างรวดเร็ว

เร็วแม้จะถูกทัพอิตาลีดันต้านทานอย่างหนักก็รู้สึกว่าจะน่าเป็น
 คราวของเฮาส์เตรียมบ้างแล้ว ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม กอง
 ทัพเฮาส์เตรียมที่ฐาน ศพทหาร อิตาลีไปยังตี อาอาซิอาโก และ
 อาร์ซิโรได้ ทัพอิตาลีนั้นก็ถอยเกือบหกเขาและเริ่มคืบขัน
 แล้ว แต่จอมพลการ์.ดอนากั้ได้จัดทัพใหม่ขึ้นอย่างรีบด่วน
 สามารถยันแนวที่ทัพเฮาส์เตรียมรุกเข้ามา ๑๐ กม. ไว้ได้

ทัพพันธมิตรช่วยตีทาลีเซียเพื่อให้เฮาส์เตรียมถอย
 เมื่อทราบว่าทัพอิตาลีคืบขันเช่นนั้น ด้วยการติดต่อ
 ระหว่างรัฐบาลฝรั่งเศสกับกษัตริย์อิตาลี เอมมานูเอลแห่งอิตา-
 ลี กองทัพพันธมิตรจึงให้รัสเซียเข้าตีสตริปาอย่างรุนแรง
 เป็นการรุกก่อนเวลากำหนด เมื่อเป็นเช่นนั้น กองทัพ
 เฮาส์เตรียมที่รบติดพันอยู่กับอิตาลีที่ภูเขาแอลป์ จึงต้องถอน
 กองพลใหญ่ทหารราบ เพื่อไปช่วยเหลือ กองทัพร่วมของตน
 (เยอรมัน เฮาส์เตรียม) ในกาสิเซีย (ในรัสเซีย) ซึ่งกำลัง
 คืบขันต่อไป

เมื่อสภาพการณ์เป็นเช่นนั้น กองทัพเฮาส์เตรียม
 ติดพันอยู่กับอิตาลีก็ถอยออกจากอาร์ซิโร และอาอาซิอาโก

โดยวางเพลิงเผาบริเวณเมืองและหมู่บ้านตำบลนี้เสียอย่างสิ้นเชิง เพื่อกำจัดให้เป็นประโยชน์แก่italiaต่อไป

italiaคลำหาทางไปท่าเรือตรีเอสเตได้

เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามการประชุมของสัมพันธมิตรที่เมืองชัตติญี เพื่อบริหารการรุกราน คงนัดตลอดเวลาที่มีการรบติดพันกับเจ้าสเตรียอยู่ที่ในทวีปแอฟริกาตอนเหนือของอิตาลี การจะเปิดแนวรบขึ้นที่แม่น้ำของไร ตามแผนการรุกเดิมของตนให้ได้ คือจะเข้าตีตอนแรกๆ ที่กอร์ริอา และทางเนินเหนือของมอดัลโกเน ซึ่งเป็นชายตะวันตกของที่ราบสูงกรัไร

วันที่ ๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ กองทัพอิตาลีโดยกองทัพใหญ่ที่ ๓ ของอาซึกแห่งอาออสเต ได้เข้าตีทางใต้ของกรัไร และวันที่ ๖ สิงหาคม ก็ขยายแนวไปข้างหน้ากอร์ริอา และกำลังเคลื่อนที่ไปทางเหนือด้วยการเบี่ยงทางด้วยปืนใหญ่อ่างรุนแรง กระทั่งในวันที่ ๗ สิงหาคม ทหารอิตาลีก็เข้ายึดทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำริของไร และวันที่ ๘ สิงหาคม ทหารอิตาลีก็เข้าตีเมืองกอร์ริอาได้ ขณะที่ชาวเมืองเจ้าสเตรีย

๒๕๖ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

อพยพอย่างรีบร้อนลงมุนวุ่นวายทัพอิตาลีก็เข้าเมืองได้ ส่วน
ทางบ้านใต้ทัพอิตาลีเข้าไปตั้งอยู่บนที่ราบสูงโคแบร์โต ซึ่ง
เป็นระยะแรกของชายที่ราบสูงการโซ อันเป็นทางที่จะไปสู่ท่า
เรือตริเอสเต ท่ามกลางการปะทะกันอย่างรุนแรงอยู่ระยะหนึ่ง
การสู้รบปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางมีนาคม

นับแต่การบุกของอิตาลีแต่ต้นมีนาคมปลายเดือนสิงหาคม
ค.ศ. ๑๙๑๖ เฝ้าสเตรียได้เสียทหารแก่อิตาลีไปแล้วคือ ตาย
๖ หมื่นคน และตกเป็นเชลยอีก ๑๖,๐๐๐ คน

จนกระทั่งกลางเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๖ การ
รบระหว่างทัพของจอมพลกาเดร์นา แห่งอิตาลี และทัพเฝ้าส-
เตรียก็ได้มีการผลักดันรุกผลักดันรบ อยู่บนถนนสายตริเอสเต
อยู่หลายแนวแล้วก็จะถอยกลับชั่วคราวเพราะถูกหน่วงด้วยปืนกล
มาเสียก่อน อันเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ทหารต้องหยุดรบ
กัน โดยการห้ามปรามของกัยอรรมาตี

แต่อย่างไรก็ตามในด้านส่วนรวมของ บรรดาประเทศ
พันธมิตรทั้งหลายนั้น ได้มีความชื่นชมในชัยชนะของอิตาลี
เป็นอย่างมาก แม้อิตาลีจะยึดพื้นที่ไม่ได้มาก เพราะต้องทำ
การรบกับนายอดเขาสูงของภูเขาแอลป์ และบนยอดเขาทุระ

กันดารอีกหลายยอดด้วยความยากลำบาก ซึ่งจะต้องใช้ความอดทนอย่างแสนสาหัส แต่เป็นการตัดตอนกำลังให้ข้าศึกต้องพะว้าพะวง ต้องถอนกำลังรบมาจากแนวอื่น ๆ เพื่อมาสู้กับทหารชาวเขาของอิตาลี ซึ่งรบด้วยทรนคออดทน ทำให้เป็นโอกาสที่ พันอมิตรรุกข้าศึกใน ตอนอื่น ๆ ได้ประโยชน์ในทางยุทธศาสตร์มาก ทหารอิตาลีทำการรบโดยโดดเดี่ยวใช้ความสามารถของตนเองด้วยลูกธนูและดาบโดยแท้จริง แต่สามารถทำลายกองพลใหญ่ของเจ้าสเตรียยังการให้ชะงักอยู่กับที่เดิมถึง ๓๘ กองพล นับแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ต้นปีมา เฉพาะที่แนวรบด้านแม่น้ำอิซโซแห่งเดียว ทหารอิตาลีได้ฆ่าทหารเจ้าสเตรียถึง ๒ แสนคน จับเป็นเชลยได้อีก ๔๕,๐๐๐ คน นับว่าในประเทศพันอมิตรด้วยกันแล้ว อิตาลีก็ความเก่งกล้าเป็นเอก จะเป็นรองก็แต่ฝรั่งเศสของแม่ทัพใหญ่พันอมิตรเท่านั้น นอกจากนั้นแล้วเราจะไม่พบว่าทหารชาติใดจะเก่งหรืออดทนได้เท่าทหารอิตาลีเลย ในสงครามครั้งนี้เลย

ชัยชนะที่แม่น้ำอิซโซอีก

จอมพลการ์เดนา ได้เบ็ดเสร็จโจมตีที่แม่น้ำอิซโซ

อีกและมีชัยชนะ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๘๑๗ อันเป็นปีที่ ๔ ของสงครามขณะที่พันธมิตร ต่างกำลังเปิดแนวรบอยู่ด้านอื่น ๆ คือฝรั่งเศสเปิดการโจมตีที่แม่น้ำเอนส์ และอังกฤษโจมตีที่อาร์ตัวส์ชายแดนเมืองเบลเยียม

การรบครั้งนี้ และในขณะนั้นเป็นการมีชัยชนะของกองทัพอิตาลีเหนือเฮาส์เดรีย เป็นครั้งสุดท้ายในระยะ ๓ ปีมานี้ เพราะต่อไปนี้อิตาลีก็จะถูกระงับโดยกองทัพเยอรมัน ลูกพี่ของเฮาส์เดรียและยังการีโดยตรงและ ต้องถอยเป็นการใหญ่ จนกว่าอังกฤษและฝรั่งเศสจะต้องกระโดดมาช่วยอย่างจริงจัง

การชนะก่อนถอยคือ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๘๑๗ จอมพลการ์เดอนา ได้สั่งให้ตุ้คอาฮอสเต แม่ทัพใหญ่ ที่ ๓ ของอิตาลี เข้าตีทางเหนือโกริซียาทางภูเขา กุคโคและภูเขาโรดิซ จนกระทั่งวันที่ ๒๓ พฤษภาคม เฮาส์เดรียก็ส่งกำลังอันหนักมาทางด้านนี้ แต่ในที่สุดทัพใหญ่ที่ ๓ แห่งอิตาลีก็สามารถหักแนวขั้วศึกเข้าไปได้ ๑๒ กม. เคลื่อนทัพอิตาลีไปถึงลาดตะวันตกของแอรมาดา ซึ่งเป็นตำบลล้อมรอบมรดาเช่นเดียวกับถนนที่จะไปทรีเอสเต จับชะเล่ศึกได้

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๒๕๕

^{๕๕}
ครอง ๒๔,๐๐๐ คน

และในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ จอมพล
การ์เดนา ก็ส่งบุกแม่น้ำอีของโซอีกรวงหนึ่งด้วยทหาร ๕๗
กองพล กองทัพสามารถเคลื่อนที่เข้าไปได้ในแนวกว้าง ๖๐
ก.ม. จากปลาพนาจนถึงฝั่งทะเล กองทัพพิตาดียึดได้ส่วนต่างๆ
ในคราวรบครั้งนี้คือ ทางด้านเหนือยึดแนวเนินสูงแบ่งชิสซา
(เข้ซังโพิตาดียับทหารเฝ้าเตรีย-ฮังการีได้ ๓ หมื่นคน

เยอรมันบุก-อิตาลีเริ่มถอยเป็นครั้งแรก

หลังจากที่ทัพพิตาดียมีชัยชนะ เหนือกองทัพเฝ้าเตรีย
และฮังการีมาเกือบ ๓ ปีเต็ม ในปลายปีเองที่ทัพพิตาดิจะ
ต้องเป็นฝ่ายถอยปราชัยอย่างใหญ่เป็นครั้งแรก เมื่อภายหลัง
ทัพของทัพเยอรมันมีชัยเหนือแนวรบ ตะวันออกหมดแล้วคือยึด
รัสเซียได้แล้ว และรัสเซียโดยประธานาธิบดีเลนิน ยอมแพ้
ทำสัญญาสงบศึกกับเยอรมันแล้ว ปีนี้ขบวนการของอิตาลีก็
จะมาถึง โดยที่เยอรมันจะขอคิดบัญชีกับรัฐบาลอิตาลีใน
ฐานะที่เป็นผู้ทรยศต่อสัญญาพันธมิตรที่ทำต่อกันไว้ และ

อิตาลีผละจากความเป็นกลาง มาร่วมเป็นพวกอังกฤษ, ฝรั่งเศส, เติส ศัตรูใหญ่ของเยอรมันโดยมีหน้าที่รบกับเจ้าสเตรียกุน้องของเยอรมันทั้งๆ ที่เจ้าสเตรียกำลังติดพันศึกอยู่กับรัสเซียทางด้านกาเลเซีย อิตาลีจึงตีอาๆ กับเจ้าสเตรียเป็นการใหญ่จนทัพเจ้าสเตรียบาดเจ็บและล้มตายนับเป็นแสนๆ คน เมื่อว่างมือกับรัสเซียทันทีในปลายปี ค.ศ. ๑๙๑๗ คือในเดือนพฤศจิกายน เยอรมันก็หันมาคิดบัญชีและรุมกินโต๊ะอิตาลีทันที

ก่อนที่เยอรมันจะเปิดการรุกรานใหญ่ไม่ให้ทัพอิตาลีที่ต่อสู้และตรึงทัพเจ้าสเตรียอยู่ไม่ให้รู้ตัวนั้น ทัพอิตาลีได้ตั้งทัพประจำย่านเจ้าสเตรียอยู่ในที่ต่างๆ คือ

๑. นายพลเปโกรี-กราลลี แม่ทัพใหญ่ที่ ๑ ตั้งอยู่ที่เมืองตรังเตง

๒. นายพลโรบิลัง แม่ทัพใหญ่ที่ ๔ ตั้งอยู่ในโดโลมิตส์ และกาเตโร

๓. นายพลกาเปลโล แม่ทัพใหญ่ที่ ๒ ตั้งอยู่ทางเหนือของโกริซียา ส่วนใหญ่อยู่ที่เนินสูงแบงซิดซา

๔. นายพลฟูกาอาฮอสเต แม่ทัพใหญ่ที่ ๓ ตั้งอยู่

ทางใต้ของโกริซียาในที่ราบสูงการโซ

การรุกรแบบจู่โจมของทัพเยอรมัน

แผนการทัพสนามเยอรมันนายพลเอก ลูเดนดอฟ ได้วางแผนที่จะรุกอิตาลี เพื่อนแท้ของฝรั่งเศสและอังกฤษ อย่างเงียบ.ชัยบที่สุด โดยย้ายพลจากด้านรัสเซียและจัดตั้ง กองทัพผสมพิเศษเพื่อบริ อิตาลีสควาเดนมีกำลังคน หนึ่งแสน คน โดยวางแผนที่จะเข้าตีตรงจุดที่อิตาลีอ่อนแอที่สุดในส่วน ที่ขึ้น.เปลโซโดลมิโน เพื่อจะตีโอบส่วนซ้ายของจอมพลการ. เดอเนา อิตาลีส เพื่ตัดันทัพอิตาลีสให้เข้าที่ลำบากที่สุด

แผนรุกรแบบตาย ฟ้าแลบ จึงได้เริ่มขึ้นใน ยามดึกสงัด ของคืนวันที่ ๒๕ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ เวลา ๐๒.๐๐ น. ขณะที่ ทหารอิตาลีนอนหลับอย่างสบาย ทัพเยอรมันก็บุกยิงด้วย กระสุนไอพิษ.เข้าไล่ที่ตงกองทัพ อิตาลีสอย่างหุบดับต้มใหม่อย่าง ฉกาจฉกรรจ์ กองทัพอิตาลีสจึงแตกกระเจิงไปเพราะด้านทาน กำลังไม้ไหว ทัพเยอรมันพุ่งเข้ายึดทิวเขาสูงมองเตเนโกร และ ชัมเม่นน้ำ.ยของโซได้หลาย ตำบลคือตรง ตำบลเปลโซ, กาปอเรโตแคลดมิโน แนวรบอิตาลีสพังทะลายลงทั้ง ๆ ที่

กองทหารพรานภูเขาของ อิตาลี ได้ทำการต่อสู้ อย่างกล้าหาญ แต่ในวันที่ ๒๕-๒๗ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ ทัฟเฟอร์มันน์ก็แย่งยึด เขาเดียวที่แต่ในมาตาจูร์ได้ของเซอร์ โมบีเลแห่งฟรีด ซึ่งจะไปสู่จุดชีวิตาเด เมื่อสถานการณ์คับขันเช่นนั้นจอมพล การเดอนาก็ตึงให้แม่ทัพใหญ่ที่ ๓ อิตาลีของคูคอาฮอสเต ถอยจากเนินสูงแบ่งวิสซา และกองทัพใหญ่ที่ ๒ ของนายพล กาเปลโลถอยไปทางทิศตะวันตก

จนกระทั่งวันที่ ๒๕ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ กองทัพ ใหญ่ที่ ๓ ของคูคอาฮอสเต ก็ต้องทิ้งโกริซียาและมอเต พัลโกเนอิกเคลื่อนไปทางทิศตะวันตกของแม่น้ำอิซโซ หลังจากที่ทำลายปืนใหญ่ที่ไม่สามารถลำเลียงไปได้ ทันพร้อมกัน ทำลายสะพานอาหารที่จะเป็นประโยชน์แก่ข้าศึกทั้งเสีย วันที่ ๒๙ ตุลาคม ทัฟเฟอร์มันน์ก็เข้าเมืองอูดีเน

แน่นอน ๆ ถอยตาม เมื่อเขาที่คัมบรันคังแนว อื่น ๆ ของอิตาลีก็พลอยรวนเรถอยไปด้วยคือ แนวรบภูเขา แดปัลเวร์นิคส์และแนวรบตันเหนือ รอนท์ แนวรบที่อยู่ตรง ข้ามภูเขาเบลซโซและเบลคเคนก็ถอยโดยทั่วไป ทัฟอิตาลี

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๐๓

ทั้งหมดมุ่งดอยไปยังแม่น้ำตากลิอาเมนโต โดยมีนายพลโครบาเตง แม่ทัพใหญ่ที่ ๑๐ ของเฮาส์เตรีย นำทัพไล่ติดตามไปทางเกโมนา วันที่ ๓๐-๓๑ ตุลาคม ทัฟฟิตาดีก็ข้ามแม่น้ำตากลิอาเมนโตตรงที่โกรโตรอโป, ดิกนาโป, โดยมีแม่ทัพพิเศษผสมที่ ๑.๕ นายพลฟอน บูลัวร์ (อดีตแม่ทัพใหญ่ที่ ๒ ผู้บุกเบดเยียม) ได้ติดตามมาอย่างกระชั้นชิดมาจากอูติเน ส่วนกองทัพอออดเต็กมีนายพลโบโรอิวิก แม่ทัพใหญ่ที่ ๒ เฮาส์เตรียไล่ติดตามไปทางเหนือฝั่งทะเลอาเดรียติก การรบและการต่อสู้กับเยอรมันคราวนี้ เพียง วันที่ ๓๑ ตุลาคม เยอรมันก็จับทหารอิตาลีเป็นเชลยได้ ๖ หมื่นคนและเสียปืนใหญ่ ๓๐๐ กระบอก

หยุดดอยเพื่อสู้

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ กองทัพอิตาลีเดินข้ามแม่น้ำตากลิอาเมนโต มาได้หมดแล้ว และเตรียมการจะดอยไปต้านทานที่แม่น้ำลิเวนซา แต่ทัพเยอรมันซึ่งรุกได้มาอย่าง กระชั้นชิดไม่เปิดโอกาสให้ไปได้ไกล ดังนั้น จอมพลกาเดอรันา จึงหยุดพลทำใจเข้าสู่เดือโดยยอมตั้งหลักที่แม่-

น้ำมีอาฟ. ขากร. ฟปาและทะเลสาปการเค

ในวันที่ ๘ พฤศจิกายน กองระวังหน้าของเยอรมันก็ได้ทิ้งทัพิตาเลียนมาถึงริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำมีอาฟ แต่อิตาลีก็เตรียมสร้างที่มั่น หลังแม่น้ำมีอาฟ. ้วย่าง เร่งรีบแล้ว โดยระเบิดสะพานทำลายเป็นการ กีดขวางการข้าม ของข้าศึก แต่ชูเชกาจนถึงฝั่งทะเลหมดแล้วเพื่อเตรียมสู้อย่างถึงใจ

ขณะเดียวกันนี้ การคุกคาม ด้านอื่น ๆ ยังมี อยู่อีก โดยนายพลคอนราด ฟอน ไฮต.ชตคฟ์ แม่ทัพใหญ่ที่ ๑๑ ของเชื้อส.ตริย ได้พุ่งเข้าตรึงแตกและแย่งเมืองอาซิอาโก ได้จากอิตาลีในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ทัพเยอรมันก็เคลื่อนที่ลงมาที่ราบล้อมทัพิตาเลียนตัดขาด จากกันที่หลังภูเขาแอลป์ พร้อมกับระดม กำลังตีทัพใหญ่ ของอิตาลี.เพื่อโอบ แแนวแม่น้ำมีอาฟทางด้านเหนือ

๒๐ พฤศจิกายน หลังจากที่ยุทธการมาอย่างทรหด และอดทนที่สุดของทหารพรานภูเขาอิตาลีบนกองทัพใหญ่ที่ ๑ และกองทัพใหญ่ที่ ๒ อิตาลีได้ถูกไล่ออกไปจากแนวไปอยู่แยกกันคือ กองทัพใหญ่ที่ ๑ อิตาลีไปอยู่ที่แนวอาซิอาโก ซามาริโน ทัพใหญ่ที่ ๔ อิตาลีไปอยู่ที่แนวทิศเขากวราปปา

และมองตอมบา อันเป็นหุบเขาสุดท้ายทางเหนือของพื้นที่ราบ
ระหว่างแม่น้ำ ปีอาฟกับแม่น้ำบรองตา

ทัพเยอรมันหมดแรงแล้ว

ความพยายามของนายพลฟอนบูโลว์ แม่ทัพใหญ่
กองทัพลมที่ ๑๕ ของเยอรมันที่ต้องการจะบุกแนวสุดท้าย
ของจอมพลกาเดนาที่แม่น้ำปียาฟในตอนกลางและตอนล่าง
ได้ประสบการณล้มเหลวลง เพราะการต้านทานของแม่ทัพ
ใหญ่ที่ ๒ และที่ ๓ อิตาลีของแม่ทัพนายพลดุคอาออสเต ได้
พยายามต้านทานทัพอันเกรียงไกรของเยอรมันจนสู่ชีวิตและ
เลือด น้ำทหารถึงแสนที่มอด การรบติดพันก็ได้อยู่ถึงใน
วันที่ ๒๕ พฤษภาคม โดยเยอรมันไม่สามารถพังแนวที่บ้อง
กันของอิตาลี ณ ที่ราบบาสโซได้

แม้จะมีการรบในเดือนธันวาคม ปี ค.ศ. ๑๙๑๗ อีก
โดยเยอรมันได้เมืองบอมบา แต่ทัพพันธมิตรอังกฤษและ
ฝรั่งเศสได้ส่งมาช่วยอิตาลีเป็นการด่วน แม่ทัพใหญ่ของ เยอรมัน
เฮาส์ ตริยที่บุกอิตาลีเป็นการใหญ่มาเกือบ ๓ เดือนก็ยุติลง

เพื่อเปิดโอกาสให้อิตาลีสร้างตัวอีกครั้งหนึ่ง

จอมพลฟอชมาโรม บัญชาการรบช่วยอิตาลี ระหว่างที่การรบระหว่างกองทัพอิตาลีกำลังติดพัน อยู่ อย่างร้ายแรงนั้น รัฐบาลอังกฤษและฝรั่งเศสได้เรียกประชุม ทหารเรือกันเป็นการด่วน เมื่อ ๒๔ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ เห็นว่า หากปล่อยให้ให้อิตาลีต่อสู้อยู่กับทัพเยอรมันอย่างเดียวแล้ว กองทัพอิตาลีนั้นก็อาจจะแตกถอยหมดทั้งกองทัพ อย่างแน่นอน อันจะเป็นผลเสียหายแก่พันธมิตรอย่างใหญ่หลวง หากเสียอิตาลีแก่เยอรมัน รัฐบาลอังกฤษและฝรั่งเศสจึงเรียก ประชุมด่วนและสรุปมติที่ประชุมเป็นการด่วน แล้วเร่งให้ส่ง กองทัพสัมพันธมิตรให้เข้าช่วยอิตาลีทันที

หลังจากการประชุม ๒๔ ข.ม. กองทัพพันธมิตร ก็ลำ เเดียวขึ้นรถไฟไปสู่แนวรบอิตาลีทันที คือให้นายพลดูแชลัน แม่ทัพใหญ่ที่ ๑๐ แห่งฝรั่งเศส นำกำลัง ๔ กองพลใหญ่ และปืนใหญ่สนาม ๘ กรม กรมทหารปืนใหญ่หนัก ๔ กรม และให้นายพลบลูมเมอร์แห่งอังกฤษนำทหารราบอังกฤษอีก ๖ กองพล ขึ้นรถไฟเคลื่อนที่ไปยังแนวรบด้านภูเขาแอลป์ทันที

แม้การใช้รถไฟทั้ง ๒ สายจะไม่สะดวก ซึ่งเยอรมันทำลาย
อยู่ คือรถไฟสายโมเดเนและสายแวนตีมีล์ กองทหารฝรั่งเศส
เคสบางกองก็ตั้งเคลื่อนที่ด้วยการเดินเท้า ข้ามภูเขาไปทาง
ช่องเขาแบรงซองและถนนวิวิเอรา แม้ว่าการข้ามเขาแอลป์
จะเป็นไปด้วยความยากลำบาก แต่กองเสนานิการทัพ ฝรั่งเศส
ได้จัดการแก้ไขอุปสรรคนำทัพผ่านภูเขาไปอย่างรวดเร็วกว่าที่
คาดหมาย

กำลังของพันธมิตรที่ส่งไปทั้งหมดนี้ ให้อยู่ในความ
อำนวยการของนายพลฟ. โยสส์ ผู้บัญชาการ กองทัพหมู่ภาค
กลางให้ดำรงตำแหน่งแม่ทัพสนามประจำเขตอิตาลี พร้อมกับ
นั้นจอมพลฟอช แม่ทัพพันธมิตรก็รีบเดินทางไปกรุงโรมประ
เทศอิตาลีเป็นการด่วนในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗
เพื่อวางระบอบกำลังการจัดทัพช่วยเหลืออิตาลีรบกับเยอรมัน
ทันที

การประชุมที่สงครามศึกษาสูงสุด

เมื่อจอมพลฟอช ได้ไปตรวจแนวรบด้านอิตาลีแล้ว
ก็ได้เรียกประชุมเจ้าหน้าที่ชั้นสูงสุดของรัฐบาล ประเทศพันธมิตร
ขึ้นที่กองบัญชาการทัพสนาม ณ ตำบลราปาดโด ใกล้

เมืองยenneville มีผู้แทนของรัฐบาลอังกฤษ ฝรั่งเศส และอิตาลี
รวมทั้งนายทหารชั้นสูงของแต่ละรัฐบาลเข้าประชุม ร่วม
การประชุมได้เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๖-๘ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗

การประชุมระดับสูงในครั้งนี้ได้ลงมติที่ประชุม ให้
แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ชั้นสูงขึ้นเพื่อบริหารงานสงครามขึ้นคณะหนึ่ง
เรียกว่า “คณะที่ปรึกษาการสงครามสูงสุดระหว่างสัมพันธมิตร” อันประกอบด้วยบุคคลสำคัญ ๆ ที่ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา
หาใหญ่ขึ้นคือ

๑. จอมพลฟลอช แม่ทัพสัมพันธมิตรแห่งประเทศ
ฝรั่งเศส

๒. ประธานาธิบดีวิลสันแห่งสหรัฐอเมริกา

๓. จอมพลกาเดอรันนา แม่ทัพใหญ่อิตาลีแห่ง
ประเทศอิตาลี

คณะที่ปรึกษาใหญ่นี้มีหน้าที่ให้คำปรึกษา และดำเนินการตามความต้องการของสภาสงครามร่วมกัน แห่งประเทศ
สัมพันธมิตรทั้งหลาย ซึ่งคณะที่ปรึกษานี้จะได้ผ่านอุปสรรค
แห่งการทำสงครามให้ผ่านพ้นไปให้ได้ และจากการประชุม
คราวนี้เป็นแนวทางที่จะรวมกำลังทหารของประเทศ สัม

พันธมิตรทั้งหมดให้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนเดียวกัน คือมอบกำลังแก่แม่ทัพใหญ่แห่งพันธมิตรนั่นเอง (ซึ่งได้ตกลงกันเด็ดขาดเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ เมื่อเยอรมันรุกใหญ่และพันธมิตรได้ตอบจนเยอรมันแพ้ ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘)

นอกจากนี้ที่ประชุมได้ลงมติให้แต่งตั้ง นายพลเอก ดีอาซ ให้เป็นแม่ทัพผสมของอิตาลีและเป็นแม่ทัพผสมของพันธมิตรทั้งหมดในอิตาลี นอกจากนี้ก็ให้ส่งกำลังของพันธมิตรอีก ๒ กองพลใหญ่ทหารราบ เข้ามาช่วยที่แนวรบอิตาลี ๒ กองพลหลังนั้นเดินทางมา เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ หลังจากการประชุมคราวนี้

การรบรวมของพันธมิตรช่วยอิตาลี

กองทหารฝรั่งเศสที่มาถึงอิตาลี เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ แล้วได้รวมกำลังกันที่เบรสซิอา เพื่อเพิ่มกำลังป้องกันทางด้านทะเลสาปกาเด อันเป็นด้านที่เยอรมันได้รุกเข้ามามากและอิตาลีกำลังเสียเปรียบ นอกจากนี้ทหารอีกบางกองก็เข้าแทรกอยู่ระหว่างกองพลอิตาลีบนฝั่งแม่น้ำ

๓๑๐

๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

ปีอาฟ และบางกองเข้าตั้งอยู่ข้างหนึ่งภูเขาดอมบา ส่วนที่เหลือได้รวมกำลังส่วนใหญ่ไว้ด้านหลัง

กองบัญชาการของนายพลดรูแซน ตั้งอยู่ที่เวเรโน ส่วนแม่ทัพสัมพันธมิตร นายพลฟาโยลล์ ตั้งอยู่ที่ปาดูเอ

กองทัพฝรั่งเศสได้แย่งภูเขาดอมบาคืนมาได้ ในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๗

อย่างไรก็ตาม นับแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม จนถึงต้นเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ กำลังประเทศพันธมิตร โดยเฉพาะประเทศอิตาลี ได้เสียกำลังทหารไปมากที่สุด เนื่องจากการเสียฟรีดและเสียพื้นที่ทั้งหมดบริเวณแม่น้ำอีของคือตาย ๓๗,๐๐๐ คน เจ็บ ๙๑,๐๐๐ คน ถูกจับเป็นเชลย ๓๓๕,๐๐๐ คน เสียปืนใหญ่ ๓,๐๐๐ กระบอก รวมทั้งอาวุธและเสบียงมากมาย นับว่าประเทศอิตาลีได้มีส่วนสูญเสียคนและชีวิตเพื่อประเทศพันธมิตรอย่างมากและน่าเห็นใจที่สุดมากกว่าเพื่อน แต่เยอรมันก็ไม่สามารถทำลายกองทัพอิตาลีให้ย่อยยับไปได้ดังประสงค์ กองทัพอิตาลีสามารถยึดที่มั่นและพื้นที่จัดกำลังขบวนที่ด้านหลังได้ แม่น้ำปีอาฟอย่างเหนียวแน่น ในโอกาสต่อมา

มหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๑๑

เฮาส์เดรียรุกใหญ่ แต่ต้องพ่ายแพ้ภายใน ๘ วัน

วันที่ ๑๕ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๘ กองทัพเฮาส์เดรียก็
เริ่มรุกรานกองทัพอิตาลีเป็นการใหญ่อีก ด้วยกำลังทหาร ๕
กองทัพ (รวม ๕๐ กองพลใหญ่) ในความอำนวยการของ
พลเอกโบโรอิวิก เป็นแม่ทัพใหญ่ โดยยกกองกำลังเข้าปะทะ
ตามแนวที่กองทัพพันธมิตรตั้งฐานทัพตั้งอยู่

การรบบริเวณนี้ ได้เริ่มขึ้นแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน
และไปสิ้นสุดลงในวันที่ ๒๓ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๘ กองทัพ
อิตาลีโดยนายพลดิอาซ ซึ่งดำรงตำแหน่งแม่ทัพสนามพันธ-
มิตรในอิตาลีด้วย ได้ระดมทหารอิตาลีและกำลังพันธมิตรต่อ
สู้กองทัพเฮาส์เดรียอย่างสุดความสามารถ แม้ว่ากองทัพเฮา-
ส์เดรียจะใช้ยิงด้วยกระสุนไอพิช แต่กองทัพพันธมิตรก็ใช้
การทิ้งระเบิดเข้าต่อสู้และต้านทัพเฮาส์เดรียในที่สุดเฮาส์เดรีย
ก็ล่าถอยและจะยอมแพ้ในเวลาต่อมา การรบและปะทะกัน
ครั้งนี้ กองทัพอิตาลีสามารถแย่งพื้นที่ยึดไว้เดิมคืนมาได้ทั้ง
หมดและได้พื้นที่เพิ่มอีกทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปีอาฟ
ทั้งหมดพร้อมทั้งจับเชลยเฮาส์เดรียได้ ๒๓,๐๐๐ คน เป็นใหญ่
และอุปการณการรบมากมาย

อิตาลีเข้าตรัสเอสเตแล้ว เอาสเตรียยกธงขาว

การรบยกสตกท้าย ระหว่างอิตาลีและออสเตรียได้เริ่มขึ้นอีกเมื่อระหว่างวันที่ ๒๔ ตุลาคม ถึงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๘๒๘ อันเป็นเวลาที่ยเยอรมันใกล้จะแพ้สงครามแล้ว

ด้วยคำสั่งของจอมพลฟอช แม่ทัพสัมพันธมิตรให้เปิดทำการรบขึ้นแตกหักในแนวอิตาลี (แนวใต้) โดยเร็ว เพราะพันธมิตรกำลังรุกรานเยอรมัน อยู่ในแนวรบตะวันตกอย่างหนักหน่วงมาแล้วแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ทั้งนั้นเพื่อจะช่วยกันตัดตอนทำลายกองทัพเยอรมันและพวก ให้พินาศไปโดยเร็วเพื่อสงวนชีวิตของทหารสัมพันธมิตร มิให้ต้องทำสงครามยืดเยื้อไปนานวัน

นายพลเอกดิอาช แม่ทัพสนามอิตาลีและแม่ทัพพันธมิตรในอิตาลีทั้งหมด เห็นด้วยตามคำสั่ง แม่ทัพใหญ่ จอมพลฟอช และเห็นควรจะรุกใหญ่แก่กองทัพออสเตรียในเดือนกันยายน ซึ่งออสเตรียกำลังมีความยุ่งยากภายในประเทศ กำลังใจประชาชนเริ่มถดถอยเกรงการพ่ายแพ้สงคราม จึงทำให้ขวัญทหารอ่อนแอลง แต่ในที่สุดแม่ทัพอิตาลีก็กระวันรุกใหญ่เลื่อนไปในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ค.ศ. ๑๘๓๘ ด้วยกำลัง

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒-๒

๓๑๓

๕๗ กองพลใหญ่ ซึ่งในการรบครั้งนี้จะมีกองทัพอเมริกันมาช่วยในแนวรบด้านใต้เป็นครั้งแรก (แนวอิตาลี ถือว่าเป็นแนวรบด้านใต้) ซึ่งพอจะแยกชาติที่มาช่วยรบในแนวรบอิตาลีจนเข้าสู่เตรียมแพ้พร้อมกัน ยอมรับในที่สุดคือ

๑. กองทัพอิตาลี ๕๑ กองพลใหญ่
๒. กองทัพอังกฤษ ๓ กองพลใหญ่
๓. ฝรั่งเศส ๒ กองพลใหญ่
๔. เชคโกสโลวาเกีย ๑ กองพลใหญ่
๖. กองทหารอเมริกัน ๑ กรม พร้อมด้วยกองพล

ใหญ่ทหารม้า ๔ กอง และเป็นใหญ่ ๔,๗๕๐ กระบอก

การรบได้เป็นไปอย่างรุนแรงทั้ง ๒ ฝ่าย จนกระทั่งวันที่ ๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ ทัพอิตาลีและพันธมิตรก็ยাত্রาทัพเข้าตีวี.เอส.เต ได้สมประสงค์ท่ามกลางการนองเลือดด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย และในที่สุดรัฐบาลเชื้อสเตรียก็ต้องยอมแพ้และเซ็นสัญญาสงบศึกกับนายพลดิ.เอช แม่ทัพอิตาลีและแม่ทัพพันธมิตรแนวรบด้านใต้ (อิตาลี) ในทันที เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน และยุติการรบทั่วไปในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ เวลา ๑๕.๐๐ น

ทัพอิตาลีก็เข้าตีวังเตอและวี.เอส.เต ได้สมความ

๓๑๔ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

มุ่งหมาย และจับทหารเข้าสเตรียได้มากมายคือ ได้พลทหาร
๔ แสนคน จับได้นายทหารหนึ่งหมื่นคน จับปืนใหญ่ได้
๖,๘๕๐ กระบอก และวัตถุสงครามมากมาย

นับจากนั้นมา ราชอาณาจักรสยามสเบอร์ก็ได้รับ
สลายลง พระเจ้าชาลส์ที่ ๑ กษัตริย์แห่งกรุงเวียนนาหนี
ออกจากประวราชวังกรุงเวียนนา และได้สละราชสมบัติเมื่อ
วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ หลังจากที่ยอร์มันยอมแพ้
สงครามได้หนึ่งวัน

การสงครามและการปฏิบัติการ ของทัพอิตาลีก็สิ้นสุด
ลงพร้อมกับแนวรบด้านอื่น ๆ ประเทศพันธมิตรได้สละอิตาลี
ไว้ว่า นับแต่ตอนต้นสงครามมาแล้ว ที่ทำให้พันธมิตรหมด
ความกังวลที่ไม่ต้องทำสงครามกับอิตาลี(เพราะมีสัญญาเป็น
พันธมิตรกับเยอรมัน) หลังจากที่ได้สมัครใจเข้าร่วมรบกับ
พันธมิตรแล้วก็นับว่าได้ทำประโยชน์แก่พันธมิตร โดยการตรึง
กำลังเข้าสเตรียไว้มิให้ทำความยุ่งยากแก่พันธมิตร

ผลแห่งการตัดสินใจร่วมสงครามกับประเทศพันธมิตร
และด้วยการรบอย่างกล้าหาญ และทรหดอดทนของกองทัพ
แห่งอิตาลีและจอมพล การ์เดอริโน ผู้นำการทหารแห่งอิตาลี

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๑๕

ก็ทำให้ประเทศอิตาลีเป็นผู้ชนะสงคราม ร่วมกับประเทศพันธมิตร อิตาลีก็ได้เทรนินโตและเมือะตริเอสเต ตามที่ตนต้องการได้คืนจากออสเตรียมานานแล้ว ได้สมประสงค์

แต่อย่างไรก็ตาม หลังสงครามการณสงครามโลกครั้งที่ ๑ ก็เกิดวิกฤติการณ์วุ่นวายภายในประเทศหลายประการ อันเนื่องมาจากสงครามวุ่นวายนั้น เนื่องจากพลเมืองว่างงาน และอดอยากมาก พวกคอมมิวนิสต์เอการวุ่นวายขึ้น ในที่สุดพรรคการเมืองพรรคฟาสซิสต์ของมุสโสลินีก็เข้ายึดอำนาจการปกครองประเทศ และเปลี่ยนการปกครองเป็นสาธารณรัฐแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ และขยายจักรวรรดิออกไปกว้างขวาง จนกลายเป็นประเทศมหาอำนาจชั้นหนึ่งพร้อม ๆ กับฮิตเลอร์ของเยอรมัน และอิตาลียึดประเทศออสเตรียได้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ โดยการทำสงครามกับประเทศนั้น

ในที่สุดต่อมาถึงสงครามโลกครั้งที่ ๒ อิตาลีกลับเป็นฝ่ายร่วมกับเยอรมัน ทั้งมุสโสลินีและฮิตเลอร์ต่างก็พ่ายแพ้สงครามในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ร่วมกัน ซึ่งจะได้อ่านประวัติรายละเอียดของมุสโสลินี ในตอนที่จะพูดถึงประวัติบุคคลสำคัญสงครามโลกครั้งที่สองอีก

๑๑...

พลเอก พระยาเทพหัสดิน

แม่ทัพไทยในสงครามโลกครั้งที่ ๑

อันที่จริง ในสมัยก่อนที่มหาสงคราม
โลกครั้งที่ ๑ จะอุบัติขึ้น อิทธิพล
ของเยอรมัน ได้มีอยู่ในประเทศสยาม
ไม่ใช่น้อยๆ เหมือนกัน เพราะห้าง
ร้านกิจการค้าขายใหญ่ๆ ในกรุงเทพฯ
๘๗% เป็นชาวเยอรมันเป็นส่วนมาก ข้า
ราชการคนสำคัญๆ ชั้นผู้ใหญ่ ในก
การฝ่ายเทคนิค เช่น การรถไฟหลวง

แห่งกรุงสยาม ก็มีชาวเยอรมันคุมตำแหน่งงานสำคัญ ๆ อยู่ บรรดาหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพฯ ส่วนมากก็ตกอยู่ใต้อิทธิพลจากรายได้ที่มาจากห้างร้านชาวเยอรมันดังกล่าวแล้วและแม้แต่วงการแพทย์ ก็มีแพทย์ที่เป็นชาวเยอรมันนี้ มาประกอบ การอยู่ในเมืองไทยมากมาย

เมื่อเป็นเช่นนั้นอิทธิพลของเยอรมันจึงมีต่อชาวสยาม ตั้งแต่ต้น บดถึงมาจนถึงสมัยชนชั้นคนธรรมดาทั่วไป โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์นั้นถ้าฉบับใดขึ้นแอนต์เยอรมันก็มีหวังจะ ต้องจบเกม เพราะจะถูกห้างร้านชาวเยอรมันถอนประกาศโฆษณาจนหมดสิ้น เมื่อเป็นเช่นนั้นจึง เป็นเรื่องตระหนักชัดว่า ถ้าประเทศสยามจะต้องกระโจนเข้าสู่สงครามครั้งกระนั้น ก็ จะต้องเป็นฝ่ายพันธมิตรกับเยอรมันอย่างไม่เป็นปัญหา ไม่ก็ คงดำรงความเป็นกลางโดยเคร่งครัดต่อไป ทั้งๆที่ได้ประกาศและรักษาความเป็นกลางมาแล้วเป็นเวลาถึง ๓ ปี อัน เป็นระยะที่สมรภูมิด้านยุโรปกำลังโกลาหลไปด้วยการทำลายล้าง

เหตุการณ์สงครามที่เต็มไปด้วยการทำลายล้าง ผ่านไปอย่างดุเดือดบีบแล้วบีบเล่าในยุโรป ได้ทำให้พระบาทสมเด็จพระ

พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ทรงเห็นว่าภาวะการณ์เช่นนี้จะทำให้สยามรักษาความเป็นกลางต่อไปไม่รอดเพราะในที่สุดก็จะต้องมีหาประเทศที่ขึ้นฝักใฝ่ข้างใดข้างหนึ่งอยู่ในสมรภูมิยุโรปขณะนั้น กรีกากำลังเข้ามาช่วยรักษาความเป็นกลางให้ อย่างที่ประเทศเป็นกลางทางยุโรปบางประเทศตกอยู่ในสภาพเช่นนี้มาแล้ว แต่พระองค์จะ ฎิบัต้อย่างใดที่ต่ออิทธิพลของชาวเยอรมันที่มีต่อประเทศสยาม ซึ่งพระองค์เห็นว่าเยอรมันจะเป็นฝ่ายปราชัยพ่ายแพ้อย่างยับเยินในที่สุด แม้ว่าจะอยู่ในฐานะเป็นต้อยอยู่ในขณะนั้นก็ตาม

หลังจากที่เกลี้ยกล่อม ประชาชาติให้ประชาชนหันไปฝักใฝ่ฝ่ายข้างสัมพันธมิตรแล้ว ได้มีประกาศแถลงการณ์ของเสนาบดีว่าการกลาโหมของกรุงสยาม แก่พระบรมราชประสงค์เด็ดเดี่ยวว่า พระองค์ได้ตัดสินพระทัยถวายส่งกองทหารไปร่วมรบในสมรภูมิยุโรป โดยเป็นฝักฝ่ายข้างสัมพันธมิตรอังกฤษและฝรั่งเศสแล้ว

ประกาศแถลงการณ์ฉบับนี้กล่าวว่า

“ด้วยมีพระราชประสงค์ที่จะส่งกองทหารออกไปทำ

การสงครามในทวีปยุโรปภาคตะวันตก เพื่อแสดงแก่ราช
สัมพันธมิตรว่า กรุงสยามเต็มใจแท้จริงที่จะช่วย
สัมพันธมิตรหมู่ใหญ่ทำการสงคราม ต่ หรับทรงไว้ซึ่งอิสระ
ภาพแห่งประเทศทั้งปวงไม่ว่าจะใหญ่ ทรงแจ้งซึ่งความศักดิ์
สิทธิ์แห่งธรรมะระหว่างประเทศ ปราบปรามผู้ที่ประพฤติผิด
ไม่ถือธรรมเป็นใหญ่ขึ้นให้สึกตัว ทั้งกองทหารนั้นจะได้นำ
ธงของชาติไทย ไปสู่ทวีปยุโรป แม้เกียรติยศเกียรติคุณของ
ชาติไทย เป็นพยานชัดว่าทำการร่วมศึกเสมอหน้ากับมหา
ประเทศต่าง ๆ ใช้แต่เท่านั้นทหารที่ออกไปทำงานพระราช
สงครามครั้งนี้ จะได้รับความชำนาญที่จะปฏิบัติในเวลา
สงครามจริง ทั้งสังเกตจําจกการในทางความชำนาญของ
กองทัพสัมพันธมิตรที่ได้ทำสงครามมาแล้วกว่า ๓ ปี นำมา
จัดใช้เป็นหลักบํารุงกองทัพบกไทยให้มีความเจริญรุ่งเรืองยิ่ง
ขึ้นอีก

เมื่อเป็นสิ่งที่แน่นอนแล้ว ที่กองทหารไทยจะได้เดินทางไป
ไปร่วมงานสงคราม ในทวีปยุโรปตามพระราชประสงค์ ของ
พระเจ้าอยู่หัว ที่ประชุมนายทหารชั้นผู้ใหญ่ของกระทรวง
กลาโหมจึงมีมติให้ส่งกองบินกองรถยนต์ไปร่วมงานสงคราม

และได้เลือกเฟ้นพลตรี พระยาพิไชยชาญฤทธิ์ (คือพลเอก พระยาเทพหัสดินทร์) ผู้บัญชาการกอง พลทหารบกที่ ๕ ดำรง ตำแหน่งหัวหน้าคณะทูตทหาร ซึ่งเรียกกันอีกตำแหน่งหนึ่ง ว่า แม่ทัพไทยในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑ ประกอบด้วย พ.ท.พระทรงสุระเดช เสนาธิการกองพลทหารบกที่ ๕ พ.ท. หม่อมเจ้าฉัตรมงคล ผู้บังคับการกรมทหารช่างที่ ๑ และ พ.ต.หม่อมเจ้าอมรทัต ผู้ช่วยทูตทหารบกประจำ สถานเอก อัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส

คณะทูตทหารชุดนี้มีหน้าที่เดินทางออกไปล่วงหน้า ก่อนกองทหารไทย เพื่อติดต่อและเตรียมประสานงาน กับกอง ทักษัมพันธมิตรในยุโรป เป็นการล่วงหน้าและขึ้นโดยตรงต่อ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ เสนาธิการทหารบกตลอด เวลาที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในยุโรป

ก่อนที่จะคณะทูตทหารไทยจะออกเดินทาง ไปสู่สมรภูมิ ในยุโรป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชการที่ ๖ ได้ พระราชทานเลี้ยงส่ง ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทได้พระ ราชทานโอวาทด้วย ราชว่า

“การที่ข้าพเจ้าเชิญมาในวันนี้ ก็เพื่อจะเลี้ยงส่ง

นายพลตรี พระยาพิไชยชาญฤทธิ์ (พลเอก พระยาเทพหัสดินทร) และนายทหารกองทัตที่จะไปยุโรปคราวนี้ ข้าพเจ้าเสียใจย่นิดเดียวที่ไม่ได้ตระเตรียมให้ใหญ่โตยิ่งกว่านี้ แต่รำลึกได้อีกทีหนึ่งว่า พระยาพิไชยชาญฤทธิ์ก็ นายทหารที่ไปก็ดี คงไม่ต้องการที่จะให้มีงานอะไรมากมาย คงต้องการแลเห็นน้ำใจของข้าพเจ้ามากกว่า ซ่อนข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องกล่าว ข้าพเจ้ารับรองได้แน่นอนว่า พระยาพิไชยชาญฤทธิ์ก็ นายทหารที่จะไปพร้อมกันก็ดี เหมือนกับได้รับส่วนแบ่งแห่งใจข้าพเจ้าไปคนละชั้นที่ข้าพเจ้าพูดเช่นนั้นไม่ใช่แกล้งพูดเลย พูดโดยนัยอยู่สมควรว่า เวลาที่จะเป็นเยี่ยมยอดในชีวิตของทหารก็คือ เวลาที่ไปทำการตามหน้าที่โดยตรงของตัว เพราะฉะนั้นในการที่พระยาพิไชยชาญฤทธิ์และนายทหารจะออกไปในครั้งนี้ ข้าพเจ้าเคารพโดยตรงว่า ข้าพเจ้ามีความอิจฉาที่ข้าพเจ้ามาจตกอยู่ในตำแหน่ง ซึ่งไม่สามารถจะเป็นเช่นนั้นได้

เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างพร้อมแล้วสำหรับการเคลื่อนกำลังกองบินและกองรถยนต์แห่งกรุงสยาม ณ ดึกดื่นคืนวันนั้น

(๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๑) การเคลื่อนกำลังทั้งกองบินและกองรถยนต์อันมีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๕๐ คน จึงได้กระทำกันโดยเร่งรีบและเต็มไปด้วยวินัย เพื่อมารวมพลกันเป็นครั้งสุดท้ายในศาลาว่าการกระทรวงกลาโหม ซึ่ง ณ ที่นั้นจอมพลเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ เสนาธิการทหารบก ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของทหารจะไปในงานสงคราม ได้เสด็จมาประทานโอวาทและมาประทานคำอวยชัยให้พร

แล้วเร่เดินสมุทร “เอ็มไพร์” ซึ่งอัญเชิญองชาตินไทยขึ้นสู่สากินาถทหารไทยทั้งหมดเคลื่อนจากน่านน้ำไทยไปสู่มหาสมุทรใหญ่ เพื่อมุ่งไปสู่สมรภูมิยุโรป

ตลอดระยะเส้นทางเดินเรือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากพอร์ตเสตมุ่งไปมาราร์เซลส์^๕ กองทัพไทยได้จัดระเบียบวินัยอันเคร่งครัดเพื่อเตรียมตัวรับการโจมตี คือกำหนดให้ทหารทั้งหมดอยู่ใต้ท้องเรือ เพื่อป้องกันมิให้ข้าศึกเห็นความเคลื่อนไหวบนดาดฟ้าเรือ และห้ามมิให้พูดเสียงดัง เพราะเสียงดังจากคนหมู่มากระยอต้องลอยออกไปที่ฝั่งได้ ซึ่งข้าศึกย่อมจะรู้ได้ในทันทีว่าได้มีการลำเลียงทหารขึ้นแล้ว และแน่นอนย่อมจะต้องมีการโจมตีจากเรือใต้น้ำเกิดขึ้น

เมื่อกองทหารไทยได้ไปถึงสมรภูมิ และลงมือปฏิบัติการ ๑๔ ต.ค. ๒๔๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ น. อันเป็นเวลาประวัติศาสตร์ ได้มาถึง ซึ่งทำให้แม่ทัพไทยต้องวิ่งร่อนอยู่ตลอดเวลา ภายหลังจากที่ได้ถือคำสั่งให้เคลื่อนกำลังและตั้งยุทธการรบ ได้กังวลขึ้นแล้ว ขณะที่การฝึกซ้อมยังดำเนินอยู่โดยปรกติ คำสั่งของจอมบัญชาการรบแห่งสัมพันธมิตร ได้มีมาถึงแม่ทัพไทย พลตรีพระยาพิไชยชาญฤทธิ คือคำสั่งที่ให้กองทัพนายกแห่งกรุงสยามเคลื่อนเข้าสู่ยุทธบริเวณ ณ เมืองชาลองส์ พร็อซ ด้วยการล่ำเลียงอาวุธยุทธโปกรณ์ไปยัง เมืองตวันต์ในขณะเดียวกัน

แม่ทัพไทยคงบัญชาการรบอย่าง ทรวดในท่ามกลางอากาศหนาวเย็นเยือกหิมะขาวโพลน ต่อหน้าดวงหน้าของทหารไทยทุกคน เมื่อขบวนรถยนต์ขบวนแรก ๓๐ คันในความบังคับบัญชาของ ร.ท. ศรี สุชะวาที ได้เริ่มเคลื่อนออกไปแล้ว แม่ทัพไทยโบกมือให้ทหารเหล่านั้น เป็นการอำนวยอวยชัยให้ประสบความสำเร็จในท่ามกลางเสียงปืนใหญ่กึกก้องกัมปนาท แทบว่าจะถล่มทะลายทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่เบื้องหน้าให้พินาศฉิบหายกระจายกระจุยกระจายลงไปเป็นผงคลี แต่ขบวน

รถยนต์ไทยอันยาวเหยียดก็คงตลุดต่อ ไปในท่ามกลางชนเขา
หิมะที่อยู่เบื้องหน้าทหารไทยทุกคน ซึ่งถือว่าสิ่งเหล่านั้นไม่ใช่
อุปสรรคนักหนาอะไรนัก หน้าทีนั้นเขารับมอบมาจากพระเจ้า
แผ่นดินที่กรุงเทพต่างหากเป็นหน้าที่อันสูงส่งที่เขาเหล่านั้นจะ
ต้องรักษาเท่าเทียมชีวิต

แล้วขบวนที่สอง ๓๑ คันในบังคับบัญชาของ ร.ท.
เพิ่ม อุณหสุมภ์ ก็ได้เคลื่อนออกติดตามไป ขบวนนี้ได้รับคำสั่ง
จากแม่ทัพไทยให้ไปสู่สมรภูมิ ณ เมืองตวันวงศ์

จากนั้นขบวนที่สาม ๓๐ คัน ในบังคับบัญชาของ
ร.ท.แม้น เหมะจุฑา ก็เคลื่อนออกติดตามไปเป็นลำดับสุดท้าย

วิลมัวแย่นน์ แคลเรย์ ตวันวงศ์ อาชิสตูโอบ ชอมน์
สุเอต์แล้วก็ขาดองต์ ขบวนยานยนต์ของกองทหารไทยได้
หมุนเนื่องออกไปอย่างรวดเร็วราวกับมีวิญญาณ มีปีกบิน ทั้ง
ขบวนยานยนต์ของกองทหารชาติต่าง ๆ ไล่จับไล่เบียดหลัง

เลื่อนไปสู่กองบัญชาการใหญ่ที่ปารีส แม่ทัพใหญ่
ของจักรวรรดิเยอรมันและ กองบินไทยกำลังเคร่งเครียดอยู่กับ
แม่ทัพต่าง ๆ ของสมรภูมิแนวรบด้านตะวันตก เขาได้รับ

คำชมเชยอย่างสั้น ๆ จากแม่ทัพใหญ่ของกองทัพฝ่ายสัมพันธมิตรว่า กองทหารไทยได้ปฏิบัติหน้าที่อันควรได้รับความชอบเป็นอย่างยิ่ง แม่ทัพใหญ่ชาวไทยร่างใหญ่สวมโอเวอร์โค้ดวงหน้ายมเข้มจะไม่ พวกแม่ทัพต่าง ๆ ของสัมพันธมิตรแนวรบด้านตะวันตกก็ประวัติดูเขาดีว่า เขาเป็นมิตรอันสนิทและราวาลด์กลัฟก็ใคร่ของ พระมหากษัตริย์แห่งกรุงสยาม นอกจากตำแหน่งผู้บัญชาการกองพลที่เขาทำหน้าที่อยู่ในกรุงเทพ ฯ แล้ว ประวัติดูที่สำคัญก็คือได้เคยผ่านโรงเรียนนายทหารเสนาธิการที่กรุงปารีสมาแล้วพร้อม ๆ กับพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นั้นซึ่งสำเร็จจาก ร.ร. การทหารชั้นสูงเชอร์วูดเคเวน มิตรสหายรุ่นนั้นของแม่ทัพไทยกำลัง ปฏิบัติการรบในฐานะผู้บังคับแนวต่าง ๆ อยู่ในสนามรบ มันเป็นเวลากว่า ๓ ปีแล้ว ที่มิตรสหายชาวฝรั่งเศสของแม่ทัพ ไทยต้องจมนอยู่กับโคลนเลนในสนามเพลาะ และยังไม่รู้ว่าจะเป็นเวลาอีกสักเท่าใดที่นายทหารชั้นผู้ใหญ่เหล่านั้นจะต้องอยู่ในสภาพเช่นนั้น

แม่ทัพใหญ่ของกองทัพไทยได้รับรายงานที่ กองบัญชาการใหญ่ ณ กรุงปารีสว่า กองทัพยานยนต์ไทยได้เคลื่อนกำลังสู่สมรภูมิเป็นระยะทางยาวถึง ๓๐ กม. สิ่งต่าง ๆ ที่ผ่าน

ไปเต็มไปด้วยकुสนามเพลาร่วงกิ่งขวาง สุสานอันประกอบ
ด้วยไม้กางเขนแลละเล็กละสาวยตา มันเป็นสัญญาณลักษณะที่
แสดงว่า สมรภูมิต่างๆ ที่ผ่านไปเป็นสมรภูมิที่โชกเลือดมา
แล้ว แต่ชาวก็กำลังเริ่มขึ้นเพราะกองทัพใหญ่ของเยอรมนี
กำลังถอยร่นไปจากสมรภูมิเหล่านั้นแล้ว

ขณะที่กองทัพใหญ่เยอรมนีกำลังถอยร่น แม่ทัพ
ใหญ่ฝ่ายไทยก็ได้รับคำสั่งจากกองบัญชาการฝ่ายสัมพันธมิตร
ให้แม่ทัพยานยนต์แห่งกรุงสยาม เคลื่อนเข้าไปยึดตำบลคูร์ติ
โฮล์ ซึ่งเป็ตำบลที่ประสบความพินาศهلكสาญมากที่สุด
บ้านของผู้คนพลเมืองสลักหักพัง และล้มตายอย่างเอินจอนาถ
กองทัพนยานยนต์ไทยได้ดลยผ่านเข้าไปในตำบลนั้นในท่ามกลาง
ทวากอันสลักหักพังของบ้านเมือง และทวากศพเกลื่อนกราด
หิมะขาวโพลนหนาวสะท้าน

ในทันทีนั้นก็ได้รับคำสั่งอีกฉบับหนึ่ง ส่งมาถึงแม่ทัพ
ไทยให้กองพันยานยนต์เข้าปฏิบัติการในสมรภูมิแคว้นดงนั้นเอง
พอดีซึ่งชาวก็ได้ถูกชักชวนเหนือแนวรบเยอรมันตลอดแนว

แสมเปญและดอกไม้เพลิง ได้ถูกจุดขึ้นเหนือแนวรบ
สัมพันธมิตรอย่างมโหฬารทุกแนวรบ ๓ วัน ๓ คืน พร้อม

กับมีคำสั่งให้แม่ทัพไทยนำกองทัพนายกของเขาเคลื่อนข้ามแม่น้ำไรน์ เข้าไปยึดเมืองนอยส์ตัดในเยอรมนี แม่ทัพไทยว่างใหญ่ของชาวไทยด้อมแซมเบญให้กับชัยชนะ อันโชคโชน หลังจากการรบเป็นเวลา ๔ ปีเศษ พร้อมกับได้ทำหน้าที่เป็นทหารไทยหมายเลข ๑ นำกำลังทหารเคลื่อนสู่เมืองนอยส์ตัด ก่อนที่เขาจะเดินนำหน้ากองพันทหารไทย สดุดนามตลอดประตูชัย ณ กรุงปารีส โดยมีหน่วยอัญเชิญธงชาติไทยอยู่เบื้องหน้าแถววงบรรเลงเพลงมาร์ชตะก๊อม ในท่ามกลางมหาชนทั่วยุโรป นับล้านที่มาไซโยกก็กองให้แก่แม่ทัพไทยและกองทัพอไทย

เมื่อถึงกรุงเทพ ฯ พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ได้ทรงส่งขบวนรถม้า เที่ยรมติศไปรับแม่ทัพไทย จากท่าราชวรดิษฐ์ และในทันทีที่เขาเข้าไปถวายรายงานต่อพระองค์ก็ได้ทรงโอบกอดพระสหายรักไว้ด้วยความรักและชื่นชมยิ่ง.

๑๒...

การเจรจาสงบศึกสนธิสัญญาแวร์ซาย

ในที่สุดมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑ ซึ่ง
ดำเนินไปได้ทำสงครามประหัตประหาร
กันมาเป็นเวลากว่า ๕ ปี ๓ เดือนเศษ
และได้สิ้นสุดลงในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน
ภายใน เวลา ๕.๐๐ น. นั้นได้ทำให้
มนุษย์ทั้งโลกได้สูญเสียชีวิตไปรวม
ทั้งสิ้น ๙ ล้าน ๕ แสนคน บาดเจ็บ
และทุพพลภาพอีก ๓๐ ล้านคน ต่อ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๒๘

จำนวนทหารที่เรียกกระดมเข้ามาทำสงคราม รวมทั้งสิ้น ๑๖ ล้านคน

คู่สงครามที่สำคัญที่สุดคือเยอรมัน และฝรั่งเศสนั้นต่างบาดเจ็บและล้มตายมากกว่าชาติพันธมิตรอื่นๆ ของตน

คือ เยอรมัน ทหารเสียชีวิตรวมทั้งสิ้น ๑ ล้าน ๖ แสนคน บาดเจ็บและพิการรวม ๔ ล้านคน

ฝรั่งเศส ตาย ๑ ล้าน ๔ แสนคน บาดเจ็บ ๒ ล้าน ๘ แสนคน พิกัด ๘ แสนคน

ส่วนความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศนั้นพินาศหมดด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย ทำให้กระทบกระเทือนไปทั่วโลก เศรษฐกิจของโลกต้องตกต่ำอยู่เป็นเวลา ๑๕ ปี ส่วนประเทศเยอรมันต้องถูกปรับ ถูกริบ ถูกยึดและถูกขูดรีดค่าเสียหายมากมาย อันนี้เนื่องมาจากจำต้องปฏิบัติตามตามสัญญาแวร์ซาย และนี่เองเป็นสาเหตุแห่งสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่ฮิตเลอร์ได้ฉีกสัญญาแวร์ซายทิ้ง และสงครามครั้งนี้ใหม่จึงเกิดขึ้นอีก

พิชิตลงนามในสัญญาสงบศึก

เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ เวลา ๐๕.๐๐ น.

ผู้แทนกองบัญชาการทหารสูงสุดของเยอรมัน อันมีนาย พลเอกเวกังด์ และพลเรือเอกเวมิสส์ ได้รับอำนาจเต็มจากรัฐบาลและทหารเยอรมันทั้งหมดได้มาถึงกองบัญชาการ ทักษนามของจอมพลฟลอซ แม่ทัพใหญ่แห่งประเทศสัมพันธมิตร แล้วการลงนามยอมแพ้โดยสันติวิธี โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ก็ได้ลงนามกันทันที ซึ่งเรียกว่าเป็นการเซ็นสัญญาสงบศึก โดยฝ่ายทหารทั้ง ๒ ฝ่ายเป็นผู้ลงนามต่อกัน ส่วนนอกจากนี้ต่อไปก็เป็นหน้าที่ของรัฐบาลทั้งหลายของประเทศพันธมิตร และประเทศคู่ศึกคือ เยอรมันและบริวารทั้งหลาย จะได้จัดทำสัญญาสงบศึกกันเป็นการถาวรต่อไป

ประเทศคู่ศึกคือ ๑. เยอรมัน ๒. อิตาลี ๓. บุลกาเรีย ๔. ฮังการี และ ๕. เติร์ก

ประเทศพันธมิตรทั้งหลายคือ ๑. สหรัฐอเมริกา ๒. สหราชอาณาจักรอังกฤษ ๓. ฝรั่งเศส ๔. อิตาลี ๕. ญี่ปุ่น และพวกคือ ๖. เบลเยียม ๗. โปแลนด์ ๘. บราซิล ๙. จีน ๑๐. คิวบา ๑๑. คูเวอต ๑๒. กรีซ ๑๓. กัวเตมาลา ๑๔. ไชตี ๑๕. เฮติ ๑๖. ฮอนดูรัส ๑๗. โคลอมเบีย ๑๘. นิการากัว ๑๙. ปานามา

๒๐. เปรู ๒๑. โปแลนด์ ๒๒. ปอร์ตุเกส ๒๓. ภูมาเนีย
๒๔. เซอร์เบีย ๒๕. ประเทศไทย (สยาม)
๒๖. เซอร์เบีย และ ๒๗. อูรุกวัย

วันลงนามในสัญญาสันติภาพถาวร

ประเทศพันธมิตรต่าง ๆ ได้ร่วมกันร่างสัญญาและบังคับให้ประเทศศัตรูและ พวกลงนามใน สัญญาสงบศึก ถาวร แยกกันดังต่อไปนี้

๑. สัญญาสงบศึกที่แวร์ซาย ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๘ ระหว่างเยอรมันกับประเทศประเทศพันธมิตร
๒. สัญญาสงบศึกที่แซนต์แยร์แมง ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๑๘ กับเฮาส์เดเรีย
๓. สัญญาสงบศึกที่เนย์ยี ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ กับบัลกาเรีย
๔. สัญญาสงบศึกที่ทรียานอง ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๒๐ กับฮังการี
๕. สัญญาสงบศึกที่แฟร์ส ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๒๐ กับตุรกี

สนธิสัญญาแวร์ซาย

จากสนธิสัญญาแวร์ซายที่พันธมิตรบังคับให้เยอรมันลงนามนั้น นอกจากได้ตกลงตามเงื่อนไขข้อเสนอของประธานาธิบดีวิลสัน แห่งสหรัฐอเมริกาที่ได้เสนอ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๘ เพื่อจัดตั้งสมาคมระหว่างประเทศขึ้น เพื่อระงับและหาทางไกล่เกลี่ยและยุติสงครามนั้น ที่ประชุมของพันธมิตรทั้งหลาย ตกลงให้จัดตั้งสันนิบาตชาติ ขึ้นที่กรุงเยนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ตามความมุ่งหมายแห่งสัญญาแวร์ซายมาตรา ๑๕ และได้จัดตั้งศาลระหว่างประเทศ เพื่อพิจารณา ข้อพิพาทระหว่าง ประเทศต่าง ๆ ขึ้นที่ กรุงเฮก (ศาลโลก) ที่ประเทศเนเธอร์แลนด์

ปัญหาอาณาเขตและอาณานิคมของเยอรมัน

๑. ให้ยกแคว้นอัลซาสและลอเรน ซึ่งได้มาจากฝรั่งเศสครั้งสงครามเยอรมันฝรั่งเศส ปี ค.ศ. ๑๘๗๐ คืนให้ฝรั่งเศส

๒. บริเวณลุ่มแม่น้ำซาร์ ซึ่งเป็นบริเวณเมืองถ้ำนหินให้ฝรั่งเศสถุกถ้ำนหินไคฟ์ริ ๑๕ ปี โดยให้บริเวณนั้นอยู่ใน

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๕ - ๒

๓๓๓

ความดูแลของสันนิบาตชาติ เมื่อครบ ๑.๕ ปีแล้วให้ประชาชนพลเมืองในแคว้นนั้นออกเสียงทั่วไปว่าจะอยู่กับสันนิบาตชาติ หรือจะอยู่กับฝรั่งเศส หรือจะกลับไปอยู่กับเยอรมัน

๓. ยกแคว้น.มเมลให้แก่ประเทศลิทัวเนีย

๔. ยกส่วนใหญ่ของแคว้นโปเชน และบริเวณส่วนหนึ่งของปรัสเซียตะวันตกให้แก่ประเทศโปแลนด์

๕. ยอมให้พลเมืองในแคว้นไซลีเซียเหนือ และแคว้นภาคใต้ของปรัสเซียตะวันตกลงคะแนนเสียงทั่วไปเพื่อทราบความสมัครใจว่าจะอยู่กับเยอรมันต่อไป หรือจะไปอยู่กับโปแลนด์ (เมื่อออกเสียงแล้วประชาชนยอมอยู่กับเยอรมันตามเดิม)

๖. ยอมให้ประเทศโปแลนด์ มีทางออกทางทะเลมิดติล ซึ่งอยู่คั่นระหว่างปรัสเซียตะวันตกและปรัสเซียตะวันออก และยอมยกให้เมืองดานซิกเป็นท่าเรือสากล เรียกว่า “เสรีนครดานซิก

๗. ยอมให้ราษฎรในแคว้นเชลสวิก และโฮลสไตน์ ออกเสียงลงคะแนนทั่วไป เพื่อทราบความสมัครใจว่าจะคง

อยู่กับเยอรมันหรือไปอยู่กับประเทศ.เดนมาร์ก (ผลการออก
เสียงแล้ว ๑ ใน ๓ ตอนเหนือขอไปอยู่กับเดนมาร์ก นอกนั้น
ส่วนใหญ่คงอยู่กับเยอรมัน)

๘. ยอมยกอาณานิคมและรัฐอารักขา ให้เป็นรัฐ
ในอาณัติของประเทศพันธมิตรต่างๆ

ในปัญหาการทหาร

๑. ให้กักกำลังรบลงตามคำสั่งของพันธมิตรคือ ให้
เยอรมันมีทหารบกได้เพียง หนึ่งแสนคนทหารเรือ ๑๕,๐๐๐
คน และมีเรือรบได้เพียง ๖ ลำ ไม่อนุญาตให้มีเรือรบได้
น้ำหรือเครื่องบินรบเป็นอันขาด

๒. ต้องทำลายบ่อน้ำมันแดนตะวันตก และห้ามมิ
ให้มีกองทหารอยู่ในเขตแม่น้ำไรน์ต้องทำลายบ่อนที่มีอยู่บน
เกาะเฮกโนแลนด์ให้หมดสิ้น และห้ามมิให้สร้างบ่อนตามริม
ฝั่งทะเลบอลติก

๓. ต้องเปิดคลองคิล ให้เรือของนานาชาติผ่านไป
มาได้ และห้ามมิให้ตั้งเข้ามาหรือนำออกไปซึ่งวัตถุสงคราม
ภายในประเทศ

ปัญหาเศรษฐกิจ

เยอรมันต้องยอมเสียค่าปรับสงครามแก่ประเทศพันธมิตรต่าง ๆ ที่เยอรมันได้ทำเสียหายให้เกิดขึ้นรวมราคา ประมาณ ๒ หมื่นล้านมาร์คทอง ต้องให้ถ่านหินแก่ฝรั่งเศส และ อิตาลีฟรี ๑๕ ปี ต้องคืนวัตถุและศิลปต่าง ๆ ที่เยอรมันขนออกไปจากประเทศฝรั่งเศสและเบลเยียม คืนแก่เจ้าของประเทศ

และนอกจากนี้ต้องมอบเรือรบ ๑๑๐ ลำ เครื่องอุปกรณ์การรถไฟ และเรือพาณิชย์ที่มีระวางเกินกว่า ๑๒,๐๐๐ ตันให้แก่ประเทศพันธมิตร และต้องมอบเรือที่มีระวางต่ำกว่ากำหนดเดิมอีก ๕๐ เปอร์.ซนต์ของที่มีอยู่กับเรือหาปลาที่มีอยู่อีก ๑ ใน ๔ ยังจะต้องสร้างเรือให้แก่พันธมิตรอีก ๑ ล้านตัน ภายในเวลา ๕ ปี

ผลประโยชน์ของประเทศพันธมิตรต่าง ๆ ที่ได้ ใน
การวน

พันธมิตรได้จัดแบ่งเมืองขึ้นต่าง ๆ ของประเทศผู้แพ้ คือของเยอรมัน, ออสเตรีย และตุรกี ออกแจกจ่ายแก่ประ

เทศพันธมิตรต่าง ๆ ผู้ชนะสงครามไปปกครองดูแลแทนสันนิบาตชาติเรียกว่ารัฐในอาณัติ จนกว่าคนในประเทศหรือรัฐนั้นจะสามารถปกครองตนเองได้ ระหว่างนั้นประเทศผู้ดูแลก็เก็บผลประโยชน์บำรุงตนเอง บริเวณเหนือที่ดินและพลเมืองของรัฐต่าง ๆ ที่ประเทศพันธมิตรต่าง ๆ ยึดมาได้จากผู้แพ้ มีจำนวนดังนี้คือ

๑. ประเทศอังกฤษ ได้พื้นที่ดิน ๑,๘๔๘,๒๐๓ ตารางกิโลเมตร มีพลเมือง ๗,๐๗๘,๐๐๐ คน

๒. ฝรั่งเศส ได้ ๑,๘๗๘,๓๐๖ ตารางกิโลเมตร พลเมือง ๒,๒๘๗,๐๐๐ คน

๓. เบลเยียม ได้ ๕๘,๔๐๐ ตารางกิโลเมตร พลเมือง ๓,๐๐๐,๐๐๐ คน

๔. อิตาลี ได้ ๘๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร พลเมือง ๗๐,๐๐๐ คน

ส่วนบรรดาเมืองขึ้นเดิมของอังกฤษและฝรั่งเศส และชาติต่าง ๆ ผู้ชนะนั้นคงเป็นเมืองขึ้นอยู่ตามเดิม (คงต้องช่วยทำการรบในสงครามโลกครั้งที่ ๒ อีกครั้งหนึ่งจึงได้เอกราช เช่น อินเดีย, พม่า, อียิปต์, หรือรัฐอินโดจีนทั้งหมด)

เนื่องจาก ๔ ขาติมหาอำนาจ ที่ได้พลเมืองและดินแดน
ไปแล้ว ก็ไม่ปรากฏว่าชาติอื่นใดอะไรอีกบ้าง ประเทศไทย
ได้เพียงเรือพาณิชย์ต่างๆที่มาจากตอยู่ในอ่าวไทยก่อนสงคราม
หลายลำ ส่วนประเทศจีนดูเหมือนไม่มีอะไรที่จะให้รบได้เลย

ประเทศที่ตั้งตัวได้ใหม่

แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศพันธมิตรได้อนุญาตให้เมือง
ขึ้นของประเทศเยอรมัน, ออสเตรีย และตุรกี และจากประเทศ
อื่นๆที่สามารถปกครองตนเองได้ ให้ตั้งประเทศเป็นอิสระ
ได้เพิ่มขึ้นเช่น

๑. ประเทศโปแลนด์ ๒. ฟินแลนด์ ๓. ลิทัวเนีย
๔. ยูโกสลาเวีย ๕. เชโกสโลวาเกีย และ ๖. ประเทศ
ลัตเวีย เป็นต้น นับว่าเป็นประเทศที่ตกอยู่และลี้ภัยออกมาจาก
พุงของผู้แพ้ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาตั้งให้เป็นประเทศ
เอกราชขึ้นเป็นครั้งแรก

นับว่าโดยสัญญาแวร์ซายนั้น ได้ช่วยให้พลเมือง

หลายประเทศและพลเมืองหลายสิบล้านคน ได้มีดินแดนที่ทำ
มาหากินของตนได้เองอันนับว่าสงครามครั้งนั้นก็ยังประโยชน์
ให้แก่พลเมืองหลายชาติอยู่ และยังสามารถรักษาความเป็น
เอกราชมาได้จนทุกวันนี้ โดยชาติต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วมี
เนื้อที่และพลเมืองปกครองตนเองได้ในเวลานี้คือ

๑. โปแลนด์ มีเนื้อที่ ๑๔๙,๒๗๔ ตารางไมล์ มี
พลเมือง ๓๔ ล้านคน

๒. ประเทศแถบทะเลบอลติก ได้แก่ลิทัวเนีย, ลัต-
เวีย, และเอสโตเนีย อันเป็นประเทศที่ตั้งใหม่แยกออกมา
จากรัสเซีย เพราะมีเชื้อชาติผิดกัน ประเทศนี้แยกออกมา
ปกครองแบบสาธารณรัฐ มีพลเมืองรวมประมาณ ๔ ล้านคน

๓. ประเทศฟินแลนด์ เนื้อที่ ๓๒,๔๘๘ ตารางไมล์
พลเมืองประมาณ ๒ ล้านคน

๔. ยูโกสลาเวีย มีเนื้อที่ ๘๕,๕๕๗ ตารางไมล์
พลเมือง ๑๔ ล้านคน

๕. เชโกสโลวาเกีย เนื้อที่ ๕๗,๒๒๖ ตารางไมล์
พลเมือง ๑๕ ล้านคน

ผลประโยชน์ของประเทศไทย

สำหรับประเทศไทย ที่ประกาศสงครามกับเยอรมันไปเมื่อ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๑ นั้น เราเองได้สร้างวงเวียน ๒๒ กรกฎาคม ขึ้นเป็นที่ระลึก ได้เรือพาณิชย์ที่จอดอยู่ในอ่าวไทยหลายลำแล้วก็ไม่ได้อะไรอีก แต่ก็ได้ผลประโยชน์สำหรับอนาคตของประเทศไทยมากมายเหมือนกัน คือสิทธิการศุลกากรและสิทธิในทางศาล ซึ่งเราได้รับความไม่เป็นธรรมมานานแล้วได้รับแก้ไขให้เป็นธรรมมากยิ่งขึ้น ในฐานะที่เราได้ส่งทหารไปช่วยรบ พันมิตร และกลายเป็นผู้ชนะสงครามดังกล่าวแล้ว

การศุลกากร ผลประโยชน์ที่ได้ดังนั้นก็คือ เดิมเราเก็บภาษีศุลกากรจากสินค้าต่างประเทศ ซึ่งเราจะเก็บได้ไม่เกินร้อยละ ๓ นั้น ก็เป็นสิทธิที่เราจะเก็บได้ตามอัตราสมควร

การศาล ซึ่งเดิมคนต่างประเทศไม่ยอมขึ้นศาลไทย ต้องนำไปพิจารณาในศาลกงสุลของเขา หรือต้องนำไปฟ้องศาลโลกที่กรุงเฮก ต่อไปให้เราพิจารณาในศาลได้ โดยมีเงื่อนไขว่าการเลิก ศาลกงสุลนั้นจะสิ้นสุดลงเมื่อประเทศไทยได้ร่างกฎหมายที่สำคัญๆ และหลังจากประกาศใช้บังคับไปแล้ว

๕ ปี สภาพศาลลงสู่ลี้จึงจะสิ้นสุดลงทันที ประเทศไทย
ประกาศใช้กฎหมายเหล่านี้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ และใช้บังคับพัน
๕ ปีเมื่อ พ.ศ. ๑๔๗๒ (พอดีเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ อีกแล้ว)
กฎหมายสำคัญที่พูดถึงนี้คือ ๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ทั้ง ๖ บรรพ ๒ ประมวลกฎหมายอาญา ๓. ประมวล
วิธีพิจารณาความแพ่ง ๔. ประมวลวิธีพิจารณาความอาญา
๕. พระธรรมนูญศาลยุติธรรม

นอกจากนี้ก็คือ สิทธิจะเข้าเป็นสมาชิกสันนิบาตชาติ
ได้ในฐานะผู้ชนะสงคราม

๑๓ ...

มหาสงครามโลกครั้งที่ ๒

สาเหตุแห่งการเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒

การที่มหาสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้
เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑
เป็นต้นมา ภายหลังจากที่ควันไฟ
แห่งสงครามโลกครั้งที่ ๑ เพิ่งจะยุติ
ไปเพียง ๒๐ ปี แต่รอยร้าว และรอย
สลักหักพัง และความเสื่อมโทรม
ในทางเศรษฐกิจ และความยากจน
ของพลเมือง ได้แพร่หลายขยายตัว

ออกไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งนักการเมืองภายหลัง สงครามโลกครั้งที่ ๑ ยังไม่สามารถที่จะแก้ไขข้อบกพร่อง และขจัดความยุ่งยากทั้งหลายในประเทศชาติของตนให้ผ่านพ้นไปได้ไม่ ผลที่สุดก็ต้องหาทางทำสงครามโลกครั้งที่ ๒ กันอีกครั้งหนึ่งโดยหวังกันว่าจาก ผลแห่งการทำสงครามใหม่และกลายเป็นผู้ชนะนั้น จะเป็นทางที่สามารถสร้างสรรค์ประเทศของตน ให้ เจริญรุ่งเรืองและก้าวหน้ายิ่งขึ้น เป็นการขจัด ข้อความยุ่งยากภายในประเทศให้สูญสิ้นไป ซึ่งเป็น ความผิดพลาดอย่างยิ่ง

ประเทศใหญ่ ๆ ที่เป็นผู้ริเริ่มการทำสงคราม โลกครั้งที่ ๒ คือเยอรมัน, อิตาลี และญี่ปุ่น ซึ่ง เป็นพันธมิตรซึ่งมีชื่อว่า “ฝ่ายอักษะ”

เยอรมันซึ่งเป็นประเทศที่พ่ายแพ้สงครามโลกครั้งที่ ๑ เห็นว่าสัญญาแวร์ซายได้ผูกมัดตนจนเกินไป ประเทศเยอรมัน ได้เสียเปรียบทุกประการ จากการที่ต้องยอมรับและปฏิบัติตามสัญญาแวร์ซายนั้นต้องเสียทั้งดินแดนและเมืองขึ้นอันอุดม สมบูรณ์ และต้องเสียค่าปรับค่าเสียหายสงครามมากมายชด

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๔๓

ใช้หนี้ให้แก่ประเทศฝ่ายชนะสงครามทั่วโลก จนทำให้เกิดความยากจน และความคับแค้นเกิดขึ้นทั่วไปภายในประเทศเยอรมัน เมื่อเป็นเช่นนี้เยอรมันซึ่งขณะนั้น (ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒) เห็นว่ามีวิธีเดียวเท่านั้นที่จะแก้ความยุ่งยากของประเทศที่เป็นอยู่ในขณะนั้น คือเดินออกจากสมาชิกสันนิบาตชาติ และฉีกสัญญาแวร์ซายทิ้งเสีย ไม่ยอมรับรองสัญญาการเป็นผู้แพ้สงครามอีกต่อไป ตั้งหน้าแต่จะบริหารประเทศไปตามความคิดเห็นของตัวเอง เมื่อมีกำลังเต็มที่แล้วก็ลุกขึ้นรุกราน และขยายอำนาจทางดินแดนคืนที่ได้สูญเสียไปในสงครามโลกครั้งที่ ๑ กลับมา เพื่อมุ่งหมายความไพศาลแห่งอาณาจักรไรช์เยอรมันต่อไปอีก

ฮิตเลอร์นั้นแม้ว่าจะเป็นผู้ชนะสงครามคราวที่แล้ว แต่มีสภาพเป็นมหาอำนาจชั้นรอง ไม่มีส่วนได้เสียเท่าใดนัก อันเป็นความขมขื่นที่ฮิตเลอร์จำต้องอดทนอยู่มาก และสภาพการณ์ภายในประเทศก็มีความยุ่งเหยิงพอ ๆ กับเยอรมัน ถึงกับหัวหน้าพรรคฟาสซิสต์ มุสโสลินี ก็ต้องนำทัพเข้าแย่งอำนาจจากกษัตริย์และตั้งตนเป็นรัฐบาลพากันเดินออกจากสันนิบาตชาติ และก้าวแรกก็คือการรุกรานประเทศอิตาลีเสีย ซึ่งเป็นประเทศ

เทศที่อุดมสมบูรณ์โดยไม่หวาดเกรงต่อสันนิบาตชาติ

ญี่ปุ่นประเทศชาวเกาะซึ่งมีพลเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนทำให้พลเมืองต้นประเทศและเห็นว่าวิถีที่เศรษฐกิจของญี่ปุ่นจะดีได้ ก็โดยการขยายพลเมืองญี่ปุ่นออกไปทำมาหากินในดินแดนต่างประเทศ และยึดเอาสินค้าและวัตถุดิบจากประเทศต่าง ๆ มาส่งเสริมอุตสาหกรรมและการผลิตในประเทศเพื่อการปฏิบัติการตามแผนนี้ให้ได้ผล ญี่ปุ่นก็ลาออกจากสันนิบาตชาติ และมาตั้งเป็นพันธมิตรฝ่ายอักษะเปิดสงครามรุกรานยุโรปและเอเชียร่วมกันเพื่อสถาปนาวงไพบูลย์ร่วมกัน และในที่สุด^{๕๔} ประเทศนี้ก็เป็นผู้นำและเปิดฉากสงครามโลกครั้งที่ ๒^{๕๕} ขึ้น

เนื่องจากความล้มเหลวของสันนิบาตชาติ

อิตเลอ^{๕๖} ได้นำประเทศเยอรมันผลออกจากสันนิบาตชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๓๕ จักรพรรดิฮิโรฮิโตะ ของญี่ปุ่น นำญี่ปุ่นออกจากสันนิบาตชาติเมื่อ ๒๗ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๖ และมุสโสลินี ด้วยความร่วมมือของคณะพรรคฟาสซิสต์ ก็ยื่นใบลา

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๔๕

ออกจากความเป็นสมาชิกของ สันนิบาตชาติ บ้างเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๕ เมื่อ ๓ มหาอำนาจจนไม่ยอมเคารพ และปฏิบัติการตามหลักการของสันนิบาตชาติ ก็ต้องทำให้ฐานะของสันนิบาตชาติอ่อนแอลงยังเหลือมหาอำนาจในสันนิบาตชาติเพียง ๓ ประเทศเท่านั้นคือประเทศอังกฤษ, ฝรั่งเศส, และรัสเซีย ซึ่งไม่สามารถทำอะไรได้ ไม่สามารถห้ามปรามประเทศอื่น ๆ ที่กำลังจะเพิ่มอาวุธยุทธภัณฑ์ ในประเทศของตนให้สูงขึ้น การเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อลดอาวุธไม่เป็นผลรวมทั้งไม่สามารถที่จะไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ระหว่างประเทศและการรบระหว่างประเทศที่ก่อกวนด้วยชาติมหาอำนาจที่ลาออกจากสันนิบาตชาติไปแล้ว ประเทศเล็ก ๆ ที่รุกราน สันนิบาตชาติก็ไม่สามารถช่วยเหลืออะไรได้ ในที่สุดอำนาจของสันนิบาตชาติที่ตงขึ้นเมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ โดยขอเสนอประธานาธิบดีวูดโรวิลสัน แห่งสหรัฐอเมริกา ที่ให้ตงขึ้นเพื่อขจัดความเข้าใจผิด ระบับข้อพิพาทระหว่างประเทศ เพื่อการหลีกเลี่ยงสงครามก็ได้สูญสลายลง จนได้เกิดสงครามขึ้นดังกล่าวก่อนแล้ว

นอกจากนี้ก็มีผู้กล่าวกันว่า การที่สันนิบาตชาติได้

๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ
ล้มเหลวลง และก่อให้เกิดสงครามขึ้นในครั้งใหม่ต่อมาอีก
นั้นเป็นเพราะ

๑. สันนิบาตชาติไม่มีกองทหาร ระหว่างประเทศ
(แบบเดียวกับกองทัพยูโนในขณะนี้) เพราะในขณะนั้นไม่มี
สัญญาพันธมิตรทางการทหารที่จะจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยกันรบและ
ช่วยกันป้องกันการรุกราน เพราะขณะนั้นแต่ละชาติยังคงถือ
ตัวและรังเกียจที่จะส่งทหารไปตายแทนชาติอื่นที่ถูกรุกรานโดย
ไม่ได้มีการรุกรานในประเทศของตนเกิดขึ้น โดยยังไม่ถือว่า
การรุกรานที่เกิดขึ้นแต่ละในประเทศนั้น เป็นการรุกรานโดย
ตรงต่อประเทศภาคีพันธมิตรตั้งที่เป็นอยู่ในขณะนี้ (พ.ศ.
๒๕๐๔) สันนิบาตชาติจะทำได้ก็แต่เพียงร่วมมือกันเจรจาลด
อาวุธ เมื่อประเทศใดไม่เชื่อฟังและลาออกไปก็ทำอะไรไม่ได้
นอกจากนั้นก็มีวิธีการอย่างเดียว ทางเศรษฐกิจคือการแข
งขันทางเศรษฐกิจร่วมกันคือการไม่ยอมขายยอมซื้อ และยอม
ติดต่อกับประเทศที่ไม่เชื่อฟังสันนิบาตชาติ แต่การกระทำ
เช่นนี้ก็ไม่เป็นที่พอใจของเยอรมัน, อิตาลี และญี่ปุ่น ซึ่งเป็น
ชาติมหาอำนาจและ เร่งการผลิตทางสินค้าและอุตสาหกรรม
ของตนให้สูงอยู่แล้ว พอที่จะเลี้ยงตนเองและพันธมิตรของ

ตนเพียงพออยู่แล้ว

๒. มหาอำนาจที่สำคัญอีกประเทศหนึ่ง คือสหรัฐอเมริกา แม้ประธานาธิบดีวู้ดโรวีลสัน จะได้ส่งกองทหารไปช่วยประเทศพันธมิตรรบกับ ประเทศเยอรมันในสงครามโลกครั้งที่ ๑ และเป็นผู้เสนอให้จัดตั้งองค์การสันนิบาตชาติขึ้นเพื่อหาทางระงับสงครามก็ตาม แต่ปรากฏว่าสหรัฐอเมริกา กลายเป็นผู้อยู่นอกเวทีของสันนิบาตชาติ และมีได้เข้าเป็นสมาชิกของสันนิบาตชาติด้วย จึงทำให้ฐานะของสันนิบาตชาติเริ่มโคลงเคลงมาแต่เริ่มแรกแล้ว เพราะกลายเป็นว่าผู้เสนอเองกลับไม่ยอมรับหลักการของตนเอง เพียงแต่วางหลักการให้คนอื่นปฏิบัติตามหลักของตนที่เสนอขึ้น จึงทำให้สันนิบาตชาติไร้สมรรถภาพตั้งกล่าวแล้ว

สาเหตุใหญ่ที่สหรัฐอเมริกา ไม่ยอมเข้าร่วมเป็นสมาชิกสันนิบาตชาติทั้งๆ ที่ตนเป็นผู้กระตุ้นทำให้สันนิบาตชาติล้มเหลว และนำเอาไปสู้สงครามครั้งใหม่อีก นั้นเพราะสหรัฐอเมริกา จำต้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามลัทธิมอนโร (มอนโร คอคทรีน) ที่ห้ามมิให้สหรัฐอเมริกาเข้าไปยุ่งเกี่ยวในกิจการของยุโรป เพื่อความสงบสุขของอเมริกาเอง

ท่านประธานาธิบดี เจมส์ มอนโร ประธานาธิบดีคนที่ ๕ แห่งสหรัฐอเมริกา ได้ประกาศแนวนโยบายการเมืองของสหรัฐอเมริกาต่อต่างประเทศ เมื่อ ค.ศ. ๑๗๙๓ อันเรียกกันโดยย่อว่า “ลัทธิมอนโร” ประธานาธิบดี เดนเนตต์ แห่งสหรัฐอเมริกา ได้ประกาศย้ำเรื่องสิทธิแห่งลัทธิมอนโร นอกกรงหนึ่งเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เรื่องมิให้รัสเซีย เข้ายู่เกี่ยวในประเทศคิวบา ประเทศในเครือลาตินอเมริกัน อันเป็นข้อพิพาทระหว่างอเมริการัสเซียและคิวบาอยู่ในขณะนี้

ลัทธิมอนโรมีหลักการสำคัญอยู่ ๓ ประการคือ

๑. ในอนาคตรัฐต่างๆ ในทวีปยุโรป จะมาแสวงหาดินแดนทางทวีปอเมริกา เป็นอาณานิคมเมืองชนของตนอีกไม่ได้

๒. รัฐและประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรป จะเข้าแทรกแซงในกิจการของรัฐและประเทศต่างๆ ในทวีปอเมริกาไม่ได้

๓. สหรัฐอเมริกาก็จะไม่แทรกแซงในบรรดากิจการของประเทศในยุโรปทั้งหมด

การที่สหรัฐอเมริกาได้เป็นสมาชิกของสันนิบาตชาติ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๔๕

นั้น อเมริกามีสิทธิสร้างสมอาวุธยุทธ ภัณฑ์ได้เต็มที่แต่ ประเทศสมาชิกสันนิบาตชาติต้องลดอาวุธ และยังกว่านั้น หากสมาชิกสันนิบาตชาติทำผิดมติสันนิบาตชาติ องค์การ สัน นิบาตชาติ ก็ทำ การ แข่งขันปิดวง ล้อม ประเทศ ผู้ผิด ทาง เศรษฐกิจก็ไม่ได้ผล เพราะประเทศเหล่านั้นอาจซื้อสินค้า จากสหรัฐอเมริกาได้

การล้มสันนิบาตชาติเพื่อหาทางไปสู่สงคราม

การเจรจาเพื่อลดอาวุธของสันนิบาตชาติประสบความ ล้มเหลว เพราะญี่ปุ่นเข้าทำสงครามกับจีนเพื่อแย่งแมนจูเรีย ไปเป็นเมืองขึ้นของญี่ปุ่น ซึ่งโลก ได้ยอมรับ ความเป็น มหาอำนาจของญี่ปุ่นเป็นครั้งแรก และประกาศให้ประเทศ แมนจูเรียเป็นเอกราชเมื่อ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๕ (แต่ ความจริงอยู่ในบังคับของญี่ปุ่น) และญี่ปุ่นแต่งตั้งพระ จ้า เชนวี่ปี้ หรือกษัตริย์ชว่นทัง กษัตริย์องค์สุดท้ายของประ- เทศจีนซึ่งอยู่นอกราชสมบัติ เป็นกษัตริย์ของแมนจูเรียเมื่อ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ จีนได้ฟ้องเรื่องนี้ไปยังสันนิบาต- ชาติแต่ไม่เป็นผลและเป็นสาเหตุสงครามจีน ญี่ปุ่นตลอดมาจน

เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ นอกจากนั้นก็มีการที่ฮิตเลอร์ได้ฉีกสัญญาแวร์ซายทิ้ง โดยมีสาเหตุเนื่องมาจากการที่เยอรมันได้ควั่นซาร์คืนมาจากการออกเสียงลงคะแนนทั่วไปเมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๓๕ (ภายใต้ความคุ้มครองของสันนิบาตชาติ) พลเมืองในแคว้นซาร์สมัครใจกลับมาอยู่กับ เยอรมันตามเดิม เยอรมันก็สร้างกำลังทางอากาศขนาดใหญ่ และประกาศเกณฑ์ทหารอย่างเปิดเผย โดยไม่หวั่นเกรงสันนิบาตชาติ โดยเยอรมันอ้างว่าเพื่อป้องกันลัทธิคอมมิวนิสต์ ประเทศในสันนิบาตชาติที่หวั่นเกรงคอมมิวนิสต์อยู่แล้วก็ไม่กล้าที่จะหวั่นเยอรมัน ยิ่งกว่านั้นอังกฤษซึ่งเป็นมหาอำนาจหนึ่งในสันนิบาตชาติ ก็ยอมเซ็นสัญญาให้เยอรมัน จัดตั้งกองทัพอากาศได้ ๓๕ เปอร์เซ็นต์ของอังกฤษ และยอมให้มีเรือดำน้ำได้อีก อันเป็นการผิดข้อตกลงตามสัญญาแวร์ซาย และในที่สุดเยอรมันก็ฉีกสัญญาแวร์ซายทิ้งและผละออกจากสมาชิกสันนิบาตชาติ ในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๓๕ ในปีที่ได้ควั่นซาร์กลับมาคืนมานั้นเอง จากญี่ปุ่น, เยอรมัน ที่ไม่เชื่อฟังสันนิบาตชาติมาแล้ว ก็ถึงรายที่ ๓ คืออิตาลี ซึ่งเป็นรายที่สำคัญที่สุด คืออิตาลีรุกรานประเทศบีลชีเนียซึ่งมีเนื้อที่ ๓๕๐,๐๐๐ ตาราง

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๕๑

ไมล์ มีพลเมือง ๑๐ ล้านคน เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์แร่
ธาตุและน้ำมัน และเป็นประเทศเอกราชในทวีปอาฟริกา
ซึ่งปกครองประเทศโดยกษัตริย์ ไฮเล เซลาสซี อิตาเลียได้ส่ง
กองทหารเข้าโจมตีเมืองฮาโตวาและ อาติกรัตของ อบิสซีเนีย
เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๓๕ ซึ่งอบิสซีเนียได้ฟ้องไปยัง
สันนิบาตชาติเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ทันที สันนิบาตชาติได้ลง
มติ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ว่าอิตาลีรุกรานและให้ลงมติตัด
ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ แต่ในที่สุดอิตาลีก็ยึดอบิสซีเนีย
ได้ในวันที่ ๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๓๖ กษัตริย์แห่งอบิสซีเนีย
ซึ่งขณะนั้นมีเครื่องบินภายในประเทศ ที่ทำการรบกับอิตาลี
เพียง ๔ เครื่อง ก็ขึ้นเครื่องบินหนีไปพักอยู่ในประเทศอังกฤษ
ตลอดมาจนได้เอกราชใหม่หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒

การได้อบิสซีเนีย เป็นการได้ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ
รายใหญ่ของอิตาลี เพราะอบิสซีเนียเป็นประเทศที่อุดม
สมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ สามารถหาวัตถุดิบไป
บ่อนโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศอิตาลีได้เป็นอย่างดี

การรุกรานประเทศอิตาลี เป็นการทำลายความ
ศักดิ์สิทธิ์และลบล้างมโนคติการ สันนิบาตชาติให้หมดคุณค่าลง

โดยสิ้นเชิง แม้จะทำได้ก็แต่เพียงปิดวงล้อมทางเศรษฐกิจได้ เพียง ๒๔๑ วันก็ต้องยกเลิกในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๓๗ อิตาลีก็ทดลองชัยชนะของตนที่สันนิบาตชาติ เด็กแรงขันอันเป็นการที่สันนิบาตชาติยอมแพ้อิตาลีในที่สุด และกลืนประเทศอิตาลีเข้าไปในท้องของอิตาลี โดยไม่มีใครกล้าทำอะไรได้

ภายหลังจากวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๓๗ ที่ชัยชนะเป็นของอิตาลีจากสันนิบาตชาติแล้ว บรรดานานาประเทศทั้งหลายก็มองเห็นว่าสันนิบาตชาติไม่สามารถที่จะคุ้มครองตนให้พ้นภัยได้แล้ว โดยเห็นประเทศอิตาลีเป็นตัวอย่าง ประชาชนชาวอังกฤษเป็นชาติแรกที่ประนามการล้มเหลวของสันนิบาตชาติอย่างรุนแรง ดังนั้นบรรดาชาติต่าง ๆ ก็พากันเพิกเฉยต่อองค์การสันนิบาตชาติ (ประเทศไทยขณะนั้นเสียค่าบำรุงในฐานะเป็นสมาชิกสันนิบาตชาติปีละ ๑๒๙, ๕๘๔ บาท อังกฤษเสียปีละ ๕,๑๑๑,๘๑๕ บาท ^{๕๕๘}ทั้งนี้คือการเสียตามฐานะเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ตามหลักการเช่นเดียวกับสมาชิกของยูโนธะนั) และแต่ละประเทศก็หันมาเพิ่มกำลังอาวุธเพื่อป้องกันตัวเองและ หาทางทำสัญญาเป็น

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๕๓

พันธมิตรกับประเทศที่เชื่อว่าจะเป็นเพื่อนร่วมตายป้องกันตัวเองและทางทำสัญญาเป็นพันธมิตรกับประเทศที่เชื่อว่าจะเป็นเพื่อนร่วมตายป้องกันตัวในยามสงครามกันขึ้นใหม่ทันที โดยหันไปรับหลักการดังที่เคยปฏิบัติมาแล้วก่อนเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑

ดังนั้นสัญญาเป็นพันธมิตร ของประเทศต่างๆ ก็เริ่มขึ้น และพร้อมกันนั้นการบำรุงการทหารของตน ก็เริ่มขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๗๙ ตามลำดับดังต่อไปนี้คือ

สัญญาเป็นพันธมิตรทางการทหารและเศรษฐกิจ
ร่วมกัน

๑. ฝรั่งเศสกับรัสเซีย รัสเซียและฝรั่งเศสเริ่มทำสัญญาพันธมิตรร่วมตายกันใหม่ แบบเดียวกับเมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๑ อีกเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๙

๒. สัญญากลุ่มประเทศบอลข่าน ประเทศเล็ก ๆ ในกลุ่มบอลข่านมียูโกสลาเวีย เซิร์บ โกลโลวาเกีย และประเทศอื่น ๆ ทำสัญญาร่วมตายกันมาแล้วแต่ปลายปี พ.ศ.

๒๔๗๗ เพื่อร่วมมือช่วยเหลือนักกันจนถึงที่สุด

๓. ฝรั่งเศสกับประเทศในแหลมบอลข่าน
ฝรั่งเศสได้ทำสัญญากับประเทศในแหลมบอลข่านเพื่อช่วยกัน
อีกชั้นหนึ่ง ในต้นปี พ.ศ. ๒๔๗๘

๔. อิตาลีกับเยอรมันได้ร่วมกันทำสัญญาต่อต้าน
คอมมิวนิสต์เรียกว่าสัญญาอักษะโรมเบอร์ลิน แต่ ค.ศ. ๑๙๓๖
(พ.ศ. ๒๔๗๖) ต่อไปก็ขยายเป็นญี่ปุ่นและฮังการีต่อมา

๕. รัสเซียกับเยอรมัน สัญญานับสุดท้ายที่พา
ให้โลกทั้งโลกตกใจกันมากก็คือสัญญาไม่รุกรานกันระหว่าง
รัสเซียและเยอรมันเมื่อ ๒๓สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๙ (พ.ศ.
๒๔๘๒) และโดยสัญญานี้เองที่พอเยอรมันบุกโปแลนด์ใน
สงครามโลกครั้งที่ใหม่นี้ รัสเซียก็ยกกำลังเข้าไปขอแบ่งโป
แลนด์บ้างในที่สุด

การทหาร

นับแต่โลกถึงเครียดมาแต่ พ.ศ. ๒๔๗๘ นับแต่วันที่
อิตาลีครองอภิสวีเนีย และองค์การสันนิบาตชาติล้มละลาย
แล้วบรรดาประเทศต่างๆก็เริ่มฟื้นฟูกำลังทหารกันอย่างขนาน

ใหญ่พอจะนับกำลังทหารได้ใน พ.ศ. ๒๔๗๘ ได้ดังนี้ คือ

๑. ประเทศเยอรมันกำลังทหารบกมี ๕๐๐,๐๐๐ คน
เครื่องบิน ๘๓๗ เครื่องงบประมาณป้องกัน ๘๘๕ ล้านดอลลาร์

๒. ประเทศอังกฤษกำลังทหารบก ๑๔๓,๐๐๐ คนเครื่องบิน ๑,๔๓๔ เครื่องงบประมาณการทหาร ๑๕๘,๒๕๓,๐๐๐ ปอนด์

๓. ประเทศฝรั่งเศสกำลังทหารบก ๕๑๒,๐๐๐ คนเครื่องบิน ๓,๓๘๖ เครื่อง งบประมาณ ๑๐,๖๒๒ ล้านดอลลาร์

๔. ประเทศอิตาลีกำลังทหารบกมี ๕๐๐,๐๐๐ คนเครื่องบินมี ๑,๕๐๗ เครื่อง งบประมาณ ๔.๒๘๘ ล้านดอลลาร์

๕. ประเทศญี่ปุ่นกำลังทหารบกมี ๒๗๐,๐๐๐ คนเครื่องบิน ๑,๘๓๘ เครื่อง งบประมาณ ๓,๑๓๖,๘๕๐,๐๐๐ เยน

๖. ประเทศโปแลนด์กำลังทหารบก ๒๔๖,๐๐๐ คนเครื่องบิน ๗๐๐ เครื่อง งบประมาณ ๗๖๑ ล้านดอลลาร์

๗. ประเทศสหรัฐอเมริกากำลังทหารบก ๑๔๕,๐๐๐ คนเครื่องบิน ๒๕๑ เครื่อง งบประมาณ ๘๐๑ ล้านดอลลาร์

๘. ประเทศโซเวียตรัสเซียกำลังทหารบก ๑,๓๐๐,๐๐๐ คนเครื่องบิน ๓,๐๐๐ เครื่อง งบประมาณ ๘ พันล้านรูเบิล

และยังมีกำลังทางกองทัพเรืออีกเป็นจำนวนมากประเทศอื่น ๆ ก็เพิ่มขึ้นตามส่วน อัตราที่ได้อำนาจมานี้ได้จากงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๔๗๗ และพ.ศ. ๒๔๗๘ นับจากนั้นมาต่างประเทศก็ต่างทวีเพิ่มยิ่งขึ้นนับจากปี พ.ศ. ๒๔๗๘ เป็นต้นมาตามลำดับและสูงขึ้นไปในปี พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๓ ซึ่งอยู่ในระหว่างสงครามแล้ว

เมื่อกองทหารของเยอรมันพร้อมแล้วเยอรมันก็เปิดฉากโดยส่งกำลังทหารเข้ายึดเชโกสโลวาเกียได้ เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๙ (พ.ศ. ๒๔๘๒) กำลังจะหันไปยึดประเทศโปแลนด์และขอเสรีนครดานซิกคืน แต่อังกฤษและฝรั่งเศสไม่ยอม ขณะเดียวกันนี้ รัสเซียก็ยื่นข้อเสนอมายังอังกฤษว่า ขอให้รัสเซียเดินทัพเข้าในโปแลนด์ได้เพื่อไปยึดประเทศเล็ก ๆ อันมีลัตเวีย, ลิทัวเนีย และเอสโตเนีย ในแถบทะเลบอลติกได้บ้าง เพื่อเป็นหน้าด่านต่อต้านเยอรมัน ให้แต่อังกฤษไม่ยอม รัสเซียจึงหันไปทำสัญญาไม่รุกรานกับเยอรมัน ระหว่างนี้เองท่าทีสงครามจะเกิดขึ้นจริงจางแล้ว นานาชาติจึงตื่นระบับสงครามกันเต็มที่ เยอรมันขอรับรองทางอังกฤษขออย่าเกี่ยวข้องกับโปแลนด์ อังกฤษปฏิเสธว่า

จะไม่ยอมให้เยอรมันรุกรานโปแลนด์ สหรัฐอเมริกาโดย
ประธานาธิบดีรูสเวลต์ เห็นว่าถ้าทำมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒
จะเกิดขึ้นแน่แล้วจึงได้วิ่งวอนไปยังฮิตเลอร์ เมื่อวันที่ ๒๕
สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๙ ขอให้เยอรมันระงับการรุกรานโป
แลนด์เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้สงครามโลกเกิดขึ้นเร็วเกินไป แต่
เยอรมันไม่สนใจและยกกองทัพนาซีเข้ารุกรานบกรุกโปแลนด์
เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๙ และวันนั้นก็นับว่ามหาสงคราม
โลกครั้งที่สองได้ระเบิดขึ้นแล้วซึ่งโลกจะต้องทำสงคราม
กันอีกเกือบ ๘ ปีเต็ม มหาสงครามที่เลวเลวด้วยเลือดเนื้อของ
มนุษยชาติทั้งโลกก็จึงได้ยุติลง นำความสงบครั้งใหม่มาให้
อีกครึ่งหนึ่ง ซึ่งต่อไปนี้จะได้กล่าวถึงชีวิตของนักการทหาร
ที่กระทำ สงครามต่อสู้ และปราบปรามกันด้วย เลือดเนื้อและ
ชีวิตของทั้ง ๒ ฝ่ายต่อไป.

๑๔...

อดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ผู้นำทัพของเยอรมัน

ในระหว่างหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒
มาแล้ว ไม่มีใครที่จะมีชื่อดังกอง
โลกยิ่งไปกว่า บุคคลสำคัญ ๒ คน
ที่โลกพากันกล่าวขวัญถึงตลอดเวลา
บุคคลทั้ง ๒ คนนั้นคือ ฮิตเลอร์ผู้นำ
แห่งประเทศเยอรมันและ มุสโสลินี
ผู้นำของประเทศอิตาลี บุคคลทั้ง
สองนี้เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองที่ยิ่ง

ใหญ่ และได้กลายเป็นหัวหน้าคนและประมุขของชาติในที่สุด เขาทั้ง ๒ คนได้ปกครองประเทศด้วยระบอบเผด็จการ (ดิกเตเตอร์) โดยเห็นว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะใกล้ชาติเจริญก้าวหน้าก็ต้องเชื่อและทำตามผู้นำที่มุ่งหมายจะนำชาติให้เจริญรุ่งเรืองที่สุดไปสู่จุดหมายปลายทางให้จนได้ โดยการที่ผู้นำว่ามีจิตใส่สะอาดกายบริสุทธิ์อยู่แล้วชาติทั้งสองจะได้เจริญยิ่งใหญ่เพื่อก้าวเป็นชาติมหาอำนาจที่จะทำให้นานาประเทศกลัวเกรงกันทั่วโลก สมความมุ่งหมายของเขา

แต่บทเรียนและประวัติศาสตร์จากบุคคลทั้งสองนี้ ได้สอนให้ชาติทั้งสองรู้ว่า ระบอบเผด็จการย่อมก่อให้เกิดผลลวดได้อย่างใหญ่หลวง และนำความหายนะมาสู่ประเทศชาติได้ ในที่สุดแม้ว่าฮิตเลอร์จะมีความรักชาติและพยายามสร้างชาติอย่างบริสุทธิ์ใจก็ตาม แต่การที่จะเลยต่อลัทธิประชาธิปไตยโดยไม่ยอมฟังเสียงประชาชนเจ้าของประเทศไม่ยอมฟังบุคคลอื่น ๆ ผู้หวังดีต่อชาติบ้านเมืองและความรักชาติพอ ๆ กับฮิตเลอร์ย่อมก่ออันตรายอย่างใหญ่หลวงได้เหมือนกัน โดยการที่ละเลยต่อเสียงของประชาชนผู้ถูกปกครองฮิตเลอร์มั่วสับสนนี้

ได้ค้นหุ้ร่งนำประเทศชาติและพลเมืองของเขาคุ่มดำไปคนเดียว
 โดยนีกว่าเป็นวิธีที่ตที่สุดที่จะพาชาติเยอรมันและคนอีตาเลียน
 ทั้งหมด ไปสู่ความก้าวหน้าเป็นมหาอำนาจที่ยิ่งใหญ่ที่สุดใน
 โลกแต่เมื่อเขาทั้งสองดำเนินนโยบายผิดพลาดเขาก็ถูกยิงตาย
 และพยายามฆ่าตัวตายเสีย เพื่อหนีความอัปยศแห่งความผิด
 พลาดของเขาแต่เพียงผู้เดียว แต่ชาติประเทศและพลเมืองทั้ง
 มวล โดยเฉพาะชาวเยอรมันนี้ทั้งชาติจะต้องนำตาตกก้มหน้า
 รับกรรมชดใช้หนี้ค่าปรับสงครามให้แก่ทุก ๆ ชาติทั่วโลกอีก
 ครึ่งหนึ่ง ฮิตเลอร์ได้ทำให้ประวัติศาสตร์ ของเยอรมันและของ
 โลกต้องอุบัติซ้ำอีก ชาวเยอรมันต้องนองน้ำตาเพราะความ
 ผิดพลาดของผู้นำของเขาอีกครึ่งหนึ่ง

แต่อย่างไรก็ตาม เป็นธรรมดาของบุคคลที่ขอมจะมี
 ความผิดพลาดและเสียหายได้ บุคคลที่ชั่วที่สุดในระยะหนึ่ง
 อาจจะเป็นบุคคลที่เสียหายที่สุดในวันข้างหน้าได้ ทั้งนี้ยอม
 แล้วแต่ความเหมาะสมของ เหตุการณ์และวันเวลา ประกอบ
 ด้วยความหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงตามความต้องการ ของโลก
 ก็ได้

การเขียนประวัติของฮิตเลอร์ และมุสโสลินีต่อไป

ข้าพเจ้าจะได้เขียนด้วยหลักฐานตามข้อเท็จจริง เพื่อเป็นหนทางและแนวทางที่ท่านผู้อ่านจะได้ใช้ประกอบในการศึกษาหาเหตุผลประกอบเพื่อพิจารณาด้วยข้อเท็จจริง การเขียนนี้ไม่มี การประณามกัน เพราะเป็นการเขียนตามเหตุการณ์และความจริงที่เกิดขึ้นและผ่านมาแล้ว และการเขียนเรื่องนี้ไม่มีความมุ่งหมายในทางการเมือง เพื่อโฆษณาชวนเชื่อให้แก่ลัทธิการเมืองหนึ่งใดโดยเฉพาะ แต่เป็นการเขียนประวัติบุคคลเท่านั้น

เป็นธรรมชาติของโลกบุคคลที่เลวที่สุดก็อาจจะมีส่วนดีที่สุดอยู่บ้าง ดังนั้นหากเราจะคัดเลือกแนวความคิดและการกระทำของเขาที่ดีที่สุด มาใช้ในการปรับปรุงตัวเราเอง ก็อาจจะมีประโยชน์อยู่บ้าง โดยตัดทิ้งส่วนที่ท่านเห็นว่าเสียที่สุดออกเสีย การอ่านเรื่องนี้จึงอาจจะมีประโยชน์แก่ท่านบ้างอยู่ไม่มากนัก

ฮิตเลอร์เกิด

เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ค.ศ. ๑๘๘๙ โลกได้ให้กำเนิดกับบุคคลที่สำคัญที่สุดของโลกคนหนึ่ง เราเองเป็น

ผู้ที่ต่อมาได้กลายเป็นวีระชนผู้กล้าหาญที่กล้าฉีกสัญญาแวร์ซาย และเป็นผู้สร้างประวัติศาสตร์ของโลกให้เกรียวกราว โดยการนำทัพของเยอรมันอันเกรียงไกรเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ ๒ และนาซีแรกที่เกิดสงคราม เขาก็มีชัยชนะเกือบครึ่งโลก หากประเทศสัมพันธมิตรทั้งหลายไม่รวมกันต่อต้านก็น่าเชื่อว่า เขาแหละจะเป็นผู้ชนะอย่างแท้จริงและกลายเป็นผู้ครองโลกไปแล้ว เหตุการณ์คือบ้านเมืองทั้งโลกในปัจจุบัน จะเป็นฉันทิใดก็ยังน่าสงสัยอยู่

เหตุการณ์สำคัญที่กล่าวถึงข้างบนนั้นคือ วันเกิดของ ฮิตเลอร์ ฮิตเลอร์ ผู้นำของอาณาจักร ไรช, เยอรมันนี ซึ่งมีพื้นที่ประเทศมากกว่า ๑๘๐,๗๓๘ ตารางไมล์อันตั้งอยู่ตอนกลางของทวีปยุโรป และพลเมืองเยอรมันมีมากกว่า ๖๕ ล้านคนได้ยอมรับให้เขาเป็น ผู้นำผู้ปกครอง ประเทศอย่างเด็ดขาดเมื่อก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ (ค.ศ. ๑๙๓๙)

ฮิตเลอร์เกิดที่เมือง เบรานา ประเทศเฝ้าเตเรีย ขณะนี้ ซึ่งเยอรมันถือว่าเป็นเมืองของเยอรมัน และคนเฝ้าเตเรียก็คือคนที่ฆ่าเชลยเยอรมัน และก่อนเกิดสงคราม

โลกครั้งที่ ๒ นี้เอง ที่ฮิตเลอร์ได้รวมประเทศบ้านเกิดเมืองนอนของเขาเข้ากับเยอรมันจนสำเร็จ และเข้าสเตรียซึ่งที่เป็นเมืองเกิดของ ออดอล์ฟ ไฮคิมานส์ ผู้ฆ่ายิว ๖ ล้านคนตามคำสั่งฮิตเลอร์ ซึ่งเป็นชาวเกอียวกราวอยู่ที่ศาลประเทศอิตาเลีย กำลังพิจารณาคดีอยู่ในขณะนี้ด้วย (พ.ศ. ๒๕๐๔)

บิดามารดาของฮิตเลอร์ ทารกน้อยฮิตเลอร์ ซึ่งเกิดที่เมืองเบรนา ประเทศเฮาสเตรียและเป็นผู้รวมเฮาสเตรียเข้ากับเยอรมันในเวลาต่อมา และเป็นบุคคลที่โลกกลัวเกรงเขาที่สุดในการต่อมานั้นได้เกิดจาก ข้าราชการศกการชั้นจัตวาของประเทศเฮาสเตรีย ชื่อ อลัวส์ ฮิตเลอร์ (Alois Hitler) ประวัติเดิมของ อลัวส์ ฮิตเลอร์ ก่อนเข้าเป็นเสมียนในกรมศกการนี้ ปรากฏว่ามีอาชีพในการเป็นช่างเย็บรองเท้ามาก่อน เมื่อเบื่อหน่ายอาชีพเดิมก็สมัครเข้ารับราชการในกรมศกการตั้งกล่าวแล้ว โดยเห็นว่าอาชีพราชการเป็นอาชีพที่มีเกียรติและมีรายได้ประจำเดือน แน่แน่นอนกว่า มารดาของรัฐบาลอันยิ่งใหญ่ชื่อว่าคลารา โพเอลล์ (Klara Poelzl)

ชีวิตและประวัติการศึกษาของฮิตเลอร์

ม.ร. อลัวล์ ฮิตเลอร์ บิดาของอดอล์ฟ ได้ถึงแก่กรรมเสียก่อนขณะที่ฮิตเลอร์ อายุได้เพียง ๑๒ ปีเท่านั้นจึงไม่เห็นเห็นความใหญ่โตของลูกชายคนเดียวของเขาในการต่อมา

ก่อนที่จะถึงแก่กรรมปรากฏว่า ทั้งพ่อและแม่มีความปรารถนาที่จะให้ลูกได้ศึกษาเล่าเรียน แล้วก็กลับเข้ารับราชการในกรมศุลกากร อันเป็นกรมเก็บภาษีขาเข้า และขาออกของประเทศออสเตรียในขณะนั้นปรากฏว่าเมื่ออายุได้ ๑๘ ปีฮิตเลอร์ก็ออกจากเมืองเบรนาจากเมืองซนบท เดินทางไปสู่นครเวียนนา เมืองแห่งล้านาดานฟอนเป็นตตงแห่งนครหลวงของประเทศออสเตรียในขณะนั้น

เมื่อมาอยู่ในนครหลวงของประเทศ คือกรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย นั้น ปรากฏว่าฮิตเลอร์ได้เข้ามาต่อสู้ชีวิตในนครหลวงตามลำพังโดยอาศัยบ้านญาติ ที่ได้รับตกทอดมาจากบิดาเหลือจากเลี้ยงมารดาที่ชรามากแล้วเขาได้อาศัย เงินก้อนนั้นเข้าเรียนวิชาวาดเขียนเพื่อเป็นทุนสำหรับทำมาหากินในกาลข้างหน้า

ชีวิตในนครเวียนนา เมืองหลวงแห่งล้านาดานฟอน

เองได้เป็นที่อับรม และเปลี่ยนแปลงชีวิตของฮิตเลอร์อย่างใหญ่หลวง เขาได้กลายเป็นคนที่รักชาติรักประเทศ เพราะได้เห็นสภาพของความยากจน และอดอยากของพลเมืองทั่วไป และด้วยสภาพแวดล้อมในชีวิตในป้อมวัย อันแสนลำบาก และยากจนนี้เองที่เขาได้กลายเป็นคนทะเยอทะยาน ที่จะรับอาสาเข้าสร้างชาติเยอรมันเสียเองในอนาคตต่อมา

นักประวัติศาสตร์บางคนได้เขียนชีวิตของ ฮิตเลอร์ว่าเป็นคนไม่เอาถ่านในการเล่าเรียนเรียนอะไรก็ไม่สำเร็จ และเมื่ออพยพมาอยู่ในกรุงเวียนนา นครหลวงของประเทศนั้นก็ ได้มีวุ่นอยู่กับบุคคลชั้นต่ำ ๆ เพราะความยากจนถึงกับต้องรับจ้างกวาดถนน และรับจ้างทาสีบ้าน และใน ค.ศ. ๑๙๑๒ ฮิตเลอร์ก็ได้เดินทางเร่ร่อนต่อไปจนถึงเมืองมิวนิค เมืองอุตสาหกรรม ของประเทศเยอรมันโดยมีอาชีพเป็นลูกจ้างในบริษัทรับเหมาก่อสร้าง และบางทีก็เขียนรูปขาย โดยฮิตเลอร์ได้เล็งจากอาชีพราชการตามที่บิดาเขาต้องการให้เขามีรายได้แน่นอน และเป็นอาชีพที่มีเกียรติมากกว่าช่างรับจ้างเย็บรองเท้าอันเป็นอาชีพเดิมของตระกูล “ฮิตเลอร์” แต่อย่างไรก็ตามหากฮิตเลอร์เกิดในตระกูลร่ำรวย และเรียน

สำเร็จมหาวิทยาลัยแล้ว เราก็อาจจะไม่ได้อ่านประวัติศาสตร์
ในรูปนี้ก็ได้

เรื่องการเกลียดอาชีพรบราชการนี้ ฮิตเลอร์ได้
เขียนสารภาพไว้ในหนังสือชื่อ “การต่อสู้ของข้าพเจ้า”

(Mein Kampf) ซึ่งฮิตเลอร์ได้เขียนขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๒๔
(พ.ศ. ๒๔๖๗) โดยให้ชื่อว่า “เมิน แคมพ์ฟ” ซึ่งเป็นหนังสือ
ที่แพร่หลายที่สุดในยุคนั้นพิมพ์ในประเทศอังกฤษเมื่อ ค.ศ.

๑๙๓๓ ซึ่งหนังสือพิมพ์ชนวนแห่งชาติของโลก ยอมรับว่า
ประวัติของฮิตเลอร์มีค่าควรแก่การศึกษาของโลก เป็นอย่าง
ยิ่ง

ฮิตเลอร์กล่าวถึงอาชีพรบราชการว่า บิดาของเขาได้
อ่อนน้อมแต่ตอนแรกแล้วที่จะให้เขาหันเข้ารับราชการรวมทั้ง
เพื่อน ๆ ที่อ่อนน้อมในภายหลังอีกแต่เขาไม่มีความปรารถนา
เลยที่จะเป็นข้าราชการ เขากล่าวว่า เขาเกลียดที่จะไปนั่ง
เฉย ๆ อยู่ในออฟฟิศอยู่ตลอดวัน โดยที่ไม่สามารถใช้ความ
คิดเป็นของตนเองได้และไม่มีเวลาเป็นของตนเอง นอกจากทำ
งานตามระเบียบแบบแผนเก่า ๆ อัน ข้าราชกอยู่เป็นประจำวัน
อันเป็นวิชิปฏิบัติของข้าราชการมาแต่โบราณกาล

ตั้งแต่อายุ ๑๕ ปีมาแล้ว ที่ฮิตเลอร์ยังอยู่ในเมือง
เบรนา ยังไม่ได้ไปเรียนที่กรุงเวียนนา ฮิตเลอร์ได้มีจิตใจใฝ่
ฝันในเรื่องรักชาติ และการรวมชาติ (เขาสตรีเข้ากับ
เยอรมัน) โดยการสนใจและศึกษาในประวัติศาสตร์ความเป็น
เป็นมาของชาติเยอรมันและเขาสตรีพร้อมกับศึกษา ชีวิต
บุคคลสำคัญของโลก จนเกิดความรักชาติขึ้นมาอย่างแรง
กล้า งานชิ้นแรกที่เขาจะทำหรือหากจะรับราชการก็คือสมัคร
เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่รักชาติ เขาเห็นว่าราชวงศ์
ฮับส์บูร์ก ผู้ปกครองประเทศเขาสตรีอยู่ในขณะนั้นเป็น
ศัตรูอย่างร้ายแรงที่จะทำลายชาวเยอรมันและแยกเขาสตรี
ไปจากเยอรมัน อันเป็นวิธีการทำลายเชื้อชาติเยอรมันใน
เขาสตรีไปเช่นต่อชาวสลาฟ

ประกอบด้วยความยากลำบากเนื่องจากความยากจน
ที่ได้รับอยู่ เงินบำนาญของพ่อไม่พอใช้ และแม่ก็มาป่วย
หนัก ฮิตเลอร์กล่าวว่าวาระนี้เองที่ทำให้เขาคิดเลี้ยง ตัวเอง
และก็ตัดสินใจออกจากเมืองเบรนาบ้านเกิดด้วยกระเป๋าเสื้อ
ผ้าเพียงใบเดียว เพื่อต้องการที่จะหาเลี้ยงตัวเองโดยไม่ต้อง
ง้ออาชีพราชการ และก็ได้เดินทางเข้าสู่นครเวียนนา นคร

หลวงของเฮาส์เดรียทันที และเข้าใจว่าก่อนที่เขาจะเดินทางไปเฮาส์เดรีย^๕นั้น มารดาของเขาจะถึงแก่กรรมแล้ว จึงทำให้จิตใจของเขากล้าแข็งยิ่งขึ้นในการที่จะต่อสู้โลกต่อไปโดยลำพังคนเดียวและอย่างเด็ดเดี่ยว

ชีวิตในกรุงเวียนนา

ฮิตเลอร์ ได้ต่อสู้ชีวิตอยู่ในกรุงเวียนนา ตั้งแต่ค.ศ. ๑๙๐๐ จากการรกรากวาดถนน และในปีค.ศ. ๑๙๑๐ ก็ได้พยายามเลื่อนอาชีพตัวเองขึ้นเป็นช่างเขียนแผนผังและรับจ้างวาดรูปสีน้ำยาย ชีวิตตลอดเวลาที่อยู่ในกรุงเวียนนาในปฐมวัยนี้เองฮิตเลอร์กล่าว นครเวียนนา เป็นนครแห่งความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้นและแสนทุเรศระคนกันไป ในจำนวนพลเมือง ๒๕ ล้านคน คนว่างงานนับด้วยจำนวนพันๆ คน เดินอยู่รอบๆ พระมหาราชวังอันสวยงาม คนยากจนที่สุดก็คือคนที่ไร้ที่อยู่อาศัยก็หลับนอนตามริมคลอง และในตรอกมืดๆ และสกปรก

ชีวิตในย่านยากและโดดเดี่ยวในนครเวียนนา ทำให้

ฮิตเลอร์มีจิตใจกล้าแข็งและบึกบึนมาก จนแทบจะกล่าวได้ว่า หากเขาไม่มากรุงเวียนนาแล้ว ก็ไม่สามารถที่จะทราบสังคม การเคลื่อนไหว และความเป็นอยู่ของชาวเยอรมันทั้งประเทศ ได้เลย ชีวิตสอนให้ฮิตเลอร์รู้ว่าคนที่ไม่เคยถูกคุกคามไม่รู้ ว่าพิษร้ายของทุนนิยมรุนแรงประการใด การที่ไม่รู้จักความยากจน อันแสนลำเค็ญนั้นก็ย่อมไม่สามารถที่จะทราบ และแก้สภาพ ความเป็นอยู่ของคนยากจนได้ ชีวิตในกรุงเวียนนาอันเป็น ปฐมเหตุและจุดใหญ่ที่ฮิตเลอร์ ได้รับเป็นบทเรียนที่จะสร้าง ความยิ่งใหญ่ให้แก่ชาติ โดยการรวมเอาเผด็จการเข้ากับ เยอรมัน และหาวิธีสร้างชาติโดยการเข้าอ้อมขูดขูดกรรมกร และ เอากรรมกรเป็นเครื่องมือในทางการเมือง และตั้งพรรคการเมืองนาซีขึ้นโดยมีกรรมกรของฮิตเลอร์หนุนหลัง และจัด กรรมกรก่อตั้งทัพนาซีขึ้นเพื่ออำนาจในทางการเมือง เมื่อ กองทัพนาซีแข็งแรงขึ้น ก็ขยายอำนาจออกไปต่างประเทศเพื่อ ความยิ่งใหญ่ของเยอรมันในที่สุด

ฮิตเลอร์เข้าเยอรมัน

ในปี ค.ศ. ๑๙๓๒ อายุของฮิตเลอร์ได้ ๒๑ ปี ที่เขา

มีความรู้ สึกเป็นผู้ใหญ่แล้วและมีความรักชาติ รักประเทศ
อย่างเต็มที่ และในปีนั้นเองที่เขาเดินทางเข้าสู่เมืองมิวนิค ประเทศเยอรมัน เพื่อสร้างความผันทางการเมืองของเขาให้เป็น
จริงจนเท่าที่จังหวะเวลาและโอกาสจะอำนวยโชคให้เขาอย่าง
แท้จริงสักวันหนึ่ง ประวัติศาสตร์ของชีวิตได้บันทึกว่าฮิต-
เลอร์เข้าเหยียบเมืองมิวนิค อาณาเขตของประเทศเยอรมัน
ในฤดูใบไม้ผลิ ค.ศ. ๑๙๑๒ อันเป็นการจากบ้านเกิดเมือง
นอนออกมานอกประเทศอย่างแท้จริง แต่ฮิตเลอร์ไม่ได้คิด
อย่างนั้นเขาคิดอยู่ตลอดเวลาว่าเฮาส์เทรียคือเยอรมัน และ
เป็นของเยอรมันอยู่ตลอดเวลาและเขายังอยู่ในเยอรมัน และ
เฮาส์เทรียรวมกัน

ก่อนที่จะมาเมืองมิวนิคของเยอรมันนั้น ฮิตเลอร์ได้
หนีไปด้วยสายเลือดแรงกล้าแห่งความรักชาติ อย่างเต็มที่มา
แล้ว ฮิตเลอร์ตั้งตอมโตของตัวเองอันเป็นหลักประจำใจของ
ชีวิตมาจากกรุงเวียนนาว่า

“จุดหมายที่สูงสุดของคนเรา มิใช่อยู่ที่การ
รักประเทศ แต่หากอยู่ที่การรักเชื้อชาติ สิทธิของ
มนุษย์ย่อมสูงส่งกว่าสิทธิของประเทศ”

อันเป็นหลักการใหญ่ที่ฮิตเลอร์ จะรวบรวมเผ่าพันธุ์ชาติเยอรมันที่ตกค้างอยู่ในประเทศอื่น ๆ เข้ามารวมกับเยอรมัน หรือยึดเอาดินแดนประเทศเหล่านั้นมารวมกับเยอรมันเดียนั่นเอง โดยอ้างว่าพลเมืองเยอรมันในประเทศนั้นเป็นชาวเยอรมันหรือมีเลือดเป็นเยอรมันมากกว่าชาติอื่น ๆ

การที่จะกระทำดังว่านี้ ก็คือโดยเข้าเล่นการเมืองตั้งพรรคการเมือง หรือเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง เพื่อจะรวบรวมความคิดอันนั้นมา ให้สำเร็จลงทั้งงานรวบรวมเผ่าเยอรมันให้อยู่ในอาณาจักรอันเดียวกัน

ในนโยบายการเมือง และความคิดเห็นต่อลัทธิการเมืองที่เขาได้มาจากกรุงเวียนนา ก่อนมาเมืองมิวนิคนี้ฮิตเลอร์มีความคิดเห็นต่อการเมืองว่า

“พรรคการเมืองจะต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับศาสนา และศาสนาก็ไม่ควรมายุ่งเกี่ยวกับการเมืองศาสนาไม่มีอิทธิพลในการเข้าช่วยเหลือฟื้นฟูชาติ แล้วความนิยมก็จะหมดไป อารมณ์สำคัญทางศาสนาก็จะทำลายศาสนาเองถ้าหัวหน้าพรรคการเมืองใดใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือ ในการสร้างตัวทางการเมือง

แล้วก็แสดงว่ามีโช่นักการเมืองที่แท้จริง เขาจะทำงานทางการเมืองไม่ได้ดี อย่างมากก็เป็นเพียงนักปฏิวัติชั่วคราวเท่านั้น

และที่กรุงเวียนนานั้นอีกแหล่งที่ปูพื้นฐานทางการเมืองให้ฮิตเลอร์อย่างเต็มทีคือ เกลียดประเทศเฝ้าเตรียที่วังแถวเยอรมัน และเกลียดชาวเฝ้าเตรียทั้งหมดที่มีเลือดผสมหลายเชื้อชาติ มีพลเมืองอยู่หลายชาติในเยอรมันคือพวกเช็กส์, พวกโปล, ฮังการี, เซอร์เบีย, พวกโครทส์และยิว โดยเฉพาะยิวนั้นฮิตเลอร์บอกว่าเกลียดที่สุด

ดังนั้นรากฐานทางการเมือง ที่ได้มาจากกรุงเวียนนา และมาถึงเมืองมิวนิค ใน ค.ศ. ๑๙๑๒ อันเป็นเวลาที่ยิตเลอร์มีอายุ ๒๑ ปี หลังจากถูกอบรมจิตใจอยู่ในกรุงเวียนนามา ๔ ปีเต็มนี้ ยิตเลอร์พร้อมแล้วที่จะเล่นการเมืองในเยอรมันอย่างสุดเหวี่ยงจนกว่า บรรลุอุดมการณ์ของยิตเลอร์ในที่สุด คือรวมเยอรมันและกำจัดพวกเลือดผสม คือการไล่ยิวออกนอกประเทศในที่สุด

ในปี ค.ศ. ๑๙๑๒, ๑๙๑๓ และปี ๑๙๑๔ ก่อนที่จะระเบิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น ยิตเลอร์ได้มองดูการเมืองและ

ครุ่นคิดทางการเมืองอยู่ตลอดเวลาว่า ทำไมจะสร้างเยอรมันให้เป็นจ้าวโลกและยิ่งใหญ่ที่สุดในโลกได้ วิธีที่จะสำเร็จได้นั้น ฮิตเลอร์บอกว่าควรจะผูกมิตรกับอังกฤษ ที่เป็นชาติที่เจริญรุ่งเรืองและมีประวัติอันเก่าแก่มากกว่าเยอรมันโดยการให้อังกฤษเห็นใจเยอรมันและสนับสนุนเยอรมัน โดยการเปิดให้เยอรมันมีทางออก โดยการระบายพลเมืองชาวเยอรมันที่หนาแน่นออกไปอยู่ในดินแดนต่างประเทศ โดยการตีเอาดินแดนยุโรปเป็นเมืองขึ้นได้ การที่จะทำให้อังกฤษหันมาสนับสนุนเยอรมันได้นั้น คือการดำเนินนโยบายทางการเมืองของเยอรมันมิให้ขัดกับผลประโยชน์ของอังกฤษ คือไม่แสวงหาเมืองขึ้นวิมทะเลที่อังกฤษต้องการ เพราะอังกฤษมีกองทัพเรือและชอบหาเมืองขึ้นตามวิมทะเลและเพื่อการค้าขายของ อังกฤษ เองที่จะหาเงินเข้าประเทศของตนให้มากที่สุด เยอรมันจะต้องไม่แข่งขันการอุตสาหกรรมกับอังกฤษ และไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการตัดความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม และการค้ากับอังกฤษ นั้นเหตุจะมีทางที่อังกฤษจะสนับสนุนเยอรมันได้ ฮิตเลอร์กล่าวว่า “การทูตอันฉลาดแหลมของอังกฤษที่เรารู้จักสามารถจะรู้ว่า เราจะหวังสิ่งใดจากอังกฤษโดยไม่มีการ

ตอบแทนนั้นหาได้ไม่” และหลักการเข้าสงครามหรือการทำสงครามนั้นฮิตเลอร์กล่าวว่า “อังกฤษเตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลาที่จะใช้กำลังรบที่ได้สร้างสมไว้อย่างเต็มที่อยู่ทุกเมื่อ และอังกฤษจะสู้จนถึงที่สุด แต่....อังกฤษจะรบก็ต่อเมื่อได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่า ตนมีหวังที่จะชนะเท่านั้น”

ดังนั้นเองที่ฮิตเลอร์คิดว่า สิ่งใดที่พวกอังกฤษทำได้ พวกเราชาวเยอรมันก็จะทำได้เช่นเดียวกัน และเราจะพยายามทำอยู่เสมอที่จะทำให้เยอรมันเด่นที่สุด และเป็นที่เชื่อถือของชาวโลกในที่สุด ซึ่งฮิตเลอร์ได้พยายามโฆษณาหลักการของเขาในทิศทาง ๆ ของเยอรมันตลอดเวลา

เมืองมิวนิกและสงครามโลกครั้งที่ ๑

ขณะที่อาชฎยุค ฟรังซิส เฟอ์ดินันท์ รัชทายาทของออสเตรียพร้อมด้วยชายาถูกฆ่าตายที่เมืองซาราเยโวเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๔ อันเป็นวันเริ่มต้นและสาเหตุที่มาแห่งสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น ในวันนั้นฮิตเลอร์ได้พอใจในการตายของรัชทายาทผู้นั้นมาก และเขาเห็นว่าบุคคลผู้นั้นและราชวงศ์ฮับส์บูร์กทั้งหมดตนเองเป็นผู้ที่ทำลายความมั่นคง

แห่งประเทศไทยมัน สมควรแล้วที่เขาจะตายเสียได้

การที่ต้องเกิดสงครามขึ้นในคราวนั้น ฮิตเลอร์เห็นว่าเป็นการเร็วเกินไปที่ฮิตเลอร์และเยอรมันจะได้ร่วมเข้าสงครามในครั้งนั้น สงครามควรจะเกิดขึ้นจริงแต่ควรที่จะเว้นระยะให้ผ่านพ้นไป ๒-๓ ปีพอที่เยอรมันจะได้เตรียมการให้เข้มแข็งยิ่งกว่านี้ ซึ่งฮิตเลอร์ได้เตือนนักการทูตของฮิตเลอร์และเยอรมันว่าพยายามหาโอกาสที่จะทำสงครามให้เกิดขึ้นโดยเร็วที่สุดมากจนเกินไป

๗. บทบาทอาสาเข้ารับในสงคราม

แต่อย่างไรก็ตามสงครามก็ได้เกิดขึ้นแล้ว สิ่งเดียวที่ตัดสินใจคือ เยอรมันทั้งชาติจะต้องตัดสินใจเข้าร่วม สงครามต่อสู้กับประเทศต่าง ๆ ที่ตั้งตนเป็นศัตรูกับเยอรมันจะถึงที่สุด ฮิตเลอร์มีความเห็นเกี่ยวแก่เหตุการณ์ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ว่านอกจากสาเหตุที่ฮิตเลอร์จะได้แก่กัน ประเทศเซอร์เบียแล้ว หน้าที่ของเยอรมันก็คือรบเพื่ออิสระภาพและอนาคตของเยอรมันทั้งชาติ ตามแนวที่บิสมาร์ค นายกรัฐมนตรีผู้สร้างเกียรติภูมิของเยอรมันให้ยิ่งใหญ่ได้ทำมาแล้ว

วันที่ ๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ วันเดียวที่เยอรมัน
 ยกทัพเข้ากรุงเบลเยียม โดยผ่านลุกเซมเบิร์ก เมื่อวันที่ ๒
 สิงหาคม และเข้าเบลเยียม ๔ สิงหาคม และอังกฤษประ-
 กาศสงครามกับเยอรมันนั้น ในวันนั้น (๓ สิงหาคม ค.ศ.
 ๑๙๑๔) เมื่อประตูที่ทำการรัฐบาลเปิด ฮิตเลอร์หนุ่มซึ่ง
 ขณะนั้นอายุ ๒๔ ปี ก็ไปสมัครเข้าเป็นทหารอาสาทำการ
 รบในสงคราม ต่อกรมทหารราบเบาเวียน ซึ่งมีพระเจ้าลุด-
 วิคที่ ๒ เป็นผู้บังคับการกรม ซึ่งทางการก็ยอมรับฮิตเลอร์
 เข้าบรรจุ ประจำกอง ทันทีในวันที่ เขาไปสมัคร เข้ารับใช้ชาติ
 เขาทำการรบอยู่ท่ามกลางความหนาวเย็นอยู่ตลอด ๓ ปีที่สง-
 ครามผ่านไปจึงได้ลาพักผ่อนครั้งหนึ่ง ตลอดเวลา ๓ ปีที่ผ่าน
 มาฮิตเลอร์ได้เล็งคิดถึงเรื่องการเมืองโดยสิ้นเชิง แต่หันมา
 สนใจในความเป็นอยู่ในสนามรบ หลังจากรบกันมาได้ ๓ ปี
 เต็มๆ ฮิตเลอร์กล่าวว่า ชาติเยอรมันก็รู้สึกว่าได้ประสบกับ
 ความอดอยาก และชาติแคว้นมีคนเริ่มเห็นแก่ตัวกันมากขึ้น
 ขณะที่ทหารกำลังบาดเจ็บและล้มตายอยู่ในสนามรบพวกนัก
 การเมืองที่เป็นพวกมาร์กซิสม์เริ่มมีการเคลื่อนไหว และก้าว
 หน้า โดยเอาความหิวและความอดอยากของพลเมืองมาเป็น

เครื่องมือในการเล่นการเมืองเป็นอย่างดีก่อนที่เยอรมันจะบุกเบลเยียมคือพอวันที่ ๕ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ พวกฝ่ายซ้ายซึ่งฮิตเลอร์กล่าวว่ามีหัวเป็นหัวหน้า ก็ยุยงให้กรรมกรเยอรมันก่อการวุ่นวายขึ้นทั่วไป และนี่เป็นสาเหตุอันใหญ่หลังจากที่ฮิตเลอร์เกลียดชังมานานแล้วก็ได้เพิ่มความจงชังยิ่งมากขึ้น และเขาโกรธที่พระเจ้าไกเซอร์ของเยอรมันไม่ลงโทษพวกยิวเสียในขณะนั้น กลับช่วยพวกยิวไว้นั้น เป็นจุดใหญ่ที่เยอรมันจะขับไล่ยิวออกนอกประเทศ และฆ่ายิวระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ต่อมาด้วยการบงการของฮิตเลอร์เมื่อเป็นหัวหน้าพรรคนาซีและเป็นผู้นำเยอรมัน ได้เรียบร้อยแล้ว และฮิตเลอร์หาว่ายิวเป็นตัวการที่ทำให้เยอรมันแพ้สงครามครั้งแรก เพราะการทำลายกองทัพบกโดยการยุบค่ายกองทัพบกที่พินองทวารกำลังอดอยาก แต่นักการเมืองและอภิสิทธิชนมีความสุขสบายและร่ำรวย ซึ่งทำให้ทหารในกองทัพบกกำลังอดอยากอยู่แล้วเริ่มเรววนและเป็นสาเหตุให้หมดกำลังใจในการที่จะสู้รบในที่สุด

ฮิตเลอร์ทำการรบบาดเจ็บและได้ถูกส่งไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลในกรุงเบอร์ลิน เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๖

หลังจากไปอยู่ที่สนามรบมา ๒ ปีเต็มแล้ว

ระหว่างที่ยึดเลอร์มาพักฟื้นที่โรงพยาบาล และหลังจากหายป่วยนี้เอง ก็ได้ออกเยี่ยมเยียนบ้านช่องในเมืองมิวนิค และนครเบอร์ลิน ระยะเวลาที่ยึดเลอร์กล่าวว่าได้พบชาวนครเบอร์ลินหลายล้านคนตกอยู่ในความหิวโหยผจญกับความอดอยาก ความไม่พอใจของพลเมืองมีอยู่ทั่วไป ทหารเข้าไปเยี่ยมเยียนใครในบ้านหลังไหนก็ถูกแต่คำสาปแช่งด่า ไล่หน้า ยิ่งที่เมืองมิวนิคบ้านของยึดเลอร์แล้วยังมีสภาพร้ายกาจยิ่งกว่า นครเบอร์ลินเป็นเมืองหลวงหลายเท่า

เมื่อออกจากโรงพยาบาลแล้ว ทางราชการทหาร ก็ปลดยึดเลอร์ออกเป็นกองหนุน และแต่งตั้งให้ มียศเป็นสิบโททหารบก และได้รับเหรียญตราทางเชลล์ชั้นที่ ๑ เป็นเกียรติยศในฐานะที่เป็นผู้ ได้ทำการรบจนมีบาดเจ็บในสงคราม

ว่าฝ่ายของเยอรมันทำให้แพ้สงคราม

ยึดเลอร์กล่าวว่า เยอรมันไม่ได้แพ้สงครามเพราะกำลังมีที่มาของพันธมิตร แต่แพ้เพราะหนอนบ่อนไส้ของเยอรมันเอง เพราะในปี ค.ศ. ๑๙๓๘ อันเป็นปีที่ ๔ ของ

สงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น พวกฝ่ายซ้ายได้ช่วยเหลือให้กรรมกร
โรงงานทำอาวุธนัดหยุดงานกันทั่วไป ทำให้ทหารในแนว
หน้าขาดอาวุธและกระสุนที่จะเข้าทำสงครามต่อไป ทั้ง ๆ ที่
เยอรมันกำลังจะมีชัยชนะแล้ว เพราะรัสเซียเพื่อนร่วมใจของ
พันธมิตรได้พ่ายแพ้ไปแล้ว ทหารสัมพันธมิตรทั้งหลายต่างก็
กลัวตายและกลัวความพ่ายแพ้ ตั้งแต่ฤดูหนาวปี ค.ศ. ๑๙๑๗
๑๙๑๘ มาแล้วทีเดียว ดังนั้นเยอรมันก็ส่งรูกใหญ่เพื่อชัยชนะ
ที่จะเป็นของเยอรมัน ขณะเดียวกันนี้เองพวกฝ่ายซ้ายใน
เยอรมันได้ตั้งนัดกันให้มีการหยุดงานกันทั่วประเทศ ทำลาย
กำลังใจของทหารในแนวรบหมด โดยเฉพาะกรรมกรโรงงาน
ช่างแสงทหารบกพากันหยุดงาน หยุดผลิตอาวุธให้กองทัพ
เยอรมัน

แม้ว่าสงครามจะเริ่มพ่ายแพ้แล้ว ฮิตเลอร์ก็สมัครใจ
เข้ารบในตอนปลายปีแห่งสงครามนี้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งฮิตเลอร์ว่า
การเข้ารบครั้งหลังที่สุดนี้ โดยเฉพาะเมื่อถึงฤดูร้อนปี ค.ศ.
๑๙๑๘ ทำให้ร้อนมากที่สุดทั้งแนวหน้าและแนวหลัง คือทั้ง
ทหารและประชาชน ระหว่างที่กรรมกรและคนงานสไตรค์
และหยุดงานกันทั่วไป จนทหารในสนามรบพากันทอดอาลัย

ตายหายไปในชีวิต และพากันคิดว่าหมดหวังแล้ว...ในวันที่ ๑๓
 ๑๕ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ นั้น ฮิตเลอร์ได้ถูกส่งไปรบที่เมือง
 อิปส์ เมืองชายแดนเบลเยียม และถูกยิงด้วยกระสุนไอพิช
 ของอังกฤษอยู่หลายชั่วโมง จนทำให้เพื่อนทหารเยอรมัน
 ต้องถึงแก่ความตายเพราะพิษกระสุนไอพิช ส่วนฮิตเลอร์เอง
 ก็ปวดนัยน์ตามากจนตามืดไปหมด ได้ออกเดินโซเซมายังแนว
 หน้า และถูกส่งไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลทหารที่เฟสเวอร์ค
 ในโพนินาเนีย จนกระทั่งในเดือนตุลาคม ที่ฮิตเลอร์อยู่ที่
 โรงพยาบาลรักษานั้น พวกทหารเรือเยอรมันก็ได้ชักชวน
 ให้ก่อการปฏิวัติขึ้นเพื่อเลิกสงคราม ในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน
 ๑๙๑๘ (ก่อนที่เยอรมันจะแพ้ ๑ วัน เยอรมันยอมแพ้ในวันที่
 ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ เวลา ๐๕.๐๐ น.) ฮิตเลอร์กล่าวว่า
 “ได้มีนักการเมืองได้มาพบที่โรงพยาบาลที่ฮิตเลอร์ป่วยอยู่
 ว่า “ต่อไปนี้ราชวงศ์โฮเซนลอเรน จะไม่ได้สวมมงกุฎ
 จักรพรรดิแห่งเยอรมันต่อไป และประเทศของเราจะเปลี่ยน
 เป็นมหาชนรัฐ” และในที่สุดกษัตริย์เยอรมันก็ต้องสละราช
 สมบัติไป ซึ่งทำให้ความแค้นเคืองให้ฮิตเลอร์อยู่ตลอดเวลาว่า
 พระเจ้าไกเซอร์ เป็นกษัตริย์องค์แรกที่เป็นญาติกับพวกฝ่าย

ซ้าย จนพวกฝ่ายซ้ายก็สามารถทำลายกษัตริย์เยอรมันได้สำเร็จ และกลายเป็นกษัตริย์องค์สุดท้ายของเยอรมันไป และที่เขาเจ็บใจยิ่งกว่าก็คือ พวกที่ชวนให้เลิกรบนั้น เป็นพวกที่ไม่เคยเข้าสนามรบมาก่อนเลย

ฮิตเลอร์เข้าสู่เวทีการเมือง

ฮิตเลอร์กลับมาเมืองมิวนิค บ้านของเขาอีก ในปลายเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ ทันทีที่เยอรมันยอมแพ้สงคราม โดยยังเป็นทหารกองหนุนสังกัดกรมทหารราบที่ ๒ ระยะที่กลับมาบ้านเกิดนั่นเอง ฮิตเลอร์ก็ได้หาเพื่อนที่มีแนวการเมืองตรงกัน และคิดหาหนทางที่จะกู้ชาติเยอรมันให้พ้นมาจากการล่มจมเนื่องจากการพ่ายแพ้สงคราม และภัยของคอมมิวนิสต์ กำลังมีอิทธิพลอยู่ในประเทศเยอรมันทั่วไปอย่างกว้างขวางทั้งในรัฐสภาและวงการเมืองทั่วไป ในปี ค.ศ. ๑๙๒๐ ฮิตเลอร์ก็เดินเข้าพรรคนาซี ที่มีผู้เริ่มอยู่บ้างแล้ว ๒-๓ คน และเขาก็ได้รับบัตรการเข้าพรรคเป็นสมาชิกที่สมบูรณ์หมายเลข “๓” และได้ประชุมกันอยู่ลับๆ เป็นเวลาหลายเดือน และได้เปิดประชุมใหญ่ของพรรคอย่างเป็นทางการเปิดเผยเมื่อ

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๐ เวลา ๗.๑๕ น. โดยฮิตเลอร์ ได้กล่าวคำปราศรัยต่อประชาชน ๒,๐๐๐ คน โดยประกาศ เปิดเผยจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ของพรรคนาซี รวม ๒๕ ข้อ ซึ่งใช้เวลาพูดกว่าครึ่งชม. ณ ที่นั้นเองประชาชนได้ปรบมือให้ร้องให้ฮิตเลอร์ อันเป็นการเพิ่มกำลังใจแก่ฮิตเลอร์ที่จะเล่นการเมืองอย่างเปิดเผยและโจ่งแจ้งต่อไปทันที และในปีนั้นเองเขาก็ได้เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองนาซี โดยหัวหน้าพรรคเดิมได้ถอนตัวออกก่อนที่จะเขาจะปราศรัยเปิดเผยตัวแล้ว

โครงการที่ ๒๕ ข้อของฮิตเลอร์

โครงการนี้และจุดมุ่งหมายของพรรคนาซี ที่ประกาศที่เมืองมิวนิก ๒๕ ข้อเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๐ อันเป็นวันแรกที่พรรคนาซีเปิดเผยตัวเองขึ้นในโลก และโครงการนี้ระบุไว้ในข้อบังคับของพรรคการเมืองนาซี (พรรคเนชันแนลโซเชี่ยลลิสต์กรรมกรเยอรมัน) ว่าโครงการที่กล่าวนี้ จะเปลี่ยนแปลงมิได้เป็นอันขาด

โครงการที่

บรรดาผู้นำทั้งหลาย ซึ่งครั้งหนึ่งได้ประกาศความ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๘๓

มุ่งหมายไว้แล้ว ในอันที่จะร่างโครงการขึ้นใหม่ เพราะเท่ากับทำให้เพิ่มความไม่พึงพอใจ ของบรรดากรรมกรนั้น ฉะนั้นเพื่อที่จะแน่นอนในการคงอยู่แห่งพรรคการเมืองของเรา

๑. เราต้องการรวมชาติเยอรมันทั้งหลาย เพื่อสร้างอาณาจักรเยอรมัน โดยถือสิทธิในการพิจารณาตัดสินของเราเอง และด้วยความเห็นชอบของพี่น้องร่วมชาติชาวเยอรมัน

๒. เราต้องการให้คนเยอรมันทุกคนมีสิทธิเสมอภาค เทียบหน้าชาติอื่น ๆ เราต้องการเลิกสัญญาแวร์ซายและสัญญาแซงแยร์แมง (ดูได้จากสัญญาสงบศึกในสงครามโลกครั้งนี้ได้)

๓. เราต้องการที่ดิน และประเทศอาณานิคม เพื่อความสมบูรณ์ของชาติเยอรมัน เพื่อระบายพลเมืองของเรา ซึ่งดันประเทศไปอยู่ในที่นั้น

๔. ไม่มีบุคคลอื่นนอกจาก สมาชิกแห่งชาวเยอรมันเท่านั้น ที่จะได้รับสิทธิเป็นพลเมืองชาวเยอรมันโดยสมบูรณ์ ไม่มีบุคคลอื่นใดอีกนอกจาก บุคคลที่มีเลือดเป็นเยอรมันแท้ๆ เท่านั้นที่จะได้รับสิทธิเป็นสมาชิกแห่งชาติได้ พวกยิวไม่มีสิทธิเป็นสมาชิกแห่งชาติ

๕. ทุกคนที่ไม่ใช่ชาวเยอรมัน จะอยู่ในประเทศเยอรมันได้เพียงเท่าฐานะแขกเมือง และจะไม่ยอมให้ใช้สิทธิตามกฎหมายอันว่าด้วยความเป็นชาวเยอรมันใช้บังคับได้

๖. สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งตลอดจนการออกกฎหมายใด ๆ เป็นสิทธิโดยเฉพาะของชาวเยอรมันเท่านั้น ตำแหน่งใด ๆ ในทางการเมืองว่าส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และแม้กระทั่งตำแหน่งในเทศบาลที่เล็ก ที่สุดของเทศบาลใด ๆ ก็เป็นสิทธิของชาวเยอรมันแต่เท่านั้น

เราไม่ต้องการวิธีการแบบรัฐสภา นอกจากวิธีการที่จะเป็นคุณประโยชน์แก่สมาชิกของพรรคนาซีเท่านั้น

๗. สิ่งแรกที่เป็นหน้าที่ของรัฐ คือการส่งเสริมอุตสาหกรรมและการครองชีพความเป็นอยู่ของพลเมืองให้ดีขึ้น และถ้าหากจำเป็นเพราะไม่สามารถ จะส่งเสริมความสมบูรณ์ของพลเมืองได้แล้ว เราจะต้องได้ชาวต่างประเทศ (ผู้ไม่มีสิทธิเป็นพลเมืองส่วนมากหมายถึงยิว) ออกจากเยอรมันนี้

๘. จะไม่ยอมให้คนชาติอื่นอพยพเข้ามามีภูมิลำเนาในเยอรมันได้เป็นอันขาด ชาวต่างประเทศที่ไม่ใช่เลือดอารยันแท้ ๆ และเข้ามาอยู่ ภายหลังวันที่ ๒ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔

(เมื่อวันประกาศสงครามโลกครั้งที่หนึ่งแล้ว) จะต้องถูกได้
ออกนอกประเทศทั้งหมด

๙. พลเมืองของประเทศ ทุกคนจะมีสิทธิและหน้าที่
เท่าเทียมกัน

๑๐. หน้าที่ประการแรกของพลเมืองแห่งรัฐ คือ
ทำงานด้วยกาย, ด้วยใจ, และการกระทำโยชน์ของบุคคล
จะต้องไม่เป็นการขัดขวางกับประโยชน์ส่วนรวม และต้องกระ
ทำไปภายในกรอบของชุมชน เพื่อส่งเสริม ความ เจริญทั่วไป

เพราะฉะนั้นเราต้องการ

๑๑. เลิกล้มร้ายได้ ซึ่งมีได้มาจากการทำงาน

เลิกการค้ากำไร

๑๒. ด้วยเหตุที่การสงครามทุกครั้ง ทำให้เสียชีวิต
และทรัพย์สินสมบัติของประเทศไปอย่างนับไม่ถ้วน ฉะนั้นความ
มั่งคั่งอันเกิดจากสงครามจะต้องถือว่าเป็นความผิดทางอาญา
แผ่นดิน เราจึงต้องรีบกำจัดอันเกิดจากการค้าสงครามทั้งสิ้น
โดยไม่มีข้อแม้

๓๘๖

๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

๑๓. เราต้องรวมกิจการธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งอยู่เดียวกัน
เรียกว่าบริษัทต่าง ๆ (ทรัสต์) มาเป็นของชาติให้หมด

๑๔. ถ้าไวอันได้จากการค้าส่ง จะต้องมาเฉลี่ยออก
บำรุงรัฐ

๑๕. เราต้องแบ่งและแจกอาหารแก่คนชรา ให้ทั่วถึง

๑๖. เราต้องการสร้างเสริมและคงไว้ซึ่ง ความสุข
ของชนชั้นกลาง เราต้องการรวมการขายส่งมาให้แก่สหกรณ์
และขายแก่พ่อค้าขายปลีกราคาถูกที่สุด และเอากำไรร้อยที่
ที่สุด และจะต้องแสดงกำไรของตนต่อรัฐต่อ จังหวัดและแก่
เทศบาล

๑๗. เราต้องปฏิรูปในวิธีการต่าง ๆ เสียใหม่ เช่น
ในเรื่องที่ดิน จะออกกฎหมายริบที่ดิน โดยไม่มีดินใหม่ตอบ
แทนเพื่อประโยชน์ของชุมชนส่วนรวม และต้องการเลิกล้ม
ตอกเบี้ยอันเกี่ยวแก่การจำนองที่ดิน และป้องกันการค้ำกำไร
โดยวิธีขายที่ดิน

หมายเหตุ โดยเฉพาะข้อ ๑๗ นี้ได้มีประกาศของ
ฮิตเลอร์แก้ไขขยายความเพิ่มเติม ลงวันที่ ๑๓ เมษายนค.ศ.
๑๙๒๔ อีกต่อไป

“เป็นความจำเป็นที่จะต้องตอบความเข้าใจผิดของ
ปฏิบัติของเราเกี่ยวกับข้อ ๑๗ แห่งโครงการของพรรค
เนื่องจากพรรคการเมืองของเรา ได้ยอมรับการมีไว้ซึ่งทรัพย์สิน
ดินของเอกชน ฉะนั้นคำว่า “รับที่ดินโดยไม่ต้องมีการ
ตอบแทน” ตามข้อ ๑๗ นั้นอาจกระทบกระเทือนถึงหลัก
นโยบาย ฉะนั้นในข้อนี้จึงถือว่า แปลความหมายเพียงว่า
รัฐบาลทรงไว้ซึ่งอำนาจที่จะรับที่ดินใดๆ ได้ ถ้าหากจำเป็น
หรือเมื่อที่ดินนั้นได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือเพื่อสาธารณะ
ประโยชน์ของชุมชน ฉะนั้นข้อนี้จึงหมายถึงแต่เพียง
การรับที่ดินของพวกยิว ซึ่งขอทิ้งไว้โดยเปล่าประ-
โยชน์ เพื่อหวังราคาสูงเป็นประการสำคัญ

ลงนาม อดอล์ฟ ฮิตเลอร์

เมืองมิวนิก

วันที่ ๑๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๔

๑๗. เราจะต้องฟ้องร้องและไม่มีการผ่อนผันแก่ผู้ซึ่ง
กระทำการเป็นผลเสียหายแก่ประโยชน์ส่วนรวม และเราจะ
ลงอาญาแก่คนทุกคนที่ก่อการร้ายเป็นภัยแก่ชุมชน โดยไม่

กรุณา รวมทั้งพ่อค้ากำไรและอื่น ๆ มีอยู่อย่างเดียว คือ ความตาย โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะเป็นบุคคลใดและชาติใด

๑๙. เราต้องการเลิกล้มกฎหมายโรมัน ซึ่งในเวลานี้ใช้รักษาระเบียบในโลกแห่งวัตถุนิยมและใช้กฎหมายของเยอรมันแท้ ๆ แทน

๒๐. เพื่อที่จะส่งเสริมการศึกษาชั้นสูง แก่ชาวเยอรมันที่มีอาชีพทางการอุตสาหกรรม รัฐจะได้จัดระบอบการศึกษาเสียใหม่ ต่อไปในการศึกษาทุกชนิดจะต้องอยู่ในแนวแห่งการปฏิบัติประจำวัน จะต้องมีความรู้ด้วยแนวความคิดแห่งรัฐหรือสังคมวิชาเยอรมันอยู่ในหลักสูตร ในโรงเรียนต่าง ๆ นับตั้งแต่เด็กเล็ก ๆ เป็นต้นมา เราจะต้องให้ความอุดหนุนแก่ลูกคนจนซึ่งฉลาด โดยไม่คำนึงถึงฐานะหรืออาชีพของบิดามารดา เพื่อความเจริญของเขา โดยรัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้

๒๑. รัฐจะต้องฟื้นฟูมาตรฐานแห่งสุขภาพของพลเมืองของชาติ ให้ความคุ้มครองแก่มารดาและเด็ก กำหนดเรื่องเวลาทำการของเด็ก เพิ่มพลความสุขภาพของเด็กด้วยการบังคับให้เด็กเล่นยิมนาสติก และกีฬาต่าง ๆ ซึ่งจะได้ตรา

ไว้เป็นกฎหมาย และจะได้บำรุงอุดหนุนสโมสรต่างๆ ซึ่งมีจุดประสงค์ในทางก่อการพลศึกษาแก่เยาวชนอย่างเต็มที่

๒๒. เราต้องเลิกวิธีจ้างทหาร แต่ใช้วิธีเกณฑ์ทหารของชาติแทน

๒๓. เราต้องเพิ่มสวัสดิภาพของชาติเยอรมันในทางการเมือง โดยวิธีควบคุมหนังสือพิมพ์และจัดหนังสือพิมพ์ของเยอรมันให้เป็นประโยชน์แก่ชาติจริง ๆ โดยหลักการดังต่อไปนี้

ก. บรรณาธิการตลอดผู้ช่วยทุก ๆ คนจะต้องเป็นคนเยอรมัน ในเมื่อหนังสือพิมพ์นั้นจะออกเป็นภาษาเยอรมัน

ข. ถ้าจะออกหนังสือพิมพ์เป็นภาษาอื่น จะต้องได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเสียก่อน และทั้งนี้ต้องมีข้อแม้ว่า เพราะเหตุจำเป็นจริง ๆ ที่จะออกเป็นภาษาเยอรมันไม่ได้

ค. คนที่ไม่ใช่ชาวเยอรมัน ต้องออกกฎหมายบังคับไม่ให้มีส่วนในการเงิน หรือมีอิทธิพลใด ๆ อยู่ในหนังสือพิมพ์เยอรมัน หากสืบรู้ว่ามีการขัดขึ้น จะมีความผิดได้รับโทษทางอาญา

เอกสารใด ๆ ที่ไม่มีจุดประสงค์ เพื่อส่งเสริมสวัสดิ-

ภาพของประเทศแล้ว ห้ามพิมพ์ขึ้น ในเรื่องศิลปและวรรณกรรมต่างๆก็เหมือนกันจะเขียนเพื่อให้เป็นที่เสื่อมเสียแก่ชีวิตของชาติไม่ได้ ตลอดจนสถานะการณ์ศึกษาก็จำต้องเดินตามแนวของชาติทั้งสิ้น จะขัดกับหลักข้างต้นไม่ได้

๒๔. เราต้องการให้พลเมืองมีเสรีภาพอย่างเต็มที่ในการนับถือศาสนาเท่าที่จะไม่เป็นภัยแก่ชาติ และเกื้อหนุนจรรยหาหรือความรู้ สึกของเชื้อชาติเยอรมัน

พรรคการเมืองนี้จะยอมรับรองศาสนาคริสต์นิกาย แต่ก็ไม่นับมารวมกับปัญหาทางการเมือง และเราจะต่อต้านกับลัทธินิยมวัตถุนิยมของชาตินิยมทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ เราต้องการให้เห็นเป็นที่แน่นอนว่า เราประชาชาติเยอรมันจะอยู่เป็นสุขโดยยึดมั่นในหลักที่ว่า

ประโยชน์ส่วนรวมมาก่อนประโยชน์ส่วนตัว

๒๕. ทั่วยุโรปมาหมายความว่า เรา ต้องการสร้างอำนาจส่วนกลางแห่งรัฐ ให้รัฐสภามีอำนาจปกครองทั่วประเทศเยอรมัน และตั้งสภาสำหรับบุคคลชั้นและอาชีพต่างๆ เพื่อจะได้สอดส่องดูแลให้ปฏิบัติตามกฎหมายในรัฐต่าง ๆ ที่รวม

กันอยู่

ผู้นำแห่งพรรคขอสากลอย่างสุจริตใจว่า จะได้ดำเนินตามนโยบายนี้อย่างเคร่งครัด และถ้าหากจำเป็นก็อาจสละชีวิต เพื่อรักษาและดำเนินตามจุดหมายดังได้กล่าวมาแล้วนี้

เมืองมวนิค

๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๐

นี่เป็นการโฆษณาของพรรครักษาดิของฮิตเลอร์ ได้ประกาศอุดมการณ์และวัตถุประสงค์ของพรรค นาซีเป็น ครั้งแรก ในฐานะที่ฮิตเลอร์เป็นผู้อำนวยความสะดวกโฆษณาของพรรค และได้รับการปรบมืออย่างท่วมท้นจากผู้ฟังในเมืองมวนิค ในวันนั้น ๒,๐๐๐ คนดังกล่าวก่อนแล้ว หาก จะนับเวลาจากหลังสงครามโลกครั้งแรกมา ก็นับได้ว่าเพิ่งจะเป็นปีที่ ๒ นับแต่สงคราม (โลกครั้งที่ ๑) เลิกเป็นต้นมาที่พรรคนาซีได้ประกาศเปิดเผยที่จะไม่ยอมรับสัญญาแวร์ซาย ไม่ยอมรับการเป็นผู้แพ้สงคราม และจะได้ยื้อออกนอกประเทศหมดในฐานะที่เป็นผู้ถูกกวาดและทำให้ เยอรมันเป็นผู้แพ้สงคราม ตามความเห็น

ของฮิตเลอร์ และบุคคลที่ควรจะถูกกล่าวถึงในบรรดาผู้ที่เริ่มก่อตั้งพรรคนาซีในจำนวน ๑๒ คนแรก โดยมีฮิตเลอร์เป็นคนที่ ๗ นั้น ยังมีบุคคลสำคัญอีกคนหนึ่งที่ได้เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งพรรคนาซีมาด้วยกันกับฮิตเลอร์ คือ แฮร์มาน เกอริง ผู้เป็นแซนขวาของฮิตเลอร์ ซึ่งตอนหลังต่อมาได้เป็นแม่ทัพอากาศและรัฐบุรุษและเพื่อนคนสำคัญยิ่งของฮิตเลอร์ และเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งจะได้อธิบายประวัติของเขาเมื่อได้พูดถึงชีวิตของฮิตเลอร์จบแล้ว (สิ่งที่อยากจะบอกไว้เสียขณะนี้ก็คือว่า แฮร์มาน เกอริง เป็นนักเรียนร่วมชั้นกับพ.อ. พระยาพหลพลพยุหเสนา หัวหน้า ๒๔ มิถุนายนผู้ก่อการและนายกรัฐมนตรีคนที่สองของประเทศไทย)

รัฐบาลเริ่มดูบทบาทของฮิตเลอร์

ภายหลังจากที่มีการปราศรัยในที่ประชุมใหญ่ครั้งแรก และมีผู้ฟังและสนใจมาก แล้วฮิตเลอร์ก็อยากที่จะเปิดประชุมพรรคและปราศรัยแก่ประชาชนในที่ทำการพรรคในเมืองมิวนิค เดือนละครั้งหรือ ๑๕ วันต่อครั้งตามลำดับเพื่อให้ประชาชนรู้จักพรรคการเมือง “ชาตินิยม” ของฮิตเลอร์ให้ดียิ่งขึ้น

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๕๓

โดยพยามปราศัยใน เรื่องการผิดพลาดในเรื่องสงครามคราว
ที่แล้วและพูดเรื่องความเสียเปรียบของชาวเยอรมันในการทำ
สัญญาแวร์ซาย

ฮิตเลอร์กล่าวว่าการประชุมสาธารณะนี้ แม้จะ
มีคนมาฟังเพิ่มขึ้นตามลำดับก็ตาม แต่บุคคลส่วนมากที่มา
ฟังเป็นบุคคลชั้นกรรมกรเท่านั้น บุคคลชั้นกลางไม่ค่อยสนใจ
ใยดีในความเป็นอยู่ของชาติ กลายเป็นว่ากรรมกรและบุคคล
ที่ยากจนเป็นบุคคลที่รักชาติและกล้าเสียสละเพื่อชาติมากที่สุด
มากกว่าบุคคลทุกชั้น ๆ การปราศัยของพรรคฝ่ายรัฐบาลเริ่ม
มองดูการกระทำของพรรคนั้น ไปในรูปการต่อต้านระบอบการ
ปกครองมหาชนรัฐ (รัฐบาลเยอรมันหลังจากกษัตริย์ลาออก
และเปลี่ยนมหาชนรัฐภายหลังสงครามครั้งที่ ๑) และเห็น
ว่าเป็นการยยุ่งประชาชนให้เกิดขัดแย้งและแก้แค้นสัมพันธมิตร
อันถือว่าเป็นการผิดตอนนโยบายการต่างประเทศ บางคนก็เห็น
ว่าฮิตเลอร์ เป็นพวกกษัตริย์นิยม เพราะพูดเกี่ยวกับฟื้นฟูอิทธิ
พลของกษัตริย์รวมอยู่ด้วย

ทุกครั้งที่การปราศัยระยะต่อมา ขณะพูดถึงสัญญา
แวร์ซาย มักจะมีผู้ขอให้พูดถึงเรื่องสัญญา “เบรสติลิตอฟ”

(สัญญาที่รัสเซียยอมแพ้แก่เยอรมัน) รวมอยู่ด้วยทุกครั้ง ซึ่งเขากล่าวว่าเขาอยากเอาหัวชนฝาตายเสียให้ได้ เพราะผู้ฟังทั้งหมดไม่ต้องการเช่นนั้น ผู้ฟังต้องการจะให้พูดเรื่องสัญญาแวร์ซาย แต่นักก่อกวนจะให้พูดสัญญาเบรตติลอฟ โดยพวกนักก่อกวนนี้ไม่เข้าใจว่าสัญญาแวร์ซาย เป็นสิ่งที่น่าละอายและเป็นการเสื่อมเสียแก่ชาติเพียงไร การทำสัญญาสงบศึกแบบนี้ (สัญญาแวร์ซาย) เท่ากับเป็นการปล้นชาติของเราโดยตรง แต่ด้วยการก่อกวนและทำลายของพวกนักโฆษณาของมาร์กซิสต์(พวกนิยมคาลมาร์ก) ได้ทำให้ประชาชนส่วนมากพลอยไม่เข้าใจในเรื่องสำคัญนี้เสีย

ตั้งกองทัพอิตเลอร์^๕ขึ้นในพรรคการเมือง

เพื่อต่อต้านการก่อกวนของพวกฝ่ายซ้าย อิตเลอร์^๕จำเป็นต้องจัดตั้งพลพรรคของอิตเลอร์^๕ ขึ้นในพรรคด้วยการฝึกหัดกรรมกรแบบทหารอย่างเข้มแข็ง และแบ่งออกเป็นกองร้อยและกองพันในที่สุด เริ่มตั้งแต่ปีฤดูร้อนของพวกมาร์กซิสต์ และเพื่อการหาคะแนนเสียง และควบคุมความมีระเบียบเรียบร้อยขณะมีการประชุมและปราศัยของพรรค จึงนับว่าปี ค.ศ.

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๕๕

๑๙๒๒ นัฟวร์คฮิตเลอร์เข้มแข็งและมีอิทธิพลขึ้นอย่างเต็มที่แล้วในเมื่องมิวนิคของประเทศเยอรมัน และเตรียมแผนการที่จะที่ปฏิวัติรัฐบาลกลางที่กรุงเบอร์ลิน ในวันที่จะมีการฉลองการจัดตั้งสาธารณรัฐมาครบ ๕ ปี คือ ในวันที่ ๙ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๒๓ (รัฐบาลสาธารณรัฐเยอรมันได้ตั้งเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘หลังจากยอมแพ้สงคราม ๕ วัน และฮิตเลอร์เห็นว่าเป็นวันแรกที่เยอรมันได้ปกครองประเทศด้วยรัฐบาลของ พวกมาร์กซิสต์)

ถูกจับและถูกบังคับให้เลิกพรรคการเมือง

๙ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๒๓ ฮิตเลอร์และหัวหน้าชั้นสูงของพรรคนาซีได้ชักชวนประชาชนและพลพรรคของกองทัพอิตเลอร์ซึ่งมีทหารประจำพรรคการเมือง หลายพัน คนก็พากันเดินขบวนในวันฉลองครบรอบ ๕ ปีของสาธารณรัฐเยอรมัน และโฆษณาโจมตีรัฐบาลว่าเป็นพวกมาร์กซิสต์ ดำรงของรัฐบาลได้เข้าขัดขวางและมีการปะทะ กันอย่าง นองเลือด มีคนตาย ๑๙ คนและบาดเจ็บมาก บุคคลชั้นหัวหน้าของพรรคทุกคนถูกจับ ฮิตเลอร์ถูกจำคุก ๑๕ ปี ต่อมาลดเหลือ

๖ เดือน แต่แสร้งมา เก่อริง หลบหนีกการถูกจับในครั้ง^{๕๕}
 ไปได้อย่างหวุดหวิด รัฐบาลได้บังคับให้เลิกพรรคการเมือง
 นาซี ขณะนั้นพรรคนาซีมีทุนของพรรคการเมืองรวมทั้งกิจ^{๕๖}
 การหนังสือพิมพ์ของพรรคนาซีอีกหนึ่งฉบับมีราคารวม ๑๗๐.
 ๐๐๐ มาร์คทอง

แต่ ค.ศ. ๑๙๒๔ เขาก็กลับมาตั้งพรรคการเมืองตาม
 เดิมทวารของพรรคนาซีที่มีการฝึก อย่างทวาร จริงจัง โดยรับ
 สมัครจากพวกทหารที่ผ่านการรบและได้รับการฝึกหัดจาก โรง
 เรียนมาแล้วมาฝึกหัดจริง ๆ อีกครั้งหนึ่ง คราวนี้กองทหาร
 นาซีได้เพิ่มขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๒๔ ถึง ๑๐๐,๐๐๐ คน

ในปี ค.ศ. ๑๙๓๓ พรรคนาซีของฮิตเลอร์ก็ได้คะแนน
 เสียงชนะการเลือกตั้งทั่วไป แต่จอมพลฟอน ฮินเดนบูร์ก
 ประธานาธิบดีได้วางหลักการจัดตั้งรัฐบาลของเขามาก ฮิต-
 เลอร์จึงไม่ยอมรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่ต่อมาวันที่ ๓๐
 มกราคม ค.ศ. ๑๙๓๓ จอมพลฮินเดนบูร์กก็ต้องเชิญเขาเข้า
 มาเป็นนายกรัฐมนตรี (๓๐ มกราคม ๒๔๗๕)

ในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๓๓ รัฐสภาไรช
 สตาร์กของเยอรมันก็ถูกลอบวางเพลิง ภายหลังที่ฮิตเลอร์มี

อำนาจ รัฐบาลกล่าวหาว่าเป็นวิธีการของพวกคอมมิวนิสต์ (คอมมิวนิสต์ก็หาว่าเป็นลูกไม้ของฮิตเลอร์) ฮิตเลอร์จึงได้สั่งจับกุมและปิดหนังสือพิมพ์คอมมิวนิสต์ และในปีต่อมาค.ศ. ๑๙๓๕ (พ.ศ. ๒๔๗๖) รัฐสภาก็มอบอำนาจให้เขาบริหารประเทศแล้วแต่จะเห็นสมควรเพราะเสียงใน สภาเป็น ของเขา เขาจึงตั้งยุบพรรคการเมืองอื่น ๆ ทั้งหมด เหลือพรรคการเมืองนาซีของเขาแต่พรรคเดียวบริหารประเทศ ต่อมาเขาก็เริ่มโครงการฟื้นฟูประเทศชาติเป็นการใหญ่ เสนอให้เยอรมันมีสิทธิเพิ่มกำลังอาวุธเท่าเทียมชาติมหาอำนาจอื่น ๆ เมื่อถูกคัดค้านจากสันนิบาตชาติ เขาก็พาชาติเยอรมัน ลาออกจากสันนิบาตชาติ จนในปี ค.ศ. ๑๙๓๕ (พ.ศ. ๒๔๗๗) ประธานาธิบดีฮินเดนบูร์ก (แม่ทัพเยอรมันในสงครามโลกครั้งที่ ๑) ถึงแก่กรรม เขาจึงรวมตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและตำแหน่งประธานาธิบดีเข้ารวมกันอยู่ในตำแหน่งเดียวกันเรียกว่า “ผู้นำของประเทศ” หรือ “ฟูเรอร์”

นโยบายขั้นต่อไปก็ทำตามโครงการณ์ของพรรค นาซี คือการกำจัดและไล่อิวออก นอก ประเทศ ปรวาม ปรวาม คอม มูนิสต์ ติดอาวุธให้แก่กองทัพเยอรมัน และพยายามรวบรวม

เชื้อชาติเยอรมันที่รวมอยู่ในประเทศต่าง ๆ เข้าไว้ ในร่มของเยอรมัน

ปี ค.ศ. ๑๙๓๖ ฮิตเลอร์ก็ได้ทำสัญญาเป็นฝ่ายอักษะกับมุสโสลินี เรียกว่า “สัญญาอักษะโรมเบอร์ลิน” ต่อมาก็ขยายไปถึงญี่ปุ่น, และฮังการี ในวันที่ ๗ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๖ เยอรมันก็ละเมิดสัญญาโลคาร์โน โดยยกกองทหารเข้าไปประจำแคว้นไรน์แลนด์ บริเวณแม่น้ำไรร์ชายแดนฝรั่งเศสที่สัญญากำหนดให้เป็นเขตปลอดทหาร ในปี ค.ศ. ๑๙๓๗ เขาก็เริ่มคิดตัดสินใจที่จะรวมชาติ ออสเตรียซึ่งมีพลเมือง ๖ ล้าน ๕ แสนคนรวมเข้ากับเยอรมัน เพราะเห็นว่าพลเมืองส่วนใหญ่เป็นเยอรมันอันเป็นโครงการที่ฮิตเลอร์ได้ฝันมาแต่ปฐมวัยแล้วและในวันที่ ๑๑ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๘ เขาก็ทำตามโครงการนี้ ฮิตเลอร์ได้ฝันมาแต่ปฐมวัยแล้วและในวันที่ ๑๑ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๘ เขาก็ทำตามโครงการนี้ ที่ริเริ่มมาแต่เมื่อแล้วคือส่งกำลังเข้ายึดเอา ออสเตรียได้ทันที และต่อมาในเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๘ เขาก็ยึดประเทศเชโกสโลวาเกียได้อีก พร้อมกันนั้นก็ตั้งใจจะเข้ายึดประเทศโปแลนด์ต่อไป (ทั้งนี้เป็นการทำตามแผนการณ์ที่เขาได้ประกาศ

แก่ชาวเยอรมันทางวิทยุกระจายเสียงเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๓๙ ว่าจะรวมชาวเยอรมันนอกประเทศ ๑๐ ล้านคน เข้าไว้ในอาณาจักรเยอรมันให้ได้ และในที่สุดในวันที่ ๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๙ เขาส่งกำลังทหารเยอรมันเข้ายึดโปแลนด์ แต่ในที่สุดประเทศสัมพันธมิตรทั้งหลายไม่ยอมให้เยอรมัน กระทำ ตามอำเภอใจของฮิตเลอร์ได้ต่อไปอีก ดังนั้นวันที่เยอรมันเข้ายึดโปแลนด์ คือวันที่ ๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๙ (พ.ศ. ๒๔๘๒) โลกก็ยอมรับว่าเป็นวันเริ่มต้นแห่งมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่จะต้องทำการสู้รบกัน. พร้อมกันนี้อิสระภาพและเสรีภาพของโลกต่อไป การรบได้ดำเนินมาจนถึงวันที่ ๑ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ (พ.ศ. ๒๔๘๘) เยอรมันเป็นฝ่ายพราชัย ก่อนที่กรุงเบอร์ลินจะแตกในวันที่ ๒ พฤษภาคม คือในวันรุ่งขึ้นก็ปรากฏว่าฮิตเลอร์ได้ฆ่าตัวตายเสียแล้ว เพราะรู้ว่าเยอรมันจะเป็นฝ่ายพราชัยแพ้แก่พันธมิตรอย่างแน่นอน แต่อย่างไรก็ตามบางกระแสนับต้นยังมีคนไม่เชื่อในข่าวตายของฮิตเลอร์ ก็ยังมีอยู่อีกมาก ข่าวครั้งสุดท้ายที่สุดคือขณะเขียนสารคดีนี้ (กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕) ก็มีข่าวกล่าวกันว่ามีคนเชื่อว่า ฮิตเลอร์จะหลบซ่อนตัวอยู่ในประเทศญี่ปุ่น.

๑๕...

จอมพลเสืออากาศ แฮร์มาน เกอริง
ทายาทของฮิตเลอร์

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ นั้นอยู่ใน
ระยะที่ จักรวรรดิ แห่ง กองทัพนาซี
ของ กองทัพ ฮิตเลอร์ กำลังฟื้นฟูเป็น
การใหญ่ เพื่อสร้างความยิ่งใหญ่ให้
แก่เยอรมัน และเตรียมการเข้ายึด
ยุโรป เพื่อเหตุผลที่จะ ขยาย พลเมือง
เยอรมันออกไปทำ มาหากิน ใน ดิน
แดนที่ตกได้นั้น ผู้นำแห่งประเทศ

เยอรมันได้มีเพื่อนร่วมใจที่จะเป็นกำลังอยู่อย่างสำคัญหลายๆ
 คนทั้งในทางการทหารและการเมือง อาทิเช่น รัฐมนตรีว่า
 การกระทรวงการโฆษณา ก็มี มร. เกิบเบอด เป็นกำลังที่
 จะโฆษณาและปลุกขวัญพลเมืองให้เชื่อ และทำตามท่านผู้นำ
 ให้ถือว่าชาติเยอรมันเป็นชาติที่เจริญ และยังใหญ่กว่าการ
 จะปกครองและคุ้มครองยุโรป ถัดไปก็มี มร. ฟอนริเบนทรอฟ
 รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นนักการทูตที่แหลม
 คมที่สุดของเยอรมัน ที่เจรจาได้มาซึ่งประเทศเอาสเตรียทั้ง
 ประเทศมาชนกับเยอรมันโดยไม่ต้องเสียเลือดเนื้อทหารแม้แต่
 หยดเดียว ตลอดจนฮิตเลอร์ อธิบดีกรมตำรวจลับ บุคคล
 สำคัญทางการเมืองที่จะกล่าวถึงอีกคนหนึ่งที่สำคัญที่สุดคือ
 จอมพลอากาศ แฮร์มาน เกอริง ผู้เป็นทั้ง
 นักการเมือง และนักการทหารที่ยิ่งใหญ่ ผู้ได้รับ
 ตำแหน่งแม่ทัพอากาศ ผู้ทิ้งบอมบ์ใส่ประเทศเบล-
 เยียมและฝรั่งเศสจนยอมปราชัยพ่ายแพ้ และทั้ง
 ระเบิดใส่กรุงลอนดอนเสียจนแหลกลาญ จนพา
 ให้พลเมืองอังกฤษเป็นโรคเส้นประสาทไปตามๆกัน

และกลัวจะพ่ายแพ้แก่เยอรมัน จนต้องทำให้เซอร์ วินสตัน เชอร์ชิล นายกรัฐมนตรีผู้เฒ่าของอังกฤษ ต้องบินด่วนไปขอความร่วมมือจากอเมริกา ขอให้ เลิกวางตัวเป็นกลางมาช่วยอังกฤษ นั้นแหละดวง ดาวของอังกฤษจึงค่อยสว่างไสวขึ้น และประธา- นาธิบดี อดัมส์ให้นำเครื่องบินของกองทัพอากาศ อเมริกามาช่วยรวม ๘๕,๕๔๖ เครื่อง นั้นแหละที่ทำให้เกาะอังกฤษพ้นจากความลุ่มจมมาได้ ในปี ค.ศ. ๑๙๔๓ (พ.ศ. ๒๔๘๕) มิฉะนั้นก็ยังไม่พ้นความทุกข์ของอังกฤษยังไม่ถูกเหมือนกัน

นับว่า กองทัพอากาศของเยอรมัน เป็นกำลังสำคัญของ ฮิตเลอร์ที่สิดในการทำสงครามโลกครั้งที่ ๒ โดยการบอมบ์ และทิ้งระเบิดเสียจนศัตรูเกือบยอมแพ้แล้ว จึงใช้ทหารราบ ของเยอรมันเข้ายึด ดังนั้นในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่ง ท่านผู้อ่านคงจะจำได้ว่า เมื่อรองลงมาจากฮิตเลอร์แล้ว ชื่อ ของแม่ทัพอากาศ ฮาร์มาน เกอริง เป็นชื่อที่โด่งดังที่สุดใน ระหว่างนั้น และเป็นมิตรที่ไว้วางใจและซื่อสัตย์ที่สุดของฮิตเลอร์ และเป็นผู้ที่ฮิตเลอร์กำหนดตัว จะให้เป็นทายาทครองแผ่นดิน

เยอรมันไว้ให้แทนตัว หากยึดเลอร์ถึงแก่กรรมหรือพ้นอำนาจ
ไปด้วยประการใด

๗
เป็นนายร้อยทหารบก แต่ไปอยู่กองทัพอากาศ
แฮร์มาน เกอริง เกิดเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ.
๒๔๓๕ ในนครเบอร์ลิน เพราะปรากฏว่าเมื่อเป็นเด็ก ๆ นั้น
เกอริง เป็นคนซุกซนและหัวดีพอสมควร จนครูอาจารย์หา
ไม่อยู่ จนต้องย้ายโรงเรียนบ่อย ๆ ครึ่งหลังที่สดมภ์ได้
พาแฮร์มาน เกอริง ไปฝากเข้า ร.ร. เตรียมนายร้อยทหารบก
ปรากฏว่าที่โรงเรียนเตรียมนายร้อยเองที่ แฮร์มาน เกอริง
กลายเป็นคนเอาการเอางานขึ้นมาอย่างแปลกประหลาด ทั้ง
เพราะนิสัยการเป็นทหารอันมีชีวิตอยู่ในวินัย และอยู่ใน
ระเบียบทหารที่เหมาะสมแก่นิสัยของเกอริงมาก เมื่อจบจาก
ร.ร. เตรียมนายร้อยแล้ว ก็ถูกล่งไปเข้า ร.ร. นายร้อยทหาร
บกต่อไป ปรากฏว่าที่ ร.ร. นายร้อยทหารบกของเยอรมัน
เองที่จอมพลอากาศเอกเกอริง ผู้ที่จะเป็นแม่ทัพอากาศของ
เยอรมันคนต่อมา ได้เรียนร่วมชั้นกับบุคคลสำคัญของประเทศ
ไทยคนหนึ่ง คือ พ.อ. พระยาพหลพลุฑเสนา ซึ่งรัฐบาลได้ส่ง

ไปเรียนการทหารที่เยอรมัน ซึ่งต่อมาได้เป็นหัวหน้าคณะก่อ
การปฏิวัติ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ และเป็นนายกรัฐมนตรีคน
ที่ ๒ ของประเทศไทย

มีผู้กล่าวว่า เมื่อเกรียงทราบของท่านเจ้าคุณพลฯ
ได้กลายเป็นหัวหน้าคณะทหาร ที่ทำการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการ
ปกครองเมื่อพ.ศ. ๒๔๗๕ นั้น จอมพลอากาศเกรียง ได้พูด
แก่คนไทยที่ได้พบว่า ไม่นึกเลยว่าบุคคลคนนั้นจะเป็นหัวหน้า
คณะปฏิวัติ เพราะเมื่อเป็นเด็กอยู่โรงเรียนด้วยกันก็ดูเป็นคน
เจียม ๆ ขรึม ๆ ไม่มีท่าทีว่าจะเป็นเจ้าของแผนการณ์อันใหญ่โต
ถึงเช่นนั้นได้

ในสงครามโลกครั้งที่ ๑

เกรียง สำเร็จจาก ร.ร. นายร้อย ออกรับราชการ
ทหารก่อนเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ ได้เพียง ๑ ปี โดยเป็น
นายทหารรบประจำกรมทหารราบที่ ๑๑๒ เมื่อเกิดสงคราม
โลกครั้งที่ ๑ เกรียง ก็ออกทำการรบในฐานะผู้บังคับหมวด
ประจำกรมทหารราบที่ ๑๑๒ นี้ ในการรบด้วยความกล้าหาญ
ของปีแรกของสงคราม เกรียงก็ได้รบเหรียญกล้าหาญทาง

เซนเหล็กชั้นสอง เป็นความชอบ

ต่อมา เนื่องจากการตรวจตราต่อสนามรบมานาน เกอริงก็ล้มป่วยลง และถูกส่งไปรักษาตัวที่ ร.พ. กรุงเบอร์ลิน ขณะนั้นเองเพื่อนนายทหารอากาศคนหนึ่งชื่อ บรูโน โลเออร์-เชอร์ ได้มาเยี่ยมเยียนที่โรงพยาบาลได้คุยถึงการรบอันกล้าหาญทางอากาศ ซึ่งเกอริงสนใจมาก เมื่อเกอริงออกจากโรงพยาบาลจึงขอย้ายไปรับราชการสังกัดกองทัพอากาศ ในไม่ช้าก็ทำการรบได้รับความชอบ ได้รับเหรียญตราทางเซนเหล็กชั้นที่ ๒ อีก

ยิงเครื่องบินอังกฤษในสงครามโลกครั้งที่ ๑

เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๕ (พ.ศ. ๒๔๕๘) เครื่องบินที่เกอริงประจำอยู่ ถูกเครื่องบินกองทัพอากาศยานหลวงของอังกฤษยิงตกลงพื้นดิน แต่เป็นคราวโชคดีที่เครื่องบินที่เกอริง ประจำอยู่นั้น ตกลงข้างหลังแนวรบเยอรมัน และได้รับบาดเจ็บแต่เพียงเล็กน้อย เมื่อเข้าโรงพยาบาลรักษาตัวแล้ว ก็กลับไปประจำกองทัพอากาศตามเดิม ปีต่อมา คือ เดือน เมษายน ค.ศ. ๑๙๑๖ (พ.ศ. ๒๔๕๙) เกอริง ออกทำ

การรบคราวนั้นโชคและชัยชนะเป็นของเกอริงบ้าง เกอริงได้
ยิงเครื่องบินของฝ่ายพันธมิตรตกถึง ๒๐ ลำ คราวนี้ได้รับ
เหรียญตราสงครามชั้นสูงสุด คือ ปัวร์ เลอ เมริต

เกอริงแต่งงานกับหญิงสวีเดน

เมื่อสงครามจบลง เกอริง ก็มีความเห็นเช่นเดียวกับ
ฮิตเลอร์ ที่ว่าสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น เยอรมันมิได้พ่ายแพ้
แต่เป็นเพราะการก่อกวนของนักการเมืองโดยเฉพาะพวกฝ่าย
ซ้ายที่ได้ครองอำนาจเป็นรัฐบาลเยอรมัน ต่อมาเมื่อสงคราม
เลิกเพราะมีผู้ก่อกวนให้ทหารพากันเบื่อหน่ายสงคราม และ
ยอมแพ้ โดยทำการก่อกวนทั้งแนวหน้าและแนวหลังให้ระส่ำ
ระสาย ชวนคนเยอรมันให้เลิกและยอมจำนนต่อสงคราม จน
ทหารต้องยอมแพ้ในที่สุด เมื่อเป็นเช่นนั้น เกอริง ซึ่งกลายเป็น
ทหารกองหนุนก็ไปสมัครการเมือง และไปประเทศของตน
เองที่ปกครองด้วยนักการเมืองเช่นนั้น จึงได้อพยพเข้าไปอยู่
ในประเทศสวีเดน ที่สวีเดนเอง เกอริง ได้รู้จักสตรีชาว
สวีเดนที่สวยและร่ารวยคนหนึ่ง และเกิดชอบพอกันและได้
แต่งงานกันในที่สุดภายหลังเมื่อแต่งงานแล้วและต่อมาเกอริง

และกรรมาถือพยพดลเข้าไปทำมาหากินในประเทศเยอรมัน โดยตั้งถิ่นฐานอยู่ในรัฐบาวเวีย

เริ่มก่อตั้งพรรคการเมืองกับฮิตเลอร์

กลับมาเยอรมันครั้งหลังนี้เป็นระยะเริ่มแรกที่ฮิตเลอร์กำลังจะเริ่มก่อตั้งพรรคนาซี ด้วยอุดมการณ์ที่สอดคล้องต้องกัน ที่เห็นว่าสัญญาแวร์ซาย เป็นการเอาเปรียบเยอรมันและชาติเยอรมันจะล้มละลายเพราะสัญญาแวร์ซายวิธีที่จะกู้เยอรมันให้คืนมาได้คือการยกเลิกและฉีกสัญญาแวร์ซายทิ้งเสีย เมื่อสองทหารกองหนุนแห่งกรมทหารราบที่ ๑๑๒ ของเยอรมันมีความเห็นตรงกันเช่นนี้ จึงได้มาร่วมก่อตั้งพรรคนาซีกันขึ้นในเริ่มแรกที่พรรคนาซีเพิ่งมีสมาชิกได้เพียง ๑๒ คน นับว่าเกอริงเป็นผู้ก่อการพรรคนาซีคนสำคัญที่สุดคนหนึ่ง

ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๒๓ (พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๖) ฮิตเลอร์ ผู้เป็นหัวหน้าพรรคจะทำการปฏิวัติ เพื่อล้มรัฐบาลกลางในวันฉลองครบรอบ ๕ ปีที่จัดตั้งสาธารณรัฐเยอรมัน เกอริงได้เดิน นำพรรคเดินขบวนเคียงข้างกับฮิตเลอร์ เมื่อ

พลพรรคยิตเลอร์ได้ทำการต่อสู้กับตำรวจผู้ปราบปราม เกอริง ถูกยิงบาดเจ็บแต่หลบหนีไปได้ ยิตเลอร์ถูกจับขังคุก

ต่อมาเมื่อทางการได้นิรโทษกรรม ให้แก่พรรคนาซี แล้ว พรรคนาซีก็ได้คืนชีพมาอีก คราวนี้เกอริงได้เป็นกำลังอันสำคัญ ที่ชักชวนให้พ่อค้าใหญ่ๆ และบริษัทว่าววยสนับสนุนทางการเงินให้แก่พรรคนาซีอันเป็นทางที่หวังได้ว่า พรรคการเมืองนาซีจะต้องเป็นพรรคที่เข้าเป็นรัฐบาลปกครองประเทศในวันหน้าได้แน่นอน บริษัทห้างร้านใหญ่ๆ ก็เชื่อ เกอริงและยอมสนับสนุนยิตเลอร์ตามคำขอร้องของเกอริง

๗ เป็นแม่ทัพอากาศและสร้างเครื่องบินรบ

เมื่อยิตเลอร์เข้าเป็นนายกรัฐมนตรี ได้ใน พ.ศ. ๒๔๗๖ แล้วเกอริงก็ได้รับมอบหมายจากยิตเลอร์ให้เป็นประมุขของรัฐประศาสน์และจัดการสร้างกองทัพอากาศขึ้นอย่างลับๆ ขุนานใหญ่ทีเดียวโดยไม่นำพาต่อสัญญาแวร์ซายที่สันนิบาตชาติห้ามมิให้เยอรมันสร้างเครื่องบินรบ จนในที่สุดเมื่อกองทัพอากาศเข้มแข็งยิ่งขึ้นและมีชื่อว่าก่อนสงครามโลก

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๐๕

ครั้งที่ ๒ นั้น กองทัพอากาศเยอรมัน ของแม่ทัพ
อากาศเกอริง เข้มแข็งและใหญ่หลวงที่สุดในโลก
เหนือชาติใดๆ

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ ที่ฮิตเลอร์ได้รับตำแหน่งผู้นำของ
ประเทศ (รวมตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดีเข้า
ด้วยกันภายหลัง ที่ประธานาธิบดีจอมพล ฮินเดนบูร์ก ถึง
แก่กรรมแล้ว) แล้วก็ได้มอบหมายให้เกอริง เป็นผู้จัดการ
แก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศเยอรมันทันที โดยเกอริงได้
จัดทำโครงการแก้ปัญหาเศรษฐกิจระยะเวลา ๔ ปีขึ้น นั้น
คือโครงการเตรียมสงครามโลกครั้งที่สองนั่นเอง

ใน พ.ศ. ๒๔๘๐ ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ เพียง
๒ ปี เกอริงก็ได้รับการแต่งตั้งจากท่านผู้นำ ฮิตเลอร์ให้ได้รับ
ตำแหน่งจอมพลอากาศ แม่ทัพเยอรมัน การเลื่อนยศของ
ฮิตเลอร์นั้นนับว่าเป็นการข้ามขั้นอย่างรวดเร็วมาก เมื่อเล็ก
สงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้นก่อนปลดจากประจำการ เกอริงมี
ยศเพียง ร.อ. เกอริง เมื่อฮิตเลอร์ได้อำนาจก็แต่งตั้ง ร.อ.
เกอริงเป็นพลอากาศเอกเกอริงทันที และก่อนที่จะเตรียม
เข้าสู่สนามรบครั้งใหม่ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ พล.อ. เกอริง

ก็ได้รับการแต่งตั้งเป็นจอมพลอากาศ เกอริงผู้บัญชาการกอง
ทัพอากาศและแม่ทัพอากาศของเยอรมันในสมัยสงครามโลก
ครั้งที่ ๒
ครั้งที่ ๒

การรบในสงครามโลกครั้งที่สอง

การที่เยอรมันได้ยึดราชทัณฑ์เข้าตีโปแลนด์ เมื่อวันที่

๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๒ โดยการนำกองจอมพล ฟอนบราว
นิตซ์ เสนาธิการทัพบกของเยอรมันได้อย่างง่ายดายในตอน
เช้าของวันเปิดฉากสงครามนั้น เพราะก่อนหน้านั้นจอมพล
อากาศเกอริง ได้ส่งกองทัพอากาศของนาซีบอมบ์และดำ
งูระเบิดทำลายสนามบินของกองทัพอากาศโปแลนด์ และ
ระเบิดทำลายเครื่องบินรบของโปแลนด์ที่นอนคอยอยู่ที่ สนาม
บินรวมเรียบไปหมดแล้ว นอกจากนี้เครื่องบินของกองทัพอากาศ
ของเกอริง ยังได้ส่งเครื่องบินไปทำลายสายการ
คมนาคมที่สำคัญของโปแลนด์ เช่น ถนน ทางรถไฟ อันเป็น
ศูนย์การรวมกำลังและการระดมกำลังทหารของโปแลนด์ แทบ
หมดสิ้นแล้วพร้อมกันนี้ยังบอมบ์กรุงวอร์ซอ นครหลวง
ของโปแลนด์ทำลายขวัญของพลเมืองให้สูญสิ้นไปหมดแล้ว

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๑๑

ก่อนที่จะส่งกองทัพบุกเข้ายึด ตั้งมั่นไว้ระยะเวลา ๔๘ ชม.
ทหารราบเยอรมันก็เข้ากรุงวอซอร์ได้

และต่อมาถึงฝรั่งเศสในปีถัดไปคือในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๓ ก่อนที่จะบุกเบลเยียมและฝรั่งเศส กองทัพ
อากาศของจอมทัพอากาศ เกรอingkบินโจมตีสนามบินและ
สายการคมนาคมต่าง ๆ ของประเทศเบลเยียมโดยเฉพาะอย่าง
ยิ่งเมือง บรัสเซลล์, แอนด์เวป, ลีออง, ดันเคิร์ก,
มุลอญูมาร์ติก, ลิลล์, นังซี, มงเมตี, ปองต์ัวส์,
คาเลส์ และแคลัวแฟรงต์ จนสนามบินและเครื่องบินสนาม
ของเมืองต่าง ๆ ๑๐ กว่าเมืองนั้นพินาศเป็นผุยผงเพราะกำลัง
ทางอากาศของเยอรมัน เมื่อเปิดทางได้สบายแล้วทหารราบ
ของเยอรมันก็ลงมือบุกรุกในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๔๘๓ เวลา
๑๐.๐๐ น. จนประเทศฮอลันดายอมแพ้ในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม
แล้ววันที่ ๒๘ พฤษภาคม กองทัพเบลเยียมของพระเจ้า เลโอ
โปลด์ก็ยอมแพ้ และในที่สุด ๑๔ มิถุนายนกองทัพเยอรมัน
ก็บุกเข้าปารีสได้ จนฝรั่งเศสต้องเซ็นสัญญายอมแพ้แก่
เยอรมันในวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งกองทัพ อากาศ
ได้ช่วยเบิกทางให้ทหารราบบุกอย่างรวดเร็วที่สุด

บอมบ์นครลอนดอน

ต่อจากนั้นก็ถึงโอกาสของชาวอังกฤษบ้าง ที่จะได้ล้ม
 รสลูกบอมบ์จากเยอรมันเป็นของขวัญจาก จอมพลอากาศ
 แฮร์มาน เกอริงที่จะให้แก่ชาวอังกฤษในสงครามครั้งใหม่นี้
 อังกฤษกำลังเผชิญชะตากรรม ภายหลังที่เสียฝรั่งเศสแก่
 เยอรมันแล้ว กองทัพเยอรมันได้รอกอยู่ที่ชายฝั่งทะเลฝรั่งเศส
 พร้อมที่จะโจมตีเกาะอังกฤษแล้วแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ค.ศ.
 ๑๙๔๐ (ปี พ.ศ. ๒๔๘๓) รอกอยู่แต่จิ้งหะและเวลาเท่านั้น

แต่พอตกเดือนกรกฎาคม เยอรมันได้ตัดสินใจที่
 จะไม่บุกเกาะอังกฤษ ด้วยยกกองทหารบนชั้นบก แต่จะ
 ปล่อยให้กองทัพอากาศของเกอริง ทำหน้าที่บอมบ์และบุก ทำ
 ลายทำลายความเด่นประสาทกับชาวอังกฤษ ไปล่วงหน้า ก่อน
 โดยจะล่อให้เครื่องบินของกองทัพอากาศอังกฤษขึ้นมา ต่อสู้
 ตัวต่อตัวกับเยอรมัน ๆ ก็หาโอกาสทำลายเครื่องบินรบ ของ
 อังกฤษให้หมดอันเป็นการทำลายกองทัพอากาศ ของอังกฤษ
 ไปในตัว เมื่อกองทัพอากาศอังกฤษพินาศ และเครื่องบิน
 เหลือแต่ทหารกองอยู่ที่สนามบินหมดแล้ว จิตใจชาวอังกฤษ
 ก็จะต้องสิ้นความเข้มแข็งอันมีมาแต่โบราณกาลไปจนหมดสิ้น

การที่เยอรมันกล้าตัดสินใจเสี่ยงกับกองทัพอากาศอังกฤษ เช่นนี้ เพราะทราบดีว่าเครื่องบินขับไล่ของอังกฤษมีน้อยกว่าเมื่อทัพอากาศพิชิตแล้ว กองทัพเรือของอังกฤษก็ไม่กล้าเพ่นพ่าน เพราะขาดกำลังทางอากาศคุ้มครอง หากทัพเรือยังขึ้นมา เพ่นพ่านในช่องแคบอังกฤษก็จะถูกรังแกหนักจากการโจมตี และดำทุ้ระเบิดของทัพอากาศเออริง

เมื่อเป็นเช่นนั้นการทิ้งระเบิดใส่เกาะ อังกฤษ กลางกรุงลอนดอน จึงเริ่มขึ้น วันที่ ๘ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ ในเวลากลางวัน และระดมยิง และทิ้งระเบิดใส่ชาวนครลอนดอนทุก ๆ วันจนถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคมรวม ๓ เดือนเต็มๆ ที่ชาวนครหลวงลอนดอน ของอังกฤษต้องลงไปนอนอยู่ในหลุมหลบภัยแทน บ้านของตนเองที่เคยมีความสุขสงบไม่เคยมีสงคราม มาถึงบ้านของตนเช่นนั้นมากกว่า ๑๐๐ ปีมาแล้ว และ ต้องเผชิญกับความทุกข์ยากเป็นเพียงครั้งแรกเพียง วันที่ ๓๑ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ มีคนอังกฤษตาย ๑๔,๒๘๑ คน บาดเจ็บ ๒๐,๓๒๕ คน ยิ่งเมื่อถึงฤดูหนาวการบาดเจ็บและล้มตายยิ่งทวีคูณเพิ่มยิ่งขึ้น

แต่นักบินอังกฤษก็ไม่ยอมให้จอมพลอากาศ เกอริง ทำลายตนคนเดียวได้พยายามต่อสู้จนสุดความสามารถ โดยเฉพาะวันที่ ๑๕ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๐ ซึ่งเป็นการยอมรับกันในเกาะอังกฤษ และชาวลอนดอนทุกคนว่าเป็นการตำระมัดที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของจอมพลเกอริงในการบินยิง บอมบ์และทำลายกรุงลอนดอน เพื่อที่จะให้พินาศนั้นเยอรมันก็มีการเสียเครื่องบินไปมากเหมือนกัน (อังกฤษแถลง) คือเยอรมันเสียเครื่องบินไปกว่า ๑๕๗ เครื่อง นักบินถูกจับได้มากแต่อังกฤษนั้นเสียน้อยกว่านั้นเพราะนักบินอังกฤษกระโดดร่มลงในเมืองตัวเองอยู่แล้ว

ต่อจากนครลอนดอน ต่อมาวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๐ ทักษอากาศของเกอริง ก็หันไประดมโจมตีเมืองอุตสาหกรรมของอังกฤษโดยเฉพาะที่เมือง โคเวนทรี ย่อยยับไปทั้งเมือง

ขณะที่กองทัพอากาศได้ครองยุโรปเป็นเจ้ายุโรปแล้วกำลังจะหันหน้าไปเล่นงานรัสเซียต่อไป ดวงชะตาของอังกฤษกำลังมีมณฑลเมืองก็บาดเจ็บล้มตายมาก เพราะการโจมตีทางอากาศอย่างรุนแรงของจอมพลอากาศเกอริง ผู้

เป็นมิตรรักและทายาทของฮิลเลอร์ เมื่อดวงดาวของอังกฤษ
 คับขันเช่นนี้ เซอร์วินสตันเชอร์ชิล นายกรัฐมนตรีอังกฤษ
 ก็บินไปพบประธานาธิบดีรูสเวลต์ ที่นิวฟาวแลนด์ทาง
 ชายฝั่งอเมริกาเหนือ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๑
 และได้มีการประชุมกันบนเรือปรินซ์ออฟเวลด์ เพื่อให้
 อเมริกาผละจากความเป็นกลางมาช่วยพันธมิตร โดยตกลง
 ว่าเป็นการกำหนดชะตากรรมของโลกร่วมกัน ทำสงคราม
 ร่วมกัน (หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่าการประชุมกันวันนั้นเป็นที่มา
 แห่งกฎบัตรแอตแลนติก) ในที่สุดจากการตกลงกันวันนั้นอัน
 เป็นการยึดอเมริกามาทำสงครามกับเยอรมันด้วย และในที่สุด
 ในวันที่ ๗ มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๓ ประธานาธิบดีรูสเวลต์
 ก็ประกาศออกมา เพื่อให้จอมพลอากาศ เกอริง ได้ยินว่า
 “ ตั้งแต่นี้ต่อไปฝ่ายอักษะจะไม่เป็นฝ่ายปกครองความเป็นเจ้า
 อากาศต่อไปอีก “ ในปีนั้นปีเดียวอเมริกันก็ผลิตเครื่องบินส่ง
 มายุโรปได้ถึง ๘๕,๘๔๖ เครื่อง และต่อไปอเมริกาก็ครอง
 อำนาจเจ้าอากาศแทนเกอริงจน เป็นฝ่ายชนะสงครามในที่สุด
 ความเป็นอยู่ในด้านส่วนตัวของเกอริง
 แต่อย่างไรก็ตามชีวิตส่วนตัวของเกอริง ก็ยังมีผู้

สนใจอยู่มาก มีผู้เทียบนิสัยระหว่างเกอร์ริง กับฮิตเลอร์ว่า แม้ว่าบุคคลทั้งสองจะเป็นเพื่อนที่รักและไว้วางใจกันมากและสามารถตายแทนกันได้ก็ตาม แต่ทั้ง ๒ คนมีนิสัยแตกต่างกันมากมายทีเดียว ฮิตเลอร์ปรากฏว่าอยู่อย่างพระไม่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงเลย (เขาไม่เคยมีภรรยาอย่างเปิดเผย ในวันที่ฮิตเลอร์ฆ่าตัวตายเมื่อภายหลังสงครามคราวนี้ ปรากฏว่าเขาตายพร้อมกับเลขานุการสตรีคนหนึ่งในกลุ่มหลบภัย แต่ไม่มีใครยืนยันว่าเป็นภรรยาของเขาอย่างแท้จริง) แต่เกอร์ริงนั้นมีชีวิตอย่างเปิดเผยเป็นจอมพลเจ้าสำราญชอบใจในเรื่องนารีมาก มีภรรยาที่เดียวพร้อมกัน ๒ คน ฮิตเลอร์ไม่กินเนื้อสัตว์และกินอาหารอย่างง่าย ๆ แต่เกอร์ริง มีความเป็นอยู่อย่างมีพิธีรีตองมากมายและกินอาหารดี ๆ ฮิตเลอร์รูปร่างผอม แต่เกอร์ริงอ้วนท้วน เกร์ริงมีความเป็นอยู่อย่างหรูหรา และแต่งกายอย่างสวยงามในแบบต่าง ๆ กัน ชอบสะพานเหรียญตราและชอบเจ้ายศเจ้าอย่าง แต่ฮิตเลอร์เป็นคนเงิบ ๆ แต่งตัวเรียบ ๆ ไม่ชอบประดับเหรียญและไม่ยอมรับเหรียญตราใด ๆ ของประเทศอื่น ๆ นอกจากตรากางเขนเหล็กที่ได้รับจากการรบในสงครามโลกครั้งที่ ๑ และได้รับบาดเจ็บมาอย่างแท้

จริงส่วนเกอริงชอบรบและระดับเหรียญตราและสายสะพาย
ของต่างประเทศมากมายอยู่ตลอดเวลา

แต่อย่างไรก็ตามมีผู้กล่าวว่า แม้จะเป็นผู้สุดท้ายที่
และหัวใจของฮิตเลอร์ แต่ฮิตเลอร์และเกอริงมีข้อแตกต่าง
กันอีกคือ ฮิตเลอร์ เป็นผู้ที่มีสมาธิพรรคนาซียกย่องและนับ
ถือที่สุด แต่บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สมาธิพรรคนาซีกลับเกลียด
ฮิตเลอร์มาก ส่วนจอมพลอากาศเกอริงนั้นไม่มีเกลียดเลย
แม้กระทั่งศัตรูของพรรคนาซี

เมื่อเลิกสงครามศาลอาญากรรมสงครามของพันธมิตร
ได้ส่งประหารชีวิตเขาในการ พิพากษาคดีที่เมืองนูแรมเบอร์ก
ปี ค.ศ. ๑๙๔๕-๑๙๔๖ แต่เขาได้กินยาตายเสียก่อน เพื่อไม่
ต้องการรับคำประหารของศาลพันธมิตร

๑๖...

วินสตัน เชอร์ชิล แม่ทัพและรัฐบุรุษ
ของอังกฤษยามสงคราม

วินสตัน เชอร์ชิล แม่จะเป็นทหาร
เก่าซึ่งบัดนี้มีอายุย่างเข้าปีที่ ๘๗ แล้ว
แต่ชาวอังกฤษยังยอมยกย่องว่า เขา
ยังเป็น รัฐบุรุษที่ยิ่งใหญ่ ของ ชาวอง
กฤษอยู่ตลอดเวลา เขาไม่เพียงแต่
เป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งของอังกฤษ แต่
เป็นบุคคลสำคัญยิ่ง ของโลกคนหนึ่ง
ที่สามารถกล่อมใจและปลุกขวัญชาว

อังกฤษให้ยอมต่อ สู้ย้าได้ รู้จัก ความพ่ายแพ้ และ
เสียขวัญ ซึ่งทิ้งจอมพลอากาศเยอรมันได้นำทัพฟ้าของ
เยอรมันมาโปรยและทิ้งระเบิดใส่ นครลอนดอนอยู่
ตลอดทุกวันทุกคนกว่า ๓ เดือนเต็มๆ จนชาวนครลอน
ดอนทนสุดและผวาหวาดเสียวอยู่ตลอดเวลา เมื่อ
เสียงฟ้าอากาศของเยอรมันบินมา เห็นอู่ฟ้าของ
นครลอนดอนแม้จะมีกองบิน และเครื่องบินที่น้อย
กว่าแต่ฝ่ายรัฐบาล และในฐานะผู้บัญชาการ
ทหารสูงสุดก็สั่งให้เครื่องบินของตนขึ้นต่อสู้ และ
ป.ต.อ. จากภาคพื้นดินกระดมยิงเข้าใส่เครื่องบิน
ข้าศึก จนในที่สุดอันเป็นการเพียงพอที่ กองทัพอา
กาศและกองทัพบกเยอรมัน จะรู้สึกว่าไม่สามารถ
ทำสงครามเบ็ดเสร็จกับอังกฤษได้ และจะต้องทำ
สงคราม ยึดเยื้อต่อไปดังนั้นทันทีที่เยอรมันหันไป
เล่นงานรัสเซียในปีที่ ๓ ของสงครามโลกครั้งที่ ๒ คือ
เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคมค.ศ. ๑๙๑๔ (พ.ศ. ๒๔๘๔)
วินสตันเชอร์ชิล ก็สามารถดึงอเมริกาผู้วางตน
เป็นกลางอยู่นอกสงครามเข้ามาทำการร่วมรบด้วย

โดยอเมริกาจะช่วยทำสงครามกับอังกฤษต่อต้านนาซี และได้ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในวันนั้นว่าสองมหาอำนาจจะ ทำสงครามร่วมกัน ไม่ต้องการที่จะแสวงหา ดินแดนและเมืองชน แต่มุ่งหมายที่จะเคารพในสิทธิของมวลประชากรและส่งเสริมความไพบูลย์ทางเศรษฐกิจของทุก ๆ ชาติไม่ว่าชาติที่แพ้หรือชนะสงคราม การประกาศร่วมกันในวันนั้นได้ประกาศจากที่ประชุมบนเรือรบปรินส์ออฟเวลล์ ที่นิวฟาวแลนด์ทางฝั่งอเมริกาเหนือ หรืออีกนัยหนึ่งเรียกกันว่ากฏบัตรแลนติก อันเป็นปฐมทมาขององค์การสหประชาชาติ ทั้งนี้เป็นการสำเร็จทางการทูต ที่เชอร์ชชิลได้เรียกร้องให้อเมริกามาช่วยรบอังกฤษได้สำเร็จ อันเป็นความสำเร็จของ พันมิตรและโลกเสรีทั้งมวลด้วย

หลังจากที่ได้ ทำสัญญา เป็นพันธมิตรกับ เชอร์ช ชิลแล้วในปี ค.ศ. ๑๙๔๓ (พ.ศ. ๒๔๘๖) อเมริกาก็เร่งการระดมพลทหารและเร่งสร้างเครื่องบินรบ และอาวุธยุทโธปกรณ์เป็น การใหญ่ เพียงวันที่ ๑๕ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๓ อเมริกาก็ระดมพลได้ ๗ ล้าน ๓ แสนคน และในปีนั้นก็ผลิตเครื่องบินรบ

ได้ทั้งสิ้น ๘๕,๙๔๖ ลำ และผลิตเรือชนทหารและเรือลำเล็ก
ได้กว่า ๗๕ ล้านตัน และได้มอบกำลังทั้งหมดนี้ให้นายพลเอก
ไฮน์ริช เฮียร์ส แม็กทัฟของอเมริกันเป็นผู้ควบคุม และทำ
หน้าที่ของแม่ทัพพันธมิตรทุกชาติในสงครามโลกครั้งที่ ๒ และ
ในฐานะแม่ทัพใหญ่ในสนามรบก็สามารถนำชาติพันธมิตรทั้ง
มวลปราบเยอรมันของฮิตเลอร์จนยอมพ่ายแพ้ไป นำสันติสุข
มาสู่โลกทั้งมวล โดยเฉพาะอังกฤษได้รอดพ้นจากการรุกราน
และพ้นจากการแตกฉานอย่างหวุดหวิดที่สุด

ชาวอังกฤษ แม้จะเป็นหนี้บุญคุณชาวอเมริกันอย่าง
ใหญ่หลวงเพียงใด แต่เขาก็ไม่ลืมวีระกรรมอันกล้าหาญของ
วินสตัน เชอร์ชิลล์ รัฐบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ของเขาที่สามารถฝ่า
พินาศชาติมาให้อันตรายเป็นปอดกัยในที่สุด

รัฐบุรุษรูปร่างอ้วนจ้ำม่ำและชอบคาบบุหรี่ชิกามวน
โต สายตาคมแวววาว อันเป็นลักษณะนิสัยของบุคคลที่เฉลียว
ฉลาดและเฉียบแหลม ในหน้าที่ที่มีตมณต์แห่งสงครามภายหลัง
ที่ฝรั่งเศส-เบลเยียม ฮอลันดาและโปแลนด์ ได้พ่ายแพ้แก่
เยอรมันตามลำดับแล้ว และถูกกองทัพอากาศเยอรมันบอมบ์
อย่างหนัก ก่อนที่เขาจะหาเส้นทางไปขอกำลังจากอเมริกาได้

เขาส่งให้คนอังกฤษผู้เพื่อพิทักษ์เกาะอังกฤษ ด้วยการปลอมขวัญประชาชนว่า “สิ่งที่ชาวอังกฤษจะต้องเผชิญต่อไปข้างหน้า นั่นคือ เลือด เหงื่อ และน้ำตา” ซึ่งคนอังกฤษได้ยอมเชือดเขาและระดมกำลังทั้งชีวิตและจิตใจช่วยกันรักษามาตภูมิให้รอดจากการแตกถลาย และถูกเหยียบย่ำอย่างหูดหวิดที่สุด

ชีวิตในปฐมวัยของเซอร์ชิล

วินสตัน เชอร์ชิล เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๘๗๔ เป็นบุตรของลอร์ด แรนดอล์ฟเชอร์ชิล มารดาของเชอร์ชิลเป็นสตรีชาวอเมริกันบิดาของเชอร์ชิลสืบสายมาจากนายพลจอห์น เชอร์ชิล ตู๋แห่งมอร์ดบะระ ผู้เป็นแม่ทัพที่มีชื่อเสียงที่สุดคนหนึ่งของอังกฤษ และทำการรบได้ชัยชนะเมื่อ ๒๖ ปีมาแล้ว นับว่าเชอร์ชิลได้สืบมาจากตระกูลที่มีชื่อเสียงตระกูลหนึ่งของอังกฤษ

เมื่อตอนแรกเริ่ม บิดาได้ส่งให้เชอร์ชิลเข้าเรียนที่วิทยาลัยแอร์โรว์ในกรุงลอนดอน อันเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงและมีคนไทยไปเรียนอยู่หลายคนมาแล้ว อาทิเช่น พระเจ้า

บรรพชเณพระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ปรากฏว่าเมื่ออยู่ที่แฮร์โรว์ เซอร์ซิด เรียนไม่ทันัก อ่อนทั้งอักษรศาสตร์และคำนวณ บิดา จึงได้เปลี่ยนให้เขาเรียนที่โรงเรียนนายร้อยทหารบกที่แซนต์-เฮอรัสต์ ปรากฏว่าแม้เข้า ร.ร. นายร้อยทหารบก เซอร์ซิด ก็ยังสอบไล่หัดสอบตกเสียตั้ง ๓ ครั้ง เมื่อสอบนายร้อยได้แล้ว ในปี ค.ศ. ๑๙๑๕ ก็ได้รับบรรจุเป็นนายทหารม้า ประจำกรมทหารม้า และในปีนั้นก็ถูกส่งไปประจำที่คิวบา ปีต่อไปก็ถูกส่งไปประจำที่ประเทศอินเดีย ในระหว่างที่อยู่ในอินเดีย เซอร์ซิดได้มีโอกาสเข้าทำการรบ กับพวกแขกทางภาคเหนือของอินเดียหลายครั้งและปลอดภัย

ในอินเดียเอง เซอร์ซิดได้พยายามอ่านหนังสือเป็นอันมาก จนมีความรู้ ในทางอักษรศาสตร์ดีขึ้นอันเป็นวิชาที่ตนอ่อนมากเมื่ออยู่ที่วิทยาลัยแฮร์โรว์ จึงมีโอกาสมาฝึกฝนที่อินเดียขึ้นอีก

ต่อจากอินเดีย เซอร์ซิดก็ถูกย้ายติดตามกองทหารม้าไปอยู่ที่อาฟริกา และได้เข้าทำการรบบริเวณที่ริมแม่น้ำไนล์ และได้รบประจันบานบนหลังม้าที่ตำบลอมเดอร์มาน ซึ่งเมื่อเสร็จสงครามในอาฟริกาแล้ว เซอร์ซิดก็ลาออกจาก

๔๒๔ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

ราชการทหาร ด้วยใจรักในงานหนังสือพิมพ์จึงไปรับจ้าง
เป็นผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์

เมื่ออังกฤษ ทำสงครามกับพวกบัวร์ในอาฟริกาใต้
เซอร์ชิลด์ก็ติดตามกองทหารไปด้วยในฐานะผู้สื่อข่าวสงคราม
ของหนังสือพิมพ์ที่ตนประจำอยู่ ขณะที่เป็นผู้สื่อข่าวอยู่นั้น
ทหารบัวร์ก็จับตัวนักข่าวเซอร์ชิลด์ไว้ได้ แต่เซอร์ชิลด์ไม่
ยอมแพ้ อดค้นหาทางออกหลบหนีออกมาจนได้

ชีวิตในวงการเมือง

จากอาชีพผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ เซอร์ชิลด์หันไป
เล่นการเมือง โดยสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ครั้งแรก
เมื่อค.ศ. ๑๙๐๐ และได้รับการเลือกตั้งมีชัยชนะต่อคู่ต่อสู้
เมื่อเซอร์ชิลด์มีอายุเพียง ๒๗ ปีเท่านั้น โดยเป็นสมาชิกของ
พรรคการเมืองคอนเซอร์เวตีฟ

ระหว่างที่เป็นนักการเมือง เซอร์ชิลด์ยังชอบเขียน
ชอบเขียน และชอบอ่านอยู่ตลอดเวลา ชอบออกแสดง
ปาฐกถาในที่ต่าง ๆ เพื่อหาความนิยม และพยายามเรียนการ
ยุทธศาสตร์ พยายามเขียน และแต่งหนังสือหลายเล่ม

เซอร์ชิลจึงกลายเป็นนักประพันธ์ไปอีก

ภายหลังเกิดแตกกับพรรคคอนเซอร์เวทีฟ ในเรื่อง
ภาษีชาเข้า เซอร์ชิลจึงไปสมัครเป็นสมาชิกพรรคลิเบอรัล
ในปี ค.ศ. ๑๙๐๔ และได้เป็นรัฐมนตรีว่าการเศรษฐกิจของ
พรรคลิเบอรัล ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๐๘ เมื่ออายุได้ ๓๕ ปี
ต่อมา ค.ศ. ๑๙๑๐ ก็ได้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาด
ไทย และเมื่ออายุ ๓๗ ปีก็ได้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทหาร
เรือ และอยู่ในตำแหน่งนี้เรื่อยมาจนเกิดสงครามโลก (ค.ศ.
๑๙๑๔) ซึ่งมีส่วนช่วยรัฐบาลและพันธมิตรฝรั่งเศสผู้เป็นแนว
หน้าในสงครามโลกครั้งที่ ๑ เป็นอย่างมาก เพราะเซอร์ชิล
ได้เดาเหตุการณ์มาตลอดเวลาว่า สงครามโลกจะต้องเกิดขึ้น
ในเดือนสิงหาคม (สงครามครั้งที่ ๑) เซอร์ชิลจึงได้เตรียม
ปรับปรุงการทหารเรืออย่างเต็มที่สั่งให้ทหารเรือเตรียมพร้อม
และซ้อมรบอยู่ในทะเลเหนือ พอสงครามเกิดขึ้น ทหารเรือ
ของอังกฤษก็เข้าประจำตามแผนสงครามได้อย่างรวดเร็ว อัน
มีประโยชน์แก่พันธมิตรเป็นอย่างมาก

ลาออกจากรัฐมนตรีไปเป็นทหารธรรมดา

มีเรื่องจริงที่น่าขบขันพอใช้ว่า ในระหว่างสง-

ครามโลกครั้งที่๑แม้จะมีส่วนช่วยคุ้มครองทางทะเล และช่วยในการลำเลียงขนส่งทำหน้าที่ให้แก่ฝรั่งเศส และเป็นประโยชน์พันธมิตรอย่างใหญ่หลวง แล้วก็ตามแต่ในฐานะกระทรวงทหารเรือเซอร์ชิล ได้เสนอให้พันธมิตรเข้าโจมตีประเทศตุรกี (พันธมิตรของเยอรมัน) ทางช่องแคบดาร์เดเนลล์ แต่เมื่อได้โจมตีตามแผนการณ์ โดยเซอร์ชิลได้คุมกำลังเข้าโจมตีเองแต่พ่ายแพ้เพราะรัฐบาลให้กำลังไม่พอเซอร์ชิลก็ลาออกจากตำแหน่งทางการเมือง ไปอาษา ทำการรบช่วยชาติ ในสนามรบแบบทหารราบธรรมดาในฐานะนายทหารประจำกรมทหารราบ

เมื่อรัฐบาลลิเบอรัลของแอสควิซ ถูกสมาชิกไม่วางใจและลาออกและมีการจัดตั้งรัฐบาลผสมในยามสงครามขึ้นโดยลอร์ดคยอร์ช เป็นนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลผสมของอังกฤษระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๑ คราวนั้นเซอร์ชิลได้กลับมาเป็นรัฐมนตรีอีกในฐานะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจัดกระสุนดินปืน แล้วก็โยกย้ายไปเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม, กระทรวงอากาศ และกระทรวงอาณานิคมตาม

ลำดับ

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๑ ผ่านพ้นไป ดอยด์ยอร์ช พ้นจากตำแหน่ง รัฐบาลรวมเลิกไป เซอร์ชชิลก็ได้รับการพักผ่อนจากการเมืองชั่วคราวและหันมาเขียนหนังสืออย่างจริงจัง โดยเฉพาะเขียนประวัติของมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑ และการวิจารณ์การก้าวมาใหม่ในวงการเมืองของฮิตเลอร์ว่าจะก่อควนสันติสุขของโลกอีก นอกจากการเขียนหนังสือ เซอร์ชชิลยังชอบเขียนรูปเป็นงานอดิเรกอีก

กลับไปเข้าพรรคเดิม

ภายหลัง เซอร์ชชิล ก็หวนกลับมาสู่พรรคคอนเซร์เวตีฟอีกอันเป็นพรรคที่ตนได้เป็น ส.ส. ครั้งแรกอีก โดยมีนโยบายที่จะสู้กับพวกโซเซียลลิสต์ และเมื่อ มร. บอลวินได้เป็นนายกรัฐมนตรีครั้งที่ ๒ เซอร์ชชิลก็ได้ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (ซึ่งวงการเมืองอังกฤษถือกันว่าเป็นตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี) ในที่สุดรัฐบาลมร. บอลวินก็ถูกพรรคโซเซียลลิสต์ล้มไปจนได้

เมื่อรัฐบาลชาติเข้ามาใหม่ เซอร์ชชิลก็ยังไม่เข้าร่วม

เพราะรัฐบาลยังมีพวกโซเชี่ยลลิสต์ร่วมอยู่ เพราะเซอร์ซิด
ได้เคยพูดโจมตีพวกโซเชี่ยลลิสต์รุนแรงมาก่อน แต่ในฐานะ
ที่เป็น ส.ส. อยู่ เซอร์ซิดได้กล่าวติเตียนรัฐบาลหลายประ
การ และเตือนให้ประชาชนรู้ว่าจะต้องทำการรบกับเยอรมัน
อีกในไม่ช้า

ดังนั้นเมื่อสงครามโลกระเบิดขึ้น ในปี ค.ศ. ๑๙๓๙
(พ.ศ. ๒๔๘๒) อันเป็นสงครามโลกครั้งที่ ๒ ประชาชนและ
หนังสือพิมพ์ก็รีบร่ำไห้ มร. เชมเบอร์เลน นายกรัฐมนตรีแห่ง
อังกฤษให้เซอร์ซิดเป็นรัฐมนตรีร่วมคณะรัฐบาลให้ได้ ทั้งๆ ที่
เวลานั้นเซอร์ซิดก็มีอายุ ๖๕ ปีแล้ว แต่ดูยังหนุ่มแน่นมาก
เซอร์ซิดก็ได้เข้าเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทหารเรือ อัน
เป็นตำแหน่งเดิมที่ตนได้รับเมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๑ อีก และ
ได้เป็นนายกรัฐมนตรีของอังกฤษระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒
เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๔๐ ก่อนที่เยอรมันจะเหยียบย่ำฝรั่งเศส จน
ฝรั่งเศสยอมพ่ายแพ้

เป็นผู้นำสันติภาพและชัยชนะ
แม้จะเป็นนายกรัฐมนตรีที่มีอายุถึง ๖๖ ปีแล้ว ในวัน

ที่เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีครั้งแรก อันเป็นเวลาคับขันที่สุดของชาติอังกฤษ ในเวลาเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง และเวลานั้นพันธมิตรก็ยอมพ่ายแพ้ไปแล้วหลายชาติ โดยเฉพาะฝรั่งเศสผู้เคยเป็นชาติมหาอำนาจมาเป็น เวลานับร้อยปี และเคยเป็นแม่ทัพใหญ่พันธมิตรในสงครามโลก ครั้งที่ ๑ แต่มายอมแพ้แก่เยอรมันเสียอย่างง่ายดาย อันทำให้เกิดภาวะที่มีมณต์อนอกกาลแก่อังกฤษอย่างมาก และมีเซอร์ซิดเพียงคนเดียวที่จะเป็นผู้ชี้โชคชะตาของชาติอังกฤษอันยืนอยู่ในระหว่างทางสองแพร่งคือความคงอยู่หรือความวิบัติล่มจมของเกาะอังกฤษแต่ในที่สุด ด้วยการตัดสินใจที่เฉียบขาดและกล้าหาญ เซอร์ซิดได้สั่งให้คนอังกฤษต่อสู้ชาติเยอรมัน ต่อไปโดยไม่ยอมแพ้และขอร้องให้อเมริกามาช่วยโดยด่วน และนั่นคือเป็นการกู้ยุโรปทั้งมวลให้พ้นจากการเหยียบย่ำและทำลายนำอัสสวะสภาพมาสู่โลกในเวลาต่อมา

ระหว่างที่ทหารอังกฤษเข้าทำการรบอยู่ กับพันธมิตร และแม้จะอยู่ในบังคับบัญชาของแม่ทัพใหญ่พันธมิตรไอค์เซน เขาว่าชาติอเมริกันแล้วก็ตาม เซอร์ซิดก็ได้ไปตรวจสนามรบและสั่งการรบและปรึกษากับแม่ทัพใหญ่อยู่ตลอดเวลาเพื่อ

หวังให้การสงครามได้มีชัยชนะอย่างจริงจัง เซอร์ซิดได้สั่งให้แม่ทัพอังกฤษรายงานข่าวการรบเป็นประจำวันจาก สนามรบให้เขาได้ทราบโดยตรง เพื่อที่เขาจะได้วางแผนทางการเมือง การทหาร ให้ถูกต้องตามแผนยุทธศาสตร์

เกี่ยวแก่สันติภาพของมนุษยชาติ ภายหลัง สงคราม เขาได้เดินทางไปมาอยู่ตลอดเวลาสงคราม เพื่อไปประชุมกับ จอมพลเจียงไคเช็คของจีน จอมพลสตาลินของรัสเซีย และประธานาธิบดีรูสเวลต์ของอเมริกา หลายแห่งหลายทวีปเช่น ทูอเมริกา มอสโคว์ ไคโร และกรุงเตหะราน ตลอดเวลาสงคราม เพื่อวางแผนนำสันติภาพและความสงบสุขมาสู่ชาติทั้งหลายภายหลังสงคราม คือการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้น อันเป็นจุดใหญ่ที่จะระงับมิให้สงครามได้เกิดขึ้นมาง่าย ๆ ต่อไปอีก

เมื่อเลิกสงครามแล้วใน ค.ศ. ๑๙๔๕ พรรคเลเบอร์ ได้มีอำนาจจัดรัฐบาล เซอร์ซิดก็กลับไปตั้งตนเป็นหัวหน้าฝ่ายค้าน ยึดการประพันธ์และการณรงค์ทางการเมืองคู่กันไป แต่อย่างไรก็ตามอังกฤษภายหลังสงครามก็ยังมีภาระหนักอยู่ อีกมาก ทำให้รัฐบาลต้องประสบความยุ่งยากในการบริหาร

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๓๑

ตั้งขึ้นการเลือกตั้งต่อมาในปีค.ศ. ๑๙๕๑ พรรคคอนเซิร์
เวตีฟจึงกลับมีเสียงข้างมากในสภาฯ อีกครั้งหนึ่ง เซอร์ชิล
ก็กลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง และต่อมาก็ได้มอบ
ตำแหน่งนี้ให้เซอร์เอนโธนี อีเดน รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การต่างประเทศ ซึ่งมีศักดิ์เป็นหลานเขยให้รับตำแหน่งแทน
ในปี ค.ศ. ๑๙๕๔

และจนบัดนี้เซอร์ชิลก็ยังเป็น ส.ส. อยู่ในสังกัดพรรค
คอนเซิร์เวตีฟ

๑๗...

นายพลแมคอาเธอร์ ผู้ปฏิบัติตำแหน่ง
ประธานาธิบดีอเมริกา

นาม.....ของนายพลเอกพิเศษ แมค
อาเธอร์ หรือจอมพลแมคอาเธอร์
เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง เป็น
อย่างดีทั่วไป ในภาคตะวันออกไกล
และทั่วโลก ในฐานะที่ระหว่างสงคราม
โลกครั้งที่ ๒ เมื่อได้เสียบประ
เทศฟิลิปปินส์ให้แก่กองทัพของพระ
เจ้าจักรพรรดิฮิโรฮิโตะ แห่งประเทศ

ญี่ปุ่น ภายหลังที่รบกันมาอย่างโชกโชนและนองเลือดอยู่นาน
วันแล้วเขาก็ส่งทูตเกาะฟิลิปปินส์และกล่าวว่า “ข้าพเจ้าจะ
กลับมาอีก” และเขาก็รักษาความสัตย์แบบทหารไว้ได้อีก
๑ ปีครึ่งต่อมาเขาก็นำทหารของสหรัฐอเมริกาที่ตลุมญี่ปุ่นจน
ตกทะเล ก็อึดสละสภาพกลับมาคืนให้ประเทศฟิลิปปินส์อีกครั้ง
หนึ่ง

ภายหลังสงครามเขาเองได้เป็นแม่ทัพผู้ยึดครองประ-
เทศญี่ปุ่น ในฐานะแม่ทัพของพันธมิตรเขาได้จัดสร้างระบอบ
ลัทธิประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนญี่ปุ่น ได้สั่งให้พระเจ้า
จักรพรรดิฮิโรฮิโตะ ของญี่ปุ่นในฐานะผู้สั่งให้เปิดสงคราม
เอเชียบูรพาร่วมกับฝ่ายอักษะเยอรมันและอิตาลี อันชาว
ญี่ปุ่นถือว่าเป็นผู้สืบเชื้อสายมาจากพระเจ้าบนสวรรค์อัน
เป็นที่เคารพและบูชายิ่งของพวกเขาทงมวล เดินมาหานายพล
แมคอาเธอร์ที่กองบัญชาการและกระทำพิธียอมแพ้ อันเป็น
ประวัติศาสตร์ครั้งแรกที่จักรพรรดิต้องยอมลดตัวมาหาบุคคล
ธรรมดา นอกจากนั้นเขาได้มีส่วนอันสำคัญในการสร้างรัฐ-
ธรรมนูญฉบับใหม่ที่สุดให้แก่ประเทศญี่ปุ่น ให้พลเมืองทั้ง

ชาติทั้งหญิงชายมีสิทธิมีเสียงในการเลือกตั้งมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารประเทศชาติ แทนการปกครองด้วยลัทธิเผด็จการแบบทหารที่ใช้ปกครองญี่ปุ่นมาหลายพันปีมาแล้ว

ภายหลังที่ยึดครองญี่ปุ่นได้ ๕ ปี สงครามเกาหลีก็เกิดขึ้น เราได้แบ่งตั้งเป็นแม่ทัพสหประชาชาติที่เข้าไปร่วมรบในเกาหลี อันมีกองบัญชาการอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น โดยประเทศเกาหลีในการยึดครองของฝ่ายคอมมิวนิสต์เปิดการรุกรานประเทศเกาหลีใต้ซึ่งปกครองด้วยลัทธิประชาธิปไตย ซึ่งไม่มีการเตรียมตัวและรู้ตัวมาก่อน ฝ่ายเกาหลีเหนือมีชัยในสงครามเริ่มต้น ดังนั้นแมคอาเธอร์ก็เข้ารบเพื่อกอบกู้อิปไตให้แก่เกาหลีใต้อีกครั้งหนึ่ง ในที่สุดแมคอาเธอร์ก็ขับไล่กองทัพคอมมิวนิสต์ออกไปได้ และแมคอาเธอร์ต้องการจะทำสงครามเด็ดขาด คือการเสนอให้อเมริกันทิ้งบอมบ์ฐานทัพในประเทศแมนจูเรียอันเป็น ฐานทัพของจีนคอมมิวนิสต์ที่เคลื่อนกำลังมาเกาหลี และหากคอมมิวนิสต์ไม่ยอมเจรจาจากกองทัพของแมคอาเธอร์ก็จะรุกเข้าขับไล่และยึดครองเกาหลีเหนือทันที

ข้อแถลงของเขาทำความตื่นเต็นไปทั่วโลกทั้งกรุงวอชิงตันและกรุงลอนดอนผู้ที่กลัวสงครามโลก

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๓๕

ครั้งที่ ๓ จะเกิดเร็วเกินไป โดยเฉพาะคืออังกฤษ
ผู้กลัวสงครามได้ติดต่อกับ รัฐบาลอเมริกันเกี่ยวกับ
ท่าทีของแมคอาเธอร์ในเรื่องนี้ตลอดเวลาในที่สุดรัฐ
บาลอเมริกันก็ต้องประกาศออกมาว่า แมคอาเธอร์
แถลงการณ์และพูดออกมาผิดหน้าที่ของทหาร และ
ประธานาธิบดีก็จำเป็นต้องปลดเขาออก ตำแหน่งแม่ทัพ
และทุกตำแหน่งในญี่ปุ่นที่เขาประจำอยู่ คือแม่ทัพ
ผู้ยึดครองญี่ปุ่น, แม่ทัพอเมริกันในภาคตะวันออก
ไกล, และแม่ทัพสหประชาชาติที่เข้าร่วมรบในกา
หลี่

โลกได้ยิ่งและลงไปชั่วขณะ ที่รัฐบาลอเมริกันสั่งปลด
แมคอาเธอร์ พระเจ้าจักรพรรดิฮิโรฮิโตะของญี่ปุ่นผู้ซึ่งเขา
สอนลัทธิประชาธิปไตยให้ ได้เดินมาแสดงความเสียใจแก่เขา
ที่กองบัญชาการทหารอเมริกันในโตเกียว รัฐบาลประเทศ
ฟิลิปปินส์ เสนอให้เขาไปพักผ่อนอยู่ในประเทศฟิลิปปินส์อยู่
ตลอดชีวิต โดยรัฐบาลฟิลิปปินส์จะให้อุปการะแก่เขาใน
ฐานะที่เป็นผู้บัญชาฟิลิปปินส์และเป็นผู้มีบุญคุณใหญ่หลวงแก่
ชาวฟิลิปปินส์และเพื่อหาโอกาส ตอบแทนคุณงามความดีแก่

ตระกูล “แมคอาเธอร์” ที่ได้รับบุญคุณแก่ฟิลิปปินส์มาตลอดเวลานับแต่แมคอาเธอร์คนเก่าผู้เป็นบิดาของเขามาแล้ว

วันรุ่งขึ้นหลังจากที่ปลดคือ วันที่ ๑๖ เมษายน ค.ศ. ๑๙๕๐ เขาก็เตรียมเดินทางออกจากญี่ปุ่นเขาได้กลายเป็นผู้ที่รักของชาวญี่ปุ่นไปแล้ว บริษัทญี่ปุ่นแห่งหนึ่งเสนอให้เขาทำงานอยู่กับบริษัทในประเทศญี่ปุ่น และเสนอให้เงินเดือนแก่เขาเดือนละ ๒๐,๐๐๐ ดอลลาร์อเมริกัน (เดือนละสี่แสนบาท) เขาปฏิเสธ ห้างร้านใหญ่ปิดร้านค้าในวันนั้นเพื่อไว้อาลัยแก่เขา ชาวญี่ปุ่นมาห้อมล้อมถามข่าวคราวที่กองบัญชาการและมาเรียงรายกันส่งตลอดทาง ที่แมคอาเธอร์จะไปขึ้นเครื่องบินนับเป็นแสนคน ๆ ตลอดระยะทาง ๓ ไมล์จากกองบัญชาการถึงสนามบินซานเตร์พร้อมกับเปล่งเสียงโห่ร้องส่งในขณะที่รถยนต์ของแมคอาเธอร์ผ่านไปว่า “ลาก่อนท่านนายพลเรายังรักท่านอยู่”

แมคอาเธอร์พร้อมด้วยภรรยาสุดที่รัก และลูกชายขณะนั้นอายุเพียง ๑๓ ปี ขึ้นเครื่องบินกลับอเมริกาท่ามกลางความอาลัยรักของชาวญี่ปุ่น และเขาได้รับการต้อนรับจากอเมริกาอย่างมโหฬารแทบทุกรัฐ โดยพลเมืองอเมริกันไม่ได้

นี้ว่า “คู่ขัดแย้ง” กับรัฐบาลแต่ประการใด ที่นครซานฟรานซิสโกมีผู้มาต้อนรับแมคอาเธอร์ ๒ ล้านคนให้ร้องต้อนรับว่า “แมคอาเธอร์มาแล้ว” สถานที่โทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงได้กระจายข่าวและภาพ แมคอาเธอร์ไปทั่วดินแดนอเมริกา อันเป็นการต้อนรับที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติ ที่นายพลซุนคิผู้กลับมาจากสนามรบอย่างวีระชนผู้กล้าหาญ พรรครีพับลิกันได้เสนอให้เขาสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีอเมริกาคนต่อไปทันที ก่อนจะไปชักชวนนายพลไฮคเซนเฮาเวอร์แม่ทัพภาคยุโรป แต่เขาได้ปฏิเสธตำแหน่งประธานาธิบดีอันเป็นเด็ดขาด โดยกล่าวว่าตำแหน่งมีเกียรติทางการเมืองนี้เสียว่า

“ข้าพเจ้าไม่มีความไฝฝั่นในทางการเมือง จะไม่สมัครเข้ารับเลือกทำหน้าที่ทางการเมืองอย่างใด ๆ ทั้งสิ้น และหวังว่าคงจะไม่มีผู้เอาชื่อของข้าพเจ้านำไปใช้หาเสียงเพื่อประโยชน์ทางการเมืองเป็นอันขาด”

เขาต้องทำในสิ่งที่โลกไม่เคยทำ

นับว่านายพลแมคอาเธอร์ ต้องกระทำทันทีในสิ่งที่โลกไม่เคยกระทำกันเช่นนั้นมาก่อน คือต้องไปปราศรัยต่อที่ประชุมร่วมของรัฐสภาอเมริกัน แจ้งสาเหตุและเหตุผลในผลงานของเขาที่กระทำลงไป ว่าเป็นเพราะเหตุใดรัฐบาลจึงต้องปลดเขาออกจากตำแหน่งและเขามีเหตุผลอย่างไรจึงเชื่อ และมีความคิดที่จะกระทำเช่นนั้น ตามคำขอร้องของสมาชิกรัฐสภา อันเป็นโอกาสอันยิ่งใหญ่ที่ไม่มีผู้ต้องหาหรือผู้ถูกปลดจากทางการเมืองคนใด ได้มีโอกาสให้ได้ พิสูจน์ และแถลงความจริงต่อสภาของชาติอันยิ่งใหญ่มาแล้วก่อนหน้านี้

เมื่อจบคำปราศรัยอันยาวนานอันเกี่ยวแก่สันติภาพของโลก และความคงอยู่ของอาเซียอาคเนย์ ท่ามกลางความอาลัยรักและน้ำตาของ สมาชิก รัฐสภาและผู้ฟังทั้ง มวลแล้ว เขาก็กลับไปเป็นนายทหารกองหนุนพ้นจากราชการทหาร แต่ยังมีเงินเดือนกินตลอดชีวิต พร้อมกับ พล.ต. เคอร์ตวีนีย์ ที่จะยังคงเป็นนายทหารคนสนิทของเขาอยู่ตลอดกาล อันเป็นการสิ้นสุดหน้าที่ทางทหารอันยาวนานกว่า ๕๒ ปีของเขา เมื่อ

เขามีอายุ ๗๑ ปี

ชีวิตในปฐมวัย

ชีวิตของนายพลแมคอาเธอร์ จึงเป็นชีวิตที่น่าสนใจ และศึกษา ยิ่ง เขามีเลือดและรักการเป็นทหารอย่างแรงกล้า หน้าที่ของทหาร คือการทำลายศัตรูให้พินาศไป ทุกวิถีทางและอย่างแหลกลาญให้ยอมแพ้โดยเร็วที่สุดในเมื่อมี โอกาส ที่จะทำได้ เพื่อสงวนกำลังและเลือดเนื้อของทหารฝ่ายตนไว้และต้องกระทำอย่างเร็วที่สุดโดยที่เขาไม่คิดว่าบางครั้งการดำเนินการของทหารก็คาบเกี่ยวกับการเมือง ทหารต้องตกไปอยู่ใต้อำนาจของนักการเมือง และทำตามคำสั่งนักการเมืองซึ่ง “เป็นผู้รอบคอบจนเกินไป” ได้เหมือนกัน

เขาได้กระทำตัวให้ศัตรูที่เขาเคยฆ่า และบังคับให้ยอมจำนนในที่สุด ต้องร้องให้และฮาดัยและกลายเป็นมิตรที่ซื่อสัตย์และจงรักภักดีของเขา ในทันทีที่เขาสูญเสียอำนาจภายในเวลาอันกระพริบตา

เขาปฏิเสธตำแหน่งประธานาธิบดีอเมริกัน ทั้ง ๆ ที่ จังหวะ และเวลาที่เขา จะมี โอกาส ได้รับ เลือก ตั้งมาก ที่ สุด

เพราะเขากำลังเป็นที่รักและได้รับความเห็นใจจากชาวอเมริกันทั้งประเทศในขณะนั้น โดยไม่มีคนอื่นจะได้รับความเห็นใจสงสาร และรักจากประชาชนได้เท่าเทียมเขา.แต่เขาก็ปฏิเสธในตำแหน่งที่ใคร ๆ อยากได้ และทุกคนต้องการและหาโอกาสนี้ยากที่สุดอย่างน่าเสียดาย โดยกล่าวแต่เพียงว่า “ข้าพเจ้าไม่มีความใฝ่ฝันที่จะเอาดีในทางการเมืองมาก่อน”

เขาขอสัตย์ต่อตัวเองที่ไม่ยอมเป็นนักการเมืองจำเป็น และกลายเป็นนักฉวยโอกาส ทั้งที่ประชาชนรักและต้องการเขา และหยิบยื่นตำแหน่งนั้นให้แก่เขา โดยที่เขาไม่ได้เตรียมตัวที่จะเป็นนักการเมืองมาก่อน พร้อมกับห้ามพวกนักการเมืองว่าอย่าเอาชื่อเขาไปใช้ในการหาเสียง เพื่อการเลือกตั้งในทางการเมือง เขาอาจจะโง่ที่สุดก็ได้ที่ไม่รีบหาโอกาสรับใช้ชาติในตำแหน่งประธานาธิบดี อันเป็นเกียรติประวัติครั้งสุดท้ายของตระกูล “แมคอาเธอร์” ซึ่งจะได้ชื่อว่าสมัยหนึ่งตระกูลนี้ได้ครองตำแหน่งประธานาธิบดีอเมริกันมาแล้วแต่เขาเชื่อและมั่นใจตัวเขาเองว่า เขาได้ทำและปฏิบัติไปในสิ่งที่เขาเชื่อมั่นว่าเป็นการกระทำที่ซื่อสัตย์สุจริตต่อตัวเขาเองและต่อตระกูลแมคอาเธอร์ และแก่ชาติ อเมริกา รวมทั้ง ประชาชน

ชาวอเมริกันทั้งเมืองอย่างดีที่สุดแล้ว

เมื่อ ๕-๖ วันมานี้ (เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๔)
เขาได้กลับมาเยี่ยมเยียนฟิลิปปินส์พร้อมกับนายทหารคนสนิท
คู่ยากของเขา พล.ต. เคอร์ต วิตนิย์ตามคำขอเชิญ ของพล
เมืองฟิลิปปินส์ มีประชาชนชาวฟิลิปปินส์เกือบครึ่งล้านคน มา
ต้อนรับเขา ผู้หญิงฟิลิปปิโนได้กระโดดเข้ากอด และจูบนาย
พลวัยชราซึ่งบัดนี้มีอายุกว่า ๘๑ ปีแล้วแต่ยัง เป็นที่รักและ
บูชาของชาวฟิลิปปินส์ทั้งมวล

ชีวิตของเขาจึงเป็นที่น่าศึกษาและสนใจยิ่ง ข้าพเจ้า
จึงขอพาท่านกลับไปหาครอบครัว ของนายพลแมคอาเธอร์
และชีวิตแมคอาเธอร์ในปฐมวัยอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะบรรยาย
การต้อนรับในฟิลิปปินส์ที่ผ่านมาเมื่อครั้งที่แล้ว

สืบจากตระกูลทหารแบบบิดาของเขา

นายพลอาเธอร์ แมคอาเธอร์ บิดาของนายพลแมค
อาเธอร์คนปัจจุบันนี้ (ชื่อเต็มว่าดักลาสแมคอาเธอร์) มี
เชื้อสายเป็นชาวไอริช ประเทศไอร์แลนด์ (อยู่ใกล้เกาะอังกฤษ
และอยู่ในเครือจักรภพอังกฤษ) ปู่ของนายพลดักลาส

แมคอาเธอร์ ได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานทำมาหากินอยู่ในภาคตะวันตกของสหรัฐอเมริกา นายพลอาเธอร์ แมคอาเธอร์ เป็นผู้รักการทหารมาแต่ปฐมวัยแล้ว เมื่ออายุ ๑๘ ปีก็ได้ไปสมัครไปเป็นทหารฝ่ายเหนือทำสงครามกลางเมืองในอเมริกา ด้วยการรบอย่างกล้าหาญ อาเธอร์แมคอาเธอร์ ก็ได้ยศเป็นพันเอกทหารบกแต่อายุ ๒๐ ปี และเมื่อสงครามกลางเมืองในสหรัฐอเมริกาสงบลงแล้วอาเธอร์ แมคอาเธอร์ ก็สมควรรับราชการทหารต่อไป

ในปีค.ศ. ๑๘๗๖ นายพลอาเธอร์ แมคอาเธอร์ บิดาของนายพลดักลาส แมคอาเธอร์คนปัจจุบัน ก็ได้เป็นผู้นำทหารเข้าทำสงครามปราบปรามอินเดียนแดง ในสหรัฐอเมริกา และเข้าสงครามชนะที่อเมริกาทำสงครามกับสเปน อีกครั้งหนึ่ง

ปี ค.ศ. ๑๘๘๐ นายพลอาเธอร์ แมคอาเธอร์ ก็ได้แต่งงานกับนางสาวแมรี ฮาดีร์ (แม่ของนายพลแมคอาเธอร์คนปัจจุบัน) บุตรสาวของนายแพทย์ผู้มีชื่อเสียง คนหนึ่งแห่งมลรัฐคาโรไลนาเหนือ และก็ให้กำเนิดนายพล แมคอาเธอร์คนปัจจุบันในปีนั้นเอง โดยแมคอาเธอร์น้อยเกิดเมื่อ

วันที่ ๒๖ มกราคม ค.ศ. ๑๙๙๐ ณ กรุงมทวาร์ ที่บิดาประจำ
อยู่ที่เมืองลิตเตอโรค มลรัฐอาร์แคนซัส และเป็นลูกคน
เดียวของพ่อแม่

ด้วยเกียรติประวัติอันรุ่งโรจน์และผ่านการอบรมมาอย่าง
มาดเจ็บและกล้าหาญ นายพลอาเธอร์ แมคอาเธอร์ ก็ได้
ก้าวขึ้นไปตำแหน่งสูงสุดในวงการทัพบกคือเป็นเสนาธิการ
ทหารบกอเมริกัน(ผู้บัญชาการทหารบก) ในค.ศ. ๑๙๑๙
นายพลอาเธอร์ แมคอาเธอร์ และภรรยา ก็ได้ส่งบุตรชายคน
เดียวเข้าใน ร.ร. นายร้อยทหารบกอเมริกัน ที่เวสปอยต์
เพื่อหวังที่จะให้เป็นทหารอันเป็นอาชีพที่เขารักที่สุด ตามเขา
ในบั้นปลายของชีวิตคือราว ค.ศ. ๑๙๐๓ นายพลอาเธอร์
แมคอาเธอร์ก็ได้รับตำแหน่ง เป็นผู้บัญชาการทหารบกอเมริกัน
ในฟิลิปปินส์ และเป็นผู้สำเร็จราชการฟิลิปปินส์ (ขณะที่
ฟิลิปปินส์ยังอยู่กับอเมริกา) และในปีนั้นเองแมคอาเธอร์
น้อย(นายพลดักลาส แมคอาเธอร์) ก็สำเร็จจาก ร.ร.
นายร้อยที่เวสปอยต์ และได้ไปอยู่กับบิดาและมารดาที่ฟิลิ
ปปินส์ และทางการก็บรรจุ ร.ต. ดักลาส แมคอาเธอร์
ประจำอยู่กองพันทหารช่างอเมริกันในฟิลิปปินส์และได้ยกเป็น

ร.ท. ใน ค.ศ. ๑๙๐๔ และปี ๑๙๐๗ ประธานาธิบดี
ฟิลิปปีนส์ก็แต่งตั้งแมคอาเธอร์น้อยเป็นนายทหารคนสนิทประจำ
ตัวประธานาธิบดีขณะที่บิดาคือ นายพลอาเธอร์ แมคอา
เธอร์ ยังเป็นผู้สำเร็จราชการและมีตำแหน่งเป็น ผู้บัญชาการ
ทหารบกฟิลิปปินส์อยู่ด้วย

นายพลอาเธอร์ แมคอาเธอร์ ถึงแก่กรรมด้วยโรค
หัวใจพิการใน ค.ศ. ๑๙๑๒ ที่สหรัฐอเมริกา ขณะที่ไปปรา
ศัยกับทหารในกรมที่เขาเคยบังคับบัญชามาก่อน อันเป็น
เวลาก่อนหน้าที่จะเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ เพียง ๒ ปีและ
ในปี ค.ศ. ๑๙๑๔ อาเธอร์น้อยบุตรชายของเขาก็ได้เข้าสู่
สมรภูมิต่อสงครามโลกครั้งที่ ๑ ด้วยและมีชื่อเด่นในฐานะผู้บัญชา
การกองพลสายรุ้งและมีชื่อเสียง ส่วนนางอาเธอร์แมค
อาเธอร์ มารดาของนายพลดักลาส แมคอาเธอร์ ถึงแก่
กรรมเมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๕ ภายหลังที่อยู่ร่วมกับบุตรชายมา
ตลอดเวลานับแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ เลิกแล้ว

ชีวิตการทหารของนายพลแมคอาเธอร์

คงได้กล่าวมาแล้วว่านายพลดักลาส แมคอาเธอร์

ได้สำเร็จการศึกษาจาก ว.ร. นายร้อยที่เวสปอยต์ แต่ ค.ศ. ๑๙๐๓ เมื่ออายุได้ ๒๓ ปี และได้มาอยู่กับบิดาซึ่งเป็นผู้บัญชาการทหารบกอเมริกันอยู่ที่ฟิลิปปินส์ ปี ค.ศ. ๑๙๐๔ ก็ได้รับแต่งตั้งมียศเป็น ร.ท. ประจำกองพันทหารช่างที่ฟิลิปปินส์ และในปีนั้นเองที่เกิดสงครามระหว่างรัสเซียกับญี่ปุ่นขึ้น กองทัพอเมริกันจึงได้แต่งตั้งนายพลอาเธอร์ ผู้บิดา และ ร.ท. ดักลาส แมคอาเธอร์ ไปประจำอยู่กับกองทัพบกญี่ปุ่นในประเทศแมนจูเรีย ในตำแหน่งผู้สังเกตการณ์ ได้ทำให้ ร.ท. ดักลาส แมคอาเธอร์ ได้พบเห็นและเกิดความชำนาญในสนามรบอย่างแท้จริงเป็นครั้งแรก เพราะจากที่ได้ถูกส่งไปประจำที่กองบัญชาการที่เมืองมุกเด้น ก็ได้ติดตามกองทหารญี่ปุ่นเข้าไปที่สนามรบอย่างแท้จริง และในปี ค.ศ. ๑๙๐๗ ร.ท. ดักลาส แมคอาเธอร์ ก็ได้รับแต่งตั้งเป็นนายทหารคนสนิทของท่านประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ ในปี ค.ศ. ๑๙๑๑ ก็ได้รับเลื่อนยศเป็น ร.อ. ดักลาส แมคอาเธอร์ ปี ค.ศ. ๑๙๑๔ ก็ได้รับคำสั่งจากกองทัพบกให้เข้าไปตีบราซาร์ในประเทศเม็กซิโก และในที่สุดก็ได้เลื่อนยศเป็นพันตรี ใน ค.ศ. ๑๙๑๕

การปฏิบัติการรบในสงครามโลกครั้งที่ ๑

เมื่อสงครามได้เกิดขึ้นในยุโรป ใน ค.ศ. ๑๙๑๔ มาแล้ว ในปีที่ ๕ แห่งสงครามคือ ค.ศ. ๑๙๑๗ ท่านประธานาธิบดีวูด โรวเดิลสัน ได้ตกลงใจที่จะส่งทหารอเมริกันไปช่วยทำการรบในประเทศฝรั่งเศส เพื่อช่วยเหลือพันธมิตรทำสงครามกับเยอรมัน โดยส่งนายพลเอก เปอร์ซิง เป็นแม่ทัพใหญ่ของอเมริกันไปประจำยุโรปช่วยรบกับจอมพลฟ็อช แม่ทัพใหญ่ของพันธมิตรในประเทศฝรั่งเศส

ในการพิจารณาคัดเลือกนายทหาร ที่ออกไปปฏิบัติการรบในประเทศฝรั่งเศสคราวนั้น ทางทหารบกก็ได้พิจารณาถึง พ.ต. ดักลาส แมคอาเธอร์ ผู้ที่เคยมีความชำนาญในการรบมาบ้างแล้ว เพราะเคยไปประจำอยู่ในประเทศฟิลิปปินส์ และเคยร่วมในสงคราม ญี่ปุ่น-รัสเซียมาแล้ว ทางทหารบกจึงได้พิจารณาเลือกเขาเป็นอันดับแรก

เมื่อได้รับมอบหมายเช่นนั้น เขาจึงได้เสนอตั้ง “ กองพลสายรุ้ง ” ขึ้น โดยคัดเลือกทหารอาสาสมัครต่าง ๆ จากกองทหารอาสาสมัครรักษาดินแดนที่เก่งกล้า และมีความสามารถ

ประจำกองพลนี้ เพื่อจะออกปฏิบัติการรบนอกประเทศให้ได้ผลจริง ๆ ปรากฏว่าข้อเสนอของเขาได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาชั้นสูงตามลำดับชั้น ให้จัดตั้งกองพลสายรุ้งขึ้นตามข้อเสนอของ พ.ต. ดักลาส แมคอาเธอร์ และเพื่อความเหมาะสมแก่ตำแหน่งผู้บังคับการกองพลสายรุ้ง กองทัพอเมริกันจึงได้เสนอแต่งตั้งเขาเป็น พ.อ. ดักลาส แมคอาเธอร์ มีหน้าที่คุมกองพลสายรุ้งไปทำการรบในประเทศฝรั่งเศส ตั้งกัอยู่ที่ในกองทัพอเมริกันในฝรั่งเศส ซึ่งพลเอกเพอร์ชิงเป็นแม่ทัพใหญ่อเมริกัน

ปรากฏว่าการปฏิบัติการของกองพลสายรุ้งของ พ.อ. ดักลาส แมคอาเธอร์ ปฏิบัติการรบอย่างได้ผลและเยี่ยมยอดได้รับคำชมเชยจากแม่ทัพใหญ่ จอมพลฟ็อล แมทัพแห่งพันธมิตร ตัวเขา พ.อ. แมคอาเธอร์ ผู้บังคับบัญชาการกรมเองเข้าทำการรบในแนวหน้า จนได้รับบาดเจ็บสาหัสถึง ๒ ครั้ง และถูกกระสุนไอพิษของเยอรมันอีก ๑ ครั้ง ทางกองทัพบกอเมริกันจึงให้เหรียญกล้าหาญเหรียญความชอบต่างๆอีก ๓๓ ชนิด กับเหรียญกล้าหาญของประเทศพันธมิตรต่างๆ อีก ๒๔ ชนิด พร้อมทั้งคำชมเชยจากท่านแม่ทัพใหญ่ของพันธมิตร

ผลแห่งสงครามโลกครั้งที่ ๑ จากประวัติแห่งความ
ดีเด่นในการรบ กระทรวงกลาโหมอเมริกันจึงได้ประกาศการ
แต่งตั้งเลื่อนยศเข้าเป็น พลจัตวา ดักลาส แมคอาเธอร์ เมื่อ
มีอายุได้ ๓๗ ปี และดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการกองพลสายรุ่ง
เดิมของเขาอีก และนับว่าเป็นนายพลที่มีอายุน้อยที่สุดของ
สหรัฐอเมริกา (ประเทศไทยเคยมีนายพลที่มีความชอบใน
การรบ และมีความสามารถในราชการสงคราม และได้รับ
แต่งตั้งเป็นนายพลที่มีอายุน้อยที่สุด เมื่ออายุ ๓๗ ปี และได้
รับแต่งตั้งมียศเป็นนายพลตรี เมื่อหลังสงครามใหม่ๆ คือ
พลตรี เนตร เชมะโยธิน ขณะนั้นเป็นพลโท ประจำทำเนียบ
นายกรัฐมนตรี)

หลังจากสงครามผ่านไปแล้ว ๒ ปี พลจัตवादักลาส
แมคอาเธอร์ ก็ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการร.ร. นายร้อย
ทหารบกที่เวสต์ปอยต์ อันเป็นสถานที่ศึกษาแรกเริ่มในชีวิต
ทหารบกของเขาเอง และกล่าวกันว่า เขาได้ตำแหน่งนี้
ทั้งที่มีอายุน้อยที่สุดในประวัติของผู้บัญชาการ ร.ร. นายร้อย
เท่าที่ผ่านมาคือมีอายุ ๔๐ ปียังไม่เต็มด

เมื่อชีวิตพบรักครั้งแรกกับแม่หม้ายสาว

ขณะที่เขา พลจัตวา ตักกลาส แมคอาเธอร์ ผู้มีอายุได้ ๔๒ ปี และดำรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการ ร.ร. นายร้อยที่เวสปอยตันเอง โดยที่ตลอดด้วยหนุ่มที่ผ่านมาเต็มไปด้วยศึกและสงคราม เขาจึงไม่มีเวลาพบรักกับผู้หญิงต่างเพศตั้งนั้นเมื่อว่างศึกอยู่ที่ ร.ร. นายร้อยเอง กามเทพก็ได้แสดงศร ให้เขาได้สมัครรักใคร่กับสถาปสตรีแม่หม้ายสาวคนหนึ่งชื่อ หลุยส์ ครอมเวลล์ ธิดาของมิลลิส เอเดเวอร์ต สโตตต์ เบอร์รี่ ผู้กว้างขวางและมีชื่อเสียงแห่งนครฟิลาเดนเฟีย และในที่สุดรักครั้งแรกของท่านนายพลกับแม่หม้ายสาวก็ได้ตกลงแต่งงานกันในปี ค.ศ. ๑๙๒๒ นั้นเอง แต่ความรักก็ได้จืดชืดลงใน ๗ ปีต่อมา คือ ค.ศ. ๑๙๒๙ และได้หย่าร้างกัน

หลังจากความรักครั้งแรกผ่านพ้นไป ๑๐ ปี ท่านนายพลก็ตกลงใจแต่งงานใหม่อีกครั้งหนึ่ง หนึ่งกับเด็กสาวสวยซึ่งอ่อนกว่าท่าน ๑๘ ปี นางฟ้าคนใหม่นี้ชื่อนางสาว ยีน แมรี แพร์โคลด์ แห่งเมืองเมอฟีโบโร มลรัฐเทนเนสซี และแต่งงานกันใน ค.ศ. ๑๙๓๘ และมีลูกชายโตนคนเดียวอีกชื่อ

อาเธอร์ แมคอาเธอร์ (ชื่อเดียวกับปู่) การแต่งงานครั้งหลัง
ของท่านพ้นจากตำแหน่งราชการทางทัพบกอเมริกันแล้ว แต่มี
ตำแหน่งเป็นจอมพลแห่งกองทัพบกฟิลิปปินส์ และอยู่ด้วย
กันมาจนบัดนี้

เป็นผู้สำเร็จราชการฟิลิปปินส์แทนพ่ออีก

ชีวิต ๑๐ ปี ก่อนที่จะแต่งงานกับภรรยาคนรักคนหลัง
ที่สุดของท่านนั้น ดวงดาวของนายพลกำลังไต่เต้าไปสูงยิ่งขึ้น
คือเข้าไปรับตำแหน่งที่บิดาของท่านนายพลเคยครองตำแหน่ง
ทุกตำแหน่งมาก่อนคือ

คือ ค.ศ. ๑๘๒๕ ขณะที่ยังมิได้หย่ากับภรรยาคน
แรก (หย่าภรรยาคนแรก ค.ศ. ๑๘๒๙) ได้รับการเลื่อนยศ
เป็นนายพลตรี ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๘๒๗ ก็ได้เลื่อนขึ้นรับ
ตำแหน่งผู้สำเร็จราชการประเทศฟิลิปปินส์ อันเป็นตำแหน่ง
ที่บิดา คือนายพลอาเธอร์ แมคอาเธอร์ เคยได้ตำแหน่งนี้มา
ก่อน ต่อมาปี ค.ศ. ๑๘๓๐ ก็ได้ตำแหน่งสูงที่สุดในกองทัพบก
คือเป็นเสนาธิการทหารบก (ผู้บัญชาการทหารบก)

แห่งสหรัฐอเมริกาและเลื่อนยศขึ้นเป็น พลเอก ดักลาส แมคอาเธอร์ (ขณะที่มีตำแหน่งสูงสุดในวงการทหารบก
นักลายเป็นชายโสดอีกครั้งหนึ่ง)

พ้นจากราชการทหาร

เนื่องจากความผันผวนในทางเศรษฐกิจ ของประเทศ
ตกต่ำ ทหารที่ผ่านศึกในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ขอร้องให้
รัฐบาลช่วยเหลือจ่ายค่ายังชีพให้ และรัฐบาลไม่สามารถจัด
ให้ได้ การร่นวายุในการเมืองจึงเกิดขึ้น นายพลเอก แมค
อาเธอร์ จึงขอลาออกจากราชการทหาร ในปี ค.ศ. ๑๙๓๗
และเดินทางไปอยู่ในประเทศฟิลิปปินส์เพื่อพักผ่อน แต่ทาง
การกระทรวงกลาโหมอเมริกัน ก็ได้แต่งตั้งเขาให้เป็นจอมพล
แห่งกองทัพบกฟิลิปปินส์ ซึ่งรัฐบาลอเมริกันเตรียมที่จะให้
เอกราชแก่ฟิลิปปินส์ ระยะนี้เองที่ท่านได้แต่งงานกับ น.ส.
ยีนส์ ภรรยาคนปัจจุบัน

การกลับมาอยู่ในฟิลิปปินส์ครั้งที่ ๒ นี้ ในฐานะ
จอมพล แมคอาเธอร์ แห่งกองทัพบกฟิลิปปินส์ ได้ช่วย
สร้างความเจริญให้กองทัพฟิลิปปินส์มากมาย โดยการร่วม

มือกับกองทัพกองอเมริกันในฟิลิปปินส์ สร้างเสริมและฝึกหัดชาวฟิลิปปินส์ให้เข้มแข็งในการรบ โดยที่ท่านจอมพล แมคอาเธอร์ เห็นว่าญี่ปุ่นจะกลายเป็นผู้มีบทบาทในภาคตะวันออกไกลและอาจจะเป็นภัยแก่ประเทศตะวันออกอื่น ๆ จึงได้เตรียมแผนการทหารให้ฟิลิปปินส์ขนาดใหญ่ และมีนายพลไฮค์เซนเฮาว์เป็นผู้ช่วย

แมคอาเธอร์กับสงครามโลกครั้งที่ ๒

วันรุ่งขึ้น หลังจากที่รัฐบาลฝรั่งเศสได้ยอมแพ้แก่ประเทศเยอรมัน ในปี ค.ศ. ๑๙๔๑ (พ.ศ. ๒๔๘๔) แล้ว ประเทศญี่ปุ่นก็เริ่มดำเนินการตามแผนการณ์ ร่วมรบกับฝ่ายอักษะทันที โดยทำการรบในดำนเอเชียและตะวันออกไกล คือในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ รัฐบาลญี่ปุ่นบังคับให้รัฐบาลฝรั่งเศสของจอมพลเปแตง ที่กรุงวชิ (อันถือว่าเป็นรัฐบาลหุ่นของเยอรมัน-ฝ่ายอักษะอยู่แล้ว) ยอมให้กองทัพญี่ปุ่นมีผลประโยชน์ในอินโดจีน ตลอดจนการเข้าควบคุมจุดยุทธศาสตร์ทั้งหมดในอินโดจีน ดังนั้นทางญี่ปุ่นก็เข้าตัดขาด

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๕๓

และคุมทางรถไฟสายยูนานของจีนทันที และโดยที่ญี่ปุ่นเข้า
ใกล้เกลี้ยกระดุมพิพาทระหว่างไทยกับฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒
ให้ กองทัพญี่ปุ่นก็มีอิทธิพลเหนือรัฐบาลไทย ขณะที่โลก
กำลังตั้งเครียดอยู่บนประธานาธิบดีรูสเวลต์ก็สั่งกักสินค้าเครื่อง
เหล็กของอเมริกันที่จะส่งมาขายแก่ญี่ปุ่น รัฐบาลญี่ปุ่นก็ส่ง
ทูตคือ นายโนมูระกับนายคุรุสึ ไปเจรจาขอความปรานีประ
นอมทางการทูตกับอเมริกันอยู่ที่กรุงวอชิงตัน

ระหว่างเจรจานั่นเอง ๗ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๑
(พ.ศ. ๒๔๘๔) เวลา ๐๔.๐๐ น. เครื่องบินญี่ปุ่น
๒๐๐ เครื่องบินจากเรือบรรทุกเครื่องบินร่วมกับ
หมู่ที่อ่าวเพิลซาเบอร์แบบจู่โจมต่ออเมริกันไม่รู้ตัวทำ
เรือเสียหายยับเยิน เครื่องบินอเมริกันทุกเครื่อง
แหลกลอยอยู่กับสนามบินโดยไม่มีโอกาสขึ้นต่อสู้ เรือ
ประจันบานของกองทัพเรืออเมริกันประจำอ่าวเพิล
รวมสล้าถกบอมบ์จมลงสู่ใต้น้ำหมด (แต่ภายหลัง
เรอ็นได้กู้มาใช้งานได้ ๕ ลำ)

พร้อมกับการโจมตีเพิลซาเบอร์ ทหารญี่ปุ่นหน่วย

อื่น ๆ อีก ๔ แแสนคน และเครื่องบินอีก ๓ พันลำก็ขยายกำลังออกยึดจุดต่างๆ ของประเทศที่อยู่ในบริเวณคาบสมุทรปาซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย คือยึดประเทศไทยในวันเดียวกับตีฟิลิปปินส์ และวันที่ ๘ ธันวาคม ญี่ปุ่นก็ส่งทหารออกจากประเทศไทยร่วมกับทหารที่ส่งมาจากอินโดจีน ชนบกที่ฝั่งตะวันตกของสหรัฐอเมริกา เรือประจัญบานใหญ่ ๒ ลำชื่อ ปรีนส์ออฟเวลล์ (ซึ่งเป็นเรือที่เซอร์ชิลใช้เป็นที่ประชุมกับรูสเวลต์ เมื่อต้นปีนั้นเมื่อ ๑๔ สิงหาคม เพื่อขอให้อเมริกามาช่วยอังกฤษรบ กับเยอรมัน จนสำเร็จและเป็นที่มา แห่งกฎบัตรแอตแลนติก) กับเรือรฟัลล์ส อันเป็นเรือใหญ่ของอังกฤษทั้งสองลำเลี้ยงกำลังออกไปขัดขวางการลำเลียงทหารของญี่ปุ่น โดยที่ไม่มีการคุ้มครองทางอากาศเพียงพอก็ถูกยิงจมภายในเวลาไม่กี่ ชม. วันที่ ๓๐ ธันวาคม กำลังทหารญี่ปุ่นก็ข้ามช่องแคบจีนเข้าตีและยึดฐานทัพ เรือของ ย่องกง ได้อีก และต่อมาในวันที่ ๖ มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๒ (พ.ศ. ๒๔๘๕) ญี่ปุ่นก็เข้ามนิลาได้ กองทหารของนายพลแมคอาเธอร์ได้ชุดสนามพลาะต่อสู้กับญี่ปุ่นอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงมนิลาที่แหลมบาตาน และต่อสู้อยู่ที่บ๊อมบอร์จิตรอยู่

หลายเดือนก็ต้องยอมจำนน กองทหารอเมริกันในฟิลิปปินส์
ทั้งหมดก็ตกอยู่ในความยึดครองของญี่ปุ่น

ด้านมลายูอีก เมืองบีนังแตก ๑๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๑
กัวลาลัมเปอร์ เมืองหลวงของมลายูแตก ๑๓ มกราคม ค.ศ.
๑๙๔๒ (หลังกรุงมนิลาแตก ๕ วัน) และทัพญี่ปุ่นพลุยเข้าตี
สิงคโปร์ฐานทัพใหญ่ที่สุดของอังกฤษใน ตะวันออก ไกลจากอีก
ทหารอังกฤษที่สิงคโปร์ยอมแพ้ ๑๓ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๒

หนึ่งเดือนจากสิงคโปร์แตก ทหารญี่ปุ่นก็
ข้ามชายแดนประเทศไทย ทาง ตะวัน ตก เข้าตีประ-
เทศพม่า กองทหารอังกฤษในพม่าก็พ่ายอย่างง่าย
ดายเสียเมืองอย่างถึงและมันคะเลหมด ญี่ปุ่นก็เข้า
ยึดถนนสายไปจนถึง ครึ่งถึงเดือนเมษายน ค.ศ.
๑๙๔๒ กองทัพญี่ปุ่นก็ไปยืนอยู่ที่ชายแดนประเทศ
อินเดีย

เมื่อจักรวรรดิของอเมริกา, อังกฤษในเอเชียตลาย
หมดแล้ว ก็ถึงของฮอดันดาในตะวันออกไกล เมื่อวันที่ ๑
กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๒ ทหารญี่ปุ่นก็ขึ้นบกที่หมู่เกาะบอร์-
เนียว, หมู่เกาะเซเลเบตได้หมดและพุ่งไปเกาะนิวกินี ยึดเกาะ

๔๕๖ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

สุมาตราได้ ๑๕ กุมภาพันธ์ และเกาะบาหลีได้ ๑๘ กุมภาพันธ์ และชนเกาะชวาได้สำเร็จเมื่อ ๑๘ กุมภาพันธ์ การชนเกาะชวานมีเรือรบอเมริกัน ฮอลันดา และอังกฤษ คือเรือลาดตระเวน ๖ ลำ เรือรบ ๘ ลำมาขัดขวางเข้าทำการต่อสู้ แต่ถูกญี่ปุ่นจมลงกันทะเลได้หมด

เพียงระยะ ๕ เดือนที่ญี่ปุ่นบุก กียึดพื้นที่ในประเทศตะวันออกไกลได้ทั้งหมด เนือที่กว่า ๕ ล้านตารางกิโลเมตร มีพลเมืองกว่า ๑๕๐ ล้านคน ได้พื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยข้าว, แร่, และยาง, น้ำมันเชื้อเพลิง ญี่ปุ่นก็ปกครองมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิกได้อย่างละครั้ง เตรียมการที่จะเข้าตีออสเตรเลียและอินเดียต่อไป แต่หลังจากนั้นคือในเดือนต่อมา พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๒ ชะตาของญี่ปุ่นก็เริ่มตกต่ำบ้างแล้วและเป็นฝ่ายล่าถอย และเริ่มพ่ายแพ้แก่อังกฤษและอเมริกันต่อไป หลังจากที่มีชัยชนะมาอย่างรวดเร็วใน ๔ เดือนแรกของสงคราม

แมคอาเธอร์หนีเข้าออสเตรเลีย

เมื่อสถานการณ์ ในตะวันออกไกลกำลังจะตก อยู่ใน

ที่คับขันในกลางปี ค.ศ. ๑๙๔๑ (พ.ศ. ๒๔๘๔) ประธานาธิบดี
รูสเวลท์จึงแต่งตั้งให้จอมพล แมคอาเธอร์ จอมทัพบก
ฟิลิปปินส์ กลับเข้ารับราชการในกองทัพบกสหรัฐอเมริกา
อีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ โดยให้มี
ตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกอเมริกัน ในภาคตะวันออกไกล
ต่อจากนั้นเพียง ๖ เดือน คือวันที่ ๘ ธันวาคม กองทัพญี่ปุ่น
ก็แสดงอำนาจเหนือประเทศในตะวันออกไกลทั้ง หมดยและเบ็ด
ดากรบ ณ อ่าวเพิลซาเบอร์และกรุงมนิลา กองบัญชาการของ
นายพลเอกแมคอาเธอร์ ดังกล่าวแล้ว (ขณะเดียวกันนี้
เรียกนายพลไอค์เซนเฮาว่าผู้ช่วยของแมคอาเธอร์ด้วย)

เมื่อญี่ปุ่นโจมตีกรุงมนิลา นายพลแมคอาเธอร์ก็นำ
กำลังของอเมริกันและฟิลิปปินส์ที่มีอยู่ในเกาะฟิลิปปินส์ ออก
ต่อสู้ทั้งหมดอย่างสุดความสามารถ แต่การที่อเมริกันถูกโจมตี
ที่อ่าวเพิลเป็นการตัดกำลัง ที่ฟิลิปปินส์จะได้รับความช่วยเหลือ
เหลือจากอเมริกาได้เสียแล้ว แมคอาเธอร์จึงใช้กำลังที่มีอยู่
ต่อสู้กับกองทัพญี่ปุ่นของพลโท มาซาฮารุ ฮอมมา แม่ทัพ
ผู้บุกฟิลิปปินส์อย่างสุดความสามารถ และได้เสียกรุงมนิลา
และฐานทัพเรืออเมริกันที่คาเต ไปเมื่อ ๒ มกราคม ค.ศ.

๑๙๔๒ แมคอาเธอร์จึงนำทหารที่เกาะลูซอน ถอยไปต่อต้าน
 อยู่ท่าเกาะบาตานต่อสู้กับข้าศึกเหนือกว่ามีกำลังถึง ๒ แสนคน
 และแมคอาเธอร์ยังยึดหมู่เกาะคอริจิดอร์ไว้ได้จน ในวันที่ ๑๐
 มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๕ แม่ทัพญี่ปุ่นก็เข้าตีนายพลแมคอา-
 เธอร์ที่แหลมบาตาน แม้ว่าจะมีกำลังน้อยและกำลังขาดส-
 ะเปียงอาหาร แต่นายพลแมคอาเธอร์เสนาธิการเก่าและเล็ด
 ทหารแท้ก็สู้อย่างยิบตาไม่คิดชีวิตและสามารถ ต้านทานญี่ปุ่น
 อยู่ได้ถึง ๔ เดือนเต็ม จนถึงวันที่ ๔ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๔๒
 ประธานาธิบดีรูสเวลท์จึงสั่งให้นายพลแมคอาเธอร์ อพยพไป
 อยู่ที่เมืองดาร์วิน ประเทศออสเตรเลีย เพื่อสะสมกำลังรบ
 เตรียมการสงครามกับญี่ปุ่นใหม่ต่อไป เมื่อได้รับคำสั่งให้
 อพยพ นายพลแมคอาเธอร์พร้อมกับประธานาธิบดีอดัมสัน
 แห่งฟิลิปปินส์ลงเรือตอร์ปิโดเดินทางไปยัง เกาะมินดาเนา
 เกาะใหญ่ทางใต้สุดของฟิลิปปินส์ ต่อจากนั้นนายพลแมคอา-
 เธอร์ และประธานาธิบดีอดัมสันแห่ง ฟิลิปปินส์ขึ้น
 เครื่องบิน บี. ๑๗ ของกองทัพอเมริกัน ออกจากฟิลิปปินส์ไป
 ยังประเทศออสเตรเลีย เพื่อสะสมกำลังรบมาสู้ใหม่ต่อไป
 พร้อมกับประกาศกับทหารว่า “ข้าพเจ้าจะกลับมาใหม่อีก”

ส่วนการต่อต้านกับญี่ปุ่นนั้น พล.ต. โยฮานา เวไรท์ ผู้ช่วย
ของนายพล แมคอาเธอร์ คงต่อสู้ต่อไป จนกระทั่งวันที่ ๕
พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๒ นายพลเวไรท์ก็ถูกญี่ปุ่นจับได้เป็น
เชลยพร้อมกับทหารอเมริกันและฟิลิปปินส์ที่เหลืออยู่ทั้งหมด
รวม ๑๑๕,๐๐๐ คน

แมคอาเธอร์กลับเข้ายึดฟิลิปปินส์

สองปีผ่านไป นายพลแมคอาเธอร์ก็เตรียม
พร้อมแล้ว ที่จะกลับมาตีเกาะฟิลิปปินส์คืนจากข้า-
ศึกได้ต่อไป พร้อมด้วยนายพลเรือเอกนิมิตร คือ
เริ่มการบุกตลุยในปีค.ศ. ๑๙๔๔ (พ.ศ. ๒๔๘๗)

การรุกใหญ่ในภาคแปซิฟิกของกองทัพพันธมิตรได้
จัดให้กองทัพของนายพล (ขณะนี้เป็นจอมพลเรือแม่ทัพเรือ
อังกฤษ) ลอร์ดหลุยส์ เมย์ แบตตัน และนายพลสตีล
เวลล์ รุกเข้าตีญี่ปุ่นทางด้านประเทศพม่าซึ่งอยู่ติดกับประเทศ
ไทย

ส่วนการปฏิบัติการกลางทะเลเล็ก และหมู่เกาะกลาง
ทะเลให้จัตกองทัพใหญ่ร่วมกันระหว่างกองทัพบก, เรือ และ

อากาศ เพื่อตรวจสอบของญี่ปุ่นที่ด้านทานอยู่ตามฐานทัพต่างๆ อยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของญี่ปุ่น ตั้งแต่หมู่เกาะโซโลมอน จนถึงหมู่เกาะโบนินกำลังกองทัพผสมด้านนี้^๕อยู่ในอำนาจของ นายพลเอกแมคอาเธอร์ ทัพผสมด้านนี้จะพุ่งเข้ายึดหมู่เกาะ ฟิลิปปินส์ เพื่อตัดการคมนาคมและสายการติดต่อระหว่าง ประเทศญี่ปุ่นกับมลายู, อินโดนีเซียให้ขาดออกจากกัน กำลัง ด้านนี้เรียกว่าการปฏิบัติการด้านใต้

ส่วนด้านเหนือ เป็นหน้าที่ของกองทัพเรือ ของพลเรือเอก นิมิตส์ มีกองทัพผสมบก, เรืออากาศ แบบเดียวกับของนายพลแมคอาเธอร์ มีหน้าที่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มุ่งไปยังตัวเกาะญี่ปุ่น โดยให้เข้ายึดเกาะเล็กเกาะน้อย คืบเข้าไปทีละเกาะๆจนสามารถที่จะตั้งฐานทัพอากาศบนเกาะใดเกาะหนึ่ง และส่งเครื่องบินเข้าโจมตีรั้งความการอุตสาหกรรม พร้อมกับให้อยู่ในรัศมีที่สามารถจะยิงเกาะญี่ปุ่นด้วยปืนเรือได้ แล้วจึงค่อยยกพลขึ้นบกในภายหลัง

แผนการณ์ของทั้งสองกองทัพ^๕ พลเอกแมคอาเธอร์ และพลเรือเอกนิมิตส์ จึงต้องทำการประสานกัน การรบบน^๕ จึงต้องมีการเตรียมการมากมาย เพราะเกาะแก่งที่ทั้ง ๒ กอง

ทัพจะต้องเข้ายึดมีมากมายหลายพันเกาะ

พลเรือเอกนิมิตส์ เริ่มเข้าตีเมื่อ ๓๑ มกราคม ค.ศ.

๑๙๔๔ เข้าตีเกาะกวาจาไลน์ในหมู่เกาะมาร์แชล และในเดือน มิถุนายนก็ระดมกำลังโจมตีเกาะคาโโลไลน์, เกาะแยฟ, และ เกาะทรุก และไม่กี่วันต่อมาก็ปรากฏตัวทางหมู่เกาะมาเรียนา และชนบทที่เกาะไซปัน กองทัพเรือญี่ปุ่นได้ต่อต้านที่เกาะ ไซปันอย่างสุดความสามารถสู้กันหลายอาทิตย์ จนออกไป ด้วยเลือดและทรวงศพ แต่ในที่สุดอเมริกาก็ยึดเกาะกวมได้อีก

นายพลเอก แมคอาเธอร์ ซึ่งออกทำการในเวลา เดียวกันและโจมตีพร้อมกับพลเรือเอกนิมิตส์ (แต่่มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๔) ระยะ ๖ เดือนแรกที่เข้าทำลายญี่ปุ่นตอนเหนือ ของเกาะนิวกินี และชนบทที่ยึดมาไฮราในหมู่เกาะปาเลาส์ซึ่ง จะเป็นฐานทัพอากาศจุดแรกที่ใกล้เกาะฟิลิปปินส์ และชนะ เดียวกันกองเรือรบก็โผล่ขึ้นที่ใกล้เกาะฟอร์ โมซาและหมู่เกาะ วิวกิว วันที่ ๑๘ ตุลาคม กำลังของแมคอาเธอร์ก็ขึ้นเกาะ เลเตใต้ ทหารญี่ปุ่น ๘ หมื่นคนที่รักษาเกาะเลเต ยอมสั้ตาย หมด ทำนองเดียวกันที่ยอมสั้ตายมาแล้วในเกาะกัวดาลคาแนล ที่อัทตู, ไซปันและอื่น ๆ ที่อเมริกาขึ้น ญี่ปุ่นยอมสั้ตายมาก

กว่าที่จะยอมให้จับเป็นเชลย

๗ มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๔ กองทัพแมคอาเธอร์อีก
ส่วนหนึ่งได้ก่อตัวขึ้นที่หัวหาดสี่แห่งบนเกาะลูซอน และรุกต่อ
ไปอย่างรวดเร็ว ต้นเดือนกุมภาพันธ์กองทัพอเมริกันก็เข้า
กรุงมนิลาได้ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ก็ยึดได้แหลมบาตาน
และหมู่เกาะคอริจิโดร์ ระหว่างที่กองทัพแมคอาเธอร์กำลัง
กวาดล้างอยู่ที่บนเกาะลูซอน มินดาเนาและหมู่เกาะอื่นๆ ของ
ฟิลิปปินส์ จนกระทั่งเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ กองทัพ
อากาศอเมริกัน ก็ได้้นำระเบิดปรมาณูไปทิ้งทดลองที่บนเกาะ
ประเทศญี่ปุ่นที่เมืองฮิโรชิมาและนางาซากิ แต่ลูกระเบิดไม่
ดำนได้แต่กระเบิดชนทำลายชีวิตชาวญี่ปุ่นหลายแสนคน และ
ในที่สุด จักรพรรดิฮิโรฮิโตะของญี่ปุ่นก็ขอยอมแพ้ต่อพันธมิตร
ในที่สุด

พลเอก แมคอาเธอร์ ก็ขึ้นเกาะญี่ปุ่นในฐานะแม่ทัพ
พันธมิตรผู้ยึดครองประเทศญี่ปุ่นต่อไป และได้ร่างสัญญา
ให้ญี่ปุ่นเซ็นยอมแพ้ และเสียค่าปรับสงครามให้แก่ชาติอื่น
ที่ตนก่อสงครามและเหยียบย่ำไปทั่วเอเชีย และร่างรัฐธรรมนูญ
ให้ญี่ปุ่นปกครองตนเองแบบประชาธิปไตย เลิกการ

ปกครองแบบทหารที่เคยให้พระเจ้าจักรพรรดิมีอำนาจแต่พระองค์เดียวเสีย

๗
เป็นแม่ทัพเกาหลี

จนกระทั่ง เดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๕๐ ประเทศคอมมิวนิสต์ได้เกาหลีเหนือได้เปิดฉากรุกรานเกาหลีใต้ แมคอาเธอร์ จึงรับแต่งตั้งเป็นแม่ทัพสหประชาชาติอีก เพื่อปราบปรามสงครามเกาหลีอีกวาระหนึ่ง จนได้รับชัยชนะเป็นส่วนใหญ่ จนกระทั่งประเทศจีนคอมมิวนิสต์เข้ามาร่วมมือกับประเทศเกาหลีเหนือ นายพลเชก แมคอาเธอร์ จะทำการบอบมีฐานทัพจีนคอมมิวนิสต์ในประเทศแมนจูเรีย และเข้ายึดและกวาดล้างในเกาหลีเหนือทั้งหมด อันเป็นการขัดแย้งกันในทางการเมืองระหว่างอังกฤษและอเมริกา อังกฤษกลัวแมคอาเธอร์จะก่อสงครามใหญ่โดยพลการ ประธานาธิบดีทรูแมน จึงตกลงเรียกนายพลแมคอาเธอร์กลับประเทศ และให้พ้นจากตำแหน่งทุกตำแหน่งที่เขาดำรงอยู่ในตะวันออกไกลทั้งหมด

เขาจึงได้กลับบ้านเป็นครั้งแรก เมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๕๑ หลังจากที่ไม่ได้กลับอเมริกามา ๑๕ ปี นับแต่

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ จนระหว่างสงครามและเลิกสงคราม
เพิ่งจะได้กลับเมื่อหมดสิ้นจากตำแหน่งแม่ทัพคราวนี้เอง และ
กลับไปประกอบอาชีพส่วนตัวต่อไป

แม่คอาเธอร์เป็นประธานฉลองเอกราชปีที่ ๑๕
ของฟิลิปปินส์

เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคมค.ศ. (พ.ศ. ๒๕๐๔) ท่าน
นายพลเอกแมคอาเธอร์ ได้มาในงานพิธีฉลองเอกราชของ
ฟิลิปปินส์ที่กรุงมะนิลาอีกครั้งหนึ่ง โดยได้รับคำเชิญเชิญของ
รัฐบาลฟิลิปปินส์ ท่านนายพลเอกพิเศษ (จอมพลแมคอา-
เธอร์) นายทหารนอกราชการผู้บั้นอายุ ๘๑ ปี พร้อมด้วย
ท่านผู้หญิงแมคอาเธอร์ และพล.ต. เคอร์ต วิตนิย์ นายทหาร
คนสนิทประจำตัวตลอดกาล และเอกอัครราชทูตฟิลิปปินส์
ประจำกรุงวอชิงตัน และภรรยาทูต ก็เดินทางออกจากกรุง
วอชิงตันมากรุงมะนิลา แต่วันเสาร์ที่ ๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๖๑
(พ.ศ. ๒๕๐๔) ภายหลังจากที่ได้ยึดเกาะฟิลิปปินส์คืนมาจาก
ญี่ปุ่นใน ค.ศ. ๑๙๔๖ แล้วก็นับเป็นครั้งแรกที่ท่านนายพลได้
มาเยี่ยมกรุงมะนิลา และประเทศฟิลิปปินส์

ในการกล่าวปราศรัย ต่อหน้าชาวฟิลิปปินส์กว่า ๕ แสนคน ที่มาสวนสนามกว่า ๒ ข.ม.ครั้ง เพื่อให้เกียรติยศแก่นายพลเอก แมคอาเธอร์ ผู้เคยกู้ชาติฟิลิปปินส์ให้เป็นอิสระในวันชาติฟิลิปปินส์ ๔ กรกฎาคม ท่านนายพลวัยชราอายุ ๘๑ ปี แต่ยังมีท่าทางกระฉับกระเฉงอยู่ได้กล่าวว่า

“ท่านจะเชื่อได้อย่างมั่นคงว่า หากท่านจะต้องต่อสู้เพื่อรักษาอิสรภาพของท่านอีก ชาวอเมริกันทั้งหลายจะยืนอยู่ข้างท่านทำการรบร่วมกับท่าน หากท่านยังเชื่อมั่น ในความสามารถของทหารเก่าของท่านเป็นผู้นำท่านแล้ว ข้าพเจ้าก็จะกระทำทุกอย่างเพื่อท่านจนสุดความสามารถ ดังที่เคยช่วยท่านมาแล้วในอดีต”

“ข้าพเจ้าขอลาท่านไปก่อน... แต่ขอยืนยันว่าได้จากท่านไปด้วยความเศร้าใจเป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าเองไม่รู้ว่าจะมีอายุยาวนานไปได้อีกสักเท่าใด หากยังสามารถมาได้ ข้าพเจ้าก็จะกลับมาเยี่ยมท่านอีก...”

ท่ามกลางเสียงโห่ร้อง ที่ไม่ต้องการให้ท่านนายพล

จากไปอย่างรวดเร็ว ผู้หญิงหลายคนได้ร้องไห้อาลัยท่าน นายพลผู้ซื่อสัตย์ซึ่งรักฟิลิปปินส์เท่ากับชาวฟิลิปปินส์ทั้งมวล

นายพล แมคอาเธอร์ ได้กระทำพิธีรับการเคารพการ สอนสนามของทหารหาญฟิลิปปินส์ พร้อมด้วยประธานาธิบดี คาร์ลอส พี กาเซีย แห่งฟิลิปปินส์ คณะรัฐบาลฟิลิปปินส์ และนายทหารทั้งหมดของฟิลิปปินส์และผู้แทนทางการทูตของ ประเทศต่าง ๆ

การเดินทางมาฟิลิปปินส์ของนายพลแมคอาเธอร์ครั้งนี้ อันนับว่าแทบจะเป็นสุดท้ายของชีวิตในวัยชรานี้ก็ได้อ ท่านได้ รับการสนับสุนนจากประธานาธิบดีเคนเนดีแห่งสหรัฐอเมริกา เพื่อมาเยี่ยมสถานที่เก่า ๆ ในฟิลิปปินส์เป็นเวลา ๑๐ วัน เพื่อ ไปดูที่เกาะเลเตและอ่าวดิงกาเยน ที่อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียง เหนือของหมู่เกาะลูซอน ซึ่งท่านได้เคยยกพลขึ้นบกเพื่อขับไล่ ญี่ปุ่นออกจากฟิลิปปินส์เมื่อ ค.ศ. ๑๙๔๕ และ ๑๙๔๖ ตลอด เวลา ๑๐ วันที่อยู่ในฟิลิปปินส์นี้ท่านได้ ไปวางพวงหรีดที่สุสาน เก็บศพของอดีตประธานาธิบดีมานูเอล เควซอน, มานูเอล โรซาส, เอลิฆีโต โอ คิวรีโน, และอดีตประธานาธิบดีรามอน แมกไซไซ ผู้กล้าหาญและผู้นำของชาติฟิลิปปินส์ทุกคน และศพวีรชน

ชาวฟิลิปปินส์ผู้กล้าหาญทุกคนที่ได้เสียชีวิตบ่มองกันเสรีภาพที่
ตายในสงครามโลกครั้งที่ ๒

และที่สถานฝังศพทหารอเมริกัน ที่ตายในสนามรบ
ฟิลิปปินส์ ๑๗,๐๐๐ คน และที่ตายที่ไม่สามารถทราบนามและ
ชื่ออีก ๓๖,๐๐๐ คน อันทุกคนเป็นเพื่อนตายของท่านนายพล
และได้มีส่วนในการรบในภาคแปซิฟิก และมีส่วนนำเอกราช
กลับคืนมาสู่ชาวฟิลิปปินส์ และเพื่อเสรีภาพของชาวโลก
ทั้งหมด

ต่อหน้าประชาชนชาวฟิลิปปินส์ ๘,๐๐๐ คน
ที่ไปส่งนายพลเอกพิเศษ แมคอาเธอร์ และภริยา
ที่สนามบินมะนิลาในวันเดินทางกลับสหรัฐอเมริกา
หลังจากเสร็จการเยี่ยมเยียนเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม
๒๕๐๔ ท่านนายพลวัยชรา ๘๑ ปี ได้กล่าวลาประชา
ชนและเพื่อนเก่าทุกคน ขอขอบคุณต่อการต้อนรับ
อย่างดียิ่งของท่าน แก่ทหารเก่าและยอดชีวิต
ของเขา

๑๘...

พลจัตวา ชาลส์ เดอโกลล์

หัวหน้าฝรั่งเศสเสรี

เขาเป็นคนร่างสูง ๖ ฟุต ใบหน้าเหี่ยม
เดินแกว่งๆ เกิดจากบ้านนอกทางภาค
เหนือของประเทศฝรั่งเศส แต่เป็น
ผู้มานะและทะเยอทะยาน เป็นคน
ชอบเด่น มีนิสัยเชื่อมั่นในความ
สามารถของตนเอง และพยายาม
ที่จะให้คนอื่นฟังและเชื่อเขามากที่สุด
ในฐานะที่เขาเป็น คน ชอบ มี นิสัย

ริเริ่ม เชื่อว่าโครงการของเขาจะผลิตพลาน้อยที่สุด
ริเริ่มความเชื่อตนเองและเคารพในเกียรติตนเองมากที่สุด
ตนเอง ทำให้บุคคลอื่น ๆ แม้แต่แม่ทัพใหญ่ไอค์
เซนเฮาว์ ผู้ช่วยเขากู้ชาติฝรั่งเศสในระหว่างสงคราม
ก็หาว่าเขาเป็นคนหัวดื้อและด้นทุรถือแต่มา
นะของตนเองเป็นใหญ่

ไอค์เซนเฮาว์ ไม่สนับสนุนเขา หันไปรัก
นายพลจีโร คณะเสรีฝรั่งเศสด้านออฟริกา และมึ
ความเห็นขัดกันหลายครั้ง ดังนั้นเมื่อเขามาดำรง
ตำแหน่งประธานาธิบดีฝรั่งเศส ขณะที่ไอค์เซน-
เฮาว์เป็นประธานาธิบดีอเมริกัน เขาจึงไม่ยอมให้
อเมริกันตั้งฐานทัพจรวดอยู่ในประเทศฝรั่งเศสอีก
ต่อไปและไล่ให้ไปตั้งอยู่ในประเทศอังกฤษ ใน
ฐานที่ไม่บอกความลับเรื่องจรวด และ ประมาณให้
เขาว่า เขากล่าว ว่าจะเป็นเพื่อนพันธมิตรกันได้
อย่างไรเมื่อไม่ไว้วางใจ

แต่ความเชื่อมั่นในตนเอง และเชื่อความ
สามารถของเขาว่าสามารถที่จะทำได้นั่นเอง ก็ไม่

เสียหลาย เขาได้พิสูจน์ตัวเองให้โลกเห็นว่า
ความอดทน^ขของเขา ได้เป็นประโยชน์แก่ประ-
เทศฝรั่งเศสและแก่ประเทศพันธมิตรทั้งหมด ใน
การที่ช่วยนำความ ปราชัย พ่ายแพ้ให้ แก่เยอรมัน
ในสงครามคราวที่แล้วด้วยผู้หนึ่ง

เมื่อสงครามครั้งที่ ๒ มาถึงประเทศบ้าน เขาก็ได้ต่อสู้
จนสุดความสามารถจากหลักวิชาที่เขาเรียนมาจาก ร.ร.เสนา-
ธิการและวิทยาลัยสงครามของฝรั่งเศส สู้เพื่อจะรักษาเกียรติ
ภูมิอันยิ่งใหญ่ของฝรั่งเศสไว้ในฐานะ ที่ฝรั่งเศสเคยเป็นชาติ
มหาอำนาจทางการเมืองการทหารที่รุ่งเรืองที่สุด เคยเป็นแนวหน้าและ
สามารถปราบข้าศึกอันยิ่งใหญ่ นำความมีชัยมาให้แก่โลก และ
นำความสงบสุขให้แก่ทุกๆ ชาติในสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาแล้ว
แต่ความสามารถของเขาคนเดียวพร้อมกับคนอื่นๆ พ่ายแพ้หมด
นั้นไม่สามารถแก้ความล้มเหลวของฝรั่งเศสให้ผ่านพ้นไปได้

เมื่อฝรั่งเศสเจียมเดียวหมดแล้วทั้งประเทศ ขอมแพ้
แก่เยอรมันทุกคน แม้กระทั่งครูอาจารย์และผู้บังคับบัญชาชั้น
สูงของเขา แต่เขาเองนายพลจัตวา ชาลส์ เดอ โกลล์ผู้เพ็ง
จะได้ยศเป็นนายพลครั้งแรกจากสนามรบคราวนี้เพียง ๑๔ วัน

เท่านั้น เขาเองยังมองว่ายังมีทางสว่างไสวข้างหน้าอยู่ ชาวฝรั่งเศสไม่ควรที่จะจมตักดานเป็นข้าของศัตรู โอกาสที่จะกู้ประเทศชาติจากเงื้อมมือของศัตรูยังมีอยู่ ทันทิที่คิดได้เขาก็บินหนีออกจากฝรั่งเศส ไปตั้งกองบัญชาการใหญ่กู้ชาติอยู่ที่โรงแรมในประเทศอังกฤษ ทันทิเขาก็ประกาศว่าเขาจะเป็นหัวหน้ากู้ชาติฝรั่งเศสขอให้ชาวฝรั่งเศสร่วมมือกับเขาในการร่วมมือกับเขาในการร่วมกันก่อตั้ง “พลพรรคเสรีกู้ชาติฝรั่งเศส” พร้อมกับประณามตำราวรุต แก่ประธานาธิบดี และผู้ที่เคยเป็นนายของเขามาแต่แรกเริ่มชีวิตการเป็นทหาร ฐานที่ขอมแพ้แก่เยอรมัน

รัฐบาลฝรั่งเศสที่วิชีหาว่าเขาหลบหนีราชการทหารทรยศต่อชาติ ปลดเขาออกจากราชการ และประกาศจับเขา ทันทิที่เขาตั้งตัวเป็นหัวหน้าฝรั่งเศสเสรี เขา.....กู้ชาติฝรั่งเศสให้พ้นจากความล้มจมประสพความล้มเหลว ฝรั่งเศสกลับเป็นชาติมหาอำนาจอีกครั้งหนึ่ง และ...ก็ก้าวออกไปคือตำแหน่งประธานาธิบดีฝรั่งเศสปัจจุบัน เขากลายเป็นพระเจ้าของชาวฝรั่งเศสไปแล้ว ชีวิตเขาน่าศึกษาและสนใจทั้งแก่มิตรและศัตรู

ชีวิตในปฐมวัย

ข้าพเจ้าอยากจะพาท่านกลับไปศึกษาถึงชีวิตปฐมวัย อันเป็นจุดเริ่มต้นที่มาแห่งความรุ่งโรจน์เสียก่อนที่จะกล่าวถึง ผลงานและความสำเร็จทั้งปวงของท่านฉัน เพื่อที่ท่านผู้อ่าน และเยาวชนในอนาคตจะได้ถือ เป็นเครื่องมีศึกษา ถึงประวัติ การทำงาน การเชื่อและนับถือตนเอง เป็นจุดใหญ่แห่งความ นับถือตนเอง เป็นจุดใหญ่แห่งความสำเร็จ หลังจากนั้น ความเป็นผู้มีวิธีการ และหลักการดีย่อมจะนำความสำเร็จมา ได้อย่างรวดเร็ว และในที่สุดก็ถึงหลักการที่ว่าเราจะรักษา ความสำเร็จนั้นให้ยืนยาวไว้ด้วยประการใดต่อไปอีก

พลจัตวา ชาลส์ เดอโกลล์ มีชื่อเต็มว่าชาลส์ อังเดร มารี เดอโกลล์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๗๐๐ ที่เมืองลิลซึ่งเป็นเมืองที่ไม่มีชื่อเสียงอะไรนัก อยู่ทางภาคเหนือของประเทศฝรั่งเศส แต่ปรากฏว่าเดอโกลล์ ได้บิดาที่ตีมากชื่อ มร. อังดรี เดอโกลล์ มีอาชีพทางกฎหมาย และเป็นศาสตราจารย์ที่มีชื่อเสียงในทางวิชาปรัชญาและมีโรงเรียนราษฎรเป็นของตนเองแห่งหนึ่ง มารดาของท่านนายพล ชื่อมิสชิต จานมาโยต์เดอโกลล์

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๗๓

การศึกษา พ่อเป็นนักกฎหมายและนักปรัชญาผู้มีชื่อเสียง แต่ ชาร์ อังเดร มารี เดอร์ โกลด์ กลับไม่อยากจะเรียนร่อยตามบิดา ต้องการปรารถนาที่จะมีอาชีพเป็นนักรบ จึงสมัครเข้าศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยทหารบกของฝรั่งเศสที่ แซงต์ซีร์ และสำเร็จจากวิทยาลัยโรงเรียนนายร้อยเมื่อค.ศ. ๑๙๑๓ กองทัพบกจึงบรรจุแต่งตั้งเป็นนายร้อยตรี ประจำ กรมทหารราบที่ ๓๓ ซึ่งพ.อ. อังรี ฟิลิป เปแตง (จอมพลเปแตง ผู้ได้เป็นประธานาธิบดีฝรั่งเศสเมื่อรัฐบาลยอมแพ้แก่ เยอรมัน ในสงครามโลกครั้งที่ ๒) เป็นผู้การกรม ซึ่งวงกวรฝรั่งเศสถือว่า พ.อ. เปแตงเป็นเจ้าแห่งยุทธวิธีรบที่สามารถยิ่งคนหนึ่ง ในกองทัพบกฝรั่งเศสและเป็นจุดเริ่มต้นแห่งความสัมพันธ์ระหว่างจอมพลเปแตง กับนายพลเดอโกลด์ นับแต่นั้นมา

ในสงครามโลกครั้งที่ ๑

ปฏิวัติการงาน ปีค.ศ.๑๙๑๔ ได้เลื่อนยศเป็น ร.ท. พอดีเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ พ.อ. เปแตงผู้บังคับการกรมจิงบรรจุ ร.ท. เดอโกลด์ ไปปฏิบัติการประจำอยู่กับ

กองพลเพื่อต้านหาเยอรมันที่ชายแดนฝรั่งเศสทางด่านประเทศ
เบลเยียมตั้งสังกัดอยู่ในกรมทหารราบที่ ๓๓ ตามเดิม การ
รบในปีนั้นได้รับบาดเจ็บจากการยิงต่อสู้กับข้าศึก เมื่อปี ค.ศ.
๑๙๑๕ จึงได้รับการเลื่อนยศเป็น ร.อ. และทำการรบได้รับบาดเจ็บ
เจ็บอีกครั้งหนึ่ง ปี ค.ศ. ๑๙๑๖ ร.อ. เดอโกลด์ ได้ถูกส่งไป
ทำการรบป้องกันบ้อมแวร์ดัง ซึ่ง พ.อ. เปแตง (จอมพล
เปแตง) ได้รับตำแหน่งเป็นแม่ทัพป้องกันบ้อมแวร์ดัง ซึ่งถือ
ว่าเป็นบ้อมหัวใจของฝรั่งเศส ที่เยอรมันจะบุกเขาเพื่อหา
ทางเจาะเข้ากรุงปารีส แม้ว่าฝ่ายฝรั่งเศสจะทำการรบและ
ป้องกันบ้อมแวร์ดังไว้ได้ แต่ ร.อ. เดอโกลด์ ซึ่งถูกยิงในที่
รบก็ถูกทหารเยอรมันจับตัวได้ในบั้นเอง และถูกเยอรมัน
ควบคุม ไว้ ใน ฐานะ เชลยศึก ตลอด จน กว่า สงคราม เลิกใน
ค.ศ. ๑๙๑๘ จึงได้รับการปลดปล่อยตัวในคราวแลกเปลี่ยน
เชลยศึกต่อกันระหว่างเยอรมันและพันธมิตร ปรากฏว่าตลอด
เวลาที่ตกเป็นเชลยศึก อยู่กับเยอรมันใน สงครามโลกครั้งที่ ๑
เกือบ ๒ ปีนี้ เดอโกลด์พยายามจะหลบหนีออกมาจากค่าย

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๗๕

อีกกันถึง ๕ ครั้ง ไม่สำเร็จ จึงเลิกความพยายามที่จะหนีและ
หนีไปศึกษาสนใจในสภาพการจัดทัพและการทำสงคราม ของ
เยอรมัน แก่กลั้มไปก่อนจนกว่าได้รับการปล่อยตัว

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑

ปี ค.ศ. ๑๙๒๐ ก็ได้รับเลื่อนยศเป็น พ.ต. เดอโกลด์
และได้กลับมาเป็นครู ผู้บรรยายในวิชา ประวัติศาสตร์ และครู
สอนวิชาทหารบกที่ ร.ร. นายร้อย แชนด์ซีร์ สำนักศึกษาเดิม
ของท่านอยู่ช่วงเวลาเล็กน้อย และในปี ค.ศ. ๑๙๒๑ ก็ได้ร่วม
กับนายพลเอก เวกิง (ผู้บัญชาการทหารบกก่อนสงครามและ
นายพลกาเมอแลงรับหน้าที่มาจนเกิด สงครามโลก ครั้งที่ ๒)
เพื่อป้องกันกรุงวอร์ซอร์ ขณะไปแดนดมีกรณีพิพาทกับ
รัสเซีย ปี ค.ศ. ๑๙๒๔ ก็ได้กลับเข้าศึกษาที่ ร.ร. เสนาธิการ
การทหารบกที่กรุงปารีส เพื่อจะออกเป็นนายทหารเสนาธิการ
ต่อไป ซึ่งจอมพลเปแตง เป็นผู้บัญชาการ ร.ร. เสนาธิการ
ทหารบก สำเร็จการศึกษาเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๒๖ จอมพลเปแตง
จึงบรรจุเป็นนายทหารคนสนิทของท่านผู้บัญชาการ ร.ร. นาย
ทหารเสนาธิการทหารบก ปี ค.ศ. ๑๙๒๗ ได้รับแต่งตั้งเป็น

นายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำกองทัพ ต่อมาก็ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้บังคับกองพันทหารพรานหน่วยจู่โจม แล้วได้เดินทางไปราชการที่อียิปต์, อิหร่านและอิรัก, ปี ค.ศ. ๑๙๓๒ ได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขาธิการสภาป้องกันชาติอันเป็นตำแหน่งที่สำคัญที่สุดตำแหน่งหนึ่งของฝ่ายทหารและการ บั๊องกันประเทศ เพื่อปรับปรุงการพัฒนาการในด้านการทหาร ปี ค.ศ. ๑๙๓๗ (ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ เพียง ๒ ปี) ก็ได้รับเลื่อนยศเป็น พ.อ. และเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการกองพลรถถังที่ ๕๐๗ และต่อมาในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ อันเป็นปีที่ ๒ ของสงครามโลกครั้งที่ ๒ ระเบิดขึ้นแล้ว ขณะที่ทัพเยอรมันกำลังรุกคืบแนวฝรั่งเศสเข้ามามีถึงเมืองซีดานนันท่านก็ได้รับแต่งตั้งเป็นนายพลจัตวา ชาลส์ เดอโกลด์ และกำลังดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการกองพลยานเกราะหนักที่ ๕ อยู่และอีกไม่กี่วันต่อมาท่านนายพล ผู้ได้ประดับยศนายพลไม่กี่วันก็ตั้งวงหนีออกจากประเทศฝรั่งเศส เพราะพ่ายแพ้แก่เยอรมันแล้วและไปตั้งกองบัญชาการของฝรั่งเศสเสรี อยู่ที่อังกฤษเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายนหลังจากเป็นนายพลจัตวาได้เพียง ๓๔ วัน

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๗๗

เดอโกลด์กับสงครามโลกครั้งที่ ๒

สงครามโลกครั้งที่ ๒ ระเบิดขึ้น เมื่อวันที่ ๑ กันยายน

ค.ศ. ๑๙๓๙ (พ.ศ. ๒๔๘๒) เยอรมันบุกโปแลนด์ แล้วสงคราม
ทั่วพิภพก็เกิดขึ้น ขณะนั้นประเทศฝรั่งเศสมี มร. ดาลาดิเอร์
เป็นประธานาธิบดี และนายพลเอก กาเมอแลง เป็นแม่ทัพ
ฝรั่งเศส เมื่อเริ่มระดมระดมทัพเยอรมันเหยียบขานเมือง
ปารีส ก็เปลี่ยนเป็น มร. ปอล เรโนต์เป็นประธานาธิบดี และ
พลเอกเวกิงเป็นแม่ทัพฝรั่งเศส เมื่อสถานการณ์คับขันมากเช่น
นี้ประธานาธิบดีปอลเรโนต์จึงแต่งตั้งพลจัตวาชาลส์ เดอโกลด์
เป็นปลัดกระทรวงกลาโหมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐
ก่อนหน้า ๑๑ วัน ท่านปลัดกระทรวงกลาโหม ในยามไฟไหม้
บ้านก็พยายามเข้าแก้สถานการณ์ ของประเทศอย่างสุดความสามารถ
คือสั่งให้ทหารและแม่ทัพต่าง ๆ พยายามต่อสู้ข้าศึก
จนถึงที่สุด และเชื่อว่าหากประวิงเวลาไว้พอสมควรแล้วกอง
ทัพจากสหรัฐอเมริกาอาจจะมาช่วยวิกฤตการณ์ได้ทัน และ
หากเสียกรุงปารีสและประเทศฝรั่งเศสเมืองแม่แล้ว ก็ให้ย้าย
รัฐบาลไปตั้งที่อาฟริกาเหนือ อันเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศส
เพื่อหาทางกู้กรุงปารีสกลับคือต่อไป แต่สถานการณ์ต่าง ๆ

๔๗๘ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

บ่งว่าไม่มีทางเสียแล้ว กองทัพฝรั่งเศสจะต้องพ่ายแพ้แน่นอน
ไม่มีทางประวิงเวลาไว้ได้ เยอรมันเข้ากรุงปารีสได้ ๑๔
มิถุนายน ปารีสประกาศเป็นเมืองเปิด ดังนั้นในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ นายพรจัตวา ชาลส์ เดอโกลล์ กษัตริย์
บิณห์ที่ทัพเยอรมันไปพักอยู่ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ
เพื่อหาพลพรรคตั้งเสรีฝรั่งเศสก็ขาดกลับคืนต่อไป ขณะที่
เดอโกลล์ ถึงกรุงลอนดอนนั้น ก็มีทหารฝรั่งเศสที่แพทสะพาน
ตันเกิร์กได้ถูกขับไปไว้ที่อังกฤษอยู่แล้วประมาณหนึ่งแสนคน

เดอโกลล์ ได้กล่าวพลอบขวัญชาวฝรั่งเศสว่า
“..ประเทศฝรั่งเศสไม่ได้ ยืนอยู่โดดเดี่ยวเพียงประเทศเดียวในโลก ยังมีอาณาจักรอันไพศาลเหลืออยู่
ฝรั่งเศส ยังมี โอกาส ที่จะรวมกับจักรวรรดิ อังกฤษ
ซึ่งยังครองอำนาจทางทะเลอยู่และยังจะสู้ต่อไปได้
อยู่ ฝรั่งเศสอาจจะได้รับอาวุธยุทธภัณฑ์อย่างมหา
ศาล และไม่จำกัดจำนวนจากสหรัฐอเมริกาแบบ
เดียวที่อังกฤษได้รับอยู่ เพื่อต่อสู้ต่อไป...ได้”

ชาวฝรั่งเศสทั้งหญิงและชายได้พร้อมใจกันสมัครเข้า
เป็น “คณะเสรีฝรั่งเศส” เพื่อสู้รบกันเป็นจำนวนมาก

เดอโกลด์ได้จัดตั้งกองทัพนอกประเทศฝรั่งเศสขึ้นเพื่อฝึกอาวุธด้วยความช่วยเหลือของรัฐบาลอังกฤษและอเมริกัน กองทัพเรือคณะเสรีฝรั่งเศสก็คงดำเนินการสงครามต่อไป และการก้าวต่อไปคือการที่จะเอาอาฟริกาเป็นกองบัญชาการใหญ่ของคณะฝรั่งเศส

เดอโกลด์ใช้เครื่องหมายกางเขน แห่งลอเรนดเป็นเครื่องหมายแห่ง “ คณะเสรีฝรั่งเศสและมีคำขวัญประจำคณะเสรีว่า “ Not Forever ” (นี่ต ฟอร์ เรเวอร์)

ความมุ่งหวังอันยิ่งใหญ่ของเดอโกลด์ มาแต่ก่อนที่รัฐบาลฝรั่งเศสที่ปารีสจะยอมแพ้ต่อนาซีมาแล้วที่ท่านเห็นว่าหากจำเป็นก็จะย้ายรัฐบาลไปอยู่ที่อาฟริกา (อัลจีเรีย, มอ-รอกโค และตูนิเซีย) เพื่อจัดตั้งรัฐบาลฝรั่งเศสขึ้นเพื่อใช้เป็นกำลังต่อต้านรัฐบาลนาซีของเยอรมันต่อไป แต่รัฐบาลที่ปารีสได้ยอมแพ้เสียก่อนโดยสิ้นเชิงเสียแล้ว แต่ความหวังของนายพลเดอโกลด์ในฐานะหัวหน้าเสรีฝรั่งเศสในกรุงลอนดอน ก็ยังหวังที่จะไปตั้งหัวหน้าจัดตั้งรัฐบาลเสรีฝรั่งเศสที่นั่นต่อไป แต่ในที่สุดด้วยความร่วมมือของนายพลจิโรผู้ซึ่งหนีออกจากที่ควบคุมของเชลยศึกเยอรมัน และกลับไปร่วม

กับฝ่ายอเมริกันไปตั้งกองบัญชาการฝรั่งเศส อยู่ที่มอรวโค, แอลจีเรียและเซเนกัลอยู่แล้ว ด้วยความสนับสนุนเป็นอย่างดีของนายพลไอค์เซนเฮาว์ แม่ทัพพันธมิตรแก่นายพลจีโร ความหวังของเดอโกลด์ก็เป็นผลสำเร็จจนได้

นายพลจีโร ไม่มีความมุ่งหวังในทางการเมือง ในการที่จะตั้งตนเป็นหัวหน้า แม้นายพลไอค์เซนเฮาว์ต้องการ จะช่วยเหลือและสนับสนุนอยู่เต็มเปี่ยมแล้วก็ตาม ทั้งนี้เพราะ ไอค์เซนเฮาว์ เห็นว่าการที่จะสนับสนุนเดอโกลด์และเอา ชื่อของ เดอโกลด์ มาประกาศเป็นหัวหน้าของเสรี ฝรั่งเศสในการที่พันธมิตรจะโจมตีอาฟริกา เพื่อเป็นหัวหน้าหาที่จะยึด ฝรั่งเศสและอิตาลีต่อไปนั้น อาจจะได้รับ การต่อต้านอย่าง รุนแรงจากกองทัพฝรั่งเศสที่อยู่นอกประเทศคือในอาฟริกาซึ่ง ยังเชื่อฟังรัฐบาลฝรั่งเศสที่ขี้อาย เพราะนายทหารฝรั่งเศส ส่วนใหญ่เห็นว่านายพลเดอโกลด์เป็นนายทหารหนีจากกองทัพ และเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลที่ฝรั่งเศสอยู่ การโจมตีอาฟริกา ของพันธมิตร ซึ่งมีเดอโกลด์เป็นผู้ร่วมมือด้วยนั้นอาจ จะได้รับการต่อต้านอย่างรุนแรง จากคณะทหารผู้ที่ไม่ชอบหน้า

เดอโกลด์ ตั้งนกรบุกออฟริกาในชั้นแรก ไอล์เซนเฮา์จึง
ไม่บอกให้เดอโกลด์หัวหน้าคณะเสรีฝรั่งเศสที่ลอนดอนรู้

อย่างไรก็ตามภายหลังจากที่พันธมิตรพร้อมด้วยนาย
พลจิโรต์ แห่งฝรั่งเศสในอาฟริกาได้ให้ความร่วมมือแก่พันธ-
มิตรและยึดเมืองตูนิเซียได้ในเดือนพฤศจิกายน ๒๔๘๕ (ค.ศ.
๑๙๔๒) แล้ว ความเป็นปึกแผ่นของเสรีฝรั่งเศสก็เริ่มขึ้นอย่าง
มั่นคงโดยนายพลจิโร และนายทหารนอกประเทศแห่งกองทัพ
ฝรั่งเศสทั้งหลายที่อยู่ในอาฟริกาทั้งหมด ซึ่งนับถือนายพลจิ-
โรต์อยู่แล้ว ได้ให้การร่วมมือแก่นายพลเดอโกลด์และยอมรับ
ว่า นายพลเดอโกลด์เป็นประธานสมาคม อุตสาหกรรมของชาติ
ฝรั่งเศส เมื่อกองทัพฝรั่งเศสในอาฟริกาได้ยอมรับร่วมมือแก่
พันธมิตรแล้วก็ได้รับการรับรองจากพันธมิตร ได้รับอาวุธ
ยุทธภัณฑ์ในการรบจากอังกฤษและอเมริกาอย่างเต็มที่ และ
ได้รับการช่วยเหลือฝึกหัดในอาวุธและยุทธวิธีสมัยใหม่ อัน
เป็นการริเริ่มต้นที่คณะเสรีฝรั่งเศสจะ ได้ร่วมรบ เคียงบ่าเคียง
ไหล่กับพันธมิตรต่อไป จนกว่าจะ ประสบ ชัยชนะ สงครามใน
ที่สุด

ไอค์เซนเฮาท์กับเดอโกลด์ระหว่างสงคราม

นายพลไอค์เซนเฮาท์ แม่ทัพพันธมิตรระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้กล่าวถึง การช่วยรบของคณะเสรีฝรั่งเศสที่ช่วยพันธมิตร ภายใต้การนำของนายพลเดอโกลด์ และนายพลจิโรต์ว่า

“...การรบที่อาฟริกา ฝรั่งเศสมีส่วนช่วยเหลืออยู่มากแต่ไม่แข็งขัน การรบของฝรั่งเศสอย่างเข้มแข็งครั้งแรกคือการรบในประเทศอิตาลี ในปลายปี พ.ศ. ๒๔๘๖ (ค.ศ. ๑๙๔๓) และต้นปี พ.ศ. ๒๔๘๗ (ค.ศ. ๑๙๔๔) กองทหารเสรีฝรั่งเศสได้เข้าปฏิบัติการรบอย่างดีเลิศ เขาได้ร่วมบุกฝรั่งเศสภาคใต้ทะลวงเข้าไปในเทือกเขาโวจส์และรุกเลียบแม่น้ำไรน์ไปทางทิศเหนือ แต่พอถึงปลายฤดูหนาวปลายปี พ.ศ. ๒๔๘๗ (ค.ศ. ๑๙๔๔) กำลังทัพฝรั่งเศสได้ตกลงอย่างรวดเร็วเพราะทหาร ชาว เมืองขึ้น อาฟริกา ของ ฝรั่งเศส ไม่สามารถทน ต่ออากาศหนาว และ ไม่สามารถทำ การรบในที่ กลาง แ้งได้ในระหว่างที่ต้องทำการรบในฤดูหนาว แต่อย่างไรก็ดีในฤดูใบไม้ผลิ ค.ศ. ๑๙๔๕ (พ.ศ. ๒๔๘๘) ในการรบครั้งสุดท้ายของสงครามฝรั่งเศสได้ทำการรบอย่างกล้าหาญและมีสมรรถภาพ

ในการรบอย่างตึงเครียดที่สามารถยึดพื้นที่ส่วนใหญ่ของเยอรมันทางภาคใต้ได้ ขณะเดียวกันก็ได้ทำลายทหารเยอรมันที่ตกค้างอยู่ในอ่าวบิสเคย์ได้สำเร็จอีกด้วย - ซึ่งยังผลให้เบอร์โดส์และเกาะโอเดรองคืนมา ซึ่งก่อนหน้านั้นการรบตอนนั้นได้เลื่อนมาหลายครั้งหลายหน จนถึงฤดูใบไม้ร่วงใน ค.ศ. ๑๙๔๔ (๒๔๘๗) จึงได้ลงมือปฏิบัติการจริง การยุทธได้เริ่มในวันที่ ๑๕ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๕ ต่อมาหนึ่งอาทิตย์ก็โรดักกวาดล้างไปจนตกทะเล และ ๑ พฤษภาคม โอเดรองก็ตกมาอยู่ในมือฝรั่งเศส หากมีสิ่งใดที่จิตใจพอเพียงแล้ว ชาวฝรั่งเศสก็ทำการสู้รบอย่างนักรบผู้ยิ่งใหญ่ได้เป็นอย่างดีเหมือนกัน”

เมื่อพูดถึง นายพลเอกชาลส์ เดอโกลล์ นายพลไอเซนเฮวร์กล่าวว่า “ในส่วนตัวข้าพเจ้าชอบนายพลเดอโกลล์ เพราะข้าพเจ้าเห็นว่าเขามีคุณสมบัติที่ตึงเครียดหลายประการ อย่างไรก็ตาม เขารู้สึกว่าคุณสมบัติอันดีงามเหล่านี้ได้ถูกทำลายไปแล้ว เพราะการที่เขามีประสาทไวจนเกินไปและเพราะความตึงเครียดอย่างผิดธรรมชาติในเรื่องราวที่เราเห็นว่าไม่เข้าหลักเกณฑ์อะไร ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าติดต่อกับเขาตลอดสงครามไม่เคยมีอาการร้อนแรงดังที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ ในเมื่อพบ

กับคนอื่น ๆ”

เมื่อพูดถึงนายพล จี โรตส์ หัวหน้าเสรีฝรั่งเศสใน
อาฟริกาเหนือ ไอค์เซนเฮาว์กล่าวว่า

“...จีโรตส์เป็นเพื่อนของข้าพเจ้า เขาเป็นนักรบผู้ซื่อ
สัตย์และตรงไปตรงมา แต่การที่เขาไม่สนใจในเรื่องการเมือง
เสียเลยแม้แต่นิดเดียว จึงทำให้เขาไม่เหมาะแก่การที่จะครอง
ตำแหน่งใน ทางกร เมือง เพื่อ รั้ง ประเทศชาติของเขาได้
นายพลจูเอง, เคอนิท, และ โคเอลทส์ และนายทหาร
ชั้นผู้น้อยคนอื่น ๆ ล้วนแต่เป็นผู้กล้าหาญที่สามารถทั้งนั้น มี
ความสัตย์ซื่อและเป็นทหารที่สามารถของนายพลมาส์ท์
และเบโทากับเพื่อนร่วมงานของเขาได้ยอมเสี่ยงชีวิตของตน
มาแต่เริ่มต้นเพื่อกู้ฐานะของฝรั่งเศสให้คืนมา โดยการช่วย
เหลือของพันธมิตรในอาฟริกานี้จะคงอยู่ในฐานะแห่งสัตย์ญ-
ลักษณ์ของความรักชาติอันสูงสุด และบุคลิกลักษณะอันยิ่ง
ใหญ่อยู่เสมอไป...”

และอีกหลายตอนที่ปรากฏว่า แม่ทัพใหญ่พันธมิตร
ไอค์เซนเฮาว์ มีความเป็นนายพลเดอโกลล์ในการทำสงคราม
และการ ประสาน งานการติดต่อกันใน ระหว่าง สงครามครั้งที่

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๘๕

แล้ว และเมื่อเดอโกลด์มาเป็นประธานาธิบดีฝรั่งเศสครั้งหลังที่
ไอค์เซนเฮาว์เป็นประธานาธิบดีอเมริกันเอง การขัดแย้งเริ่ม
ตื้นก็เกิดขึ้นอีก โดยที่อเมริกาไม่บอกความลับเรื่องปรมาณู
ให้ฝรั่งเศสรู้ เดอโกลด์จึงไม่ยอมให้อเมริกันตั้งฐานทัพจรวด
ยิงข้ามทวีปอยู่ในฝรั่งเศสอีกต่อไป อเมริกันจึงต้องย้ายไปตั้ง
ที่อังกฤษ และเวลาต่อมาฝรั่งเศสก็สร้างและเริ่มทดลอง
ปรมาณูได้เอง และไม่พึ่งที่อเมริกาและรัสเซียให้เด็กทดลอง
ปรมาณู โดยเดอโกลด์เห็นว่า หากฝรั่งเศสไม่มีปรมาณูเอง
ก็ยังไม่เป็นชาติมหาอำนาจที่สมบูรณ์ และชาติอื่น ๆ ยังไม่
เกรงใจฝรั่งเศสเท่าที่ควรจะเป็นนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม กองทัพเสรีฝรั่งเศสก็ได้มีส่วนร่วม
กับพันธมิตร เพื่อปราบฝ่ายอักษะให้ยอมแพ้แก่พันธมิตร โดย
ความร่วมมือของนายพลจีโรด์กับนายพลเดอโกลด์ โดยการ
สนับสนุนของไอค์เซนเฮาว์

หัวหน้าเสรีฝรั่งเศสเข้าประเทศ

ในที่สุดวันเวลาที่รอคอยก็มาถึง กองทัพเสรีฝรั่งเศส
ของเดอโกลด์ ด้วยความร่วมมือของกองทัพพันธมิตรอันมี

นายพลไอค์เซนเฮอว์เป็นแม่ทัพใหญ่ ก็เข้าขอบกู้อิสรภาพให้ แก่ฝรั่งเศสกลับคืนมาด้วยการทำการรบและขับไล่ทหารเยอรมันออกจากประเทศฝรั่งเศสได้เป็นผลสำเร็จ เมื่อเดือน สิงหาคม ๑๙๔๔ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ประชาชนชาวฝรั่งเศสและ ชาวนครปารีสก็ได้ยอมรับนับถือว่า นายพลจัตวา ชาลส์ เดอ- โกลด์ เป็นวีรบุรุษอันยิ่งใหญ่ของชาวฝรั่งเศส เพื่อประดับ บารมีของเดอโกลด์ให้ยิ่งใหญ่อิ่งขึ้น นายพลไอค์เซนเฮอว์ได้ ส่งกองพลอเมริกัน ๒ กองพล มาเดินขบวนสวนสนามในกรุง ปารีสร่วมกับพลพรรคเสรีฝรั่งเศส ให้เป็นเกียรติแก่นายพล เดอโกลด์ เพื่อให้ชาวฝรั่งเศสทั้งหมดร่วมกันสนับสนุนนาย พลเดอโกลด์อย่างจริงใจในทุกๆที่พันธมิตรจะต้องกระทำสงคราม ต่อไป การสวนสนามครั้งนี้จึงเป็นการสวนสนามทั้ง ๆ ที่เสียง ปืนในสนามรบแห่งอื่น ๆ ปืนใหญ่ และลูกระเบิดกำลังคำราม กึกก้องอยู่ทั่วไป แต่ฝรั่งเศสได้สงบแล้ว รัฐบาลชั่วคราว ของฝรั่งเศสจึงได้จัดตั้งขึ้นอย่างรีบร้อนในเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๔๔ โดยเดอโกลด์ เป็นหัวหน้ารัฐบาล เป็นรัฐมนตรีว่าการกลาโหมและแม่ทัพใหญ่ฝรั่งเศส เพื่อช่วยพันธมิตรกู้ คับหน้าเข้าสู่เบลเยียมและทะลุเข้าประเทศเยอรมนีต่อไปจน

กว่าเยอรมันจะยอมแพ้ในที่สุด สันติภาพก็กลับคืนมาสู่โลก
รัฐบาลพันธมิตรก็ยอมรับว่า ฝรั่งเศสได้มีส่วนช่วยเหลือ
พันธมิตรอย่างจริงจังทั้งในอาฟริกาเหนือ, อิตาลี สนามรบใน
ฝรั่งเศส, เบลเยียมและเยอรมันในที่สุด ประเทศพันธมิตรก็
ได้ยอมรับในความเป็นมหาอำนาจของฝรั่งเศสอีกครั้งหนึ่ง

ชีวิตทางการเมืองของเดอโกลด์

เดอโกลด์ เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีฝรั่งเศส
ระหว่างสงคราม ในฐานะที่เป็นหัวหน้าเสรีฝรั่งเศสในปี ค.ศ.
๑๙๔๕ ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๔๖ ภายหลังสงครามที่เดอโกลด์มี
ความเห็นแตกต่างกับคณะรัฐบาลอย่างรุนแรง โดยที่เดอ-
โกลด์เป็นผู้ที่เชื่อกว่าความสามารถของตนเองอย่างบริสุทธิ์ใจเป็น
ใหญ่อยู่แล้ว จึงได้ลาออกจากหัวหน้าคณะรัฐบาลในปีนั้น
และไปตั้งพรรคการเมืองขึ้นอีกพรรคหนึ่งชื่อว่า พรรคชนนุ
ประชาชนฝรั่งเศส แต่พรรคการเมืองของเดอโกลด์ก็ไม่มี
ฐานะมั่นคงในทางการเมืองอะไรนัก เดอโกลด์จึงกลับไปพัก
ผ่อนอยู่ที่เมืองโกลองเบย์อันเป็นบ้านพักของตน

แต่อย่างไรก็ตาม ในที่สุดประชาชนชาวฝรั่งเศสก็

ต้องเรียกร้องเดอโกลด์ ให้เข้ามาแก้ความยุ่งยากทางการเมืองของชาติฝรั่งเศสอีกครั้งหนึ่ง เนื่องด้วยปัญหาเศรษฐกิจอันยุ่งยากภายหลังสงคราม และพรรคการเมืองในฝรั่งเศสมีมากมาย โดยการปกครองระบอบประชาธิปไตยสมบูรณ์ได้ทำให้รัฐบาลฝรั่งเศสหลังสงครามตึงเครียดแล้วล้มอีก รัฐบาลแต่ละรัฐบาลมีอายุไม่เกิน ๓ เดือน จนทำให้ไม่มีเวลาที่รัฐบาลจะบริหารประเทศชาติให้เกิดผลดีแก่ประชาชนได้ แต่เป็นอยู่เช่นนี้มาเกือบ ๑๐ ปีเศษ

จนถึง ค.ศ. ๑๙๕๘ รัฐบาลชุดสุดท้ายที่ประสบความวุ่นวายอยู่คือรัฐบาลของมร. เบียร์ ฟลิมาง เป็นนายกรัฐมนตรี บรรดาทหารหาญที่ผ่านสงครามมา มองไม่เห็นประเทศฝรั่งเศสในทางที่ประเทศจะดีขึ้น แต่กำลังจะดำเนินไปสู่ชะตาร้าย บรรดานักการเมืองและพรรคการเมืองต่าง ๆ กำลังแตกแยกกัน ทำให้ฐานะรัฐบาลไม่มั่นคง ชาวฝรั่งเศสทั้งหมดกำลังแตกแยกกัน คณะทหารจึงเห็นว่ามิบุคคลเพียงคนเดียวเท่านั้นที่จะนำความสามัคคี และประสานความร่วมมือใจระหว่างชาวฝรั่งเศสทั้งชาติในขณะนี้ได้ บุคคลผู้นั้นคือพลจัตวา ชาลส์ เดอโกลด์ ผู้กู้ชาติฝรั่งเศสให้ฟื้นมา

จากความลุ่มจมนในระหว่างสงคราม ดังนั้นในปีนั้นเอง ค.ศ. ๑๙๕๘ กองทัพบกในประเทศอิตาลีเรียมนอกประเทศฝรั่งเศส ก็ได้หาทางให้เดอโกลด์ เข้ามาครองอำนาจในประเทศฝรั่งเศส โดยกองทัพบกอิตาลีประกาศอิสระ ไม่ยอมขึ้นกับรัฐบาลฝรั่งเศสที่มร. เบียร์ ฟลิแมง เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ และเสนอให้เจ้านายพลเดอโกลด์ เข้าเป็นหัวหน้ารัฐบาลแทน อันเป็นครั้งแรกในรอบ ๑๐๐ ปีของฝรั่งเศสนี้ ที่ทหารได้เข้ามายุ่งกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของตน เป็นครั้งแรก เพราะมองเห็นว่าการปล่อยนักการเมืองนำประเทศชาติไปนั้น กระทำให้แตกแยกและยุ่งเหยิงกันอยู่ตลอดเวลาฐานะรัฐบาลจึงสิ้นสุดไม่พอแก่เวลาที่จะฟื้นฟูชาติ

เมื่อกองทัพบกฝรั่งเศสในประเทศอิตาลีเรียมนอกประเทศฝรั่งเศส) มีความเห็นเช่นนั้นอันเนื่องมาจากคณะทหารที่จงรักภักดีต่อเดอโกลด์ หรืออาจจะเป็นลูกไม้ของเดอโกลด์ เพื่อขึ้นครองอำนาจอะไรก็ตาม แต่เพื่อความสงบและเรียบร้อยและความมั่นคงของระบอบสาธารณรัฐฝรั่งเศส ท่านประธานาธิบดีเรอเนโกแห่งฝรั่งเศสก็เรียกร้องให้นายพลเดอโกลด์เข้ามาช่วยกันกอบกู้สถานการณ์ของชาติ ตามที่คณะ

ทหารและประชาชนเรียกร้อง และในที่สุดท่านประธานาธิบดี เรอเนโก ก็ได้ยอมสละตำแหน่งประธานาธิบดีให้แก่เดอโกลด์ ไปด้วย

ประธานาธิบดีเดอโกลด์ ได้ขออำนาจจากรัฐสภา บริหารประเทศตามความพอใจของตนเองอยู่ชั่วระยะเวลาอัน สั้นระยะหนึ่งแล้วก็จัดแจงร่างรัฐธรรมนูญใหม่กำหนดอำนาจ ประธานาธิบดีให้มีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ และมี อำนาจกว้างขวางยิ่งขึ้นกว่าเดิม และเพิ่มฐานะความมั่นคงใน รัฐธรรมนูญให้แก่ผู้ที่จะมาเป็นรัฐบาลให้มากยิ่งขึ้น และใน ที่สุดเดอโกลด์ก็ส่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ให้ประชาชนชาวฝรั่งเศส ออกเสียงลงคะแนนทั่วประเทศในการรับรองรัฐธรรมนูญ ใหม่ตามที่เขาร่าง หากประชาชนไม่พอใจไม่ยอมรับรัฐธรรมนูญ เขาก็พร้อมที่จะออกจากตำแหน่งไป แต่ประชาชนเชื่อ และไว้วางใจเขาเสียแล้ว การลงมติรับรองรัฐธรรมนูญใหม่ ของเดอโกลด์ จึงเป็นคะแนนที่ท่วมท้นจนจะเรียกได้ว่าเป็นมติ เอกฉันท์จากประชาชนทั้งประเทศ ที่มอบหมายการล้มลุกคลุกคลานของรัฐบาลมานานแล้ว

เมื่อราษฎรรับรองรัฐธรรมนูญใหม่ ใน ค.ศ.๑๙๕๘

แล้ว เดอโกลด์ก็คงรับแต่ตำแหน่งประธานาธิบดีผู้มีอำนาจกว้างขวางตามรัฐธรรมนูญใหม่นี้แต่ตำแหน่งเดียว และแบ่งแยกมอบให้คณะรัฐบาลจัดขึ้น เพื่อบริหารประเทศอีกคณะหนึ่งต่างหาก รัฐบาลตามรัฐธรรมนูญใหม่นี้ได้แก่ มร. มีแชล เดอแบร์ เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ขณะนั้น

ส่งผู้สนับสนุนเข้าเรือนจำทหาร

อย่างไรก็ตาม ในการที่นายพลเดอโกลด์เข้ามารับตำแหน่งประธานาธิบดีผู้มีอำนาจเต็มที่ในการปกครอง และบริหารประเทศชาติใหม่ครั้งนี้ ก็ได้เสนอเงื่อนไขแก่คณะกษัตริย์และเสรีอัสซีเรียนแห่งประเทศอัสซีเรียที่กำลังเรียกร้องเอกราชจากฝรั่งเศสและได้ทำการรบพุ่งกับกองทัพฝรั่งเศสในอัสซีเรียตลอดมาภายหลังสงครามเลิกแล้ว ว่าให้ประชาชนชาวอัสซีเรียเลิกรบและกำหนดชะตากรรมเขาเองว่า ๑. จะเป็นเอกราชออกไปเลย ๒. เอกราชอยู่ในสหภาพฝรั่งเศส ๓. หรือจะยังรวมตัวอยู่กับฝรั่งเศสตามเดิม โดยมีฐานะเท่าเทียมกับฝรั่งเศสทุกประการ ปัญหาเหล่านี้ยังไม่มีคำตอบลงกันไปได้ เพราะคณะกษัตริย์ฝรั่งเศสมีอยู่ ๒ คณะ คืออยู่ในอัสซีเรียคณะ

หนึ่ง และอีกคณะหนึ่งตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นอยู่ในประเทศตูนิเซีย โดยประเทศฝ่ายซ้ายหลายประเทศให้การรับรอง และส่ง กองทัพอัลจีเรียอิสระ เข้ามแดนตูนิเซียมารบกับกองทหาร ฝรั่งเศสในอัลจีเรียตลอดเวลา และยังไม่สามารถตกลงกันใน หลักการใหญ่อยู่จนกระทั่งบัดนี้ คือรัฐบาลนายพลเดอโกลด์ ต้องการให้อัลจีเรียเลิกรบทันที แล้วเปิดการเจรจาและจัดตั้ง รัฐบาลอัลจีเรียขึ้น โดยให้นักการเมืองของอัลจีเรีย ทั้ง ๒ ฝ่ายร่วมมือกัน แต่รัฐบาลอัลจีเรียพลัดถิ่นที่ตั้งอยู่ในประเทศตูนิเซียไม่ยอม ต้องการที่จะให้ฝรั่งเศสให้เอกราชทันที จึงจะหยุดรบ แม้ว่าผู้นำทั้ง ๒ ฝ่ายจะพบกันที่ปารีสมาหลาย ครั้งแล้วก็ยังตกลงกันไม่ได้จนกระทั่งบัดนี้ แต่เชื่อว่าจะมีทางตกลงกันได้ในอนาคตอันใกล้

การที่นายพลเดอโกลด์จะให้เอกราชแก่อัลจีเรียเอง ทำความไม่พอใจให้แก่ชาวฝรั่งเศสที่ไปตั้งถิ่นฐานอยู่ในอัลจีเรีย ซึ่งมีอยู่กว่า ๓ ล้านคนเป็นอันมาก ชาวฝรั่งเศสทั้ง ๓ ล้านคนในอัลจีเรียนี้ ไม่ยอมที่จะชนกับรัฐบาลใหม่อัลจีเรีย จึงไม่ยอมให้ฝรั่งเศสให้เอกราชแก่อัลจีเรีย เพราะชาวฝรั่งเศสได้ไปลงทุน และสร้างความเจริญในอัลจีเรียไว้มาก

เพราะตามรัฐธรรมนูญเดิมของฝรั่งเศสนั้นไม่ได้ถือว่าอัลจีเรีย
เป็นเมืองอาณานิคมหรือเมืองขึ้นของฝรั่งเศส เช่นที่อินโดจีน
หรือที่อื่น ๆ ที่ฝรั่งเศสไปปกครองเอาผลประโยชน์อยู่ชั่วคราว
แต่ไม่ยอมทำความเจริญให้แก่ประเทศเมืองขึ้นนั้น ๆ อัลจีเรีย
นี้ฝรั่งเศสถือกันว่าเป็นดินแดน อยู่ในแผ่นดิน ตามรัฐธรรมนูญ
ของฝรั่งเศสโดยตรงไม่มีลักษณะเป็นเมืองขึ้น แต่เป็นประเทศ
ฝรั่งเศสไปด้วยตามความหมาย ชาวฝรั่งเศสจึงมาลงทุนไว้มาก
หากรัฐบาลฝรั่งเศสให้เอกราชแก่อัลจีเรียแล้วเกรงว่า
อาจจะถูกชาวอัลจีเรียรบกวน และวิบเอาอุตสาหกรรมและ
เงินทุนของชาวฝรั่งเศส รวมทั้งแผ่นดินที่ชาวฝรั่งเศสทำมาหากิน
อยู่และถือกันว่าเป็นกรรมสิทธิของตนไป แต่ประธานาธิบดี
เดอโกลล์ก็ต้องการที่จะให้เอกราชแก่อัลจีเรียให้ได้ ตามที่ได้
สัญญาและประกาศไปแล้ว แม้จะเอาดินแดนนี้ไว้ฝรั่งเศสก็
จะไม่มีความสุขอยู่นั่นเอง จะต้องรบกวนนองเลือดในที่สุด ดัง
การรบที่เคียนเบียนฟูในอินโดจีน ซึ่งในที่สุดก็จำต้องให้เอกราช
ไป ซึ่งไม่มีประโยชน์อะไร จึงควรจะให้เอกราชไปโดยสันติ
ซึ่งประชาชนชาวอัลจีเรียก็คงจะพอใจที่จะผูกมิตรอยู่กับฝรั่งเศส
อยู่ตลอดไป ในฐานะที่รัฐบาลฝรั่งเศสได้สร้างความสำเร็จ

ทั้งในทางการศึกษา, การเศรษฐกิจ และการคมนาคมเป็น
อย่างดีแก่อัลจีเรียมาก ลักษณะพลเมืองในอัลจีเรียของฝรั่งเศส
จึงเจริญแตกต่างกับประเทศเมืองขึ้นอื่น ๆ ของฝรั่งเศส

ในที่สุดกองทัพในอัลจีเรีย และชาวฝรั่งเศสในอัล-
จีเรียทั้งมวล ผู้เคยสนับสนุนนายพลเดอโกลด์ และเรียกร้อง
เดอโกลด์มาเป็นผู้นำฝรั่งเศสคนใหม่ ในปี ค.ศ. ๑๙๕๘ ก็
ประกาศแข็งข้อไม่ยอมขึ้นต่อเดอโกลด์ ในเดือนมกราคม ค.ศ.
๑๙๖๐ เป็นทำนองกบฏประท้วงรัฐบาลที่ปารีสของนายพล
เดอโกลด์ที่จะให้เอกราชแก่อัลจีเรีย ดังนั้นรัฐบาลและคณะ
ทหารที่ปกครองประเทศอัลจีเรียของฝรั่งเศส ก็แบ่งออกเป็น ๒
ฝ่ายรัฐบาลและนายพลเดอโกลด์ไม่ยอมอ่อนข้อแก่คณะทหาร
แม้ว่าจะเป็นพวกที่เคยสนับสนุนตนมา ได้สั่งให้คณะทหาร
และรัฐบาลที่อัลเจเรียนที่ยังสนับสนุนรัฐบาลอยู่ ปรานปราม
พวกกบฏทันที และพร้อมกับให้กองทัพในปารีสเองเตรียม
พร้อมด้วยหากจำเป็นก็จะได้ส่งกำลังเข้าปรานปรามทหารฝรั่งเศส
ในอัลจีเรียได้ทันที การปรานปรามก็สิ้นสุดลง มีผู้เสียชีวิต
หลายสิบคนและบาดเจ็บอันมากนับพันคน นายพล
เดอโกลด์ได้ส่งบรรดานายทหารชั้นนายพล ๕ คน ที่เป็นเพื่อน

ร่วมตายมากับท่านและตั้งตนเป็นผู้แข็งข้อขวานให้ศาลตัดสิน
ลงโทษส่งตัวเข้าเรือนจำไปตามระเบียบเพื่อความสงบสุขของ
ชาติ และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่จะให้ประชาชนชาว
อัสซีเรีย เลือกลงและกำหนดนโยบายอนาคตของตนเองและให้
เอกราชแก่ประเทศอัสซีเรียให้จงได้ ตามที่เดอโกลล์เห็นว่า
เป็นทางที่ดีที่สุดแล้วที่จะพึงจะกระทำได้ในเวลานี้.

๑๕...

จอมพลรอมเมล สิงห์แห่งทะเลทรายของนาซี

จอมพลรอมเมล แห่งกองทัพบก
เยอรมัน เพียงคนเดียวที่ได้รับการ
ยกย่องว่า เป็นนายทหารแห่งพรรค-
นาซีคนเดียว ที่รบได้อย่างเลอเลิศ
และเอาชนะกะทันหันมิตรได้ อย่าง
เด็ดขาด ทั้งในการเข้าบุกตีกรุงปารีส
จนฝรั่งเศสยอมแพ้ และการรบที่
อาฟริกากลางทะเลทรายอันร้อนระอุ

แรงกล้า ก็สามารถทำการรบได้ประสบผลสำเร็จ
เหนือกองทัพอังกฤษ ซึ่งอังกฤษรับรองว่าไม่มีนาย
พลคนใด ที่สามารถเข้าร่วมเมลในการรบกลาง
ทะเลทราย วินสตันเชอร์ชิล นายกรัฐมนตรีผู้
เฒ่า ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของอังกฤษยามสงคราม
ยอมรับรองว่าทัพของอังกฤษที่ปะทะกับรอม-
เมิลนั้นได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก

หนังสือพิมพ์อังกฤษและอเมริกันของพันธมิตร
ก็ยอมรับความสามารถอันเก่งกล้าของรอมเมล
ในระหว่างสงคราม เขาได้รับการเลื่อนยศอย่างสูง
สุดเป็นจอมพลของเยอรมันทันทีในสนามรบจากผู้
นำฮิตเลอร์ ประมุขพรรคนาซีและแม่ทัพใหญ่ของเขา
และฮิตเลอร์ได้มอบกางเขนเหล็กชั้นสูงสุดให้
แล้วให้อีกก็ยังไม่เท่ากับความสามารถของเขา ยุทธ
วิธีรบของรอมเมล จึงเป็นที่ศึกษาและสนใจของวง
การทหารทั่วโลก เขากลับมาบ้านที่สุกในการนำ
รถถังบุกฝรั่งเศส ทหารบอกเขาว่า “ไปไม่ได้แล้ว”

เขาตอบว่า “โน” แล้วก็นำรถถังออกข้างหน้า
ตะลุยวิ่งบนกล ของฝรั่งเศส จนพินาศและยอมแพ้
แก่เขาในที่สุด

ชีวิตของจอมพลรอมเมล เป็นชีวิตทางการทหาร
ของพรรคนาซีคนเดียวที่เด่นที่สุดในคราวนี้ บางคนว่าเขาเป็น
“จอมพลอินเดียนบุรุษคนใหม่” บางคนยอมรับว่า เขาเป็น
“นะโปเลียนคนใหม่” บางทีก็เรียกเขาว่า “จิ้งจอกทะเลทราย”
หรือ “สิงห์ทะเลทราย” ในการที่สามารถรบวิ่งและหลีก
หลบตีบุกตะลุยเอาชนะศัตรูได้อย่างคล่องแคล่ว กลางทะเล
ทรายอันร้อนระอุ แม้แต่อังกฤษผู้ปกครองเมืองชั้นไวเองก็ไม่
สามารถเท่าเขา ซึ่งข้าพเจ้าจะพาท่านกลับไปศึกษาชีวิตของ
รอมเมลแต่ปฐมวัยจนไปฝรั่งเศส ทะเลทรายอาฟริกา ตาม
ลำดับ.

ชีวิตปฐมวัย

รอมเมล เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ค.ศ.
๑๘๙๑ ชื่อเต็มว่า เออร์วิน โยฮันส์ รอมเมล ณ เมือง
ไฮเดนไฮน์ เวอร์ทเทมแบร์ก ประเทศเยอรมัน จากการที่

สามารถเข้าเรียน จนถึง ร.ร. นายร้อยทหารบก แสดงว่าบิดา
ของเขาคงเป็นผู้มีฐานะดีคนหนึ่ง

(ประวัติของบิดา จอมพลรอมเมลดิน มีผู้เขียนแตกต่างกันว่าเป็นช่างก่อสร้าง หรือช่างอิฐ, ช่างปูน และช่างเหล็ก, คุรุคณิตศาสตร์, คนฆ่าสัตว์, หรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่เมืองมิวนิค) แต่หากจะดูจากประวัติในการศึกษาและผลงานที่เขาได้เขียนมานั้นต้องนับว่าได้สืบสกุลจากพ่อแม่ที่มีมันสมองดีคนหนึ่ง ควรจะเป็นครูหรือศาสตราจารย์มากกว่าคน
ทางคหวิญเป็นแน่ ควรจะเทียบได้กับบิดาของเดอโกลด์ เพราะหากบิดาไม่มีพื้นฐานมาเลย การศึกษาของ รอมเมลดิน ก็พอจะเทียบได้กับฮิตเลอร์ที่ไม่จบการศึกษาอะไรเป็นชั้นเป็นอัน และคงไม่มีโอกาสที่จะเข้า ร.ร. นายร้อยทหารบกเยอรมันชั้นสูงเป็นแน่ ข้าพเจ้า จึงพักประวัติการสืบบิดาของจอมพลรอมเมลดินไว้แค่นี้ก่อน)

จากประวัติที่พอจะหาพบ ปรากฏว่าในปี ค.ศ. ๑๙๑๐ เมื่ออายุย่างเข้า ๑๙ ปี ได้เข้าเป็นนักเรียนวิชาการทหารบกที่ ๑๒๔ ของเยอรมัน และมียศเป็นร้อยตรี ใน ค.ศ. ๑๙๑๓ อันเป็นการแสดงระยะเวลาที่เรียนตามหลักสูตร การออก

เป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร^๕ตนเอง

สงครามโลกครั้งที่ ๑ กับรอมเมล

ปี ค.ศ. ๑๙๑๔ เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๑^๕ เกิดขึ้น
 ร.ต. รอมเมล ได้รับการเลื่อนยศเป็น ร.ท. และได้ส่งไปปฏิบัติ
 การอยู่กับกองทัพที่ทำการแนวรบด้านตะวันตกกับ ฝรั่งเศส
 ทางภาคเหนือ และได้รับบาดเจ็บจากการรบในปี ค.ศ. ๑๙๑๕
 เนื่องจากถูกรบมีบาดเจ็บและได้ผลในปีที่แล้ว อันเป็นบ้าน
 เกิดของเขาที่ตนเองที่ได้มีโอกาสกิจการในแนวรบที่คาปาเทียน
 และการรบในแนวอิตาเลียน ปี ค.ศ. ๑๙๑๗ ได้ทำชื่อเสียง
 ในการรบในแนวรบที่อิซอน โดยกองพันทหารพรานที่ ร.ท.
 รอมเมลประจำอยู่และ ในฐานะ ผู้ช่วยผู้บังคับ กองพัน ได้เ
 ้าชัยชนะต่อกองทหารอิตาเลียนที่ กำลังเหนือถึง ๕ กรมในการ
 รบ ๒๘ ช.ม. จับนายทหารอิตาเลียนได้ ๑๕๐ คน และทหาร
 อีก ๘,๐๐๐ คน ปี ค.ศ. นั้นก็ได้รับการเลื่อนยศเป็น ร.อ. รอม
 เมล ทำหน้าที่นายทหารผู้ช่วยฝ่ายอำนวยการในประเทศ
 ฝรั่งเศส (เขตที่เยอรมันยึดครองไว้)

รอมเมลได้พิสูจน์ความสามารถ กล้าหาญ ที่สูงเด่น

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๐๑

สมแก่ตำแหน่งผู้นำมาแล้วแต่เด็ก ๆ โดยเฉพาะในสงครามโลกครั้งที่ ๑ เพียงขนาดยศ ร.ท. ก็สามารถที่จะนำกองทหารเข้าตีจนสามารถเอาชนะข้าศึก ที่มีกำลังเหนือกว่ามากมายได้ ความสามารถในการพิชิตกองทหารอิตาลีในสงครามโลกครั้งที่ ๑ อันเป็นชีวิตเริ่มต้นในสนามรบและชีวิตทหาร คือการทำสงครามจริง ๆ นั้น ปรากฏว่านอกจากที่ร.ท. รอม เมล จะใช้ความกล้าหาญและความสามารถ อันเป็นคุณสมบัติของทหารอยู่แล้วทั่วไป สิ่งสำคัญที่สุดที่รอมเมลสามารถจะตีข้าศึกได้อย่างรวดเร็วและมีชัยชนะได้อย่างแน่นอน นั่นคือการ “หาข่าว” การลาดตระเวนอยู่ตลอดเวลา ว่าข้าศึกมีการเคลื่อนไหวอยู่อย่างใดตลอดเวลาที่อยู่ในสนามรบ เพื่อที่เขาจะหาที่หลบบังไม่ให้ข้าศึกเห็นและโจมตีขณะข้าศึกเผลอ ปิดบังการเคลื่อนไหวของเขาลับที่สุดที่จะไม่ให้ข้าศึกรู้ โดยหาข่าวจากข้าศึกให้ได้มากที่สุด ที่ข้าศึกจะได้ข่าวจากเขา

ชีวิตหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑

ปี ค.ศ. ๑๙๒๐ ภายหลังสงคราม เป็นผู้บังคับกองร้อย (ร.อ) กองพันที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๑๓ ถึงปี ค.ศ.

๑๘๒๕ ต่อมาปี ค.ศ. ๑๘๓๓ ได้เลื่อนยศเป็นพ.ต. และเลื่อนตำแหน่งเป็นครูวิชาทหารราบที่ ร.ร.นายร้อยทหารราบที่เมืองเตรสเคน และขณะที่เป็นครูวิชาทหารราบที่ ร.ร. นายร้อยนี้ พ.ต. รอมเมด ก็ได้เขียนหนังสือขึ้นหลายเล่มเพื่อใช้ประกอบการสอนใน ร.ร.นายร้อย คือปี ค.ศ. ๑๘๓๕ เขียนหนังสือคู่มือของผู้ทำหน้าที่ผู้บังคับหมวด และหน้าที่ผู้บังคับกองร้อยชื่อว่า “ปัญหาสำหรับหมวดและกองร้อย” ปี ค.ศ. ๑๘๓๗ ได้เลื่อนยศเป็น พ.ท. ได้เขียนหนังสือสำหรับทหารราบอีก ๑ เล่มว่า “ทหารราบในการเข้าตีข้าศึก” ปรากฏว่าหนังสือเล่มหลังที่สุดตนเองที่ จอมพลมอนต์ โกมเมอรี ได้นำมาอ่าน และศึกษาถึงจุดอ่อนของการรบของรอมเมด และนำมารบกับรอมเมดเพื่อหาชัยชนะที่เหนือกว่าในที่สุด

ในสงครามโลกครั้งที่ ๒

วันที่สงครามโลกเกิดขึ้น และเยอรมันบุกโปแลนด์ในวันที่ ๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๙ นั้น ยังไม่ปรากฏชัดว่า พ.ท. รอมเมด ได้ไปปฏิบัติกรรบทที่ด้านใดแน่ แต่บทบาทที่ปรา-

กฎบัตรคือ การรบกับฝรั่งเศสในปีต่อมาคือ เดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ นั้น เข้าใจว่ารวมเมดคงจะได้ยศ พ.อ. แล้ว คือ มีตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการ กองพลใหญ่ ยานเกราะที่ ๗ เป็นกองพลแรกที่บุกป่าอาเดนส์ ซึ่งนายพลกาเมอแลง แม่ทัพฝรั่งเศสคิดว่าเยอรมันไม่กล้าบุกทางนี้ และข้ามแม่น้ำเมิสต์ ได้เป็นกองพลแรก (ความจริงตำแหน่งผู้บัญชาการกองพลนี้ น่าจะมียศเป็น พล.ต. แต่โดยที่รอมเมิลมักจะได้ตำแหน่งสูงกว่ายศ.สมอ แต่จากการรบในปีนี้ก็ไดยศ พล.ท. ดังนั้นการที่บุกฝรั่งเศสวันแรกนั้นอาจจะมียศระหว่าง พ.อ. ถึง พล.ต. แน่นนอนอย่างใดอย่างหนึ่ง)

รอมเมิลกับการบุกฝรั่งเศส

๑๐ พ.ค. ๑๙๔๐ เวลา ๔.๓๐ น. กองทัพของเยอรมัน ออกจากนอร์เวย์พุ่งกองทัพส่วนใหญ่เข้า ฮอลันดา, เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก เพื่อเข้าฝรั่งเศสต่อไป พลเอกกาเมอแลง แม่ทัพใหญ่ฝรั่งเศสก็ส่งทหารฝรั่งเศส ๓๐ กองพล เข้าไปช่วยในเบลเยียมและเนเธอร์แลนด์ และวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ก็ส่งนายพลจีโรต์ นำทหารบรรทุกรถยนต์เข้าไปในบริตา

แต่เป็นการแยกกันไปคนละทาง ทัฟฟริงเศสเคลื่อนที่อย่างรวดเร็วไปทางทิศเหนือ แต่กองทัพเยอรมันซึ่งรวมเมเดลเป็นกองพลแรกก็ฝ่าเข้ามาทางป่าอาเดนส์อย่างรวดเร็วลงมาทางใต้ซึ่งแม่ทัพใหญ่ฝรั่งเศสคาดว่าป่าอาเดนส์จะเป็นอุปสรรคอย่างแรงที่ไม่สามารถผ่านมาได้ หากจะบุกมาทางนี้ก็ต้องใช้เวลาถึง ๕ วันเต็มๆ โดยทัพใหญ่ฝรั่งเศสคิดว่ากองพลฝรั่งเศสจะยันที่เบลเยียมไว้ได้ แต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ทัฟเฟอร์มน้นำโดยรอมเมลดึงเจาะแนวฮอลันดาและเบลเยียมผ่านมาได้อย่างสบาย บัอมของฮอลันดาที่อาร์เฮมและมาสเตอร์แดก ในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม วันที่ ๑๒ พฤษภาคม รัฐบาลฮอลันดาก็อพยพเข้าประเทศอังกฤษ (๑๕ พฤษภาคม ทัฟฮอลันดาก็ยอมแพ้หมด) วันนั้น (๑๒ พ.ค.) ทัฟเฟอร์มนำโดยรอมเมเดลเป็นกองพลแรกก็ข้ามแม่น้ำเมิส พอวันที่ ๑๓-๑๔ พ.ค. ก็ข้ามแม่น้ำเมิสได้เกือบหมด ขัยกองทัพฝรั่งเศสของนายพล ฮุนซิงเกอร์ และนายพลโกรปเปลลดึงเหยียดไปทั้ง ๒ กองทัพ รอมเมเดลได้ทำให้ชาวฝรั่งเศส ออกันขวัญหายไปตามๆ กัน วันที่ ๑๕ พฤษภาคม กองทัพฝรั่งเศสได้จัดให้นายพลจีโรต์เข้าเป็นแม่ทัพที่ ๘ โจมตีเยอรมันที่แม่น้ำเมิสแทนแม่ทัพคน

เดิม แต่หมดทางเสียแล้ว กองทัพแตกกระจัดกระจายไปที
ไหนหมดแล้วก็ไม่รู้ ๑๖ พ.ค. ปอล เรโน นายกรัฐมนตรี
เรียกประชุมรัฐสภาแถลงถึงควมมีตมของฝรั่งเศส กระ-
ทรวงการต่างประเทศฝรั่งเศส เริ่มเผาเอกสารสำคัญเป็นการ
ใหญ่ ๑๗ พ.ค. นายพลเอก กาเมอแลง สั่งให้ทหารฝรั่งเศส
ทุกหน่วยสู้ตายอีกครั้งหนึ่งว่า “ต้องทำ มิฉะนั้นตาย” ทั้งที่
กองทัพฝรั่งเศสยอมสู้ตาย ก็กับการบุกกับกองทหารรถถังของ
รอมเมล และการทิ้งระเบิดทำลายของกองทัพอากาศเยอรมัน
แต่ไม่ไหวแล้ว วันที่ ๑๘ พ.ค. พลเอกกาเมอแลง ก็สั่งให้
นายพลบิลโลว์ โจมที่เยอรมันตรงช่องว่างที่แม่น้ำซอมม์อีก
แห่งหนึ่ง แต่กองพลนี้ไม่ทันได้ตีรัฐบาลก็ปลดนายพลกาเมอ-
แลงออกในวันนั้น และแต่งตั้งนายพลเอก เวกิงต์ เข้ารับหน้าที่
แม่ทัพใหญ่ฝรั่งเศสแทนในวันนั้นเอง

นคยพลเวกิงต์ ซึ่งพ้นราชการทหารไปนานมารับ
หน้าที่ยามไฟไหม้บ้าน ก็ต้องบินออกตรวจแนวรบใหม่เสีย
ก่อน แต่เข้าไปเสียแล้ว ฝรั่งเศสกำลังจะประสบหายนะยิ่งขึ้น
รอมเมล ผู้บัญชาการยานเกราะที่ ๗ ได้นำกำลังของเขา
เคลื่อนที่รุกเข้ามาอย่างรวดเร็วในวันที่ ๑๘, ๒๐ และ ๒๗ พ.ค.

ทัพยานยนต์ของรอมเมล ก็เจาะแนวฝรั่งเศสไปยังฝั่งทะเล
อับเบอร์วิลล์ได้แล้ว และขยายแนวเจาะเข้ายึดเมืองกังเบร์
เปอรอนน์ อารัส และอาร์เมียงส์

๒๑ พ.ค. พลเอก เวกิงต์ เรียกประชุมแม่ทัพ อันมี
พระเจ้าดิโอโพลด์แห่งเบลเยียม พลเอกกอร์ต แม่ทัพอังกฤษ
ที่มาช่วยฝรั่งเศส แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ๒๕ พ.ค. ทัพ
เยอรมันถึงเมืองกาเดส ๒๖ พ.ค. วงการเมืองฝรั่งเศสก็เห็น
ว่าต้องวางอาวุธยอมแพ้แน่แล้ว ๒๖ พ.ค. ปอล เรโน นายก
รัฐมนตรีฝรั่งเศสแจ้งความจำเป็นที่จะต้องหยุดรบให้เชอร์ชิล
นายกรัฐมนตรีอังกฤษทราบ ๒๘ พ.ค. พระเจ้าดิโอโพลด์ ก็
ลงนามยอมแพ้แก่เยอรมัน

แม้จะสู้ออกความตายอยู่ไม่กี่วัน วันที่ ๓๒ มิ.ย. กองทัพ
ฝรั่งเศสก็ออกคำสั่งให้วางอาวุธยอมแพ้โดยสิ้นเชิง

จากการบุกฝรั่งเศสในฐานะที่เป็นกองพลหน้า และ
มีชัยชนะอย่างใหญ่หลวง เยอรมันได้ฝรั่งเศสเป็นเมืองขึ้นทั้ง
ประเทศในปีที่ ๒ แห่งสงคราม และบุกยึดได้ฝรั่งเศสภายใน
๑ เดือนแห่งการรบนี้เอง แม่ทัพใหญ่ฮิตเลอร์ ผู้นำแห่ง
ราชอาณาจักรไรช์เยอรมัน จึงแต่งตั้งเลออนยคให้ รอมเมล

เป็นนายพลโท จากการปฏิบัติการรบในประเทศฝรั่งเศส และได้รับตราทางเชนเหล็ก อันเป็นบำเหน็จแห่งความชอบ และการกล้าหาญในยกต้นของสงคราม

ปรากฏว่ามีผู้เขียนยกย่อง พล.ท. รอมเมล ในการปฏิบัติข้ามแม่น้ำเมิส เมื่อ ๑๓ พ.ค. ๑๙๔๐ ว่า ขณะที่ข้ามแม่น้ำเมิสนั้นได้รับรายงานว่า ข้ามไม่ได้ เนื่องจากมีวังป็นกลของฝรั่งเศสยิงสกัดหน้าเขาอยู่ นายพลรอมเมลจึงได้ออกมาบัญชาการยิงแนวหน้า ท่ามกลางการระดมยิงของกระสุนปืนกลอันหนาแน่นของฝรั่งเศส และสั่งว่า “รถถัง” พวกทหารรถถังก็อาศัยมันควั่นกำแพงและเริ่มจัดขบวนรถถังที่ข้ามแม่น้ำ และใช้ปืนรถถังยิงทำลายวังป็นกลของฝรั่งเศสพินาศไปจน กองพลของรอมเมลข้ามสะพานไปได้ในที่สุด

สิ่งห้ทะเลทรายในอาฟริกา

เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๑ ฮิตเลอร์ก็ได้ส่ง พล.ท. รอมเมล มายังอาฟริกา เพื่อควบคุมกอง “ทหารแห่งอาฟริกา” ซึ่งเป็นกองทัพอเยอรมันซึ่งจัดขึ้นใหม่และมี

หน้าที่รบกลางทะเลทรายโดยเฉพาะเพื่อมาช่วยกองทัพอิตาลี พันมิตรของเยอรมัน ซึ่งกำลังเสียที่แก่กองทัพอังกฤษอยู่ ฮิตเลอร์จึงต้องส่งรวมมดผู้เหยียบผืนเศสมา แล้วมาต่อสู้กับ กองทัพของพระเจ้ายอร์ชที่ ๖ แห่งอังกฤษต่อไป

เมื่อฝรั่งเศสปราชัยพ่ายแพ้แก่เยอรมันแล้ว การ สงครามขึ้นต่อไปก็ต้องเปิดขึ้นในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และ อาฟริกา และถือว่าทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเป็นเส้นเลือดของ อังกฤษซึ่งเป็นสายการคมนาคมระหว่างอังกฤษกับอียิปต์ ซึ่ง ผ่านทางช่องสุเอซ ซึ่งเป็นทางติดต่อกับบ่อน้ำมันในประเทศ อิรัก การทำสงครามของอังกฤษเป็นการป้องกันมิให้ประเทศ ตะวันตกไปทำสงคราม หรือก่อการยุ่งยากกับประเทศอินเดีย ของตนได้อีก เส้นทางทะเลเมดิเตอร์เรเนียนยังเป็นเส้นทางที่ เชื่อมต่ออินเดียและสิงคโปร์ โดยผ่านทางช่องแคบยิบรอลตา และฐานทัพของอังกฤษที่มอลตาอีกด้วย

ขณะนั้นกำลังของเรือรบอิตาลี ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน มีเรือประจัญบานอยู่ ๔ ลำชื่อ วิคโตริโอ เสนิโตริโอ รวม ขนาด ๒๖,๕๐๐ ตัน และอีก ๒ ลำชื่อ เมา และอิมเปโร ขนาด ๒๕,๐๐๐ ตัน ส่วนเรือพิฆาตและเรือดำน้ำนั้นแม้จะมี

ดีพอ ๆ กับอังกฤษแต่มีความชำนาญน้อยกว่า กองทัพเรืออังกฤษ จึงชักเป็นห่วงสถานการณ์ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนมาก ขณะมีเรือฝรั่งเศส (ซึ่งแพ้แก่เยอรมันแล้ว) มาเพ่นพ่านอยู่ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน อังกฤษจึงส่งระดมยิงเรือประจัญบานของฝรั่งเศสเสียหายรวม ๓ ลำ ที่ตำบลทะเลเฮลเกบีร์ คือเรือเบรอตตาญ ถูกยิงจม เรือดันเคอร์ก ถูกยิงเสียหายใช้การไม่ได้ และเรือสตราวสบูร์ก ถูกยิงจนไฟไหม้แต่ลูกเรือพยายามนำเรือรอดชีวิตมาได้ถึงเมืองตุลอง เพื่อป้องกันมิให้เป็นประโยชน์แก่เยอรมัน

แต่อย่างไรก็ตามมีผู้กล่าวกันว่า หลังจากที่อังกฤษมาช่วยฝรั่งเศสรบและพ่ายแพ้กลับเกาะอังกฤษ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ แล้วนั้น โชคดีเหลือเกินที่เยอรมันไม่ได้เข้าอังกฤษ เพราะในขณะที่เยอรมันยึดถึงตอนใต้ของฝรั่งเศสแล้ว หากหน่วยรบถึงของเยอรมันที่มาหยุดอยู่ที่ชายแดนสเปน ผ่านพรตเข้าไปในสเปนทางเมืองบิคาดโชวา โดยไม่ต้องพังเสียงสเปนก็คงสู้ไม่ได้ แล้วดีที่เลยไปก็คงยึดบ้อมยิบรอลตาของอังกฤษได้ แล้วเยอรมันก็จะคุมไม่ให้เรืออังกฤษเข้าออกได้ และจะเป็นฐานทัพชนบทที่อาฟริกาได้อีก

ดังนั้นโอกาสที่เยอรมันปลดปล่อยอังกฤษไว้ โดยหันไปทางรัสเซีย อังกฤษก็ไม่ตกใจที่จะร่วมกับอิตาลี ที่ลิเบียและอาฟริกา เพราะรู้ว่ากำลังของอิตาลีไม่เหนือไปกว่าอังกฤษ และขณะนั้นเองที่นายกรัฐมนตรีอังกฤษ วินสตันเชอร์ชิล ได้บินไปอเมริกา เพื่อขอความช่วยเหลือจากประธานาธิบดีรูสเวลต์ให้มาช่วยรบกับเยอรมันต่อไป

กองทัพอิตาลีที่พ่ายแพ้แก่อังกฤษ จน พล.ท. รอมเมลด ต้องมาช่วยรบนั้นคือ จอมพล กราเซีย แห่งอิตาลี ได้ยกกองทหารอิตาลีข้ามแดนอียิปต์ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๐ เข้ายึดเมืองซอลุม ไปหยุดลงที่เมืองซิดีบรานี เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม อังกฤษได้กำลังหนุนมาทัน จึงได้เปิดศึกกลยุทธ์ทางทะเลทรายเกิดขึ้น

ศึกกลางทะเลทราย นั้น เป็นการรบกันในที่กว้างใหญ่ไพศาลของที่ราบกว้างกลางทะเลทราย ซึ่งไม่มีฉากกั้นกำบัง การรบกันจะต้องใช้กองทัพยานยนต์มากที่สุด ต้องมีทั้งรถถังทุกชนิดและรถเกราะ และต้องอาศัยปืนยิงเร็วจากชายฝั่งช่วยด้วย การโจมตีก็ต้องทำการรุกโจมตีด้วยความรวดเร็วที่สุดทางด้านหน้าและด้านข้าง เพื่ออาศัยความเร็วโอบแนว

ในมหาสงครามโลกครั้งที่๑-๒

๕๑๑

หลังของข้าศึก ฝ่ายตั้งรับจึงอยู่ในฐานะที่ต้านทานได้ยาก เพราะเป็นสนามรบอันกว้างใหญ่ไพศาล การจะตั้งรับได้จะต้องตั้งรับอยู่ริมทะเล ผู้ที่มีรถถังมากจึงเป็นฝ่ายได้เปรียบ ฝ่ายรับเมื่อถูกเจาะแนวแล้วก็ไม่มีโอกาสตั้งตัวได้

การรบระหว่างอังกฤษและ อิตาลีกลางทะเลทราย อังกฤษเข้าตีที่มั่นของอิตาลีที่เมืองซีดีบารานี เมื่อ ๗ ธันวาคม ๑๙๔๐ วันที่ ๑๒ ธ.ค. ทหาร ๒ หมื่นที่รักษาเมืองก็ยอมแพ้ ๑๖ ธ.ค. อังกฤษก็เข้าเมืองซอลดูมและยึดบ้อมกาปูโซ วันที่ ๔ มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๑ ทหารอิตาลีที่เมืองบาร์เดียในลิเบียอีก ๓ หมื่นคนก็ยอมแพ้ อีก ๒๒ มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๑ กองทหารที่ป้องกันเมืองโตbruk ซึ่งเป็นเมืองท่าและฐานทัพเรือก็ยอมแพ้ หลังจากนั้นกองทหารอังกฤษก็ได้ยึดเมืองแตรัวนา, ซีเรน, และเข้าล้อมเบงกาซีได้ตามลำดับ และทัพอังกฤษก็เข้าเมืองตริโปลี การปะทะกันคราวนี้ทำให้จอมพล กราเซีย แห่งอิตาลีหมดโอกาสที่จะยึดอียิปต์และกลายเป็นผู้พ่ายแพ้ เสียทหารอิตาลีให้แก่อังกฤษ ๑๕๐,๐๐๐ คน และในที่สุดกองทัพอิตาลีก็ถูกทำลายอย่างย่อยยับในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนต่อมาอีก โดยพ่ายแพ้แก่กองทัพ

๕๑๒ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ
เรืออังกฤษอีก เมื่อเป็นเช่นนี้ เยอรมันจึงต้องเข้าช่วยอิตาลี
ประเทศผู้เพื่อนฝ่ายอักษะต่อไป เพื่อมิให้อังกฤษครองเป็น
เจ้าทะเลเมดิเตอร์เรเนียนแต่ผู้เดียว จึงจำต้องส่งนายพล
รอมเมลมาเพื่อช่วยพิชิตกองทัพอังกฤษ ทำศึกกลางทะเล-
ทรายดังกล่าวแล้ว

รอมเมลมาถึงลิเบีย

เมื่ออิตาลีพ่ายแพ้ทางกองทัพบก เรือ แก่อังกฤษหมด
แล้ว ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๑ รอมเมลผู้พิชิต
ฝรั่งเศสก็ถูกกำหนดตัวให้มาทำศึกกับอังกฤษ ผู้กำชัยชนะบน
ทะเลทรายและ ครองจำวอำนาจเหนือทะเลเมดิเตอร์เรเนียนทั้ง
ที่กองทัพรอมเมลอันประกอบด้วยกองพลยานเกราะที่ ๑๕ และ
กองพลใหญ่เบาบรรทุกรถยนต์ที่ ๕ ก็ถูกส่งมายังเมืองลิเบีย
โดยลัดสายตาของกองทัพเรืออังกฤษที่เกาะมอลต้า มาได้
อย่างโชคดีที่สุด วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ก็เริ่มปะทะกับกอง
ลาดตระเวนอังกฤษที่เซดอาใกล้ต์ ๒๖ ก.พ. กองพลรถถัง
ของรอมเมลร่วมกับกองพลอิตาลีเดียวน ก็เริ่มเข้าตีอังกฤษ
อย่างหนัก หน่วยยานยนต์ของอังกฤษมีกำลังน้อยกว่าและอยู่

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๑๓

ไกลฐานทัพของตนจึงพ่ายแพ้ แก่รอมเมลเป็นครั้งแรกการรบของ พล.ท รอมเมลตอนนั้นก็ได้อาศัยอยู่กับกองรถถังของนายพลเซอร์ อาร์ชบอโลเพอร์ชีวาลเวเวลส์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดภาคตะวันออกกลางของอังกฤษ (คุมบริเวณ อียิปต์, ซูดาน เคนยา, บริติช, โซมาลีแลนด์, ปาเลสไตน์, ไชปรัสและทรานส์จอร์แดน อยู่ในความรับผิดชอบ) และนายพลเวเวลส์เองที่เป็นคนดีจอมพลาราชเซียแห่งอิตาลีพ่ายแพ้มาแล้ว นับว่ารอมเมล ได้คู่ต่อสู้ที่ยิ่งใหญ่พอคู่ที่สุด

๓ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๑ นายพลรอมเมลก็ได้เมืองเบงกาซี ได้คืนกองพลรถถังของรอมเมล และจับนายพลคนสำคัญของอังกฤษได้ ๓ คน ขณะที่หน่วยจักรยานยนต์ส่วนย่อยของเยอรมันได้ยึดตัดหน่วย ขบวนลำเลียงของทหารอังกฤษขาดไป และในระหว่างที่สับสนนั้นเอง กองทัพของรอมเมล ก็ได้จับบรรดานายพลสำคัญซึ่งเป็นผู้ช่วยของผู้บัญชาการทหารสูงสุดอังกฤษในตะวันออกกลาง คือ ๑. นายพล โอคอนเนอร์ ๒. นายพล ฟิลลิปนิม และ ๓. นายพล มิเชล แกมเบียร์ปารี ขณะที่นั่งอยู่บนรถยนต์ออกจากกอง

บัญชาการได้เป็นเชลย

การจับผู้ช่วยได้นี้ ทำให้นายพลเวเวลด์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดภาคตะวันออกกลาง เสียใจมาก เพราะนายพลคอนเนอร์ ได้รับการยกย่องยิ่งกว่าเป็นนายทหารที่เก่งที่สุดคนหนึ่งของกองทัพอังกฤษ การจับได้ ๓ นายพลอังกฤษในตะวันออกกลางได้ทำให้ขวัญของทหารเสียเป็นอย่างยิ่ง

นายวินสตัน เชอร์ชิลด์ ยอมรับว่า “ในการปะทะกันครั้งนี้ นายพลของเรา ๓ คนไม่อาจกลับมาได้”

ชาวอังกฤษทั้งมวลมองดูความกล้าหาญของรอมเมลอย่างตื่นเต้น พร้อมกับการสูญเสียลิเบียให้แก่รอมเมล แต่ก็ยังสรรเสริญนายพลเวเวลด์ ที่สามารถรักษาศักดิ์ศรีได้อย่างปลอดภัย นายพลเอกเวเวลด์มีกำลังแข็งแรงไว้ที่เมืองโทบรูก แล้วตัวเองก็ถอยไปอยู่ที่เมืองซิดิบารานีและเมอซามาทรู แต่ก่อนถอยจากลิเบียนั้นนายพลเวเวลด์ได้ถือโอกาสทำลายกำลังทหารอิตาลีบนที่เขตกิซมาลีแลนด์, เอลวี, และเอธิโอเปีย และเตรียมการช่วยกรีซซึ่งกำลังจะถูกเยอรมันบุกอยู่

จอมพลรอมเมล ก็เริ่มติดตามได้นายพลเอก เวเวลด์ และเริ่มเข้าล้อมโทบรูกในวันที่ ๗ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๑ แต่

อังกฤษก็สามารถรักษาที่มั่นไว้ได้ ๑๒ เมษายนก็ยึดได้เมือง
บาเตียและแคว้นเซวราในก่า กำลังของนายพลเอก เวเวลล์ จึง
เสียดำลงไปในครั้งนี้มากจะขอกำลังช่วยจากตะวันออกกลาง
ก็ไม่ทัน เพราะอังกฤษกำลังส่งกำลังไปช่วยกรีซ และเกาะ
ครีตด้วย ทักษะของรอมเมลจึงมาซึ่งกอยู่ที่ชายแดนประเทศ
อียิปต์ และด้วยกำลังที่เหนือกว่า กำลังทัพอากาศเยอรมัน
บนประเทศอิตาลีก็ช่วยกันระดมทิ้งระเบิดใส่ เกาะมอลต้าของ
อังกฤษกลางทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ฐานของอังกฤษก็ทรุด
หนักลงไป ๒๐ พฤษภาคม ๑๙๔๑ เยอรมันก็ได้แหลมเพโด-
โพนีส และหมู่เกาะกรีซ ทั้งหมดเริ่มโจมตีเกาะครีต รอมเมล
ได้ส่งทหารพลร่มลงยึดเกาะครีตเป็นครั้งแรกที่ใช้ทหารพลร่ม
ลงทำงานทั้ง ๆ ที่อังกฤษมีกำลังรักษาเกาะอย่างแข็งแรงท่าม
กลางการระดมยิงของ ทหารรักษาเกาะ ครีตชาวอังกฤษตั้งท่า
ผ่านแต่พลร่มเยอรมันก็สามารถยึดเกาะได้ ฐานทัพอากาศของ
อังกฤษ ซึ่งอยู่ใกล้ เกาะครีตมากที่สุด คือจาก ฐานทัพโทบรุค
และอาเล็กซานเดรีย แต่ยังห่างจากเกาะครีตมากเกินรัศมีทำ
การของเครื่องบิน เยอรมันจึงกลายเป็นเจ้าอากาศแทนบริเวณ
นี้ กองทัพเรืออังกฤษพยายามจะเข้าตัดการลำเลียงทหาร

พลร่ม โดยพยายามอ้อมมาทางซีแอตเติ้ลและเกาะครีตเพื่อป้องกันมิให้เยอรมันส่งกำลังลงทะเล แต่อังกฤษก็พลาดนัดที่การปฏิบัติการของ ทัฟเวียอังกษคราวนี้ไม่มี ทัฟอากาศ คัมครองทหารเรือ บรรดาเรือรบของอังกฤษรวมทั้งสิ้น ๑๒ ลำ คือเรือลาดตระเวน ๔ ลำ เรือพิฆาต ๖ ลำ เรือประจัญบาน ๑ ลำ เรือบรรทุกเครื่องบิน ๑ ลำ ได้ถูกเครื่องบินของเยอรมันคำ^๕ทิ้งระเบิด และยิงตอร์ปิโด ยิงจากเครื่องบินจนเรืออังกฤษทั้งหมดได้เสียหายล้มจมกลางทะเลหมด อันเป็นการเสียหายที่ใหญ่หลวงและถูกเยอรมันหัวเราะเยาะที่การลำเลียงและการรบทางทะเลของอังกฤษคราวนี้ขาดการคุ้มครองทางอากาศซึ่งไม่น่าเป็นไปได้ หลังจากการรบกัน ๑๐ วัน แม่ทัพเวเวลด์ก็ยอมแพ้ทั้ง เกาะครีตให้นายพลรอมเมลด พร้อมกับทหาร อังกฤษให้เป็นเชลยอีก ๘,๐๐๐ คน

รอมเมลดกับเวเวลด์ผลักดันกันรุกรบกลางทะเลทรายอีก

อย่างไรก็ตามสถานการณ์ต้นเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๑ กำลังจะเกิดสับสนทั่วไป เกิดความยุ่งยากแก่ทุกฝ่าย คือขณะที่เยอรมันกำลังรบอยู่กับอังกฤษที่เกาะครีต ประเทศ

อิรักของอังกฤษเกิดความไม่สงบ ราชาธิบดีอาซาดแห่งอิรัก ประกาศไม่ยอมขึ้นแก่อังกฤษ ซึ่งเป็นความหวังของเยอรมัน ว่าหากอิรักยังยกได้อังกฤษก็จะขาดน้ำมัน ขณะเดียวกันก็ ต้องการให้อียิปต์พ้นจาก อำนาจ ของ อังกฤษ อีกประเทศหนึ่ง เพื่อที่ทหารเยอรมันจะผ่านอเลกซานเดรียไปยังอินเดียได้ ส่วน รัสเซียกำลังจะเตรียมบุกเยอรมัน การเตรียมสงครามของ เยอรมันก็พบว่าพะวงทั้งจะต้องหันไปทางรัสเซียและจะเข้าช่วย อิรัก แต่เส้นการคมนาคมที่จะช่วยอิรักลำบากเพราะต้องยึด ซีเรียและปาเลสไตน์ให้ได้เสียก่อน แต่ขาดกำลังทางเรือจึง ต้องเลิกช่วยอิรัก การที่จะส่งกำลังทหารมาให้พร้อมเมล็ดที่จะ ใจมตีเตอร์ก็และปกครองของดาร์ตะเนลก็ยังทำไม่ได้

อังกฤษพยายามปราบจลาจลในอิรักได้ และร่วมกับ เสรีฝรั่งเศสยึดซีเรียและพยายามหนุนกำลังเข้าไปใน ประเทศ อียิปต์ จนกระทั่งวันที่ ๑๕ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๑ เวเวลด์ก็ เปิดการโจมตีที่มั่นของนายพลรอมเมลดอีกครึ่งหนึ่ง แต่การ รบครั้งใหญ่ยิ่งระหว่างรอมเมลกับนายพลเวเวลด์ผู้บัญชาการ ทหารสูงสุดภาคตะวันออกกลางก็ได้เปิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เมื่อ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๑ เวเวลด์ใช้กองทัพรถถัง

เป็นจำนวนมากเข้าตีจอมสิงห์ แห่งทะเลทรายนายพลรอมเมลดัดกันรุกผลักดันล้อม ผลัดกันตี และผลัดกันโต้ จนกระทั่งวันที่ ๘ ธันวาคม ทั้งสองฝ่ายจึงได้ทำการรบประสานงากัน ด้วยสงครามรุดอย่างทรหดที่ ซีตีเรเชกด์ อังกฤษจับทหารเยอรมันและอิตาลีได้เป็นจำนวนมากที่โซลุมและบาร์เดีย ๑๘ ธันวาคมนายพลเวเวลดักยึดได้เมืองเดอร์นา ๒๕ ธ.ค. ได้เมืองเบงกาซีและมุ่งจะไปเมืองที่ไปติดต่อไป

แต่การก้าวต่อไปของอังกฤษก็ชะงักลง กองทัพญี่ปุ่นเปิดการรุกในภาคตะวันออกไกล ออสเตรเลียต้องขอถอนทหาร ออสเตรเลียที่มา ช่วยอังกฤษใน อียิปต์กลับไปยังกันออสเตรเลียต่อไป ท้าอังกฤษจึงอ่อนแอลง นายพลรอมเมลจึงได้ส่งทหารเข้าโจมตีในปลายเดือนธันวาคมค.ศ. ๑๙๔๑ ถึงต้นเดือนมกราคม ๑๙๔๓ และแย่งเมืองเบงกาซีกลับคืนมาได้ อีก แต่การรบได้มาชะงักลงที่เมืองท่าโทบรูกเมืองบ้อมปืนและฐานทัพเรือ เพราะอังกฤษฝังดงระเบิดไว้กลางทะเลทรายอย่างมหาดาลอันเป็นประวัตการณ์ของสงครามอาฟริกา ท้ารอมเมลจึงไม่รุกคืบเข้าไป.

จูโจมจัมรอมเมด

ก่อนการรบที่เมืองโทบรุคครั้งหลังนี้เอง ปรากฏว่า นายพลเอก เวเวลล์ ได้ส่งหน่วยคอมมานโดกล้าตายจะจับ นายพลรอมเมด ที่กองบัญชาการนอกเมืองโทบรุค แต่บังเอิญสิ่งแห่งทะเลทรายไม่ได้อยู่ในกองบัญชาการในขณะนั้นจึงรอดไปได้ ต่อจากนั้นหน่วยรถถังของเวเวลล์ก็จะพุ่งเข้าพิชิตรอมเมดอีกแต่รอมเมดก็ปัดออกภัยได้อย่างหวุดหวิด

รุกฝ่าดงระเบิดมหาประลัย ชุณคิกทะเลทราย รอมเมด ได้เริ่มรุกใหญ่อีกในวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๒ โดยทำการรุกแนวอังกฤษและฝรั่งเศสเสรีตามแนวกาลาเบอริอาซึม การเข้าตีครั้งนั้นถือกันว่ารอมเมด เป็นสิ่งแห่งทะเลทรายจริงๆ คือทำการรบขณะที่อากาศกำลังร้อนจัดเนื่องจากเป็นฤดูร้อนซึ่งวงการทหารถือกันว่าไม่มีนายพลคนใดที่สามารถบัญชาการรบกลางทะเลทรายได้อีกแล้วนอกจากรอมเมดคนเดียว รอมเมดได้ขอร้องให้เครื่องบินจากฐานทัพในอิตาลีดำทิ้งระเบิดตาม จุดต่าง ๆ ที่อังกฤษวางกำลังไว้และต่อต้านอย่างหนักโดยเฉพาะการ ฝังระเบิดมหาประลัยไว้ในสนามรบทั่วไป ในที่สุดรอมเมดก็สามารถเจาะช่องฝ่าดงระเบิดของ

อังกฤษเข้าไปได้ไกลกว่า ๑๐ ไมล์ เป็นการตัดกำลังทหารฝรั่งเศสเสรีชาดจากหน่วยอังกฤษที่เบอร์ฮาซิน และได้ขยายช่องนี้ให้กว้างขวางออกไปอีก จนสามารถส่งกำลังให้แก้ทหารอีกกองหนึ่งที่อยู่ทาง ตะวันออก ของดง ระเบิดได้สำเร็จอย่างเหลือเชื่อ

ชนะศึกอังกฤษในทะเลทรายได้เป็นจอมพล

หลังจากเจาะฝ่าดง ทะเลระเบิดกลาง ทะเลทราย ของ พลเอกเวเวลด์ ได้แล้ว รอมเมลก้เริ่มรุกใหญ่ ผ่านไนท์บริดจ์ เพื่อจะไปยังเมืองโทบรุค เมืองท่าฐานทัพเรืออังกฤษริมทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ที่นายพลเอกเวเวลด์วางกำลังไว้อย่างหนาแน่นต่อไป หลังจากที่รอมเมลได้รื้อการตีเมืองโทบรุคมาหลายครั้งแล้ว ครึ่งหนึ่งที่จะเป็นครั้งเด็ดขาดและรอมเมลจะได้รับยศจอมพล แห่งกองทัพอเยอรมันในกลางทะเลทราย

๓๓ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๒ รอมเมล ได้ปล่อยข่าวทางวิทยุถึงการแก้ทหาร เพื่อให้ทหารอังกฤษของเวเวลด์เข้าใจผิดว่า ตำบลดิมันของรอมเมลที่ไนท์บริดจ์นั้นหมดความ

สามารถที่จะต่อต้านแล้วให้เตรียมถอย แต่รวมเมลได้เตรียม
ชุดหลุมซ่อนเป็นกลต่อสู้รถถังซ่อน ไว้ได้ทราบดีพอที่นัก
บินอังกฤษซึ่งบินมาสังเกตการณ์บนทะเลทรายอันโด่งแจ้งไม่
สามารถมองเห็นที่ตั้งปืนของรวมเมลได้ เมื่อรู้และได้ “ข่าว
ลวง” ของเยอรมันว่าเยอรมันถอยที่ไนท์บริดจ์ อังกฤษก็รุก
ทันที กองทัพอังกฤษของเวเวลล์ ถึงคราวเคราะห์ร้ายยามชวຍ
หนักที่เชื่อข่าวลวงของเยอรมัน เมื่อเคลื่อนกองทัพรถถังเข้า
ไปหารวมเมลก็ไม่ติดกับเดินไปสู่หลุมมรณภัย ซึ่งรวมเมล
วางกับดักไว้เป็นอย่างดีแล้ว พอกองทัพเวเวลล์ก้าวเข้าไปถึง
กองทัพ ของ รวมเมลที่ซ่อนตัวอยู่กลางทะเลทราย ก็ระดมยิง
รถถังของเวเวลล์ด้วยปืนใหญ่และปืนต่อสู้รถถัง เมื่อรู้ว่าถูก
หลอกทัพอังกฤษของเวเวลล์ ก็ไม่สามารถถอยตัว ออกมาได้
เสียแล้วเหมือนหมูเดินเข้าดัก กำลังส่วนใหญ่ของเวเวลล์
ตอนนี้จึงพินาศด้วยการหลอกถ่อ และการทำลายของรวมเมล
โดยสิ้นเชิง

นายกรัฐมนตรีเชอร์ชิลแห่งอังกฤษ ก็ยอมรับรอง
ข่าวที่ว่านี้ในการปะทะกันที่ไนท์บริดจ์ เมื่อ ๑๓ มิ.ย. นั้น
แม้ทัพเวเวลล์ต้องเสียรถถังไปรวม ๒๕๐ คน อันเป็นการเสีย

หายที่หนักที่สุด เสียหายจนถอนตัวออกมาไม่ได้ แต่กำลัง
 บางส่วนได้หนีไปยังเมืองโทบรุค ที่เหลืออีกบางส่วนก็ถอยไป
 ยิงชายแดนอียิปต์ เมื่อเกรงว่ารอมเมลจะต้องเข้าเมืองโทบรุค
 แน่จน พลเอกเวเวลด์ก็ระดมกำลังทหารมาเพิ่มเติมอีก ๓๐,
 ๐๐๐ คน เข้าล้อมกันเมืองโทบรุคที่ชายทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
 ซึ่งจะต้องตั้งแนวต้านทานยาวถึง ๒๗ ไมล์ อันเป็นการเหลือ
 ความสามารถที่จะตั้งรับได้ทั้งหมด ๆ ที่อังกฤษมีความเสียหาย
 อย่างหนักในวันที่ ๓๐ มิ.ย. รอมเมลก็รุกเข้าหาเมืองโทบรุคทันที
 ที่ ในขั้นแรกได้หลอกลวงทหารอังกฤษว่าจะตีทางเมืองแกม-
 บัต (ทางเข้าโทบรุค) แต่แล้วก็ตีทางตรงเข้าตัวเมืองโทบรุค
 ทางทิศตะวันออกอย่างรุนแรงด้วยการยิงด้วยปืนใหญ่เปิดทาง
 เข้าหาตัวเมืองก่อน เมื่อกองทหารในเมืองโทบรุครุกซำ ๆ ตี
 แล้วกองพลรถถัง และทหารราบของรอมเมลก็ฝ่ากระสุนสาย
 ฝนของพลเอกเวเวลด์เข้าไป เพียงตอนบ่าย (๒๐ มิ.ย.) กอง
 ทัพรถถังของรอมเมลก็เดินเข้าเหยียบท่าเรือเมืองฐานทัพและ
 บัอมบีนโทบรุค ทัพอังกฤษก็ยอมแพ้ที่โทบรุค เพื่อมิให้เสีย
 เวลาแม้แต่น้อย ทัพของรอมเมลก็อ้อมทางชายทะเลเข้ายึด
 เมืองมาทรูได้ทันทีหลังจากโทบรุคแตกได้ ๗ วัน และยึดที่

มันของอังกฤษได้ตามลำดับจากแอลอะลาแบง ถึงแคตตารา
ติเปรสชนในวันสิ้นเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๕๒ ในที่สุดพล.ท.
รอมเมิลก็มายืนอยู่ห่างจากอเล็กซานเดรีย เมืองหลวงในฤดู
ร้อนของพระเจ้าฟารุคแห่งอียิปต์เพียง ๖๕ ไมล์เท่านั้น

ชัยชนะอันงดงามของ พล.ท. รอมเมิล ๒
เดือนที่ผ่านมาเอง ทำให้ชื่อเสียงเขาโด่งดังไปทั่ว
โลกทั้งในเบอร์ลิน, วอชิงตัน, ปารีส, ลอนดอน
และตะวันออกไกลได้ยอมรับในความยิ่งใหญ่และ
ชัยชนะ อันอาจหาญ ของขุนศึกรอมเมิล จากทะเล
ทรายอาฟริกา

จอมทัพฮิตเลอร์ ผู้นำทัพเยอรมันและหัว
หน้าพรรคนาซีก็ได้เรียกเขาเข้าไปกรุงเบอร์ลิน ใน
เดือนกันยายน และได้เลื่อนยศจาก พล.ท. เป็นจอม
พลรอมเมิล ให้ได้รับใบโอบี พร้อมทั้ง ตรากางเขน
เหล็กชั้นสูง อันเป็นการให้แก่ผู้ทำสำเร็จผลในการ
ปฏิบัติการรบอย่างกล้าหาญและชาญชัยสมแก่ตำแหน่ง
แม่ทัพและผู้นำทางการทหารอย่างแท้จริง

การไปกระทำพิธีประดับยศ จอมพลที่กรุง

๕๒๔ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

เบอร์ลินครั้งนั้น ใน ๓๐ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๒ ทาง
สนามรบจอมพลรอมเมลได้แต่งตั้งให้นายพลฟอน
สตูม กับนายพลฟอลโทมา เป็นผู้บัญชาการสนาม
รบแทน ฟริชประดับยศจอมพลรอมเมล ท่ามกลาง
การตีทัพของสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้กระทำกัน
อย่างหรรษาทั้งการเลี้ยวและการกล่าวคำสวดจอม
พลรอมเมล ขุนศึก แห่งทะเลทรายท่ามกลางแขกผู้
เกียรติและทูตต่างประเทศ และหนังสือพิมพ์ของ
ต่างประเทศทุกฉบับที่ได้รับเชิญไปในงานเลี้ยงนี้

หนังสือพิมพ์เยอรมันเสนอให้ฮิตเลอร์ จัดจอมพล
รอมเมล เข้าเป็นแม่ทัพอำนวยการรบกับรัสเซียทางด้านสตา
ลินกราดต่อไปหลังจากประสบความ สำเร็จจากศึกทะเลทราย
หนังสือพิมพ์ได้เสนอข่าวและรูปของรอมเมลอย่าง แพร่หลาย
ในฐานะแม่ทัพผู้ชนะอันเกรียงไกร

คำว่า “ รอมเมล ” ได้นำมาใช้สำหรับความหมาย
อันยิ่งใหญ่แก่การที่จะใช้การรบในสงครามต่อไป คือคำว่า
“ จักรพรรดิอย่างรอมเมล ” และ “ รบอย่างรอมเมล ”
ซึ่งหนังสือพิมพ์ต่างๆได้สดุดีกันอย่างยิ่งหลวง คำว่ารอม-

เมล ของหนังสือพิมพ์จึงต้องหมายความว่า “ผู้ที่จะต้องไป
อำนวยความสะดวกด้วยตนเองในสนามรบ จะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวก
การเจรจาและผ่าดงทะเลระเบิดด้วยตนเอง มอบหมายที่ยิ่งซ้ำ
คือให้แก้ทหารด้วยตนเองและเป็นผู้นำทหารรบเข้าตีซ้ำอีกด้วย
ตนเอง และจะต้องรอดชีวิตจากห่ากระสุนและดงระเบิดมาได้
อย่างน่าอัศจรรย์ได้อีกด้วย”

(นายทหารคนใดที่ต้องการจะเป็นรอมเมล คนต่อไป
ก็ควรได้เตรียมตัวและฝึกประสาทและความอดทน และเสีย
สละพยายามมีจิตใจมั่นคงอย่างรอมเมลไว้แต่เดี๋ยวนี้ด้วย)

อย่างไรก็ตามแต่พวกนักข่าวหนังสือพิมพ์ที่สถิติ เขา
อย่างใหญ่หลวงในงานเลี้ยงประดับยศจอมพลคนใหม่ “จอม
พลแห่งกองทัพอาฟริกา” รอมเมลได้ให้ของขวัญแก่นัก
หนังสือพิมพ์เยอรมันว่า กองทัพแห่งทะเลทรายจะทำการรบ
ถึงอเล็กซานเดรียและอาฟริกา ให้แก่ท่านผู้นำของเขาใน
เร็ว ๆ นี้

เบื้องหลังของวีระชน

ยังมีแม่ทัพอีก ๓ คนที่อยู่ข้างหลังจอมพลรอมเมล

๕๒๖ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

และได้นำชัยชนะมาสู่กองทัพอาฟริกาและนำชื่อเสียงมาให้แก่
จอมพลรอมเมลด อันควรกล่าวถึงอีก ๓ คนคือ ๑ นายพล
ครูเวลด์ รองแม่ทัพอาฟริกาของรอมเมลดซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ในด้านการถล่ม ๒ นายพลบิสมาร์ค ผู้เชี่ยวชาญการทหาร
ราบและการบรรทุกรถยนต์ ๓ นายพลเนริง ผู้เชี่ยวชาญ
การต่อสู้และการทำรถถัง

จอมพลรอมเมลด ได้อาศัยนายพลผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๓
นายนี้ประกอบกันเป็นกองทัพออฟริกาในการต่อสู้
ศึกทะเลทรายความสามารถ และชัยชนะของรอมเมลดจึงต้อง
แบ่งเฉลี่ยไปยังนายพลทั้ง ๓ นายนี้และตลอดนายทหาร, นาย
สิบและพลทหารทุกคนอีกด้วย

ให้มอนต์มาสู่กับรอมเมลด

แต่ต่อไปกับจอมพลรอมเมลด จะต้องต่อสู้กับข้าศึกคน
ใหม่ที่รัฐบาลอังกฤษได้แต่งตั้งมาใหม่ คือนายพลเอกมอนด์
โกเมอร์ หรือ “มอนต์” ซึ่งย้ายมาแทนนายพลครูเวลด์ซึ่งย้าย
ไปประจำอินเดียผู้มาแทนครูเวลด์ได้ตกเครื่องบินตายเสียก่อน
คนหนึ่งแล้ว)

คำสั่งที่นายวินสตัน เชอร์ชิล นายกรัฐมนตรีอังกฤษ ได้มอบหมายแก่นายพลมอนต์มา คือ “ท่านจะต้องปฏิบัติหน้าที่ประการแรกและมีความสำคัญยิ่ง หรืออีกนัยหนึ่งท่านจะต้องทำลายกองทัพเยอรมันและอิตาลีเลียนของจอมพลรอมเมล รวมทั้งคลังสัมภาระและอาวุธทั้งปวงในอียิปต์ และليبยาให้พินาศลงโดยเร็วที่สุด ในโอกาสแรกที่จะสามารถทำได้....”

การที่รัฐบาลอังกฤษต้องส่งแม่ทัพที่ดีที่สุดของกองทัพอังกฤษ มารบกับจอมพลรอมเมลคนใหม่ของฮิตเลอร์นั้น ต้องนับว่าเกียรติคุณอันห้าวหาญและสูงใหญ่ของรอมเมลนั้นมีคนกลัวเกรงมากเพียงใด

แต่อย่าลืมว่า ขณะที่นายพลมอนต์มารับตำแหน่งและเตรียมบุกกองทัพของรอมเมลนั้น เป็นเวลาที่รอมเมลไม่อยู่ในสนามรบที่อาฟริกา แต่ไปประจำบัญชาจอมพลอยู่ที่กรุงเบอร์ลินยังไม่ได้ทันกลับมาสยามรบ ดังนั้นหากจะเรียกมอนต์ดลอบตีหัวรอมเมลทางช้างเผือกก็จะไม่ผิดนัก แต่การรบและการสงครามย่อมจะไม่หมายถึงความเป็นธรรมหรือนักเลง

อะไรกันมากนัก แต่ต้องพยายามหาจุดอ่อนและตีตรงหัวใจ
 ของข้าศึกและให้เขาตีชีพไปได้เร็วเท่าไรยิ่งดี เพราะยอม
 หมายถึงชัยชนะของชาติ ประเทศ และโลกทั้งมวล การรบยิ่ง
 เข้าไปเท่าไรการบาดเจ็บล้มตายก็ยิ่งเพิ่มปริมาณมากขึ้นดังนั้น
 การที่เซอร์ชิลริบส่งมอนด์ มาบัญชาการรบกับลูกน้องของ
 รอมเมลเพื่อเอาชนะเสียก่อน ก็จะต้องถือว่า ทั้งเซอร์ชิล
 ผู้เคยเป็นทหารเก่า และมอนด์ แม่ทัพคนใหม่อาจจะมีควา
 สามารถและฉลาดมากด้วยก็ได้

นายพลมอนด์ แม่ทัพใหญ่ที่ ๘ ของอังกฤษคนใหม่
 (เดิมเรียกกองทัพนี้นว่า กองทัพภาคตะวันออกกลาง และตำแหน่งแม่ทัพที่ ๘ นี้เดิมเรียกว่า ผู้บัญชาการทหารสูงสุดแห่ง
 กองทัพอังกฤษภาคตะวันออก ซึ่งรวมทั้งชาติเมืองชั้นต่างๆ
 ของอังกฤษที่ประจำกับกองทัพนี้นด้วย ขอให้ท่านผู้อ่านเข้าใจ
 ตามนี้ด้วย) เมื่อมานั่งกองบัญชาการเขาก็ออกประกาศคำสั่ง
 ลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๔๒ (พ.ศ. ๒๔๘๕) เวลา ๒๑.๓๐ น.
 ดังนี้

“.....เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ดำรง
 ตำแหน่งแม่ทัพที่ ๘ นี้ ข้าพเจ้าได้ตั้งใจแล้วว่าจะทำ-

ลายรอมเมลและกองทัพของเขาให้พินาศไป และ
จะเริ่มการรบในทันทีที่เราพร้อมแล้ว และ..ณ บัดนี้
เราพร้อมแล้ว การยุทธ์ที่เราจะเริ่มขึ้น ณ บัดนี้ จะ
เป็นการรบที่เด็ดขาดอันหนึ่งในประวัติศาสตร์ การ
รบครั้งนี้ จะทำให้รูปสงครามเปลี่ยนแปลงไปอย่าง
แน่นอน...”

เมื่อท่านได้อ่านดูคำสั่งนี้แล้วก็จะเห็นได้ว่า มอนต์
ต้องการทำลายกองทัพรอมเมล ทั้ง ๆ ที่มอนต์เองก็รู้อยู่ว่า
รอมเมลไม่ได้อยู่ในสนามรบและไม่สามารถมาบัญชาการรบ
ด้วยตนเองได้ ดังนั้นการที่มอนต์กล้าประกาศว่าจะเป็นการ
รบที่เด็ดขาดและทำให้รูปสงครามเปลี่ยนแปลงไปนั้น ก็เป็น
เรื่องของความฝันที่จะต้องเป็นจริงอย่างแน่นอน เพราะเมื่อ
แม้ทัพไม่อยู่ในสนามรบ ผู้เข้าตีก็มั่นใจว่าจะมีทางชนะ และ
การรบที่จะชนะก็คือหวังว่าเยอรมันซึ่งมีชัยชนะมาแล้วจะต้อง
แพ้ และนั่นคือการเปลี่ยนรูปของสงคราม และอาจกระทบ
กระเทือนไปยังแนวรบอื่น ๆ ของเยอรมันด้วย ซึ่งมอนต์
มั่นใจในความหวังนี้และมีทางเป็นไปได้อย่างแน่นอนที่สุด

มอนตรอบ รองแม่ทัพของรอมเมลตายในที่รบ

หลังจากความพยายาม ที่กองทัพอังกฤษได้พยายามตีเยอรมันในอาฟริกามา ๒ ปีแล้วไม่ได้ผล คราวนี้มอนตรอบเตรียมทัพอย่างเกรียงไกรที่สุดในการเข้าตีทัพรอมเมล โดยการเตรียมกองทัพรถถัง และการหาคำล้งทางอากาศมาสนับสนุนการทำสงครามรถถังอย่างเต็มที่ อันเป็นแบบเดียวที่รอมเมลใช้อยู่แล้ว

เมื่อได้ฤกษ์แล้ว ๒๓ ตุลาคม (ค.ศ. ๑๙๔๒) เวลา ๐๓.๓๐ น. กองทัพของมอนตอกซ์เคลื่อนพลเข้าตีกองทัพรอมเมล ซึ่งนายพลฟอนสตูม รองแม่ทัพของรอมเมลทำหน้าที่แม่ทัพใหญ่แทนจอมพลรอมเมลอยู่ที่ ณ ที่นั้นของผู้ทำการแทนแม่ทัพเยอรมันที่ด้านอลาแมง ท่ามกลางศึกสงครามรถถังและการทิ้งระเบิดใส่กองบัญชาการทัพเยอรมันที่อลาแมงก็เปิดฉากขึ้นอย่างขนานใหญ่ ทหารราบและทหารช่างของอังกฤษท่ามกลางการยิงกำบังก็ตรงเข้าหรือเครื่องกีดขวางและถอนทหารระเบิดถักรถถังที่ฝ่ายเยอรมันวางตั้งถักรถถังอังกฤษไว้รอบทันที เครื่องบินของอังกฤษก็ไปรยลูกระเบิดใส่ต๋านามบินและแนวรบของเยอรมันกว่า ๑,๐๐๐ ลูก ทำลายที่

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๓๑

มันทางทหาร, ตัดศูนย์การคมนาคม และทำลายกองบัญชาการทหารเยอรมันพร้อมกันไป ซึ่งนับว่าเป็นการทิ้งระเบิดที่ยิ่งใหญ่ที่สุดนับแต่เกิดสงครามในตะวันออกกลางหรือสงครามทะเลทรายมา ๑ ปี การระดมและการโจมตีทัพเยอรมันของอังกฤษได้เป็นไปอย่างไม่หยุดยั้ง ดำเนินติดต่อกันไปถึงเวลา ๗ วัน ๗ คืน ทหารราบ, ทหารช่างและทหารปืนใหญ่ของอังกฤษได้รุกไล่ตีและทำลายช่องดงระเบิดของเยอรมันที่รอมเมลวางไว้เรียบร้อย โดยสิ้นเชิง นายพลฟอนส์ ตูม รอมเม่ทัพใหญ่ ผู้ทำการแทนจอมพลรอมเมลแม่ทัพ ถูกระเบิดของอังกฤษถึงแก่ความตายในวันแรก ๆ ของการรบ นายพลริตเตอร์ ฟอน โทมา ผู้ช่วยคนที่สอง ได้บัญชาการรบต่อไปแทน

นายพลฟอน โทมา ได้หันกลับมาต่อสู้อังกฤษที่แอสแควดอร์อีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒ พ.ย. ๑๙๔๒ แต่ไม่เป็นผล ต้องปราชัยในวันนั้น นับว่าการที่อาฟริกาภายหลังที่จอมพลรอมเมลไม่อยู่สนามรบครั้งนี้ เยอรมันได้เสียหายมากมาย นับแต่มอนเตได้บกกรูเข้ามาคือ เสียทหาร ๗๕,๐๐๐ คน เสียรถถัง ๕๐๐ คัน เสียปืนใหญ่ ๑,๐๐๐ กระบอก และเสียเครื่องบิน ๕๐๐ เครื่อง นับว่าเป็นการสูญเสียครั้งใหญ่ของ

๕๓๒ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

รอมเมล ขณะไม่อยู่สนามรบแล้ว ขี้วเลาการรบเพียง ๓๐ วันเท่านั้น อังกฤษประกาศว่าได้เสียทหารไป ๓,๐๐๐ คน และต่อไปนี้ จอมพลรอมเมล ก็จะต้องสู้ศึกในแอฟริกาใหญ่ยิ่งขึ้นไปอีก คือการที่อเมริกาเข้าสงคราม และตั้งนายพลไอค์เซนเฮาว์ เป็นแม่ทัพใหญ่ของประเทศพันธมิตร ไอค์เซนเฮาว์ ได้กระทำศึกครั้งแรก คือการยกพลขึ้นแอฟริกาทันทีที่ฝ่ายเยอรมันพ่ายแพ้ที่อลาแบม กองทัพอเมริกาโดยผู้นำของไอค์เซนเฮาว์ร่วมด้วยพลพรรคเลวีผิงค์สและอังกฤษขึ้นบกที่แอฟริกาที่ตูนิเซีย

จอมพลรอมเมลสู้กับไอค์เซนเฮาว์

เมื่อนายพล ฟอนสตูม รองแม่ทัพใหญ่เสียชีวิตในสงครามฉิบมีต์ และนายพล โทม่า ผู้รักษาการแทนคนต่อมาพ่ายแพ้แก่นายพลเอกมอนต้อยอย่างยับเยินแล้ว จอมพลรอมเมล ก็เดินทางมายังกองบัญชาการในแอฟริกาเพื่ออยู่สถานการณ์ของเยอรมันใกล้คืนทันที

จอมพลรอมเมล ได้บัญชาการถอยทัพเยอรมันจาก

บริเวณอียิปต์เข้าสู่เมืองทูนิเซียโดยด่วน อันนับว่าเป็นการ
ถอยทัพที่มีระยะไกลที่สุดและต้องทำโดยด่วนที่สุดเพื่อต่อสู้กับ
กองทัพอเมริกาที่เข้ามาช่วยอังกฤษ และยกพลขึ้นบกแล้ว
พร้อมกับทิ้ง bom พลุรวมเมดถอยทัพเข้าสู่ตูนิเซีย

ดังนั้นสงครามระหว่างเยอรมันอันมีจอมพล รอมเมล
เป็นแม่ทัพ กับอเมริกา รอนนายพลไฮค์. ชนเฮ วูจิงได้เปิดขึ้น
เป็นครั้งแรกที่เมืองตูนิเซีย ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๓
(พ.ศ. ๒๔๘๖) ทันทิที่อเมริกาเข้า สงครามเพื่อช่วยอังกฤษ
ตามที่.ชอร์ชวิลลิงไปชอรั้งอเมริกา แต่เดือนสิงหาคม ค.ศ.
๑๙๔๓ (พ.ศ. ๒๔๘๔) มาแล้ว อันนับว่าเป็นปีที่ ๕ ของ
สงครามพอที่ทั่วยุโรปกับอเมริกาจะปะทะกันในยุคแรก

สำหรับการจัดทัพของอเมริกา ตอนบุกตูนิเซียกับ
จอมพล รอมเมลนั้น กองทัพอังกฤษได้มอบกองทัพ ๒ กองทัพ
คือ กองทัพที่ ๘ ของนายพลเอกมอนด์โกเนอร์ และกองทัพ
อากาศของอังกฤษภาคทะเลทราย ให้รวมอยู่ใต้อำนาจของ
นายพลเอกไฮค์ ชนเฮ เป็นแม่ทัพใหญ่พันธมิตรแต่ผู้เดียว
ขณะนั้นกองทัพของอังกฤษกำลังรุกผ่านทางทวีปแอฟริกาและ

ทุนีเซียภาคใต้มาแล้ว

ส่วนแม่ทัพคนอื่น ๆ ของไฮค์เซนเฮาว์ ที่จะพบกับ
รอมเมลในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๓ อีกคือ ๑. นายพล
อาเลกซานเดอร์ เป็นรองแม่ทัพด้านทหารบก ๒. พลเรือเอก
คันนิงแฮม เป็นแม่ทัพเรือ และ ๓. พลอากาศเอกเซอร์
อาเธอร์ คัมเบิลยู เทตเตอร์ เป็นแม่ทัพอากาศ

การเตรียมการของจอมพลรอมเมล สำหรับ
ด้านรอมเมลนั้นได้จัดส่งหน่วยยานยนตร์ใหม่มายังทุนีเซียเพิ่ม
ขึ้น และตกมาเดือนนี้เองกองพลใหญ่ยานเกราะที่ ๒๑ ก็รวบรวม
พลพร้อมที่จะเข้าตีได้ จอมพลรอมเมลได้ส่งทหารไปตั้ง
อังกฤษกำลังรุกเข้ามาและยึดแนวมาเร็วไว้ และให้นายพล
ฟอน ฮาร์นิมคุมกองพลใหญ่ยานเกราะที่ ๑๐ และที่ ๑๕ กับ
ทหารราบเยอรมัน-อิตาเลียน ที่มีกำลังเพิ่มอย่างดีแล้วเข้า
ยึดทางเหนือของทุนีเซียไว้

เพื่อทดสอบความสามารถของนายพลหน้าใหม่ ไฮค์-
เซนเฮาว์แม่ทัพพันธมิตร จอมพลรอมเมลได้สั่งให้ทัพเยอรมัน
-อิตาเลียน โดยกองพลใหญ่ยานเกราะที่ ๑๐ และที่ ๒๑ เข้า
ตีทัพอเมริกัน ไฮค์เซนเฮาว์ ที่ช่องแพด และที่ซีตัมบูซิค (แนว

รบระหว่างแมคเนลซึบซ็อง.ชาแฟหรือฟาอิด) เริ่มขึ้นเมื่อ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๓ โดยการใช้อาวุธบินดำ ทิ้งระเบิดใส่กองทัพอเมริกันผู้มาใหม่อย่างหนาแน่น และ เคลื่อนรถถังเข้าบุกตีมั่นของอเมริกันไว้ตรงหน้าอย่างหนักจนต้อง ล่าถอยไปอยู่ถึง ๑ อาทิตย์เต็ม ๆ อเมริกันถอยจากช่องเขา แคสเซอร์ิน เยอรมันก็บุกทำลายที่มั่นของอเมริกัน ไอค์ เชนเฮาวยอมรับใน “ครุเศดในยุโรป” ที่ไอเซนเฮาว์ เป็นผู้เขียนเองหลังจากสงครามเลิกว่า

“การถอยตอนนั้น เพราะหน่วยทหารดำปล้น ไม้มากพอและขาดความชำนาญ แต่อย่างไรก็ตาม ไอค์เชนเฮาว์ยอมรับว่าเราสามารถรวบรวมกำลังกัน ตัดขณะที่ถูกจู่โจม และเราเสียกำลังไปมากก็ตาม เราต้องทิ้งสนามบินนเทเลปเตเสียชั่วคราว แต่ ทหารอากาศก็ได้ถอนกำลังออกทันที....

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อจอมพลรอมเมล ได้เอาชนะ ชนะจากไอค์เชนเฮาว์ยกแรกไว้เป็นเกียรติประวัติของจอมทัพ แล้ว ต่อไปรอมเมลก็จะต้องสูญเสียแก่กองทัพอเมริกัน ซึ่งมี กำลังอันยิ่งใหญ่และเหนือกว่ามากมายในที่สุด โดยในวันที่

๒๘ ก.พ.ทัพโฮค์เซนเฮาว์ก็ขับทัพรอมเมล จนถึงถอยร่น
ไปยึดแนวมาเรทีก และทัพรอมเมลพยายามอีกครั้งหนึ่ง ที่
เข้าโจมตี แบบมหาประลัยแก่ทัพอเมริกัน แบบที่เคยทำแก่ทัพ
อังกฤษไว้ ในคราวยึดเมืองผั้ระเบิดโทบรูกจากอังกฤษในปีที่
แล้ว แต่โดยที่การลาดตระเวนไม่ดีพอ กองทัพรอมเมลจึง
ต้องพินาศลงด้วยปืนต่อสู้รถถังและปืนใหญ่ของอังกฤษ ภายใต้การสนับสนุนของทัพอเมริกัน จอมพลรอมเมลได้บอกแก่
ทหารก่อนการพ่ายแพ้ที่อาฟริกาว่า “ หากไม่สามารถผลักดัน
กองทัพที่ ๘ (ของมอนต์) ที่เมเดนิ์ออกไปได้แล้ว กองทัพ
เราในอาฟริกาเห็นอีกก็จะถึงวาระสุดท้าย ”

อเมริกันเริ่มบุกทะลวงแนวของจอมพลรอมเมลที่แนว
มาเรทีกได้เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม หลังจากทัพ
เซนเฮาว์ได้รับรถถังจากอเมริกาอีก ๔,๕๐๐ คัน กองทัพ
ของมอนต์อันประกอบด้วยทหารชาติต่าง ๆ คือ ทหารอังกฤษ
ไอร์แลนด์, ทหารอินเดีย, ทหารกรูชาที่ใช้มีดปาได้อย่างวิเศษ
ทหารโปแลนด์, ทหารเช็กโกสโลวาเกีย, ฝรั่งเศสเสรี, ฮอล
แลนด์, และทหารอาฟริกาได้พร้อมด้วยทัพพันธมิตร อเมิกัน
ก็พากันระดมใส่ทัพรอมเมลอันประกอบด้วยทัพ ๒ ชาติ คือ

เยอรมันและอิตาลีเดินทางใหญ่

ศึกการณรงคทั้งนี้เขยจึงได้เปิดขึ้น ไอค้เซนเฮา์
ยอมรับว่านับแต่การรบในอาฟริกา มา การรบครั้งฝ่าย
พันธมิตรได้เสียกำลังมากที่สุด แต่ก็จับทหารเยอรมัน และ
อิตาลีได้ ๒๕๐,๐๐๐ คนจับนายพลฟอนอาร์นิม ผู้บัญชา
การทัพเยอรมันได้และจับจอมพลเมสซาช ผู้บัญชาการทหาร
สูงสุดแทนรอมเมลได้และในนามที่เขา เป็นแม่ทัพอิตาลี
ไอค้เซนเฮา์หาว่า จอมพลรอมเมลหลบหนีหน้าไปก่อน ที่จะ
ประสบความหายนะ และในที่สุดฝ่ายอเมริกันก็ ได้ฉลอง
ชัยชนะในทูนีเซียเมื่อ ๒๐ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๓ (พ.ศ. ๒๔๘๖)
การรบทูนีเซียขึ้นเป็นการเริ่มงานของพรรคเสรีฝรั่งเศสในลอน
ดอนของนายพลเดอโกลด์ด้วย

ฮิตเลอร์กล่าวแถลงว่าเรียกกลับไปก่อน แล้ว

กองบัญชาการทหารสูงสุดของเยอรมัน ได้ออก
แถลงเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๓ ว่า ท่านผู้นำได้
เรียกจอมพลรอมเมล กลับไปกองบัญชาการในกรุง เบอร์ลิน
นานแล้ว แต่ภายหลังที่เยอรมันเป็นฝ่ายถอยที่กลับมายังแนว

๕๓๘ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

มาเรท(เมื่อ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๑๙๔๓) เพราะรอมเมลด
สุขภาพไม่สมบูรณ์ และได้ให้เหรียญตราทางเชลล์ก ชั้นสูง
ขึ้นไปอีกเป็นความชอบในการสงคราม

สุขภาพไม่สมบูรณ์ของรอมเมลดนั้น กองบัญชาการ
แสดงว่าเป็นโรคดำใจเรื้อรังแล้วนายพลฟอนอาร์นิม ได้บัญชา
การแทนจอมพลรอมเมลดมาแล้วแต่วันที่ ๒๔ เมษายน
แสดงการ^๕ทั้งสองฝ่ายนี้ต่างมีเหตุผล แต่เป็นที่
เชื่อแน่ว่าการกลับไปกองบัญชาการครั้งหลังที่กรุงเบอร์ลิน
นั้นอาจจะไม่ต้องการให้ศัตรูรู้ก็ได้ เพื่อป้องกันกรรพหนัก
แต่ก็พอคิดว่าพอจอมพลรอมเมลดไม่อยู่แล้ว กองทัพของท่าน
จอมพลก็พ่ายแพ้ยับเยินทุกครั้ง^๕

อย่างไรก็ตามฮิตเลอร์ได้แสดงในที่สุดว่าเมื่อสุขภาพ
ของจอมพลรอมเมลดดีขึ้นเมื่อใด ก็จะส่งไปบัญชาการยังตำแหน่ง
ใหม่ที่เหมาะสมกับความสามารถของนักรบผู้ยิ่งใหญ่
ต่อไป

ไปบัญชาการด้านการยุโรป

ในนั้นปลายของสงคราม เมื่อสถานการณ์ในประ

เทศาภิบาลคัมภีร์หนักซันเนื่องจากการบุกของพันธมิตรในเดือน
กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๓ จอมพลรอมเมิลจึงไปบัญชาการรบที่
อิตาลีภาคเหนือ และประเทศยูโกสลาเวียจนถึงเดือนธันวาคม
ค.ศ. ๑๙๔๓ กองบัญชาการทัพสนามเยอรมันก็ประกาศว่า ได้
แต่งตั้งจอมพลรอมเมิล เป็นจเรกองทัพอากาศสำหรับกองทัพอากาศ
เยอรมันที่ป้องกันการบุกยุโรปทางภาคตะวันตก อันเวลานั้น
เยอรมันหยุดการเป็นฝ่ายบุกแล้ว เหลือแต่การป้องกันตัวเอง
ในดินแดนที่ยึดไว้ได้เท่านั้น และการสงครามในระยะนี้ได้
เปลี่ยนแปลงไปเพราะอเมริกาทุ่มเททำสงครามครั้งใหญ่ และ
พันธมิตรก็ชนะสงครามในที่สุด

อุปนิสัยใจคอของรอมเมิล

มีผู้เขียนไว้มากมายถึงนิสัยใจคอของ จอมพลรอมเมิล
คนหนึ่งคือผู้สื่อข่าวจากทะเลทรายนั้นว่า รอมเมิลเป็นนายพลที่
เดินถนน เป็นที่รักใคร่ของกองทหารอาฟริกาและทหาร อิตาลี
เกือบทุกคน เป็นนายพลที่ชอบทำตัวเป็นเด็ก ๆ เป็นคน
ไม่โง่งายและหายเร็ว บางคนก็มองนิสัยของรอมเมิลไปใน
แง่ที่ไม่ดีว่าเป็นคนหยิ่ง ๆ เช่นชอบพูดว่าทหารอังกฤษชั่วช้า

และตาขาว และดูถูกความสามารถของทหารอิตาลีเสียที่รบ
ด้วยกันและเรียกกษัตริย์อิตาลีว่า “จักรพรรดิแห่งเอธิโอเปีย”
แต่อิตาลีก็เคยให้ “เหรียญเงินกล้าหาญ” แก่รอมเมด

แต่เป็นที่ขอมรับกันว่า รอมเมดถึงที่แห่งทะเลทราย
เป็นนักรบยิ่งใหญ่ที่สามารถและเป็นนักยุทธศาสตร์ที่ยอดเยี่ยม
จริงๆ ๒ ปีที่เขาครองอำนาจบนทะเลทรายอาฟริกันนั้น นาน
โซอยู่ ควรที่กองทัพอังกฤษเจ้าของดินแดนจะสามารถพิชิต
เขาได้ แต่ก็ทั้งเวลาไว้นานที่สุด จนเหลือชื่อ

และการที่มอนเตอาชัยชนะครั้งหลังที่สุด ในทะเล
ทรายได้จากรอมเมดนั้น ก็เพราะดลบันดาลจากรอมเมดมาใช้
คือ การระดมทหารอากาศและทหารราบ ปฏิบัติการร่วมกัน
อย่างพร้อมเพรียง โดยจัดทัพแบบเยอรมันของรอมเมดนั่นเอง
จึงคว้าเอาชัยชนะมาได้ และเพราะด้วยการสนับสนุนของฝ่าย
อเมริกกันที่มีกำลังยิ่งใหญ่กว่า

ว่ารอมเมดฆ่าตัวตาย

ตามบันทึกของไฮค์เซนเฮ้ไว้ในหนังสือ “ครูสท์ใน
ยุโรป” บันทึกชีวิตของจอมพลรอมเมดไว้ในม้วนปลายของ

ชีวิตนักศึกษาทะเลทรายไว้ดังนี้

“.....การกั้นครปารีสคืนมาจากพวกนาซี เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม (ค.ศ. ๑๙๔๔ พ.ศ. ๒๔๘๗) นั้นทำความฮึดขึ้นในใจแก่ประชาชนทั่วไปเป็นอย่างยิ่ง แม้บุคคลที่เชื่อความสามารถอันยิ่งใหญ่ของนาซี ก็จักจะมองเห็นอวดานของฮิตเลอร์ได้ราง ๆ แล้ว การล่องมาจนบัดนี้ข้าศึกได้รับความเสียหายมากมาย นับแต่เรายกพลขึ้นบก นายทหารข้าศึกยศจอมพล ๗ นาย และแม่ทัพ ๑ นายต้องถูกปลดหรือหมดสมรรถภาพในการรบเพราะบาดเจ็บ จอมพลรอมเมลได้รับบาดเจ็บ สหัส มาจากการที่เครื่องบินของเราโจมตีและยิงกราด เมื่อ ๑๙ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๔๔ ต่อมาอีกไม่กี่เดือนถึงที่แห่งทะเลทรายผู้นักฆ่าตัวตาย เพื่อหลีกเลี่ยงการชนศาสตร์ จ.ต้องถูกหาว่ามีส่วนพัวพันในแผนการลอบ ประทุษร้ายฮิตเลอร์เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคมกับเขาด้วยผู้หนึ่ง.....”

๒๐...

จอมพลมอนตโกเมอรีแห่งอังกฤษ

จอมพลมอนตโกเมอรี เป็นนายพล
คนเดียวของอังกฤษที่มีชื่อเสียงที่สุดใน
สงครามโลกครั้งที่ ๒ มอนตโก-
เมอรี หรือที่เรียกขานกันสั้น ๆ เล่น ๆ
ว่า “มอนด์” เขาเป็นนายพลคน
เดียวของกองทัพอังกฤษที่ได้ร่วมงาน
กับ นายพลไอค์เซนเฮาว์ แม่ทัพ
ใหญ่ของประเทศพันธมิตรอย่างใกล้ชิด

ซิด และได้ร่วมประสานงานกับไอเซนเฮาว์ ในที่
ทุกหนทุกแห่งในการร่วมรบระหว่างกองทัพอเมริกัน
กับอังกฤษ เพื่อต่อสู้กองทัพนาซีของฮิตเลอร์ ประ
เทศเยอรมัน จนพ่ายแพ้และพินาศไปในที่สุด

ชื่อเสียงของนายพลมอนต์ ได้เด่นชัดเป็น
ครั้งแรกในปลายปี ค.ศ. ๑๙๔๒ ในการรบกับกองทัพ
ของรอมเมิลส์ที่แห่งทะเลทรายซึ่งได้ยั้งความปรา
ชัยอย่างย่อยยับให้แก่ กองทัพเยอรมันในประเทศ
อียิปต์และอาฟริกามา ๒ ปีเศษแล้ว ยังไม่มีนายพล
คนใด และแม่ทัพคนไหนที่จะปราบปรามจอมสิ่ง
แห่งทะเลทราย ผู้เป็นมือซ้ายของฮิตเลอร์ผู้ลงได้
(เพราะได้ยกจอมพลอากาศเกอร์ิง แม่ทัพอากาศ
เป็นมือขวาไว้แล้ว) ในที่สุดในเดือนตุลาคม ค.ศ.
๑๙๔๒ อันเป็นเวลาที่ยอมพลรอมเมิลออกจาก กอง
บัญชาการทัพสนามที่อาฟริกา ไปในงานเลี้ยงและ
ประดับยศจอมพลที่เพิ่งได้รับการแต่งตั้ง เนื่องจาก
ชัยชนะเหนือกองทัพอังกฤษในทะเลทราย ที่กรุง
เบอร์ลินประเทศเยอรมัน เซอร์วินสตัน เซอร์ชิลล์

นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการทหารสูงสุดของ
ทัพอังกฤษ จึงได้คัดเลือกนายพลมอนด์มาตีทัพรอม
เมลในอาฟริกาให้พินาศเสียก่อนที่จอมพลรอมเมล
จะกลับจากกินเลียงฉลองยศเสร็จ

ในการเลี้ยงฉลองยศจอมพลรอมเมล ที่สเปร์ทส์-
ปาลาส กรุงเบอร์ลิน ต่อหน้าฮิตเลอร์ รอมเมลก็ยังภาคภูมิใจ
ใจอยู่ว่ากองทัพอังกฤษยังไร้ความสามารถอยู่ ยังไม่สามารถ
รุกชั้นได้ จอมพลรอมเมลยังให้สัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์
เยอรมันเป็นทำนองเย้ยหยันกองทัพอังกฤษว่า

“เรายืดทางเข้าอียิปต์ไว้ได้แล้ว และตั้งใจจะรักษา
ไว้จนสุดความสามารถ เรายังไม่ปฏิบัติการไปข้างหน้า
เกรงจะถูกผลักดันออกมา ท่านจงวางใจเสียเถิดที่เราจะรักษาไว้
ได้อย่างแน่นอน เหมือนดังที่เราได้กระทำมาแล้วในอดีต...”

แต่เวลาไม่รอคอยใคร โชคเหมือนกระแสน้ำไหล
ย่อมหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปได้เสมอ ขณะที่จอมพลรอม-
เมล นั่งภูมิใจในโชคชะตาของเยอรมันอยู่ที่กรุงเบอร์ลิน
เซอร์ชิลินายกรัฐมนตรีอังกฤษ และนายพลมอนด์ไม่ยอม
เสียเวลาเลยแต่น้อย อังกฤษถือเอาเวลาที่เยอรมันประมาท

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๔๕

และมอนตักน่าแผน “ซาชาก” ดังที่มอนตักเคยดูกรอมเมลด
มาใช้ คือแผนระดมกำลังรวมกำลังทางภาคพื้นอากาศและ
ภาคพื้นดินเข้าโจมตี จนได้ชัยชนะในปลายเดือน ตุลาคมและ
พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๒ นั้นเอง พร้อมทั้งได้ทำลายชีวิตผู้ทำ
การแทนแม่ทัพใหญ่ของรอมเมลด ด้วย เหลือผู้ช่วยอีกหนึ่ง
คนก็ต้องยอมแพ้

เซอร์วิลเลียมกรัสมันตรีอังกฤษ กระโดดตัวลอยเป็น
ครั้งแรกหลังจากที่ต้องปอดหัวเพราะกองทัพบกพันธมิตรเป็นฝ่าย
พ่ายแพ้แก่เยอรมันมาตลอดเวลานับแต่ปี ค.ศ. ๑๙๓๙ ที่โป-
แลนด์ และปี ค.ศ. ๑๙๔๐ ที่นอร์เวย์ เบลเยี่ยม, และฝรั่งเศส
ที่อังกฤษเป็นฝ่ายพ่ายแพ้อย่างยับเยิน จนต้องขนกำลังออก
จากประเทศเหล่านั้นกลับเกาะอังกฤษมาหลายหนแล้ว และปี
ค.ศ. ๑๙๔๓ และต้นปี ค.ศ. ๑๙๔๒ อังกฤษก็พ่ายแพ้เยอรมัน
อย่างหนักที่สุดในอาฟริกาอีก ต่อชัยชนะครั้งแรกของกอง
ทหารอังกฤษของมอนตัก ซึ่งมีชัยแก่กองทัพของรอมเมลดใน
ครั้งนี้ ท่านนายกรัสมันตรีเซอร์วิลเลียมผู้มาผู้นำชาติอังกฤษ
ในยามสงครามได้กล่าวอย่างพากพุมใจว่า

“.....แสงสว่างแห่งความมีชัยได้ปรากฏขึ้นอย่างสดใสที่หมวกเหล็กของบรรดาทหารหาญของเราแล้ว แสงนี้จะยังความอุ่นและเป็นสุขเพิ่มกำลังใจให้แก่พวกเราอย่างใหญ่หลวงนัก...”

เมื่อเขา ทำความภูมิใจใจให้แก่ชายใหญ่ นายกรัฐมนตรีของเขาแล้ว เขาก็กลายเป็นผู้ที่รักและได้รับความไว้วางใจจากประชาชนชาติอังกฤษไปเสียทีเดียว เขากลายเป็นดาวดวงเด่นของอังกฤษที่มีแสงพลุ่งเด่นลอยอยู่บนท้องฟ้า อังกฤษ สามารถแข่งกับลัทธิคอมมิวนิสต์ที่เยอรมันมาโปรดปรายอยู่บนท้องฟ้าอังกฤษในยามสงครามได้อย่างหนักได้เหมือนกัน

แม้ว่าตอนหลังจอมพลรอมเมลดึงทัพแห่งทะเลทรายจะกลับมาพันตูกับเขาอีก แต่ดวงของมอนต์ก็เด่นเสียแล้ว ไม่มีพระเจ้าองค์ไหนที่จะทำให้เขาตกลงมาได้ เพราะระยะเวลา นั้น อเมริกาก็มาช่วยสงครามอังกฤษทันเวลา ขณะที่รอมเมลดพ่ายแพ้จากการรุกไล่ของมอนต์ไป เข้าสู่นิเชียน กองทัพอเมริกันโดย ไอค์เซนเฮาว์ ก็นำทัพอเมริกัน, อังกฤษและฝรั่งเศสเสรีของเดอโกลล์ ขึ้นบกที่นูนีชีญ ร่วมกับมอนต์กระหน่ำรอมเมลดจนพ่ายแพ้ไปในที่สุด (แม้ว่าวัน

พ่ายจริง ๆ จนพลรวมเมลงจะกลับไปบ่วยเดียวที่เบเวร์ลินเดีย
ก่อนก็ตาม)

จากหนังสือ เขาก็ทำศึกกับฝ่ายอักษะร่วมกับไค
เซนเฮาว์ มีชัยชนะที่เกาะชิลลีในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม
ค.ศ. ๑๘๔๔ และมีส่วนสำคัญอย่างที่สุดในการบุกประเทศ
อิตาลีจนยอมแพ้ในวันที่ ๓ กันยายน ค.ศ. ๑๘๔๓ และได้มี
ส่วนในแนวรบทำการรบแนวอื่นๆจนเยอรมันต้องยอมพ่ายแพ้
สงครามในที่สุด

ชีวิตในปรัสเซีย

นายพลมอนต์ มีชื่อเต็มๆว่า นายพล เบร์นาร์ด
ลอร์ด มอนต์โกเมอรี ผู้สังเกตการณ์กล่าวว่านายพลมอนต์เป็น
คนรูปร่างสะอิดสะเอ้งค่อนข้างสูง รูปร่างแข็งแรง ว่องไว
ตาดีน้ำเงินคมวาว จมูกโด่งและผมหยาบ ไม่ชอบสูบบุหรี่
หรือดื่มสุราแบบนายทหารทั่วไป แต่ชอบสวดมนต์ฝากชีวิต
ไว้กับพระเจ้า เป็นคนเจ้าระเบียบ เข้มแข็งเด็ดขาดอดทน
และชอบเอาการเอางาน ทำงานโดยไม่รู้จักคำว่าพักผ่อน
ไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย

แม้จะเอาการเอางานกับทหารซึ่งมีผู้กล่าวว่า นายพลมอนด์เป็นานที่ชอบเอ เรื่อง กับทหารที่ไม่มี ระเบียบ วินัยมากที่สุด โดยถือว่าทหารต้องพร้อมที่จะปฏิบัติกรบได้ทันทีเสมอโดยเฉพาะเวลาสงครามและยามคับขัน มอนด์เป็นคนเอาใจใส่ในความเป็นอยู่ของทหารพร้อมกับการกวดขันทางวินัยทหารอย่างรุนแรง มีผู้เล่ากันว่า วันหนึ่งนายพลได้เรียกบรรดานายทหารไปอบรมเสีย ๕ ชม. ระหว่างสงครามและกล่าวในที่สุดว่า “ข้าพเจ้าหวังว่าท่านจะต้องได้รับการปรับปรุงให้มีชีวิตทางการทหารเสียใหม่...” และก่อนที่จะยกกองทัพของมอนด์เข้าบุกกองทัพของ รอมเมลด นั้นกล่าว กันว่า มอนด์ให้ทหารฝึกหนักที่สุด เพื่อต้องการความอดทนและแข็งแกร่ง เท่า ๆ กับกองทัพเยอรมันที่ได้รับการอบรมมาแต่เด็ก ๆ บางครั้งมอนด์ได้ให้นายทหารยศแต่นายพลจัตวาลงมาฝึกวิ่งตอนเช้า ๆ เป็นระยะทาง ๘ ไมล์ แทบทุกอาทิตย์ ๆ ละ ๑ ครั้งเป็นอย่างน้อย

มอนด์โกเมอร์ เป็นบุตรชายของบาทหลวงนักสอนศาสนาผู้หนึ่ง เกิดที่โมวิลล์ เคาน์ตี โอไรแลนส์

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๔๕

การศึกษาและการงาน

การศึกษา ตามประวัติของ ร.ร. นายร้อยทหารบก
ที่แซนเซอร์สต์ ประเทศอังกฤษ ปรากฏว่า มอนเต้สำเร็จ
การศึกษาจากร.ร. นายร้อยทหารบกเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน
ค.ศ. ๑๘๘๗

เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็เข้าประจำที่กรมทหารราบ
รอแยลลวอร์ไวส์

ในสงครามโลกครั้งที่ ๑

สงครามโลกครั้งที่ ๑ ได้เข้าปฏิบัติการร่วมรบ
ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ใน ค.ศ. ๑๙๑๔ ถึง ค.ศ. ๑๙๑๘ ได้
รบบาดเจ็บ ๒ ครั้ง โดยปฏิบัติการร่วมอยู่กับหน่วยทหารที่
ยึดครองเยอรมันและไอร์แลนด์

ปี ค.ศ. ๑๙๓๔ ได้เลื่อนยศเป็น พ.อ. และได้ย้ายไป
รับราชการเป็นอาจารย์ ร.ร. เสนธิการทหารบก ที่เมืองเคเวต
ตาประเทศอินเดีย ปี ค.ศ. ๑๙๓๗ (ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒
เพียง ๒ ปี) ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการกองพล
น้อยทหารราบที่ปอร์ตสมัท ปี ค.ศ. ๑๙๓๘-๑๙๓๙ เป็น

๕๕๐ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

ผู้บัญชาการกองพลใหญ่ทหารอังกฤษ ในประเทศปาเลสไตน์
เพื่อรักษาความสงบ ในกรณีพิพาทที่มีการอยู่ยากอยู่ใน
ประเทศปาเลสไตน์

ในสงครามโลกครั้งที่ ๒

ค.ศ. ๑๙๔๐ เมื่อกองทัพเยอรมันบุกประเทศฝรั่งเศส
ก็ได้รับการแต่งตั้ง เป็นผู้บัญชาการกองพลใหญ่ทหารราบที่ ๓
ที่ส่งไปปฏิบัติการรบในประเทศฝรั่งเศส และพ่ายแพ้ทัพ
เยอรมันที่ดันเคิร์กและฝรั่งเศสยอมแพ้

ค.ศ. ๑๙๔๒ ได้รับแต่งตั้งเป็นแม่ทัพใหญ่ที่ ๘ อังกฤษ
ในอาฟริกา เพื่อรบกับทัพของจอมพลรอมเมล

ค.ศ. ๑๙๔๓ ได้รับแต่งตั้งเป็นแม่ทัพหน่วยทหารภาค
พื้นดินของอังกฤษทั้งหมดที่ปฏิบัติการร่วมรบกับพันธมิตร ชน
ตรงต่อนายพลไอค์เซนเฮาว์ แม่ทัพใหญ่แห่งประเทศพันธมิตร
และได้รับแต่งตั้งเป็นจอมพลทหารบกของอังกฤษใน
ที่สุด

ลักษณะนายพลที่ดี

เมื่อได้ตีทัพรอมเมล (ผู้ทำการแทนขณะนายพล

รอมเมลไม่อยู่) จนแม่ทัพตายในที่รบและกองทัพบ่ายแพ้ในที่สุด เมื่อหนังสือพิมพ์ได้สอบถามความรู้สึก และความสามารถประการใดจึงปฏิบัติการได้ผลเรียบเรียงว่า นายพลมีหลักการมีประการใดบ้าง นายพลมอนตี้ได้ตอบอย่างพากพมใจว่า ลักษณะของนายพลและผู้นำทัพที่ดีนั้น จะต้องมิลักษณะการดังต่อไปนี้คือ

๑. มีนายทหารเสนาธิการที่ดี
๒. จงทำทุกสิ่งทุกอย่างในลักษณะการที่ง่าย ๆ
๓. เด็กใช้คำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร หรือมุ่งแต่คำสั่งจนเกินไป แต่พยายามฝึกผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เข้าใจในหน้าที่กันตามลำดับชั้น และพยายามส่งการด้วยวาจามากที่สุด

๔. ยึดกฎเกณฑ์ ไว้อย่างมั่นคง กฎเกณฑ์คือความจริง

๕. อย่าเข้าไปยุ่งย่าม ใน รายละเอียด มากเกินไป ปลดอย่าให้เป็นหน้าที่ของนายทหารเสนาธิการฝ่ายกองทัพบ

๖. ศึกษาในเรื่องขวัญและจิตใจของทหารและประชาชนในยามสงคราม หากกำลังใจอ่อนแอแล้ว ท่านจะไม่

ได้รับผลจากการชนะสงครามเลย

๗. เมื่อวางแผนลงไปแล้ว ต้องปฏิบัติกรอย่างเต็มที่ อย่างเต็มที่ที่สุด แม้ไม่แน่ใจก็อย่าโง่เลตต้องทำตามแผนการที่ได้วางไว้อย่างรอบคอบและมั่นคงเสมอ

๘. อย่าเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการปฏิบัติการของผู้ที่อยู่บังคับบัญชาในเรื่องรายละเอียดและปลีกย่อยจนเกินไป

ท่านนายพลได้ชี้แก่นักข่าวในที่สุดว่า เราจะไม่สั่งให้ใครปฏิบัติการอย่างใด จนกว่าเราจะรับรองและรับประกันว่าแผนนั้นมั่นคงและปลอดภัยที่สุดแล้ว จึงสั่งให้เขาปฏิบัติตามนั้น แล้วก็มีคนยอมตายเพื่อเรา และเราจะประสบชัยชนะในที่สุด ยิ่งกว่านายพลคนใด

ชีวิตในครอบครัว

นายพลมอนตเคยมีภรรยาคนหนึ่ง ชื่อมิสซิด เบตต์ คาร์เวอร์ มอนตโกเมอรี แต่ได้ถึงแก่กรรมเสียเมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๗ ขณะที่นายพลมอนตมีตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ปอร์ตสมัท

เมื่อพูดถึงภรรยาสุดที่รักได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว นายพล

มอนต์ได้กล่าวอย่างปากพมใจว่า “ภรรยาของข้าพเจ้าเคย
ทำสิ่งต่างๆ มาด้วยกัน บัดนี้ข้าพเจ้าชอบเป็นอย่างนัก”

นักหนังสือพิมพ์อาจจะแปลความหมายไปว่า ท่าน
ชอบชีวิตต่อไป ซึ่งอาจจะสับสนคล้ายกับชีวิตที่คำไหน
นอนนั้นแบบนก หรือวิหคหลงรังทั้งหลาย หรือท่านอาจจะ
หมายถึงความรักและความซื่อสัตย์ที่มีอยู่ต่อภรรยาอดรักคน
เดิมนั้นยังท่วมท้นอยู่มาก จนไม่รู้ว่าจะทำให้รักใหม่เกิดขึ้น
มาได้อย่างไร

โอเค้เซนเฮาวิกกับมอนต์

“...จอมพล มอนต์โกเมอรี ก็เหมือนกับนายพล
แพทตัน (อเมริกัน) ที่มีแบบฉบับของตนเองโดยเฉพาะ ไม่มี
ใครเหมือน เขาตั้งใจที่จะแสดงวิธีการประหลาดๆ ออก
มาอยู่เสมออีกอย่างหนึ่งก็คือ เขาชอบแยกไปอยู่กับฝ่าย
อำนวยการของเขาโดยเฉพาะ เขาใช้ชีวิตอยู่ในรถไฟฟ่งเป็น
กองบัญชาการทัพใหญ่ที่ต้องเร่งงานด่วนให้เสร็จทันเวลาและ
ให้มีสมรรถภาพสูง ในเมื่อการยุทธ์นั้นหวังชัยชนะ และการ
ยุทธ์ครั้งนั้นจะประสบชัยชนะ เขาปฏิเสธอย่างเด็ดขาดที่จะ

เข้าไปรวมยุ่งเกี่ยวอยู่กับนายทหาร ฝ่ายอำนวยความสะดวกคนอื่น ๆ นอกจากพวกที่มาจากกองบัญชาการของเขาเองและในคราวประชุมโต้เถียงกัน เขาจะต้องดันเอาตามที่.เขาตัดสินใจไว้เอง ก่อนเสมอ

อันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ปฏิบัติตนเช่นนั้น ได้ลดน้อยลง เพราะมีนายทหาร.สนธิการณ์สำคัญคนหนึ่ง.ในหมู่กองทัพอที่ ๒๑ เขาผู้นี้มีชื่อเสียงและฐานะอันน่าอิจฉา ทั่วไปในกองทัพล้อมพันธมิตร เขาคือ พล.ต. ฟรานซิส เดอ แกรงกัต์ หรือตามที่เพื่อนร่วมกองบัญชาการเรียกกันว่า “เฟรดดี” เขาได้วางตนเป็นสายสัมพันธ์ของล้อมพันธมิตร เขาได้สะสมความรู้ สมรรถภาพ และความเข้มแข็งในการประสานงานแผนการ รายละเอียดอย่างที่มีสาระสำคัญยิ่ง ที่นำไปสู่ชัยชนะ การพรรณนาถึงอุปนิสัยใจคอของมอนตโกเมอรีนั้น ตัวเขาเองสามารถที่จะทำได้ดีที่สุด ตัวจะเห็นได้จาก จ.ม ลัน ๆ ฉบับหนึ่งซึ่งเขาเขียนถึงข้าพเจ้า (นายพลเอกพิเศษ ไอค์.ชน ฮาว์) เมื่อได้ชัยชนะในยุโรป ดังนี้...

“ไอค์ที่รัก

บัดนี้ เราก็ได้มีการลงนามกันเรียบร้อยแล้วใน

กรุงเบอร์ลิน ข้าพเจ้าคิดว่าในไม่ช้าเราต่างก็จะเริ่มดำเนินกิจการของเราเอง ก่อนที่จะเป็นเช่นว่านี้ ข้าพเจ้ารักที่จะพูดว่าข้างเป็นเกียรติและเป็นเอกลักษณ์พิเศษยิ่ง ที่อยู่ ต่อบังคับบัญชาของท่าน ข้าพเจ้าเป็นลูกหนี้ท่านอยู่มากในเรื่องการเป็นผู้นำอัน ฉลาดเฉลียวและซื่อสัตย์ อัน ปิยะอยู่ด้วยเมตตากรุณาของท่าน ข้าพเจ้าเชื่อมั่นในความผิดพลาดของข้าพเจ้าได้เป็นอย่างดี และข้าพเจ้าคิดว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้อยู่ได้บังคับบัญชาของใครไม่ได้ง่าย ๆ ข้าพเจ้ารักที่จะทำไปตามใจของข้าพเจ้ามากกว่า แต่ท่านก็ได้รั้ง ข้าพเจ้าไว้ ให้อยู่ ในร่องรอยเสมอมา ในยามคับขัน และในยามที่ร้อนแรงท่านได้สอนข้าพเจ้ามากมายหลายอย่างนัก

ทั้งหมดนี้ข้าพเจ้ามีความพอใจเป็นที่สุด และขอขอบคุณในความอารีอันดีงามของท่านในเวลาที่ผ่านมานี้ ด้วยมิตรผู้ยอมเสียสละทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อท่าน

มอนต์”

ข้าพเจ้า (พลเอกฟิ.เศษ ไฮคเซนเฮาต์) ได้เขียนตอบไปอย่างจริงใจว่า

“ในบรรดาผู้นำทางการทหาร ของประเทศท่านนั้น เป็นการสมควรอย่างมากที่ท่านเป็นผู้ควรที่จะได้รับการยกย่อง ให้อยู่ในฐานะอันสูงยิ่ง และยากเหลือเกินสำหรับข้าพเจ้าที่จะไม่ยอมเห็นพ้องในสิ่งที่ข้าพเจ้าทราบดีว่า ท่านได้ตระหนักทราบเรื่องในสิ่งนั้นเป็นอย่างดีอยู่แล้ว และเป็นเอกลักษณ์อันใหญ่ยิ่งของข้าพเจ้าในอันที่จะยืนยันข้อเท็จจริงได้อีกประการหนึ่งว่า เมื่อขณะที่ข้าพเจ้าได้ตกลงใจประการใดแล้ว ท่านก็ปฏิบัติไปตามข้อตกลงใจนั้นอย่างจงรักภักดี และเกิดผลดีอย่างแน่นอนแทบทุกครั้ง โดยไม่คำนึงว่าจะขัดกับความรู้สึกส่วนตัวของท่านประการใด...”

จอมพลมอนตโกเมอรี เป็นผู้ที่มีประวัติอันดั่งามอันสำคัญยิ่งผู้หนึ่ง ในบรรดาชาติสัมพันธมิตรทั้งหลายในการปฏิบัติการร่วมกันในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่เพิ่งจะผ่านไปไม่ช้านานนัก แม้ว่าหลักการและวิธีปฏิบัติการของมอนตโกเมอรีไปแล้ว เวลาที่ปฏิบัติจริงก็เป็นการขัดกับนายพลไอค์.ชน-เฮาว์ ซึ่งเป็นแม่ทัพสนามผู้เป็นนายเหนือกว่า แต่มอนตโกเมอรีก็สามารถโอนอ่อนผ่อนตามจนสามารถรวมตัวกันได้เป็นอย่างดี จนเกิดความสำเร็จและนำสันติสุขมาสู่โลกได้ในที่สุด

มีผู้กล่าวว่าประชาชนชาวอังกฤษ ไม่รู้จักแม่ทัพคนใดมากไปกว่านายพลมอนต์โกเมอรีมากที่สุดหัวรักของเขา ชาวอังกฤษทราบกันดีว่าความชำนาญและการมีกำลังใจอันเป็นการจำเป็นและยังความพินาศให้แก่กองทัพของ ฟริกา (เยอรมันของรอมเมิล) ก็เพราะบุคคลลักษณะ ความเป็น ผู้นำอันดีเยี่ยม ของมอนต์ เป็นส่วนใหญ่ และภายหลังจากชัยชนะที่อาฟริกามาแล้วชาวอังกฤษก็ได้สร้าง ความหวังไว้ต่อไป กองทัพอังกฤษภายใต้การนำของนายพลมอนต์ จะสามารถยังความปราชัยพินาศให้แก่กองทัพเยอรมันอันแข็งแกร่งที่ยังเหลือ ให้พินาศไปในที่สุด และ....แล้วเขาก็ได้นำความสำเร็จมา ได้ตามที่ประชาชาติอังกฤษมุ่งหวังและต้องการได้ผลลุล่วงสำเร็จไปในที่สุด เขาจึงเป็นที่สุดที่รักและสุดบูชา ยิ่งของชาวอังกฤษทุกคนในยามสงครามอย่างทั่วถึงทุกคน

ปัจจุบัน จอมพลมอนตโกเมอรี มีอายุ ๗๓ ปีแล้ว เป็นนายทหารนอกราชการของกองทัพบกอังกฤษ และจากความชอบในสงครามได้เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็นขุนนางอังกฤษในตำแหน่งท่าน “ลอร์ด” อันเป็นบรรดาศักดิ์ชั้นสูงยิ่งตำแหน่งหนึ่งในวงการฝ่ายพลเรือน

ชีวิตในวัยเยาว์ของ พลพิศพลธวัธ มนต์โกเมรี ชอบท่องเที่ยวทัศนาวางไปในที่ต่าง ๆ ในต่างประเทศ เพื่อหาความรู้และพักผ่อน เป็นนัยทวารอภัย ฤษฐานจอมพลคนแรก ที่ไปเยือนรัสเซียและจีนแดงเมื่อปีที่ผ่านมา และกำลังจะเดินทางไปยังนิเบตและปักกิ่ง ในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๐๔ อีก ตามคำเชิญของประธานาธิบดีไมาเซตง เป็นเวลาหนึ่งเดือน กำหนดกลับในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ศกนี้ ในปีที่ผ่านมาท่าน จอมพลพลธวัธ มนต์โกเมรี เคยไปเยือนอาฟริกาใต้, คานาดา, อินเดีย, และฮ่องกง ท่านได้เขียนเรื่องราวการเดินทางอันเป็นระยะไกลเป็นที่น่าสนใจไว้มาก.

๒๑ . . .

จอมพลพิเศษเจียร โคเช็คแห่งไต้หวัน

“.....วันคืนได้ล่วงเลยไปอย่างรวดเร็ว เสมือนลูกศรพุ่งจากแหล่ง
เดือนแล้วเดือนเล่า ปีแล้วปีเล่า ใน
เดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๕๖ นี้ วิถีชีวิต
ของข้าพเจ้าได้หมุนเวียนดำเนินผ่าน
หลักที่ ๑๐ ไปแล้ว และในวันที่ ๑
ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๕๖ นี้ ข้าพเจ้า
และภริยา ได้จัดฉลองวันครบรอบ

๓๐ ปีแห่งการสมรสของเราอย่างเรียบง่าย แต่อนิจจา... “การปฏิบัติแห่งชาติ” ยังคงค้างอยู่ไม่สำเร็จ เมื่อหวนกลับไปรำลึกถึงเหตุการณ์ในอดีต เรารู้สึกท้อเสียใจและไม่สบายใจที่สุด ที่เราไม่สามารถบำเพ็ญตนให้ดีสมกับอุดมการณ์อันสูงส่งที่มารดาของเราได้ปลูกฝังไว้ให้แก่สมัยเมื่อเยาว์วัยได้ เรา

“สนองคุณประเทศชาติโดยช่วยอุ้มชูพี่น้องร่วมชาติให้พ้นจากทุกข์เข็ญและสิ่งชั่วร้าย” ยอดปราวรณานั่นได้แว่อยู่ในดวงจิตของเราด้วยความหวาดกังวลว่า เราอาจจะไม่สามารถดำเนินการซึ่งต้องแข่งกับเวลา เพื่อให้การปฏิบัติสำเร็จลงด้วยดี มีหน้าชายังมีเรื่องการท้าทายในผืนแผ่นดินใหญ่ซึ่งเรายังไม่อาจกลับคืนมา ตลอดจนถึงทรัพย์สินของประชากรของเราทั้งหมด ณ ที่นั้น เพื่อให้เราช่วยปลดปล่อยโดยปราศจากผลนั้นได้เพิ่มความเศร้าเสียใจให้เราเป็นทวีคูณ เพื่อเป็นอนุสรณ์อันแท้จริงแห่งความมุ่งมั่นอันเด็ดเดี่ยวของเรา ที่จะบรรลุจุดหมายปลายทางอัน ณ ที่นั้นและวันนั้น ข้าพเจ้าขออุทิศลายลักษณ์อักษรแห่งหนังสือ “โซเวียตรัสเซียในประเทศจีน” ของข้าพเจ้านี้ ให้เป็นอนุสรณ์อันศักดิ์สิทธิ์แก่คุณแม่ที่รักยิ่งของเรา คือมาตามเจียม แซ่วัง และ มาตามซุง แซ่ฉี

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๖๑

ที่ล่วงลับไปแล้ว โดยอนุสรณ์ชั้น ข้าพเจ้าและภริยาขอ
อุทิศตนของตนอีกครั้งหนึ่ง แต่ภารกิจอันใหญ่ยิ่ง ซึ่งเรา
ได้รับการเรียกร้องให้รับ และตั้งนั้นก็จะได้พากเพียรพยายาม
ที่จะบำเพ็ญตนให้สมกับที่ท่านได้ทะนุถนอมเลี้ยงดูเรามา...”

เจียง จุงเจิ้ง (เจียงไคเช็ค)

ทะเลสาบสุรียันจินตรา

ไต้หวัน สาธารณรัฐจีน

๑ ธันวาคม ๑๙๕๖

จากข้อเขียนของจอมพลเจียงไคเช็ค ซึ่งเขียนไว้ใน
หนังสือเล่มหนึ่ง (ซึ่งบอกอยู่ในข้อเขียนแล้ว) เพื่อเป็น
อนุสรณ์แห่งวันครบรอบสมรสของจอมพลเจียงกับมาตาม เจียง
ไคเช็ค ที่อยู่กันยืดยาวมาตลอดเวลา ๓๐ ปี และเป็นปีที่ ๗๐
ในอายุของเจียง ข้าพเจ้าคิดว่าให้ดูเพื่อฟังสำนวนนักการเมือง
เก่า ๆ แก่ ๆ แต่ยังมีคามฝันหวานอยู่ตลอดเวลา....

มาตามเจียงไคเช็ค เป็นน้องสาวของมาตาม ชุนยัต
เซ็น ผู้เป็นภริยาของ ดร. ชุนยัตเซ็น หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ของประเทศจีนซึ่งได้เปลี่ยนการปกครอง จากระบอบกษัตริย์ มาอยู่ในมือของคณะราษฎร เมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๒ อันเป็นเวลา ๔๙ ปีมาแล้ว บรรดาอันเป็นที่เคารพและนับถือเสมือนบิดาของ จีนทั้งประเทศได้ถึงแก่กรรมเมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๕ เมื่อ ๓๖ ปีมาแล้ว ขณะนั้นมาตามซุนยัตเซ็นภรรยาหม้าย ยังคงมีชีวิตอยู่ และได้อยู่ร่วมอยู่ในวงการเมืองบนแผ่นดินใหญ่ของจีน

จอมพลเจียงไคเช็ค ได้รับตำแหน่งประธานพรรค การเมืองก๊กมินตั๋ง (คณะราษฎร) และผู้บัญชาการสูงสุดกอง ทัพแห่งชาติจีน ภายหลังที่ ดร. ซุนถึงแก่กรรม แต่กว่าที่ จะรวบรวมจีนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ก็ต้องใช้เวลาต่อมาอีก ๒-๓ ปี เจียงไคเช็ค เพิ่งจะรวบรวมจีนให้เป็นปึกแผ่นกันได้ เมื่อ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๒๘ หลังจากจอมพลเจียงไคเช็คมี อำนาจการปกครองประเทศจีน ซึ่งเป็นประเทศที่กว้างใหญ่ และไพศาลมากที่สุดในโลกมีพลเมืองถึง ๖๐๐ ล้านคนมาได้ ๒๕ ปี ต่อมก็ต้องเสียอำนาจบนผืนแผ่นดินใหญ่ ให้แก่ประธานาธิบดียูเอชทู ผู้ เป็นฝ่ายค้าน ของจอมพล เจียงไคเช็คตลอดมา และต้องย้ายตัวเองไปอยู่ที่เกาะไต้หวัน ซึ่งเพิ่งได้มาจากญี่ปุ่น ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้เมื่อ ค.ศ. ๑๙๔๕ และยังคง

ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีจีนแห่งไต้หวันมาแล้ว เป็นเวลา ๑๓ ปี

นับว่าจอมพลเจียงไคเช็ค เป็นนักการทหารและนักการเมืองที่นำศึกษาประวัติ และเป็นผู้สามารถอย่างแท้จริง คนหนึ่ง ที่ได้ครองตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีของจีนมายาวนานถึง ๓๘ ปี อันเป็นคนเดียวที่อยู่ในตำแหน่งยาวนานติดต่อกันมากที่สุด โดยไม่มีบุคคลทางการเมืองของประเทศใดสามารถเทียบได้ แม้ว่าในทางนิเทศน์จะยังเป็นประธานาธิบดีของจีนอยู่ โดยที่หนึ่งของจีนชาติทางการเมืองให้การรับรองของสหประชาชาติก็ตาม แต่พจนานุกรมข้อเท็จจริงก็ต้องนับว่าจอมพลเจียงพ้นจากอำนาจการปกครองในแผ่นดินใหญ่มาแล้ว เป็นเวลากว่า ๑๓ ปี

แต่การค้นร่นของจอมพลเจียง ที่จะกลับไปแผ่นดินใหญ่ได้หรือไม่ เมื่อใด หรืออาจจะไม่มีหวังอีกเลยจนกว่าจะสิ้นชีวิตนั้น ไม่ใช่จุดประสงค์ของสารคดีเรื่องนี้

สารคดีเรื่องนี้ จะเขียนเฉพาะประวัติของจอมพลเจียงไคเช็คถอยหลังไปอีก ๗๕ ปี นับแต่จอมพลเจียงเกิดและการต่อสู้ที่ผ่านมา โดยเฉพาะแก่ประเทศไทย จอมพลเจียง

ได้ทำบุญคุณไว้อย่างสำคัญในการที่เป็นผู้สนับสนุนอย่างจริงจังที่จะให้ประเทศไทยคงมีเอกราชอยู่ภายหลังจาก สงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งขณะนั้นประเทศพันธมิตรผู้ชนะสงครามหาว่าประเทศไทยร่วมเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่นทำสงครามกับ ประเทศสัมพันธมิตร และทางนิตินัยถือว่าเป็นศัตรูของสหประชาชาติด้วย และที่จอมพลเจียงไคเช็คทำประโยชน์ให้แก่โลกและมนุษยชาติทั้งหมด ก็คือได้เป็นผู้มีส่วนสนับสนุนสันติภาพหลังสงครามคือการร่วมการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้นเพื่อช่วยระงับข้อขัดแย้งในกรณีพิพาทระหว่างประเทศ ช่วยเหลือประเทศที่ล่าหลังทั้งหมด ทั้งในด้านความอดอยาก, ขาดงานและความพยายามฟื้นฟูเศรษฐกิจให้ประเทศเหล่านั้นสามารถเลี้ยงตนเองอยู่ได้ และหาทางระงับข้อพิพาทที่จะเป็นมูลเหตุไปสู่การสงครามให้ระงับลงไป เพื่อทดแทนองค์การสันนิบาตชาติที่ต้องเลิกล้มไปเพราะขาดความศักดิ์สิทธิ์ จึงนับว่าจอมพลเจียงไคเช็ค เป็นผู้มีส่วนเกื้อสันติภาพอย่างแท้จริงมาสู่โลกคนหนึ่ง

บุคคลที่สำคัญที่สุดอีกคนหนึ่งที่อยู่เบื้องหลัง จอมพลเจียงไคเช็ค ที่ได้มีส่วนอย่างสำคัญในการแก้ไขในวิกฤติ

การณ์ทางการเมืองของประเทศจีน อันยุ่งยากมาแต่ก่อนสงครามได้ระงับลง โดยเป็นผู้ที่ได้เปิดการเจรจากับ เมาเซตง หัวหน้าพรรคการเมืองฝ่ายซ้ายด้วยตนเอง จีนจึงได้ร่วมมือกันทุกฝ่ายในการต่อต้านญี่ปุ่นผู้ก่อสงครามในประเทศจีนและแก่โลกและมีส่วนอย่างสำคัญในการที่ได้ร่วมงานการประชุมกับประธานาธิบดี รูสเวลท์ แห่งสหรัฐอเมริกาและนายกรัฐมนตรี เชอร์ชวิลล์แห่งอังกฤษ บุคคลสำคัญผู้นี้คือมาตาม เจียงไคเช็ค สตรีผู้ได้รับการศึกษาดีที่สุด จากสหรัฐอเมริกา ยอดรักของจอมพลเจียงไคเช็คนั่นเอง สตรีผู้นี้เป็นทั้งภรรยา เป็นทั้งเลขานุการ และเป็นทั้งเพื่อนผู้ให้คำปรึกษาและแก้ไข ในกรณียุ่งยากทางการเมืองของประเทศจีนและในชีวิต ของเจียงไคเช็คมาตลอดเวลา แทบจะนับได้ว่ามาตาม เจียงไคเช็ค เป็นสตรีหมายเลขหนึ่งของโลกในทางการเมือง ซึ่งเรายังไม่เคยพบผู้หญิงคนใดที่สามารถเป็นเยี่ยมในโลกปัจจุบันเช่นนี้ได้เลย หากพดกันด้วยความเป็นธรรมชาติแล้วก็น่าที่จะไม่เป็นการยกย่องกันเกินจริงเลย

ชีวิตในปฐมวัย

จอมพลเจียงเกิด-และการศึกษา จอมพลเจียง

ไคเซ็กเกิดในปี ค.ศ. ๑๘๘๗ ที่อำเภอเพ่ซัวมณฑลจี๋เจียง ประเทศจีน บิดาได้ถึงแก่กรรมแต่สมัยที่เจียงยัง มีอายุอยู่ใน ปฐมวัย ปรากฏว่าบิดาท่านจอมพลเจียง มีภรรยาถึง ๓ คน และมีบุตรทั้งหมดรวม ๕ คน จอมพลเจียงเป็นบุตรคนโต ของภรรยาคนที่ ๓

การศึกษา เมื่อพ้นจากการศึกษาชั้นมัธยมเมื่ออายุ ๑๘ ปีแล้ว จอมพลมีความปรารถนาที่จะเข้าศึกษา วิชาทหาร เพื่อรับใช้ประเทศชาติของตนเองต่อไป ครั้งแรกจอมพลเจียง ได้เดินทางไปขอศึกษาวิชาการทหารที่ประเทศญี่ปุ่น แต่โดยที่ เจียงไม่มีพาสปอร์ตที่รัฐบาลเมินจู๋กัวแนะนำไป รัฐบาล ญี่ปุ่นจึงไม่ยอมรับให้เข้าเรียนในประเทศญี่ปุ่น เจียงจึง กลับมาเข้า ร.ร. นายร้อยทหารในประเทศจีน ที่วิทยาลัยการ ทหารเป่ตง เสร็จแล้วก็ไปศึกษาต่อ ร.ร. เสนาธิการชั้นสูง ในประเทศญี่ปุ่นที่วิทยาลัยนายทหารเสนาธิการ เสร็จแล้วก็ เข้ารับราชการอยู่ในกองทัพบกญี่ปุ่นหลายปี จนกระทั่ง ค.ศ. ๑๙๐๘ ในประเทศญี่ปุ่นนี้เองที่จอมพลเจียง ได้รู้จักและ สนิทสนมกับ ดร. ซุนยัตเซ็น ซึ่งไปศึกษาอยู่และต่อมาได้ กลายเป็นหัวหน้าคณะราษฎร(ก๊กมินตั๋ง) พรรคปฏิวัติแห่ง

ประเทศจีน ซึ่งจอมพลเจียงมีความเห็นด้วยตามแนวทางการเปลี่ยนแปลงการปฏิวัติในประเทศจีนของ ดร.ซุนยัต.ซุน จึงได้สมัครเป็นสมาชิกแห่งคณะปฏิวัติด้วย

ชีวิตในทางการเมือง

จอมพลเจียง ได้ลาออกจากราชการทหาร เมื่อ ค.ศ.๑๙๑๗ เพื่อเตรียมตัวเล่นการเมืองเต็มที่โดยได้รับ อุปการะจากเพื่อนเศรษฐีชาวจีนรวม ๒ คน และปี ค.ศ. ๑๙๒๑ ก็ได้เข้าสู่วงการเมืองเป็นสมาชิกในพรรคก๊กมินต๋ง อย่างเปิดเผย และในปี ค.ศ.๑๙๒๓ ก็กลับเข้ารับราชการทหารอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากขณะนั้นเกิดความยุ่งเหยิงในสมาชิก พรรคก๊กมินต๋ง ซึ่งมีสมาชิกอยู่ประมาณ ๓ แสนคน เนื่องจากกบฏของซุนต๋กนกรกวางต้ง เจินจุ๋หมิง เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ค.ศ.๑๙๒๒ และประเทศรัสเซียภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ แล้วต้องการจะเปิดเป็นพันธมิตรกับพรรคก๊กมินต๋งของ ดร.ซุนยัต.ซุน จึงได้ส่งผู้แทนมาร่วมประชุมกับพรรคก๊กมินต๋ง เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ค.ศ. ๑๙๒๓ ประกอบกับความกดดันของประเทศตะวันตกผู้มีเมืองชนอยู่ในประเทศจีน จึงทำให้

ความระส่ำระสายเกิดขึ้นในพรรค เพื่อที่จะปรับปรุงพรรคการเมืองและการบริหารประเทศจีนไปสู่ความเรียบร้อย ดร. ซุนจิ้นส่งจอมพลเจียงไคเช็คไปประเทศรัสเซีย เพื่อศึกษาวิธีการจัดพรรคการเมือง, การทหาร และการปกครองของรัสเซีย เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป และให้ออกเดินทางในปี ค.ศ. ๑๙๒๓

จอมพลเจียงพร้อมด้วยคณะ คือ เล็น ตังอิ, อ้วนเต็งหยุ่น และจางไท่หลุยผู้เป็นพรรคฝ่ายซ้าย และนัดพบกับนายมาริง ผู้แทนของรัสเซียที่เซี่ยงไฮ้ในวันที่ ๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๒๓ และข้ามพรมแดนจีนเข้ารัสเซียที่เมืองแมนจูเรียในวันนั้นและถึงมอสโกในวันที่ ๒ กันยายน และกลับออกเดินทางจากมอสโก ๒๙ พฤศจิกายน ถึงเซี่ยงไฮ้ในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๒๓

ค.ศ. ๑๙๒๔ จอมพลเจียงได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์ ร.ร. นายร้อยทหารบกที่ฉมู่เป่า ซึ่งมีนายพลเอก บลูเชอร์ หัวหน้าคณะที่ปรึกษาทางการทหารของรัสเซียประจำประเทศจีนเป็นผู้ให้คำแนะนำการทหารแก่ประเทศจีน และเป็นที่ปรึกษาการทหารของจอมพลเจียงไคเช็ค ตามสัญญา

ว่าด้วยความช่วยเหลือทางการทหารของรัสเซียแก่จีน นอก
จากนายพลเอกบลูเชอร์ ผู้ซึ่งมีหน้าที่ปรึกษาให้คำแนะนำทาง
การทหารแล้ว ยังมี มร. โบโรดิน เป็นที่ปรึกษาทางการ
เมืองอีกคนหนึ่ง

จอมพลเจียงไคเช็คกล่าวว่า นายพลเอกบลูเชอร์มี
ชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า “กาเลน” กาเลน มาประเทศจีนเป็นครั้งแรก
ใน ค.ศ. ๑๙๒๕ คือช่วยเหลือจัดตั้ง ร.ว. นายร้อยทหาร
และปรับปรุงการทหารแก่จีน กาเลนเป็นนายทหารที่เด่นคน
หนึ่งของรัสเซีย และเป็นเพื่อนที่ดีของจอมพลเจียง ๆ กล่าวว่า
ว่ากาเลนไม่มีลักษณะที่แสดงว่าเป็นพวกบอลเชวิคเลย เขา
ถูกเรียกกลับใน ค.ศ. ๑๙๒๕ และในปี ค.ศ. ๑๙๒๖ จอมพล
เจียงก็ได้ขอรับรองให้รัสเซียส่งพลเอกบลูเชอร์หรือกาเลน มา
กองตั้งอีก เพื่อช่วยการทหารที่ ร.ว. นายร้อยวันเข้า ทำทาง
กาเลนแสดงว่ารังเกียจโบโรดิน ที่ปรึกษาทางการเมืองของ
รัสเซียประจำประเทศจีน กาเลนอยู่ที่กองตั้งจนรัฐบาลกวาง
ตงขับพวกคอมมิวนิสต์ออกนอกประเทศ ต่อมาสัมพันธไมตรี
จีนกับรัสเซียดีขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๓๒ จอมพลเจียงขอรับรองให้
รัสเซียส่งกาเลนกลับมาจีนอีกแต่เจียง จนกระทั่ง ค.ศ. ๑๙๓๘
(เริ่มสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่โปแลนด์) เมื่อขุนฟอประวาน

สถานิติบัญญัติ.เดินทางไปรัสเซียจึงขอรับให้ส่งนายพลกาเลน
ไปช่วยประเทศจีนอีกครั้งหนึ่ง คราวนั้นจอมพลสตาลินตอบว่า
นายพลกาเลน ถูกประหารชีวิตเสียแล้ว เพราะหลงเสน่ห์
ผู้หญิงชาวญี่ปุ่น

ค.ศ. ๑๙๒๕ เมื่อ ดร. ชุน ถึงแก่กรรม จอมพลเจียง
ไคเช็ค ก็ได้รับตำแหน่งประธานพรรคการเมืองก๊กมินตั๋ง และ
ผู้บัญชาการทหารสูงสุดกองทัพแห่งชาติจีน

ปี ค.ศ. ๑๙๒๗ เจียงก็ลงมือปราบปรามคณะทหาร
ในตำบลต่างๆ ที่ต่างตั้งตัวเป็นใหญ่อยู่ตามมณฑลต่างๆ
เป็นลำดับ เพื่อความปรารถนาที่จะให้จีนรวมตัวกันอยู่ในการ
ปกครองของรัฐบาลเดียว จึงต้องทุ่มเทงบประมาณการปราบ
ปรามลงไปมากและก็ได้ตามลำดับ.เช่น ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๒๖
ก็ได้เมืองอูซางและฮั่นเค้า กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๗ ได้มณฑล
เซียงไฮ้และนานกิง และ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๒๘ ก็ได้เมือง
ปักกิ่ง ในที่สุดประเทศจีนก็รวมตัวกันเป็นปึกแผ่นเป็นครั้ง
แรกนับแต่บัดนั้นมา

จักรรัฐบาลบริหารประเทศ

เพื่อที่จะเอาใจช่วยฝ่ายซ้าย จอมพลเจียงไคเช็คได้

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๗๑

จักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการีและฝรั่งเศสได้เข้ายึดครองเมืองซันต์ใน ค.ศ. ๑๙๑๗ แต่โดยที่พรรคการเมืองนั้นได้เกิดการแตกแยกกัน รัฐบาลจึงแบ่งออกเป็น ๒ พวกคือพวกชาตินิยมที่ดำเนินหลัก การของ ดร. ชุนยัตเซิน และอีกพวกหนึ่งยึดหลักเสมอภาค ทางสังคมนิยม ทั้ง ๒ ฝ่ายจึงแตกกันจนต้องทำสงคราม กลางเมืองต่อกัน รัฐบาลออสเตรียจึงล้มในปีแรกที่ตั้งขึ้น เจียง ไคเช็คจึงไปตั้งรัฐบาลจีนขึ้นใหม่ที่กรุงนานกิง

จอมพลเจียง ได้พยายามปราบปรามพวกฝ่ายซ้าย แต่ปี ค.ศ. ๑๙๒๗ ถึง ค.ศ. ๑๙๓๗ จนพวกฝ่ายซ้ายต้องถอย วนไปตั้งรัฐบาลของตนเองอยู่ที่มณฑลชานซี โดยมีนายพล เมาเซตง และนายพลจูเต เป็นหัวหน้าใหญ่ แต่ไม่สามารถ ที่จะรวมกันได้จนกระทั่งเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ ใน ค.ศ. ๑๙๑๙ ทั้ง ๒ ฝ่ายก็รวมตัวกันต่อต้านญี่ปุ่น และพอเสร็จ สงครามโลกครั้งที่ ๒ นายพลเมาเซตงและนายพลจูเตก็เริ่ม รุกรบจอมพลเจียงไคเช็คได้ตามลำดับ จนจอมพลเจียงไคเช็ค ต้องเสียด่านและทิ้งแผ่นดินใหญ่ไปอยู่เกาะไต้หวันใน ค.ศ. ๑๙๔๙ ดังกล่าวแล้วจนขณะนี้

สาเหตุสงครามจีนญี่ปุ่น

แม้ว่าจะต้องอยู่ในภาวะที่ต้องทำสงคราม กันเองอยู่ตลอดเวลาที่เจียงไคเช็ค ยึดอำนาจการปกครองในประเทศจีนได้ก็ตาม แต่เจียงก็ได้พยายามที่จะสร้างสรรประเทศชาติจีนเสียใหม่เพื่อให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น พยายามกำจัดอิทธิพลชนต่างชาติให้ค่อย ๆ หดอิทธิพลออกไปจากประเทศจีนโดยชวนจีนให้รักและนับถือในลัทธิชาตินิยม ได้สร้างเมืองหลวงของจีนขึ้นใหม่ที่กรุงนานกิง พยายามเพิ่มการคมนาคมในประเทศให้มากขึ้นโดยการสร้างถนนหนทางและทางรถไฟอันเป็นการจำเป็นและสำคัญยิ่ง ในการค้าและการคมนาคมของประเทศจีน พยายามแก้ไขและบรรเทาความอดอยากของประชาชนพลเมืองที่มีอยู่มากมาย และบังคับให้เลิกสูบฝิ่นอย่างเด็ดขาด เพราะเห็นว่า ฝิ่นเป็นยาเสพติดที่ชั่วร้ายทำลายอนามัยและสุขภาพของพลเมืองให้เสื่อมทรามลงมากที่สุด

ในระยะเวลาที่จอมพลเจียง ได้สร้างสรรประเทศขึ้นมาตาม ชุงเมลิง ภริยาของท่านได้มีส่วนอย่างแท้จริงในการสร้างความเจริญให้แก่ประเทศ ในฐานะที่ตามมา ชุงเมลิง (มาตาม เจียงไคเช็ค) เป็นสตรีที่ได้รับการศึกษาอย่างดีที่สุด

เป็นหญิงจีนแบบทันสมัยมาจากสหรัฐอเมริกา จึงมีส่วนช่วยปรับปรุงสร้างเสริมสังคมใหม่ในประเทศจีนอันล้าหลังมาหลายพันปีให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ทั้งในด้านการสังคมชนบทรรมนิยม ประเพณีและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน ทั้งหญิงและชาย

งานสำคัญที่สุดที่ท่านจอมพล และมาตาม ได้ปลูกฝังลงไปในประเทศจีนทั้งหญิงชาย คือการปลูกฝังให้เยาวชนของชาติมีความรักชาติอย่างรุนแรง เพื่อที่จะช่วยกันร่วมสร้างชาติจีนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

การปฏิบัติการของจีนในเรื่องความรักชาตินี้เอง เป็นสาเหตุใหญ่ที่ญี่ปุ่นมีความเกรงกลัวว่า จีนจะมีอำนาจมากขึ้น และจะเป็นภัยแก่ญี่ปุ่นในอนาคต จึงต้องหาทางกำจัดเสียก่อน คือการเข้าทำสงครามกับจีนเพื่อทำลายอำนาจจีนให้อ่อนแอลง

มาตามเจียงไคเช็คกับกบฏซื่ออัน

เรื่องราวก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่โดกรวมทั้งคนไทยได้รับฟังชว่อย่างยากในประเทศจีน อีกอย่างหนึ่งกรณีกบฏซื่ออัน ซึ่งจอมพลจางโซเหลียงผู้ว่าราชการเมืองแมนจู

เวีย ได้ก่อการกบฏและจับจอมพลเจียงไคเช็คที่เมืองซีอาน และบังคับให้จอมพลเจียงไคเช็ค ยอมร่วมมือกับนายพลมาเซตง แต่เจียงไคเช็คไม่ยินยอม ซึ่งจะทำให้สงครามกลางเมืองในประเทศจีนระเบิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ขณะที่จีนกำลังจะทำสงครามกันอยู่ แต่ด้วยความสามารถของมาตามซุงเมลิง ภรรยาสาวของท่านจอมพลเจียงไคเช็คที่ได้เข้าช่วยแก้วิกฤตการณ์การเมืองของประเทศจีนในขณะนั้นให้ผ่านสงครามกลางเมืองอันจะก่อการนองเลือด อย่างชานานใหญ่ผ่านไปได้อย่างหวุดหวิดที่สุดซึ่งประวัติศาสตร์ตอนนั้น ได้บันทึกคุณงามความดีของ มาตาม เจียงไคเช็คไว้อย่างงดงามที่สุด

สาเหตุที่จะเกิดกบฏเมืองซีอาน นั้นมีเรื่องเดิมมาว่า นายพลจางโซเหลียง ผู้ได้รับตำแหน่งจากบิดาจอมพลจางโซหลิน เป็นผู้ว่าการมณฑลแมนจูเรีย แต่ ค.ศ. ๑๙๒๕ จางได้ร่วมมือเป็นเพื่อนแท้ของจอมพลเจียงไคเช็ค มาเป็นอย่างดีตลอดมา ได้เข้าร่วมมือในพรรคก๊กมินตั๋ง ซึ่งจอมพลเจียงเป็นหัวหน้า ทั้ง ๆ ที่นายทหารฝ่ายจางโซเหลียงคัดค้าน แต่จางโซเหลียงก็เชื่อ ในความสามารถของเจียงว่าควรแก่การเป็นผู้นำจีน ยิ่งกว่านั้นในปี ค.ศ. ๑๙๓๐ จางโซเหลียงยังได้มี

ส่วนช่วยปราบปรามพวกนายพลต่างๆของจีนทางภาคเหนือที่ยังไม่ยอมนับถือจอมพลเจียงให้ยอมร่วมงานเข้าอยู่ใต้อำนาจรัฐบาลกลางของจอมพลเจียง

ภายหลังต่อมาที่เกิดการแตกแยกกันขึ้น ในระหว่างการเมืองของจีน ซึ่งเกิดการแตกแยกขึ้นระหว่างเมาเซตุงและจอมพลเจียงอย่างหนัก ได้เกิดทำสงครามกันเองในประเทศ ขณะเดียวกันจีนก็มีกรณีอื่นๆมาหลายกรณีแล้ว นับแต่ ค.ศ. ๑๙๒๖ และ ค.ศ. ๑๙๒๘ เป็นต้นมาที่จอมพลเจียงยกกองทัพขึ้นภาคเหนือเพื่อรวมจีนเข้าเป็นประเทศเดียวกัน แต่ญี่ปุ่นไม่ต้องการที่จะให้จีนรวมกัน เมื่อกองทัพจอมพลเจียงยกกำลังเข้าสู่ซานตุง บนฝั่งแม่น้ำเหลือง ญี่ปุ่นก็ส่งทหารมาที่ซิงเตาและจินานโดยอ้างว่าเพื่อให้ความปลอดภัยแก่ญี่ปุ่นเท่านั้น เพื่อเป็นการช่วยจีนให้เกิดโมโห อีกทั้งญี่ปุ่นไม่ต้องการให้แมนจูเรียเป็นของจีน นอกจากนั้นยังเกิดจากกรณีที่ญี่ปุ่นโจมตีมุกดันเมื่อ ๑๘ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๑ มุกดันเป็นเมืองหลวงของมณฑลเฉียวหนิง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน (แมนจูเรีย) ซึ่งอยู่ในความยึดครองของเมาเซตุง อันเป็นเหตุให้จอมพลเจียงต้องส่งทหารไปช่วย

เมาเซตุง การโจมตีมุกเด็นคววนั้น รัฐบาลจีนได้คัดค้านต่อ
การขั้วของญี่ปุ่นเป็นอย่างยิ่งเพราะกำลังเร่งพัฒนาการประ-
เทศและมีการยุ่งยากภายในกันอยู่มาก

นายพลจางโซเหลียง เห็นว่าสถานการณ์ของจีน
กำลังจะมีภัยจากประเทศญี่ปุ่น จึงได้ขอร้องให้จอมพลเจียง
เจ็กเป็นศัตรูกับนายพลเมาเซตุง ผู้นิยมคอมมิวนิสต์เสียหันมา
ร่วมมือกันเพื่อต่อต้านญี่ปุ่นที่กำลังจะ รุกราน ประเทศจีน อยู่
จอมพลเจียงไม่เชื่อและไม่ยอมหาว่าเป็นลูกไม้ของเมาเซตุงที่
ขั้วเหยาจางให้ทำเช่นนั้น จอมพลเจียงกลับสั่งให้จางโซเหลียง
นำทหารไปปราบปรามพวกคอมมิวนิสต์ที่ซีอานที่ยังต่อต้าน รัฐ-
บาลกลางอยู่ โดยขณะนั้นจอมพลเจียงกล่าวหาว่าจางโซ
เหลียง และเอียง ฮู ฉิง ผู้บัญชาการทหารมณฑลฉ่านซี
ได้ติดต่อดำพันกับพวกคอมมิวนิสต์ที่เมืองซีอาน เมืองหลวง
ของมณฑลฉ่านซี ในเขตแมนจูเรีย ไม่ยอมปราบกบฏให้
รัฐบาล แต่กลับร่วมกันพิมพ์ในปลิวสนับสนุนชวนกันต่อต้าน
ญี่ปุ่นไปทั่วกองทัพในแมนจูเรีย จอมพลเจียงโคเช็กจึงเดิน
ทางไปเมืองซีอาน เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๖ เพื่อที่
จะเรียกประชุมนายทหารและทำความเข้าใจกับจางโซเหลียง

เพื่อให้ระงับการกระทำ เช่นนั้น

แต่จางโซ่หลียังไม่ยอม ลดละและไม่ยอมตกลง กับ
เจียงไคเช็คในการที่จะให้เงินกับจีนรบกันอยู่ต่อไปอีก โดย
จางโซ่หลียังอ้างว่าในเวลานี้ ควรจะหันมาทำความร่วมมือ
กันดีกว่า เพราะญี่ปุ่นได้ยึดอาณานิคมประเทศจีนไปได้เกือบ
หนึ่งในหกของแผ่นดินจีนแล้ว แต่ไม่ตกลงกันได้

ดังนั้นในวันที่ ๑๒ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๖ เวลา
๕.๓๐ น. (คืนที่ ๑๑ ธ.ค.) จางโซ่หลียังก่อการกบฏขึ้น
และจับจอมพลเจียงไคเช็คเป็นการประกันเพื่อลี้ภัยยอมทำตามแผน-
การที่วุ่นวองของ เจียงไคเช็คพยายามหลบหนี โดยได้
กำแพงบอกจากที่พักและตกลงมาในคุน มินเจีย ว.อ. ชุน
นายทหารคนสนิทของจางโซ่หลียังจับจอมพลเจียงไคเช็ค
ห้ามไปขังไว้ จางโซ่หลียังและ เฉียนฮูเจิง จึงได้มาเจรจากับ
เจียงไคเช็ค แต่เจียงไคเช็คไม่ยอมตกลง กลับบอกให้จางสารภาพ
ผิดและกลับไปนานกิงเสีย จางโซ่หลียังได้พูดกับเจียงว่า
สถานการณ์อยู่เหยิงเหลือ ก็นหาใช้เป็นเรื่องง่าย ๆ อย่างที่เจียง
คิดไม่ ขอให้เจียงอดทนและระงับความโกรธไว้ก่อน

ต่อมา ก็ปรากฏว่า จิ๋นซีฮ่องเต้จะไม่ยอมพออะไรอีก ไม่ยอม
แต่ต้องอาหารที่ฝ่ายกบฏนำมาให้ กระทั่งวันที่สามที่จับเจียง
จางจึงได้นำข้อเสนอมาให้จอมพลเจียงคือ

๑. ขอให้รัฐบาลกลางปรับปรุงรัฐบาลแห่งชาติขึ้น
ใหม่ มีสมาชิกพรรคอื่นและคณะอื่นเข้าร่วมด้วย

๒. ให้ยุติการสู้รบภายในประเทศจีนทั้งหมด เพื่อ
ร่วมกันต่อต้านญี่ปุ่น

๓. ให้ปล่อยบุคคลชั้นนำของสมาคมนักปฏิวัติ ที่ถูกจับ
และคุมขังอยู่ที่ มืองเซียงไฮ้ทันที

๔. ให้ปล่อยนักโทษการเมืองทั้งหมดทั่วประเทศ

๕. ให้รัฐบาลเป็นผู้ประกันเสรีภาพแก่ประชาชน ใน
การประชุมและการตั้งสมาคม

๖. ให้ยกเลิกการห้ามตั้งขบวนการรักชาติ

๗. ดำเนินการถามคำสอนอันสุดท้ายของ ดร. ซุน
ด้วยความซื่อสัตย์ (คำสอนทุกข้อ)

๘. ให้จัดเรียกประชุมใหญ่แห่งขบวนการปฏิวัติทันที
จอมพลเจียงได้ตอบจากโซ่หูลิงว่า “ทราบใดที่
ข้าพเจ้ายังคงเป็นเชลยศึกอยู่ จะไม่มีการเจรจาใด ๆ ทั้งสิ้น”

จอมพลเจียง ก๊วยอย่างเด็ดขาดและยอม ตาย หากจะถูกฆ่า
รัฐบาลนานกิงก็พร้อม ที่จะส่งกองทหารมาปราบปรามก๊วยซีอาน

ต่อมาในวันที่ ๒๒ ธันวาคม หลังจาก ที่เจียงถูกขัง
อยู่ ๑๐ วัน ต็ม ๆ มาตามเจียงไคเช็คพร้อมด้วย มร. โดแน
ที่ปรึกษาทางการเมืองของเจียงไคเช็คก็ บินมาถึงเมือง ซีวาน
(ในเขตแมนจูเรีย) เพื่อเจรจากับางโซ.หลีตง และ เอียง หู
เจิง นายพลที่ ๑๑ ซึ่งเป็นหัวหน้ากบฏ เจียงไม่ยอมลงนาม
ในสัญญาและไม่ยอมตกลงประการใดทั้งสิ้น างโซ.หลีตง
เพื่อนเก่าที่คิดว่าจะปล่อย ตัว แต่เอียง หู ติง กับ วัง ปิ่น
หนาน (หลานกวาง) เคยเป็นผู้แทนจีนเจรจากับ ยู.เอ.เอช.ซิส
จอนสันผู้แทนอเมริกันที่ ซีกโกโดโดวากีใน ค.ศ. ๑๙๕๓-
๑๙๕๕ ก่อนที่ มร. จอนสัน จะมาเป็นทูตในประเทศไทย) ไม่
ยอมให้ปล่อย ขณะเดียวกันนั้นนายพล เมาสเตอู ผู้นำของ
คอมมิวนิสต์จีนก็บินมาจากเมืองเซินอาน เพื่อเจรจากับกับ
จอมพลเจียง เพื่อที่จะเจรจาดึงการรวมกองทัพจีนเข้าด้วยกัน
โดยเรียกว่าคณะกรรมาการร่วมฝ่ายทหาร ประกอบด้วยผู้
แทนกองทัพแมนจูเรียอันเป็นกองทัพภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ซึ่งเอียง.ฮู.ติงรองของางโซ.หลีตงเป็นผู้ร่วมกับกองทัพคอม-

มุนิดำเงินของมาเซตง

มร โดแนน ที่ปรึกษาการเมืองของเจียงไคเช็คจึงได้เสนอต่อจอมพลเจียงและมาตามเจียงไคเช็ค ที่จะให้มาเซตง ได้เข้าพบปะและสนทนาในการเจรจาครั้งนี้ แต่จอมพลเจียง ซึ่งไม่ยอมพบกับนายพล มาเซตง และนายทหารฝ่ายข้าศึกมานาน ๑๐ ปีเศษก็ยังไม่ยอมเจรจาด้วยแต่ด้วยความพยายาม แล การ ตักเตือนของมาตาม เจียงไคเช็คด้วยความรอบคอบ โดยมาตามเจียงไคเช็คได้เตือนให้เจียงมองถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่จะแก้ไขในวันหน้า และให้นึกถึงส่วนเสียทั้งมวลของชาติ จอมพลเจียง จึงยอมให้นายพลมาเซตงเข้าพบ ตามคำขอวังของมาตามเจียงภริยาของตน

ทุกสิ่งทุกอย่างจึงตกลงกันได้ จอมพลเจียง ก็ถูกปล่อยตัวในวันที่ ๒๕ ธันวาคม และเดินทางกลับไปกรุงนานกิงพร้อมกับมาตาม และที่ปรึกษาทางการเมืองของเขา

จางโซเหลียงยอมรับผิดชอบและยอมให้ปลดจากหน้าที่ราชการทำทหารและพลเรือน การสงครามภายในประเทศก็สงบลง ทั้ง ๒ ฝ่ายได้ร่วมมือกันต่อ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๘๑

ด้านการรุกรานของญี่ปุ่นต่อไป มีผู้กล่าวว่ากบฏ
เมืองซื่ออันได้ให้ประโยชน์แก่จีนมากและเป็นการ
ทำให้จีนร่วมมือกัน และร่วมกันทำสงครามจนญี่ปุ่น
ผู้รุกรานจีนตลอดมายอมพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่
๒ ในที่สุด ประวัติศาสตร์จึงได้บันทึกว่า มาดาม
ซงเมiling เป็นผู้มีส่วนระงับสงครามภายในประเทศ
ที่เมืองซื่ออัน ให้จบลงอย่าไม่เสียเลือดเนื้อชาว
จีนเลยแม้แต่คนเดียว

สงครามจีนกับญี่ปุ่น

สงครามจีน-ญี่ปุ่น อันมิได้ประกาศเป็นทางการ
ก็ได้เกิดขึ้น อันมีสาเหตุมาแต่ระณีสุนทาจิยา เมื่อวันที่
๒ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๓๗

จอมพลเจียงไคเช็ค ในฐานะประมุขของชาติได้
ประกาศเจตนาของชาวจีนในการทำสงครามกับญี่ปุ่น ในการ
ประชุมรัฐบาลและทหารที่เกาหลิงว่า

“เมื่อความอดกลั้นของเราถึงขีดสุดแล้วเช่น
นี้เราจะต้องทำการเสี่ยงชีวิตของประชาชนของเรา

เพื่อความคงอยู่ของชาติ และเมื่อถึงขั้นนั้นแล้วเราจะ
ไม่ยอมประนีประนอมในระหว่างใครๆ กลางๆ เป็น
อันขาด เพราะว่า การประนีประนอมเช่นนั้น ย่อม
หมายถึงการยอมแพ้และวาระสุดท้ายของบ้านเมือง
ของเราในฐานะที่เป็นประชาชนเอกกราชเมื่อเราได้
สู้สุดสุดอันนี้ เราไม่มีทางเลือกได้อีก นอกจาก
พร้อมที่จะสละทุกสิ่งทุกอย่าง และต่อสู้ไปจนถึงที่
สุด ความหวังอันเดียวของเรา ที่จะได้ชัยชนะสุด
ท้ายนั้น ขึ้นอยู่กับความเด็ดเดี่ยวมุ่งมั่นในการเสีย
สละของเรา....”

เยอรมันเข้าช่วยจีนรบญี่ปุ่น

ภายหลังงานการเลิกกบฏซื่ออันแล้วนั้น เป็นสาเหตุ
ใหญ่ที่ญี่ปุ่นได้เข้าสงครามกับจีน คือกลัวที่จีนจะรวมกัน
ได้อย่างมั่นคงและก่อการเป็นภัยแก่ญี่ปุ่นนั่นเอง ญี่ปุ่นจึงตัด
สินใจทำการสงครามกับจีนเสียก่อน ในปี ค.ศ. ๑๙๓๗ ประกอบ
ด้วยการค้า การเงิน และการลงทุนในการอุตสาหกรรมของ
จีนได้เจริญขึ้น อันเนื่องมาจาก สร. คง ผู้ว่าการธนาคาร

ชาติจีน - ได้เดินทางไปติดต่อกับประเทศต่าง ๆ ในยุโรป และชักนำเงินทุนมาลงทุนในประเทศจีนได้มากมาย ญี่ปุ่นเกรงว่าจีนจะผลิตสินค้าได้แพร่หลายและเข้าตีสินค้าของญี่ปุ่น ญี่ปุ่นจึงต้องเข้าโจมตีตีความเจริญ ความเข้มแข็ง ความก้าวหน้า และการขยายตัวของจีนทุก ๆ ทางให้ชะงักลง โดยสิ้นเชิง โดยเชื่อว่าภายใน ๓ สัปดาห์ด้วยกำลังทหารญี่ปุ่นเพียง ๓ กองพล กองทัพจีนก็ต้องยอมพ่ายแพ้แน่นอน เพราะญี่ปุ่นก็เกรงอันตรายทางด้านรัสเซียอยู่แล้ว จึงต้องเผด็จศึกทางด้านจีนให้เร็วที่สุด แต่ในที่สุดจีนก็ไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ ต้องทำสงครามกับญี่ปุ่นอยู่ถึง ๘ ปีเต็ม ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ และติดต่อยื้อกันมาจนถึงสงครามโลกครั้งที่ ๒ จีนก็ได้ร่วมกับประเทศพันธมิตรทะเลหลายต่อต้านญี่ปุ่นจนถึงที่สุด โดยยอมเสียชีวิตทหารจีนไปในสงครามนั้นถึง ๖ ล้านคน จนได้ชัยชนะญี่ปุ่น ร่วมกับประเทศพันธมิตรในที่สุด

สงครามระหว่างจีนกับญี่ปุ่นนั้น ในตอนต้นๆ จีนได้รับความช่วยเหลือจากกองทัพเยอรมันทั้งในด้านการทหาร, การขนส่ง, พร้อมทั้งส่งหน่วยกาชาดมาช่วยประเทศจีน รวมด้วยเวรภัยต่าง ๆ

ตั้งแต่ทำสงครามกับญี่ปุ่นเป็นต้นมา จีนได้รับอาวุธยุทโธปกรณ์ทางการทหารส่วนใหญ่ จาการช่วยเหลือของเยอรมัน และเยอรมันได้ส่งทหารมาประจำจันด้วย และในปี ค.ศ. ๑๙๓๘ ขอมพล.เจียงไคเช็คจ้างทหารเยอรมันมาฝึกหัดให้แก่กองทหารจีน มีทหารเยอรมันมาประจำอยู่ประเภทจีนประมาณ ๗๐ คน อาทิเช่น พ.อ. แมกซ์ เบาเออร์, นายพล ฟอนแซะท์ ซึ่งเคยเป็นหัวหน้านายทหารเสนานิการประจำกองทหารไรช์เวร์ โดยมีนายพลบาร์อน ฟอน ฟาลเกน เฮาเซน เป็นหัวหน้าคณะทหาร

แรกเริ่มทำสงครามกับญี่ปุ่นกองทัจจีนมีเพียง ๕ แสนคน แบ่งออกเป็น ๑๑ กองพล และได้ขยายเพิ่มขึ้นตามความจำเป็นในภายหลังอีกมากนับเป็นล้าน ๆ คน

ภายหลัง เยอรมันทำสัญญาแอนติคอมมิวนิสต์สากลกับอิตาลี และญี่ปุ่น ๆ จึงต้องประจัญหน้าต่อเยอรมันที่ช่วยจีน เยอรมันจึงเลิกช่วยจีน ต่อมาจีนก็ได้รับอาวุธ ฝืนจากอังกฤษโดยผ่านทางฮ่องกง ทางมณฑลกว๋างตุ้ง เมื่อเสียกว๋างตุ้งแก่ญี่ปุ่นแล้ว การติดต่อยุทธศาสตร์กับโลกภายนอกก็ประสบอุปสรรค อีกด้านหนึ่งจีนได้รับการช่วยเหลือทางอาวุธจาก

ฝรั่งเศสโดยทางรถไฟสายไฮฟอง-ฮานอย-คุนหมิง ทางมณฑลยูนนานตอนใต้ของจีน ต่อมาเมื่อฝรั่งเศสพ่ายแพ้สงครามโลกครั้งที่สอง ญี่ปุ่นเข้าไล่เกลี้ยกระดุมพิพาทระหว่างไทยกับอินโดจีน ญี่ปุ่นจึงบีบบังคับรัฐบาลฝรั่งเศสทวิวิธีให้เลิกช่วยเหลือจีนทางอากาศ

เมื่อตัดทางอื่น ๆ หมดแล้ว ก็ยังมีทางที่จีนจะได้รับอาวุธจากโลกภายนอกอีก ๒ ทาง แต่เป็นทางทุรกันดาร คือ ๑. ทางคาราวานในภาคเหนือ ซึ่งผ่าน ลาน.จา อูรมิ ในแดนรัสเซีย ซึ่งเป็นทางไกลมากและทุรกันดารต้องผ่านทะเลทราย เมื่ออาวุธมาถึงชีวานแล้วก็ต้องถ้ายวลงไปยังแนวรบตอนกลาง เพราะญี่ปุ่นตัดทางภาคเหนือขาดเสียแล้ว ๒. จากถนนสายพม่า และได้รับอาวุธจากด้านหนึ่งของมณฑลยูนนาน ตอนใต้ของประเทศไทย เหนือไทยและพม่าจากพม่า-ยูนนาน-ยูนนานฟู-จุงกิง แต่ลำบากอย่างยิ่งเพราะเป็นระยะทางไกลถึง ๒,๑๐๐ ไมล์ ต้องใช้เวลาลำเลียงถึง ๑๓ วัน และหนัก ๆ ก็มีอุปสรรคเพราะทางถนนและสะพานขาดและภายหลังใน ค.ศ. ๑๙๔๒ เมื่อญี่ปุ่นเข้าตีพม่าได้แล้ว ทางสายนี้ก็ถูกญี่ปุ่นอีก

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ อาวุธที่ยูเอชเอส่งไป
ช่วยจีนได้ จึงเป็นการขนส่งไปทางเครื่องบินทางอากาศเป็น
ส่วนใหญ่

จึงเป็นที่น่าเห็นใจว่า ตลอดเวลาที่จีนเข้าสงครามกับ
ญี่ปุ่นตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๓๗ ถึง ค.ศ. ๑๙๔๕ เป็นเวลา ๘ ปีเต็มๆ
นั้นจีนได้รับความลำบากและอุปสรรคนานาประการ และประ-
ชาชนพลเมืองของจีนได้รับความเดือดร้อนอย่างยิ่ง เมื่อเริ่ม
สงครามที่ไม่ประกาศญี่ปุ่นก็ส่งทหารเข้าเมืองเทียนจิน, และ
กรุงปักกิ่ง และทำการรบขยายไปทั่วบริเวณจีนเหนือ จีนมี
อาวุธน้อยกว่า ญี่ปุ่นก็ได้ชัยชนะตามลำดับจากเหนือลงใต้ มา
ยังมณฑลชียงไฮ้ เสียเมืองต่าง ๆ ตามลำดับคือ เสียปักกิ่ง
นานกิง, เซี่ยงไฮ้, จีนาบ, ไทเยว่น, ชูจิ๋ว เสียเมืองท่า
ริมทะเลไปหมดสิ้น ต้องเสียเมืองหลวงและยอมอพยพเข้า
ไปยังเมืองหลวงที่กรุงกึ่ง ในมณฑลเสฉวน อันเป็นที่ตั้งทำ
การรัฐบาลจีนอยู่แห่งสุดท้ายจนชนะสงครามในที่สุด

ญี่ปุ่นได้พยายามยึดเมืองจีนไว้ได้ รวมทั้งสิ้น ๑๑
มณฑล มีเนื้อที่ถึง ๘ แสนตารางไมล์ มีพลเมืองจีนที่ญี่ปุ่น
ปกครองไว้ตลอดสงคราม ๒๐๐ ล้านคน ญี่ปุ่นต้องใช้ทหาร

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๘๓

ปกครองถึง ๘ แสนคน นอกจากนั้น ยังต้องใช้ทหารญี่ปุ่น
ปกครองแมนจูเรียอีก ๓๕๐,๐๐๐ คน

เนื่องจากด้อยกว่าญี่ปุ่นในทางอาวุธ และเครื่องบินที่
ใช้ในการรบก็ไม่มีจึงแพ้เปรียบมากมาย โดยเฉพาะเมื่อได้
นครกว่า ตู๋ แล้วญี่ปุ่นได้เปรียบการสงคราม อันไม่ประกาศ
กับจีนมา ยี่สิบ

ประเทศจีนได้เสียหายในสงครามจีน-ญี่ปุ่นมากที่สุด
ร.ง. อุตสาหกรรมและการค้าใหญ่ล้มลง ดายและเสียหายหมด
ความลำบากยากแค้นของพลเมืองได้ เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ
โดยเฉพาะภายหลังที่เจียนนครนานกิง เมืองหลวง และเซียง-
ไฮ้ เมืองท่าและเมืองการค้าใหญ่ที่สุดเพียง ๒ แห่ง ซึ่งมี
พลเมืองกว่า ๑๖ ล้านคน ได้เกิดสภาพบ้านแตกสาแหรกขาด
ประชาชนต้องบาดเจ็บและล้มตาย เพราะหิโงของสงคราม
ต่างคนต่างพลัดพรากและอพยพกันแยกย้ายกันไปคนละทิศคน
ละทาง ต่างคนต่างไว้ที่อยู่อาศัยและขออาหารการกิน

แม้จะเสียบ้านเมืองให้แก่ญี่ปุ่นแล้ว แต่ชาวจีนก็
ได้รวมตัวกันเป็นทหารกองโจรต่อต้านและทำลายกองทัพญี่ปุ่น
จนทุกวิถีทาง ประชาชนชาวจีนได้รวมตัวกันทั้งชาติ ทั้งเด็ก

๕๘๘ ๓๒ จอมกษัตริย์ และแม่ทัพคนสำคัญ

หญิงและเด็กชาย ผู้ใหญ่และเด็ก และเมื่อสงครามโลกเกิดขึ้น จีนก็ได้ร่วมทำสงครามกับญี่ปุ่นร่วมกับพันธมิตรจนกระทั่งสุดท้าย ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ อันเป็นวันที่ญี่ปุ่นยอมแพ้แก่พันธมิตร จึงได้เลิกสงครามระหว่างจีน-ญี่ปุ่น

รวมตลอดเวลาสงครามจีน-ญี่ปุ่น ๘ ปี จอมพลเจียงไคเช็คได้ระดมประชาชนชาวจีนเข้าเป็นทหารทำสงครามกับญี่ปุ่นรวมทั้งสิ้น ๑๔ ล้านคน นับว่าเป็นกองทัพที่ใหญ่และมโหฬารที่สุดในโลก การทำสงคราม ๘ ปีนี้ ทำให้คนตายและบาดเจ็บรวมทั้งสิ้น ๖ ล้าน ๒ แสนคน อันเป็นอัตราที่สูงกว่าชาติใดในโลกอีก ค่าใช้จ่ายในการทำสงครามรวมเป็นเงิน ๑,๔๖๔,๓๐๐ ล้านเหรียญ ทหารไม่นับถึงความเสียหายของทรัพย์สินและมูลค่าราคาทรัพย์สินอย่างอื่น ๆ ทั้งของประชาชนและของประเทศ ตลอดเวลา ๘ ปีที่สูญเสียชีวิตไปอย่างเหลือที่จะคำนวณนับค่าได้

จอมพลและมาตามเจียงร่วมกันก่อตั้งยูโน
ภายหลังจากที่ ญี่ปุ่นได้โจมตีเพดฮาเบอร์ของสหรัฐ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๘๘

อเมริกาในวันที่ ๗ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ แล้ว ประเทศจีน โดยจอมพลเจียงไคเช็คก็ได้ร่วมเป็นพันธมิตรกับสหรัฐอเมริกาและกับพันธมิตรอื่นๆ เพื่อทำสงครามกับฝ่ายอักษะ คือ ญี่ปุ่น เยอรมัน และ อิตาลี โดยจอมพลเจียงไคเช็ค ได้ประกาศร่วมกับสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรเป็นทางการ เมื่อ ๑ มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๕ ทันทีที่ญี่ปุ่น มีฉากรุกรานได้ ๒๓ วัน ร่วมกับประเทศพันธมิตรต่างๆ อีก ๒๖ ประเทศ

จอมพลเจียงไคเช็คแห่งประเทศจีน ได้เข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือในการจัดตั้งองค์การโลกกับบรรดาชาติมหาอำนาจต่างๆ มาแต่แรกเริ่ม เพื่อจัดตั้งการรักษาสันติภาพของโลกหรือองค์การสหประชาชาติด้วย การประชุมครั้งแรกที่จอมพลเจียงไคเช็คได้เข้าร่วมประชุมด้วยกันคือการประชุมที่กรุงเนโด้ เมื่อเย็นพฤหัสบดี ค.ศ. ๑๙๑๕ อันเป็นการประชุมครั้งแรกอย่างพร้อมเพรียงกันของชาติมหาอำนาจคือ ๑. จอมพลเจียงไคเช็ค ประเทศจีน ๒. ประธานาธิบดีรูสเวลต์ แห่งอเมริกา ๓. นายกรัฐมนตรีเซอร์ฮิดแท่ อังฤษและ ๔. จอมพลสตาลินแห่งรัสเซีย มหาอำนาจเพียง ๔ ชาติเท่านั้นที่ได้มีประชุมกันเป็นครั้งแรก ส่วน

๕๕๐ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

มหาอำนาจชาติที่ ๕ คือฝรั่งเศสนั้นยังมิได้เข้าประชุมด้วย เพราะเพิ่งจะพ้นจากอำนาจเยอรมัน และกำลังทำสงครามกับ เยอรมันอยู่ยังไม่เสร็จสิ้น และภายหลังจากนี้จอมพลเจียงไคเช็คก็ได้เปิดประชุมร่วมของชาติมหาอำนาจโดยเฉพาะ ที่เปิดประชุมกันที่กรุงโคโรอียิปต์อีก เมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๓ พร้อมกับประธานาธิบดีโรสเวลท์แห่งอเมริกา และนายกรัฐมนตรีเชอร์ชิลแห่งอังกฤษ เพื่อดำเนินนโยบายร่วมกันในการทำสงครามกับญี่ปุ่นได้ยกเลิกการเกณฑ์เรียกว่าค้าแลกเปลี่ยนโคโร"

การประชุมระหว่างมหาอำนาจเพื่อร่วมทำสงครามกับญี่ปุ่น และอันเป็นที่มาแห่งการจัดตั้งสภารักษาความปลอดภัยแห่งโลก หรือองค์การสหประชาชาติขึ้นนั้น ได้มีมาตามเจียงไคเช็คได้ร่วมประชุมกับประธานาธิบดีและนายกรัฐมนตรีของอเมริกาและอังกฤษกับสามครั้งด้วยทุกครั้ง และเป็นผู้ตอบแทนจอมพลเจียงไคเช็คทุกประการในการตกลงใจ และการตัดสินใจในนามประเทศจีนทั้งหมด นับว่าเป็นสตรีในโลกเพียงคนเดียว ที่เข้าร่วมประชุมตัด

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๕๑

สินความเป็นความตาย หรือความคงอยู่ของมนุษย์
ทั้งโลกในยามอันตราย

จอมพลเจียงกั๊บกษัตริย์ของไทย

การประชุมระหว่างมหาอำนาจต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว
ได้กำหนดชะตากรรมของประเทศต่าง ๆ ภายหลังสงครามไว้
แต่รู้กันว่าใครควรอยู่ในฐานะเช่นไร ประเทศที่อยู่ฝ่าย
ศัตรูคือฝ่ายญี่ปุ่น เยอรมัน และอิตาลี นับว่าเป็นฝ่าย
ศัตรูซึ่งชาติมหาอำนาจจะต้องพิจารณาว่าควรจะให้มีเอกราช
หรือควรจะมีครองอยู่เป็นเวลานานเท่าใด หรือให้เสียค่า
ปรับสงครามเป็นจำนวนเท่าใด

ส่วนประเทศเมืองขึ้นต่าง ๆ นั้นไม่มีปัญหาจะมีโอ-
ภาสที่จะกลายเป็นผู้ชนะสงครามไปด้วย และจะได้รับเอกราช
คือได้ปกครองตนเองในที่สุด ดังนั้นฐานะของประเทศไทย
ในระหว่างสงครามและตอนที่เยอรมันจะพ่ายแพ้สงครามนั้นก็
มีผู้วิตกกังวลมาก แม้ว่าจะมีคณะเสรีไทยช่วยกู้ชาติร่วมกับ
พันธมิตรอยู่บ้างแล้วก็ตามก็ไม่เป็นที่ทราบกันทั่วไปนัก แม้
กระนั้นก็ยังถูกให้เสียค่าข้าว ฝิ่นอยู่หลายร้อยล้านบาท ดังนั้น

ฐานะของผู้แพ้สงครามจึงแล้วแต่ความตกลงใจของชาติมหาอำนาจมากกว่า สิ่งอื่น ๆ ใจหมด

เรื่องนั้นจอมพล.จีย ไคเซ็คได้วางนโยบายต่างประเทศเมื่อเลิกสงครามเกี่ยวกับการปฏิบัติกรรของจีนต่อประเทศไทย และประเทศอื่น ๆ ดังนี้

๑. ในฐานะประเทศจีนได้มีส่วน ในการร่างกฎบัตรสหประชาชาติจะเป็นประเทศหนึ่ง ในจำนวน ๔ ประเทศ (ฝรั่งเศสไม่ได้เข้าประชุม) ที่เสนอก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ ประเทศจีนก็ควรจะยินยอมด้วยซ้ำไว้ซึ่งสันติภาพ และความยุติธรรม และสนับสนุนองค์การสหประชาชาติอย่างมั่นคง

๒. เราไม่ควรแสดงอาชญากรรมต่อญี่ปุ่น ตรงกันข้าม ควรดำเนินนโยบายของผู้ไถ่สูง และหาทางดำเนินการเพื่อทำสัญญาสงบศึกกับญี่ปุ่น

๓. เราควรพยายามอย่างเต็มที่ ในการแสวงหาวิถีทางเพื่ออยู่ร่วมกับรัสเซียโดยสันติ เราทราบดีว่าภายหลังการพ่ายแพ้ของญี่ปุ่น ถ้าทวีปตะวันออกจะมีเฉพาะรัสเซียเท่านั้นที่จะเป็นประเทศรุกรานและเป็นแหล่งคุกคาม ประ

เทศจีนจากภายนอก ดังนั้นการอยู่ร่วมกันโดยสันติ ตามความหมายอันแท้จริงระหว่างโซเวียตรัสเซียกับประเทศจีน ควรจะเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งสำหรับสันติภาพ และความปลอดภัยในทวีปเอเชีย

๔. สำหรับประเทศเกาหลี เราควรปฏิบัติตามประกาศกรุงไคโร และช่วยเหลือเกาหลีให้เป็นประเทศเอกราช และเป็นอาณาจักรอันเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความปลอดภัยในเอเชียตะวันออก

๕. สำหรับประเทศไทย เราต้องการให้กลับคืนสู่ฐานะประเทศเอกราชสมัยก่อน สงครามมีฐานะเท่าเทียมกัน และมีสัมพันธไมตรีกับสาธารณรัฐจีนตามปกติ

๖. ระหว่างสงคราม สาธารณรัฐจีนจำต้องส่งกองทหารเข้าไปในประเทศพม่าถึง๒ครั้ง แต่เพื่อเป็นการเคารพต่ออำนาจอธิปไตยของพันธมิตรของเราและให้เป็นไปตามความเชื่อถือนระหว่าง ประเทศจีนจะได้ถอนกองทหารจีน ในประเทศพม่าเมื่อการปฏิบัติหน้าที่ในประเทศพม่าเสร็จสิ้นลง

๗. โดยข้อตกลงของสัมพันธมิตร สาธารณรัฐ

๕๕๔ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

จีนได้ส่งกองทหารจีนเข้าไปประเทศอินโดจีน (เขมร-ลาว
= และญวน) เพื่อทำการปลดอาวุธกองทหารญี่ปุ่นเหนือเส้น
ขนานที่ ๑๖ เราไม่มีข้อเรียกร้องใด ๆ เหนือดินแดนหรือ ข้อ
เรียกร้องอื่นใดเกี่ยวกับอินโดจีน เรามีความมุ่งหวังแต่เพียง
ว่าอินโดจีน (ลาว-เขมร-ญวน) จะเป็นประเทศเอกราช
ปกครองตนเอง ดังนั้นเมื่อทำการปลดอาวุธรับการยอมแพ้
ญี่ปุ่นในเขตพื้นที่นี้เสร็จแล้ว และความสงบเรียบร้อยของ
บ้านเมืองกลับมาสู่สภาพปกติแล้ว ก็จะต้องกองทหารจีน
เหล่านั้น

๘. เกี่ยวกับฮ่องกง ซึ่งรวมอยู่กับสมรภูมิด้านจีน
สาธารณรัฐจีน จะไม่ถือเอาประโยชน์แห่งการยอมแพ้ของญี่ปุ่น
เพื่อบั่นทอนความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือก่อให้เกิด
เกิดผลร้ายต่อสัมพันธไมตรีกับอังกฤษ ห้ามมิให้กองทหาร
จีนละเมิดสิทธิใด ๆ ของอังกฤษในฮ่องกง

นี่เป็นหลัก ๘ ประการอย่างกว้าง ๆ ต่อนโยบายของ
จอมพลเจียงไคเช็ค ต่อประเทศต่างๆ ในเอเชียภายหลังสงคราม
ที่อยู่ในส่วนควบคุมของจีน

กับญี่ปุ่นศัตรูของจีนโดยเฉพาะ

ในเรื่องฐานะของประเทศญี่ปุ่นหลังสงครามนั้น ในที่ประชุมกรุงไคโรระหว่างสงคราม จอมพลเจียงไคเช็ค กับประธานาธิบดีรูสเวลต์ได้เป็นผู้ตัดสินกันเพียง ๒ คนว่า ควรจะเลิกระบอบการมีกษัตริย์ในประเทศญี่ปุ่นเสียหรือไม่ ซึ่งเรื่องนี้จอมพลเจียงไคเช็คเสนอ ว่าควรให้ประชาชนชาวญี่ปุ่นเป็นผู้ตัดสินเองว่า เขาควรจะเลิกการปกครองด้วยระบอบกษัตริย์หรือจะให้กษัตริย์ฮิโรฮิโตะผู้นำญี่ปุ่นเข้าสงครามยังคงอยู่ แล้วแต่ความพอใจของชาวญี่ปุ่นเอง จะเลิกและตัดสินฐานะและอนาคตของกษัตริย์ของเขาเอง

ประธานาธิบดีรูสเวลต์ ก็พอใจ และได้พอใจยิ่งขึ้นเมื่อปรากฏว่าความคิดเห็นของจอมพลเจียง ถูกต้องเมื่อพระเจ้าจักรพรรดิฮิโรฮิโตะของญี่ปุ่น สั่งให้ทหารต่าง ๆ ยอมแพ้ทหารต่าง ๆ ที่ทำการรบและตกค้างอยู่ในทุกประเทศในเอเชีย ก็ได้ยอมแพ้อย่างสงบและไม่มีเหตุร้ายแรงอันใดเกิดขึ้น อันเป็นการแสดงว่าประชาชนชาวญี่ปุ่นยังรักกษัตริย์และปรารถนาที่จะให้ลัทธิกษัตริย์ได้คงอยู่คู่กับพลเมืองญี่ปุ่นอีกตลอดไป

จนรับการยอมแพ้ของญี่ปุ่นในจีน

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ ญี่ปุ่นได้ส่ง
บันทึกการยอมแพ้ไปยังสัมพันธมิตร โดยผ่านรัฐบาลสวีเดน
และสวิตส์ ในบันทึกการยอมแพ้ของญี่ปุ่นที่จีนได้รับนั้นมิใช่ข้อ
ความว่า

“รัฐบาลญี่ปุ่นพร้อมที่จะรับเงื่อนไขที่กำหนด
ไว้ในประกาศร่วมที่ออกที่ ณ เมื่อปอสตัม ในวันที่
๒๖ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ โดยประชุมของสหรัฐ,
อังกฤษ และจีน รวมทั้งรัฐบาลโซเวียตซึ่งเข้าร่วม
ภายหลัง ทั้งนี้โดยเป็นที่เข้าใจว่าการประกาศข้าง
ต้นนั้นมิได้รวมข้อเรียกร้องใดๆ อันจะนำมาซึ่งความ
เสียหายต่อองค์พระมหากษัตริย์ในฐานะที่ทรงเป็น
ประมุขสูงสุดของประเทศ รัฐบาลญี่ปุ่นหวังด้วย
ความบริสุทธิ์ใจว่า ความเข้าใจดังกล่าวเป็นการถูกต้อง
และมีความปรารถนาเป็นอย่างยิ่งว่าคำชี้แจงอันขัด
กัน เกี่ยวกับเรื่องนี้จะส่งมาให้ทราบโดยด่วน..”

ตอบญี่ปุ่น

ในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ในนามของสัมพันธมิตร

สหรัฐได้ขอร้องให้สวิตเซอร์แลนด์ส่งคำตอบ ไปยังรัฐบาลญี่ปุ่น โดยวางกำหนดวิธีการยอมแพ้ไปด้วย คำบันทึกนี้ลงท้ายด้วยคำประกาศว่า

“ รัฐบาลญี่ปุ่นในที่สุดนั้น ให้เป็นไปตามประกาศปอดตัม โดยตรงตามความปรารถนาของประชาชนชาวญี่ปุ่นที่แสดงออกมาโดยเสรี ”

พิธีการรับการยอมแพ้ของญี่ปุ่นได้กระทำกัน ณ กองบัญชาการใหญ่ของพันธมิตรในประเทศจีน ซึ่งมีอาณาเขตควบคุมของกองบัญชาการในประเทศจีน, สาธารณรัฐจีน ไต้หวัน และอินโดจีน (เวียดนาม) เหนือเส้นรุ้งที่ ๑๖ จอมพลเจียงไคเช็คได้แต่งตั้งให้พลเอกโฮยงชิน ผู้บัญชาการทหารภาคพื้นดินจีน จัดการเกี่ยวกับการยอมแพ้ของทหารญี่ปุ่นในประเทศจีนซึ่งมีทหารญี่ปุ่นอยู่ทั้งหมด ๑,๒๘๓,๒๐๐ คนถึงวันที่ยอมแพ้

การยอมแพ้ในแมนจูเรีย

ส่วนการยอมแพ้ของกองทหารญี่ปุ่นในแมนจูเรีย ซึ่งมีเกือบ ๕ แสนคนนั้น กองบัญชาการใหญ่ฝ่ายพันธมิตรได้

มอบให้กองทัพรัสเซียเป็นฝ่าย รับการ ยอมแพ้ ของกองทหาร
ญี่ปุ่นในแมนจูเรีย (หรือภาคอีสานของประเทศ)

ญี่ปุ่นได้เริ่มรับการยอมแพ้ คือวันที่ ๘ สิงหาคม
ค.ศ. ๑๙๔๕ รัสเซียก็ประกาศว่าต่อไปนี้มีสงครามระหว่าง
ญี่ปุ่นกับรัสเซียแล้วและจะเริ่มต้นแต่วันที่ ๘ สิงหาคมเป็นต้น
ไป (ญี่ปุ่นยอมแพ้ ๑๖ สิงหาคม) แล้วรัสเซียก็เคลื่อนกำลัง
ทหารเข้าสู่แมนจูเรีย, เยโฮลแดซาร์ฮาร์ก่อนที่จะญี่ปุ่นจะวาง
อาวุธเพียง ๓ วัน

ดังนั้นจากการทำสงคราม ระหว่างจีนกับญี่ปุ่นหรือ
สงครามโลกครั้งที่ ๒ ด้านหน้าที่ของจีนคือรบกับญี่ปุ่นที่สิ้นสุดลง อันเป็นการจบหน้าที่แม่ทัพในยามสงครามของจอมพล
เจียงไคเช็ค ซึ่งต่อไปก็เป็นสงครามภายในประเทศระหว่าง
จีนเองที่จะต้องมีการพิพาทกันอยู่ยังไม่สิ้นสุดจนขณะนี้ แม้
จอมพลเจียง จะ ทั้งแผ่นดินใหญ่ ไปสู่ เกาะ ไต้หวัน แต่ ค.ศ.
๑๙๔๗ มาแล้วก็ตาม

ชีวิตปัจจุบัน

ปัจจุบันจอมพลเจียงไคเช็ค ยังได้รับการ รับรอง จาก

พรรคก๊กมินตั๋ง ให้ดำรงประธานาธิบดีตลอดกาลอยู่ที่ไต้หวัน โดยได้รับการเลือกตั้ง^๕ชาติตลอดเวลามา นายของจอมพล เจียง อายูเข้าไปถึง ๘๔ ปี อันเป็นไม้ใกล้ฝั่งแล้วก็ตาม แต่ เชื่อว่าเจียงไคเช็คคงจะเป็นประธานาธิบดีจีนไต้หวันอยู่จนวัน สิ้นอายุขัยของตนหากไม่มีเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไปอย่างอื่น และเพียบพร้อมไปด้วยความสุขกับมาตามชุง เมถึง เจียงไค เช็คขวัญใจของท่านซึ่งมีผู้กล่าวกันว่า มาตามคนเดียวก็มีค่า มากกว่าอาหารหลายกองพลในฐานะที่เป็นสตรีคนเดียวกับที่เจรจา ให้อเมริกาเข้าใจในฐานะของจีนไต้หวัน จนอเมริกาได้ยอม ร่วมมือกันเกาะไต้หวันอยู่ตลอดเวลาพร้อมด้วยงบประมาณ การเงินที่ช่วยอุดหนุนอยู่ปีละกว่า ๒๐๐ ล้านดอลลาร์ ตลอด เวลา แม้ในวงการเมืองชั้นสูงในอเมริกันไม่สู้จะเห็นด้วยก็ ตาม

เกี่ยวกับประเทศไทยนั้น ปรากฏว่าจอมพลเจียงได้มี ความสัมพันธ์อยู่อย่างดีตลอดเวลา ได้เชื้อ^๕พ่อให้ข้าราชการ ทุกฝ่าย ทั้งทหาร, ตำรวจ, หนังสือพิมพ์และเจ้าหน้าที่การ เกษตรและอื่น ๆ ไปเยือนไต้หวันเป็นการแลกเปลี่ยนกัน อยู่ ตลอดเวลาแทบทุกปี

ข่าวล่าสุดเกี่ยวกับเจียงไคเช็ค

ข่าวล่าสุดเกี่ยวกับเจียงไคเช็คปรากฏเมื่อวันที่ ๑๓
 กรกฎาคม ๒๕๐๔ ว่า จอมพลเจียงไคเช็คจะคัดค้านญีปุ่น
 อย่างแข็งขันที่สุด ที่มีข่าวว่าทูตญีปุ่นในรัสเซียได้ติดต่อกับ
 ผู้แทนการทูตของประเทศมองโกเลียนอก ในกรุงมอสโก
 ประเทศรัสเซีย ที่จะสถาปนาทางการทูตรับรองเอกราชของ
 ประเทศมองโกเลียนอก ซึ่งจอมพลเจียงจะคัดค้านไม่ยอม
 ให้ญีปุ่นกระทำเช่นนั้น ในฐานะที่จอมพลเจียงยังถือว่าเป็น
 มหาอำนาจ ๑ ใน ๕ ชาติอันถาวรในสหประชาชาติจะคัดค้าน
 การกระทำของญีปุ่นอย่างเต็มที่อยู่ เพราะจีนถือว่าประเทศ
 มองโกเลียนอกเป็นของจีน แต่ด้วยการแตกแยกกันในประ-
 เทศจีนทั้ง ๒ ฝ่าย มองโกเลียนอกจึงแยกตัวออกเป็นอิสระ
 แต่ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการปกครองแบบรัสเซีย ประเทศมองโก
 เลียนอกอยู่ทางเหนือของประเทศจีน ทิศเหนือจดไซบีเรีย
 ตะวันออกจดแมนจูเรีย

๒๒ . . .

จอมพลเวเวลล์ ผู้แต่งตำราการเป็นแม่ทัพ

จอมพลเวเวลล์ เป็นแม่ทัพอังกฤษ
ใน การ บั่อง กััน การ รุกราน ของ อิตาลี
ในอียิปต์ และตะวันออกกลางทัน
ที่ที่จอมพลแห่ง อิตาลี กรั้ทาทัพเข้ามา
ตะวันออกกลางในสงครามโลกครั้งที่๒
เขาก็บดขยี้ กองทัพเรือ ของ มุสโสลินี
เสียจนพินาศหมดในยกแรก จน
จอมพลรอมเมล ขุนศึกแห่งทะเล.

ทรายยกทัพเยอรมันมาช่วยอิตาลี อังกฤษก็เปลี่ยน
 จอมพลมอนโทโกเมอร์มารับศึกกับรอมเมลและย้าย
 นายพลผู้เป็นแม่ทัพประจำเอเชียตะวันออกเฉียง
 ใต้ (กองบัญชาการใหญ่อยู่ที่ประเทศอินเดีย) เพื่อ
 ทำการต่อสู้การรุกรานของญี่ปุ่นที่กำลังเปิดฉากการ
 รุกรานอยู่ที่ประเทศไทย-มลายู รัฐบาลอังกฤษจึง
 ส่งเขามาปราบปรามญี่ปุ่นอีก

ที่กองบัญชาการใหญ่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เขา
 กลายเป็นแม่ทัพพันธมิตรด้านเอเชียที่ต้องสู้ศึกของญี่ปุ่น เพื่อ
 บัญชาการสู้รบในการป้องกันสิงคโปร์ เขาได้สั่งให้นายพลโท
 เพอร์ซิวัล แม่ทัพอังกฤษในมลายูให้ต่อสู้ญี่ปุ่นจนสุดใจ
 ขาดต้น...ไม่ให้ยอมทั้งสิงคโปร์ฐานทัพใหญ่อังกฤษในตะวันออก
 ไกลจนวาระสุดท้าย

การป้องกันมลายูและสิงคโปร์ ของ พล.ท. เพอร์
 ซิวัล จึงมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับประเทศไทยใน
 ฐานะที่อังกฤษระแวงมาแต่เริ่มสงครามว่า รัฐบาลไทยและ
 ทหารไทยได้เอนเอียงเข้าข้างญี่ปุ่นมาตลอดเวลาก่อนที่ญี่ปุ่น
 จะรุกราน...และนั่นคือ ทำให้อังกฤษต้องเสียมลายูและสิงค-

โปรไป ขณะเดียวกันไทยก็ร้องขอทบทวนว่าได้ร้องขอไปยัง
อังกฤษ ขอให้ช่วยไทยทันทีที่ถูกญี่ปุ่นบุก.....แต่อังกฤษว่า
“ให้ช่วยตัวเอง”

ดังนั้นต่อจากการเขียนเรื่องของนายพลเวเวลล์แล้ว
ข้าพเจ้าจะได้เขียนเรื่องการรบของนายพลเพอร์ซิวัล แมทท์
ในมลายู ผู้ต่อต้านกองทหารญี่ปุ่นที่ลงมาจากไทย และ
การสู้รบของพลเอก หลวงเสนานรงค์ แมทท์ไทยในการรบ
ที่ภาคใต้ของไทยเรียงกันเป็นลำดับไป เพื่อที่จะให้มีการเข้าใจ
กันทุกฝ่ายดียิ่งขึ้น และมีหลายสิ่งหลายอย่างหลายประการที่
อาจจะเป็นปัญหาสืบเนื่องกันไปในการบ๊องกันประเทศ และ
การสงครามคราวต่อไป..แต่ไม่แน่ว่าจะมาจากทางใด

ปราศรัยเรื่องหน้าที่ของนายพลแมทท์

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ (ค.ศ. ๑๙๓๙) ขณะที่เยอรมัน
เพิ่งจะเริ่มรุกรานประเทศโปแลนด์ ยังไม่เข้าในประเทศฝรั่งเศส
มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ แห่งประเทศอังกฤษ ได้เชิญนายพล
เอก เซอร์อาร์ชีบอดด์ เวเวลล์ ไปปาฐกถาพิเศษประจำปี
อันเป็นประเพณีที่ทางมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ได้จัดขึ้น ในการ

เชื่อบุคคลสำคัญ ๆ ในวงการภายนอกมหาวิทยาลัย ไป
ปราศรัยในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องที่บุคคลเหล่านั้นมี
ความชำนาญการเป็นพิเศษ หรือจากผลงานที่บุคคลนั้นได้
ปฏิบัติอยู่อย่างดีเด่นเป็นที่สนใจแก่ประชาชน

ภายหลังจากการปราศรัยในคืนนั้นเอง ต่อมาท่านนาย
พลผู้^๕ได้มีชื่อเสียงขึ้น เนื่องจากเป็นแม่ทัพในอาฟริกาและ
ทำการสู้รบกับกองทัพอิตาลีที่เข้ามารุกรานในตะวันออกกลาง
ตามแผนของฝ่ายอักษะและรบได้ชัยชนะ สามารถทำลายกอง-
ทัพบกและกองทัพเรือของอิตาลีพินาศแทบหมดสิ้น ชื่อเสียง
ในการรบเขาจึงเด่นขึ้น ดังนั้นคำปราศรัยที่มหาวิทยาลัยเคม-
บริดจ์ ซึ่งไม่เคยมีคนสนใจมาก่อนเท่าไรนักนอกจากผู้ฟังใน
มหาวิทยาลัยในวันนั้น ก็ได้ถูกหนังสือพิมพ์รายวันนำไปลงตี
พิมพ์ในหนังสือพิมพ์ “ลอนดอนไทม์” รายวัน อันเป็นหนังสือ
พิมพ์ที่มีอิทธิพลและมีชื่อเสียงของอังกฤษ จึงมีผู้รู้จักนาย-
พลเวเวลด์กว้างขวางและมีผู้สนใจหาอ่าน “ศิลปะการเป็น
แม่ทัพ” หรือบางคนก็แปลว่า “หน้าที่ของการเป็น
นายพล” กันอย่างกว้างขวาง และจากหน้าที่ทางการทหาร
ผ่านไปแล้ว ในบั้นปลายของชีวิตของท่านผู้^๕ก็ได้กลายเป็น

ผู้มีตำแหน่งสูงสุดในทางการเมืองคือ “ผู้สำเร็จราชการ
อินเดีย” ของรัฐบาลอังกฤษระหว่างสงครามก่อนที่อินเดียจะ
ได้เป็นเอกราช นับว่าท่านจอมพลเวเวลล์เป็นทั้งนักการทหาร
และรัฐบุรุษที่ควรศึกษาและน่าสนใจยิ่งคนหนึ่ง

ให้แม่ทัพเอาอย่างไซเคเรตัส

ประเดิมด้วยการเริ่มต้นที่มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ใน
วันนั้น ท่านนายพลเวเวลล์ได้พูดถึงหน้าที่ของการเป็นแม่ทัพ
ในทฤษฎีของไซเคเรตัส นักปราชญ์ชาวกรีกซึ่งเกิดที่กรุง
เอเธนส์เมื่อ ๔๗๐ ปีก่อนคริสต์ศักราชซึ่งเป็นนักปราชญ์, นัก
การทหาร, และนักปกครอง ซึ่งมีชื่อว่าเป็นศาสตราจารย์
ทางวิชาปรัชญาที่มีชื่อเสียงแห่งกรุงเอเธนส์และโลกได้ยกย่อง
มาจนปัจจุบัน ได้กล่าวว่า

“.....แม่ทัพต้องรู้จักรวบรวมเสบียงอาหารและอาวุธ
ยุทธภัณฑ์สำหรับกองทัพไว้ให้พร้อมก่อนที่จะเลิก
สงคราม แม่ทัพ (หรือนายพลทุกคน) ต้องมีความคิดเฉียบ
แหลมพอที่จะวางแผนการรบในวิธีแปลก ๆ ได้ล่วงหน้า ต้อง
เป็นคนอดทนไม่รู้จักห่อถอดต่อความเหน็ดเหนื่อยทั้งปวง แม่-

ทัพ (หรือนายพลทุกคน) ต้องเป็นคนที่รู้จักพินิจพิเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วน เป็นผู้ที่เข้าใจดีและรู้จักกว่ากล่าวตามกาลเทศะ เป็นทั้งคนซื่อสัตย์และฉลาดแกมโกง (เฉพาะในเวลารบ) แม่ทัพต้องเป็นได้ทั้งคนยามและนายโจร เป็นทั้งคนกว้างขวางและตระหนี่ และนอกจากนั้นจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ ในทางยุทธวิธีอย่างกว้างอีกด้วย....”

นายพลเอกเวเวลด์กล่าวว่า ที่ท่านยอมรับนับถือหลักการ การเป็นแม่ทัพ ของโซเครตีสได้เป็นหลักปฏิบัติประจำใจนั้น เพราะเห็นว่าท่านโซเครตีสได้วางหลักการตามลำดับความจำเป็นของผู้ที่จะเป็นแม่ทัพได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพราะในเวลานั้นพอพูดถึงหน้าที่ของแม่ทัพแล้ว มีผู้มักจะหมายความว่า เขาถึงแต่ ความสามารถปราดเปรื่องในทางยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีรบจนมาพูดถึง หลักการเตรียมการเป็นแม่ทัพและหลักการปกครองก่อนอื่น แล้วค่อยพูดถึงยุทธวิธีในข้อสุดท้าย ซึ่ง พล.อ. เวเวลด์ กล่าวว่า เป็นหลักการที่ถูกต้อง ท่านจึงนับถือหลักการนี้มาก

โซเครตีส ผู้วางหลักการศิลปะของการเป็นแม่ทัพเรือ หลักการในหน้าที่ของผู้ที่จะเป็นนายพลที่ตึก ตายเมื่อค.ศ.

๓๘๘ ก่อนคริสต์ศักราช

ในระบอบที่โซเครตีสเกิดนั้น กรุงเอเธนส์ประเทศกรีก เป็นแหล่งกลางของความเจริญในด้านวัฒนธรรมและอารยธรรมในสมัยโบราณ และเป็นที่ก่อเกิดลัทธิประชาธิปไตยแห่งแรกของโลก โซเครตีสเป็นนักปราชญ์และนักปรัชญา เคยเป็นทหาร และเคยได้รับเลือกตั้งจากประชาชนเป็นคณะกรรมการบริหารรัฐเอเธนส์ นอกจากการทหารและการปกครองแล้ว โซเครตีสยังมีความรอบรู้ ในวิชาอักษรศาสตร์ เป็นอย่างดี มีพลเมืองชาวเอเธนส์ได้มาสมัครเป็นลูกศิษย์เรียนวิชาการต่าง ๆ และขอเป็นลูกศิษย์กันมาก พลาโต นักปรัชญาอีกคนหนึ่ง ก็เป็นลูกศิษย์ที่ได้รับถ่ายทอดวิชาไปจากโซเครตีส โซเครตีสมีภรรยาถึง ๒ คนแต่ไม่มีความสุขมาก ตั้งใจนึก เพราะได้ออกเวลาให้แก่ประชาชนและบ้านเมืองไปหมดจนไม่มีเวลาพอที่จะอยู่กับครอบครัว

แม้ทัพอัซเครตีส ที่นายพลเอกเวเวลล์เคารพในหลักการมากนั้น ในตอนปลายถูกประหารชีวิต ปี ๓๘๘ ก่อนคริสต์ศักราช เมื่ออายุได้ ๗๐ ปี โดยศัตรูพวกที่ไม่ชอบหน้าโซเครตีสได้พยายามใส่ความว่า ไม่เลื่อมใสในหลักการ

ของพระผู้เป็นเจ้า และมีความผิดฐานนุ้แห่ให้ชาวเมือง
กระต้างกระเดื่อง ต่อคณะกรรมการเมือง ผู้บริหารกรุงเฮนส์
ผู้ปกครองจึงสั่งให้เขาตีฆ่าพิษตายเอง ท่ามกลางความอาลัย
รักของชาวเมืองที่เขาผู้เป็นประศาสน์วิชาการให้ทั้งมวล โดย
เฉพาะหลักการแห่งลัทธิประชาธิปไตย

เวเวลล์ว่าต้องอดทนทางใจอีก

นอกจากหลักการของโซเครตีสแล้ว นายพลเอก
เวเวลล์ได้กล่าวว่า “เห็นว่ายังมีลักษณะสำคัญอยู่อีกข้อหนึ่ง
ซึ่งโซเครตีสได้กล่าวไว้ให้นักแน่นพอ คือการ อดทน
เพราะการอดทนนั้นมิได้หมายแต่การอดทนแต่ทางร่างกายเท่า
นั้น หากหมายถึงการอดทนในทางจิตใจด้วย เพราะถ้าสภาพ
การณ์รบในสนามรบเปลี่ยนแปลงไปโดยปัจจุบันทันด่วนแล้ว
แม่ทัพจะต้องมีกำลังใจและอดทนดีพอที่จะไม่ยอมให้เสียขวัญ
และสามารถที่จะใช้กำลังใจ คัดแปลงแผนการรบใหม่ให้
เข้ารูปการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปใหม่ ได้ทันกับเหตุการณ์อีก
ด้วย” นอกจากนี้นายพลเวเวลล์ได้กล่าวอีกว่า “เมื่ออยู่
ในสนามรบ แม่ทัพเหมือนกับถูกฉกหรือถูกกักตัวอยู่ในสนาม

รม อาจจะเป็นเวลาหลายชม. หลายวัน, หลายเดือน คือ
ฝังตัวอยู่ในความมืดทั้งแปดด้าน ไม่รู้ว่าข้าศึกจะเล่นงานทาง
ไหน จึงต้องใช้ความสามารถอดทนทางใจอยู่เสมอ ถ้าถูก
ข้าศึกตีและมีวิธีการแปลกมาแต่อย่างใด แม่ทัพก็ต้องสามารถ
ยับยั้งชั่งใจและหาหนทางทำการต่อสู้ได้ทุกทางเสมอ”

ว่าการรบเป็นกีฬาที่คิดโกง ไม่ใช่ใช้วิทยาศาสตร์

นายพลเอกเวเวลด์ ได้กล่าวถึงตำราการเป็นแม่ทัพ
ต่อไปอีกว่า “มีคนเถียงกันมากกว่า การทำสงครามนั้นเป็น
ศิลปะหรือวิทยาศาสตร์” แต่เวเวลด์กลับไม่เห็นเช่นนั้น
กลับเห็นว่า การทำสงครามไม่คล้ายกับหลักการทั้ง ๒ อย่างนั้น
กลับคล้ายกับการเล่นกีฬาเสียมากกว่า แต่เป็นกีฬาที่เต็มไปด้วย
การคิดโกงและหลอกลวง และใครจะคิดว่าข้าศึกเล่นกีฬา
อย่างนักกีฬานั้นไม่ได้

หลักการที่จะเป็นแม่ทัพที่ดีนั้น พล.อ. เวเวลด์ได้วาง
หลักการไว้ ๓ ประการคือ ๑. มีความกล้าหาญ ๒. ร่าง
กายสมบูรณ์ ๓. อายุของผู้ที่จะเป็นแม่ทัพ

ในปัญหาความกล้าหาญขณะนั้น ท่านแม่ทัพ
 ว่าอาจจะไม่จำเป็นเท่ากับสมัยโบราณ เมื่อสมัยที่การรบยัง
 เป็นการต่อสู้กันอย่างใกล้ชิดและตัวต่อตัวเฉพาะหน้า ใน
 มหาสงครามโลกครั้งที่ ๑ แม่ทัพมักจะอยู่ข้างหลังห่างไกล
 จากแนวหน้าเป็นอันมาก ความกล้าหาญอาจจะไม่สำคัญ
 นัก แต่ถึงกระนั้นก็ยังมิมีประโยชน์อยู่มาก เวเวลล์ได้ทำนาย
 ต่อไปว่าภายหลัง (คือในสงครามโลกครั้งที่ ๒) ซึ่งจะมีการ
 ใช้รถเกราะกันเป็นอันมาก แม่ทัพอาจจะต้องไปนำหน้ากอง
 ทัพอีก หรือบางทีอาจจะต้องมิใช่ไปดั่งเหตุการณ์ในแนว
 หน้าคล้ายกับรูปเดิมในสงครามสมัยศตวรรษที่ ๑๙ เมื่อแม่ทัพ
 นายกองถูกอาวุธถึงตายและบาดเจ็บกันเป็นอันมาก (ข้อ
 ทำนายล่วงหน้า^{๕๕} ปรากฏว่าในสงครามคราวที่ผ่านมาแล้ว
 เวเวลล์ทำนายถูกต้องตรงกับความจริงทุกประการ)

ปัญหาเรื่องอายุ พล.อ. เวเวลล์กล่าวว่า หากที่จะ
 ยืนยันได้แน่นอนว่าแม่ทัพควรมีอายุเท่าใด ควรจะเป็นคนหนุ่ม
 หรือคนแก่ ทั้งนี้เพราะ ยันนิบาล, อะเล็กซานเดอร์ และ
 นโปเลียนมหาราช ล้วนเป็นแม่ทัพที่หนุ่มๆ แต่ซีซาร์ และ
 มอรัลบะระ (ต้นตระกูลของเชอร์ชิล) ก็ไม่ใช่คนหนุ่ม

เมื่อได้ชัยชนะอย่างงดงาม ส่วนมอร์ลันนั้นก็มีอายุถึง ๖๑ ปี เมื่อมีชัยต่อทัพฝรั่งเศส และในที่สุดเวเวลด์ได้สรุปว่าอายุนั้นไม่สำคัญ ขอแต่ให้มีความสามารถอยู่เท่านั้น แต่เวเวลด์ก็ยังสงสัยอยู่ว่า ถ้านายพลหนุ่ม ๆ ที่มีความเก่งกล้าสามารถทำการรบกับนายพลที่วัยชราที่สามารถเท่า ๆ กันแล้ว น่ากลัวว่านายพลหนุ่ม ๆ จะมีภาษีและทำการรบได้ผลเหนือกว่า

ผู้ที่จะเป็นแม่ทัพ ต้องรู้จักนิสัยของคน ต้องใช้คนเป็น ต้องเป็นผู้ที่มีอารมณ์เต็มเต็งอยากที่จะชนะในการรบ ไม่ใช่สักแต่จะไปสนามรบพอเป็นพิธี และบางเวลาต้องเป็นผู้ที่มีใจกล้าเสียใจ และข้อสำคัญที่สุดต้องมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือของการทำสงครามให้แท้จริง ๆ เครื่องมือที่ว่านี้ คือ ภูมิประเทศ, การเคลื่อนไหว, การส่งลำเลียงอาวุธ และอาหาร แต่ไม่ใช่ยุทธศาสตร์และยุทธวิธีดังที่คนโดยมากเข้าใจกัน

นายพลเวเวลด์กล่าวว่าคนที่วางยุทธวิธีนั้นใคร ๆ ก็ทำได้ไม่ผิดกับการเล่นหมากรุก แต่ผู้ที่จะเป็นทหารจริง ๆ นั้นผิดกับยุทธศาสตร์แบบอนามิส คือพวกนั้นอาจจะคิดยุทธวิธีซึ่งถ้าคิดผิดแล้วมักจะเข้าที่ตี แต่ความจริงแล้วทำไม่ได้

เพราะเมื่อเขาคิดจะตีโอ เบ้า เขาก็อาจจะออกความเห็นให้
ให้แยกกองทัพออกเป็น ๒ ส่วน และให้อ้อมเข้าตีแนวข้าศึก
พร้อม ๆ กันภายหลังที่ออกทัพพร้อมกัน แต่เขามักจะลืม
ตรวจดูภูมิประเทศให้ดีก่อนตามแผนที่ และลืมดูว่าด้านหนึ่ง
มีเขาสูงใหญ่ขวางทางอยู่ แต่อีกด้านหนึ่งไปสะดวก ดังนั้น
การที่จะให้กองทัพทั้งสองไปถึงจุดหมายในเวลาเดียวกัน จึง
เป็นไปได้ หรือเขามักจะออกความเห็นให้ติดตามข้าศึก
ไปอย่างรวดเร็ว โดยลืมเสียว่าการส่งเสบียงและกระสุนจะ
ติดตามไปไม่ทันกองทัพตั้งนี้เป็นต้น อย่างว่าแต่่นักยุทธศาสตร์
อนามิสเลย แม้นายทหารที่แต่งตำรายุทธศาสตร์เองก็อาจจะ
มั่วห่วยและถอดตำราในทางยุทธวิธีมากเกินไปจนลืมไม่เอาใจ
ใส่ถึงการเตรียมการให้พอ

พลเอกเวเดลล์ว่า แม่ทัพสมัยใหม่ต้องใช้ความคิด
และขบปัญหามากมายกว่าแม่ทัพสมัยโบราณ ต้องรู้จักใช้
เครื่องบิน, ต้องเข้าใจประโยชน์ของควั่นกำบัง, อันตราย
ของไอพิกซ์ เหล่านี้เป็นต้น

การติดต่อกับนายทหาร และทหารใต้บังคับ
บัญชา ได้กล่าวถึงการปกครองในการที่แม่ทัพจะติดต่อกับ

บรรดานายทหาร และพลทหารได้บังคับบัญชาว่า

แม่ทัพไม่ควรจะทำงานฝ่ายเสนาธิการโดยตรง และอีกประการหนึ่ง ไม่ควรให้นายทหารฝ่ายเสนาธิการคอยขัดขวางมิให้แม่ทัพติดต่อกับทหาร โดยตรงด้วย นายทหารเสนาธิการมักจะขอคำสั่งที่แน่นอนจากแม่ทัพแล้วก็ขอให้ปล่อยเขาได้ปฏิบัติการไปโดยอิสระไม่ให้แม่ทัพคอยกวนเขา แต่นายทหารรอง ๆ ลงมา และทหารก็อยากที่จะให้แม่ทัพได้เห็นหน้าหรือติดต่อกับเขาโดยตรง ไม่ใช่จะให้แม่ทัพหูหรือเห็นชอบไปตามข้อเสนอมือหรือคำสั่งของเสนาธิการกองทัพเสมอไป

การติดต่อกับผู้บังคับบัญชาชั้นรอง ๆ เป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่แม่ทัพจะต้องรู้จักลักษณะของเขาเหล่านั้นทุกคน ๆ เพื่อที่จะทราบได้ว่า ควรจะเลือกจับตัวเขาไปวางไว้หน้าที่ใดที่จะเหมาะสมแก่ตัวเขา เพราะนายทหารบางคนอาจจะปฏิบัติการได้เก่งขณะที่ทำงานอยู่ใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูง แต่นายทหารอีกพวกหนึ่งตรงกันข้าม หากแยกเขตออกไปปฏิบัติการอิสระ ไปบังคับทหารตามลำพังไกลจากผู้บังคับบัญชาแล้ว กลับทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ดี เป็นต้น

เวเวลด์กล่าวว่า เหตุใดพวกทหารจึงยอมเสียสละชีวิตเพื่อทำการรบอย่างเต็มความสามารถ เวเวลด์ได้กล่าวอย่างสงสัยต่อไปอีกว่า หากจะบอกให้เขาทำการรบเพื่อชาติ เพื่อรักษาสีลธรรมอันดีงามให้คงอยู่ในโลก เพียงอย่างเดียว นี่จะเป็นการเพียงพอหรือที่จะทำให้เขากลายเป็นผู้มีจิตใจสูงส่งและทำการรบได้อย่างกล้าหาญ เท่านั้นยังไม่พอ เวเวลด์พูดและกล่าวต่อไปว่า “ทหารจะต้องมีระเบียบวินัยและขนบธรรมเนียม ของกองทัพอันมีมาแต่ดั้งเดิม เข้าช่วยอีกด้วย”

ลักษณะทั้ง ๒ ประการนี้ บรรดาแม่ทัพจะต้องฝึกฝนปลูกฝังให้แน่นอยู่ในจิตใจทหารเสมอ

ให้เป็นแม่ทัพที่ดีของเขามากเพื่อที่จะทำให้ทหารรักและเกรง ก็จะต้องทำให้เขารักแม่ทัพและไว้วางใจในแม่ทัพของเขาเองอีกด้วย วิธีที่ดีที่แม่ทัพจะได้รับความเชื่อถือและรักทหารจากก็คือ “เลี้ยงดูให้ทหารกินอิ่มนอนสบายและอยู่อย่างสบายที่สุด ครั้นถึงเวลารบก็นำเขารบให้ได้ชัยชนะ” นี่คือนโยบายนำทัพของเวเวลด์ และ

กล่าวต่อไปว่า การที่จะทำให้ทหารรักนั้นเป็นการลำบากมาก และจะตั้งใจทำงานเกินไปนั้นก็ไม่ได้ ทั้งจะต้องมีลักษณะพิเศษช่วยอีกคือ ทำให้ทหารรักและนับถือขึ้นเองโดยบังเอิญ เพราะการที่จะตั้งใจให้ทหารรักแต่อย่างเดียวแล้ว ก็มักจะเกิดหุละหลวมและหย่อนยานในทางวินัย อันเป็นของโปรดของทหาร กองทัพที่เคยหมดสมรรถภาพลง การที่จะให้ทหารรักเป็นของจำเป็นที่เดียวหรือไม่นี้ พล.เอก.ว.เวลล์ได้ยกตัวอย่างแม่ทัพในประวัติศาสตร์มาอ้างว่าไม่จำเป็น เช่นนายพลเวลลิงตัน แต่ขอให้ทหารไว้วางใจเป็นใช้ได้ แต่ทหารยังรักด้วยแล้วก็จะยอมจะดียิ่งขึ้นเป็นธรรมดา

แม่ทัพต้องรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด ในเรื่องรักษาวินัยของกองทัพนั้น นายพล.ว.เวลล์กล่าวว่า ผู้ที่จะเป็นแม่ทัพต้องรักษาวินัยไว้อย่างเคร่งครัด แต่มีใช้เป็นคนดูร้าย ทหารคนใดใครควรยกย่องชมเชยเมื่อสมควร ก็ต้องยกย่องชมเชยให้พอเหมาะแก่ความชอบ ควรจะให้ทหารได้เห็นหน้าโดยทั่วถึงกันบ่อยที่สุด ควรจะมีท่าทางผ่องใสสง่างามผ่าเผยเหมาะแก่การที่จะเป็นผู้นำทัพอยู่เสมอ การตรวจพลและการฝึกหัดซัดแถวก็มีประโยชน์อยู่ ถึงเวลาตีแล้วต้องติดตามสม

ควร แต่อย่าใช้วาจาเขาระเหยอาหาร และจำเป็นอย่างยิ่งที่แม่ทัพจะต้องบอกความจริงแก่ทหารให้มากที่สุด นอกจากบางเวลาที่จำเป็นเกี่ยวแก่การปิดบังการเคลื่อนไหว และแผนการการรบที่เป็นลับเท่านั้น

นายพลเวเวลล์ได้จบปาสฏกถาคิดปะการเป็นแม่ทัพมาพูดในตอนสุดท้าย โดยการเปรียบเทียบในเรื่องการติดต่อกันระหว่างแม่ทัพ กับผู้ที่ป็นรัฐบุรุษนักการเมืองผู้ปกครองประเทศชาติที่เป็นฝ่ายพลเรือนว่า

“แม่ทัพต้องฟังคำสั่งของรัฐบาลที่เป็นพลเรือน และต้องเชื่อฟังรัฐบาลในที่สุดอีกด้วย ”

การที่ข้าพเจ้าได้นำปาสฏกถาอันยืดยาวมานำลงไว้เสียด้วยเพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทั่วไป แม้มิใช่ผู้ที่ป็นทหารโดยเฉพาะก็ตาม การนี้ได้เป็นพยานยืนยันได้หลายอย่างว่าสิ่งที่นายพลเวเวลล์ได้พูดไว้ณมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ ก่อนที่เยอรมันจะย้ายฝั่งเศส และก่อนที่อเมริกาจะมาเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ ๒ นั้นเป็นความจริงทุกประการในเรื่องที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ ส่วนในด้านศิลปะนั้น

เป็นเรื่องที่ผู้ใช้อาจจะสามารถนำไปปฏิบัติและเลือกปฏิบัติให้
เหมาะสมกับกาลเวลาก็น่าจะให้ผลดีแก่ทุกคนในการปกครองคน

ภายหลังจากการปราศรัยเรื่องแม่ทัพ อีกล ๒-๓ ปีต่อมา
นายพลเอกเวเวลล์ ก็ได้ใช้ตำแหน่งการเป็นแม่ทัพของเขาไป
ปฏิบัติเองในการรบมีชัยชนะอิตาลีที่อาฟริกา และกองบัญชา
การตะวันออกเฉียงใต้ที่ประเทศอินเดีย และได้ก้าวไปสู่ตำแหน่ง
สูงสุดในทางพลเรือนคือ ผู้สำเร็จราชการประเทศอินเดีย
ของอังกฤษระหว่างสงคราม ก่อนที่จะบรรยายถึงการรบของ
ท่านในอาฟริกา(ความจริงท่านได้อ่านพฤติกรรมของนายพล
เวเวลล์มาบ้างแล้วในประวัติของจอมพลจอมเมดแห่งเยอรมัน
ที่มาช่วยทัพอิตาลีที่นายพลเวเวลล์ตีพ่ายยับไป)และการปฏิบัติ
การในเอเชียระหว่างสงครามอันเกี่ยวกับมลายู และประเทศ
ไทย ก็พาท่านย้อนหลังไปสู่ชีวิตในปฐมวัยของท่านผู้นี้เสีย
ก่อน

ชีวิตปฐมวัยของจอมพลเวเวลล์อดีตอุปราชอินเดีย
ปรากฏว่า จอมพลเวเวลล์ แห่งกองทัพบก
อังกฤษ และอดีตผู้สำเร็จราชการอินเดียนั้นได้เกิด

มาจากสายเลือดทหารอย่างแท้จริง ค่อมเลือด
ทหารมาจากกำเนิด คือทั้งปู่และพ่อก็ได้รับราชการ
ทหารแห่งกองทัพบกอังกฤษติดต่อกันมา จนถึง
เวเวลล์ ทางบิดาปรารถนาที่จะให้เจริญรอยตามพ่อ
คือได้เป็นนายทหารแห่งกองทัพบกอังกฤษต่อไปอีก

เวเวลล์เกิดเมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๓ ที่เอส.ซกส์ อันเป็น
๘๕
ที่ตั้งกรมทหารราบอังกฤษแห่งหนึ่งที่บิดาของท่านยังประจำอยู่
อยู่ที่กรมนั้น เมื่ออายุสมควรแก่วัยเรียนแล้วบิดาก็ได้ส่งเข้า
เรียนหนังสือที่ ร.ร. มัธยมวินเชสเตอร์ และเข้า ร.ร. นาย
ร้อยทหารบกที่เซนเทอร์ตามลำดับ เมื่อสำเร็จจาก วิทยาลัย
ทัพบกแล้วก็ออกเป็นนายทหารประจำ กรมทหารแบลควอเตอร์
อันเป็นระหว่างที่เกิดสงครามบัวร์และอังกฤษกำลังทำสงคราม
กับพวกบัวร์อยู่ (ลอร์ดคิตเซนเนอร์ รัฐมนตรีว่าการ กลาโหม
ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๑ เป็นแม่ทัพทำสงครามบัวร์ใน
อาฟริกา) เมื่อเสร็จจากสงครามบัวร์แล้วก็ถูกย้ายไปประจำ
กรมทหารราบแห่งหนึ่งที่ประเทศอินเดีย

ปี ค.ศ. ๑๙๑๕ ถึงปี ค.ศ. ๑๙๑๖ ได้เป็นทหาร
อาสาสงครามเข้าทำการรบในแนวรบด้านตะวันตก ในประ-

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๖๑๕

เทศฝรั่งเศสเพื่อรบกับเยอรมัน ได้รับบาดเจ็บจากการรบถึง
สาหัสถึงกับเสียชีวิตข้างซ้ายไปข้างหนึ่ง ภายหลังจากหายป่วย
ก็ถูกส่งไปประจำอยู่ในคอเคซัส ในฐานะผู้สังเกตการณ์ทาง
การทหาร และปฏิบัติการอยู่ ๑ ปี

ในปี ค.ศ. ๑๙๑๑ กองทัพจึง ได้ส่งไปประจำกองทัพอังกฤษ
ในประเทศอียิปต์ ในฐานะนายทหารติดต่อกองทัพ ซึ่งมีนายพลแอลเลนบีเป็นแม่ทัพ อันเป็นโอกาสที่
เวเวลล์จะได้อยู่ร่วมกับนายพลแอลเลนบี ซึ่งเป็นนายทหาร
ที่สามารถยิ่ง และเวเวลล์ได้รับความชำนาญในการทหารจาก
นายพลแอลเลนบี

ปี ค.ศ. ๑๙๑๔ ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นเสนาธิการกอง
ทัพน้อยที่ ๒๐ ของนายพล เซอร์ ฟิเลิปเซทไวต์ แม่ทัพอง
กฤษในปาเลสไตน์

ชีวิตภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑

เลิกสงครามแล้ว ได้รับตำแหน่งผู้บัญชาการกองพล
น้อยแห่งหนึ่งในประเทศอังกฤษ ต่อมาก็ได้เลื่อนขั้นเป็นผู้
บัญชาการกองพลใหญ่ที่อัลเดอร์ชอท ปรากฏว่าตลอดเวลา

ดำรงตำแหน่งใหม่นี้ ท่านได้ปรับปรุงกิจการทหารและระเบียบแบบแผนการปฏิบัติการของกองพลให้ดีขึ้น

ปี ค.ศ. ๑๙๓๖ ได้ไปราชการการทหารเพื่อดูการทหารที่ประเทศรัสเซียได้มีความสนใจในกองทัพพลร่มของรัสเซีย ปี ค.ศ. ๑๙๓๗ ได้ถูกย้ายไปประจำปาเลสไตน์ และทรานสจอร์แดนตามลำดับในฐานะผู้บัญชาการทหาร ซึ่งได้มีส่วนปฏิบัติการอย่างสงบในการระงับการก่อการยุ่งยาก และกรณีพิพาทระหว่างยิวกับพวกอาหรับ และทำให้มีโอกาสรอบรู้ขอบิรเวณตอนนี้เป็นอย่างลึกซึ้งครั้งหนึ่ง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นแม่ทัพในอาฟริกา ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ต่อไป

ปี ค.ศ. ๑๙๓๗ ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการทหารประจำภาคใต้ ปี ค.ศ. ๑๙๓๘ ได้รับแต่งตั้งเป็นประจํากรมทหารที่อัลเดอร์ชอต และในระหว่างสถานการณ์เริ่มตึงเครียด นายพลเวลด์ก็ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดอังกฤษในภาคตะวันออกกลาง (ต่อมาเรียกตำแหน่งนี้ใหม่ว่าแม่ทัพที่ ๘) มีหน้าที่ปกครองในประเทศอียิปต์ ซูดาน เคนยา, บริติชโซมาลีแลนด์, ปาเลสไตน์,

ไซปรัส และทรานส์จอร์แดน ซึ่งขณะนั้นเป็นเมืองขึ้นของ อังกฤษ แต่ขณะนั้นเป็นเอกราชไปหมดแล้ว

ก่อนเดินทางไปประจำฐานทัพที่ไคโร ใน ค.ศ. ๑๙๓๙ ภายหลังที่เยอรมันได้เริ่มเข้าสงครามขึ้นแล้ว ทางมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์จึงเชิญไปปาฐกถาพิเศษ เกี่ยวกับกิจการทหาร หน้าที่ของแม่ทัพ ซึ่งท่านได้ปราศรัยเป็นที่พอใจผู้ฟังมาก ดังที่ ข้าพเจ้าได้เล่ามาให้ท่านฟังตอนต้นนี้แล้ว

ขณะที่นายพลเวเวลล์ เป็นแม่ทัพสูงสุดในอาฟริกา ใน ค.ศ. ๑๙๓๙ นั้นการรบยังขยายมาไม่ถึง นายพลเวเวลล์มี ทหารอยู่ได้บังคับบัญชาประมาณ ๓ แสนคน รวมทั้งทหาร อังกฤษและทหารเมืองขึ้น ทหารกองทัพน้อยแยกย้ายกันตั้งอยู่ ในประเทศอียิปต์, ปาเลสไตน์ และทรานส์จอร์แดน แต่ไม่มี อาวุธทันสมัย มีแต่เพียงรถยนตร์หุ้มเกราะและปืนเบรน ต่อมา เมื่อสงครามแผ่กว้างออกไป จึงได้รับกำลังและอาวุธเพิ่มจาก ประเทศอาณานิคม เช่น คานาดา, อินเดีย, ออสเตรเลีย, และอาฟริกาได้อันมีกำลังเพียงพอที่จะรับการบุกของประเทศ อิตาลีพันธมิตรของเยอรมันในเวลาต่อมา นับว่ากิจกรรมของ เวเวลล์นั้นหนักมิใช่เล่น เพราะกองทัพอาฟริกานั้นประกอบ

ด้วย กำลังทหารจากชาติประเทศต่าง ๆ ถึง ๑๒ ชาติมารวม
เป็นทหารในเครือจักรภพอังกฤษและมาจากที่ต่าง ๆ กัน และ
แปลกกันทั้งชาติ ภาษาและความเป็นอยู่แตกต่างกัน แต่ด้วย
ความสามารถของนายพลเอกเวเวลล์ก็สามารถอบรมและจัด
ทัพฝึกหัดรวมเข้าเป็นกองทัพเดียวกัน และทำการรบร่วมกัน
อย่างได้ผลดีที่สุด

โดยเฉพาะกองทัพของอียิปต์นั้น มีภาระหนักที่สุด
อียิปต์มีท่าทีที่จะตีผลจากอังกฤษ ฝ่ายอักษะ (อิตาลีและ
เยอรมัน) พยายามที่จะยุให้รัฐบาลอียิปต์เข้าร่วมข้างฝ่าย
อักษะ โดยสัญญาว่าจะให้เอกราชภายหลังสงคราม ทำให้
อียิปต์พะว้าพะวง แทบจะปลิดตัวจากอาณานิคมของอังกฤษ
เพื่อเข้าร่วมกับฝ่ายอักษะและรบกับอังกฤษต่อไป นายพล
เอกเวเวลล์ต้องใช้ความสามารถเป็นอย่างยิ่ง ในการที่จะเข้า
เฝ้าและทำความสนิทสนม และให้ได้รับความไว้วางใจจาก
กษัตริย์ฟารุค พระเจ้าแผ่นดินอียิปต์ เพื่อให้อยู่กับพันธมิตร
ตามเดิม โดยการไปร่วมเที่ยวล่าสัตว์, ว่ายน้ำ และกิน
อาหารร่วมกับกษัตริย์ฟารุคของอียิปต์ แทบจะไม่มีเวลานั่ง
บัญชาการในกองทัพเขาทีเดียว

ข้อร่ายยิ่งกว่านั้นปรากฏว่าในกรุงโคโร นครหลวง
ของอียิปต์ก่อนที่จะถูกรุกรานโดยฝ่ายอักษะนั้น ปรากฏว่า
นครหลวงเต็มไปด้วยแนวที่ ๕ (จารบุรุษ) ของฝ่ายอักษะ
ศัตรูของพันธมิตรเคลื่อนกลาตนครโคโรไปที่เดียว โดยเฉพาะ
ตามบาร์ที่ตลาดและสถานเก็บร่ำต่าง ๆ เพื่อสืบความลับและ
การเคลื่อนไหวทางการทหารของฝ่ายพันธมิตร โดยเฉพาะการ
สืบกำลังทหารในกองบัญชาการทหารสูงสุด ภาคตะวันออก
กลางของนายพลเวเวลด์ นายพลเวเวลด์จึงต้องพยายามรักษ
สามมิตรภาพกับทหารในกองพันที่มาจากอาณานิคมต่างๆ โดย
เฉพาะ อียิปต์ อย่าง ดีที่สุด พร้อม ๆ กับการติดต่อดีกับ
กษัตริย์ฟารุค

เวเวลด์เข้าสงครามกับอิตาลี

การที่อิตาลีประกาศเข้าสงครามในวันที่ ๑๐ มิถุนายน
ค.ศ. ๑๙๔๐ นั้นทัพพันธมิตรอังกฤษอันมีนายพลเวเวลด์และ
กองทัพลฝรั่งเศสของนายพลเวกซ์ ได้ถูกส่งมาประจำอียิปต์ เพื่อ
ป้องกันทะเลเมดิเตอร์เรเนียนร่วมกัน เมื่อประเทศฝรั่งเศสถูก
บุกโดยเร็วและกำลังจะพินาศแล้ว นายพลเวกซ์จึงถูกเรียก

๖๒๔

๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

ตัวกลับกรุงปารีส เพื่อเป็นแม่ทัพแทนนายพลกาเมอแลง บ็องกันกรุงปารีส และในที่สุดปารีสก็เสียแก่เยอรมันและตก อยู่ในความยึดครองของเยอรมัน

ขณะนั้นกองทัพอิตาลีของจอมพล รูดอล์ฟ กราเซียร์ ผู้ เป็นมิตรเก่าของนายพลเวเวลล์ ตั้งอยู่ที่ใกล้เมืองลิบยา มี กำลังทหาร ๒๘,๐๐๐ คน เป็นกองทัพที่มีอาวุธพร้อมมือคือ มีปืนใหญ่ ๑๘๐๐ กระบอก รถถัง ๗๗ คัน ปืนกล ๑๕,๐๐๐ กระบอกและรถบรรทุก ๓๐,๐๐๐ คัน ซึ่งตั้งไว้เตรียมรับการ บุกของทหารฝรั่งเศสที่จะลงมาทางเมืองตูนิเซีย เมื่อฝรั่งเศส มาแพ้เสียก่อนทัพอิตาลีก็สบายใจก็สามารถที่จะเคลื่อนกำลัง ลงมาประชิดชายแดนอียิปต์ได้ นอกจากนี้ยังมีกองทัพอิตาลี เลียนอีกกองหนึ่งของดยุคแห่งโอสตาเป็นแม่ทัพ มีกำลังทหาร ๑๒๐,๐๐๐ คน ประชิดอยู่ทางแอฟริกาตะวันออกของอิตาลี เตรียมที่จะรุกทางประเทศเคนยา, ซูดาน, และบริติชโซมาลีแลนด์ อย่างไรก็ตามนายพลเวเวลล์เชื่อว่าจอมพลกราเซียร์ คงจะเป็นทัพแรกที่นำทัพบุกอียิปต์ และเผชิญกับทัพเวเวลล์ มากกว่าคนอื่น

ดยุกโฮสตา นำทัพรุกก่อน

๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ ทักษิณาสถิตแห่งโฮสตา ก็รุกเข้าทะวันออกกลางเป็น ๓ ทาง โดยเข้าทางบริติชโซมาลีแลนด์และเดินทัพมาระยะ ๑๐๐ ไมล์ใน ๕ วันแรกและหยุดทัพเพื่อหาน้ำที่ทะเลทรายซิดิบารานี ทหารฮูฐแห่งโซมาลีแลนด์ซึ่งมีนายทหารอังกฤษ พ.ท.อาเธอร์ ซาเตอร์ เป็นผู้บังคับกองพันก็นำทหาร ๑,๐๐๐ คนไปทำการรบประวิงเวลาไว้ก่อน และหากจะถอยก็ให้ถอยไปทางทะเลทางไปสู่อิเเดน

ทหารของโฮสตา ถึงเบอเบอราเมื่อ ๑๙ สิงหาคม ขณะที่ข่าวการคืบหน้าของอิตาลีไปถึงกรุงไคโรนั้น ปรากฏว่าพลเอก เวเวลล์ กำลังว่ายนน้ำเล่นประจำวันอยู่ที่สระน้ำมีนาจนได้เวลาเลิกตามปกติ จึงได้กลับไปยังกองบัญชาการสูงสุดเพื่อสั่งการต่อต้านต่อไป ซึ่งมีผู้กล่าวว่า การที่ท่านแม่ทัพยังไม่ยอมเลิกว่ายนน้ำในทันทีที่ศึกกรุกใกล้เข้ามานั้น แสดงนิสัยของท่านว่าไม่เป็นคนตื่นเต้นและตกใจ อันเป็นนิสัยของแม่ทัพใหญ่นั่นเอง

เดือนกันยายน ต้นเดือน ทัพของจอมพลกราเซียก็
ได้เคลื่อนที่ออกจากฐานทัพที่มาเดย์และฟอร์ทคาบัสโซ เมื่อ
๑๒ กันยายนตรีก็เข้ายึดป้อมทางช่องฮาลฟายอันประกอบด้วย
รถถังขนาดเบาและรถยนต์หุ้มเกราะ ซึ่งมีเครื่องบินคุ้มครอง
การลำเลียง ได้มาถึงทะเลทรายตอนใต้บริเวณกับเมอซามา-
ทรู โดยไม่มีการลำเลียงนำมาเลย ได้หยุดต่อท่อส่งน้ำจาก
ลิบยาส่งให้ทหารที่ซิดีบรานีถึงวันละ ๓๓๕,๐๐๐ ลิตร และยัง
ได้เตรียมการสร้างถนนเพื่อเตรียมการลำเลียงอย่างขนาดใหญ่
กองทัพบกของจอมพลรูตอฟ กราเซีย จึงต้องติดอยู่ที่ซิดีบรานี
จนถึงเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ พร้อมกับกองพลอื่น ๆ ล้อม
ชนนออยู่

เวเวลล์ส่งเข้าตีกราเซีย

เมื่อพิจารณาการจัดทัพของจอมพลกราเซียแห่งอิตาลี
ผู้เคยบุกชนะอิธิโอเปียของกษัตริย์อับดุลนีเญมาแล้ว จอมพล
เวเวลล์ ผู้ผ่านสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาก่อนและเป็นศิษย์เอก
ของนายพลแอลเลนบี้ แม่ทัพอังกฤษในสงครามโลกครั้งที่ ๑
และเรียนฝึกวิธีรบมาจากแอลเลนบี้ ก็เห็นว่าการจัดทัพและ

แผนการรบของจอมพลรูตอฟ กราเซีย นั้นยังบกพร่องอยู่
มาก กองทัพอังกฤษยังมีโอกาสที่จะตีเอาชนะเป็นประเดิมนัด
แรกไว้ก่อนได้โดยใช้กำลังแต่เพียงเล็กน้อยก็พอ

แม่ทัพเวเวลล์ จึงได้เรียกตัวนายพลวิลสัน แม่ทัพ
น้อยของท่านคนหนึ่งและส่งแผนเข้าตีกราเซียพร้อมด้วยให้นำ
ทหารกองทัพอังกฤษไปเพียงครึ่งเดียวของทหารอิตาลี แล้ว
ท่านนายพลแม่ทัพได้ถามวิลสัน ว่าจะทำให้ไหม นายพล
วิลสันยอมรับทำทั้งที่กำลังที่จะใช้เข้ารบกับอิตาลีนั้นน้อยกว่า
ครึ่ง แต่เมื่อแม่ทัพใหญ่มั่นใจในแผนของตนที่ได้วางขึ้นอย่าง
ริบเร่ภายหลังที่กลับจากวายน่าที่สระมีนามมาแล้วเช่นนั้น ก็
ยอม โอ เค. ด้วยตามความต้องการของนายใหญ่ และเพื่อ
รักษาเกียรติศักดิ์ของทหารแห่งพระเจ้ายอร์ช พระเจ้ากรุง
อังกฤษอีกด้วย

ขณะนั้นกองทหารอิตาลี ชุมพลอยู่ที่ทะเลทรายบริ-
เวณซิติบรานีแล้ว ๖ หมื่นคน และยังมีกองสนับสนุนอยู่ที่
โซลล์มและฟอร์ทคาบัสโซอยู่ข้างหลังอีก ทหารอังกฤษมี-
น้อยกว่า ๔ หมื่นคน และมีกองพลใหญ่รุดังเพียงกองเดียว
แต่พวกทหารก็เชื่อมั่นในแม่ทัพ, เชื่อในอาวุธและการฝึกฝน

ของตนมาดีแล้ว ก็ยอมรับ

แผนที่เวเวลล์ได้วางให้ทหารอังกฤษ เข้าปฏิบัติการ นั่นคือ ให้เครื่องบินของนายพลเรือ คันนิงแฮม ทำลาย กองทัพเรือของอิตาลีที่ตารันโตโน ๑๑ พฤศจิกายน ทำให้ การคมนาคม ทางทะเลทรายของจอมพลกราเซียขาดสะบั้นลง ขณะเดียวกันนั้นนายกรัฐมนตรืเชอร์ชิลตัดสินใจส่งกำลังออก นอกประเทศคือ เครื่องบินรบที่ตีที่สุดก็บรรลุถึงขนาดกลางจาก อังกฤษมาสู่สนามรบในอียิปต์ ทั้ง ๆ ที่เยอรมันหลังจากพิชิต ฝรั่งเศสก็คอยโอกาสที่จะโจมตีอังกฤษอยู่แล้ว กำลังที่เชอร์ชิลส่งทหารมาให้นี้ ทำให้นายพลเวเวลล์ครองความเป็นเจ้า อาภาคเหนือทะเลทราย นอกจากนี้ท่านนายกรัฐมนตรียังได้ ส่งยานเกราะที่ ๗ อันเป็นกองพลที่เยี่ยมยอดกว่ากองพลยาน เกราะของอิตาลีเข้ามปฏิบัติกรด้วย จึงทำให้ทัพของ เวเวลล์มีกำลังใหญ่โตพอทีเดียว

กองพลยานเกราะที่ ๗ ที่ส่งมาจากอังกฤษใหม่นี้ ได้ ปฏิบัติการอย่างกล้าหาญ ในการ ยุทธอาฟริกา ครั้งสำคัญทุก ครั้งในปี ค.ศ. ๑๙๔๐-๑๙๔๓ มีนายพล มิเชลโฮมส์ คริกซ์ เป็นผู้บัญชาการหน่วยยานเกราะ (ต่อ ๆ มาได้เปลี่ยนตัวเป็น

นายพลคอนเตอร์ แทนนายพลคิริกซ์ซึ่งป่วย) และขึ้นตรงต่อ พล. ท. วิหารัต นูเกนท์ ผู้บัญชาการทัพสนามแห่งลุ่มแม่น้ำไนต์ (และขึ้นตรงต่อนายพลเอกเวเวลล์ ผ.บ. สูงสุด)

การรุกของเวเวลล์ ๗-๘ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ ขณะที่ทหารอังกฤษกำลังรอเวลาบุกอยู่กลางทะเลทราย พอได้จังหวะตอนเช้าค่อนข้างสว่าง ๆ เครื่องบิน ทั้งระเบิดอังกฤษก็บินครวกรระห่มไปเหนือที่มั่นที่พิตาเลี่ยน และบอมบ์เครื่องบินขับไล่ของอิตาลีที่จอดอยู่ที่สนามบินชิติบรานี โซลล์ม, ฟอรัลส์คาบัสโซ, และบาเดียก็ถูกทำลายยับยู่ที่สนามโดยยังไม่ทันตั้งตัวขณะเดียวกันนั้น กองทัพเรืออังกฤษก็ปลดออกจากที่มั่นทางฝั่งทะเลระตมยังที่มั่นที่ตั้งปืนใหญ่ของอิตาลีทางบ้านหลัง ขณะที่ปืนใหญ่อิตาลีนั้นมิได้ไว้บริการสนามบุกอังกฤษอยู่ที่ชายฝั่งและด้านตะวันตก เวลาเดียวกันนั้นกองพลใหญ่ยานเกราะที่เพิ่งเดินทางมาจากกรุงลอนดอน ก็เคลื่อนกำลังไปทางตะวันตกเฉียงเหนือ บุกฝ่าลวดหนามขวางกันเข้าไปยังที่มั่นทหารอิตาลีและลงมือจับทหารอิตาลีได้มาก ขณะรถถังอิตาลีกำลังนอนหลับ (เพราะเชื่อว่าปีกด้านตะวันออกและด้านใต้ฝั่งตงระเบิดไว้มากพอ อังกฤษคงไม่

กล้ำบูก แต่บังเอิญอังกฤษก็ไม่เลือกที่จะผ่านทางนั้น) โดยที่ไม่ทันซบรตถึงออกจากสนามหรือได้ทันใช้อาวุธต่อสู้เลยนายพลมาเดสติ ผู้บัญชาการกองพลยานเกราะ ของอิตาลีเสียชีวิตในที่รบเพราะถูกยิงด้วยปืนกลขณะที่พยายามจะสั่งการให้กองพลยานเกราะของตนออกรบให้ได้รยจนตรும்เกราะอังกฤษก็พุ่งต่อไปยังทะเลที่บักคัค พอตกคำก็ล้อมหน่วยทหารอิตาลีเสียสนิทชิติบรานีไว้ได้ ทหารอิตาลียอมแพ้ กองทัพอังกฤษก็จับเชลยอิตาลีได้ในวันเดียวกัน & หมั้นคนและอาวุธเสบียงอีกมาก

เมื่อกองพลยานเกราะที่ ๗ ยึดชิติบรานีไว้ได้แล้ว อีกด้านหนึ่งนายพล โอคอนเนอร์ จึงนำกองพลเดี่ยวไปทางทิศตะวันตกก็พอสัมผัสกับกองพลใหญ่คาตันชาโรของอิตาลีเสียจนนำทัพหลงหลงเข้ามาอยู่ในวงล้อม อิตาลีจึงปราชัยอีกกองพลหนึ่ง

การยุทธ์ที่ทะเลทรายที่ชิติบรานีของเวเวลล์ จึงได้รับความสำเร็จอย่างงดงาม ท่ามกลางการสงสัยของวงทหารทั่วไป ที่เห็นว่าการทำการรบบนทะเลทรายในท่ามกลางการร่อนนัยากที่ใครจะทำสำเร็จได้ เพราะรยจนตรัม

หุ้มเกราะและหน่วยลาดตระเวนนั้น เป็นที่หมายอันดีที่ข้าศึกสามารถ จะมองเห็นจากเครื่องบินในระยะไกล ๆ หลายไมล์ก่อน และบนที่ราบก้อนหินบนทะเลทรายอันกว้างขวางปราศจากน้ำแม้แต่หยดเดียวซึ่งทอดไปสู่ทะเลทรายเรียบและเย็นเข้าไปในลิบยานั้น ดูเป็นการยากเหลือเกินที่ต่างฝ่ายต่างจะเอาชนะกันได้

แต่นายพลเอก เวเวลล์ ลูกศิษย์นายพลแอลแลนบีเพียงคนเดียว ที่เชื่อว่าสามารถ จะเอาชนะชนะการรบบนทะเลทรายได้ด้วยการจัดวิธีการให้ดีพอ โดยการเคลื่อนทหารจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งแบบการรบในตำบลธรรมดา เพียงแต่ให้กองพันยานเกราะและยานยนต์อย่างอื่น ๆ เพียงพอและต้องได้เปรียบในการสนับสนุนจากทางอากาศ ช่วยร่วมปฏิบัติการได้อย่างดีอีกด้วย ส่วนปัญหาการส่งกำลังโดยเฉพาะปัญหาน้ำอันสำคัญที่สุดในการรบทางทะเลทรายนั้นก็จะแก้ได้ด้วยการให้กองทัพเรือมาตั้งอยู่ใกล้ และหากสามารถแก้ด้วยการวางทางรถไฟจากมาทรู ไปทะเลทรายเรียบได้ด้วยก็ยิ่งดีใหญ่

และนับว่าเป็นประวัติศาสตร์ ในการร่วมกันปฏิบัติการ

เป็นครั้งแรกระหว่างทัพบก ทัพเรือ และทัพอากาศของอังกฤษ ในการตีบดขยี้และยึดข้าศึก ในที่เดียวกันพร้อม ๆ กันอันไม่เคยกระทำเช่นนั้นมาก่อนในที่ไหนมาเลยไม่ว่าสงครามในสมัยใด ทั้ง ๆ อังกฤษได้เคยยึดและตีดินแดนเป็นเมืองขึ้นมากกว่าครึ่งโลกก็ตาม นายพลเวเวลล์เป็นคนแรกที่เป็นผู้วางแผนร่วม การปฏิบัติงานประสานระหว่างกองทัพน้อยต่าง ๆ ของอังกฤษเป็นครั้งแรกและได้ผล

เวเวลล์จับทหารอิตาลีได้แสนคนเศษ

เมื่อได้ชัยชนะเริ่มต้นแล้ว กองทหารของอังกฤษก็ไม่รีรอและไม่ยอมปล่อยให้ศัตรูตั้งตัวได้ติด การรุกรบครั้งต่อไปก็กระทำติด ๆ กันไปในเดือนธันวาคม ๑๗๕๑ และมกราคม ถึงกุมภาพันธ์ ๑๗๕๑ ด้วยการร่วมใจของทัพอากาศ แม่ทัพเวเวลล์ก็เข้าโอบล้อมที่ฟอร์ทคาบัสโซ, บาร์เตีย, โทมรุค และเบงกาซีได้ตามลำดับ จอมพลกราเซียนายทหารผ่านสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาแล้ว ได้กลับกลายเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ ทุก ๆ ทางและทุก ๆ แห่งที่กองทัพของเวเวลล์บุกเข้าไป แม้ว่าจะดัดแปลงแต่งค่ายไว้ต่อสู้อย่างมั่นคงเหนียวแน่นประการ

โตก็ตาม และในที่สุดการรบอันเด็ดขาดก็เกิดขึ้นโดยการส่ง
กำลังเข้าตัดทัพของกราเซียให้ขาดออกเป็น ๒ ท่อน และต่อ
กันไม่ติด โดยการปฏิบัติการของกองพลใหญ่ยานเกราะ
ที่ ๗ อังกฤษ พุ่งเข้าตีทัพพิตาลีของนายพลเทลเลอร์ ซึ่ง
กำลังถอยไปทางทิศใต้ของเมืองเบงกาซี ๕๐ ไมล์ ขณะนั้น
นายพลเทลเลอร์มีกำลังทหารอยู่อย่างหนาแน่น คือทหาร
๒๐,๐๐๐ คน รถถัง ๒๑๒ คัน ปืนใหญ่ ๓๑๖ กระบอก
รถยนต์รบรถทุก ๑,๕๐๐ คัน ขณะที่ขบวนรถพิตาลีอยู่กลาง
โค้งแจ้ง กองพลใหญ่ยานเกราะที่ ๗ ของอังกฤษจึงใช้วิธี
ลวงล่อและเข้ารบจนนายพลเทลเลอร์ยอมแพ้ในที่สุด

ในที่สุดทัพเวอเดิลก็รุกได้อย่างรวดเร็ว จากยึด
เมืองบาร์เดียได้ ๕ มกราคม, โทบรูก ๒๒ ม.ค, เดอร์นา ๓๐
ม.ค, เบงกาซี ๖ ก.พ. และเฮลแลกเซีย ๑๐ กุมภาพันธ์ ทัพ
อังกฤษก็เดินทางเข้าเมืองลิบยาอย่างภาคภูมิใจที่สุด โดยยึด
เมืองท่าทะเลทราย ชายฝั่งที่ติดต่อกับทะเลเมดิเตอร์เรเนียนได้
ทุกเมือง

การรบกันครั้งนี้สิ้นสุดเพียง ๘ สัปดาห์ จอมทัพ
กราเซียแห่งอิตาลีก็ยอมพ่ายแพ้อย่างเด็ดขาดกองทัพพิตาลีเดิน

ได้เสียชีวิตและบาดเจ็บหรือถูกจับเป็นเชลยรวมทั้งสิ้น ๑๓๕, ๐๐๐ คนอาวุธและยานยนตร์ทุกชนิดตกเป็นของกองทัพอังกฤษ โดยสิ้นเชิง โดยนายพลเวเวลล์เสียดทหารอังกฤษไปเพียง ๓,๐๐๐ คนเท่านั้นและบอกว่าไม่ถึงตีด้วยซ้ำไป

ส่วนการรุกของทหารราบนั้น ได้สิ้นสุดลงนับแต่การยึด ที่ชิตีบรานีร่วมกับทหารปืนใหญ่ การปฏิบัติการต่อมาเป็นการทำการของกองพลใหญ่ยานเกราะที่ ๗ ทั้งสิ้น หลังจากที่ยานเกราะหน่วยนี้ได้ปฏิบัติการอย่างทรหดมากกว่าระยะทาง ๕๐๐ ไมล์ และอิทธิพลแล้วก็หยดปรับปรุงทัพของตนทันที ชื่อของนายพลเวเวลล์ ก็ดังก้องไปทั่วโลก แม้เยอรมันฝ่ายศัตรูก็ยอมรับรอง ผู้สังเกตการณ์หนังสือพิมพ์ชาวอังกฤษชื่อ มร. อเล็กซานเดอร์ คลีฟฟอร์ด ซึ่งไปสังเกตการณ์รบที่ทะเลทรายคราวนี้กล่าวว่า

กองทัพของเวเวลล์มีชัย โดยอาศัยคุณลักษณะยอดเยี่ยม ๒ ประการคือ ๑. ลักษณะในการเป็นผู้นำทัพ ๒. และความสามารถของกองทหารแต่ละหน่วย นอกจากนี้ก็รวมทั้งกำลังใจอันกล้ากล้าหาญ และมีวินัยดีของกองทัพอังกฤษ จึงมีความปราชัยฝ่ายแพ้ให้กองทัพอิตาลีและจอม

พลกราวเซีย ผู้ไม่คุ้นเคยกับการทำสงครามแบบรถถังมาก่อน และต้องเสียตำแหน่งแม่ทัพอาฟริกา ให้แก่จอมพลรอมเมล จากเยอรมันซึ่งจะมาแทนในเวลาต่อมา

ปะทะกับรอมเมล เสีย๓ นายพลกลางทะเลทราย

ก่อนที่จอมพล มอนตโกเมอรี จะมารับตำแหน่ง แม่ทัพที่๘ (กองทัพอากาศตะวันออกกลาง) จากนายพลเวเวลล์ ซึ่งจะย้ายไปบัญชาการทัพ กองบัญชาการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่ประเทศอินเดีย นายพลเวเวลล์ก็ได้มีโอกาสทำศึกกับซุนคิทะเลทราย ผู้มาใหม่ อีกคนหนึ่ง คือ จอมพลรอมเมล แห่งเยอรมัน ซึ่งจะมาบัญชาการทัพเยอรมัน-อิตาลีในอาฟริกา แทนจอมพลกราวเซียแห่งอิตาลีผู้พ่ายแพ้อย่างยับเยินแก่เวเวลล์ไปแล้ว

ศึกระหว่างเวเวลล์และรอมเมล ได้เปิดขึ้นเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๓ ท่ามกลางความร้อนจัดกลางทะเลทราย การศึกครั้งนี้ปรากฏว่าเวเวลล์เป็นฝ่ายสูญเสีย เพราะกองทัพอเมริกันที่มานี้ ได้เตรียมเพื่อการบุกทะเลทราย โดยเฉพาะ และกำลังมาใหม่ ๆ จากกรุงเบอร์ลินทหารเยอรมัน กำลังกระปรี้กระเปร่าเต็มที่ พร้อมด้วยเครื่องบินและรถถัง

รบประดานกันอย่างมีที่มา ผิดกับทัพอังกฤษซึ่งต้องทำศึกอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น ในการรบที่แย่งชิงฐานทัพเรือไทยบริเวณระหว่างวันที่ ๘ เม.ย. ถึง ๑๕ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๑ ความชนะจึงได้แก่ขุนศึกโรมเมล ผู้เคยบุกโปแลนด์ และเหยียบย่ำฝรั่งเศสชนะมาก่อนหน้านั้นแล้ว หน่วยรบถึงของเยอรมันได้ตัดขบวนทัพของอังกฤษขาด และจับนายพลคนสำคัญของเวเวลล์ไปได้ ๓ คนคือ นายพล โอคอนเนอร์, นายพล ฟิลลิป นิม และนายพล มิเชล แกมเบียร์-ปาริว ภายใต้การยุทธอันสับสนและขุดมุนกลางทะเลทราย

ย้ายไปประจำประเทศอินเดีย

มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๒ นายพลเวเวลล์ ก็ได้ย้ายมาประจำกองบัญชาการภาคเอเชียอาคเนย์ ที่ประเทศอินเดีย ภายหลังที่ได้ส่งมอบงานกองทัพภาคตะวันออกกลาง แก่นายพล มอนต์ ผู้มารับแทนไปแล้ว ที่เอเชียขณะนั้นญี่ปุ่นกำลังรุกใหญ่ในประเทศไทย ผ่านมลายูลงไปแล้ว และกำลังที่จะเข้าโจมตีสิงคโปร์ ฐานทัพใหญ่ของอังกฤษในภาคตะวันออกไกลต่อไปทันที วันที่ ๑๗ มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๒ (พ.ศ. ๒๔๘๕) ในฐานะผู้บัญชาการทหารสูงสุด ภาคแปซิฟิกตะวันตกเฉียง

ได้ เวเวลล์ก็เดินทางไปตรวจฐานทัพที่สิงคโปร์ทันที และ
ได้พบปะกับ พล.ท. เซอร์ เฮนรี เพาแนล ผู้บัญชาการทหาร
สูงสุดภาคตะวันออกไกล (ภายหลังตำแหน่งนี้ยุบอยู่ใต้นายพล
เวเวลล์) และพล.ท. เอ.อี. โพร์ชีวาล ผู้บัญชาการทหาร
สูงสุดเขตมลายู เพื่อวางแผนป้องกันรัฐยะโฮร์ และเมือง
สิงคโปร์โดยรอบด้วย ภายหลังที่ได้เสียมลายูและบึงแก่ง-
ทัพญี่ปุ่นหมดแล้วญี่ปุ่นกำลังรุกลงมาอย่างเร่งรีบเพื่อทำลาย
ฐานทัพที่ใหญ่ยิ่งของอังกฤษในตะวันออกไกลคือที่สิงคโปร์

แต่การรบที่มลายูและสิงคโปร์ ได้เป็นไปอย่างรุนแรง
ที่สุด ร้ายยิ่งกว่าเยอรมันบุกดันเกอร์ก เพราะทหารในมลายู
และสิงคโปร์ ถูกตัดขาดจากอังกฤษและพล่อยเดี่ยวให้สู้ตาย
อังกฤษไม่สามารถที่จะส่งกำลังไปเพิ่มเติมได้ ได้มีทหาร
อังกฤษยอมสู้ตายหมดทั้งกองพล ตั้งแต่ผู้บัญชาการกองพล
ลงมาถึงนายทหารทุกคนตายหมด และมีนายทหารชั้นนาย
พลหลายคนที่ยูตายในมลายูและสิงคโปร์ อาทิ ผู้บัญชาการ
กองทัพอากาศตะวันออกไกล ซึ่งเสียชีวิตขณะที่ยูโจมตี
เรือ บรินส์ออฟเวลล์ และเรือ วีฟัลด์ (พล.ร.ท. ดรู) และ
พลจัตวาตันเคน ผู้บัญชาการกองพลน้อยอินเดียนที่ ๔๕ ก็เสียชีวิต

ชีวิตในรบที่ และเมื่อถึงคโปรแตกแล้ว นายพลผู้บัญชาการ
อีก ๑ นายคือ นายพลอากาศเอก พุดฟอร์ด ผู้บัญชาการ
ทหารอากาศภาคตะวันออกไกลและนายพล สเปนเนอร์ แม่ทัพ
เรือภาคตะวันออกไกลคนใหม่ ก็ถึงแก่ความตายที่เกาะร้าง
เพราะพิษบาดแผลที่ทหารญี่ปุ่นได้ยิง ขณะอพยพจากเกาะ
สิงคโปร์เมื่อเกาะแตกแล้ว

จอมพลเวเวลล์ ได้สั่งให้นายพลเพอร์ซิวัล แม่ทัพ
มลายู พยายามรักษามืองสิงคโปร์จนสุดความสามารถหลาย
ครั้งหลายหน โดยให้ใช้ดุลยพินิจเองในการรบและการ
ต่อสู้ หากแพ้ก็ให้เผาแผ่นดินสิงคโปร์ให้หมดอย่าให้เหลือ
เป็นประโยชน์แก่ศัตรู ญี่ปุ่นได้มอบบัตถ์ประปานครปาไหล
ทั่วเมือง ทหารอังกฤษของนายพลเพอร์ซิวัลทำการรบทั้งที่
อดน้ำ แต่พยายามต่อสู้ ในที่สุดนายพลเวเวลล์ก็ได้ออกคำสั่ง
ฉบับล่าสุดแก่นายพล เพอร์ซิวัล เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์
ค.ศ. ๑๙๔๒ อันเป็นวันเดียวกับที่นายพล เพอร์ซิวัล ยอม
แพ้แก่นายพล.ท. ยามาชิตา ผู้บัญชาการและสิงคโปร์ว่า

“..ตราบใจที่ท่านยังอยู่ในฐานะที่จะสามารถ
ก่อผลเสียหายและทำลายข้าศึกได้ และทหารของ

ท่านยังมีกำลังร่างกายพอที่จะปฏิบัติภารกิจดังกล่าวนี้
ได้ ท่านจะต้องทำการสู้รบต่อไปอีก

เมื่อท่านเห็นประจักษ์ชัดว่า จะปฏิบัติภารกิจ
ตามดังกล่าวนี้มิได้อีก ข้าพเจ้าก็ขอมอบอำนาจให้
คุณพินิจให้ท่านหยุดทำการสู้รบลงได้ และแจ้ง
ให้ข้าพเจ้าทราบเรื่องราวทั้งปวงต่อไป

ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตาม ข้าพเจ้าขอขอบใจท่าน
มาก และทราบดีทั้งปวงของท่านที่ได้พยายามทำการสู้รบมา
อย่างกล้าหาญ ตลอดเวลา ๒-๓ วันหลังมานี้..."

พล.ท. เพอร์ซิวัล เห็นว่าเหลือกำลังมากแล้ว จึง
เลือกเขาข้อสุดท้ายของนายพลเวเวลด์ คือ ขอส่งบัสก์ต่อ
พล.ท. ยามาซิตา แม่ทัพญี่ปุ่นในวันนั้นเอง โดยเริ่มเปิดการ
เจรจาหย่าศึกกันที่โรงงานฟอร์ต ซึ่งอยู่ทางเหนือของหมู่บ้าน
บูกิต ติมาร์

เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว พลเอกเวเวลด์ ก็ไปสะสม
กำลังรบอยู่ที่ประเทศอินเดีย บ้างก็มีให้อินเดียถูกบุกต่อไป
หลังจากเสียพม่า, มลายูและสิงคโปร์ ไปหมดสิ้นแล้วแต่
๕ เดือนแรกของสงครามแปซิฟิก

ต่อมา ๑๘ มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๕๓ (พ.ศ. ๒๔๙๖) จอมพลเวเวลล์ ก็ได้รับการแต่งตั้งเป็นอุปราชแห่งอังกฤษ และผู้ว่าราชการประจำอินเดียเข้ารับตำแหน่งแทนท่านมาควิต แห่งลินลิทโก และได้เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็น 'ไวสเคานท์ เวเวลล์' แห่งไซเรนในคาและวินเชสเตอร์ อันเป็นการพ้นจากราชการทหาร ไปสู่ตำแหน่งการเมืองอันยิ่งใหญ่ คือผู้แทนพระมหากษัตริย์และรัฐบาลอังกฤษปกครองอินเดียทั้งประเทศ

ส่วนตำแหน่งทางราชการทหาร ก็ได้มอบตำแหน่งแก่นายพลเซอร์ คลอดอาชินเลก เป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดในอินเดีย เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๘๕๓ และต่อมารัฐบาลอังกฤษก็ได้แต่งตั้ง พล.ร.อ. ลอร์ด หลุยส์ เมท์ แบตเตน เป็นแม่ทัพใหญ่ แห่งกองบัญชาการทัพเอเชียอาคเนย์ ของอังกฤษ เพื่อบุกทหารญี่ปุ่นในพม่าและมลายูต่อไป

จอมพลเวเวลล์ ถึงแก่กรรมใน ค.ศ. ๑๘๕๐ ภายหลังที่ได้เลื่อนบรรดาศักดิ์ เป็นท่านจอมพล เอิร์ล เวเวลล์ ในโอกาสต่อมาอีก ท่านจอมพล เอิร์ล เวเวลล์ ผู้นับถือคติแม่ทัพของปราชญ์โซเครตีส ถึงแก่กรรมเมื่ออายุได้ ๖๗ ปี

๒๓ . . .

นายพลเพอร์ซาล ผู้บัญชาการมลายู และ
สิงคโปร์

๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ เวลา ๐๔.๐๐ น.
กองทัพของพระเจ้าจกัพรรดิชิโรฮิโต
แห่งประเทศญี่ปุ่น ได้เปิดฉากการ
รุกรานประเทศไทย มลายู และ
โคมัดฐานทัพเรือเพอลฮาเบอร์ ของ
สหรัฐอเมริกา และมนิลา กองบัญชา
การใหญ่ของนายพล แมคอาเธอร์ใน
ฟิลิปปินส์ไปพร้อมๆ กัน อันเป็น

การทำศึกใหญ่ของญี่ปุ่นในคันเอะเชียมูรพาเพื่อประดานงานกับฝ่ายอักษะเยอรมัน—และอิตาลี ตามสัญญา ๓ มหาอำนาจ ญี่ปุ่น—อิตาลี—เยอรมันได้ตกลงกันได้ และญี่ปุ่นได้ตัดสินใจกระทำทันทีที่เยอรมันทำศึกแตกหัก และมีชัยแก่ฝ่ายแค้นในภาคพื้นยุโรปแล้ว

พลโท เอ.อี. เพอร์ซิวัล แม่ทัพภาคกลาง ได้พยายามต่อสู้ญี่ปุ่นอย่างสุดความสามารถ และทรหดอดทนอย่างที่สุด ทั้งๆ ที่กำลังน้อยกว่าญี่ปุ่น และต้องกระทำศึกโดยโดดเดี่ยว เพราะไม่สามารถได้รับกำลังหนุนที่ใดมาเพิ่มเติม แม้จากประเทศอังกฤษเอง ในที่สุดฐานทัพเรือที่เกาะสิงคโปร์อันถือว่าเป็นปราการที่แข็งแกร่งที่สุดของทัพอังกฤษ ในวันออกไกลก็ละลายหายไป ภายหลังที่ได้สู้ศึกบ้องกันมลายูและสิงคโปร์ไว้ได้นานที่สุดถึง ๑๐ สัปดาห์ คือวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕ แม่ทัพสูงสุดของมลายูผู้สู้เพื่อบ้องกันสิงคโปร์ ก็ได้ยอมจำนนต่อพล.ท. ยามาชิตา แม่ทัพญี่ปุ่น ผู้พิชิตมลายูและสิงคโปร์

การสูญเสียสิงคโปร์และมลายูนี้นั้น พล.ท. เพอร์ซิวัลได้เผยความผิดพลาดหลายประการของกองทัพอังกฤษ คือ

การที่ไม่ได้เตรียมรบไว้ให้พร้อมสรรพ, ความอ่อนแอในการ
สืบข่าวราชการลับ และสิ่งที่สำคัญยิ่ง ก็คือนายพลเพอร์ซิวัล
หาว่าประเทศไทยมีส่วนทำให้มลายูและสิงคโปร์พ่ายแพ้อย่าง
รวดเร็ว เพราะไทยได้ให้ความร่วมมือแก่ญี่ปุ่นมาก่อน
สงครามแล้ว ความไม่แน่นอนของไทยทำให้แผนที่อังกฤษ
จะยึดคอคอดกระของไทยได้ล่าช้า จนได้สูญเสียฐานทัพใหญ่
ที่สุดในตะวันออกไกลของอังกฤษในที่สุด

๗
เป็น ผ.บ. สูงสุดมลายู

พล.ท. เอ. อี. เพอร์ซิวัล เข้ารับตำแหน่งผู้บัญชา
การทหารสูงสุดในกองทัพนมลายูของอังกฤษ เมื่อวันที่ ๑๖
พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ (ค.ศ. ๑๙๔๑) อันเป็นเวลาก่อน
หน้าที่ญี่ปุ่นจะรุกรานมลายู และสิงคโปร์เพียง ๖ เดือนเศษ
ก่อนหน้านั้น เพอร์ซิวัลเคยอยู่ในมลายูมาก่อนแล้ว เมื่อ
พ.ศ. ๒๔๘๐ และ พ.ศ. ๒๔๘๑ ในฐานะนายทหารเสนาธิการ
ของกองทัพนมลายู

๘
ขณะนั้นกองบัญชาการทหารสูงสุดมลายู ตั้งขึ้น
ตรงต่อกองบัญชาการภาคตะวันออกไกล ซึ่งมี พล.ท. เซอร์

๖๔๔ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

เฮนรี เพาแนล เป็นแม่ทัพสูงสุดภาคตะวันออกเฉียงใต้ และมี พลเรือเอกเซอร์ ยอฟฟรีย์เลย์ตัน เป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดประจำประเทศจีน และพลเรือโท ครูว์ เป็นผู้บัญชาการทหารเรือประจำมลายู และก่อนเสด็จกลับโพร์ พลเรือโท สปรูนเนอร์ก็เข้ารับตำแหน่งแทน และพลอากาศเอก ซี. คัม-ลิว. บี พลฟอร์ต เป็นแม่ทัพอากาศ

แผนการยึดคอคอดกระของไทย

เมื่อสถานการณ์ในตะวันออกเฉียงใต้ กำลังเพิ่มการตึงเครียดยิ่งขึ้น ก่อนที่จะเดินทางมารับตำแหน่งแม่ทัพสูงสุดในมลายู กระทรวงกลาโหมอังกฤษจึงได้ส่งแผนการยึดคอคอดกระของไทยไว้เสียก่อนเพื่อเตรียมสัญญาป้อนรุกราน และเมื่อมารบหน้าทีในมลายูแล้ว กองบัญชาการอังกฤษภาคตะวันออกเฉียงใต้ ก็ให้แม่ทัพมลายูพิจารณาแผนการนี้อีกครั้งหนึ่ง ในการยึดคอคอดกระของไทย ซึ่งรู้จักกันในวงการทัพอังกฤษเรียกแผนฉบับนี้ชื่อว่า “มะตะดอร์”

แผนการ “มะตะดอร์” คือส่งกำลังเข้ายึดคอคอดกระของไทย หรือส่วนหนึ่งส่วนใดในทางตอนใต้ของ

ประเทศไทยไว้เสียก่อนที่ญี่ปุ่นจะยึดเพื่อการได้เปรียบในทางทหาร ซึ่งจะทำให้กองทัพอังกฤษได้เปรียบในการปะทะ ในประเทศไทยนี้จะทำให้กองทัพอังกฤษได้สนามบินเพิ่มขึ้นและป้องกันมิให้ญี่ปุ่นได้ใช้สนามบินในประเทศไทย อันจะเป็นการป้องกันมิให้ญี่ปุ่นขัดขวางการเดินทางเรือของอังกฤษ ในช่องมะตากาได้อีก

แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดนั้น การที่จะใช้แผน “มะตะดอร์” นี้เมื่อใดนั้น จะต้องได้รับอนุมัติจากเสนาธิการชั้นสูงในกรุงลอนดอนเสียก่อน และจะกระทำได้อีกต่อเมื่อรู้ข่าวแน่นอนแล้วว่า ข้าศึกกำลังเคลื่อนกำลังเข้ามาใกล้ฝั่งทะเลของประเทศไทยแล้วเท่านั้น

การปฏิบัติตามแผนการอันนี้ จึงทำความเข้าใจให้แก่กองทัพมลายู โดยเฉพาะแม่ทัพเพอร์ซิวัลผู้มีหน้าที่รับคำสั่งให้ปฏิบัติตามแผนนี้ “เพราะเวลาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด กว่ากรุงลอนดอนจะอนุมัติแผนให้ยึดคอคอดกระของไทยก็จะสายเกินไปเสียแล้ว กว่าจจะรู้ระยะเวลาและทิศทางที่ข้าศึกจะมาแน่นอน...”

แผนสุดท้ายที่จะใช้พิจารณา ในการยึดคอคอดกระ

ของไทยนั้น ภายหลังต่อมากองบัญชาการทหารสูงสุดใน
มลายูพิจารณาเห็นว่าจะต้อออกเพียงบางส่วน เพราะการที่
จะใช้กำลังทหารเข้ายึดคอคอดกระ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดทาง
ใต้ของประเทศไทยนั้น จะต้องใช้กำลังมากมายทั้งในการยึด
จากไทย และการเตรียมการต่อสู้กับกองทัพญี่ปุ่นเพราะกำลัง
ที่จะให้ยึดคอคอดกระก็มีกองพลอินเดียนที่ ๑๑ และเจ้าหน้าที่
ฝ่ายธุรการก็มีเพียง ๒-๓ หน่วยเท่านั้นที่จะออกไปปฏิบัติการ
นอกประเทศมลายูได้ เพราะยังมีได้รับแผนเพิ่มกำลังจาก
รัฐบาลอังกฤษ ตามที่กองบัญชาการทหารสูงสุดอังกฤษใน
มลายูได้เสนอไว้ก่อนแล้ว ทั้งๆ ที่ได้รับคำมั่นสัญญาว่ามี
หวังจะได้เพิ่มเติมอน ดังนั้นหากมีกำลังเท่าที่มีอยู่ขณะ
นี้ก็จะทำการยึดได้ประเทศไทยเฉพาะตอนใต้สุดคือที่ ทำ
เรือจังหวัดสงขลา, สนามบินสงขลา และยึด จ.ว.
ปัตตานีเท่านั้น

แผนการยึดสงขลาและปัตตานี

แผนขั้นสุดท้ายที่กองทัพมลายู จะยึดสงขลาและปัต-
ตานีให้ปฏิบัติดังนี้คือ

เมื่อมีโอกาสเปิดให้ใช้แผน “มะตะดอร์” เมื่อใด แต่เชื่อว่าจะปฏิบัติได้ผลจริง ก็อยู่ในระหว่างเดือนตุลาคมถึง มีนาคมอันเป็นฤดูที่ฝนไม่ตกชุก และให้รุกเข้าไปทางใต้ของไทยตามแผนนั้นคือ

๑. ส่งกำลังทหารอังกฤษรุกเข้าไป ตามเส้นทาง—ทางรถไฟเข้ายึดจังหวัดสงขลา และเข้ายึดที่มั่นตั้งรับไว้ทางเหนือของสถานีรถไฟชุมทางหาดใหญ่ และ

๒. รุกจากเมืองโกระ (ห่างจากอำเภอเบตง จ.ว. ยะลา ๑๒ ก.ม.) ไปยังที่มั่นตั้งรับแห่งหนึ่ง ซึ่งเรียกกันว่า ตำบลหินแร่ ซึ่งอยู่ระหว่างถนนสายโกระ—ปัตตานี (คือรุกเข้ามาทางอำเภอเบตงนั่นเอง) ในระยะทาง ๓๕-๔๐ ไมล์ จากเบตงมายะลา ยาว ๑๒๖ ก.ม.) เหตุผลที่วางที่หมายไว้ทางด้านโกระไว้อย่างจำกัด เพราะเนื่องจากการขาดแคลนกำลังนั่นเอง

เวลาใช้แผนนี้ ให้เริ่มปฏิบัติการตามแผนทันที อย่างน้อยที่สุด ๒๔ ชม. ก่อนที่ญี่ปุ่นจะยึดประเทศไทย

อนุมัติให้ใช้แผนมะตะดอร์ได้ทันที

ต้นปี มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๔ ก่อน ๑๑ เดือนที่ญี่ปุ่น

จะบุก คือเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๔๘๔ พล.ท. เซอร์ เฮนรี เพาแลนด์ ผู้บัญชาการสูงสุดภาคตะวันออกเฉียงใต้โทรเลขแจ้งแก่ พล.ท. เพอร์ซิวัล แม่ทัพมลายู แจ้งว่าทางกรุงลอนดอนอนุมัติในหลักการว่า ให้กองทัพอังกฤษในมลายูเข้ายึดประเทศไทยได้ทันทีโดยไม่ต้องขออนุมัติ กรุงลอนดอนอีก หากผู้บัญชาการสูงสุดภาคตะวันออกเฉียงใต้มีเหตุผลอันสมควร คือ

๑. เมื่อได้ข่าวว่ากองทัญี่ปุ่นได้เคลื่อนที่เข้ามาและสงสัยว่าจะยึดคอคอดกระ

๒. กองทัญี่ปุ่นได้เข้ายึดส่วนหนึ่งของประเทศไทยแล้ว

เมื่อเป็นเช่นนั้น ก่อนที่จะถึงเวลานั้นจึงจำเป็นที่กองทัพอังกฤษจะต้องเตรียมตัว ในการที่จะเข้าไปสืบ และ หาข่าวในประเทศไทยให้มากที่สุด กองทัพบกอังกฤษในมลายูจึงได้เตรียมการเพื่อความสะดวกในการเข้ายึดประเทศไทย เป็นการล่วงหน้าดังนี้คือ

๑. อนุมัติให้นายทหารอังกฤษชั้นผู้ใหญ่ ในมลายู

๓๐ นาย แต่งตัวปลอมและแสดงตัวเป็นพลเรือนธรรมดา

เข้าไปสืบหาข่าวในทางใต้ของประเทศไทย โดยทำการลาดตระเวนและสำรวจจุดยุทธศาสตร์ต่าง ๆ

จากการที่ เข้ามาหาข่าวในไทยของนายทหารอังกฤษ นอกเครื่องบินเองก็ได้พบว่านายทหารกองทัพอังกฤษผู้หนึ่งมากระทำการจารกรรมอยู่ในตอนใต้ของไทย ก่อนหน้ากองทัพอังกฤษแล้ว

๒ กองทัพมลายู โดยรับอนุมัติจากกองบัญชาการสูงสุดภาคตะวันออกไกล ได้จัดพิมพ์แผนที่ประเทศไทยและเอกสารอย่างอื่นเพื่อเตรียมมาแจกจ่ายแก่คนไทย ขณะที่ยกกองทัพอังกฤษ เข้ามายึด และห้ามมิให้คนไทยเปิดเผยความลับอัน

ว่าไทยคงช่วยญี่ปุ่น

สิ่งที่นายพลเพอร์ซิวัล ได้แสดงความสนใจอยู่ตลอดเวลา และได้พูดต่อมา ในภายหลังอีกว่าที่ระบอบสืบราชการลับของกรมตำรวจซึ่งมีหน้าที่สืบข่าว ให้แก่กองทัพนมลายูนั่น อ่อนแอที่สุด กองทัพไม่ได้รับข่าวที่แน่นอนและได้ข่าวลวงหน้าดีพอที่จะให้การป้องกันมลายูได้ผล และทำ

ให้พ่ายแพ้ในที่สุด

โดยเฉพาะข้าวกรรวเกี่ยวกับท่าที่อันแน่นอน
ในนโยบายของรัฐบาลไทยและกองทัพไทย นั้น เรา
ไม่ได้ข่าวที่แน่นอนเลย จนจะเข้าสู่สงครามอยู่แล้ว
กองทัพมลายู ก็ยังไม่ได้ข่าวที่แน่นอนอะไรจาก
แผนกสืบราชการลับอันมีจเรตำรวจมลายูเป็นประ-
ธานและผู้แทนฝ่ายทหารอื่นๆเป็นกรรมการร่วมเลย

นายพลเพอร์ซิวด ได้พูดเกี่ยวแก่ท่าที่ของกองทัพ
ไทยก่อนสงครามญี่ปุ่นว่า เป็นของยากที่จะเข้าใจได้ว่า
การที่ม้ายทหารไทยเดินทางเข้ามาเยี่ยมเยียนมลายู เป็นทาง
ราชการนั้น จะมีความมุ่งหมายที่จะชักจูงให้เราเข้าไปหรือ
ไม่ แต่ย่อมไม่มีข้อสงสัยเลยที่ว่าอย่างน้อยที่สุดผู้มีอำนาจรับ
ผิดชอบของประเทศไทย และญี่ปุ่นก็ต้องได้เข้าร่วมมือกัน
แน่นแฟ้นพอทีเดียวแล้ว และอย่างน้อยเจ้าหน้าที่ไทยก็ย่อมรู้
เห็น เป็นใจ ด้วยกับการที่ญี่ปุ่นได้ เตรียมการต่าง ๆ ทาง
ใต้ของประเทศไทยเพื่อใช้การล่าเหยียดชนบทนั้น และเพื่อ
ให้เข้าใจเต็มลายุต่อไปแม้ว่าจะไม่ให้ความช่วยเหลือ โดย
ตรงทีเดียวก็ตาม...

การตั้งรับในมลายูและสิงคโปร์

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๒ กองทัพมลายูและสิงคโปร์และ
วงการที่กรุงลอนดอนยังเชื่อมั่นว่า หากเกิดเหตุร้ายหรือเมื่อ
เกิดสงครามกับญี่ปุ่นขณะใดแล้ว กองทัพเรือจะวิ่งจากเกาะ
อังกฤษมาป้องกันฐานทัพเรือที่สิงคโปร์ได้ทันที ไม่ว่าเหตุ-
การณ์ในยุโรปจะเป็นประการใด ก็จะมาถึงได้ภายใน ๗๐ วัน
ต่อมาก็ขยายเป็นภายใน ๑๘๐วัน และต่อมา ก็ไม่แน่นอน
และในที่สุดก็ได้มอบให้สะสมกำลังรบได้เอง ดังนั้นแผน
การที่เรียกร้องให้กองทัพในเครือจักรภพต่างๆ มาช่วยมลายู
และสิงคโปร์เริ่มขึ้นโดยด่วน

กำลังจากต่างประเทศ สิงหาคม ๒๔๘๑ กองพล
น้อยทหารราบอินเดียนที่ ๑๒ จากประเทศอินเดียก็ถึงมลายู
เป็นอันดับแรก สิงหาคม ๒๔๘๓ ทหารราบ ๒ กองพันก็เดิน
ทางจากเชียงใหม่ประเทศจีนมาถึงเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน
๒๔๘๓ กองพลน้อยทหารราบอินเดียนที่ ๖ และที่ ๘, (กอง
พลใหญ่อินเดียนที่ ๑๑) ของนายพลเอมร์เรไลอัน ก็มาถึง
มลายูเดือนกุมภาพันธ์ ๒๔๔๔ กองทหารจากออสเตรเลีย
กองแรกก็มาถึง มีกองบัญชาการและฝ่ายช่วยรบของกองพล

ออกเดินทางที่ ๘ พร้อมด้วยกองพลน้อยทหารราบออกเดินทางที่ ๒๒ ก็มาถึงในความอำนวยความสะดวกของพลตรี การ์ดอน เบเนนตต์ ในเดือนมีนาคม ๒๔๘๔ กองพลน้อยทหารราบอินเดียนที่ ๑๕ และส่วนหนึ่งของกองพลอินเดียนที่ ๘ ของพลตรีบาร์สทาว จากอินเดียนก็มาถึงพร้อมทั้งกรมสนามหนึ่งกรมจากอังกฤษ เดือนเมษายน ๒๔๘๔ กองพลอินเดียนที่ ๘ และกองพลน้อยทหารราบอินเดียนที่ ๒๒ ก็มาถึง พฤษภาคม ๒๔๘๔ ส่วนหนึ่งของกองบัญชาการน้อยอินเดียนที่ ๓ (พล.ท. เซอร์ เวกิล ฮัท) ก็มาถึงและไปประจำอยู่ที่กัวดาลัมเปอร์ และทำการควบคุมกองพลอินเดียนที่ ๑๐ และที่ ๑๑

มลายูประกาศฉุกเฉินก่อน ๗ วัน

ปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ภาพการณ์ทั่วไปทางการเมืองของโลกนับว่าตึงเครียด มีท่าทีต่างๆ แสดงว่าญี่ปุ่นคงจะเตรียมตัวเข้าทำสงครามในภาคแปซิฟิกแน่นอน ปลายเดือนกรกฎาคม ๒๔๘๔ ญี่ปุ่นเข้ายึดครองอินโดจีนตอนใต้และระดมกำลังทหารขึ้นเรื่อยๆ และญี่ปุ่นได้เริ่มมีเสียงทางการเมืองแข็งแกร่งขึ้นในประเทศไทย และในเดือนสิงหาคม ๒๔๘๔ รัฐ-

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๖๕๓

บาลัญปุ่นได้ส่งชาวญี่ปุ่นอพยพออกจากมลายู เครื่องบิน
ลาดตระเวนได้มาบินเหนือมลายูและซาราวัก เมื่อสรุปข่าว
เป็นเช่นนี้ผู้บัญชาการสูงสุดภาคตะวันออกไกลจึงสั่งให้เตรียม
พร้อม และในวันที่ ๑ ธันวาคม ก็สั่งให้ประกาศภาวะฉุกเฉิน
ก่อนที่ญี่ปุ่นจะบุกได้ ๗ วัน

เตรียมแผนยึดไทยแต่ต้องล้มแผน

ในที่สุดสงครามก็เกิดขึ้น.... แม้ว่ารัฐบาลอังกฤษที่
สิงคโปร์จะได้ข่าวมาตามลำดับแล้วก็ตาม คือเมื่อ ๖ ธันวาคม
๒๔๘๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. เครื่องบินตรวจการณ์ของอังกฤษ
ซึ่งบินเข้ามาตรวจในอ่าวไทยตอนเข้าได้พบ รายงานกองบัญชา
การทหารสูงสุดมะลายูและได้รายงานตามลำดับ ไปยังกอง
บัญชาการภาคตะวันออกไกลที่สิงคโปร์ว่า

....ขบวนเรือดำเคียงกองทหารญี่ปุ่น ประกอบ ด้วย
เรือรบ เรือบรรทุกถล่มอยู่ในระยะห่างจากเมืองท่าคาโบ
ในอินโดจีนตอนใต้ ๑๕๐ ไมล์ กำลังวิ่งมาทางทิศตะวันตก
เวลา ๑๔.๐๐ น. นักบินอังกฤษรายงานอีกว่ากองเรือญี่ปุ่นได้
แยกกันออกเป็น ๒ ขบวนและห่างพลโฮบี ๗๐ ไมล์

ขณะได้ข่าวว่าวันนี้นายพลเพอร์ซิวัลไปราชการ อยู่ที่
กัวดาลัมเปอร์ เมื่อได้รับโทรศัพท์แจ้งเขาก็สั่งให้ผู้บัญชา
การกองทัพน้อยอินเดียนที่ ๓ เตรียมดำเนินการตามแผน “มะ
ตะดอร์” คือเข้ายึดประเทศไทยตามแผนลับอย่างยิ่ง ที่ได้วาง
ไว้แล้วและทันทีที่นายพลเพอร์ซิวัลก็เดินทางกลับกองบัญชา
การสูงสุดทัพมลายูที่สิงคโปร์และได้รับแจ้งว่า พลอากาศ เอก
ซี.ดับบลิว.บี.บัลฟอร์ดแม่ทัพภาคตะวันออกไกล ให้งดการ
ปฏิบัติการแผนยึดประเทศไทยไว้ชั่วคราวก่อน เนื่องจากนัก
บินรายงานว่า “กำลังรบญี่ปุ่นได้ย้ายหน้า ไปทางทิศตะวันตก
เฉียงเหนือ อันเป็นการแสดงว่าจะทำการคุกคามประเทศไทย
โดยตรงมากกว่า...”

ขบวนเรือญี่ปุ่นที่นักบินอังกฤษเห็นนี้แยกออกเป็น ๒
ขบวนคือ ขบวนที่ ๑ มีเรือขนาดหนึ่งหมื่นตัน ๒๒ ลำมีเรือ
ประจัญบานหนึ่งลำ เรือลาดตระเวน ๕ ลำและเรือพิฆาต
๗ ลำคุ้มครองกำลังรบ ส่วนเรือขบวนที่ ๒ มีเรือลำเลียงทหาร
๒๑ ลำ มีเรือคุ้มครองคือเรือลาดตระเวน ๒ ลำเรือพิฆาต
๑๐ ลำ

กองทัพอังกฤษได้ส่งเครื่องบินตรวจการณ์ “ฮัดสัน”

และเครื่องบินตรวจการณ์ “คาทาลินา” ผลิตไปตรวจการณ์
กันตามลำดับแต่ “ฮัตสัน” ได้กลับมาบอกว่าไม่สามารถ
ติดตามไปได้อีก อากาศเริ่มวิปริตและท้องทะเลเริ่มเป็นบ้า
ไปเสียแล้วและ “คาทาลินา” ที่ส่งไปแทนภายหลังก็หายไป
เลย ไม่ทราบว่าจะถูกญี่ปุ่นยิงตกหรือหลงทางไปจนทะเลเสียชีวิต
ไหน ตลอดคืนวันที่ ๖ ธันวาคม จึงไม่ได้เห็นเรือญี่ปุ่นว่าไป
ทางใดแน่

จน “ฮัตสัน” ได้ขึ้นตรวจใหม่ในเช้าวันที่ ๗ ธันวาคม
๒๔๘๔ เวลา ๑๗.๕๐ น. ก็ได้พบเรือลาดตระเวน ๑ ลำกำลัง
แล่นอยู่ในอ่าวไทยในทิศทาง ๓๔๖องศา และเวลา ๑๗.๔๗ น.
เรือลาดตระเวนนี้ก็ยิงเครื่องบินตรวจการณ์ “ฮัตสัน” ทันที
นักบินมองเห็นเรือญี่ปุ่น ๔ ลำ กำลังแล่นอยู่ห่างจากจ.ว.
สงขลาและมุ่งลงมาทางใต้ แต่ค้นไม่พบกองเรือส่วนใหญ่

ในยามเข้าด้ายเข้าเข็มเช่นนี้ กองบัญชาการสูงสุด
ได้พิจารณาถึงแผนลับ “มะตะดอร์” ที่จะใช้กำลังเข้ายึดประ-
เทศไทยว่า หากเรือรบและกำลังญี่ปุ่นวิ่งมาในระยะความเร็ว
ตามที่รับรายงาน เรือญี่ปุ่นก็จะเข้ายึดสงขลาได้ ในคืนวันที่
๗-๘ ธันวาคม และหากกำลังอังกฤษที่จะเข้ายึดสงขลาที่ไม่

แน่ว่าจะถึงก่อนเวลา ๑๒.๐๐ น. ก่อนที่แนวหน้าของ ข้าศึก
จะยึดสงขลา ยิ่งกว่านั้นการเลี้ยงกำลังเข้ายึดเพื่อเอาชนะชนะ
เหนือญี่ปุ่นด้วยทหารเพียงเล็กน้อย และขาดกำลังส่วนใหญ่
หนุน ยิ่งเป็นภัยอย่างใหญ่หลวงแก่ทหารอังกฤษ ในมลายู
โดยเฉพาะการเคลื่อนกำลังทหารที่จะเข้ายึดประเทศไทยที่สง-
ขลาจะต้องเคลื่อนกำลังไปทางรถไฟ และทางรถยนต์ซึ่งยัง
ขาดยานยนต์อยู่มาก นาทีคัมซัน เพอร์ซิวัลจึงได้เสนอต่อ
ผ.บ.สูงสุดภาคตะวันออกเฉียงในการประชุมครั้งล่าสุดที่ถนน
ไซมัวว่า “แผนยึดประเทศไทยไม่มีทางสำเร็จเสียแล้ว”

ญี่ปุ่น รุกกลันตันและบอมบ์สิงคโปร์

เวลา ๒๔ น. ๗ ธันวาคม ๒๔๘๔ ทหารรัฐ
กลันตันที่รักษาชายแดนด้านฝั่งทะเลที่หาดบาคังและราชบัคซึ่ง
ห่างจากทางเหนือของสนามบินโกตาบารู (เมืองหลวงของ
รัฐกลันตัน) รายงานว่าได้เห็นเรือเข้ามาทอดสมอจอด ที่ใกล้
ฝั่งหลายลำแล้ว... หน่วยปืนใหญ่ป้องกันชายฝั่งของอังกฤษ
ที่ชายทะเลกลันตันก็ระดมยิงไปยังเรือเหล่านั้นทันทีโดยไม่พัก
ต้องถามว่าเป็นเรือของใครอีก... เพราะจากข่าวที่ติดตามมา

ตลอดเวลานั้นไม่มีทางที่จะสันนิษฐานเป็นอย่างอื่น นอกจาก
ทหารญี่ปุ่นกำลังบุกกรมลายู

การระดมยิงต่อสู้ระหว่างทหารอังกฤษบนบกและญี่ปุ่น
ในน้ำที่จะพยายามขึ้นหัวหาดได้ดำเนินอยู่ จากภายหลังเที่ยง
คืนจนกระทั่งเวลา ๑๒.๒๕ น. อันเป็นเวลา ๑๒ ชม.เต็มๆที่
ทหารในรัฐกลันตันได้พยายามสู้อย่างทรหดในที่สุดทหารกอง
หน้าหน่วยแรกของกองทัพญี่ปุ่น พล.ท ยามาซิตา แม่ทัพ
ใหญ่กองแรกผู้บุกมลายูก็ขึ้นฝั่งที่ชายทะเลกลันตันได้ แม้
ว่าทัพอากาศของอังกฤษ จะช่วยทหารบกทำการบอมบ์เรือลำ
เลียงทหารของญี่ปุ่นอย่างหนักจนไฟไหม้ในเรือและอาวุธเสีย
หายมากมายก็ตาม แต่ไม่ทำให้ญี่ปุ่นขาดศรัทธาในการรบและ
หยุดยั้งในการที่จะยึดมลายูทั้งประเทศให้ได้

พร้อมกันนั้นในตอนบ่ายเวลา ๑๔.๐๐ น. ทัพอากาศ
ญี่ปุ่นก็บอมบ์ระเบิดใส่สิงคโปร์และสนามบินอื่น ๆ ในมลายู
ทั้งหมดไปพร้อมกันทีเดียวคือสนามบินที่อลอร์สตา, สุโง
ปัตตานี, เมืองท่าเรือปัตเตอร์เวอร์ท, เมืองบีบัง, เมืองโก
ตาบารู รัฐกลันตัน, สนามบินที่กง, ที่เกดดาห์, และมาจัง

ทำความเข้าใจและเสียหายให้แก่กองทัพอากาศอังกฤษอย่าง
หนักแม้ว่าจะพยายามขึ้น ต้านทานตั้ง แต่กลางทะเลจนบนบก
แล้วก็ตาม

ญี่ปุ่นยึดไทยได้แล้ว

เครื่องบินอังกฤษได้บินลวงลำเข้าไปในจังหวัดสงขลา
และปัตตานีตอนรุ่งสางของวันที่ ๘ ธันวาคม ก็กลับมาราย
งานกอง บ.ก. สูงสุดว่า ญี่ปุ่นได้ยกพลขึ้นบกที่สงขลาและ
ปัตตานีในประเทศไทยแล้ว ญี่ปุ่นยึดสนามบินสงขลาและ
ปัตตานีไว้ได้และมีเรือญี่ปุ่นลอยลำอยู่ชายทะเลสงขลา และ
ปัตตานี

เมื่อข่าวเป็นเช่นนี้ เพอร์ซิวัลจึงได้สั่งให้ผู้บัญชา
การกองทัพน้อยอินเดียคนที่ ๓ ซึ่งเป็นกำลังจะบุกประเทศไทย
นั้นระงับการรุกเข้าไทย แต่ให้ดำเนินการขัดขวางการรุกเข้ามา
ของญี่ปุ่นคือการเตรียมระเบิดทำลายเส้นทางถนน และรถไฟ
ทุกสายที่มาจากประเทศไทยข้ามลายูทั้งหมด เพื่อตัดการ
คืบหน้าของญี่ปุ่น

เวลา ๑๐๐๐ น. ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ สภาการสงคราม

ยามฉุกเฉินของมลายูทั้งหมดได้เปิดประชุมชั้นที่สิงคโปร์ เป็นการด่วน เพื่อฟังรายงานของเพอร์ซิวัล แม่ทัพสูงสุดของมลายู หลังจากนั้น ๑ ชม. คือเวลา ๑๓.๐๐ แม่ทัพสูงสุด ภาคตะวันออกไกล ก็อนุมัติ แผนการให้แม่ทัพสูงสุดในมลายูส่งกองทัพน้อยอินเดียนที่ ๓ ซึ่งเตรียมการมานานแล้วรุกเข้าไปในเขตประเทศไทยเพื่อเตรียมตัวรับให้ห่างออกไปจากเขตมะลายูบนถนนสายสงขลาและสายโกระ-ปัตตานี และมีหน่วยรถถังคุ้มครอง ล่วงหน้า เข้าไป ก่อน เพื่อเตรียมปะทะ ทหารหน่วยหน้าทางด้านโกระก็ผ่านแดนเข้ามา ทางเบตง จ.ยะลาเมื่อเวลา ๑๕.๐๐ น. (๔ ธันวาคม) แต่ก็ถูกตำรวจไทยด่านทานทหารอังกฤษไว้จนสุดความสามารถ ทำความผิดพลาดให้ทหารอังกฤษที่คิดว่าคนไทยจะวางตัวเป็นกลางต้องเสียกำลังปะทะกับไทยไปเสียก่อนที่จะได้ล่อกับญี่ปุ่น จนกระทั่งกลางคืนทหารหน่วยนี้ก็รุกเข้ามาได้เพียง ๓ ไมล์เท่านั้น

ส่วนทางด้านเกดากะเหนือ ติดกับอำเภอสะเตาะ จ.ว. สงขลา ทหารอังกฤษหน่วยแรก อันเป็นทหารราบบ้านจาบ, ปืนใหญ่ต่อสู้รถถังและหน่วยทหารช่าง ได้นำกำลังบุกเข้ามาทางอำเภอสะเตาะ ข้ามแดนมาได้ในเวลา ๑๗.๓๐ น.

(๘ ธันวาคม ๒๔๘๔) ทางหนึ่ง และอีกทางหนึ่งเข้าโดยทางรถไฟที่สถานีป่าดงเบขาร์(ในเขตอำเภอสะเตา) อังกฤษนำทหารบรรทุกรถไฟหุ้มเกราะมีทหารบนจวน และทหารช่างมาจากรัฐเปอร์ลิตเข้าแดนไทยที่สถานีป่าดงเบขาร์

อังกฤษปะทะกับญี่ปุ่นในแดนไทย

ทหารอังกฤษกองแรกที่มาตามถนนอำเภอสะเตาหาดใหญ่ เมื่อผ่านสะเตามาได้ ๑๐ ไมล์ ก็หยุดลงเตรียมตั้งรับจนเวลา ๒๑.๓๐ กองทหารอังกฤษหน่วยนี้ก็ได้ปะทะกับกองหน้าทหารยานยนตร์ญี่ปุ่นที่กำลังเคลื่อนที่มาตามถนนหาดใหญ่-สะเตาซึ่งเปิดไฟฉายสว่างจ้ามา ทหารอังกฤษก็เปิดการยิงรถถังนำหน้าของญี่ปุ่นทันที รถถังญี่ปุ่นเสียหายนับคัน แต่กองทหารญี่ปุ่นก็ปฏิบัติการอย่างรวดเร็วและเข้าล้อมทหารอังกฤษ ทหารอังกฤษจึงเตรียมถอยกลับไปที่ด่านกำปงอินน์

ส่วนทหารอังกฤษ ที่มาทางรถไฟเข้าทางสถานีป่าดงเบขาร์ก็มาถึงถึงอำเภอคลองแวง(สะเตา-คลองแวง-อำเภอหาดใหญ่)และมาทำลายทางรถไฟและสะพานได้หนึ่งสะพาน

แล้วก็ถอยกลับเข้าไปที่ป่าดงเบขาร์

ต่อจากนั้น การรุกรมล่ายทุกทิศทุกทางก็เกิดขึ้นทั่ว ๆ ไปพร้อมกับการบอมบ์การทิ้งระเบิดใส่มล่าย และสิงคโปร์ทุกหนทุกแห่งก็เกิดขึ้น การรุกรมล่ายและสิงคโปร์ ญี่ปุ่นได้รุกออกเป็น ๓ ทางคือ

๑. รบและยกพลขึ้นบกที่ชายทะเลด้านตะวันออกทางมหาสมุทรแปซิฟิก

๒. รุกเข้าไปตอนกลางของประเทศมล่าย โดยตีผ่านประเทศไป

๒. รุกผ่านประเทศไทย อ้อมไปทางทิศตะวันตก และรุกเฉียงไปทางชายฝั่งทะเลมหาสมุทรอินเดีย ดังนั้นการพ่ายแพ้ของมล่ายและสิงคโปร์ก็ไม่มีทางหลีกเลี่ยง เพราะอังกฤษเตรียมกำลังรบไว้แต่เฉพาะทางด้านชายทะเล ด้านตะวันออกเพียงด้านเดียว ส่วนตอนกลางและตอนตะวันตกซึ่งจะรุกรมผ่านประเทศไทยไปนั้น อังกฤษไม่เชื่อว่าญี่ปุ่นจะสามารถผ่านไปกลางดงดิบของประเทศเช่นนั้นได้ ความประมาท ความไม่เตรียมพร้อม ภายหลังที่ต่อสู้กันอยู่ ๑๐ สัปดาห์ มล่ายและสิงคโปร์ก็พินาศหมด แต่กองทัพมล่ายและสิงคโปร์ก็ได้ต่อสู้

อย่างกล้าหาญ แม่ทัพเรือในมลายู ๒ นาย (ทั้งคนแรกและคนมาแทน) ได้ตายในที่รบ แม่ทัพอากาศมลายูก็ตายในที่รบ ส่วนนายทหารชั้นผู้บัญชาการกองพล กองพัน และนายร้อยอื่นๆ บางกรมได้ตายหายไปทั้งกองพลหลายๆ กรม ซึ่งนับว่าเป็นการรบที่ดุเดือดที่สุดกว่าสมรภูมิใดๆ ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่ไม่มีการรบที่ใดๆ ที่แม่ทัพตายมากที่สุดเท่ากับการรบเพื่อป้องกันมลายูและสิงคโปร์ ทหารชาวมลายูพื้นเมืองและชาวจีนได้ร่วมกับทหารอังกฤษ และประเทศในเครือจักรภพอื่นๆ ของอังกฤษทำการร่วมกันป้องกันมาตุภูมิของตนอย่างกล้าหาญ และเพื่อตอบแทนคุณงามความดีให้ประชาชนชาวมลายู อังกฤษจึงได้ตกลงมอบเอกราชให้ชาวมลายูเพื่อได้ปกครองตนเองเมื่อสงครามครั้งที่ ๒ ได้ผ่านไปแล้วและพันธมิตรเป็นผู้ชนะ

เพอซิवालว่า น.ส.พ. ไม้เกินไป ว่าสิงคโปร์ไม่ได้
 แข็งขนาดนั้น

ภายหลังที่สิงคโปร์ ฐานทัพเรือใหญ่ของอังกฤษใน

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๖๖๓

ภาคตะวันออกไกลได้สูญเสียยอมแพ้แก่ญี่ปุ่นไป เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕ ภายหลังจากที่ได้ต่อต้านและบ่อนกันมลายู และสิงคโปร์มาแต่วันที่ ๘ ธันวาคม รวมเป็นเวลากว่า ๑๐ ปีเศษ ทำให้วงการทั่วไปสงสัยที่สิงคโปร์ได้ล่มจมลงในเวลาอันรวดเร็ว

เรื่องนี้ นายพลเพอร์ชวัลกล่าวไว้ว่า สิงคโปร์มิได้ยิ่งใหญ่ มากไปตามที่เข้าใจกัน ความยิ่งใหญ่ของสิงคโปร์นั้นเกิดจากการโฆษณาของหนังสือพิมพ์ มากจนเกินความจริงไปเท่านั้น สิงคโปร์มิได้เป็นบ่อนปรกาการดังที่เข้าใจกันไม่ สิงคโปร์เป็นเพียงแต่เกาะอันกว้างใหญ่ซึ่งมีน้ำล้อมรอบ การบ่อนกันมิแต่ การเตรียมการในการต่อต้านทางเรือ และการบ่อนกันทาง อากาศจากเครื่องบิน และมีกำลังทหารราบเพียงเล็กน้อยไม่มี กำลังรถถังอยู่เลย

ส่วนทางฝั่งยะโฮว (รัฐยะโฮวติดกับแผ่นดินใหญ่ มลายู) ตรงข้ามสิงคโปร์ก็มิมีการเตรียมการบ่อนกันอย่าง ใดเลย ทั้งที่สงครามได้เกิดขึ้นแล้ว

ภายหลังจากเสียมลายูและบีนังมาตามลำดับแล้วการ บุกสิงคโปร์ก็เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕ เวลา

๓๓.๓๐ น. โดยการใช้ปืนใหญ่ระดมยิงเกาะสิงคโปร์อย่างหุ้ดหุ้ด
 ดับใหม่ แม้ว่าทหารชาวเกาะสิงคโปร์จะต้านทานการระดมยิง
 อย่างสุดความสามารถ แต่ทหารกล้าหาญของลูกพระอาทิตย์
 แห่งจักรพรรดิญี่ปุ่นก็ข้ามปากอะโฮร์ โดยเรือหุ้มเกราะในวัน
 เดียวกันนั้นได้ถึง ๑๓,๐๐๐ คน และข้ามในวันรุ่งขึ้น (๘ ก.พ.)
 อีก ๑๐,๐๐๐ คน รวมทหารที่บุกขึ้นเกาะสิงคโปร์ทุกทิศทุกทาง
 รวม ๒๐,๐๐๐ คน เมื่อรู้ว่าจะไปไม่รอดแล้ว ทหารอากาศ
 ก็เริ่มถอนกำลังอพยพออกจากเกาะเข้าเขตชะวามหาสมุทรของ
 สอดันดา อินโดนีเซีย และเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ทหาร
 เรือและกองทัพเรือทั้งหมด ก็เริ่มอพยพออกจากเกาะสิงคโปร์
 ด้วยรวมทั้งแม่ทัพเรือ สภาพการณ์ในเมืองสิงคโปร์จึงสับสน
 อลหม่านที่สุด ตึกรามบ้านช่องพังทลายเพราะอำนาจจากการ
 ยิงด้วยปืนใหญ่ของญี่ปุ่นก่อนบุก และการบอมบ์ทางอากาศ
 ศพของผู้ที่ถูกยิงตายเพราะภัยของสงครามนอนอยู่ทั่วเมืองหา
 ผู้เก็บศพไม่ได้ น้ำประปาอันเป็นสิ่งจำเป็นแก่การเลี้ยงชีวิต
 ชาวเกาะ ซึ่งต่อท่อมาจากรัฐยะโฮร์ (ในแผ่นดินใหญ่มาลายู)
 ถูกยิงจนท่อประปาแตก น้ำนองไปทั่วเมืองทำความลำบาก
 แก่ทหารและพลเมืองทั่วๆ ไป

บรรดาทหารเรือ และกองเรือรบที่อพยพออกจากเกาะ
ในวันนี้ (๑๑ ก.พ. ๒๔๘๕) ถูกกองเรือญี่ปุ่นระดมยิงเรือดำ
ทหารอังกฤษ และชาติในเครือจักรภพได้เสียชีวิตกลางทะเล
เป็นจำนวนมากและยังมีบาดเจ็บอีกเป็นจำนวนสูง กองเรือ
ยามฝั่งที่นำพลอากาศพลฟอร์ต ผู้บัญชาการทหารอากาศ
ภาคตะวันออกไกล และแม่ทัพเรืออพยพออกจากเกาะถูก
ทหารเรือญี่ปุ่นตามได้ยิงจนเครื่องบินเรือจมเรือได้ไปเกย
ตื้นที่เกาะร้างแห่งหนึ่ง อีก ๒-๓ ลำดำที่ต่อมาแม่ทัพเรือ
และแม่ทัพอากาศทั้งสองคนก็เสียชีวิตบนเกาะนี้ เพราะขาด
การพยาบาลและทนพิษบาดเจ็บไม่ได้

พล.ท. เพอร์ซิวัล ได้สดุดีคุณงามความดีของพล
อากาศเอก ซี. ดับบลิว. บี พูลฟอร์ตว่า ตามปกติแม่ทัพอากาศ
มีสิทธิอย่างเต็มที่ที่จะออกจากสิงคโปร์ไปเวลาใดก็ได้ แต่
ก็ยังคงยากจะอยู่ในสิงคโปร์ เพราะต้องการจะอยู่ช่วยงานกับ
นายพล.เพอร์ซิวัลมิตรรัก จนกระทั่งวันที่ ๑๓ ก.พ. เห็น
สิงคโปร์ไปไม่รอดแล้ว จึงจำใจอพยพและก็มาถึงแก่กรรม
ดังกล่าวแล้ว

ก่อนหน้านี้ แม่ทัพเรือคนแรกก็ได้ถึงแก่กรรมมาก่อนแล้ว ขณะที่ ร.ล. ปรีณสอพเวลและ ร.ล. วีพัลล์ ออกไปต่อสู้กับกำลังญี่ปุ่น ในตอนแรกที่จะบุกมลายูและสิงคโปร์ในระยะแรก ๆ

นายทหารอื่น ๆ ที่ทำการรบ และตายอย่างกล้าหาญ อีกคือ พลจัตวา ดันเคน ผู้บัญชาการกองพลน้อยที่ ๔๕ ซึ่งได้ปะทะกับทหารญี่ปุ่นที่บ้านบากี ฉานามัวร์ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ได้นำกำลังทหารดวลด้วยดาบปลายปืนกับทหารญี่ปุ่น และถูกปาดด้วยระเบิดตายยับเยินทั้งกองพล

พลพรรคจีนเสรี ในสิงคโปร์

บุคคลที่ควรจะกล่าวถึงเกี่ยวแก่ผู้กล้าหาญในสิงคโปร์อีก คือ พลพรรคเสรีจีน ที่ได้ช่วยเหลือกองทหารอังกฤษในมลายูทำการต่อสู้กับกองทหารญี่ปุ่นอย่างเต็มที่ ก่อนที่มลายูและสิงคโปร์จะพ่ายแพ้

กองทหารพลพรรคเสรีจีนทั้งหมด ได้รวมตัวกันต่อต้านอยู่ใต้บังคับบัญชาของ พ.ท. เจ ดี. แดลลีย์ เป็นหัวหน้า

หน่วยพลพรรคเสรีจีน และต่อมาได้ขยายหน่วยออกไปอย่างกว้างขวาง แม้ว่ามลายูและสิงคโปร์จะพ่ายแพ้ไปแล้ว แต่พลพรรคเสรีจีน ยังคงปฏิบัติการร่วมรังควานต่อการทำลายเสียหายให้แก่กองทัพญี่ปุ่นอยู่ตลอดเวลา ทั้งมลายูและสิงคโปร์โดยได้อพยพไปตั้งกองบัญชาการอยู่ในป่า

หน่วยพลพรรคเสรีของ พ.ท. เจ. ดี. แดลลีย์ นั้นต่อมาได้เรียกนามกันใหม่อันเป็นชื่อเรียกกันในระหว่างพลพรรคว่า “หน่วยเดล” โดยย่อชื่อตัวท้ายของ พ.ท. แดลลีย์ มาตั้งเป็นชื่อหน่วย

บุคคลที่สำคัญฝ่ายจีนคือ มร. จินเบ็ง ซึ่งต่อมาได้เป็นเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนในมลายู ได้เป็นบุคคลสำคัญในการก่อตั้งขบวนการต่อต้านญี่ปุ่นในมลายู และปฏิบัติการร่วมกับกองทัพอังกฤษอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับทหารอังกฤษ และร่วมกับ “เสรีมลายู” ในการกอบกู้อิสรภาพของมลายู จนญี่ปุ่นได้ยอมแพ้ไปในที่สุด

พริยอัมแพ

ในที่สุด วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕ เวลา ๙.๐๐ น.

เมื่อหมดหวัง พล.ท. เพอร์ซิวัล ก็ได้เรียกประชุมนายทหารชั้นผู้บัญชาการกองพล, แม่ทัพน้อย และแม่ทัพทั้งปวง ในฐานะ ผ.บ. สูงสุดมลายู ณ ที่บ้อม แคนนิง เมืองสิงคโปร์ เพื่อขอยอมแพ้ และตกลงให้ส่งรัฐมนตรีกระทรวงอาณานิคมไปเจรจากับกองทัพบู่ปุ่น ต่อมา พล.ท. ยามาชิตา ฝ่ายญี่ปุ่นจึงตกลงให้ทำพิธียอมแพ้ที่โรงงานฟอร์ด ทางเหนือของหมู่บ้าน บูกิต ตีมา ในสิงคโปร์ โดยได้นัดพบกันในเวลา ๑๖.๐๐ น. หลังจากนั้นการยอมแพ้โดยทางกรก็ได้ตกลงกันขึ้นทั้ง ๒ ฝ่าย ภายหลังที่ฝ่ายอังกฤษได้ส่งเผ่าเอกสรวลับหมดสิ้นไปแล้ว เหลือแต่อาวุธที่ไม่ได้ทำลาย

ก่อนหน้านั้น กระทรวงกลาโหมอังกฤษได้ให้นายพล เพอร์ซิวัล ให้คำรับรองว่าจะทำลายทุกสิ่งทุกอย่าง และเผาให้พินาศสิ้นทั้งในสิงคโปร์-บีนัง และมลายู อย่าให้ตกเป็นประโยชน์แก่ทัพบู่ปุ่น แต่ในที่สุดแม่ทัพมลายูก็สามารถกระทำไปไม่ได้ไม่ ในเมื่อคำนึงถึงในแง่มนุษยธรรมต่อชาวมลายูและสิงคโปร์ ซึ่งอังกฤษจะต้องกลับมาวันหน้าอีก การทำลายทุกสิ่งทุกอย่างทั้งอาหาร, และโรงพยาบาล และ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๖๖๕

อื่นๆ จะทำให้ชาวมลายูและสิงคโปร์เกิดเป็นศัตรูกับอังกฤษ
และกลับไปเข้าข้างญี่ปุ่น พล.ท. เพอร์ซิวัล จึงได้ระงับ
แผนการเผาเมือง ตามคำสั่งเด็ดขาดจากรัฐบาลของตนเสีย

๒๔ . . .

จักรพรรดิอีโรฮิโต แห่งญี่ปุ่น

เมื่อฝรั่งเศส พ่ายแพ้แก่ เยอรมัน ใน
ด้านยุโรปแล้ว กองทัพญี่ปุ่นของ
พระเจ้าจักรพรรดิอีโรฮิโต และโดย
คำบงการของพระองค์ ก็ได้สั่งให้
ทัพบก, ทัพเรือ, และทัพอากาศ ซึ่ง
พระองค์ มีอำนาจสั่งการสูงสุดแต่
เพียงผู้เดียว กระจายกำลังกันออก
ปฏิบัติการในมหาสมุทรแปซิฟิก อัน

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๖๗๑

กว้างใหญ่พร้อมเพรียงกันในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๕ โจมตี
ประเทศไทย, มลายู, สิงคโปร์, ฟิลิปปินส์ พม่า และ
อินโดนีเซีย และฐานทัพเพลลิสเบิร์กของสหรัฐอเมริกา ช่อง-
กของอังกฤษพร้อมกัน ขั้วระยะเวลา ๕ เดือนเศษ กองทัพ
ของพระเจ้าจักรพรรดิ แห่งอาทิตย์อุทัย ก็สามารถยึดพื้นที่ใน
๒ ผังมหาสมุทรอินเดียและแปซิฟิก ได้เนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๕
ล้านตารางกิโลเมตร ประชาชนและรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ
ต้องตกอยู่ในอำนาจของทหารญี่ปุ่นรวมทั้งสิ้น ๑๕๐ ล้านคน
ฐานทัพเรืออังกฤษ อันแข็งแกร่งที่สุดในตะวันออก
ไกล มีทหารอังกฤษและเครือจักรภพรักษายู่ ๘๐,๐๐๐ คน
ต้องพ่ายแพ้แก่ทหารญี่ปุ่นเพียง ๒๐,๐๐๐ คน กองทัพอังกฤษ
ยอมรับว่า ทหารญี่ปุ่นเข้มแข็งและสามารถยิ่ง และยกย่อง
ว่า นายพลยามาอิตา เป็นนายทหารที่ยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งกองทัพ
ญี่ปุ่น

มหาอำนาจทั่วโลกยอมรับว่า ญี่ปุ่นเป็นชาติเดียว
ในเอเชียที่ฝรั่งยอมรับว่าเป็นชาติมหาอำนาจเท่าเทียมกันและ
กองทัพญี่ปุ่นจะไม่ยอมแพ้อย่างเด็ดขาด พระเจ้าจักรพรรดิ
ผู้เป็นนายเหนือหัวแต่เพียงพระองค์เดียวเท่านั้นที่จะสั่งได้

อเมริกาต้องการผลิตสงครามโดยเร็วที่สุด หลังจากที่ยอรมันยอมแพ้แล้วเพื่อที่จะให้ชาติทั้งหลายได้พักผ่อนและเลิกรบกัน ดังนั้นการบอมบ์โดยลูกระเบิดปรมาณูที่นักวิทยาศาสตร์เพิ่งคิดขึ้นได้ใหม่ จึงต้องนำไปทั้งในประเทศญี่ปุ่นเพื่อการระงับสงคราม

ลูกระเบิดปรมาณูลูกแรกหนัก ๑,๕๐๐ กรัม ซึ่ง มีเรย์รเนี่ยมไม่กี่กรัม จึงได้หย่อนลงเป็นลูกแรกที่เมืองฮิโรชิมา เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ (พ.ศ. ๒๔๘๘) เมืองนี้ใหม่และระเบิดพังพินาศ ประชาชน ๑๓๐,๐๐๐ คนตายทันที (เมืองนี้มีพลเมือง ๓๐๐,๐๐๐ คน)

และลูกที่สอง ก็ได้ร่อนลงที่เมืองนาซากิ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม พลเมือง ๘,๐๐๐ คนตายทันที เมืองเล็กๆ พินาศหมด ต้องสร้างขึ้นใหม่เมื่อหลังสงครามนี้ทั้งสองเมือง

วันรุ่งขึ้น พระเจ้าจักรพรรดิและรัฐบาลก็ยอมรับการพ่ายแพ้อย่างสิ้นเชิง รัฐบาลญี่ปุ่นได้ร้องขอให้พันธมิตรคงพระมหากษัตริย์ฮิโรฮิโตะของเขาไว้เท่านั้น นอกนั้นไม่ขออะไรอีก แม้ว่าจะต้องสูญเสียอะไร และพันธมิตรจะปฏิบัติ

แก้ต้นในฐานะผู้พ่ายแพ้อย่างใด ๆก็ตาม ขอแต่ผู้เป็นมิ่งขวัญ
แห่งชาติและประมุขของทหารแต่เพียงผู้เดียวคงอยู่เท่านั้น

ญี่ปุ่นเจริญได้อย่างไร จึงกลายเป็นชาติมหาอำนาจ
แม้ฝรั่งทั่วโลกก็กลัวเกรง จึงเป็นที่น่าศึกษาและสนใจยิ่ง ยิ่ง
กว่านั้นเมื่อหลังสงครามมานี้ ผู้แพ้สงครามอย่างย่อยยับทั้ง ๒
ประเทศคือเยอรมันและญี่ปุ่นกลับฟื้นฟูในการค้าและการอุตสาหกรรม
เจริญรุ่งเรืองเร็วยิ่งกว่าสหรัฐอเมริกา และประเทศ
อื่นๆผู้ชนะสงครามเสียอีก ทั้งที่ถูกปรับให้ใช้หนี้สงคราม
แก่ประเทศต่าง ๆ ทั่วไปทั้งโลก และประเทศตนเองก็เสียหาย
ย่อยยับเพราะถูกบอมบ์พินาศไปทั้งเมือง เรื่องของญี่ปุ่นจึง
น่าสนใจยิ่ง

ญี่ปุ่นเมื่อภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑

ญี่ปุ่นเมื่อก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีพลเมืองเกือบ

๔๐ ล้านคน มีพื้นที่ดินรวมทั้งประเทศเมืองชนบทหลายรวม
๖๗๕,๐๖๘ ตารางกิโลเมตร มีรายได้ดีที่สุดในการค้าขายออก
ต่างประเทศนำรายได้เข้าประเทศมากที่สุด กว่าที่ญี่ปุ่นจะ ขอ

สินค้าจากต่างประเทศ การค้า การอุตสาหกรรม, และโรงงาน
ต่างๆ ญีปุ่นเจริญที่สุดในเอเชีย มีถ่านหินซึ่งเป็นอุปกรณ์
สำคัญที่สุดในการ เชื้อเพลิงและการอุตสาหกรรม ชุดได้ปีละ
เกือบ ๒ ล้านตัน (เฉพาะที่ชุดได้จากเกาะสกาลินหรือคาราฟ-
โตที่ได้จากรัสเซีย)

มีประเทศที่เป็นเมืองขึ้นคือ แมนจูเรีย, ไต้หวัน,
เกาหลี และเกาะต่างๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิกที่เคยเป็นของ
เยอรมัน และญีปุ่นได้มาเมื่อชนะในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ซึ่ง
สันนิบาตชาติมอบให้ดูแลรวม ๖๒๓ เกาะที่สำคัญ คือเกาะ
มาเรียน, เกาะคาโรไลน์ และ เกาะมาแชลล์

เกาหลี มีเนื้อที่ ๒๒๐,๗๔๐ ตารางกิโลเมตร ญีปุ่น
ยึดได้เมื่อ พ. ศ. ๒๔๕๓ โดยปลดกษัตริย์เกาหลีออกจาก
ราชบัลลังก์ มีพลเมือง ๒๓ ล้านคน เกาะฟอร์โมซาและหมู่
เกาะแปสคาเตอร์ เนื้อที่ ๓๕,๙๗๒ ตารางกิโลเมตร พลเมือง
๖ ล้านคน ญีปุ่นได้จากจีนคราวสงครามจีนญีปุ่น พ.ศ. ๒๔๓๗
โดยสัญญาสงบศึกที่ชิโมโนะกิ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ.
๒๔๓๗ สะคะเลียนหรือการฟูโต ญีปุ่นได้โดยญีปุ่นชนะ
สงคราม รัสเซียโดยสนธิสัญญาปอร์ตสมัททำที่อเมริกาเมื่อ

วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๗ เป็นเกาะใหญ่อยู่ทางตะวันออกของไชบีเรีย เดิมเป็นของรัสเซียทั้งหมดและรัสเซียแบ่งทางภาคใต้ให้เมื่อญี่ปุ่นชนะสงครามดังกล่าวแล้ว เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก เกาะเหล่านี้ญี่ปุ่นได้จากเยอรมัน โดยการที่ญี่ปุ่นได้ร่วมกับพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ ๑ และสันนิบาตชาติให้ญี่ปุ่นดูแลและเก็บผลประโยชน์ มีเกาะที่สำคัญคือ เกาะมาเรียนา, เกาะมาแชลล์และเกาะคาโรไลน์ แมนจูเรีย ญี่ปุ่นใช้สิทธิพลเข้าไปในจีน แย่งแมนจูเรียมาจากจีนและประกาศให้แมนจูเรียเป็นเอกราช เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๒๗ ตังพระเจ้าซุนทงหรือเฮนรี ปู่ยักษัตริย์องค์สุดท้ายของประเทศจีนทรงพระนามว่ากั๋งเต๋ และเปลี่ยนชื่อแมนจูเรียว่าประเทศแมนจูเกา แต่ความจริงประเทศนี้เป็นเมืองขึ้นของญี่ปุ่นนั่นเอง (ญี่ปุ่นได้ประกาศเป็นเอกราชมาก่อนตังกษัตริย์เมื่อ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๓๘๔) และนานาชาติก็ถือว่าแมนจูเรียยังเป็นส่วนหนึ่งของจีนอยู่ตลอดเวลาแล้ว และได้แผ่อำนาจเข้าไปในมองโกเลียซึ่งจีนถือว่าเป็นของตนอีก ฐานะก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ จึงยอมรับว่าญี่ปุ่นเป็นมหาอำนาจอย่างแท้จริง

อำนาจในการปกครอง

อำนาจการปกครองพระมหากษัตริย์หรือที่ญี่ปุ่น เรียกว่า “มิคาโด” มีอำนาจสูงที่สุดในการบริหารญี่ปุ่นแม้จะมีรัฐบาลและรัฐสภาก็ตามแต่ พระเจ้าจักรพรรดิมิอำนาจแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี ๕ ขึ้นต่อกษัตริย์โดยตรงเท่านั้นไม่ต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา ๕ ๆ จะเอารัฐบาลออกไม่ได้ ยิ่งกว่านั้นกองทัพบกและกองทัพอากาศ ๕ มีอำนาจเหนือรัฐบาล เพราะกองทัพบกทั้งสองชั้นตรงต่อกษัตริย์ไม่ขึ้นต่อรัฐบาล

อำนาจของกษัตริย์มีไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การที่ระบอบมอบอำนาจให้กษัตริย์มากมายเช่นนี้ เนื่องจากชาวญี่ปุ่นได้มีการสืบทอดกันมาแต่โบราณกาลว่า พระราชาจักรพรรดิผู้ปกครองประเทศได้สืบเชื้อสายมาจาก โอรสของสวรรค์คือมาจากดวงอาทิตย์ และเป็นราชวงศ์เดียวที่สืบเชื้อสายครองบ้านเมืองติดต่อกันมาไม่ขาดสายไม่เคยมีราชวงศ์อื่นหรือ มีผู้ตั้งตัวเป็น กษัตริย์ มาแย่งราชบัลลังก์ จาก กษัตริย์ที่ครองแผ่นดินมาแต่โบราณนั้นเลย กษัตริย์องค์แรกของญี่ปุ่นคือพระเจ้าอิมมูเทนโน ซึ่งกระทำราชาภิเษกเป็นกษัตริย์

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๖๗๗

ที่เมืองยามาโตะ เมื่อ ๖๐๐ ปีก่อน ค.ศ. และได้สืบเชื้อสาย
กษัตริย์ราชวงศ์อาทิตยอัยยัตตต่อกันมา จนถึงพระเจ้า
จักรพรรดิ ฮิโรฮิโตะกษัตริย์ในปัจจุบัน

การรับรองฐานะของกษัตริย์ญี่ปุ่น มีรับรองไว้ตาม
รัฐธรรมนูญและกฎหมายเทียบบาล ดังที่จะนำมาลงบางตอน
ดังต่อไปนี้

กฎหมายเทียบบาล (หรือกฎหมายราชวงศ์ญี่ปุ่น)

ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๓๑

การสืบสันตติวงศ์ครองราชบัลลังก์

มาตรา ๑ ราชบัลลังก์ของญี่ปุ่นนั้นจะต้องมีผู้สืบ
พระวงศ์ที่เป็นชาย ทางสายของฝ่ายชายของพระราชอิราช
บรรพบุรุษ ขึ้นครองสืบต่อไป

มาตรา ๒ ราชบัลลังก์นั้น จะต้องครองสืบต่อกัน
ไปโดยโอรสองค์ใหญ่แห่งสมเด็จพระราชาอิราช

มาตรา ๓ เมื่อโอรสองค์ใหญ่แห่งสมเด็จพระราชา-
อิราชไม่มี ราชบัลลังก์นั้นจะต้องครองสืบต่อกันไป โดย

พระราชนัดดาองค์ใหญ่ของสมเด็จพระวราธิราช ถ้าพระราชนัดดาองค์ใหญ่หรือผู้สืบสายต่อไปที่เป็นชายไม่มี ก็ให้พระโอรสองค์ต่อไปหรือผู้สืบสายต่อไปนั้นขึ้นครอง

มาตรา ๔ ในการที่ผู้สืบสายของสมเด็จพระวราธิราชจะได้ครองราชบัลลังก์สืบต่อกันไปนั้น องค์ที่มเหสีแต่ก่อนทรงปฏิมนิติธิดาก่อนที่มีครั้ง ผู้สืบสันตติวงศ์ที่มีเลือดครั้งจะขึ้นครองราชบัลลังก์ ได้แก่เฉพาะเมื่อไม่มีผู้สืบสายที่เป็นเลือดแท้ (คำว่าเลือดแท้หรือเลือดครั้งนั้น หมายความว่า เลือดแท้คือพ่อแม่เป็นเจ้าด้วยกันทั้งคู่ เลือดครึ่ง หมายถึงพ่อเป็นเจ้าแม่เป็นคนธรรมดา)

มาตรา ๕ ถ้าไม่มีผู้สืบสายจากสมเด็จพระวราธิราชลงไป ก็ให้พระอนุชาของสมเด็จพระวราธิราช และผู้สืบสายต่อไปขึ้นครองราชบัลลังก์แทน

มาตรา ๖ ถ้าไม่มีพระอนุชาของสมเด็จพระวราธิราช ก็ให้พระปิตุลาของสมเด็จพระวราธิราช และผู้สืบสายขึ้นครองราชบัลลังก์แทน

มาตรา ๗ ถ้าไม่มีพระปิตุลาของสมเด็จพระวราธิราชและผู้สืบสายลงไปก็ต้องให้พระราชวงศ์ที่ใกล้ชิดที่สุดในบรร-

ดาพระราชวงศ์ทั้งหลายที่มีต่อไปนั้น ชนครองราชบัลลังก์

มาตรา ๘ ในบรรดาพระอนชาและพระราชวงศ์ทั้งหลายของสมเด็จพระราชาธิราช องค์ที่เป็นเลือดแท้ย่อมอยู่หน้าองค์ที่เป็นเลือดครึ่ง และองค์ที่มีพระชนม์แก่กว่าย่อมอยู่หน้าองค์ที่พระชนม์อ่อนกว่า

มาตรา ๙ ถ้าองค์พระรัชทายาทได้ทรงรับทูลขอรุณมาน เนื่องจากประจวบทางดวงจิตหรือร่างกาย ซึ่งจะรักษาให้หายมิได้ หรือมีเหตุสำคัญอย่างอื่น อย่างหนึ่งอย่างใด การสืบสันตติวงศ์จะต้องเปลี่ยนแปลงไปตามบทบัญญัติข้างต้น โดยคำแนะนำของสภาพระราชวงศ์และองคมนตรีสภา

การเสด็จขึ้นครองราชย์และพิธีราชาภิเษก

มาตรา ๑๐ เมื่อสมเด็จพระราชาธิราชสิ้นพระชนม์ สมเด็จพระราชาธิราชองค์ใหม่พึงเสด็จขึ้นครองราชย์ และได้ทรงเสพสมบัติแห่งสมเด็จพระราชาธิราชบรรพบุรุษ

มาตรา ๑๑ จะต้องกระทำพิธีราชาภิเษก และมีการเลี้ยงใหญ่สำหรับงานราชาภิเษกนั้น ที่กรุงโตเกียว (ราช-

ธานีเก่า)

มาตรา ๑๒ เมื่อสมเด็จพระราชาธิราชองค์ใหม่ขึ้นครองราชย์แล้ว จะต้องนับศักราชใหม่ และชื่อของศักราชนั้นจะไม่เปลี่ยนแปลงจนตลอดรัชกาล ตามข้อบังคับที่ได้ตั้งไว้แต่ปีที่ ๑ แห่งศักราชเมยิ

ตามกฎหมายที่เขียนมาได้นี้ยืนยันว่าชาวญี่ปุ่นได้ยกย่องลัทธิกษัตริย์เขาไว้สูงยิ่งเพียงใด และจะต้องถือความบริสุทธิ์อันยิ่งใหญ่แห่งสายเลือดก่อนอื่น ทั้งนี้เพื่อรักษาราชวงศ์อาทิตยอุทกยันถือว่าราชวงศ์นี้เป็นโอรสที่สืบเชื้อสายมาจากฟากฟ้าสวรรค์ดวงอาทิตย์ที่แท้จริงนั่นเอง

การรับรองโดยรัฐธรรมนูญ

นอกจากฐานะของกษัตริย์ญี่ปุ่น ยังมีการคุ้มครองไว้ในรัฐธรรมนูญอีกคือ (รัฐธรรมนูญก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อจักรพรรดิยังมีอำนาจเต็มในการทำสงคราม)

ธรรมนูญการปกครองประเทศญี่ปุ่น

สมเด็จพระราชาธิราช

มาตรา ๑ มหาอณาจักรของญี่ปุ่นจะต้องมีสมเด็จพระ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๖๘๑

พระราชอิราชทรงราชย์และปกครอง โดยสมบัติวงศ์ไม่ขาด
สาย มาแต่ชั่วอายุกาลอันไม่มีที่สิ้นสุด

มาตรา ๒ ราชนัดลังก์แห่งมหาอาณาจักร จะต้องครอบครองโดยผู้สืบสันตติวงศ์ที่เป็นชาย ตามบัญญัติ
ของกฎหมายว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์

มาตรา ๓ สมเด็จพระราชอิราชทรงเป็นบิดาและ
ใครจะละเมิดพระบรมเดชานุภาพมิได้

มาตรา ๔ สมเด็จพระราชอิราช ทรงมีอำนาจ
สิทธิบัตย์และทรงใช้อำนาจนั้น ตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญ
นี้

มาตรา ๕ สมเด็จพระราชอิราชเป็นผู้ทรงใช้อำนาจ
ในทางออกกฎหมายด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา

มาตรา ๖ สมเด็จพระราชอิราช เป็นผู้พระราช-
ทานพระราชานุมัติในกฎหมายทั้งหลาย และเป็นผู้ตราสั่งให้
ประกาศและใช้กฎหมายนั้น

มาตรา ๗ สมเด็จพระราชอิราช เป็นผู้ทรงเรียก
ประชุมรัฐสภา. ทรงเปิดทรงปิดและทรงสั่งให้ที่ประชุมหยุด
ได้ชั่วคราว และทรงเลิกสมัยสภาผู้แทนราษฎรก็ได้

มาตรา ๘ ในกรณีที่ฉุกเฉิน จำเป็นจะต้องรักษาความเรียบร้อยของประชาชน เพื่อช่วยทกษภัยอันสาหัสของประชาชน ในขณะที่รัฐสภามีได้ประชุมกัน สมเด็จพระราชาธิราช อาจทรงออกพระราชโองการใช้แทนเป็นกฎหมายได้ พระราชโองการดังกล่าวมานั้น จะต้องนำขึ้นเสนอรัฐสภาในการประชุมคราวหน้า ถ้าสภาไม่รับรอง รัฐบาลจะต้องประกาศว่า พระราชโองการนั้นเป็นอันใช้ไม่ได้ในเวลาต่อไป

มาตรา ๙ สมเด็จพระราชาธิราช อาจทรงออกหรือทรงจัดการให้ออกกฎหมายบังคับที่จำเป็น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือเพื่อรักษาความสงบและความเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อบำรุงความสุขสวัสดิภาพของพลเมือง แต่กฎหมายบังคับนั้นจะต้องไม่เปลี่ยนแปลงกฎหมายที่ใช้อยู่โดยทางใดทางหนึ่ง

มาตรา ๑๐ สมเด็จพระราชาธิราช เป็นผู้ทรงวินิจฉัยระเบียบสาขาต่างๆ ของการปกครอง ทรงเป็นผู้กำหนดเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนและทหารทั้งหมด อาจทรงตั้งหรือถอดถอนข้าราชการเหล่านั้นได้ นอกจากนี้จะมีข้อยกเว้นที่กำหนดไว้เป็นพิเศษในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นๆ ซึ่งจะต้องให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๖๘๓

มาตรา ๑๑ สมเด็จพระราชาธิราชทรงเป็นผู้
บัญชาการทหารสูงสุดแห่งกองทัพบกและทัพเรือ

มาตรา ๑๒ สมเด็จพระราชาธิราชทรงเป็นผู้
วินิจฉัยจัดการกองทัพบก และทัพเรือยามสงบ

มวตรา ๑๓ สมเด็จพระราชาธิราช ทรงเป็นผู้
ประกาศสงคราม, กระทำสันติภาพ และกระทำสัญญา
ทั้งหลาย

มาตรา ๑๔ สมเด็จพระราชาธิราช ทรงเป็นผู้
ประกาศใช้กฎอัยการศึก ช้อไซและการใช้กฎอัยการศึก จะ
ต้องมีกฎหมายกำหนดไว้

มาตรา ๑๕ สมเด็จพระราชาธิราช ทรงเป็นผู้
พระราชทานบรรดาศักดิ์, ยศ, เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และ
เครื่องหมายเกียรติยศอย่างอื่น

มาตรา ๑๖ สมเด็จพระราชาธิราช ทรงเป็นผู้
พระราชทานยศยกเป็นการทั่วไป หรือเฉพาะบุคคล อาจทรง
ลดหย่อนผ่อนโทษและพระราชทานคำทำขวัญให้

มาตรา ๑๗ การตั้งตำแหน่งผู้สำเร็จราชการ แผ่น-

ดิน จะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการสืบ
สันตติวงศ์

ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน จะต้องใช้อำนาจที่สมเด็จพระ
พระราชอิริราชทรงมีอยู่ในพระนามของสมเด็จพระราชอิริราช
เมื่อคุณแล้วก็จะเห็นได้ว่า ฐานะของกษัตริย์ญี่ปุ่นตาม
รัฐธรรมนูญเดิม ก็เป็นประชาธิปไตยอยู่แล้วเหมือนประเทศ
ประชาธิปไตยอื่น ๆ เว้นแต่อำนาจทางทหารเท่านั้นที่กษัตริย์
มีอำนาจสมบูรณ์ทั้งในยามปกติและยามสงคราม

เมื่อคุณตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑ และ
มาตรา ๑๒ แล้ว จะเห็นว่ารัฐธรรมนูญของประเทศญี่ปุ่น
แปลกกว่าประเทศประชาธิปไตยอื่น ๆ คือการที่กองทัพบกและ
เรือมีอำนาจที่จะ บันดาลให้เข็มนาฬิกาของรัฐบาล เดินทาง
ไปทางใดก็ได้ อำนาจการปกครองประเทศจึงมักจะอยู่กับ
ทหารเป็นส่วนใหญ่ ทหารญี่ปุ่นได้ชื่อว่ามีศรัทธาหาญ
รักชาติ-ระเบียบวินัยดียิ่ง ดังจะเห็นจากที่ได้ร่วมทำสงคราม
กับรัสเซีย กับจีน และการร่วมทำสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่ผ่าน
มา งบประมาณการทหารใช้เงิน ๑ ใน ๓ ของงบประมาณทั้ง
ประเทศ มีผู้กล่าวว่าญี่ปุ่นได้เตรียมกำลังไว้เพื่อทำสงคราม

กับรัสเซีย, อังกฤษและอเมริกา โดยเฉพาะแผนการเข้าตี
ไซบีเรีย, ฮาวาย, สิงคโปร์ และออสเตรเลียนั้น ได้วาง
แผนมาช้านานเกือบ ๑๐๐ ปีมาแล้ว ญี่ปุ่นได้สร้างกองทัพเรือ
อย่างเต็มที่มาแต่ ค.ศ. ๑๘๓๗ เป็นระยะเวลา ๕ ปี (แต่
พ.ศ. ๒๔๘๐) เพื่อเตรียมจะชิงความมีอำนาจในมหาสมุทร
แปซิฟิก ซึ่งญี่ปุ่นก็ทำได้สำเร็จในขั้นแรกของสงครามโลก
ครั้งที่ ๒ ระยะต้นๆ เพียง ๕ เดือน

สาเหตุที่ญี่ปุ่นจะเข้าสงคราม

ด้วยความประสงค์ที่จะเข้าครองแปซิฟิก และต้อง
การสร้างลัทธิทหารหรือลัทธิบูชาความกล้าหาญให้เกิดขึ้นใน
ประเทศญี่ปุ่น ประเทศญี่ปุ่นจึงต้องเร่งทวีพลเมืองสูงขึ้นและ
พลเมืองก็ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว คือ ค.ศ. ๑๘๔๖ พลเมือง
มี ๒๖ ล้านคน ค.ศ. ๑๘๗๒ มี ๓๓ ล้านคน ค.ศ. ๑๙๒๘ มี
๕๕ ล้านคน ค.ศ. ๑๙๒๕ มี ๖๐ ล้านคน ค.ศ. ๑๙๓๐ มี ๖๔
ล้านคน และ ค.ศ. ๑๙๓๘ (พ.ศ. ๒๔๘๒) เมื่อเยอรมัน
เข้าสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นมีพลเมือง ๗๐ ล้านคน (เฉพาะ
ในเกาะญี่ปุ่น แต่ถ้าหากรวมประเทศเมืองขึ้นด้วยจะมีทั้งสิ้น

๘๐ ล้านคน แต่หากเมื่อพูดถึงการเข้าสงครามก็ต้องนับประเทศเมืองชั้นด้วย เพราะญีปุ่นได้ส่งทหารเกาหลีและไต้หวันเข้าทำการรบในนามกองทัพพระเจ้าจักรพรรดิทั่วไป แม้ที่เข้าประเทศไทย ก็มีทหารเกาหลีมารบกับไทยมาก รวมทั้งไต้หวันด้วย

พลเมืองเพื่อการสงคราม

เพราะตัวเลขพลเมืองที่จะใช้ทำสงคราม นับรวมเป็นกองทัพญีปุ่นรวมทั้งหมดแล้ว ก็ต้องพิจารณาถึงตัวเลขยอด ๘๐ ล้านคน (คัตจากสถิติที่ทางการญีปุ่นประกาศเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๗๕) แบ่งออกได้ดังนี้คือ

๑. ในประเทศญีปุ่นทั้งหมด ๖๕ ล้านคน ๒. ในไต้หวัน ๕ ล้าน ๕ แสนคน ๓. ในสกาเลียน (คาราฟโต) ๓ แสนคน ๔. ในมณฑลกลววงต้ง ๑ ล้าน ๓ แสนคน

การเพิ่มพลเมืองได้เพิ่มอย่างรวดเร็วมาก ใน พ.ศ. ๒๔๓๑ มีพลเมือง ๔๐ ล้านคน (รวมทั้งอาณานิคม) ต่อมาอีก ๔๔ ปีมีพลเมือง ๖๕ ล้านคน คือเพิ่มปีละ ๑ ครั้งทุกปี

ยิ่งกว่านั้นปรากฏว่า พลเมืองญีปุ่นมีอายุยืนมาก

ที่สุดอีกด้วย ตามสถิติ พ.ศ. ๒๔๗๕ (เทียบเวลาให้ใกล้เคียงกับประเทศไทยที่มีเวลาปฏิบัติใหม่ ๆ) และมีผู้ชายมากกว่าผู้หญิง และผู้หญิงอายุน้อยกว่าผู้ชายและสถิติการทำงานปรากฏว่าชายกับหญิงทำงานเท่า ๆ กัน หรือมีความสามารถเท่ากัน

สถิติอายุ

๑. ประชาชนญี่ปุ่นที่มีอายุ ๗๐ ปีขึ้นไปมี ๙ แสนคน
๒. ,, อายุ ๗๕ ปีถึง ๗๙ ปีมี ๕ แสนคน
๓. ,, ๘๐ ปีถึง ๘๔ ปีมี ๒ แสนคน
๔. อายุตั้งแต่ ๘๕ ปีถึง ๑๐๐ ปี ๑,๕๐๐ คน
๕. อายุตั้งแต่ ๑๐๐ ปีขึ้นไปมี ๑๘๗ คน

ผู้หญิงญี่ปุ่นอายุน้อยกว่าผู้ชาย

เมื่อแยกประเภทเพศหญิงชายออกแล้ว พอจะแยกอายุขึ้นได้ดังนี้

๑. ในจำนวนคนที่อายุ ๘๐ ปีถึง ๘๔ ปีนั้น มีชาย ๓,๐๐๐ คน หญิง ๘,๐๐๐ คน
๒. ในจำนวนคนที่อายุ ๘๕ ปีถึง ๑๐๐ ปีนั้น มีชาย ๔๐๐ คน หญิง ๑,๐๐๐ คน

๓. ในจำนวนคนที่มีอายุเกินกว่า ๑๐๐ ปี มีชาย ๕๗ คน หญิง ๑๓๘ คน

ในจำนวนพลเมือง ๖๕ ล้านคนนั้น เป็นหญิง ๓๒ ล้านคน ชาย ๓๓ ล้านคน แยกอาชีพออกเป็นประเภทได้ดังนี้คือ เป็นกสิกร ทำการกสิกรรมมากที่สุด ๒๗ ล้านคน การอุตสาหกรรม ๑๐ ล้านคน ทำการค้าขาย ๗ ล้านคน การทำงานได้เท่าเทียมกัน คือผู้หญิง ญีปุ่นแบ่งเท่าผู้ชายทุกประการ

จากสถิติเหล่านี้เมื่อก่อนสงครามแล้ว ปรากฏว่าพลเมืองญีปุ่นมีสุขภาพสมบูรณ์ร่างกายแข็งแรง เพราะการทำงานอย่างทั่วถึงและมีการออกกำลังกายไปในตัว และอาจจะไปถึงการแพทย์เจริญทั่วถึงอีกด้วย อัตราตายจึงมีต่ำที่สุด ชาวญีปุ่นที่ตายก่อนสงครามนั้นปรากฏว่า กลายเป็นการตายโดยสถิติฆ่าตัวตายเอง โดยวิธีฆาตกรรมมากที่สุดกว่าการตายชนิดอื่น ๆ

สถิติของพลเมืองที่เพิ่มขึ้นรวดเร็ว และมีอัตราการตายน้อยที่สุด ย่อมหมายถึงการที่พลเมืองจะเพิ่มขึ้นจนล้นประเทศ การครองชีพของพลเมืองจะทรุดลง เมื่อเป็นเช่นนั้น

นโยบายการสร้างชาติจะไม่คืบหน้าหากไม่มีดินแดนขยายออก
หรือไม่สามารถระบายพลเมืองออกไปทำมาหากินในแดนต่าง
ประเทศได้

การระบายพลเมืองออกนอกประเทศ

การที่พลเมืองมากขึ้นจำต้องเร่งปัญหาทางเศรษฐกิจ
และต่อมา รัฐบาลญี่ปุ่นได้เปลี่ยนนโยบายจากประเทศลั-
ทธินิยมเป็นประเทศอุตสาหกรรม แต่วัตถุดิบภายในประเทศไม่
พอบ่อนโรงงาน จึงต้องอาศัยหาซื้อวัตถุดิบจากต่างประเทศ
จึงต้องพยายามที่จะเพิ่มอาณานิคมให้มากยิ่งขึ้น เพื่อป้อง
กั้นการกดดันจากอิทธิพลต่างประเทศที่ไม่ยอมขายวัตถุดิบให้

เมื่อพลเมืองเพิ่มขึ้นรวดเร็วแล้ว ปัญหาคนล้นงาน
ก็เพิ่มตามตัวมาอีก ปัญหาอาหารก็เกิดผิดเคียง กรรมกรก็
ออกไปทำมาหากินต่างประเทศ ด้วยการสนับสนุนของรัฐบาล
โดยมีบริษัทช่วยเหลือจัดการเอาคนออกไปหากินต่างประเทศตาม
อาณานิคมของญี่ปุ่น เช่น เกาะไต้หวัน, เกาะ

เปสคาร์ตอร์, ในเกาหลี่และเกาะอื่นๆ อีก ส่วนที่อพยพเข้าไป
ในประเทศอื่น ก็มีเกาะฮาวาย คาร์ลิฟอเนียในสหรัฐ
อเมริกา, ในประเทศคานาดา, ประเทศฟิลิปปินส์

ปรากฏว่าชาวญี่ปุ่นที่อพยพเข้าไปทำมาหากิน
ในประเทศต่างๆ นั้น ขยันขันแข็งกว่าพลเมืองซึ่ง
เป็นเจ้าของประเทศเอง มีความอดทนและเข้มแข็ง
กว่า จึงสามารถสร้างตัวได้รวดเร็ว สหรัฐอเมริกา
เห็นภัยที่จะเกิดจากญี่ปุ่นจึงได้ออกกฎหมายกีดกัน
มิให้ชาวผิวเหลืองเข้าไปทำมาหากินในสหรัฐอเมริ
กา เมื่อค.ศ. ๑๘๘๔ และคานาดาก็ออกกฎหมายปี
ค.ศ. ๑๘๘๘ ห้ามชาวผิวเหลืองอพยพเข้าไปทำมาหา
กินในคานาดาอีก จึงทำชาวญี่ปุ่นต้องเดือดร้อน
และหาทางระบายพลเมืองไปยังประเทศอื่นต่อไป

นอกจากกรรมกรพวกว่างงานแล้วพวกชาวนาอันเป็น
พลเมืองมากที่สุดของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งต้องอาศัยเช่าที่ดิน
และแบ่งผลประโยชน์แก่พวกนายทุน รัฐบาลก็ส่งเสริมแต่การ
อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าออกขายต่างประเทศ ชาวนาต้อง
ผจญกับความเดือดร้อนมาก บรรดาลูกหลานของชาวนาที่

ยากจนส่วนใหญ่ จึงได้สมัครเข้ารับราชการเป็นทหารในกอง
ทัพบก-เรือ มีจำนวน ๓ ใน ๔ ของทหารทั้งหมด ขาวนา
เหล่านี้ต้องการสมัครไปทำสงครามในต่างประเทศ เพื่อช่วย
ให้เขาได้มีโอกาสขยายที่ทำมาหากิน เพื่อบรรเทาความเดือด
ร้อนของพวกเขาบ้าง

กรณีพิพาทระหว่างญี่ปุ่นกับอังกฤษและ สหรัฐอเมริกาและอื่น ๆ

นอกจากนี้ ยังมีข้อขัดแย้งระหว่างประเทศมหาอำนาจ
อันเป็นเหตุจูงใจให้ รัฐบาลทหาร ของพระเจ้า จักรพรรดิ ญี่ปุ่น
ต้องตัดสินใจทำสงครามกับต่างประเทศอีกก็คือ

กับประเทศจีน เนื่องจากอังกฤษ (คานาดา)
และสหรัฐอเมริกา กีดกันการระบายพลเมืองออกต่างประเทศ
ของญี่ปุ่น ญี่ปุ่นยังไม่พร้อมที่จะทำสงครามรุกรานชาติมหา
อำนาจ จึงหันมาทำสงครามกับจีนซึ่งมีพื้นที่ดินกว้างขวาง
และอ่อนแอในทางการเมือง ซึ่งญี่ปุ่นจะโจมตีเอาชนะได้
โดยง่าย จึงได้ทำสงครามแย่งประเทศเกาหลีจากจีนใน ค.ศ.
๑๘๙๔ และค.ศ. ๑๘๙๕ และกรณีพิพาท ค.ศ. ๑๙๐๖ จีนได้

ยอมให้ญี่ปุ่นเข้าเมืองใหญ่ๆ ในมณฑลเฟิงเตียง ๖ เมืองเพื่อ
ให้ชาวญี่ปุ่นจับจองที่ดินทำมาหากินในเมืองฮาร์บิน, กิริน,
ชิจิฮาร์, ไฮลาร์และในมณฑลไฮลุงเกียง ได้สัมปทานการทำ
ป่าไม้ทางปากขวาของแม่น้ำยาลู อันอยู่ในเขตแมนจูเรียของ
จีน และต่อมาญี่ปุ่นก็ได้ลงทุนทุ่มเทศะการ ร.ร. อุตสาหกรรม
ต่าง ๆ ในญี่ปุ่นอย่างมากมาย ญี่ปุ่นได้สัมปทานรถไฟสาย
แมนจูเรียเมื่อ ค.ศ. ๑๙๐๗ โดยจัดตั้งเป็นบริษัทเรียกว่า
บริษัทรถไฟสายแมนจูเรียใต้ และจัดตั้งบริษัทเดินเรือทะเล
ขึ้นอีกที่เมืองไคโรน และสร้างเมืองขึ้นเป็นเมืองท่าทันสมัยขึ้น

การลงทุนอย่างมหาศาล และนำความร่ำรวยให้แก่
ญี่ปุ่น ทำความไม่พอใจให้แก่จีนมาก อันเป็นการแสดงว่า
ญี่ปุ่นต้องการที่จะยึดแมนจูเรียเป็นของตนอย่างแน่นนอน จีน
จึงขัดขวาง คือจีนจึงพยายามไม่ยอมปฏิบัติตามสัญญาที่
ทำกับ ญี่ปุ่นเมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๕ คือห้ามมิให้จีนตัดทางรถไฟขนาน
กับรถไฟสายแมนจูเรียซึ่งญี่ปุ่นได้สัมปทานอยู่แล้ว แต่จีนต้อง
การจะหาเรื่องไม่ยอมให้ ญี่ปุ่น จึงสร้างทางรถไฟขึ้น ๕ สาย
จากเมืองมุกเด็น (แมนจูเรีย) - ไฮลุงเกียง ขนานกับทางรถไฟ
สายแมนจูเรียของญี่ปุ่นเมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๗ อันเป็นการแย่งวายเป็น

ไต้ของญี่ปุ่น และปี ค.ศ. ๑๙๓๐ จีนได้ออกกฎหมายห้ามคนต่างชาติทำการขุดแร่บาง ชนิดและห้ามถือหุ้นใน บริษัทแรมมากกว่าชาวจีน รัฐบาลจีนผู้เดียวที่จะผูกขาดการขุดน้ำมันและถ่านหิน นอกจากนั้นจีนก็เริ่มบอยคอตต์ชาวญี่ปุ่นไม่ทำการค้าขาย, ไม่ยอมติดต่อกับ ไม่ยอมซื้อสินค้าของญี่ปุ่น โดยมีคณะรักชาติชาวจีนเป็นผู้ดำเนินการ การดำเนินการนี้ได้แพร่หลายออกไปทั่วโลกที่ชาวจีนและชาวญี่ปุ่นออกไปทำมาหากินอยู่ในประเทศใดก็บอยคอตต์ต่อกันเช่นเดียว กับ ใน แผ่นดินใหญ่ (แม้ในประเทศไทยก็เป็นเช่นนี้ชาวจีนผู้ใดทำการค้าและติดต่อกับชาวญี่ปุ่น ก็ถูกฆ่าตาย ไปหลายรายรวมทั้งนายธนาคารและพ่อค้าคนอื่น ๆ)

ต่อมาวันที่ ๑๘ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๑ จางโซเอเหลียง (เพื่อนของจอมพลเจียงไคเช็ค) ผู้ปกครองแมนจูเรียทั้งในด้านทหารและการเมืองก็ได้สั่งทหารระเบิดทางรถไฟ สายแมนจูเรียไต้ของญี่ปุ่นที่ปาไตยง ในวันนั้นเองกองทัพญี่ปุ่นก็เข้ายึดแมนจูเรียทั้งประเทศ จีนได้ฟ้องไปสันนิบาตชาติฯ ลงมติ ๑๖ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๑ ให้ญี่ปุ่นถอนทหารออกจากแมนจูเรียโดยด่วน ญี่ปุ่นไม่สนใจต่อคำทักท้วงของสันนิบาตชาติ

ต่อมาจีนและญี่ปุ่นได้ทำสงครามกันที่เมืองเซี่ยงไฮ้ เมื่อวันที่ ๑-๘ มกราคม ค.ศ. ๑๙๓๑ เนื่องจากจีนชักชวนกันบอยคอตต์สินค้าญี่ปุ่นและมีให้ติดต่อกับญี่ปุ่นทั้งกล่าวแล้ว สาเหตุสงครามเซี่ยงไฮ้เนื่องจากพระญี่ปุ่น ๕ องค์ถูกชาวจีนรุมทำร้าย ชาวญี่ปุ่นในเซี่ยงไฮ้โกรธเคืองจึงพ้องไปยั้งรัฐบาลญี่ปุ่นให้ส่งเรือรบมาปราบปรามชาวจีนที่เซี่ยงไฮ้ รัฐบาลญี่ปุ่นก็ปฏิบัติตาม การรบจึงเกิดขึ้น จีนต่อต้านรุนแรงมาก จนเข้าฤดูฝนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๒๔ ทั้ง ๒ ฝ่ายจึงหยุดรบ สันนิบาตชาติได้ส่งลอร์ดลินตันกับกรรมกร ๕ คนเป็นผู้แทนสันนิบาตชาติมาสอบสวนความนี้ และลงมติว่าญี่ปุ่นรุกราน ญี่ปุ่นก็ลาออกจากสันนิบาตชาติ

กับสหรัฐอเมริกา เนื่องจากการที่สหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายปี ค.ศ. ๑๙๒๔ ดังกล่าวมาแล้วห้ามมิให้คนผิวเหลืองอพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานในสหรัฐอเมริกา ซึ่งหมายถึงการกีดกันญี่ปุ่นโดยตรงมากกว่าชาติผิวเหลืองอื่นๆ ห้ามมิกรรมสิทธิในที่ดิน ห้ามชาวอเมริกันแต่งงานกับคนผิวเหลือง ญี่ปุ่นในพอใจอเมริกันมากยิ่งขึ้น ในขณะที่ญี่ปุ่นทำสงครามกับจีน คือการที่อเมริกันขายอาวุธให้แก่จีน ญี่ปุ่นเคยโจมตี

ดีเรียบอเมริกาที่มาจากอยู่ในน่านน้ำจีน และอเมริกันประ-
ท้วงมาครงหนงแล้ว

เมื่อเห็นว่าญี่ปุ่นกำลังรุ่งเรืองขึ้นในตะวันออกไกล
และต้องการจะเป็นใหญ่เป็นโต ในมหาสมุทรแปซิฟิกและอา-
จะเข้ายึดเมืองฮาวายไปจากอเมริกัน และรุกรานเมืองอื่นๆ
และบริเวณฮาวายซึ่งถือว่าเป็นเมืองด่านหน้า ของสหรัฐอเมริกา
ทุกๆ จึงสร้างแนวป้องกันญี่ปุ่นรุกรานขึ้นอย่างแข็งแรง คือ
การสร้างฐานทัพเรือใหญ่โตที่สุดขึ้นที่อ่าวเพอลฮาเบอร์ ใน
หมู่เกาะฮาวาย มีเรือรบชนิดต่างๆและปืนใหญ่เพื่อรักษาฐาน
ทัพมหทารอเมริกันประจำรักษามัน้องกัน ๑๕๐๐๐ คน

๑๗ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๑ (ภายหลังที่ได้เกิด
สงครามในยุโรปขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๓๙ มาแล้ว) ญี่ปุ่นได้แผ่
อิทธิพลเข้าไปในอินโดจีนขณะที่ฝรั่งเศสแพ้แก่เยอรมัน แล้ว
ฝรั่งเศสมีรัฐบาลอยู่ภายใต้การควบคุมของเยอรมัน (พันธ-
มิตรของญี่ปุ่น) อยู่ที่กรุงวชิ มีจอมพลเปเตงเป็นประมุข
เพื่อที่จะตั้งฐานทัพทหารในอินโดจีน และเตรียมรุกรานประ-
เทศไทยโดยญี่ปุ่นเสนอตัวเข้าไกล่เกลี่ยกรณีพิพาท ระหว่าง
ไทยกับอินโดจีนฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๔๘๒ (ค.ศ. ๑๙๓๙) ญี่ปุ่น

จึงมีอิทธิพลทางการเมืองเหนือประเทศไทย (รัฐบาลจอมพล
ป. พิบูลสงคราม) ประกอบกับญี่ปุ่นทำสัญญาความร่วมมือกับอิตาลี
และเยอรมัน รัฐบาลอเมริกันจึงไม่พอใจที่ญี่ปุ่นแสดงตัวเป็น
ผู้มีอิทธิพลในบริเวณนั้น รัฐบาลของพระเจ้าจักรพรรดิชิโรชิ-
โตของญี่ปุ่น (ซึ่งมีพลเอกฮิเดกิ โตโจเป็นนายกรัฐมนตรี)
จึงได้ส่งนายโนมูระ กับนายคุรุสุ เป็นทูตไมตรีจิต ๒ นาย
ไปเจรจาทำความเข้าใจกับรัฐบาลอเมริกัน การเจรจา
ปรากฏว่าไม่ตกลงกัน อเมริกันได้เสนอเงื่อนไขรุนแรงหลาย
ประการที่ญี่ปุ่นยอมรับไม่ได้ แต่วงการก็กล่าวว่าเป็นลูกไม้
การเมืองของญี่ปุ่นที่ต้องการประวิงเวลา และทำให้อเมริกัน
เข้าใจผิดไปทางอื่น จนในที่สุดทูตญี่ปุ่นทั้ง ๒ นายนี้ก็เสนอ
เงื่อนไขเด็ดขาดและรุนแรง ต่อรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ
อเมริกัน ม.ร. ชัลล์ เมื่อเช้าวันที่ ๗ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๑
(พ.ศ. ๒๔๘๔) กล่าวหาว่าอเมริกามีแผนการที่จะขยายสง-
ครามเข้ามาในเอเชียในมหาสมุทรแปซิฟิก พร้อมกับเวลา
นั้นกองทัพญี่ปุ่นก็ส่งเครื่องบินและกองทัพเรือ เข้าโจมตีฐาน
ทัพเรืออเมริกันที่เพอลฮาเบอร์ตันที่ และเป็นวันเริ่มต้นของ
สงครามอาเซียบูรพาตามสัญญาที่เยอรมัน-ญี่ปุ่น- อิตาลีมี

ต่อกันไว้

ข้อพิพาทระหว่างอังกฤษกับญี่ปุ่น เนื่องจาก
การกำหนดเป็นมหาอำนาจของญี่ปุ่นในตะวันออกไกล เพิ่มขึ้นตามลำดับ อังกฤษรู้สึกกลัวเกรงอาณานิคมของตนใน
ตะวันออกไกลจะถูกการบุกรุกจากญี่ปุ่น อังกฤษได้จัดการ
สร้างฐานทัพเรือขึ้นที่เมืองสิงคโปร์ และทำพิธีเปิดเมื่อ ๑๕
กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๑๙๓๖ (ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ เพียง ๓ ปี)
เพื่อเป็นศูนย์กลางป้องกันอาณานิคมของอังกฤษในตะวันออก
ไกลเช่น ฮองกง, มลายู, สิงคโปร์, และพม่า ฐาน
ทัพที่สิงคโปร์มีข้อบกพร่อง เรือรบและอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย
การสร้างฐานทัพเรือที่สิงคโปร์ของอังกฤษนี้ ญี่ปุ่นเห็นว่าเป็นการคุกคามต่อความมั่นคงของญี่ปุ่นโดยตรง ไม่ตรี
ระหว่างอังกฤษกับญี่ปุ่นก็เริ่มตึงเครียดขึ้นตามลำดับ นอกจาก
นั้นอังกฤษยังช่วยศัตรูของญี่ปุ่น คือการขายอาวุธให้แก่จีน
ในการทำสงครามกับญี่ปุ่น โดยการส่งอาวุธให้แก่จีนตอนใต้
ที่มณฑลฉกวางตุ้ง เมื่อญี่ปุ่นตีได้กวางตุ้งแล้ว อังกฤษก็
เปลี่ยนทางส่งอาวุธให้แก่จีนทางถนนสายพม่า-จีน ดังนั้น
เมื่อสงครามเอเชียเกิดขึ้น โดยการโจมตีเพอเลลฮาเบอร์ของ

อเมริกันแล้วในวันนั้นญี่ปุ่นก็โจมตีหลาย และสิงคโปร์พร้อม
กันไปในวันเดียวและยึดครองอยู่จนตลอดเวลา สงครามโลก
ครั้งที่ ๒

ญี่ปุ่นหันไปสร้างพวกกับเยอรมัน

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๑ ญี่ปุ่น เป็นฝ่ายพันธมิตรทำ
สงครามกับเยอรมัน จนได้เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิกจาก
เยอรมันมายึดครอง เช่น เกาะมาร์แชลล์ คาโรไลน์
 เป็นต้น

ต่อมาก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ปรากฏว่าประเทศ
ทั้งสองคือเยอรมันและ ญี่ปุ่น มีความเห็นใจกัน คือในฐานะ
ทางการ เมืองที่ประเทศทั้งสองเห็นว่า ลัทธิคอมมิวนิสต์ของ
ประเทศรัสเซีย เป็นภัยร่วมกันต่อความมั่นคงของประเทศ
ชาติ ชาติทั้งสองจึงมีความเห็นใจกัน เพราะลัทธิคอมมิวนิสต์
ได้แพร่เข้ามาในญี่ปุ่นพร้อมกับเยอรมัน เมื่อเลิกสงคราม
ครั้งที่ ๑ ภายหลังที่เลนิน และสตาลิน ปฏิวัติลัทธิกษัตริย์
และปกครองประเทศด้วยระบอบคอมมิวนิสต์

ดังนั้นเมื่อเยอรมันและอิตาลี ได้ทำสัญญาแอนต์

คอมมิวนิสต์ร่วมกันที่กรุงโรม เมื่อค.ศ. ๑๙๓๖ แล้วเยอรมันก็ได้ชวนญี่ปุ่นเข้าเป็นภาคีในสัญญาแอตแลนติกคอมมิวนิสต์ร่วมกัน ญี่ปุ่นก็ตกลงเข้าร่วม และร่วมทำสงครามเป็นฝ่ายเยอรมันและอิตาลีในสงครามโลกครั้งที่ ๒ คือ อิตาลี, เยอรมันรุกรานด้านยุโรป ญี่ปุ่นเป็นฝ่ายรุกรานด้านเอเชียเพื่อหวังที่จะครองโลกร่วมกัน สงครามโลกครั้งที่ ๒ จึงเกิดขึ้น โดยการจัดทำสัญญาร่วมรบกันในค.ศ. ๑๙๔๐ อีก

รายละเอียดสัญญาญี่ปุ่นกับเยอรมันและอิตาลี

สัญญาไตรมิตร (Three Power Pact) ระหว่างญี่ปุ่น, เยอรมัน และอิตาลีที่ได้ลงนามกัน ณ เวลาเที่ยงวันที่กรุงเบอร์ลินเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายนพ.ศ. ๒๔๙๓ (ค.ศ. ๑๙๕๐) ที่เรียกกันว่าสัญญาร่วมกันรุกรานร่วมกันรบอันเป็นสัญญาที่บ่งว่า จะเป็นสัญญาการรุกราน ซึ่งเป็นสัญญาที่ตกใจกลัวกันไปทั้งโลกในขณะนั้น มีรายละเอียดคือ

ข้อ ๑ ญี่ปุ่นยอมรับนับถือและเคารพต่อการกระทำของเยอรมันและอิตาลีในอันที่จะประดิษฐ์ระเบียบใหม่ของยุโรป

ข้อ ๒ เยอรมันและอิตาลียอมรับนับถือการกระทำของญี่ปุ่นในการประดิษฐ์ฐานระเบียบใหม่ในมหาเอเชียบูรพา (Greater East Asia)

ข้อ ๓ เยอรมัน อิตาลี กับญี่ปุ่นตกลงว่าจะร่วมมือกันในความพยายามตามแนวดังได้กล่าวมาแล้ว ในข้อหนึ่งและสอง และรับรองว่า จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทุกการรเมือง เศรษฐกิจ และการทหารทุกประการ ในเมื่อประเทศซึ่งบัดนี้ยังมิได้พัวพันอยู่ในสงครามยุโรป หรือสงครามจีน-ญี่ปุ่น โจมตีภาคินฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งใน ๓ ฝ่ายนั้น

ข้อ ๔ จะได้จัดให้คณะกรรมการทางวิชาการผสมร่วมกัน เพื่อพิจารณาจัดความช่วยเหลือซึ่งจะให้แก่กันนั้น

ข้อ ๕ ข้อความในหนังสือสัญญา^๕ ไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพการเมือง ซึ่งบัดนี้ภาคทั้ง ๓ มีอยู่ต่อรัสเซีย

ข้อ ๖ หนังสือสัญญา^๕ ให้ใช้ได้แต่วันที่ได้ลงนามกันเป็นต้นไป และให้คงใช้อยู่เป็นกำหนดเวลา ๑๐ ปี ก่อน

วันสันกำหนดจะได้มีการเจรจา เพื่อต่ออายุสัญญาในเวลา
อันควร

เลียงฉลองสัญญาแห่งความเป็นปึกแผ่นร่วมกัน

เมื่อได้ตีพิมพ์สัญญา เลียง ฉลอง สัญญา การ ร่วมมือ
ระหว่าง ๓ มหาอำนาจที่กรุงเบอร์ลิน ในวันลงนามใน
สัญญาเสร็จสิ้นไปแล้ว มร. ฟอน ริเบินทรอฟ รัฐมนตรีว่า
การต่างประเทศเยอรมันได้แถลงในวอนนั้นว่า

กติกาสัญญาดังนี้ เป็นสัญญาพันธมิตรทางการเมือง
ทหารแห่งประเทศทั้ง ๓ ซึ่งมีอำนาจมากที่สุดในโลก ตกลง
ใจกระทำร่วมกัน เพื่อความหวังสำเร็จผลร่วมกัน...”

ได้มีการแลกเปลี่ยนโทรเลข แสดงความยินดี ร่วมกัน
ระหว่างประมุขของประเทศทั้ง ๓ คือ ๑. จักรพรรดิฮิโรฮิโตะ
แห่งญี่ปุ่น ๒. ฮิตเลอร์แห่งเยอรมัน และมุสโสลินี แห่ง
อิตาลี ขึ้นชมความสำเร็จผลแห่งการร่วมกันในทางอุดม-
การณ์ที่จะครองโลกร่วมกันทั้งทางเอเชียและยุโรป

พร้อมกันนั้น รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศทั้ง ๓ คือ
นายมัตสึโอกะ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศญี่ปุ่น นาย

ฟอน รีเบนทรอพ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศเยอรมัน และ มร. ชาโน รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศอิตาลี ก็ได้ส่งสาส์นแสดงความยินดีร่วมกัน ที่สามารถตกลงร่วมมือในสัญญาฉบับนี้ไปด้วยดี

เมื่อได้ลงนามในสัญญาแล้ว นายมัตสุโอกะ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศญี่ปุ่น ก็ออกเดินทางไปเยี่ยมกรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน และกรุงโรมประเทศอิตาลีตามลำดับ ก่อนที่จะถึงกรุงโรม มร. ชาโน ก็ได้โทรเลขเชิญนายมัตสุโอกะให้มาเยือนกรุงโรมและกล่าวว่า “ขอท่านมัตสุโอกะจงมาที่โรมเพื่อเกียรติของชาวอิตาลี พวกเราพร้อมที่จะต้อนรับด้วยความยินดีอย่างจริงใจ”

ดังนั้นประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศในภาคตะวันออกไกล เช่น ไทย, พม่า, มลายู และประเทศสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ, ฮอลันดา, ฝรั่งเศส ที่มีเมืองขึ้นอยู่ในเอเชีย ก็เห็นว่าสัญญานี้เป็นการเตรียมการรุกรานเอเชียบูรพาและภูมิภาคแปซิฟิกทั้งหมด

เพราะหากดูตามคำภาษาอังกฤษที่ว่า “Greater East Asia” ก็แสดงว่าสงครามที่ญี่ปุ่นจะเปิดขึ้นนั้นกว้างขวางออก

ไปจากเอเชียบูรพา คือ นอกจากเอเชียบูรพาแล้ว ก็หมายถึงภูมิภาคและดินแดนในทะเลใต้ รวมทั้งอินโดจีน และเนเธอร์แลนด์อินเดียตะวันออกด้วย

และตามคำปรารภคือคำนำแห่งสัญญาฉบับนี้ ก็ระบุว่า “ภาคที่ ๓ จะช่วยเหลือกันและร่วมมือกันในยุโรป และเอเชียบูรพาแล้วแต่กรณี เพื่อยังความเจริญรุ่งเรืองและสันติภาพแก่กัน กับทั้งเพื่อร่วมมือกับบรรดาชาติที่มีความมุ่งหมายอย่างเดียวกัน และเพื่อสันติภาพของโลกด้วย”

ซึ่งทั้งนี้เป็นการมุ่งหมายให้ชาติอื่น ๆ เข้าร่วมแกนนี้ และในที่สุด ๘ ธันวาคม ๑๙๔๕ ญี่ปุ่นก็ได้เปิดสงครามขึ้นทั่วโลกแต่เข้าตัว โดยคำอ้างว่าเพื่อสร้างอาณาจักรเอเชีย-บูรพาไว้ร่วมกัน โดยการยึดครองชาติอื่น ๆ ในบริเวณนี้ โดยการให้เอกราช (ภายใต้การยึดครอง) และชวนชาติทั้งหลายในบริเวณนี้ ที่ญี่ปุ่นยึดครองอยู่ร่วมทำสงครามกับฝ่ายพันธมิตรต่อไป

การเปิดสงครามของญี่ปุ่น
ในทันทีที่ญี่ปุ่นประกาศสงคราม กับสหรัฐอเมริกา

เมื่อ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ เวลา ๐๔.๐๐ น. ขณะที่ทูตไมตรี-
จิตทั้งสองนายโนมูระ และนายครูสุของญี่ปุ่นกำลังเปิดการ
เจรจาต่อรองกับอเมริกันอยู่ที่กรุงวอชิงตัน พร้อมกันนั้นกำลัง
ทัพเรือและเครื่องบิน ๒๐๐ ลำ ของญี่ปุ่นก็โจมตีฐานทัพเพิล-
ฮาเบอร์อันเป็นฐานทัพที่แข็งแกร่งที่สุดในมหาสมุทรแปซิฟิก
ฐานทัพเรือพังฟินาค เครื่องบิน อเมริกันแตกยับเยินอยู่กับสนาม
ไม้ทันทึ่จะต่อสู้อยู่ เรือประจัญบานของอเมริกันถูกญี่ปุ่นบอมบ์
จมลงสู่ก้นทะเลพร้อมกับญี่ปุ่นส่งกองทัพบกเข้ายึดประเทศไทย
และมลายู สิงคโปร์พร้อม ๆ กันในวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๔๘๔
ก็ยึดฐานทัพอเมริกาที่เกาะเวค, เกาะกวม ฐานทัพหน้าด่าน
ที่ใกล้ที่สุดของอเมริกา วันที่ ๒๕ ธันวาคมปีเดียวกัน ก็เข้า
โจมตีฐานทัพเรือที่ฮ่องกงที่อยู่ชายแดนจีนได้ ส่วนทางด้าน
ประเทศฟิลิปปินส์ของสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่นได้ระดมโจมตีบุก
กองบัญชาการอเมริกันต่อสู้กับ นายพลเอก แมคอาเธอร์ แม่-
ทัพภาคตะวันออกไกลมาแล้วแต่วันแรกที่บุกประเทศไทยและ
ต่อมาวันที่ ๒ มกราคม ๒๔๘๕ (ค.ศ. ๑๙๔๒) ญี่ปุ่นก็บุกเข้า
มนิลาได้ ส่วนทางด้านมลายู ซึ่งบุกมาแต่ ๔ ธ.ค. ๘๔
อังกฤษก็แตกพ่ายตามลำดับ เกาะบีนังแตกเมื่อวันที่ ๑๙

ธันวาคม ๒๔๘๔ (ค.ศ. ๑๙๔๑) กัวดาลัมเปร์ เมืองหลวง
ของมลายูแตกเมื่อ ๑๑ มกราคม ๑๙๔๒ (พ.ศ. ๒๔๘๕)
และข้ามเกาะสิงคโปร์ ฐานทัพใหญ่และศูนย์กลางการต้านทาน
และป้องกันใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกไกลของอังกฤษก็แตก
ยอมแพ้เมื่อ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๕ (ค.ศ. ๑๙๔๒) และ
หลังจากสิงคโปร์แตกหนึ่งเดือน ญี่ปุ่นก็ข้ามแดนประเทศไทย
โจมตีอาณานิคมของอังกฤษคือประเทศพม่าได้ใน ๑๕ มีนา
คม ค.ศ. ๑๙๔๒ และ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๒ กองทัพญี่ปุ่น
ก็ไปยืนอยู่ที่ชายแดนประเทศอินเดีย อีกด้านหนึ่งกองทัพ
ทะเลใต้ของเนเธอร์แลนด์ (หรือฮอลันดา) ก็สลายพ่าย
แพ้แก่ญี่ปุ่นตามลำดับ ญี่ปุ่นขึ้นเกาะบอร์เนียว, ทาราวาน,
หมู่เกาะเซเลเบต และหมู่เกาะโมลัคส์ และเกาะอัมบอนได้
เมื่อ ๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๒ และขึ้นเกาะนิวกินี (อิน-
โดนีเซียของฮอลันดา) ต่อไปยึดเกาะสุมาตราได้ ๑๕ กุมภาพันธ์
ได้เกาะบาห์ลี ๑๙ กุมภาพันธ์ ขึ้นเกาะชวาลัมเร็ว ๑
มีนาคม ทหารฮอลันดาบนเกาะก็ยอมแพ้สิ้นเชิงเมื่อ ๑๙ มีนา-
คม ภายหลังที่ทำการต่อต้านอย่างแรงที่สุด

เพียง ๕ เดือนแรกของสงคราม คือแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ และ เมษายน ๒๔๘๕ กองทัพญี่ปุ่นของจักรพรรดิฮิโรฮิโตะ อันมีพลเอกอิเดกิ โตโจ เป็นนายกรัฐมนตรีพร้อมกับกองทัพบก เรือ ญี่ปุ่น ก็มีชัยชนะอย่างใหญ่หลวงยึดพื้นที่ในทวีปเอเชียในพื้นที่ ๕ ล้านตารางกิโลเมตร อันเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ไว้ได้สมความต้องการของญี่ปุ่น และยึดครองประเทศเหล่านั้นซึ่งมีพลเมืองกว่า ๑๕๐ ล้านคนไว้ภายใต้อำนาจ (ขณะนั้นญี่ปุ่นรวมทั้งเมืองขึ้นมีพลเมือง ๘๐ ล้านคน) สามารถยึดครอบครองได้ครึ่งหนึ่งของมหาสมุทรแปซิฟิกและส่วนหนึ่งของมหาสมุทรอินเดียไว้ในความครอบครองตามแผนการที่ตนได้วางไว้กว่า ๑๐๐ ปีแล้วที่จะเป็นใหญ่ในมหาสมุทรแปซิฟิกให้ได้ หลังจาก ๕ เดือนแล้วญี่ปุ่นก็เริ่มที่จะคุกคามทวีปออสเตรเลีย และประเทศอินเดียต่อไป

แต่การก้าวต่อไปนับแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ (ค.ศ. ๑๙๔๒) มหาอำนาจฝ่ายสัมพันธมิตร ซึ่งสหรัฐอเมริกาเข้าสงครามด้วยก็เริ่มวางแผนรุกบุกญี่ปุ่นบ้าง โดยกองทัพรุกทางทะเลและบกของนายพลเอกฟิ.เศษแมคอาเธอร์ กับพลเรือเอกนิมิตต์วางแผนทำสงครามขับไล่ญี่ปุ่นทางมหาสมุทร

แปซิฟิก และพลเรือเอกลอร์ดทลยส์ เมวทแบตเตน เริ่มวางแผนรุกรานประเทศญี่ปุ่น ก็เป็น ฝ่ายล่าถอยกลับเป็นฝ่ายรับและเริ่มพ่ายแพ้ตามลำดับ จนกระทั่งวันที่ ๗ และวันที่ ๘ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ (พ.ศ. ๒๔๘๘) สหรัฐอเมริกา ด้วยการเห็นชอบของพันธมิตรทั้งมวลก็นำระเบิดปรมาณู ไปทิ้งที่เมืองฮิโรชิมา และนางาซากิ รวม ๒ ลูกน้ำหนักและ ๑,๔๐๐ กรัม พลเมืองทั้ง ๒ เมืองชนบทของญี่ปุ่นตายทันที ๒๓๐,๐๐๐ คน อันเป็นการบังคับให้ญี่ปุ่นยอมแพ้สงครามโดยไม่มีข้อแม้ ญี่ปุ่นก็ยอมแพ้โดยสิ้นเชิงมีข้อแม้แต่อย่างเดียวที่จะขอให้พระเจ้าจักรพรรดิฮิโรฮิโตะ พระเจ้าแผ่นดินญี่ปุ่นยังอยู่และไม่ต้องรับโทษในฐานะอาชญากรสงคราม ยกเว้นแต่นักการเมืองที่ปวง ซึ่งพันธมิตรก็เห็นชอบด้วยเมื่อเห็นว่าพระเจ้าจักรพรรดิสั่งให้เลิกสงคราม ในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ และให้ทหารที่อยู่ในประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชียยอมแพ้แต่โดยดี ทหารญี่ปุ่นก็เชื่อฟังและเคารพในคำสั่งของจักรพรรดิในที่สุด จึงได้คงฐานะจักรพรรดิญี่ปุ่นไว้ตามความปรารถนาของประชาชนญี่ปุ่นอันเป็นเพียงข้อเดียวที่พันธมิตรยอมให้ นอกนั้นทั้งผู้นำทางการทหารและนักการเมือง

ต้องนำไปพิจารณาโทษฐานอาชญากรรมสงคราม

ศาลทหารของสัมพันธมิตร ได้พิจารณาคดีอาชญากรรมสงครามที่หนัซซีครองญี่ปุ่น และได้ตัดสินเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๑ (ค.ศ. ๑๙๔๘) ให้ประหารชีวิตพลเอก ฮิตเลิ์ โตโจ ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อพลเอกพิเศษแม็คอาเธอร์ แม่ทัพสูงสุดของสหประชาชาติผู้ยึดครองญี่ปุ่น แต่ไม่สำเร็จจนายพลโตโจและคณะทหารและนักการเมืองสำคัญรวม ๒๕ คนก็ถูกประหารชีวิต ฐานเป็นอาชญากรรมสงคราม และเป็นฝ่ายก่อสงครามรุกรานดังกล่าวมาแล้ว

นายทหารคนสำคัญคือ พลโทยามาซิต้า ผู้มีส่วนบุกประเทศไทยและสิงคโปร์ และเข้าบุกฟิลิปปินส์แทนพลโทฮอมมา เมื่อฮอมมาไม่สามารถบุกแหลมมาดากันกับนายพลเอกพิเศษแม็คอาเธอร์ได้ในเร็ววัน ก็ถูกศาลประหารชีวิตในวันเดียวกันนี้ด้วย

แม่ทัพอังกฤษยกย่องนายพลยามาซิต้า

ความสามารถของนายพลยามาซิต้า และความ
แก้ตัวกล้าหาญของทัพญี่ปุ่นทั้งหมดนั้นจะเห็นได้จากพล.ท.

เพอร์ซิวัล ผู้บัญชาการสูงสุดในการป้องกันมลายูและเกาะ
สิงคโปร์ เคยเป็นเสนาธิการทหารในสิงคโปร์มาก่อน สงคราม
และเป็นแม่ทัพที่ต่อสู้กับนายพลยามาอิต้า จนพ่ายแพ้ในที่สุด
ได้กล่าวลักษณะของนายพลยามาอิต้าและความสามารถของ
ทหารญี่ปุ่น ทั้งหมด ไว้ในรายงาน เบื้องหลัง การพ่ายแพ้ ของ
มลายูและสิงคโปร์ที่ สนอต่อกระทรวงกลาโหมอังกฤษ และ
รัฐบาลอังกฤษในภายหลังต่อมาว่า

“.....ญี่ปุ่นได้วางแผนการเข้าตีมลายูไว้อย่างละเอียด
ไม่ต้องสงสัยเลยว่าญี่ปุ่นต้องได้เตรียมการเข้าตี
ทั้งหมดไว้ก่อนหน้าที่จะทำการรบจริงมานานมากทีเดียว

ญี่ปุ่นเองก็ได้ยอมรับว่า ได้ทำการศึกษาพิจารณา
ภูมิประเทศของมลายู ตลอดจนวิถีรบของเราและเครื่องมือ
ในการรบของเรามา ก่อนที่จะตัดสินใจเข้า ทำสงคราม ขึ้นนับ
เป็นเวลาหลาย ๆ ปีมาแล้ว...

ผู้บัญชาการกองทัพอังกฤษที่ ๒๕ (พล.ท. ยามาอิต้า)
ผู้นำทัพในการรบมลายูคราวนี้ ก่อนที่จะเข้ารับตำแหน่งแม่ทัพ
ก็ได้เคยไปอยู่ในประเทศเยอรมันมาเป็นเวลาถึง ๖ เดือน และ
ยังได้รับนายทหารประจำกองบัญชาการ (นายทหารอื่นๆ ที่

มาร่วมกองทัพ) ที่มีอาวุธสูงซึ่งล้วนแต่ทรงคุณวุฒิเป็นเลิศ^{๕๕}
ทั้งสิ้น

กองทัพญี่ปุ่นที่เข้าทำการรุกในมาลายู (หลังจากรุก
ไทยไปได้แล้ว) ย่อมเป็นที่ทราบกันดีว่าเป็นกองทัพที่พิสดาร^{๕๖}
ของกองทัพบกญี่ปุ่นทั้งสิ้น....”

ดังนั้นความสามารถของนายพลเอกยามาซิต้า ผู้บุก
ประเทศไทย—มาลายู—สิงคโปร์ และผู้อำนวยการบุกฟิลิปปิ-
นีส (ต่อจากพล.ท. ฮอมมา ผู้ปฏิบัติการล่าช้า) จนสำเร็จ
จนกระทั่งพลเอกแม็คอาเธอร์ต้องหนีออกจากฟิลิปปินส์ ไปตั้ง
ตัวใหม่ที่ออสเตรเลีย^{๕๗} นั้น ต้องยอมรับว่าเป็นผู้มีความสามารถ
อย่างแท้จริงล้ำจริง ควรแก่การยกย่อง ไม่แพ้จอมพลรอม-
เมล^{๕๘} จงจอกทะเลทรายอาฟริกาของเยอรมันไปทีเดียว เพราะ
เป็นบุคคลเดียวที่ศัตรูก็ยอมรับรองในความสามารถว่า เป็น
เลิศที่สุดในกองทัพญี่ปุ่น

ทำไมญี่ปุ่นจึงแพ้สงคราม

ก่อนจะจบสารคดีของจักรพรรดิฮิโรฮิโตะ พลเอก
โตโจ และนายพลยามาซิต้า แม่ทัพผู้มีชื่อเสียงของญี่ปุ่น^{๕๙}

ก็อยากจะกล่าวไว้สักเล็กน้อยถึงการที่ผู้สงสัยกันว่า ญี่ปุ่น ซึ่งสามารถพิชิตได้เอเชียครึ่งทวีป ภายในเวลาอันรวดเร็ว อย่างที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อนในประวัติศาสตร์ แต่ทำไมจึงพ่ายแพ้รวดเร็วนัก และมีผู้กล่าวว่า เพราะญี่ปุ่นขาดความสนใจ จึงทำให้อเมริกาเข้าเต็มเยอรมันหนักยิ่งจนพ่ายแพ้ ญี่ปุ่นกลายเป็นไม่ใช่เป็นผู้ช่วยเยอรมัน แต่เปิดสงครามขึ้นห่างไกลกับแนวเยอรมันมากเกินไป คนละทวีป แนวรบไม่ประสานกัน หากญี่ปุ่นเจาะแนวรบผ่านเข้าไปในประเทศอินเดีย ไม่มุ่งมาทางมหาสมุทรแปซิฟิก โดยเข้าไปต่อท้ายทัพเยอรมันในยุโรปแล้ว ฝ่ายอักษะและเยอรมันก็จะชนะสงครามในที่สุด ซึ่งเหตุผลแห่งความพ่ายแพ้หรือการผิดพลาดตอนนี้น่าจะได้บันทึกไว้เพื่อเป็นแนวทางศึกษาต่อไปได้ด้วย ซึ่งจะยกออกมาเป็นข้อ ๆ ได้คือ

๑. การประกาศสงครามของญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกา และอังกฤษขณะนั้น อเมริกายังวางตัวเป็นกลางยังไม่ยุ่งเกี่ยวกับสงครามยุโรป แม้จะช่วยขายอาวุธให้แก่ฝรั่งเศสมาแล้วบ้างก็ตามแต่ก็ยังไม่ตั้งใจนัก เมื่อญี่ปุ่นสหายศึกของเยอรมันได้ประกาศสงครามกับอเมริกาแล้ว ก็ทำให้อเมริกากลาง

เป็นคู่สงครามกับเยอรมันอย่างเปิดเผยขึ้น แม้ว่าเซอร์ซิด
นายกรัฐมนตรีจะได้ไปติดต่อกับประธานาธิบดี รูสเวลท์มาแต่
๑๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ ให้ช่วยร่วมกับอังกฤษร่วมรบ
กับเยอรมันก็ตาม แต่อเมริกาก็ยังไม่แสดงบทบาทอะไรมา
นัก การเข้าสงครามและประกาศสงครามของญี่ปุ่นโดยตรง
กับอเมริกา เป็นการเร่งกระตุ้นเตือนอเมริกาที่จะเร่งผลิต
อาวุธและอุตสาหกรรมเพื่อร่วมทำสงครามกับอังกฤษปราบ
เยอรมันเข้มแข็งยิ่งขึ้น

๒. การที่ญี่ปุ่นเปิดสงครามในด้านแปซิฟิกนั้น รูป
การณ์คล้ายๆ กันจะเป็นว่าญี่ปุ่นต้องการทำการรบโดยอิสระ
หาความยิ่งใหญ่และหาประโยชน์ส่วนตัวเสียมากกว่าที่จะช่วย
เยอรมัน เพราะแนวรบทั้งสองนี้ห่างไกลกันมาก และไม่มี
การประสานต่อเนื่องกัน ณ แนวรบหนึ่งใดของเยอรมันเลย

๓. ญี่ปุ่นหวังว่า การทำสงครามกับอังกฤษและ
อเมริกาในตะวันออกไกลหรือสงครามแปซิฟิกนั้น จะเป็นการ
แบ่งเบาภาระของเยอรมันที่จะทำให้อังกฤษและอเมริกาที่เข้า
ช่วยทำสงครามในตะวันออกได้แบ่งกำลังรบมาทางตะวันออก
นั้นเป็นการผิดพลาดไปอีก

เพราะอเมริกาได้มาช่วยอังกฤษและรัสเซีย ทำให้
อังกฤษและรัสเซีย พ้นตัวขึ้นจากฐานะวิกฤตการณ์ทันทีที่
ญี่ปุ่นเปิดการรบเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ เพราะ
การเร่งการช่วยเหลือของอเมริกา และอังกฤษ ก็เริ่มตั้งตัวได้
และมีกำลังรบกล้าแข็งขึ้น จนสามารถเข้าปราบ ญี่ปุ่นได้ใน
นาที่สุดท้าย

๔. นักสังเกตการณ์ทางการทหารฝ่ายพันธมิตร มีความเห็นว่า หากญี่ปุ่นต้องการจะช่วยการรบของเยอรมัน
ให้ได้ผลจริง ๆ แล้ว ควรจะทุ่มเทกำลังของตนทั้งหมดเข้าไป
ไปทางทิศตะวันตกของประเทศอินเดีย ไปบรรจบกับทัพของ
เยอรมันที่มุ่งมาทางคอเคซัส แลทางเมืองอะเลกซานเดรีย
(ในประเทศอียิปต์) ของอียิปต์ หากปฏิบัติไปได้เช่นนี้แล้ว
ก็จะทำให้สงครามต้องเปลี่ยนแปลงไปอีกรูปหนึ่ง อย่างน้อย
ที่สุดก็ระยะหนึ่ง

๕. เมื่อญี่ปุ่นไม่ทำเช่นนั้น (ตามข้อ ๔) ก็แสดงว่า
ญี่ปุ่นทำสงครามโดยพลการ หวังแต่อย่างเดียวที่จะสร้าง
ความโอบอ้อมของเอเชียบูรพา เพื่อสร้างเสริมจักรวรรดิญี่ปุ่น
ให้ไพศาลแต่เพียงอย่างเดียว ตามความจำเป็นของประเทศ

ญี่ปุ่นมาก่อนที่จะเปิดสงคราม คือเพื่อระบายพลเมืองและยึดเอาวัตถุดิบในประเทศเอเชียที่ยึดได้ เพื่อเป็นการสร้างเสริมการค้าและการอุตสาหกรรมในประเทศของตน แต่เพียงอย่างเดียว กลายเป็นว่าญี่ปุ่นทำสงครามด้วยความละโมภ มากกว่าที่จะเข้าร่วมทำสงครามโลก และร่วมสร้างอาณาจักรไรซ์แห่งเยอรมันตามสัญญาที่มีต่อกัน

๖. การที่ญี่ปุ่นทำสงครามกับประเทศจีนด้วยกองทัพที่มีกำลังพลเข้มแข็งกว่ามาก และมีสมรรถภาพและวินัยดีกว่า กล่าวหาญกว่า และการทำสงครามกับทหารของสัมพันธมิตรในประเทศเมืองขึ้นที่มลายู, ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ที่มีอาวุธน้อยกว่าและขาดอาวุธหนัก กองทัพญี่ปุ่นจึงประสบชัยชนะในขั้นต้นอย่างง่ายดาย แต่เมืองตอนหลังที่กองทัพสัมพันธมิตรร่วมกัน มีกำลังเหนือกว่าญี่ปุ่นและอาวุธดีกว่า มีเทคนิคเหนือกว่าและอาวุธทันสมัยพร้อมกว่า เช่น เครื่องบิน, รถถัง, ปืนใหญ่, เรือรบ, เรือดำน้ำ และอุปกรณ์สงครามอย่างอื่นพร้อมและเหนือกว่า ญี่ปุ่นจึงต้องแพ้และล่าถอยในตอนหลัง

๗. กองทัพเรือของญี่ปุ่น แม้ในเคื่อนที่พันธมิตร

จะเริ่มบุกญี่ปุ่นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๒ กองทัพเรือญี่ปุ่นจะไม่เสียหายก็ตาม แต่ก็มีสมรรถภาพด้อยและมีความทันสมัยน้อยกว่าของกลุ่มสัมพันธมิตร

๘. การคาดคะเนผิดในประเทศจีน แม้ว่าญี่ปุ่นจะยึดพม่าได้ และปิดถนนสายพม่า ห้ามมิให้อังกฤษส่งอาวุธไปให้จีนได้อีกก็ตาม ก็ไม่ทำให้จอมพลเจียงไคเช็คแห่งจีนยอมจำนน อังกฤษและอเมริกาได้ช่วยจีนต่อไปได้ด้วยการลำเลียงอาวุธและเครื่องบินส่งได้ทางอากาศ ทำให้จีนเป็นฝ่ายทำสงครามกับญี่ปุ่นที่ยึดครองจีนอยู่ต่อไป โดยการรังควานและก่อวินาศกรรม โดยการรบบแบบกองโจร ทำให้ความเสียหายให้กองทัพญี่ปุ่นอย่างหนักอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งเจียงไคเช็คได้ระดมการอุตสาหกรรม และเหมืองแร่ที่มีณฑลเสฉวน ตั้งโรงงานผลิตอาวุธได้เองสำเร็จในปี ค.ศ. ๑๙๔๒ และ ค.ศ. ๑๙๔๓ ก็ทำความเสียหายเพิ่มเติมแก่ทัพญี่ปุ่นได้อีกมาก แม้กองทัพเรือญี่ปุ่นจะครองอำนาจเป็นจ้าวทะเลในปี ค.ศ. ๑๙๔๔ แล้ว และพยายามปรับแนวรบในประเทศจีนให้ต่อกับอินโดจีน แต่ก็เป็นการสายเกินไปที่จะแก้ไข

๙. ผิดหวังในการยึดออสเตรเลีย เมื่อญี่ปุ่น

ยึดประเทศอินโดนีเซียได้แล้ว และพยายามแผ่อำนาจเข้าไป
ในชายฝั่งด้านเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือของทวีปออสเตรเลีย
แต่กองทัพออสเตรเลียก็พยายามต้านทานอย่าง
แข็งแรง จนญี่ปุ่นล่องลำเรือออสเตรเลียเข้าไปไม่ได้อีก เพราะ
แต่เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๒ ทันทีที่ญี่ปุ่นรุกตะวันออกไกล
กองทัพออสเตรเลียที่ไปช่วยรบเยอรมันและอิตาลีที่ทวีปอาฟ-
ริกา ก็ถอยตัวกลับมาป้องกันออสเตรเลียได้ทันการ และกองทัพ
อเมริกันหน่วยแรกก็ถูกส่งมาเสริมสร้างกำลังที่นั่นอย่างรีบด่วน
ภายหลังที่เสียเพอลฮาร์เบอร์ และฟิลิปปินส์ได้สูญเสียไป
แล้วก็มาตั้งฐานทัพอเมริกันใหญ่โตขึ้นที่หมู่เกาะฟิจิ, เกาะ
ซามัว, หมู่เกาะนิวเฮบริดส์ และในหมู่เกาะนิวคาเลโดเนีย
เครื่องบินทันสมัยของอเมริกัน ก็โจมตีญี่ปุ่นที่เกาะมาแชลล์
และกิลเบิร์ต เป็นครั้งแรกได้ทันทีเมื่อวันที่ ๓ และ ๕ พฤษภาคม
ค.ศ. ๑๙๔๒ (พ.ศ. ๒๔๘๕) ภายหลังที่ญี่ปุ่นเป็นจำว
เอเซียได้ ๕ เดือนแรก (คือเพียงเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๔๒)
และก็เริ่มรุกไล่โจมตี ญี่ปุ่นกลายเป็นฝ่ายล่าถอยและอับวัคม
ลงตามลำดับ

๓๐. การผิดหวังในการเข้าตี ประเทศอินเดีย

เมื่อญี่ปุ่นบุกประเทศไทย ข้ามไปพม่า และไปถึงชายแดน
ประเทศอินเดียในเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๔๒ (พ.ศ. ๒๔๘๕)
นั้น ก็หยุดยั้งลงที่ชายแดนประเทศอินเดียนั่นเอง ทักษะญี่ปุ่นไม่
สามารถก้าวต่อไปได้อีก เพราะเป็นเวลาที่ดินฟ้าอากาศไม่
อำนวยโชคให้ญี่ปุ่นที่จะตีอินเดียได้เสียแล้ว เพราะกำลังย่าง
เข้าฤดูมรสุม ฝนซึ่งตกหนักกลายเป็นเครื่องมือกีดขวางไม่
ให้ญี่ปุ่นรุกได้ต่อไป อันเป็นโอกาสที่กองทัพอังกฤษจะส่ง
กำลังมาบดขยี้อินเดียเพิ่มเติมมีจำนวนสูงขึ้นอีก จนปลายปี
ค.ศ. ๑๙๔๒ เดือนธันวาคม แม้อังกฤษยังไม่สามารถตี ญี่ปุ่น
ที่ชายแดนอินเดียได้ แต่ญี่ปุ่นก็ก้าวเข้าไปในอินเดียไม่ได้

ต่อมาภายหลังจากนั้น เป็นระยะที่เยอรมันกลายเป็นฝ่ายปราชัยที่สตาลินกราด และที่เอลาลาเมน สัมพันธมิตรยกพลขึ้นบกที่อาฟริกาได้ การสงครามแปซิฟิกจึงยิ่งทวี
ความรุนแรงขึ้นทางด้านเอเชีย เพราะเยอรมันเป็นฝ่ายถอยใน
ยุโรปแล้ว พันมิตรหมดหวังแล้วจึงระดมกำลังตีญี่ปุ่นได้เต็มที่

๑๓. คาด การเตรียมการ ของ พันธมิตร ผลิต
พลาด ญี่ปุ่นได้เข้าสงครามภายหลังเยอรมันถึง ๒ ปีเศษ
(๒๔ เดือน) แต่ต้องแพ้ภายหลังจากที่เยอรมันยอมแพ้แล้ว

ใน ๓ เดือน ^{๕๕}ทั้งนี้เพราะอุตสาหกรรมการผลิตทางเครื่องจักร
มีคุณภาพด้อยกว่าเยอรมัน และญี่ปุ่นเข้าสงครามขณะที่
พันธมิตรผลิตอาวุธ และการอุตสาหกรรมได้เต็มที่เสียแล้ว
และภายในไม่ช้านักคุณภาพทางอาวุธ ก็ทันสมัยเร็วขึ้นกว่า
ของญี่ปุ่น จึงเป็นอันว่าญี่ปุ่นกำลังทางการผลิตของ
พันธมิตรผิดพลาด

๑๒. ระเบิดปรมาณู แม้ญี่ปุ่นจะพ่ายแพ้ไปแล้ว
ก็ตาม แต่พันธมิตรก็เชื่อว่าทหารญี่ปุ่นยังระดมกำลังอย่าง
กล้าหาญที่จะทำสงครามกับผู้บุกเกาะญี่ปุ่น และวังของพระ-
เจ้าจักรพรรดิฮิโรฮิโตะในนาทิตะ อย่างสุดความสามารถ และ
จะเพิ่มความตายให้แก่พันธมิตรอย่างมหาศาล เพราะญี่ปุ่น
นั้นยอมตายเพื่อชาติ และพระเจ้าจักรพรรดิอยู่แล้ว จึงไม่กลัว
ความตายอะไรอีก ดังนั้นอเมริกันจึงต้องป้องกันการเสียชีวิต
ของพันธมิตรอย่างมหาศาลนั้นเสียโดยการตัดสินใจใช้ “ลูกระเบิดปรมาณู” ซึ่งมีอำนาจทำลายสูงจากความร้อน และ
แรงผลักดันที่เกิดจากการแยกตัวของปรมาณูของแวลูเรเนียม
ซึ่งเป็นอาวุธลับ ที่อเมริกันได้เตรียมปราบและทำสงคราม
เด็ดขาดกับญี่ปุ่น เพื่อมิให้เบ็ดเสร็จเด็ดเนื้อของพันธมิตรโดย

ไม่จำเป็นกับการไม่กลัวตายของกองทหารญี่ปุ่น ผู้รักชาติยิ่งชีพ และเมื่อระเบิดปรมาณู ๒ ลูกได้หย่อนลงในแผ่นดินญี่ปุ่น ดังกล่าวแล้วข้างต้น มีคนตายที่เดียวพร้อมกันนับแสนคน พระเจ้าจักรพรรดิจึงสั่งให้เลิกรบ และรับการพ่ายแพ้ของพันธมิตรในที่สุด

อาจจะมีเหตุผลอื่น ๆ ในการพ่ายแพ้และความผิดพลาดของญี่ปุ่นอยู่อีก ที่ได้สรุปมานี้ พอเท่าที่จะเป็นไปได้ พอสมควรเท่านั้น

ลาแล้วสงคราม

นายพล จีอียี เซดิน เสนาธิการผู้นำทัพญี่ปุ่นไปยืนอยู่ที่ชายแดนประเทศอินเดียและตอนหลังได้ย้ายมาเป็นเสนาธิการสูงสุดของกองทัพบกญี่ปุ่นประจำประเทศไทย จนได้ยอมแพ้สงครามในประเทศไทย ได้พุดถึงสถานการณ์สงครามของกองทัพบกญี่ปุ่นในเอเชีย และจนพ่ายแพ้ในที่สุด ได้ชักชวนให้ประชาชนชาวเอเชียเลิกทำสงครามกัน เลิกลัทธิเห็นแก่ตัวโดยเห็นว่าเป็นการผิดพลาด ของญี่ปุ่น ที่ก่อสงครามขึ้น ดังที่เขาได้กล่าวไว้ในหนังสือเล่มหนึ่ง ที่เขาเขียนไว้เมื่อกลับ

ไปประเทศญี่ปุ่นหลังสงครามแล้วว่า

“..ในระหว่างฤดูร้อน ก่อนที่ญี่ปุ่นจะได้แถลง
อย่างเปิดเผยถึงการยอมแพ้สงครามโดยปราศจาก
เงื่อนไข ซึ่งนับว่าเป็นเวลา ๖๘ มินาที ข้าพเจ้าได้รับ
คำสั่งด่วนจากกองบัญชาการใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ที่กรุง
นานกิง ประเทศจีน (ขณะนั้นรัฐบาลจีนไปอยู่ที่จุง-
กิง) ให้ข้าพเจ้ารีบติดตามกองพลที่ ๓๓ ซึ่งทำการ
ถอยออกจากประเทศอินเดีย เพื่อที่จะไปตั้งรับใน
ภาคเหนือของพม่า ขณะนั้นข้าพเจ้ามียศชื่อนายพล
ตรีประจำกองเสนาธิการทหารบกแห่งประเทศญี่ปุ่น
เมื่อได้นำตัวเข้าไปพัวพันในละลอกคลื่นแห่ง
สงครามภาคพื้นเอเชีย ณ ภาคเหนือของพม่ามา
เกือบครบหนึ่งปีเต็ม กองพลที่ ๓๓ ซึ่งเคยถูกยกย่อง
ว่าเป็นกองพลที่เกรียงไกร ในการรุกรบตีฝ่าลงมา
ทางใต้ นั้น ได้รับการบีบบังคับและกดดันจากฝ่าย
สัมพันธมิตร ซึ่งประกอบด้วยกำลังของประเทศจีน
สหรัฐอเมริกา, อังกฤษ และพม่า ตลอดเวลาการรบ
อันดุเดือดที่ผ่งแม่นานกัตันนั้น ข้าพเจ้าได้รับบาดเจ็บ

เจ็บและถูกช่วยออกมาได้ การยุทธในพม่าเป็นอันยุติลงตอนหนึ่ง แต่สภาพของสงครามในครั้งนั้นก็กำลังทำท่าที่จะเปิดฉาก ในประเทศไทย อีกครั้งในต่อไป (จาก...กองทัพเสรีไทย)

เวลาช่วงขึ้นเดือนมิถุนายน ปี ค.ศ. ๑๙๔๔ (พ.ศ. ๒๔๘๗) กองบัญชาการใหญ่มีคำสั่งอีกฉบับหนึ่ง ให้ย้ายข้าพเจ้าไปประจำการและรับหน้าที่เสนาธิการใหญ่ในกองทัพญี่ปุ่นซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย และขณะเดียวกันนั้นก็ให้กองพลที่ ๓๓ พยายามตีฝ่าวงล้อมของสัมพันธมิตรออกมา แล้วถอยร่นตามมาด้วย...

“...เมื่อมาถึงกรุงเทพฯ เมืองหลวงประเทศไทย ข้าพเจ้าเริ่มเรียนรู้ว่าประเทศนี้มีภัยพิบัติอันล่อแหลม กำลังคุกกรุ่นอยู่ คือพวกเขากำลังทำลายสัญญาว่าร่วมรุกร่วมรบระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศไทยเสียสิ้น แล้วหันมาต่อต้านกับเรา พวกเขาอาจหันปากกระบอกปืนซึ่งตั้งชี้ไปทางอังกฤษและสหรัฐอเมริกาหันกลับมาจ่อเอาที่พวกเรา ในวินาทีหนึ่งวินาทีใดก็ได้...ขณะนั้นทหารญี่ปุ่นที่ประจำอยู่ในประเทศไทย

๓๒๒ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

มีเพียงหนึ่งหมื่นคนเท่านั้น ตรงกันข้ามทหารไทยรวมทั้ง
ตำรวจมีอยู่ถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นคน การที่เราจะหาญเข้าปลด
อาวุธของคนหมู่ใหญ่ในยามคับขันเช่นนี้ มันมิเป็นการล่อ
แหลมต่ออันตราย และเป็นเรื่องที่น่าขบขันมากไปหรือ...แต่
เคราะห์ดี เพียงเวลา ๒ เดือนให้หลัง ญี่ปุ่นก็ได้ประกาศแถลง
โดยทางวิทยุขอยอมแพ้โดยไม่มีเงื่อนไข การฆ่าฟันอันทารุณ
ครั้งยิ่งใหญ่ระหว่างชาติหนึ่งต่ออีกชาติหนึ่ง (ไทยกับญี่ปุ่น)
จึงเป็นอันยุติและมีได้อุบัติขึ้น...”

“ทวนกลับมาใคร่ครวญถึงสถานการณ์ของภาคพื้น
ทวีปเอเชีย เมื่อญี่ปุ่นได้ประกาศยอมแพ้อย่างสงบบราบคาบ
แล้วนั้น แม้ว่าการรบราฆ่าฟันกันที่ถูกถือว่าเป็นการใหญ่จะ
ยุติแล้ว หากแต่การรบแบบย่อย ๆ ก็ยังดำเนินต่อไปมิได้หยุด
ยั้ง ชาวญี่ปุ่นและชาวเอเชียอื่น ๆ ก็ยังมีชีวิตอันลำเค็ญยาก
แค้นดังเช่นในยามสงครามไม่ผิด..ระหว่างการขัดเซพเนจรวบน
ทางยาวถึง ๓ พันลี้ของข้าพเจ้านั้น การอดโหดกรรมอันเปี่ยม
ไปด้วยความเมตตาอย่างจริงใจของชาวเอเชียที่มีต่อประชา
ชนของประเทศผู้แพ้สงคราม กระทำให้ข้าพเจ้าดำเนินถึงซึ่ง
ความเหลวแหลกอันผิดต่อศีลธรรมที่ถือเอาชาติของตน เป็น

ชาติที่เด่นกว่าชาติอื่น ๆ และเกิดด้วยความรู้สึกอันจริงใจ
ของข้าพเจ้าว่า

ชาวเอเชียกว่า ๑,๐๐๐ ล้านคน ควรสมัครสมานร่วม
มือร่วมแรงถ้อยทีถ้อยอาศัย ซึ่งกันและกัน ถดถอยไม่แยก
กัน จึงจะผ่านพ้นการหายนะของมรดกอันร้ายแรงซึ่งเผชิญ
ต่อหน้าส่วนรวมของเอเชียในปัจจุบันนี้ไปได้

“.....แปดปีสุดท้ายอันชั้ชระอย่างเด็ดขาดของประเทศจีน
ผลิตขึ้นให้แก่ชาวจีนนั้นคือความผิตหวัง การบรา
ฆ่าฟันกันระหว่างคณะชาตินักคอมมิวนิสต์ความสันเปลื่อง ของ
ทั้ง ๒ ฝ่าย มากกว่าความสันเปลื่องในการสู้รบกับประเทศ
ญุ่นหลายเท่า... ประเทศเกาหลีถูกจัดแบ่งออกเป็น ๒ เขต
แต่โชคชะตาของทั้ง ๒ ฝ่ายอยู่ในกำมือของผู้อื่น.. ในอินโดจีน
ก็มีการนองเลือดอันทารุณชั้ชระเช่นกัน

ส่วนญุ่นผู้แพ้สงคราม สามารถจะไม่ให้มีเสียงปั่น
ดงชนแม่แต่นดเดียว.....

คงแสดงให้เห็นพอแล้วว่า ประชาชนชาวญุ่นได้
สำนึกตนและช่วยตนเองอย่างแข็งแรงเพียงไร.....”

๒๕ ...

พระเจ้าลีโอโพลด์แห่งเบลเยียม

ในสงครามทั้งสองสมัย ทั้งสงคราม
โลกครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ พระเจ้า
แผ่นดินเบลเยียมเป็นผู้นำทัพ และ
เป็นทั้งจอมทัพเข้าต่อต้านกับเยอรมัน
ด้วยพระองค์เอง และร่วมเป็นฝ่าย
พันธมิตรตลอดเวลาทั้ง ๒ ครั้ง แห่ง
สงคราม เบลเยียมจะต้องเป็นชาติ
แรกที่ถูกรุกรานก่อนเสมอ เพราะ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗๒๕

การที่จะบุกฝรั่งเศสได้ จะต้องผ่านเบลเยียมเข้ามา
ดังนั้นเบลเยียมจึงเป็นฝ่าย แหกก่อนทุกครั้งที่เกิดขึ้น
สงครามยุโรปชั้น

สงครามครั้งนี้พระเจ้าลีโอโปลด์ ได้ต่อสู้กับ
เยอรมันจนสุดความสามารถ แม้รัฐบาลจะขอร้อง
ให้หนีไปอยู่กรุงลอนดอน แต่พระองค์ไม่ยอมหนี
พระองค์ได้นำทัพออกต่อสู้จนต้องยอมแพ้ และ
ปล่อยยให้เยอรมันจับเป็นเชลย ฝรั่งเศสหาว่าพระ
องค์ยอมแพ้และไม่บอกให้ฝรั่งเศสรู้ก่อนทำให้ฝรั่งเศส
ต้องแพ้อย่างรวดเร็ว เพราะพระเจ้าลีโอโปลด์
มีพระราชนามเชอสายเป็นเยอรมัน

เรื่องราวของกษัตริย์เบลเยียม จึงเป็นเรื่องที่กล่าว
หาและพูดถึงมากจนตลอดสงคราม ทั้งๆที่พระองค์ได้พยายาม
ให้โลกหลีกเลี่ยงจากสงครามจนสุดความสามารถแล้ว...

เรื่องราวของเบลเยียมจึงไม่ควรผ่านพ้นไป และต้อง
นับว่าเป็นประวัติศาสตร์ที่น่าศึกษาและสนใจอีกตอนหนึ่ง

กษัตริย์เบลเยียมวอนโลกให้อยู่ในความสงบ

ก่อนที่เยอรมันโดยฮิตเลอร์จะเริ่มบุกประเทศโปแลนด์

ในตอนเช้าตรู่ของวันที่ ๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๙ (พ.ศ. ๒๔๘๒) นั้น ก่อนหน้านั้นนานาชาติได้พยายามกันจนสุดความสามารถ เพื่อที่จะช่วยกันวังเต้นระงับสงครามกันอย่างเต็มที่ เพื่อมิให้ภัยอันใหญ่หลวงที่จะเข้ามาทำลายล้างโลกมนุษย์ สงครามล้างกันด้วยเลือด อย่าให้ได้เกิดขึ้นเร็วเกินไป เพราะมนุษย์ทั้งหลายทั่วโลกต้องการที่จะให้โลกได้อยู่กันด้วยความสุขไปนานเท่านานที่ควรจะเป็นไปได้

บรรดาชาติต่างๆ ที่พยายามวังเต้นระงับสงครามก่อนหน้านี้ อาทิเช่น นายกรัฐมนตรีเชมเบอร์เลน แห่งอังกฤษ ได้มีสาส์นส่วนตัวไปยังฮิตเลอร์ ผู้นำทัพแห่งประเทศเยอรมัน เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๙ ภายหลังที่เยอรมันและรัสเซียได้ลงนามในสัญญาไม่รุกรานกัน เชมเบอร์เลนได้กล่าวในสาส์นส่วนตัวว่า ในสัญญารัสเซีย-เยอรมัน จะมีข้อความประการใดก็ตาม แต่อังกฤษจะไม่เปลี่ยนความตั้งใจเป็นอันขาด พร้อมทั้งกล่าวว่าถ้าจะเกิดสงครามขึ้นระหว่างอังกฤษกับเยอรมันแล้ว จะก่อให้เกิดความพินาศอย่างใหญ่หลวงซึ่งอังกฤษเองเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ จึงขอร้องให้เยอรมันให้จัดการระงับกรณีพิพาทด้วยสันติ และอังกฤษ

พร้อมที่จะเข้าช่วยงานสันติสุขอย่างเต็มที่

พระเจ้าลีโอโพลด์ พระเจ้าแผ่นดินแห่งเบลเยียมได้กล่าวทางวิทยุกระจายเสียงแห่งนครหลวงบรัสเซลล์, เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๘ วังวอนให้ชาวโลกทั่วไปพยายามรักษาความสงบ เพื่อสันติสุขของโลก ขอให้พยายามทุกวิถีทางที่จะช่วยกันระงับสงคราม อันเป็นทางก่อให้เกิดประหัตประหารกันนั้นเสีย เพื่อที่โลกจะเลียงจากสงครามไปได้ เพื่อให้ชาติทุกชาติในโลกนี้จะอยู่ได้ร่วมกันโดยสันติสุข

นอกจากนั้นสันตปาปา สังฆราชแห่งกรุงวาติกันก็ได้ส่งคำวังวอนไปยังคริสตศาสนิกชนทั่วโลก เพื่อให้พยายามหลีกเลี่ยงสงครามอันจะก่อความมั่งร้ายต่อกันนั้นเสีย

ประธานาธิบดีรูสเวลต์ แห่งสหรัฐอเมริกา ก็ได้พยายามอย่างเต็มที่เพื่อที่จะให้ โลกหลีกเลี่ยงสงครามให้จงได้ ท่านประธานาธิบดีได้โทรเลขไปยังพระเจ้าแผ่นดินอิตาลีขอให้เจรจากับมุสโสลินี เพื่อหาทางระงับสงคราม ในวันรุ่งขึ้นท่านประธานาธิบดีอเมริกันก็ได้ โทรเลขวังวอนไปยังฮิตเลอร์โดยตรงอีกอย่างยืดยาว วังวอนขอให้ฮิตเลอร์ระงับการบุกโปแลนด์ไว้ชั่วคราว ขอให้ได้มีการเจรจากันโดยสันติวิธี ซึ่ง

๓๒๘ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

อเมริกาจะพยายามให้ความร่วมมือด้วยทุกวิถีทางจนถึงที่สุด
ความพยายามของโลกไม่มีหวัง...ไม่เป็นผลลัพท์
ได้ส่งกำลังเข้าบุกโปแลนด์ ในวันที่ ๑ กันยายน ๒๔๘๒
(ค.ศ. ๑๙๓๙) แต่เข้าตัว ในที่สุดสงครามทวีปพินาศแตก
เกิดขึ้นทั่วไปอย่างกว้างขวาง

เบลเยียมฮอลันดาลุกเซมเบอร์กฟินาสพร้อมกัน

๑๐ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ (พ.ศ. ๒๔๘๓) เวลา
๐๔.๓๐ น. กองทัพเยอรมันก็มาถึงชายแดนฮอลันดา-เบลเยียม
- ลุกเซมเบอร์ก ๓ ประเทศพร้อมกัน ภายหลังจากที่โปแลนด์
และนอร์เวย์พินาศไปหมดแล้ว พร้อมกับส่งเครื่องบินเข้า
โจมตีฝรั่งเศส ทำสงคราม ๔ ประเทศ

ก่อนที่เยอรมันจะมาถึงชายแดนนั้น ตอนกลางวัน
ของวันที่ ๙ พฤษภาคมต่อเข้าวันที่ ๑๐ พ.ค. กองทัพอากาศ
ของจอมพลอวกาศเยอรมัน ก็ปูพรมทางเดินให้ทหารราบไว้
เรียบร้อยแล้ว คือการบอบช้ำระเบิดสนามบินต่างๆทั้งของ
ประเทศเบลเยียม และประเทศฝรั่งเศสที่ขึ้นมาช่วยกองทัพ
เบลเยียมพังพินาศไปหมดสิ้นแล้ว สนามบินที่ได้ทิ้งระเบิด

และตัวเมืองหลวงและเมืองท่าสำคัญของเบลเยียม อาทิเช่น นครบรัสเซลล์ เมืองหลวงของเบลเยียม และแอนต์เวิร์ป เมืองท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดที่สินค้าจะเข้าประเทศเบลเยียม คาเลส์ เมืองท่าของฝรั่งเศส เมืองชายฝั่งทะเลที่ติดต่อกับช่องแคบ ดันเคอร์ก, ดันเคอร์ก เมืองท่าสำคัญของฝรั่งเศส และเมืองสำคัญอื่นๆเช่น บูลอญ, มาณดิก, ลิลล์, นังซี, มงต์เมติ, ปองต์ัวส์, ลีอองส์ เมืองใหญ่ที่สามของฝรั่งเศส และ แคลร์มอนต์แฟรงต์ ดังนั้นเมืองสำคัญของเบลเยียมรวมทั้ง เครื่องบินต่างๆของเบลเยียมและฝรั่งเศส สนามบินต่างๆ ก็พังพินาศยับเยินไปหมดแล้ว ในนาที่แรกที่ทัพเยอรมันจะ เข้าชายเมืองเบลเยียม

ประธานาธิบดีดาลาดิแอร์แห่งฝรั่งเศส และนายพล เอก กาเมอแลง แม่ทัพฝรั่งเศสยามสงครามได้สั่งกำลังทหาร อังกฤษและฝรั่งเศสรวม ๓๐ กองพลขึ้นไปช่วยเหลือเบลเยียม ฮอลันดา และลูกแซมเบอร์กันท์ พระเจ้ากรุงเบลเยียมได้ เรียกกระตมพลตวน เรียกทหารรักษากาการณ์และทหารอาสา สงครามเข้ามั่งกันประเทศทั้งนี้ในตอนเช้าที่เยอรมันบุกประเทศ พร้อมกับรัฐบาลฮอลันดา

ว่าละเมิดความเป็นกลาง

พร้อมกันนั้น ในตอนเช้าวันนั้นที่กรุงเบอร์ลิน มร.
พอน วิเบินทอป รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
เยอรมันก็ได้เรียกเอกอัครราชทูตของรัฐบาลเบลเยียมและฮอล
แลนด์ไปพบที่กระทรวงการต่างประเทศเยอรมัน และแจ้งให้
ทราบเมื่อเวลา ๗.๓๐ น. (๓๐ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๐) ว่า
“รัฐบาลของฮอลแลนด์และรัฐบาลเบลเยียม
ได้ยินยอมที่จะร่วมมือกับรัฐบาลอังกฤษและฝรั่งเศส
โดยจะให้กองทหารอังกฤษ และฝรั่งเศสเดินทาง
ผ่านประเทศเข้าโจมตีแคว้นรุห์ของเยอรมัน ทั้งนี้เป็น
ที่ประจักษ์ว่ารัฐบาลของพระเจ้าอยู่หัวแห่งเบลเยียม
และฮอลแลนด์ได้ตั้งตนเป็นกลางอย่างเคร่งครัด
ฉะนั้น รัฐบาลแห่งสาธารณเยอรมันจึงจำ
เป็นที่จะต้องใช้กำลังทหารเข้าคุ้มครองความเป็น
กลางของฮอลแลนด์และเบลเยียม ขอให้ทุกความ
สะดวกแก่การที่ทหารเยอรมันจะเข้าปฏิบัติการเสีย
โดยดี ถ้ารัฐบาล ฮอลแลนด์และเบลเยียมต้านทาน
และต่อสู้กองทหารของเยอรมันแล้ว ก็จะต้องรับ

ผิดชอบในเหตุการณ์อันนองเลือดที่เกิดขึ้น...”

รัฐบาลเบลเยียมและฮอลันดา ได้คัดค้านบันทึกของเยอรมัน และได้ส่งทหารเข้าประจำตามจุดต่างๆที่ได้วางแผนไว้แล้ว อังกฤษและฝรั่งเศสก็ส่งทหารมาช่วยโดยด่วน

การคัดค้านของเบลเยียม พระเจ้าลีโอโพลด์ จอมทัพของเบลเยียม ได้วางแผนต่อต้านทหารเยอรมันไว้ตามแนวแม่น้ำเมิส แม่น้ำสายนี้ไหลจากประเทศฝรั่งเศส ผ่านเบลเยียม และไหลไปออกทะเลที่ประเทศฮอลันดา นอกจากนั้นกองทัพเบลเยียม ได้พยายามทำลายสะพานต่างๆ ตามชายแดนที่จะเป็นประโยชน์แก่เยอรมันเสียสิ้น

ฮอลันดา ที่ถูกบุกวันเดียวกับเบลเยียมนี้ ได้ใช้กลยุทธ์เปิดน้ำทะเลให้ไหลท่วมกองทัพเยอรมัน คือเปิดทำนบกั้นน้ำทะเลเข้าท่วมบริเวณทุ่ง ซึ่งเป็นทางเยอรมันจะยกทัพผ่าน ซึ่งกองทัพฝรั่งเศสที่พลเอกกาเมอแลงส่งมานั้นก็ได้ช่วยป้องกันเบลเยียมและฮอลันดาไปพร้อมๆ กัน เพราะถูกบุกวันเดียวกัน

บุกลูกเซมเบอร์ก ในวันเดียวกันนี้ทหารเยอรมันก็บุกประเทศลูกเซมเบอร์ก ประเทศเล็กที่ตั้งอยู่ระหว่างชาย

แดนเยอรมัน—ฝรั่งเศสต่อจากเบลเยียมลงไป

การรุกของเยอรมันจึงรุก ๓ ประเทศเล็ก ๆ นี้อีก
กันในวันเดียว เพื่อที่จะบุกเข้ายึดฝรั่งเศสให้ได้ กองทัพ
ฝรั่งเศสและอังกฤษผู้มาช่วย จึงต้องช่วยป้องกันประเทศเล็ก
ทั้ง ๓ ประเทศไปพร้อมกันในวันเดียวกัน

ดังนั้นการบรรยายถึงแนวรบของเบลเยียม นี
จึงต้องพัวพันไปกับฮอลันดา—ลักเซมเบิร์ก และฝรั่งเศสไป
พร้อม ๆ กันอีกครั้งหนึ่ง เพราะเยอรมันเปิดการโจมตีพร้อม
กันทั้ง ๔ ประเทศในวันเดียวกัน และผู้ที่เป็นตัวตั้งตัวตีช่วย
ป้องกัน ๓ ประเทศเล็ก ๆ นี้นี้คือฝรั่งเศส ซึ่งทั้งป้องกันตัว
เองและป้องกัน ๓ ประเทศนี้เพื่อป้องกันตัวเองอีกชั้นหนึ่งร่วม
กับกองทัพอังกฤษผู้มาช่วย ซึ่งท่านผู้อ่านคงไม่เข้าใจผิดว่า
เป็นการซ้ำกับเรื่องของฝรั่งเศส แต่ขอยืนยันว่า จะได้ความ
รู้เพิ่มเติมนอกเหนือไปจากที่พูดมาแล้ว และไม่ซ้ำกันอย่าง
แน่นอน ยิ่งกว่านั้นทัพอังกฤษ ฝรั่งเศส และเบลเยียมก็รบ
รวมปะปนกันอยู่ตลอดเวลา

ในด้านฮอลันดานี้ แม้จะเปิดท่านบให้น้ำไหลท่วม
ทางเดินทัพของเยอรมันก็ตาม แต่เยอรมันก็แก้ได้โดยการ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗๓๓

ใช้เรือท้องแบนลำเลียงทหาร และอาวุธยุทโธปกรณ์ข้ามน้ำ
ไปจนได้

ส่งพลร่มและแนวกำลังมาพร้อมกัน

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า การที่เยอรมันโจมตีเบลเยียม
และฝรั่งเศสไปพร้อมกันนั้น คือการโจมตีทางอากาศก่อนที่
จะส่งทหารราบเข้าบกนั้น การโจมตีทิ้งระเบิดในเบลเยียม
และฝรั่งเศสก็เพื่อทำลายจุดยุทธศาสตร์ และทำลายกองทัพ
อากาศของทั้ง ๒ ประเทศนั้นให้เรียบไปเสียก่อน ต่อจากนั้น
ปล่อยทหารพลร่มและแนวที่ห้า (จารบุรุษ) หรือสายลับลง
ไปพร้อมกัน เพื่อให้คอยให้อาณัติสัญญาณในเวลาที่เครื่อง
บินเยอรมันจะเข้าโจมตีจุดอื่น ๆ ต่อไปอีก

บรรดาแนวที่ ๕ (หรือสายลับ หรือจารบุรุษ) ที่
กองบินเยอรมันปล่อยลงมาในดินแดนเบลเยียม ฮอลันดา
ลักเซมเบิร์ก ฝรั่งเศสนี้ บางคนได้ปลอมแปลงตัวลงมามี
ลักษณะการแตกต่างกันคือ

บางคนได้ปลอมตัวแต่งเครื่องแบบทหารเสียใหม่ เป็น
เครื่องแบบทหารของฝ่ายอังกฤษและฝรั่งเศส บางคนปลอม

ตัวเป็นบาดหลวงนักสอนศาสนา ส่วนใหญ่แนวหัวของเยอรมันที่ปล่อยลงมามีวิทยุรับ-ส่งประจำตัว เพื่อคอยแจ้งข่าวคราวให้เครื่องบินเยอรมันโจมตีที่หมายได้ถูกต้อง แนวหัวที่ปล่อยลงมานี้ มักจะปล่อยในเวลากลางคืนโดยกระโดดร่มชูชีพลงมาขณะที่เยอรมันโจมตีเบลเยียมและฮอลันดา ประชาชนและเจ้าหน้าที่ ของรัฐบาลทั้งสองก็เข้าไปอยู่ใน หลุมหลบภัย กันหมด จึงเป็นการง่ายมากที่แนวหัวจะลงมาทำการได้สะดวก และหลบหลีกจากการถูกจับกุมไปได้

๒ วัน กษัตริย์ฮอลันดาหนี

เพียงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ชั่วโมงระยะเวล ๕๘ ข.ม. กองทัพเยอรมันก็รุกได้ ๘๐ ไมล์ถึงกลางกรุงเฮกเพียงเริ่มแรก ที่รุกทหารพลร่มก็กระโดดลงยึดจุดยุทธศาสตร์, สะพานและสนามบินรอตเตอแดมไว้ได้หมดแล้ว รัฐบาลฮอลันดาก็หนีไปอยู่กรุงลอนดอน พร้อมกับสมเด็จพระนางเจ้าวิลเฮมินา พระราชินี (ฐานะกษัตริย์) ก็เสด็จแปรพระราชฐานตามรัฐบาลไปอยู่กรุงลอนดอนด้วย ต่อมาวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ทหารฮอลันดาก็ยอมวางอาวุธขอแพ้หมด หลังจากที่ถูก

กองทัพเยอรมันบุกทะลุอยู่ ๕ วันเต็ม ๆ

ประชาชนที่อพยพหนีภัยมาจากกรุง ลอนดอนแจ้งว่า เยอรมันใช้เครื่องบินเข้าปฏิบัติการโจมตีฮอลันดา เบลเยียม และบอมบ์เมืองต่าง ๆ ในฝรั่งเศสพร้อมกัน ในวันแรกนั้นต้องใช้เครื่องบินถึง ๗,๐๐๐ เครื่อง ฮอลันดาถูกทิ้งระเบิดติดต่อกันอยู่ ๕ วันเต็ม เพียงแต่ได้ยิงลูกระเบิด ประชาชนก็บอกว่าจะเป็นบ้าตายกันหมดแล้ว

ลิโอโพลด์ยอมสู้ ถึง ๑๘ วันเต็ม ๆ

ระยะที่การรบกำลังติดพันอยู่นั้น ทางด้านเบลเยียม ได้ทำลายสะพานข้ามแม่น้ำ และสะพานหมดด้วยการระเบิด ทหารช่างเยอรมันก็ใช้สะพานทุ่นยาง ให้ทหารข้ามไปได้ อย่างรวดเร็ว การรบทางอากาศเหนือฟ้าเบลเยียมก็เต็มไปด้วยดุเดือด ทหารนักบินฝ่ายเบลเยียม อังกฤษและฝรั่งเศส ก็ได้ชนบินยิงต่อสู้กับทหารเยอรมัน ทั้ง ๒ ฝ่ายจึงเสียเครื่องบินไปข้างละมากมาย เยอรมันเริ่มทำลายกำลังพันธมิตรที่เรียงรายต่อสู้ไว้ริ แม่น้ำเมิส ชายแดนเบลเยียม และประการสำคัญที่สุด คือการทำลายบ้อมอันแข็งแกร่ง คือบ้อมที่เมือง

ดิเอจ และบ้อม เอเบนเอมาน แต่แล้วบ้อมอันแข็งแกร่ง ชายแดนเบลเยียน^๕ เยอรมันก็ทำลายลงอย่างง่ายดายท่ามกลางความสงสัยของฝ่ายพันธมิตรเป็นอย่างยิ่ง

ลักษณะบ้อมสำคัญที่ดิเอจของเบลเยียนนั้น สร้างเหมือนรูปกระโถนใบใหญ่วางคว่ำครอบดิน เป็นบ้อมใหญ่มาก มีมูลดินเป็นเกราะชั้นบนรอบตัว ถัดจากชั้นมูลดินลงไปเป็นหินและคอนกรีตเสริมเหล็กอย่างแน่นหนา สามารถที่จะต้านทานแรงระเบิดได้ทุกชนิด และกระสุนเจาะเกราะทำลายทุกชนิด ภายในบ้อมดิเอจเบลเยียมของพระเจ้าดิโอโพลด์ ภายในเต็มไปด้วยอาวุธปืนใหญ่และปืนกล มีทหารประจำอยู่มากมาย ข้าศึกจะมาทางทิศใดก็ไม่อาจเข้าไปใกล้บ้อมได้

แต่วิธีการตีชิงบ้อมดิเอจของเบลเยียนนั้น เยอรมันกระทำด้วยวิธีง่าย ๆ เสียกำลังน้อยที่สุด และยึดบ้อมได้อย่างง่ายดายคือ

ขณะที่จะเข้าโจมตีบ้อม เครื่องบินก็โปรยลูกระเบิดลงเหนือบ้อมติดต่อเนื่องกันอย่างไม่ขาดสาย ทั้งกลางวันและกลางคืน ซึ่งทหารเบลเยียมก็หลบลูกระเบิดเงยบอยู่ในบ้อม พอตกลงกลางคืนเครื่องบินทิ้งระเบิดก็มาทงอย่างหนักอีก เครื่อง

บินฝูงแรกไปแล้ว ฝูงที่สองก็บินมาวางกระหึ่มเหนือฟ้านบน บ้อมอีก คราวนี้ทั้งประทัดขนาดใหญ่ลงมามากมายเสียงระเบิด ก็ก้องกัมปนาทดังเท่าสุกกระเบิดธรรมดา พร้อมกับหันพัก อากาศเยอรมันก็ปล่อยพลร่มราบอากาศลงมาทันที ทหารเบลเยียม-อังกฤษ-ฝรั่งเศส ผู้ช่วยกันรักษาบ้อมก็คิดว่าระเบิดลงมาก็หลบหนีอยู่ในบ้อม ไม่มีโอกาสได้เห็นพลร่มที่ลงมา พลร่มเมื่อลงมาได้แล้ว ก็รีบขึ้นไปซ่อนตัวอยู่บนยอดเนินของบ้อมมहींนั้นโดยไม่มีใครสังเกตเห็น แล้วเครื่องบินเยอรมันก็ปล่อยระเบิด ประทัดลงมา อย่างหุบดับ ตับใหม่ ขนาดใหญ่อีก ทหารเบลเยียมและพันธมิตรก็กบดานอยู่ในบ้อมตามเดิม ทันทีที่ทหารร่มเยอรมันก็จะวิ่งไปที่ประตูบ้อมลิเอจ แล้วเจาะประตูสอดท่อเข้าไปในบ้อม แล้วพ่นควันเข้าสู่ภายในโดยเครื่องมือที่นำมาจากเครื่องบิน เมื่อควันกลบอบอวลอยู่ทั่วไปภายในบ้อม ทหารพันธมิตรและเบลเยียมก็ไม่สามารถทนอยู่ในบ้อมได้ ในที่สุดก็จึงกรูกันออกมาภายนอก โดยวิธีนี้เอง ทหารเยอรมันที่รออยู่ข้างนอก ก็รวบตัว ทหารที่ออกมาจากบ้อมได้หมดทุกคน โดยวิธีง่าย ๆ อันแสนจะไม่น่าเชื่อ

เองบ้อมอันแข็งแรงและมีชื่อไปก้องไกลก็ถูกทำลายลงภายในไม่กี่ ชม. เมื่อได้บ้อมลิเอจแล้วเยอรมันก็บุกตะลุยไปตามลำคลองอัลแบร์ต (ชื่อตามพระนามของพระเจ้าอัลแบร์ต พระชนกของพระเจ้าลีโอโปลด์ จอมทัพเบลเยียมในสงครามโลกครั้งที่ ๑) และตามสายรถไฟลิเอจ-กรุงบรัสเซลล์

ทางลुकเซมเบอร์ก เยอรมันตะลุยไปจนข้ามไปในแดนฝรั่งเศส และยึดเมืองเซอด้งของฝรั่งเศส

ทางเบลเยียม เยอรมันได้รุกไปอย่างรวดเร็ว จนวันที่ ๑๙ พฤษภาคม (เริ่มบุก ๑๐ พ.ค.) เยอรมันก็ยึดเมืองแอนทเวป เมืองท่าเรือใหญ่ที่สุดของเบลเยียมได้ และเริ่มเคลื่อนผ่านเมืองศูนย์กลางของฝรั่งเศสได้บางส่วน อีกด้านหนึ่งที่รุกรมาจากลुकเซมเบอร์กในวันที่ ๑๔ นี้ ก็รุกเป็นแนวกว้างตั้งแต่ข้ามเบรอตอนบนแม่น้ำซอมม์ และเมืองแซ็ง-กิงแตง โดยการรบบประสานกับรถถังและเครื่องบินทำลายดังกล่าวแล้ว จากนั้นทุกคนก็คิดได้แล้วว่าแผนรุกของเยอรมันคือจะรุกไปทางเมืองคาเลส์ท่าเรือของฝรั่งเศส ทางทะเลเหนือ เพื่อจดช่องแคบดันเคิร์กของอังกฤษที่จะมาช่วยฝรั่งเศส กองทัพของฝรั่งเศส นายพลเฮกกาเมอแลงก็ถอยออกอย่างตั้งตัวไม่

ติด ในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม นายพล เวน นายกรัฐมนตรี
คนใหม่ที่แทนนายดาลาดิแอร์ จึงปลดนายพลเอกกาเบรียล
ออกจากตำแหน่งและแต่งตั้งนายพลเอกเวกิงต์ แม่ทัพผู้
เสียงคนหนึ่งที่ขณะนั้นอายุ ๗๒ ปี เป็นนักยุทธศาสตร์ชั้นเยี่ยม
ผู้เคยทำชื่อเสียงมาแต่สงครามที่แล้ว และเป็นคนที่จะมอด
พอชไว้วางใจได้ เคยส่งไว้ก่อนสิ้นชีวิตว่า “หากภัยมาให้
เรียกหาเวกิงต์” นายพลเวกิงต์ไปปฏิบัติกร่วมมืองกัน
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนร่วมอยู่กับพลเอกเวเวลด์ในอียิปต์ ได้ถูก
เรียกตัวมาเมื่อปารีสใกล้จะแตกแล้ว

แม้ว่าชาวฝรั่งเศสจะชื่นชมยินดีที่ได้แม่ทัพคนใหม่มา
แต่ พลเอกเวกิงต์ก็หาช่วยชะตากรรมฝรั่งเศสไว้ได้
เสียแล้ว ทักษะเขามันคงจะลุดต่อไปถึงฝั่งทะเลอับวิด แล้ว
ขยายแนวยึดกันเบร์, เปรอนน์ ฮาวด์ และอาเมียงส์จาก
แนวแม่น้ำซอมน์

กองทัพบเยอรมัน ได้ตัดแนวรบส่วนใหญ่ของฝรั่งเศส
ขาดจากแนวรบของเบลเยียมและอังกฤษ เป็นอันว่าแนวรบ
ของเบลเยียมและอังกฤษนั้น ถูกล้อมอยู่ในระหว่างช่องแคบ
อังกฤษกับแนวรบเยอรมัน และทางฝ่ายเยอรมันก็ทะลุเข้าไป

ทุกที (ทัพเยอรมันถึงเมืองกาเลส์ท่าเรือของฝรั่งเศสทางทะเล
เหนือตรงกับช่องแคบตันเกิกของอังกฤษ และเมื่อ ๒๕ พฤษภาคม
ชาวฝรั่งเศสทั้งเมืองก็คิดว่าต้องวางอาวุธแน่แล้ว)

เมื่อเห็นสถานการณ์เป็นอันตรายเช่นนั้น พระเจ้า
ลีโอโปลด์จึงได้เสด็จไปยังแนวรบ ให้กองทัพเบลเยียมยอม
แพ้ในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ เวลา ๑๓.๐๐ น.
หลังจากที่ได้ต้านทานอย่างทรหดมาเป็นเวลา ๑๘ วันเต็ม ๆ
เพราะพระองค์เห็นว่า ถ้าสู้รบกันไปก็จะเป็นการนำทหาร
ไปสู่หูลุมศพ โดยไม่มีทางที่จะชนะกับทัพอันยิ่งใหญ่ของ
เยอรมันได้

เมื่อเบลเยียมยอมแพ้ จึงทำให้ฐานะของทหารอังกฤษ
และฝรั่งเศสเล็กน้อยนั้นตกอยู่ในฐานะที่คับขัน เพราะขาด
กำลังช่วยของเบลเยียม เมื่อเยอรมันตีวงแคบเข้ามาทุกที ๆ
ทหารอังกฤษก็รีบถอนตัวออก รีบถอยหนีกลับกรุงลอนดอน
โดยลงเรือที่เมืองตันเกิกชายฝั่งทะเล ข้ามไปช่องแคบอังกฤษ
อังกฤษจึงสูญพลางพลางอย่างทรหด การรบที่ตันเกิกจึง
รุนแรงมากทั้งทางบก, ทางทะเล, ทางอากาศ ทหารอังกฤษ
ล้มตายมากเพราะถูกปืนใหญ่และเครื่องบินระดมโจมตี ส่วน

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗๔๓

ที่ถูกจับเป็นเชลยก็มาก ต้องท่งอาหารให้เยอรมัน เพราะชนลงเรือไม่ทัน ต้นเกิกจึงมีชื่อว่าเป็นขุมรกร เมื่อทัพบกจะถอย ราชนาวิกอังกฤษก็มาช่วยชนทหาร เครื่องบินเยอรมันก็โจมตีอย่างหนัก เรือลำเดียวของอังกฤษจึงจมไปกว่า ๑๐๐ ลำ

เมื่อเบลเยียมแพ้แล้วทหารถูกจับเป็นเชลย ๒ แสนคน ทหารที่ถูกล้อมที่ต้นเกิก มีทหารอังกฤษ ๒๓๕,๐๐๐ คน ฝรั่งเศส ๑๑๕,๐๐๐ คน

เมื่อกวาดล้างที่ต้นเกิกแล้ว ททัเยอรมันก็หันไปหาแนวรบของฝรั่งเศสที่ยังเหลืออยู่ของนายพลเวกังต์ ที่แนวแม่น้ำซอมม์และแม่น้ำรวด์ต่อไป

เข้าวันที่ ๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ เยอรมันเริ่มรุกด้วยรถถังเข้าตีตลอดที่แม่น้ำซอมม์และแม่น้ำรวด์ โดยใช้ปืนใหญ่และเครื่องบินทิ้งระเบิดเข้าช่วยมากที่สุด และก็ตีแนวฝรั่งเศสแตก ททัเยอรมันฝ่าแนวแม่น้ำซอมม์, แม่น้ำรวด์และแม่น้ำแอนส์ไปได้ พร้อมกับส่งเครื่องบิน ๒๐๐ เครื่องไปทิ้งระเบิดที่ปารีส, ทำเรือมาเชลด์ เบื่องฮาร์ฟ และทางรถไฟสายลืออง—มาเชลด์ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ก็เข้าเมืองปารีสได้ ปารีสประกาศเป็นเมืองเปิด

วิธีรบของเยอรมัน การที่เยอรมันสามารถรบและมีชัยชนะได้รวดเร็วขึ้น ผู้สังเกตการณ์กล่าวว่า คือการใช้วิธีรบที่ทันสมัย

๑. พยายามทำลายทางอากาศ ของข้าศึก ให้ยับเยินไปก่อน

๒. พยายามเป็นเจ้าของอากาศเหนือศัตรูไว้ตลอดเวลา

๓. ในการตีทหารพื้นดินนั้น ก็ใช้เครื่องบินทิ้งระเบิด ขนาดหนักเข้าโจมตีกองทหาร หรือแนวต้านทานของข้าศึกเสียก่อน ทันใดนั้นก็ใช้รถถังยานยนตร์จำนวนมากมาย้ำบุกทะลวง

๔ ส่วนทหารราบเยอรมันที่ยังเหลืออยู่ ก็เคลื่อนที่โดยรถยนตร์ติดตามรถถัง เข้าไปยึดพื้นที่ซึ่งตีได้ จึงทำให้ข้าศึกไม่สามารถตั้งตัวได้

๑. ฮาเวอท์ใช้ทันสมัยกว่าข้าศึกและดีกว่า ทหารแข็งแรง, กำลังใจและวินัยที่สุด

วิธีทำลายบอมมายิโนต์ของฝรั่งเศส
เยอรมันได้หลีกบอมมายิโนต์อันแข็งแกร่งของฝรั่งเศส

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๔๓

ลงมาจากใต้ของเบลเยียมโดยทั้งป้อมไว้ ดังนั้นเมื่อยึดกรุง
ปารีสเมื่อ ๑๔ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ แล้ว ก็เลยไปที่ป้อม
มายีโนต์ต่อไป

ป้อมมายีโนต์นั้นแข็งแกร่งลือลั่นไปสนั่นทั้งโลก และ
ทหารเยอรมันก็รับว่าป้อมมายีโนต์นั้น ทหารประจำป้อมเป็น
ทหารที่แข็งแกร่งที่สุดในโลก ได้ทำการต่อสู้อย่างกล้าหาญ
และสามารถที่สุด เพียงการเข้าตีด้วยการใช้ปืนใหญ่ธรรมดา
ก็อย่าหวังเลยว่าป้อมนี้จะแตกได้ แต่เยอรมันได้ใช้ยุทธวิธี
ตีป้อมอันลือลั่นโลกนี้คือ

๑. ชั้นแรกทดลองโจมตีด้วยเครื่องบิน โดยใช้ลูก
ระเบิดขนาดหนัก ๑ ตัน ทั้งลงที่กำแพงของป้อม เมื่อเห็นว่า
ไม่ได้ผลก็ใช้วิธีที่สอง

๒. ใช้ปืน ป.ต.อ. (ปืนต่อสู้อากาศยาน) ตั้งยิงใน
ระยะใกล้ประมาณ ๔๐๐-๕๐๐ เมตร ห่างจากป้อมระยะหนึ่ง
ที่เกราะเหล็กของปืนใหญ่ประจำป้อม ปืน ป.ต.อ. นั้นแม่นยำ
มากและมีกำลังสูง เมื่อเข้ายิงในระยะใกล้เช่นนั้นก็มีอำนาจ
ทะลุวงได้เต็มที่ เป็นเหตุให้ปืนใหญ่ประจำป้อมหมดอำนาจ
ลง

๓. เมื่อปืนประจำบ้อมหมดอำนาจแล้ว เยอรมันก็ให้ทหารช่างทอดสะพานข้ามคของบ้อมอย่างรวดเร็ว แล้วใช้ไฟขีดเข้าไปในบ้อม ทำให้ทหารข้าศึกที่อยู่ในบ้อมนั้นไม่มีอากาศหายใจเพียงพอ ต้องยอมออกมานอกบ้อมยอมให้เยอรมันจับเป็นเชลยทั้งหมด เหตุนี้เองบ้อมอันแข็งแกร่งนั้นโลกและเป็นที่หวาดกลัวและช็อคโด่งดังที่สุดก่อนสงครามเพราะตัวบ้อมแข็งแรง กำบังด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กหนาตง ๓-๔ เมตร จึงตกอยู่ในกำมือของเยอรมันอย่างง่ายดาย

วิธีดำทุระเบิด “ชะตุกา”

วิธีทำลายจุดยุทธศาสตร์ของเยอรมัน ที่กระทำ ได้ผล คือวิธีหนึ่งในเบลเยียม, ฮอลันดาและฝรั่งเศส คือวิธีดำทุระเบิดแบบ “ชะตุกา” เพื่อทำลายจุดต้านทานของข้าศึกก่อนที่จะส่งทหารราบเข้ายึด โดยได้กระทำที่เมืองโบเวส์ ได้ผลมาแล้ว และปลอดภัยคือ

๑. ขั้นแรกใช้เครื่องบินดำทุระเบิดแบบ “ชะตุกา” เพียงเครื่องเดียว บินดำดิ่งลงมาจากกลีบเมฆบนท้องฟ้าต่ำลงถึงระเบิดลงใส่จุดอย่างแม่นยำแล้ว ก็บินไต่กลับขึ้นไปวนอยู่

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗๔๕

ในระยะ ๓,๐๐๐ เมตร และบินวนไปเวียนมาอยู่รอบ ๆ จุดที่
ตนได้ปล่อยระเบิดลงไปแล้วนั้น

๒. ทันใดนั้นก็ มี “ชะตุกา” เครื่องอื่น ๆ บินตามมา
เป็นฝูง ห่างกันประมาณฝูงละ ๑๕ นาที บินอยู่เหนือเครื่อง
แรก (หมายเลข ๑) ประมาณ ๓๐๐ เมตร

๓. เมื่อจวนจะถึงที่หมายแล้ว ขบวนฝูงบินก็บิน
เป็นชั้นบันได มุ่งตรงไปยังจุดศูนย์กลางของวงที่เครื่องบิน
เครื่องแรกได้บินวนอยู่ แล้วก็ดำลงทิ้งระเบิดที่ละเครื่อง ลอด
วงนั้นไปสู่ที่หมายอย่างไม่ขาดสาย

การดำทิ้งระเบิดแบบนี้ ใช้ผู้ชำนาญเพียงเครื่อง
บินเครื่องแรกเครื่องเดียว เมื่อทิ้งได้อย่างแม่นยำแล้ว ก็
เกิดควันและไฟไหม้ขึ้น เครื่องบินเครื่องนั้นก็บินวนอยู่รอบ ๆ
เครื่องอื่น ๆ ก็ตามมาซ้ำเติมภายในวงที่เครื่องบินเครื่องแรก
ขีดไว้ให้เท่านั้นเอง ดังนั้นเยอรมันจึงสามารถทำลายจุดยุทธ-
ศาสตร์ได้ผลและสามารถใช้เครื่องบินโจมตีครั้งละมาก ๆ แต่
ปลอดภัย

ความยุ่งเหยิงของประชาชนในยามสงคราม

ความยุ่งเหยิงความกลัวตาย ในเมื่อบ้านเมืองถูก

โจมตีอย่างยับเยิน ต่างคนต่างหนีภัยโดยไม่มีระเบียบ และไม่
ทำการหลบหนีออกเสียจากเมืองหลวงก่อนที่จะสงครามจะถึงขั้น
แตกหัก ได้ทำความยุ่งเหยิงอลวนและสับสนแก่ทหารและ
ประชาชนเองอย่างยิ่ง บางทีทหารชาติเดียวกันก็ต้องฆ่าพล
เมืองของชาติตนเองเสียด้วยความจำเป็น ดังที่เคยมีเรื่องมา
แล้ว ภายหลังที่กรุงปารีสแตกเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ค. ศ.
๑๙๔๐ ก็คือ

เมื่อทหารฝรั่งเศสไม่สามารถต้านทานกองทัพเยอรมัน
ได้แล้ว ก็สั่งให้ถอยเข้าเมืองปารีส....และถอยออกจาก
กรุงปารีสในที่สุด เมื่อขณะที่ถอยก็ถอยอย่างไม่มีระเบียบ
วินัยใด ขณะที่ถอยก็พยายามจะขัดขวางการรุกไล่ติดตาม
ของเยอรมันโดยการทำลายสะพาน, เครื่องสื่อสาร ขณะที่
ถอยออกจากกรุงปารีสนั้นสับสนที่สุด เต็มไปด้วยฝูงชนที่วิ่ง
หนีเอาตัวรอด, ทหารที่ถอยทัพ, รถยนต์รถบรรทุกก็จะออก
รถยนต์ยนต์, รถบรรทุก, ก็จะออก รถเก๋งของประชาชน
พร้อมด้วยรถจักรยาน, รถเด็กพร้อมด้วยรถปืนใหญ่
รวมทั้งยานยนต์ส่วนบุคคลของทหาร และประชาชนต่างคนที่จะ
พากันหนีออกจากกรุงไปปะปนสับสนกันยุ่งเหยิงหมดแทรก

แข่งกันเป็นเจ้าละหวั่น เสียงทหารบัญชาการเรื่องเคลื่อนพล
หนี เสียงเด็กร้องหาแม่, เสียงร้องให้ควรวูควางชิงแซดไป
หมด เบียดเสียดกันจนล้มและถูกรถทับตายก็มาก

ประชาชน บางครั้งได้หนีภัย เข้าไปใน สมรภูมิรบ ใน
เมืองที่ทหารต่อทหารกำลังสู้รบกันอยู่ก็มี ก็ถูกยิงตายทั้ง ๆ ที่
ตนจะหนีภัย อีกแห่งหนึ่งที่เมืองเมอด้ง ขณะที่ประชาชน
กำลังถอยพลัดไปกับกองทหาร เมื่อทหารข้ามสะพานแล้ว
ต้องการที่จะทำลายสะพานเพื่อตัดทางของเยอรมัน จึงได้วาง
ระเบิดทำลายสะพานไว้ พร้อมกับบอกให้ประชาชนหนีห่าง
จากสะพาน แต่อารามที่จะหนีเอาตัวรอดตามทหารไป ประชา
ชนกว่า ๒๐๐ คนพยายามที่จะหนีข้ามสะพานก่อนที่จะระเบิดระ-
เบิดก็เบียดเสียดไม่ยอมเชื่อฟังทหาร จะหนีตามไปให้พ้นด้วย
ทันใดนั้นลูกกระเบิดก็ระเบิดขึ้นประชาชนชาวฝรั่งเศสทั้ง ๒๐๐ คน
ก็ถูกระเบิดแหลกยับเยินอยู่กับสะพานนั่นเอง ตายเพราะทหาร
ฝรั่งเศสชาติเดียวกับตน โดยที่ฝ่ายทหารไม่ตั้งใจฆ่าประชาชน
ต้องการทำลายข้าศึก แต่ประชาชนจะหนีให้พ้นความตาย
โดยไม่ยอมฟังเสียงใด ๆ ทั้งสิ้น

การถอยไปสู่บาโตส์ยิ่งยิ่งใหญ่

สภาพอันควรจะบันทึกไว้ด้วย คือการที่คณะรัฐบาลฝรั่งเศส, ทูตานุทูตต่างประเทศ พร้อมด้วยกองทหารและประชาชนได้ถอยออกจากกรุงปารีสไปยังเมืองบาโตส์ทางใต้

ที่บาโตส์ ซึ่งนับว่าเป็นการนำเศร้าสลดใจในสภาพความเป็นอยู่ของ พลเมือง ยามบ้านแตก สาแหรกชาติที่สั่นตามปกติเมืองนี้มีพลเมืองอยู่ ๓ แสนคน แต่ประชาชนพลเมืองทหาร รัฐบาลต่างพากันอพยพมาสู่เมืองนี้เหมือนกระแสน้ำไหล (ภายหลังที่ปารีสแตกเมื่อ ๑๕ มิ.ย. นายพลเดอโกลด์ก็อพยพมาด้วย ก่อนที่ทหารจะวางอาวุธหมดนายพลเดอโกลด์ก็บินไปตั้งเสรีฝรั่งเศสที่ลอนดอน ๑๘ มิ.ย.) พลเมืองในเมืองนี้ได้เพิ่มขึ้นเป็นหนึ่งล้านคนทันที ถนนทุกสายในเมืองนี้ทั้งในเมืองและนอกเมืองจึงเต็มไปด้วยกองคาราวานที่อพยพ ถนนทุกสายและทุกสัปดาห์กลุ่มเมืองบรรดารถยนต์ต่าง ๆ ทั้งของทหารและประชาชนจอดกันเรียงรายแน่นเอียดอยู่ทั่วไป คนที่มีรถยนต์ก็นอนอยู่บนรถยนต์ คนที่ไม่มีรถเดินทางหนีภัยมาแต่ตัวเปล่าก็นอนบนม้ายาวริมถนน เพราะหาที่พักไม่ได้ ร้านอาหาร ร้านกาแฟ แนนชัคจนไม่มีที่นั่ง และอาหารก็

ไม่มีขายให้ การจราจรติดชะงักเป็นชั่วโมงๆ

รัฐบาลฝรั่งเศสที่มาสูบาโดส์โดยนายปอล เรโนนาเยก รัฐมนตรี ได้แสดงความจำนงค์ที่จะออกในวันที่ ๑๖ กันยายน ให้จอมพลเปเตงจัดรัฐบาลใหม่ เพื่อขอเจรจาสงบศึก การรบก็ยืดเยื้อมาอีก ๒ วัน เยอรมันก็บอกว่าจะเจรจาด่วน วันที่ ๒๐ มิถุนายน เครื่องบินเยอรมันก็บินมาทิ้งระเบิดอย่างหนักเพื่อไล่ตามรัฐบาลฝรั่งเศสที่มาสูบาโดส์ ทำให้คนที่อพยพมาตายไปหลายร้อยคน การเจรจาพักรบจึงเริ่มขึ้นในวันที่ ๒๑ มิถุนายน

ประวัติศาสตร์รอบรู้

การนัดหมายที่สงบศึก ณ บ้ำแห่งเมืองคอมโป็นสถานที่เดียวกับที่เยอรมันมาขอสงบศึกกับฝรั่งเศสเมื่อ ๒๒ ปีมาแล้วในสงครามโลกครั้งที่ ๑ เมื่อเยอรมันมายอมแพ้ต่อจอมพลฟอชของฝรั่งเศสแม่ทัพใหญ่ของ พันธมิตร

ผู้แทนฝ่ายเยอรมัน ผู้นำเยอรมัน-อดอล์ฟ ฮิตเลอร์, จอมพลอากาส เกอริง แม่ทัพอากาศ นายพลเอก

โคเตล ผู้บัญชาการทหารสูงสุดทัพบกเยอรมัน, นายพลเอก ฟอน เบราซิดส์ จอมพลเรือ แรตส์ รูตอล์ฟ เฮต รองหัวหน้าพรรคนาซี, และ มร. ฟอน ริเบนทรอป รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศเยอรมัน

ผู้แทนฝรั่งเศส จอมพล เปแตง นายกรัฐมนตรี, นายพล ฮังแซร์แยร์, นายพลเรือเลอตุค

ที่เจรจา ที่รถถังเบียงคันหมายเลข ๒๘๑๘ D (ดี) ในรถคันเดียวกันนี้ และตรงที่เดียวกันนี้เองที่ จอมพล ฟอช แม่ทัพสัมพันธมิตรได้นัดหมายให้แม่ทัพ ๒ นายของเยอรมันมากระทำพิธียอมแพ้ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๘ เวลา ๐๕.๐๐ น. เมื่อ ๒๒ ปีมาแล้ว (ดูรูปรถถังและรูปจอมพลฟอช และคณะทหารเยอรมันครั้งนั้นในภาคสงครามโลกครั้งที่ ๑)

เมื่อผู้แทนทั้ง ๒ ฝ่ายเข้าที่ประชุมแล้ว ฮิตเลอร์ได้เป็นประธานที่ประชุมอยู่ ๑๕ นาที ก็ออกจากที่เจรจากลับไปกรุงเบอร์ลิน มอบให้ พล.อ. โคเตล เจรจาแทน ซึ่งโคเตลได้ส่งเงื่อนไขสัญญายอมแพ้ให้ฝรั่งเศสรวม ๒๔ ข้อ ซึ่งอยาก

จะบันทึกสัญญา ๒๔ ข้อ อันนับว่าเป็นชัยชนะครั้งสำคัญของ
ฮิตเลอร์มาเป็นประธานเอง(เพราะครั้งที่สุดท้ายที่ไฮด์เซนเฮา
ทำกับเยอรมัน นั้น ฮิตเลอร์ได้หายตัวไปเสียแล้วโดยมีข่าวว่า
ตาย) ดังนั้น จึงขอบันทึกสัญญานั้นไว้ดังนี้

ข้อ ๑. ให้การลี้ภัยโดยทันที และให้บรรดา
ทหารฝรั่งเศสที่ถูกล้อมอยู่นั้น วางอาวุธยอมแพ้

ข้อ ๒. เพื่อความปลอดภัยแห่งสารประโยชน์ของ
เยอรมัน ดินแดนฝรั่งเศสทางเหนือและตะวันตกของแนวเส้น
ที่ระบุต่อไปนี้จะต้องตกอยู่ในความครอบครองเยอรมัน คือ
จากเยนีวาถึงเมืองโดเลอ-เมืองซาลาซารูว-เมืองปาราย
-เมืองเลอโมเนียว-เมืองบูแวงส์-เมืองบรูจส์-เมืองว็แอ
รของ ต่อจากนั้นไปทางตะวันออกของตูร์สเป็นระยะทาง ๒๐
กิโลเมตร และแล้ววกลงใต้ขนานกับทางรถไฟสายอังกฤษแลม
ไปยังเมืองมอนด์เดอมาซัง และเมืองแซงต์ยักเดอบีเอด-
เฮดปอร์ต

ข้อ ๓. ในดินแดนในครอบครองเยอรมันที่ได้ระบุ
ในข้อ ๒ นั้น เยอรมันมีสิทธิที่จะครอบครองได้ทั้งหมดเว้น
แต่การปกครองท้องถิ่น

ข้อ ๔. กำลังกองทัพทั้งหมดของฝรั่งเศส ต้องปลดอาวุธ ให้มีไว้แต่เพียงเพื่อรักษาความสงบโดยจำเป็น

ข้อ ๕. เพื่อเป็นประกัน เยอรมันอาจจะเรียกครองเอาอาวุธยุทธโปกรณ์ของฝรั่งเศส

ข้อ ๖. ห้ามสร้างอาวุธอื่นต่อไป ส่วนที่เหลือจากความจำเป็นที่จะมีไว้เพื่อรักษาความสงบนั้น ต้องรวบรวมไว้ภายใต้การควบคุมของเยอรมัน

ข้อ ๗. บัอม แบนบัอม และอาวุธในบัอมต้องมอบให้เยอรมัน

ข้อ ๘. ฝรั่งเศสต้องเรียกกองทัพเรือให้มารวมแห่งเดียวกัน เพื่อจะได้จัดการปลดอาวุธ

ข้อ ๙. ฝรั่งเศสต้องแจ้งแผนผังการวางทุ่นระเบิด และให้เรือฝรั่งเศสกวาดทุ่นระเบิดนั้นออกไป

ข้อ ๑๐. ห้ามทหารฝรั่งเศสออกนอกประเทศ ห้ามฝรั่งเศสสมัครเป็นทหารในต่างด้าว เพื่อเข้ารบกับเยอรมัน และห้ามส่งวัตถุใดๆ ไปให้อังกฤษ

ข้อ ๑๑. ฝรั่งเศสต้องเรียกเรือพาณิชย์ของตนกลับมา การเดินเรือพาณิชย์จะต้องให้เยอรมันควบคุม

ข้อ ๑๒. ให้เยอรมันควบคุมสนามบินทุกแห่ง
เครื่องบินฝรั่งเศสจะทำการบินต่อไปไม่ได้

ข้อ ๑๓. ฝรั่งเศสต้องมอบสถานที่ทำการทหาร คลัง
พัสดุทหาร ในดินแดนที่เยอรมันครอบครองให้แก่เยอรมัน
โดยมิให้ทำลาย

ข้อ ๑๔. สถานีวิทย์ในประเทศฝรั่งเศสทั้งหมดต้อง
หยุดทำการ

ข้อ ๑๕. ฝรั่งเศสต้องอำนวยความสะดวกในการ
พาณิชย์ระหว่างเยอรมันกับอิตาลี

ข้อ ๑๖. ในเขตที่เยอรมันครอบครอง ฝรั่งเศส
ต้องจัดการอพยพพลเมืองให้กลับคืนถิ่นเดิม

ข้อ ๑๗. ในดินแดนเยอรมันครอบครอง ห้ามการ
โยกย้ายทรัพย์สินสมบัติไปที่อื่น

ข้อ ๑๘. ในการทหารเข้ายึดครองเขตแดนในฝรั่งเศส
ฝรั่งเศสต้องให้เงินค่าเลี้ยงดูและค่าใช้จ่าย

ข้อ ๑๙. ฝรั่งเศสต้องปล่อยทหารเยอรมันที่ถูกจับ
เป็นเชลยศึกทั้งหมด และส่งคนเยอรมันทั้งหมดในดินแดน

ฝรั่งเศสคืนให้เยอรมัน

ข้อ ๒๐. ทหารฝรั่งเศสที่เป็นเชลยศึกนั้นเยอรมันจะยึดไว้ก่อน จนกว่าจะดำเนินการตกลงสันติภาพระหว่างเยอรมัน ฝรั่งเศส กับอิตาลีให้เรียบร้อย

ข้อ ๒๑. ฝรั่งเศสต้องคุ้มกันสรรพวัตถุต่างๆ ที่จะส่งให้เยอรมันให้ปลอดภัย

ข้อ ๒๒. คณะกรรมการสงบศึกฝ่ายเยอรมันจะดำเนินการตกลงสงบศึกกับฝรั่งเศสร่วมกับอิตาลี

ข้อ ๒๓. ข้อสัญญาสันติภาพนั้นจะใช้ได้ทันที เมื่อฝรั่งเศสตกลงกับอิตาลีแล้ว และการรบจะยุติลงภายใน ๖ ชั่วโมง

ข้อ ๒๔. ข้อตกลงสันติภาพฉบับนี้จะใช้บังคับจนได้มีการทำสันติภาพกันใหม่อีกแล้ว แต่อาจจะบอกเลิกได้ง่ายก็ได้ ถ้ารัฐบาลฝรั่งเศสไม่ปฏิบัติตามข้อผูกมัดและข้อตกลงตามฉบับนี้

ก่อนที่ฝรั่งเศสจะลงนาม นายพลอังแซงแยร์ ผู้แทนคนหนึ่งของฝรั่งเศสได้กล่าวว่า “ ก่อนที่จะได้ปฏิบัติการตามคำสั่งของรัฐบาล ข้าพเจ้าผู้แทนฝ่ายฝรั่งเศสรู้สึกเป็นความ

จำเป็นที่จะต้องแถลงว่า ในขณะที่โซคเซตากับให้ฝรั่งเศส
ต้องวางอาวุธยอมแพ้ ฝรั่งเศสใคร่ขอความกรุณาว่า ใน
การเจรจากรั้นขอให้ฝรั่งเศสมีความหวังที่จะได้รับไมตรีจิตจาก
เยอรมันในอนาคตจะได้มีโอกาสกันอยู่ร่วมงานกันอีกครั้งหนึ่ง และ
ด้วยเกียรติศักดิ์แห่งทหาร เยอรมันคงจะเห็นใจในความเศร้า
หมองที่ข้าพเจ้าและชาติฝรั่งเศสกำลังได้รับอยู่ ณ บัดนี้”

พลเอก ไคเตล ได้ตอบว่า “ข้าพเจ้าขอรับทราบ
ข้อแถลงของท่าน ข้าพเจ้าตอบท่านได้แต่เพียงว่า ผู้ชนะ
ย่อมรู้ สักเป็นเกียรติในการที่ได้ให้เกียรติแก่ผู้แพ้”

ขณะนั้นนายพลเรือ เดอลัค คณะผู้แทนฝรั่งเศสอีก
คนหนึ่งได้ดึงผ้าเช็ดหน้าออกมาจากกระเป๋า และซับน้ำตาทั้ง
สองข้าง แล้วสัญญาฝรั่งเศส-เยอรมัน ก็ได้ลงนามกันทันที
ในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ (พ.ศ. ๒๔๘๓) เวลา
๑๘.๕๐ น. ณ สถานที่แห่งเดียวกับที่เยอรมันเคยยอมแพ้แก่
ฝรั่งเศสมาแล้วเมื่อ ๒๒ ปีก่อน....

ต่อมาเมื่อ ๒๕ มิถุนายน การรบในฝรั่งเศสก็หยุดลง
อย่างเด็ดขาด ฮิตเลอร์ได้กล่าวปราศรัยแก่เยอรมันทั้งชาติ
ทางวิทยุกระจายเสียงว่า

“...ในการได้ชัยชนะครั้งนี้ ขอให้พวกเราระลึกถึง
 คุณพระผู้เป็นเจ้า ผู้ได้ประสพทพรให้แก่เรา ข้าพเจ้าขอเชิญ
 ขว่นประชาชนชาวเยอรมันจงพร้อมกันชกธงไรช์เยอรมัน ขึ้น
 ๑๐ วัน และย่ำระฆังชัยมีกำหนด ๗ วัน...”

ฝรั่งเศสว่าแพ้เพราะลีโอบ็อลต์

ทันทีที่ฝรั่งเศสพ่ายแพ้ ถูกเยอรมันยึดครอง
 และแต่งตั้งจอมพล เปแตง ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี
 และตั้งรัฐบาลที่กรุงวซ์แล้ว ทังวงการทหารและวง
 การเมืองอังกฤษ, ฝรั่งเศส ก็มีการกล่าวหากันอย่าง
 กว้างขวางว่า ฝรั่งเศสพ่ายแพ้เพราะพระเจ้าลีโอบ็อลต์
 พระเจ้าแผ่นดินเบลเยียม ยอมแพ้แก่ทัพ
 เยอรมันโดยไม่บอกกล่าวให้ฝรั่งเศส และอังกฤษ
 ผู้ไปช่วยเบลเยียมมาก่อนรู้ล่วงหน้าเลย กองทัพอัง
 กฤษและฝรั่งเศสจึงต้องถอย และถกถล่มฆ่าตายที่
 “ฆวนรก ดันเกิก” เป็นอันมาก ได้มีประชาชนเอา
 ผ้าดำไปคลุมปิดพระบรมรูปพระเจ้าอัลแบร์ต พระ
 ราชบิดาของพระเจ้าลีโอบ็อลต์ แม่ทัพเบลเยียมที่

ร่วมทำศึกกับพันธมิตร ได้ชัยชนะในสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาแล้ว ซึ่งมีรูปพระองค์อยู่ในกรุงปารีส เพื่อที่จะให้พระราชบิดาทรงสวรรคตไปแล้ว รู้สึกอายพระทัย ในการที่พระราชโอรสมายอมแพ้พันธมิตรในคราวนี้

มร. ปอด เรโน นายกรัฐมนตรีฝรั่งเศสที่ลาออกจากตำแหน่งขณะอยู่ที่เมืองบาโดส์ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ได้ปราศรัยทางวิทยุกระจายเสียงประเทศฝรั่งเศส ในเช้าวันที่ ๒๘ มิถุนายน โจมตีพระราชดำโอโปลด์อย่างรุนแรง ในทันทีที่กองทัพเบลเยียมยอมแพ้ในเช้าวันนั้นว่า

“พระราชองคฺนเอง ซึ่งขอร้องให้เราไปช่วยรบ บัดนี้กลับยอมแพ้แก่ข้าศึก โดยมีได้บอกกล่าวให้พวกเราผู้เป็นพันธมิตรทราบมาก่อนเลย...”

ประชาชนชาวเบลเยียมและพระเจ้าลีโอโปลด์ จึงกลายเป็นที่ไม่พอใจของประชาชนชาวฝรั่งเศสโดยทั่วไป ไม่ว่าชาวเบลเยียมจะอย่างไรก็ตาม ก็ถูกว่าอย่างรุนแรง ต้องรับเคราะห์แทนพระเจ้าลีโอโปลด์ พระเจ้าแผ่นดินของเขาไปด้วยทุกคนทั้งหญิงและชาย

สาเหตุแห่งความเป็นกลางและการพ่ายแพ้

พระราชดีโอโปลด์ ยังถูกกล่าวหาว่ารุนแรงต่อไปอีก โดยกล่าวหาว่า การยอมแพ้ต่อเยอรมันนั้นเพราะพระองค์มีพระราชมารดาเป็นเชื้อเป็นชาวเยอรมัน มีชายาลับ (เมียลับ) เป็นชาวเยอรมัน จึงไม่กล้าเด็ดจหนึ่ไปยังกรุงลอนดอน ทั้ง ๆ ที่คณะรัฐบาลเบลเยียมบอกให้หนี และได้ทรงสั่งให้เลิกรบ โดยไม่ได้แจ้งให้รัฐบาลทราบ อันเป็นการแสดงว่าเป็นผู้มีจิตผูกฝักใฝ่กับเยอรมัน

เมื่อเป็นเช่นนั้น จึงควรจะได้รู้ฐานะของประเทศเบลเยียม และที่ตั้งประเทศพอเข้าใจเสียก่อน จึงจะรู้เบื้องหลังที่กล่าวทำไมเบลเยียมจึงถูกบุกแหลกทั้ง ๒ ครั้ง และทำไมจึงต้องยอมแพ้

เบลเยียมตั้งอยู่ทางเหนือของประเทศฝรั่งเศส ติดต่อกับฮอลันดา (เนเธอร์แลนด์) ทางทิศเหนือ และติดต่อกับเยอรมันและฮอลันดาทางทิศตะวันออก ติดต่อกับฝรั่งเศสทางทิศใต้และตะวันตกเฉียงใต้ และจดทะเลเหนือทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีความยาวของประเทศ ๑๗๓ ก.ม.

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒-๒

๗๕๙

กว้าง ๒๗๒ ก.ม. คิดเป็นเนื้อที่ ๓๐,๔๔๓ ตาราง ก.ม มีพื้นที่ราบสูง ที่สำคัญคือที่ราบสูงอาร์เดนสูง ๓๐๐ เมตร ที่ราบสูงนี้เองที่ฝรั่งเศสคาดในคราวนั้นว่า เยอรมันคงไม่กล้าผ่านทัพมาทางนี้เพื่อตีฝรั่งเศส เพราะคำนวณว่าจะต้องเดินผ่านป่าดงดิบจนถึง ๕ วันเต็มๆ แต่เยอรมันก็ผ่านมาได้สบาย มีเมืองที่สำคัญๆ ซึ่งเป็นเมืองที่มีการโจมตีกันยับยั้งสงครามโลกครั้งที่หนึ่งและที่สองทั้ง ๒ ครั้งคือ เมืองแอนทเวิร์ป เมืองท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดมีเรือเข้าท่าปีละ ๑๑,๑๒๕ ลำ เมืองบรัสเซลส์ เป็นเมืองหลวงมีพลเมือง ๗๘๕,๐๐๐ คน เมืองลีเอจ เป็นเมืองศูนย์กลางการทำเครื่องเหล็กและเครื่องจักร และมีบ่อน้ำมันที่สำคัญที่สุดอยู่ที่นั่น เมืองตูรเน เมืองท่าเครื่องนุ่งห่ม เมืองแวนวูเยร์ส ศูนย์กลางการทอผ้าขนสัตว์ เมืองมองส์ โรงทอผ้าฝ้ายและทำหมวก เมืองนามูร์ เมืองท่าอาวุธและเครื่องเหล็ก ซึ่งผู้อ่านประวัติศาสตร์สารคดีสงครามเรื่องนี้จะผ่านชื่อเมืองเหล่านี้มาทางสงคราม ๒ ครั้งเสมอๆ

พลเมืองทั้งประเทศมี ๘,๒๑๔,๔๔๘ คน นับเพียงพลเมืองเบลเยียม ถ้าก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ คิดเฉลี่ย ๒๗๐ คนต่อหนึ่งตาราง ก.ม การปกครอง มีกษัตริย์ปกครอง

แต่อยู่ใต้กฎหมายเช่นเดียวกับอังกฤษ รัฐสภามี ๒ สภา
อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๕ ปี การใช้อำนาจนิติบัญญัติเป็น
หน้าที่ของกษัตริย์และสภาาร่วมกัน

จากการที่เบลเยียม มีพลเมืองเพียง ๘ ล้านคนนี่เอง
จึงพอจะเห็นได้ว่า การที่จะปล่อยให้เบลเยียมต้องจับอาวุธ
ต้านทานทหารเยอรมัน ซึ่งมีกำลังทหารถึง ๘ แสนคนไว้ได้
อย่างไร นอกจากจะมีทหารเล็กน้อยแล้ว ก็มีเครื่องบินที่จะ
ป้องกันตัวเองก่อนเกิดสงครามเพียง ๑๕๕ เครื่องเท่านั้น และ
สงครามที่เยอรมันเปิดขึ้นคราวนี้ เป็นสงครามทางอากาศก่อน
(ฝรั่งเศสเองมีเครื่องบิน ๓,๓๘๖ เครื่อง อังกฤษมี ๑,๔๓๔
เครื่อง ก็หาต้านทานไว้ได้ไม่)

ดังนั้นในระหว่างสงครามนี้เอง นักเขียนชาวเบล-
เยียมผู้รักชาติ และซื่อสัตย์ต่อพระเจ้าแผ่นดิน ๒ คน ชื่อ
โรแบร์ต กอฟแฟง ได้เขียนหนังสือชื่อ “ดีโอโปลด์เสียดสัตย์
หรือไม่” และอีกคนหนึ่งชื่อ เอมีล คามแมร์ตส์ เขียนเรื่อง
“นักโทษที่แลเคน” เพื่อแก้ข้อหาของชาวฝรั่งเศสและอังกฤษ
แทนพระเจ้าแผ่นดินและชาวเบลเยียมทั้งประเทศ ที่ถูกหาว่า
ไม่ซื่อตรงต่อพันธมิตร

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗๖๑

นักเขียนทั้งสองนี้ได้กล่าวว่าฝรั่งเศสไม่มีทางที่จะเอาชนะเยอรมันได้ก็เลยเสนอชื่อพระเจ้าแผ่นดินเบลเยียม “เป็นแพะรับบาป” แทน เพื่อแก้ตัวต่อชาวโลก เพื่อลบความอับอายที่ฝรั่งเศสผู้ที่เคยเป็นชาติมหาอำนาจผู้รุ่งเรืองและเคยชนะเยอรมันในสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาแล้ว ต้องมากลายเป็นผู้แพ้ในคราวนี้และอับรำลึกถึง

พระเจ้าลีโอโปลด์และพระราชินี ยังมีพระชนม์ชีพอยู่เป็นพระราชบิดาของพระเจ้าโบดวงกษัตริย์แห่งเบลเยียมองค์ปัจจุบัน พระองค์ (พระเจ้าลีโอโปลด์กับพระชายาเลิเลียน) เคยเป็นราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถแห่งประเทศไทยเคยมาเยี่ยมประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์เป็นเวลา ๑๐ วัน เสด็จมาถึงประเทศไทยเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔

เรื่องนจึงเป็นที่น่าสนใจสำหรับผู้อ่านอยู่บ้างตามสมควร

ภายหลังที่ฮิตเลอร์ของเยอรมันมีอำนาจขึ้นแล้ว อาณาภาพของฝรั่งเศสก็อ่อนแอลง เบลเยียมซึ่งตั้งอยู่ระหว่างฝรั่งเศสกับเยอรมันจึงอยู่ในฐานะที่วางตัวลำบาก ยังไม่รู้ว่าควร

จะวางตัวไปทางใดแน่นอน เหตุการณ์ทางการเมืองขณะนั้น
ก็มีความไม่แน่นอน เช่นเมื่ออิตาลีรุกรานออสเตรีย อังกฤษ
อยากจะช่วยออสเตรีย แต่ฝรั่งเศสไม่เอาด้วย ครั้นเกิดสง-
ครามกลางเมืองสเปน อังกฤษไม่อยากจะยุ่งด้วย แต่ฝรั่งเศส
อยากจะได้ชัยชนะ

ฐานะในทางอาวุธของฝรั่งเศสขณะนั้นอ่อนแอ พวก
กรรมกรโรงงานอาวุธขอตัดเวลาทำงานลงเหลืออาทิตย์ละ ๔๒
ช.ม. ดังนั้นฐานะในเวลานั้นฝรั่งเศสจึงไม่มีทางที่จะสู้เยอรมัน
ได้

พระเจ้าลีโอโพลด์ ทรงเห็นว่าจะให้ฝรั่งเศสช่วยเป็น
พันธมิตรอย่างเดิม เห็นไม่มีทางไปรอด จึงบอกให้รัฐบาลเบล-
เยียมประกาศตัวเป็นกลางจะไม่ยอมเป็นพันธมิตรกับใคร ซึ่ง
อังกฤษ ฝรั่งเศสก็ยอมรับรอง แต่ให้คำมั่นว่าหากถูกรุกราน
อังกฤษและฝรั่งเศสก็จะเข้าช่วยเหลือเบลเยียมต่อไปตามเดิม
ดังที่เคยช่วยมาแล้วในสงครามโลกครั้งที่ ๑ (สมัยที่พระราช
บิดา พระเจ้าอัลแบร์ตเป็นกษัตริย์)

ดังนั้น เมื่อสงครามได้เกิดขึ้น เยอรมันบุกโปแลนด์
๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๙ และอังกฤษ, ฝรั่งเศสประกาศสง-

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๒๓

ความกับเยอรมันนั้น พระเจ้าลีโอโพลด์ได้ประกาศและวางตัวเป็นกลางอย่างเคร่งครัด ไม่ยอมให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารทำการทหารหรือหรือเป็นพันธมิตรกับประเทศฝ่ายใด

การบุรุษในประเทศเบลเยียม

ภายหลังที่เยอรมันเข้าสงคราม และเบลเยียมประกาศตัวเป็นกลางนั่นเอง การบุรุษของเยอรมันก็ไหลเข้าประเทศเบลเยียมทันที ดังนั้นเมื่อเยอรมันเริ่มโจมตีทางอากาศต่อเบลเยียม และส่งทหารเข้าเมื่อเวลา ๐๕.๐๐ น. (๑๐ พ.ค. ๑๙๓๙) แต่ถึงเวลา ๐๘.๐๐ น. เยอรมันก็ทำลายเครื่องบินรบของเบลเยียมพินาศไปหมดแล้วทันทีที่เครื่องบินไม่ทันขึ้นจากสนาม สะพานข้ามคลองอัลแบร์ตซึ่งทางเบลเยียมกะไว้จะทำลายตัดทางเยอรมันก็ทำลายไม่ทัน แม่น้ำจึงขวางกั้นรบบของเยอรมันไม่ได้ พอถึงวันที่ ๑๑ พ.ค. รบบของเบลเยียมถูกทำลายหมด ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติงานอย่างได้ผลของการบุรุษเยอรมันนั่นเอง

ยิ่งกว่านั้นทางด้านใต้ฝรั่งเศสก็ได้ทำลายสะพานข้ามแม่น้ำเมิส เยอรมันจึงเจาะช่องฝรั่งเศสได้ที่ใกล้เมืองเซตัง

ทำให้ฝรั่งเศสต้องถอย พลอยให้แนวอังกฤษและเบลเยียม
ทางเหนือก็ต้องถอยตามมาด้วยเพื่อที่จะให้แนวได้ประสาน
ติดต่อกัน

ทางด้านเหนือ^๕ อังกฤษและเบลเยียมได้เตรียมการ
บึ่งกันมาแล้วก่อนสงคราม เชื่อว่าจะแข็งแรงพอสมควร แม้
ไม่เหมือนแนวมาซิโนต์ของฝรั่งเศส แต่ครั้นฝรั่งเศสเปิดช่อง
กลางให้เยอรมันเข้าไปได้เพื่อตัดขาดกองทัพเหนือ (อังกฤษ
-เบลเยียมกับไต้ ฝรั่งเศส) หมู่กองทัพเหนือจึงอยู่ในฐานะ
คับขัน ทางเจ้าหน้าที่ทหารอังกฤษก็เตรียมกลับเกาะอังกฤษ^๕
ตั้งแต่นั้นมา สภาพอันน่ากลัวจึงเกิดมาแต่นั้น แทนที่เยอรมัน
จะพุ่งตีกรุงปารีส กองพลหน้าเยอรมันกลับมุ่งทะเลไปทาง
ช่องแคบโดเวอร์ ชาวปารีสก็คิดว่าหมดอันตราย ซึ่งชาวเบล-
เยียมยังพร้อมเสมอที่จะรบ แม้จะบาดเจ็บล้มตายไปมากก็
พร้อมที่จะรักษาแนวเหล็กของตนได้ เมื่อฝรั่งเศส ซึ่งเป็นแม่-
ทัพถอยทางเหนือก็ต้องถอยแนวเหล็กของเบลเยียม ซึ่งสร้าง
หมดไปหลายล้านบาทจึงมิได้ทอดลงต้านทานเลย กลับต้อง
ไปทำการรบกลางแปลง การรบกลางแปลงทหารเยอรมันมี
ทหารมากกว่าและมีรถมากกว่าเยอรมันได้เปรียบ คือฝรั่งเศสมี

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๓๖๕

๑๑๕ กองพล ส่วนของเยอรมันมี ๒๒๐ กองพล พันมิตรพยายามจะปิดช่องกลางที่เยอรมันตัดให้ได้ แต่เมื่อเสียเมืองคองเบร์ให้แก่เยอรมันแล้ว พระราชาลีโอโปลด์ก็เห็นว่าหมดหวังแล้ว

ตลอดเวลาที่พันธมิตรถอย แม่ทัพสูงสุดคนเดิมถูกปลด พลเอกกาเมอแรง และแต่งตั้งพลเอกเวกิงต์เข้ารับตำแหน่งแทนนั้น พลเอกเวกิงต์ได้ขึ้นเครื่องบินไปทางเหนือเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ เพื่อเจรจากับแม่ทัพพันธมิตรที่อึเปรอเพื่อเจรจากับ พันเอกกอร์ต แม่ทัพอังกฤษ, พระเจ้าลีโอโปลด์ กษัตริย์เบลเยียม, และพลเอกบรองซาร์ตของฝรั่งเศส ซึ่งไม่ตกลงกันในแผนการรบ ซึ่งความจริงนั้นกองทัพเบลเยียมได้ทำการรบตลอดมา ๑๑ วันแล้ว โดยมีได้พักผ่อน เพราะฝรั่งเศสเสียเซตัง (เซตอง) เบลเยียมจึงต้องถอย ๙๐ ไมล์ภายใน ๑๑ วัน เพื่อจะปรับแนวให้เข้ากับฝรั่งเศสซึ่งถอย ๑๕๐ ไมล์ภายใน ๗ วัน พระเจ้าลีโอโปลด์มีความเห็นว่าจะต้องปิดช่องโหว่นั้นให้ได้ มิฉะนั้นกองทัพเบลเยียมจะต้องแพ้แน่นอน นายพลเวกิงต์แม่ทัพฝรั่งเศสต้องการให้กองทัพเหนือ (อังกฤษ-เบลเยียม) ตีลงมาทางใต้ แต่ไม่ทัน

จะเริ่มตีได้ ฝรั่งเศสทางใต้ก็แพ้เสียก่อน เยอรมันจึงตีไปถึงทะเล และยึดเมืองท่าต่างๆ เช่น กาลส์ของฝรั่งเศสด้านทะเลเหนือได้ง่ายดาย เพราะเกือบไม่ได้รับการต่อสู้จากพวกฝรั่งเศสเลย การตีได้ของฝ่ายเหนือจึงไม่สำเร็จ เบลเยียมได้รับอย่างกล้าหาญ คือต้องรักษาปีกซ้ายของอังกฤษและฝรั่งเศส เบลเยียมได้ทำการรบอย่างกล้าหาญทหารถูกทำลายเกือบหมด ฝ่ายพันธมิตรไม่มีเครื่องบินเลย เยอรมันจึงระดมยิงทหารด้วยปืนกลและถังด้วยระเบิด

รัฐมนตรีเสนอให้หนี ไปอังกฤษ แต่ขอเป็นเชลย

พระเจ้าลีโอโปลด์ ได้ประชุมร่วมกับเสนาธิการเบลเยียมและนายทหารทั้งปวง เมื่อวันที่ ๒๔ พ.ค. ว่า กองทัพจะหมดกำลังอยู่แล้ว ขณะนั้นประชาชนก็บาดเจ็บและล้มตายกันมากนับเป็นพันๆ สนามรบแน่นไปด้วยศพ ขึ้นรบต่อไปก็จะแตกกระจัดกระจายเป็นอันตรายเป็นแน่ พันธมิตรยิ่งขึ้น ควรจะไต่ยอมแพ้เสียขณะนี้ ที่ทหารและพลเมืองยังไม่วุ่นวายมากไปกว่านี้

ดังนั้นพระองค์ จึงได้เรียก ประชุมคณะ รัฐมนตรี ยาม

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒

๓๖๗

ถูกเงินเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๖ พร้อมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ทั้งสองฝ่ายเห็นร่วมกันว่ากองทัพเบลเยียมควรจะยอมแพ้เสียดีกว่า เพื่อสงวนชีวิตทหารและประชาชนพลเมืองเอาไว้

คณะรัฐมนตรี จึงได้เสนอให้พระองค์เสด็จไปประทับอยู่ที่ประเทศอังกฤษ เพื่อเป็นประมุขของชนชาติเบลเยียมซึ่งอยู่นอกประเทศ เพื่อตั้งพลพรรค “เบลเยียมเสรี” ทำสงครามต่อไป แต่พระองค์ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของรัฐบาลทรงตรัสว่า เมื่อกองทัพยอมแพ้ พระองค์ก็จะยอมแพ้อยู่กับกองทัพด้วย

การที่กษัตริย์เบลเยียม ได้ตัดสินใจที่จะเป็นเชลยศึกอยู่ร่วมกับกองทัพนั้น ทั้งนี้เนื่องจากพระองค์เคยได้ยินพวกทหารพูดกันว่า การที่เขาทำการรบนั้น ผลที่สุดก็จะตายเปล่าอย่างไรเสีย กษัตริย์ก็จะขึ้นเครื่องบินหนีไปประเทศอังกฤษ ดังนั้นเพื่อปลดอบใจทหารในนาที่สุดท้าย พระองค์จึงกล่าวว่า พระองค์จะไม่ยอมทั้งกองทัพ แต่อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านั้นพระองค์ ก็ได้ส่งพระราชโอรส และพระราชธิดาไปหลบภัยอยู่ก่อนแล้วในฝรั่งเศส

เมื่อพระองค์ไม่เห็นด้วยที่จะหนีออกไปต่างประเทศ คณะรัฐมนตรีทั้งคณะจึงกราบทูลขอลาเดินทางไปประเทศฝรั่งเศสตั้งแต่วันนั้น

กษัตริย์ลีโอโปลด์ ได้ส่งกองทหารเบลเยียมทำการต่อสู้ข้าศึกอยู่อีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้าย แต่ไม่ได้ผล ทหารเยอรมันยังมีทหารส่งหนุนมาเพิ่มอยู่เรื่อย ๆ ไม่รู้จักจบสิ้น ทหารเบลเยียมนั้นได้ส่งทหารเข้ารบหมดทุกกรมจนไม่มีเหลือเป็นกำลังสำรองแล้ว เมื่อได้ข่าวว่าทหารอังกฤษจะเริ่มอพยพกลับ กษัตริย์ลีโอโปลด์ก็แจ้งแก่แม่ทัพอังกฤษว่า พระองค์จะขอยอมแพ้ และได้ยอมแพ้ในที่สุดหลังจากที่คณะรัฐบาลได้หนีไปหมดแล้ว ในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม และยอมตกเป็นเชลยศึกเช่นเดียวกับทหารธรรมดา

จอมพลเรืออังกฤษกียันยันเช่นนั้น

จอมพลเรือเซอร์ ร็อบเบิร์ต คีย์ ผู้แทนของรัฐบาลอังกฤษ ซึ่งรัฐบาลส่งไปติดต่อกับกษัตริย์ลีโอโปลด์ แต่วันแรกที่เบลเยียมเข้าสงคราม ได้เขียนคำนำไว้ในหนังสือ "นักโทษที่แดนแคน" ซึ่งแต่งโดย เอมีล คามแมร์ตส์ ว่า

เอมิล คามแมร์ตส์ ผู้แต่ง “นักโทษที่แลแคน”
กล่าวว่า

“เพราะทางฝ่ายพันธมิตร ได้คุยโตไว้มากว่า
คราวนี้พร้อมแล้วที่จะสู้กับเยอรมัน เพราะได้มี
เวลาเตรียมตัวมาตลอดฤดูหนาว ฉะนั้นเมื่อฝรั่งเศส
เริ่มแพ้ จำต้องหาคนรับบาปแทน จึงเลือกเอาพระ-
เจ้าลีโอโพลด์ ซึ่งจำต้องยอมแพ้ในเวลานั้น”

ว่ามีได้เรียกพันธมิตรไปช่วย

นักเขียนชาวเบลเยียมผู้แก้แทนพระราชของเขายืนยัน
ว่า พระเจ้าลีโอโพลด์ ไม่ได้เรียกร้องให้พันธมิตรไปช่วย
เลย เป็นแต่แจ้งให้ทราบตามสนธิสัญญาว่าเยอรมันได้รุก
เข้ามาในเบลเยียมเท่านั้น กองทัพเบลเยียมจึงจำจะต้อง
ป้องกันตัวเอง

การที่พันธมิตร รีบยกกองทัพเข้าไปปะทะกับทัพ
เยอรมันในเบลเยียมนี้เป็นนโยบายของเรย์โนต์ (นายกรัฐมนตรี-
มนตรีฝรั่งเศส) เอง แม้นายกรัฐมนตรีเก่า-ดาลาดิแอร์ และ

นายพลกาเมอแลง ก็ได้เคยมีนโยบายที่จะตั้งรับเท่านั้น พอ เรย์โนด์ได้เป็นนายกฯ จึงคิดบก บางทีทางเยอรมันจะเดา ได้ว่า เรย์โนด์คิดเช่นนั้น จึงรีบรุกเข้าเบลเยียม ในเมื่อ เรย์โนด์เป็นนายกรัฐมนตรี เพราะเยอรมันแน่ใจว่าจะล่อ ฝรั่งเศสออกมาจากหลังแนวมาจิโนต์

การที่เรย์โนด์กล่าวว่า การที่เบลเยียมยอมแพ้ได้ เปิดหนทางจะให้เยอรมันไปตีดันเกิก นี่ก็ไม่จริงอีก เพราะ กองทัพทางเหนือ ได้ถูกเยอรมัน ตัดช่องแตกแยก จาก ทางใต้ แล้ว อาหารและกระสุนเกือบจะหมดอยู่แล้ว เนย์โนด์รู้ว่า อังกฤษได้เริ่มถอยไปลงเรือแต่วันที่ ๒๖ พ.ค. ๑๙๔๐ ฉะนั้น การยอมแพ้ของเบลเยียมในวันที่ ๒๘ พ.ค. จึงไม่ได้ทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงอะไรขึ้นเลย

ข้อที่เรย์โนด์ว่า การแพ้ของเบลเยียมไม่น่าถึงทหาร อังกฤษและฝรั่งเศสก็ไม่จริง เพราะพระองค์ได้เคยบอกเรื่อง การที่จะยอมแพ้แก่พลเอกลอร์ด จอร์จ แม่ทัพอังกฤษแล้วว่า หมดกำลังเมื่อใดก็จะยอมแพ้ แม้จะมีได้บอกกับนายพล บลองชาร์วักของฝรั่งเศสก็ตาม ยิ่งกว่านั้นพระองค์ได้สั่งทหาร อังกฤษและฝรั่งเศสกลับไป ๒ วันแล้วจึงยอมแพ้

ต่อข้อหาใน ข้อที่ไม่ได้ทรง ปรีกษา สภา ก่อนเข้า รบ และก่อนยอมแพ้ไม่ปรีกษาสภา ผิดกับที่พระราชบิดาเคย ปฏิบัติมานั้น คามแมร์ตส์ ได้กล่าวว่า

“การที่พระองค์ ประกาศตน เป็นกลางนั้น เป็น ความ ต้องการของประชาชนชาวเบลเยียม และการที่เสด็จไปกอง ทัพทันที่เยอรมันรุกรานวันที่ ๑๐ พ.ค. นั้น ก็เพราะตาม รัฐธรรมนูญบัญญัติให้พระองค์เป็นจอมทัพอยู่แล้ว และการที่พระองค์ไปทำหน้าที่ แม่ทัพไม่บอกรัฐสภา แบบพระราช บิดานั้น สถานการณ์ครั้งนั้นแตกต่างกับสงครามโลกครั้งที่ ๑ สมัยนั้นพระราชบิดาได้รับคำขาดมาก่อนว่า เยอรมันจะขอ เดินทัพผ่าน พระราชบิดา (กษัตริย์อัลแบร์ต) จึงมีเวลาพบ และปรีกษาสภาได้ แต่คราวนี้เยอรมันรุกรานทันที ฉะนั้น พระเจ้าแผ่นดิน จึงเสด็จออกไป บัญชาการทัพทันที่ ที่ข้าศึกติด เมือง และการยอมแพ้กับเยอรมันนั้นไม่ได้ทำสัญญาอะไรกัน ฉะนั้นพระองค์จึงมิได้ทรงทำผิดรัฐธรรมนูญ

“ไม่มีผู้ใดมีสิทธิที่จะปล่อยให้มีการเสียชีวิต มนุษย์โดยไม่มีเหตุผล”

ยิ่งกว่านั้นคามแมร์ตส์ ได้กล่าวต่อไปว่า ประชาชน

ในอังกฤษและฝรั่งเศสพากันโกรธเคืองพระเจ้าแผ่นดิน เพราะไม่มีคนแก้แทนให้ เพราะขณะนั้นมีคนเชื้อแต่เวย์โนด์ (อดีต นายกรัฐมนตรีฝรั่งเศส)

เรื่องก็เลยใส่ความยืดยาวออกไปว่า...ทรงรักเยอรมัน เพราะพระมารดามีกำเนิดเป็น เจ้าหญิงเยอรมัน คุณงามความดีที่พระมารดาเคยทรงทำกับเบลเยียม และพันธมิตรในการสงครามโลกครั้งก่อนก็ถูกลืมหมดสิ้น บ้างว่าทรงมีชายาลับเป็นหญิงเยอรมัน ถึงกับมีคนเชื่อว่าในไม่ช้าฮิตเลอร์จะวางวัดพระองค์ในฐานะที่ยอมแพ้ โดยจะตั้งให้เป็นพระเจ้าแผ่นดินครองราชอาณาจักรใหม่ คือ ฮอลันดา เบลเยียม และ ลักเซมเบอร์ก ๓ ประเทศรวมกัน ในไม่ช้าก็มีภาพล้อมีหนังสือเยาะเย้ยออกมาอีกมากมาย ใครๆ พากันหาว่าทรง “โปร” เยอรมัน จึงไม่ยอมเป็นพันธมิตรกับฝรั่งเศส แต่กลับประกาศเป็นกลางเสียก่อนสงคราม ความจริงพระองค์มิได้โปรเยอรมันหรือแอนต์ ฝรั่งเศสแต่ทรง “โปรเบลเยียม”

คามแมร์ตส์กล่าวว่า ข้อที่ร้ายที่สุดคือ “พวกมหาอำนาจไม่ค่อยจะยอม เชื่อว่าประเทศ เล็กอาจ

จะมีใจเป็นกลางได้จริง ๆ มักจะต้องนึกว่า“โปร” หรือ“แอนต”มหาอำนาจอันใดอันหนึ่งอยู่เสมอ.”

รัฐสภาไม่ยอมถอดพระราชอาญาของเขา

แม้ว่าจะมีเสียงกล่าวหาอีกมากมาย ต่าง ๆ นานา เกี่ยวกับกษัตริย์ลีโอโปลด์ ที่ไม่ยอมหนีออกจากเบลเยียม ทั้งที่รัฐบาลและรัฐสภาหนีตอกนอกประเทศกันหมดแล้ว รัฐสภาเบลเยียมจึงได้เปิดประชุม พิจารณาเรื่องนี้ ขึ้น ณ เมือง ชีไมจ์สในประเทศฝรั่งเศส ปลายเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ ภายหลังที่พระเจ้าเลโอโปลด์ยอมแพ้แล้ว

ได้มี ส.ส. บางนาย เสนอให้ถอดพระเจ้าลีโอโปลด์ ออกจากกษัตริย์เบลเยียม แต่สมาชิกส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย คงถวายตำแหน่งกษัตริย์เบลเยียมอยู่ตามเดิม และต่อมา วันที่ ๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ สังกษราชคาร์ลวิตแลนด์แวนรอย สังกษราชเบลเยียม ก็ได้ออกประกาศสนับสนุน ว่าพระเจ้าแผ่นดินได้ทรงยอมแพ้ในฐานะแม่ทัพของเบลเยียมเท่านั้น มิได้ทรงทำสนธิสัญญากับเยอรมันแต่ประการใด

บรรดานักกฎหมาย ผู้มีชื่อเสียงหลายคน ก็ได้รายงาน
ว่า

พระเจ้าแผ่นดินทำถูก และในฐานะที่เป็นแม่ทัพก็
สามารถจะอยู่เป็นเชลยกับกองทัพได้ แต่เมื่อเป็นเชลยนั้นก็
ไม่มีสิทธิจะปกครองประเทศชั่วคราว

ในที่สุดคามเมิร์ตส์ และกอฟแฟง นักเขียนเบล-
เยียมทั้งสองที่แก้แทนพระเจ้าเลโอโพลด์ ก็มีความเห็นร่วม
กันว่าแม้พระเจ้าแผ่นดินจะได้ทรงเสียสละหมดทุกสิ่งทุกอย่าง
ก็ดี แต่ไม่ทรงเสียเกียรติศักดิ์

ประเทศไทย กับประเทศเบลเยียม มีสัมพันธภาพทาง
การทูตต่อกันเป็นอย่างดี เมื่อระหว่างวันที่ ๔ ถึงวันที่ ๖
ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ ขณะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี นาทแห่งประเทศไทยได้
เสด็จเยือนประเทศเบลเยียม พระเจ้าโบดวงกษัตริย์หนุ่ม
แห่งเบลเยียม (พระราชโอรส ของ พระเจ้าลี โอโพลด์)
และคณะรัฐบาลได้ถวายนการต้อนรับ อย่างสมพระเกียรติทุก
ประการ

เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๔ พระเจ้าลีโอ-

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗๗๕

ไปดัดดีตักขัตริย์ของเบลเยียม แม่ทัพของเบลเยียมในสงครามโลกครั้งที่ ๒ พร้อมด้วยพระขย ดิเลียน ได้เสด็จมาเยือนประเทศไทยไม่เป็นที่ทางการ และเสด็จประทับอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลา ๑๐ วันโดยเป็นพระราชอาคันตุกะ (แขกส่วนตัวพระองค์) เพื่อเสด็จเยี่ยมพระเจดีย์ที่นครปฐม และที่อื่นๆ ก่อนที่จะเสด็จไปเยือนประเทศอื่นๆ ในตะวันออกไกล

๒๖ . . .

สตาลินแห่งรัสเซีย จอมทัพรัสเซีย

จอมพลชูคอฟ

จอมพลทิมนอฟ

ชีวิตของสตาลิน ผู้ร่วมกับพันธมิตร
ปราบเยอรมันจนพ่ายแพ้ ไป ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ และเป็นผู้ที่สามารถทำลายความก้าวหน้า และการรวมตัวของเยอรมัน โดยการแบ่งออกเป็น ๒ ประเทศ คือรัสเซียปกครองเสี้ยวหนึ่ง นอกนั้นพันธมิตรชาติอื่น ๆ ร่วมกันปกครอง และ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗๗๗

โดยอิทธิพลของสตาลินและรัสเซีย จนบัดนี้เยอรมันก็ไม่สามารถที่จะรวมเป็นชาติเดียวกันได้ แม้ว่าจะเลิกสงครามมาแล้วกว่า ๑๕ ปี

ตลอดเวลาที่เขามีชีวิตอยู่ สตาลินกลายเป็นรัฐบุรุษ และนักการเมืองที่คนเกรงกลัวเขาไปทั่วโลก เขากลายเป็น คนมีอิทธิพลสูงที่สุด มิตรกลัวเกรงเขา แม้ศัตรูก็เกลียดเขา

เขาเกิดเมื่อ ค.ศ. ๑๘๗๘ ตายเมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๔ มีอายุ ๗๕ ปี ตลอดอายุของเขากลายเป็นชีวิตอุทิศให้การ เมือง และเล่นการเมืองมากที่สุดกว่าที่จะพาชีวิตไปในทางหา ความสุขทางด้านอื่น เขาสมควรเป็นสมาชิกนิยมนาร์ซิสต์ (คาร์ล มาร์ก) เมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๘ เมื่อมีอายุเพียง ๒๑ ปี หากจะนับแต่อายุที่เขาเริ่มเล่นการเมืองมาจนถึงวันตาย เมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๔ แล้วก็นับว่าเขาได้เล่นการเมืองติดต่อกันมายาวนาน ถึง ๕๓ ปี เขาเริ่มมีอำนาจในวงการเมืองเมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๗ นับแต่เล่นนิพนธ์ได้สำเร็จ เมื่อนับถึงวันตายเขาก็มีอิทธิพลใน การการเมืองตลอดมาเป็นเวลากว่า ๓๖ ปี หากจะนับจาก ค.ศ. ๑๙๒๔ นับแต่ปีที่เล่นินตายเขาก็เข้าครองอำนาจเป็นผู้ เฝ้าจัดการเด็ดขาดบริหารประเทศแต่ผู้เดียวจนถึงวันตาย ก็จะ

นับชีวิตเผด็จการของเขาได้ถึง ๒๘ ปี

นับว่าเมื่อมองไปถึงรัฐบุรุษทั่วโลกแล้ว ก็ไม่มีใครที่มีอำนาจในทางการเมืองมากที่สุด และเล่นการเมืองมานานที่สุดเท่าเขา ทั้งนี้จะไม่พูดถึงคอมมิวนิสต์อันมิใช่จุดประสงค์ของสารคดีเรื่องนี้ สารคดีเรื่องนี้จะเขียนแต่ประวัติบุคคล และชีวิตในทางการเมือง โดยเฉพาะผลได้เสียของประเทศและของโลกในสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นจุดใหญ่

ชีวิตในปฐมวัย

เนื่องจากชีวิตทางการเมืองของสตาลินมีมากมายเกินไป และเกี่ยวข้องกับประเทศต่างๆ มากมาย แทบจะนับได้ว่าเกี่ยวข้องกับเกือบทั้งโลก ดังนั้นการเขียนประวัติของสตาลินจึงจะเขียนไปตามลำดับ ซึ่งจะเริ่มชีวิตมาแต่ปฐมวัย อันเป็นที่มาของเขาผู้นี้ตามลำดับ (เพื่อที่จะอ่านประวัติของสตาลินเข้าใจดีขึ้น ขอให้ท่านพลิกไปอ่านมาแต่ประวัติของเลนินในภาคสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาประกอบด้วย)

สตาลินเกิด สตาลินเกิดใน ค.ศ. ๑๘๗๘ ในรัฐยอร์เยีย ในหมู่เขาคอเคซัส อันเป็นเมืองที่ห่างไกลที่สุด

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗๗๕

ของประเทศรัสเซีย ทิวกูเชาคอคาซัส เป็นดินแดนที่กั้นกลางระหว่างยุโรปกับเอเชีย อันเป็นที่ยอมรับกันทั้งยุโรปและเอเชียว่า ชาวรัสเซียเป็นคนกึ่งยุโรปและกึ่งเอเชีย

บิดา ของสตาลินชื่อ วิสซาริออน ดยุกาชวิลี ^๕ พันเพ เป็นชาวนาและเป็นทาสติดที่ดิน พึ่งจะได้รับการปลดปล่อยในสมัยพระเจ้าซาร์อาเล็กซานเดอร์ที่ ๒ บิดาของสตาลินต่อมาได้ละอาชีพทำนาเปลี่ยนอาชีพมาเป็นช่างทำรองเท้าที่ยากจนคนหนึ่ง มารดาของสตาลินชื่อ เฮคาเตอร์นา ซึ่งเป็นลูกสาวของครอบครัวที่เป็นทาสติดที่ดินมาเหมือนกัน ได้เกิดสตาลิน เมื่อ ๒๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๘๗๘ มีชื่อว่า โยเซฟ วิสซาริโอนโนวิช ตลุกาชวิลี (Yosif Visari Onovitch Czhgassnvili) การที่มีชื่อเรียกว่าสตาลิน มีผู้กล่าวว่าเป็นชื่อที่ตั้งขึ้นภายหลังอันเป็นนามปลอมที่ใช้ในการปฏิวัติในทางการเมือง เป็นชื่อที่ใช้เรียกกันในหมู่นักปฏิวัติด้วยกัน เวลาผ่านไป ชื่อสตาลิน เลยกลายเป็นชื่อที่เรียกขานกันไปทั่วโลก ชื่อเดิมที่บิดาตั้งก็เลหายไ้ไป

บิดามารดาของสตาลินยังมีบุตรอีกหลาย ๆ คน (แต่บางแห่งก็บอกว่ามีคนเดียว) แต่ไม่มีใครทราบชื่อแน่นอนว่า

ทำอะไรอยู่ไหน เพราะทุกคนสนใจบุคคลที่สำคัญกันมาก
กว่า บิดาของสตาลินตายเสียแต่เมื่ออายุสตาลินได้ ๑๑ ปี
ก่อนตาย บิดาของสตาลินได้เลิกอาชีพตั้งร้านทำรองเท้าเอง
แต่ได้อพยพครอบครัวเข้าไปอยู่ในเมืองติฟลิส นครหลวง
ของรัสเซียเยร์ และไปทำงานอยู่ในร้านตัดรองเท้าที่ใหญ่
โตกว่าที่ตนเคยมีอยู่ที่บ้านนอก ขณะที่สตาลินยังเด็กมาก

การศึกษาของสตาลิน เมื่อบิดาตาย มารดาซึ่ง
เป็นชาวออร์เยียร์ ซึ่งอ่านและเขียนภาษาหนังสือออร์เยียร์ไม่
ได้ แต่ตั้งใจที่จะให้สตาลินได้รับการศึกษาดีที่สดุ และต้อง
การจะให้มันเป็นพระนักบวช จึงได้ส่งสตาลินให้เข้าเรียนที่ ร.ร.
ของวัดในกอรี (เมืองเล็กๆในรัฐบาตยอเรียร์) ที่ ร.ร. นี้
พูดและเรียนหนังสือภาษารัสเซีย ปรากฏว่าอายุในระยะนี้
สตาลินได้แสดงความสามารถต่อเพื่อนนักเรียนว่า เป็นผู้มีความ
เฉลียวฉลาดและมีควมจำดีเป็นพิเศษ เมื่ออายุได้ ๒๐ ปี มารดา
จึงได้ส่งสตาลินไปเข้าเรียนที่โรงเรียนศาสนาออร์โธดอกซ์กรีก
ในเมืองติฟลิส การสอนของ ร.ร. ใหม่เป็นการสอนให้รู้ตาม
คัมภีร์ศาสนา เป็นการสอนที่น่าเบื่อหน่าย คล้ายอยู่ในโรง
ทหาว สตาลินเรียนอยู่ใน ร.ร. นี้ ๕ ปี สตาลินเริ่มสนใจใน

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๗๘๑

กิจการอันเป็นปฏิบัติต่อรัฐ ที่แรกฐานเป็นผู้รักชาติชาวยอร์-
เซียร์ผู้หนึ่ง แต่ทีหลังเป็นผู้นิยมมาร์กซิสม์ ระหว่างที่เรียน
หนังสือเขาก็เริ่มเกลียดคนมั่งมี สาเหตุมาจากความยากจน
ของเขาเป็นเหตุใหญ่ จากสาเหตุนี้เองที่ทำให้เขากลายเป็น
นักปฏิวัติในภายหลัง เขาได้ออกจาก ร.ร.สอนศาสนาเมื่อ
ค.ศ. ๑๘๙๘

การงาน ปรากฏว่าภายหลังที่ออกจากโรงเรียน
ศาสนาใน ค.ศ. ๑๘๙๘ ตั้งแต่อายุ ๒๑ ปี สตาลินก็เป็นนัก
การเมืองและเป็นผู้เตรียมการปฏิวัติทันที ไม่ปรากฏว่า
สตาลินได้ทำงานอย่างอื่นได้อีก นอกจากการเข้าทำงานการ
เมืองโดยตรง คือเข้าร่วมกลุ่มอยู่กับกลุ่มนักปฏิวัติอาชีพที่
มาจากเยอรมันยอร์เซียร์ ถิ่นเดิมของเขา ได้รับเงินเลี้ยงชีพจากกอง
ทุนของนักปฏิวัติ เพื่อเตรียมการเป็นปฏิบัติต่อลัทธินายทุน
และล้มระบอบการปกครองของพระเจ้าซาร์

นับแต่ปี ค.ศ. ๑๘๙๘ จนถึงปี ค.ศ. ๑๙๑๗ ที่เลนิน
หัวหน้าพรรคยึดอำนาจการปฏิวัติในรัสเซียสำเร็จนั้น ปรากฏ
ว่าชีวิตของสตาลิน ได้ต่อสู้กับการเตรียมการปฏิวัติมาหลาย
ครั้ง เคยถูกทางการตำรวจจับกุมและลงเข้าคุกมา ๕ ครั้ง

แต่พยายามหลบหนีออกมาทุกครั้ง ครั้งหลังที่สุดถูกเนรเทศ
ไปอยู่ไซบีเรียใน ค.ศ. ๑๙๑๓ และไม่ได้กลับมาอีกจนเดือน
กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๑๗ เมื่อมีการปฏิวัติในรัสเซีย(ระหว่าง
สงครามโลกครั้งที่ ๑) โดยเคเรนสกี เดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๗
พระเจ้าซาร์สละราชสมบัติ สตาลินก็เดินทางเข้าประเทศก่อน
เลนินซึ่งขณะนั้นอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อเลนินปฏิวัติโค่น
ล้มเคเรนสกีและมีอำนาจเป็นหัวหน้ารัฐบาล เมื่อวันที่ ๗
พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ และยอมแพ้ต่อเยอรมันในสงคราม
โลกครั้งที่ ๑ ก่อนแล้ว สตาลินก็เข้าร่วมในคณะรัฐบาลทันที

ชีวิตในทางการเมือง

พอการปฏิวัติของเลนินสำเร็จ เขาก็เข้ารับตำแหน่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสัญญาติ ในคณะรัฐบาลของเลนิน
ทันทีในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ ขณะนั้นเขามีอายุได้
๓๕ ปี (เกิด ๒๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๘๗๘) ภายหลังจากที่ได้
เล่นการเมืองและเตรียมการปฏิวัติ และใช้ชีวิตในฐานะนัก
ปฏิวัติอาชีพมาเป็นเวลากว่า ๑๕ ปี คือนับแต่อายุ ๒๑ปีที่
เขาออกจาก ร.ร.นักบวช และไม่ปรารถนาที่จะเอาดีใน

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

_๓๘๓

ทางเป็นบาดหลวงเมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๘ เป็นต้นมา

เมื่อพิจารณาย้อนหลังไปถึงอดีตของสตาลินแล้ว จะรู้สึกได้ว่ามีชีวิตที่เต็มไปด้วยความยากลำบาก และการต่อสู้มากทั้งถูกจับขังคุกกว่า ๕ ครั้ง เคยถูกเนรเทศไปอยู่ไซบีเรีย เคยทำการปล้นธนาคาร เพื่อหาเงินมาบำรุงพรรคการเมือง เคยออกหนังสือพิมพ์ปรวาฟดา เพื่อสนับสนุนพรรคบอลเชวิค เคยร่วมเดินทางไปประชุมพรรค คอมมิวนิสต์ ในต่างประเทศที่กรุงปารีสและกรุงสต็อกโฮล์ม เขาได้ร่วมในงานปฏิวัติตามชนบทในแคว้นคอเคซัสเป็นผลสำเร็จ ซึ่งเขาเป็นคนเดินแจกใบปลิวเอง และจากการปฏิวัติคราวนั้นเองเขาจึงได้มีโอกาสรู้จักกับเลนิน หัวหน้าพรรคคนปัจจุบันของเขาในคราวที่พวกบอลเชวิคคอเคซัสเลือกเขาเป็นผู้แทนในการประชุมพรรคชาวรัสเซียทั้งหมดในมณฑลฟินแลนด์ นับว่าเขาได้เตรียมแผนการที่จะปกครองรัสเซียทั้งประเทศมาแต่อายุ ๒๖ ปี (จาก ค.ศ. ๑๙๐๕) ทั้งๆ ที่ชาวรัสเซียทั่วประเทศยังไม่รู้จักเขา และได้ประสบความสำเร็จใน ค.ศ. ๑๙๑๗ เมื่ออายุ ๓๕ ปี

ชีวิตทางครอบครัวและลูกเมีย ของสตาลิน ไม่เป็นที่เปิดเผยนัก จึงไม่มีใครทราบรายละเอียด เพียงแต่ทราบกัน

ว่า เมื่ยคนแรกเขาตายเสียเมื่อ ค.ศ. ๑๙๐๕ ระหว่างที่เขายังเป็นนักปฏิวัติอยู่ที่ภูเขาคอคาซัส

ออกปรากฏตัวต่อประชาชนเป็นครั้งแรก

ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสัญญาติ สตาลินได้ไปปรากฏตัวต่อประชาชน ให้ได้รู้จักเขาอย่างเปิดเผยตัวเป็นครั้งแรกในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๑๗ เพื่อมอบเอกราชให้แก่ประเทศฟินแลนด์ วันประกาศอิสรภาพของชาวฟินแลนด์ ซึ่งเป็นความปรารถนาของสตาลินมานานแล้ว ทำให้บรรดาชาติและประเทศต่างๆที่เคยเป็นเมืองขึ้นของพระเจ้าซาร์ และรัสเซียมาก่อนควรจะได้เอกราช และปกครองตนเองเมื่อได้อำนาจ สตาลินก็ได้ดำเนินการในเรื่องนี้ก่อนอื่นและจัดกระทรวงการสัญญาติขึ้นเป็นพิเศษ มีพลเมืองของรัฐและชาวต่างด้าวเข้าทำงานในกระทรวงนี้ เช่นชาวยอร์เยียร์, โปแลนด์, ยูเครน และชาวยิว และอื่นๆ เพื่อที่จะให้พลเมืองเหล่านี้ ได้มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาลอิสระขึ้นปกครองตนเอง และได้ดำเนินการในเรื่องนี้ตลอดมา

แต่อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าภายหลัง สตาลินต้อง

เปลี่ยนแปลงหลักการณ์ เพราะจะทำให้รัสเซียแตกสลายออกไป เนื่องจากชาวเมืองต่างๆ เช่นชาวอูเครนก็พยายามจะแยกตัวบ้าง บัญชาการให้เอกราชก็ต้องระงับ การให้เอกราชของสตาลินนั่นเอง โดยคาดว่าเมื่อพลเมืองในประเทศต่างๆ เหล่านั้นได้ปกครองโดยกรรมกรหมดแล้ว ก็จะต้องเชื่อฟังต่อรัฐบาลใหญ่ที่มีมอสโกนั่นเอง การดำเนินนโยบายของสตาลินในเรื่องนี้จึงปรากฏในภายหลังได้เกิดขัดกับเจตนาหัวหน้าพรรค

มีส่วนช่วยรัสเซียยอมจำนนต่อเยอรมัน ในฐานะที่เลนินเป็นประธานาธิบดี เห็นว่ารัสเซียได้พ่ายแพ้และพินาศทุกทางแล้วในปี ค.ศ. ๑๙๑๗ นี้ พลเมืองก็เกิดความยากจนและคับแค้นอดอยากอยู่ทั่วไป ไม่มีแก่จิตแก่ใจที่จะต่อสู้สงครามต่อไปไหนเลนินจึงอยากทำสัญญาสันติภาพและสงบสงครามกับเยอรมันเสียโดยเร็ว แต่ทว่าสงครามกับบุคคลสำคัญอีกคนหนึ่ง ซึ่งกว้างขวางในด้านยุโรปและอเมริกาไม่เห็นด้วยที่จะสงบศึกกับเยอรมันของพระเจ้าไกเซอร์ แต่ควรจะรอนกว่าพวกฝ่ายซ้ายในเยอรมัน ซึ่งเป็นพวกมาร์กซิสต์ด้วยกันยึดอำนาจในประเทศเยอรมันเสียก่อน เพราะขณะนั้นพวก

มาร์กซีสต์ในเยอรมันได้ก่อความวุ่นวาย และประชาชนพลเมืองเยอรมันให้ละทิ้งสนามรบและยอมแพ้ไปแล้ว

แต่เลนินไม่ที่เนด้วยตามแผนทรอสกี ที่จะรอให้เกิดเหตุการณ์เช่นนั้น และไม่เชื่อว่าการปฏิวัติทั่วโลกตามแผนเดิมจะสำเร็จลงได้ หากไม่สามารถปฏิวัติในรัสเซียให้เรียบร้อยเสียก่อน เลนินจึงตกลงใจสงบศึก สตาลิน ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการสัญชาติ และภายหลังต่อมาได้เป็นเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ก็ได้สนับสนุนความเห็นของเลนิน เลนินก็ชนะ ข้อเสนองของทรอสกีก็ตกไป

อุปนิสัยใจคอของสตาลิน

สตาลินชอบเป็นคนทะเลาะเถียงกัน และชอบมักใหญ่ใฝ่สูงมาตลอดเวลาแห่งชีวิตของเขา ซึ่งเป็นลักษณะที่นำไปเขาประสบความสำเร็จตามความต้องการของเขาจนได้ เขาเป็นคนอดทนมีมานะโดยไม่หวั่นไหว และเป็นคนมีวิธีการที่สามารถทำงานให้สำเร็จไปทีละอย่างทีละขั้น ดังจะเห็นได้ว่าระยะหลังๆ มาเลนินไม่ค่อยชอบหน้าเขานัก เพราะเห็นว่าเขาเป็นคนมักใหญ่ใฝ่สูง แต่ไม่มีความละเอียดรอบคอบเพียงพอ

จะสามารถเป็นนักปกครองที่ดีได้ เขาก็อดทนเฉยเสีย ทำ
ไม่รู้ไม่ชี้ ยอมปฏิบัติตามคำสั่งทุกอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง
และนับถือเลินินเสมอต้นเสมอปลาย จนเรียกว่าสามารถจะ
ยอมตายเพื่อเลินินได้ทุกเมื่อ เมื่อเป็นเช่นนี้ เลินินก็ไม่ว่าจะทำ
กับเขาอย่างไร

เลินินต้องการจะปลด สตาลินออกจากตำแหน่งเลขาธิการ
พรรคในคราวต่อมา เพราะเห็นว่าตำแหน่งเลขาธิการ
พรรค เป็นตำแหน่งที่ควบคุมและมีอิทธิพลเหนือสมาชิกพรรค
คอมมิวนิสต์ทั้งหมด และเป็นตำแหน่งที่เตรียมจะเป็นทายาท
ของหัวหน้าพรรคการเมือง คือรับตำแหน่งประธานาธิบดี
จากเลินินในวันหน้านั้นเอง ซึ่งเวลานั้นเลินินเห็นว่าทรอตสกี
คู่แข่งของสตาลินซึ่งเป็นคนที่เฉลียวฉลาด มีความรอบรู้ใน
สถานการณ์ทางการเมืองทั่วโลกดีพอ ไม่มีหน้าเขื่อ ๆ ทุ้ม ๆ
แบบสตาลิน สามารถที่จะคุมสมาชิกในพรรคให้อยู่ในความ
เรียบร้อยได้ดีกว่า เลินินจึงตั้งใจที่จะให้ทรอตสกี ซึ่งขณะนั้น
เป็นรัฐมนตรีว่าการกลาโหม เป็นเลขาธิการพรรคแทน

แต่เลินินก็หาความบกพร่องผิดพลาดที่จะปลดสตาลิน
ไม่ได้อีก เพราะสตาลินสามารถปฏิบัติตามคำสั่งของเลินิน

ตามที่เดินนำปากออกมาทุกประการ และรับสนองได้อย่าง
เรียบร้อย บางทีแทบจะเรียกได้ว่าเดินไม่ต้องสั่งเพียงแค่
นำปากจะพูด สตาลินก็รู้เสียแล้วว่าเดินต้องการอะไร เขาก็
สามารถบันดาลมาให้ได้อย่างเรียบร้อยที่สุด ที่สมาชิกใน
พรรคและคนอื่น ๆ ไม่สามารถจะทำได้

แม้จะไม่ใช่คนสุขุมรอบคอบเพียงพอเท่าที่เดินต้องการ
การก็ตาม แต่ในฐานะเลขาธิการพรรค เขาก็บริหารงาน
เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามที่พรรคต้องการ และปฏิบัติ
การให้ผลเป็นไปตามมติของที่ประชุมพรรค หรือตามคำสั่ง
ของท่านประธานาธิบดีเดินอย่างดีที่สุด

เขาสามารถที่จะเอาชนะศัตรู โดยการข่มความรู้ลึก
ไว้ภายใน ไม่แสดงออกมาภายนอก และค่อย ๆ ดำเนินงาน
การกำจัดศัตรูไปที่ละขั้น ตามแผนการของเขาคนเดียวอย่าง
เงียบ ๆ จนสำเร็จ และกระทั่งฆ่าศัตรูเสียได้อย่างเลือดเย็น
แล้วก็สถาปนาตัวเองขึ้นเป็นใหญ่ในรัสเซียทั้งประเทศ

แผนการการกำจัดศัตรูของเขานี้ จะเห็นได้จากการที่
เขารู้ว่าการที่เดินต้องการจะให้ เขาพ้นจากเลขาธิการพรรค
นั้น เพื่อต้องการจะให้ตำแหน่งแก่ทรอตสกี ศัตรูของเขาซึ่งมี

ความรู้และเฉลียวฉลาดกว่าเขา ก็วางแผนเอาชนะและกำจัดศัตรูไปพร้อมกัน คือการต่อสู้ที่ไม่ยอมลาออกจากเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ แต่ปฏิบัติงานกลับให้แข็งแรงและได้ผลดียิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน โดยไม่ยอมตีโพยตีพายที่หัวหน้าพรรคหันมาเกลียดเขา ขณะเดียวกันนั้นก็แสดงความเคารพนบถนอมเงินอย่างดีที่สุดทั้งต่อหน้าและลับหลัง เพื่อแสดงให้เห็นว่า เขาซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อเงินจริง ๆ อย่างไม่มีวันเปลี่ยนแปลง เพราะเขาเชื่อว่า...อย่างไรเสียเขาต้องชนะอย่างแน่นอนในขั้นสุดท้าย เพราะเขาได้คุมตำแหน่งที่สำคัญ ๆ ต่อมาถึง ๓ ตำแหน่งในคราวเดียวกันแล้ว คือ ๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสัญญาชาติ ซึ่งควบคุมพลเมืองทุกเผ่า ทุกเชื้อชาติ ทุกรัฐที่อยู่ในอาณาจักรของรัสเซีย (คล้ายกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอาณานิคมของอังกฤษ) ๒. เขาเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการรวมกรและชาวนาอีก ซึ่งเป็นจุดรวมทั้งหมดของบรรดาคนยากจน และผู้ใช้แรงงานทั้งหมด ซึ่งเป็นนโยบายทางการเมืองสูงสุดของรัสเซียอยู่แล้ว ที่จะทำงานและบริหารประเทศเพื่อกรรมกรและโดยกรรมกร และ ๓. เขาเป็นเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีหน้าที่ติดต่อกับ

ควบคุม และให้ความสะดวกทั้งพระเดชพระคุณแก่สมาชิก
พรรคอันเป็นนักการเมืองทั้งหมด ซึ่งมีหน้าที่บริหารประเทศ
รัฐชียกขึ้นแก่เขาอยู่แล้ว จึงไม่เป็นปัญหาอะไรอีกเลยที่
เขาจะไม่ได้ตำแหน่งทายาทของเจนนินในที่สุด

เขาทำใจดีสู้เสือตลอดเวลา แม้ว่าทรอสก็จะเป็น
รัฐมนตรีว่าการกลาโหม ซึ่งคุมทหารทั้งหมดไว้ในมือ เขาก็
เชื่อมั่นเขาว่า จะปลดทรอสก็ออกจากอำนาจทหารให้ได้
ก่อน และขับไล่ออกนอกประเทศให้ได้ในที่สุด เขานั่งวาง
แผนการอยู่เงียบ ๆ ในใจของเขาเอง และลงมือปฏิบัติไป
ตามแผนนั้นเป็นขั้น ๆ ไป

การที่เจนนินไม่ยอมให้สตาดินเข้ารับ ตำแหน่ง ทายาท
เป็นประธานาธิบดีต่อจากเจนนินนั้นก็เพราะเห็นว่า สตาดินมี
ชีวิตมาจากคนยากจนและเคร่งครัดต่อชีวิตมากเกินไป จน
กลายเป็นถือตัวเองและหยามคาย เจนนินเกรงว่าสตาดิน
ไม่สามารถที่จะเข้ากับราษฎรได้ แม้ทรอสเองที่เจนนินเห็น
ว่ามีลักษณะดีกว่า มีความรู้และความสามารถที่ดีกว่าสตาดิน
อย่างแน่นอนควรที่จะรับตำแหน่งได้ แต่เจนนินก็ยังเบื่อทรอสก็
อยู่ที่ว่าทรอสขาดความเข้มแข็งเด็ดขาด ขาดการตัดสินใจ

ที่แน่นอน คนที่มีลักษณะเช่นนี้แม้จะมีความรู้และเฉลียวฉลาด ก็ยังไม่สามารถที่จะเป็นผู้ปกครองที่ดีอยู่นั่นเอง แต่ก็ยังหาคนอื่นที่คิดว่าทรอสกียักไม่ได้ ทรอสกียก็เป็นม้าตัววินและสตาลินเป็นม้าตัวรอง ที่จะเข้าแย่งตำแหน่งม้าชนะแทนจากเลนิน

ดังนั้นสิ่งที่เลนินวิตกมาตลอดก็คือตัวบุคคลที่สามารถจะนำประเทศรัสเซียต่อจากเขาต่อไป ภายหลังที่เขาได้ล้มป่วยเป็นครั้งแรกใน ค.ศ. ๑๙๒๒ ภายหลังที่บริหารประเทศมาจากระบอบกษัตริย์ได้เพียง ๕ ปี และเป็นการป่วยอย่างหนัก งานปฎิบัติยังคงค้างอยู่อีกมากไม่สามารถที่จะเสร็จสิ้นในอายุขัยของเขาได้ ทง ๆ ที่ได้มอบอำนาจส่วนใหญ่อยู่ในมือของสตาลินไปแทบหมดแล้ว เขาก็เห็นว่าสตาลินไม่คู่ควรแก่ตำแหน่งผู้นำประเทศอยู่นั่นเอง เพราะเลนินเองเป็นนักอุดมคติ เป็นคนถ่อมตัว มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ แบบคนธรรมดาสามัญ แม้จะมีอำนาจยิ่งใหญ่ในทางการเมืองเหนือหัวคนทั้งประเทศกว่า ๑๐๐ ล้านคนก็ตาม แต่เลนินไม่พยายามใช้อำนาจในทางที่ไม่จำเป็น ผิดกับสตาลินที่แสดงออกมาให้เลนินเห็นว่า เป็นคนที่เมาอำนาจ ต้องการให้คนอื่นยกย่อง

บุชาสรวเสริญ ต้องการให้คนกลัวเกรงอยู่ตลอดเวลา สตาลินมีความเห็นว่าการที่จะรักษอำนาจไว้ให้นาน ตลอดจนการที่จะปฏิบัติการของพรรคคอมมิวนิสต์ไปให้ตลอดรอดฝั่งในรัสเซีย และสามารถทำการปฏิวัติทั่วโลกได้สำเร็จนั้น จะต้องเพิ่มพูนอำนาจเผด็จการให้มากขึ้น และต้องคอยทำลายฝ่ายค้านอยู่เสมอ หามิฉะนั้นแล้วตนเองก็จะถูกทำลายลงโดยศัตรูซึ่งตนได้บีบบังคับและกดขี่ไว้ สตาลินและเลนินจึงมีการขัดกันอย่างรุนแรงในอุดมคติของการยึดอำนาจ และการปกครองคน

เมื่อเลนินได้ล้มป่วยในปี ค.ศ. ๑๙๒๒-๑๙๒๓ และถึงแก่กรรมในปี ค.ศ. ๑๙๒๔ ตามลำดับมานั้น สตาลินได้เฝ้าเอาใจใส่อาการป่วยและพยาบาลรักษาเลนินอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ทั้ง ๆ ที่สตาลินรู้ดีว่าเลนินไม่ชอบหน้าตนอย่างเปิดเผย ถึงกับเขียนความเห็นตำหนิไว้ในหนังสือพิมพ์ “ปราวดา” อันเป็นหนังสือพิมพ์ของพรรคและของรัฐบาลเอง และเลนินได้เขียนไว้ในพินัยกรรมก่อนตายแล้วว่าให้ปลดสตาลินออกจากเลขาธิการพรรคก็ตาม สตาลินรู้หมดทุกอย่าง แต่บุรุษหน้ากร้าน คือดก ผู้มีเชื้อสายมาจากชาวนา

ทีมลรัฐเยอรมัน และชอบไว้นวดเพิ่ม เพิ่มความน่าเกรง
ให้เกิดขึ้นที่ใบหน้า เพื่อให้คนอื่น ๆ น่าเกรง แทนความรู้
อันที่ได้รับมาเล็กน้อยจากพระคัมภีร์ ของนิกายออร์ทอดอกซ์
ไม่ได้แสดงอะไรออกมาให้ผิดปกติ พอที่เลนินจะรู้สึกตัวว่า
สตาลินพยายามจะเกลียดชังเขา หรือพยายามทรยศต่อตัว
ประธานาธิบดีเลย เขากลับมาใช้อย่างซื่อสัตย์ ทำตัวคงเส้น
คงวาเท่าที่เคย ร่วมงาน เป็นนัก ปฏิวัติ และ หลบหนีตำรวจมา
ด้วยกัน และในฐานะรัฐมนตรีที่จะเคารพต่อหัวหน้ารัฐบาล
และเป็นได้ทั้งพลพยายบาลในยามเจ็บไข้ แต่จนกระทั่งวันตาย
เลนินก็ไม่กล้าปรึกษา และไม่กล้าประกาศแต่งตั้งคนอื่นเป็น
ทายาท ไม่กล้าพูดให้สตาลินเจ็บใจจนกว่าวาระสุดท้ายของ
ชีวิต เมื่อเลนินตายเขาก็จัดการศพเลนินอย่างหรูหราและเรียบ
ร้อยที่สุด และได้สร้างอนุสาวรีย์ให้เลนินอย่างใหญ่โต ณ
กลางใจเมืองมอสโคว์ และเมื่อให้เกียรติแก่เลนิน เขาก็
เปลี่ยนชื่อกรุงเซนต์ปีเตอรัสเบิร์ก นครหลวงเดิมของรัสเซีย
เป็น “ กรุงเลนินกราด ” ทั้งนี้เพื่อให้ชาวรัสเซียได้มองเห็นว่า
เขาคนเดียวที่ซื่อสัตย์ต่อเลนินอยู่ตลอดเวลา เขาคู่ควรแก่

ตำแหน่งประธานาธิบดีผู้นำรัสเซียแทนเงินที่ตายไปแล้ว แม่คนอื่น ๆ จะดีกว่า แต่อาการที่แสดงออก โอกาสและเวลาจากหน้าที่ต่าง ๆ ของเขาได้ช่วยเขา จนยากที่ศัตรูจะคิดคำนวณยิ่งกว่านั้น ทรอตสกีกลับไม่ไปปรากฏตัวในงานศพของเงินที่สตาลินเป็นผู้จัดเสียอีก คะแนนจากพรรคและประชาชนที่นิยมทรอตสกีลดลงลงมาถึง

งานกำจัดศัตรูของเขา

โดยที่เงินไม่พอใจที่เห็นว่าสตาลินเป็นคนมักใหญ่ใฝ่สูงและทะเยอทะยานอยากเป็นใหญ่เป็นโต เงินเคยเขียนบทความลงในหน้าหนังสือพิมพ์ ดังนั้นแม้ว่าเงินตายแล้ว โอกาสและอำนาจทั้งมวลอยู่ในมือเขาทั้งหมดที่จะเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีได้ในวันเดียวกันนี้ แต่เขาไม่ทำ เขาดำเนินการสุ่มแบบคายนานี้ เพื่แสดงให้ประชาชนเห็นว่าเขาเป็นคนไม่เมาอำนาจดังที่ใครๆพากันประณามและกล่าวหาเขา เขาต้องการที่จะหาเสียงให้ประชาชนรักและนิยมเขาเสียก่อน..... เขาก็กจัดตั้งคณะกรรมการบริหารประเทศขึ้น

คณะบริหารประเทศทำนองผู้สำเร็จราชการณมี ๓ คน คือ กามเนฟ, ซิโนเวียฟ และตัวเขาเองเป็นคณะบริหารประเทศแทนเจินที่ถึงแก่กรรม ทั้งนี้เพื่เป็นการขวางทางที่ทรอสกี คิดจะยึดอำนาจจากเขา ๆ จึงตั้งบุคคลอื่น ๆ ในพรรค ร่วมคณะบริหารประเทศกับเขาพอเป็นพิธีเสียก่อน ทั้งนี้เพื่วางแผนการที่จะกำจัดทรอสกี ผู้มีอำนาจทางทหารโดยตรงนั่นเอง แล้วแผนกำจัดทรอสกีซึ่งสตาลินวางมานานแล้ว ก่อนสตาลินตาย ก็ออกมาใช้ทันทีที่โอกาสให้คือ

ขณะนั้น ทรอสกี มีอำนาจทหารมาก ได้เลี้ยงแม่ทัพต่าง ๆ ขอมตายเพื่อทรอสกีมีอยู่มาก สตาลินจึงเห็นว่าการใช้อำนาจทางกำลังนั้นไม่สามารถกำจัดทรอสกีได้ จึงต้องพยายามกำจัดทรอสกีโดยวิธีการทางการเมือง

หนึ่งปีให้หลังจากวันที่เจินถึงแก่กรรม ครอบรอบวันตายของเจิน เขาในฐานะเลขาธิการพรรคก็ได้เรียกประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองที่กรุงมอสโกทันที เขาได้เสนอความเห็นต่อพรรคว่า

“ขณะนี้งานปฏิวัติยังไม่บรรลุถึงจุดอุดมการณ์ของพรรค คือการจัดให้อาหรมมีกินแก่ประชาชนและคนงานมี

เพียงพอ จุดใหญ่แห่งการสร้างชาติของรัสเซีย คือการจัด
 ปัญหาทางเศรษฐกิจ อันเป็นหัวใจของลัทธิคอมมิวนิสต์การ
 ที่จะสร้างสรรค์เศรษฐกิจของชาติให้เจริญก้าวหน้าได้นี้ จะ
 ต้องมอบหมายให้แก่บุคคลที่มีความสามารถสูงที่สุดและเฉลียว
 ฉลาดที่สุด จึงจะสามารถแก้ไข้ปัญหาเศรษฐกิจอันทรุดโทรม
 และเรื้อรังมาแต่หลังสงคราม และโดยความผิดพลาดของยุค
 การปกครองระบอบพระเจ้าซาร์ บุคคลที่เขาเห็นสมควรแก่
 ตำแหน่งนี้ในบรรดาสมาชิกของพรรคทั้งหมดที่มีอยู่แล้ว เห็น
 ว่า ท่านทรอสกี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมคน
 ปัจจุบันคนเดียวเท่านั้น ที่จะสามารถเข้ารับช่วยชาติในยาม
 ยากเช่นนั้นได้” และเขากล่าวต่อไปเพื่อมิให้สมาชิกคนอื่น ๆ
 เข้าใจผิด และไม่เปิดโอกาสให้ทรอสกีมีโอกาสดัดค้านว่า
 “การทหารนั้นไม่สำคัญ เพราะเวลานี้เราไม่ได้เตรียมรบกับ
 ใคร ใครๆ ก็เป็นรัฐมนตรีกลาโหมได้ ไม่สำคัญ ความสำคัญ
 อยู่ที่ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ดังนั้นท่าน
 ทรอสกี จึงเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง...”

สมาชิกในพรรคได้ยอมยกมือกันอย่างท่วมท้น ยอม
 ให้ย้าย ทรอสกี พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

กลาโหม ทงๆ ที่ทรอสกี้รู้ดีว่าเป็นลูกไม้ทางการเมืองของ
สตาลิน ที่จะกำจัดเขาให้พ้นจากอำนาจทางการเมือง ทว่า
เขาก็ไม่สามารถที่จะมีเหตุผลอย่างอื่นมาได้แย้ง และคัดค้าน
ต่อที่ประชุมพรรคได้ เพราะศิลปะในการพูดของสตาลิน
เลขาธิการพรรคนั้นสม่ำเสมอในพรรค ทุกคนได้เคลิบเคลิ้มหลง
เห็นชอบไปตามแผนการของสตาลินเสียหมดแล้ว

สตาลินจึงเชี้ยทรอสกี้ ออกจากอำนาจทางการเมือง
ไปโดยไม่มีการเสียเลือดเนื้อ เพียงแต่ใช้ศิลปะการพูดของ
เขาเพียงอย่างเดียว บรรดาแม่ทัพนายกองทั้งหลายที่ทรอสกี้
เลี้ยงเอาไว้ให้ยอมตายเพื่อเขาก็ช่วยอะไรไม่ได้ เพราะเป็น
มติส่วนใหญ่ของที่ประชุมพรรคการเมือง ซึ่งทรงอำนาจใหญ่
สูงสุดในการบริหารประเทศ

การฆ่าทรอสกี้จนถึงที่สุด

แล้วสตาลินก็ได้ใช้อิทธิพลบีบหลายทาง เพื่อให้ประ-
ชาชนเสื่อมความศรัทธาต่อทรอสกี้ โดยวิธีการต่างๆ เช่น
การเขียนหนังสือให้ประชาชนเห็นว่า ทรอสกี้กำลังจะเคย
ต่อหลักการและทรยศต่อเลนิน บรมครูของรัสเซีย แต่เพื่อ

ให้การปฏิวัติบรรลุผลไปถึงที่สุด ทรอสกี^{๕๔}พยายามเก็บความรู้สึก ไม่โจมตีสตาลินอย่างเปิดเผย เพื่อมิให้ประชาชนเห็นว่ามีการแตกแยกกันในพรรคหลังจากเลนินตายแล้ว ในที่สุดเขาก็ทนไม่ได้ ทรอสกี^{๕๕}ได้ลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในปี ค.ศ. ๑๙๒๕ และในปี ค.ศ. ๑๙๒๖ สตาลินก็ขับเขาออกจากพรรคโดยหาว่า ทรอสกี^{๕๖}พยายามที่จะทรยศต่ออุดมการณ์ของพรรค และได้ขับทรอสกีออกจากประเทศรัสเซียในปี ค.ศ. ๑๙๒๗

แม้ทรอสกี^{๕๗}จะออกนอกประเทศไปแล้ว แต่สตาลิน^{๕๘}ก็เห็นว่าการมีชีวิตของทรอสกีอยู่ในโลกนั้น ก็ยังมีโอกาสที่จะกลับมาเป็นศัตรูของเขาได้อีก เพราะทรอสกียังมีอิทธิพลตกค้างอยู่ในวงการทหาร ดังนั้นงานตามลำชีวิตทรอสกีก็ถูกวางลงไปในพรรคตามลำดับ ตลอดปี ค.ศ. ๑๙๓๐ จนถึงปี ค.ศ. ๑๙๔๐ เพื่อให้สมาชิกของพรรคตามฆ่าทรอสกีในประเทศต่าง ๆ อยู่เป็นเวลา ๑๐ ปี ทรอสกีต้องหลบหนีออกจากประเทศหนึ่งไปยังประเทศหนึ่ง เป็นเช่นนี้อยู่ตลอดเวลา สุดท้ายที่สุดในปี ค.ศ. ๑๙๔๐ ทรอสกี^{๕๙}ก็หลบหนีไปอยู่ในประเทศแม็กซิโก ในอเมริกาใต้เป็นแหล่งสุดท้าย และ

สตาลินก็ให้สมุนตามฆ่าทรอสกิตายได้สำเร็จ

ถูกฟันคอตายขณะเขียนประวัติสตาลิน

หลังจากที่ได้หลบหนีการติดตามฆ่าของสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ของรัสเซียมา ๑๐ ปีเต็ม ๆ ในหลายหนหลายแห่ง ในหลายประเทศ ทรอสกี อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของรัสเซีย ผู้ซึ่งเคยเห็นต้องการจะให้เป็นประธานาธิบดีคนต่อไป ก็อพยพนิวาสสถานมาอยู่ในประเทศแม็กซิโก

ที่แม็กซิโกนี้เอง เขาก็เริ่มเขียนประวัติของสตาลินอย่างละเอียดละออเป็นหนังสือเล่มใหญ่ รวมทั้งการบรรยายชีวิตของเขาที่ร่วมงานการปฏิวัติมากับเลนิน ตลอดจนบรรยายการที่สตาลินพยายามกำจัดและตามล่าสังหารเขาตลอดมาเมื่อเลนินตายแล้ว ชีวิตการต่อสู้ของเขาจึงเริ่มกับสตาลิน ทรอสกีพยายามหารูปมาประกอบเรื่องนี้อย่างดีที่สุด สามารถหารูปถ่ายของสตาลินมาตั้งแต่เด็ก ๆ จนกระทั่งเรื่องอำนาจในปัจจุบัน

เมื่อเขียนเรื่องเป็นเล่มจบแล้วก็เริ่มเขียนคำนำ ที่หน้าแรกของหนังสือโดยนั่งเขียนอยู่ในบ้านพักที่แม็กซิโก ยัง

ไม่ทันจบและเขียนมาได้เพียงว่า

“.....เลนินได้สร้างเครื่องจักรทั้งหลาย ไว้ให้พวก-
พร้อม สร้างด้วยความร่วมมือของประชาชนด้วยดีตลอดมา
เลนินพึ่งเสียงประชาชน ถ้าไม่ใช่จากปากคำ ก็จากหน้า
หนังสือพิมพ์ ถ้าไม่ฟังเองก็ฟังจากลูกน้อง ส่วนสตาลินไม่
ได้สร้างเครื่องจักรกลไกรการเมืองอะไรเลย เป็นแต่ถืออำนาจ
เข้ายึดครองเอาเท่านั้น ในกรณีเช่นนี้ก็ต้องใช้คุณสมบัติเป็น
พิเศษอยู่เหมือนกัน แต่ไม่ใช่คุณสมบัติของบุคคลที่ประวัติด
ศาสดาจะยอมรับว่าเป็นนักปฏิวัติ, นักคิด, นักเขียน, หรือ
นักพูด เครื่องจักรทั้งหลายได้เติบโตขึ้นจากความคิด แต่
ลักษณะอันแรกของสตาลินเป็นคนดูหมิ่นความคิด, ความคิด
ได้.....”

พอเขียนมาได้แค่นี้เท่านั้นเอง ก็มีคนย่อมาเบื่อง
หลังโดยรวดเร็ว และเขาขวานพ้งลงไปทีคอของทรอตสกี จน
ถึงแก่ความตาย เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ (พ.ศ.
๒๔๘๓) ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้เอง ทรอตสกี
ตายเมื่ออายุได้ ๖๓ ปี งานเล่าชีวิตทรอตสกีของสตาลินก็สิ้นสุดลง

หันไปกำจัดผู้ร่วมคณะบริหารประเทศอีก

เมื่อทรอตสกี ผู้มีอำนาจและอิทธิพลสิ้นสุดชีวิตแล้ว
งานกำจัดกาเมเนฟ, และซีโนเวียฟ ผู้ร่วมบริหารประเทศที่
สตาลินตั้งไว้เป็นหุ่นลง ประชาชนและทรอตสกี ก็ได้หลุดจาก
ตำแหน่งไปโดยง่ายตาย

กาเมเนฟมีความเห็นขัดแย้งการบริหารงานกับสตาลิน
นำเรื่องเข้าที่ประชุมพรรค เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๒๕
(พ.ศ. ๒๔๖๘) แพ้คะแนนในพรรคก็ต้องลาออกไป ส่วน
ซีโนเวียฟนั้นสตาลินได้สั่งให้ไปปฏิบัติงานในประเทศอังกฤษ
เมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๖ (พ.ศ. ๒๔๖๙) เพื่อให้กรรมกรในอังกฤษ
หยุดงานทั่วไปเพื่อช่วยกำลังเสริมอิทธิพลให้พรรคคอมมิวนิสต์
ในประเทศอังกฤษ ซีโนเวียฟ ปฏิบัติงานไม่ได้ผลก็หล่นจาก
อำนาจไปก่อนแล้วทั้ง ๒ คน แต่ ๒-๓ ปีแรกที่เงินตาย

เมื่อศัตรูสูญอำนาจไปหมดแล้ว สตาลินก็เข้ายึด
อำนาจบริหารประเทศเด็ดขาดแต่ผู้เดียว ก็เป็นทั้งประธาน-
าธิบดีรัสเซีย และเลขาธิการใหญ่ของพรรคคอมมิวนิสต์ทั่วโลก

งานบริหารประเทศก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒

ตลอดเวลาที่สตาลินเป็นประมุขของรัสเซียมา ๒๘ ปี ได้พยายามดำเนินการเมืองของรัสเซียแข็งแกร่งที่สุด เป็นที่หวาดหวั่นและกลัวเกรงกันไปทั่วโลก เขาได้พยายามให้ต่างประเทศและรัฐบาลต่างๆ ในโลกที่เกรียดขังลัทธิคอมมิวนิสต์ ได้ยอมรับรองฐานะรัฐบาลของเขาจนสำเร็จ พยายามทำตัวเป็นมิตรกับฮิตเลอร์ที่กำลังรุ่งเรืองอำนาจอยู่ในเยอรมัน ทั้งๆ ที่รู้ว่า ฮิตเลอร์เกลียดขังลัทธิคอมมิวนิสต์ของเขา เขาก็สามารถทำสัญญาไม่รุกรานกับเยอรมันเป็นผลสำเร็จในตอนที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ เพื่อที่เขาจะมีโอกาสแผ่อิทธิพลของรัสเซียเข้าไปในประเทศกลุ่มทะเลบอลติกได้สำเร็จ มิให้อังกฤษและฝรั่งเศสพันธมิตรเดิมกล้าคัดค้านเขา และในที่สุดเขาก็หันหลังให้ฮิตเลอร์ร่วมกับพันธมิตรอังกฤษฝรั่งเศสและ อเมริกาผู้ที่ถูกฝ่ายไม่ชอบลัทธิคอมมิวนิสต์ แต่ให้หันมาช่วยเขาปราบฮิตเลอร์และเยอรมันศัตรูเก่าของเขาจนพินาศไปในที่สุด นอกจากแผ่อิทธิพลทางยุโรปแล้ว เขายังแผ่อิทธิพลมาทางเอเชียจนได้มีสงครามกับจีนและญี่ปุ่น แม้ว่าจะไม่ได้ผลแน่นอนในตอนแรก แต่จากภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ เขาก็มี

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๙๐๓

อำนาจและอิทธิพลเหนี่ยวนำจีนและแมนจูเรีย และเป็นผู้รวบรวม
ญี่ปุ่นผู้เคยทำสงครามชนะเขาก่อนได้ในที่สุด ณ ขณะนี้

การเล่าประวัติชีวิตการเมือง ในตำแหน่งผู้นำรัสเซีย
ของเขาอย่างละเอียดละออตลอดเวลา ๒๙ ปี นั้นจะเป็นการ
มากมายเกินไปซึ่งท่านคงจะได้ผ่านมามากแล้ว เพื่อมิให้ยืดย
เยื้อเกินไปข้าพเจ้าจะนำท่านไปสู่สงครามโลกครั้งที่ ๒ ใน
ฐานะที่รัสเซียเข้าสู่สงครามร่วมกับพันธมิตรปราบญี่ปุ่น-
อิตาลี และเยอรมัน จนยอมแพ้ และได้ร่วมกับพันธมิตร ก่อ
ตั้งองค์การสหประชาชาติต่อไป

สตาลินกับสงครามโลกครั้งที่ ๒

เมื่อก่อนที่จะเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง เพียงเล็กน้อย
นั้น สตาลินไม่พยายามทำรัสเซียให้เป็นข่าวเกรียวกราวฉาด
ฉาดไปทั่วโลกโดยอิทธิพลทางการทหารและการเมืองแบบประ-
เทศเผด็จการอื่นๆ ดังฮิตเลอร์ของเยอรมัน, มุสโสลินีของ
อิตาลี และรัฐบาลทหารของญี่ปุ่น ทั้งที่สตาลินก็เป็น
เผด็จการเหมือนกัน สตาลินพยายามสร้างสรรค์และปรับปรุง
ภายในประเทศของตนให้เจริญรุ่งเรือง ในทางเศรษฐกิจ ขยาย

การคมนาคม และปรับปรุงการอุตสาหกรรม ของประเทศ เป็นการใหญ่อย่างเงียบ ๆ โดยแบบไม่มีใครรู้ ว่ารัสเซียกำลังทำอะไรอยู่นอกจากชาวรัสเซียเท่านั้นที่รู้ว่าเขาทำอะไร เขาไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองของประเทศอื่น ๆ นอกจากเคยเข้าช่วยรบในประเทศสเปน ซึ่งมีการต่อสู้ระหว่างพวกคอมมิวนิสต์ พวกเก่ากับนายพลฟรังโก พวกใหม่ซึ่งเป็นฟาสซิสต์ซึ่งได้ทำสงครามกลางเมือง ฆ่าฟันกันเองอยู่ในชาติเดียวกันเมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๗ ถึง ค.ศ. ๑๙๓๙ เป็นเวลากว่า ๒ ปี ๗ เดือน จนประเทศสเปนกลายเป็นรกร้างใหญ่ บ้านช่องพังพินาศ ชาวสเปนได้เสียชีวิตเพราะฆ่าฟันกันเองถึง ๑ ล้านคน รัฐบาลเก่าได้รับความช่วยเหลือจากรัสเซีย ส่วนเยอรมันและอิตาลีช่วยนายพลฟรังโก ๆ ขณะในที่สุด

สงครามสเปนได้ยืดเยื้อมาจนปี ค.ศ. ๑๙๓๙ ที่เยอรมันได้ก่อสงครามโลกขึ้น โดยการคุกคามประเทศโปแลนด์ โดยการเรียกร้องขอเมืองดานซิกคืน และขอทำทางรถไฟผ่านเดลิยงโปแลนด์ ไปออกรัฐปรัสเซียตะวันตกของเยอรมัน

เมื่อเยอรมันทำท่าที่จะก่อสงครามเช่นนี้ สตาลินก็

ได้เสนอมายังอังกฤษว่า จะขอยกกำลังทหารรัสเซียเข้าไปใน
ประเทศลัตเวีย, ลิทัวเนีย, และเอสโตเนีย เพื่อยึดไว้เป็น
ฐานทัพต่อสู้กับเยอรมันช่วยพันธมิตร อังกฤษ และชาติอื่น ๆ
แต่อังกฤษเห็นว่า เป็นลูกไม้ของสตาลินที่จะยึดดินแดนเหล่านี้
จึงไม่ยอม เมื่อเป็นเช่นนั้นสตาลินก็หันไปหาฮิตเลอร์ขอทำ
สัญญาไม่รุกรานกัน เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๙
ก่อนสงครามใหญ่ไม่กี่วัน โลกก็งังในการเคลื่อนไหวเช่นนั้น
ของรัสเซียและเยอรมัน เยอรมัน แม้ไม่ชอบรัสเซียแต่ก็เป็น
โอกาสที่จะทำให้รัสเซียแตกแยกกับพันธมิตร อังกฤษ-
ฝรั่งเศสได้สำเร็จ และเป็นการตัดกำลังฝ่ายพันธมิตรเอง แล้ว
ตนจะหาโอกาสบุกกรุรัสเซียทีหลัง เมื่อฝรั่งเศสและพันธมิตร
ทรุดลงแล้ว

ยกทัพเข้าแบ่งโปแลนด์บ้าง

๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๙ เยอรมันบุกโปแลนด์
สงครามโลกครั้งที่ ๒ เกิดขึ้นแล้ว.....รัสเซียได้เตรียมตัวอย่าง
เต็มที่ แม้จะมีสัญญาไม่รุกรานกับเยอรมันซึ่งเพิ่งเซ็นกันไป
น้ำหมึกยังไม่ทันแห้งเมื่อ ๘ วันมาแล้วก็ตาม แต่รัสเซียก็ยัง

ไม่วางใจเยอรมันนัก เพราะรู้ตัวอยู่ดีว่าเยอรมันก็ไม่ค่อยชอบหน้าตนอยู่แล้ว

ดังนั้นในวันที่ ๖-๗ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๐ ขณะที่เยอรมันกำลังบุกประเทศโปแลนด์อยู่ รัสเซียก็ประกาศตัวเป็นกลาง แล้วเรียกระดมทหารกองหนุนทันที เรียกระดมทหารแถบเมืองเลนินกราดทางเหนือจดแถบทะเลดำ รวมทั้งมณฑลอุครเรน รัสเซีย ชาวเลนินกราด และมอสโคว์ได้กำลังทหารรวม ๔ ล้านคน

อีก ๕ วันต่อมา รัสเซียก็ส่งทหารเข้าประชิดชายแดนประเทศโปแลนด์ ห่างจากพรมแดนโปแลนด์เพียง ๒๕ ไมล์เท่านั้น แล้วก็ส่งทหารรัสเซียเข้าประชิดพรมแดนประเทศอื่นๆ อีก เช่นประเทศฟินแลนด์, รูมาเนีย ในวันที่ ๑๕ กันยายน รัสเซียก็ยื่นคำขาดไปยังประเทศลัตเวีย ให้เปิดเมืองท่าวินตาวและลิบัน ให้เป็นเมืองท่าเสรีเพื่อที่จะให้เรือรัสเซียเข้าจอดได้

๑๗ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๙ เวลา ๐๔.๐๐ น. สตาลินก็สั่งให้จอมพลทิเมงโก แม่ทัพรัสเซียส่งทัพเข้าไปในประเทศโปแลนด์ ที่เยอรมันกำลังเหยียบย่ำอยู่บ้างแล้ว โดยสตาลินอ้างว่าเพื่อเป็น

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๘๐๗

การเข้าคุ้มครอง ผลประโยชน์ ของ รัสเซีย ในประเทศโปแลนด์ และให้ความคุ้มครองแก่ชนหมู่น้อย รัสเซียขาว และชาวอูเครน ที่ตั้งถิ่นฐานทำมาหากินอยู่ในประเทศโปแลนด์

ยิ่งกว่านั้น สตาลินยังออกแถลงการณ์ในนามของรัฐบาลแห่งสหภาพโซเวียตว่า การเคลื่อนไหวทำนองนี้มิได้กระทบกระเทือนต่อนโยบายความเป็นกลางที่รัสเซียประกาศไปแล้ว เพราะถือว่าขณะนี้โปแลนด์ไม่มีรัฐบาลที่จะบริหารประเทศแล้ว สนธิสัญญาที่เคยมีกับโปแลนด์ก็ได้หยุดไป รัสเซียมีเจตนาที่จะสถาปนาสันติภาพในภาคตะวันออกของโปแลนด์ให้คงมีอยู่ต่อไป เพราะสภาพการณ์เช่นโปแลนด์อยู่ในฐานะที่อ่อนแอ จึงเห็นสมควรที่รัสเซียจะเข้าช่วยระงับไว้

รัฐบาลโปแลนด์คัดค้านการกระทำของรัสเซียและสั่งทหารโปแลนด์เข้ารบกับรัสเซียอีกทางด้านตะวันออก ทั้ง ๆ ที่เวลานั้นทหารโปแลนด์กำลังรบอยู่กับเยอรมัน ทางแนวรบด้านตะวันตกอยู่แล้ว แม้โปแลนด์จะต้านทานก็ไม่มีทาง รัสเซียก็รุกเรื่อย ๆ พอวันที่ ๒๑ กันยายน รัสเซียก็ยึดแนวเขต

แดนของโปแลนด์ที่ติดกับประเทศรูมาเนียได้ พอดีวันที่ ๒๒ กันยายน ทหารรัสเซียก็เดินทัพมาบรรจบกับกองทัพของเยอรมันตามที่ได้วางแผนที่จะป้องกันอยู่แล้ว

ฮิตเลอร์และสตาลินก็ตกลงที่จะแบ่งประเทศโปแลนด์กันคนละครึ่ง เพื่อเคารพต่อสัญญาที่ทำกันไว้ก่อนสงครามโลกเพียง ๘ วันว่าจะไม่รุกรานกัน เพื่อให้สัญญาฉบับนั้นมีผลศักดิ์สิทธิ์เสียสักชั่วคราว การแบ่งดินแดนจึงได้ขีดลงไปบนแผนที่ประเทศโปแลนด์ โดยขีดแบ่งลากมาจากปรัสเซียตะวันออก เป็นเส้นตรงผ่ากรุงวอร์ซอ (เมืองหลวงของโปแลนด์) ลงไปจนถึงเขตแดนระหว่างฮังการีและสโลวัก ขณะนั้นรัฐบาลโปแลนด์ที่หนีเข้าไปอยู่ในประเทศรูมาเนีย ก็เลยหนีต่อไปยังกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

ผลการแบ่งดินแดนโปแลนด์กัน ระหว่างรัสเซียและเยอรมันในวันนั้น ปรากฏผลว่าสตาลินได้เนื้อที่ดินที่กว้างขวางใหญ่โตกว่า แต่ฮิตเลอร์ได้ดินแดนที่มีพลเมืองและมีโรงงานอุตสาหกรรมมากกว่า เป็นการได้เปรียบกันคนละครึ่งอย่าง แต่เมื่อมองกันแล้วฮิตเลอร์ต้องได้เปรียบสตาลินมิตริยามจำเป็นแน่นอน

รัสเซียเข้ายึดกลุ่มประเทศบอลติก

เมื่อได้ส่วนแบ่งดินแดนโปแลนด์จากเยอรมันเรียบร้อยแล้ว รัสเซียก็ได้ให้สัตยาบันในสัญญาที่ทำกันไว้เมื่อ ๒๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๙ (พ.ศ. ๒๔๘๒) นั้นทันที โดยให้สัตยาบันในวันที่ ๒๔ กันยายน หลังจากที่ได้ลงนามกันมาแล้วเกือบหนึ่งเดือนว่าจะไม่รุกรานกัน เท่านั้นหมดหน้าที่ของรัสเซีย รัสเซียไม่เกี่ยวข้องกับเยอรมัน และไม่เกี่ยวข้องกับอังกฤษและฝรั่งเศส เพราะตนตกอยู่ในฐานะเป็นกลางเสียแล้ว ระหว่างที่เสียงระเบิดคำรามและกึกก้องเพราะเสียงปืนอยู่ในยุโรประหว่างอังกฤษ-ฝรั่งเศส กับเยอรมัน ในการที่ช่วยป้องกันโปแลนด์ และประเทศอื่น ๆ ที่เยอรมันจะรุกต่อไปก็ตาม สตาลินและรัสเซียไม่เกี่ยว สตาลินกลับมานอนคิดอยู่ที่กรุงมอสโกถึงหน้าที่ยามว่างศึกที่ตนยังไม่พัวพันกับใครนั้นว่า รัสเซียควรจะหาโอกาสและคว่ำกำไรไว้เสียก่อนเมื่อคิดตก สตาลินก็เรียกจอมพลทิแมงโกไปพบ เพื่อเตรียมการยึดประเทศเล็ก ๆ แถบทะเลบอลติกทันที ซึ่งสตาลินเคยเสนออังกฤษมาแล้ว ที่จะเอาไว้เป็นฐานทัพสู้กับเยอรมันมาก่อน แต่อังกฤษไม่เออช่วย ตนจึงมาร่วมเป็นมิตรกับเยอรมัน

๘๑๐ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

เพื่อจะยึดดินแดนเหล่านี้ให้ได้ และเป็นโอกาสปลดปล่อยที่ทุกฝ่ายกำลังยุ่งอยู่ทางโน้น แผนการยึดประเทศลัตเวีย, เอสโตเนีย, และลิทัวเนีย จึงได้กำหนดขึ้นอย่างรวดเร็วและทันการที่สุด เพราะได้ส่งทหารประชิดชายแดนไว้ก่อนที่จะบุกไปแลนด์ไว้แล้ว

รัสเซีย-สตาลินก็เริ่มคุกคามกล่าวหาประเทศเอสโตเนียทันที หาว่ารัฐบาลเอสโตเนียช่วยให้เรือดำน้ำไปแลนด์หลบหนีไปได้ และขอให้เปิดเมืองท่าเพื่อให้รัสเซียขนสินค้าผ่านไปได้โดยไม่จำกัดจำนวน และขอตั้งฐานทัพเรือรัสเซียในประเทศเอสโตเนีย

รัฐบาลเอสโตเนียไม่ยอม และประกาศทันทีว่าจะรบเพื่อป้องกันมาตุภูมิของตนอย่างเต็มที่ แม้ว่าจะเป็นชาติเล็กก็จะสู้แค่ว่า ในที่สุดรัฐบาลรัสเซียและเอสโตเนียก็ต้องมาปรึกษาหารือทำความเข้าใจกัน รัสเซียเสนอว่า ไม่ต้องการที่จะรุกรานเอสโตเนีย แต่ต้องการมาเป็นพันธมิตรทางการทหาร เพื่อช่วยป้องกันประเทศเอสโตเนียเอง ในการที่อาจจะถูกศัตรูรุกราน เพราะขณะนั้นเยอรมันกำลังเปิดการรุกรานอยู่ทั่วไป หากรัสเซียไม่ช่วย เยอรมันก็จะยึดเอสโตเนียแน่ โดน

ลูกไม้ของสตาลินแบบนี้เข้า รัฐบาลเฮดโฮเนียก็ยิ่ง เพราะ
ขณะนั้นเยอรมันส่งทหารมาจุกอยู่ที่ชายแดนจริง แต่ได้แบ่ง
รับแบ่งสู้ ในที่สุดก็ต้องยอมตกลงให้รัสเซียตั้งฐานทัพเรือ
ได้ รัสเซียก็บอกต่อไปว่า การมีฐานทัพนั้นต้องมีทหารมา
บ้องกัน เพื่อช่วยป้องกันเฮดโฮเนีย มิฉะนั้นก็ไม่มีประโยชน์
และทหารที่รัสเซียจะส่งมาบ้องกันฐานทัพนั้นมี ๒๕,๐๐๐ คน
พอแก่การช่วยป้องกันเฮดโฮเนีย ในที่สุดเฮดโฮเนียก็ไม่มี
ทางหลีกเลี่ยง และต่อไปประเทศอื่นๆ ก็โดนทำนองนี้อีกคือ
ลัตเวีย และลิทัวเนีย เมื่อ ๑๕ มิถุนายน ๑๙๔๐ คือแผนการ
ช่วยป้องกันร่วมกันแบบของรัสเซีย ต่อมาวันที่ ๒๒ กรกฎาคม
๑๙๔๐ รัสเซียก็ประกาศรวม ๓ รัฐเป็นรัฐเดียว ชนกับสหภาพ
โซเวียตต่อไป

และประเทศฟินแลนด์ต่อไปอีก

เมื่อได้ลัตเวีย, ลิทัวเนีย และเฮดโฮเนีย ๓ ประเทศ
เล็กๆ กะทัดรัดแถบทะเลบอลติกแล้ว การก้าวต่อไปยาม
ว่างของสตาลิน ก็คือประเทศฟินแลนด์ ซึ่งตั้งขวางอยู่
ระหว่างรัสเซียกับทะเลบอลติก ทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือ

รัสเซียก็ขอทราบตามข้อกันร่วมกันแบบรัสเซียที่ทำได้สำเร็จใน
๓ ประเทศเล็กแถบทะเลบอลติกมาแล้วนั้นอีก

ประเทศฟินแลนด์ซึ่งมีเกาะแก่ง และเมืองท่าที่อยู่ทาง
ทะเลบอลติก อันเป็นที่พิสมัยของสตาลินนั้น ฟินแลนด์รู้
การเคลื่อนไหวของรัสเซียมาดีแล้วตามลำดับ จึงเรียกกระตม
พล ไม่ยอมตามคำขอของรัสเซีย เพราะรู้ว่าสัญญาาร่วมข้อ
กันร่วมกันแบบรัสเซียนั้นเป็นการยึดครองประเทศของตนโดย
รัสเซียนั่นเอง จึงไม่ยอมและประกาศออกมาดัง ๆ ว่า จะไม่
ยอมให้ รัสเซีย ทำแบบที่ ทำมาแก่ ประเทศเล็ก ๆ ที่ไม่มี ทาง
ป้องกันตัวเองนั้นอีก

ในที่สุดรัสเซียก็เอาเลือดเข้าแลกเอามาจนได้

ในขั้นต้น สตาลินได้ใช้วิธีการทูต ขอเชิญผู้แทน
รัฐบาลไปเจรจาตกลงกันที่กรุงมอสโก ผู้แทนฟินแลนด์ก็
ยอมรับคำเชิญนั้น

การเจรจาก็กรุงมอสโกได้เป็นไปอย่างยืดเยื้อและใช้
เวลานาน ไม่ตกลงกันได้ รัสเซียเสนอขอให้ฟินแลนด์ยก
ดินแดน ตามแนว พรหมแดน ตลอดแถบ แหลม การเรียน ให้

รัสเซียเป็นแนวกว้าง ๒๕ ก.ม. ฟินแลนด์ไม่ยอมตกลง

ขณะเดียวกันทั้งสองฝ่ายก็ส่งทหารเข้าเตรียมยั
กันไว้ที่ชายแดน จนวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๙
(พ.ศ. ๒๔๘๒) ทางรัสเซียแจ้งว่า ทหารฟินแลนด์ที่ชายแดน
ยังคงทหารรัสเซีย เป็นเหตุ ให้นายพลตายหนึ่งคน และ
ทหารบาดเจ็บอีกหลายคน ฟินแลนด์จึงตั้งคณะกรรมการ
คณะหนึ่งเพื่อสอบสวนเรื่องนี้ ผลแห่งการสอบสวน ฟินแลนด์
แถลงว่าไม่เคยมีการเกิดการยิงกันตามชายแดนที่กล่าวนั้นเลย
จึงไม่มีการตายเกิดขึ้น ภายหลังจากนั้นต่อมาถึงวันที่ ๒๘
พฤศจิกายน ก็มีการปะทะกันตามชายแดนประปราย

คณะทูตที่ประชุมกันที่กรุงมอส โคว์ ยังประชุมกันต่อ
ไปอีก รัสเซียเสนอใหม่คือให้ยกเขต บริเวณเกาะ ฮังโกและ
ท่าเรือที่เกาะนี้ให้รัสเซียคุ้มครองเป็นเวลา ๓๐ ปี ให้มีสิทธิ
ในการตั้งกองทหาร สถานีทัพเรือ สนามบิน รวมทั้งตั้งหน่วย
ยานยนต์ และกองบินเรือชายฝั่ง และต้องให้สิทธิแก่รัสเซีย
จอดเรือในอ่าวปาปายาด้วย

ฟินแลนด์คงยืนกราน ไม่ยอมตามข้อ เြียรข้อ ใหม่
อีก ๓-๔ ธันวาคมรัสเซียก็ส่งทหารเข้ารุกรานชายแดนฟิน-

แลนด์หนักขึ้น ส่งกองทัพอากาศเข้าโจมตีกรุงเฮลซิงกิ นครหลวงของฟินแลนด์ และตามชายฝั่งต่างๆ ทางฝั่งทะเลรัสเซียก็ส่งเรือรบเข้ายิงเมืองชายฝั่ง

จอมพลมันเนอร์ไฮน์ แม่ทัพของฟินแลนด์ได้บอingkันประเทศของตนอย่างเด็ดเดี่ยวและดักกับศึกรัสเซียเต็มที่ เผอิญเป็นฤดูหนาว จึงเป็นโอกาสได้เปรียบของฟินแลนด์ รัสเซียก็ยังไม่กล้าส่งทหารขึ้นตีเข้ารบ เพราะไม่ต้องการเปิดเผยว่าตนได้เตรียมกำลังไว้ เพื่อมิให้เยอรมันจับความจริงได้

รัฐบาล ฟินแลนด์ ได้พยายาม อย่างเต็มที่ ๆ จะระงับเหตุร้ายนี้ ได้เปลี่ยนคณะกรรมการที่ส่งไปเจรจาที่มอสโกเสียใหม่ ขณะเดียวกันก็ร้องทุกข์ไปยังสันนิบาตชาติ อย่างน้อยเชื่อว่าสันนิบาตชาติจะช่วยอะไรได้บ้าง เพราะรัสเซียยังเป็นสมาชิกสันนิบาตชาติอยู่ (แม้ว่าเยอรมันจะลาออกไปนานและกำลังบุกยุโรปอยู่ก็ตาม)

สันนิบาตชาติ ได้เปิด ประชุม เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๙ ที่กรุงเยนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เรียกสมาชิกที่ยังเป็นสมาชิกภาพอยู่เข้าประชุม แต่รัสเซียไม่สนใจและไม่ยอมเข้าประชุมด้วย ที่ประชุมจึงลงมติรับคำร้องของ

ฟินแลนด์และลงมติว่ารัสเซียรุกราน และตัดสินใจให้ประเทศสมาชิกแห่งสันนิบาตชาติ และให้ขับรัสเซียออกจากสันนิบาตชาติ

ประเทศ อังกฤษ และฝรั่งเศส ตัดสินใจ ที่จะช่วย ฟินแลนด์ โดยที่หวังว่าการเข้าช่วยฟินแลนด์จะได้ใช้ฐานทัพต่าง ๆ ในประเทศนอร์เวย์และประเทศสวีเดนทางเหนือ เพื่อกันเยอรมัน มิให้เข้ามา คุมเหมืองแร่ ที่มีคุณภาพ ที่สูงที่สุดในโลกซึ่งมีอยู่ในสวีเดน แต่เยอรมันไม่พอใจที่รัสเซียรุกราน และมามีอิทธิพลแถบทะเลบอลติกก็ยัง สนับสนุนรัสเซีย ตามสัญญาที่ไม่รุกรานต่อกันอยู่ ในที่สุดนอร์เวย์และสวีเดนก็ไม่ยอม ให้กองทัพ ของอังกฤษ และฝรั่งเศสผ่านประเทศของตนไปช่วยทำการรบประเทศฟินแลนด์เพราะเกรงกลัวเยอรมัน

รัสเซียบุกแหลก

เมื่อสันนิบาตชาติประกาศขับไล่ตนออกจาก สันนิบาตชาติ และอังกฤษ, ฝรั่งเศสแสดงท่าทีที่จะช่วยฟินแลนด์ รัสเซียก็ระดมพลบุกแหลก คือได้ส่งทหารเข้าบุกฟินแลนด์ พร้อมกัน ๓ ทางคือ ด้านเหนือ ทางบริเวณเมืองเปตราโม

ด้านกลาง ที่ทะเลสาบปลาโตกา และทางด้านใต้

จอมพลแมนเนอร์ไฮม์ แม่ทัพฟินแลนด์พยายามสู้
อย่างเต็มที่ รัสเซียบุกเข้าไปอย่างลำบาก เพราะยางเข้าฤดู
หนาวพอดี ฤดูหนาวและหิมะตกเป็นอุปสรรคในการบุกทัพ
ของรัสเซีย แต่ชาวฟินแลนด์คุ้นเคยกับภูมิประเทศบ้านตนดี
อยู่แล้ว โดยเฉพาะมีทหารหน่วยสะก๊ ซึ่งสามารถวิ่งไปบน
น้ำแข็ง ทำการรบ กับรัสเซีย ได้อย่าง คล่องแคล่วและรวดเร็ว
รัสเซียฝ่ายบุกยังต้องวิ่งวังในการที่ขนอาหาร และเสบียงไป
ยังหิมะตกยังอู้ยอ้ายเคลื่อนที่ไม่ได้ทันการ ยิ่งการรบทางด้าน
เปทซาโม ทหารรัสเซียติดหล่มหิมะถูกตัดขาดจากกอง

บัญชาการ ถูกตีแตกยับ ทหารรัสเซียต้องเสียชีวิตเพราะภัย
หิมะ ใน ๓ เดือนแรกฟินแลนด์เป็นฝ่ายมีชัย เพียงแต่สง-
ครามด้วยหิมะเพียงอย่างเดียวรัสเซียก็ตายเอง โดยภัยธรรมชาติ
ที่ถูกพายุหิมะพัดกลบ ทหาร รัสเซียใน สนามรบ ก็ตายไป
กว่า ๕๐๐,๐๐๐ คนแล้ว ที่ถูกอาวุธของฟินแลนด์ตายก็มาก

เมื่อเห็นทหารฟินแลนด์สู้อย่างเอมตายเช่นนั้น สตา-
ลินก็โหมกำลังเข้าตีรุนแรงยิ่งขึ้น ทางด้านอากาศก็ทวีโหม
โจมตีทั้งระเบิดที่ทำการรัฐบาลในนครหลวงฟินแลนด์ ส่ง

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๘๑๓

เครื่องบินออกทำการรบร้อยเครื่อง บอมบ์พินาศไปทั่วเมือง และทั่ว ๆ ไป ฟินแลนด์ก็ออกต่อสู้เต็ม ที่จนอากาศมีอุปสรรค เพราะหิมะจึงลดการรบกันทางอากาศ

ในที่สุด เมื่อรัสเซียเห็นว่า ฟินแลนด์จะไม่รอด จึงเสนอ สันติภาพ ผูกมัด ฟินแลนด์ หนักขึ้นยิ่งกว่าการเรียกร้อง และการเจรจาครั้งใด ๆ โดยให้ประเทศสวีเดนเป็นคนกลาง ช่วยไกล่เกลี่ยให้ ผลที่สุดฟินแลนด์ก็ต้องยอมรับโดยไม่มีข้อแม้สัก เพราะเป็นการต่อสู้กับชาติมหาอำนาจ โดยที่ตนเป็นชาติเล็กมีพลเมืองเพียง ๓ ล้านคน มหาอำนาจอื่น ๆ ก็ไม่สามารถช่วยได้ จึงต้องยอมแพ้รับข้อเสนอสวีเดน ๘ ข้อของรัสเซีย คือ

๑. ฟินแลนด์ยอมยกคอคอดคาเวเรียน ทั้งหมด รวมทั้งว็เบอร์กชายฝั่งทะเลสาบปลาโตกาทั้งหมด รวมทั้งแหลม ฟิตเซอร์ และบางส่วนของภาคตะวันออก ของฟินแลนด์ให้แก่ รัสเซีย แต่ฟินแลนด์ยังคงได้เมืองท่าเปทซาไมไว้

๒. เมืองท่ายังโกนั้น ยอมให้ รัสเซียตั้ง ฐาน ทักษเรือ และฐานทัพอากาศเป็นเวลา ๓๐ ปี

๓. ฟินแลนด์ยอมรับว่าจะไม่มีเรือรบ เรือดำน้ำ และกองบินทหาร ณ ที่บางแห่ง ให้คงมีแต่เรือเล็ก ๆ ลาดตระเวนตามชายฝั่งเท่านั้น

๔. รัสเซียยอมถอนทหารออกไปจากเปทซาโม

๕. รัสเซียมีสิทธิที่จะผ่านเปทซาโม ไปมา เพื่อติดต่อกับนอร์เวย์ได้ และปราศจากการตรวจตราทางศุลกากรใด ๆ

๖. จะได้สร้างทางรถไฟ เพื่อให้รัสเซียได้ติดต่อกับสวีเดนโดยผ่านฟินแลนด์ได้สะดวก

๗. สนธิสัญญานี้ ตั้งให้สัตยาบันภายใน ๓ วัน

๘. การรบกั้น จะยุติลงในวันที่ ๑๗ มีนาคม เวลาเที่ยงวัน

ในที่สุดรัสเซียก็ยึดฟินแลนด์ไว้ได้ แม้จะให้เอกราชแต่ในนามไว้ก็ตามก็ถือว่าฟินแลนด์ได้อยู่ในความครอบครองของรัสเซียแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ เวลา ๑๒.๐๐ น. ภายหลังจากที่พลเมืองของประเทศนั้น มีเพียง ๓ ล้านคน แต่ได้พยายามต่อสู้ไว้อย่างแข็งแกร่งเกือบ ๔ เดือน จนเสียเอกราชไป

สตาลินเดินลงแหลมบอลข่านต่อไปอีก

เป็นที่สังเกตว่า ขงะที่อังกฤษ, ฝรั่งเศสกำลังเตรียมบึ่งกันต่อต้าน และรบอยู่กับเยอรมันอยู่อย่างเต็มที่เพื่อรักษาอิสรภาพเสรีไว้ให้โลกนี้ สตาลินก็ได้หันไปผูกมิตรกับเยอรมันไว้ ไม่ให้มายุ่งกับตน รัสเซียจึงทำสงครามกับประเทศเล็ก ๆ หากำไรกันไปอย่างสบายโดยไม่มีใครเกี่ยวข้อง และเมื่อเลิกสงครามโลกครั้งที่สองนั้นหามิตรต่าง ๆ ล้วนขาดทุน เพราะต้องยอมให้ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นเมืองขึ้นได้เอกราชไปหมด แต่รัสเซียหรือสตาลินเพียงคนเดียวที่ได้กำไรโดยสามารถยึดครองประเทศที่ตนตีมาได้ในระหว่างสงครามคราวที่แล้วเอาไว้ได้ เพราะตนมิได้แพ้สงคราม และเป็นพันธมิตรกับอังกฤษ, ฝรั่งเศสและอเมริกา ช่วยปราบเยอรมันอีกเหมือนกัน ดังนั้นแม้จะมองกันไปโน่นแ่งใดก็ตามแต่ในแง่ความเป็นผู้สามารถเก่งกำไรสงคราม และไม่ยอมเสียเปรียบใครนั้น สตาลินได้ทำเพื่อความยิ่งใหญ่ให้แก่รัสเซียจนกระทั่งวันตาย แม้เดี๋ยวนี้มองว่าสตาลิน ดูจะเป็นคนโหดร้าย และไม่มี ความกรุณาต่อผู้อยู่ใต้ปกครองก็ตามแต่ในเหลี่ยมการเมืองแล้วก็ต้องนับว่า สตาลินได้สร้างความ

ยิ่งใหญ่ไว้ให้แกร่งเขี้ยวมากทีเดียว

ภายหลังที่ชนะในโปแลนด์คนละครึ่งกับเยอรมันแล้ว ยังยึดประเทศในแถบทะเลบอลติกได้ ๔ ประเทศอีก คือ เอสโตเนีย, ลัตเวีย ลิทัวเนีย และฟินแลนด์ สตาลินก็ยังไม่หยุดพักนอน เพราะตนยังไม่รู้สึกเหนื่อยเท่าไร ในการโจมตี ทากัวกับประเทศเล็ก ๆ เพราะรัสเซียเพียงแต่ยึดเส้นยึด สายเท่านั้น ยังมีได้ออกรบจริง ๆ เลย ดังนั้นสตาลินก็หัน มามองดูทางทะเลบอลข่านอย่างน่าสนใจ เพราะทางทะเล บอลข่านมีโอกาสรพภัยอุดมสมบูรณ์อย่างน่าพิศมัยอย่างยิ่ง แต่ ก็ยังเกรงใจเยอรมันอยู่ แม้จะมีความเกรงใจเยอรมันอยู่มาก รัสเซียก็คอยที่จ้องอยู่ตลอดเวลาเหมือนกัน เพียงแต่ค่อย ๆ เติมมือไปที่ละน้อย คือขณะที่เยอรมันส่งกำลังเข้ายึดเบล-เยียมและฮอลันดาในวันที่ ๑๐ พ.ค. ๑๙๔๐ รัสเซียก็ส่งให้ จอมพล ทิแมงโก แม่ทัพใหญ่ของรัสเซีย ส่งทหารเข้าไป เรียงรายไว้ตามชายแดนแหลมบอลข่าน รอโอกาสดูอยู่ว่า หากเยอรมันเสียที่ยุโรป และฝรั่งเศสในสนามรบที่ประเทศ เบลเยียมแล้วกองทัพของรัสเซีย ก็จะรุกเข้าสู่แหลมบอลข่าน ทันที แม้มุสโสลินี ซึ่งคอยจ้องดูก้าวของสตาลินอยู่ทุกขณะ

ก็ได้ประกาศออกมาดัง ๆ ว่า “หากรัสเซียก้าวเข้ามาในแหลมบอลข่านแม้แต่ก้าวเดียวแล้ว ทักษิณาดิจะเข้าต่อต้านทันที” เยอรมันก็รู้ แต่ไม่คัดค้านอะไรกับรัสเซีย เพราะตนกำลังติดพันอยู่กับอังกฤษและฝรั่งเศสจึงต้องการจะรักษาไมตรีเอาไว้ก่อน

รัสเซียไม่รอเวลา หันไปเคาะเคาะรุมมาเนียก่อน ภายหลังที่ประกาศรวมรัฐเล็ก ลัตเวีย, ลิทัวเนีย และเอสโตเนียได้หนึ่งเดือนแล้ว พอวันที่ ๒๖ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ (พ.ศ. ๒๔๘๓) รัสเซียก็ยื่นคำขาดต่อรัฐบาลรุมมาเนีย ต่อรัฐบาลของกษัตริย์คาโรล ขอดินแดนแคว้นเบสซาราเบีย และดินแดนตอนเหนือของแคว้นบูโควีนา ซึ่งรุมมาเนียยึดเอาไปเมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๑ คือดินแดนเหล่านี้เมื่อรัสเซียเกิดปฏิวัติและแพ้แก่เยอรมันในสงครามโลกครั้งที่ ๑ รุมมาเนียซึ่งอยู่ติดกันได้ฉวยโอกาสยึดดินแดนแคว้นเบสซาราเบียไป รัสเซียคัดค้านแต่ขณะนั้นไม่สามารถเอาคืนได้ ต่อมาเมื่อรัสเซียเป็นบิกแผ่นก็ได้ทำสัญญาไมตรีกับรุมมาเนีย แต่สงวนเรื่องเมืองเบสซาราเบียไว้ เพื่อย่อยทำความตกลงกันโดยสันติ

สตาลินจึงถือโอกาสเอาคืนตอนนั้น โดยแจ้งแก่รุมมา-

เห็นว่า ราษฎรในแคว้นเบสซาราเบียเป็นชาวอูเครน รัสเซียภาคใต้ รัฐบาลเนียไม่สามารถจะปกครองชาวรัสเซียให้มีความสุข พลเมืองเดือดร้อน เด็กในเมืองนี้เกิดปีละ ๕ หมื่นคน แต่ตายเสียปีละ ๖ หมื่นคน เพราะรัฐบาลเนียจะเลยในปัญหาสาธารณสุข รัฐบาลเนียไม่มีปัญญาที่จะสร้างเมืองนี้ให้เจริญได้ จึงขอคืน และนอกจากนี้ปรากฏว่าที่ดินแดนตอนเหนือของมณฑลบูโควินาของรัฐบาลเนียนั้น พลเมืองเป็นชาวอูเครน แม้ว่าดินแดนตอนนั้น จะไม่เคยเป็นของรัสเซียมาก่อน ก็ตาม แต่รัสเซียก็ขอเรียกร้องมาด้วยเพื่อความปลอดภัย และความผาสุกของพลเมืองที่มีเชื้อชาติอูเครนไปพร้อม ๆ กัน และให้รัฐบาลเนียตอบภายใน ๑ วัน

ผู้แทนรัสเซีย ได้กำหนดสถานที่ให้ ผู้แทน รัฐบาลเนียพบกับตนที่ไฮเดสซา ผลที่สุดรัฐบาลเนียก็ยอม แต่รัสเซียให้อพยพ พลเมืองที่จะไปอยู่กับรัฐบาลเนียภายใน ๔ วัน พอวันที่ ๒๘ มิถุนายน รัสเซียก็เข้าครองแคว้นเบสซาราเบีย และบูโควินาเหนือทันที ในการนี้รัฐมนตรีต่างประเทศของพระเจ้าคาโรลได้ถามความเห็นไปยังเยอรมันในการที่รัสเซียเรียกร้อง แต่เยอรมันก็บอก ให้ยอมตามประสงค์ของรัสเซีย

แต่ปรากฏว่าทหารรัสเซียที่มาครอง ๒ แคว้นนั้นเกิด
 ลำเลี่ยนรุกร้าเกินกว่ากำหนด รุมาเนียจึงระดมพลใหญ่ ประ-
 เทศใกล้เคียง คือฮังการี ยูโกสลาเวีย และเตอร์กกี ก็ระดม
 พลใหญ่บ้าง

รุมาเนียต้องเผชิญศึก ๒ ด้านไปพร้อม ๆ กัน คือ
 ฮังการีและบัลแกเรียก็ขอคืนแดนคืนจากรูมาเนียบ้าง ฮังการี
 ขอแคว้นทรานซิลเวเนียคืน บัลแกเรียขอแคว้นโดบริจาคืน
 บ้าง แต่รุมาเนียไม่ยอมได้ยื่นไปทางเยอรมัน ๆ ก็ต้องการ
 ขั้วขวางการรุกรของรัสเซียโดยวิธีลับ ๆ คือยื้อให้ฮังการีและ
 บัลแกเรียขอคืนแดนรุมาเนียคืนบ้าง ดังกล่าวแล้วเพื่อเป็นการ
 ประวิงรัสเซีย

รัสเซียกลับโจมตียเยอรมันแล้ว

เช้าตรู่ . . . ของวันที่ ๒๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๑(พ.ศ.
 ๒๔๘๔) ภายหลังการล่มจมของฝรั่งเศส และหลังจากการ
 ยุทธนาการที่เกาเซคริต ในอาฟริกาผ่านพ้นไปได้ ๓ อาทิตย์
 มร. โมโลตอฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
 ของรัสเซีย ก็ได้อ่านคำแถลงการณ์ ของรัฐบาลรัสเซียทางวิทยุ

กระจายเสียง ณ กรุงมอสโคว์อย่างร้อนรนว่า...

“...วันนั้นเวลา ๐๔.๐๐ น กองทหารเยอรมัน
ได้รุกรานเข้ามาในดินแดนของรัสเซียโดยมิได้แจ้ง
เหตุผล และโดยไม่ได้ประกาศสงคราม...”

ขณะเดียวกันนี้ ผู้นำ ฮิตเลอร์ แห่ง
ไรช์เยอรมัน ก็ได้ออกแถลงการณ์ทางวิทยุกระจายเสียง ณ
กรุงเบอร์เบอร์ลิน เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๑
เวลา ๐๓.๐๐ น ว่า

“.... กองทัพเยอรมัน ได้เริ่มเคลื่อนที่เข้าทำ
การโจมตีสหประชาชาติแล้ว โดยสาธารณรัฐเยอรมันได้รับ
การช่วยเหลือร่วมมือ จากประเทศฟินแลนด์และรู-
มาเนียทั้งนี้เพราะเหตุว่าโซเวียตรัสเซียมีท่าทีแสดง
เป็นปฏิปักษ์ต่อเยอรมัน และการที่โซเวียตรัสเซีย
ได้เข้ายึดเอารัฐต่างๆแถบทะเลบอลติกนั้นก็มีควา-
มมุ่งหมายที่จะรุกรานเยอรมัน...”

เยอรมันใช้ทหาร ๒ ล้านคนบุกรัสเซีย ๔ ล้าน

- เมื่อฮิตเลอร์ พutschky กระจายเสียงอ้างความจำเป็น

ที่จะต้องทำการปราบปรามรัสเซียมิตรของตน ที่ต่างคนต่าง
ไม่ไว้วางใจกันและทำสัญญาหลอกลวง ไม่รุกรานต่อกันไว้ชั่ว
คราวนั้น เป็นอันว่าจำเป็นต้องทำศึกแตกหักกับรัสเซียแล้ว

พอวิทยุประกาศเสร็จเพลงมาร์ชก็บรรเลงขึ้นตอน

ฟ้าสว่างของวันที่ ๒๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๑ กองทัพเยอรมัน
ซึ่งเตรียมทหารไว้แล้วรวม ๒ ล้านคนและได้วางพลไว้เป็น
ระยะไว้ตามชายแดนนับแต่ฝั่งมหาสมุทรอาร์กติก ถึงทะเลดำ
อันมีระยะยาวกว่า ๓,๐๐๐ ไมล์ ก็แยกย้ายกันเข้าโจมตีทหาร
รัสเซีย รัสเซียเตรียมสู้ไว้แล้วเหมือนกัน ทหารรัสเซียที่ต้ง
รับไว้มี ๓ ล้านคนมากกว่าเยอรมัน ๑ ล้านคน โดยรุกเข้า
ไปในแนวทหารรัสเซีย ๔ ด้านด้วยกันคือ

๑. กองทัพเยอรมันรุกรานจากประเทศ ในทะเลบอลติก
แยกไปเมืองเมอแมงสก์ และเมืองเลนินกราดร่วมกับทหารฟิน
แลนด์ ส่วนใหญ่การรบบริเวณนี้ใช้รถเกราะและหน่วยยาน
ยนต์ เพราะภูมิประเทศเหมาะสมนั้น

๒. รุกรานรัสเซียตะวันออก เข้ากวาดล้างทหาร
รัสเซียในดินแดนลิทัวเนีย, และเอสโตเนีย และแยกหน่วย
หนึ่งไปตีสกัดเลนินกราดร่วมกับแนวที่ ๑

๓. รุกผ่านเมืองบิอาลิสตอก และเมืองเบรตส์ลิตอฟ
พุ่งตรงไปยังเมืองสโมเลนส์ก และมอสโคว์ และแยกสาย
หนึ่งไปตีเมืองคีฟ ภูมิภาคบริเวณนี้เหมาะแก่การใช้อาวุธ
ทุกประเภท

๔. รุกจากรูมาเนีย ผ่านเบสซาราเบีย แล้วแยก
ออกเป็น ๓ สาย คือ สายแรก วนขึ้นตีเมืองคีฟร่วมกับ
แนวที่ ๓ สายที่สอง วกลงมาตีเมืองโอดเดสซาที่ฝั่งทะเลดำ
สายที่สาม พุ่งตรงไปตีเมืองคาคอฟ เมืองอยู่หัวน้ำของ
รัสเซียเมืองหนึ่ง

การเข้าตีรัสเซียคราวนี้ บรรดาประเทศเล็ก ๆ ที่เคย
ถูกรัสเซียรังแกได้เข้าช่วยตีด้วยเต็มที่ เช่นทหารของประเทศ
ฮังการี, รูมาเนีย, ลัตเวีย, เอสโตเนีย และประเทศฟิน-
แลนด์ นับว่าเป็นการบุกครั้งยิ่งใหญ่ของสงครามยุโรป (ก่อน
ที่อเมริกาจะเข้าร่วมปราบปรามอย่างจริงจังกับเยอรมัน)

นาที่แรกที่รุกเยอรมันก็ชนะและมีชัยแทบทุกแห่งหน
ที่นำทัพผ่านเข้าไป แม้ว่า "สตาลิน" อันเป็นแนวต้านทานที่
แข็งแกร่งของกองทัพรัสเซีย เยอรมันก็ตีพ่ายไป เพราะยุทธ
วิธีและอาวุธของเยอรมันทันสมัยกว่า เมืองโอดเดสซาแตก

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๘๒๓

เมืองค็ฟลุกตีจนทลาย, สโมเลนสก็ยก, ดินแดนของฟินแลนด์ที่รัสเซียตีไปเมื่อปีที่แล้ว ทหารฟินแลนด์ ก็ตีเอากลับมาได้หมด, เมืองชายทะเลมหาสมุทรอาร์คติกก็แตกยับ และในที่สุดเลนินกราด จนกระทั่งวันที่ ๒๐ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ เพียง ๓ เดือนเต็มทัพเยอรมันก็มายืนอยู่ห่างจากมอสโกเพียง ๒๓ ไมล์เท่านั้น ขณะนั้นมองเห็นวงแหวนดินปรากฏอยู่เบื้องหน้าทหารเยอรมันแล้ว

ชูคอฟเข้าสู่ ยอมตาย

ทันใดนั้น ๒๐, ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๔๑...จอมพลสตาลิน ก็สั่งประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วประเทศให้ปลดจอมพลทิแมงโก แม่ทัพบกซึ่งถนัดแต่รบประเทศเล็ก ๆ ออกจากตำแหน่ง และให้พลเอกชูคอฟ (จอมพลชูคอฟ) เข้ารับตำแหน่งในวันนั้นแทน

นับเป็นเวลา ๓ เดือนมาแล้ว ที่กองทัพแดงของจอมพลทิแมงโก ได้พ่ายแพ้แก่เยอรมันมาแทบทุกทางและอย่างรวดเร็ว เยอรมันยึดพื้นที่ได้อย่างไพศาลที่สุด ได้ยึดครองเมืองใหญ่และศูนย์กลางการอุตสาหกรรม ไว้ได้แทบหมด

๘๒๘ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

กองทัพรัสเซียได้รับบาดเจ็บและตกเป็นเชลย แก่เยอรมันแล้ว
กว่า ๓ ล้านคน -

แต่อย่างไรก็ตามสตาลินก็ประกาศอย่างเด็ดขาด ที่จะ
ไม่ยอมแพ้ ภายหลังจากที่เยอรมันบุกรัสเซียแล้วเมื่อวันที่ ๒๒
มิถุนายน เขาก็ได้ประกาศทางวิทยุกระจายเสียงต่อชาวโลก
เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ ว่า.....

“...ชาวรัสเซียตัดสินใจจะต่อสู้กับข้าศึกจน
เลือดหยดสุดท้าย” ...และว่า “..จะพยายามทำสง
ครามเบ็ดเสร็จ” เมื่อแพ้ในเมืองก็จะถอยเข้าป่าเพื่อ
ทำสงครามแบบกองโจรก่อกวน และรังควานข้าศึก
ต่อไป และหากแพ้... “ก็ให้เผาเมือง เผาทุกสิ่งทุก
อย่างที่จะเป็นประโยชน์แก่ข้าศึก ดังที่เคยกระทำ
มาแล้วแต่ ค.ศ. ๑๙๑๒ กับนะโปเลียน..”

จอมพลสตาลินก็ระดมพลเมืองทั้งชาติของ รัสเซียซึ่ง
มีพลเมืองกว่า ๑๖ รัฐ ๑๕๐ เขตชาติ พลเมืองมี ๑๗๐ ล้าน
คนร่วมกันต่อสู้กองทัพเยอรมันทุกวิถีทางอย่างไม่กลัวตายเพื่อ
หวังอย่างเดียวที่จะทำการต่อสู้และแก้แค้นเยอรมันให้ได้

คำประกาศเรียกร้องความเห็นใจ ของสตาลินได้ผล

เซอร์วิลเลียม นายกรัฐมนตรีอังกฤษยามสงคราม ได้กล่าวสุนทรพจน์ทางวิทยุกระจายเสียงตอบคำขอเห็นใจจากสตาลินว่า

“...ผู้ใดที่สู้ฮิตเลอร์ ผู้เป็นพันธมิตรของอังกฤษ ผู้ใดที่เข้าข้างฮิตเลอร์ ผู้เป็นศัตรูของอังกฤษ... และย่ำว่าสหราชอาณาจักรจะเข้าช่วยเหลือสหภาพโซเวียตอย่างเต็มที่...”

ภายหลังจากนั้น อเมริกา - ประธานาธิบดีรูสเวลต์ อังกฤษ นายกรัฐมนตรีเซอร์วิลเลียม และจอมพลสตาลินรัสเซีย ก็ได้เปิดการประชุม ๓ ผู้ยิ่งใหญ่ขึ้นเป็นครั้งแรก ที่มอดโดว์ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๑ (พ.ศ. ๒๔๘๔) ภายหลังจากที่เยอรมันรุกรัสเซียได้ ๒ เดือน ในเดือนธันวาคมปีนั้น อังกฤษและประเทศในเครือจักรภพทั้งหลาย ก็ประกาศสงครามกับเยอรมันและประเทศบริวาร อเมริกาก็ระดมการส่งกำลังอาวุธช่วยเหลือรัสเซีย . เพื่อรบกับเยอรมันต่อไปอย่างเต็มที่ อาวุธเกือบ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของกำลังรบของรัสเซียที่ต้องใช้ มีทั้งรถรบ, รถยนต์, รถบรรทุก และเครื่องบิน ได้จัดส่งมาให้จากโรงงานในประเทศอเมริกา จนเยอรมันยอมรับว่าการช่วยเหลืออันมหาศาลทุกชนิดแก่รัสเซียของอเมริกันเอง ทำ

ความพินาศแก่ทัพเยอรมันในที่สุด เพราะเครื่องบินและอาวุธ
ต่างๆ ทันสมัยดีกว่าที่รัสเซียมีอยู่

ตกถึงปลายปี ค.ศ. ๑๙๔๑ พutschิกายัน - ธันวาคม
ขณะที่จอมพลชูลอฟ เข้ารับตำแหน่งพอดีที่ได้เครื่องบิน
พร้อมจากอเมริกา และเป็นโชคดีของชูลอฟที่จะแก้ความ
พ่ายแพ้อย่างยับเยินของจอมพลทิแมงโก แม่ทัพคนก่อนไว้ได้
เพราะอากาศหนาวในรัสเซียหนาวอย่างร้ายกาจ ได้ทรมาน
ทหารเยอรมันด้วยประการทั้งปวง แม้ยานยนตร์ทุกชนิดก็ใช้
ไม่ได้ น้ำในหม้อน้ำของรถจักร, รถยนต์, รถรบแข็งไป
หมด ทหารเยอรมันไม่มีเครื่องป้องกันหนาวเพียงพอต้องเจ็บ
ไข้และล้มตายมาก จอมพลชูลอฟจึงเริ่มมีชัยในการรบใน
ฤดูหนาวปลายปี ค.ศ. ๑๙๔๑ และต้นปีมกราคม ค.ศ. ๑๙๔๒
ก็ผลักดันแพ้นั้นชนะมาตลอดเวลาจนถึงปลายฤดูหนาวปี ค.ศ.
๑๙๔๓ วันที่ ๒๕ ธันวาคม รัสเซียโดยจอมพลชูลอฟก็รุก
ใหญ่อีกครั้งหนึ่ง และมีชัยชนะเพิ่มขึ้นตามลำดับจนสามารถ
ยึดเนือทคินมาได้จนถึงปลายปี รวม ๑,๕๐๐,๐๐๐ ตารางก.ม.

ในที่สุดก็เป็นชัยชนะ หลังจากที่ยุทธวิธีได้ถูก เยอรมัน
เหยียบย่ำมาตลอดเวลา ก็เริ่มจะมีแสงสดใสขึ้นอย่างแท้จริง

ในปี ค.ศ. ๑๙๔๔ (ปีที่ ๕ ที่เยอรมันบุกรัสเซีย) คือกำหนดการบุกใหญ่ของพันธมิตรในแนวรบตะวันตก พร้อมกับการบุกใหญ่ของรัสเซีย ซึ่งจะเปิดขึ้นอย่างมโหฬารพร้อมกันทั้งแนวรบตะวันออกและตะวันตก โดยการทำสงครามชนาบนาน้ำหลังไม่ให้เยอรมันตั้งตัวติด ด้วยการทำสงคราม ๒ แนวรบพร้อม ๆ กัน เริ่ม ๒๔ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๔ จอมพลชูกอฟก็พากองทัพของตนบุกรุกเข้าตีเยอรมันทางด้านกลาง แนวต้านทานของเยอรมันก็ทลายลง วันที่ ๑๕ ก.ค. ก็เข้าไปแลนด์ ได้ ในโปแลนด์ กองทัพใต้ดินของนายพลบอร์โกโมรอฟสกี ก็ยกเข้าตีเยอรมันช่วยจอมพลชูกอฟทั้งที่รัสเซียไม่ได้ร้องขอ แต่วันที่ ๒ ตุลาคม เยอรมันก็เหยียบทัพใต้ดินนี้แหลกไปอีก ส่วนแนวรบด้านสตาลินกราดก็ตีพื้นแลนด์มาได้ ๓๑ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๔ ๒๐ ตุลาคม ก็ตียูโกสลาเวียคืนได้จากเยอรมันหมด จนกระทั่งธันวาคม ๑๙๔๔ นับว่าการรบในปี ค.ศ. ๑๙๔๔ ที่พันธมิตรมาช่วยร่วมรบกับรัสเซีย เยอรมันเริ่มพ่ายแพ้อย่างมโหฬาร ได้เสียเนื้อที่ดินทั้งหมดที่ยึดไว้ได้ในยุโรปนับแต่ทวีปแอฟริกาทางใต้ฝั่งเศสจนจรดภูเขาคอเคซัสในรัสเซีย ถูกพันธมิตรรุก กับรัสเซียตีล่าถอยไปทุก

ทางๆ จนถอยกลับไปสู่แนวของตนในปี ค.ศ. ๑๙๓๙ ที่ยึดไว้เมื่อสงครามใหม่ๆ เท่านั้น

๓๓ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๕ ทหารรัสเซียก็ทำลายกรุงเวียนนา (นครหลวงของออสเตรีย) ของเยอรมันได้ ส่วนทางใต้พันธมิตรอเมริกันก็ยึดเมืองฮัมบูร์ก ของเยอรมันได้ในวันที่ ๓ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ ซึ่งรุกเข้าไปใกล้กรุงเบอร์ลิน เข้าไปทุกทีแล้ว ๒๑ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๕ ทหารของจอมพลชูกอฟก็โอบรอบกรุงเบอร์ลินทางเหนือไว้ได้ การรุกใหญ่ครั้งนี้ จอมพลชูกอฟได้ใช้ปืนใหญ่กว่าแสนกระบอกในการเข้าทำลายและกวาดล้างเยอรมันคราวนี้

กรุงเบอร์ลินก็ถูกล้อม โดยจอมพลชูกอฟ แห่งรัสเซีย ขุนศึกแห่งทัพแดง นครเบอร์ลินนครหลวงอันรุ่งโรจน์จึงถูกล้อมและถูกโจมตีทุกวิถีทาง และถูกระดมยิงอย่างไม่ขาดสาย พร้อมกับการโจมตีและทิ้งระเบิดทางอากาศ หามันจะให้เยอรมันยอมแพ้ให้ได้ วันที่ ๒ พฤษภาคม การต้านทานต่อสู้ของนครเบอร์ลินก็เจ็บบ่เสียเป็นลง และรัฐบาลเยอรมันก็แถลงว่าฮิตเลอร์ ได้ฆ่าตัวตายแล้วในรัฐสภาเยอรมัน ในวันนี้แต่จนบัดนี้โลกก็ยังสงสัยอยู่ว่าฮิตเลอร์ตายจริงหรือเปล่า? อยู่

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๙๓๓

ก่อนที่จะสิ้นสุดสงคราม วันประวัติศาสตร์สำคัญอีกวันหนึ่งมาถึงคือวันที่ ๒๑ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๕ คือทัพแดงของจอมพลชูคอฟ แห่งรัสเซีย ที่ยกทัพมาจากแดนไกล จากแม่น้ำวอลกา ได้มาพบกับกองทัพของไอค์เซนเฮาท์ที่มาจากทวีปอเมริกา ณ เมืองแม่น้ำเอลบ์ตอนคึ่งกลางใจกลางประเทศเยอรมัน และในที่สุดทัพเยอรมันก็ยอมแพ้ตามลำดับ ๒ พ.ค. ทัพเยอรมันในอิตาลี วางอาวุธต่อนายพลอาเล็กซานเดอร์ของอังกฤษ ๔ พ.ค. ทัพเยอรมันในฮอลันดา, เยอรมันนีตะวันตกเฉียงเหนือ และเดนมาร์ก วางอาวุธต่อจอมพลมอนต์โกเมอรีแห่งอังกฤษ ๗ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ เวลา ๑๔.๒๐ น. พลเรือเอก เดอนิสต์ ผู้แทนของฮิตเลอร์ก็ลงนามยอมรับว่ากองทัพบก, เรือ, อากาศของเยอรมันจะยอมแพ้ทั้งหมด และได้กระทำกันเป็นทางการที่กรุงเบอร์ลินอีกครั้งหนึ่งในวันที่ ๘ พฤษภาคม

สงครามโลกครั้งที่ ๒ ก็จบลงในแนวรบด้านตะวันตกคือยุโรป เหลือจากนั้นอีก ๓ เดือน ญี่ปุ่นในเอเชียก็ยอมแพ้ ต่อจากนั้นก็เป็นชัยชนะของ

๘๓๔ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ
สตาลินที่กลายเป็นผู้ยิ่งใหญ่ของโลกคนหนึ่งในมหา-
อำนาจทั้ง ๕ ในสหประชาชาติที่จะครองโลก เป็นผู้
ระงับและหลีกเลี่ยงสงครามต่อไป สตาลินถึงแก่กรรม
เมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๓ เมื่อเขามีอายุได้ ๗๔ ปี ตำแหน่ง
ทายาทจึงได้แก่มาเลนคอฟ และครุสชอฟ เลขา-
ธิการพรรคคอมมิวนิสต์ปัจจุบันตามลำดับ

๒๓ . . .

จอมทัพจอมเผด็จการ มุสโสลินี

ภายหลังสงคราม — บ้านเมืองทรุด
โทรม เศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลล้ม
แล้วล้มอีก เมื่อเห็นว่าชาติอิตาลีจะ
ไปไม่รอดแล้ว และผิดหวังการช่วย
เหลือจากพันธมิตร ที่ได้ต่อสู้ทำ
สงครามร่วมกันมา ด้วยความรักชาติ
แรงกล้า เขาก็นชวนคนหนุ่ม ๆ ที่มี
เลือดรักชาติอย่างรุนแรง มาตั้งพรรค

การเมืองฟาสซิสต์ขึ้น เพื่อขัดขวางอิทธิพลต่างประเทศ ต้อง
การปรับปรุงดินแดน และช่วยกันแก้เศรษฐกิจของชาติที่
กำลังจะล้มละลาย มีคนเห็นด้วยกับเขาเกือบ ๕ ล้านคน....
วันยึดอำนาจจากรัฐบาลก็มาถึง เขาเดินหน้านำทหารเชดดำ
๓ หมื่นคนบุกกรุงโรม บังคับให้รัฐบาลลาออก กษัตริย์
เชื่อความสามารถของเขาและตั้งเขาเป็นนายกรัฐมนตรี เขา
ได้แก้ไขนำชาติอิตาลีเจริญรุ่งเรืองที่สุด กลายเป็นมหาอำนาจ
ชั้นหนึ่งของโลก แม้ฮิตเลอร์ก็เอาตัวอย่างเขา เขาครอง
อำนาจอย่างรุ่งเรืองที่สุด ๒๓ ปี แต่พอ....เขาร่วมสงคราม
กับฮิตเลอร์ ๓ ปี ชีวิตและบัลลังก์เขาก็พินาศสิ้น

เขาคือ เบนิตโต มุสโสลินี หัวหน้าคณะเชดดำแห่ง
กรุงโรม ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒

ปฐมวัย

เบนิตโต มุสโสลินี ผู้เผด็จการ และหัวหน้าพรรค
ฟาสซิสต์ แห่งอิตาลี เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ค.ศ.
๑๘๘๓ ณ เมืองเตรบีบีโต ประเทศอิตาลี

บิดาของมุสโสลินี ปรากฏว่ามีอาชีพเป็นนายช่าง

แห่งโรงงานถลุงเหล็กกล้า ส่วนมารดานั้นมีอาชีพเป็นครู
การศึกษาของผู้เผด็จการ มุสโสลินี ผู้ซึ่งต่อมา
ได้เป็นผู้เผด็จการครองอำนาจเด็ดขาดของประเทศอิตาลี ซึ่ง
มีพลเมืองทั้งประเทศกว่า ๔๓ ล้านคน และเป็นผู้นำชาติ
อิตาลีขึ้นให้เจริญรุ่งเรืองที่สุด จนก้าวเป็นมหาอำนาจชั้น
หนึ่งของโลกนั้น ตอนเยาว์วัยได้พยายามเจริญรอยตามอาชีพ
ของมารดา คือหวังที่จะเป็นครูของชาติในอนาคต ตอนต้น
ได้รับการศึกษาอยู่ในโรงเรียนประจำตำบลบ้านเกิด แล้ว
ย้ายไปเข้า ร.ร. มักยมที่ฟาเอนซา ต่อจากนั้นก็เข้าศึกษา
ในวิทยาลัยฝึกหัดครูที่ฟอร์ลิมโปโปโล ประเทศอิตาลี เมื่อ
สำเร็จการศึกษาชั้นสุดท้ายทันแล้ว ก็ออกรับราชการมีอาชีพ
เป็นครู

เมื่อรับราชการเป็นครูอยู่ไม่นาน มุสโสลินีมีหัวไป
ในทางการเมือง รู้สึกเบื่อหน่ายอาชีพครู จึงเข้าจ้างงานอาชีพ
หนังสือพิมพ์ และชอบวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลรุนแรง ตาม
อารมณ์ร้อนของคนหนุ่มที่รักชาติ ขณะนั้นเขาสมัครเป็น
สมาชิกพรรคการเมืองโซเชี่ยลลิสต์แล้ว เพื่อความอยากรู้
อยากเห็นในต่างประเทศ เขาก็ออกเดินทางไปเผชิญโชคใน

ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ประเทศซึ่งมีนโยบายการเมืองเป็นกลางมาทุกสมัย อันเป็นที่รวมกลุ่มของนักการเมืองพลัดถิ่นทั่วโลก เขาจึงได้มีโอกาสพบกับนักการเมืองชาติต่าง ๆ และมีอุดมการณ์แตกต่างกัน

การที่อยากเผชิญโชคอยู่ในต่างประเทศ ทำให้เขาต้องหางานทำเพื่อมีรายได้ และได้ยอมทำงานทุกชนิด โดยไม่เลือกงาน ขออย่างเดียวให้ ได้เงินมาเลี้ยงและสามารถอยู่ในสวิสส์ ได้ก็แล้วกัน เขาจึงยอมรับจ้างเป็นกรรมกรตามโรงงานช่างไม้, ช่างอิฐและแม่กระทั้งในโรงงานทำช็อกโกแลต บางครั้งก็ว่างงานถึงกับไม่มีเงินที่จะซื้ออาหารกิน การอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์นั่นเอง ที่ทำให้มุสโสลินีเป็นคนอดทน และทำให้มีจิตใจเข้มแข็ง ภายหลังเขาก็กลับมาอิตาลีบ้านเกิดอีก คราวนี้ได้ตำแหน่งบรรณาธิการหนังสือพิมพ์อาวันตี ซึ่งออกที่เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๑ เกิดขึ้น ในค.ศ. ๑๙๑๔ ขณะนั้นมุสโสลินีมีอายุ ๓๕ ปี เขาจึงอาสาสมัครเข้ารับในสงคราม เพราะตอนนั้นเขามีความเห็นตรงกับรัฐบาลอิตาลีในขณะนั้นที่ว่าควรเข้าร่วมกับสัมพันธมิตร ซึ่งมีทาง

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๘๓๕

ที่จะชนะสงครามได้มากกว่า แต่พรรคโซเชียลลิสต์ที่สังกัดอยู่เป็นฝ่ายสนับสนุนเยอรมัน มุสโสลินีถูกส่งไปปฏิบัติภารกิจที่ลุ่มแม่น้ำอิซอน ได้รับบาดเจ็บในการรบ และได้รับเหรียญกล้าหาญจากสงคราม แต่ไม่ได้กลับเข้าสนามรบอีก ได้กลับไปทำงานหนังสือพิมพ์ตามเดิม

เมื่อภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ ผ่านพ้นไปแล้ว ความผิดหวังของรัฐบาล และประชาชนชาวอิตาลีเห็นที่ทำสงครามร่วมกับพันธมิตรมาจนบ้านเมืองพินาศ และพลเมืองต้องล้มตายในสงครามมากมายนั้น ไม่ได้รับผลประโยชน์ตามที่พันธมิตรอังกฤษและฝรั่งเศสสัญญาไว้ก่อนเท่าที่ควร

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๑ อิตาลียังเป็นพันธมิตรอยู่กับเยอรมัน และเยอรมันต้องการให้อิตาลีเป็นกลาง โดยเสนอว่า เมื่อเยอรมันชนะสงครามแล้วก็จะให้ดินแดนในแคว้นเทรนนีโต และตรีเอสเตให้แก่อิตาลี แต่ฝ่ายสัมพันธมิตรเสนอให้มากกว่าเยอรมัน คือเสนอว่าจะให้มากกว่านั้น คือตามสัญญาฉบับของอังกฤษฝรั่งเศส สัญญาแก่รัฐบาลอิตาลีว่าหากเข้าร่วมสงครามเป็นฝ่ายตนแล้ว เมื่อชนะก็จะให้เมืองเทรนนีโต และตรีเอสเตในแคว้นเทรียตามที่อยู่อาศัย

ต้องการ และจะเพิ่มดินแดนทางฝั่งตะวันออกของทะเลอาเดรียติก และดินแดนบางแห่งในทวีปอาฟริกาและในจักรวรรดิออตโตมานของตุรกีให้อีก อิตาลีเห็นผลประโยชน์ที่จะได้จากชาติพันธมิตรมากกว่า จึงบอกเลิกสัญญากับเยอรมัน และประกาศสงครามกับออสเตรีย เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๐ กับ เยอรมัน ๒๗ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๕ หลังจากอิตาลีได้วางตัวเป็นกลางมาแล้วหนึ่งปี

แต่เมื่อพันธมิตรชนะสงครามแล้ว อิตาลีได้เรียกร้องต่อพันธมิตรขอคืนดินแดนหลายแห่ง อาทิเช่น เมืองฟิอูเม, ตัลมาเชีย และดินแดนทางฟากตะวันออกของทะเลอาเดรียติก จากยูโกสลาเวีย แต่ไม่ได้ผล อิตาลีคงได้แต่เมืองทรีเอสเต และแคว้นเทรนนิโตจากออสเตรีย และดินแดน ๒-๓ แห่ง ดินแดนเหล่านี้หากอิตาลีไม่ร่วมกับพันธมิตร เพียงแต่วางตัวเป็นกลางอยู่เฉย ๆ หากเยอรมันชนะสงครามก็ต้องยอมยกให้อิตาลีอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องเข้าทำสงครามให้เปลืองเลือดเนื้อของประชาชนและพลเมือง

ตรงกันข้ามประเทศพันธมิตรอื่น ๆ ได้เห็นที่ดินและเมืองซึ่งกันมากมาย อิตาลีกลายเป็นประเทศชนรองที่ได้น้อย

ที่สุดที่พอจะแสดงได้คือ

๑. อังกฤษได้พื้นที่ในเมืองชั้นต่าง ๆ รวม ๑,๓๔๙,๒๐๓ ตาราง ก.ม. มีพลเมือง ๗,๐๗๙,๐๐๐ คน

๒. ฝรั่งเศสได้พื้นที่ในเมืองชั้นต่าง ๆ รวม ๑,๘๗๙,๗๐๖ ก.ม. มีพลเมือง ๒,๒๙๗.๐๐๐ คน

๓. เบลเยียมได้พื้นที่ในเมืองชั้นต่าง ๆ รวม ๕๙,๐๐๐ ตาราง ก.ม. มีพลเมือง ๓,๐๐๐,๐๐๐ คน

๔. อิตาลีได้พื้นที่ในเมืองชั้นต่าง ๆ รวม ๘๐,๐๐๐ ตาราง ก.ม. มีพลเมือง ๗๐,๐๐๐ คน

นอกจากสี่ชาตินี้แล้วก็ไม่มีชาติอื่นใดอะไรอีก การที่ฐานะของอิตาลีที่รวมรบในสงคราม ได้เสียที่ดินและเมืองชั้นหลังสงครามมาเพียงเท่านั้น แทบจะไม่พอกับที่สูญเสียชีวิตพลเมืองและทรัพย์สินของชาติและประชาชนที่ได้เสียหายไปในการสงครามครั้งนั้น ทำให้รัฐบาลถูกร่ำจากประชาชนเป็นอันมาก ประชาชนต้องการที่ดินแดนที่มีคนอิตาลีเคยอยู่กลับคืนมา เช่นเมืองฟิอูเม และเมืองดัลมาเซีย เมื่อไม่ได้ผล นักการเมืองคนสำคัญคนหนึ่งชื่อ คาดริเอล ดันนุนซิเอ จึงได้รวบรวมประชาชนเข้ายึดเมืองฟิอูเมกลับคืน

๙๔๒ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ
มาเองโดยผลการในนามชาวอิตาลี เมื่อเดือนกันยายน
ค.ศ. ๑๙๑๙

นับแต่นั้น ความไม่พอใจหามิตรชาวต่างประเทศ
และอิทธิพลชาวต่างประเทศ เนื่องจากในการที่อิตาลีไม่ได้
รับความเป็นธรรมดีพอจากการสงคราม และผลของการ
สงครามตนได้ตกลงเป็นมหาอำนาจชั้น ๔ นี้เอง จึงทำความ
ไม่พอใจให้แก่ชาวอิตาลีทั่วไปเป็นอย่างยิ่ง ที่เกียรติของ
ชาวอิตาลีได้รับการดูหมิ่นอย่างแรง

เมื่อเป็นเช่นนั้น เบนิตโต มุสโสลินี จึงได้รวบรวมทหาร
ที่ผ่านสงครามมาแล้ว และบรรดาคณันท์ทุกคนที่มีเลือด
รักชาติอย่างรุนแรง ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่
เรียกว่า พรรคฟาสซิสต์ ได้ก่อตั้งขึ้น ณ เมืองมิลาน
ประเทศอิตาลี เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๙ ภายหลัง
ที่เลิกสงครามได้หนึ่งปี โดยมุสโสลินี เป็นหัวหน้าพรรค
และมีหนังสือโปโปโลิตาเลีย เป็นเครื่องมือของพรรค
การเมือง

นโยบายของพรรคฟาสซิสต์
ในวันที่จัดทะเบียนพรรคการเมืองที่เมืองมิลาน ประ-

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๘๔๓

เทศิตาดี เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๘ นั้น มุสโสลินีซึ่งต่อมาอีก ๓ ปีเขาก็จะนำพลพรรคการเมืองของเขาเข้ายึดอำนาจที่กรุงโรม และเป็นนายกรัฐมนตรีจนสำเร็จ (เมื่อ ๒๘ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๒๒) ได้ประกาศนโยบายของพรรคการเมืองฟาสซิสต์ต่อหน้าประชาชนและพรรคในวันนั้นว่า

“..พรรคฟาสซิสต์จะถือลัทธิบูชาชาติอย่างแรงกล้า ประโยชน์ของชาติจะมีความสำคัญเหนือกว่าประโยชน์ส่วนเอกชนและประโยชน์ส่วนตัวจะขัดประโยชน์ส่วนรวมมิได้และไม่ต้องการให้เกิดมีการแบ่งแยกกันเกิดขึ้นไม่ว่ากรณีใด ๆ...”

บัญชาทหารพิสัยสินและที่ดิน

มุสโสลินีพูด ที่เมืองมิลาน ในวันนั้นเกี่ยวแก่บัญชาที่ดินและทรัพย์สินว่า

ลัทธิฟาสซิสต์ยอม เคารพในทรัพย์สินของเอกชน ยอมให้เอกชน มีกรรมสิทธิภายในทรัพย์สินได้ แต่ต้องอยู่ภายในเงื่อนไขว่า เจ้าของกรรมสิทธิ์จะใช้สิทธิในทรัพย์สินของตนให้เกิดประโยชน์ขึ้นแก่ชุมชน บรรดาเจ้าของที่ดินจะปล่อยให้ที่ดิน

ทั้งกร้างว่างเปล่า โดยไม่ก่อให้เกิดผลผลิตและประโยชน์^๕ขึ้น
ไม่ได้ มิฉะนั้นจะต้องรีบเพื่อให้ผู้อื่นเข้าจัดทำประโยชน์แทน
ต่อไป

ปัญหาการอุตสาหกรรมและการเงิน

ในด้านปัญหาเศรษฐกิจมุสลิมนี้ แล่งว่า

ในเรื่องการอุตสาหกรรม, การค้า, การเกษตร, และ
การเงิน อาทิเช่นการจัดการธนาคาร รัฐจะยอมให้เอกชนรับ
ไปดำเนินการได้ แต่ต้องไม่มีส่วนได้เสียมากนักจนขัดกับผล
ประโยชน์ส่วนได้ส่วนเสียของประชาชนส่วนใหญ่ และต้อง
อยู่ภายใต้การดูแลของสมาคมอาชีพ

การศาสนาและสวัสดิการพลเมือง

ในเรื่องศาสนา มุสลิมนี้มีความเห็นว่า รัฐยอม
รับรู้ศาสนาคาทอลิกเป็นศาสนาของทางการ แต่ให้เสรีภาพ
ราษฎรที่จะนับถือศาสนาอื่น ๆ หรือไม่ ถือเลยก็แล้วแต่ ความ
สมัครใจของพลเมือง

ปัญหาพลเมือง นโยบายของฟาสซิสต์ ประสงค์

ที่จะเพิ่มพูนชาวอิตาเลียนให้มากขึ้น โดยการสนับสนุนและส่งเสริมการสมรส และจะหาทางช่วยเหลือผู้ที่บุตรมากด้วยวิธีการหลายประการ

ปัญหาการศึกษา จะได้อบรมเยาวชนของชาติตามแนวทางที่ได้อ้างไว้ เพื่อปลูกฝังคติและความคิดเพื่อสร้างชาติตามอุดมการณ์ของพรรคฟาสซิสต์

ระเบียบวินัยของพรรค

สำหรับระเบียบวินัยของพรรคที่ได้วางเป็นหลักปฏิบัติไว้แล้ว ตามที่อนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคนั้น การปฏิบัติการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยไม่มีข้อแม้แต่ประการใดนั้น พรรคถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

เนื่องจากระยะเวลาที่มุสโสลินีตั้งพรรคการเมืองฟาสซิสต์ขึ้นในประเทศอิตาลีนั้น เป็นระยะเวลาหลังสงครามภายในประเทศมีภาวะการณ์ยุ่งเหยิงและเกิดความยุ่งยากหลายประการ เนื่องจากการเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนได้รับความยากลำบาก ยากจน และว่างงานมีอยู่ทั่วไป รัฐบาลหลายคณะของอิตาเลียนต้องล้มแล้วล้มอีก แต่ก็ไม่มี

ใครที่จะสามารถแก้วิกฤตการณ์ในอิตาลีได้ ความสำเร็จ
การก่อกำเนิดจากพันธมิตรในเรื่อง ไม่ได้รับ ความเป็น ธรรมจาก
ส่วนแบ่งเรื่องอาณาเขตและดินแดนภายหลังสงคราม ได้รับ
การช่วยเหลือและสนับสนุนจากพรรคการเมืองทั่วไป ทำให้ประ
ชาชนเกลียดชังพันธมิตร และมีความขมขื่น พลเมืองจึง
ตื่นตัวในการที่จะสร้างชาติให้เป็นชาติมหาอำนาจ เพื่อแสวง
หาดินแดนเพิ่มให้แก่อิตาลีต่อไปโดยพลการ

ยิ่งกว่านั้นอิตาลียังเป็นประเทศที่ก่อ ร้างสร้างตัวใหม่
พลเมืองทั่วไปอยู่ในสภาพชนกลางและรongsลงมามี การศึกษา
ไม่ทั่วถึง ลัทธิคอมมิวนิสต์กำลังระบาดจากกรุงมอสโกถึง
กรุงโรมอย่างรวดเร็ว พลเมืองที่ยากจนก็ได้ยอมรับเอาลัทธิ
นี้

การก้าวมาในวงการเมืองของมุสโสลินี ต้องการ
เป็นศัตรูกับพรรคสังคมนิยมและพรรคคอมมิวนิสต์ จึงได้รับ
การสนับสนุนจากบรรดานายทุน พ่อค้า และข้าราชการชั้น
สูงโดยเฉพาะพวกนายทหารและนายตำรวจ พรรคฟาสซิสต์
จึงกล้าแข่งขันอย่างรวดเร็ว นับจากที่พรรคได้ก่อตั้งมาจนถึง
ปีพ.ศ. ๒๔๖๖ สามารถยึดอำนาจได้จากรัฐบาลในปี ค.ศ.

๑๙๒๒ นั้นสมาชิกพรรคการเมืองฟาสซิสต์ได้ขยายตัวออกไปทั่วประเทศมีจำนวนถึง ๕ ล้านคน

มุสโสลินีได้นำระเบียบการ ของทหาร มาใช้เป็นหลัก การในการบริหารพรรคการเมือง คือสมาชิกพรรคต้องมี วินัยและเชื่อฟังหัวหน้าพรรคการเมือง และผู้บังคับบัญชาตาม ลำดับชั้น แบบการปกครองในโรงทหาร สมาชิกทุกคนเท่ากับเป็นทหารของพรรคมีเครื่องแต่งกายสวมเครื่องแบบใช้รถ ดำทุกคน มีเครื่องหมายเป็นรูปขวานกับมีดหว่านกลัดติดที่ แขนเสื้อ มีการคำนับและรับการเคารพกันแบบนักรบชาว โรมันแต่โบราณ คือการยกมือขวาขึ้นข้างหน้า

เรียกประชุมพรรคเตรียมการยึดอำนาจ

เมื่อพรรคการเมืองกล้าแข็งพอมีสมาชิกถึง ๕ ล้าน คน และได้รับการสนับสนุนจากกองทหาร, ตำรวจ ข้าราชการและ ประชาชน พลเมืองหนุ่มอยู่ ข้างหลัง อย่างเพียบพร้อมแล้ว มุสโสลินีก็เตรียมที่จะเข้าบริหาร ประเทศชาติทันที เขาไม่มีนโยบาย เข้ารับ สมัคว รับการ เลือกลง ทั่วไปตามรัฐ ธรรมนูญ ตัวเขาเองนั้นแหละที่จะเข้าไปสร้างรัฐธรรมนูญ

ที่มีอยู่ ตัวเขาเองมุสโสลินี คือรัฐธรรมนูญของชาติอิตาลีแบบใหม่ ที่จะก้าวเข้าไปสร้างชาติอิตาลีแบบใหม่ให้เจริญรุ่งเรืองและก้าวขึ้นเป็นชาติมหาอำนาจทันตาเห็น

เมื่อตัดสินใจได้เด็ดขาดแล้ว เขาก็ได้เรียกประชุมใหญ่พรรคการเมืองที่เมืองเนเปืล อันเป็นเมืองใหญ่ที่สุดในอิตาลีและมีพลเมืองมาก อันเป็นเมืองท่าเรือใหญ่ในอิตาลีและมีพลเมืองมาก เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๒๒ แล้วก็ปราศรัยแก่ประชาชนเป็นครั้งสุดท้ายก่อนจะตัดสินใจเข้ายึดอำนาจการปกครองใน ๔ วันต่อมา

เขา—มุสโสลินี ได้กล่าวการโจมตีการบริหารประเทศของ ม.ร. พักตา นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นว่าไร้ความสามารถ ไม่สามารถที่จะแก้ความล้มจมของอิตาลีได้ นอกจากจะพาชาวอิตาลี ๔๓ ล้านคนไปสู่ความหายนะและล้มจมพินาศลงไปทุกวัน

เขาได้กล่าวถึงวิธีบริหาร ประเทศของเขาว่า “รัฐบาลขณะนี้ต้องมีความเด็ดขาด และเขารับรองว่าเขาจะสามารถแก้ฐาน การณ์ทางการเมืองในประ

เทศอิตาลีในปัจจุบันนี้ได้ หลักการขั้นแรกคือต้อง
ยุบสภาในปัจจุบันเสีย มีการเลือกตั้งมาใหม่แต่
แก้กฎหมายเลือกตั้งให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ทาง
การเมืองอิตาลีปัจจุบันพรรคฟาสซิสต์ขอรับรองต่อ
ประชาชนชาวอิตาลีทั่วประเทศ ว่าจะซื่อสัตย์
สุจริตต่อชาติทั้งกายและใจจนวาระสุดท้าย...”

ระหว่างที่พรรคฟาสซิสต์ของมูสโสลินี ปราศรัยอยู่
ที่เมืองเนเปิ้ลเอง ก็ได้เกิดการปะทะกันอย่างรุนแรงกว่า
ระหว่างพรรคการเมืองต่าง ๆ ทั้ง ๓ พรรคของอิตาลี ในขณะ
นั้น คือพรรคสังคมนิยมปฏิวัติ, พรรคคอมมิวนิสต์และพรรค
ฟาสซิสต์ ได้เกิดปะทะกันอย่างนองเลือดในนครใหญ่ทั่วไป
ทั้งกรุงโรม, เนเปิ้ล และทั่วไป พรรคฟาสซิสต์ของมูสโ
สลินีได้เข้ายึดรัฐบาลโดยการเข้ายึดที่ทำการไปรษณีย์ เพื่อ
สะดวกในการสั่งการยึดอำนาจ และยึดสถานที่ราชการที่สำคัญ
สำคัญอื่น ๆ

นายกรัฐมนตรี พัดดา ได้กราบทูลพระมหากษัตริย์
เพื่อขอให้มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก แต่พระเจ้าแผ่นดิน

ก็เห็นว่ารัฐบาลนี้จะไปไม่รอด เพราะขาดการสนับสนุนจากประชาชน พระองค์จึงไม่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกเพื่อให้รัฐบาลจับนักการเมืองฝ่ายค้านแต่ประการใด มุสโสลินีเห็นเป็นต่อแล้ว ดังนั้นในวันที่ ๒๘ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๒๒ เขาก็เดินนำหน้าทหารเซิตต้าแห่งพรรคฟาสซิสต์รวม ๓ หมื่นคนบุกเข้ากรุงโรมเพื่อยึดอำนาจจากรัฐบาลทันที รัฐบาลซึ่งรู้ตัวอยู่ดีแล้วว่า ไม่สามารถที่จะปราบปรามการยุ่งยากได้จึงได้กราบทูลลาออกจากความเป็น นายกรัฐมนตรี พร้อมกับด้วยรัฐมนตรีทั้งคณะของเขา พระเจ้าวิกเตอร์เอมมานูเอล จึงได้ประกาศแต่งตั้งมุสโสลินี เป็นผู้จัดรัฐบาลบริหารประเทศในวันรุ่งขึ้น หลังจากที่รัฐบาลชุดก่อนลาออก คือในวันที่ ๒๘ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๒๒ และแต่นั้นมาเขาก็บริหารประเทศเด็ดขาดแต่ผู้เดียวมาเป็นเวลากว่า ๒๐ ปีเศษ ซึ่งได้ทำให้ประเทศชาติรุ่งเรืองและขยายอาณาจักรitaliaออกไปอย่างกว้างขวางตามอุดมการณ์ของพรรคฟาสซิสต์

เมื่อพรรคฟาสซิสต์เข้าบริหารประเทศ

เมื่อลูกชายนายช่างโรงงานกลุ่เหล็กกล้า นักการ

เมืองแห่งเมืองมิลาน ได้อำนาจการปกครองประเทศอิตาลี ซึ่งมีพื้นที่มากกว่า ๑๑๘,๑๓๒ ตารางไมล์ และมีพลเมืองมากกว่า ๔๓ ล้านคนแล้ว รัฐบาลแห่งภูเขาแอลป์ก็ต้องการที่จะให้ประเทศอิตาลี และชาวอิตาลียืนหยัดชาติกลายเป็นชาติมหาอำนาจ แห่งคาบสมุทร ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนให้จงได้ สมตามที่เขาใฝ่ฝันมาแต่หนหลัง

เริ่มต้นเขาก็เข้าแก้ไข ความระส่ำระสาย ภายในประเทศ โดยการใช้อำนาจเด็ดขาด ตั้งเชนเซอร์หนังสือพิมพ์ ทั่วยุโรปที่เขาเองก็เป็นนักหนังสือพิมพ์มาก่อนก็รู้ว่า พวกหนังสือพิมพ์นั้นให้เสรีภาพมากเกินไปมักจะหลงผิด เขาจึงจำกัดเสรีภาพหนังสือพิมพ์เสียก่อนทันทีที่มีอำนาจ แล้วก็กวาดล้าง ในวงการเมืองตั้งยุบพรรคการเมืองต่างๆ หมดให้มีเหลืออยู่แต่พรรคการเมืองฟาสซิสต์ของเขาที่มีอำนาจการบริหารประเทศอยู่แต่พรรคเดียว เปลี่ยนแปลงระเบียบวิธีปฏิบัติของข้าราชการเสียใหม่ให้มาทำงานตรงเวลา และห้ามกระโดดร่มไปก่อนเลิกงาน มิฉะนั้นจะมีโทษรุนแรง คือการไล่ออกจากราชการ ให้ข้าราชการทุกคนอุทิศเวลาส่วนตัวให้แก่ประเทศชาติอย่างเต็มที่ ให้ความสะดวกแก่ประชาชนให้มาก

๘๕๒ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

ที่สุด ส่วนประชาชนนี้เล่าเขาก็หันไปจัดการอย่างเด็ดขาดเหมือนกัน คือต้องอยู่อย่างมีระเบียบและวินัย เพราะเขาเห็นว่าลัทธิประชาธิปไตยนั้น เป็นการขัดขวางต่อความเจริญก้าวหน้าของชาติ คือมันจะมีการแตกแยกและถือพรรคถือพวกแตกออกเป็นเหล่าเป็นก๊ก ขัดต่อหลักการที่จะรวมกันสร้างสรรค์และจรรโลงประเทศชาติ

เขาจัดให้มีการแก้ไข และเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญเสียใหม่ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจเด็ดขาดเพิ่มขึ้นพอแก่การที่จะบริหารบ้านเมือง เขาได้จัดตั้งคณะกรรมการสภาฟาสซิสต์เลือกจากบุคคลคนต่างๆที่สนับสนุนพรรคการเมืองของเขา และสมาชิกของเขาที่มีความสามารถขึ้นเป็นสภาบริหารประเทศ (The Fascist Grandcouncil) แทนรัฐสภาที่เลิกไปแล้ว สถานั้นนอกจากมีหน้าที่ดูแลการบริหารราชการแผ่นดินตามความพอใจของนายกรัฐมนตรีแล้ว ก็มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่นายกรัฐมนตรีในเรื่องที่สมควรต่างๆด้วย

ด้วยการปฏิบัติการอย่างเฉียบขาด นักการเมืองต่างๆที่จะคอยก่อกวนความสงบสุขของเขาก็เจียนหายตัวไป

พวกคอมมิวนิสต์ ก็ถูกปราบปรามอย่างเด็ดขาด หายหัวไปจากแผ่นดินอิตาลี ขณะตลอดเวลาที่มัสโดลินีมีอำนาจกว่า ๒๐ ปี ความร่วมมือจากประชาชนพลเมืองที่ให้แก่ท่านผู้นำจึงเพิ่มพูนตามลำดับ

เมื่อจัดการบริหารภายในประเทศเรียบร้อยแล้ว สามารถรักษาความสงบภายในประเทศไว้ได้เด็ดขาดแล้ว เขาก็หันไปพิจารณาเรื่องโครงการปรับปรุง และบูรณะประเทศ โดยการวางโครงการส่งเสริมการเศรษฐกิจ ของประเทศ ด้วยการส่งเสริมการลงทุน ส่งเสริมการกสิกรรม, การอุตสาหกรรม และการค้าระหว่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อหารายได้เข้าประเทศ ให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้อาศัยมีความประสงค์ที่จะให้อิตาลีได้กลายเป็นประเทศนายทุน และเป็นประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำหนึ่งของโลก และเป็นวิธีเดียวเท่านั้นที่จะทำให้ชาติเป็นมหาอำนาจได้ เพราะชาติที่จะเป็นมหาอำนาจได้นั้นต้องปรับปรุงชาติให้หนักไปทางการอุตสาหกรรมมากกว่ากสิกรรม ชาติที่มุ่งไปทางการกสิกรรมนั้นจะไม่มีหวังก้าวเป็นชาติมหาอำนาจได้เลย เมื่อการอุตสาหกรรมเจริญกรรมกรและคนงานต่าง ๆ ของเขาก็มีงานทำมีรายได้ดี

๘๕๔ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

เพิ่มขึ้น เมื่อประชานมิงงานทำเป็นหลักฐานมีรายได้ดี เขาก็อบรมพลเมืองให้มีความรักชาติอย่างแรงกล้า พร้อมทั้งจะเสียสละชีวิตเพื่อประเทศชาติในการที่จะสร้างชาติให้เป็นมหาอำนาจ และการที่ขยายชาติให้เป็นมหาอำนาจได้นั้น คือ การขยายอาณาเขตของประเทศอิตาลี ให้กว้างขวางออกไป ด้วยการยึดเอาประเทศเมืองขึ้นเพื่อระบายพลเมืองและขยายการค้า, การลงทุน, การอุตสาหกรรม และเพื่อได้วัตถุดิบจากดินแดนเหล่านั้น มาทำอุตสาหกรรมในประเทศอันจะนำความร่ำรวย และความผาสุกมาสู่พลเมืองชาติอิตาลีเพิ่มขึ้นตามลำดับ

เมื่อลัทธิชาตินิยมแก่กล้า และพัวพันขึ้นเต็มที่แล้ว เขาก็เร่งการปรับปรุงทางการทหารให้เข้มแข็งใหญ่โตขึ้นทั้งทัพบกและทัพเรือเพื่อที่จะขยายจักรวรรดิอิตาลีให้กว้างขวางออกไปตามโอกาสอันควร

ฮิตเลอร์มองมุสโสลินีด้วยความเลื่อมใส
นับจากที่มุสโสลินี ตั้งพรรคการเมืองฟาสซิสต์ขึ้น
ที่เมืองมิลาน ประเทศอิตาลีเมื่อค.ศ. ๑๙๑๙ นั้น ฮิตเลอร์

แห่งเยอรมัน มีความสนใจในวิถีชีวิตทางการเมืองของมุสโสลินี และการก้าวหน้าของพรรคฟาสซิสต์เป็นลำดับมา อันเป็นการตรงกับอุดมการณ์ของเขาที่จะตั้ง พรรคนาซีเพื่อเข้าแก้ความเสื่อมโทรมในประเทศเยอรมันอยู่แล้ว แต่ยังไม่รอโอกาสอยู่ และมองดูแนวทางของพรรคฟาสซิสต์และความสำเร็จของมุสโสลินีเป็นแนวทางในการบริหารและการตั้งพรรคนาซีอันมีลักษณะเป็นชาตินิยม แรงกล้าที่ตรงกัน มาใช้เป็นหลักปฏิบัติดำเนินการ ฮิตเลอร์ได้บอกพรรคพวกของเขาในพรรคนาซีให้เอาอย่างพรรคฟาสซิสต์ของมุสโสลินี ในการที่จะทำงาน และสู้ต่อไปเพื่อความก้าวหน้าของเยอรมันต่อไป

ดังนั้นใน ค.ศ. ๑๙๒๒ ที่พรรคฟาสซิสต์เข้ายึดอำนาจการบริหารประเทศได้สำเร็จนั้น ฮิตเลอร์ก็ได้จัดตั้งพรรคนาซีขึ้นที่เมืองมิวนิค ประเทศเยอรมันสำเร็จเหมือนกัน โดยยึดหลักการและอุดมการณ์คล้ายคลึงกัน และอีก ๑๐ ปีต่อมาคือวันที่ ๖ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๓ ฮิตเลอร์หัวหน้าพรรคการเมืองนาซีก็ชนะการเลือกตั้ง เข้าบริหารประเทศเยอรมันได้ แต่ฮิตเลอร์มีส่วนเห็นมุสโสลินีอยู่บ้างตอนที่เขา

มาโดยวิถีทางรัฐธรรมนูญ แต่ภายหลังเขาก็จัดการบริหารประเทศได้เด็ดขาดแบบมุสโสลินีทุกประการ การที่ยึดเดอรัวไม่สามารถจะพาพลพรรคนาซีเข้ายึดอำนาจแบบมุสโสลินีได้ทั้ง ๆ ที่เหตุการณ์เกือบจะคล้ายคลึงกันอยู่แล้ว ตอนที่จะทำการเลือกตั้งมีข่าวว่า ฮิตเลอร์จะใช้กำลังทหารนาซีเข้ายึดอำนาจเหมือนกัน ถ้าหากแพ้การเลือกตั้ง บังเอิญเขาชนะเสียก่อนแผนยึดอำนาจจึงไม่จำเป็นต้องใช้ ผู้สังเกตการณ์ทางการเมืองก็กล่าวว่า หากฮิตเลอร์จะใช้กำลังเข้ายึดอำนาจแบบมุสโสลินีนั้น ก็เป็นการยากที่จะสำเร็จได้ง่ายดายแบบมุสโสลินี เพราะมุสโสลินีนั้นรัฐบาลอ่อนแออยู่แล้วกษัตริย์ก็เห็นด้วยกับเขา แต่รัฐบาลเยอรมันที่มีจอมพลฮินเดนบูร์กเป็นประธานาธิบดีอยู่ขณะนั้น ไม่มีสภาพเหลวแหลกแบบอิตาลี ดังนั้นหากฮิตเลอร์เข้ายึดอำนาจก็ต้องเกิดการนองเลือดขึ้นแน่ ๆ

แต่อย่างไรก็ตาม ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ วิถีชีวิตและโชคชะตาของผู้เผด็จการทั้งสองนี้ พระเจ้าก็ได้ผลักดันให้บุคคลทั้งสองมาพบกัน ร่วมทำสัญญาเป็นมิตร และร่วมทำสงครามด้วยกัน และนำประเทศชาติเข้าสงครามจนพ่ายแพ้ไป

ด้วยกันทั้งคู่ มุสโสลินีตาย แต่ฮิตเลอร์ยังมีคนเชื่อว่าเขาจะไม่ตายจริงทั้ง ๆ ที่รัฐบาลเยอรมันผู้แพ้สงครามได้ประกาศแล้วว่า เขาฆ่าตัวตายในรัฐสภาไรชส์ตาร์ก ในวันเดียวกับที่พันธมิตรบุกกรุงเบอร์ลิน

การขยายจักรวรรดิอิตาลี

เพื่อที่จะเร่งประเทศอิตาลีให้กลายเป็นชาติมหาอำนาจเท่าเทียมกับประเทศอื่น ๆ อันเนื่องมาจากความเจ็บใจในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ที่ฝรั่งเศสและอังกฤษ ได้จัดอันดับประเทศอิตาลีในการแบ่งปันดินแดนให้แก่อิตาลีผู้ชนะไว้ในอันดับที่ ๔ แล้ว การที่จะแบ่งอาณาของมุสโสลินีก็เพิ่มพูนขึ้นตามลำดับ ยิ่งเห็นความเจริญก้าวหน้าของฝรั่งเศสแล้วมุสโสลินีก็คิดอยู่ตลอดเวลาที่จะทำลายจักรวรรดิฝรั่งเศสและเหยียบกรุงปารีสให้แหลกวันหนึ่งให้จงได้

เขาไม่ต้องการที่จะให้ฝรั่งเศสเป็นชาติที่กล้าแข็งและมีอำนาจอิทธิพลมากในยุโรป และการที่ฝรั่งเศสกำลังสร้างกำลังรบใหญ่โตทั้งทางบก, เรือ และอากาศอยู่นั้นย่อมเป็นภัยแก่อิตาลี ดังนั้นเมื่อโอกาสมาถึงเขาก็จะไม่ยอมเป็นมิตร

กับฝรั่งเศษอีก มุสโสลินีเร่งการขยายการเป็นมหาอำนาจโดยต้องการที่จะเป็นใหญ่ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนให้ได้ และไม่ต้องการให้ใครมาเป็นคู่แข่งในทะเลอาเดรียติกอีก

ดังนั้นการขยายอาณาภาพของอิตาลีก็เริ่มขึ้นตามลำดับ
พิพาทกับกรีซ

เมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๓ คณะทูตทหารและทูตพลเรือนของอิตาลีที่ไปปฏิบัติงานเพื่อปรับความเข้าใจเรื่องพรหมแดน กับประเทศอัลเบเนียถูกฆ่าตาย ทาง การสอบสวนของอิตาลีได้พบว่าคนร้ายผู้ฆ่าทูตอิตาลีเป็นชาวกรีซ มุสโสลินีจึงเรียกร้องให้รัฐบาลกรีซลงโทษคนร้ายโดยเด็ดขาด และให้ใช้ค่าทำขวัญแก่อิตาลีจำนวน ๕๐ ล้านลิรา กรีซแสดงท่าทีขัดขืน อิตาลีจึงส่งเรือรบยึดเกาะคาร์ฟูของกรีซและประกาศว่า หากสันนิบาตชาติเกี่ยวข้องแล้ว ตนจะลาออกจากความเป็นสมาชิก กรีซจึงยอมชดใช้ค่าเสียหายแต่โดยดี นี่เป็นยกแรกของมุสโสลินี

กับยูโกสลาเวีย อิตาลีได้ทำสัญญากันยูโกสลาเวีย เมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๒๔ ให้ยูโกสลาเวียยอมรับว่าเมืองฟิอูเมซึ่งนักการเมืองชื่อ คาคิริเอล ตันนุนซิโอ

พาชาวอิตาลีเข้ายึดมาเมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๙ เพราะไม่พอใจ
การแบ่งปันของพันธมิตรนั้น เป็นสิทธิเต็มที่ของอิตาลีตาม
กฎหมายระหว่างประเทศ เพราะพลเมืองในเมืองนั้นเป็นชาว
อิตาลีอยู่แล้ว และปี ค.ศ. ๑๙๒๕ มุสโสลินีก็ทำสัญญา
กับยูโกสลาเวียอีกฉบับหนึ่งเรียกว่าสัญญา เนตตูโน เพื่อ
ให้สิทธิแก่อิตาลีในทะเลอาเดรียติก แต่อิตาลีก็ต้องยอมสละ
เมืองดัลมาเซียให้ไป

ยึดออบิสสินี

กรณีสำคัญที่สุดก็คือกรณีที่ยึดอิตาลี โดยการนำของ
มุสโสลินีได้ยกกำลังทหารเข้ายึดประเทศออบิสสินี ซึ่งตั้งอยู่
กลางทวีปอาฟริกาเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๓๕ (ก่อน
สงครามโลก ๕ ปี) แม้ว่าสันนิบาตชาติจะลงโทษเข้มข้น
ทางเศรษฐกิจ อิตาลีก็ไม่กลัว และในที่สุดสันนิบาตชาติก็ไม่
กล้าไล่อิตาลีออกจากสันนิบาตชาติ อันเห็นต้นเหตุให้ฐานะ
ของสันนิบาตเริ่มโคลงเคลงขาดความมั่นคงนับแต่นั้นมา ใน
ที่สุดมุสโสลินีก็ยึดประเทศออบิสสินีซึ่งมีเนื้อที่ ๓๕๐,๐๐๐ ตาราง
ไมล์ มีพลเมือง ๑๐ ล้านคน พื้นที่นี้มีแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์

ได้จากกษัตริย์ไฮเลเซลาสซี จักรพรรดิอับสตีเนียได้เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๓๖ หลังจากที่มีการรบกันประปราย แล้วจักรพรรดิที่ไร้กำลังรบก็เสด็จหนี ไปประทับอยู่ในกรุงลอนดอนอังกฤษต่อไป

อิตาลีกับสงครามโลกครั้งที่ ๒

ตัวเลขปรับปรุงกำลังรบก่อน สงครามเท่าที่ทำได้ใน ค.ศ. ๑๙๓๖ ขณะอิตาลีรุกรานอับสตีเนีย (ก่อนสงครามโลก ๓ ปี) ปรากฏว่ากำลังกองทัพต่าง ๆ ของอิตาลีได้ปรับปรุงเข้มแข็งอย่างเต็มที่ เป็นที่ ๔ ของโลก (อังกฤษ, เยอรมัน, ฝรั่งเศสมีกำลังเหนือกว่าตามลำดับ คือกองทัพบกอิตาลีเดียนมี ๕๐๐,๐๐๐ คน เรือรบ สร้างเรือรบมากมายคือมีเรือประจัญบาน ๖ ลำ เรือบรรทุกเครื่องบิน ๑ ลำ เรือลาดตระเวน ๓๐ ลำ เรือพิฆาตกับเรือตอร์ปิโด ๑๑๑ ลำ เรือใต้น้ำ ๗๗ ลำ รวมทั้งสิ้น ๒๒๕ ลำ (กำลังเรือเป็นที่ ๓ รองจากอังกฤษและฝรั่งเศสตามลำดับ) เครื่องบิน (เป็นที่ ๔ รองจากฝรั่งเศส, อเมริกา และญี่ปุ่นตามลำดับ) คือมีเครื่องบิน ๑,๕๐๗ เครื่อง งบประมาณที่ใช้ในการทหารโดยเฉพาะรวม ๔,๒๙๙ ล้าน

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๖๑

ลัวร์ (นับก่อนสงครามกับออสเตรีย) ฐานะของอิตาลีเวลานั้นเข้มแข็งกว่าเยอรมัน (เพราะถูกห้ามสร้างอาวุธแต่ลักลอบสร้างดูเหมือนจะมากกว่าใคร ๆ เสียอีก) อิตาลีเตรียม, กรีซ, อเมริกา, (เพราะยังไม่ได้เตรียมสงคราม) โปแลนด์, ยูโกสลาเวีย, รมานี, สวีเดน, ละตินอเมริกา

นับว่ามุสโสลินีได้สร้างชาติขึ้นครองความยิ่งใหญ่ทุกประการตามอุดมการณ์ของพรรคฟาสซิสต์จนถึงที่สุด และพร้อมที่จะเข้ารบได้เสมอ

เพื่อ เป็น หลักประกัน ความมั่นคงร่วมกัน ระหว่าง เยอรมันและอิตาลี มุสโสลินีและฮิตเลอร์ได้ลงนามในสัญญาอักษะโรม-เบอร์ลินขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๓๖ และได้ชวนญี่ปุ่นเข้าร่วมในสัญญาแอตแลนติกเหนือขึ้นเพื่อกระชับเกลียวสัมพันธ์ในการทำสงครามโลกครั้งที่ ๒ และรัฐบาลทั้ง ๓ คือ อิตาลี, เยอรมัน และญี่ปุ่น ได้ลงนามร่วมกันในสัญญาไตรมิตรกันขึ้นอีก ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๐ เพื่อทำสงครามร่วมกันโดยเยอรมันและอิตาลีจะเข้าร่วมจัดระเบียบปกครองใหม่ในทวีปยุโรป และญี่ปุ่นจะเข้าจัดระเบียบใหม่เพื่อสร้างแนวร่วมมหาเอเชียบูรพา เพื่อทำ

สงครามด้านยุโรปและตะวันออกไกลร่วมกับ แล้วสงคราม
ทวีปก็เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๙

อิตาลีประกาศสงคราม

แม้สงครามในยุโรปจะลุกลามมากกว่า ๑ ปีแล้วก็ตาม
(นับจากวันที่ ๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๙) แต่มุสโสลินีก็ยังวาง
ตัวเป็นกลางอย่างเคร่งครัด แม้จะมีสัญญาเป็นพันธมิตรกับ
เยอรมันแล้วก็ตาม แม้โลกรู้ว่าอิตาลีจะต้องร่วมกับฮิตเลอร์
แน่นอน แต่มุสโสลินีก็ยังวางเฉยไม่เกี่ยวข้องกับฮิตเลอร์
อยู่หนึ่งปีเต็มๆ ทำให้โลกงงเงื่อนอยู่ตลอดเวลา การที่มุสโสลินี
ยังไม่กระโดดเข้าร่วมสงครามกับฮิตเลอร์ในทันทีทันใดที่เยอรมัน
บุกโปแลนด์และยุโรปอยู่นั้น ก็เพราะต้องการที่จะดูทิศทาง
และสถานการณ์กำลังทหารนาซีของฮิตเลอร์ ว่าจะมีกำลัง
ปฏิบัติการบุกยุโรปได้เข้มแข็งเพียงใด พอที่จะมีหวังชนะ
สงครามหรือไม่ ทั้งนี้เป็นนิสัยของชาวอิตาลีขึ้นมาแล้วแต่
สงครามในคราวที่แล้ว ที่จอมองดูด้วยความระมัดระวังเมื่อ
เห็นเยอรมัน เพี้ยงพลาแล้วก็ประกาศร่วม เป็นฝ่ายพันธมิตร
ดังนั้น สงครามโลกครั้งที่สองนี้ฮิตเลอร์มาบริหารประเทศ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๖๓

และเจาะสงครามทำนองนี้ ก็นั่งมองตุ๊กตาลังของฮิตเลอร์ที่ถูกรบอยู่กับฝรั่งเศสอย่างสนใจต่อไป แต่สงครามคราวนี้ทำให้ชาวอิตาลีเย็นตตจิตใจผิดพลาดไปเหมือนกัน อันเป็นคราวเคราะห์กรรมยามชะตาขาดของมุสโสลินี

เขานั่งดูเนฆหมอกแห่งสงครามอยู่จนกระทั่งวันที่ ๑๑ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ เห็นเยอรมันบุกปารีสเกือบแตก ประตูเมืองปารีสเปิดและจวนพ่ายแพ้อยู่แล้ว เห็นว่าเยอรมันมีทางชนะแน่นอนมุสโสลินีก็ประกาศสงครามกับอังกฤษ ฝรั่งเศสเสดออกมาทันที โดยเข้าช่วยเยอรมันรบอังกฤษและฝรั่งเศสทันทีก็ส่งจอมพลกราเซีย แม่ทัพใหญ่ให้ส่งทหารเข้ารบกับทหารฝรั่งเศสทางภาคใต้ของฝรั่งเศสไม่กี่วันฝรั่งเศสก็ยอมแพ้ เยอรมันก็เข้าครองกรุงปารีสและโจมตีอังกฤษต่อไปอิตาลีก็มีโอกาสเข้าร่วมทำสัญญารับความยอมแพ้ของฝรั่งเศสพร้อมกับเยอรมันด้วยเป็นครั้งแรก

มอบให้รบอาฟริกา

แนวรบของอิตาลีนั้น ฮิตเลอร์ได้สั่งให้คุมครองด้านทะเลเมดิเตอร์เรเนียนที่อิตาลีตั้งอยู่ และเปิดการรบ และรุกเข้า

ไปในเขตอาฟริกาที่กองทัพอังกฤษตั้งอยู่ กองทัพอิตาลีขึ้น
ต่อไปนี้จึงต้องรบกับกองทหารอังกฤษ ทั้งทัพบกและทัพเรือ
เพื่อแย่งความเป็นใหญ่ในอาฟริกา และช่องทะเลเมดิเตอร์เร
เนียนกันต่อไป

การที่เยอรมันได้มอบให้อิตาเลียนบ้านนี้ ก็เพราะ
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนนั้นเปรียบเหมือนทะเลกลางแผ่นดิน มี
ประเทศอิตาลีเป็นแหลมยื่นลงไป ทะเลนี้มีช่องทางออกได้ ๒
ทางคือ คือทางเกาะยิบรอลตาของอังกฤษที่มีทางออกไปสู่
ประเทศอังกฤษและอเมริกา และทางคลองสุเอซ (ของอียิปต์
- อังกฤษ) ซึ่งเป็นคลองขุดข้ามทะเลทรายระหว่างอ่าวเบีย
กับอียิปต์ออกไปสู่มหาสมุทรอินเดีย

ช่องทางทั้ง ๒ แห่งนี้เป็นทางสำคัญของการเดินเรือ
ระหว่างเอเชียกับยุโรป และเป็นเส้นทางที่อังกฤษหวงแหน
เหมือนดวงใจของอังกฤษได้สร้างฐานทัพไว้ใหญ่โต ถ้าหาก
กำลังต่อนั้นถูกทำลายเสีย อังกฤษก็จะหมดอิทธิพลจากตะวันออก
ออก จะต้องเดินเรือแอ้ออกลมกู่ดโฮไปเสียเวลา และน้ำมัน
เชื้อเพลิงไปมากมาย

และกำลังสำคัญอีกแห่งหนึ่งก็คือเมืองขนต่าง ๆ ของ

อังกฤษในอาฟริกา ตามชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและบริเวณใกล้กับอิตาลีและโชมานีแลนด์ของอิตาลี

ดังนั้นการรบและความยิ่งใหญ่ ของทะเลเมดิเตอร์เรเนียนระหว่างอิตาลี-จอมพลกราเซียกับนายพลเวเวลด์ แห่งอังกฤษ ในยกแรกของสงครามอาฟริกา จอมพลกราเซียผู้คุมทัพอิตาลี-เยอรมัน จึงได้เสียหายอย่างยับเยินแก่นายพลเวเวลด์ จนเยอรมันได้ส่งจอมพลรอมเมลผู้บุกฝรั่งเศสแตกแล้วมาจากเบอร์ลิน จอมพลรอมเมลจึงนำทัพอิตาลีและเยอรมันตีจอมพลเวเวลด์ย่อยยับต่อไปอีก จนครั้งหลังที่สุดอังกฤษต้องส่งจอมพลมอนด์ โกลเมอรีและทัพอเมริกาของจอมพลไอค์เซนเฮาว์มาปราบรอมเมล (ดูรายละเอียดในประวัติจอมพลรอมเมล, มอนด์โกลเมอรี และนายพลเวเวลด์ประกอบด้วย) มาร่วมกันปราบจอมพลรอมเมล ๆ จึงพ่ายแพ้ในที่สุด

ต่อมาทัพพันธมิตร ซึ่งมีสหรัฐอเมริกาของนายพลไอค์เซนเฮาว์ เป็นผู้นำและทุ่มเทกำลังเอาชนะเยอรมันและอิตาลีตามลำดับคือ ๘ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๓ ยกพลขึ้นบกที่อิตาลีเฉียนพ่ายแพ้ในอาฟริกา และไอค์เซนเฮาว์ขึ้นบกที่เกาะ

ซีซีตีเตรียมบุกกรุงโรมแล้ว จอมพลบาตอลโย รัฐบาลใหม่ของอิตาลีแทนมุสโสลินีก็ขอยอมแพ้ต่อพันธมิตร ๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๓ ทหารอิตาลีทั้งหมดก็พ่ายแพ้ ๒๙ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๓ ไฮน์ริช เฮอวก์ได้ทัพเยอรมันในอิตาลีออกจากประเทศอิตาลีได้หมดเข้าไปอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์และตามรุกต่อไป พร้อม ๆ กับการบุกใหญ่ทางด้านตะวันออกของรัสเซียของจอมพลชูคอฟ ในที่สุดฮิตเลอร์และมุสโสลินีก็ล้มลงทั้ง ๒ คน

เมื่อกองทัพพันธมิตรบุกขึ้นอิตาลี ทหารฝ่ายเสรีอิตาลีจับมุสโสลินีไปคุมขังไว้ที่คัมซังดิกลับ แห่งหนึ่งบนยอดเขาสูงสุดที่ทิวเขาอ็อพเพนินในประเทศอิตาลี ต่อไปได้มี ร.อ. สเกอเชนิส นายทหารพลร่มของเยอรมันได้ปลอมตัวเป็นทหารอิตาลีจนกระโดดร่มลงมาช่วยเหลือมุสโสลินีออกไปจากที่คุมขังได้

มุสโสลินีจึงได้รวบรวมพลพรรคฟาสซิสต์ ของเขายังจงรักภักดีต่อเขาอยู่ ช่วยเหลือกองทัพเยอรมันต่อสู้กับฝ่ายพันธมิตรต่อไป แต่ก่อนที่สงครามจะสิ้นสุดลงพวกฟาสซิสต์หน่วยบาลีบัคคี อีกหน่วยหนึ่งก็จับมุสโสลินีได้เมื่อวันที่

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๖๗

๒๘ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๕ ขณะที่มุตโสลินีจะหลบหนีออกจากชายแดนอิตาลี พวกฟาสซิสต์หน่วยนี้ต้องการเลิกสงครามจึงจับมุตโสลินีประหารเสีย จนวันถึงแก่กรรมมุตโสลินีมีอายุได้ ๖๒

๒๘ . . .

นายพลไอค์เซนเฮาว์ แม่ทัพผู้กู้อิสระภาพ

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้มี
ประเทศหลายสิบประเทศ พลเมือง
หลายร้อยล้านคนในโลก ซึ่งตกอยู่
ภายใต้ ควบคุม ของชาติมหาอำนาจ
ในยุโรป และอาศัยเป็นเวลานานับ
๑๐๐ ปีมาแล้ว ได้มี โอกาสฟื้นฟู
ได้รับอิสระภาพปกครองตนเอง ใน
ฐานะที่พลเมืองเหล่านั้นได้มีโอกา

เข้าร่วมทำสงครามปราบปรามผู้ที่เป็นศัตรูของพันธมิตร เป็น
ภัยต่อสันติสุขของโลก โดยมีความมุ่งหมายที่จะก่อสงคราม
รุกรานเพื่อขยายอาณาเขตและดินแดน เพื่อยึดครองชาติอื่นๆ
เป็นเมืองขึ้น เพื่อขยายอาณาจักรและความยิ่งใหญ่ของตน
ให้กว้างใหญ่ไพศาลต่อไป

ภายหลังที่ฝรั่งเศสได้ล่มจม ถูกกองทัพเยอรมันบุก
แหลกพินาศไปแล้ว ภัยกำลังมาเยือนอยู่ที่หน้าเกาะอังกฤษ
อังกฤษกำลังรอความพินาศ ถูกเยอรมันบอมบ์และทิ้งระเบิด
ทำลายเมืองอยู่ ๓ เดือนเต็ม ๆ เพื่อที่จะให้ชาวอังกฤษแหลก
พินาศหมดกำลังเพราะอำนาจลูกระเบิดที่ทำลายให้หมดทุกสิ่ง
ทุกอย่างแล้ว จึงค่อยใช้กำลังไปปกครองประเทศนั้นภายหลัง
พลเมืองอังกฤษถูกลูกระเบิดตายไปแล้ว ๑๔,๒๘๑ คน และ
บาดเจ็บ ๒๐,๓๒๕ ทั้ง ๆ ที่เยอรมันยังมีได้บุกเกาะอังกฤษ
เพียงแต่ส่งนักบินไปทิ้งระเบิดขู่อังกฤษเท่านั้น

นายกรัฐมนตรีเชอร์ชิลจึงได้เดินทางด่วนไปยังสหรัฐ
อเมริกา เพื่อขอความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกาในการที่จะ
ขอกำลังทหารอเมริกันมาช่วยทำศึกเยอรมัน เพื่อป้องกันเกาะ
อังกฤษ ภูธรให้ฝรั่งเศสและโลกเสรีทั้งมวล ณ ที่นั้นนายก

รัฐมนตรียินสตันเซอร์ซิชก็ได้พบและประชุมกับประธานาธิบดี
รูสเวลต์แห่งสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ค.ศ.
๑๘๙๑ บนเรือรบปรินสออฟเวลส์ที่นิวฟาแลนด์ทางชายฝั่ง
อเมริกาเหนือ ระหว่างคานาดากับสหรัฐอเมริกา ณ ที่นั้นเอง
.....ผลการสงครามก็ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างใหญ่หลวง ดังที่
มนุษย์ไม่เคยคาดฝันกันมาก่อนนั้นคือ เปลี่ยนจากสงครามยึด
ดินแดน เป็นสงครามปลดปล่อยอิสรภาพให้แก่มนุษย์ทั้งโลก

ประธานาธิบดีได้กำหนด หน้าที่ของ ชาวอเมริกันที่จะ
มาทำหน้าที่ช่วยชาวอังกฤษ และประเทศทั้งหลายในยุโรป
ในขณะนั้นว่า สหรัฐอเมริกาจะเข้าร่วมก็ต่อเมื่อการรบคราว
นี้จะเป็นการปลดปล่อยอิสรภาพ และเสรี ให้แก่ประชาชนใน
โลกทั้งมวล ทั้งผู้แพ้ก็จะต้องไม่มีการเสียดินแดนและหลเมืองไป
ผู้ชนะก็จะต้องเอาเปรียบยึดดินแดนผู้แพ้ นอกจากทุกฝ่าย
ไม่ว่าผู้แพ้หรือผู้ชนะก็ต้องทำการปลดปล่อยดินแดนที่ตนได้
ยึดมาโดยไม่เป็นกรรมคืบเจ้าของไป และปล่อยให้พลเมืองที่
มีชาติพันธุ์และสายเลือดเป็นของตนเอง มีโอกาสที่จะได้รับ
อิสระ-อิสรภาพได้มีโอกาสปกครองตนเอง กำหนดโชค
ชะตาและความเป็นอยู่ของตนได้เอง และ...ต้องช่วยกันฟื้นฟู

ประเทศเหล่านั้นที่ยังดำหลัง และยากจน ให้ได้มีอาหารพอกิน ได้รับการศึกษา มีโอกาสสร้างความสำเร็จทุกวิถีทางขึ้นในชาติของตนเองพอที่จะสามารถปกครองตนเอง และร่วมเข้าอยู่ในสมาคมระหว่างชาติด้วยกันประดุจพี่น้อง และสมาคมนี้จะช่วยพิทักษ์รักษาคัมภีร์ และป้องกันมิให้เกิดสงครามอีกต่อไป...อย่างดีที่สุดที่จะสามารถทำได้

ชะตากรรมของมนุษย์ ได้เกิดขึ้นภายหลังสงครามภายใต้ข้อเสนอของประธานาธิบดีรูสเวลท์ ซึ่งนายกรัฐมนตรีผู้เฒ่า เชอร์ วินสตัน เชอร์ชิล แห่งประเทศอังกฤษ ผู้มีดินแดนและเมืองขึ้นอยู่เกือบทั่วโลก ก็มีความเห็นด้วยว่ามนุษยชาติควรจะได้มีโอกาสปกครองด้วยความเป็นอิสระและเริ่มต้นโลกใหม่—ยุคใหม่กันเสียทีก็ดีเหมือนกัน.... นั่นคือเป็นที่มาแห่งกฎบัตรแอตแลนติก ที่มาของสหประชาชาติอันเริ่มต้นมาจากวันนี้

เมื่อเชอร์ชิลรับคำ และอเมริกาเชื่อมั่นเช่นนั้นแล้ว สงครามปลดปล่อยอิสระภาพ ทำลายความทะเยอทะยานของพรรคนาซี—ฮิตเลอร์ที่จะครองโลก ก็ถูกกำหนดขึ้นตามลำดับคือการส่งทหารไปรบร่วมกับประเทศอังกฤษ และพันธมิตรทั้ง

หลายในยุโรป อเมริกกลายเป็นเจ้าภาพที่จะทำสงคราม
ปราบปรามสงคราม นอกจากจะส่งทหารไปช่วยตามหน้าที่
ที่รับปากตกลงกับเชอร์ชิลแล้ว อเมริกายังมีหน้าที่ต้องผลิต
อาวุธยุทธภัณฑ์ทุกชนิด อาหาร—เสื้อผ้า และยารักษาโรค
ส่งให้แก่บรรดาทหารหาญของทุกชาติ ที่เข้าสงครามกับพันธ-
มิตรเพื่อปราบปรามเยอรมันต่อไป

นายพลเอกพิเศษ ไอค์เซนเฮาว์ ได้รับมอบหมาย
จากประธานาธิบดีรูสเวลต์ ให้เดินทางไปรับตำแหน่งหน้าที่
แม่ทัพอเมริกัน ในการทำสงครามร่วมกับพันธมิตรในทวีป
ยุโรปในคราวนี้

จากการที่พันธมิตรอังกฤษ—ฝรั่งเศส ได้พ่ายแพ้มา
แต่เริ่มต้นตามลำดับ และจากบทเรียนในสงครามโลกครั้งที่ ๑
ที่พันธมิตรได้ถูกรุกตกละเลในขั้นแรกนั้น ก็เพราะพันธมิตร
ต่างคนต่างรบ ต่างคนต่างแต่ละประเทศพยายามรักษาเกียรติ
ของตนเอง รบกันตามลำพัง ไม่ยอมสังกัดอยู่ในกองทัพ
เดียวกันและรบร่วมกัน จึงมีโอกาที่จะพ่ายแพ้ศัตรูได้ง่าย
เพราะศัตรูคือเยอรมัน—อิตาลี และบริวารทั้งหมดได้ยุบ
ตัวรวมเข้าเป็นกองทัพเดียวกันจึงมีชัยชนะอย่างรวดเร็ว แม้

ย้อนหลังไปข้างหลังประวัติศาสตร์ ก็ปรากฏว่าการที่โป-
เดียนสามารถเอาชนะได้ทั้งยุโรป ก็เพราะประเทศในยุโรป
เหล่านั้น ต่างคน ต่างรบต่างคน ต่างสู้กัน ไปเดียน ตามมีตาม
เกิด แต่แต่ละประเทศของตน จึงสู้กำลังอันมีมหาศาลของนโป-
เดียนไม่ได้

จากบทเรียนอันนี้เอง พลเอกพิเศษ มาร์แชล ผู้ซึ่ง
ต่อมาได้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ภายใต้
หลังสงครามซึ่งขณะนั้นเป็นเสนาธิการทหารบก (แม่ทัพบก)
อเมริกัน นายพลไอค์ เซนเฮาว์, และเจ้าหน้าที่เสนาธิการ
ชั้นสูงของอเมริกันทั้งปวง และท่านประธานาธิบดี รูสเวลต์
ในฐานะผู้บัญชาการสูงสุด แห่งกองทัพแห่งชาติทุกเหล่ารวม
กัน จึงเห็นว่าควรที่จะจัดกองทัพผสมเหล่าร่วมกันระหว่าง
ประเทศทั้งหลายที่จะใช้กำลังทหารเข้ามารวมรบ และอยู่ใต้
คำสั่งของแม่ทัพใหญ่เพียงคนเดียวที่จะบัญชาการแม่ทัพภาค
และแม่ทัพน้อยทั้งปวงได้แต่เพียงคนเดียว การรบจึงจะชนะ
และมีความหมาย พวกอเมริกันจะไม่ต้องไปตายเปล่าใน
สงครามปลดปล่อย หรือสงครามกู้อิสรภาพเพื่อชาติอื่นใน
คราวนี้

กระทรวงกลาโหมอเมริกัน จึงแต่งตั้งให้นายพลเอก พิเศษ ไฮค์ เซนเฮาว์ เป็นแม่ทัพใหญ่ในยุโรปแต่เพียงคนเดียว ที่ชาติอื่น ๆ จะต้องส่งกองทัพบาร่วมและอยู่ใต้บัญชาการของแม่ทัพใหญ่แต่เพียงผู้เดียว ซึ่งแผนการที่ทัพนี้ ฝ่ายเสนาธิการของอังกฤษและอเมริกันจะได้หารือกันอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา...ทุกฝ่ายไม่ขัดข้อง เพราะอังกฤษ ซึ่งเป็นเจ้าภาพอยู่ทางยุโรปขณะนั้น ไม่มีการต่อรองเพื่ออะไรอีกแล้ว

การทำการรบร่วมกัน ระหว่างอังกฤษ กับอเมริกันในสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้ ได้มีอะไรต่ออะไรหลายอย่างที่มีการ “ขัดแย้ง” กันอยู่ “หลายครั้ง” เหมือนกัน ทั้งในด้าน “ยุทธศาสตร์-ยุทธวิธี และปัญหาการเมืองในหน้าที่ทหาร” เพราะอเมริกันนั้นได้มอบอำนาจการพิจารณา และวินิจฉัยในแนวรบให้แม่ทัพของตนอย่างเด็ดขาด (แก่พลเอกพิเศษ ไฮค์ เซนเฮาว์) แต่รัฐบาลอังกฤษโดยเซอร์ วินสตัน เชอร์ชิลล์ นายกรัฐมนตรีนั้น ก็ถือว่าท่านเป็นแม่ทัพสูงสุดของอังกฤษ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบทั้งในด้านการทหารและการเมือง จึง

ต้องติดต่อกับแม่ทัพสนาม (จอมพล มอนตโกเมอรี) ของตน และให้แม่ทัพสนามรายงานข่าว ให้ตนทราบอยู่ทุกระยะหรือทุกวัน ซึ่งความจริงข่าวนั้นจะต้องรายงาน ให้แม่ทัพใหญ่ พลเอกพิเศษ ไอค์ เซนเฮาเวอร์ ทราบโดยตรงก็พอแล้ว ยิ่งกว่านั้นเซอร์ชิลยังเข้าไปบัญชาการร่วมหรือเข้าประชุมร่วมหรือรับข่าวจากนายพล ไอค์ เซนเฮาเวอร์ โดยตรงอีก ซึ่งทำให้พลเอกพิเศษ ไอค์ เซนเฮาเวอร์ ต้องรับภาระเช่นนั้น ตลอดเวลา

แต่อย่างไรก็ตาม การรบและการสงคราม ก็ผ่านไป แล้ว การขัดแย้งต่าง ๆ นั้นย่อมจะมีอยู่บ้างเพราะทุกคนต่างหวังความปลอดภัย ไม่อยากให้พลเมืองของตนบาดเจ็บล้มตายคราวละมาก ๆ โดยไม่จำเป็น ยิ่งกว่านั้นการผลิตพลาดหรือการดัดแปลงของแนวรบนั้น ย่อมหมายถึงการเสียอำนาจให้แก่ศัตรูและเสียเอกราชของชาติในที่สุด ดังนั้นชาติที่มีระเบียบรอบคอบมาเก่าแก่ เช่น ชาวอังกฤษ กับชาติที่มีอิสระเสรีภาพอย่างกว้างขวางแบบอเมริกัน ก็อาจจะมีการขัดแย้งกันขึ้น ได้บ้างในยามที่จำต้องมาอยู่ร่วมกัน ในยามคับขันเช่น ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่ผ่านมา

ต้องยอมรับว่า นายพลเอกพิเศษ ไฮค์ เซนเซาว์ แม่ทัพใหญ่สัมพันธมิตร เป็นชาวอเมริกันนั้นได้มีความยากลำบาก อย่าง ใหญ่หลวง เพียงไรในการปฏิบัติการเพื่อกอบกู้อิสรภาพให้แก่ชาวยุโรปและเอเชียทั้งหมด ซึ่งต้องควบคุมทหารทุกชาติที่เข้าร่วมรบในสนามกว่า ๑๐ ล้านคน (รวมทั้งรัสเซีย) แต่ละคนมาจากถิ่นฐานแตกต่างกัน มีหน้าตาและอุปนิสัยใจคอไม่เหมือนกัน บางชาติมาจากอากาศที่หนาวที่สุด บางคนอยู่ในอากาศที่ร้อนที่สุด มีขนบธรรมเนียมและประเพณีที่เชื่อถือ ดิบเนืองมาแต่โบราณกาล แตกต่างกัน และหลายอย่างที่ไม่อาจเหมือนกันได้ แต่ก็มีความตรงกันที่จะต้องทำสงคราม ให้ได้รับชัยชนะ จากเยอรมัน ของฮิตเลอร์ให้ได้

แม่ทัพใหญ่จะต้องบริการให้ทหารทุกชาติ มีอาหารพอมือทุกคนที่จะเข้าสนามรบ มีเสื้อผ้าพอกู้กันแก่การรบในประเทศหนาว มีอาหารการกินและการลำเลียงเข้าไปได้ทันเวลาในแนวรบอันแดนไกล และทั่วทิศ แม้กระนั้นยังต้อง “คอยเอาใจ และให้เกียรติ” แก่บางชาติที่ถือตนว่าเคยเจริญรุ่งเรืองและเป็นมหาอำนาจมาก่อนอย่างดีที่สุด แม้

ว่าขณะนี้ (ระหว่างสงคราม) ได้ล้มละลายและไร้เกียรติไปแล้ว เพราะถูกเยอรมันเหยียบย่ำก็ตาม และต้องบินไปบินมาเพื่อไปตรวจแนวรบ บัญชาการรบ และเยี่ยมเยียนทหารทั้งชาติอเมริกันและชาติอื่นที่รบอยู่ในสนามอย่างทั่วถึงกันทุกแนวเพื่อให้กำลังใจแก่ทหาร ต้องคอยดูจนกระทั่งกลัวพวกทหารจะไม่มีบุหรีสูบ เพราะพวกอเมริกันนั้นปรากฏว่าหากไม่มีบุหรีสูบแล้วก็ไม่ยอมรบ ภาระของแม่ทัพใหญ่จึงเหลือหลายเหลือเกิน แต่นายพลแม่ทัพใหญ่ก็ได้ปฏิบัติภารกิจอันยุ่งยากหลายประการท่ามกลางการยิง และการโจมตีต่อสู้ของทหารบก - เรือ - อากาศ อย่างดุเดือดของทุก ๆ ฝ่ายเป็นไปอย่างดีและเรียบร้อยที่สุด จนยากที่อัจฉริยบุรุษคนใดจะสามารถรับหน้าที่อันใหญ่ยิ่ง และกว้างขวางเช่นนั้นไปปฏิบัติแทนได้หากไม่มีเขา

จริงอยู่ โลกเคยมี วีรบุรุษอันกล้าหาญ และชาญชัยมาแล้ว ในการที่สามารถเป็นแม่ทัพใหญ่นำหน้าพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ ๑ จนได้ชนะเยอรมันมาแล้ว ใน ค.ศ. ๑๙๑๘ ถึง ค.ศ. ๑๙๑๗ คือ จอมพล เฟอ์ดินันด์ ฟอช ชาว

๘๗๘ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

ฝรั่งเศส ซึ่งเกิดเมื่อ ค.ศ. ๑๘๒๑ และตายเมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๘ ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๑๐ ปี เป็นบุคคลซึ่งโลกจะลืมไม่ได้ในฐานะที่เป็นผู้ต่อสู้เพื่อป้องกันอิสรภาพของโลก ต่อพระเจ้าไกเซอร์ของเยอรมันผู้ปรารถนาที่จะครองโลก ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ และโลกได้มีความร่วมมือกันอยู่กันอย่างสงบมาเป็นเวลากว่า ๒๐ ปี หากไม่ได้ความสามารถของท่านผู้นั้นในคราวนั้นแล้ว ก็ไม่รู้ว่า อิสรภาพ ของมนุษย์จะสูญหายไปอย่างใหญ่หลวงเพียงใด

แต่การทำสงครามคราวนั้น ผู้ชนะเป็นผู้ได้กำไรของสงคราม คือการยึดครองดินแดนที่ดีได้จากผู้แพ้และสามารถที่จะเรียกร้องเอาได้จากผู้แพ้ทุกประการ หรือแม้แต่การให้เป็นเมืองขึ้นของตน ดังจะเห็นได้ว่าชาติที่ชนะสงครามในคราวที่แล้ว อันมีอังกฤษ, ฝรั่งเศส, เบลเยียม และอิตาลี ได้เรียกร้องและยึดครองพลเมือง และดินแดนที่ได้มาจากผู้แพ้สงคราม คือเยอรมันกับพวก อันเป็นกำไรของสงครามได้ตามลำดับคือ

๑. อังกฤษ ได้ดินแดนมา ๑,๘๔๘,๒๐๓ ตารางก.ม. และได้พลเมืองมาอยู่ในครอบครอง ๗,๐๗๘,๐๐๐ คน

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๗๕

๒. ฝรั่งเศส ได้^๕เนื้อที่ ๑,๘๗๘,๗๐๖ ตาราง ก.ม. พลเมือง ๒,๒๘๗,๐๐๐ คน ๓. เบลเยียม ได้^๕เนื้อที่ ๕๘,๐๐๐ ตาราง ก.ม. และ ๔. อิตาลี ได้^๕เนื้อที่ ๘๐,๐๐๐ ตาราง ก.ม. ได้พลเมือง ๘๐,๐๐๐ คน

ดังนั้นพอจะสังเกตได้ว่า ทหารที่เข้าสงครามโลกในสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น ตนมีหวังที่จะเพิ่มพูนดินแดนอาณาจักรของประเทศตนให้ยิ่งใหญ่^๕ออกไป รวมทั้งได้พลเมืองในประเทศผู้แพ้มารวมได้อีกตามลำดับ อันเป็นการทำสงครามเพื่อความหมาย และมีหวังเพื่อชาติ และ ประเทศของตนอย่างแท้จริง และจากบทเรียนของสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น พอจะอาศัยเป็นบทเรียนได้อย่างดีว่า

๑. อเมริกันได้เข้าร่วมสงครามด้วย และได้ส่งนายพลเอก เบอร์ริง เป็นแม่ทัพใหญ่ (เกิด ค.ศ. ๑๘๖๐ และตายเมื่อ ค.ศ. ๑๙๔๔) เพื่อช่วยฝรั่งเศสและพันธมิตรรบจนชนะเยอรมันในสงครามคราวนั้น ทหารอเมริกันได้บาดเจ็บและล้มตายไปมากในสงครามคราวนั้น แต่อเมริกันไม่ได้เรียกร้องดินแดนจากศัตรูมายึดครองเลย

๒ ขาติมหาอำนาจที่ชนะสงคราม คืออังกฤษ, ฝรั่งเศส, เบลเยียม และอิตาลี เพียง ๔ ชาติเท่านั้นที่ได้ดินแดนทั้ง ๆ ที่มีชาติต่าง ๆ รวมอีก ๒๘ ชาติ ไม่ได้อะไรเลย และยังกว่านั้นการแบ่งกันยึดครองดินแดนที่ได้มาจากผู้แพ้ นั้น ไม่เป็นที่พอใจกันในระหว่าง ๔ มหาอำนาจผู้ชนะทำให้ อิตาลีไม่พอใจ และหาว่าอังกฤษ, ฝรั่งเศส ไม่ปฏิบัติตามสัญญาฉบับที่ทำไว้กับตน เมื่อก่อนที่ตนจะมาร่วมรบว่าจะให้ดินแดนตนมากกว่านี้ แต่พอรบจริง ๆ แล้วก็ได้นิดเดียว จนเป็นสาเหตุใหญ่ที่อิตาลี ต้องหาเหตุทำสงครามและแย่งความเป็นใหญ่ และเพื่อแข่งความเป็นมหาอำนาจเกิดขึ้นในโลก จนโลกต้องทำสงครามกันบาดเจ็บล้มตายไปทั่วโลกชั้นในคราวนี้ (สงครามโลกครั้งที่ ๒)

แต่การที่นายพลเอก ไฮค์ เซนเฮาเวิร์ เข้าทำสงครามคราวนั้น อเมริกาก็ได้มีความมุ่งหวังอะไรจากสงครามเลย นอกจากชาติทุนทั้งชีวิตมนุษย์พลเมืองชาวอเมริกันเอง และเสียทั้งเงินทองเพื่อช่วยเหลืออังกฤษ, ฝรั่งเศส และรัสเซียให้มีชัยชนะและครองความเป็นมหาอำนาจอยู่ในโลกต่อไปได้อีก พลเมืองชาวอเมริกันได้กำไร “ทางน้ำใจ” แต่เพียง

อย่าง เดียวที่ เรียกว่าได้เป็น ผู้มีส่วนสำคัญที่สุด ในการ กอบกู้
อิสรภาพของโลก และป้องกันมนุษย์ทั่วโลกมิให้ตกไปอยู่
ภายใต้อำนาจเผด็จการเท่านั้น

ไอค์ เซนเฮาเวอร์ จึงต้องบอกให้ชาวอเมริกัน ที่จะ
มาร่วมรบเพื่อป้องกันยุโรปให้รู้ว่า “ลัทธิเผด็จการนั้น คือ
กตขีเสรีภาพของมนุษย์ลงเหมือนอย่างทาส หากอเมริกา
ไม่เข้าไปช่วยป้องกันยุโรปแล้ว นานไปลัทธิเผด็จการก็อาจ
จะคืบคลานเข้ามา และจับเอาชาวอเมริกันลงเป็นทาสด้วยอัน
เป็นการไร้ซึ่งอิสรภาพ และเสรีภาพของความเป็นมนุษย์ทั้ง
ปวง...” ทหารอเมริกันจึงร้อง “โอเค” เอาล่ะ ดังนั้น
ทหารชาวอเมริกันจึงได้ถูกส่งมาป้องกันยุโรปกว่า ๓ ล้านคน
และรบตายไป ๓๒๒,๑๘๘ คน และบาดเจ็บ ๗๐๐,๐๐๐ คน
นี่คือเพื่อหวังอย่างเดียวที่จะคุ้มครองป้องกันให้อิสรภาพของ
มนุษยชาติให้คงอยู่ในโลกตลอดเวลาในการรบ ๓ ปีเศษ คือ
แต่ปี ค.ศ. ๑๙๔๒ (พ.ศ. ๒๔๘๕) ที่อเมริกาได้เข้าร่วม
สงครามกับยุโรปอย่างจริงจัง และเรียกทัพอเมริกันนั้นว่ากอง
ทัพสัมพันธมิตร (รวมทุกชาติที่เป็นมิตร แต่ของอเมริกันมาก

กว่าทุกชาติรวมกัน และอาวุธทั้งสนแทบจะเป็นของอเมริกัน
หมด)

โอด์เซนเฮาเวอร์รุกใหญ่

๓ ปีที่ผ่านมา นับแต่ ค.ศ. ๑๙๓๙, ๑๙๔๐, ๑๙๔๑

เยอรมันกลายเป็นผู้ครองยุโรปและเอเชีย (รัสเซียถึงยุโรป
ถึงเอเชีย) รวมทั้งพันธมิตรของเยอรมัน คือญี่ปุ่นก็ครอง
ความเป็นใหญ่จำวแห่งมหาสมุทรแปซิฟิก อเมริกาจึงต้องเข้า
สงครามและสิ่งแรกที่กระทำโดยด่วน ก็คือวันที่ ๑๖ สิงหาคม
ค.ศ. ๑๙๔๑ รัฐบาลอเมริกันส่งเรือรบไปช่วยเหลือนิสิตาตินที่มอสโคว์ซึ่ง
ถูกเยอรมันรุกราน อีก ๒๕ ไมล์ก็จะเหยียบเมืองมอสโคว์อยู่
แล้ว อเมริกันต้องรีบระดมกำลังทางอากาศเป็นการใหญ่เพื่อ
ส่งอาหารไปให้พลเมืองชาวรัสเซีย และเมืองขึ้นของรัสเซีย
กว่า ๒๐๐ ล้านคนที่อดอยากและรัฐบาลอเมริกันใหญ่รุดถึง
รถยนต์, เครื่องบินไปช่วย จนสามารถทำให้จอมพล ชคอฟ
แม่ทัพใหญ่ ของรัสเซีย ซึ่งยอมปฏิบัติงาน ภายใต้คำสั่ง
พลเอก โอด์เซนเฮาเวอร์ รุกได้กองทัพเยอรมันของฮิตเลอร์
ออกจากกรุงมอสโคว์ และเมืองอื่นๆ ตามลำดับ เกือบ ๒ ปี

รัสเซียจึงได้เยอรมันออกจากประเทศได้ รัสเซียต้องเสียชีวิตพลเมืองไปไม่น้อยกว่าล้านคนในการทำสงครามกับเยอรมันเกือบ ๕ ปี เพราะได้อาวุธส่วนใหญ่จากอเมริกันกว่า ๕๐ เปอร์เซนต์มีฉะนั้นแล้วอย่าหวังเลยที่รัสเซียจะครองความเป็นเอกราชอยู่ในโลกนี้ได้

นอกจากนั้นเพื่อช่วยขับไล่กองทัพเยอรมัน ออกจากแนวรบทาง ด้านตะวันตก ทักษัมพันมิตร์นำโดยแม่ทัพใหญ่ ไอค์ เซนเฮาว์ ได้ยกพลขึ้นบกเป็นครั้งแรกและครั้งใหญ่ที่อาฟริกาเหนือเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๒ และยึดอาฟริกาได้ทั้งทวีปปลดกำลังรบของเยอรมันและต่อสู้กับจอมพลรอมเมลด ถึงที่แห่งทะเลทรายของเยอรมันได้เมื่อ ๑๒ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๓ (พ.ศ. ๒๔๘๖) และรุกต่อไปอีกยกพลขึ้นบกที่เกาะซิซิลี ตอนใต้ของอิตาลีได้เมื่อ ๑๐ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๔๓ และปราบกองทัพของอิตาลีได้ในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม อิตาลีทั้งประเทศยอมแพ้ในวันที่ ๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๒ และในที่สุดกษัตริย์อิตาลี พระเจ้าวิกเตอริอามาโนที่ ๓ ก็สละราชสมบัติทำให้อิตาลีเป็นสาธารณรัฐนับแต่นั้นมา ทักษัมพันมิตร์นำโดยแม่ทัพใหญ่ ไอค์ เซนเฮาว์รุกต่อไปอีก ได้ยกพลขึ้นบกได้ที่

นอร์มันด์ ๖ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๕ (พ.ศ. ๒๔๘๘) และทหารกองพลหน้าของพันธมิตรก็เคลื่อนพลเข้ากรุงปารีส ซึ่งอยู่ใต้การยึดครองของเยอรมันได้เมื่อ ๒๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ และในวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๑๙๔๕ ทักษิโศเคนเฮาท์ก็เริ่มเข้าชายแดนเยอรมัน อีกด้านหนึ่งทางแปซิฟิกกองทัพแมคอาเธอร์ ก็ยกพลขึ้นบกที่ฟิลิปปินส์ได้ ๒๐ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ และปลายวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ทักษิโศเคนเฮาท์โดยจอมพล ชูคอฟ ของรัสเซีย ก็ข้ามแม่น้ำดานูบในเอดส์เตเรียของเยอรมันไปได้

ต่อไปนี้กองทัพของพันธมิตรนำโดยไคเซนเฮาท์ ก็เริ่มรุกไล่ทัพอิตเลอร์ตามติดไปแทบทุกทาง และ แทบสมรภูมิ ๘ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ (พ.ศ. ๒๔๘๘) ทัพอเมริกันก็บุกข้ามแม่น้ำไรน์ ๒๔ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๕ ทักษิโศเคนเฮาท์ (รัสเซีย) ก็ล้อมกรุงเบอร์ลินและกระทั่งสุดท้าย ๒ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ (พ.ศ. ๒๔๘๘) กรุงเบอร์ลินก็แตก และได้ข่าวการตายของฮิตเลอร์ก่อนหน้านั้น ๑ วันและต่อมา ๖ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ ระเบิดปรมาณูลูกแรกก็หย่อนลงที่เมืองฮิโรชิมา และนาการากิของญี่ปุ่นตามลำดับ และสงครามสุดท้าย ๒

กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๕ ญี่ปุ่นก็ลงนามยอมแพ้โดยสิ้นเชิง
สงครามโลกครั้งที่ ๒ จึงผ่านพ้นไป

สำคัญที่แม่ทัพใหญ่

การที่สามารถบังคับให้กองทัพเยอรมัน ซึ่งเป็นกอง
ทัพที่แข็งแกร่ง และเตรียมตัวเพื่อสงครามมานานปี เป็นกอง
ทหารที่มีระเบียบวินัยอย่างเยี่ยมยอดและรบประสานกันอย่าง
ดีที่สุดมีอำนาจมากที่สุดในประวัติศาสตร์แพ้ได้และหาก
อเมริกันไม่มาช่วยรบแล้ว ก็ไม่มีหวังยุโรปทั้งทวีปจะเอา
ชัยชนะจากเยอรมันมาได้เยอรมันก็จะได้เป็นเจ้าแผ่นดินโน
เดียคนใหม่ผู้ปกครองยุโรปทั้งทวีปในที่สุด

ทั้ง ๆ ที่สงครามเริ่มต้นขึ้นแล้วอเมริกันยังไม่ได้เตรียม
สงครามเลย วันที่เยอรมันบุกโปแลนด์ในวันที่ ๑ กันยายน
ค.ศ. ๑๙๓๙ (พ.ศ. ๒๔๘๒) นั้น พลเอกไฮค์เซนเฮาท์ก็ยัง
เป็นเสนาธิการใหญ่ของนายพลแมคอาเธอร์ เพื่อจัดกอง
ทัพให้แก่ประเทศฟิลิปปินส์อันเป็นการเตรียมการ ให้เอกราช
แก่ประเทศฟิลิปปินส์อยู่ ได้ถูกเรียกตัวกลับอเมริกาโดยด่วน
และเริ่มต้นวางแผนช่วยยุโรปทั้งทวีปที่อเมริกันเวลานั้นมีทหาร

บกประจำการเพียง ๔๘,๐๐๐ คนเท่านั้น แสดงว่าไม่พร้อมที่จะเข้าร่วมได้เลย

ทั้งนี้ ต้องนับว่าเป็นความสามารถของสหรัฐอเมริกา อันมีประธานาธิบดีรูสเวลท์ เป็นผู้นำ และพลเอกพิเศษ มาร์แชลล์ผู้วางแผน และพลเอกพิเศษ ไอค์ เซนเฮาว์ แม่ทัพสนามในยุโรป และชาวอเมริกันทั้งมวลที่เป็นทหาร มาร่วมรบในยุโรปและเอเชีย และพลเมืองอเมริกัน ทั้งมวล ที่ช่วยกันเสียภาษีและช่วยกันผลิตอาวุธ และเสบียงอาหาร ทั้งมวลสนับสนุนกองทัพนัวมิตรจนสามารถเอาชนะเยอรมัน และเป็นการช่วยประชาชนในโลกร่วมกว่า ๑,๐๐๐ ล้านคน ได้คงเอกราชและเสรีภาพอยู่ตลอดกาล ซึ่งชาวโลกทั้งมวล ได้เป็นหนี้บุญคุณอเมริกันอยู่มากมายที่สุด ในสงครามที่เพิ่ง ผ่านมา

บุรุษที่โลกปัจจุบันจะลืมเสียไม่ได้ก็คือ พลเอกพิเศษ ไอค์ เซนเฮาว์ ที่ได้ทุ่มเทความสามารถเข้าไปอย่างแท้จริง ในการอำนวยความสะดวกจนสามารถนำชัยชนะท่ามกลางความ ยุ่งยากและผันผวนทั้งมวลของโลกมาได้ในวาระสุดท้าย..... ความสำเริงทั้งมวลของไอค์ เซนเฮาว์ ก็คือการทำสงคราม

ปลดปล่อยและยื่นเอกราชให้แก่มนุษย์ชาติหลังสงครามหลายประเทศทั่วโลก หลายร้อยล้านคน ได้มีเอกราชมีถิ่นฐานที่อยู่เป็นของตนเอง ได้มีรัฐบาลปกครองตนเอง โดยพลเมืองที่เป็นชาติตนเอง เพิ่งมีโอกาสปกครองตนเองเป็นครั้งแรก

ประเทศหลังสงคราม

งานให้เอกราช ซึ่งเป็นผลจากความสำเร็จในการรบที่มนุษยชาติหลังสงคราม ได้เอกราชเพราะผลงานของไฮน์ริช เฮิร์ท อาทิจำน ๑. พม่า ซึ่งมีพลเมืองกว่า ๑๗ ล้านคน (จากอังกฤษ) ๒. อียิปต์ (จากอังกฤษ) มีพลเมือง ๑๘ ล้านคน ๓. อิบิสสินีเย-เอธิโอเปีย (จากอิตาลี) พลเมือง ๑๕ ล้านคน ๔. อินเดียจากอังกฤษมีพลเมือง ๓๐๐ ล้านคน ๕. อิหร่านพลเมือง ๑๗ ล้านคน ๖. อิรักพลเมือง ๕ ล้านคน ๗. เลบานอนพลเมือง ๑ ล้านคน ๘. ปากีสถานพลเมือง ๗๗ ล้านคน ๙. ฟิลิปปีนส์พลเมือง ๑๘ ล้านคน และอีกหลาย ๆ ประเทศ ส่วนบางประเทศนั้น ได้ตกเป็นเมืองขึ้นของมหาอำนาจมานับ ๑๐๐ ปี เพิ่งได้รับอิสรภาพ

๔๗๔ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

เป็นครั้งแรก ทั้งนี้เพราะพลเมืองในชาติเหล่านั้น ได้ร่วมรบ
ศัตรูของพันธมิตรอย่างเสมอภาคเสมอไหล่ บรรดาชาติมหา
อำนาจของพันธมิตรที่ปกครองประเทศเหล่านั้น มีความเห็น
ใจจึงยอมให้เอกราชแก่เมืองขึ้นของตน

ดังนั้นสงครามคราวนี้ไม่มีใครได้กำไรเลย ผิดกับ
สงครามคราวที่แล้ว กลายเป็นสงครามปลดปล่อยอิสรภาพ
อย่างแท้จริง แม้ว่าหลายประเทศจะตั้งต้นพลเมืองไว้ไม่ค่อย
จะยอมแต่ก็แพ้ตีมหาชนของโลก ไม่มีใครช่วยทำสงคราม
บ่อนกัการครองเมืองขึ้น ประเทศเหล่านั้นจึงต้องต่อสู้ด้วย
ตนเองจึงได้อิสรภาพ เช่นอินโดนีเซีย และอินโดจีนทั้ง
๓ ประเทศ ลาว, เขมร, และญวน แต่ทั้งนี้ก็ต้องนับว่า
เป็นผลเนื่องมาจากการทำสงครามกอบกู้อิสรภาพ ของไค้
เซนเฮาวันนั่นเอง มิฉะนั้นแล้วพลเมืองเหล่านั้น ก็ยังไม่มี
โอกาสที่จะเป็นอิสระ หากมหาอำนาจจะร่วมกันบ่อนกักันยึด
ครองเอาไว้ โดยไม่เห็นต่อหลักการปลดปล่อยมนุษย จริ่ง ๆ
แล้วก็ไม่สามารถที่จะเป็นไปได้ ไค้เซนเฮาวัน จึงเป็น
ขุนพลผู้ยิ่งใหญ่สมกับที่เรียกว่า “แม่ทัพผู้ทำสงครามครูเสด”
อย่างแท้จริง

ไอค์เซนเฮาว์ในปฐมวัย

เป็นธรรมดา ที่เมื่อบุคคลใดที่ขยันขันสู้ความยิ่งใหญ่ของโลก มนุษย์ก็จะพากันศึกษาว่าบุคคล ๆ นั้นเป็นลูกใครมาจากที่ไหน ได้รับการศึกษาอบรมมาอย่างไร จึงสามารถนำความสำเร็จในชีวิต และบรรลุลความยิ่งใหญ่เป็นที่สนใจแก่ชาวโลกทั้งมวล เรื่องนี้จึงจบไม่ลงทั้ง ๆ ที่อยากจะจบเต็มทีแล้ว เพราะเห็นว่าได้มีผู้เขียนประวัติผู้ยิ่งใหญ่ขึ้นมาแล้วหลายครั้งแล้ว จนไอค์เซนเฮาว์พ้นจากทหารและการเมืองไปหมด อายุก็ปาเข้าไปถึง ๗๑ ปีแล้ว แต่เพื่อความสมบูรณ์ของผู้ที่อ่านสารคดีเรื่องนี้ อาจจะมีบางท่านที่ยังไม่มีเวลาอ่านและเมื่อมาอ่านเรื่องนี้ก็จะได้ถือโอกาสทราบกันไปเสียเลย

ไอค์เซนเฮาว์มีเชื้อสายเป็นชาวเยอรมัน ซึ่งบรรพบุรุษต้นตระกูลของไอค์เซนเฮาว์เคยมีถิ่นฐานอยู่ที่ แคว้นไรน์ลุ่มแม่น้ำไรน์ ซึ่งเป็นเมืองชายแดนที่ติดกับฝรั่งเศส ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานในสหรัฐอเมริกาที่มลรัฐเท็กซัส และได้สัญชาติเป็นชาวอเมริกันต่อมาตามลำดับ

ไอค์เซนเฮาว์ เกิดที่มลรัฐเท็กซัส เมื่อวันที่ ๑๔

ตุลาคม ค.ศ. ๑๘๙๐ เป็นบุตรชายคนที่สามของพ่อแม่ซึ่งมี
บุตรทั้งหมด ๗ คน

การศึกษา เริ่มเข้าศึกษาจาก ร.ร. ในหมู่บ้าน และ
ย้ายเข้า ร.ร. มัธยมที่เมืองอาบิลีน เมื่อผ่านชั้นมัธยมแล้ว
ก็สอบเข้า ร.ร. นายร้อยที่เวสปอยต์ โดยผ่านการคัดเลือกจาก
มลรัฐเท็กซัสมาได้ และสำเร็จ ร.ร. นายร้อยทหารบกที่
เวสปอยต์เมื่อค.ศ. ๑๘๑๑ และได้มีโอกาสศึกษาใน ร.ร.
เสนาธิการนายทหารบกชั้นสูงและสำเร็จเมื่อค.ศ. ๑๘๒๑ อีก
ครั้งหนึ่ง

การปฏิบัติงาน ระหว่างที่เกิดสงครามโลก ค.ศ.
๑๘๓๘ ไฮค์เซนเฮาท์มียศเป็น พ.ท. ไปปฏิบัติงานอยู่กับกอง
ทัพฟิลิปปินส์ในกรวมินดา โดยเป็นเสนาธิการของจอมพล
แมคอาเธอร์ ซึ่งเป็นจอมพลของกองทัพฟิลิปปินส์อยู่ ต่อ
มาในเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๔๐ สงครามโลกเกิดขึ้นแล้ว
ก่อนที่ทัพญี่ปุ่นจะโจมตีฐานทัพเรือเพิร์ลฮาร์เบอร์ของสหรัฐอเมริ
กาในตะวันออกไกล กระทรวงกลาโหมจึงย้ายไฮค์เซนเฮาท์
ไปประจำอยู่ในอเมริกาที่กรมทหารราบที่ ๑๕ ณ ฟอร์ต เลวิส
วอชิงตัน กรมทหารราบหน่วยนี้เป็นกรมทหารที่เคยเจ็ด

และเคยไปปฏิบัติการณ์ในต่างประเทศมาแล้ว โดยเพิ่งย้ายกลับมาจากการปฏิบัติงานในประเทศจีนเมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๗ ก่อนสงครามโลกเพียง ๑ ปี และกรมทหารราบที่ ๑๕ ซึ่งเป็นทหารอาว้พทเจนนเอง ได้มีหน้าที่เป็นครูฝึกให้แก่ทหารราบคนอื่น ๆ และกรมกองต่าง ๆ ที่จะออกไปทำสงครามในยุโรปและเอเชียซึ่งกำลังเกิดขึ้นใหม่ในคราวนี้

ต่อมาเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ ก็ได้เลื่อนยศสนามเป็น พ.อ. ชั่วคราว ตำแหน่งเสนาธิการกองทัพน้อยที่เลวิส

มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๑ ก็ได้รับแต่งตั้งเป็นเสนาธิการกองทัพบกที่ ๓ ซึ่ง พล.ท. วอลเตอร์ ครูเยอร์ เป็นแม่ทัพ (แม่ทัพคนนั้นเลื่อนมาจากพลทหาร—เป็นนายสิบ และเป็นสิบเอกจนเป็นนายพลตามลำดับ) และในปีนั้นเองกองทัพบกที่ ๓ นี้ก็นำกำลัง ๑๓๐,๐๐๐ คน ไปประลองยุทธใหญ่ที่มดรัฐหลุยเซียนาเป็นครั้งแรกเพื่อเตรียมเข้าสงครามยุโรป เสร็จการประลองยุทธปีนั้น ไอคักก็ได้ตำแหน่งพลจัตวาชั่วคราว

๗ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ ภายหลังจากเหนื่อยจากการประลองยุทธ และไปพักอยู่ที่บ้านที่รัฐเท็กซัส ขณะที่ถูกไม่ตรีจิต ของญี่ปุ่นกำลังเจาะจอกับรัฐบาลอเมริกันที่กรุง

วอชิงตัน ญีปุ่นก็เปิดโจมตีเพลิดซาเบอร์ กองทัพที่ ๓ จึงตั้ง
เตรียมพร้อมและส่งกำลังไปรักษาการณ์ตามจุดต่าง ๆ ชาย
ทะเลของสหรัฐโดยเฉพาะฝั่งตะวันตก เพื่อป้องกันการโจมตี
ทางอากาศและทางบก และรักษาอ่าวแมกซิโกที่เกรงว่า
ญีปุ่นจะรุกรานอเมริกา

๑๒ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ เสนาธิการทหารบก นาย
พลเอกมาร์แชล ก็โทรศัพท์เรียกตัวโฮล์ไปกรุงวอชิงตันโฮล์
เดินทางไปวอชิงตันใน ๑๔ ธันวาคม และได้รับมอบหมายจาก
เสนาธิการทหารบก ให้ “วางแผนสงคราม” เพื่อต่อสู้กับ
ญีปุ่นและสงครามยุโรปตามลำดับ โดยให้ไปนั่งที่แผนกวางแผน
สงคราม ในกระทรวงกลาโหมขณะที่ญีปุ่นกำลังบุก
ฟิลิปปินส์และฮาวายตามลำดับ โฮล์เซนเข้าได้วางแผนส่งตัว
พลตรี แพตริค เจ. เฮอเลย์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทหารบกเข้าไปประเทศออสเตรเลีย พร้อมกับนายทหารอื่น ๆ
นำเงินทองและเข้าติดต่อกับทหารอเมริกัน ที่ถูกล้อมอยู่ตามเกาะ
ต่าง ๆ ในฟิลิปปินส์พร้อมกับวิทยุติดต่อกับ พล.ท. นาธาน
เฮมเวนไรท์ ที่ยังต่อสู้กับญีปุ่นที่แหลมบาตานว่า จะส่งกำลัง
รบไปให้ทางเรือดำน้ำ พร้อมกับวิทยุติดต่อกับนายพลแม็ค-

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๕๓

อาเธอร์ที่ออสเตรเลียให้สรุปแผนส่งกำลังรบ ในอ่าวเม็กซิโกให้
กรุงวอชิงตันและวิทยุ บอกให้ พลท. สติเวิร์ด ในพม่า
เตรียมกำลังรบช่วยที่บาตันทั้งอาวและทหาร

เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๒ ไอค์เซนเฮาเวิร์ดเสนอแผนช่วย
รบในยุโรป หลังจากอนุมัติจากประธานาธิบดีแล้วเขาก็ได้
รับอนุมัติให้เดินทางไปกรุงลอนดอนในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.
๑๙๔๒ เพื่อปรึกษากับเสนาธิการทัพอังกฤษเพื่อวางแผนรบ
ร่วมกันต่อไป

มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๒ (พ.ศ. ๒๔๘๕) เขาก็ได้รับ
ตำแหน่งแม่ทัพอเมริกันในยุโรป และต่อไปก็เป็นแม่ทัพใหญ่
พันธมิตรทั้งหมด และเลื่อนตำแหน่งเป็นพลเอกพิเศษ ห้าดาว
(จอมพล) และนำทัพพันธมิตรชนะสงครามในที่สุด

หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒

ค.ศ. ๑๙๔๔ เป็นเสนาธิการทหารบกสหรัฐอเมริกา
อันเป็นตำแหน่งที่สูงที่สุดในชีวิตทหาร ค.ศ. ๑๙๔๗ ก็ลาออก
จากราชการทหาร และได้รับแต่งตั้งเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัย
โคลัมเบีย สหรัฐอเมริกา ให้เข้ารับตำแหน่งอธิการ.

บติเพื่อเกียรติของมหาวิทยาลัย ต่อมาวิกฤตการณ์ทางการเมืองเกิดขึ้นจากอเมริกาเริ่มขัดแย้งกันในทางการเมืองกับรัสเซียอันจะนำทางไปสู่การขัดกันในปัญหาทางการเมืองทหาร เนื่องจากความยุ่งยากในการยึดครองกรุงเบอร์ลิน ซึ่งแบ่งกันยึดอยู่ฝ่ายละครึ่งมีปัญหายุ่งยากอยู่ตลอดเวลาจนบัดนี้

ค.ศ. ๑๙๕๐ ไฮค์ เซนเฮาท์จึงกลับเข้ารับราชการทหารอีกครั้งหนึ่ง โดยดำรงตำแหน่งแม่ทัพสัมพันธมิตรในองค์การนาโต ที่มีกองบัญชาการอยู่ในกรุงปารีส

ค.ศ. ๑๙๕๒ พรรครีพับลิกัน เชิญให้สมัควับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา เขาจึงได้รับการเลือกตั้งด้วยการชนะคะแนนอันล้นหลาม และได้รับเลือกตั้งซ้ำอีกครั้งหนึ่งในปี ค.ศ. ๑๙๕๖ โดยชนะ มร. แอดไล สตีเวนสัน แห่งพรรคดีโมแครต และพ้นตำแหน่งในปลายปี ค.ศ. ๑๙๖๐

ไฮค์ เซนเฮาท์ได้รับการยกย่องว่า เป็นรัฐบุรุษคนสำคัญของโลกปัจจุบันที่สำคัญคนหนึ่ง ตลอดเวลาที่เป็นประธานาธิบดี ได้พบปะกับผู้นำของโซเวียตหลายครั้งเพื่อหาทางเจรจาให้โลกอยู่ในความสงบ และได้เสนองบประมาณเพิ่ม

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๔๔๕

เป็นประจำปีสูงชันทุกปีเพื่อช่วยเหลือประเทศเล็กๆ และค้า
หลังทั้งมวลทั้งในเอเชียยุโรปและอเมริกาใต้ เพื่อสามารถ
ฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ การศึกษา และการคมนาคม และ
ช่วยเหลือในทางอาชญาและวิชาการ เพื่อสามารถที่จะป้องกัน
ตัวเองได้ในที่สุด

ไอค์ ชอบเล่นกีฬากอล์ฟยามว่างงาน และมีความ
สุขอยู่กับแมมมี ไอค์เซนเฮาว์ ภรรยาอดรัก และมีบุตร
กันหนึ่งคนชื่อ พ.ท. จอห์น ไอค์เซนเฮาว์ ซึ่งมีชีวิตทางการ
ทหารแทนพ่ออยู่ขณะนี้.

๒๕ . . .

พลเอกหลวงเสนารักษ์ แม่ทัพภาคใต้

ผู้ที่เคยอ่านประวัติของแม่ทัพสูงสุด
ของมลายูแล้ว จะรู้ดีกว่าแม่ทัพ
อังกฤษในมลายูและสิงคโปร์ ได้
วิจารณ์ไทยว่าเป็นผู้สนับสนุน และ
ช่วยเหลือกำลังรบของญิ่ปุ่นมาตลอด
เวลาก่อนที่กองทัพญิ่ปุ่น จะบุกประ-
เทศไทย และหากกระทรวงกลาโหม
อังกฤษให้งบประมาณ และกำลัง

ทหารแก่เขาอย่างเพียงพอแล้ว เขาก็จะส่งกำลังเข้ายึดคอคอด
กระ (ตอนใต้ประจวบคีรีขันธ์ลงไป) ของประเทศไทยทันที
เพื่อใช้เป็นฐานทัพต่อสู้ญี่ปุ่นต่อไป

เขาได้กล่าวหานายทหารชั้นสูง ของอังกฤษที่อนุวัติ
แผนยึดประเทศไทยนี้อย่างซัดซั่ว เพราะไม่เข้าใจในสงคราม
สมัยใหม่ ไม่ให้กำลังมาเพิ่มยามที่ต้องการเรียกร้อง อัน
เป็นผลให้สูญเสียมลายุและสิงคโปร์ในที่สุด นอกจากนี้เข
าก็ออกตัวในความพ่ายแพ้ของสิงคโปร์ว่า เพราะกำลังน้อย
กว่าญี่ปุ่น เจ้าหน้าที่สืบราชการลับไม่สามารถเพียงพอ เขา
จึงเตือนกระทรวงกลาโหมอังกฤษเพื่อสำนึกในกาลอนาคตกต่อ
ไปอีก

โดยที่ข้าพเจ้าผู้เขียนเรื่องนี้อยู่ในสนามรบ และได้
ปะทะกับกองทัพญี่ปุ่นด้วยตนเอง ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
เมื่อ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ก็อยากจะยืนยันว่า รัฐบาลไทย
ในขณะนั้นได้ประกาศนโยบายอย่างเปิดเผย ที่จะวางตัวเป็น
กลางอย่างเคร่งครัด ไม่ยอมร่วมกับฝ่ายใด และขณะเดียว

กันก็ได้ประกาศใช้กฎหมายกำหนดหน้าที่คนไทย ในเวลา
พ.ศ. ๒๔๘๔ ให้นำให้พลเมืองไทยเข้าต่อสู้ข้าศึกทุกวิถีทาง
หากถูกศัตรูรุกรานและละเมิดความเป็นกลาง หากสู้ไม่ได้
ก็ให้ส่งทำลายและเผาเสียทุกสิ่งทุกอย่าง อย่าให้เหลืออะไรที่
จะให้เป็นประโยชน์แก่ศัตรูเลยแม้แต่น้อย ซึ่งข้าพเจ้ายังจำ
ประกาศคำสั่งของรัฐบาลจากวิทยุกระจายเสียงในสมัยนั้นอยู่
ได้เป็นอย่างดี

ขณะนั้นรัฐบาลไทยก็คงจะทราบอะไรมาบ้างว่า อังกฤษจะบุกประเทศไทยทางคอคอตกระ กำลังตำรวจในจังหวัด
บระจวบคีรีขันธ์ ได้ถูกส่งไปรักษาชายแดนที่ติดต่อกับ
พม่ารวม ๓ ช่องทางด้วยกัน ทางด้านที่ติดต่อกับจังหวัด
มณฑล, ทวาย และตะนาวศรี เขตพม่าของอังกฤษในขณะ
นั้นก่อนหน้าสงครามมา ๓ เดือนเต็มแล้ว และก่อนสงคราม
มาหนึ่งเดือนเต็มกำลังทหารอากาศ ที่จังหวัดบระจวบคีรีขันธ์
ก็ถูกส่งไปประจำรักษาการณ์เตรียมพร้อม อยู่ที่นครศรีธรรม-
ราชทางภาคใต้ ทั้งนี้เป็นการตรงกับรายงานของพล ท. เพอร์
ซิवाल ว่าตอนหลังแผนที่จะยึดคอคอตกระทั้งหมดได้ถูกกระงับ
ไปเพราะกำลังไม่พอ แต่จะใช้ยึดตอนใต้ของประเทศไทย

บางส่วน ดังนั้นเวลาที่ญี่ปุ่นบุกกองบินน้อยประจวบคีรีขันธ์
เข้าจริง ๆ กำลังจึงเหลือทหารอยู่น้อยมาก เพราะทหารไป
ตกค้างอยู่ที่นครศรีธรรมราชเป็นส่วนใหญ่

ก่อนที่ญี่ปุ่นจะบุกประจวบคีรีขันธ์เพียง ๑ วัน กำลัง
ตำรวจที่ส่งไปรักษาการณ์ชายแดนไทยพม่า ก็ได้รับคำสั่ง
ด่วนให้ถอนกำลังไปรักษาการณ์ด้านชายทะเล บริเวณอ่าว
เกาะหลักเป็นการด่วน คำสั่งนั้นมาช้าจนหมดตัวไม่ทัน กำลัง
ตำรวจหลายร้อยคนหรือนับพันไปตกค้างอยู่ที่ชายแดนนั้น ไม่
สามารถเคลื่อนกำลังมาได้โดยรวดเร็ว เพราะต้องอาศัยเดิน
ทางด้วยเท้าตามทางเกวียนนับร้อย ก.ม. ไม่มีทางรถยนต์
จนญี่ปุ่นบุกประจวบแล้ว กำลังที่รักษาการณ์ชายแดนจึง
เคลื่อนกำลังมาถึง เพียงหน้า สถานีรถไฟ ประจวบคีรีขันธ์ แค
นั้นเอง อีก ๕๐ เมตรก็จะเข้าตัวเมืองอยู่แล้ว

แต่อย่างไรก็ตามนับว่า การสืบราชการลับของฝ่าย
เสนาธิการกลาโหมแห่งประเทศไทยนั้น ก็ยังสามารถอยู่
ที่รู้การเคลื่อนไหวของฝ่ายอังกฤษได้เป็นอย่างดี ทันแก่เวลา
น่าจะได้ผลกว่าของอังกฤษในมลายูขณะนั้น และได้พยายาม
ต่อสู้กับอังกฤษที่อำเภอเบตง จ.ว. ยะลา และต่อสู้กับญี่ปุ่น

ที่ทำการบุกทุกแห่งในประเทศทั้ง ๒ ฝ่ายอย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพื่อเราต้องการจะรักษาความเป็นกลางไว้อย่างเคร่งครัด แม้พวกนักการเมืองจะกล่าวหาอะไรกัน หรือทำอะไรกันอย่างไรก็ตาม แต่ขอรับรองว่าพวกข้าราชการประจำการทั้งทหารและตำรวจนั้นได้ปฏิบัติตามคำสั่ง และวินัยอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันประเทศชาติของเขาส่งดีที่สุดในแล้ว

พวกเราที่ประจำบริษัชนั ได้ต่อสู้กับข้าศึกอยู่สุดความสามารถ แต่วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๔๗๔ เวลา ๐๔.๐๐ น. จนกระทั่งวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๗๔ เวลา ๑๗.๐๐ น. ๒๗ ข.ม. เต็ม ๆ ที่เราไม่ได้กินน้ำและกินข้าวกันเลย นาทที่สุดท้ายนั้นข้าพเจ้ากับตำรวจคงเหลือรักษาการณ์สถานีตำรวจประจำบริษัชนัไว้เพียง ๑๐ คนเท่านั้น อันเป็นการต่อสู้กันแบบสมัครใจจริงๆ

ในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๗๔ เวลา ๐๕.๐๐ น. ที่เราจะเลิกรบที่ประจำบริษัชนัได้นั้น ได้มีนายจรรยาพรณ อิศรางกูร ณ อยุธยา ปลัดจังหวัดประจำบริษัชนัในขณะนั้น ได้เดินถือธงขาว นำหน้า มากับ นายทหารจาก จ.ว. เพื่อบริ ๒ คน และข้าราชการอีกสักคน ๒ คนจำชื่อไม่ได้เสียแล้ว

มาร้องตะโกน บอกพวกเรา ที่หน้าสถานี ตำรวจห่างจากพวก
เราที่อยู่ในสนามเพละหลังสถานีตำรวจไม่กี่เมตรว่า “นี่...
คณะนายทหารเพ็ชรบุรี... รัฐบาลสั่งให้เลิกรบแล้ว
ให้หยุดรบได้...”

ข้าพเจ้าและพวกที่สู้ตายอยู่ที่สนามเพละ ๑๐ คน ก็
ลุกขึ้นจากสนามที่เราได้แช่หลุมทรายมากกว่า ๒๘ ชม. โดย
กลายเป็นโยคีที่ไม่ต้องกินไต้หร่านและข้าวไปได้ชั่วคราว ก็
ออกมาหาคณะทหารเพ็ชรบุรีและฟังคำสั่งจากเขาเสียตาย
ที่ไม่รู้จักชื่อเสียเลย นายทหาร ๒ คนนั้นอาจจะเป็นนายพัน
นายพลไปแล้วก็ได้ หรือโซคร้ายอย่างไรบ้างก็ไม่รู้ นายจรรยา-
พรณ อิศรางกูร ได้วิ่งมาสวมกอดพวกเราทุกคนและร้องให้
บอกว่า “เห็นใจเหลือเกินที่พวกเราตัวเล็กๆ ทั้งนั้น
แต่ต่อสู้ห้ำหั่นกันถึงที่สุด” เสร็จจากพวกเราคณะยก
องขาวชุดนั้น ก็มุ่งหน้าไปกองบินน้อยที่ ๕ ต่อไป หลังจาก
นั้นเราก็เห็นแสงไฟลุกขึ้นโชติช่วงแดงฉานในกองบินน้อยที่ ๕
แสดงว่านักบินยอมแพ้แล้ว ก็เผาทุกสิ่งทุกอย่างหมด แม้
แต่โรงพยาบาลก็ไหม้เป็นจุลมหาจุลไปหมด ตกกลางทวารที่

เจ็บป่วยก็ต้องมาอาศัยรักษาพยาบาลที่สุระศาลาข้างนอกใกล้
ที่เราอยู่ เพราะขณะนั้นยังไม่มีโรงพยาบาล

แต่อย่างไรก็ตาม พวกเราก็ได้ยอมสละชีวิตในการ
ต่อสู้ข้าศึกคราวนั้น ทั้งทหารและตำรวจตายกว่า ๑๐๐ คน
แต่ญปุ่นนั้นตายมากกว่าเรา เพราะถูกการยิงตั้งรับของทหาร
กองบินน้อยที่ ๕ ซึ่งยิงตั้งรับอยู่บนยอดเขาตาเหลือกได้ยิงเรือ
ดำเลี้ยงทหารญปุ่นล่มจมตายไปหลายลำ ทหารอากาศได้
ต่อสู้อย่างกล้าหาญ มีการประจัญบานกันในระยะใกล้ชิดด้วย
ดาบปลายปืน มีพวกเพื่อนข้าพเจ้าหลายคนที่ยังมีชีวิตอยู่ ที่
ถูกญปุ่นพ่นหน้าตาเหวอะหะด้วยขามูไร ยังมีชีวิตอยู่หลาย
คน แต่ก็ได้รับความชอบสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่ไปแล้ว

ผู้กองบินน้อยที่ ๕ คราวนั้น คือ น.ต. ม.ล. ประวาศ
ชุมสาย ผู้ที่บาดเจ็บถูกทหารญปุ่นแทงกัน ตูเหมื่อนมีร.ต.
ศรีศักดิ์ สุจริตธรรม รวมอยู่ด้วย (เข้าใจว่าคงจะเป็นนายพล
ไปแล้ว)

การรบของกองทัพภาคใต้

ญปุ่นบุกภาคใต้ ๙ ธันวาคม ๒๔๘๔ เวลา ๔.๐๐ น.

กองทัพญี่ปุ่น ได้กระจายกำลังออกปฏิบัติการ ทัวเอเชียอาคเนย์ ในเวลาเดียวกันที่เข้าโจมตีฐานทัพเรืออเมริกันที่ เฟลลซาเบอร์-โจมตีฟิลิปปินส์-มลายู และประเทศไทยที่บางปะกึ่งเทพฯ, และประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร-สุราษฎร์ธานี-นครศรีธรรมราช-สงขลา และปัตตานี พร้อมกันในเวลาเดียวกัน

เพื่อที่จะให้บันทึกการรบที่ นครศรีธรรมราช ได้หลักฐานแน่นอนยิ่งขึ้น เพื่อเกียรติแก่ผู้ทำการรบและแก่ประเทศไทยชาวไทยที่มีหน้าที่ต่อสู้ศัตรูได้เป็นกำลังใจในอันที่จะป้องกันประเทศไทยต่อไป ข้าพเจ้าจะเขียนจากบันทึกของ ร.อ. ชาย ไชยกาล (พลตรี ชาย ไชยกาล รองผู้บัญชาการศูนย์กำลังทดแทนที่ปรานบุรี) ซึ่งได้ทำการรบอยู่กับทหารกองพลน้อย ซึ่งเชื่อว่าแทบจะไม่มีผิดพลาดเลย...

นครศรีธรรมราช ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ เวลา ๐๔.๐๐ น. ผ่นกำลังตกหนัก...มืดฟ้ามัวดินไปทั่วทิศ วันนั้นเป็นวันแรกที่จะมีงานฉลองรัฐธรรมนูญ เสียงแตรแว่วมาแต่ไกล แตรนั้นไม่ใช่แตรปลุกให้ทหารตื่นนอนธรรมดา แต่เป็นแตรเป่าบอกสัญญาณอันตราย นายทหารทุกคนต่างวิ่งไป

ยังกองบัญชาการกองพลโดยรีบด่วน ที่นั่น....พล.ท. หลวง
 เสนาณรงค์ ผู้บัญชาการกองพล และพลตรี หลวงสวัสดิ์
 กลยุทธ เสนาธิการกองพล กำลังยืนยันสั่งการอยู่อย่างเร่งรีบ
 บอกว่าญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกที่สงขลา ให้ทหารนครศรีธรรมราช
 เตรียมเดินทางไปสงขลาเดี๋ยวนี้....

๐๕.๓๐ น. ของวันนั้น ทหารพร้อมแล้วทั้งกระสุน
 และกำลังพอที่จะเคลื่อนที่จะไปรบ เพื่อป้องกันอธิปไตยของ
 ชาติไทย

เสียงนายสิบคนหนึ่งตะโกนขึ้นว่า ญี่ปุ่นขึ้นท่าแพ
 แล้ว....ท่าแพเป็นตลาดของกรมทหารและมีลำคลองทะเลออก
 ทะเลลึก เสียงปืนดังขึ้นหลายนัด พร้อมกันนี้ผู้บัญชาการ
 กองพล พลเอกหลวงเสนาณรงค์ (ยศก่อนถึงแก่กรรม)
 สั่งการให้ทหารขึ้นรถ เพื่อเคลื่อนที่ไปปราบศัตรูพร้อมด้วย
 กำลังยุวชนทหารที่มาถึงพร้อมกันหมดแล้ว พร้อมกับคำสั่ง
 ว่า

“ให้พวกเราตายให้หมด...แล้วจึงค่อยยอม
 ให้เขาเหยียบโรงทหาร”

เสียงปืนกล, ปืนเล็กยาว ยังได้ตอบกันอยู่ไม่ขาด

ระยะ อาคารบางแห่งถูกกระสุนปืนกลใหญ่พังทลายลงมาหลายแห่งต่อหน้าต่อตาทหารหาญ ทหารไทยเริ่มถูกกระสุนจากข้าศึก และตาย...เพิ่มขึ้นตามลำดับ แต่ไม่มีใครร้องครวญครางเพราะบาดเจ็บ อันเป็นการแสดงความอ่อนแอเลย พวกเราเหล่าทหารหาญได้สืบคลานต่อสู้เข้าไปใกล้อีก จนในที่สุดท้ายจากญี่ปุ่น ๑๐๐ เมตรเท่านั้น ฉากการตะลุมบอนด้วยปืนและดาบก็เกิดขึ้น และนาทนนญี่ปุ่นบางหน่วยเริ่มถอย

๑๑.๐๐ น. เศษแล้ว ทหารของเราไม่ได้กินน้ำและข้าวเลย แต่การที่เราเริ่มมีชัยชนะทำให้ความหิวหายไประยะไม่น่าเชื่อ เราเคลื่อนที่รุกเข้าไปอีก มองไปข้างหน้าเห็นดวงหน้านายทหารชั้นผู้กองพัน, กองร้อย, นอนตายปนอยู่กับทหารหมดไปหลายศพแล้ว เราพากันคิดว่า “ตัวตายดีกว่าชาติตาย” ตัวตายไม่เป็นไร ขอให้ชาติไทยของเราคงอยู่เถอะ ที่รัก

๑๑.๓๐ น. เสียงแตรเลิกรบกังวานมาแต่ไกล ท่ามกลางความงุนงงและสงสัยของพวกเราเป็นอย่างยิ่ง เราคงรบต่อไปอีกจนได้ญี่ปุ่นยกกองชาวลงเรือไป และแล้ว...เราก็ต้องยอมหยุดตามคำสั่งของรัฐบาลที่สั่งให้หยุดรบ แม้เราจะรัก

ชาติเพียงใดก็ต้องยอมเคารพต่อวินัยทหาร เพราะคติทหารที่ถือว่าทหารผู้ไม่มีวินัยก็คือกองโจรดี ๆ นี่เอง

การรบสิ้นสุดลงทั้งไทยและญี่ปุ่นตายกันข้างละไม่น้อย ญี่ปุ่นเสียนายทหารชั้นผู้บังคับการนายพันเอกตายในทวีป จนหาคนมาเจรจาแทนไม่ได้ จนกระทั่งเย็นเกือบมืดแล้ว การเจรจาเพื่อหยุดรบทั้ง ๒ ฝ่ายจึงได้เปิดขึ้น ทหารฝ่ายไทยที่เสียชีวิตในครั้งนั้นรวม ๔๕ คน และบาดเจ็บ ๑๐๐ คน คือ

๑. พ.อ. หลวงราญรอนสงคราม รองเสนาธิการกองพล
 ๒. พ.ต. ชุนนวมะโยธิน ผู้บังคับกองพาหนะ
 ๓. ร.ท. ปลั่ง สิทธิสุต ผู้บังคับหมวดปืนใหญ่
 ๔. ร.อ. ประยงค์ ไกรกิติ ผู้บังคับกองร้อยปืนใหญ่
 ๕. ร.ต. ชัน ศรีดี ผู้บังคับหมวดทหารราบ
 ๖. ร.ต. พ่วง พาวา ทหารราบ
- และนายสิบพลทหารอีก ๙๙ นาย

การต้านทานที่สงขลา

เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๔๘๔ ตอนค่ำวันนั้นมีการเลี้ยงอาหารประธานความสามัคคีกันที่สโมสรข้าราชการทหาร

สงขลาอยู่เกือบ ๒ ยาม ท่านผู้บัญชาการกองพล พลเอก
หลวงเสนานรงค์ ได้ดื่มและคุยอยู่กับกงสุลอังกฤษประจำ
สงขลา และชนแก้วอยู่กับกงสุลญี่ปุ่นประจำสงขลาแก้วแล้ว
แก้วเล่า.....ทุกคนไม่มีใครนึกฝันว่าเรา ๓ ขาดิกำลังจะกลายเป็น
ศัตรูและยิงกันใหญ่ที่สุดในชีวิตของเราภายในไม่กี่ ช.ม.
ข้างหน้านั้นและการยิงกันนั้นจะกลายเป็นสงครามย่าน แปซิฟิก
และสงครามโลกตามลำดับ

เที่ยงคืน ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ วันอันตรายก็มาถึง
หลังจาก ๒ ยามมาแล้ว เรือรบญี่ปุ่น ๑๕ ลำ และเรือดำ
เลียงทหารญี่ปุ่น ๑๕ ลำ ก็เข้าเทียบที่เกาะหนู และเกาะแมว
ที่หน้าอ่าวสงขลาทันที

๐๑.๐๐ น. ๘ ธ.ค. ๒๔๘๔ กำลังทหารญี่ปุ่นกระบาย
พลลงเรือท้องแบนเตรียมบุกสงขลาทันที ไม่ช้านักทหารญี่ปุ่น
หลายกองพลก็แน่นสงขลา ๐๒.๐๐ น. ชาวเมืองสงขลา
ต้องพากันตื่นกลางดึกหอบลูกจูงหลานอพยพกันใหญ่ทันทีทั้ง
ไม่รู้ว่ายามดึกสงัดนั้นจะไป ที่ไหนดี เพราะอาจจะถูกทหาร
ญี่ปุ่นล้อมหน้าล้อมหลังไว้หมดก็ได้

พอชนบกได้ทหารญี่ปุ่นก็ออกจากแหลมเก่าแข่ง ฟุ้ง

เข้ายึดกองพันทหารสงขลาที่สวนตุลทัศน์ แต่ทหารไทยมิได้
 หนีไปไหนจนล้มลงเพราะเมาแม่โขงดังที่ทหารญี่ปุ่นคิด เมื่อ
 กองทหารญี่ปุ่นจะเคลื่อนกำลังเข้ายึดกรมทหารที่สวนตุล ป็น
 ใหญ่กองพันที่ ๑๓ ก็ยังออกไปก่อนเพื่อรับการมาเยี่ยมยาม
 วิกาลของทหารญี่ปุ่น และนาทันทหารสงขลาทั้งหมดรวม
 ๑ กรมทหารราบและ ๓ กองพลทหารปืนใหญ่ก็พร้อมแล้วที่
 จะสู้ศัตรูชาวต่างชาติได้แล้ว

การรบของกองพลที่สงขลา จึงเป็นการรบที่อุบัตก่อน
 เวลาที่สุดในภาคแปซิฟิก คือเริ่มแต่เวลา ๐๒.๐๐. น. เป็นต้น
 ไป พ.อ. หลวงประหารศึก และ พ.ท. ชุนพรพิระพาน ก็นำ
 ทหารราบและทหารปืนใหญ่ออกยึดแนวสามแยกลำโรงไฉ่ตัน
 ที่ พร้อมกับวิทยุให้ทหารคองหงส์ที่หาดใหญ่ห่างออกไป ๒๖
 ก.ม. ออกมาช่วยกำลังหนุนอีก

ที่หาดใหญ่ พ.ต. ชุนแสงเถกิงพล ได้ทราบทันที
 ทหารญี่ปุ่นยกพลขึ้นที่สงขลาแล้ว แต่การที่จะมาสงขลาระยะ
 ทาง ๒๗ ก.ม. นั้นอาจจะช้าเกินไป จึงตั้งแนวรับขึ้นที่แนว
 แม่น้ำน้อย บนถนนสายหาดใหญ่-สงขลา และรายงานด่วน
 ไปยังกองบัญชาการใหญ่ ที่นคร ศิริธรรมราช-พลเอก หลวง

เสนานรงค์ ให้ทราบทันที

ทหารหาดีใหญ่เป็นทหารที่ไปจาก จ.ว. พระนครและ
เคยผ่านศึกอินโดจีนและรบกับฝรั่งเศสมาแล้ว ในกรณี พิพาท
ไทย-อินโดจีน ๒๔๗๒ ทหารกองพันนี้จึงแข็งแกร่งและกล้า
ตาย และจะ “รบจนโลหิตหยาดสุดท้าย” ตามที่
พล.อ. หลวงเสนานรงค์ ผู้บัญชาการกองพลหรือแม่ทัพภาค
ใต้วิทย์สั่งการมาทันทีที่ได้ทราบข่าว

ขณะนั้นไกลไปข้างหน้าระยะ ๓๐๐-๔๐๐ เมตร รถ
บรรทุกทหารญี่ปุ่นกำลังเคลื่อนที่เข้ามาทุกกระยะ ทหารหาดีใหญ่
ซึ่งพร้อมอยู่แล้วที่จะระเบิดขบวนลำเลียงรถทหารญี่ปุ่นหน่วย
แรกที่ผ่านทางสายนี้ไปสะดวก เข้าสู่มลายูและตีสิงคโปร์
ต่อไป เราพร้อมแล้ว เสียงปืนก็จะเบียดดังลั่นชน ทหารหน่วย
แรกก็ถล่มตกลงมาจากรถ และยกกองชาวโรม่าทันที

และกระทั่ง ๑๔.๐๐ น. (๑๖ ธ.ค. ๔๕) คำสั่งให้หยุด
รบก็มาถึง การรบที่สงขลาทำให้ทหารตาย ๘ คน และ
บาดเจ็บ ๔๐ คนเศษ คือ ร.ท. นิกร วงษ์ใส และทหาร
อีก ๗ คนตาย นอกนั้นบาดเจ็บ ญี่ปุ่นก็ยึดสนามบินสงขลา
ได้ในที่สุด

แนวรบปัตตานี

แนวรบปัตตานีนั้นแปลกลาญที่สุด ยิ่งกว่าการรบที่ใด ๆ ของประเทศไทย เพราะทหารญุ่นทุ่มเทศน์ที่ปัตตานีมากกว่า ๑ กองพลเพราะทำเทียบเรือสะดวกและจอดส่งทหารได้ถึงหน้าเมือง แต่ทหารญุ่นจุนต์ต้องการที่จะเข้าเบตงยะลาตามถนนสายปัตตานี-ยะลา-เบตง-โกระของ มลายูเพื่อเข้าตีทหารอังกฤษ ทางด้าน หลัง บ้อม สิงคโปร์ แนวมหาสมุทรอินเดียและตะวันตกของมลายูอีกทางหนึ่ง

ที่ปัตตานีมีกองพันทหารราบเพียงกองพันเดียว โดย พ.อ. ชนธิงคยทุทบริหาร เป็นผู้บังคับกองพันทหารราบก็ยอมสู้เต็มที่แม้ว่ากองทัพญุ่นจะมากมายกว่า โดยการร่วมมือกับผู้ว่าราชการจังหวัด น.ท. หลวงสุนาวินวิวัฒน์ (พลเรือโทต่อมา) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้นำกำลังทหาร, ข้าราชการและยุวชนทหาร ประชาชนออกสู้รบกับญุ่นอย่างเต็มที่

๐๔.๐๐ น ๘ ธ.ค. ๒๔๘๔ พันทะเลกำลังรวบรวมเรียบเป็นหน้ากลอง ขบวนเรือญุ่นอันมหึมาก็บุกเข้าเทียบท่าหน้าเมืองปัตตานีทันที ด้วยกำลังอันมหาศาลและอย่างรวดเร็ว ญุ่นก็เตรียมเข้ายึดถนนหนทางและจุดยุทธศาสตร์ทั่ว

ตัวเมืองปัตตานีทันที

พล ร.ท. หลวงสุภาวินวิวัฒน์ ผู้ว่าราชการจังหวัด สงระทมกำลังเข้าต่อต้านและแจ้งให้ผู้บังคับ กองพันทหารราบ ที่ ๔๒ พ.อ. ชุนอิงคยุทธบริหาร ทราบทันทีว่าข้าศึกกำลังมากมายกว่าเราหลายเท่าตัว การต้านทานอาจจะเป็นสิ่งสุดวิสัย แต่จะอย่างไร? ชีวิตและอาชีพทหารก็คือการรบและป้องกัน ประเทศชาติ เป็นทหารแล้วไม่สู้ก็กระไรอยู่เพราะประชาชน พลเมืองฝากชีวิตไว้กับทหารในการป้องกันประเทศชาติ

ขณะนั้นทหารญี่ปุ่น ได้ยึดแนว อยู่ห่างจาก ทหารไทย ๑๖ ก.ม. พ.อ. ชุนอิงฯ ก็สั่งให้ทหารปืนกล และเป็นใหญ่ รุกเคลื่อนที่ไประดมยิงแนวข้าศึก ตัวเองก็ขึ้นรถไปตรวจ แนว ตามหลังไป ไปไม่ได้กี่ ก.ม. รถยนต์ของผู้บังคับกอง พันก็คว่ำลงข้างถนน เนื่องจากชนกับรถปืนใหญ่ที่เครื่อง ยนต์เดียวจอดขวางอยู่ที่มีผู้กองพันหัวแตกเลือดไหลอาบหน้า แต่ยังใจแข็งเอาผ้าเช็ดหน้าพันหัวสั่งการเคลื่อนที่ไปข้างหน้าสู้รบต่อไป พร้อมกับสั่งการให้ทหารแยกออกอีกหนึ่งกองร้อย เพื่อเคลื่อนที่ไปยันญี่ปุ่นไว้ที่ทางหนองน้ำจิก

พ.อ. ชุนอิงคยุทธบริหาร ได้ออกไปสั่งการรบที่แนว

หน้าเพื่อให้ทหารสู้ตายอย่างอดหยั่ง พร้อมกับหน่วยยุวชนทหารตัวเล็กๆ ขณะนั้นเริ่มถูกกระสุนปืนตายเหมือนใบไม้ร่วง เพราะกำลังทหารข้าศึกที่มีกำลังเหนือว่า แต่สั่งให้สู้ต่อไป สักพัก กระสุนปืนก็ยิ่งถูกผู้บังคับกองพันเล็ดไหล และตายในสนามรบในทันที

แล้วคำสั่งหยุดยิงก็มาถึง เมื่อทหารกองนี้ไม่มีผู้บังคับกองพันแล้ว ตายแล้ว.....พ.อ. ชุนอิงยุทธบริหารผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๔๒ บัณฑิตานี้ ได้เสียชีวิตในการต่อสู้ กับ ญี่ปุ่นตายพร้อมกับชาวบัณฑิตานี้ ทหารและตำรวจข้าราชการ และประชาชนอีกหลายสิบนาย บาดเจ็บอีกมาก นอกจากผู้บังคับกองพันแล้วทหารที่บัณฑิตานี้สู้ตายอีก ๒๓ คน คือ ร.ต.วิเชียร อินทสงค์ และนายสิบพลทหาร

ชมพรสุราษฎร์ธานี

สุราษฎร์ก็ได้ต่อสู้กันอย่างเข้มแข็ง ถึงกับเผาศาลากลางจังหวัดเสียสิ้นตามนโยบายของรัฐบาลก่อนที่จะยุติการรบ

ที่ชุมพร หน่วยทหารที่ชุมพร พ.ท. เชิด เอกสิงห์
ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๓๘ ชุมพร และ พ.ท. ถวิล นิยมเสน
ผู้บังคับหน่วยยุวชนทหารที่ชุมพร ได้ต้านทาน ญี่ปุ่น ที่ขึ้นบก
ที่ชุมพรอย่างสุดความสามารถ ข้าราชการพลชั้นบกได้และเคย
มาตามถนนสายปากน้ำ-ชุมพร-กระบี่-ระนอง พ.ท. ถวิล
นิยมเสน ได้นำยุวชนทหารลูกชาวมุสลิมปะทะกับญี่ปุ่นอย่าง
สุดความสามารถที่เชิงสะพานท่านางสังข์ห่างจากตลาดชุมพร
ไปปากน้ำชุมพร ๑๐ ก.ม. พ.ท. ถวิล ถึงแก่ความตาย ณ
ที่นั้นเป็นตัวอย่างแก่ยุวชนทหารทั่วไปว่า เลือดไทยต้องยอม
สั้ตายเพื่อให้เอกราช ของชาติไทย จะคงอยู่เพื่อลูกหลานของ
เราในวันหน้า.....”

รายนามทหารที่เสียชีวิตสังกัดกองทัพบกได้

จังหวัดนครศรีธรรมราช รวม ๓๕ คน คือ

๑. พ.อ. หลวงราญรอนสงคราม ๒. พ.ท. ชุนนวมทนะโยธิน
๓. ร.อ. ประยงค์ ไกรกิติ ๔. ร.ท. ปลั่ง สิทธิสุต ๕. ร.ต.
- เจริญ ดินสมบัติ ๖. ร.ต. พวง พาวา ๗. จ.ส.อ. เออน หวาย

๘. จ.ศ.อ. สอาด มกรวัฒน์นะ ๙. จ.ศ.อ. รบ เกตุแก้ว
 ๑๐. จ.ศ.อ. จ้อย ผิวสลับ ๑๑. จ.ศ.อ. ไช้ กิ่งแสง
 ๑๒. จ.ศ.อ. หยิบ เต็มเม้น ๑๓. จ.ศ.อ. ดวง ไชยโรจน์
 ๑๔. จ.ศ.อ. สมอง พรพนนิยม ๑๕. จ.ศ.อ. แหม ชูรอด
 ๑๖. จ.ศ.อ. แมง กาหลง ๑๗. จ.ศ.อ. แต้ ลักขณา
 ๑๘. จ.ศ.อ. หีบ ไสยหลวง ๑๙. จ.ศ.อ. สว่าง พาหนะ
 ๒๐. จ.ศ.อ. ชู โต๊ะพัง ๒๑. จ.ศ.อ. พิต ฉายสูงเนิน
 ๒๒. จ.ศ.อ. แก้ว หนูแก้ว ๒๓. จ.ศ.อ. แชน ทองดี
 ๒๔. จ.ศ.อ. ภิญโญ วิสุทธธรรม ๒๕. จ.ศ.อ. กุบบุนนาค
 ๒๖. จ.ศ.อ. ชู พรมาศ ๒๗. จ.ศ.อ. หมาด อินชอย
 ๒๘. จ.ศ.อ. เจริญ หนูเอี่ยม ๒๙. จ.ศ.อ. ตั้งกวย ๓๐. จ.ศ.อ.
 แอ อัจฉน ๓๑. จ.ศ.อ. สุรินทร์ รัตนะ ๓๒. จ.ศ.อ. เขย
 บุญช่วย ๓๓. จ.ศ.อ. เข็น แสงศรี ๓๔. จ.ศ.อ. เต็ง แหว่คำ
 ๓๕. จ.ศ.อ. เสดียร เพ็ชรดำ ๓๖. จ.ศ.อ. จุ่น คงช่วย
 ๓๗. จ.ศ.อ. ชื่น หนูเจริญ และ ๓๘. จ.ศ.อ. เหลือ ชิงจตุรัส

หาดใหญ่และสงขลาตาย ๔ คนคือ ๑. ร.ท.
 นิกร ทองใส ๒. จ.ศ.อ. บำเรอ ภาคสม ๓. จ.ศ.อ. จวง

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๑๕

พันจ่าวัศ ๔. จ.ต.อ. กลาบ ทองสุวรรณ ๕. จ.ต.อ. สะอะ
หนูเหมาะ ๖. จ.ต.อ. เยอน สีม่วง ๗. จ.ต.อ. เวีย บุญมา
๘. จ.ต.อ. ฉัน แซ่ลิม

จังหวัดชุมพร ๑ คน คือ ๑. พ.ท. ถวิล นิยมเสน
(และตำรวจอีก ๔ นายไม่ทราบชื่อ)

จังหวัดปัตตานีตาย ๒๔ คน คือ ๑. พ.อ. ชุนอิงค.
ยุทธบริหารผู้บังคับกองพัน ๒. ร.ต. เขียว อินทสงค์
๓. จ.ต.อ. เภา ไทยบรรพทิศ ๔. จ.ต.อ. ไข่ รอดกุด
๕. จ.ต.อ. กิมเซ่ง แซ่ฮ้อ ๖. จ.ต.อ. เตือน นิลมาศ
๗. จ.ต.อ. ชัน แก้วทะโร ๘. จ.ต.อ. ปลั่ง แสงจันทร์
๙. จ.ต.อ. อันแก้ว ศรีเพชร ๑๐. จ.ต.อ. สวาท ยังเพื่อง
๑๑. จ.ต.อ. แม้น เกตุประดิษฐ์ ๑๒. จ.ต.อ. เสง อัยยสุทัศน์
๑๓. จ.ต.อ. คำ สุยะนาวัน ๑๔. จ.ต.อ. สะมะแอ หมัดหมะ
๑๕. จ.ต.อ. วัน ไพโรจน์ ๑๖. จ.ต.อ. จิน การะวิสิทธิ์
๑๗. จ.ต.อ. ชัย ชูเชิด ๑๘. จ.ต.อ. จุอัน แก้วมรกต
๑๙. จ.ต.อ. ตะหมั่น หมินงะ ๒๐. จ.ต.อ. คลัง-สว่างภพ
๒๑. จ.ต.อ. ถิ่น ทองรักษ์ ๒๒. จ.ต.อ. ขำ สติพงษ์
๒๓. จ.ต.อ. เจียม มีโน และ ๒๔. จ.ต.อ. ยก เพ็ชรศรี

รวมทหารของชาติ ภายใต้การนำของพลเอก หลวง
เสนานรงค์ แม่ทัพภาคใต้ซึ่งได้นำทหารเข้าต่อสู้กับญี่ปุ่น
อย่างกล้าหาญ ถึงแก่ความตาย ทันทีในสนามรบ รวม ๗๒ คน
นอกนั้นบาดเจ็บอีกหลายร้อยคน นับเป็นกองทัพบกเดียวที่มีการ
ต่อสู้จริงจังและตายบาดเจ็บมากที่สุด ท่านแม่ทัพผู้ปฏิบัติ
การด้วยความองอาจกล้าหาญและสามารถนี้ ได้ก้าวหน้า
ในราชการมาด้วยดี มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อประเทศชาติ
อย่างแท้จริง ได้เลื่อนตำแหน่งสูงในหน้าที่ราชการขึ้นเป็น
ลำดับ คือเป็นรองผู้บัญชาการทหารบกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐
และเป็นปลัดกระทรวงกลาโหมเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓

ด้วยคุณงามความดีของท่านที่จงรักภักดี ต่อชาติ—
ศาสนา—พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญอย่างแท้จริงจึงได้
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นองคมนตรี ที่
ปรึกษาพระมหากษัตริย์ อันเป็นตำแหน่งสูงสุดในราชการ
แผ่นดินเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งบุคคลที่จะ
ได้รับ พระมหากรุณา แต่งตั้ง อยู่ในตำแหน่งนั้นจะต้องเป็น
บุคคลที่ทรงคุณวุฒิอย่างสูง และประชาชนมีความเลื่อมใส

ว่าเหมาะสมแก่ตำแหน่งอย่างแท้จริง และไม่เคยมีประวัติต่าง
พร้อยในทางใด ๆ เลย แต่ท่านนายพลมีโอกาสรับราชการ
สนองพระเดชพระคุณได้เพียง ๕ วันเท่านั้น ก็ถึงแก่อนิจกรรม
ด้วยโรคหัวใจวายเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ พายวาท
ของท่านนายพลผู้นี้ คือ พล.ต. แสวง เสนาณรงค์

บทแห่งสันติภาพ

ในที่สุดสงครามโลกครั้งที่ ๒ นับแต่วันเริ่มแรก
ที่กองทัพเยอรมัน ของฮิตเลอร์บุกทุกประเทศโปแลนด์ เมื่อ
วันที่ ๑ กันยายน ค.ศ. ๑๙๓๙ (พ.ศ. ๒๔๘๒) โลกต้องทำ
สงครามต่อสู้กันด้วยชีวิตเลือดเนื้อ และน้ำตาเป็นเวลา ๖ ปี
เต็ม ๆ ก็ได้สิ้นสุดลง ในวันที่ ๒ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๕
(พ.ศ. ๒๔๘๘) อันเป็นวันที่ญี่ปุ่น ซึ่งถือว่าเป็นผู้รุกรานตาม
สัญญาฝ่ายอักษะโรม-เบอร์ลิน ได้ยอมแพ้บนเรือประจัญ
บาน “มิสซูรี” ณ อ่าวโตเกียวประเทศญี่ปุ่น สันติภาพ
ก็ได้กลับมาสู่โลกอีกครั้งหนึ่ง ก่อนหน้านั้นเยอรมันโดยจอม
พล ไฮตลเลอร์ แห่งกองทัพบกเยอรมันได้ลงนามยอมแพ้ต่อ
จอมพล ไอค์ เซนเฮาเวอร์ แม่ทัพใหญ่แห่งพันธมิตรแล้วแต่

วันที่ ๗ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ (พ.ศ. ๒๔๘๘) ณ กองบัญชาการของสัมพันธมิตรที่เมืองแรงส์

ไฮค์ เซนเฮาเวอร์ ได้เขียนไว้ในสงครามครูเสด ถึงผลเสียหายแห่งสงครามครั้งนี้ว่า

“...ระยะเวลาดังกล่าวนี้ ชาวยุโรปได้เสียชีวิตไปนับจำนวนล้านๆคน อุตสาหกรรมของรัสเซียทางตะวันตกของแม่น้ำโวลกาถูกทำลายจนไม่มีอะไรเหลือ บรรดาประเทศภาคพื้นยุโรปฝั่งตะวันตกของแม่น้ำไรน์ได้ตกอยู่ในสภาพกดขี่ของทัพบเยอรมันมากกว่า ๔ ปี เสรีภาพของมนุษยชาติสลายไปโดยสิ้นเชิง เศรษฐกิจเสื่อมโทรมไปอย่างน่าอนาถ โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ พังทลายลงมากองอยู่ที่พื้นดิน ในประเทศเยอรมันเองซึ่งดูเหมือนจะแข็งแกร่งจนยากที่จะปราบนั้น ได้ทำลายราบเรียบไปหมด เหลือมุมมองไปทางใด จะเห็นแต่พื้นดินอันว่างเปล่า สะพานหักพังลงไปในแอ่งในน้ำ นครอันรุ่งโรจน์ต่าง ๆ ถูกระเบิดทำลายสูญเสียและหักพัง ความ

สามารถยิ่งใหญ่ในทางอุตสาหกรรม แต่อดีตได้พัง
มลายูไปสิ้น บริเทนใหญ่ (อังกฤษ) ต้องอ่อนเปลี้ย
ลงทั้งในทางเศรษฐกิจและการเงินในการดำเนินส
ครามอันเป็นส่วนของตัวเองเอง ต้องระดมกำลัง
ของชาติแทบสิ้นเนื้อประดาตัว ทุกคนในอังกฤษ
ไม่ว่าหญิงหรือชายต้องเข้ารับราชการอยู่ในกองทัพ
หรือไม่ก็ต้งเข้าช่วยทำงาน ใน โรงงานเพื่อผลิตใน
ทางการอุตสาหกรรม...”

อเมริกาเองได้ทุ่มเทกำลังไปมากที่สุด จนถึงวันสงบ
ศึกในภาคแปซิฟิก มีทหารเสียชีวิตรวมทั้งสิ้น ๓๒๒,๑๘๘ คน
และบาดเจ็บมากกว่า ๗๐๐,๐๐๐ คน อเมริกาได้ระดมพล
เมืองมากกว่า ๗๕ ล้านคน ต่อจำนวนชาวอเมริกากลางทั้งหมด
๑๔๐ ล้านคน เพื่อสร้างอุตสาหกรรมกำลังรบโรงงานช่างแสง
อยู่ต่อเรือ และการผลิตเครื่องบินเพื่อผลิตอาวุธและอุตสาหกรรม
กรรมทุกชนิดช่วยพันธมิตรทำสงคราม และต้องเกณฑ์ทหาร
เข้าประจำการเตรียมทำสงครามไว้ได้ถึง ๖ ล้าน ๗ แสนคน
ต้องผลิตเครื่องบินเพื่อใช้ในการรบมีละ ๘๕,๘๔๖ ลำ รวมถึง
๒๓,๐๐๐ คัน ปันต่อผู้รถึง ๒๓,๐๐๐ กระบอกสำหรับการ

ให้ต่อ ๑ ปี

เฉพาะด้านอาชีย จอมพลเจียงไคเช็คแถลงว่า ใน
ระยะ ๘ ปีที่ทำสงคราม (กับญี่ปุ่น) ต้องระดมชาวจีนเข้าทำ
สงครามรวม ๑๔ ล้านคน ตายและบาดเจ็บ ๖ ล้าน ๒ แสนคน
เสียค่าใช้จ่ายในการทำสงคราม ๑,๔๖๔,๓๐๐ ล้านเหรียญ
นี้ไม่นับรวมชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่สูญเสียไปอย่าง
มากมาย เหลือที่จะคำนวณ

เฉพาะรัสเซียนั้น จำนวนผู้คนที่ตายไม่ทราบแน่นอน
แต่ปรากฏว่าเฉพาะเมืองเลนินกราดเพียงแห่งเดียว ที่ถูกกอง-
ทัพเยอรมันล้อมอยู่ พลเมืองตาย เพราะอดอาหารถึง ๓๕๐,๐๐๐
คน พวกตายเพราะการรบ(เพียงเมืองเดียว)คงมากกว่านั้น
หลายเท่า แต่จากการที่จอมพล ชูคอฟ แม่ทัพใหญ่รัสเซีย
ได้บอกแก่จอมพล ไฮค์เซนเฮาเวอร์ ในงานรับรองฉลองสันติ-
ภาพที่กรุงมอสโก เมื่อ ๑๒ สิงหาคม .ค.ศ ๑๙๔๕ ว่าทหาร
กองพลหนึ่งของรัสเซียมีทหาร ๑๗,๐๐๐ คน ในการรบ
กับเยอรมันนั้นพยายามจะรักษาทหารไว้กองพลละ ๘,๐๐๐ คน
แต่ก็รักษาไว้ไม่ได้ บางครั้งก็เหลือกองพลละ ๓,๐๐๐.๔.๐๐๐
คน นั้นแสดงว่าอัตราการตายของทหารรัสเซียในการรบกับ

เยอรมันนั้นต้องมีอัตราสูงทีเดียว ดังนั้นเมื่อคำนวณว่าเมื่อ ๒๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๑นั้น ทหารรัสเซียมาชุมนุมอยู่ที่ ชายแดนเยอรมัน (อาณาเขตฟินแลนด์และรูมาเนีย) มี ๑๖๐ กองพล เมื่อเป็นเช่นนั้นทหารเยอรมันจึงระดมกำลังเข้า ตีรวม ๑๗๐ กองพล เมื่อคิดเทียบว่าทหารรัสเซียทำการรบ ถึงตายกับเยอรมันกองพลละ ๘,๐๐๐ คน เป็นอย่างน้อยที่สุด เท่าที่จอมพลชูกอฟบอกจอมพลไค้เซนเฮาว์ แล้วก็แสดงว่า ในการรบกับเยอรมันนั้นทหารรัสเซียได้ตายไปในการรบ ๑, ๒๘๐,๐๐๐ คน เป็นอย่างน้อยที่สุด และ ๓ ล้านคนเป็นอย่าง สูง เมื่อพิจารณาจากถ้อยแถลงของนายพลเอกฟอนรุสเซิต แม้ทัพเยอรมันด้านใต้ที่เข้าล้อมนายพลเอกบูเตเยนนี้ แม้ทัพ ของรัสเซียที่เมืองเคียฟ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๑ นั้นแม้ทัพเยอรมันว่าได้ทำลายทหารไป ๕๐ กองพล จับเป็น เชลยได้กว่า ๖๐๐,๐๐๐ คน ดังนั้นจำนวนทหารรัสเซียที่ฆ่า ตายในวันนั้นก็จะเป็นอย่างน้อย ๕๔๐,๐๐๐ คน (ต่อกองพลละ ๑๗,๐๐๐ คน) นี่เป็นอัตราที่เมืองเคียฟเพียงแห่งเดียว และ เพียงวันที่ ๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ ซึ่งเป็นชัยชนะอย่างใหญ่ หลวงของเยอรมันแก่รัสเซีย ซึ่งได้ยึดพื้นที่ได้มากมายกว้าง

ใหญ่ไพศาลที่สุด คือ ๑ ล้าน ๕ แสน ตาราง ก.ม. และทำลาย ร.ง. อุตสาหกรรมเสียอย่างยับเยินนี้ เยอรมันแถลงว่าจับเชลยศึกรัสเซียได้ ๓,๐๐๐,๐๐๐ คน ส่วนตายไม่ปรากฏเมื่อพิจารณา โดยตัวเลขแล้ว น่าเชื่อว่าทหารรัสเซีย ได้ตายในการรบกับเยอรมันและรุกไล่กันอยู่ ๓ ปีนี้ ทหารรัสเซียจะต้องตายไม่น้อยกว่า ๒ ล้านคนเป็นอย่างน้อยที่สุด

และการรุกรบครั้งสุดท้ายในปี ค.ศ. ๑๙๔๕ เริ่มแต่ ๑๒ มกราคมต้นปี และรุกรบอยู่ ๔ เดือนเต็มจนเยอรมันยอมแพ้ันจอมพลชูกอฟของรัสเซีย รุกด้านตะวันออก ไปทางเหนือกรุงเบอร์ลินนี้รัสเซียใช้ทหาร ๔๐๐ กองพล รว ๖-๘ ล้านคน และทัพพันธมิตรทั้งหมดอีก ๔๕ กองพลของจอมพลไอค์ รุกไปทางใต้มีกำลังรวม ๓ ล้านคน ซึ่งรวมทั้งพันธมิตรและรัสเซียแล้วจะมีทหารรวม ๑๑ ล้านคน รุกไล่เยอรมันซึ่งมีทหาร ๑๓๐ กองพล ประมาณ ๑ ล้าน ๕ แสนคน เมื่อมองดูตัวเลขแล้วเยอรมันก็ต้องยอมแพ้แน่นอนไม่ต้องสงสัยตั้งนั้นอัตราการตายของทหารเยอรมัน ทั้งแนวรบด้านตะวันออก (รัสเซีย) และกับตะวันตกแล้วทหารเยอรมันคงจะเสียชีวิตไม่น้อยกว่า ๑ ล้าน ๕ แสนคน

ดังนั้นพอจะสรุปการตายอย่างคร่าว ๆ ในสงคราม
คราวนี้ทั่วโลกว่าต้องมีทหารตายไม่น้อยกว่า ๕ ล้านคน (รวม
ทั้งจีนและญี่ปุ่นด้วย) พลเมืองทั่วโลกตายไม่น้อยกว่า ๒ ล้าน
๕ แสนคนและพิการทุพพลภาพไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านคน ทั้งนี้
เป็นการประมาณเอาคร่าว ๆ เท่านั้น เพราะยังหาตัวเลขแน่
นอนไม่ได้ ความสูญเสียของทรัพย์สินสมบัติและเศรษฐกิจทั้ง
มวลไม่น้อยกว่า ๔๐ เท่าของสงครามที่แล้ว ซึ่งต้องคำนวณ
ราคาได้หลายหมื่นล้านบาททีเดียว

สงครามคราวนี้ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ ประชาชน
ยากจนและว่างงานต่อไปอีก ทุกประเทศต้องสร้างบ้านเมือง
และปรับปรุงเศรษฐกิจกันใหม่เพื่อให้เพียงพอที่พลเมืองหลัง
สงครามซึ่งได้เกิดมาทดแทนคนตายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในทุก
ประเทศ นอกจากนี้โลกยังพยายามหาทางที่จะระงับมิให้เกิด
สงครามครั้งต่อไปอีก จนได้ก่อตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้น
เป็นหลักประกันความมั่นคงและความปลอดภัยของโลกขึ้น
เพื่อทดแทนสันนิบาตชาติที่ได้เลิกล้มไปแล้ว

ที่มาแห่งสหประชาชาติ

ภายหลังที่เยอรมันได้ยึดครองฝรั่งเศส ได้แล้วแต่วันที่

๒๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๐ (พ.ศ. ๒๔๘๓) และกำลังหันไป
 รมกับรัสเซีย เมื่อ ๒๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๑, อยู่ที่นี่ มร.
 วินสตัน เชอร์ชิล นายกรัฐมนตรีอังกฤษ ได้ไปพบประธานา-
 ธิบดียูเอสเอ แห่งสหรัฐอเมริกา และได้เปิดประชุมกันบน
 เรือปรินซ์ฮอฟเวลด์ ที่นิวฟันแลนด์ ชายฝั่งอเมริกาเหนือ
 และได้ออกแถลงการณ์ร่วมกัน ซึ่งต่อมาเรียกว่า “กฎบัตร
 แอตแลนติก” เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ (พ.ศ.
 ๒๔๘๔) ดังต่อไปนี้คือ

กฎบัตรแอตแลนติก

ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา และนายเชอร์ชิล
 นายกรัฐมนตรี ผู้แทนรัฐบาลแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
 หัวแห่งสหราชอาณาจักร ได้เข้าประชุมกันเห็นควรที่จะแถลง
 หลักการร่วมกันบางประการ แห่งนโยบายของชาติแต่ละฝ่าย
 ซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งความหวังของชาติทั้งสอง ในอนาคตที่จะดียิ่ง
 ขึ้นของโลก

ข้อหนึ่ง ประเทศทั้งสองไม่แสวงหาการแผ่อำนาจใน
 ทางดินแดนหรือทางอื่น ๆ

ข้อสอง ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา และนาย
 เซอร์ชิลด์ไม่ปรารถนาที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในทาง
 ดินแดน ซึ่งมีได้เป็นไปตามประสงค์อันแสดงออกอย่างเสรี
 ของพลเมืองที่เกี่ยวข้อง

ข้อสาม ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา และนาย
 เซอร์ชิลด์เคารพสิทธิของประชาชนทุกชาติ ในอนที่จะเลือก
 ระบอบการปกครองซึ่งเขาต้องการอยู่ภายใต้ และปรารถนา
 ที่จะให้เห็นอำนาจอธิปไตยและการปกครองตนเอง ได้คงยืนสู่
 บรรดาชาติที่ต้อเสียสิ่งเหล่านี้ไปโดยถูกข่มขืนบังคับ

ข้อสี่ ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา และนาย
 เซอร์ชิลด์จะพยายามส่งเสริมให้ทุกประเทศ ไม่ว่าเล็กหรือ
 ใหญ่ มีชัยชนะหรือแพ้ ได้เข้าถึงกิจการค้าและวัตถุดิบซึ่ง
 จำเป็นต่อความไพบูลย์ทางเศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้นโดย
 เท่าเทียมกัน ในการนี้ประธานาธิบดีและนายเซอร์ชิลด์จะได้
 คำนึงถึงข้อผูกมัดของเขาทั้งสองซึ่งมีอยู่ในขณะนั้นด้วย

ข้อห้า ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา และนาย
 เซอร์ชิลด์ปรารถนาที่จะทำให้มีการร่วมมืออย่างเต็มที่ระหว่าง
 นานาชาติในทางเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะได้มาซึ่ง

มาตรฐานการรวม การปรับปรุงทางเศรษฐกิจและความ
มั่นคงแห่งสังคมอันดีขึ้น

ข้อหก หลังจากระบอบกษัตริย์ของนาซีได้ถูกทำลายจน
สิ้นเชิงแล้ว ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา และนาย
เชอร์ชิลลิ่งที่จะได้เห็นสันติภาพ ซึ่งจะให้ความปลอดภัย
แก่นานาชาติภายในเขตแดนของตน และซึ่งจะทำให้เป็นที่
แน่นอนใจได้ว่า ราษฎรทุกประเทศจะได้มีชีวิตอยู่ในเสรีภาพ
จากความกลัวและความขาดแคลน

ข้อเจ็ด สันติภาพที่ว่านี้ ควรจะสามารถให้ปวงชน
เดินทางข้ามทะเลและมหาสมุทรโดยปราศจากอุปสรรคใด ๆ

ข้อแปด ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา และนาย
เชอร์ชิลลิ่งมีความเห็นว่า บรรดาชาติในโลกจะต้องละเลิกการ
ใช้พลังกำลัง ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเหตุผลทางโลกเช่นเดียวกับ
เหตุผลทางธรรม และเนื่องจากสันติภาพในอนาคตจะคงอยู่
มิได้ ถ้ากำลังอาวุธทางบก น้ำ และอากาศ ยังเป็นเครื่องมือ
ของชาติ ซึ่งมีท้าวว่าจะทำการบุกรุก นอกเขตแดนของตน
ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา และนายเชอร์ชิลลิ่งจึงเห็นว่า
ในระหว่างที่ยังไม่ได้จัดตั้งระบอบการเพื่อความมั่นคงส่วนรวม

อันกว้างขวางและยั่งยืนพอนี้ การลดอาวุธของชาติดังกล่าว
นี้เป็นสิ่งจำเป็นต้องทำในทำนองเดียวกัน ประธานาธิบดีแห่ง
สหรัฐอเมริกาและนายเชอร์ชิลจะช่วยเหลือ และสนับสนุน
วิธีการอันจะใช้ปฏิบัติได้ทุกประการ ซึ่งจะบรรเทาความ
กังวลอันหนักยิ่งของชาติที่รักสงบเกี่ยวกับการสะสมอาวุธ

คำแถลงที่มอสโคว์

ต่อมาได้มีการประชุมที่กรุงมอสโคว์ รัสเซียเมื่อ
เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๓ (พ.ศ. ๑๙๘๖) โดยประธา-
นาธิบดีรูสเวลต์ แห่งอเมริกา, นายกรัฐมนตรีเชอร์ชิล
อังกฤษ, จอมพลสตาลิน รัสเซีย และจอมพลเจียงไคเช็ค
แห่งประเทศจีน ได้ประชุมร่วมกันออกแถลงการณ์ร่วมกัน
เรียกว่า “คำแถลงมอสโคว์” เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับ
จัดตั้งองค์การสหประชาชาติ และสถาปนาความปลอดภัย
แห่งโลก และได้ประกาศว่า

“มหาอำนาจขอประกาศว่า” จะร่วมมือร่วมใจกัน
อย่างไม่ละลด เพื่อบรรลุผลสำเร็จในการจัดและกวดำรงไว้
ซึ่งสันติภาพและสวัสดิการ เราขอยืนยันถึงความจำเป็นที่จะ

จัดตั้งองค์การระหว่างประเทศทั่วไปโดยเร็วที่สุด ซึ่งยึดมั่นในหลักอธิปไตย และหลักเสมอภาคของบรรดาชาติที่รักสงบ องค์การนี้เปิดรับสมัครประเทศใหญ่น้อยเข้าเป็นสมาชิก เพื่อคุ้มครองความสงบและความปลอดภัยระหว่างชาติ

คำแถลงโคโร

ต่อมาประธานาธิบดีรูสเวลท์ นายกรัฐมนตรีเชอร์ชิล และจอมพลเจียงไคเช็ค ได้พบปะกันที่กรุงโคโร เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๓ (พ.ศ. ๒๔๘๖) ได้ออกแถลงการณ์ร่วมกันอีกฉบับหนึ่งเรียกว่า “คำแถลงโคโร” ใจความเพื่อวางนโยบายการทำสงครามกับญี่ปุ่นร่วมกัน

คำแถลงเตหะราน

ต่อมาประธานาธิบดีรูสเวลท์, นายกรัฐมนตรีเชอร์ชิล และจอมพลสตาลิน มาพบกันที่กรุงเตหะราน ประเทศอิหร่าน เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๓ ได้ออกแถลงการณ์ร่วมกันอีกฉบับหนึ่งว่า “คำแถลงเตหะราน” เราขอแสดงการตัดสินใจของเราว่า ชาติเราจะทำงานร่วมกันทั้งในยาม

สงบและยามสงคราม เราจะแสดงความร่วมมือของชาติ
ต่าง ๆ ไม่ว่าเล็กหรือใหญ่

ประชุมคัมบาร์ตันโอคลส์

เปิดประชุมบรรดาผู้เชี่ยวชาญ ที่คัมบาร์ตันโอคลส์ ใกล้
กรุงวอชิงตัน เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๔ อันเป็น
การประชุมเพื่อวางรูปเตรียมการองค์การสหประชาชาติ

การประชุมที่ยัลตา

ประธานาธิบดีรูสเวลท์ แห่งสหรัฐอเมริกา จอมพล
สตาลิน แห่งรัสเซีย และนายกรัฐมนตรีเชอร์ชิล ได้เปิด
ประชุมกันที่เมืองยัลตา ผังทะเลดำ ในรัฐไครเมีย ประเทศ
รัสเซีย เมื่อ ๔-๑๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๕ (พ.ศ. ๒๔๘๗)
และได้ออกแถลงการณ์ “ยัลตา” เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์
ดังต่อไปนี้

๑. จะต้องทำลายเสียซึ่งระบบ และแบบแผน ต่าง ๆ
ของฝ่ายนาซีอันสิ้นเชิง

๒. จะต้องร่วมมือ ร่วมแรง ประสานงาน ในทางการทหารซึ่งกันและกันให้แน่นแฟ้น เพื่อกำจัดกำลังรุกรานของฝ่ายเยอรมันให้ย่อยยับไป

๓. หลังจากได้ปราบเยอรมันให้พ่ายแพ้ไปแล้ว ก็ให้รัสเซีย, สหรัฐอเมริกา, อังกฤษ และฝรั่งเศส ทั้งสี่ประเทศ จัดตั้งคณะกรรมการความร่วมมือขึ้น และให้อยู่ในใต้การควบคุมของคณะกรรมการคณะนี้คือ ทางการทหารของทั้ง ๔ ประเทศจะได้เข้ายึดครอง และควบคุมประเทศเยอรมัน ตามที่ได้กำหนดเขตยึดครองแต่ละฝ่าย

๔. ด้วยความเห็นพ้องต้องกัน ควรเรียกร้องค่าชดใช้ในทางการก่อกวนซึ่งการเสียหายต่างๆ จากการกระทำของเยอรมันด้วยวัตถุสิ่งของแทนเงินตราตามจำนวนที่เห็นควร

๕. เห็นควรจัดตั้งองค์การขึ้นใหม่ เพื่อผลคุณไว้ซึ่งสันติภาพอันถาวรของโลก

๖. ยินยอมให้บรรดาประเทศที่ถูกปลดปล่อยในภาคพื้นยุโรป ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นบริวารของเยอรมันมาแล้วนั้น ทำการจัดตั้งรัฐบาล ซึ่งเลือกตั้ง โดยมติประชาชนของตนเองขึ้น เพื่อปกครองตนเองต่อไป

๗. เฉพาะในประเทศโปแลนด์ และยูโกสลาเวีย ยกเว้นบุคคลที่เคยร่วมมือกับฝ่ายนาซีมาแล้วให้ดำเนินการจัดตั้งรัฐบาลซึ่งประกอบด้วยผู้แทนทุกชั้น ทุกฝ่าย ชี้นบริหารแทน

๘. แม้จะเป็นระยะเวลาภายหลังสงคราม ก็ให้ประเทศรัสเซีย, สหรัฐอเมริกา, และอังกฤษ คงรักษาไว้ซึ่งความสามัคคีอันสูงส่งและแน่นแฟ้นดังเช่นในยามสงคราม โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง

สัญญาฉบับ

นอกจากนี้ ปรากฏว่าที่ประชุมคราวนี้ได้ตกลงกันในที่ประชุมอีกครั้ง ให้อังกฤษประกาศสงครามกับญี่ปุ่นภายในระยะเวลา ๓-๔ เดือนเป็นอย่างมาก นับแต่เยอรมันได้ประกาศยอมแพ้ และสงครามยุโรปได้ยุติลงแล้วตั้งเงื่อนไขคือ

๑. จะต้องผูกมัดและรักษาไว้ซึ่งสภาพเดิมของสาธารณรัฐแห่งประเทศมองโกเลียนอก

๒. ประเทศสหภาพโซเวียต จะต้องได้รับคืนซึ่งสิทธิที่ปวงที่ถูกประเทศญี่ปุ่นยึดทอนเอาไปในครั้งก่อนๆ อันสิทธิ

ที่ว่าเป็นไปด้วยการรุกรานจากญี่ปุ่นในปี ค.ศ. ๑๙๔๐

ในสัญญาฉบับนี้ยังกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ อีกคือ

๑. แผ่นดินภาคใต้แห่งเกาะสะคาลิน และหมู่เกาะต่าง ๆ ที่ใกล้เคียง จะต้องเวนคืนให้แก่รัสเซีย

๒. ภายใต้อาณัติความมุ่งหมายอันเดียวกัน เพื่อป้องกันการรุกรานจากประเทศญี่ปุ่นต่อไป ประเทศจีนกับประเทศรัสเซียจะต้องทำสัญญาพันธมิตรและช่วยเหลือกันและกัน

๓. หมู่เกาะคูริล จะต้องโอนมอบให้แก่รัสเซีย

สัญญานี้ ได้มีการเปิดเผยเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๖ (พ.ศ. ๒๔๘๙) ได้มีการประกาศทั่วอซิงตัน, ลอนดอนและมอสโคว์พร้อม ๆ กัน ภายหลังจากที่ญี่ปุ่นยอมแพ้แล้ว ๖ เดือน ซึ่งปรากฏว่าสัญญานี้จอมพลเจียงไคเช็คไม่ค่อยพอใจนัก เพราะตนมิได้เข้าประชุมด้วย

ประชุมซานฟรานซิสโก

ได้มีการประชุมระหว่างชาติ ที่เมืองซานฟรานซิสโก เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๕ (ก่อนที่

เยอรมันและญี่ปุ่นยังไม่ได้ยอมแพ้) มีมหาอำนาจทั้ง ๕ เข้า
ประชุมคือสหรัฐอเมริกา, อังกฤษ, รัสเซีย, จีน, และ
ฝรั่งเศส และประเทศอื่นๆอีก ประเทศที่เข้าร่วมประชุมเป็น
ครั้งแรกคือ ๑. อาเจนตินา ๒. ออสเตรเลีย ๓. อารูเบีย
๔. อียิปต์ ๕. เอธิโอเปีย ๖. อิหร่าน ๗. อิตาลี
๘. อินเดีย ๙. อุรุกวัย ๑๐. เบลเยียม ๑๑. โบลิเวีย
๑๒. บราซิล ๑๓. ปานามา ๑๔. ปารากวัย ๑๕. เปรู
๑๖. โปแลนด์ ๑๗. คานาดา ๑๘. โคลัมเบีย ๑๙. คอสตาริกา
๒๐. คิวบา ๒๑. เชโกสโลวาเกีย ๒๒. ชิลี ๒๓. ซาอุดี
อาระเบีย ๒๔. ซีเรีย ๒๕. ซาอุดีอาระเบีย ๒๖. เดนมาร์ก ๒๗. เดอร์
๒๘. กัวเตมาลา ๒๙. กรีซ ๓๐. ลิเบีย ๓๑. ลูเซมเบิร์ก
๓๒. ลิทัวเนีย ๓๓. ฟินแลนด์ ๓๔. นิวซีแลนด์ ๓๕. นิการากัว
๓๖. นอร์เวย์ ๓๗. เวเนซุเอลา ๓๘. ยูเครน ๓๙. รัส
เซียขาว ๔๐. สหภาพโซเวียต ๔๑. ยูโกสลาเวีย
๔๒. ไชไค ๔๓. ฮอลันดา และ ๔๔. ฮอนดูรัส รวม
๔๕ ประเทศทั้งชาติมหาอำนาจ ซึ่งประเทศเหล่านี้ได้ประกาศ
สงครามกับฝ่ายอักษะ ส่วนประเทศที่ทำสงครามกับฝ่ายสห
ประชาชาติมิได้รับเชิญ และประเทศที่เป็นกลางอีก ๔ ประเทศ

๕๓๔

๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ
ก็มีได้รับเชิญอาทิเช่น ๑. สวิสส์ ๒. สวีเดน ๓. สเปนญ
๔. โปรตุเกศ

การประชุม จึงเป็นคณะของผู้ร่วมรบร่วมรุกรบฝ่าย
สหประชาชาติโดยตรง หลังจากที่ได้ประชุมกันได้ ๒๓ วัน
ก็ได้ตรากฎบัตรเพื่อจัดตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้น เรียกว่า
กฎบัตรสหประชาชาติ.

๓๐ . . .

รูสเวลท์ ทูตผู้นำแห่งสันติภาพ

งานสร้างสรรค์สันติภาพ ของ มนุษย
ชาติทั้งหลายในโลกภายหลังสงคราม
ครั้งนั้น ตลอดจนการปลดปล่อย
มนุษยชาติเมืองขึ้นให้เป็นอิสระ และ
เสรีภาพ สามารถปกครองตนเองได้
ให้มีรัฐบาลของประชาชน โดยประ-
ชาชน และเพื่อประชาชนที่เป็นชาติ
และสายเลือดของตนเอง ได้ขึ้น

๕๓๖ ๓๒ จอมกษัตริย์และแม่ทัพคนสำคัญ

บริหารประเทศของตนเองแทน “ประเทศผู้เป็นนาย” นั้นนับว่าเป็นการริเริ่มมาจากประธานาธิบดี แฟรงกลิน ดี. รูสเวลต์ ประธานาธิบดีคนที่ ๓๒ แห่งสหรัฐอเมริกาอย่างแท้จริง

ประเทศชาติหลายสิบประเทศได้ไหลเข้ามาเป็นประเทศอิสระเสรี พร้อมกับพลเมืองหลุดจากความเป็นทาสหลายร้อยล้านคน ประชาชนเหล่านั้นได้ดำเนินในบุญคุณอย่างใหญ่หลวงของรูสเวลต์ ผู้เป็นทูตแห่งสันติภาพของโลก โดยการกำหนดเงื่อนไขให้นายกรัฐมนตรี วินสตัน เชอร์ชิลล์ แห่งอังกฤษ ได้ยอมรับเงื่อนไขเสียก่อนที่ อเมริกาจะ เข้ามาช่วยสงครามยุโรป เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ และ นายกรัฐมนตรีอังกฤษก็ได้ยอมรับเงื่อนไขนั้น และออกประกาศร่วมกัน ซึ่งภายหลังเรียกว่า กฎบัตรแอตแลนติก อันเป็นที่มาแห่งรากฐานการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ ซึ่งเพื่อพิทักษ์รักษาสอิสระเสรีของประเทศชาติ และพลเมืองทั่วโลกอยู่ในขณะนี้ อันจำเป็นอย่างยิ่งแก่ประเทศเล็ก ๆ

ประธานาธิบดีรูสเวลต์ ได้ถึงแก่กรรมเสียอย่างกระทันหันในระหว่างสงคราม เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๕ (พ.ศ. ๒๔๘๘) ก่อนที่จะได้ทันเห็นการยอมรับฝ่ายแพ้อย่าง

สมบุรณ์ของเยอรมันในอีก ๑๘ วันต่อมา และหลังจากนั้นอีก ๓ เดือนเศษ ญี่ปุ่นแพ้ สันติภาพ สันติสุขก็กลับคืนมาสู่โลกอีกครั้งหนึ่ง

ในฐานะ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด แห่งกองทัพ สหรัฐอเมริกา และได้ครองตำแหน่งประธานาธิบดี ติดต่อกันมาเป็นเวลา ๑๒ ปี นับแต่ได้ชนะการเลือกตั้งครั้งแรกใน ค.ศ. ๑๙๓๓ ประธานาธิบดีรูสเวลต์ ได้ทำให้สหรัฐอเมริกาก้าวหน้าเป็นมหาอำนาจชั้นหนึ่งและเป็นผู้นำของโลกในปัจจุบันนี้

รูสเวลต์ สืบตระกูลจากตระกูลเก่าแก่ที่มีรากฐานมั่นคงและร่ำรวยมาหลายชั่วอายุคนแล้ว เขาเกิดที่ไฮด์ปาร์คมลรัฐนิวยอร์ก เมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๒ สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย

อาชีพแรกๆ ของรูสเวลต์ คือหากินทางกฎหมาย มีอาชีพเป็นทนายความ และเคยมีอาชีพเป็นนักหนังสือพิมพ์ เป็นนักพูดที่มีวาทศิลป์คมคาย ในการที่สามารถโน้มน้าวใจคู่สนทนาและผู้ฟังสุนทรพจน์ให้เชื่อตาม และเห็นด้วยกับโครงการของเขา

ปี ค.ศ. ๑๙๑๐ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาสูงจาก

มลรัฐนิวยอร์ก สังกัดพรรคดีโมแครต ปี ค.ศ. ๑๙๒๙-๑๙๓๙ เป็นผู้ว่าราชการมลรัฐนิวยอร์ก ปี ค.ศ. ๑๙๓๓ ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีคนที่ ๓๒ แห่งสหรัฐอเมริกา และได้รับเลือกตั้งซ้ำอีก และเป็นติดต่อกันอยู่จนระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ เกือบจะสิ้นสุด จนกระทั่งถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ค.ศ. ๑๙๕๕ ก่อนที่สงครามจะยุติเพียงเล็กน้อย รวมอายุ ๖๓ ปี

แม้ว่าท่านประธานาธิบดีจะถึงแก่กรรมแล้ว แต่ภรรยาหม้ายของท่านคือ มาตามรูสเวลต์ (แอนนา เอลิเนอร์ รูสเวลต์) ก็ยังทำงานให้องค์การสหประชาชาติเพื่อฟื้นฟูสิทธิของมนุษยชาติ และอิสระเสรีของมนุษย์ภายหลังสงครามตลอดมาจนขณะนี้ มาตามรูสเวลต์คู่ชีวิตของท่านประธานาธิบดีผู้ล่วงลับ เคยเป็นผู้แทนสหรัฐเข้าร่วมประชุมใหญ่สหประชาชาติ เคยเป็นประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติในปี ค.ศ. ๑๙๕๖ และเคยเดินทางเข้ามาประเทศไทยในการประชุมใหญ่ของสมาคมสหประชาชาติ ในฐานะที่ท่านเป็นนายกสมาคมสหประชาชาติอยู่ในขณะนั้น ขณะนั้น มาตามรูสเวลต์มีอายุ ๗๗ ปีแล้ว (เกิด ค.ศ. ๑๘๘๔) แต่ยังแข็งแรง

แรง มีความสนใจในเรื่องการเมืองและรู้การเคลื่อนไหวของโลกทันเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลา

การที่ได้เขียนประวัติท่านประธานาธิบดีรูสเวลท์ ทูตแห่งสันติภาพมาให้ท่านได้ทราบเสียด้วยนั้น เพื่อให้สารคดีเรื่องนี้ได้สมบูรณ์ที่สุด เพราะในฐานะรูสเวลท์เป็นผู้บัญชาการสูงสุดของสหรัฐอเมริกาผู้มั่นนโยบายที่จะ ช่วยคุ้มครองโลกให้พ้นจากการรุกรานของลัทธิเผด็จการ และช่วยปลดปล่อยชาติที่ตกเป็นเมืองขึ้นของชาติอื่นๆ และมีนโยบายที่จะช่วยไม่ว่าประเทศผู้แพ้หรือผู้ชนะภายหลังสงครามคราวนี้ ให้เป็นประเทศที่เจริญก้าวหน้าสามารถที่จะเลี้ยงตนเอง มีการก้าวหน้าทางการศึกษา, การเศรษฐกิจและคมนาคม สมควรแก่การที่จะร่วมสังคมแห่งนานาชาติได้เท่าเทียมกัน การตัดสินใจของท่านมีความมุ่งหมายเช่นนี้ก่อนแล้ว จึงจะตัดสินใจส่งนายพลเอกพิเศษโฮคเซนเฮาท์ มาช่วยรบในยุโรปจนชนะในที่สุด

การดำเนินงานของท่าน เป็นการสืบรอยมาจากท่านประธานาธิบดีวิลสัน ผู้นำสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ ๑ มาแล้ว ที่วิลสันต้องการให้ผู้ที่จะมีสันนิบาตชาติมี

ศาลโลก มีระบอบสหภาพสากลซึ่งควรจะนำสันติภาพและความปลอดภัยมาสู่มวลชาติทั้งหลาย และเสรีภาพมาสู่โลก อันเป็นความปรารถนา อย่างแท้จริงก่อนที่ วิลสัน จะสังหารอเมริกัน ๒ ล้านคนมาช่วยยุโรปในสงครามโลกครั้งที่ ๑ (ค.ศ. ๑๙๑๓-๑๙๑๕)

และรูสเวลท์ก็ได้ดำเนินตามหลักการนั้นต่อมาอีก ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒ แต่รูสเวลต์ได้เพิ่มสาระสำคัญยิ่งขึ้น คือไม่ต้องการให้ชาติผู้ชนะสงครามยึดผู้แพ้และดินแดนแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นเมืองขึ้นอีก เพราะในสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้นแม้ว่าอเมริกาจะมาร่วมรบ เสียชีวิตทหารและเงินทองมากมาย แต่ไม่ได้ยึดประเทศใดเป็นเมืองขึ้นดังที่ประเทศพันธมิตรอื่นๆ ปฏิบัติกัน ดังนั้นการชนะสงครามครั้งใหม่นี้ รูสเวลต์ก็ไม่อยากให้ประเทศพันธมิตรทั้งหลายกระทำการยึดครองประเทศเมืองขึ้น เพื่อให้ถือแบบเดียวกับที่วิลสันได้วางรากฐานไว้แล้ว

ทั้งนี้ประธานาธิบดีรูสเวลต์อยากจะเคารพและปฏิบัติตามหลักการของชาวอเมริกัน และนิสัยของของอเมริกันที่ได้ประกาศแก่ชาวโลกไว้ในปี ค.ศ. ๑๙๑๔ ที่เกิดสงครามโลก

ครั้งที่ ๑ ว่า

“.....ชาวอเมริกันรู้ว่า ในโลกนี้มีการปกครองระบอบอื่นนอกจากระบอบของตน สมบูรณาญาสิทธิราชย์, ปรมิตาญาสิทธิราชย์, เผด็จการ, มหาชนรัฐ ระบอบเหล่านี้พวกเราได้เรียนรู้มาแล้ว จากหนังสือ ประวัติศาสตร์ ที่โรงเรียน และบางครั้งยังได้มีโอกาสรู้เห็นจากเพื่อน ๆ หรือจากการที่ได้ท่องเที่ยวไปในประเทศต่าง ๆ การที่มีการปกครองระบอบอื่นอยู่ในโลก ไม่รบกวนความรู้สึกรักของคนเดินถนนในอเมริกาแต่อย่างใด เขาอาจจะต้อนรับผู้ที่หลบหนีระบอบการเมืองที่กดขี่จากที่อื่นด้วยความยินดี เขาอาจจะประณามวัดเซียสมัยพระเจ้าซาร์ และประชุมกันประท้วงการประหารหมู่ เขาอาจจะเห็นใจและเข้าข้างประเทศเล็กที่ถูกประเทศใหญ่รังแก และอาจจะสมัครเป็นทหารฝ่ายน้อยเพื่อต่อสู้กับฝ่ายใหญ่ซึ่งเขาได้ทำอยู่เนือง ๆ เขายินดีให้เงิน, หนูกยา, และการสงเคราะห์ทุกประเภทแก่คนเหล่านั้นที่กำลังอดอยาก ไม่มีที่นอนในแผ่นดินซึ่งห่างไกลจากบ้านเขาหลายพันไมล์ แต่สำหรับในทางการเมือง เขายอมปล่อยชาติอื่นไปตามลำพังตราบดีที่ชาติเหล่านั้นไม่มายุ่งเกี่ยว

กับทางของเขา คนอเมริกันมีความหวังว่าในไม่ช้าประเทศอื่นคงจะใช้ระบอบประชาธิปไตยอย่างตน ในความคิดของคนอเมริกัน โลกจะเป็นเสรียิ่งขึ้น ถ้าทุกชาติเป็นประชาธิปไตย แต่ไม่เคยมีันหมายที่จะเค้นคอชาติอื่นให้กลืนแนวคิดแบบประชาธิปไตยของอเมริกันเลย.....

นี่เป็นข้อความที่ถอดมาจาก “อเมริกา” ของ สตีเฟน วินเซนต์ เบเนต ซึ่งพิมพ์ในปี ค.ศ. ๑๘๔๔ ขณะที่รัฐสเวดลีย์ยังไม่ถึงแก่กรรม และกล่าวต่อไปว่า

“....สหรัฐไม่มีวงการทหารที่ใช้อิทธิพลการเมืองในกิจการของชาติ นายทหารประจำการของกองทัพบก, เรือ อยู่นอกเขตการเมืองมาตั้งแต่ต้น ผู้สมัครเข้า ร.ร. นายร้อยที่เวสปอยต์และ ร.ร. นายเรือที่แอนนาโปลิส ถูกเลือกมาจากทุก ๆ รัฐแห่งสหภาพและต้องผ่านการสอบแข่งขันอย่างเข้มงวด เลือดผู้ซื้อหรือเงินไม่อาจซื้อทางให้ตน เข้าไปในโรงเรียนทั้งสองนี้ได้ และอิทธิพลทางการเมืองไม่อาจ

ในมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑-๒

๕๔๓

เก็บเขาไว้ที่นั่นถ้าเรียนไม่ดังขนาด 'กองทัพสหรัฐ
อเมริกาเป็นของชนทั้งชาติและเป็นผู้แทนของชาติ
ผู้บัญชาการสูงสุดเป็นเพียงพลเรือนคนหนึ่งคือประ-
ธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา.....”

